OP Ryhmän vuosikertomus 2024

Sisällys

OP Ryhmän vuosi 3
OP Ryhmä lyhyesti 4
Pääjohtajan kommentit 5
Avainluvut 8
OP Ryhmän liiketoimintasegmentit 10
Vuoden keskeiset tapahtumat 11
OP Ryhmän strategia 13
Näin luomme arvoa 15
OP Ryhmän vastuullisuusohjelma 16
Vastuullisuusohjelman toteutuminen vuonna 2024 18

OP Ryhmän toimintakertomus ja tilinpäätös 22
Toimintakertomus 23
Kestävyysraportti 79
Tilinpäätös 338
Tilintarkastuskertomus 597

Hallinnointi 605
Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 606
Palkitsemisraportti 644
Palkitsemispolitiikka 654

OP Ryhmän tietotilinpäätös 659

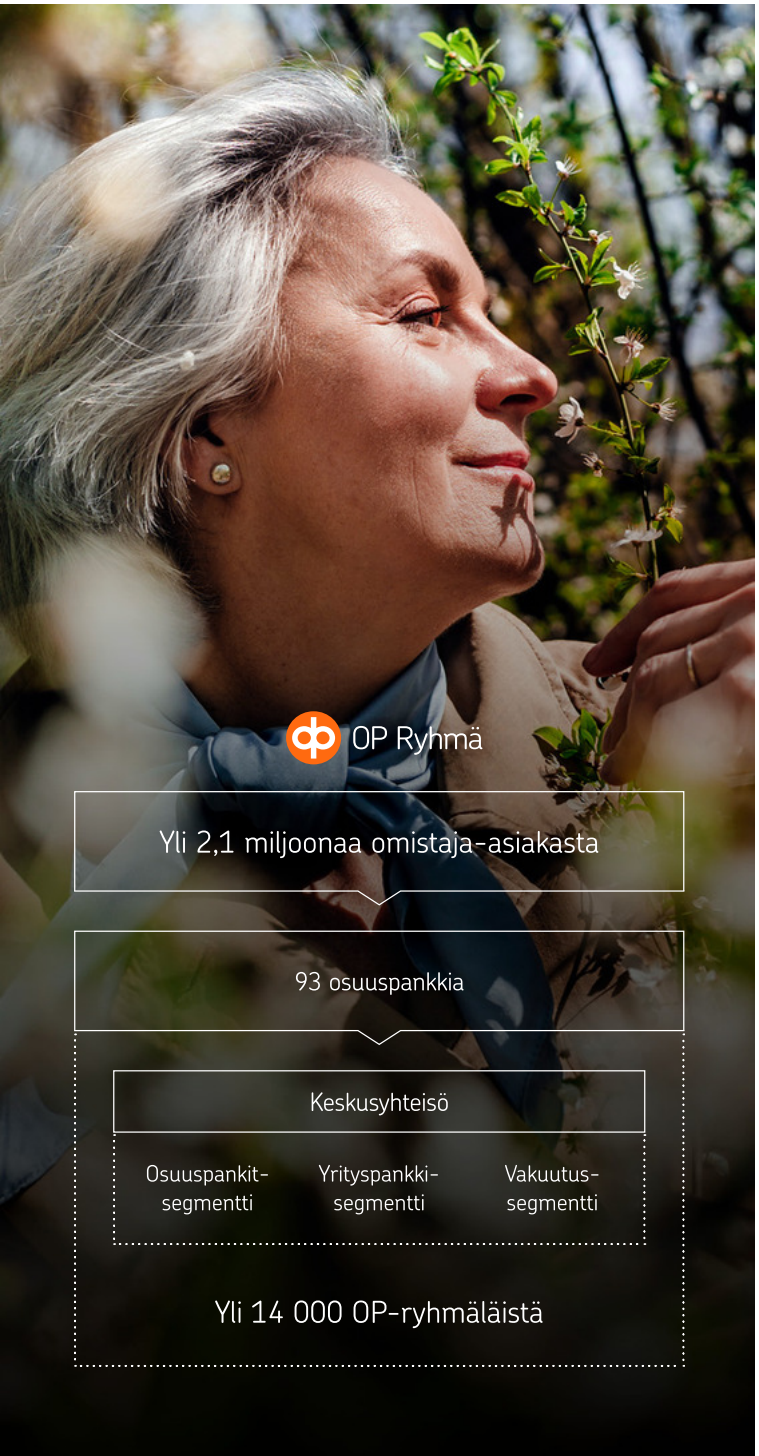

OP Ryhmän vuosi

OP Ryhmän visio on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa. Tässä osiossa kerromme tarkemmin ryhmän strategiasta, sen toteutuksesta ja painopisteistä muuttuvassa toimintaympäristössä.

OP Ryhmä lyhyesti 4
Pääjohtajan kommentit 5
Avainluvut 8
OP Ryhmän liiketoimintasegmentit 10
Vuoden keskeiset tapahtumat 11
OP Ryhmän strategia 13
Näin luomme arvoa 15
OP Ryhmän vastuullisuusohjelma 16
OP Ryhmän vastuullisuusohjelman toteuttaminen 18

OP Ryhmä lyhyesti

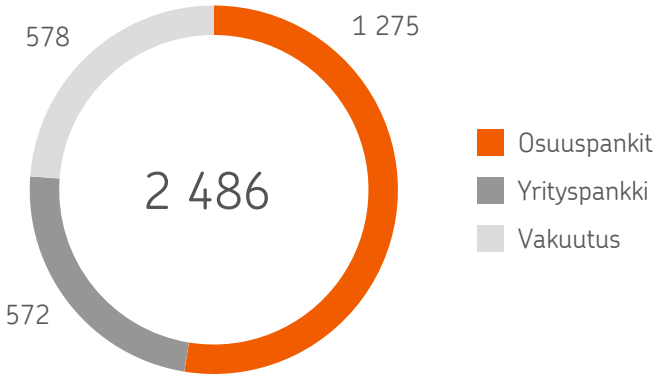
Asiakkaidensa omistama OP Ryhmä on Suomen suurin finanssiryhmä. Perustehtävämme on edistää omistaja-asiakkaidemme ja toimintaympäristömme kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia.

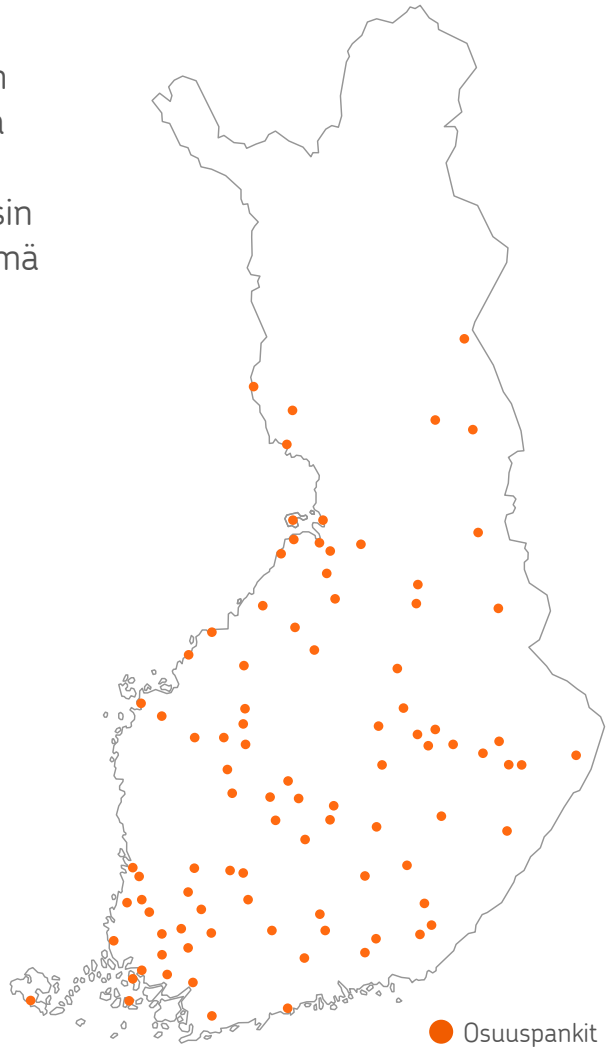
708
miljoonaa kirjautumista OP Ryhmän mobiilikanaviin vuonna 2024

1,7
miljoonaa aktiivista mobiilikanavien käyttäjää vuonna 2024

OP Ryhmän visio on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa.

Liikevoitto segmenteittäin
Milj. €

Pääjohtajan kommentit

Toimintaympäristöä leimasi epävarmuus – Suomen talouden elpyminen käynnistyi loppuvuonna

Vuonna 2024 toimintaympäristöä leimasi viime vuosien tapaan poikkeuksellisen jännittynyt geopoliittinen tilanne Suomen lähialueilla. Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota on jatkunut jo kolme vuotta, ja Lähi-idän konflikti laajentui aiempaa laajemmalle alueelle. Kansainvälisen politiikan ja globaalin talouden mannerlaatat ovat suurten muutosten keskellä, mikä luo epävarmuutta talouteen ja laajemminkin toimintaympäristöömme.

Maailman talous kasvoi viime vuonna kolmen prosentin tahtia, mutta Euroopassa kasvu jäi reiluun prosenttiin. Suomen talous kärsi negatiivisesta kehityksestä toista vuotta peräkkäin. Loppuvuotta kohden talous alkoi kuitenkin vähitellen elpyä, ja OP Ryhmä odottaa Suomen bruttokansantuotteen kasvavan parilla prosentilla vuonna 2025.

Heikko taloussuhdanne näkyi erityisesti rakentamisessa ja siihen liittyvissä toimialoissa. Kiinteistösektorin riskit pysyivät korkealla tasolla. Konkurssien määrä kasvoi selvästi edellisvuoteen verrattuna.

Suomessa inflaatio hidastui tuntuvasti vuoden takaisesta 3,6 prosentista 0,7 prosenttiin. Sen sijaan työttömyys oli kasvussa työttömyyden trendin noustessa joulukuussa 8,9 prosenttiin. Markkinakorkojen lasku jatkui lähes koko vuoden ja euriborkorot olivat vuoden lopulla selvästi alkuvuotta alemmalla tasolla.

Asuntokaupan volyymi ja asuntoluottojen kysyntä olivat loppuvuoden piristymisestä huolimatta selvästi edellisvuotta alhaisemmalla tasolla. Asuntojen hintojen lasku jatkui.

Markkinakorkojen lasku vauhditti osakemarkkinoita ja osakekurssit nousivat monissa pörsseissä. Sen sijaan Helsingin pörssissä osakeindeksit päätyivät koko vuoden kehityksen osalta lievästi miinukselle.

OP Ryhmällä erittäin onnistunut vuosi – Vahva tulos mahdollistaa erinomaiset edut omistaja-asiakkaille

OP Ryhmän liikevoitto kehittyi erittäin myönteisesti ja koko vuoden liikevoitto nousi edellisvuodesta 21 prosenttia ja oli 2 486 miljoonaa euroa.

Erinomainen tuloskehitys mahdollistaa tuntuvien etujen tarjoamisen yli 2,1 miljoonalle omistaja-asiakkaallemme myös vuonna 2025. Omistaja-asiakkaamme saavat vuoden 2024 tapaan päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksua ja OP-bonukset kertyvät 40 prosentilla korotettuna vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Näin helpotamme osaltamme kotitalouksien tilannetta näinä taloudellisesti haastavina aikoina. Korotettujen OP-bonusten ja päivittäispalveluihin liittyvän edun yhteenlaskettu kokonaisarvo on vuonna 2025 arviolta 400 miljoonaa euroa eli kyse on merkittävästä edusta.

Asiakkaidensa omistaman OP Ryhmän taloudellinen menestys tulee jatkossakin näkymään eri tavoin omistaja-asiakkaillemme annettavina taloudellisina ja muina etuina.

OP Ryhmän asiakasliiketoiminnan tuotot nousivat ennätystasolle yli 3,8 miljardiin euroon. Erityisen voimakkaasti kasvoi vakuutuspalvelutulos, joka oli 136 prosenttia suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Korkokatteen kasvu hidastui 5 prosenttiin ja nettopalkkiotuotot laskivat 6 prosenttia edellisvuodesta erityisesti omistaja-asiakkaille tarjotun päivittäispalveluiden kuukausimaksuja koskevan maksuttomuusedun johdosta. Sijoitustoiminnan tuotot kasvoivat selvästi vuodesta 2023, ja OP Ryhmän tuotot yhteensä olivat 7 prosenttia edellisvuotta suuremmat eli yli 4,8 miljardia euroa.

OP Ryhmän kulut kasvoivat edellisestä vuodesta 3 prosenttia. Kuluja kasvattivat henkilöstökulujen kasvu sekä kasvaneet panostukset ICT-kehittämiseen. OP Ryhmän kulu-tuotto-suhde parani edellisestä vuodesta kahdella prosenttiyksiköllä ja oli 47 prosenttia, mikä on erittäin hyvä taso kansainvälisestikin vertaillen.

Kaikkien kolmen liiketoimintasegmentin tuloskehitys oli erittäin hyvää

Kaikkien kolmen liiketoimintasegmentin tuloskehitys oli erittäin hyvää. Osuuspankit-segmentin liikevoitto kasvoi edellisvuodesta 4 prosenttia 1 275 miljoonaan euroon. Vakuutuksen liikevoitto oli 578 miljoonaa euroa, missä oli kasvua edellisvuoteen 39 prosenttia. Yrityspankin liikevoitto oli 572 miljoonaa euroa nousten edellisvuodesta 40 prosenttia.

> “OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus nousi edelleen ja oli 21,5 prosenttia, mikä ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 8,1 prosenttiyksiköllä.”

Vahva vakavaraisuus ja erinomainen maksuvalmius luovat turvaa ja vakautta epävarmassa toimintaympäristössä

OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus nousi edelleen ja oli 21,5 prosenttia, mikä ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 8,1 prosenttiyksiköllä. OP Ryhmä on yksi vakavaraisimmista suurista pankeista Euroopassa. Erinomainen kannattavuus, vahva vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat olennaisia tekijöitä niin pankille kuin vakuutusyhtiölle ja luovat luottamusta asiakkaiden, yhteistyökumppanien ja muiden sidosryhmien keskuudessa. OP Ryhmän osalta nämä tekijät ovat erinomaisella tasolla, ja ryhmä on entistäkin vahvemmassa kunnossa kohtaamaan tulevaisuuden haasteet.

Talletukset selvässä kasvussa ja luottokannan pieneneminen pysähtyi – asiakkaiden lainanhoitokyky säilyi hyvänä

OP Ryhmän talletuskanta kasvoi yli 4 prosenttia edellisvuodesta. Kotitalouksien, yritysten ja yhteisöjen talletukset olivat kasvussa vuoden lopussa. OP Ryhmän markkinaosuus talletuksista nousi yli 40 prosenttiin.

OP Ryhmän luottokanta oli vuoden päättyessä edellisvuoden lopun tasolla. Pitkään jatkuneen laskun jälkeen luottokanta kääntyi alkusyksyllä uudelleen kasvuun. OP Ryhmä säilytti vankan markkinajohtajan asemansa niin asunto- kuin yritysluottomarkkinoilla. Markkinaosuus asuntoluotoissa oli 39 prosenttia ja yritysluotoissa 38 prosenttia.

Vuoden 2024 aikana OP Ryhmän asuntolaina-asiakkaat hoitivat lainansa täsmällisesti ja mallikelpoisesti. Markkinakorkojen lasku helpotti tilannetta. Lainojen maksuohjelmien muutoshakemusten määrä oli edellisvuosia alemmalla tasolla. Erityisessä seurannassa olevien yritysluottojen määrä oli laskussa edellisvuoteen verrattuna. Järjestämättömien saamisten määrä laski viime vuoden 2,9 prosentista 2,6 prosenttiin. Saamisten arvonalentumisten määrä laski vertailuvuodesta selvästi.

Voimakas kasvu varallisuudenhoidossa jatkui koko vuoden

Haluamme toimia asiakkaillemme parempien taloudellisten valintojen valmentajana. Varallisuudenhoito on yksi kasvumme painopistealueista ja tavoitteenamme on tulevina vuosina ottaa selvä kasvuloikka tässä liiketoiminnassa.

OP Ryhmän sijoitusrahastoihin sijoittaneiden rahasto-osuuden omistajien määrä nousi jo yli 1,4 miljoonaan. Uusien säännöllistä rahastosijoittamista koskevien sopimusten määrä lisääntyi kolmanneksella. Rahastosäästäjiä houkutteli erityisesti kansainvälinen sijoittaminen sekä sijoittaminen vastuullisuutta korostaviin sijoituskohteisiin. Erityisesti nuorempien sijoittajien rahastovalinnoissa korostuu vastuullisuus. OP Ryhmän hoidossa olevien sijoitusvarojen määrä kasvoi 8 prosenttia ja oli vuoden lopussa 111 miljardia euroa.

OP-mobiilia käytettiin yli 700 miljoonaa kertaa – tekoälyn hyödyntäminen reippaassa kasvussa

OP Ryhmän digitaalisten palvelujen käyttö kasvoi edelleen selvästi. Sekä henkilö- että yritysasiakkaat käyttävät yhä useammin niin pankki- kuin vakuutusasiointiinsa digitaalisia kanavia. OP-mobiiliin kirjauduttiin viime vuonna peräti 708 miljoonaa kertaa eli keskimäärin 59 miljoonaa kertaa kuukaudessa. Aktiivisia käyttäjiä OP-mobiililla on jo yli 1,7 miljoonaa.

Vuoden 2024 aikana otimme tekoälyä käyttöön kiihtyvästi helpottamaan asiakkaidemme arkea ja henkilöstömme työntekoa.

Kesäkuussa lanseerasimme OP Ainan, OP-mobiilissa toimivan henkilökohtaisen apurin, joka auttaa asiakkaitamme joka päivä läpi vuorokauden erilaisissa pankki- ja vakuutusasioissa. OP Aina on ensimmäinen suomalainen tekoälyä ja herätteitä hyödyntävä finanssialan palvelu. Asiakkaamme ovat ottaneet palvelun innolla käyttöön, ja sillä oli vuoden 2024 loppuun mennessä jo 6,25 miljoonaa asiakaskohtaamista. Palvelun avulla voimme tarjota asiakkaillemme entistäkin personoidumpia ja helposti saatavilla olevia palveluja.

Kyberturvallisuus ja digitaalisten palveluiden toimivuus toimintamme ytimessä

OP Ryhmän digitaalisten palveluiden toimivuus oli koko vuoden erinomaisella tasolla huolimatta palvelunestohyökkäysten määrän voimakkaasta kasvusta.

Jatkoimme merkittäviä investointeja kyberturvallisuuteen ja varmistamme siten asiakkaidemme rahojen ja tietojen pysymisen turvassa kaikissa olosuhteissa. Asiakkaisiimme kohdistuneiden kalastelu- ja huijausyritysten määrä oli koko vuoden korkealla tasolla ja olemme tehneet aktiivisesti erilaisia toimenpiteitä suojataksemme asiakkaamme entistäkin paremmin tällaisilta uhilta.

OP Ryhmä kantaa yritysvastuuta Suomen suurimpana yhteisöveron maksajana

OP Ryhmän suora ja välillinen merkitys Suomen kansantalouden kehitykseen on huomattava. Perustehtävämme mukaisesti haluamme edistää kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia sekä omistaja-asiakkaillemme että toimintaympäristöllemme.

Vuodelta 2023 maksoimme yhteisöveroa Suomen suurimpana yhteisöveron maksajana lähes 400 miljoonaa euroa eli yli 5 prosenttia kaikista maksetuista yhteisöveroista.

Haluamme toimia toiveikkaamman tulevaisuuden suunnannäyttäjänä suomalaisessa yhteiskunnassa. Meille Suomen ja suomalaisten menestyminen on ykkösasia niin tänään kuin tulevaisuudessa.

Vahvassa kunnossa uuteen vuoteen

OP Ryhmä on vahvassa kunnossa tukemaan asiakkaitaan Suomen talouden vähitellen elpyessä. Meiltä saa kilpailukykyiset pankki- ja vakuutuspalvelut erilaisiin tarpeisiin.

Haluan lämpimästi kiittää kaikkia asiakkaitamme luottamuksestanne OP Ryhmää kohtaan vuonna 2024. Haluamme olla luottamuksenne arvoisia myös jatkossa. Lämmin kiitos myös henkilöstöllemme ja hallinnollemme vuoden 2024 aikana tekemästänne erinomaisesta työstä.

Timo Ritakallio
pääjohtaja

Avainluvut 2024

Asiakkaat

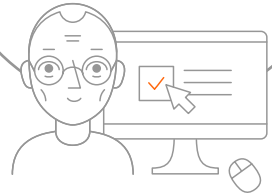
Yli **2,1**
miljoonaa omistaja-asiakasta

314
Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset, milj. €

59
miljoonaa kirjautumista OP Ryhmän mobiili-kanaviin keskimäärin kuukaudessa

5,5
miljoonaa kirjautumista op.fi-palveluun keskimäärin kuukaudessa

Opastimme lähes
44 000
seniorille digitaitoja

Tulos

+0,0 %
Luottokannan muutos

+4,3 %
Talletuskannan muutos

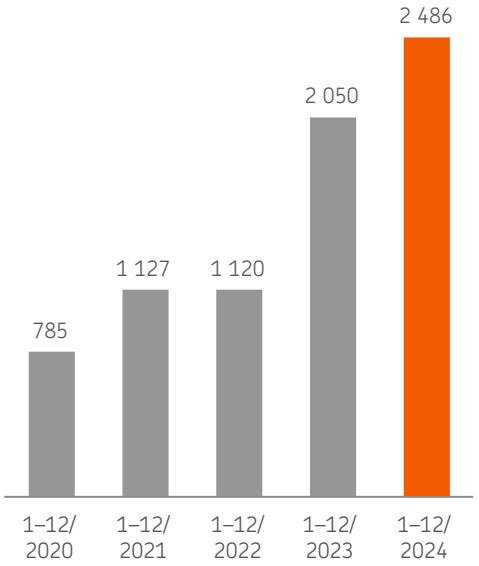
+5 %
Korkokate

+136 %
Vakuutus-palvelutulos

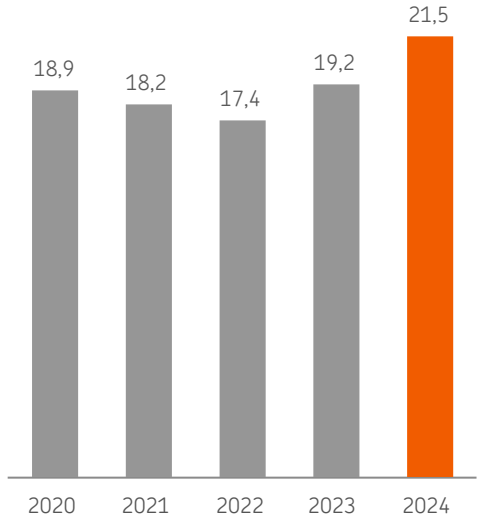
0,09 %
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta

+3 %
Kulut yhteensä

Liikevoitto, milj. €

Ydinvakavaraisuussuhde (CET1), %

Kestävä rahoitus

8,6
Myönnetyt vihreät lainat, kestävyyskriteerilainat ja limiitit, mrd. €

88,0 %
Kestävien rahastojen osuus kaikista rahastopääomista vuoden lopussa*

Vihreät joukkokirjalainat

500 milj. €
Green Bond, laskettu liikkeeseen 2024

1 000 milj. €
Green Covered Bond, laskettu liikkeeseen 2022

500 milj. €
Green Senior Non-Preferred Bond, laskettu liikkeeseen 2022

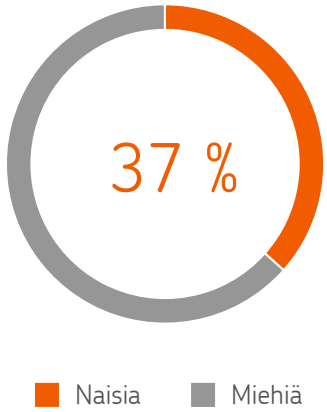
750 milj. €
Green Covered Bond, laskettu liikkeeseen 2021

Uusiutuva energia

99,3 %
Uusiutuvan energian osuus (Scope 1 ja 2) omassa käytössä olevien kiinteistöjen kulutuksesta

16,3 %
Kiertotalouden osuus omaisuus- ja ajoneuvovahinkojen korjauksissa

Naisia johtotehtävissä

Sponsorointi ja taloustaidot

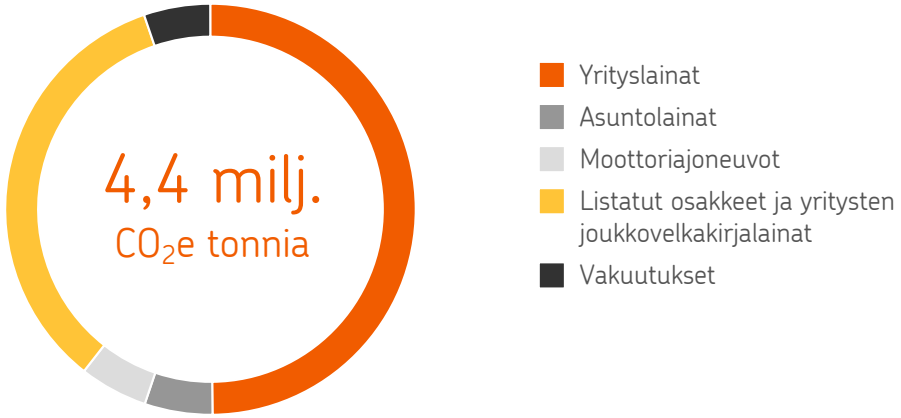
Vahvistimme yli
71 000
lapsen ja nuoren taloustaitoja

Sponsoroimme
10,8
miljoonalla eurolla liikuntaa, kulttuuria ja taloustaitoa edistäviä hankkeita

Kohtasimme yli
284 000
lasta ja nuorta OP Ryhmän tukemassa harrastustoiminnassa

Mahdollistimme yli
2 900
nuorelle kesätyöpaikan Kesäduuni OP:n piikkiin -kampanjassa

Scope 3 kategoria 15 mukaiset päästöt omaisuusluokittain

* EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen SFDR:n artikla 8 mukaisesti raportoivia rahastoja tai rahastoja, joilla on tavoitteena tehdä kestäviä sijoituksia (SFDR artikla 9). Artikla 9:n mukaisia rahastoja oli 4,6 prosenttia.

OP Ryhmän liiketoimintasegmentit

Osuuspankit

Osuuspankit-segmentti (aikaisemmin Vähittäispankki-segmentti) muodostuu henkilö- ja pk-yritysasiakkaiden pankkitoiminnasta ja varallisuudenhoidosta osuuspankeissa, keskusyhteisökonsernissa sekä OP-Asuntoluottopankki Oyj:ssä ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj:ssä. Lue lisää sivulta 51.

- OP on Suomen suurin asunto- ja yritysrahoittaja.
- OP on asiakkaidensa luotettava talouden kumppani, joka tarjoaa parhaan asiakaskokemuksen paikallisesti ja digitaalisesti. OP tukee asiakkaidensa oman talouden hallintaa ja auttaa tekemään kestäviä valintoja läpi elämän.
- Vuoden 2024 lopussa OP Ryhmään kuului 93 osuuspankkia (102).
- Segmenttiin kuuluva OP Koti vastaa OP Ryhmän kiinteistönvälitysliiketoiminnasta. Vuoden 2024 lopussa OP Koti -yhtiöitä oli 23 ympäri Suomen.

Asuntoluottojen markkinaosuus	39,1 %
Liikevoitto	1 275 milj. €
Talletuskanta	62,9 mrd. €
Luottokanta	70,7 mrd. €

Yrityspankki

OP Ryhmän Yrityspankki-segmentti muodostuu yritys- ja instituutioasiakkaiden pankkitoiminnasta sekä varallisuudenhoidosta. Segmentti sisältää OP Yrityspankki Oyj:n pankkitoiminnan, OP Varainhoito Oy:n, OP-Rahastoyhtiö Oy:n, OP Säilytys Oy:n ja OP Kiinteistösijoitus Oy:n. Lue lisää sivulta 55.

- OP Yrityspankki on Suomen johtava yritysten ja instituutioiden pankki. OP Yrityspankki valittiin Suomen parhaaksi yrityspankiksi 2024 Prospera-tutkimuksessa.
- Yrityspankki tukee pitkäjänteisellä yhteistyöllä asiakkaidensa menestystä, kasvua ja kansainvälistymistä.
- Yrityspankki on kestävän rahoittamisen ja sijoittamisen edelläkävijöitä Suomessa. Yritysten kumppanina OP edistää kestävää taloutta.

Yritysluottojen markkinaosuus	38,0 %
Liikevoitto	572 milj. €
Hallinnoitavat varat	81,0 mrd. €
Luottokanta	28,3 mrd. €

Vakuutus

OP Ryhmän Vakuutus-segmentti muodostuu vahinko- ja henkivakuutusliiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat Pohjola Vakuutus Oy ja OP-Henkivakuutus Oy.
Lue lisää sivulta 58.

- Pohjola Vakuutus on Suomen johtava vahinkovakuutusyhtiö.
- Pohjola Vakuutuksen tavoitteena on varmistaa, että asiakkailla on monipuolinen ja kattava vakuutusturva. Pohjola Vakuutus auttaa asiakkaansa kohti turvattua tulevaisuutta.
- Vakuutussäästöillä mitattuna OP-Henkivakuutus Oy oli vuonna 2024 Suomen toiseksi suurin henkivakuutusyhtiö 26,8 prosentin markkinaosuudella.
- OP-Henkivakuutuksen tehtävä on auttaa asiakkaita huolehtimaan omasta ja läheisten tulevaisuudesta.
- OP-Henkivakuutuksen tarjoamat ratkaisut kattavat henkivakuuttamisen, vakuutussäästämisen sekä yritysten palkitsemisratkaisut.

Vahinkovakuutuksen markkinaosuus	32,6 %
Liikevoitto	578 milj. €
Vakuutuspalvelutulos	192 milj. €
Tuotot sijoitustoiminnasta	382 milj. €

Vuoden keskeiset tapahtumat 2024

Omistaja-asiakkaille ilmaiset päivittäispalvelut ja korotetut OP-bonukset

Osuuspankkien omistaja-asiakkaat hyötyivät OP Ryhmän hyvästä taloudellisesta menestyksestä. OP Ryhmä korotti vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna.

Lisäksi vuonna 2024 OP Ryhmä on tarjonnut omistaja-asiakkailleen päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksua.

Etujen yhteenlaskettu arvo vuodelta 2024 omistaja-asiakkaille oli lähes 400 miljoonaa euroa. Edut ovat voimassa myös vuonna 2025.

OP Ryhmä tarkensi linjauksiaan fossiilisista polttoaineista

Pariisin ilmastosopimuksen ja Dubain COP28-ilmastokokouksen kirjausten mukaisesti OP Ryhmä sulki vuonna 2024 öljyn ja maakaasun etsintä- ja tuotantoliiketoiminnan pois rahoituksen, sijoitusrahastojen ja Pohjola Vakuutuksen piiristä. Päätöksen myötä OP Ryhmä ei rahoita tai vakuuta uusia yritysasiakkaita, jotka harjoittavat epätavanomaista öljyn tai maakaasun talteenottoliiketoimintaa tai arktisilla alueilla tapahtuvaa maakaasun etsintä- tai tuotantoliiketoimintaa. Tarkennetut linjaukset ovat yhteneviä OP Ryhmän vastuullisuusohjelman ja sen päästövähennyksiä koskevien toimenpiteiden kanssa, eikä OP Ryhmä ole nykyisellääänkään rahoittanut öljyn tai maakaasun etsintä- tai tuotantoliiketoimintaa harjoittavia laitoksia tai yhtiöitä Suomessa. Uudesta linjasta voidaan poiketa sellaisten yhtiöiden kohdalla, jotka ovat sitoutuneet siirtymään kohti vähäpäästöistä taloutta ja esittävät konkreettisen suunnitelman Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden mukaisesta toiminnasta.

OP liittyi Euribor-paneeliin

OP Yrityspankki Oyj liittyi jäseneksi Euribor-viitekorkoja hallinnoivaan paneeliin. OP Yrityspankki täydentää kokoonpanoa, sillä paneelissa ei ollut aiemmin mukana pohjoismaista pankkia. Euribor-viitekorko mittaa korkoa, jolla eurooppalaiset pankit voivat saada euromääräistä rahoitusta rahamarkkinoilla ilman vakuuksia. Suomessa Euribor-korkoja käytetään yleisesti esimerkiksi asuntolainojen viitekorkoina. Euribor-viitekorkoja hallinnoi European Money Markets Institute (EMMI), joka vastaa viitekorkojen laskentaperiaatteista ja julkaisemisesta.

OP Ryhmä kiihdyttää vauhtiaan varallisuudenhoidossa

OP Ryhmä tavoittelee merkittävää kasvua säästämisen ja sijoittamisen palveluissa. Uusi Varallisuudenhoito-organisaatio aloitti toimintansa huhtikuussa. Liiketoimintaa luotsaa OP Osuuskunnan johtokunnan jäsen, johtaja Hanna Porkka.

Joulukuun lopussa OP Ryhmä hallinnoi noin 111 miljardin euron varallisuutta, ja sen hallinnoimissa sijoitusrahastoissa oli yhteensä yli 1,4 miljoonaa osuudenomistajaa. Vuonna 2024 noin 360 000 asiakasta säästi säännöllisesti rahastoihin.

OP Ryhmä tarjoaa asiakkailleen laajan, laadukkaan ja aina ajankohtaisen valikoiman sijoitustuotteita ja -palveluita, jotka kattavat kaikki keskeiset omaisuusluokat.

OP Ryhmän arvo-osuus- ja osakesäästötilien määrä kasvoi vuonna 2024 yhteensä

56 000

tilillä, ja kasvua oli

9 %

edelliseen vuoteen

OP Ryhmä Suomen vetovoimaisin työnantaja kaupallisella alalla

Universumin vuosittaisella tutkimuksella selvitetään Suomen vetovoimaisimmat työnantajat eri alojen ammattilaisten ja opiskelijoiden keskuudessa. OP Ryhmä nousi vuonna 2024 Suomen vetovoimaisimmaksi työnantajaksi kaupallisen alan ammattilaisten keskuudessa. IT-alalla OP Ryhmä nousi neljänneksi. OP Ryhmän tulokset olivat sen mittaushistorian parhaat kaikissa arvioiduissa kategorioissa.

OP Ryhmän yksi strateginen painopiste on jo vuosia ollut osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Toimintakulttuuria on kehitetty henkilöstöä valtuuttavaksi ja itseohjautuviin tiimeihin perustuvaksi. OP Ryhmässä on yhdessä yhdessä rakennettu kulttuuria, jonka tavoitteena on saada jokainen olemaan pääsääntöisesti parhaimmillaan työn äärellä ja mahdollistaa uuden oppiminen.

Henkilökohtainen apuri OP Aina

Kesäkuussa OP julkaisi OP Ainan, joka on ensimmäinen suomalainen tekoälyä ja herätteitä hyödyntävä finanssialan palvelu. OP:n digikanavissa toimiva palvelu auttaa asioinnissa kellon ympäri viikon jokaisena päivänä.

OP Aina esimerkiksi ilmoittaa asiakkaalle tehtävistä tai muista asioista, jotka tarvitsevat käyttäjän huomiota. Tällaisia voivat olla esimerkiksi erääntyvät maksut, korttimaksun turvarajojen säätäminen tai pankkikortin mahdollinen väärinkäyttö. Vuoden loppuun mennessä asiakkaat olivat käyttäneet OP Ainaa jo yli 6,25 miljoonaa kertaa.

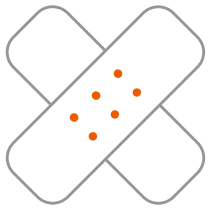
OP:n rahastot saivat

136 000

uutta osuudenomistajaa vuonna 2024, kasvua oli

11 %

edelliseen vuoteen

Pohjola Vakuutus korvasi vuonna 2024

94 %

kaikista ilmoitetuista vahingoista

OP Ryhmä ja WWF aloittivat yhteistyön luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

OP Ryhmä ja WWF aloittivat tammikuussa 2024 kolmen vuoden yhteistyön edistääkseen Suomen luonnon monimuotoisuutta. Yhteistyön tavoitteena on muun muassa turvata lähiluontoa kannustamalla ihmisiä toimimaan sen hyväksi. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi haitallisten vieraslajien torjunta sekä pölyttäjähyönteisten elinolosuhteiden parantaminen eri keinoin. OP Ryhmän ja WWF:n kumppanuus pyrkii tukemaan pitkäjänteistä työtä luontokadon pysäyttämiseksi vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2024 WWF:n ylläpitämään laskuriin oli ilmoitettu 2 miljoonaa neliömetriä villiinnytettyä aluetta. OP Ryhmän keskusyhteisössä ja osuuspankeissa on järjestetty myös talkoita, joissa on torjuttu vieraskasvilajeja henkilöstön yritysvapaaehtoistyön puitteissa. Osuuspankeille on laadittu ohjeet luonnon monimuotoisuuden edistämiseen omassa toiminnassaan.

OP Ryhmä tukee lapsia ja nuoria

Kesällä 2024 OP Ryhmä tarjosi yli 2 000 nuorelle kesätyöpaikan vuosittaisessa Kesäduuni OP:n piikkiin -kampanjassa. Vuoden aikana osuuspankit lahjoittivat yleishyödyllisille yhdistyksille tuen 15–17-vuotiaiden nuorten työllistämiseksi kahdeksi viikoksi.

Pohjola Vakuutus aloitti yhteistyön MIELI ry:n kanssa edistääkseen nuorten mielen hyvinvointia Nuori mieli urheilussa -toiminnan kautta yhdessä lajiliittokumppaneiden kanssa. Lisäksi Pohjola Vakuutus jatkoi nuorten unelmoinnin tukemista Lasten ja nuorten säätiön Dreams-ohjelman yhteistyökumppanina.

OP Ryhmän strategia

OP Ryhmässä finanssialan toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa strategiaprosessia.

Onnistuneen strategiaprosessin perustana ovat oletukset siitä, mihin suuntaan ja millä tavalla maailma kehittyy. Strategiamme taustalla olevat megatrendit ovat näkemyksemme siitä, millaiset ilmiöt ja muutosvoimat vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen.

Globaalissa maailmassa taloudet, pääomat ja ihmiset ovat kytköksissä toisiinsa. Geopolitiikan ja globaalin talouden epävarmuus leimaavat toimintaympäristöä. Polarisaatio ja väestön demografiset muutokset muokkaavat laajalti yhteiskuntarakenteita. Kestävän kehityksen perimmäisenä tavoitteena on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Teknologian kehittyminen mahdollistaa tehokkaamman toiminnan ja tarjoaa uusia tapoja luoda paremmin asiakkaiden tarpeita täyttäviä palveluita. Digitalisaatio ja alustatalous muokkaavat osaltaan liiketoiminnan arvoketjuja.

Visiomme kuvaa sitä, millainen toimija meidän on oltava menestyäksemme, tapahtui maailmassa millaisia muutoksia tahansa. Meidän on oltava taloudeltamme ja markkina-asemaltamme vahva, ensisijainen valinta asiakkaillemme ja kumppaneillemme, finanssialan edelläkävijä ja uudistaja, vetovoimainen työnantaja sekä vastuullinen toimija.

Olemme asettaneet lähivuosien toiminnallemme viisi strategista painopistettä. Kaiken toimintamme pohjana on vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuurimme.

Strategiset painopisteemme

> Arvoa asiakkaille

Luomme arvoa asiakkaillemme tarjoamalla sujuvinta palvelua kaikissa kanavissa. Kehitymme asiakkaidemme parempien taloudellisten valintojen valmentajaksi ja kasvatamme asiakashyötyä datan käyttöä tehostamalla. Käytämme osan parantuneesta kannattavuudestamme yli 2,1 miljoonan omistaja-asiakkaamme eduksi. Maksamme vuodelta 2024 kertyneet OP-bonukset 40 prosentilla korotettuna vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Etu jatkuu myös vuonna 2025.

> Kannattava kasvu

Autamme suomalaisia vaurastumaan ja varautumaan. Tavoittelemme kasvua erityisesti varallisuudenhoidossa sekä vahinko- ja henkivakuutuksen osa-alueilla. Lisäämme säästämisen ja sijoittamisen palveluiden määrää kasvavalle sijoittamisesta kiinnostuneelle asiakaskunnallemme.

> Laadukas ja tehokas toiminta

Uudistamalla ja sujuvoittamalla toimintaamme ylläpidämme tuloksentekokykyämme ja vakavaraisuuttamme. Lisääntyvät viranomaisvaateet edellyttävät toiminnan laadun ja tehokkuuden jatkuvaa parantamista työtapojen ja teknologian avulla. Hyödynnämme Suomen suurimpiin kuuluvaa tietopääomaa ymmärtääksemme ja palvellaksemme asiakkaitamme paremmin. Tekoäly ja automaatio parantavat asiakaspalvelumme tehokkuutta ja laatua. Kehitämme palveluverkostoamme ja ryhmärakennettamme siten, että osuuspankit pystyvät pitkällä aikavälillä toteuttamaan OP Ryhmän perustehtävää ja strategiaa alueellansa parhaalla tavalla nyt ja tulevaisuudessa.

> Vastuullinen liiketoiminta

Asiakkaiden ja sidosryhmien sekä sääntelyn ja valvojan kasvaneet vaatimukset yritysten vastuullisuutta kohtaan vaikuttavat koko finanssialaan. Tavoitteemme on tehdä asiakaslähtöistä vastuullisuustyötä ja tukea sidosryhmiemme kestävää siirtymää rahoittajana, vakuuttajana, sijoittajana sekä palvelujen ja tuotteiden kehittäjänä. Pyrimme tarjoamaan asiakkaillemme kestäviä rahoitus- ja sijoitustuotteita sekä vähentämään luotto- ja sijoitussalkkujemme päästöjä merkittävästi.

> Osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö

Parannamme toimintaamme ja työntekijäkokemustamme kehittämällä edelleen itseohjautuviin tiimeihin perustuvaa toimintatapaamme. Ketterä toimintakulttuuri edellyttää selkeillä tavoitteilla johtamista, sujuvaa yhteistyötä yli organisaatiorajojen, luottamusta, vastuunottoa ja määrätietoista yhdessä oppimista. Tuemme henkilöstöämme osaamisen kehittämisessä ja kohdennamme asiantuntemustamme muuttuviin liiketoimintatarpeisiin. Rakennamme monimuotoista, yhdenvertaista ja mukaan ottavaa työyhteisöä.

> Vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri

Vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri ovat olennainen osa OP Ryhmän toimintaa. Hyvä riskienhallinta perustuu asiakkaiden tarpeiden tunnistamiseen ja odotuksiin vastaamiseen sekä riskien hinnoitteluun ja hallintaan. Compliancen tavoite on varmistaa asiakkaiden, markkinoiden, valvojien ja sidosryhmien luottamus.

“Perustehtävämme on edistää omistaja-asiakkaidemme ja toimintaympäristömme kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Tämä perustehtävämme on kestänyt hyvin aikaa – se on lähes muuttumattomana ohjannut toimintaamme jo vuosikymmeniä.”

Lue strategisista tavoitteista ja painopisteistä sivulta 33

Geopolitiikan ja globaalin talouden epävarmuus | Polarisaatio ja väestön demografinen muutos | Kestävä kehitys ja vastuullisuus | Teknologian ja datan voima | Liiketoiminnan arvoketjut murroksessa

VAHVA RISKIENHALLINTA- JA COMPLIANCE-KULTTUURI

Näin luomme arvoa

Luomme arvoa asiakkaillemme, sidosryhmillemme ja toiminta ympäristöllemme monella tasolla.

Finanssialalla on keskeinen merkitys kansantalouden hyvinvoinnille sekä suoraan että välillisesti. OP Ryhmän alueelliset ja taloudelliset vaikutukset ulottuvat laajasti ympäri Suomen.

Perustehtävämme mukaisesti edistämme omistaja-asiakkaidemme ja toimintaympäristömme kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia yli kaikkien aikojen.

Tarjoamme asiakaslähtöisiä ja kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluita huolehtien samalla toimintamme kannattavuudesta ja vakavaraisuuden kehittämisestä. Tuotamme välttämättömiä peruspalveluita ja toimintamahdollisuuksia kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille. Rahoitamme kestävää kasvua ja mahdollistamme vaurastumista.

Huolehdimme rahahuollon ja maksuliikenteen toimivuudesta, tarjoamme turvaa ja ennaltaehkäisyä vahinkojen varalta sekä edistämme vastuullista taloutta.

Pyrimme kaikella toiminnallamme lisäämään sidosryhmiemme saamaa arvoa. Tärkeimmät tuotoksemme luovat henkilöstöllemme hyvinvointia ja osaamista, tuottavat erinomaista asiakaskokemusta, vahvistavat vakavaraisuutta ja mainetta sekä edistävät kestävää taloutta ja alueellista elinvoimaisuutta.

Tärkeimmät pääomamme

Osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö (14 746)

Asiakaskokemusta tukevat järjestelmät ja palvelut – vastuullinen ja innovatiivinen kehittäminen

Vastuullinen ja älykäs datan hyödyntäminen – laadukas tietopääoma

Vakavarainen kumppani – taloudellinen pääoma

Läheinen kumppani sidosryhmille – arvot, luottamus ja maine

Luvut 31.12.2024

Strategian painopisteet

Vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri

Tuotokset ja vaikutukset

- Finanssialan vetovoimaisin työnantaja (Universum 2024)
- Monimuotoisuus: naisten osuus johtajatehtävissä 37 %
- Vakinaisten työntekijöiden lähtövaihtuvuus: 5,8 %

- Bränditason suosittelu, bNPS (Brand Net Promoter Score, henkilö- ja yritysasiakkaat)
  Pankki: 1 (tavoite: 1)*
  Vakuutus: 2 (tavoite 1)*
- Kehittämismenot: 407 milj. €
- 708 miljoonaa kohtaamista OP-mobiilissa henkilö- ja yritysasiakkaiden kanssa

- CET1-vakavaraisuus: 21,5 %
- Oman pääoman tuotto (ilman OP-bonuksia): 13,0 %
- Omistaja-asiakkaiden Tuotto-osuuksille maksetut korot: 176 milj. €**
- Yksi Suomen suurimmista veronmaksajista: tuloverot 499 milj. €

- Omistaja-asiakkaita yli 2,1 miljoonaa
- Kertyneet uudet OP-bonukset omistaja-asiakkaille: 314 milj. €
- Hyvinvoiva paikallisyhteisö: alueelliset vaikutukset
- Kestävän talouden edistäminen: myönnetyt kestävyys -kriteerilainat, vihreät lainat ja limiitit 8,6 mrd. €

* Sijoitus pankin ja vakuutusyhtiön vaihtotutkimuksessa (PaVa), Kantar Finland Oy, ja pk-yritysten valtakunnallisessa tutkimuksessa, Red Note Oy.
** Arvio

OP Ryhmän vastuullisuusohjelma

Strategiamme ja arvojemme mukaisesti haluamme olla vastuullinen finanssialan edelläkävijä. Vastuullisuustyömme perustana on vastuullisuusohjelmamme ja sen alle määritellyt mitattavat tavoitteet.

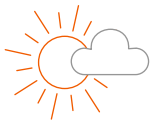
Vastuullisuustyömme perustuu OP Ryhmän perustehtävään ja arvoihin, joita asiakasomisteinen liiketoimintamallimme tukee. Vastuullisuuteen liittyvät sitoumuksemme ulottuvat useille alueille, kuten ympäristövastuuseen, asiakaslähtöisyyteen, yhteiskuntavastuuseen, henkilöstömme hyvinvointiin ja eettisen toiminnan periaatteisiin.

Vastuullisuusohjelmamme ja sen tavoitteet vastaavat muuttuvaan toimintaympäristöön, kasvaneisiin sidosryhmien odotuksiin ja lisääntyneisiin sääntelyvaateisiin.

Vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat OP Ryhmän strategiaa ja ohjaavat vastuullisuustyötämme. OP Ryhmään kuuluvien osuuspankkien vastuullisuustyö omissa yhteisöissään pohjautuu OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaan. Vastuullisuusohjelmassa olemme hyödyntäneet sidosryhmäpalautetta, kuten erilaisia asiakastutkimuksia, keskusteluista nousseita havaintoja, ulkopuolista arviointia sekä henkilöstölle, asiantuntijoille ja omistaja-asiakkaillemme suunnattuja kyselyjä.

Tämän taustatyön avulla OP Ryhmän toiminnalle on määritelty sopivat ja olennaiset vastuullisuusteemat: ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa.

Rakennamme yhdessä kestävää huomista

Ilmasto ja ympäristö

Vastuullisuusohjelman tavoitteet

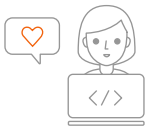
Tarjoamme asiakkaillemme kestäviä rahoitus- ja sijoitustuotteita

Vähennämme luotto- ja sijoitussalkkujemme päästöjä

Olemme hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä

Edistämme kiertotaloutta omassa ja asiakkaidemme liiketoiminnassa

Edistämme luonnon hyvinvointia ja monimuotoisuutta

Ihmiset ja yhteisöt

Vastuullisuusohjelman tavoitteet

Vahvistamme yhdenvertaista, osallistavaa ja monimuotoista kulttuuria

Edistämme paikallis-yhteisöjemme hyvinvointia

Tuemme oman talouden hallintaa ja edistämme taloustaitoja

Autamme erityistä tukea tarvitsevia asiakkaitamme hoitamaan talousasioitaan

Tunnistamme toimintamme ihmisoikeusvaikutukset

Hyvä hallintotapa

Vastuullisuusohjelman tavoitteet

Integroimme vastuullisuuden kaikkeen liiketoimintaamme ja sen riskinottoon

Hyödynnämme dataa ja tekoälyä vastuullisesti

Edellytämme kumppaniemme sitoutuvan hankinnan vastuullisuus-periaatteisiin

Lisäämme hallintomme monimuotoisuutta

Kehitämme henkilöstömme vastuullisuusosaamista

OP Ryhmän kestävyysraportti löytyy sivulta 79 alkaen.

Näin ollen ohjelman rakenne mukailee ESG-jaottelua ja kattaa laajasti eri vastuullisuuden alueet. Lyhenne ”ESG” tulee sanoista Environmental, Social ja Governance. Jokaisessa teemassa on tunnistettu viisi osa-aluetta, joita edistämme vastuullisuustyössämme.

Vastuullisuusohjelma päivitettiin edellisen kerran vuonna 2022 ja seuraava päivitys tehdään vuonna 2025.

Vastuullisuusohjelman teemat

> Ilmasto ja ympäristö

Haluamme, että toiminnallamme on positiivinen vaikutus ilmastoon ja ympäristöömme, ja teemme aktiivisesti toimia hillitäksemme haitallisia vaikutuksia ilmastoon ja ympäristöön. Ilmasto ja ympäristö -teemaan on valittu tavoitteet, jotka liittyvät erilaisiin kestäviin rahoitus- ja sijoitustuotteisiin, kestävään vakuutusliiketoimintaan, asiakkaidemme ja oman toimintamme päästöjen vähentämiseen, kiertotalouteen sekä luonnon monimuotoisuuteen.

> Ihmiset ja yhteisöt

Sosiaalinen vastuu ja paikallisyhteisöjen hyvinvointi ovat toimintamme ytimessä. Ihmiset ja yhteisöt -teemassa ovat tavoitteet, jotka koskevat henkilöstömme monimuotoisuuden edistämistä, paikallisyhteisöjen hyvinvointia, talous- ja digitaitojen edistämistä sekä ihmisoikeuksien kunnioittamista.

> Hyvä hallintotapa

Hyvällä hallintotavalla varmistamme, että saavutamme vastuullisuustavoitteemme.

Olemme asettaneet tavoitteet koskien vastuullisuuden integrointia kaikkeen liiketoimintaamme, riskienhallintaan, vastuulliseen dataan, arvoketjuun, hallinnon monimuotoisuuteen ja henkilöstön vastuullisuusosaamiseen liittyen.

Vastuullisuusohjelma tukee YK:n kestävän kehityksen tavoitteita

Olemme kehittäneet jokaiselle tavoitteelle sen edistymistä kuvaavan mittarin. Lisäksi ohjelman tavoitteet on linkitetty YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin ja niiden alatavoitteisiin. Mittarit sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteet löydät osoitteesta op.fi/op-ryhma/vastuullisuus.

Relevantit sitoumukset

Ilmasto ja ympäristö

- Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)
- Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF)
- CDP – OP Ryhmän ympäristötyö sai vuosittaisessa kansainvälisessä CDP-ympäristöarvioinnissa arvosanan C vuonna 2024
- WWF Green Office

Ihmiset ja yhteisöt

- OP Ryhmän ihmisoikeussitoumus ja ihmisoikeuspolitiikka
- Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistus työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista
- YK:n Global Compact -aloite

Hyvä hallintotapa

- YK:n vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet (UN PRB)
- YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteet (UN PSI)
- YK:n tukema vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI)

Lue tarkemmat kuvaukset sitoumuksistamme.

Vastuullisuusohjelman toteutuminen vuonna 2024

Ilmasto ja ympäristö

SDG	Alatavoite	Tavoite	Mittari	2024	2023
13	13.1	Tarjoamme asiakkaillemme kestäviä rahoitus- ja sijoitustuotteita	Tuotevalikoima kattaa kestävät rahoitus- ja sijoitustuotteet • Tavoite: Kestävien rahoitustuotteiden määrä koko sitoumuskannasta vähintään 8 miljardia euroa vuoden 2025 loppuun mennessä • Tavoite: Kestävien rahastojen* osuus kaikista rahastopääomista 60 % vuoden 2025 loppuun mennessä	8,6 mrd. euroa 88,0 %* 4,6 %*	6,6 mrd. euroa 87,7 %* 3,4 %*
13	13.2	Vähennämme luotto- ja sijoitussalkkujemme päästöjä	OP Yrityspankki on sitoutunut yritysluottosalkkujensa osalta hiilineutraalisuuteen vuoteen 2050 mennessä. Vastaava tavoite on asetettu myös Osuuspankkien yritysluotoille • Tavoite: OP Ryhmän yritysluottosalkkujen päästöjä vähennetään 25 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2022 tasosta OP Varainhoito on sitoutunut yhdessä OP-Rahastoyhtiön kanssa hoitamiensa rahastojen osalta hiilineutraalisuuteen vuoteen 2050 mennessä • Tavoite: OP-rahastojen kasvihuonekaasujen päästöintensiteetin puolittaminen vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2019*** • Keinovalikoima kattaa erilaisten kestävien sijoitus- ja rahoitustuotteiden lisäksi tavoitteita edistävien sijoituspäätöksien tekemisen sekä aktiivisen keskustelun asiakkaidemme ja sijoituskohteiden kanssa • Edellytämme yhtiökohtaisia päästövähennyssuunnitelmia suurilta korkean ilmastosiirtymäriskin yhtiöiltä vuoden 2025 loppuun mennessä	Rahoitetut päästöt**: 4,13 milj. CO2e-tonnia Yritysluotot 2,17 milj. CO2e-tonnia Asuntolainat 0,23 milj. CO2e-tonnia Moottoriajoneuvot 0,23 milj. CO2e-tonnia Listatut joukkovelkakirjalainat ja osakkeet: 1,49 milj. CO2e-tonnia Vakuutus**: 0,23 milj. CO2e-tonnia Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutukset 0,14 milj. CO2e-tonnia Yritysvakuutukset 0,09 milj. CO2e-tonnia OP-rahastojen päästöintensiteetti: 79 tCO2e/milj. USD	Rahoitetut päästöt**: 5,03 milj. CO2e-tonnia Yritysluotot 2,88 milj. CO2e-tonnia Asuntolainat 0,30 milj. CO2e-tonnia Moottoriajoneuvot 0,25 milj. CO2e-tonnia Listatut joukkovelkakirjalainat ja osakkeet: 1,60 milj. CO2e-tonnia Vakuutus**: 0,23 milj. CO2e-tonnia Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutukset 0,15 milj. CO2e-tonnia Yritysvakuutukset 0,09 milj. CO2e-tonnia OP-rahastojen päästöintensiteetti***: 97 tCO2e/milj. US

* SFDR:n artikla 8 & artikla 9 rahastot. Artikla 9:n mukainen 4,6 %.

** Päästöt laskettu PCAF-laskentatavan mukaan.

*** Lähtötaso 179 tCO2e/milj. USD.

SDG	Alatavoite	Tavoite	Mittari	2024	2023
	12.2 12.5 13.3	Edistämme kiertotaloutta omassa ja asiakkaidemme liiketoiminnassa	Edistämme digitaalisia maksutapoja ja vaihdamme OP Ryhmän tarjoamat OP-maksukortit kierrätysmuovisiin • Tavoite: Vuoden 2026 aikana 100 % OP:n tarjoamista OP-maksukorteista on vaihdettu kierrätysmuovisiin osana normaalia korttien uusiutumisaikataulua	68,6 % koko korttikannasta kierrätysmuovia	32,7 % koko korttikannasta kierrätysmuovia
			Edistämme kiertotaloutta osana liiketoimintaamme • Tavoite: Rahoitamme kiertotalouteen liittyviä hankkeita osana kestävää rahoitusta ja käymme aktiivista keskustelua sijoituskohteidemme kanssa. Pohjola Vakuutuksen ajoneuvokorvauspalvelu lisää kiertotaloutta edistäviä toimintamalleja kannustamalla ensisijaisesti korjaamaan vaurioituneet osat aina, kun se on liikenneturvallisuus ja osien korkea laatu huomioiden mahdollista	Korjausten osuus kaikista henkilöautojen peltiosien vahingoista 55,7 %, puskureista 40,8 % sekä tuulilaseista 40,5 %	Korjausten osuus kaikista henkilöautojen peltiosien vahingoista 53 %, puskureista 37 % sekä tuulilaseista 42 %
			• Tavoite: Lisätty 2023 tavoite (vakuutus): Kiertotalouden osuus (korjatut & kierrätetyt kappalemäärät) ilmoitetuista vahingoista kasvaa vuodesta 2022	2,18 %	0,9 %
	7.2 13.2	Olemme hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä	Oman toiminnan Scope 1 ja 2 -päästöjen osalta OP Ryhmä on vuonna 2025 hiilineutraali • Tavoite: Scope 1 ja 2 -päästöt 0 vuoden 2025 loppuun mennessä	362 CO2e-tonnia*	282 CO2e-tonnia
	14.1 15.5	Edistämme luonnon hyvinvointia ja monimuotoisuutta	Tunnistamme toimintamme vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja pyrimme vähentämään vaikutustamme luontokadon etenemiseen aikana • Tavoite: Biodiversiteetin osalta teemme selvityksen vuonna 2022 ja toimintasuunnitelman jatkotoimista vuonna 2023	OP Metsä biodiversiteetti-indeksi laadittiin	Luontotiekartta hyväksyttiin vuoden 2023 aikana
			Edistämme suomalaisen maatalouden kehittymistä sekä kannattavuuden ympäristön kannalta kestävämmäksi • Tavoite: Lisäämme maatalousasiakkaiden kanssa työskentelevien asiantuntijoiden ja viljelijöiden osaamista rakentamalla koulutukseen liittyvää yhteistyötä kumppaniemme kanssa ja käynnistämme toimenpiteet vuoden 2023 aikana	Luontoteemaiset asiakaskeskustelut aloitettiin	Tavoitteiden raportointi 2024 alkaen

* OP Ryhmä on päivittänyt päästölaskentaansa vuoden 2024 aikana, minkä myötä OP Ryhmän omistamien ja hallinnoimien työsuhdeautojen aiheuttamat päästöt ovat ensimmäistä kertaa mukana oman toiminnan päästöissä (Scope1 ja 2). Lisäksi vuonna 2024 otettiin OP Kiinteistösijoituksen kiinteistöjen päästöt osaksi OP Ryhmän päästölaskentaa. Oman toiminnan päästöt ovat vähentyneet noin 98 % vuodesta 2021. Omien kiinteistöjen osalta OP Ryhmä on tehnyt pitkäjänteistä työtä hiilestä irtautumiseen. OP Ryhmän Suomessa käyttämä ostosähkö on 100 prosenttisesti tuulivoimalla tuotettua, kaukolämpö ja -kylmä on myös 100 prosenttisesti uusiutuvilla tuotettua.

Ihmiset ja yhteisöt

SDG	Alatavoite	Tavoite	Mittari	2024	2023
	5.5 8.8	Vahvistamme yhdenvertaista, osallistavaa ja monimuotoista kulttuuria	Vahvistamme monimuotoisuutta liiketoimintojen osaamispohjassa • Tavoite: Sukupuolen edustus johtotehtävissä* vähintään 40 % vuoteen 2025 mennessä • Tavoite: Henkilöstön kokemus johdon sitoutumisesta monimuotoisuuden, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen, henkilöstötutkimus 2025: > 4,0 (asteikko 1–5) Kokemus rekrytoinneista ja urasiirtymistä on reilu ja kannustaa jatkuvaan kehittymiseen • Tavoite: Henkilöstön kokemus monimuotoisuudesta ja yhdenvertaisuudesta urasiirtymissä ja rekrytoinneissa, henkilöstötutkimus 2025: > 4,0 (asteikko 1–5) • Tavoite: Hakijapalautteen kehitystrendi**	37 % 4,21 3,8 3,75	31 % 3,95 3,8 4,05
	8.5 10.2	Edistämme paikallisyhteisöjemme hyvinvointia	Lisäämme lasten ja nuorten hyvinvointia ja tulevaisuudenuskoa sekä tuemme nuorten työllistymistä • Tavoite: OP:n tukeman harrastustoiminnan kautta tavoitettujen lasten ja nuorten määrä, lkm 200 000/vuosi • Tavoite: OP:n tuella mahdollistetut kesätyöpaikat nuorille, lkm 2 000/vuosi	284 000 2 900	254 000 2 800
	4.4 8.3	Tuemme oman talouden hallintaa ja edistämme taloustaitoja	Edistämme taloustaitoja, jotta kaikilla olisi tasavertaiset mahdollisuudet huolehtia omasta taloudestaan • Tavoite: Osuuspankkien ja kumppanuuksien taloustaito-opastuksissa ja -hankkeissa kohdattujen lasten ja nuorten määrä, lkm 70 000/vuosi	71 200	91 000
	10,2	Autamme erityistä tukea tarvitsevia asiakkaitamme hoitamaan talousasioitaan	Tuemme erityistä tukea tarvitsevia asiakkaitamme hoitamaan raha- ja vakuutusasiointiaan itsenäisesti ja helposti erilaisin keinoin sekä edistämme asiakkaidemme digitaitoja • Tavoite: Kohdatut asiakkaat digitaito-opetuksissa, lkm 20 000/vuosi	37 400	26 000
	10,2	Tunnistamme toimintamme ihmisoikeusvaikutukset	Toteutamme itsearvioinnin toimintamme ihmisoikeusvaikutuksista, minkä pohjalta laadimme ihmisoikeuspolitiikan toimintamme kehittämiseksi • Tavoite: Ihmisoikeuspolitiikan luominen ja toimintasuunnitelma itsearvioinnin perusteella merkittävimpiin vaikutuksiin liittyen vuoden 2023 loppuun mennessä	Tehty kehitystoimenpiteitä suunnitelman mukaisesti	Ihmisoikeusselvitys tehty vuonna 2023, ja OP Ryhmän ihmisoikeussitoumus ja -politiikka julkaistu vuonna 2023

* Keskusyhteisössä toimi- tai johtajasopimuksella työskentelevät henkilöt sekä osuuspankkien toimitusjohtajat.

** Hakija kokee tulleensa kohdelluksi reilusti rekrytointiprosessin aikana (asteikko 1–5).

Hyvä hallintotapa

SDG	Alatavoite	Tavoite	Mittari	2024	2023
13	13.1 13.3	Integroimme vastuullisuuden kaikkeen liiketoimintaamme ja sen riskinottoon	Ohjaamme asiakkaitamme varautumaan ja sopeutumaan ilmastonmuutoksen erilaisiin vaikutuksiin ja niihin liittyviin riskeihin Seuraamme kestävän rahoituksen sääntelyn ja taksonomian kehittymistä, koska ne muuttavat toimintaympäristöämme ja menestymisen edellytyksiä • Tavoite: Arvioimme skenaariotyön keinoin ilmasto- ja ympäristömuutosten vaikutuksia asiakkaidemme ja OP Ryhmän menestykseen • Tavoite: Julkistamamme kestävyysraportointi on luotettavaa ja ymmärrettävää • Tavoite: Toteutamme tinkimättä rahanpesuun ja pakotteisiin liittyvät viranomaisvaateet • Tavoite: Kytkemme ESG-tekijät OP Ryhmän riskiraportointiin vuoden 2023 loppuun mennessä	OP Ryhmä on arvioinut ilmastoriskien vaikutukset liiketoimintaansa skenaarioanalyyseilla. Ensimmäinen CSRD-raportti varmennettu ja julkaistu 2025. Toimintamme on sääntelyn mukaista. ESG-tekijät on integroitu OP Ryhmän riskiraportointiin.	Toimintamme on sääntelyn mukaista ja toteutamme tinkimättä rahanpesuun ja pakotteisiin liittyvät viranomaisvaateet Kytkimme ESG-tekijöitä osaksi OP Ryhmän riskiraportointia
16	16.6	Hyödynnämme dataa ja tekoälyä vastuullisesti	Julkaisemme vuosittain tiedot OP Ryhmän tietopääoman vastuullisesta käytöstä	Tietotilinpäätös vuodelta 2024	Tietotilinpäätös vuodelta 2023
8 12	8.5 8.8 12.2	Edellytämme kumppaniemme sitoutuvan hankinnan vastuullisuusperiaatteisiin	Lisäämme Supplier Code of Conduct -vastuullisuusperiaatteisiin sitoutuneiden toimittajien määrää* • Tavoite: OP Ryhmän hankintaketjujen sopimustoimittajista 100 % on sitoutunut Supplier Code of Conduct -vastuullisuus periaatteisiin vuoteen 2025 mennessä	97,1 %	91,6 %
5 16	5.5 16.6	Lisäämme hallintomme monimuotoisuutta	OP Ryhmän osuuspankkien ja keskusyhteisön hallintoneuvostojen ja hallituksien kokoonpanoissa varmistetaan OP Ryhmän menestystä tukeva monimuotoisuus • Tavoite: Osuuspankkien ja keskusyhteisön hallintoneuvostojen ja hallituksien kokoonpanoissa sukupuolet ovat edustettuina ryhmätasolla vähintään 40 % vuoteen 2025 mennessä	Naisten osuus: Hallitus 45,5 %, Hallintoneuvosto 49,6 %	Naisten osuus: Hallitus 45,1 %, Hallintoneuvosto 48,5 %
4	4.7	Kehitämme henkilöstömme vastuullisuusosaamista	Lisäämme hallintomme ja henkilöstömme vastuullisuusosaamista tarjoamalla ESG-koulutuksia • Tavoite: Lisäämme koulutustarjoamaa eri kohderyhmille • Tavoite: OP Ryhmän henkilöstö suorittaa vastuullisuusohjelmaa koskevan koulutuksen vuoden 2023 aikana	17 272 hlöä Keskimääräinen suoritusaste 90,9 %	16 014 hlöä Keskimääräinen suoritusaste 87,4 %

* Hankintakuluilla mitattuna.

OP Ryhmän toiminta-kertomus ja tilinpäätös

OP Ryhmän hallituksen toimintakertomus sisältää kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) ja ESRS-kestävyysraportointistandardien mukaisen kestävyysraportin.

Hallituksen toimintakertomus 22
Kestävyysraportti 79
Tilinpäätös 338

Hallituksen toimintakertomus

OP Ryhmän avainluvut 25
Toimintaympäristö 26
Tulos ja tase 27
Vakavaraisuus 38
Riskienhallinnan keskeiset periaatteet 41
Segmenttien tulos 51
OP Ryhmän muut tiedot 63

Liiketoiminnan erinomainen kehitys jatkui – koko vuoden liikevoitto oli 2 486 miljoonaa euroa

Liikevoitto 1–12/2024	Korkokate 1–12/2024	Tuotot yhteensä 1–12/2024	Kulut yhteensä 1–12/2024	CET1-vakavaraisuus 31.12.2024
2 486 milj. €	+5 %	+7 %	+3 %	21,5 %

- Liikevoitto kasvoi 21 % 2 486 miljoonaan euroon (2 050).
- Asiakasliiketoiminnan tuotot eli korkokate, vakuutuspalvelutulos ja nettopalkkiotuotot kasvoivat yhteensä 3 805 miljoonaan euroon (3 605). Korkokate kasvoi 5 % 2 796 miljoonaan euroon (2 654). Vakuutuspalvelutulos kasvoi 136 % 192 miljoonaan euroon (81) ja nettopalkkiotuotot laskivat 6 % 818 miljoonaan euroon (870).
- Saamisten arvonalentumiset olivat 96 miljoonaa euroa (269) ja olivat 0,09 % (0,26) luotto- ja takauskannasta.
- Tuotot sijoitustoiminnasta kasvoivat 20 % 465 miljoonaan euroon (389).
- Kulut yhteensä kasvoivat 3 % 2 262 miljoonaan euroon (2 201). Kulu-tuotto-suhde parani ja oli 47 % (49).
- Luottokanta oli edellisvuoden tasolla 98,9 miljardia euroa (98,9) ja talletukset kasvoivat vuodessa 4 % 77,7 miljardiin euroon (74,5).
- CET1-vakavaraisuus oli 21,5 % (19,2), joka ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 8,1 prosenttiyksiköllä. EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jotka tulivat voimaan 1.1.2025, arvioidaan olevan vähäinen heikentävä vaikutus OP Ryhmän vakavaraisuuteen.
- **Osuuspankit-segmentin** liikevoitto kasvoi 4 % 1 275 miljoonaan euroon (1 223). Korkokate kasvoi 3 % 2 112 miljoonaan euroon (2 041). Saamisten arvonalentumiset laskivat 78 miljoonaa euroa 95 miljoonaan euroon (173). Nettopalkkiotuotot laskivat 10 % 619 miljoonaan euroon (686). Kulu-tuotto-suhde oli 51 % (49). Luottokanta laski vuodessa 0,3 % 70,7 miljardiin euroon (70,9) ja talletukset kasvoivat vuodessa 3 % 62,9 miljardia euroa (61,2).
- **Yrityspankki-segmentin** liikevoitto kasvoi 40 % 572 miljoonaan euroon (408). Korkokate kasvoi 11 % 657 miljoonaan euroon (591). Saamisten arvonalentumiset laskivat 96 miljoonaa euroa 0 miljoonaan euroon (96). Nettopalkkiotuotot kasvoivat 4 % 199 miljoonaan euroon (192). Kulu-tuotto-suhde parani ja oli 38 % (41). Luottokanta kasvoi vuodessa 1 % 28,3 miljardiin euroon (28,1) ja talletukset kasvoivat 12 % 15,4 miljardiin euroon (13,8).
- **Vakuutus-segmentin** liikevoitto kasvoi 39 % 578 miljoonaan euroon (414). Vakuutuspalvelutulos kasvoi 110 miljoonaa euroa 192 miljoonaan euroon (81). Tuotot sijoitustoiminnasta kasvoivat 10 % 382 miljoonaan euroon (347). Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde parani ja oli 92,3 % (93,8).
- **Ryhmätoimintojen** liikevoitto oli 19 miljoonaa euroa (-26). Korkokate kasvoi 14 miljoonaa euroa 15 miljoonaan euroon (1).
- **OP Ryhmä** korotti vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Lisäksi omistaja-asiakkaat saivat vuonna 2024 päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja. Näiden etujen yhteenlaskettu arvo omistaja-asiakkaille vuonna 2024 oli 404 miljoonaa euroa. Edut ovat voimassa vuoden 2025 loppuun.
- **Näkymät:** Liikevoiton arvioidaan olevan vuonna 2025 hyvällä tasolla, mutta muodostuvan kuitenkin pienemmäksi kuin vuosien 2023 ja 2024 liikevoitto. Näkymistä kerrotaan tarkemmin kohdassa “Näkymät”.

OP Ryhmän avainlukuja

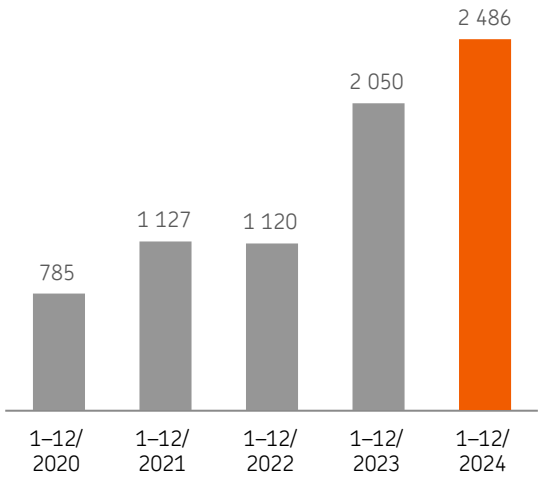
Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Liikevoitto, milj. €	**2 486**	**2 050**	**21,3**
Osuuspankit	1 275	1 223	4,3
Yrityspankki	572	408	40,4
Vakuutus	578	414	39,4
Ryhmätoiminnot	19	-26	–
Omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset, milj. €	-314	-275	14,1
Tuotot yhteensä**	4 844	4 520	7,2
Kulut yhteensä	-2 262	-2 201	2,8
Kulu-tuotto-suhde, %**	46,7	48,7	-2,0*
Oman pääoman tuotto (ROE), %	11,6	10,6	0,9*
Oman pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	13,0	12,0	1,0*
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,24	0,98	0,26*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,39	1,11	0,28*
	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
CET1-vakavaraisuus, %*	21,5	19,2	2,3
Luottokanta, mrd. €	98,9	98,9	0,0
Talletukset, mrd. €	77,7	74,5	4,3
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	2,64	2,94	-0,30*
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,09	0,26	-0,17*
Omistaja-asiakkaat (1 000)	2 115	2 094	1,0

Tuloksen vertailulukuna on käytetty vuoden 2023 vastaavien jaksojen lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2023 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

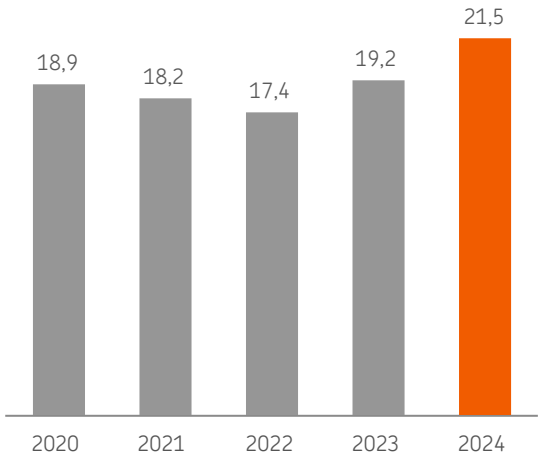
* Suhdeluvun muutos, prosenttiyksikköä.

** Aiemmin tuloslaskelmalla omalla rivillään esitetyt OP-bonukset omistaja-asiakkaille on jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin, korkokuluihin ja sijoitusrahastojen palkkiotuottoihin. Tuloslaskelmalla ei enää esitetä riviä ”OP-bonukset omistaja-asiakkaille”. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Liikevoitto, milj. €

Ydinvakavaraisuussuhde (CET1), %

Toimintaympäristö

Vuonna 2024 maailmantalous kasvoi ennakkotietojen mukaan pidemmän ajan keskiarvovauhtia. Luottamus maailmantaloutta kohtaan koheni suhdannekyselyjen mukaan vuoden aikana palvelualojen vetämänä, mutta teollisuuden suhdannetilanne ei elpynyt vaisuista lukemista. Vaikka euroalueen BKT:n kasvu elpyi vuoden jälkipuoliskolla edellisvuotta nopeammaksi, jäi se pitkän ajan keskiarvoa hitaammaksi. Inflaatio hidastui joulukuussa vuoden 2023 lopun 2,9 prosentista 2,3 prosenttiin.

Maailman keskeiset osakehintaindeksit nousivat vuonna 2024 edellisvuoden loppua korkeammalle tasolle, ja esimerkiksi MSCI World -indeksi nousi vuoden aikana 26,6 prosenttia. Suomessa osakkeiden hinnat olivat joulukuun lopussa hieman edellistä vuodenvaihdetta matalammalla tasolla.

Euroopan keskuspankki laski vuonna 2024 ohjauskorkojaan neljä kertaa. Talletuskorko aleni 3,00 prosenttiin. Keskeinen asuntolainojen viitekorko, 12 kuukauden euriborkorko laski joulukuun loppuun mennessä 2,46 prosenttiin vuoden 2023 lopun 3,51 prosentista.

Suomessa BKT supistui vuoden 2024 alkupuolella edellisvuoteen nähden, mutta ennakkotietojen perusteella BKT kasvoi loppuvuonna hieman edellisestä vuodesta. Työttömyysasteen trendi nousi joulukuussa 8,9 prosenttiin vuoden 2023 lopun 7,7 prosentista. Inflaatio hidastui joulukuussa 0,7 prosenttiin vuoden takaisesta 3,6 prosentista. Asuntokauppa väheni edellisestä vuodesta, ja asuntojen hinnat laskivat.

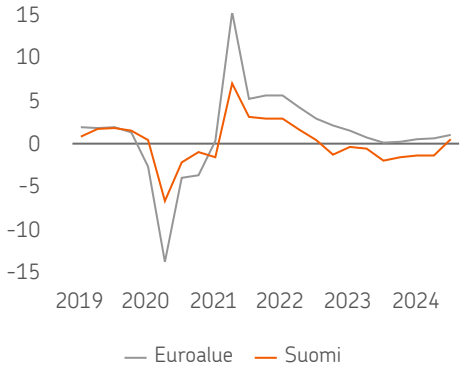
Korkojen lasku ja ostovoiman kasvu tukevat Suomen talouden vahvistumista vuoden 2025 aikana. Elpyminen on toistaiseksi yhä haurasta, ja vientimarkkinoiden kehitykseen liittyy epävarmuutta.

Talletukset yhteensä Suomessa supistuivat 1,6 prosenttia vuonna 2024. Yritystalletukset kasvoivat 0,3 prosenttia, ja kotitaloustalletukset kasvoivat 1,5 prosenttia vuodentakaisesta.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen pääomien arvo nousi vuoden 2024 aikana 149 miljardista eurosta 184 miljardiin euroon, ja vastaavasti uutta pääomaa sijoitettiin yhteensä 9,3 miljardia euroa.

BKT

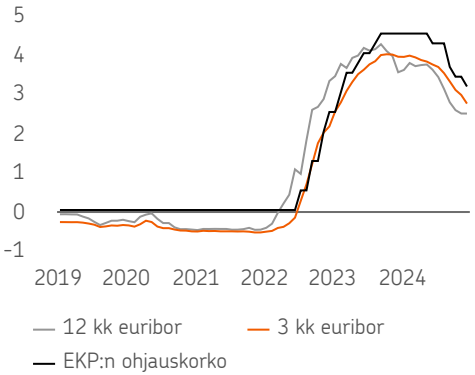
määrän muutos edellisestä vuodesta, %

Lähteet: Eurostat, Tilastokeskus Kausitasoitetut sarjat

Euriborit ja ohjauskorko

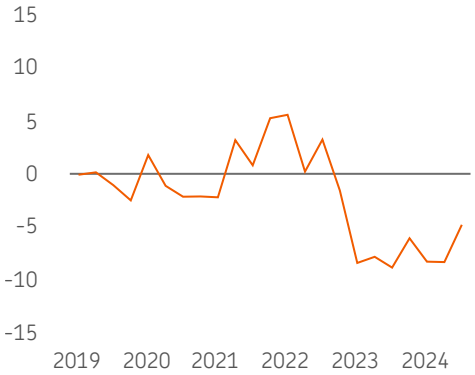
%

Lähde: Suomen Pankki

Investoinnit Suomessa

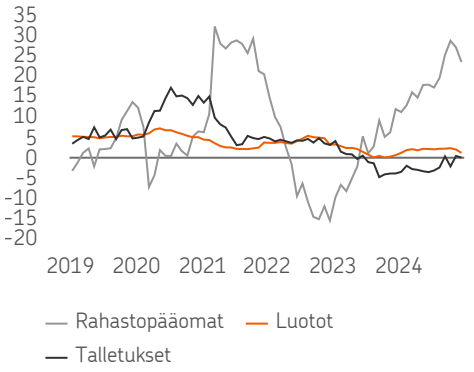
määrän muutos edellisestä vuodesta, %

Lähde: Tilastokeskus

Finanssialan volyymikehitys

12 kk muutos, %

Lähteet: Suomen Pankki, Suomen Sijoitustutkimus Oy

Tulos ja tase

Tulosanalyysi

Tulosanalyysi, milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Liikevoitto	**2 486**	**2 050**	**21,3**
Osuuspankit	1 275	1 223	4,3
Yrityspankki	572	408	40,4
Vakuutus	578	414	39,4
Ryhmätoiminnot	19	-26	–
Korkokate*	2 796	2 654	5,3
Saamisten arvonalentumiset	-96	-269	-64,3
Nettopalkkiotuotot*	818	870	-6,0
Vakuutusmaksutuotot	2 129	2 000	6,5
Vakuutuspalvelukulut	-1 879	-1 824	3,0
Jälleenvakuutussopimukset	-59	-95	–
Vakuutuspalvelutulos	192	81	135,8
Tuotot sijoitustoiminnasta	465	389	19,5
Liiketoiminnan muut tuotot	44	40	11,9
Henkilöstökulut	-1 081	-964	12,1
Poistot ja arvonalentumiset	-146	-226	-35,5
Liiketoiminnan muut kulut	-1 036	-1 011	2,4
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	529	485	9,0
Tulokseen sisältyvät OP-bonukset	-307	-269	14,0

* Aiemmin tuloslaskelmalla omalla rivillään esitetyt OP-bonukset omistaja-asiakkaille on jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin, korkokuluihin ja sijoitusrahastojen palkkiotuottoihin. Tuloslaskelmalla ei enää esitetä riviä ”OP-bonukset omistaja-asiakkaille. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Avainlukuja

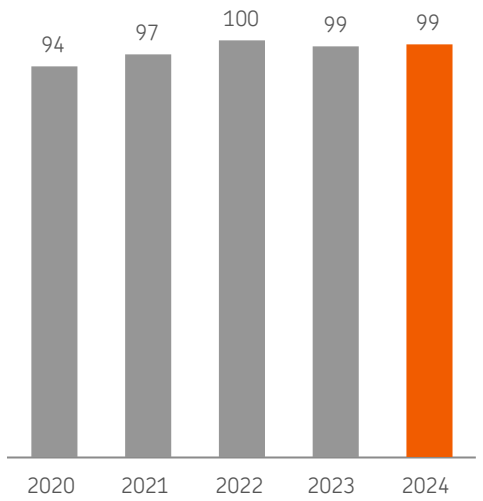
Avainlukuja, milj. €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Luottokanta	**98 917**	**98 871**	**0,0**
Asuntoluotot	41 604	41 856	-0,6
Yritysluotot	27 915	28 181	-0,9
Asuntoyhteisöluotot**	10 619	10 656	-0,3
Muut yritys- ja yhteisöluotot***	7 458	6 838	9,1
Muut kuluttajaluotot	11 320	11 339	-0,2
Takauskanta	**3 404**	**4 136**	**-17,7**
Muut vastuut	**13 219**	**13 005**	**1,6**
Talletukset	**77 653**	**74 465**	**4,3**
Hallinnoitavat varat (brutto)	**111 493**	**102 844**	**8,4**
Sijoitusrahastot	34 034	30 010	13,4
Instituutioasiakkaat	37 666	35 878	5,0
Private Banking	25 617	24 378	5,1
Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt	14 177	12 579	12,7
Taseen loppusumma**	**161 168**	**160 047**	**0,7**
Sijoitusomaisuus****	23 537	22 029	6,8
Vakuutussopimusvelat	11 796	11 589	1,8
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat****	33 198	37 689	-11,9
Oma pääoma	18 110	16 262	11,4

** Asuntoyhteisöluotot sisältää asunto-osakeyhtiöt ja asuntosijoitusyhtiöt.

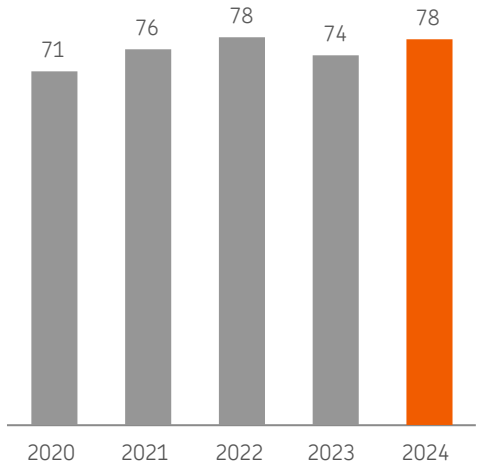
***Muut yritys- ja yhteisöluotot sisältää mm. julkisyhteisöt, pankit ja rahoituslaitokset sekä voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

**** OP Ryhmä muutti virallista tilinpäätöksen tasekaavaa vuoden 2024 aikana. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Luottokanta, mrd. €

Talletukset, mrd. €

Tammi–joulukuu

OP Ryhmän liikevoitto oli 2 486 miljoonaa euroa (2 050). Liikevoitto kasvoi vertailukaudesta 21,3 prosenttia eli 436 miljoonaa euroa. Asiakasliiketoiminnan tuotot eli korkokate, nettopalkkiotuotot ja vakuutuspalvelutulos kasvoivat yhteensä 5,6 prosenttia 3 805 miljoonaan euroon (3 605). Kulu-tuotto-suhde parani 46,7 prosenttiin (48,7). Tulokseen sisältyvät omistaja-asiakkaille kertyneet uudet OP-bonukset kasvoivat 14,0 prosenttia 307 miljoonaan euroon.

Korkokate kasvoi 5,3 prosenttia 2 796 miljoonaan euroon. Osuuspankit-segmentin korkokate kasvoi 3,5 prosenttia 2 112 miljoonaan euroon ja Yrityspankki-segmentin 11,3 prosenttia 657 miljoonaan euroon. OP Ryhmän luottokanta oli viime vuoden tasolla 98,9 miljardia euroa, ja talletukset kasvoivat vuodessa 4,3 prosenttia 77,7 miljardiin euroon. Kotitalouksien talletukset kasvoivat vuodessa 2,8 prosenttia 47,8 miljardiin euroon. Asiakkaat nostivat tilikaudella uusia luottoja 22,2 miljardia euroa (22,0).

Tulosta heikentäviä saamisten arvonalentumisia luotoista ja saamisista kirjattiin yhteensä 96 miljoonaa euroa (269). Vertailukaudella kiinteistö- ja rakennustoimialaan kohdistuneet odotettavissa olevat luottotappiot kasvattivat saamisten arvonalentumisia. Lopullisia luottotappioita oli 200 miljoonaa euroa (77). OP Ryhmä on tehostanut lopullisten luottotappioiden kirjausprosessia vuoden 2024 aikana. Kun laina on siirretty oikeudelliseen perintään, lainan pääoma kirjataan alas vakuuden arvoon saakka. Tällaisia luottotappioita kirjattiin viimeisen vuosineljänneksen aikana 125 miljoonaa euroa ja vastaavasti vaiheen 3 odotettuja luottotappiota palautui 93 miljoonaa euroa. Tappiota koskeva vähennyserä oli tilikauden lopussa 824 miljoonaa euroa (929), josta johdon harkintaan perustuvia lisävarauksia oli 77 miljoonaa euroa (109). Järjestämättömät saamiset olivat 2,6 prosenttia (2,9) vastuista. Saamisten arvonalentumiset luotoista ja muista saamisista olivat 0,1 prosenttia (0,3) luotto- ja takauskannasta.

Nettopalkkiotuotot laskivat 6,0 prosenttia 818 miljoonaan euroon. Omistaja-asiakkaat ovat saaneet päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja lokakuusta 2023 lähtien, mikä vaikutti maksuliikkeen nettopalkkioiden laskuun. Maksuliikkeen nettopalkkiotuotot laskivat 56 miljoonaa euroa 291 miljoonaan euroon ja asuntojen välityksen nettopalkkiotuotot 6 miljoonaa euroa 63 miljoonaan euroon.

Vakuutuspalvelutulos kasvoi 110 miljoonaa euroa 192 miljoonaan euroon. Vakuutuspalvelutulos sisältää liiketoiminnan kuluja 529 miljoonaa euroa (485). Vahinkovakuutuksen nettomaksutuotot, sisältäen jälleenvakuutuksen osuuden, kasvoivat 6,1 prosenttia 1 760 miljoonaan euroon. Nettokorvauskulut jälleenvakuutuksen osuuden jälkeen kasvoivat 4,4 prosenttia 1 116 miljoonaan euroon. Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde parani 92,3 prosenttiin (93,8).

Tuotot sijoitustoiminnasta eli sijoitustoiminnan nettotuotot, vakuutuksen nettorahoituskulut ja tuotot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista kasvoivat yhteensä 19,5 prosenttia 465 miljoonaan euroon. Sijoitustoiminnan tuottoja kasvatti erityisesti osakesijoitusten arvonnousu. Sijoitustoiminnan nettotuotot ja nettorahoitustuotot yhdessä kertovat vakuutustoiminnan sijoitustoiminnan tuloksellisuuden. OP Ryhmän vakuutusyhtiöiden yhteenlaskettu sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 7,6 prosenttia (3,4).

Yhteensä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen eli saamistodistusten, osakkeiden ja johdannaisten nettotuotot olivat 1 975 miljoonaa euroa (1 706), ja sijoitussopimusvelkojen nettotuotot olivat yhteensä -851 miljoonaa euroa (-642). Vakuutuksen nettorahoituskulut olivat 727 miljoonaa euroa (722).

Pankkitoiminnan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat 19,1 prosenttia 44 miljoonaan euroon saamistodistusten korkotuottojen laskettua.

Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 44 miljoonaan euroon (40).

Kulut yhteensä kasvoivat 2,3 prosenttia 2 262 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 12,1 prosenttia 1 081 miljoonaan euroon. Kasvuun vaikuttivat henkilöstömäärän kasvu sekä palkankorotukset. OP Ryhmän henkilömäärä kasvoi vuodessa noin 1 000 henkilöä. Henkilömäärä kasvoi myynnin ja asiakaspalvelun, palvelujen kehittämisen sekä riskienhallinta ja compliance -toiminnon tehtävissä. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä laskivat 35,5 prosenttia 146 miljoonaan euroon. Vertailukaudella arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 60 miljoonaa euroa pääosin tietojärjestelmistä ja oman käytön kiinteistöistä. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 2,4 prosenttia 1 036 miljoonaan euroon. ICT-kulut olivat 514 miljoonaa euroa (460). Kehittämisen kuluvaikutus oli 349 miljoonaa euroa (294) ja aktivoidut kehittämismenot olivat 58 miljoonaa euroa (62). Viranomaismaksut laskivat 77 miljoonaa euroa 16 miljoonaan euroon. EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB) ei kerännyt pankeilta vakausmaksuja vuodelta 2024. OP Ryhmä maksoi vakausmaksuja vuonna 2023 yhteensä 62 miljoonaa euroa.

Tulokseen sisältyvät OP-bonukset omistaja-asiakkaille, 307 miljoonaa euroa (269), on jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin 160 miljoonaa euroa (150),

korkokuluihin 82 miljoonaa euroa (67), sijoitusrahastojen palkkiotuottoihin 48 miljoonaa euroa (38) ja vakuutuspalvelutulokseen 17 miljoonaa euroa (15).

Tuloverot olivat 499 miljoonaa euroa (408) Tilikauden efektiivinen verokanta oli 20,1 prosenttia (19,9). Laaja tulos verojen jälkeen oli 2 067 miljoonaa euroa (1 719).

OP Ryhmän oma pääoma oli 18,1 miljardia euroa (16,3). Omaan pääomaan sisältyi Tuotto-osuuksia 3,3 miljardia euroa (3,3), josta irtisanottujen Tuotto-osuuksien osuus oli 0,4 miljardia euroa (0,4).

OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius ovat vahvoja. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 193 prosenttia (199) ja NSFR-suhdeluku oli 129 prosenttia (130).

Tuloslaskelman pääerät vuosineljänneksittäin

Milj. €	1–3/2024	4–6/2024	7–9/2024	10–12/2024	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Korkokate*	709	698	712	678	2 796	2 654	5,4
Saamisten arvonalentumiset	-39	-28	-5	-23	-96	-269	-64,3
Nettopalkkiotuotot*	205	195	199	219	818	870	-6,0
Vakuutusmaksutuotot	523	517	534	555	2 129	2 000	6,5
Vakuutuspalvelukulut	-512	-493	-446	-428	-1 879	-1 824	3,0
Jälleenvakuutussopimukset	-21	23	-30	-31	-59	-95	-37,5
Vakuutuspalvelutulos	-10	47	58	96	192	81	135,8
Tuotot sijoitustoiminnasta	151	118	150	46	465	389	19,5
Liiketoiminnan muut tuotot	9	16	6	13	44	40	11,9
Henkilöstökulut	-256	-279	-247	-299	-1 081	-964	12,1
Poistot ja arvonalentumiset	-33	-36	-38	-39	-146	-226	-35,5
Liiketoiminnan muut kulut	-248	-253	-240	-295	-1 036	-1 011	2,4
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	129	133	124	142	529	485	9,0
Liikevoitto	**618**	**611**	**720**	**538**	**2 486**	**2 050**	**21,3**

* Aiemmin tuloslaskelmalla omalla rivillään esitetyt OP-bonukset omistaja-asiakkaille on jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin, korkokuluihin ja sijoitusrahastojen palkkiotuottoihin. Tuloslaskelmalla ei enää esitetä riviä ”OP-bonukset omistaja-asiakkaille. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Tilikauden keskeiset tapahtumat

Omistaja-asiakkaiden lisäedut

OP Ryhmä käyttää osan parantuneesta kannattavuudestaan tarjoamalla omistaja-asiakkaille lisäetuja. OP Ryhmä korotti vuosilta 2024 ja 2025 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Vuodelta 2024 OP-bonuksia kertyi yhteensä 314 miljoonaa euroa (275). Omistaja-asiakkaat saavat myös päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja vuoden 2025 loppuun saakka. Tämän edun arvo vuodelta 2024 oli 90 miljoonaa euroa ja arviolta 90 miljoonaa euroa vuodelta 2025.

Lakiluonnos finanssialan asiakasbonusten verokäytäntöjen muuttamisesta

Eduskunta hyväksyi loppuvuodesta Suomen hallituksen hallitusohjelmakirjauksen mukaisen esityksen OP-bonuksiin vaikuttavasta, finanssialan asiakasbonusten verotuskäytäntöihin liittyvästä lakimuutoksesta. 1.1.2026 voimaan tuleva lakimuutos vaikuttaa OP-bonusten verokohteluun merkittävästi. Uuden lain myötä finanssialan asiakasbonukset tulkitaan veronalaisiksi, jos niitä käytetään muihin kuin palveluihin, joista niitä on kertynyt, esimerkiksi jos pankkipalveluista kertyneitä OP-bonuksia käytettäisiin vakuutusmaksuihin. OP Ryhmä on valmistautunut finanssialan asiakasbonusten verotuskäytäntöjen muutokseen, ja OP Ryhmän omistaja-asiakkaat saavat jatkossakin vähintään entisen tasoiset taloudelliset edut lakimuutoksesta huolimatta.

OP lanseerasi tekoälyapurin

OP Ryhmä lanseerasi kesäkuussa 2024 OP Ainan, uuden OP-mobiilissa toimivan henkilökohtaisen apurin, joka auttaa OP:n asiakkaita joka päivä läpi vuorokauden erilaisissa pankki- ja vakuutusasioissa. OP Aina on ensimmäinen suomalainen tekoälyä ja herätteitä hyödyntävä finanssialan palvelu, jonka avulla OP tarjoaa asiakkailleen entistäkin personoidumpia ja helposti saatavilla olevia palveluita. Vuoden 2024 aikana OP Ainalla oli 1,3 miljoonaa käyttäjää ja 6,3 miljoonaa asiakaskohtaamista.

OP liittyi Euribor-paneeliin

OP Yrityspankki Oyj liittyi marraskuussa jäseneksi Euribor-viitekorkoja hallinnoivaan paneeliin. Paneelissa on tällä hetkellä 19 merkittävää pankkia eri puolilta Eurooppaa. OP Yrityspankki täydentää kokoonpanoa, jossa ei ole muita pohjoismaisia pankkeja. Euribor-viitekorkoja hallinnoi European Money Markets Institute (EMMI), joka vastaa viitekorkojen laskentaperiaatteista ja julkaisemisesta.

Uusi OP Ryhmän varallisuudenhoidon johtaja

OP Ryhmä tavoittelee merkittävää kasvua varallisuudenhoidon palveluissa. KTM Hanna Porkka (53) aloitti 1.4.2024 OP Ryhmän varallisuudenhoidosta vastaavana johtajana ja OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenenä.

OP Ryhmä Suomen vetovoimaisin työnantaja kaupallisella alalla

OP Ryhmä menestyi Universumin vuosittaisessa tutkimuksessa, jossa selvitetään Suomen vetovoimaisimmat työnantajat eri alojen ammattilaisten ja opiskelijoiden keskuudessa. Syyskuussa julkaistuissa tuloksissa OP Ryhmä nousi Suomen vetovoimaisimmaksi työnantajaksi kaupallisen alan ammattilaisten keskuudessa. IT-alalla OP Ryhmä nousi neljänneksi. OP Ryhmän tulokset olivat sen mittaushistorian parhaat kaikissa kategorioissa.

OP Ryhmän strategiset tavoitteet ja painopisteet

OP Ryhmän strategiaprosessissa strategiaa muodostetaan, uudistetaan ja toteutetaan jatkuvasti. Toimintaympäristöä ja toimintamallia arvioidaan systemaattisesti, jotta kyetään tekemään tarvittaessa uusia strategisia valintoja ja toteuttamaan ne.

OP Ryhmän perustehtävä, arvot, visio ja strategian painopisteet ovat kokonaisuus, jossa osat täydentävät toisiaan. OP Ryhmän visio on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa. Toimintaympäristön jatkuva seuranta ja strategiset painopisteet auttavat yhteisen vision saavuttamisessa ja ohjaavat kaikkea tekemistä.

OP Ryhmän lähivuosien toimintaa ohjaavat viisi strategista painopistettä:

- arvoa asiakkaille
- kannattava kasvu
- laadukas ja tehokas toiminta
- vastuullinen liiketoiminta
- osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

OP Ryhmän kaiken toiminnan perustana on vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri.

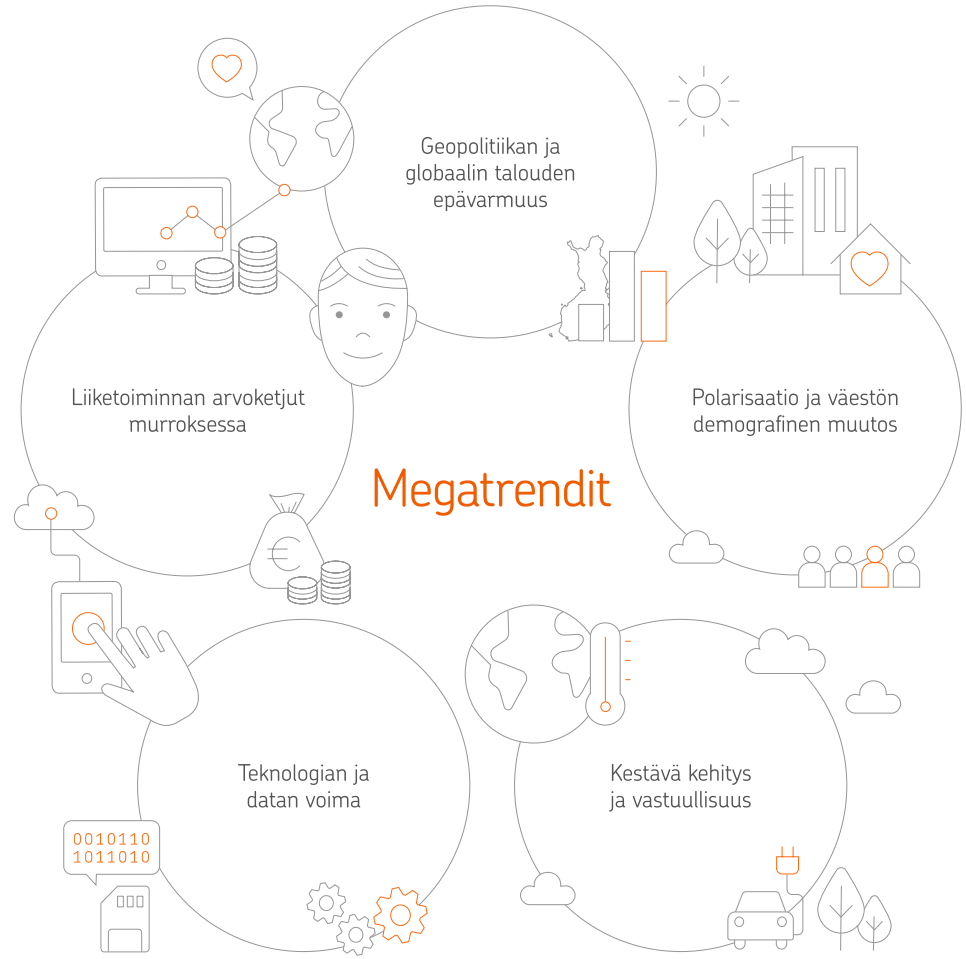
OP Ryhmän strategiset tavoitteet ja toteuma

	2024	2023	Tavoite
Oman pääoman tuotto (ROE ilman OP-bonuksia), %	13,0	12,0	9,0
CET1-vakavaraisuus, %	21,5	19,2	väh. CET1-vakavaraisuus-vaade +4 %-yks.*
Bränditason suosittelu, bNPS (Net Promoter Score, henkilö- ja yritysasiakkaat)**	Pankki: 1.	Pankki: 1.	Pankki: 1.
	Vakuutus: 2.	Vakuutus: 3.	Vakuutus: 1.
Luottoluokitus	AA-/Aa3	AA-/Aa3	väh. tasolla AA-/Aa3

* OP Ryhmän tavoite CET1-vakavaraisuudelle on vähintään CET1-vakavaraisuusvaade lisättynä neljällä prosenttiyksiköllä. 31.12.2024 vakavaraisuusvaateella laskettu CET1-tavoite oli 17,5 % prosenttia.

** Sijoitus pankin ja vakuutusyhtiön vaihtotutkimuksessa (PaVa), Kantar Finland Oy ja pk-yritysten valtakunnallisessa tutkimuksessa, Red Note Oy.

OP Ryhmän toimintaympäristö

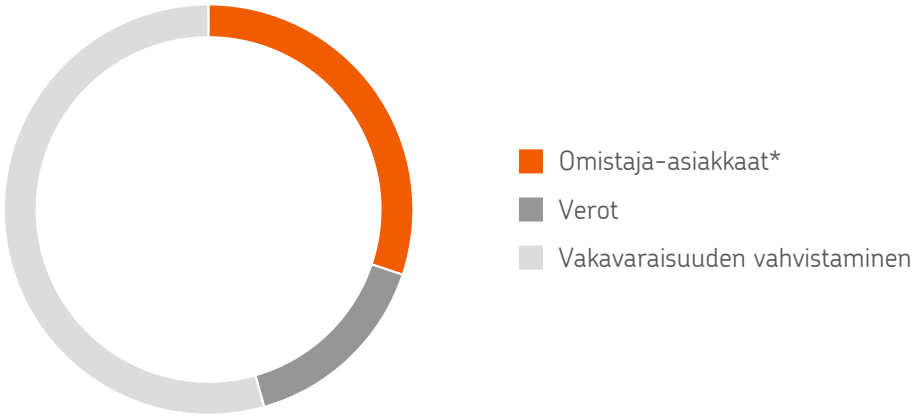
Omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön menestyksen edistäminen

OP Ryhmän perustehtävänä on edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Ryhmän toiminta perustuu sen arvoihin, perustehtävään, vahvaan vakavaraisuuteen, osaavaan riskienhallintaan ja asiakkaiden kunnioittamiseen.

Tuloksen käyttö

OP Ryhmän tavoitteena on omistaja-asiakkaiden tarvitsemien palvelujen tuottaminen mahdollisimman tehokkaasti. Yhteinen menestys käytetään omistaja-asiakkaiden hyväksi keskittämisetuina ja muina taloudellisina etuina sekä palvelukyvyn ylläpitona ja kehittämisenä.

Arvio OP Ryhmän vuoden 2024 tuloksen käytöstä, joka vahvistetaan tilikauden päättymisen jälkeen:

*) Omistaja-asiakkaat = OP-bonukset, edut ja Tuotto-osuuksien korot omistaja-asiakkaille

OP Ryhmän perustehtävän menestyksekäs toteuttaminen vaatii vahvaa vakavaraisuutta, jota edellyttävät myös kasvavat viranomaisvaatimukset. Vakavaraisuuden vahvistaminen edellyttää ryhmältä tehokkuutta ja tuloksentekokykyä myös jatkossa. Omistaja-asiakkaille palautettavan osuuden lisäksi merkittävä osa liiketoiminnan tuloksesta käytetään OP Ryhmän vakavaraisuuden vahvistamiseen.

OP Ryhmän tuottama hyöty jaetaan omistaja-asiakkaille sen mukaan, kuinka paljon kukin osuuspankin omistaja-asiakas ryhmän palveluita käyttää. Omistaja-asiakkaiden etukokonaisuuden muodostavat asioinnin määrän perusteella kertyvät OP-bonukset sekä edut ja alennukset, joita annetaan pankkipalveluista, vakuutuksista sekä säästämisen ja sijoittamisen palveluista. Omistaja-asiakkailla on myös mahdollisuus sijoittaa omaan osuuspankkiinsa Tuotto-osuuksien kautta. Tuotto-osuuksille maksetaan vuosittain korkoa pankkien voitonjakona joka vuosi vahvistettavan tuottotavoitteen mukaan.

Merkittävänä veronmaksajana OP Ryhmä edistää koko Suomen menestystä. Tuloksesta maksetuilla veroilla mitattuna OP Ryhmä oli vuonna 2024 Suomen suurin veronmaksajista. Vuodelta 2023 OP Ryhmä maksoi 397 miljoonaa euroa yhteisöveroa.

Omistaja-asiakkaiden edut

OP Ryhmän omistaja-asiakkaiden määrä oli tilikauden lopussa 2,1 miljoonaa (2,1). Omistaja-asiakkaiden määrä kasvoi 21 000 asiakkaalla.

Osuuspankkien omistaja-asiakkaiden pankki-, vakuutus- ja varallisuudenhoitoasioinnista kertyy asiakkaille OP-bonuksia. OP Ryhmä korotti vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia 40 prosentilla vuoden 2022 tasoon verrattuna ja kertyneiden uusien bonusten arvo oli tilikaudelta yhteensä 314 miljoonaa euroa (275). Etu on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka.

Tilikaudella OP-bonuksia käytettiin pankki- ja varallisuudenhoitopalveluihin yhteensä 56 miljoonaa euroa (99) ja vahinkovakuutustuotteiden vakuutusmaksuihin 206 miljoonaa euroa (145). Omistaja-asiakkaat saivat vuonna 2024 päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja. Etu on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka. Tämän edun arvo oli 90 miljoonaa euroa vuodelta 2024.

Omistaja-asiakkaiden edut

Milj. €	2024	2023
Kertyneet uudet OP-bonukset	314	275
Päivittäispalvelut*	210	140
Vakuutus**	19	18
Sijoittaminen ja säästäminen***	31	29
Yhteensä	**574**	**462**

* Päivittäispalvelupaketit, käyttötili ilman tilinhoitomaksua, ilmaiset päivittäispalvelut 2024.

** Keskittäjäalennus

*** Rahastojen ja osakkeiden kaupankäynti, arvopaperisäilytys ja osakesäästötili ilmaiseksi

OP-bonukset ja omistaja-asiakkaiden muut edut olivat yhteenlaskettuna 574 miljoonaa euroa (462) eli 18,8 prosenttia (18,6) OP Ryhmän liikevoitosta ennen myönnettyjä omistaja-asiakkaiden etuja.

Osuuspankkien omistaja-asiakkaiden sijoitukset osuuspankkien Tuotto- ja jäsenosuuksiin olivat yhteensä 3,5 miljardia euroa (3,6). Vuoden 2024 Tuotto-osuuksien tuottotavoite oli 5,50 prosenttia (4,50). Tilikaudelta kertyneen Tuotto-osuuksille maksettavan koron arvioidaan olevan yhteensä 176 miljoonaa euroa (148). Vuodelta 2023 kertyneen Tuotto-osuuksille kesäkuussa 2024 maksetun koron määrä oli yhteensä 148 miljoonaa euroa (144).

Monikanavaiset palvelut

OP Ryhmän monikanavainen palveluverkosto koostuu verkko-, mobiili-, konttori- ja puhelinpalveluista. Henkilökohtaista asiakaspalvelua tarjotaan sekä konttoreissa että digitaalisesti. Digitaalisten palvelujen käyttö kasvaa tasaisesti. Sekä henkilö- että yritysasiakkaat käyttävät yhä useammin pankki- kuin vakuutusasiointiinsa digitaalisia kanavia. OP Ryhmän mobiilikanavia käytti joulukuussa 1,7 miljoonaa henkilö- ja yritysasiakasta (1,6). OP-mobiiliin kirjauduttiin joulukuussa yli 59 miljoonaa kertaa.

Mobiili- ja verkkopalvelut

	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Mobiilipalvelut, henkilöasiakkaat*	665,6	608,4	9,4
Mobiilipalvelut, yritysasiakkaat*	42,7	33,8	26,3
Op.fi	66,0	68,8	-4,1
	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Siirto-maksu	1 251 038	1 220 989	2,5

* Lukujen raportointitapaan on tehty muutos vuoden 2024 aikana. Vertailukauden luvut on oikaistu.

OP Ryhmä lanseerasi kesäkuussa 2024 OP Ainan, uuden OP-mobiilissa toimivan henkilökohtaisen apurin, joka auttaa OP:n asiakkaita joka päivä läpi vuorokauden erilaisissa pankki- ja vakuutusasioissa. OP Aina on ensimmäinen suomalainen tekoälyä ja herätteitä hyödyntävä finanssialan palvelu, jonka avulla OP tarjoaa asiakkailleen entistäkin personoidumpia ja helposti saatavilla olevia palveluita. Vuoden 2024 aikana OP Ainalla oli 1,3 miljoonaa käyttäjää ja 6,3 miljoonaa asiakaskohtaamista.

Kesäkuussa OP Ryhmä laajensi mobiilimaksupalvelujaan Samsung Pay ja Garmin Pay -palvelujen pariin. Mobiilimaksamisen suosio on kasvussa, ja 18–25-vuotiaista korttiasiakkaista jo liki puolet hyödyntävät mobiilimaksamisen palveluja. Uusien lisäyksien ohella OP Ryhmän asiakkailla on mobiilimaksuvaihtoehtoina käytettävissä Apple Pay, Google Pay ja Siirto.

OP Ryhmällä on kattava konttoriverkosto, johon kuuluu 278 toimipaikkaa (289) ympäri maata. Lisäksi Pohjola Vakuutuksella on laaja asiamies- ja kumppanuusverkosto.

Vastuullisuus

Vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ohjaa ryhmän toimintaa ja rakentuu kolmen teeman ympärille: ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa. Vastuullisuusohjelmasta voi lukea lisää osoitteessa op.fi/op-ryhma/vastuullisuus.

OP Ryhmän vastuullisuutta ohjaavat useat linjaukset ja periaatteet. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan lakien ja määräysten lisäksi myös kansainvälisiä, toimintaa ohjaavia sitoumuksia. Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. Lisäksi OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita sekä YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteita.

OP Ryhmä on sitoutunut kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoite on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä.

OP Ryhmä on asettanut sektorikohtaiset päästövähennystavoitteet luottosalkkunsa kolmelle toimialalle: energia-,maatalous- ja asuinkiinteistösektoreille. Nämä muodostavat yli 90 prosenttia OP Ryhmän luottosalkun päästöistä. Tavoitteena on vähentää vuoden 2022 lähtötasosta mitattuna vuoteen 2030 mennessä: 1) energiatuotannon päästöintensiteettiä 50 prosenttia; 2) absoluuttisia päästöjä maataloudessa 30 prosenttia; ja 3) asuntolainojen päästöintensiteettiä 45 prosenttia.

OP Ryhmän luonnon monimuotoisuustiekartta sisältää toimenpiteet, joilla OP Ryhmä edistää luonnon monimuotoisuutta. OP Ryhmän tavoitteena on kasvattaa luontopositiivista kädenjälkeään vuoteen 2030 mennessä. Luontopositiivisuudella tarkoitetaan sitä, että OP Ryhmän toiminnalla on enemmän myönteisiä kuin kielteisiä vaikutuksia luontoon.

OP Ryhmä on laatinut ihmisoikeussitoumuksen ja ihmisoikeuspolitiikan. OP Ryhmä kunnioittaa kaikkia tunnustettuja ihmisoikeuksia, ja ihmisoikeussitoumus sisältää ne vaatimukset ja odotukset, joita OP Ryhmä on asettanut itselleen ja arvoketjujensa toimijoille. OP Ryhmä on sitoutunut tekemään korjaavia toimenpiteitä, mikäli sen toiminta aiheuttaa haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia.

Vastuullisuuden tilikauden keskeiset tapahtumat

OP Ryhmällä on useita kansainvälisten periaatteiden pohjalta kehitettyjä vastuullisen yritysrahoituksen tuotteita, kuten vihreä laina, kestävyyskriteerilaina ja vastuullinen toimittajarahoitus. Joulukuun lopussa vihreiden lainojen, kestävyyskriteerilainojen ja -limiittien yhteenlasketut vastuut olivat 8,6 miljardia euroa (6,6) ja kestävien rahastojen osuus kaikista rahastopääomista oli 88,0 prosenttia (87,7). EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen SFDR:n artikla 8 mukaisesti raportoivia rahastoja tai rahastoja, joilla on tavoitteena tehdä kestäviä sijoituksia (SFDR artikla 9). Artikla 9:n mukaisia rahastoja oli 4,6 prosenttia.

OP Ryhmä liittyi tammikuussa The Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) -yhteistyöhankkeeseen, jonka tarkoituksena on edistää finanssialan tietoisuutta luonnon monimuotoisuudesta ja lisätä keinoja mitattavuuden seurantaan.

OP Ryhmä aloitti tilikaudella kolme vuotta kestävän yhteistyön WWF:n kanssa Suomen luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Maaliskuussa julkaistiin päivitetty OP Yrityspankin Green Bond Framework 2024. Lisäksi OP Yrityspankki laski maaliskuussa liikkeeseen vihreän 500 miljoonan euron senior-ehtoisen joukkovelkakirjalainan.

Toukokuussa OP Ryhmä lanseerasi OP-Kestävä Yrityslaina rahaston, joka keräsi 120 miljoonan euron alkusijoitukset. Rahasto on OP Ryhmän ensimmäinen vain korkoinstrumentteihin sijoittava temaattinen sijoitusrahasto.

OP Ryhmän kestävyysraportti löytyy sivulta 79 alkaen.

Kesäkuussa OP Ryhmä julkaisi päivitetyt vastuullisen tekoälyn käytön periaatteet, joilla varmistetaan, että tekoälyä käytetään eettisesti koko ryhmässä.

OP Ryhmän käytössä olevissa kiinteistöissä sähköstä 99 prosenttia on tuotettu suomalaisella tuulivoimalla. Huoltovarmuuskriittisenä toimijana OP Ryhmä varmistaa kiinteistöjensä sähkön saannin poikkeustilanteissa varavoimaloilla.

OP Ryhmä on tarkentanut linjauksiaan öljyn ja maakaasun etsintä- ja tuotantoliiketoiminnan rahoittamisesta ja vakuuttamisesta sekä niihin sijoittamisesta. OP Ryhmän sijoitusrahastojen suorista osake- ja korkosijoituksista suljetaan pois kivihiilen, öljyn tai maakaasun etsintä- ja tuotantoliiketoimintaa harjoittavat laitokset tai yhtiöt. OP Ryhmä ei rahoita tai vakuuta uusia yritysasiakkaita, jotka harjoittavat niin kutsuttua epätavanomaista öljyn tai maakaasun talteenottoliiketoimintaa tai arktisilla alueilla tapahtuvaa maakaasun etsintä- tai tuotantoliiketoimintaa.

Kesällä 2024 OP Ryhmä tarjosi yli 2 000 nuorelle kesätyöpaikan vuosittaisessa Kesäduuni OP:n piikkiin -kampanjassa. Osuuspankit lahjoittivat yleishyödyllisille yhdistyksille tuen 15–17-vuotiaiden nuorten työllistämiseksi kahdeksi viikoksi.

Pohjola Vakuutus aloitti elokuussa yhteistyön MIELI ry:n kanssa ja sitoutuu edistämään nuorten mielen hyvinvointia Nuori mieli urheilussa -toiminnan kautta yhdessä urheiluliittokumppaneidensa kanssa.

Lokakuussa OP Varainhoito päivitti ilmastotavoitteensa, joissa huomioidaan sekä vähähiilisen siirtymän riskit että taloudelliset mahdollisuudet. OP Ryhmän tavoitteena on, että sen suorista osake- ja korkosijoituksista 75 prosenttia on mukautumassa nettonollapolulle tai on nettonolla vuoden 2030 loppuun mennessä. Nettonollalla tarkoitetaan tilannetta, jossa aiheutetut kasvihuonekaasupäästöt ovat yhtä suuret kasvihuonekaasujen poistojen kanssa.

Lokakuussa useissa OP Ryhmän osuuspankeissa järjestettiin Varmuutta verkkoon -viikkoja, joiden aikana toteutettiin tehostetusti digipalveluiden opastusta esimerkiksi senioreille.

Henkilöstön monimuotoisuuden edistämiseksi OP Ryhmän tavoitteena on saavuttaa tilanne, jossa sekä naisten että miesten osuus määritellyissä johtotehtävissä on vähintään 40 prosenttia. Joulukuun lopussa naisten osuus oli 37 prosenttia (31).

Vakavaraisuus

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

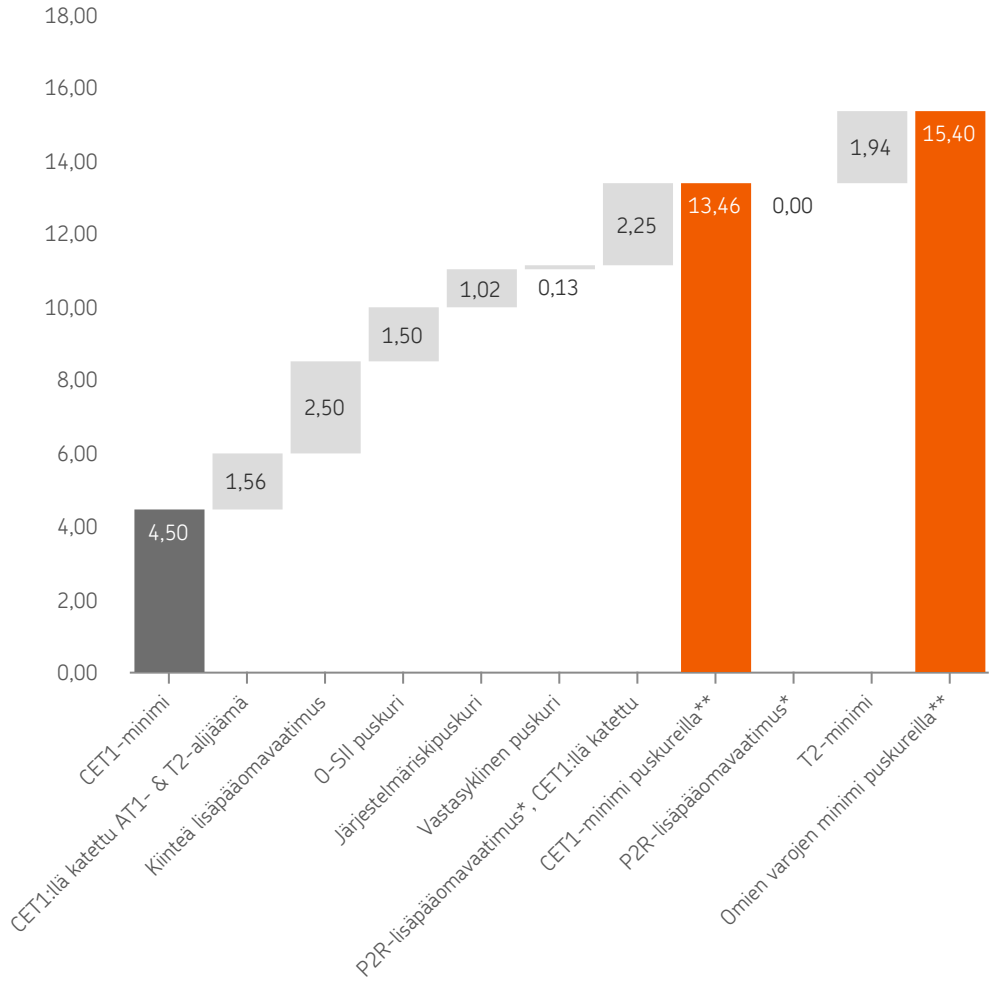
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (Rava) valvonnasta annetun lain mukaan lasketut OP Ryhmän omat varat ylittivät laissa määritellyn vähimmäismäärän 6,0 miljardilla eurolla (5,2). Pankkitoiminnan pääomavaatimus oli 15,4 prosenttia (14,4) riskipainotetuista eristä laskettuna. Pääomavaatimusta kasvatti järjestelmäriskipuskurin käyttöönotto. OP Ryhmän omien varojen määrä suhteessa vähimmäispääomavaatimukseen oli 148 prosenttia (144). Pankkitoiminnan lisäpääomavaatimusten ja vakuutusyhtiöiden pääomavaatimusten seurauksena Rava-vakavaraisuuden minimitaso, 100 prosenttia, kuvaa tasoa, jonka puitteissa ryhmittymä voi toimia ilman puskurien alituksesta seuraavia viranomaisvelvoitteita.

Luottolaitosvakavaraisuus

OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus oli 21,5 prosenttia (19,2), joka ylittää sääntelyn edellyttämän minimitason 8,1 prosenttiyksiköllä. Tilikauden tulos ja riskipainotettujen erien lasku nostivat suhdelukua.

OP Ryhmän luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisääteiseen ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Lakisääteinen minimi vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 prosenttia, AT1- ja T2-minimivaatimusten CET1:llä katettava osuus, 1,5 prosenttia, nostaa CET1-minimin 6,0 prosenttiin. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus, 1,5 prosentin O-SII-lisäpääomavaatimus, 1,0 prosentin järjestelmäriskipuskurivaatimus, ulkomaisten vastuiden muuttuva lisäpääomavaatimus ja EKP:n P2R-vaatimus nostavat alarajan kokonaisvakavaraisuussuhteelle käytännössä 15,4 prosenttiin ja CET1-vakavaraisuudelle 13,5 prosenttiin, ensisijaisen lisäpääoman (AT1) sekä toissijaisen pääoman (T2) alijäämät huomioiden.

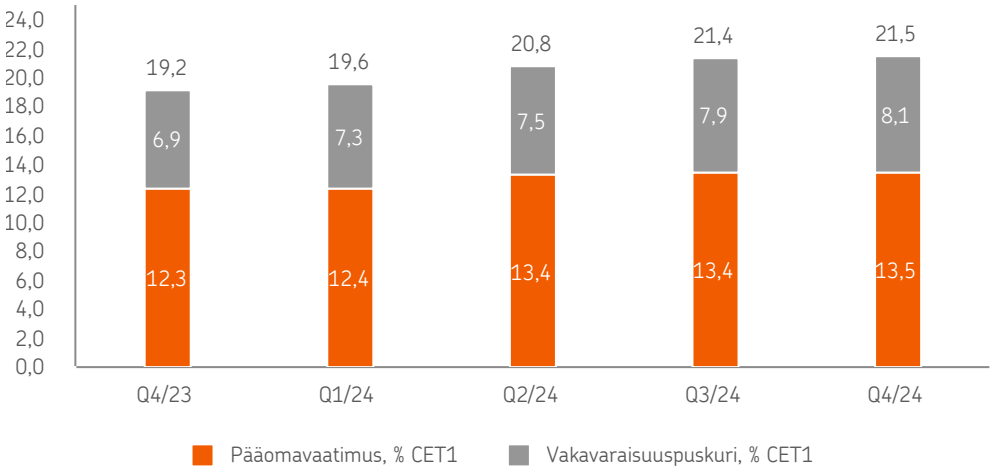
Pääomavaatimukset Q4/2024

*P2R valvojan Pilari 2 -vaatimus

**Minimitason alittuessa voitonjakoa rajoitetaan

CET1-vakavaraisuus, %

OP Ryhmän luottolaitostoiminnan ydinpääoma oli 15,5 miljardia euroa (14,1). Ydinpääomaan vaikuttivat positiivisesti pankkitoiminnan tulos. Tuotto-osuuksien määrä ydinpääomissa oli 3,1 miljardia euroa (3,1).

Kokonaisriski (Risk exposure amount, REA) oli 71,8 miljardia euroa (73,5). Operatiivisen riskin riskipainotetut erät kasvoivat aikaisempien vuosien tuottojen mukaisesti. Luottoriskin riskipainotetut erät laskivat.

Kokonaisriski 31.12.2024 yhteensä 71,8 mrd. €

Kokonaisriski (REA)	31.12.2024	Osuus REAsta, %	31.12.2023	Osuus REAsta, %	Muutos, %
Luotto- ja vastapuoliriski	63,3	88,3	66,0	89,8	-4,0
Yritysvastuut	44,7	62,3	46,6	63,4	-4,0
Vähittäisvastuut	12,0	16,7	12,5	17,0	-4,0
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	2,4	3,3	2,4	3,3	-1,1
Muut	4,2	5,9	4,5	6,2	-6,6
Markkinariski	1,2	1,6	1,2	1,7	-5,7
Operatiivinen riski	4,9	6,9	4,2	5,7	18,8
Muut riskit	2,3	3,3	2,1	2,9	9,5
Yhteensä	**71,8**	**100,0**	**73,5**	**100,0**	**-2,4**

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän sisäiset vakuutusyhtiösijoitukset käsitellään riskipainotettuina erinä Euroopan keskuspankin luvan mukaisesti. Oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin sisältyy ryhmän sisäisiä vakuutusyhtiöomistuksia riskipainotettuina erinä 2,3 miljardia euroa. Standardimenetelmässä vakuutusyhtiöomistusten riskipaino on 100 prosenttia.

Finanssivalvonta tekee makrovakauspäätöksen neljännesvuosittain. Finanssivalvonta päätti joulukuussa 2024 edelleen olla asettamatta pankeille syklisyyttä vähentävää lisäpääomavaatimusta.

OP Ryhmän pankkitoiminnan vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) oli 10,5 prosenttia (9,5). Suhdeluvun nousuun vaikutti erityisesti keskuspankkitalletusten määrän lasku ja tulos. Sääntelyn minimitaso on 3 prosenttia.

EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jotka implementoivat lopullisen Basel III -sääntelyn EU:ssa, arvioidaan olevan vähäinen heikentävä vaikutus OP Ryhmän vakavaraisuuteen. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2025 alkaen.

OP-yhteenliittymän Pilari 3 -tiedot ajankohdalta 31.12.2024 julkaistaan viikolla 11.

Vakuutus

Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuusasema on vahva. Solvenssisuhde heikkeni kuitenkin vuoden aikana molemmilla yhtiöillä pääomavaateen kasvettua. Pääomavaateiden kasvuun vaikutti korkotason alentuminen.

	Vahinkovakuutus		Henkivakuutus	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Omat varat, milj. €	1 851	1 747	1 550	1 466
Pääomavaade, milj. €	948	851	758	660
Solvenssisuhde, %	195	205	204	222

EKP:n valvonta

OP Ryhmä on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa. EKP on asettanut OP Ryhmälle valvojan arviointiin (SREP) perustuvan pääomavaatimuksen. EKP:n asettama lisäpääomavaatimus (P2R) on 2,25 prosenttia.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin OP-yhteenliittymään ja kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin. Kriisinratkaisustrategian mukaan OP-Asuntoluottopankki jatkaa toimintaansa uuden OP Yrityspankin tytäryhtiönä.

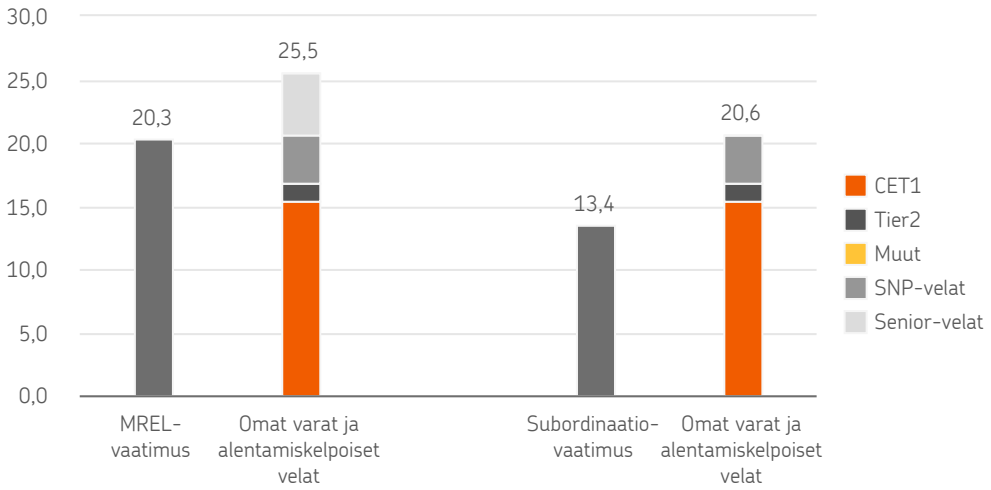
SRB on päivittänyt OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen MREL-vaateen (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL) toukokuussa 2024. Osana MREL-vaadetta SRB on päivittänyt OP Ryhmän EU:n kriisinratkaisuasetuksen mukaisen subordinaatiovaateen. Subordinaatiovaatimuksen perusteella määräytyy, kuinka suuri osa MREL-vaateesta on täytettävä omilla varoilla tai heikommassa etuoikeusasemassa olevilla veloilla. Toukokuusta 2024 alkaen MREL-vaade on 23,12 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 28,27 prosenttia kokonaisriskin määrästä sisältäen lisäpääomavaatimuksen ja 7,48 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. MREL-vaadetta täydentävä subordinaatiovaade on 13,56 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 18,71 prosenttia kokonaisriskin määrästä sisältäen lisäpääomavaatimuksen ja 7,48 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vaateet tulivat voimaan 15.5.2024 alkaen. Vaateisiin sisältyy 5,15 prosenttia lisäpääomavaatimusta (CBR, Combined Buffer Requirement).

OP Ryhmän puskuri MREL-vaateeseen oli 5,2 miljardia euroa (7,9) ja subordinaatiovaateeseen 7,2 miljardia euroa (5,6). OP Ryhmän liikkeeseen laskemien senior non-preferred (SNP) -ehtoisten MREL-kelpoisten joukkovelkakirjalainojen määrä oli 3,8 miljardia euroa (3,8). SNP-lainat kattavat subordinaatiovaadetta.

OP Ryhmä ylittää MREL-vaatimuksen selvästi. OP Ryhmän MREL-suhdeluku oli 35,6 prosenttia (37,1) kokonaisriskin määrästä ja subordinaatiovaateen mukainen MREL-suhdeluku huonomman etuoikeuden veloilla 28,7 prosenttia (26,4) kokonaisriskin määrästä.

MREL-vaateet

mrd. €

Riskienhallinnan keskeiset periaatteet

Riskienhallintaan liittyvien tehtävien kannalta ylin päätöksentekoelin OP Ryhmässä on OP Osuuskunnan hallitus. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen päätökset, jotka koskevat OP Ryhmän riskinottohalua. Hallituksen riskivaliokunta avustaa hallitusta riskinottoon ja riskienhallintaan liittyvien tehtävien hoitamisessa. Johtokunta on pääjohtajan päätöksellä perustanut riskienhallintatoimikunnan, ohjaus- ja compliance -toimikunnan ja pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan, jotka hyväksyvät riskinoton periaatteita ja riskienhallinnan periaatteita tarkentavia riskienhallintaan liittyviä ohjeita ja menettelytapakuvauksia. Toimielinten riskienhallintaan liittyvät tehtävät on kuvattu tarkemmin niiden työjärjestyksissä.

Riskinoton periaatteissa linjataan ja perustellaan, mitä riskejä ja missä määrin liiketoiminta on valmis ottamaan. Liiketoiminnot ovat velvoitettuja toimimaan näiden rajoitteiden puitteissa. Mikäli liiketoimintastrategiaa on tarve muuttaa nopeasti ja muutoksella on välittömiä vaikutuksia riskinottoon, toimiva johto huolehtii, että riskienhallintajohtaja saa tiedon tarpeesta valmistella muutokset riskinottoa ohjaavaan ohjeistuskokonaisuuteen.

Toimiva johto päättää työnjaosta riskinoton suhteen. Linjataan, mitä riskejä eri ansaintalogiikkakokonaisuudet (tuote- ja palvelukokonaisuudet) voivat ottaa sekä mahdolliset tarkennukset siitä, mitä riskejä näiden kokonaisuuksien sisällä juridiset yhtiöt ja eri toiminnot voivat ottaa. Työnjaollisilla linjauksilla ja päätöksillä yhtiöiden rooleista varmistetaan se, että riskejä ei kumuloidu hallitsemattomasti, vaan harkitulla työnjaolla edistetään riskien hajautusta.

Governance-rakenteet luovat pohjan sille, että keskeiset toimintaa ohjaavat periaatteet ja niitä tarkentavat politiikat ja toimintaohjeet on valmisteltu ja päätetty asianmukaisesti ja että kutakin toimintaa arvioidaan ja valvotaan sen laatuun, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden asianmukaisella tavalla liiketoiminnan oman seurannan lisäksi liiketoiminnasta riippumattomien tahojen toimesta. Toimiva johto huolehtii riittävän resursoinnin ja osaamisen ylläpitämisestä ja kehittämisestä niin ensimmäisen, toisen kuin kolmannenkin linjan valvontatoiminnoissa.

OP Ryhmän riskienhallinnan periaatteet -ohje linjaa riskienhallintaprosessin yleiset tahtotilat. Ohjeessa asetetaan reunaehdot sille, miten toimivan johdon odotetaan järjestävän riskinhallintaprosessin OP Ryhmässä.

Keskinäisen vastuun edellyttämän ohjausjärjestelmän periaatteet -ohje määrittelee ja linjaa keskusyhteisön ja sen jäsenpankkien keskinäisen vastuun edellyttämän pankkikohtaisen ohjausjärjestelmän.

OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmät rakennetaan ryhmän perustehtävän, arvojen ja tavoitteiden mukaisiksi. Palkitseminen ei saa kannustaa tarpeettomaan riskinottoon johdon päättämän riskinottohalun eikä asiakkaan edun vastaiseen toimintaan. Palkitsemisessa sovelletaan samoja riskinmittausmenetelmiä kuin muun muassa pääomien ja likviditeetin riittävyyden arviointimenettelyssä olipa kyseessä palkkion määrän alkuperäinen määrittely tai ennen palkkioiden maksamista tehtävä mahdollinen palkkioiden riskikorjaus.

Lisäksi reunaehtoja toimintatavoille asettavat periaatteet sisäisestä valvonnasta, luotettavasta hallinnosta, hyvistä liiketavoista ja yritysturvallisuudesta.

Riskiprofiilin hallinnan lähtökohdat ja toimintaympäristö

OP Ryhmän riskinoton lähtökohtana on, että ryhmä ottaa kantaakseen perustehtävänsä toteuttamisesta syntyviä riskejä. OP Ryhmä korostaa toimintaansa liittyvässä riskinotossa huolellista valmistelua ja tervettä tuottoriskisuhdetta. Toimivan johdon valmistelemat, ja OP Osuuskunnan hallituksen hyväksymät, periaatteet ja limiitit suuntaavat ja rajaavat ryhmän riskinottoa.

OP Ryhmän menestyksen perusta ovat kerrytetty luottamuspääoma, riittävät pääomat ja likviditeetti sekä monipuolinen tieto asiakkaista. OP Ryhmälle on riskinottokyvyn näkökulmasta olennaista ymmärtää asiakkaidensa toimintaa ja tarpeita sekä heidän tulevaan menestykseensä vaikuttavia muutostekijöitä sekä vallitsevassa toimintaympäristössä että tilanteissa, joissa toimintaympäristöön kohdistuu äkillinen shokki tai trendinomainen muutos.

OP Ryhmä analysoi toimintaympäristöä osana jatkuvaa riskienarviointiaan ja strategiaprosessiaan. OP Ryhmän strategiaan vaikuttavat megatrendit ja maailmankuvat edustavat ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen vaikuttavia muutosvoimia. Tällä hetkellä toimintaympäristöä erityisesti muovaaviksi tekijöiksi on tunnistettu muun muassa ilmasto, luontokato, tieteelliset ja teknologiset innovaatiot, polarisaatio ja demografia sekä geopolitiikka. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä OP Ryhmä edistää asiakkaidensa kestävää taloudellista menestystä ja turvallisuutta sekä

hallitsee omaa riskiprofiiliaan pidemmällä aikavälillä. Asiakkaiden neuvonta, palvelujen mitoitus, sopimusten elinkaaren aikainen käsittely, päätöksenteko, johtaminen ja raportointi perustuvat oikeaan ja kattavaan tietoon.

OP Ryhmällä on liiketoimintaa kattavasti finanssisektorin eri osa-alueilla. Näin ollen taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolisten yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaisia. Toteutuessaan ne voivat vaikuttaa useilla tavoilla ryhmän riskiprofiiliin, pääomitukseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen. Mahdollisten shokkien vaikutuksia arvioidaan skenaariotyöskentelyn keinoin ja OP Ryhmä varautuu niihin jatkuvasti toimintasuunnitelmia tekemällä ja testaamalla.

Operatiiviset riskit

Kyberturvallisuusympäristössä tapahtui merkittävä muutos vuonna 2022 Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan seurauksena. Myös Suomessa kyberturvallisuuden uhkataso on ollut tästä lähtien kohonneella tasolla. OP Ryhmä suojaa toimintaansa ja asiakkaidensa ja muiden sidosryhmiensä tietoja ylläpitämällä vahvaa digitaalista infrastruktuuria, tietoturvaosaamista ja kybervarautumista. Tämä tehtävä ulottuu finanssialan ja koko yhteiskunnan tasolle.

Yhteistyö viranomaisten kanssa sekä toimialan sisällä Suomessa ja Pohjoismaissa on tiivistynyt ja osoittautunut tehokkaaksi tavaksi ylläpitää koko finanssialan vastustuskykyä kyberhyökkäyksiä vastaan. OP Ryhmässä kyberturvallisuutta on kehitetty pitkäjänteisesti huomioiden kyberriskit sekä ulkoisen uhkakuvan jatkuva muutos. Toiminnan korkea laatu varmistetaan jatkuvalla harjoittelulla ja toiminnan testaamisella, osaamisen ylläpitämisellä ja riittävällä resurssoinnilla. Torjuttujen hyökkäysten ja järjestelmiin liittyvien haavoittuvuuksien analysointi on osoittanut, että osaamisen, prosessien ja teknologioiden yhdistetty reagointinopeus ja torjuntakyky ovat OP Ryhmässä vahvoja.

OP Ryhmä jatkaa kyberturvallisuuden kokonaisvaltaista kehittämistä ja korkean toimintakykynsä ylläpitoa systemaattisesti. OP Ryhmän, finanssialan ja viranomaisten varautumisesta huolimatta kyberhyökkäysten ja muiden operaatioiden riski on edelleen kohonneella tasolla.

Finanssivalvonnan 4.4.2023 aloittama tarkastus rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä OP Vähittäisasiakkaat Oyj:ssä valmistui huhtikuussa 2024. Tarkastus kohdistui luottokorttiasiakkaiden Euroopan talousalueen ulkopuolisiin korkean riskin valtioihin liittyvään tehostetun tuntemisvelvollisuuden noudattamiseen ja siihen liittyviin menettelyihin. Korkean riskin mailla tarkoitetaan tässä Euroopan komission määrittelemiä valtioita, joiden rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämis- tai selvittelyjärjestelmässä on puutteita. Finanssivalvonnan havainnot koskivat yhtiön toimintaa vuonna 2022. OP Vähittäisasiakkaat Oyj on korjannut prosesseissa olleet keskeiset puutteet jo tarkastuksen aikana.

Tilikauden lopussa OP Ryhmän keskusyhteisössä talousrikollisuuden torjunnan parissa työskenteli noin 600 asiantuntijaa. Lisäksi osuuspankkien ja OP Ryhmän muiden yhtiöiden henkilöstö on tärkeässä roolissa talousrikollisuuden torjunnassa.

Tilikaudella OP Ryhmän operatiivisten riskien toteutumien taso pysyi maltillisena. Operatiivisista riskeistä aiheutui OP Ryhmälle 10 miljoonan euron (6) kulut. Muiden riskien riskiprofiilia käydään läpi tarkemmin liiketoiminnoittain.

Osuuspankit ja Yrityspankki

Pankkitoiminnan keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariskit.

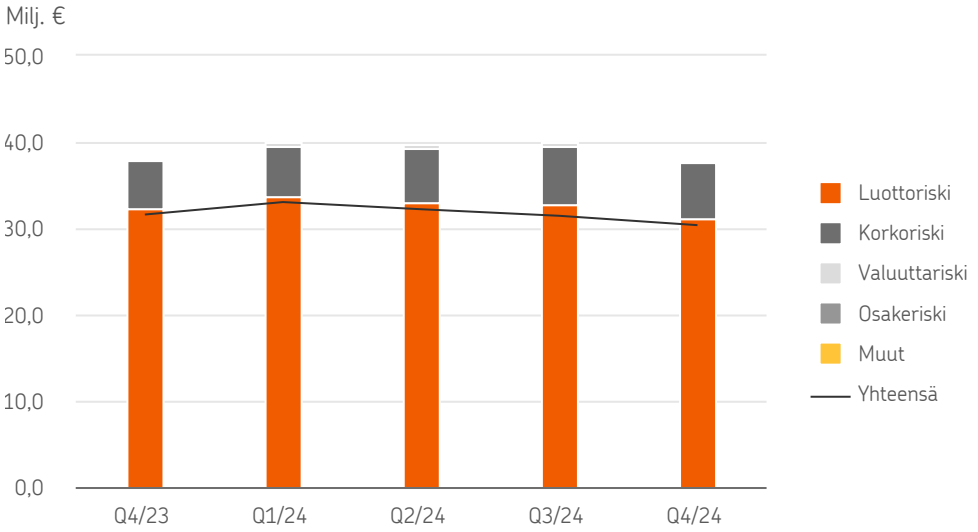
Pankkitoiminnan luottoriskiasema säilyi vakaana ja riskitasoltaan alhaisena. Luottokannan yleinen laatu säilyi hyvänä. Rakentamisen ja kiinteistösektorin asiakkaiden tilanne oli kuitenkin edelleen haasteellinen huolimatta vakaantumisesta vuoden loppua kohti.

Yrityspankin sijoitusten markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli tilikauden lopussa 30 miljoonaa euroa (32). VaR-tunnusluku sisältää pankkitoiminnan joukkovelkakirjalainasijoitukset, niiden korkoriskiä suojaavat johdannaiset sekä rahamarkkinapaperisijoitukset. Omaisuuslajijakaumaan ei tehty merkittäviä muutoksia tilikaudella.

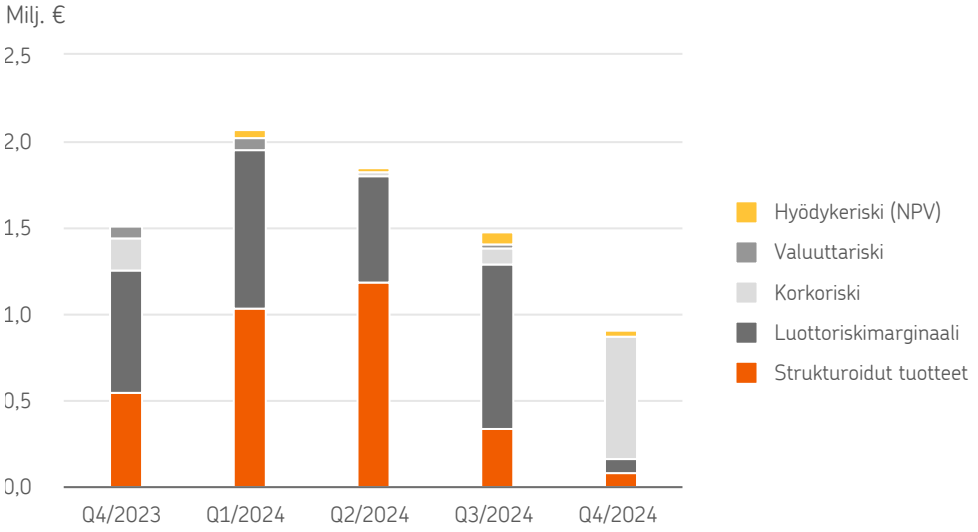
Markets-toiminnan markkinariskiä mittaava stressattu Expected Shortfall (ES) -luku laski merkittävästi viimeisellä vuosineljänneksellä ja oli 0,9 miljoonaa euroa tilikauden lopussa.

OP Ryhmässä hallinnoitavien talletussuojan piiriin kuuluvien talletusten yhteismäärä tilikauden lopussa oli 45,2 miljardia euroa (44,2) mikä vastaa 58,2 prosenttia talletuksista (59,3). Talletussuojarahastosta korvataan enintään 100 000 euroa yhtä OP Ryhmän asiakasta kohden.

Yrityspankin markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

Markkinariskin ES 97,5 % luottamustasolla ja 1 päivän pitoajalla

Lainanhoitojoustot ja järjestämättömät saamiset

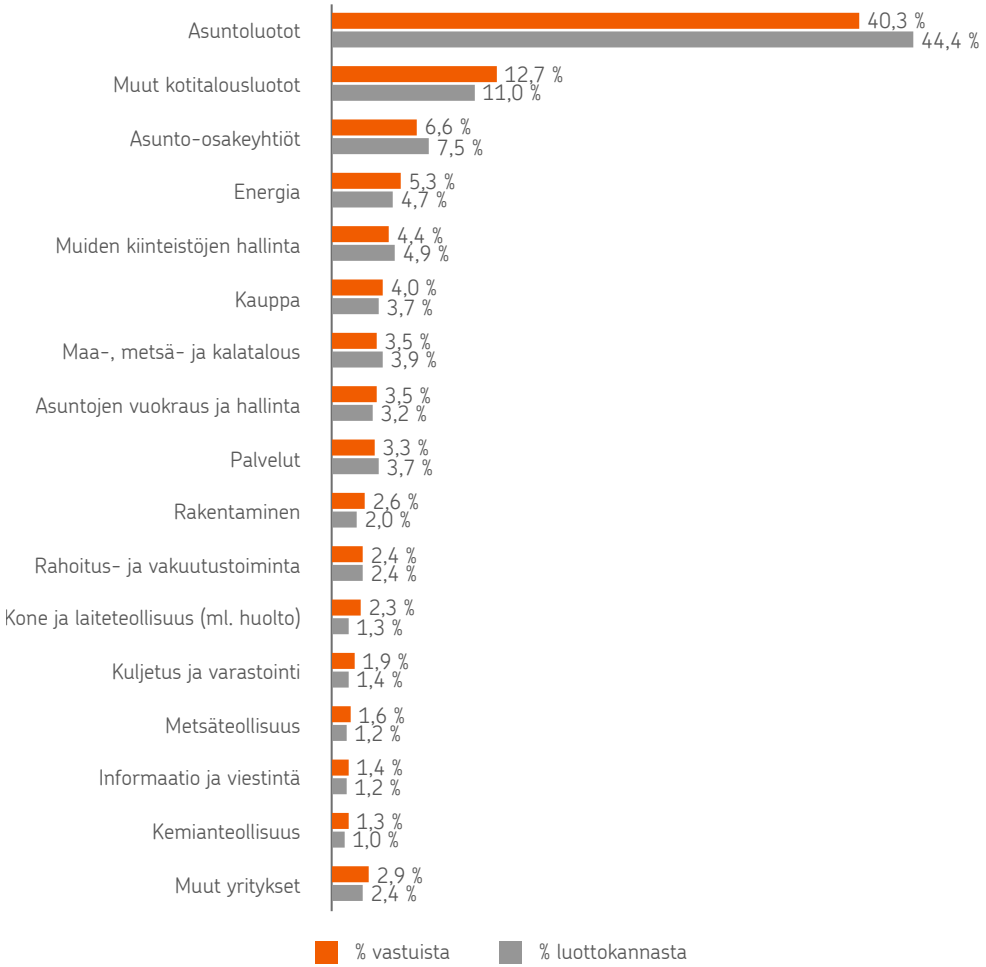
	Terveet lainanhoitojoustot (brutto)		Järjestämättömät saamiset (brutto)		Ongelmasaamiset (brutto)		Tappiota koskeva vähennyserä		Ongelmasaamiset (netto)	
Mrd. €	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Yli 90 pv erääntyneet saamiset			0,57	0,59	0,57	0,59	0,17	0,21	0,40	0,38
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset			1,08	1,37	1,08	1,37	0,17	0,21	0,92	1,16
Lainanhoitojoustosaamiset	3,47	3,33	1,40	1,45	4,87	4,78	0,22	0,20	4,64	4,59
Yhteensä	**3,47**	3,33	**3,05**	3,41	**6,52**	6,74	**0,55**	0,61	**5,96**	6,13

	OP Ryhmä		Osuuspankit		Yrityspankki	
Tunnuslukuja, %	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Ongelmasaamiset vastuista	5,64	5,81	6,36	7,30	4,00	2,52
Järjestämättömät saamiset vastuista	2,64	2,94	3,02	3,25	1,77	2,23
Terveet lainanhoitojoustosaamiset vastuista	3,00	2,87	3,34	4,06	2,23	0,29
Terveet lainanhoitojoustosaamiset ongelmasaamisista	53,21	49,50	52,47	55,60	55,77	11,50
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista	12,59	13,70	10,35	10,40	20,45	34,80

Järjestämättömät saamiset laskivat ja olivat 2,6 prosenttia vastuista (2,9). Ongelmasaamiset laskivat 5,6 prosenttiin vastuista (5,8), Terveiden lainanhoitojoustojen osuus ongelmasaamisissa kasvoi 3,0 prosenttiin (2,9). Yhdenkään asiakkaan asiakasriski ei vähennyserien jälkeen ylittänyt kymmentä prosenttia OP Ryhmän Tier1-omista varoista.

Vastuiden ja luottokannan jakautuminen

Vastuiden ja luottokannan jakautuminen toimialoittain

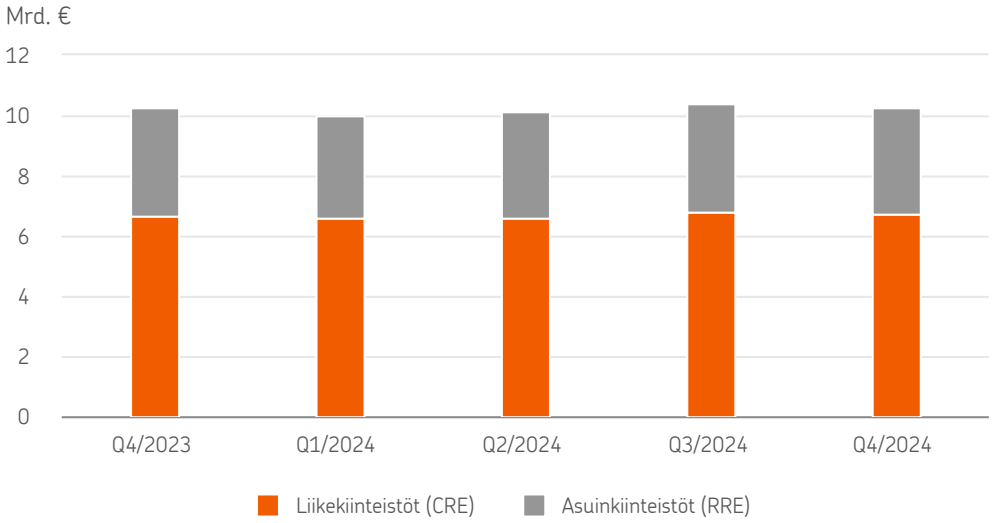
Kuvassa esitetään OP Ryhmän vastuiden ja luottojen jakautuminen toimialoittain prosentteina tilikauden lopussa.

Alla on tarkemmin kuvattu OP Ryhmän kiinteistötoimialan vastuiden kehitys ja jakauma kiinteistötyypeittäin. Muuttuneen korkoympäristön myötä riskin on tunnistettu kasvaneen kiinteistötoimialalla. Vasemmalla olevassa kuvaajassa kiinteistötoimialan vastuut sisältyvät pääosin eriin muiden kiinteistöjen hallinta sekä asuntojen vuokraus ja hallinta.

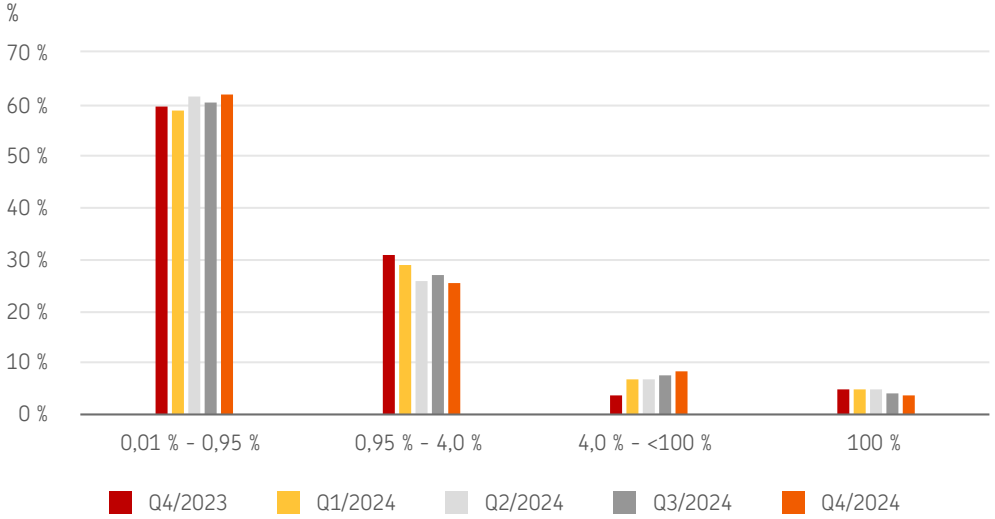
OP Ryhmän kiinteistötoimialan vastuut olivat yhteensä 8,9 prosenttia (8,9) kaikista vastuista tilikauden lopussa. Kiinteistötoimialan vastuut on hyvin hajautettu eri kiinteistötyyppien välillä. Suurin kiinteistötyyppi on liikekiinteistöt, johon kuuluu muun muassa toimistot. Tilikauden lopussa OP Ryhmän kiinteistöportfoliosta 64,4 prosenttia (63,0) oli Yrityspankissa ja 35,6 prosenttia Osuuspankeissa (37,0).

Järjestämättömiä saamisia kiinteistötoimialan vastuista oli 3,6 prosenttia (4,6) joulukuun lopussa.

Liike- ja asuinkiinteistöjen vastuut

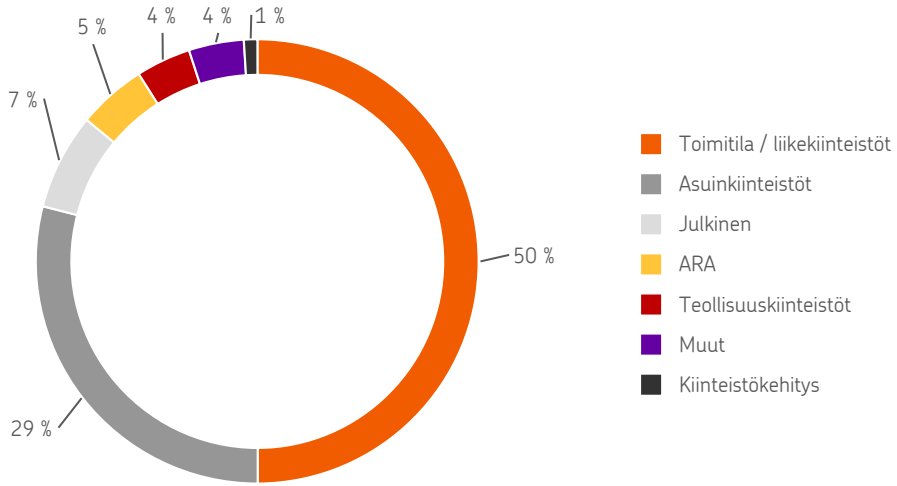

Kiinteistötoimijoiden maksukyvyttömyyden todennäköisyyden jakauma

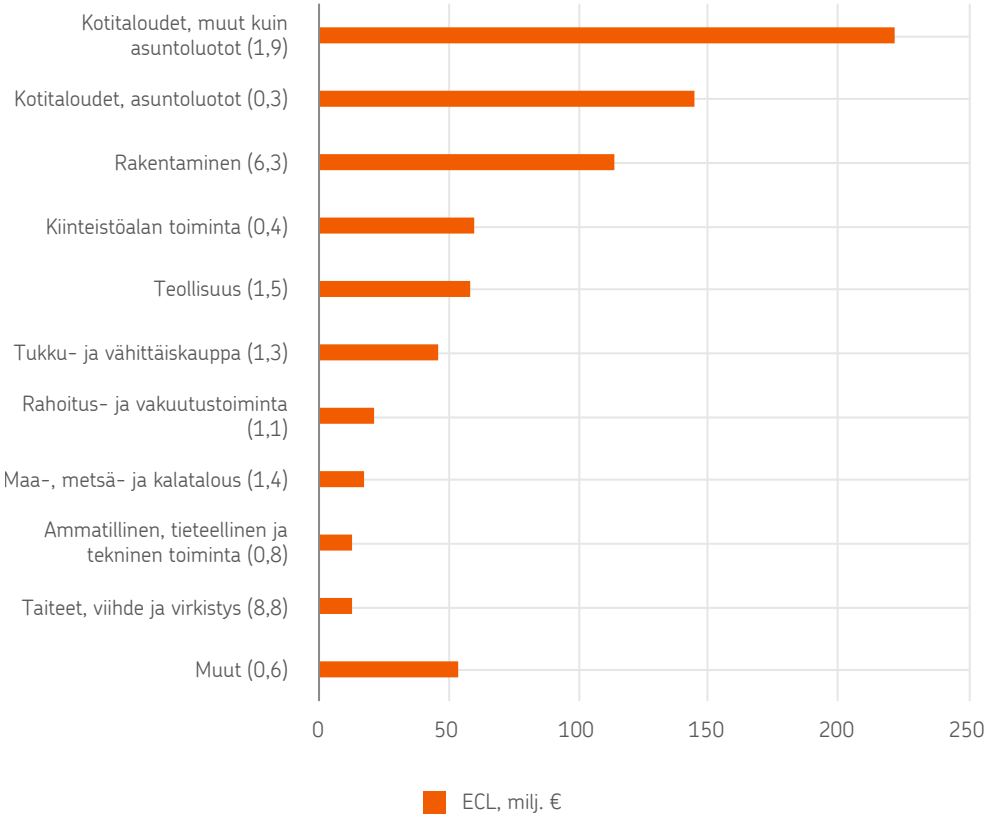
Kiinteistötoimialan vastuiden jakautuminen eri kiinteistötyyppien välillä

31.12.2024

Tappiota koskeva vähennyserä toimialoittain

31.12.2024 (prosenttiosuus bruttovastuista sulkeissa)

Kuvassa esitetään eri toimialojen tappiota koskeva vähennyserä tilikauden lopussa 31.12.2024 ja selitteiden sulkeissa esitetään tappiota koskevan vähennyserän prosenttiosuus toimialan kokonaisvastuista tilikauden lopussa.

Korkoriski

Osuuspankkien rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutuksena korkokatteeseen oli 76 miljoonaa euroa (130) ja yhden prosenttiyksikön laskun vaikutuksena oli -87 miljoonaa euroa (-137) keskimäärin vuodessa. Korkotuloriski lasketaan yhden vuoden aikaperiodille jakamalla kolmen seuraavan vuoden korkotuloriskin summa kolmella.

Yrityspankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron nousun vaikutuksena korkokatteeseen oli 22 miljoona euroa (17) ja yhden prosenttiyksikön laskun vaikutuksena oli -22 miljoonaa euroa (-18) keskimäärin vuodessa.

Vakuutus

Vahinkovakuutus

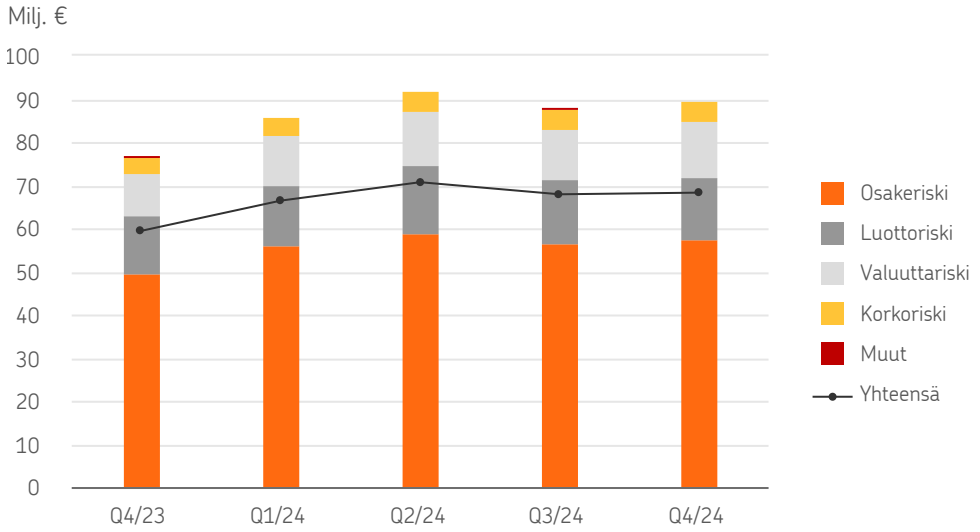
Vahinkovakuutuksen keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit, vakuutussopimusvelan katteena olevien sijoitusten markkinariskit, eläkemuotoisen vakuutussopimusvelan edunsaajien eliniän odotteen ennakoitua nopeampi kasvu sekä vakuutussopimusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso.

Pitkäikäisyys eli kuolevuuden aleneminen vaikuttaa eläkekantojen korvauksiin kasvattavasti. Kuolevuusoletusten viiden prosentin aleneminen vaikuttaisi vakuutussopimusvelkaan vuositasolla 15 miljoonaa euroa (15). Vakuutussopimusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason laskeminen yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi vakuutussopimusvelkaan vuositasolla 176 miljoonaa euroa (176).

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikaudella. Vahinkovakuutuksen merkittäviä markkinariskejä ovat osakeriski ja markkinakorkojen laskun vakuutussopimusvelan arvoa ja pääomavaadetta nostava vaikutus

Markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli tilikauden lopussa 68 miljoonaa euroa (59). Markkinariskitason nousun taustalla oli osakeriskin nousu. VaR-tunnusluku sisältää yhtiön sijoitustaseen mukaan lukien sijoitukset, vakuutussopimusvelan ja vakuutussopimusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset.

Vahinkovakuutuksen markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

Henkivakuutus

Henkivakuutuksen keskeisimmät riskit ovat henkivakuutuksen sijoitusomaisuuden markkinariskit, vakuutussopimusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso, vakuutettujen kuolevuuskehityksessä tapahtuvat muutokset sekä asiakaskäyttäytymismuutoksista syntyvä raukeamisriski.

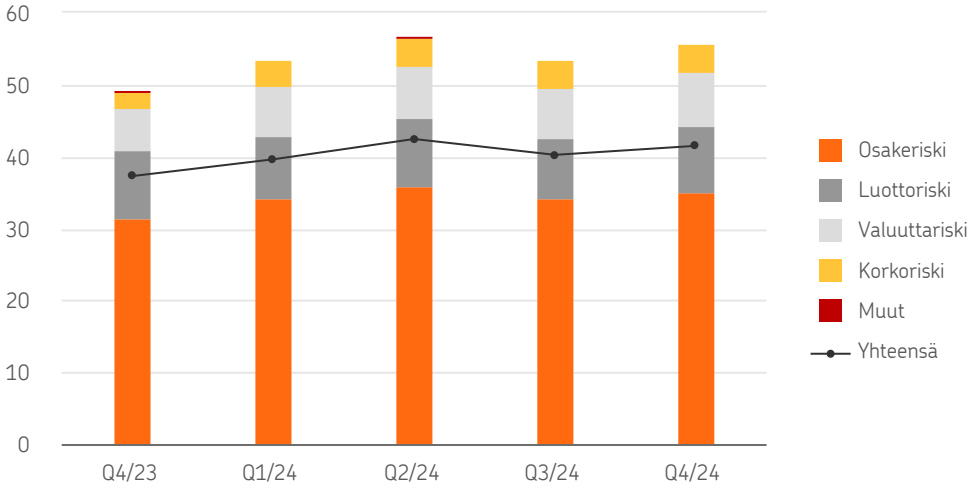
Pitkäikäisyys eli kuolevuuden aleneminen vaikuttaa eläkekantojen korvauksiin kasvattavasti. Kokonaisuudessaan kuolevuusoletusten viiden prosentin aleneminen vaikuttaisi eläkemuotoisten kantojen vakuutussopimusvelkaan vuositasolla 23 miljoonaa euroa (22). Riskihenkivakuutuskannoissa kuolevuuden kasvu puolestaan aiheuttaa korvausvaateiden kasvua. Kokonaisuudessaan viiden prosentin kuolevuusoletusten kasvu vaikuttaisi riskihenkivakuutuskannassa vakuutussopimusvelkaan vuositasolla 16 miljoonaa euroa (21). Vakuutussopimusten raukeavuuden kasvu 10 prosenttia vaikuttaisi vuositasolla vakuutussopimusvelkaan 45 miljoonaa euroa (58). Vakuutussopimusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason laskeminen yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi vakuutussopimusvelkaan vuositasolla 175 miljoonaa euroa (177).

Eriytettyjen vakuutuskantojen sijoitusriskejä ja asiakaskäyttäytymisen muutokseen liittyviä riskejä on puskuroitu. Puskuri riittää kattamaan merkittävän negatiivisen sijoitusomaisuuden tuoton eriytetyille kannoille, minkä jälkeen OP Ryhmä kantaa kantojen riskit. Puskurit olivat yhteensä 224 miljoonaa euroa (245) tilikauden lopussa.

Henkivakuutuksen sijoitustaseen markkinariskitaso nousi tilikaudella. Markkinariskitason nousun taustalla oli osakeriskin nousu. Markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli tilikauden lopussa 41 miljoonaa euroa (37). VaR-tunnusluku sisältää henkivakuutuksen sijoitustaseen mukaan lukien sijoitukset, vakuutussopimusvelan ja vakuutussopimusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset. Laskenta ei huomioi henkivakuutuksen eriytettyjen kantojen markkinariskejä, niitä puskuroivia varoja tai asiakashyvityksiä.

Henkivakuutuksen markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

Milj. €

Ryhmätoiminnot

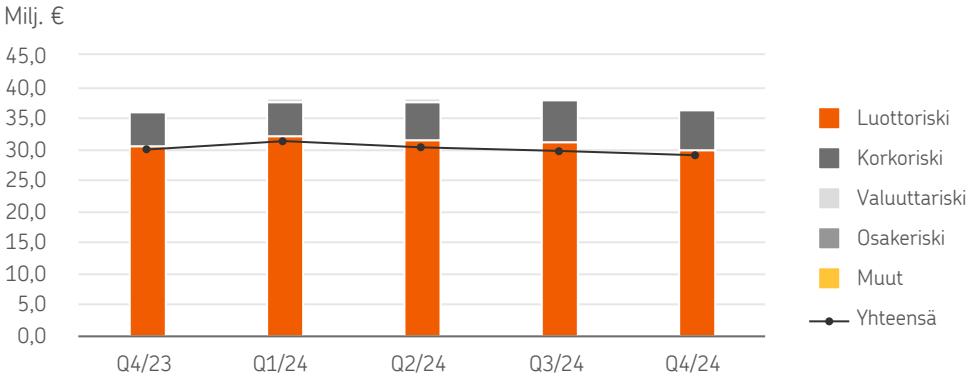
Ryhmätoiminnot-segmentin keskeiset riskit ovat likviditeettireservin luotto- ja markkinariskit sekä likviditeettiriskit. Merkittävin markkinariskitekijä on luottoriskimarginaalien muutosten vaikutus likviditeettireserviin sisältyvien saamistodistusten arvoon.

OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius ovat vahvat. Tilikaudella laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 3,6 miljardia euroa (5,2).

OP Ryhmän pitkäaikaisen rahoituksen riittävyyttä seurataan muun muassa rakenteellista rahoitusriskiä mittaavalla NSFR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan NSFR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän NSFR-suhdeluku oli 129 prosenttia (130) tilikauden lopussa.

Likviditeettireservin markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli tilikauden lopussa 29 miljoonaa euroa (30). VaR-tunnusluku sisältää likviditeettireservin joukkovelkakirjalainasijoitukset, niiden korkoriskiä suojaavat johdannaiset sekä rahamarkkinapaperisijoitukset. Omaisuuslajijakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Likviditeettireservin markkinariskin VaR 95 % luottamustasolla ja 10 päivän pitoajalla

OP Ryhmä turvaa maksuvalmiutensa likviditeettireservillä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin ja keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi riittää kattamaan lyhyen aikavälin rahoitustarpeen tiedossa olevien ja ennakoitujen maksuvirtojen sekä likviditeettistressiskenaarion osalta.

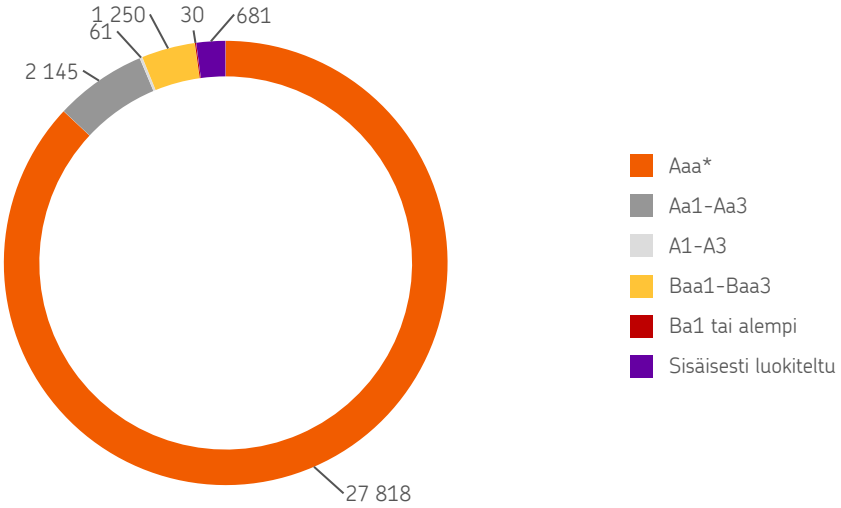
OP Ryhmän maksuvalmiutta ja likviditeettireservin riittävyyttä seurataan muun muassa maksuvalmiusvaatimusta mittaavalla LCR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan LCR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 193 prosenttia (199) tilikauden lopussa.

Likviditeettireservi

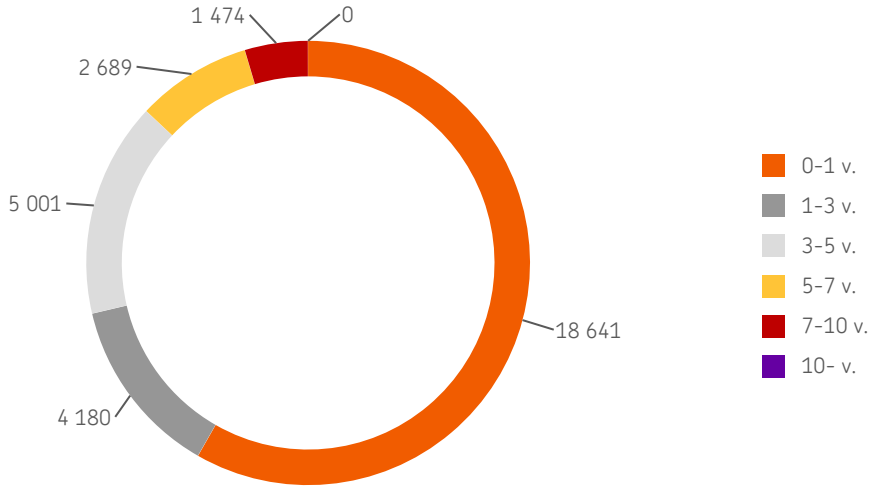
Mrd. €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	17,9	19,6	-8,6
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	12,3	11,8	4,5
Vakuuskelpoiset lainasaamiset	1,0	1,1	-2,9
Yhteensä	**31,2**	**32,4**	**-3,6**
Ei-vakuuskelpoiset saamiset	0,8	0,7	16,2
Likviditeettireservi markkina-arvoin	32,0	33,1	-3,2
Vakuuden aliarvostus (Haircut)	-0,7	-0,7	0,0
Likviditeettireservi vakuusarvoin	31,2	32,3	-3,4

Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, arvopaperistettuja saamisia ja vakuuskelpoisia lainasaamisia. Likviditeettireservissä oli tilikauden päättyessä kirjanpitoarvoltaan 1 520 (629) miljoonalla eurolla jaksotettuun hankintamenoon luokiteltuja muiden kuin OP Ryhmän liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja. Näiden joukkovelkakirjojen käypä arvo oli 1 547 (647) miljoonaa euroa. Taulukossa likviditeettireservistä joukkovelkakirjalainat on arvostettu käypään arvoon.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma
31.12.2024, milj. €

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen maturiteettijakauma
31.12.2024, milj. €

*ml. talletukset keskuspankissa

Luottoluokitukset

Luottoluokitukset 31.12.2024

	OP Yrityspankki Oyj				Pohjola Vakuutus Oy	
Luokituslaitos	Lyhyt varainhankinta	Näkymä	Pitkä varainhankinta	Näkymä	Luottoluokitus	Näkymä
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Vakaa	A+	Vakaa
Moody's	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa	A2	Vakaa

OP Yrityspankki Oyj:llä ja Pohjola Vakuutus Oy:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's:sta ja Moody's:sta. OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen aseman. Luottoluokitukset eivät muuttuneet vuoden 2024 aikana.

Segmenttien tulos

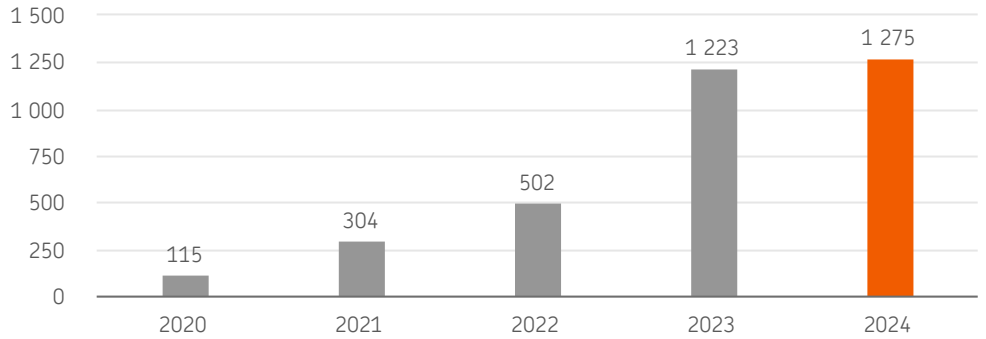
OP Ryhmän liiketoimintasegmentit ovat Osuuspankit-segmentti (aiemmin Vähittäispankki-segmentti) (pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yritysasiakkaat), Yrityspankki (pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat) ja Vakuutus (vakuutusasiakkaat). Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta esitetään segmentissä Ryhmätoiminnot. Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen OP Ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Vähittäispankki-segmentin nimi muuttui Osuuspankit-segmentiksi vuoden 2024 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Segmentin englanninkielistä nimeä ei muutettu.

Osuuspankit-segmentti

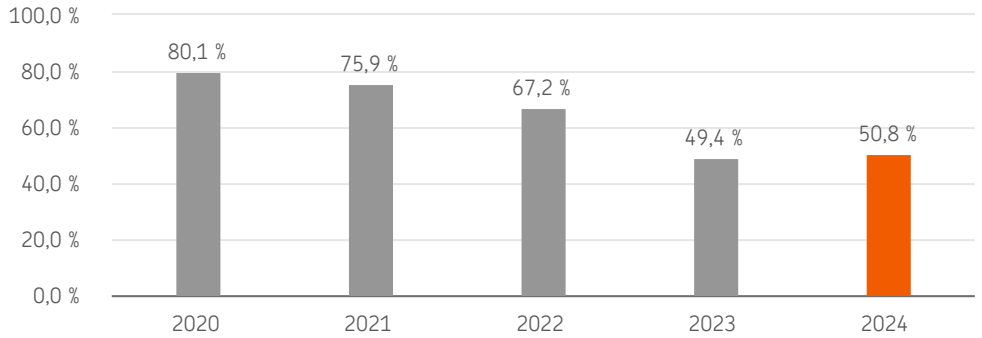
OP Ryhmän Osuuspankit-segmentti muodostuu henkilö- ja pk-yritysasiakkaiden pankkitoiminnasta ja varallisuudenhoidosta osuuspankeissa ja keskusyhteisökonsernissa OP-Asuntoluottopankki Oyj:ssa ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj:ssa.

- Liikevoitto kasvoi 1 275 miljoonaan euroon (1 223). Kulu-tuotto-suhde heikkeni 50,8 prosenttiin (49,4).
- Tuotot kasvoivat 1,0 prosenttia 2 788 miljoonaan euroon. Asiakasliiketoiminnan tuotot kasvoivat yhteensä 0,2 prosenttia: korkokate kasvoi 3,5 prosenttia 2 112 miljoonaan euroon ja nettopalkkiotuotot laskivat 9,8 prosenttia 619 miljoonaan euroon. Nettopalkkiotuottojen laskuun vaikuttivat omistaja-asiakkaiden kuukausimaksuttomat päivittäiset pankkipalvelut lokakuusta 2023 lähtien.
- Saamisten arvonalentumiset laskivat 95 miljoonaan euroon (173). Järjestämättömät saamiset (brutto) laskivat ja olivat 3,0 prosenttia (3.2) vastuista.
- Kulut kasvoivat 4,0 prosenttia 1 417 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 8,0 prosenttia 540 miljoonaan euroon ja liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 2,8 prosenttia 829 miljoonaan euroon.
- OP-bonukset omistaja-asiakkaille kasvoivat 11,7 prosenttia 242 miljoonaan euroon (217).
- Luottokanta laski vuodessa 0,3 prosenttia 70,7 miljardiin euroon. Talletuskanta kasvoi vuodessa 2,7 prosenttia 62,9 miljardiin euroon.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat anto- ja ottolainausjärjestelmien uudistamiseen. Perusjärjestelmäuudistusten lisäksi panostukset kohdistuvat muun muassa luottoriskienhallinnan kehittämiseen ja itsepalvelukanavien sekä asiakkuudenhallinnan järjestelmien kehitystyöhön.

Liikevoitto
Milj. €

Kulu-tuotto-suhde*
%

* Aiemmin tuloslaskelmalla omalla rivillään esitetyt OP-bonukset omistaja-asiakkaille on jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin ja korkokuluihin. Tuloslaskelmalla ei enää esitetä riviä "OP-bonukset omistaja-asiakkaille". Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Osuuspankit-segmentin avainlukuja

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Korkokate*	2 112	2 041	3,5
Saamisten arvonalentumiset	-95	-173	-45,1
Nettopalkkiotuotot*	619	686	-9,8
Tuotot sijoitustoiminnasta	-5	-29	-83,2
Liiketoiminnan muut tuotot	61	61	0,2
Henkilöstökulut	-540	-500	8,0
Poistot ja arvonalentumiset	-48	-57	-16,0
Liiketoiminnan muut kulut	-829	-806	2,8
Liikevoitto	**1 275**	**1 223**	**4,3**
Tuotot yhteensä*	**2 788**	**2 759**	**1,0**
Kulut yhteensä	**-1 417**	**-1 363**	**4,0**
Kulu-tuotto-suhde, %*	50,8	49,4	1,4**
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	3,0	3,2	-0,2**
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,13	0,24	-0,11**
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,06	0,99	0,07**
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,26	1,17	0,09**

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Nostetut asuntoluotot	5 281	5 569	-5,2
Nostetut yritysluotot	1 784	1 996	-10,6
Välitetyt asunto- ja kiinteistökaupat, kpl	9 041	8 932	1,2

Mrd. €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Luottokanta			
Asuntoluotot	41,6	41,9	-0,6
Yritysluotot	7,3	7,9	-6,8
Asuntoyhteisöt***	8,7	8,6	1,1
Muut yritys- ja yhteisöluotot	4,8	4,2	14,7
Muut kuluttajaluotot	8,3	8,4	-1,6
Luottokanta yhteensä	**70,7**	**70,9**	**-0,3**
Takauskanta	1,0	1,0	8,1
Muut vastuut	8,0	7,6	5,0
Talletukset			
Käyttö- ja maksuliiketalletukset	35,4	36,8	-3,8
Sijoitustalletukset	27,4	24,4	12,4
Talletukset yhteensä	**62,9**	**61,2**	**2,7**

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
OP Ryhmän rahastojen nettomyynti	889,6	-87,8	–

* Aiemmin tuloslaskelmalla omalla rivillään esitetyt OP-bonukset omistaja-asiakkaille on jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin ja korkokuluihin. Tuloslaskelmalla ei enää esitetä riviä ”OP-bonukset omistaja-asiakkaille”. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

** Suhdeluvun muutos, prosenttiyksikköä.

*** Asuntoyhteisöluotot sisältää asunto-osakeyhtiöt ja asuntosijoitusyhtiöt

Tilikauden tapahtumat

Luottokanta laski vuodessa 0,3 prosenttia 70,7 miljardiin euroon. Asuntoluottokanta laski 0,6 prosenttia 41,6 miljardiin euroon. Vaisun asuntolainamarkkinan seurauksena asuntoluottoja nostettiin 5,2 prosenttia vertailukautta vähemmän, yhteensä 5,3 miljardia euroa. OP Kodin välittämien asunto- ja kiinteistökauppojen määrä kasvoi 1,2 prosenttia 9 041 kappaleeseen. Asuntoluottokannasta tilikauden lopussa 78,1 prosenttia oli sidottuna 12 kuukauden euriboriin (80,6), 17,9 prosenttia lyhyempiin euriborkorkoihin (16,0) ja 4,0 prosenttia OP-prime-korkoon ja kiinteään korkoon (3,4). Yritysluottokanta laski 6,8 prosenttia 7,3 miljardiin euroon pk-yritysten heikkona jatkuneen investointihalukkuuden seurauksena. Asuntoyhteisöluottokanta kasvoi 1,1 prosenttia 8,7 miljardiin euroon. Muut yritys- ja yhteisöluotot kasvoivat 14,7 prosenttia 4,8 miljardiin euroon ja muut kuluttajaluotot laskivat 1,6 prosenttia 8,3 miljardiin euroon.

Henkilöasiakkaiden asuntoluotoista oli tilikauden lopussa korkosuojattu 33,7 prosenttia (34,4). Tilikauden lopussa korkokatto leikkasi korkokustannuksia noin 143 000 asuntoluotossa, joiden yhteenlaskettu lainapääoma oli 12,3 miljardia euroa. Asiakkaiden saama taloudellinen nettohyöty korkokatoista oli tilikaudella yhteensä 232 miljoonaa euroa (168).

Talletuskanta kasvoi vuodessa 2,7 prosenttia ja oli 62,9 miljardia euroa. Käyttö- ja maksuliiketilitalletukset laskivat 3,8 prosenttia ja sijoitustalletukset kasvoivat 12,4 prosenttia.

OP Ryhmä lanseerasi vihreän lainan pk-yrityksille ja taloyhtiöille vuonna 2023. Vihreä laina tukee investointeja esimerkiksi energiatehokkaaseen rakentamiseen, uusiutuvaan energiaan ja vähäpäästöisen liikenteen infrastruktuuriin. Joulukuun lopussa pk-yritysasiakkaiden vihreiden lainojen luottokanta oli 255 miljoonaa euroa (62). Vuoden 2024 lopussa henkilöasiakkaille lanseerattiin energiaremonttilaina pientalojen energiaremontointiin.

OP Ryhmän asiakkaiden kiinnostus säästämiseen ja sijoittamiseen jatkui. OP Ryhmän sijoitusrahastot saivat 136 000 uutta osuudenomistajaa ja uusia säännöllisen rahastosäästämisen sopimuksia avattiin 165 000 kappaletta tilikaudella. OP Ryhmän sijoitusrahastoilla oli yli 1,41 miljoonaa osuudenomistajaa Tilikauden lopussa. Osakekaupankäynnin toteutuneiden toimeksiantojen määrä oli 25,7 prosenttia vertailukautta suurempi.

OP Ryhmä korotti vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Lisäksi omistaja-asiakkaat saivat vuonna 2024 päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja. Näiden etujen yhteenlaskettu arvo omistaja-asiakkaille vuonna 2024 oli 404 miljoonaa euroa. Edut ovat voimassa vuoden 2025 loppuun.

Digitaalisten palvelujen käyttö kasvaa tasaisesti. Sekä henkilö- että yritysasiakkaat käyttävät yhä useammin niin pankki- kuin vakuutusasiointiinsa digitaalisia kanavia. OP Ryhmän mobiilikanavia käytti joulukuussa 1,7 miljoonaa henkilö- ja yritysasiakasta (1,6). OP-mobiiliin kirjauduttiin joulukuussa yli 59 miljoonaa kertaa.

OP Ryhmä ja Nordea ovat joulukuussa 2023 sopineet suomalaisen maksamisen markkinan haasteita ratkovan yhteisyrityksen perustamisesta. Toteutuakseen järjestely edellyttää Kilpailu- ja kuluttajaviranomaisen (KKV) hyväksynnän. KKV tiedotti 29.10.2024 aloittavansa jatkokäsittelyn järjestelystä.

Tilikaudella merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat anto- ja ottolainausjärjestelmien uudistamiseen. Uudistuksilla tavoitellaan perusjärjestelmien modernisointia ja tehokkaampaa toimintaa. Perusjärjestelmäuudistusten lisäksi panostukset kohdistuvat muun muassa luottoriskienhallinnan kehittämiseen ja itsepalvelukanavien sekä asiakkuudenhallinnan järjestelmien kehitystyöhön.

Osuuspankkeja oli tilikauden lopussa 93 (102). Osuuspankkien yhdistymishankkeita on vireillä eri puolilla Suomea.

Tilikauden tulos

Osuuspankit-segmentin liikevoitto oli 1 275 miljoonaa euroa (1 223). Tuotot kasvoivat 1,0 prosenttia 2 788 miljoonaan euroon. Korkokate kasvoi 3,5 prosenttia 2 112 miljoonaan euroon. Markkinakorkojen kehitys kasvatti edelleen korkokatetta.

Nettopalkkiotuotot laskivat 9,8 prosenttia 619 miljoonaan euroon. Nettopalkkiotuottojen laskuun vaikuttivat omistaja-asiakkaiden kuukausimaksuttomat päivittäiset pankkipalvelut lokakuusta 2023 lähtien.

Saamisten arvonalentumiset laskivat 95 miljoonaan euroon (173). Tilikaudella lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 172 miljoonaa euroa (36). OP Ryhmä on tehostanut lopullisten luottotappioiden kirjausprosessia vuoden 2024 aikana. Kun laina on siirretty oikeudelliseen perintään, lainan pääoma kirjataan alas vakuuden arvoon saakka. Järjestämättömät saamiset kääntyivät laskuun ja olivat 3,0 prosenttia (3,2) vastuista.

Kulut kasvoivat 4,0 prosenttia 1 417 miljoonaan euroon. Henkilöstökulut kasvoivat 8,0 prosenttia 540 miljoonaan euroon. Kasvuun vaikuttivat henkilöstömäärän kasvu sekä palkankorotukset. Liiketoiminnan muut kulut pienentyivät 2,8 prosenttia 829 miljoonaan euroon. Viranomaismaksut laskivat 32 miljoonaa euroa. EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB) ei kerännyt pankeilta vakausmaksuja vuodelta 2024.

Poistot ja arvonalentumiset laskivat vertailukaudesta 16,0 prosentilla 48 miljoonaan euroon

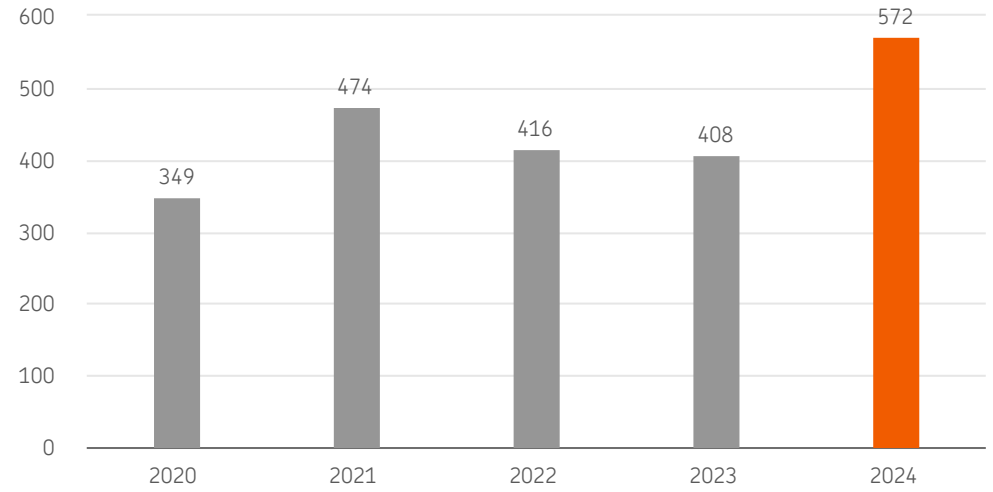
OP-bonukset omistaja-asiakkaille kasvoivat 11,7 prosenttia 242 miljoonaan euroon vuoden 2024 korotetun bonuskertymän ansiosta. OP-bonukset omistaja-asiakkaille sisältyvät OP-bonusten kertymisen perusteella tuloslaskelman korkotuottoihin ja korkokuluihin.

Yrityspankki-segmentti

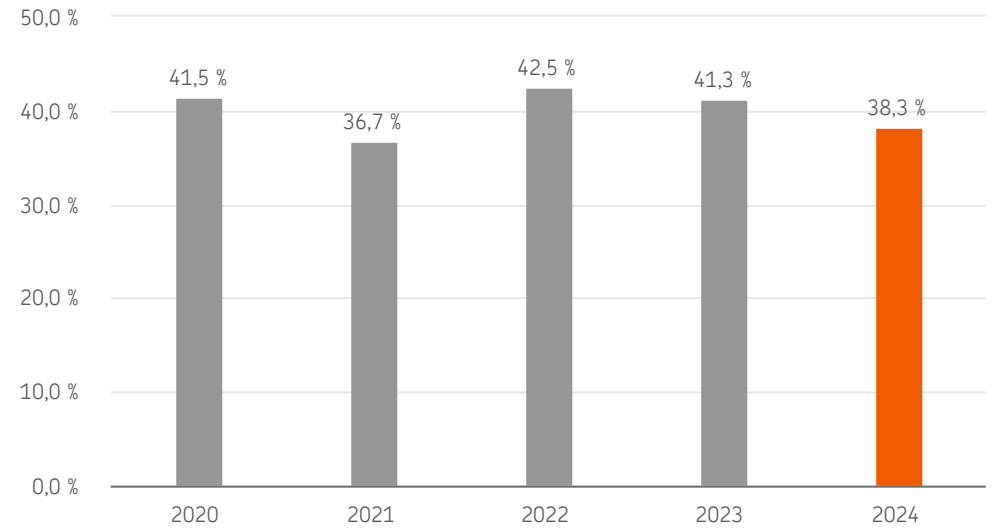
OP Ryhmän Yrityspankki-segmentti muodostuu yritys- ja instituutioasiakkaiden pankkitoiminnasta sekä varallisuudenhoidosta. Segmentti sisältää OP Yrityspankki Oyj:n pankkitoiminnan, OP Varainhoito Oy:n, OP-Rahastoyhtiö Oy:n, OP Säilytys Oy:n ja OP Kiinteistösijoitus Oy:n.

- Liikevoitto kasvoi 572 miljoonaan euroon (408) ja kulu-tuotto-suhde parani 38,3 prosenttiin (41,3).
- Tuotot kasvoivat 928 miljoonaan euroon (858). Korkokate kasvoi 11,3 prosenttia 657 miljoonaan euroon (591), nettopalkkiotuotot kasvoivat 3,5 prosenttia 199 miljoonaan euroon (192) ja tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 32,9 prosenttia 36 miljoonaan euroon (53).
- Saamisten arvonalentumiset olivat 0 miljoonaa euroa (96). Järjestämättömät saamiset (brutto) olivat 1,8 prosenttia (2,2) vastuista.
- Kulut kasvoivat 355 miljoonaan euroon (354). Henkilöstökulut kasvoivat 8,9 prosenttia 113 miljoonaan euroon (104) ja liiketoiminnan muut kulut laskivat 2,7 prosenttia 241 miljoonaan euroon (247).
- Luottokanta kasvoi vuodessa 0,8 prosenttia 28,3 miljardiin euroon ja talletukset kasvoivat vuodessa 11,6 prosenttia 15,4 miljardiin euroon (13,8). Yrityspankki-segmentin hallinnoitavat varat kasvoivat vuodessa 8,5 prosenttia 81,0 miljardiin euroon (74,7).
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat asiakkuudenhallinnan, maksamisen järjestelmien, peruspankkijärjestelmän uudistamiseen ja rahastojen hallinnointiprosessien kehitystyöhön.

Liikevoitto
Milj. €

Kulu-tuotto-suhde**
%

** Aiemmin tuloslaskelmalla omalla rivillään esitetyt OP-bonukset omistaja-asiakkaille on jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin ja korkokuluihin. Tuloslaskelmalla ei enää esitetä riviä ”OP-bonukset omistaja-asiakkaille”. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Yrityspankki-segmentin avainlukuja

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Korkokate**	657	591	11,3
Saamisten arvonalentumiset	0	-96	-99,6
Nettopalkkiotuotot**	199	192	3,5
Tuotot sijoitustoiminnasta	36	53	-32,9
Liiketoiminnan muut tuotot	35	21	64,1
Henkilöstökulut	-113	-104	8,9
Poistot ja arvonalentumiset	-1	-3	-53,6
Liiketoiminnan muut kulut	-241	-247	-2,7
Liikevoitto	**572**	**408**	**40,4**
Tuotot yhteensä**	**928**	**858**	**8,1**
Kulut yhteensä	**-355**	**-354**	**0,3**
Kulu-tuotto-suhde, %**	38,3	41,3	-3*
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	1,8	2,2	-0,4*
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %		0,31	-0,31*
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,37	0,93	0,44*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	1,45	0,99	0,46*

Mrd. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Luottokanta			
Yritysluotot	20,3	20,4	-0,9
Asuntoyhteisöt***	1,9	2,0	-6,4
Muut kuluttajaluotot	3,5	3,2	6,6
Muut luotot	2,6	2,3	13,3
Luottokanta yhteensä	**28,3**	**28,1**	**0,8**
Takauskanta	2,7	3,2	-16,5
Muut vastuut	5,2	5,7	-8,8
Talletukset	15,4	13,8	11,6
Hallinnoitavat varat (brutto)			
Sijoitusrahastot	34,0	30,0	13,4
Instituutioasiakkaat	37,7	35,9	5,0
Private Banking	9,3	8,8	6,2
Hallinnoitavat varat (brutto) yhteensä	**81,0**	**74,7**	**8,5**
Milj. €	**1–12/2024**	**1–12/2023**	**Muutos, %**
Varainhoidon nettomyynti			
Wealth Management -asiakkaat	-6	174	-
Instituutioasiakkaat	-147	-313	-53,2
Nettomyynti yhteensä	**-153**	**-139**	**-9,9**

* Suhdeluvun muutos, prosenttiyksikköä.

** Aiemmin tuloslaskelmalla omalla rivillään esitetyt OP-bonukset omistaja-asiakkaille on jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin ja korkokuluihin. Tuloslaskelmalla ei enää esitetä riviä ”OP-bonukset omistaja-asiakkaille”. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

*** Asuntoyhteisöluotot sisältää asunto-osakeyhtiöt ja asuntosijoitusyhtiöt

Tilikauden tapahtumat

Luottokanta kasvoi 0,8 prosenttia 28,3 miljardiin euroon. Luottokannassa kasvua oli etenkin autorahoituksessa. Yritysluottokanta laski yritysten matalan investointihalukkuuden ja kansainvälisen kaupan hiljaisuuden myötä.

Talletuskanta kasvoi 11,6 prosenttia 15,4 miljardiin euroon. Yrityspankki sai vuoden aikana uusia maksuliikeasiakkaita ja laajensi aiempia asiakkuuksiaan.

Yrityspankin panostukset kestävän talouden edistämiseen kasvattivat kestävän rahoituksen sitoumuskannan 8,3 miljardiin euroon (6,5). Kestävän rahoituksen kysyntä on jatkunut hyvänä, ja yritykset ovat hyödyntäneet Yrityspankin kestävän rahoittamisen osaamista aktiivisesti.

Yrityspankin merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat asiakkuudenhallinnan ja maksamisen järjestelmien kehitystyöhön. Uuden ryhmätasoisen asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönotolla Yrityspankki tavoittelee parempaa asiakaskokemusta sekä laadukkaampaa ja tehokkaampaa toimintaa. Maksamisen perusjärjestelmien uudistamista ja asiointipalvelujen parantamista jatketaan edelleen. Varainhoidossa uudistetaan rahastojen hallinnointiprosesseja.

Varainhoidon nettomyynti oli -153 miljoonaa euroa (-139). Yrityspankin hallinnoitavat varat kasvoivat 8,5 prosenttia 81,0 miljardiin euroon (74,7). Hallinnoitavat varat sisälsivät 24,5 miljardia euroa OP Ryhmään kuuluvien yritysten varoja (23,2). Kysyntä rahastotuotteille säilyi vahvana läpi vuoden ja rahastojen nettomerkinnät olivat 0,9 miljardia euroa vuonna 2024. Markkinakehityksen ja kasvaneiden nettomerkintöjen seurauksena rahastopääomat kasvoivat 34,0 miljardiin euroon (30,0).

Yrityspankki lanseerasi tilikauden aikana kaksi uutta osuuspankkien pk-yritysasiakkaille tarjottavaa tuotetta: vakuudettoman käyttöpääomarahoituksen tuotteen (OP Yritysjousto) sekä pienemmille pk-yritysasiakkaille tarjottavan laskusaatavarahoitustuotteen (OP Saatavarahoitus)

Yrityspankki menestyi vahvasti rahoituksen monipuolisena järjestäjänä suurille yrityksille. Yrityspankki toimi pääjärjestäjänä tai järjestäjänä 14 kotimaisessa joukkolainaemissiossa, joilla kerättiin yrityksille rahoitusta pääomamarkkinoilta yhteensä 3,7 miljardia euroa.

OP Yrityspankki Oyj liittyi kesäkuussa jäseneksi Euribor-viitekorkoja hallinnoivaan paneeliin. Paneelissa on tällä hetkellä 19 merkittävää pankkia eri puolilta Eurooppaa. OP Yrityspankki täydentää kokoonpanoa, sillä paneelissa ei ole muita pohjoismaisia pankkeja. Euribor-viitekorkoja hallinnoi European Money Markets Institute (EMMI), joka vastaa viitekorkojen laskentaperiaatteista ja julkaisemisesta.

Loppuvuonna Kantarin julkaisemassa Prospera-tutkimuksessa suuryritykset valitsivat OP Yrityspankin parhaaksi yrityspankiksi Suomessa. Prospera-tutkimus tarjoaa näkymän siihen, mitä suuret yritykset toivovat pankiltaan. Viimeisen seitsemän vuoden ajan OP Yrityspankki on sijoittunut aina kahden parhaan yrityspankin joukkoon, ainoana toimijana markkinoilla.

Tilikauden tulos

Yrityspankki-segmentin liikevoitto oli 572 miljoonaa euroa (408). Kulu–tuotto-suhde oli 38,3 prosenttia (41,3). Korkokate kasvoi 11,3 prosenttia 657 miljoonaan euroon (591) marginaalikehityksen sekä segmenttien välisten allokointimuutosten seurauksena. Saamisten arvonalentumiset olivat 0 miljoonaa euroa (96). Vertailukaudella saamisten arvonalentumiset kasvoivat rakennus- ja kiinteistösektoreiden heikentyneen tilanteen seurauksena. Järjestämättömät saamiset olivat 1,8 prosenttia (2,2) vastuista. Yrityspankin nettopalkkiotuotot olivat 199 miljoonaa euroa (192).

Yrityspankki-segmentin nettopalkkiotuotot

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Sijoitusrahastot	95	99	-3,7
Omaisuudenhoito	42	33	25,7
Muut	62	60	3,0
Yhteensä	**199**	**192**	**3,5**

Tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 36 miljoonaan euroon (53). Tasetta taloudellisesti suojaavat johdannaiset, tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat sijoitukset ja velat heikensivät sijoitustoiminnan tuottoja 23 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Näitä eriä vastaan olevat rahoitus -ja sijoituserät taas kasvattivat vastaavasti korkokatetta 23 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Markkinamuutoksista johtuvat johdannaisten luotto- ja vastapuoliriskin (CVA) arvonmuutokset heikensivät tulosta 5 miljoonaa euroa (6).

Henkilöstökulut kasvoivat 8,9 prosenttia 113 miljoonaan euroon. Kasvuun vaikuttivat henkilöstömäärän kasvu sekä palkankorotukset. Liiketoiminnan muut kulut laskivat 2,7 prosenttia 241 miljoonaan euroon. Viranomaismaksut laskivat 31 miljoonaa euroa. EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB) ei kerännyt pankeilta vakausmaksuja vuodelta 2024. Yrityspankki maksoi vakausmaksuja vuonna 2023 yhteensä 29 miljoonaa euroa.

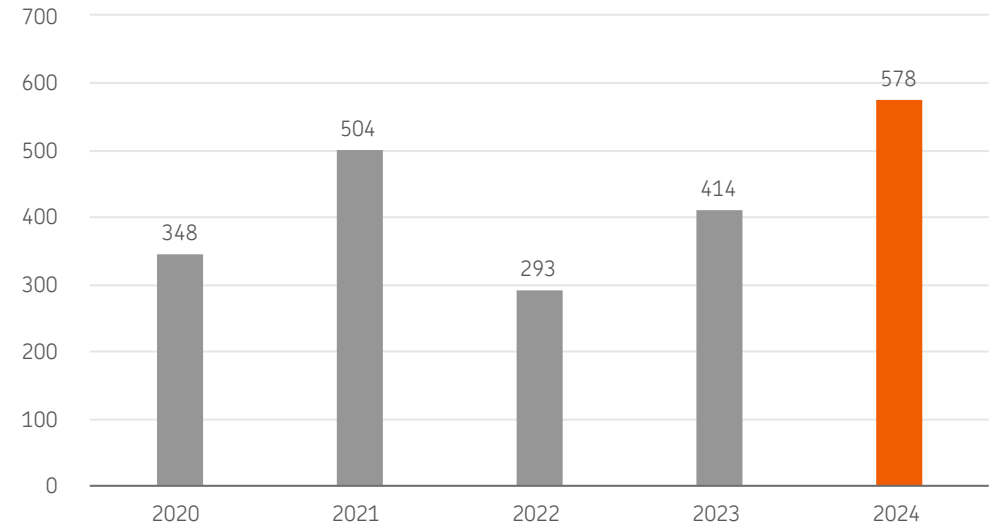
Vakuutus-segmentti

OP Ryhmän Vakuutus-segmentti muodostuu vahinko- ja henkivakuutusliiketoiminnasta. Segmenttiin kuuluvat Pohjola Vakuutus Oy ja OP-Henkivakuutus Oy.

- Liikevoitto kasvoi 578 miljoonaan euroon (414).
- Vakuutuspalvelutulos parani 192 miljoonaan euroon (81). Tuotot sijoitustoiminnasta olivat 382 miljoonaa euroa (347).
- Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo kasvoi 3,7 prosenttia 1 858 miljoonaan euroon. Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde parani ja oli 92,3 prosenttia (93,8).
- Henkivakuutuksen sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt kasvoivat 12,6 prosenttia 14,2 miljardiin euroon. Riskihenkivakuutuksen maksutulo kasvoi 7,5 prosenttia.
- Vahinkovakuutuksen sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 7,7 prosenttia (8,1) ja henkivakuutuksen 7,5 prosenttia (8,3).
- Kulut kasvoivat 575 miljoonaan euroon (548) ICT-kulujen kasvettua. Kehityspanostukset kohdistuivat perusjärjestelmäuudistuksiin sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen.

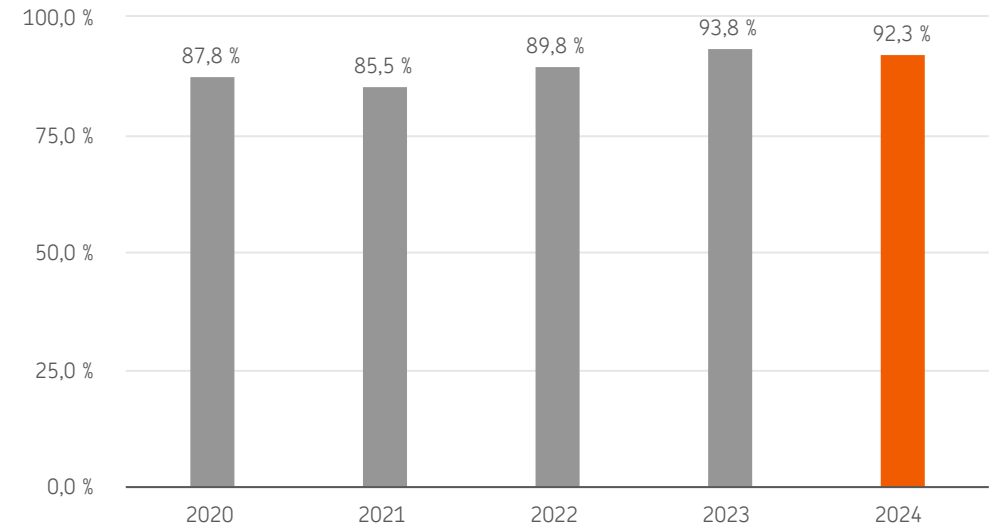
Liikevoitto

Milj. €

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde

%

Vakuutus-segmentin avainlukuja

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Vakuutusmaksutuotot	2 129	2 000	6,5
Vakuutuspalvelukulut	-1 879	-1 824	3,0
Jälleenvakuutussopimukset	-59	-95	-37,5
Vakuutuspalvelutulos	192	81	135,8
Tuotot sijoitustoiminnasta	382	347	10,1
Nettopalkkiotuotot**	49	44	9,9
Muut nettotuotot	2	4	-54,9
Henkilöstökulut	-183	-167	9,5
Poistot ja arvonalentumiset	-37	-64	-42,3
Liiketoiminnan muut kulut	-356	-317	12,2
Kulut yhteensä	**-575**	**-548**	**5,0**
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	529	485	9,0
Liikevoitto	**578**	**414**	**39,4**
Koko pääoman tuotto (ROA), %	2,20	1,50	0,7*
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	2,32	1,60	0,72*

* Suhdeluvun muutos, prosenttiyksikköä.

** Aiemmin tuloslaskelmalla omalla rivillään esitetyt OP-bonukset omistaja-asiakkaille on vähennetty OP-bonusten kertymisen perusteella sijoitusrahastojen palkkiotuotoista. Tuloslaskelmalla ei enää esitetä riviä ”OP-bonukset omistaja-asiakkaille”. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Vakuutussegmentin vakuutuspalvelutulos kehittyi viimeisellä neljänneksellä positiivisesti sekä vahinko- että henkivakuutuksessa. Sijoitustulos kehittyi positiivisesti mutta jäi edeltäviä neljänneksiä pienemmäksi.

Vahinkovakuutuksessa kannattavuus parani vuoden mittaan suurvahinkokehityksen tasaantuessa. Myös ajoneuvovakuutusten vahinkomäärät vähenivät alkuvuoden pakkasjaksojen ja heikkojen keliolosuhteiden jälkeen.

Henkivakuutuksessa riskihenkivakuutuksen maksutulo kasvoi 7,5 prosenttia. Henkivakuutuksen sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt kasvoivat 12,6 prosenttia 14,2 miljardiin euroon (12,6).

Tilikauden tulos

Liikevoitto parani 578 miljoonaan euroon (414). Vakuutuspalvelutulos oli 192 miljoonaa euroa (81).

Tuotot sijoitustoiminnasta kasvoivat 382 miljoonaan euroon (347). Sijoitustoiminnan nettotuottoja kasvatti osake- ja korkosijoitusten arvonnousu. Sijoitustoiminnan nettotuotot 1 107 miljoonaa euroa (1 070) ja nettorahoitustuotot 727 miljoonaa euroa (722) yhdessä kertovat sijoitustoiminnan tuloksellisuuden.

Vakuutuksen tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023
Vakuutusyhtiöiden sijoitukset		
Korkosijoitukset	241	403
Listatut osakkeet	276	167
Muut likvidit sijoitukset	2	0
Kiinteistösijoitukset	37	20
Muut epälikvidit sijoitukset	40	13
Vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan nettotuotot	**595**	**604**
Nettorahoitustuotot*	-727	-722
Pääomalainojen korot sekä muut tuotot ja kulut	-38	-22
Tuotot sijoitustoiminnasta	**-170**	**-141**
Erillistaseiden nettotuotot	59	117
Asiakkaiden säästö- ja sijoitussopimusten nettotuotot	493	370
Tuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	**382**	**347**

* Ei sisällä erillistaseiden ja asiakkaiden säästö- ja sijoitussopimusten nettorahoitustuottoja

Vahinkovakuutuksen tulos

Vahinkovakuutuksen liikevoitto oli 361 miljoonaa euroa (236). Vakuutuspalvelutulos kasvoi 135 miljoonaan euroon (103). Sijoitustulosta vahvisti osake- ja korkosijoitusten arvonnousu.

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Vakuutusmaksutuotot	1 877	1 758	6,8
Korvauskulut	-1 181	-1 080	9,4
Toimintakulut	-514	-494	4,1
Vakuutuspalvelutulos, brutto	182	185	-1,7
Jälleenvakuuttajan osuus maksutuotoista	-117	-98	18,6
Jälleenvakuuttajan osuus	70	16	338,5
Jälleenvakuutuksen nettotuotot	-47	-82	-43,2
Vakuutuspalvelutulos	135	103	31,5
Nettorahoitustuotot	-106	-182	-41,6
Sijoitustoiminnan tuotot	334	332	0,6
Tuotot sijoitustoiminnasta	227	149	52,0
Muut nettotuotot	-1	-17	-94,5
Liikevoitto	**361**	**236**	**53,4**
Yhdistetty kulusuhde	92,3	93,8	
Riskisuhde	63,4	64,4	
Toimintakulusuhde	28,9	29,4	

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Henkilöasiakkaat	1 045	987	5,8
Yritysasiakkaat	813	805	1,0
Yhteensä	**1 858**	**1 792**	**3,7**

Vakuutusmaksutulo kasvoi 3,7 prosenttia 1 858 miljoonaan euroon. Maksutuloa kasvatti asiakasmäärän kasvun lisäksi vakuutusmaksujen indeksi- ja hinnankorotukset yleisen kustannustason nousun seurauksena. Nettomaksutuotot, sisältäen jälleenvakuutuksen osuuden, kasvoivat 6,1 prosenttia 1 760 miljoonaan euroon.

Nettokorvauskulut jälleenvakuutuksen osuuden jälkeen kasvoivat 4,4 prosenttia 1 116 miljoonaan euroon. Ilmoitettujen vahinkojen määrä kasvoi 6 prosenttia (10). Etenkin terveysvakuutuksissa vahinkomäärien kasvu tasaantui. Suurvahinkojen korvauskulut olivat vertailuvuotta suuremmat. Henkilöasiakkaiden palo- ja omaisuusvakuutusten korvauskulut olivat poikkeuksellisen korkeat.

Vuonna 2024 kirjattiin 155 uutta omaisuuden ja toiminnan suurvahinkoa (123), joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 168 miljoonaa euroa (112). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Suurvahinkojen osuus riskisuhteesta oli 9,6 prosenttia (6,8).

Toimintakulut, 514 miljoonaa euroa, kasvoivat 4,1 prosenttia. Henkilöstökulut kasvoivat palkankorotusten ja henkilöstömäärän kasvun seurauksena. Myyntipalkkioita maksettiin vertailukautta vähemmän.

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde parani 92,3 prosenttiin (93,8). Riskisuhde oli 63,4 prosenttia (64,4). Toimintakulusuhde oli 28,9 prosenttia (29,4).

Vahinkovakuutuksen tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023
Nettorahoitustuotot ja -kulut	-106	-182
Korkosijoitukset	135	219
Listatut osakkeet	174	103
Muut likvidit sijoitukset	1	0
Kiinteistösijoitukset	21	14
Muut epälikvidit sijoitukset	22	8
Sijoitustoiminnan tuotot	354	343
Pääomalainojen korot sekä muut tuotot ja kulut	-20	-12
Tuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	**227**	**149**

Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja

	1–12/2024	1–12/2023
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	7,7	8,1
Korkosijoitusten juokseva tuotto, %*	3,2	2,4
	31.12.2024	31.12.2023
Sijoituskanta, milj. €	4 575	4 334
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	89	90
Vähintään A-luokiteltuja saamisia, %	51	53
Modifioitu duraatio	3,9	3,5

* Salkun suorien joukkovelkakirjalainojen markkina-arvopainotettu tuotto (yield) ilman luottohäiriötapahtumia.

Henkivakuutuksen tulos

Liikevoitto kasvoi 207 miljoonaan euroon (178) tuottojen kasvettua ja kulukasvun pysyessä maltillisena. Vakuutuspalvelutulos parani 56 miljoonaan euroon ja nettopalkkiotuotot kasvoivat 17,1 prosenttia 41 miljoonaan euroon. Vakuutuspalvelutulokseen tuloutui palvelumarginaalia 66 miljoonaa euroa (68). Sijoitustulos pieneni vakuutusvelkaa suojaavien korkosijoitusten tuloksen heikennettyä. Osakesijoitusten tuotot kasvoivat vertailukaudesta. Tilikaudella jatkettiin riskihenkivakuutuksen ja yksilöllisen sijoitusvakuutuksen perusjärjestelmäuudistuksia, jotka kasvattivat kehittämiskuluja.

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Vakuutuspalvelutulos	56	-22	-362,2
Nettorahoitustuotot ja -kulut	-620	-540	14,8
Sijoitustoiminnan tuotot	765	736	3,9
Tuotot sijoitustoiminnasta	145	196	-26,0
Nettopalkkiotuotot	41	35	17,1
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-57	-47	21,3
Henkilöstökulut	-17	-14	21,4
Poistot ja arvonalentumiset	-14	-16	-12,5
Liiketoiminnan muut kulut	-57	-47	21,3
Kulut yhteensä	**-88**	**-77**	**14,3**
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	51	42	21,4
Liikevoitto	**207**	**178**	**16,3**
Kulu–tuotto-suhde, %	27	28	
Palvelumarginaali kauden lopussa	677	756	-10,4

Henkivakuutuksen tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023
Vakuutusyhtiön sijoitukset		
Korkosijoitukset	106	184
Listatut osakkeet	101	64
Muut likvidit sijoitukset	1	0
Kiinteistösijoitukset	16	7
Muut epälikvidit sijoitukset	18	5
Vakuutusyhtiön sijoitustoiminnan nettotuotot	242	261
Nettorahoitustuotot*	-57	-43
Pääomalainojen korot, muut tuotot ja kulut	-28	-12
Tuotot sijoitustoiminnasta	157	206
Erillistaseiden nettotuotot	-1	-3
Asiakkaiden säästö- ja sijoitussopimusten nettotuotot	-11	-7
Tuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	**145**	**196**

*Ei sisällä erillistaseiden ja asiakkaiden säästö- ja sijoitussopimusten nettorahoitustuottoja

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja*

	1–12/2024	1–12/2023
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin, %	7,5	8,3
Korkosijoitusten juokseva tuotto, %**	3,1	2,1
	31.12.2024	31.12.2023
Sijoituskanta, milj. €	3 336	3 201
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	91	91
Vähintään A-luokiteltuja saamisia, %	51	53
Modifioitu duraatio	3,7	3,3

* Ilman eriytettyjä taseita

** Salkun suorien joukkovelkakirjalainojen markkina-arvopainotettu tuotto (yield) ilman luottohäiriötapahtumia

Ryhmätoiminnot

Avainlukuja

Milj. €	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Korkokate	15	1	—
Saamisten arvonalentumiset	-1	0	—
Nettopalkkiotuotot	0	-1	—
Tuotot sijoitustoiminnasta	16	10	60,8
Liiketoiminnan muut tuotot	808	741	9,1
Henkilöstökulut	-279	-232	20,1
Poistot ja arvonalentumiset	-61	-104	-41,1
Liiketoiminnan muut kulut	-479	-441	8,6
Liikevoitto	**19**	**-26**	—

Ryhmätoiminnot-segmentti sisältää OP Osuuskunnan liiketoimintasegmenttejä tukevat ja varmentavat toiminnot ja OP Yrityspankki Oyj:n keskuspankkitoiminnot.

OP Ryhmän senior- ja senior non-preferred -ehtoisen tukkuvarainhankinnan sekä katettujen joukkovelkakirjalainojen keskimarginaali oli joulukuun lopussa 37 korkopistettä (34). Tilikaudella laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 3,6 miljardia euroa (5,2).

OP Ryhmän rahoitusasema ja maksuvalmius ovat vahvat. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 193 prosenttia (199) ja NSFR-suhdeluku oli 129 prosenttia (130) tilikauden lopussa. OP Ryhmän taseen varoissa oli tilikauden lopussa 1 520 miljoonalla eurolla (630) joukkovelkakirjoja, joita ei kirjanpidossa arvosteta käypään arvoon. Näiden joukkovelkakirjojen käypä arvo oli 1 547 miljoonaa euroa (647) tilikauden lopussa.

Tilikauden tulos

Ryhmätoimintojen liikevoitto oli 19 miljoonaa euroa (-26). Ryhmätoimintojen korkokate oli 15 miljoonaa euroa (1).

Tuotot sijoitustoiminnasta olivat 16 miljoonaa euroa (10). Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 9,1 prosenttia 808 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut tuotot ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä eriä.

Henkilöstökulut kasvoivat 20,1 prosenttia 279 miljoonaan euroon. Kasvuun vaikuttivat henkilöstömäärän kasvu ja palkankorotukset. Henkilömäärä kasvoi tilikaudella muun muassa palvelujen kehittämisen sekä riskienhallinta- ja compliance-toiminnon tehtävissä. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä laskivat 41,1 prosenttia 61 miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 8,6 prosenttia 479 miljoonaan euroon. ICT-kulut kasvoivat 11,7 prosenttia 343 miljoonaan euroon.

OP Ryhmän muut tiedot

ICT-investoinnit

OP Ryhmä investoi jatkuvasti toimintansa kehittämiseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Keskusyhteisö tytäryhtiöineen vastaa OP Ryhmän tuotteiden ja palveluiden, digitaalisten kanavien sekä yhteisen teknologia-, data- ja kyberturvallisuuskyvykkyyksien kehittämisestä ja varmistaa palveluiden korkean laadun, saatavuuden ja tietoturvallisuuden. Kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-toiminnan kustannuksista.

OP Ryhmän kehittämismenot olivat tilikaudella 407 miljoonaa euroa (356). Niihin sisältyvät lisenssimaksut, ostetut palvelut, muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset sekä omaa työtä. Kehittämismenoista 58 miljoonaa euroa (62) on aktivoitu. Yksityiskohtaisempaa tietoa OP Ryhmän investoinneista sisältyy liiketoimintasegmenttikohtaisiin osioihin.

Henkilöstö

OP Ryhmän palveluksessa oli tilikauden lopussa 14 746 henkilöä (13 806), joista aktiivityössä oli 14 009. Henkilöstöä oli keskimäärin 14 512 (13 533). Henkilömäärä kasvoi tilikaudella myynnin ja asiakaspalvelun, palvelujen kehittämisen sekä riskienhallinta ja compliance-toiminnon tehtävissä. Henkilömäärän kasvu viimeisellä vuosineljänneksellä painottui myynnin ja asiakaspalvelun tehtäviin.

Henkilöstö tilikauden lopussa

	31.12.2024	31.12.2023
Osuuspankit	8 242	7 785
Yrityspankki	1 114	1 010
Vakuutus	2 562	2 494
Ryhmätoiminnot	2 828	2 517
Yhteensä	**14 746**	**13 806**

Tilikauden aikana OP Ryhmän palveluksesta siirtyi eläkkeelle 222 henkilöä (206). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 63,3 vuotta (62,9).

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostui vuonna 2024 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioitiin tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahaston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely.

OP Ryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset

OP Ryhmän toimintakertomukseen yhdisteltiin tilikauden lopussa yhteensä 93 osuuspankkia ja niiden tytäryhtiöt sekä OP Osuuskunta -konserni. Vuoden 2023 lopussa osuuspankkeja oli 102. Tilikaudella osuuspankkien lukumäärää laskivat pankkien sulautumiset.

Toteutuneet sulautumiset

Kymenlaakson Osuuspankki sulautui Etelä-Karjalan Osuuspankkiin 30.4.2024. Sulautumisen yhteydessä Etelä-Karjalan Osuuspankin toiminimi muuttui Kaakkois-Suomen Osuuspankiksi.

Taivalkosken Osuuspankki sekä Pudasjärven Osuuspankki sulautuivat Kuusamon Osuuspankkiin 31.8.2024. Sulautumisten yhteydessä Kuusamon Osuuspankin toiminimi muuttui Koillismaan Osuuspankiksi.

Nilakan Seudun Osuuspankki ja Vesannon Osuuspankki sulautuivat Ylä-Savon Osuuspankkiin 31.10.2024.

Purmon Osuuspankki ja Kruunupyyn Osuuspankki sulautuivat Pietarsaaren Seudun Osuuspankkiin 31.12.2024. Sulautumisten yhteydessä Pietarsaaren Seudun Osuuspankin toiminimi muuttui muotoon Botnia Osuuspankki (Botnia Andelsbank).

Humppilan-Metsämaan Osuuspankki ja Ypäjän Osuuspankki sulautuivat Jokioisten Osuuspankkiin 31.12.2024. Sulautumisen yhteydessä Jokioisten Osuuspankin toiminimi muuttui Jokilääninn Osuuspankiksi.

Hyväksytyt sulautumissuunnitelmat

Länsi-Kymen Osuuspankki, Savitaipaleen Osuuspankki, Lemin Osuuspankki ja Luumäen Osuuspankki hyväksyivät 19.6.2024 sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Savitaipaleen Osuuspankki, Lemin Osuuspankki ja Luumäen Osuuspankki sulautuvat Länsi-Kymen Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 28.2.2025. Sulautumisten yhteydessä Länsi-Kymen Osuuspankin toiminimi muuttuu muotoon Osuuspankki Salpa (Andelsbanken Salpa).

Pohjois-Hämeen Osuuspankki ja Jämsän Seudun Osuuspankki hyväksyivät 15.8.2024 sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Jämsän Seudun Osuuspankki sulautuu Pohjois-Hämeen Osuuspankkiin. Sulautumisen suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 30.4.2025. Sulautumisen yhteydessä Pohjois-Hämeen Osuuspankin toiminimi muuttuu Ylä-Hämeen Osuuspankiksi.

Pohjois-Karjalan Osuuspankki, Liperin Osuuspankki, Outokummun Osuuspankki ja Vaara-Karjalan Osuuspankki hyväksyivät 10.9.2024 sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Liperin Osuuspankki, Outokummun Osuuspankki ja Vaara-Karjalan Osuuspankki sulautuvat Pohjois-Karjalan Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.3.2025.

Kainuun Osuuspankki, Paltamon Osuuspankki ja Ylä-Kainuun Osuuspankki hyväksyivät 10.9.2024 sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Paltamon Osuuspankki ja Ylä-Kainuun Osuuspankki sulautuvat Kainuun Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 30.4.2025.

Tampereen Seudun Osuuspankki ja Kangasalan Seudun Osuuspankki hyväksyivät 11.9.2024 sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Kangasalan Seudun Osuuspankki sulautuu Tampereen Seudun Osuuspankkiin. Sulautumisen suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.7.2025. Sulautumisen yhteydessä Tampereen Seudun Osuuspankin toiminimi muuttuu Pirkanmaan Osuuspankiksi.

Raahentienoon Osuuspankki, Limingan Osuuspankki, Pulkkilan Osuuspankki ja Siikalatvan Osuuspankki hyväksyivät 23.9.2024 sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Limingan Osuuspankki, Pulkkilan Osuuspankki ja Siikalatvan Osuuspankki sulautuvat Raahentienoon Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 28.2.2025. Sulautumisten yhteydessä Raahentienoon Osuuspankin toiminimi muuttuu Jokirannikon Osuuspankiksi.

Nakkila-Luvian Osuuspankki, Ala-Satakunnan Osuuspankki, Euran Osuuspankki, Osuuspankki Harjuseutu, Lapin Osuuspankki ja Yläneen Osuuspankki hyväksyivät 25.9.2024 sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Ala-Satakunnan Osuuspankki, Euran Osuuspankki, Osuuspankki Harjuseutu, Lapin Osuuspankki ja Yläneen Osuuspankki sulautuvat Nakkila-Luvian Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.3.2025. Sulautumisten yhteydessä Nakkila-Luvian Osuuspankin toiminimi muuttuu Sataharjun Osuuspankiksi.

Pohjolan Osuuspankki, Posion Osuuspankki, Sallan Osuuspankki, Tyrnävän Osuuspankki, Utajärven Osuuspankki, Ylitornion Osuuspankki ja Hailuodon Osuuspankki hyväksyivät 1.10.2024 sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Posion Osuuspankki, Sallan Osuuspankki, Tyrnävän Osuuspankki, Utajärven Osuuspankki, Ylitornion Osuuspankki ja Hailuodon Osuuspankki sulautuvat Pohjolan Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.7.2025.

Tuusniemen Osuuspankki ja Tervon Osuuspankki hyväksyivät 25.11.2024 sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Tervon Osuuspankki sulautuu Tuusniemen Osuuspankkiin. Sulautumisen suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.5.2025. Sulautumisen yhteydessä Tuusniemen Osuuspankin toiminimi muuttuu Savonmaan Osuuspankiksi.

Maaningan Osuuspankki, Riistaveden Osuuspankki ja Rautalammin Osuuspankki hyväksyivät 28.11.2024 sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Riistaveden Osuuspankki ja Rautalammin Osuuspankki sulautuvat Maaningan Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 30.9.2025. Sulautumisten yhteydessä Maaningan Osuuspankin toiminimi muuttuu Sydän-Savon Osuuspankiksi.

Sydänmaan Osuuspankki, Alajärven Osuuspankki, Kuortaneen Osuuspankki, Laihian Osuuspankki, Lehtimäen Osuuspankki ja Vimpelin Osuuspankki hyväksyivät 12.12.2024 sulautumissuunnitelmat, joiden mukaan Alajärven Osuuspankki, Kuortaneen Osuuspankki, Laihian Osuuspankki, Lehtimäen Osuuspankki ja Vimpelin Osuuspankki sulautuvat Sydänmaan Osuuspankkiin. Sulautumisten suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.7.2025. Sulautumisten yhteydessä Sydänmaan Osuuspankin toiminimi muuttuu Järvi-Pohjanmaan Osuuspankiksi.

Järvi-Hämeen Osuuspankki hyväksyi 20.11.2024 ja Koitin-Pertunmaan Osuuspankki hyväksyi 15.1.2025 sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Koitin-Pertunmaan

Osuuspankki sulautuu Järvi-Hämeen Osuuspankkiin. Sulautumisen suunniteltu täytäntöönpanoajankohta on 31.7.2025.

Julkistettujen hankkeiden toteutuessa osuuspankkien määrä on 56 vuoden 2025 lopussa. Vuoden 2024 lopussa osuuspankkeja oli 93.

OP Osuuskunnan hallinto

OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallintoneuvosto valitsi 5.12.2023 jäsenet OP Osuuskunnan hallitukseen toimikaudelle 1.1.–31.12.2024.

Hallituksessa jatkoivat vuonna 2024 Jarna Heinonen (yrittäjyyden professori, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu), Kati Levoranta (COO, operatiivinen johtaja, P2X Solutions Oy), Pekka Loikkanen (hallitusammattilainen), Tero Ojanperä (yrittäjä, hallitusammattilainen), Riitta Palomäki (hallitusammattilainen), Jaakko Pehkonen (rahoitusneuvos, kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto), Timo Ritakallio (pääjohtaja, OP Ryhmä), Petri Sahlström (laskentatoimen ja rahoituksen professori, Oulun yliopisto) ja Olli Tarkkanen (toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki).

OP Osuuskunnan sääntöjen mukaan pääjohtaja on toimiaikanaan hallituksen jäsen.

Uusina jäseninä hallitukseen valittiin kauppatieteiden maisteri, eMBA Matti Kiuru (toimitusjohtaja, Länsi-Suomen Osuuspankki) ja kauppatieteiden maisteri Katja Kuosa-Kaartti (KHT-tilintarkastaja, KRT-tarkastaja, Tilintarkastus Kuosa-Kaartti Oy). Jari Himasen ja Mervi Väisäsen hallitusjäsenyys päättyi 31.12.2023.

Hallitus valitsi 20.12.2023 keskuudestaan uudelle toimikaudelle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenet hallituksen lakisääteisiin valiokuntiin. Hallituksen puheenjohtajana jatkoi Jaakko Pehkonen ja varapuheenjohtajana Jarna Heinonen.

Hallintoneuvosto valitsi 10.12.2024 uutena jäsenenä OP Osuuskunnan hallitukseen toimikaudelle 2024 kauppaneuvos, eMBA Jaana Reimasto-Heiskasen (toimitusjohtaja, Pohjois-Karjalan Osuuspankki). Olli Tarkkasen hallitusjäsenyys päättyi 31.12.2024. Muut hallituksen jäsenet jatkavat toimikaudella 1.1.–31.12.2025.

Lisäksi hallitus valitsi 17.12.2024 keskuudestaan uudelle toimikaudelle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenet hallituksen lakisääteisiin valiokuntiin. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jaakko Pehkonen ja varapuheenjohtajana Jarna Heinonen.

OP Osuuskunta piti 23.4.2024 varsinaisen osuuskunnan kokouksen, jossa valittiin hallintoneuvoston jäsenet, tilintarkastaja ja kestävyysraportoinnin varmentaja.

Hallintoneuvostossa on 36 jäsentä. Osuuskunnan varsinaisessa kokouksessa valittiin uudelleen seuraavat erovuorossa olleet hallintoneuvoston jäsenet: toimitusjohtaja Kaisa Markula, toimitusjohtaja Ulf Nylund, toimitusjohtaja Teuvo Perätalo, henkilöstöjohtaja Titta Saksa ja aluetieteen professori Markku Sotarauta.

Uusiksi hallintoneuvoston jäseniksi valittiin: asiakkuusjohtaja Essi Alaluukas, lehtori Kati Antola, lakimies Sanna Ebeling, toimitusjohtaja Jouni Hautala, toimitusjohtaja Miia Hirvonen, toimitusjohtaja Ari Karhapää, toimitusjohtaja Juha Korhonen, toimitusjohtaja Leena Perämäki, toimitusjohtaja Eija Sipola, toimitusjohtaja Kirsi Soltin, toimitusjohtaja Agneta Ström-Hakala ja yrittäjä Antti Turkka.

Järjestäytymiskokouksessaan 23.4.2024 hallintoneuvosto valitsi hallintoneuvoston puheenjohtajiston. Puheenjohtajana jatkaa hallituksen puheenjohtaja Annukka Nikola ja varapuheenjohtajina yrittäjä Taija Jurmu ja toimitusjohtaja Ari Väänänen.

Anssi Mäkelän jäsenyys hallintoneuvostossa päättyi 24.10.2024 ja Veijo Mannisen 5.11.2024. Hallintoneuvosto jatkaa toimikauden loppuun asti 34 jäsenellä.

Tilintarkastajaksi tilikaudelle 2024 valittiin varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Lauri Kallaskari. OP Ryhmän kestävyysraportoinnin varmentajaksi tilikaudelle 2024 valittiin varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa kestävyystarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, jonka ilmoituksen mukaan päävastuullisena kestävyysraportointitarkastajana toimii KRT Tiina Puukkoniemi.

OP Ryhmän juridinen rakenne

Ryhmärakenne

OP Ryhmä on suomalainen asiakkaiden omistama finanssiryhmä, joka koostuu OP Osuuskunnasta OP Ryhmän keskusyhteisönä ja OP Osuuskunta -konsernin emoyrityksenä (jäljempänä keskusyhteisö), sen tytäryrityksistä ja paikallisista osuuspankeista. Keskusyhteisö, sen tytärluottolaitokset ja muut rahoitusalan tytäryritykset sekä keskusyhteisön jäsenosuuspankit muodostavat talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010, jäljempänä yhteenliittymälaki) tarkoitetun talletuspankkien yhteenliittymän (jäljempänä OP yhteenliittymä). OP Osuuskunta on EU:n vakavaraisuusasetuksen (Asetus (EU) No 575/2013) 10 artiklassa tarkoitettu keskuslaitos ja sen luottolaitostytäryritykset ja osuuspankit (jäljempänä jäsenluottolaitokset) mainitussa artiklassa tarkoitetulla tavalla keskuslaitokseen liittyneitä laitoksia.

Keskusyhteisön jäseninä voivat olla luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestys vastaavat, mitä yhteenliittymälaissa säädetään, ja joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen keskusyhteisö on hyväksynyt. Jäseneksi ottamisesta päättää keskusyhteisön hallintoneuvosto. Jäsenluottolaitoksella on oikeus erota keskusyhteisön jäsenyydestä. Jäsenluottolaitos voidaan myös erottaa keskusyhteisön jäsenyydestä osuuskuntalain mukaisesti tai jos jäsenluottolaitos on keskusyhteisön säännöissä tarkemmin mainitulla tavalla laiminlyönyt velvollisuutensa yhteenliittymää kohtaan.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksia ovat:

- keskusyhteisön tytäryritykset, jotka ovat luottolaitoksia (OP Yrityspankki, joka tarjoaa rahoitusta yrityksille ja lisäksi toimii Ryhmän keskuspankkina ja vastaa Ryhmän tukkuvarainhankinnasta, OP Vähittäisasiakkaat Oyj, joka hallinnoi OP Ryhmän myöntämiä luottokortteja, ja OP-Asuntoluottopankki, joka laskee liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja, joiden vakuutena on osuuspankkien myöntämiä asuntoluottoja) sekä
- 93 vähittäispankkitoimintaa harjoittavaa osuuspankkia, jotka muodostavat OP Osuuskunnan jäsenistön ja käyttävät ylintä päätäntävaltaa OP Ryhmässä.

OP Yhteenliittymään kuuluvat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista olevien keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitosten lisäksi keskusyhteisön tytäryrityksinä sijoituspalveluyritys (OP Varainhoito Oy), rahastoyhtiö (OP-Rahastoyhtiö Oy), säilytysyhteisö (OP Säilytys Oy), oheispalveluyritys Pivo Wallet Oy ja vaihtoehtorahastojen hoitaja (OP Kiinteistösijoitus Oy).

OP Yhteenliittymän lisäksi OP Ryhmään kuuluvat keskusyhteisön tytäryrityksinä henkivakuutusyhtiö (OP-Henkivakuutus Oy), vahinkovakuutusyhtiö (Pohjola Vakuutus Oy) ja joitain pienempiä yrityksiä sekä osuuspankkien yhdessä omistamat kiinteistönvälitystä harjoittavat OP Koti -yhtiöt.

OP yhteenliittymä ja OP Osuuskunnan tytäryritykset, jotka ovat vakuutusyhtiöitä tai rahoituslaitoksia, muodostavat yhdessä direktiivissä 2002/87/EY ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004, jäljempänä RavaL) tarkoitetun pankkipainotteisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän. Euroopan keskuspankki on myöntänyt toistaiseksi voimassa olevan poikkeusluvan olla soveltamatta RavaL:n mukaista valvontaa erikseen keskusyhteisökonsernin muodostamaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

OP Ryhmän hallintorakenne

Ylintä päätösvaltaa OP Ryhmässä käyttää jäsenluottolaitosten edustajista koostuva keskusyhteisön osuuskunnan kokous, joka valitsee keskusyhteisölle hallintoneuvoston (36 jäsentä). Hallintoneuvosto valitsee keskusyhteisön hallituksen, johon kuuluu OP Ryhmän pääjohtaja toimiaikanaan sekä 9–13 jäsentä. Hallituksen jäsenistä vähintään neljän on oltava keskusyhteisöstä ja muista OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä riippumattomia. Hallitus on luottolaitosdirektiivissä (2013/36/EU) ja Euroopan pankkiviranomaisen ohjeissa tarkoitetulla tavalla sekä hallintotehtävää että valvontatehtävää hoitava hallintoelin.

Jäsenluottolaitokset ovat erillisiä oikeushenkilöitä, ja niillä on omat, yleisen yhtiölainsäädännön mukaiset hallintoelimensä. Ylintä päätösvaltaa jäsenosuuspankeissa käyttävät niiden osuuskunnan tai edustajiston kokoukset, jotka valitsevat osuuspankin hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto valitsee osuuspankin hallituksen. Keskusyhteisön tytäryrityksillä on osakeyhtiölain mukainen hallitus, jonka jäsenet nimittää keskusyhteisö.

OP Ryhmän taloudellinen raportointi, viranomaisvalvonta ja sisäinen tarkastus

OP-yhteenliittymä

OP Ryhmä julkistaa vuosittain konsolidoidun tilinpäätöksen, joka kattaa kaikki Ryhmään kuuluvat olennaiset yritykset. Yhteenliittymälain mukaan OP Ryhmän tilinpäätös on laadittava noudattaen kirjanpitolaissa tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja. Finanssivalvonta on antanut yksityiskohtaisempia määräyksiä OP Ryhmän tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätöksessä noudatetut laadintaperiaatteet on esitetty OP Ryhmän tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus antaa ohjeita jäsenluottolaitoksille ja muille yhteenliittymään kuuluville yrityksille yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi OP Ryhmän tilinpäätöksen laatimisessa. Yhteenliittymään kuuluvilla yrityksillä on velvollisuus antaa keskusyhteisölle OP Ryhmän tilinpäätöksen yhdistelyä varten tarpeelliset tiedot.

Keskusyhteisön tilintarkastajat tarkastavat OP Ryhmän tilinpäätöksen noudattaen soveltuvin osin luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014, jäljempänä luottolaitoslaki) säädöksiä. Keskusyhteisön tilintarkastajilla on oikeus saada OP Ryhmän tilinpäätöksen tarkastamista varten jäljennös yhteenliittymään kuuluvien yritysten tilintarkastusta

koskevista asiakirjoista. Tilinpäätös esitellään ja annetaan tiedoksi keskusyhteisön varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle.

EKP valvoo OP Yhteenliittymää sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella. OP Ryhmään kuuluvia vakuutusyhtiöitä valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo myös OP Yhteenliittymän pankkitoiminnassa ja varallisuudenhoidossa noudatettavien menettelytapojen lainmukaisuutta.

Yhteenliittymän on täytettävä yhteenliittymän konsolidoitua taloudellista asemaa koskevat luottolaitoslaissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyt vaatimukset. Yhteenliittymällä on oltava omia varoja vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettu määrä.

OP Ryhmään kuuluvien yritysten sisäistä tarkastusta suorittaa OP Ryhmän pääjohtajan alainen Sisäinen tarkastus. Sisäinen tarkastus on OP Ryhmän muista toiminnoista riippumaton toiminto, joka tarkastaa OP Ryhmän sisäisten valvontajärjestelmien, riskienhallinnan sekä johtamis- ja hallintoprosessien riittävyyttä ja tehokkuutta. Tarkastusjohtaja raportoi toiminnasta hallinnollisesti pääjohtajalle ja toiminnallisesti OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluvat keskusyhteisön jäsenluottolaitosten ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yritysten sekä keskusyhteisön ja sen tytäryhtiöiden sisäinen tarkastus. Tarkastukset suoritetaan noudattaen sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä ammattistandardeja ja eettisiä sääntöjä sekä OP Osuuskunnan hallituksen hyväksymiä Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita.

Keskusyhteisökonserni

OP Osuuskunta laatii ja julkistaa lisäksi kirjanpitolain ja luottolaitoslain mukaisen konsernitilinpäätöksen OP Osuuskunnan ja sen tytäryritysten muodostamasta konsernista. Konsolidoitua vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevia vaatimuksia ei sovelleta keskusyhteisökonsernin muodostaman alakonsolidointiryhmän tasolla.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

OP Ryhmän muodostamaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään ei RavaL 30 §:n nojalla sovelleta rahoitus- ja vakuutusryhmittymän tilinpäätöstä koskevia säännöksiä, koska ryhmittymän tilinpäätös laaditaan kansainvälisten IFRS-standardien mukaisesti.

EKP valvoo RavaL:n vaatimusten noudattamista rahoitus- ja vakuutusryhmittymässä, mukaan lukien ryhmittymän yhteenlaskettua vakavaraisuutta koskevat vaatimukset.

Jäsenluottolaitokset ja muut yhteenliittymään kuuluvat yritykset

Jäsenluottolaitokset ja muut yhteenliittymään kuuluvat yritykset laativat vuositilinpäätöksen keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti ja ne tilintarkastetaan luottolaitoslain mukaisesti. Yhteenliittymään kuuluvalla yrityksellä ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitoslain 12 luvun 12 §:n mukaista osavuosikatsausta. Yhteenliittymään kuuluvalla yrityksellä ei ole myöskään velvollisuutta julkistaa vakavaraisuuttaan koskevia tietoja (ns. Pilari III -tiedot) kokonaisuudessaan, vaan ne julkistetaan ainoastaan osuuspankkien yhteenliittymästä.

Yhteenliittymälain mukaan valvontaviranomainen voi antaa keskusyhteisölle luvan päättää omien varojen määrään, maksuvalmiusvaatimuksiin ja suuria asiakasriskejä koskeviin rajoituksiin sekä riskien laadulliseen hallintaan liittyvistä poikkeuksista jäsenluottolaitoksilleen. Jäsenluottolaitoksen on kuitenkin täytettävä yhteenliittymälaissa säädetyt omien varojen määrää koskevat, muihin luottolaitoksiin sovellettavia vaatimuksia lievemmät vaatimukset. Keskusyhteisö ei saa antaa poikkeusta säännöksistä sellaiselle jäsenluottolaitokselle, joka on merkittävästi tai toistuvasti laiminlyönyt keskusyhteisön antamia yhteenliittymälain 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita tai poikkeusluvan ehtoja. Poikkeus voidaan antaa enintään kolmeksi vuodeksi. Keskusyhteisö on antanut valvojan luvalla poikkeuksia jäsenluottolaitoksien asiakasriskeihin, maksuvalmiuteen ja riskien laadulliseen hallintaan liittyviin kohtiin.

Keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten tehtävänjako OP-yhteenliittymässä

OP Osuuskunta toimii OP Yhteenliittymän lakisääteisenä keskusyhteisönä ja OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisöllä on lakisääteinen velvollisuus:

- valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa
- antaa jäsenluottolaitoksille sitovia ohjeita niiden riskienhallinnasta, hyvästä hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta yhteenliittymän maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi
- antaa jäsenluottolaitoksille sitovia ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö voi myös sen säännöissä määrätyllä tavalla vahvistaa jäsenluottolaitoksille yhteenliittymän toiminnan kannalta tarpeellisia yleisiä periaatteita. Jäsenluottolaitoksia sitovat muun muassa keskusyhteisön hallituksen hyväksymät OP Ryhmän riskinottohalun ja riskinoton periaatteet ja niiden mukaiset riskipolitiikat.

Keskusyhteisö valvoo, että jäsenluottotaitokset noudattavat niille annettuja ohjeita ja yhteenliittymän toimintaa koskevia yleisiä periaatteita. Keskusyhteisö valvoo erityisesti, että jäsenluottolaitokset eivät toiminnassaan ota niin suurta riskiä, että se vaarantaisi yhteenliittymän taloudellisen aseman. Jäsenluottolaitokset vastaavat keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden ja yhteenliittymän toimintaa koskevien yleisten periaatteiden noudattamisesta keskusyhteisön vahvistamien keskinäisen vastuun edellyttämien periaatteiden mukaisesti. Keskusyhteisö voi näiden periaatteiden mukaisesti kohdistaa jäsenluottolaitoksiin valvontatoimia, jotka ulottuvat tehostetusta valvonnasta aina jäsenluottolaitoksen erottamiseen OP Ryhmästä.

Keskusyhteisö vastaa keskitettyjen palvelujen tuottamisesta jäsenluottolaitoksille, mukaan lukien strateginen suunnittelu ja pääomasuunnittelu, maksuvalmius ja jälleenrahoitus, riskienhallinta, kirjanpito, taloudellinen raportointi ja viranomaisraportointi, lakiasiat, henkilöstöpalvelut, tietojärjestelmien kehittäminen ja ylläpito, palvelukehittäminen sekä markkinointi. Jäsenluottolaitokset ovat toiminnallisesti riippuvaisia keskusyhteisön tarjoamista palveluista mutta vastaavat itsenäisesti pääomapohjansa ylläpidosta ja voitonjaosta (OP Ryhmän pääomasuunnitelman puitteissa) sekä asiakasvalinnasta ja yksittäisistä liiketoimintapäätöksistä.

Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu ja keskusyhteisön maksuvelvollisuus

Yleiset periaatteet

OP Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskinäisestä vastuusta säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa. Keskusyhteisö vastaa keskinäisen vastuun toimeenpanosta (jäsenluottolaitosten maksuosuuksien määrittely, maksujen kerääminen ja kerättyjen varojen välittäminen tukea tarvitsevalle jäsenluottolaitokselle) ja se vastaa viime kädessä jäsenluottolaitosten maksuvelvoitteiden täyttämisestä. Jäsenluottolaitoksilla on takautumisoikeus keskusyhteisöä vastaan tälle keskinäisen vastuun perusteella suorittamistaan maksuista. Keskusyhteisöllä on puolestaan oikeus periä takaisin jäsenluottolaitokselle antamansa tuki.

Keskinäinen vastuu koostuu seuraavista jäsenluottolaitosten velvoitteista:

- keskinäinen pääomatuki jäsenluottolaitokselle sen vakavaraisuuden varmistamiseksi tilanteessa, jossa jäsenluottolaitos ei täytä lakisääteisiä vakavaraisuusvaatimuksia
- jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu toistensa veloista sellaisen jäsenluottolaitoksen maksuvalmiuden varmistamiseksi, joka ei kykene suoriutumaan erääntyneistä sitoumuksistaan
- jäsenluottolaitoksen osuuskuntalain mukainen lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön konkurssissa.

Jäsenluottolaitoksen vastuu sen keskinäiseen vastuuseen perustuvista velvoitteista säilyy viisi vuotta sen jälkeen, kun jäsenluottolaitos on eronnut tai erotettu yhteenliittymästä.

Keskinäinen pääomatuki

Kukin jäsenluottolaitos on velvollinen antamaan tarvittaessa keskusyhteisölle luottoa vuosittain määrän, joka vastaa enintään 0,5 prosenttia jäsenluottolaitoksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta, käytettäväksi sellaisen jäsenluottolaitoksen uudelleenpääomittamiseen, joka ei täytä lakisääteisiä vakavaraisuusvaatimuksia.

Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu toistensa veloista

Velkoja, joka ei ole eräpäivänä saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä velastaan, voi vaatia maksua keskusyhteisöltä. Jäsenluottolaitosta ei saa asettaa konkurssiin velkojan vaatimuksesta ennen kuin velkoja on vaatinut saamistaan keskusyhteisöltä.

Muilla jäsenluottolaitoksilla on lakisääteinen velvollisuus antaa keskusyhteisölle luottoa määrään, jonka keskusyhteisö on maksanut edellä sanotulla tavalla jäsenluottolaitoksen puolesta. Kunkin jäsenluottolaitoksen osuus luotosta lasketaan samassa suhteessa kuin jäsenluottolaitoksen tase on kaikkien jäsenluottolaitosten yhteenlasketusta taseesta.

OP Yrityspankki hallinnoi keskitetysti OP Ryhmän likviditeettireserviä ja takaa kaikissa tilanteissa keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten maksuvalmiuden. Koska jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu toteutuu OP Yhteenliittymässä tällä tavoin automaattisesti, siihen ei käytännössä ole tarpeen soveltaa yhteenliittymälain mukaisia menettelytapasäännöksiä.

Jäsenluottolaitosten lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön konkurssissa

Jäsenluottolaitoksilla on keskusyhteisön jäseninä osuuskuntalain 14 luvun mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön konkurssissa. Kunkin jäsenluottolaitoksen suhteellinen osuus määräytyy sen taseen loppusumman perusteella.

Talletussuojarahaston ja sijoittajien korvausrahaston suoja

Talletussuojarahastoa koskevan lainsäädännön mukaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina.

Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan saamiset OP yhteenliittymän yhdeltä tai useammalta jäsenluottolaitokselta yhteensä enintään 100 000 euroon asti.

Myös sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan talletuspankkien yhteenliittymää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina. Korvaussuojarahaston varoista korvataan sijoittajan saamiset OP yhteenliittymän yhdeltä tai useammalta jäsenluottolaitokselta yhteensä enintään 20 000 euroon saakka.

Talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausvirasto, joka hallinnoi valtion talousarvion ulkopuolista rahoitusvakausrahastoa. Rahasto muodostuu luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä vuosittain perittävillä vakausmaksuilla kartutettavasta kriisinratkaisurahastosta ja talletuspankeilta vuosittain perittävillä talletussuojamaksuilla kartutettavasta talletussuojarahastosta.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Muutos segmenttiraportointiin

OP Varainhoito Oy, OP Rahastoyhtiö Oy ja OP Kiinteistösijoitus Oy tytäryhtiöineen raportoidaan osana Osuuspankit- segmenttiä 1.1.2025 lähtien. Aiemmin yhtiöt on raportoitu Yrityspankki-segmentissä. OP Ryhmän osavuosikatsaus 1.1.–31.3.2025 on ensimmäinen julkaisu, joka laaditaan muuttuneen segmenttiraportoinnin mukaisesti.

OP Ryhmän ja Nordean yhteisyritykselle viranomaisen hyväksyntä

Kilpailu- ja kuluttajaviranomainen on hyväksynyt 11.2.2025 suunnitelman, jonka mukaan OP Ryhmän ja Nordean tasaosuuksin omistama Siirto Brand Oy laajentaa toimintaansa. OP Ryhmä ja Nordea kertoivat yhteisyrityksen perustamisesta joulukuussa 2023. Yhteisyrityksen avulla pankit ja muut markkinatoimijat voivat tarjota puhelinnumerolla toimivia maksamisen ratkaisuja kuluttajille omissa sovelluksissaan. Lisäksi yhteisyritys tarjoaa palveluita kauppiaille ja yrityksille.

Näkymät

Suomen talous supistui vuonna 2024. Talous alkoi kuitenkin elpyä vuoden aikana, ja vuoden jälkipuoliskolla BKT kasvoi ennakkotietojen mukaan edellisvuodesta. Hidastuneen inflaation ja laskevien korkojen myötä taloudella on edellytykset jatkaa elpymistä. Talouden näkymien riskit ovat yhä tavanomaista suuremmat. Geopoliittisten kriisien laajeneminen tai kaupan esteiden lisääntyminen voi vaikuttaa sijoitusmarkkinoihin ja taloudelliseen toimintaympäristöön.

OP Ryhmän liikevoiton arvioidaan olevan vuonna 2025 hyvällä tasolla, mutta muodostuvan kuitenkin pienemmäksi kuin vuosien 2023 ja 2024 liikevoitto.

OP Ryhmän tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät toimintaympäristön kehitykseen, korko- ja sijoitusympäristön muutoksiin sekä saamisten arvonalentumisten kehitykseen. Toimintakertomuksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä. Toteutuvat tulokset voivat olla merkittävästi erilaiset.

Keskeiset tuloslaskelma- ja tase-erät sekä taloudelliset tunnusluvut

Keskeiset tuloslaskelmaerät, milj. €	2024	2023	2022	2021	2020
Korkokate	2 796	2 654	1 618	1 409	1 284
Saamisten arvonalentumiset	-96	-269	-115	-158	-225
Nettopalkkiotuotot	818	870	942	1 034	931
Vakuutusmaksutuotot	2 129	2 000	1 898		
Vakuutuspalvelukulut	-1 879	-1 824	-1 898		
Jälleenvakuutussopimukset	-59	-95	106		
Vakuutuspalvelutulos	192	81	106		
Vakuutuskate				743	572
Tuotot sijoitustoiminnasta	465	389	245		
Sijoitustoiminnan nettotuotot				376	184
Väliaikainen poikkeusmenettely, overlay approach				-118	-3
Liiketoiminnan muut tuotot	44	40	67	54	132
Henkilöstökulut	-1 081	-964	-856	-914	-715
Poistot ja arvonalentumiset	-146	-226	-214	-283	-273
Liiketoiminnan muut kulut	-1 036	-1 011	-892	-810	-852
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	529	485	416		
OP-bonukset omistaja-asiakkaille			-198	-205	-251
Liikevoitto	**2 486**	**2 050**	**1 120**	**1 127**	**785**

Tunnusluvut	2024	2023	2022	2021	2020
Oman pääoman tuotto, ROE, %	11,6	10,6	6,3	6,6	5,0
Koko pääoman tuotto, ROA, %	1,2	1,0	0,5	0,5	0,4
Kulujen osuus tuotoista, %	47	49	58	55	59
Henkilöstömäärä keskimäärin	14 512	13 533	13 077	13 009	12 486
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	21,5	19,2	17,4	18,2	18,9
Vakavaraisuussuhde, %	23,5	21,2	19,3	20,4	21,7
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus, %	148	144	137	146	150

Keskeiset tase-erät – vastaavaa, milj. €	2024	2023	2022	2021	2020
Käteiset varat	18 110	19 755	35 004	32 846	21 827
Saamiset luottolaitoksilta	808	858	798	541	306
Saamiset asiakkailta	98 629	98 316	98 546	96 947	93 644
Johdannaissopimukset	2 497	3 106	4 117	3 467	5 215
Sijoitusomaisuus	23 537	22 029	20 742	22 945	23 562
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	14 172	12 581	11 597	13 137	11 285
Jälleenvakuutussopimusvarat	102	106	245		
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	1 414	1 462	1 576	1 658	1 944
Muut erät	1 899	1 834	3 065	2 569	2 424
Vastaavaa yhteensä	**161 168**	**160 047**	**175 691**	**174 110**	**160 207**

Keskeiset tase-erät – vastattavaa, milj. €	2024	2023	2022	2021	2020
Velat luottolaitoksille	91	74	12 301	16 650	8 086
Velat asiakkaille	80 455	77 178	81 468	77 898	73 422
Johdannaissopimukset	2 324	2 994	4 432	2 266	3 424
Vakuutussopimusvelat	11 796	11 589	11 446		
Jälleenvakuutussopimusvelat			2		
Vakuutussopimusvelat				8 773	9 374
Velat sijoitussopimuksista	9 140	7 944	7 211		
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista				13 210	11 323
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjalainat	33 198	37 689	37 438	34 895	34 706
Muut vieraan pääoman erät	6 054	6 317	6 724	6 233	6 761
Oma pääoma	18 110	16 262	14 668	14 184	13 112
Vastattavaa yhteensä	**161 168**	**160 047**	**175 691**	**174 110**	**160 207**

OP Ryhmä korjasi virallista tilinpäätöksen tulos- ja tasekaavaa vuoden 2024 aikana. Uusi tulos- ja tasekaava kuvaa ryhmän toimintaa aiempaa paremmin. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Käytettyjen vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty alla. Tunnuslukukaavat ovat johdettavissa esitetyistä luvuista, joten erillisiä vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytyslaskelmia ei ole esitetty.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tunnusluku	Laskentakaava		Kuvaus
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa katsauskauden aikana.
Oman pääoman tuotto (ROE), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{\text{(Katsauskauden tulos + OP-bonukset verojen jälkeen) x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa katsauskauden aikana, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettavia OP-bonuksia.
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt katsauskaudella tuottoa.
Koko pääoman tuotto (ROA), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{\text{(Katsauskauden tulos + OP-bonukset verojen jälkeen) x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt katsauskaudella tuottoa, kun ei huomioida kuluksi kirjattuja omistaja-asiakkaille maksettavia OP-bonuksia.
Kulu–tuotto-suhde, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Tuotot yhteensä}}$	x 100	Tunnusluku kertoo, mikä on kulujen osuus tuotoista. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.

Tuotot yhteensä	Korkokate + Nettopalkkiotuotot + Vakuutuspalvelutulos + Tuotot sijoitustoiminnasta + Liiketoiminnan muut tuotot + Siirrot vakuutuspalvelutulokseen		Tunnusluku kuvaa kaikkien tuottojen kehittymistä.
Kulut yhteensä	Henkilöstökulut + Poistot ja arvonalentumiset + Liiketoiminnan muut kulut		Tunnusluku kuvaa kaikkien kulujen kehittymistä.
Tuotot sijoitustoiminnasta	Vakuutuksen nettorahoitustuotot + Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot + Sijoitustoiminnan nettotuotot		Tunnusluku kuvaa kaikkien sijoitustoimintaan liittyvien tuottojen kehittymistä.
Luottokanta	Tase-erään Saamiset asiakkailta sisältyvät luotot ja tappiota koskeva vähennyserä. Luottokanta ei sisällä saamatta olevia korkoja tai johdannaisten arvostuseriä.		Asiakkaille myönnettyjen luottojen kokonaismäärä.
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	Saamisten arvonalentumiset x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät) / Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa	x 100	Tunnusluvulla kuvataan tuloslaskelmalle kirjattujen saamisten arvonalentumisten määrää suhteessa luotto- ja takauskantaan. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.
Talletukset	Tase-erän Velat asiakkaille sisältämät talletukset. Talletukset eivät sisällä maksamattomia korkoja tai johdannaisten arvostuseriä.		Asiakkaiden talletusten kokonaismäärä.
Tappiota koskevan vähennyserän kattavuusaste (coverage ratio), %	Tappiota koskeva vähennyserä / Luottoriskiä sisältävät taseen erät + taseen ulkopuolisten erien luottovasta-arvo	x 100	Tunnusluvulla mitataan, paljonko odotettavissa olevien tappioiden määrä kattaa vastuun määrästä.
Maksukyvyttömyyden havainnointiaste (default capture rate), %	Uudet maksukyvyttömät sopimukset, jotka olivat vaiheessa 2 vertailukaudella / Uudet maksukyvyttömät sopimukset katsauskaudella	x 100	Tunnusluvulla mitataan SICR-mallin (luottoriskin merkittävä kasvu) tehokkuutta, eli kuinka moni sopimus oli vaiheessa 2 ennen kuin se siirtyi vaiheeseen 3.
Asiakasliiketoiminnan tuotot	Korkokate + vakuutuspalvelutulos + nettopalkkiotuotot		Asiakasliiketoiminnan tuotot kuvaavat korkokatteen, vakuutuspalvelutuloksen ja nettopalkkiotuottojen kehittymistä. Suoraan asiakkailta saatavat tuotot esitetään pääosin näissä erissä.

Vahinkovakuutus:

Yhdistetty kulusuhde, %	Riskisuhde + Toimintakulusuhde		Yhdistetty kulusuhde on keskeinen vahinkovakuutusyhtiön tehokkuutta kuvaava tunnusluku. Tunnusluku kertoo, riittävätkö maksutuotot tarkastelukaudella kattamaan yhtiön kulut.
Riskisuhde, %	Korvauskulut, netto / Vakuutusmaksutuotot (netto)	x 100	Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus maksutuotoista kuluu korvauksiin. Korvauskulut (netto) lasketaan vähentämällä vakuutuspalvelukuluista toimintakulut ja jälleenvakuuttajien osuus.
Toimintakulusuhde, %	Toimintakulut, netto / Vakuutusmaksutuotot (netto)	x 100	Tunnusluku kertoo yhtiön toiminnan kulujen (hankinta-, hoito-, hallinto ja vahinkojen hoitokulut) käytön suhteessa maksutuottoihin.

Erillislaskentaan perustuvat tunnusluvut

Vakavaraisuussuhde, %	Omat varat yhteensä / Kokonaisriski	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen kokonaisriskin määrään.
Tier 1 -vakavaraisuussuhde, %	Ensisijainen pääoma (Tier 1) / Kokonaisriski	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	Ydinpääoma (CET1) / Kokonaisriski	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ydinpääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Solvenssisuhde, %	Oma varallisuus / Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)	x 100	Tunnusluku kuvaa vakuutusyhtiön vakavaraisuutta ja kertoo oman varallisuuden suhteen kokonaisriskin määrään.
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	Ensisijainen pääoma (T1) / Vastuiden määrä	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen velkaantuneisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen vastuiden kokonaismäärään.
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	Likvidit varat / Likviditeetin ulosvirtaukset - likviditeetin sisään virtaukset stressitilanteessa	x 100	Tunnusluku kuvaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiä, joka edellyttää pankilta riittäviä korkealaatuisia likvidejä varoja 30 päivää kestävästä akuutista stressiskenaariosta selviämiseen.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	Pysyvä varainhankinta / Pysyvän varainhankinnan vaade	x 100	Pysyvän varainhankinnan tunnusluku kuvaa pitkän aikavälin likviditeettiriskiä, joka edellyttää pankilta riittävää määrää vakaita rahoituslähteitä suhteessa vakaita rahoituslähteitä edellyttäviin eriin. Tavoitteena on turvata varojen ja velkojen kestävää maturiteettirakennetta vuoden aikahorisontilla ja rajoittaa turvautumista liiaksi lyhytaikaiseen tukkuvarainhankintaan.
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde*	Ryhmittymän omat varat yhteensä / Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	x 100	Tunnusluku kuvaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen omien varojen vähimmäismäärään.
Järjestämättömät saamiset vastuista, %	Järjestämättömät saamiset (brutto) / Vastuut katsauskauden lopussa	x 100	Tunnusluku kuvaa vakavissa maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Järjestämättömillä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisia ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä tällaisiin saamisiin kohdistuvia taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitojoustoja. Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Järjestämättömät saamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.
Ongelmasaamiset vastuista, %	Ongelmasaamiset (brutto) / Vastuut katsauskauden lopussa	x 100	Tunnusluku kuvaa maksuongelmissa olevien asiakkaiden vastuiden osuutta koko vastuukannasta. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisia, muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä tällaisiin tai terveisiin saamisiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitojoustoja. Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Järjestämättömien lainanhoitojoustojen lisäksi ongelmasaamisiin sisältyvät koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella ongelmasaamisiksi. Ongelmasaamiset esitetään bruttomääräisinä, niistä ei ole vähennetty odotettavissa olevia luottotappioita.

*Rava-suhdeluvussa on huomioitu siirtymäsäännökset.

Terveet lainanhoitojoustosaamiset vastuista, %	Terveet lainanhoitojoustosaamiset (brutto) / Vastuut katsauskauden lopussa	x 100	Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitojoustosaamisten osuutta koko vastuukannasta. Terveitä lainanhoitojoustosaamisia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustosaamisiksi.
Terveet lainanhoitojoustosaamiset ongelmasaamisista, %	Terveet lainanhoitojoustosaamiset (brutto) / Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa	x 100	Tunnusluku kuvaa terveiden lainanhoitojoustosaamisten osuutta ongelmasaamisista, joihin sisältyy terveiden lainanhoitojoustosaamisten lisäksi järjestämättömät saamiset. Terveitä lainanhoitojoustosaamisia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustosaamisiksi.
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	Tappiota koskeva vähennyserä, joka kohdistuu tase-erään saamiset asiakkailta / Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa	x 100	Tunnusluku kuvaa odotettavissa olevien tappioiden osuutta kaikista ongelmasaamisista. Ongelmasaamisiin sisältyvät järjestämättömät saamiset sekä terveet lainanhoitojoustosaamiset.
Luotto- ja takauskanta	Luottokanta + takauskanta		Tunnusluku kuvaa annettujen luottojen ja takausten yhteismäärää.
Vastuut	Luotto- ja takauskanta + korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt		Ongelmasaamisten ja järjestämättömien saamisten suhteutusperusteena käytetään luotto- ja takauskannan, korkosaamisten sekä käyttämättömien luottojärjestelyiden (nostamattomat luotot ja nostovarat) summaa.
Muut vastuut	Korkosaamiset + käyttämättömät luottojärjestelyt		Luotto- ja takauskannan lisäksi vastuita muodostuu korkosaamisista sekä käyttämättömistä luottojärjestelyistä (nostamattomat luotot ja nostovarat).

Vakavaraisuustaulukot

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat

milj. €	31.12.2024	31.12.2023
OP Ryhmän oma pääoma	18 110	16 262
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-1 611	-1 297
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	140	212
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	**16 638**	**15 177**
Aineettomat hyödykkeet	-320	-314
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisut	-243	-216
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	-185	-198
Ennakoitu voitonjako	-176	-148
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-264	-190
Ydinpääoma (CET1)	**15 451**	**14 111**
Ensisijainen pääoma (T1)	**15 451**	**14 111**
Debentuurilainat	1 288	1 308
Debentuurilainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	22	57
Yleiset luottoriskioikaisut	83	120
Toissijainen pääoma (T2)	**1 393**	**1 484**
Omat varat yhteensä	**16 844**	**15 595**

Kokonaisriski

milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Luotto- ja vastapuoliriski	**63 330**	**65 997**
Standardimenetelmä (SA)	63 330	65 997
Valtio- ja keskuspankkivastuut	502	509
Luottolaitosvastuut	525	603
Yritysvastuut	25 656	27 591
Vähittäisvastuut	9 960	10 174
Kiinteistövakuudelliset vastuut	19 078	18 988
Maksukyvyttömät vastuut	2 026	2 309
Erityisen suuren riskin erät	1 442	1 697
Katetut joukkolainat	697	608
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset (CIU)	142	201
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	2 384	2 410
Muut	918	907
Keskusvastapuolen maksukyvyttömyysrahaston riskit	**1**	**1**
Arvopaperistetut erät	**27**	**50**
Markkina- ja selvitysriski, standardimenetelmä	**944**	**1 006**
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	**4 936**	**4 156**
Vastuun arvonoikaisu (CVA)	**210**	**217**
Muut riskit*	**2 309**	**2 084**
Kokonaisriski yhteensä	**71 756**	**73 511**

* Muuten kattamattomat riskit.

Suhdeluvut

Suhdeluvut, %	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	21,5	19,2
Tier1-vakavaraisuussuhde	21,5	19,2
Vakavaraisuussuhde	23,5	21,2

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöstä

Suhdeluvut, %	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	21,5	19,2
Tier1-vakavaraisuussuhde	21,5	19,2
Vakavaraisuussuhde	23,4	21,1

Pääomavaatimus

Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Omat varat	16 844	15 595
Pääomavaatimus	11 052	10 558
Puskuri pääomavaatimuksiin	5 791	5 037

Pääomavaatimus 15,4 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 1,5 prosenttia, järjestelmäriskipuskurivaatimuksesta 1,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 2,25 prosenttia, ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. Luvuissa on huomioitu luottolaitosvakavaraisuuden toissijaisen oman pääoman siirtymäsäännökset.

Velkaantuneisuus

Velkaantuneisuus, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Ensisijainen pääoma (T1)	15 451	14 111
Vastuut yhteensä	147 674	146 135
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	10,5	9,5

Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa velkaantuneisuutta, mittarin minimitaso on kolme prosenttia.

OP Ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
OP Ryhmän omat pääomat	18 110	16 262
Muut pankkitoiminnan ensi- ja toissijaiseen pääomaan luettavat erät	1 393	1 484
Muut omiin varoihin sisältymättömät toimialakohtaiset erät	-636	-574
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-968	-1 000
Vakuutusliiketoiminnan arvostuserot*	740	855
Suunniteltu voitonjako	-176	-148
Omista varoista vähennettävät IFRS-erät**	-66	48
Ryhmittymän omat varat yhteensä	**18 397**	**16 928**
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade***	10 697	10 227
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade*	1 706	1 511
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	**12 403**	**11 738**
Ryhmittymän vakavaraisuus	**5 994**	**5 190**
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä) (%)	**148**	**144**

* Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden mukaiset arvostuserot ja arvio SCR:sta
** Eläkevastuun ylikate, käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus
*** Kokonaisriski x 15,4 %

Luvuissa on huomioitu luottolaitosvakavaraisuuden toissijaisen oman pääoman siirtymäsäännökset.

Kestävyysraportti

ESRS 2 - Yleiset tiedot 80
Ympäristötiedot 128
Sosiaaliset tiedot 298
Hallinnolliset tiedot 331

ESRS 2 - Yleiset tiedot

Yleiset tiedot 81
Hallinto 83
Strategia 89
Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallinta 106

Yleiset tiedot

Kestävyysselvitysten yleiset laatimisperusteet (BP-1)

OP Ryhmän kestävyysraportti on laadittu konsolidoidusti koko OP Ryhmän osalta, samoin perustein ja rajauksin kuin OP Ryhmän tilinpäätös. OP Ryhmän muodostavat osuuspankit sekä niiden omistama keskusyhteisö OP Osuuskunta tytär- ja lähiyhteisöineen. OP Yrityspankki Oyj ja OP-Asuntoluottopankki Oyj ovat talletuspankkien yhteenliittymästä annetusta laissa tarkoitettuja jäsenluottolaitoksia, jotka ovat pysyvästi liittyneet laissa tarkoitettuun keskusyhteisöön. Kirjanpitolain kestävyysraporttia koskevan soveltamisalasäännöksen mukaisesti jäsenluottolaitos voi päättää, ettei siihen sovelleta kyseisen luvun säännöksiä. OP Yrityspankki ja OP-Asuntoluottopankki ovat päättäneet, että niitä koskevat tiedot sisällytetään OP Ryhmän kestävyysraporttiin, eikä tietoja raportoida erikseen.

OP Ryhmä raportoi arvoketjun loppupään osalta keskittyen ensimmäiseen sopimuskumppaniin (asiakas) ja tältä saataviin tietoihin, mutta ei ulota kyselyjä asiakkaan arvoketjuihin. Arvoketjun alkupäässä hankinnan toimitusketjulla tarkoitetaan lähtökohtaisesti sopimustoimittajilta tehtäviä hankintoja. OP Ryhmä ei ole hyödyntänyt ESRS-standardin mukaista mahdollisuutta jättää pois tietoja, jotka liittyvät henkiseen omaisuuteen, taitotietoon tai innovoinnin tuloksiin eikä käynnissä olevaan kehitykseen tai neuvoteltavana oleviin asioihin.

Kestävyysraportti julkaistaan vuosittain. Raportointikausi on sama kuin taloudellisen raportoinnin raportointikausi eli tilikausi 1.1.2024–31.12.2024. OP Ryhmän kestävyysraportti on laadittu yritysten kestävyysraportointia koskevan direktiivin (EU) 2022/2464 (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD), komission delegoidun asetuksen (EU) 2023/2772 määrittelemien eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (European Sustainability Reporting Standards, ESRS), Suomen kirjanpitolain kestävyysraportointia koskevan luvun 7 vaatimusten ja EU:n taksonomia-asetuksen (2020/852) mukaisesti. Raportin laajuus pohjautuu OP Ryhmän kaksoisolennaisuusanalyysiin, jonka perusteella OP Ryhmä on määritellyt olennaiset ja raportoitavat aiheet.

Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot (BP-2)

Raportoitavat mittarit arvoketjun alku- ja loppupään osalta perustuvat luvussa E1 Ilmastonmuutos osittain epäsuorien lähteiden perusteella arvioituihin tietoihin. Tämä koskee erityisesti Scope 3 -päästöjen raportointia, jossa on hyödynnetty toimialakohtaisia keskiarvotietoja osana päästölaskentaa.

OP Ryhmä noudattaa päästölaskennassa Greenhouse Gas -protokollaa (GHG Protocol) ja rahoitettujen päästöjen osalta päästöt lasketaan “Partnership for Carbon Accounting Financials” (PCAF) standardin mukaisesti. Päästölaskennan metodologia ja käytetyt lähteet on kuvattu tarkemmin osiossa E1-6. Niin suoria kuin epäsuoria, esimerkiksi päästökertoimin laskettuja päästötietoja sisältävä Scope 3 -laskenta on PCAF-standardin mukaista, joka on yleisesti finanssialalla käytetty laskentametodi rahoitetuille päästöille. OP Ryhmä tiedostaa, että tulevaisuudessa olennaisiin Scope 3 -kategorioihin on mahdollista tulla muutoksia metodologian, ohjeistuksen ja ymmärryksen kehittyessä ja lisääntyessä. OP Ryhmän rahoitetut päästöt ja niihin sidotut päästövähennystavoitteet, sekä portfoliokohtaiset päästöintensiteettitavoitteet sisältävät seuraavassa lueteltuja taustaoletuksia ja epävarmuustekijöitä. Laskennassa käytettyä dataa ja laskentamenetelmiä pyritään jatkuvasti kehittämään ja tarkentamaan, minkä seurauksena uudelleen laskemme päästövähennystavoitteidemme lähtö- ja tavoitearvoja tarvittaessa säilyttääksemme eri vuosien välisen vertailukelpoisuuden.

- Yritysluottosalkkujen päästöjen vähentäminen 25 prosentilla, sekä maatalouden yrityslainaportfoliosta aiheutuvien päästöjen vähentäminen 30 prosentilla vuoden 2022 tasosta 2030 mennessä: Maatalouden ja muutaman muun toimialan osalta laskenta perustuu toimiala- ja aluekohtaisiin päästökertoimiin ja laskentamenetelmässä tehtyihin oletuksiin. Lisäksi OP Ryhmässä suoritetun yrityslainojen PCAF-laskennan kirjanpitotarkistuksen aikana on ilmennyt pieniä epätarkkuuksia johtuen OP Ryhmän sisäisistä eristä, joita ei ole pystytty täysin eliminoimaan. Tästä johtuen OP Ryhmä raportoi yrityslainojen rahoitetut päästöt todennäköisesti hieman suurempina kuin mitä ne reaalimaailmassa ovat.

- Energiantuotantoon kohdistuvan lainaportfolion päästöintensiteetin laskeminen 50 prosentilla vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä: energia-alan yritykset raportoivat tuotanto-, päästö- ja päästöintensiteettitietojaan vaihtelevasti, minkä takia portfolion päästöintensiteetin laskennassa on myös hyödynnetty maakohtaisia energiatuotannon päästökertoimia.
- Asuntolainojen portfolion päästöintensiteetin laskeminen 45 prosentilla vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä: kaikista rahoitetuista asunnoista ei ole saatavilla tarkkoja kulutus-, päästö- tai päästöintensiteettitietoja, minkä takia portfolion päästöintensiteetin laskennassa on hyödynnetty niin päästökertoimia kuin energiankulutuksesta kertovia taustatietoja.

Sijoitusportfolioiden hiili-intensiteettitavoitteet ovat olleet voimassa jo useamman vuoden, joiden aikana tavoitteen seurannassa käytetty data ei ole juurikaan muuttunut. Tästä syystä edes mahdollisten laskentametodologisten muutosten ei odoteta aiheuttavan suuria vaikutuksia sijoitusportfolioiden hiili-intensiteettitavoitteiden kohdalla, mahdollisia lähtö- ja tavoitearvojen tarkennuksia lukuun ottamatta.

OP Ryhmä on sitoutunut parantamaan jatkuvasti raportointinsa tietojen tarkkuutta syventämällä yhteistyötä arvoketjun toimijoiden kanssa, kehittämällä datanhallinnan prosesseja ja seuraamalla viimeisimpiä laskentametodologioita, jotta raportointi pysyy luotettavana ja läpinäkyvänä.

OP Ryhmä on päättänyt ensimmäisenä raportointivuonna hyödyntää suurimman osan sille olennaisista ESRS1 Lisäys C:n sekä ESRS1 10.3 kohdan (Vertailutietojen esittämistä käsittelevää 7.1 jaksoa koskeva siirtymäsäännös) mukaisista siirtymäsäännöksistä. Jokaisessa olennaisessa standardissa on avattu, mikäli Lisäys C:n mukaista siirtymäsäännöstä on käytetty.

Kestävyysraportoinnissa kuvattuja mittareita ei ole validoitu muiden kuin kestävyysraportin varmennuspalvelujen tarjoajan toimesta osana kestävyysraportin varmennusta sivulla 603 esitetyn lausunnon mukaisesti, eikä muita ulkopuolisia tahoja ole käytetty.

Hallinto

Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli (GOV-1)

Hallintoneuvosto

Osuuskuntalain mukaisesti OP Osuuskunnan hallintoneuvoston yleisenä tehtävänä on valvoa – hallituksen valvontavelvollisuutta kuitenkaan rajoittamatta – OP Osuuskunnan hallituksen ja pääjohtajana toimivan toimitusjohtajan hoitamaa ja vastuulla olevaa keskusyhteisön hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee muun muassa keskusyhteisön hallituksen jäsenet ja nimittää OP Ryhmän pääjohtajana toimivan toimitusjohtajan ja pääjohtajan sijaisen. Hallituksen jäsenten ja pääjohtajan valinnassa hallintoneuvostoa avustaa hallintoneuvoston nimitystoimikunta, johon kuuluvat OP Ryhmän nimitystoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, hallintoneuvoston puheenjohtaja ja ensimmäinen varapuheenjohtaja sekä hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Hallintoneuvostoon kuuluu 36 keskusyhteisön osuuskunnan kokouksen valitsemaa jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenet valitaan OP Liittojen alueelta siten, että jokaisesta liitosta valitaan kuusi jäsentä, joista neljä on liiton osuuspankkien hallintohenkilöitä ja kaksi osuuspankkien toimitusjohtajia.

Vuonna 2024 hallintoneuvostossa ei ollut jäseninä OP Osuuskunnan liikkeenjohtoon osallistuvia henkilöitä. Hallintoneuvoston kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus neljällä OP Ryhmän henkilöstön edustajalla. OP Ryhmän henkilöstöä oli 36. Hallintoneuvoston jäsenistä 56 prosenttia oli miehiä ja 44 prosenttia naisia. Hallintoneuvostossa oli alle 40-vuotiaita 2 prosenttia, 40–49-vuotiaita 28 prosenttia, 50–59-vuotiaita 42 prosenttia ja yli 60-vuotiaita 28 prosenttia.

Hallitus

OP Osuuskunnan sääntöjen mukaan OP Osuuskunnan hallitukseen kuuluu pääjohtaja toimiaikanaan ja 9–13 muuta hallintoneuvoston valitsemaa jäsentä. Säännöissä edellytetään, että hallituksen jäsenistä vähintään neljä on keskusyhteisöstä ja muista OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä riippumattomia. Riippumattomuusarvioinnissa noudatetaan luottolaitoksia sitovaa sääntelyä. Hallitus koostui vuonna 2024 pääjohtajan lisäksi 10 jäsenestä. Hallituksen jäsenistä pääjohtaja on myös OP Osuuskunnan liikejohtotehtävissä. OP Ryhmän henkilöstöllä ei ollut edustusta hallituksessa. OP Ryhmästä riippumattomia jäseniä oli hallituksessa 36 prosenttia. Hallituksen jäsenistä 64 prosenttia oli miehiä ja 36 prosenttia oli naisia ja hallituksen sukupuolijakauma oli 4/7. Hallituksessa 27 prosenttia oli 50–55-vuotiaita, 18 prosenttia oli 56–60-vuotiaita ja 55 prosenttia oli yli 60-vuotiaita. Maakuntajakauman osalta hallituksessa oli 1 henkilö Varsinais-Suomesta, Pirkanmaalta, Pohjois-Savosta, Etelä-Pohjanmaalta, Pohjois-Pohjanmaalta, Satakunnasta ja Päijät-Hämeestä ja 4 henkilöä Uudeltamaalta.

Hallitus hyväksyy OP Ryhmän arvot ja perustehtävän sekä tärkeimmät yleiset periaatteet ja politiikat, jotka ovat koko yrityskulttuurin perusta. Tärkeimpiä yleisiä periaatteita ja politiikkoja ovat esimerkiksi luotettavan hallinnon periaatteet, Keskusyhteisön johtamis- ja päätöksentekojärjestelmä ja Hyvän liiketavan periaatteet. Hallinnon koulutuspalvelussa, johon kuuluu osuuspankkien hallintoelimet ja OP Osuuskunnan hallintoelimet, on paljon erilaisia koulutuksia hallinnolle, mukaan lukien Hyvän liiketavan periaatteiden sisältöön ja luotettavan hallinnon periaatteisiin liittyviä aiheita.

Hallituksen valiokunnat

Tarkastusvaliokunta

Laki- ja ja sääntömääräisinä tehtävinään tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta taloudellisen raportointijärjestelmän, kestävyysraportin sekä sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuraamisessa, valvomisessa ja valmistelussa, tilintarkastuksen, kestävyysraportointitarkastuksen ja tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan riippumattomuuden seuraamisessa ja valvomisessa ja tilintarkastajan valinnan valmistelussa. Tehtäviensä toteuttamiseksi valiokunta valvoo tilinpäätöksen, taloudellista asemaa ja hallintoa koskevan muun julkistettavan tiedon sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen ja viranomaisraportoinnin luotettavuutta ja sääntelynmukaisuutta käsittelemällä OP Ryhmän tilinpäätös-, puolivuosi- ja osavuosikatsaukset, OP Ryhmän taloudellista asemaa koskevan muun julkistettavan tiedon, kestävyysraportin sekä keskusyhteisökonsernin tilinpäätöksen; arvioimalla tilinpäätöksen ja puolivuosi- ja osavuosikatsauksen laatimisprosessin sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen raportoinnin, kestävyysraportoinnin ja viranomaisraportoinnin prosessien tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä prosesseissa käsiteltävien tietojen riittävyyttä ja luotettavuutta sekä varmistamalla, että taloudellinen raportointi ja kestävyysraportointi täyttää sääntelyn asettamat vaatimukset. Lisäksi Tarkastusvaliokunta käsittelee hallituksen päätettäväksi OP Ryhmän tilinpäätösperiaatteet, kestävyysraportoinnin periaatteet, vakavaraisuuslaskennan periaatteet ja sisäisen

tarkastuksen toimintaperiaatteet. Lisäksi valiokunta käsittelee ja arvioi tilintarkastukseen, ja tilintarkastajaan, kestävyysraportointivarmentamiseen ja kestävyysraportointitarkastajaan liittyvät asiat ja valmistelee tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen.

Lisäksi valiokunta avustaa hallitusta seuraamaan ja valvomaan, että yhteisön ja sen lähipiirin kesken tehtävät sopimukset ja muut oikeustoimet täyttävät vaatimukset tavanomaiseen toimintaan kuulumisesta ja markkinaehdoista.

Riskivaliokunta
Riskivaliokunnan laki- ja sääntömääräisinä tehtävinä on avustaa hallitusta keskusyhteisön ja koko OP Ryhmän riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että hallituksen päättämää riskistrategiaa noudatetaan. Tehtävänä on myös arvioida vastaavatko OP Ryhmään kuuluvien yritysten pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat yrityksen liiketoimintamallia ja riskistrategiaa sekä, jos näin ei ole, valmistella hallituksen hyväksyttäväksi suunnitelma asian korjaamiseksi. Lisäksi Riskivaliokunta avustaa palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioi, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon yrityksen riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jaksotuksen ja kertymistodennäköisyyden.

Kestävyysasioiden osalta Riskivaliokunta valvoo OP Ryhmän riskinoton ja riskienhallinnan periaatteiden, riskipolitiikkojen ja -limiittien sekä niitä koskevien tarkempien ohjeiden muodostaman kokonaisuuden toimivuutta. Kestävyysasioiden osalta Riskivaliokunta arvioi, miten OP Ryhmän tulos ja pääoma reagoisivat vallitsevalla riskiprofiililla ulkoisiin ja sisäisiin tapahtumiin sekä ulkoisten muutostekijöiden kehityskulkuihin eri skenaarioissa, erityisesti erilaisissa stressiskenaarioissa. Lisäksi valiokunta arvioi riskienhallintatoimikunnan raportoinnin pohjalta etenkin riskienhallinnassa käytettävien skenaarioiden soveltuvuutta ja kattavuutta (makrotaloudelliset skenaariot, ulkoisiin muutostekijöihin liittyvät transformatiiviset skenaariot, yllättäviin tapahtumiin liittyvät skenaariot) OP Ryhmän eri ansaintalogiikoissa käytettäviksi. Valiokunta arvioi myös ilmasto- ja ympäristöliitännäisten riskien vaikutusta OP Ryhmän asiakkaisiin ja lisäksi valiokunta arvioi OP Ryhmän vastuullisuusohjelman toteutumista.

Palkitsemisvaliokunta
Palkitsemisvaliokunnan laki- ja sääntömääräisinä tehtävinä on avustaa hallitusta palkitsemisjärjestelmien hallinnointia ja ohjausta koskevissa päätöksissä. Valiokunta antaa lisäksi suosituksen osuuspankkien hallintoelinten palkitsemisesta.

Palkitsemisvaliokunta linjaa, ohjaa, seuraa ja valvoo henkilöstön palkkauksen ja palkitsemisen kehittämistä koko OP Ryhmässä. Tehtävänsä toteuttamiseksi valiokunta muun muassa valmistelee hallitukselle suosituksen osuuspankkien toimivan johdon palkkauksesta ja hallinnon palkitsemisesta. Valiokunta valmistelee hallitukselle esityksen palkitsemisen muuttamisesta tai lykkäämisestä tilanteessa, jossa palkitsemisjärjestelmän soveltaminen olisi toimintaympäristön tai OP Ryhmän taloudellisen tilanteen johdosta ryhmän edun vastaista.

Nimitysvaliokunta
Nimitysvaliokunnan laki- ja sääntömääräisinä tehtävinä on avustaa hallitusta sisäisestä tarkastuksesta vastaavan johtajan, riskienhallinnasta vastaavan johtajan, compliancesta vastaavan johtajan sekä pääjohtajalle suoraan raportoivien johtajien valinnassa.

Pääjohtaja

OP Ryhmän pääjohtajan, joka toimii OP Osuuskunnan toimitusjohtajana, tehtävänä on johtaa OP Ryhmää, keskusyhteisöä sekä keskusyhteisökonsernia ja vastata niiden ohjauksesta hallintoneuvoston vahvistaman strategian ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti, vastata ryhmäyhtenäisyydestä sekä johtaa ja kehittää johtokunnan työskentelyä. Hallintoneuvosto valitsee pääjohtajan ja päättää hänen toimisuhteensa ehdoista. Pääjohtajan sijainen nimitetään samassa järjestyksessä kuin pääjohtaja. Pääjohtaja on toimiaikanaan keskusyhteisön hallituksen jäsen. OP Ryhmän pääjohtajana on toiminut 1.3.2018 alkaen tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA Timo Ritakallio ja pääjohtajan sijaisena on toiminut 1.3.2022 alkaen oikeustieteen kandidaatti, eMBA, liiketoimintajohtaja Harri Nummela.

Johtokunta

OP Osuuskunnan johtokunta toimii keskusyhteisön johtoryhmänä ja pääjohtajan tukena OP Ryhmän, keskusyhteisön ja sen konsernin johtamisessa, strategisten linjausten valmistelussa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan, Compliancen ja riippumattoman riskienhallinnan toimivuuden varmistamisessa. Kaikki johtokunnan jäsenet ovat OP Osuuskunnan liikkeenjohtoon osallistuvia henkilöitä. Johtokunnassa ei ole henkilöstön edustusta. Vuonna 2024 johtokunnan jäsenistä 70 prosenttia oli miehiä ja 30 prosenttia naisia.

Hallituksen, hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenillä on rahoitus- ja pankkialan ymmärtämistä tukeva koulutus ja työkokemusta, ja jäsenet edustavat laajasti Suomen eri maakuntia.

Osuuspankit

Yhteisömuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusteisiin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa jäsenten eli omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttävät omistaja-asiakkaista muodostuva edustajisto tai osuuskunnan kokous sekä hallintoneuvosto ja hallitus, joiden kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita.

Riskienhallinta

OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallitus, ja hallinnon monimuotoisuutta koskevilta osin hallintoneuvosto, ovat vahvistaneet koko OP Ryhmän luotettavan hallinnon periaatteet. Riskienhallintaan liittyvien tehtävien kannalta tärkein päätöksentekoelin OP Ryhmässä on OP Osuuskunnan hallitus. Hallituksen riskivaliokunta avustaa hallitusta riskinottoon ja riskienhallintaan liittyvien tehtävien hoitamisessa. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen päätökset, jotka koskevat OP Ryhmän riskinottohalua. OP Osuuskunnan johtokunta on OP Ryhmän pääjohtajan päätöksellä perustanut riskienhallintatoimikunnan, ohjaus- ja compliance -toimikunnan ja pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan, jotka hyväksyvät riskinoton periaatteita ja riskienhallinnan periaatteita tarkentavia riskienhallintaan liittyviä ohjeita ja menettelytapakuvauksia.

Vastuullisuuden johtaminen

OP Ryhmän ylimmässä johdossa vastuullisuus on pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaista vastaavan liiketoimintajohtajan vastuulla ja hän vastaa johtokuntatasolla vastuullisuudesta. OP Yrityspankkiin sijoitettuun ryhmätasoisen ESG- ja vastuullisuustoiminnon tehtävät kattavat koko OP Ryhmän. Toimintoa johtava ESG- ja vastuullisuusjohtaja raportoi pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaista vastaavalle liiketoimintajohtajalle.

Osana riskien arviointia OP Osuuskunnan hallitus seuraa ilmasto- ja ympäristötekijöiden vaikutuksia OP Ryhmän riskiprofiiliin. Tarkastelussa huomioidaan kaksoisolennaisuusanalyysin tuloksena tunnistetut vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet. Ilmasto- ja ympäristöriskitekijöihin liittyvät näkökulmat otetaan huomioon ryhmän toiminnoissa ja prosesseissa, liiketoiminnoissa ja osaamiskeskuksissa. Näkökulmien integrointia tukevat ESG-toiminto ja riskienhallinta.

Hallitus valvoo ilmasto- ja ympäristöasioiden johtamista sekä hyväksyy OP Ryhmän strategiset painopisteet sekä seurattavat tunnusluvut ja politiikat myös ilmasto- ja ympäristöriskitekijöiden osalta. Lisäksi hallitus käsittelee vuosineljänneksittäin ESG:hen (eli ympäristöön, sosiaalisiin tekijöihin ja hyvään hallintotapaan) liittyviä tekijöitä ja niiden vaikutusta OP Ryhmään.

Hallitukselle ja hallintoneuvostolle pidettiin vuoden 2024 aikana kestävyysraportointi–koulutukset. Tämän lisäksi hallitukselle ja johdolle pidetään säännöllisesti asiantuntemusta vahvistavia koulutuksia vastuullisuusaiheista.

OP Ryhmällä on sen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavat ja oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan ryhmän johtaminen tehokkaasti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Lisäksi varmistetaan, että ryhmän hallintoelimet voivat tehokkaasti valvoa ryhmän johtamista.

OP Ryhmän vastuullisuustoimintaa ohjaavat ryhmän strategia, arvot, asiakkaiden ja toimintaympäristön tarpeet, kansainväliset sitoumukset sekä EU- ja kotimainen sääntely. OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy yritysvastuun politiikan sekä vastuullisuusohjelman ja sen merkittävät muutokset. OP Osuuskunnan johtokunnan perustama ESG-toimikunta valmistelee ryhmän vastuullisuusohjelman hallituksen hyväksyttäväksi ja seuraa tavoitteiden toteutumista. OP Ryhmän johtokunnalle raportoidaan vastuullisuusohjelman tavoitteiden etenemisestä kuukausittain, ja OP Osuuskunnan hallitukselle esitellään kvartaaleittain ESG- ja vastuullisuuskatsaus ajankohtaisista teemoista. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto arvioi säännöllisesti ryhmän vastuullisuusohjelman päivitystarpeita ja seuraa sen toteutumista. Hallintoneuvosto myös vahvistaa vastuullisuuteen liittyviä tavoitteita, kuten päästövähennystavoitteet ja luonnon monimuotoisuuden tiekartan. Lisäksi OP Ryhmän hallintoneuvoston vastuullisuus- ja palkitsemisjaoksen tehtävänä on arvioida ja edistää OP Ryhmän arvojen ja perustehtävän toteutumista, arvioida vastuullisuusohjelman päivitystarpeita ja seurata vastuullisuuden toteutumista OP Ryhmän toiminnassa.

Keskusyhteisön hallituksen ja johtokunnan lisäksi ESG- ja vastuullisuusasioita käsitellään säännöllisesti liiketoimintojen johtoryhmissä. Jokapäiväisestä vastuullisuustyöstä ja vastuullisuusohjelman toimeenpanosta vastaavat liiketoimintojen ESG-päälliköt ja -asiantuntijat. OP Ryhmän yritysvastuun politiikat ja linjaukset koskettavat kaikkia ryhmän yhtiöitä ja osuuspankkeja. OP Ryhmän HR arvioi johtamistapaa osana yleisiä johtamiskäytäntöjä. Tavoitteita ja toimintaperiaatteita päivitetään, mikäli esimerkiksi toimintaympäristössä tapahtuu reagointia vaativia muutoksia. Sidosryhmäyhteistyö liittyy vahvasti ESG-työhön.

Hallintoelinten kokoonpanoa suunnitellaan pitkäjänteisesti. Hallintoelimet tekevät vuosittain kollektiivisesta osaamisestaan ja työskentelystään itsearviot, joissa ne myös arvioivat mahdollista kokoonpanonsa täydentämistarvetta esimerkiksi osaamisen ja kokemuksen osalta. Nimitystoimikunnat käyttävät hallintoelimen itsearviointia osana omaa arviotaan hallintoelimen täydennystarpeista jäsenten nimitysesityksiä tehdessään. Tehokas työskentely hallintoelimissä edellyttää, että niissä on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoelinten jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoelimen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon muun muassa riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten sekä eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoelimissä.

Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat (GOV-2)

OP Osuuskunnan johtokunta ja hallitus käsittelevät jokaisella vuosineljänneksellä katsauksen ajankohtaisista ESG- ja vastuullisuusteemoista. Vuoden 2025 alusta lähtien myös hallituksen riskivaliokunta käsittelee katsauksen. Katsaus sisältää esimerkiksi OP Ryhmän vastuullisuusohjelman tavoitteiden ja mittareiden etenemisen seurantaa sekä selvityksiä ilmasto- ja ympäristöriskien hallintaa koskevien valvontaodotusten ja sääntelyn asettamien vaatimusten edistymistä. Erilaiset due diligence -prosessit ja niiden kehittäminen sisältyvät myös vastuullisuusohjelmaan ja niihin kuuluu eri osa-alueita, kuten sosiaaliseen tai ympäristövastuuseen liittyviä erillisiä toimenpiteitä. Näihin liittyviä teemoja käsitellään myös tarpeen mukaan osana kvartaalikatsauksia.

OP Ryhmän ESG-toiminto vastaa katsauksen tuottamisesta ja arvioi, mitä teemoja kvartaalikatsauksessa tulisi käsitellä. Katsauksen sisältö laaditaan yhteistyössä liiketoimintojen kanssa.

OP Ryhmän johtokunnan nimittämä ESG-toimikunta tukee vastuullisuusasioiden johtamista. Toimikunta seuraa, valvoo ja raportoi vastuullisuusohjelman toteutumista, valmistelee ryhmätasoiset linjaukset ja seuraa vastuullisuussääntelyä. Lisäksi toimikunnan tehtävänä on varmistaa vastuullisuusasioiden laadukas toteutuminen asiakkaiden ja muiden sidosryhmien odotusten mukaisesti. Toimikunta huomioi työssään viranomaismääräykset, OP Ryhmän toimintaperiaatteet sekä johtokunnassa, hallituksessa ja hallintoneuvostossa vahvistetut päätökset.

Tiettyjä OP Ryhmän vastuullisuusohjelman mittareita seurataan aktiivisesti ja niiden kehityksestä raportoidaan kuukausittain OP Osuuskunnan johtokunnalle ja hallitukselle.

OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat OP Ryhmän strategiaa ja ohjaavat liiketoimintojen ja osaamiskeskusten vastuullisuustyötä. OP Osuuskunnan hallitus, työjärjestyksensä mukaisesti, hyväksyy OP Ryhmän vastuullisuusohjelman ja sen merkittävät muutokset sekä OP Osuuskunnan hallituksen toimintakertomuksen osana olevan kestävyysraportin. Hallitus valvoo OP Ryhmän vastuullisuusohjelman periaatteiden noudattamista.

Raportointikauden aikana ESG-toimikunnassa käsiteltiin ja nostettiin hallitukselle tiedoksi seuraavat asiat:

- OP Ryhmän pankkiliiketoiminnan olennaisuusanalyysi
- EKP:n palaute ja siihen liittyvät vastaukset koskien ilmasto- ja ympäristöriskienhallintaa
- Arvio OP Ryhmän vastuullisuusohjelman toteutumisesta vuodelta 2023 ja arvio vuoden 2023 Vastuullisen pankkitoiminnan periaatteiden edistymisestä
- Kaksoisolennaisuusanalyysin ja siihen liittyvän gap-analyysin tulosten hyväksyminen (mukaan lukien kaksoisolennaisuusanalyysin tulosten pohjalta nousseiden olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien läpikäynti)
- Kvartaalittaiset ESG- ja vastuullisuuskatsaukset.

Kestävyyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin (GOV-3)

OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmän täytyy ehtojensa mukaisesti huomioida johdonmukaisesti kestävyysriskit. Palkitsemisjärjestelmissä otetaan huomioon taloudellisten riskien tarkastelun lisäksi kestävyysriskit, maineriski sekä OP Ryhmän arvojen ja kulttuurin mukainen toiminta. Muuttuvan palkitsemisen maksamisen edellytyksenä on, että palkittava noudattaa OP Ryhmän kestävyysriskeihin liittyviä toimintaperiaatteita.

Kestävyysriskit huomioidaan tulospalkkiojärjestelmässä tavoiteasetannassa tai ennen tulospalkkion maksua tehtävän laadullisen arvioinnin yhteydessä, mikäli kestävyysriskien huomioiminen on olennainen osa henkilön työtehtäviä.

OP Ryhmän hallinto- ja valvontaelinten jäsenet eivät saa kannustinpalkkioita luottamustoimestaan, vaan kyseisille henkilöille maksetaan ainoastaan kiinteää kokous- ja/tai kuukausipalkkiota luottamustehtävän hoitamisesta.

OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenet kuuluvat OP Ryhmän tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Johtoelimen jäsenten tulospalkkio muodostuu tuloskorteille asetettavien laadullisten ja määrällisten mittarien toteumasta sekä OP Ryhmän taloudellisesta menestyksestä. Jokaisella johtoelimen jäsenellä on velvoittava vastuullisuustavoite osana tulospalkkion laadullisia tavoitteita.

Kestävyysseikat huomioidaan johtoelimen, mukaan lukien pääjohtajan, tulospalkkioiden tavoiteasetannassa. Johtoelimen jäsenten tulospalkkiosta 5–10 prosenttia riippuu jäsenille yhteisen vastuullisuustavoitteen toteumasta. Keskusyhteisön johtokunnan jäsenten yhteisen vastuullisuuteen liittyvän tuloskorttitavoitteen arviointikriteerit ovat:

- Sektorikohtaisten päästövähennystavoitteiden saavuttaminen
  - Energiatuotannossa vähennetään päästöintensiteettiä 50 prosenttia vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä
  - Maataloudessa vähennetään 30 prosenttia absoluuttisia päästöjä vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä
  - Asuntolainojen osalta vähennetään päästöintensiteettiä 45 prosenttia vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä
- Kiertotalouden osuus Pohjola Vakuutuksen korvauspalveluissa kasvaa
- Baselin pankkivalvontakomitean periaatteet (“Principles for effective risk data aggregation and risk reporting”) eli BCBS 239 -vuositavoitteiden saavuttaminen (varmistetaan luotettava ja ajantasainen tieto erityisesti ennakoivan riskienhallinnan ja tehokkaan päätöksenteon tueksi).

Ilmastonmuutoksen hillintään liittyviä tekijöitä huomioidaan yllä olevan mukaisesti yhtenä kolmesta osasta vastuullisuuteen liittyvistä tuloskorttitavoitetteista, jolloin näiden tekijöiden painoarvo on 1,67–3,33 prosenttia johtoelimen jäsenen tulospalkkiosta.

ESG-tekijöitä arvioidaan OP Ryhmän vastuullisuusohjelman toteuttamisen kautta. Vastuullisuus- ja BCBS 239 -ohjelman toteutumista seurataan johdon kuukausiraporttien avulla säännöllisesti.

Tulospalkkiojärjestelmällä ohjataan ja tuetaan OP Ryhmän pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden ja niistä johdettujen vuositavoitemittareiden toteutumista sekä palkitaan henkilöstöä tavoitteiden saavuttamisesta ja ylittämisestä. Vuosisuunnittelusta johdetut tulospalkkion tavoitteet hyväksytään kussakin yhtiössä voimassa olevan päätöksentekomenettelyn mukaisesti.

Tulospalkkio perustuu vuoden ansaintakauteen ja tuloskortilla tulee olla sekä laadullisia että määrällisiä tavoitteita. Täten vähintään 20 prosenttia palkkiosta määräytyy ennalta määritetyn ei-taloudellisen mittarin perusteella. Lisäksi tulospalkkioon liittyvä laadullinen kokonaisarvio vaikuttaa palkitsemisen lopulliseen määrään ja voi rikkeiden tai puutteiden vakavuuden takia leikata tuloskortin mittareiden perusteella ansaittuja palkkioita kertoimella 0, 0,5 tai 0,8.

OP Ryhmän tulospalkkiojärjestelmän ehdot sisältyvät OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmän ehtoihin, joista päättää vuosittain OP Osuuskunnan hallitus. OP Ryhmässä sovellettavat palkitsemisen periaatteet vahvistaa OP Osuuskunnan hallintoneuvosto OP Osuuskunnan hallituksen esityksestä.

Selvitys kestävyyttä koskevasta due diligence -prosessista (GOV-4)

Due diligence -prosessin keskeiset osatekijät	Kohdat kestävyysraportissa
a) Due diligence -prosessin sisällyttäminen hallintoon, strategiaan ja liiketoimintamalliin	GOV-2, GOV-3, SBM-3
b) Vuorovaikutus vaikutusten kohteena olevien sidosryhmien kanssa kaikissa due diligence -prosessin keskeisissä vaiheissa	GOV-2, SBM-2, IRO-1, S1-2, S3-2
c) Haitallisten vaikutusten tunnistaminen ja arviointi	IRO-1, SBM-3
d) Toimien toteuttaminen kyseisten haitallisten vaikutusten torjumiseksi	E1-3, E4-3, S1-3, S1-4, S2-3, S2-4, S4-3, S4-4, G1-1, G1-3
e) Kyseisten toimien tuloksellisuuden seuranta ja viestintä	E1-4, E4-4, S1-4, S1-5 - S1-17, S2-5, S4-5, G1-3, G1-4

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta kestävyysraportoinnin osalta (GOV-5)

CSRD-raportointidirektiivin implementointia varten on OP Ryhmään syksyllä 2024 perustettu CSRD-ohjausryhmä, jossa määritellään linjauksia kestävyysraportointia varten ja johdetaan raportin koostamista. Vuoden 2024 aikana OP Ryhmässä otettiin käyttöön raportointijärjestelmä, joka osaltaan tukee ja automatisoi kestävyysraportointia. Tämän lisäksi OP Ryhmässä on ESG-sääntelyn ohjausryhmä, joka raportoi ESG-toimikunnalle kvartaaleittain. Vuonna 2024 kestävyysraportoinnin implementoinnin edistymisestä raportoitiin säännöllisesti vuosineljänneksittäin OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Kestävyysraportoinnissa raportoitavan tiedon oikeellisuudesta ja sääntelyn noudattamisesta huolehditaan noudattamalla OP Ryhmän kontrolliympäristöä, joka perustuu kolmen puolustuslinjan mallille. Ensisijainen sääntelyn noudattamisen valvontavastuu on liiketoiminnassa osana päivittäistä toimintaa. Liiketoiminta määrittää sääntelyn noudattamisen varmistamiseksi kontrollit ja sisäisen valvonnan tehtävät. Liiketoiminnoissa noudatetaan neljän silmän periaatetta. Toisessa linjassa OP Ryhmän Compliance, neuvontaroolinsa mukaisesti, tukee sääntelyn noudattamista. Compliancen edustaja on osallistunut roolissaan CSRD-ohjausryhmän ja työryhmien työskentelyyn. Compliancen vastuulla on menettelytapojen ja toiminnan sääntelynmukaisuuden varmentaminen toisessa puolustuslinjassa. Compliance valvoo riskiperusteisen valvontasuunnitelmansa mukaisesti sääntelyn noudattamista. Compliance on raportoinut johdolle riskinä sääntelyn oikea-aikaisen noudattamisen, kun huomioidaan sääntelyn laajuus ja uuden sääntelyn tulkintahaasteet. Vuoden 2025 valvontasuunnitelmaan sisältyy kestävyysraportointiin kohdistuva valvonta. Kolmannen puolustuslinjan muodostaa sisäinen tarkastus.

Strategia

Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju (SBM-1)

OP Ryhmä tarjoaa pankki-, sijoitus- ja vakuutuspalveluja Suomessa henkilö- ja yritys- ja yhteisöasiakkaille ja Baltiassa rahoitus- ja likviditeetinhallintapalveluja yritys- ja yhteisöasiakkaille. OP Ryhmä työllisti raportointivuonna 14 602 henkilöä Suomessa ja 144 henkilöä Baltiassa. OP Ryhmän henkilöstömäärän jakauma liiketoimintasegmenteittäin on esitetty toimintakertomuksen sivulla 63.

OP Ryhmä on asettanut lähivuosien toiminnalle viisi strategista painopistettä: arvoa asiakkaille, kannattava kasvu, laadukas ja tehokas toiminta, vastuullinen liiketoiminta sekä osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Kaiken toiminnan pohjana on vahva riskienhallinta- ja compliance-kulttuuri. Tähän kuuluu ohjeiden ja sääntöjen noudattaminen, toiminnan korkean laadun sekä prosessien ja järjestelmien toimintavarmuuden varmistaminen. Vastuullinen liiketoiminta on yksi strategisista painopisteistä, joten vastuullisuustyötä seurataan ja kehitetään jatkuvasti. Vastuullisuus on integroitu sijoitus-, luotonmyöntö- ja vakuutusprosesseihin. Lisäksi asiakkaita tuetaan vihreässä siirtymässä sekä vastuullisuustyössä.

OP Ryhmän perustehtävä on edistää omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. OP Ryhmä tarjoaa kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluita sekä huolehtii samalla toimintansa kannattavuudesta ja vakavaraisuudesta. OP Ryhmä tuottaa välttämättömiä peruspalveluita ja toimintamahdollisuuksia kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille sekä rahoittaa kestävää kasvua ja mahdollistaa vaurastumista. OP Ryhmä huolehtii rahahuollon ja maksuliikenteen toimivuudesta, tarjoaa turvaa ja ennaltaehkäisyä vahinkojen varalta sekä edistää vastuullista taloutta. Raportointikauden aikana merkittävissä tuote- ja palveluryhmissä ei ole tapahtunut muutoksia. OP Ryhmä panostaa menestymisen kannalta keskeisen osaamisen kehittämiseen sekä jatkaa monimuotoisen, yhdenvertaisen sekä mukaan ottavan työyhteisön luomista.

Yksi OP Ryhmän vastuullisuusohjelman tavoitteista on “Tarjoamme asiakkaillemme kestäviä rahoitus- ja sijoitustuotteita”. Tämän mukaisesti tuotevalikoimaa kehitetään jatkuvasti kattamaan enemmän kestäviä ja vihreitä rahoitus- ja sijoitustuotteita. Tavoitteena on, että kestävien rahoitustuotteiden määrä olisi vähintään 8 miljardia euroa vuoden 2025 loppuun mennessä (vuonna 2024 8,6 miljardia euroa). Vuoden 2024 lopussa 88,0 prosenttia OP Ryhmän sijoitusrahastoista oli ESG-ominaisuuksia edistäviä (EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen SFDR:n artikla 8 mukaisesti raportoivia) rahastoja tai rahastoja, joilla on tavoitteena tehdä kestäviä sijoituksia (SFDR artikla 9). Artikla 9:n mukaisia rahastoja oli 4,6 prosenttia. Vuonna 2024 päivitettiin OP Yrityspankin Green Bond Framework, jonka avulla tunnistetaan entistä laajemmin vihreitä kohteita, joita OP Yrityspankki voi rahoittaa esimerkiksi vihreällä lainalla. Kestävän rahoituksen tuotevalikoimaan kuuluu kestävyyskriteerirahoitus, jossa varat käytetään yleisiin tarkoituksiin, sekä vihreä rahoitus, jossa varojen käyttö rajataan tietyn vihreän liiketoiminnan tai hankkeen edistämiseen. Molemman tyyppisiä rahoituksia voidaan soveltaa esimerkiksi lainoihin ja limiitteihin, leasing- ja osamaksurahoitukseen, toimittajarahoitukseen sekä joukkovelkakirjalainoihin.

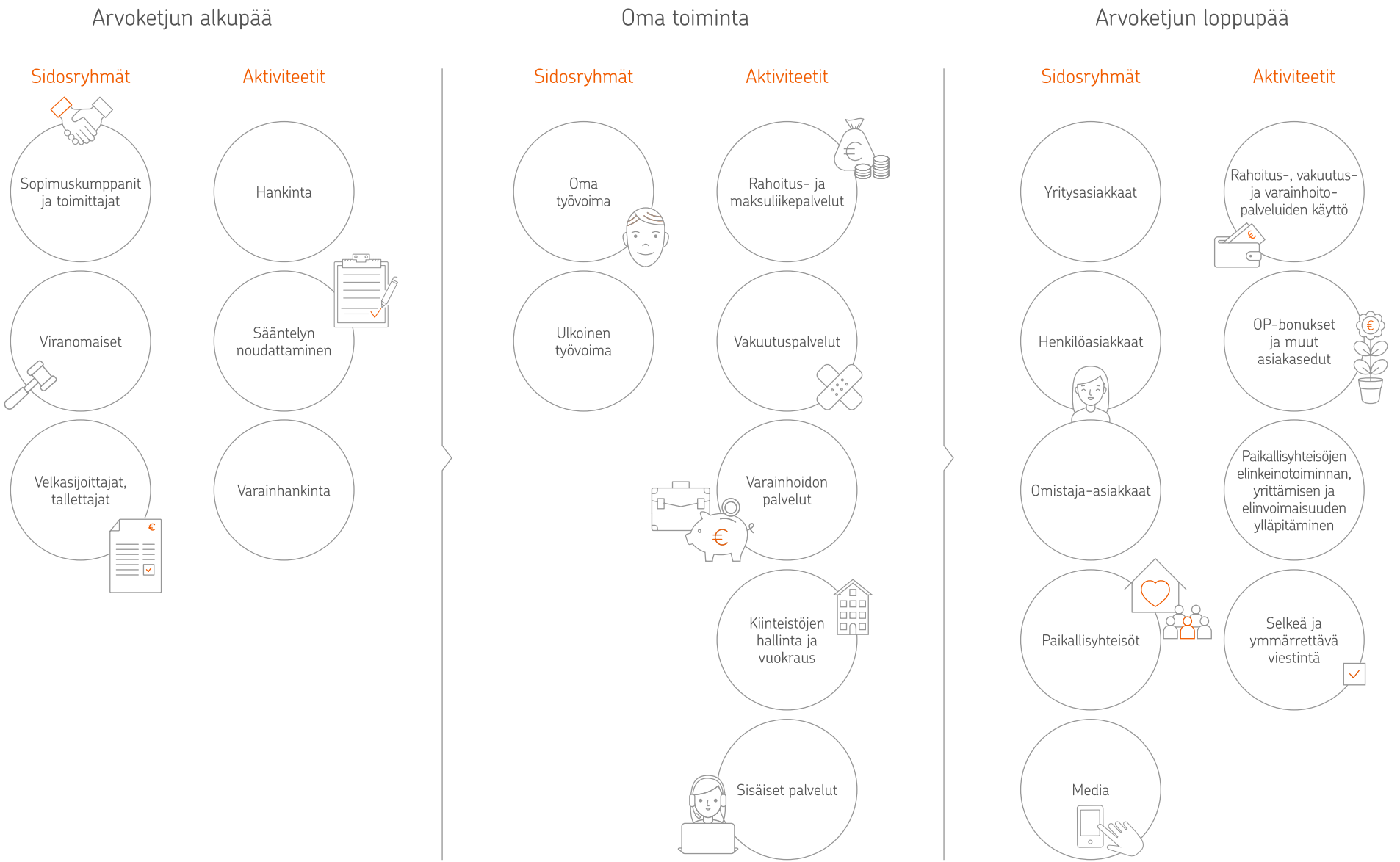
Rahoitusalan toimijana OP Ryhmä vaikuttaa laajasti yhteiskuntaan ja sillä on keskeinen vaikutus kansantalouden hyvinvoinnille sekä välttämättömien peruspalveluiden ja toimintamahdollisuuksien tuottamisessa kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille sekä suoraan että välillisesti.

Rahoitusalan arvoketjua ei ole toistaiseksi määritelty sitovassa sääntelyssä. EFRAG:in arvoketjua koskevan ohjeen mukaan rahoitusvarat (lainat, osake- ja velkasijoitukset) ovat osa arvoketjua ja ne on huomioitava osana arvoketjua. OP Ryhmä noudattaa tätä ohjeistusta ja rahoitusvarat on otettu huomioon kaksoisolennaisuusanalyysissä. Tarkentavan sääntelyn puuttuessa OP Ryhmä on valinnut alustavasti, että asiakas-liiketoiminnassa keskitytään ensimmäiseen sopimuskumppaniin (asiakas) ja tältä saataviin tietoihin, eikä kyselyjä uloteta asiakkaan kumppaneihin. Linjaus on tehty muun muassa Yritysvastuudirektiivin (CSDDD:n) rahoitusalaa koskevien arvoketjun rajauksien perusteella, joiden mukaan sääntely koskee rahoitusalalla vain arvoketjun alkupäätä. Lisäksi CSRD:n vaiheittainen voimaantulo rajoittaa vielä vuosien ajan rahoitusalan tiedonsaantia CSRD:n soveltamisalaan kuuluvilta yrityksiltä.

OP Ryhmän arvoketju kattaa arvoketjun alkupään, OP Ryhmän oman toiminnan sekä arvoketjun loppupään. Arvoketjun alkupää sisältää hankintaan liittyvät sopimuskumppanit ja toimittajat, sääntelyistä ja valvonnasta vastaavat viranomaiset sekä velkasijoittajat ja tallettajat, joiden kautta tehdään OP Ryhmän omaa varainhankintaa. Omaan toimintaan

kuuluu rahoitus-, maksupalvelu-, vakuutus- ja varainhoitopalveluiden tarjoaminen yritys- ja henkilöasiakkaille, kiinteistöjen hallinta ja vuokraus sekä sisäiset palvelut, kuten HR- ja IT-toiminnot. Oman toiminnan toteuttamiseen OP Ryhmä tarvitsee sekä omaa että ulkoista työvoimaa, mukaan lukien vuokratyövoima, konsultit ja palveluntarjoajat. Arvoketjun loppupäässä on yritys- ja henkilöasiakkaat sekä omistaja-asiakkaat, joille rahoitus-, maksupalvelu-, vakuutus- ja varainhoitopalveluita tarjotaan kattavasti, esimerkiksi lainojen myöntäminen, talletuskorkojen maksaminen, käteispalveluiden mahdollistaminen ja vakuutuskorvausten maksaminen, ja tarjotaan OP-bonuksia ja muita asiakasetuja. Asiakkaiden lisäksi arvoketjun loppupäässä on osana paikallisyhteisöt, joiden elinvoimaisuutta OP Ryhmä tukee eri tavoin, kuten maksamalla veroja, luomalla työpaikkoja ja tukemalla harrastustoimintaa. Lisäksi OP Ryhmä seuraa mediaa, ja on omassa viestinnässään selkeä ja läpinäkyvä.

OP:n arvoketju

Sidosryhmien edut ja näkemykset (SBM-2)

Suomen suurimpana finanssiryhmänä OP Ryhmä käy avointa ja jatkuvaa vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa. Sidosryhmävuorovaikutus on sisäänrakennettu osuustoiminnalliseen toimintamalliin. Yksi tärkeimmistä sidosryhmätoiminnan periaatteista ja tavoitteista on tunnistaa keskusteluiden kautta kehityskohteita OP Ryhmän vastuullisuustyössä. OP Ryhmälle on tärkeää toimia sidosryhmien arvojen mukaisena kumppanina ja luotettavana toimijana.

Esimerkiksi OP Ryhmän ESG-foorumin kautta käydään avointa vuoropuhelua eri toimijoiden kanssa, edistetään sekä yhteiskunnalle, sidosryhmille että OP Ryhmälle tärkeitä teemoja ja kuullaan tahoja, joihin OP Ryhmän vaikutukset voivat kohdistua. ESG-foorumi kokoaa yhteen olennaisiksi tunnistettujen sidosryhmien edustajia niin omistaja-asiakkaiden, henkilöstön, ympäristön, sosiaalisen vastuun sekä talouden ja yritysmaailman eri osa-alueilta. Foorumin edustajien mielipiteitä kuullaan OP Ryhmän järjestämissä ja koolle kutsumissa yhteisissä tapaamisissa sekä erilaisin kyselyin, joita OP Ryhmän ESG-toiminto toteuttaa ja lähettää ESG-foorumin jäsenille tarpeidensa mukaisesti vuosittain. OP Ryhmässä toteutetaan jatkuvasti erilaisia henkilöstö-, kuluttaja- ja asiakastutkimuksia ja seurataan toimintaympäristön muutoksia, jotta sidosryhmien näkemyksiä voidaan kuulla ja huomioida päätöksenteossa. OP Ryhmän osuuspankkeja ja hallintoa osallistetaan säännöllisesti kestävyysteemoihin liittyvän kehittämisen osalta muun muassa kyselyiden ja keskustelutilaisuuksien avulla. ESG-foorumin jäsenille sekä OP Ryhmän johto- ja hallintoelimille jaetaan kyselyiden ja keskusteluiden tulokset kvartaalikatsausten tai muiden hallintokäsittelyiden yhteydessä ja tiedotetaan, miten tuloksia hyödynnetään jatkossa. ESG-foorumia käsitellään myöhemmin myös osiossa S3-2.

Sidosryhmien näkemykset huomioidaan erilaisissa liiketoimintaa ja vastuullisuustyötä koskevissa päätöksissä, kuten OP Ryhmän vastuullisuusohjelman päivityksessä ja sen toimeenpanossa eri liiketoiminnoissa ja osuuspankeissa. Lisäksi sidosryhmien näkemyksiä huomioidaan muun muassa tuote- ja palvelukehitystyössä ja viestinnän suunnittelussa. Sidosryhmien kannat ja näkemykset käsitellään ja esitellään tarpeen mukaan OP Ryhmän eri hallintoelimissä sekä sidosryhmille itselleen.

Sidosryhmät on myös huomioitu OP Ryhmän kaksoisolennaisuusanalyysissa, jota on kuvattu tarkemmin myöhemmin. OP Ryhmän due diligence -prosessi koostuu useista eri toiminnoista, joissa on tarvittaessa osallistettu asiakkaita, sisäisiä sidosryhmiä, ulkoista asiantuntemusta ja muita sidosryhmiä.

OP Ryhmän sidosryhmäyhteistyö

Toimimme toimialan järjestöissä ja käymme sidosryhmiemme kanssa vuoropuhelua ajankohtaisista vastuullisuuskysymyksistä. Viranomaisten kanssa käymme tiivistä keskustelua finanssitoimialan kehityksestä.

Huolehdimme osuuspankkien hallitusten ja hallintoneuvostojen, OP Osuuskunnan sekä OP Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsenten osaamisen kehittämistä. Näin luomme edellytykset osuuspankkien hallintotehtävien menestykselliselle hoitamiselle ja koko ryhmän uudistumiselle.

Käymme aktiivista vuoropuhelua asiakkaidemme kanssa ja kehitämme asiointikanaviamme heidän muuttuvia tarpeitaan vastaaviksi. Omistaja-asiakkaamme voivat osallistua oman pankkinsa hallintoon ja päätöksentekoon ja sitä kautta vaikuttaa alueensa elinkeinoelämään ja hyvinvointiin.

Tavoitteenamme on hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö. Tarjoamme työntekijöillemme mahdollisuuksia uuden oppimiseen ja kehittymiseen. Henkilöstön monimuotoisuus on suuri voimavara, ja takaamme yhdenvertaiset mahdollisuudet ja oikeudet sekä tasapuolisen kohtelun kaikille työntekijöillemme.

Olemme mukana kehittämässä paikallista ja alueellista elinvoimaisuutta, teemme tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja tuemme taloustieteellistä tutkimusta. Vahvistamme suomalaisten talous- ja digitaitoja sekä pankki- ja vakuutusasioiden tuntemista.

Hankintamme tavoitteena on varmistaa hankittavien tuotteiden, palveluiden tai oikeuksien kokonaiskustannustehokkuus, laadukkuus, luotettavuus ja vastuullisuus sekä ammattimainen toimittajajohtaminen. Lisäksi toimittajiemme on huomioitava toimittajan vastuullisuusvaatimukset ja kansainväliset sopimukset sekä noudatettava kulloinkin sovellettavia lakeja ja määräyksiä.

Edistämme viestinnällä OP Ryhmän liiketoimintaa välittämällä oikeaa tietoa tavoitteistamme ja toiminnastamme kaikille sidosryhmille. Kehitämme käytäntöjämme jatkuvasti, jotta viestintämme olisi mahdollisimman avointa ja ymmärrettävää.

OP Ryhmän sidosryhmäyhteistyön periaatteet

OP Ryhmän vastuullisuusohjelma sisältää ihmisoikeuksien vaikutusten tunnistamisen ja ihmisoikeustyön kehittämisen. Vastuullisuusohjelman pohjalta on laadittu ihmisoikeuspolitiikka, joka koskee omaa työvoimaa, arvoketjun työntekijöitä, vaikutusten kohteena olevia yhteisöjä ja kuluttajia. Vastuullisuusohjelmaa suunnitellessa on osallistettu useita sidosryhmiä, mukaan lukien henkilöstöä, asiakkaita, johtoa ja ulkoista asiantuntemusta.

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (SBM-3)

OP Ryhmän tunnistetut olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet kuuluvat ESRS-tiedonantovaatimusten piiriin, eikä OP Ryhmän raportissa ole käytetty yhteisökohtaisia tiedonantovaatimuksia. Teeman S3 (Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt) alle tunnistettiin kuitenkin oma OP Ryhmälle oleellinen osaosa-aihe.

OP Ryhmä ei ole tunnistanut raportointikaudella vaikutuksia sen taloudelliseen asemaan, tulokseen tai kassavirtoihin tunnistettuihin olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyen, joihin liittyisi merkittävä riski siitä, että tilinpäätöksissä ilmoitettuihin omaisuuserien ja velkojen kirjanpitoarvoihin tehdään seuraavan tilikauden aikana olennainen oikaisu.

Tunnistettujen olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien katsottiin kattavan OP Ryhmän nykyisen vastuullisuusohjelman tavoitteet. Vastuullisuusohjelman tulevien päivitysten yhteydessä on tarkoitus tarkastella vastuullisuusohjelman ulkopuolelle jääviä olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia ja arvioida, muodostuuko näiden vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksin perusteella uusia tavoitteita, jotka olisi mahdollista sisällyttää vastuullisuusohjelmaan.

Suuri osa tunnistetuista olennaisista vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista liittyy OP Ryhmän liiketoimintamalliin ja strategiaan, sillä ne aiheutuvat välillisesti OP Ryhmän myöntämän rahoituksen tai OP Ryhmän tekemien sijoitusten kautta. OP Ryhmä on kuitenkin osallisena vaikutuksissa myös tekemiensä hankintojen ja kumppanuuksiensa kautta. OP Ryhmä haluaa olla houkutteleva työnantaja, ja mahdolliset negatiiviset vaikutukset voivat vaikeuttaa osaavan työvoiman saantia ja säilyttämistä.

Kaksoisolennaisuusanalyysi tehtiin ensimmäistä kertaa tälle raportointikaudelle, joten vertailutietoja edelliseltä raportointikaudelta ei esitetä.

OP Ryhmän strategiaprosessissa strategiaa arvioidaan, muokataan ja toteutetaan jatkuvasti. Jatkuva strategiaprosessi ja liiketoimintaympäristön systemaattinen arviointi auttavat OP Ryhmää ennakoimaan toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja parantamaan OP Ryhmän reagointi- ja sopeutumiskykyä olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien suhteen.

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (E1 SBM-3)

Resilienssianalyysi

ESG-riskien tunnistamisella, riskienhallinnalla ja mukautumistoimenpiteillä OP Ryhmä pitää huolta siitä, että se on strategiassaan varautunut ja sopeutuu ilmastonmuutoksen ja muiden ESG-riskitekijöiden tuomiin haasteisiin. Resilienssianalyysia tehdään tiiviissä yhteydessä OP Ryhmän strategiaprosessiin. Strategiaprosessissa strategiaa muodostetaan, uudistetaan ja toteutetaan jatkuvasti. Toimintaympäristöä ja liiketoimintaa arvioidaan osana jatkuvaa strategiaprosessia. Toimintaympäristön kehitystä tarkastellaan talouden, asiakaskäyttäytymisen, kilpailuympäristön, teknologian ja sääntelyn näkökulmista ja osana strategiatyötä tunnistetaan, mihin toimintaympäristön ilmiöihin tulee kiinnittää huomiota strategiassa ja sen toimeenpanossa. Jatkuva strategiaprosessi vahvistaa OP Ryhmän kykyä mukauttaa sen strategiaa lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä huomioiden resilienssianalyysin tulokset.

Resilienssianalyysissa on tunnistettu tulevaisuuden kehityskulkuihin liittyviä epävarmuustekijöitä. Strategian resilienssiä testataan skenaarioanalyysien ja stressitestien avulla. Skenaarioanalyysien taustatyönä fyysisiä riskejä ja siirtymäriskejä on tunnistettu ja analysoitu sekä OP Ryhmän omassa toiminnassa että arvoketjun alku- ja loppupäässä. Tulevaisuuden epävarmuutta pyritään hallitsemaan skenaarioanalyyseihin sisällytettävillä erilaisilla skenaarioilla, jotka kuvaavat toisistaan merkittävästi poikkeavia tulevaisuuden maailmoita. Skenaariot on pyritty valitsemaan toisiaan täydentävästi, jotta ne kattaisivat mahdollisimman monenlaisia kehityskulkuja, tässä tapauksessa ilmaston ja ilmastopoliittisten toimenpiteiden kannalta järjestelmällistä kestävää siirtymää (The Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System (NGFS) Orderly - skenaario), vähäisiä ilmastotoimenpiteitä (NGFS Hot House - skenaario) sekä epävarmuutta ja merkittäviä transitioriskejä sisältävää skenaariota (NGFS Disorderly - skenaario). Skenaariot edustavat kuitenkin vain muutamaa vaihtoehtoista tulevaisuutta, joten niiden valintaan liittyy väistämättä epävarmuutta. Myös skenaarioiden sisällä eri

riskiajurien vaikutusten suuruus OP Ryhmän eri liiketoimintoihin ja eri asiakasportfolioihin on epävarmaa, mutta sitä on arvioitu parhaan käytettävissä olevan tiedon perusteella.

Osana OP Ryhmän ESG-riskien hallintaa laaditaan vuosittain ESG-riskien olennaisuusanalyysi. Olennaisuusanalyysissa riskienhallinnan ja liiketoimintasegmenttien tunnistamien riskien olennaisuutta arvioidaan suhteessa OP Ryhmän strategiaan, liiketoimintaan ja eri sektoreihin. Siten olennaisuusanalyysin perusteella riskinalaiseksi tunnistetut omaisuuserät ja liiketoiminta huomioidaan OP Ryhmän strategiaprosessissa ja hillintätoimien määrittelyssä. Olennaisuusanalyysi on osa OP Ryhmän ESG-riskien hallinnan viitekehystä ja sen laatiminen perustuu valvontaviranomaisten odotuksiin sekä OP Ryhmän pankkiliiketoimintaan sovellettavaan vakavaraisuussääntelyyn ja Euroopan pankkiviranomaisen antamiin ohjeisiin.

Fyysiset riskit ja siirtymäriskit

OP Ryhmän laatimassa, ESRS-standardien edellyttämässä, kaksoisolennaisuusanalyysissa on tunnistettu ilmastoon liittyviä fyysisiä riskejä ja siirtymäriskejä laadullisilla menetelmillä. Merkittävin tunnistettu fyysinen ilmastoriski on tulvat. Omien toimipisteiden lisäksi tulvariskiä liittyy arvoketjun osalta muun muassa IT-hankintoihin ja vakuuskohteisiin. Lisäksi on tunnistettu lisääntynyt luottotappioriski johtuen ilmastonmuutoksen ja luontoon liittyvien riippuvuuksien vaikutuksista asiakkaisiin. Omaan toimintaan vaikuttavana siirtymäriskinä on tunnistettu muun muassa energiatehokkuustavoitteiden kiristymisen aiheuttama vakuuksien arvojen heikentyminen. Siirtymäriskeihin kuuluvat myös esimerkiksi OP Ryhmän mahdollinen epäonnistuminen hiilineutraalisuustavoitteidensa saavuttamisessa asiakasyritysten ja talouden odotettua hitaamman vihreän siirtymän johdosta sekä asiakkaisiin vaikuttavat energiatoimialaan ja polttoaineisiin liittyvät merkittävät lainsäädännön muutokset. Ryhmätasoisen kaksoisolennaisuusanalyysin ja yhteistyön lisäksi ensimmäinen ja toinen puolustuslinja tunnistavat ilmastoon ja ympäristöön liittyviä riskejä toisistaan riippumattomasti ja itsenäisesti. Ilmasto- ja ympäristöliitännäisiä riskejä ja riippuvuuksia tarkastellaan lyhyellä (<3 vuotta) keskipitkällä (3–5 vuotta) ja pitkällä (+10 vuotta) aikavälillä. E1-4 osiossa käsiteltyjen tavoitteiden asetannassa on huomioitu aikahorisonttina 2030.

Riskienhallinnan ja eri liiketoimintasegmenttien analyyseissa siirtymäriskeiksi on tunnistettu myös eri toimialoihin ja sektoreihin liittyviä siirtymäriskejä, kuten esimerkiksi päästövähennys- ja hiilinielutavoitteiden ja -sääntelyn kiristyminen, siirtymäinvestointien vaatima investointivelan kasvu, liiketoimintamalleihin vaikuttavat teknologisen kehityksen shokit sekä kriittisten komponenttien, raaka-aineiden tai energian tarjonnan häiriöt. Kestävyysvaatimusten kasvun myötä erilaiset tukirakenteet sekä sijoittajien ja rahoituksen kriteerit voivat muuttua ja vaikutukset voivat ulottua myös tuotteiden ja palveluiden kysyntään.

OP Ryhmän olennaisuusanalyysissa on tunnistettu, että tietyt toimialat saattavat olla alttiita ilmastonmuutokseen liittyville luottoriskeille. Toistaiseksi OP Ryhmän luottoriskin ilmasto- ja ympäristöskenaarioanalyysi kattaa maatalouden, metsätalouden, energiantuotannon, raskaan teollisuuden (kuten konepaja-, kemian-, kaivos- ja metalliteollisuus) sekä asuntovakuudellisten luottojen portfoliot, sillä ne muodostavat valtaosan OP Ryhmän luottojen vastuista sekä rahoitetuista kasvihuonekaasupäästöistä. OP Ryhmän skenaarioanalyysejä päivitetään vuosittain.

Vakuutussegmentti on tunnistanut ilmastonmuutoksen vaikutuksia yhtiöiden riskiprofiiliin osana riski- ja vakavaraisuusarviota. Yhtiöt ovat tunnistaneet fyysisiä ja siirtymäriskejä vakuutusriskeille, markkina- ja vastapuoliriskeille sekä operatiivisille ja strategisille riskeille sisältäen myös maineriskit. Samalla on esitelty myös nykyiset varautumiskeinot ja varautumistarpeet. ORSA:n (Own Risk and Solvency Assessment) ilmastostressitestit ovat keskeinen osa OP Ryhmän Vakuutussegmentin riskienhallintaa ja perustuvat Solvenssi II -direktiiviin.

Kasvihuonekaasupäästövähennystavoitteita on kuvattu tarkemmin myöhemmin luvussa E1-4.

Skenaarioanalyysit ja stressitestit

Luottoriski on riskipainotetuissa erissä mitattuna OP Ryhmän merkittävin riskilaji. Luottoriskin skenaarioanalyysi kattaa aikajänteen 5–10 vuotta vuoteen 2034 asti. Kassavirtapohjainen luottoriskien ilmasto- ja ympäristöskenaarioanalyysi, jossa hyödynnetään NGFS-skenaarioita (Orderly, Disorderly, Hot House) ja SPP & RCP -ilmastonlämpenemisskenaarioita, analysoi tärkeimpien tunnistettujen riskitekijöiden vaikutusten suuruutta ja jakautumista asiakkaiden luottoriskiparametreihin. Taloudellisen pääomatarpeen, odotettujen luottotappioiden, riskipainotettujen erien sekä järjestämättömien saamisten kehitystä analysoidaan vuositasolla OP Ryhmän skenaario- ja stressitestausviitekehyksen mukaisesti. Luottoriskin skenaarioanalyysissä Orderly-skenaariossa talouden vihreän siirtymän ja poliittisten ilmastotoimenpiteiden oletetaan etenevän hallitusti ja odotetusti. Investoinnit kestäviin ja vähäpäästöisiin teknologioihin pysyvät vahvoina ja osoittautuvat kannattaviksi, kun kysyntä siirtyy enenevästi matalapäästöisiin tuotteisiin ja palveluihin markkinoiden ja sääntelyn ohjaamana. Skenaariossa yritykset onnistuvat mukautumaan tiedossa oleviin muutoksiin sääntelyssä ja

markkinakysynnässä. Disorderly-skenaariossa talouden kestävä rakennemuutos edistyy epätasapainoisesti ja ilmastoliitännäiset markkina- ja sääntelymuutokset ovat odottamattomia ja epätasaisia. Erityisesti metsien ja biopolttoaineiden käyttöön liittyvät poliittiset riskit, energian kysynnän ja tarjonnan epätasapaino, rakennusten tiukentuvat energiatehokkuusvaatimukset sekä tulevaisuuden epävarmuuden heikentämät investointinäkymät kasvattavat riskejä Disorderly-skenaariossa. Hot House -skenaariossa poliittiset ja markkinavetoiset ilmastotoimet jäävät vähäisiksi ja fyysiset ilmastoriskit korostuvat. Hot House -skenaariossa investoinnit vihreään siirtymään osoittautuvat odotettua kannattamattomammiksi.

Luottoriskien skenaarioanalyysin tuloksia hyödynnetään osana OP Ryhmän sisäisen pääoman riittävyyden arviointimenettelyä (ICAAP), ja analyysin perusteella ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutusten odotetaan kokonaisuudessaan pysyvän maltillisena seuraavan viiden vuoden aikana. Vihreän siirtymän edetessä hallitusti ja markkinavetoisesti riskitasojen odotetaan laskevan maltillisesti. Vihreän siirtymän edetessä heikosti markkinoiden ohjaamana liittyy siirtymään poliittisia muutosriskejä, joiden odotetaan kasvattavan riskejä kohtalaisesti energia- ja metsäsektorilla sekä asuntoluottoportfoliossa. Ilmastonmuutoksen aiheuttamien suorien fyysisten riskien odotetaan pysyvän maltillisina seuraavan viiden vuoden aikana.

Ilmasto- ja ympäristöriskiajurit huomioidaan myös muiden riskilajien skenaarioanalyyseissa. Luotto- ja asuntovakuudellisen katetun joukkovelkakirjalaina-rahoituksen likviditeettiriskejä on tarkasteltu vuoteen 2029 ulottuvalla skenaario-analyysilla, jossa on huomioitu keskeisimpien ilmasto- ja ympäristöskenaarioiden riskiajurien aiheuttamat stressit. Siirtymäriskiksi on tunnistettu sijoittajien energiatehokkuusvaatimusten tiukkeneminen, ja analyysissa fyysisten ilmastoriskien oletetaan näkyvän kasvaneena tulvariskinä. Tulvariskien vaikutus likviditeettiriskin toteutumiseen on analyysin perusteella vähäinen. Energialuokkiin liittyvä likviditeettiriski on merkittävin yksittäinen katetun joukkovelkakirjalainarahoituksen tunnistetuista riskeistä.

Markkinariskien stressitesti perustuu NGFS:n skenaarioihin (Orderly, Disorderly, Hot House) ja sisältää trading ja non-trading joukkovelkakirjasalkut ja UCVA:n (unilateral credit value adjustment). NGFS-skenaarioiden narratiiveja hyödynnetään stressitestissä sellaisinaan ilman erillisiä oletuksia tai räätälöintiä. Markkinariskien stressitesti ulottuu vuoteen 2050. Joukkovelkakirjasalkuille on käytetty kahdenlaisia skenaarioita, luottomarginaaliskenaarioita ja korkoskenaariota, joista UCVA:lle käytetään vain luottomarginaaliskenaarioita. Skenaarioiden vaikutukset tappiotasoihin ovat salkun kokoon nähden vähäisiä.

OP Ryhmä analysoi sään ääri-ilmiöiden aiheuttamien fyysisten vahinkojen ja operatiivisten riskien vakavuutta omalle toiminnalleen ja toimipisteilleen eri skenaarioissa ja eri aikahorisonteilla. OP Ryhmä arvioi ilmastoriskien kehitystä Suomessa perus- ja vakavassa skenaariossa. Operatiivisten riskien näkökulmasta merkittävimmäksi fyysiseksi ilmastoriskiksi OP Ryhmän toimipisteille ja toiminnan jatkuvuudelle Suomessa aikavälillä 2025–2050 on tunnistettu tulvien ja myrskyjen yhteisvaikutukset. Tulvien ja myrskyjen yhteisvaikutuksesta sähkökatkoksilla ja infrastruktuurin häiriöillä voisi olla myös toiminnan jatkuvuuteen liittyviä vaikutuksia, joista voisi aiheutua mainehaittaa, mikäli sidosryhmien odotuksiin ei kyettäisi vastaamaan. Lisäksi OP Ryhmä on arvioinut tulva-, myrsky- tai helleaaltoskenaarioiden vaikutuksia erikseen. Analyysien perusteella yksittäisiin tulvariskialueella oleviin OP Ryhmän omiin kiinteistöihin voi pahimmissa skenaarioissa kohdistua kohtalaisen tasoisia riskejä. Pelkkien helleaaltojen ja myrskyjen vaikutukset omiin toimipisteisiin arvioidaan kuitenkin jäävän vähäisiksi. OP Ryhmä analysoi oman toimintansa lisäksi toimittajiensa ja toimitusketjujensa fyysisiä ilmastoriskejä hyödyntämällä NGFS Hot House -skenaariota ja IPCC21:n kartoitusta tarkemmista alueellisista fyysisistä riskeistä. Analyysissä tarkastellaan toimittajien sijaintia, kriittisyyttä OP Ryhmän toiminnan jatkuvuudelle ja toimittajien omaa varautumista riskeihin. OP Ryhmän toimittajiin ja ulkomaille ulottuviin toimitusketjuihin vaikuttavat tulviin ja helleaaltoihin liittyvät riskitasot kasvavat ajan myötä analyysissä käytetyssä skenaariossa, ja niiden vaikutukset voisivat näkyä pahimmillaan OP Ryhmän liiketoiminnan jatkuvuuden häiriöinä. Vuoteen 2050 ulottuvassa Hot House -skenaariossa erityisesti tulvien taloudelliset vaikutukset OP Ryhmälle voivat kasvaa pahimmassa tapauksessa merkittäviksi liiketoiminnan jatkuvuuden häiriöiden vuoksi, mikäli fyysisiltä riskeiltä ei onnistuttaisi suojautumaan.

Pohjola Vakuutus on arvioinut pääomiensa riittävyyttä markkinariskien ja vakuutusteknisten riskien ilmastostressitestien ja -skenaarioanalyysin avulla. Skenaarioanalyysit perustuvat NGFS:n skenaarioihin (Disorderly, Hot House). Skenaarioiden ulkopuolisia oletuksia ei ole tehty. Vakuutusriskin ilmastoriskien skenaarioanalyysi keskittyy olennaisimpiin fyysisiin ilmastoriskeihin ja vakuutustuotteisiin ja ulottuu vuoteen 2050. Pohjola Vakuutuksen skenaarioanalyysi on keskittynyt vakuutusriskien osalta omaisuusvakuutuksiin, ja sijoitussalkkujen osalta kattavuus on noin 45 prosenttia. Lisää vaaraluokkia ja tuotekategorioita lisätään analyysin ja datan saatavuuden kehittyessä ja mikäli uusia riskejä tunnistetaan olennaisiksi. Analyysin perusteella ilmastonmuutoksen vaikutus korvausmenoon ei todennäköisesti ole merkittävä

lyhyellä aikavälillä, kun taas pitkällä aikavälillä korvauskustannuksiin on nähtävissä potentiaalisia vaikutuksia, jotka on otettava huomioon esimerkiksi hinnoittelussa, tuotekehityksessä, riskien tunnistuksessa ja jälleenvakuuttamisprosesseissa. Vakuutusliiketoiminnan sijoitussalkkujen skenaarioanalyysin vaikutukset riskeihin eivät myöskään ole merkittäviä salkkujen kokoon nähden. OP-Henkivakuutus on arvioinut pääomiensa riittävyyttä markkinariskien ilmastostressitestien avulla. Ilmastonmuutoksen vaikutuksen OP-Henkivakuutuksen vakuutusriskeihin on toistaiseksi arvioitu olevan epäolennainen. Stressitestit on toteutettu vuoden 2023 lopun tilanteesta pitkälle aikavälille sisältäen kaksi eri skenaariota. Ilmastostressitestien tulokset on raportoitu osana yhtiön riski- ja vakavaraisuusarviota.

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (E4 SBM-3)

OP Ryhmän strategian ja liiketoimintamallin vaikutukset luontoon ovat pääosin välillisiä johtuen rahoitusalan toiminnan luonteesta.

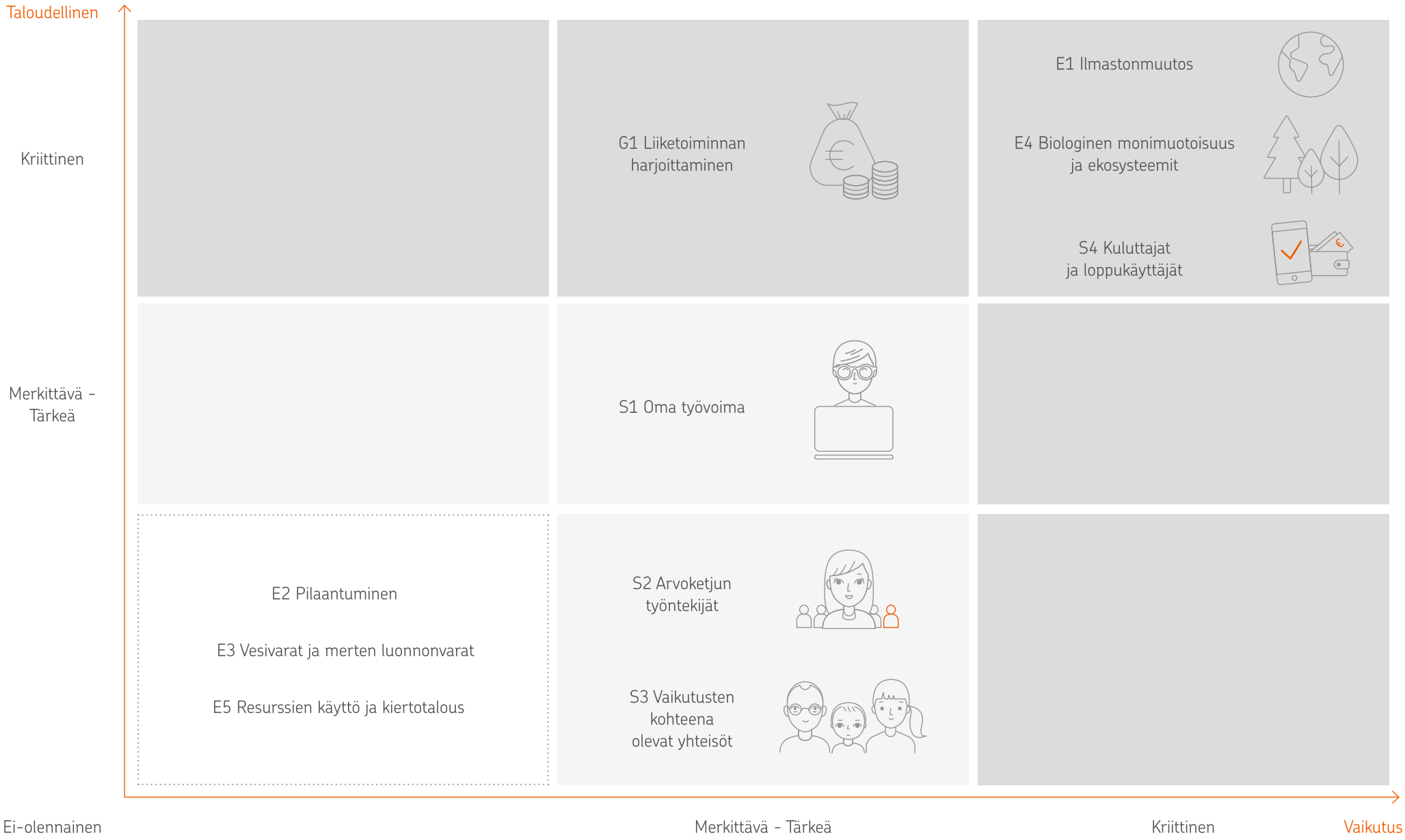
OP Ryhmä on teettänyt pankkitoiminnassa käytetyn kiinteistöomaisuuden ilmasto- ja ympäristöriskiselvityksen selvittääkseen kiinteistöjensä aiheuttamia ja niihin kohdistuvia ilmasto- ja ympäristöriskejä. Mukana selvityksessä oli OP Ryhmälle olennaiset toimipaikat, joita vuoden 2024 selvityksessä oli 417 kiinteistöä Suomessa ja 4 kiinteistöä Baltiassa. Selvityksessä huomioitiin kiinteistöjen etäisyys luonnonsuojelualueisiin. Luonnonsuojelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee 13 kiinteistöä, lisäksi 13 kiinteistöä sijaitsee 100 metrin säteellä luonnonsuojelualueelta tai ojalta, joka kulkee luonnonsuojelualueelle. Kiinteistöt eivät aiheuta kielteisiä vaikutuksia luonnonsuojelualueille tai niillä mahdollisesti eläville uhanalaisille lajeille, mutta alueiden kehittämisessä on otettava huomioon sijainnit luonnonsuojelualueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä. OP Ryhmä ei ole todennut olennaisia kielteisiä vaikutuksia, jotka liittyvät maaympäristön tilan heikkenemiseen, aavikoitumiseen tai maaperän sulkemiseen.

OP Ryhmän resilienssianalyysi pohjaa ENCORE-työkalulla tehtyihin tarkasteluihin. OP Ryhmässä on suoritettu ENCORE-työkaluun perustuva tarkastelu yritysvastuiden paine- ja riippuvuusarvioista erilaisiin luonnon tarjoamiin ekosysteemipalveluihin ryhmän oman luontotiekartan laatimisen yhteydessä. Paine tarkoittaa tässä monikanavaisia vaikutuksia luonnon erilaisiin ekosysteemipalveluihin. OP Ryhmässä on selvitetty OP Ryhmän maa- ja metsävakuuksien yhteyttä Suomen luonnon monimuotoisuuteen sekä arvioitu ENCORE-työkalulla eri toimialojen vaikutuksia ja riippuvuuksia luonnosta ja ekosysteemipalveluista. ENCORE-analyysi perustuu ENCORE-työkalun taustalla olevaan dataan, sekä OP Ryhmän yritysvastuukantaan. Analyysi kuvaa tämänhetkistä tilannetta, eikä huomioi pidempää aikahorisonttia. Selvitysten avulla on tunnistettu niin luontopaineiden ja -riippuvuuksien kuin taloudellisen olennaisuuden kannalta ne toimialat, joihin OP Ryhmässä tulee keskittyä jatkoanalyysien ja mahdollisten luontoon liittyvien toimenpiteiden suhteen. Yritysvastuukannan analyysissä ei hyödynnetty vastuiden tarkkaa maantieteellistä sijaintia tai tarkasteltu OP Ryhmään linkittyviä arvo- ja toimitusketjuja, vaan sen tarkoituksena oli tunnistaa mitkä toimialat ovat olennaisimpia ekosysteemipalveluihin kohdistuvien paine- ja riippuvuusarvioiden pohjalta. Analyysin perusteella olennaiset toimialat maankäyttöön liittyen ovat maa- ja metsätalous, energia-ala, teollisuus, rakentaminen sekä kiinteistöala. Analyysia tullaan kehittämään tulevissa luontoon liittyvissä arvioissa (ml. sijainnin osalta). Analyysiin ei ole osallistettu paikallisyhteisöjä tai alkuperäiskansoja, koska tätä ei ole todettu keskeiseksi liiketoiminnan kannalta.

S-standardien osalta SBM-3-tiedot on esitetty aihekohtaisten tietojen yhteydessä.

Kaksoisolennaisuusanalyysin tuloksena OP Ryhmässä tunnistettiin seuraavalla sivulla olevassa kaaviossa kuvatut olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet.

OP Ryhmälle olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet

E1 - Ilmastonmuutos

Positiivinen / negatiivinen / riski / mahdollisuus	Olennainen vaikutus, riski tai mahdollisuus	Kuvaus	Aikahorisontti
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen			
Myönteinen vaikutus (Arvoketjun loppupää)	Vahinkovakuutustuotteiden kattavuus	OP Ryhmän vahinkovakuutusliiketoiminnan vakuutustuotteet kattavat fyysisten ilmastoriskien aiheuttamia vahinkoja.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Riski (Oma toiminta, arvoketjun alkupää)	Fyysiset ilmastoriskit	OP Ryhmä on analysoinut siihen kohdistuvia fyysisiä ilmastoriskejä, ja etenkin tulvariski on tunnistettu merkittäväksi omaan toimintaan, rahoitukseen ja vakuuttamiseen kohdistuvaksi riskiksi.	Pitkä
Mahdollisuus (Oma toiminta)	Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät rahoitus-, vakuutus- ja sijoitusmahdollisuudet	OP Ryhmän rahoitus- ja sijoitustoiminnassa sekä vakuutustoiminnassa on olemassa mahdollisuuksia uuden rahoituksen tai sijoituksien muodossa ja tuotekehityksessä.	Keskipitkä-pitkä
Ilmastonmuutoksen hillintä			
Kielteinen vaikutus (Oma toiminta, arvoketjun alkupää, arvoketjun loppupää)	Kasvihuonekaasupäästöt (ml. Energia)	Kasvihuonepäästöt aiheuttavat kielteisiä vaikutuksia OP Ryhmän arvoketjun alku- ja loppupäässä sekä omassa toiminnassa. Arvoketjun alkupäässä kasvihuonepäästöjä syntyy pääasiassa hankinnoissa ja omassa toiminnassa energiankulutuksesta. Arvoketjun loppupäässä yritysrahoituksen, sijoittamisen ja vakuuttamisen kautta syntyvät kasvihuonepäästöt aiheuttavat kielteisten vaikutusten lisäksi myös tosiasiallisen riskin yhteiskunnan vihreälle siirtymälle.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Riski (Oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Energiatavoitteiden kiristymisen aiheuttama vakuuksien arvon heikentyminen	Energiatehokkuustavoitteiden kiristyminen voi heikentää vakuuksien arvoa, jos OP Ryhmällä vakuutena olevat kiinteistöt eivät täytä energiatehokkuusvaatimuksia. Energiatehokkuuden parantaminen voi edellyttää remontointeja, mikä kasvattaa asiakkaiden maksukykyyn liittyvää riskiä.	Keskipitkä - pitkä
Riski (Oma toiminta)	Hiilineutraalisuustavoitteissa epäonnistuminen	OP Ryhmällä ja siihen kuuluvilla segmenteillä, liiketoiminnoilla ja tytäryhtiöillä on erilaisia hiilineutraalisuustavoitteita, ja mikäli näitä asetettuja tavoitteita ei saavuteta tai laskentamenetelmät eivät täytä asetettuja kriteerejä, tästä voi aiheutua OP:lle maineriskejä.	Lyhyt-keskipitkä
Myönteinen vaikutus (Oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Vähähiilisten tai kasvihuonekaasupäästöjä vähentävien investointien ja yritysten rahoittaminen ja vakuuttaminen	OP Ryhmä voi sijoitus- ja rahoitustuotteillaan ohjata varoja kohti ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta edullisia hankkeita ja sitä kautta saada aikaan myönteisiä vaikutuksia. Varainhoidossa ja kiinteistösijoituksissa voidaan laadukkaiden skenaariotyökalujen avulla ennakoida vaikutuksia ja tehdä ajoissa muutoksia sijoitussalkuissa. Tämä mahdollistaa kilpailukykyisten sijoitustuotteiden tarjoamisen myös jatkossa.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Myönteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Kiertotalouden edistäminen omassa ja asiakkaiden liiketoiminnassa	OP Ryhmä on sitoutunut edistämään kiertotaloutta omassa ja asiakkaidensa liiketoiminnassa. OP Ryhmä saa aikaan kiertotalouteen liittyviä olennaisia myönteisiä vaikutuksia rahoittamalla kiertotaloutta tukevaa liiketoiminta sekä huomioimalla sen vihreän rahoituksen viitekehyksessä, vakuutusehdoissa ja korvauspalveluiden toiminnassa.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Energia			
Riski (Oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Energia-alan lainsäädäntömuutokset	Sääntelyriskeille altistuvan energiatoimialan ollessa merkittävä asiakasryhmä OP Ryhmälle, voivat OP Ryhmän rahoituksen riskit kasvaa ja se voi altistua mainehaitalle epäsuorasti näiden yhtiöiden kautta, mikäli sääntelymuutokset kohdistuvat OP Ryhmän rahoittamiin asiakkaisiin.	Keskipitkä - pitkä
Mahdollisuus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Energiaan liittyvät uudet rahoitusmahdollisuudet	Energiatehokkuus ja fossiilisista energialähteistä luopuminen tarjoavat OP Ryhmälle uusia rahoitusmahdollisuuksia.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä

E4 - Biologinen monimuotoisuus

Positiivinen / negatiivinen / riski / mahdollisuus	Olennainen vaikutus, riski tai mahdollisuus	Kuvaus	Aikahorisontti
Biologisen monimuotoisuuden vähenemisen suorat vaikutustekijät			
Ilmastonmuutos, Maankäytön muutokset, makean veden ja merten käytön muutokset, Suora hyödyntäminen, Pilaantuminen			
Kielteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Luonnolle haitallisen toiminnan rahoittaminen ja vakuuttaminen (biologinen monimuotoisuus)	Rahoituksen ja vakuutuksen myöntäminen yrityksille, jotka vahingoittavat luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemejä toiminnallaan tai hankkeillaan.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Riski (Arvoketjun loppupää)	Lisääntynyt luottotappioriski	Lisääntynyt luottotappioriski johtuen asiakkaan maksukyvyn heikkenemisestä, joka aiheutuu asiakkaan luontoriippuvuuksiin liittyvien riskien realisoitumisesta.	Keskipitkä-pitkä
Vaikutukset ekosysteemien laajuuteen ja tilaan			
Kielteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Luonnolle haitallisen toiminnan rahoittaminen ja vakuuttaminen (ekosysteemit)	OP Ryhmän myöntämä rahoitus asiakkaiden investoinneille, joista aiheutuu kielteisiä vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen tai ekosysteemipalveluihin.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Riski (Arvoketjun loppupää)	Maineriski	OP Ryhmä voi altistua maineriskeille asiakkaiden kautta tapahtuvien maineriskien realisoituessa.	Keskipitkä - pitkä
Vaikutukset ekosysteemipalveluihin ja riippuvuudet niistä			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Luonnon monimuotoisuutta tukevien tai luontohaittoja vähentävien hankkeiden rahoittaminen tai vakuuttaminen	Luonnon monimuotoisuutta tukevien tai luontohaittoja vähentävien hankkeiden tai kohteiden rahoittaminen OP:n vihreän rahoituksen viitekehyksen mukaisesti. Uusiutumattomien materiaalien kierrättäminen ja päästöjen vähentäminen kiertotalouden osuutta lisäämällä Vahinkovakuusliiketoiminnan korvauspalveluissa.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä

S1 - Oma työvoima

Positiivinen / negatiivinen / riski / mahdollisuus	Olennainen vaikutus, riski tai mahdollisuus	Kuvaus	Aikahorisontti
Työolot: Työllisyysturva			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta)	Työmahdollisuudet	OP Ryhmä tarjoaa työpaikkoja koko Suomessa, niin kasvukeskuksissa kuin niiden ulkopuolella.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Työolot: Terveys ja turvallisuus			
Mahdollisuus (oma toiminta)	Hyvinvointi ja hyvä työkyky	Hyvä terveyden ja turvallisuuden taso lisää mahdollisuuksia rekrytoida ja sitouttaa parhaimmat työntekijät. Hyvinvointi ja hyvä työkyky auttavat OP Ryhmän henkilöstöä menestymään työssään.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille: Sukupuolten tasa-arvo ja sama palkka samanarvoisesta työstä			
Kielteinen vaikutus (mahdollinen) (oma toiminta)	Työntekijöiden tai -hakijoiden syrjintä sukupuolen perusteella sekä sukupuolten välinen palkkaepätasa-arvo	Työntekijöiden tai -hakijoiden syrjintä rekrytoinnissa tai sisäisissä siirtymissä sukupuolen perusteella sekä sukupuolten välinen epätasa-arvo palkkauksessa voivat vaikuttaa yksittäiseen henkilöön haitallisesti sekä taloudellisesti että terveydellisesti.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille: Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistäminen ja inkluusio			
Kielteinen vaikutus (oma toiminta)	Vammaisten henkilöiden tai muiden vähemmistöjen edustajien epätasa-arvoinen kohtelu ja syrjintä	Vammaisten henkilöiden tai muiden vähemmistöjen edustajien epätasa-arvoinen kohtelu ja syrjintä rekrytoinnissa hankaloittaa työllistymistä ja johtaa taloudellisiin ja sosiaalisiin haitallisiin vaikutuksiin.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille: Moninaisuus			
Kielteinen vaikutus (oma toiminta)	Rasismi ja eriarvoinen kohtelu	Rasismilla ja eriarvoisella kohtelulla voi olla suuri kielteinen vaikutus asianomaisiin työntekijöihin, mikä voi johtaa mm. terveysongelmiin, motivaation menettämiseen tai uramahdollisuuksien estymiseen.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Muut työhön liittyvät oikeudet: Yksityisyys			
Riski (oma toiminta)	Henkilötietojen vuotaminen	OP Ryhmään voi kohdistua sanktioita, muita sakkoja tai mainehaittaa, jos työntekijöiden henkilötiedot vuotavat tai yksityisyyttä muuten loukataan.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä

S2 - Arvoketjun työntekijät

Positiivinen / negatiivinen / riski / mahdollisuus	Olennainen vaikutus, riski tai mahdollisuus	Kuvaus	Aikahorisontti
Työolot: Työllisyysturva			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun alkupää, arvoketjun loppupää)	Työmahdollisuudet	OP Ryhmä mahdollistaa asiakkaidensa taloudellista toimintaa, joka luo ja ylläpitää työmahdollisuuksia.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Työolot: Työaika			
Kielteinen vaikutus (mahdollinen) (oma toiminta, arvoketjun alkupää)	Riskialojen työperäinen hyväksikäyttö	OP Ryhmä tekee hankintoja myös toimialoilta, kuten siivous- ja rakennusalalla, joissa työperäinen hyväksikäyttö (esim. työaikalakien rikkominen) on tunnistettu kohonneeksi riskiksi. Mikäli OP Ryhmä epäonnistuu kumppaniensa valinnassa tai toteuttaa riskienhallintatoimenpiteitänsä riittämättömästi, kielteisen vaikutuksen toteutumisen todennäköisyys voi kohota.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Työolot: Riittävä palkka			
Kielteinen vaikutus (mahdollinen) (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Riskialttiilla aloilla toimivien yritysten rahoittaminen	Suomessa tietyillä toimialoilla, kuten maataloudessa sekä siivous- ja rakennusalalla, on riski työelämän oikeuksien rikkomisesta ja riittämättömistä palkoista. Kyseisten toimialojen rahoittamiseen sisältyy väärinkäytöksiin liittyvä riski.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Työolot: Terveys ja turvallisuus			
Kielteinen vaikutus (mahdollinen) (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Turvallisuustoimenpiteiden suhteen riskialttiiden yritysten rahoittaminen tai niihin sijoittaminen	Rahoituksen antaminen yrityksille, joissa riittämättömät turvallisuustoimenpiteet johtavat työntekijöiden tapaturmiin tai kuolemiin, tai niihin sijoittaminen.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille: Sukupuolten tasa-arvo ja sama palkka samanarvoisesta työstä			
Kielteinen vaikutus (mahdollinen) (oma toiminta, arvoketjun alkupää, arvoketjun loppupää)	Hankintaketjujen ulottaminen riskialttiisiin maihin tai niissä toimivien yritysten rahoittaminen	Rahoituksen antaminen yrityksille, jotka toimivat maissa, joissa vähemmistöjen tai naisten oikeuksia ei suojella riittävästi tai joissa heillä ei ole oikeutta työskennellä ja ansaita elantoaan. Lisäksi haitalliset vaikutukset voivat ilmentyä OP Ryhmän hankintaketjuissa kyseisissä maissa.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille: Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistäminen ja inkluusio			
Myönteinen vaikutus (arvoketjun alkupää)	Työllisyyden parantaminen vähemmistöryhmissä	OP Ryhmällä on positiivinen vaikutus työmarkkinoihin, kun se huomioi vähemmistöryhmien työllistymisen.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Muut työhön liittyvät oikeudet: Lapsityövoima			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Edellytys sijoituskohteiden toimimisesta kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisella tavalla (lapsityövoima)	OP Ryhmä edellyttää sijoituskohteilta, että ne toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisella tavalla (ml. lasten oikeuksien kunnioitus). OP Ryhmä seuraa normien noudattamista mm. tarkastamalla sijoitussalkussaan olevia yhtiöitä säännöllisesti ja vaikuttaa aktiivisena omistajana suoraan yhtiöihin, joissa on todettu normien rikkomuksia.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Kielteinen vaikutus (mahdollinen) (oma toiminta, arvoketjun alkupää)	Toimitusketjujen, sijoitusportfolioiden ja rahoitettavien yritysten toimitusketjut riskimaissa	Riskimaissa toimitusketjuja omaavien yritysten rahoittaminen, niihin sijoittaminen tai niiltä hankkiminen voi aiheuttaa lapsityövoimaan liittyviä kielteisiä vaikutuksia.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Muut työhön liittyvät oikeudet: Pakkotyövoima			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Edellytys sijoituskohteiden toimimisesta kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisella tavalla (pakkotyövoima)	OP Ryhmä edellyttää sijoituskohteilta, että ne toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisella tavalla (ml. pakkotyövoiman torjunta). OP Ryhmä seuraa normien noudattamista mm. tarkastamalla sijoitussalkussaan olevia yhtiöitä säännöllisesti ja vaikuttaa aktiivisena omistajana suoraan yhtiöihin, joissa on todettu normien rikkomuksia.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä

S3 - Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt

Positiivinen / negatiivinen / riski / mahdollisuus	Olennainen vaikutus, riski tai mahdollisuus	Kuvaus	Aikahorisontti
Yhteisöjen taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet: OP Ryhmän oma osaosa-aihe: Vaikutus paikallisväestöön			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta)	Paikallisväestöjen tukeminen	OP Ryhmä tukee laajasti harrastustoimintaa, kulttuuria, urheilua ja muita yhdistystoimijoita Suomessa. OP Ryhmällä on merkittävä rooli paikallisyhteisöjen ihmisten hyvinvoinnin ja tasavertaisempien mahdollisuuksien edistämisessä sekä positiivisten vaikutusten luomisessa. OP Ryhmä edistää yhteistyössä kumppaniensa kanssa kansalaisten talous- ja digitaitoja. Lisäksi OP mahdollistaa vuosittain tuhansille nuorille kesätyöpaikkoja lahjoittamalla nuoren palkan yhdistykselle, joka työllistää nuoren kesäksi. Lisäksi OP mahdollistaa kumppaneidensa kautta lasten ja nuorten harrastustoimintaa.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä

S4 - Kuluttajat ja loppukäyttäjät

Positiivinen / negatiivinen / riski / mahdollisuus	Olennainen vaikutus, riski tai mahdollisuus	Kuvaus	Aikahorisontti
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset: Yksityisyys			
Riski (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Asiakkaiden tietosuojaan liittyvät loukkaukset	Asiakkaiden tietosuojaan liittyvät loukkaukset, esimerkiksi henkilötietojen vuotaminen tai muu yksityisyyden loukkaaminen, voivat aiheuttaa sakkoja, seuraamuksia tai maineriskin OP Ryhmälle.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset: (Laadukkaiden) tietojen saatavuus			
Riski (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Tiedonanto- ja selvitysvelvoitteiden laiminlyönti	Tiedonanto- tai selvitysvelvollisuuden noudattamatta jättäminen aiheuttavat OP Ryhmälle riskin saada sakkoja, seuraamuksia, taloudellisia menetyksiä tai mainehaittaa.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Kielteinen vaikutus (oma toiminta)	Tiedonannossa epäonnistuminen	Jos asiakkaille ei anneta oikeaa ja riittävää tietoa ymmärrettävällä tavalla, asiakkaalle voi esimerkiksi puutteellisen kielitaidon vuoksi aiheutua taloudellista haittaa tai heille kuuluva etu voi jäädä lunastamatta.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien henkilökohtainen turvallisuus: Terveys ja turvallisuus			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Vakuutusten ja turvallisten pankkipalveluiden tarjoaminen	OP Ryhmä vahvistaa kuluttajien taloudellista hyvinvointia tarjoamalla asiakkailleen heidän tarpeitaan vastaavia vakuutuksia sekä turvallisia pankkipalveluita.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Myönteinen vaikutus (mahdollinen) (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Terveyttä ja turvallisuutta tukevien hankkeiden rahoittaminen tai niihin sijoittaminen	OP Ryhmä voi epäsuorasti edistää kuluttajien terveyttä ja turvallisuutta yhteiskunnassa rahoittamalla tai sijoittamalla yrityksiin ja hankkeisiin, joiden tuotteet ja palvelut lisäävät loppukäyttäjien terveyttä ja turvallisuutta.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Myönteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Työturvallisuuskatselmukset	OP Ryhmä voi vaikuttaa myönteisesti yritysasiakkaiden henkilöstön työterveyteen ja -turvallisuuteen tarjoamalla palveluita, jotka tukevat yritysasiakkaiden työturvallisuuden kehittämistä sekä auttavat ennaltaehkäisemään työturvallisuusriskejä.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio: Syrjimättömyys			
Mahdollisuus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Oikea-aikainen, laadukas ja sujuva palvelu sekä yhdenvertainen kohtelu	Oikea-aikainen, laadukas ja sujuva palvelu sekä yhdenvertainen kohtelu edistävät asiakastyytyväisyyttä ja -uskollisuutta ja tarjoavat siten OP Ryhmälle taloudellisia mahdollisuuksia.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inkluusio: Tuotteiden ja palveluiden saanti			
Kielteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Pankki- ja vakuutuspalvelujen epätasa-arvoinen saatavuus ihmisille, jotka eivät ole suomen- tai ruotsinkielisiä	Pankki- ja vakuutuspalvelujen epätasa-arvoinen saatavuus ulkomaalaisille, jotka eivät osaa suomen tai ruotsin kieltä tai jotka eivät pysty tunnistamaan itseään verkkopankkitunnuksilla.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Kielteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Pankkipalveluiden piiriin pääsemiseen liittyvät vaikeudet	OP:n asiakaskunnassa on ryhmiä, joille helpoin vaihtoehto pankki- ja vakuutusasioiden hoitoon on konttoriasiointi ja/tai asiointi tulkin välityksellä. Joillekin pankkipalveluiden piiriin pääseminen voi olla vaikeaa esimerkiksi fyysisen vamman tai heikkojen digitaitojen vuoksi.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Myönteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun loppupää)	Palveluiden saavutettavuus	OP Ryhmä kehittää palvelumallejaan laadukkaan henkilökohtaisen palvelun tarjoamiseksi asiakkaille, joille digitaalinen palvelu ei vastaa tarpeisiin (esimerkiksi iäkkäille tai muista syistä digipalveluiden ulottumattomissa oleville asiakkaille).	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä

G1 - Liiketoiminnan harjoittaminen

Positiivinen / negatiivinen / riski / mahdollisuus	Olennainen vaikutus, riski tai mahdollisuus	Kuvaus	Aikahorisontti
Yrityskulttuuri			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta)	OP Ryhmän vaikuttavuus strategian kautta	OP Ryhmä pyrkii toiminnassaan vaikuttamaan myönteisesti yhteiskuntaan. Ryhmän toimintaa ohjaavat sen strategian, visio ja arvot. OP Ryhmän visio on olla johtava ja vetovoimaisin finanssiryhmä Suomessa. Ryhmän arvot ovat ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Myönteinen vaikutus (oma toiminta)	Monimuotoisuus	OP Ryhmä on osuustoiminnallinen finanssiryhmä, jonka muodostavat jäsenosuuspankit sekä ryhmän keskusyhteisö tytäryhtiöineen. Ryhmärakenteen vuoksi OP Ryhmällä on laajalti hallintoelimiä ja hallintoedustajia. OP Ryhmä on viimeisen kahden vuoden ajan edistänyt hallintoelinten monimuotoisuutta erityisesti sukupuolijakauman tasapainottamisen osalta. Monimuotoiset hallintoelimet ovat osoite siitä, että eri taustoilla voi päästä vaikuttamaan ryhmän toimintaan ja että OP Ryhmässä arvostetaan ja kuunnellaan erilaisia näkökulmia.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Riski (oma toiminta)	Yksittäisten osuuspankkien poikkeava toimintatapa	Mikäli yksittäinen osuuspankki poikkeaa OP Ryhmän arvoista tai tulkitsee niitä eri tavalla, voi osuuspankki toiminnallaan aiheuttaa esimerkiksi maineriskin koko ryhmälle.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Väärinkäytösten paljastajien suojelu			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta)	Whistleblowing-kanava ja ilmoittajien suojelu	Väärinkäytöksistä ilmoittavien suojelu mahdollistaa puuttumisen vääriin käytäntöihin ja rikkomuksiin. Mahdollisuus tehdä ilmoitus nimettömästi madaltaa kynnystä tehdä ilmoitus, jonka avulla epäkohdat voidaan korjata.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Suhteet tavaran- ja palveluntoimittajiin, ml. maksukäytännöt			
Myönteinen vaikutus (oma toiminta, arvoketjun alkupää)	Maksuaikojen kohtuullisuus	OP Ryhmä tarjoaa kohtuullisia maksuehtoja kumppaneilleen.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Korruptio: Ehkäiseminen ja havaitseminen			
Riski (oma toiminta)	Epäonnistuminen korruption ja lahjonnan torjumisessa	Mikäli OP Ryhmä epäonnistuu korruption ja lahjonnan tunnistamisessa, tunnistamisen kouluttamisessa tai tapausten raportoinnissa, voi ryhmään kohdistua maineriski.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä
Riski (oma toiminta)	Korruptioon liittyvät operatiiviset riskit	Korruptioon liittyvät operatiiviset riskit koskevat mm. rahanpesua ja pakotteita. Liiketoimien ja transaktioiden jatkuvaan seurantaan liittyvä puute ja/tai tuntemistietoihin liittyvä laiminlyönti voivat aiheuttaa OP Ryhmälle mainehaitan, sakkoja tai muita seuraamuksia.	Lyhyt, keskipitkä ja pitkä

Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallinta

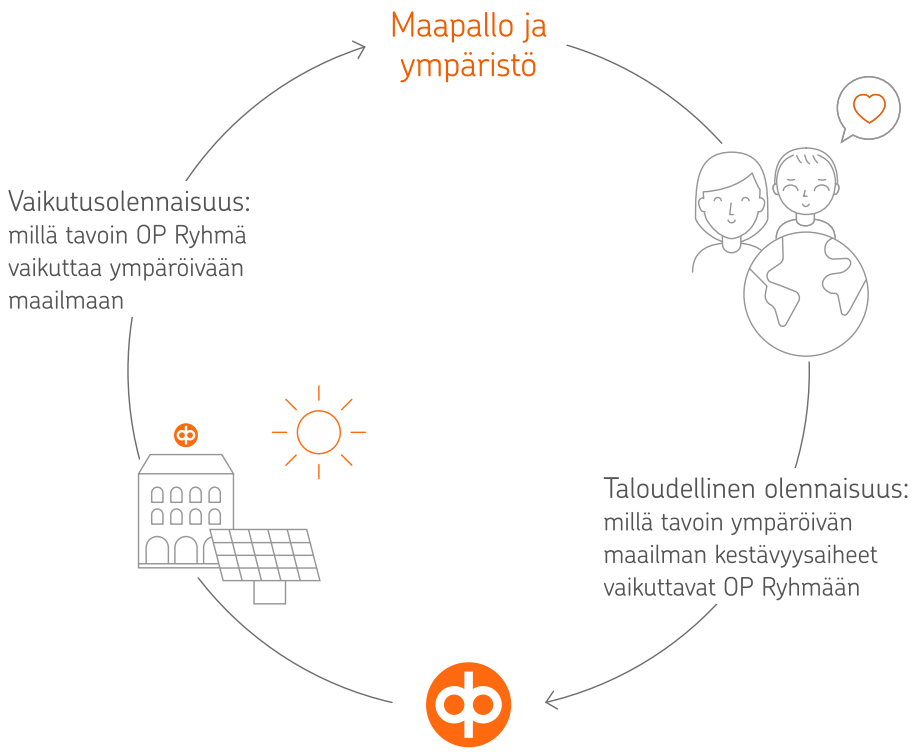
Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista (IRO-1)

OP Ryhmän kaksoisolennaisuusanalyysissä kartoitettiin olennaisiin kestävyysteemoihin mahdollisesti liittyviä vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia (impacts, risks, opportunities, IRO). Vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet arvioitiin laadullisesti ja näiden arvioiden pohjalta määriteltiin OP Ryhmälle olennaiset kestävyysaiheet. Kaksoisolennaisuusanalyysi toteutettiin ryhmätasolla kattaen kaikki OP Ryhmän maantieteelliset sijainnit, ja teemoja tarkasteltiin OP Ryhmän oman toiminnan, sisältäen yrityspankin, vähittäispankin, varainhoidon, vakuuttamisen sekä hankinnan, näkökulmista. Olennaisuusanalyysin metodologia perustuu loppuvuodesta 2023 ja alkuvuodesta 2024 saatavilla olleeseen materiaaliin eli ESRS-standardeihin ja luonnostilassa olleeseen EFRAG:n vapaaehtoiseen ohjeistukseen kaksoisolennaisuusanalyysista.

Kaksoisolennaisuusanalyysin pohjana on toiminut ESRS1-standardin mukaisesti olennaisuusanalyysissa huomioon otettavat kestävyysaiheet, mukaan lukien osa-aiheet ja osaosa-aiheet. ESRS1:n listaamien kestävyysaiheiden lisäksi arvioinnissa pyrittiin tunnistamaan yhteisökohtaisia kestävyysaiheita. Analyysin ensimmäisessä vaiheessa tunnistettiin ja nimettiin eri kestävyysaiheisiin liittyviä vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia. Tunnistamisessa huomioitiin kaksinkertaisen olennaisuuden molemmat näkökulmat: mitä vaikutuksia OP Ryhmän toiminnalla on ympärillä oleviin ihmisiin ja ympäristöön sekä mitä taloudellisia riskejä tai liiketoimintamahdollisuuksia OP Ryhmälle voi aiheutua kestävyysaiheisiin liittyen. Vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia tunnistettiin OP Ryhmän oman toiminnan lisäksi myös arvoketjun alku- ja loppupäissä ja sen lisäksi tunnistamisessa huomioitiin ESRS1:n mukaisesti lyhyt, keskipitkä ja pitkä aikaväli. Tunnistamisessa hyödynnettiin aiemmin tehtyjä analyysejä ja selvityksiä, kuten EKP:lle tehtyä olennaisuusarviota ilmasto- ja ympäristöriskeistä, luonnon monimuotoisuus -tiekarttaa ja sen pohjalle laadittua analyysiä, vastuullisen pankkitoiminnan periaatteiden (PRB) olennaisuusanalyysin kautta saatuja tuloksia, ihmisoikeusarviota sekä vastuullisuusohjelman taustadokumentaatiota.

Tunnistettujen vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien merkittävyyttä arvioitiin kahdessa erillisessä työpajassa analyysin toisessa vaiheessa. Työpajoihin osallistettiin laajasti

Kaksoisolennaisuus

OP Ryhmän sisäisiä sidosryhmiä, kuten liiketoimintojen edustajia. Työpajojen osallistujilla oli myös mahdollisuus täydentää aikaisemmin tunnistettuja vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia. Sidosryhmien osallistamista toteutettiin työpajojen lisäksi erilaisten OP Ryhmän tekemien kyselyiden avulla. Analyysissä huomioitiin muun muassa OP Ryhmän omistaja-asiakkaille suunnatut Kaikkien aikojen tekoja -kyselyt, OP Ryhmän ESG-foorumin jäsenille tehty kysely, OP Johto -kysely osuuspankkien toimitusjohtajille sekä henkilöstökyselyt. Muita ulkopuolisia asiantuntijoita ei hyödynnetty prosessissa.

Kaksoisolennaisuusanalyysin kolmannessa vaiheessa OP Ryhmän vastuullisuusasiantuntijoista koostunut joukko yhtenäisti ja validoi analyysin tulokset työpajoissa. Tämän työn tuloksena määriteltiin OP Ryhmälle olennaiset kestävyysaiheet sekä niihin liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet.

Olennaisuusanalyysin ensimmäinen ja toinen vaihe, eli taustatyö ja työpajoissa tehty vaikutusten riskien ja mahdollisuuksien arviointi tehtiin loppuvuodesta 2023. Kolmas vaihe, tulosten validointi, tapahtui alkuvuodesta 2024. Analyysiprosessia ja alustavia tuloksia esiteltiin Osuuskunnan johtokunnalle tammikuussa 2024 ja Osuuskunnan hallitus hyväksyi kaksoisolennaisuusanalyysin tulokset kokouksessaan maaliskuussa 2024. OP Ryhmä teki pieniä muutoksia olennaisiin vaikutuksiin, mahdollisuuksiin ja riskeihin loppuvuodesta 2024. Muutokset käsiteltiin Tarkastusvaliokunnassa ja hyväksyttiin OP Osuuskunnan hallituksen kokouksessa helmikuussa 2025. Kaksoisolennaisuusanalyysin laatimiseen osallistui myös OP Ryhmän toisen puolustuslinjan edustaja. OP Ryhmä arvioi olennaisuusanalyysin päivitystarpeita ja tarvittaessa päivittää sitä kestävyysraportointiprosessin yhteydessä.

Arviointimetodologia

Arvioinnissa vaikutukset on määritelty joko kielteiseksi tai myönteiseksi. Kielteiset ja myönteiset vaikutukset on määritelty tosiasiallisiksi ja mahdollisiksi. Vaikutukset voivat olla suoraan yrityksen aiheuttamia (esimerkiksi työntekijän syrjintä) tai välillisiä (esimerkiksi ihmisoikeusloukkaukset tuotantoketjun alkupään toiminnoissa) ja ne voivat kohdistua niin ympäristöön, yhteiskuntaan kuin ihmisiinkin. Tosiasiallisten vaikutusten arviointi perustuu vaikutuksen vakavuuteen ja mahdollisten vaikutusten osalta vakavuuden lisäksi on arvioitu myös vaikutuksen todennäköisyyttä. Vakavuus koostuu vaikutuksen mittakaavasta, laajuudesta ja korjattavuudesta (vain kielteisille vaikutuksille). Kukin osatekijä on arvioitu asteikolla 1–4.

	Mittakaava	Laajuus	Korjattavuus
4	Kriittinen / Absoluuttinen	Globaali	Peruuttamaton / Ei voida korjata
3	Korkea	Laaja (OP Ryhmän toiminnot Suomessa ja Baltiassa)	Hyvin hankala / Pitkä tähtäin
2	Kohtalainen	Alueellinen	Kohtalainen / Keskipitkä tähtäin
1	Alhainen	Rajattu / Paikallinen	Melko helppo / Lyhyt tähtäin
0	Nolla / Ei ole	Nolla / Ei ole	Ei tarvetta korjata

Vaikutusolennaisuuden osatekijöiden määritelmät:

- Mittakaava: Miten vakava kielteinen vaikutus on tai kuinka hyödyllinen myönteinen vaikutus on ihmisille tai ympäristölle?
- Laaja-alaisuus: Kuinka laajalle kielteiset vaikutukset leviävät? Ympäristövaikutusten osalta laajuus voidaan ymmärtää ympäristövahinkojen laajuutena tai maantieteellisenä alueena. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten osalta laajuus voidaan käsittää niiden ihmisten lukumääränä, joihin vaikutukset kohdistuvat.
- Korjattavuus: Voidaanko kielteiset vaikutukset korjata ja missä määrin eli voidaanko ympäristö ennallistaa tai ihmisten aikaisempi tila palauttaa? Osatekijä koskee ainoastaan kielteisiä vaikutuksia.
- Todennäköisyys: Kuinka todennäköistä on, että kielteinen tai myönteinen vaikutus tapahtuu?

Taloudelliset riskit ja mahdollisuudet ovat kestävyysaiheeseen liittyviä taloudellisia vaikutuksia, jotka kohdistuvat yrityksen kehitykseen, taloudelliseen asemaan, taloudelliseen suorituskykyyn, kassavirtoihin, rahoituksen saatavuuteen tai pääomakustannuksiin. Riskit ja mahdollisuudet eivät rajoitu aiheisiin, joihin yritys voi suoraan vaikuttaa. Riskejä ja mahdollisuuksia voivat aiheuttaa muun muassa riippuvuudet luonnonvaroista, henkilöresursseista ja yhteiskunnallisista resursseista. Taloudellisten vaikutusten osalta arvioitiin, onko kyseessä taloudellinen riski vai mahdollisuus sekä arvioitiin asteikolla 1–4 taloudellisen vaikutuksen suuruutta ja todennäköisyyttä.

Suuruuden arvioinnissa hyödynnettiin rahamääräisiä asteikkoja, jotka pohjautuivat OP Ryhmän liikevaihtoon.

Riskin tai mahdollisuuden suuruus	
4	Kriittinen
3	Suuri
2	Kohtalainen
1	Pieni
0	Olematon

Taloudellisen olennaisuuden osatekijöiden määritelmät:

- Suuruus: Kuinka suuri vaikutus riskillä tai mahdollisuudella voi olla yrityksen taloudelliseen toimintaan?
- Todennäköisyys: Kuinka todennäköistä on, että riski tai mahdollisuus tapahtuu?

Vaikutusolennaisuuden ja taloudellisen olennaisuuden arviointi toteutettiin samassa prosessissa. Tämän seurauksena arvioinnissa on lähtökohtaisesti tunnistettu kielteisistä ja myönteisistä vaikutuksista nousevia riskejä ja mahdollisuuksia. Kaikkien tunnistettujen joukosta määritettiin olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet hyödyntämällä laskentakaavaa vaikutusolennaisuudelle ja taloudelliselle olennaisuudelle asetettuja raja-arvoja. Vaikutus, riski tai mahdollisuus katsottiin olennaiseksi, mikäli vaikutuksen olennaisuus ylitti raja-arvon “tärkeä” (asteikolla minimaalinen, informatiivinen, tärkeä, merkittävä ja kriittinen). OP Osuuskunnan johtokunta hyväksyi määritetyt raja-arvot.

OP Ryhmän riskienhallintaprosessissa arvioidaan jatkuvasti ulkoisen toimintaympäristön muutoksia suhteessa OP Ryhmän liiketoimintaan ja strategiaan. Kaksoisolennaisuus-analyysin laadinnassa on yhtäältä hyödynnetty OP Ryhmän riskienhallinnassa tunnistettuja riskejä ja mahdollisuuksia ja toisaalta kaksoisolennaisuusanalyysi tuottaa myös uutta tietoa OP Ryhmän riskienhallintaprosessiin OP Ryhmälle olennaisista riskeistä ja mahdollisuuksista sekä OP Ryhmän toiminnasta aiheutuvista riskeistä ja mahdollisuuksista. Siten kaksoisolennaisuusanalyysin tulokset huomioidaan johtamisprosessissa esimerkiksi päätettäessä uusista tuotteista ja OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaa päivitettäessä.

E1 Ilmastonmuutos

OP Ryhmä on arvioinut ilmastoon liittyviä fyysisiä riskejä ja siirtymäriskejä skenaarioanalyysien ja stressitestien avulla, kuten ESRS2 SBM-3 E1 -osiossa on kuvattu. Kyseisessä osiossa on myös kuvattu ilmastoon liittyvien riskien tunnistamisessa käytetyt aikajänteet. Tämän lisäksi ESG-riskejä tunnistetaan eri liiketoiminnoissa eri menetelmin, ja näitä on kuvattu alempana tarkemmin.

Kasvihuonekaasupäästöt

OP Ryhmä tarkastelee toimintaansa ja arvoketjujaan tunnistaakseen ilmastonmuutokseen liittyvät vaikutukset kasvihuonekaasupäästöjen lähteiden kautta. OP Ryhmä raportoi kasvihuonepäästöt GHG-protokollan (Greenhouse Gas Protocol) mukaisesti CO2-ekvivalentteina. OP Ryhmä päivittää kasvihuonekaasupäästöinventaariotaan vuoden 2025 aikana GHG-protokollan mukaisesti, minkä yhteydessä tarkastellaan tulevia tosiasiallisia ja mahdollisia kasvihuonekaasupäästöjen lähteitä. OP Ryhmän oma toiminta ei ole päästökaupan alaista.

Suoriin päästöihin (Scope 1) ja epäsuoriin päästöihin (Scope 2) lasketaan OP Ryhmän oman toiminnan kiinteistöjen käytöstä muodostuvat päästöt, OP Ryhmän omistamien autojen käytöstä aiheutumat päästöt sekä OP Kiinteistösijoituksen operatiivisen määräysvallan alaisuudessa olevien kiinteistöjen käytöstä muodostuvat päästöt.

Suurin osa OP Ryhmälle kohdistuvista päästöistä on luokassa muut epäsuorat päästöt (Scope 3), jotka syntyvät arvoketjuissa, eivätkä OP Ryhmän omassa toiminnassa. Erityisesti arvoketjujen loppupään investointien päästöt (Scope 3 kategoria 15) muodostavat valtaosan OP ryhmän päästöistä.

Arvoketjujen alkupäässä aiheutuneisiin päästöihin lasketaan hankitut tuotteet ja palvelut (kategoria 1), polttoaineiden tuotanto ja energiansiirto (kategoria 3), toiminnoista syntyvä jäte (kategoria 5), liikematkat (kategoria 6) ja työntekijöiden työmatkat (kategoria 7).

Arvoketjujen loppupäässä aiheutuneista päästöistä lasketaan investointien päästöt (kategoria 15), joka koostuu pankkiliiketoiminnan ja omaisuudenhoidon rahoitetuista kasvihuonekaasupäästöistä, ja laskenta sisältää seuraavat omaisuusluokat: yrityslainat, asuntolainat, moottoriajoneuvot, listatut osakkeet ja yritysten joukkovelkakirjalainat. OP Ryhmä on seurannut rahoitettujen päästöjen laskennassaan rahoitusalalle yhtenäistä päästölaskentamenetelmää Partnership for Carbon Accounting Financials -standardia (PCAF) vuodesta 2022, sekä vakuutusliiketoiminnan osalta vuodesta 2023.

ESG-riskien tunnistaminen

Fyysisiä riskejä ja siirtymäriskejä on tunnistettu ja analysoitu sekä OP Ryhmän omassa toiminnassa että arvoketjun alku- ja loppupäässä.

Omaan toimintaansa liittyen OP Ryhmä teetti vuonna 2023 ulkopuolisella asiantuntijalla ensimmäisen pankkitoiminnassa käytettävän kiinteistöomaisuuden ilmasto- ja ympäristöriskiselvityksen, joka päivitettiin vuonna 2024. Selvityksessä analysoitiin

metsäpalo-, vesistötulva- ja hulevesitulvariskit ja mahdolliset korjauskustannukset. Selvityksen lopputulokset osoittavat, että ilmastonmuutoksen aiheuttamat metsäpalo-, vesistötulva- ja hulevesitulvariskit lisääntyvät Suomessa vuoteen 2050 mennessä, mutta riskit ovat yleisellä tasolla pienet. Selvityksen mukaan hulevesitulvariskin lisääntymistä on jo havaittu, ja riski kasvaa ilmastonmuutoksen aiheuttamien runsastuneiden sateiden vuoksi. Korjauskustannusten osalta ilmasto- ja ympäristöriskien kokonaiskustannusvaikutus jää pieneksi, sillä kiinteistöjen määrä on suuri eivätkä arvioidut riskit ole suurimmalle osalle OP Ryhmän kiinteistöistä olennaisia. Täten ei ole tunnistettu merkittäviä ilmastoon liittyville siirtymäriskeille alttiita varoja, kuten kiinteistöjä.

Varainhoidon kiinteistösijoitustoiminnassa on teetetty vastaava ilmastoriskiselvitys, jossa on huomioitu laajemmin fyysisiä ilmastoriskejä EU-taksonomian näkökulmasta. Ilmastoriskiselvitys kattaa noin 70 prosenttia kiinteistöpääomarahastojen hallinnoimasta kannasta. Ilmastoriskiselvitys on tehty noin 63 prosentille hallinnoitavien kiinteistöjen kokonaisvarallisuudesta laskettuna, ja yhteensä ilmastoriskiselvityksen piirissä on 186 kpl kiinteistöjä eli 68 prosenttia kiinteistöjen lukumäärästä.

Arvoketjun loppupäässä on keskitytty toimialakohtaiseen analyysiin. Vuonna 2024 suoritettiin OP Ryhmän yritysvastuille fyysisten riskien selvitys, jossa tarkasteltiin eri toimialojen alttiutta erilaisille ilmastoriskeille ja fyysisille riskeille kansainvälisten riskityökalujen ja -tietokantojen, sekä kansallisten tutkimustulosten pohjalta. Käytettyihin työkaluihin lukeutuivat mm. ThinkHazard, IPCC WGI interactive Atlas ja World Bank CCKP. Analyysi keskittyi OP Ryhmälle olennaisille toimialoille ja maihin, ja siinä tarkasteltiin myös IPCC- ja NGFS-skenaarioita lyhyellä aikavälillä. Analyysi ei ottanut huomioon fyysisten pääomien tarkkoja sijainteja, ja maantieteellinen jaottelu perustui karkeaan maakohtaiseen jakoon.

Analyysin pohjalta OP Ryhmässä on tunnistettu laadullisesti riskien merkittävyys olennaisille toimialoille lyhyellä aikavälillä. Vaikka riskien taloudellinen vaikutus arvioidaan lyhyellä aikavälillä suhteellisen matalaksi, analyysejä tullaan kehittämään tulevaisuudessa siten, että tarkempia taloudellisten vaikutusten arvioita pystytään tuottamaan.

Kiinteistövakuuskannan osalta on analysoitu ilmasto- ja ympäristöriskien sekä transitioriskien vaikutusta vakuuskantaan osana kiinteistövakuuksien arvostus- ja monitorointiprosessia. Fyysisistä riskeistä olennaisin OP Ryhmän kiinteistövakuuksille on tulvariski, jota mallinnetaan Suomen Ympäristökeskuksen tulvakarttojen avulla. Transitioriski rakennetulle kiinteistökannalle voi aiheutua energiatehokkuuden vaatimuksista.

OP Ryhmä on analysoinut keskeisiä ilmastonmuutokseen, luontoon ja sosiaalisiin näkökulmiin liittyviä siirtymäriskejä kymmenellä tärkeäksi tunnistetulla toimialalla. Toimialat ovat kiinteistöala, rakentaminen ja asuntolainat, kemian teollisuus, liikenne, maatalous, metsätalous, energia, vähittäiskauppa, raskas teollisuus, teknologiateollisuus ja kaivostoiminta. Siirtymäriskien analyysissä määriteltiin kokonaisriskitaso ja tärkeimmät riskit kullekin toimialalle. Lisäksi tunnistettiin keinot lieventää toimialojen riskejä. Keskeisille siirtymäriskeille määritettiin vaikutusketjut, eli miten riskit siirtyvät lähteestä toimialan yrityksiin ja edelleen rahoitusalalle. Arvioinnissa käsiteltiin operatiivista riskiä/muita riskejä, markkinariskiä, luottoriskiä ja vakuutusriskiä.

Lieventämistoimenpiteiden tunnistamisen tavoitteena oli tutkia, voivatko toimialayritykset valmistautua, lieventää tai ehkäistä tunnistettujen siirtymäriskien taloudellisia vaikutuksia joko omilla toimenpiteillään tai yhteistyöllä. Tämä antaa myös syvemmän näkökulman riskiarvioinnin lopullisten tulosten tulkintaan, sillä korkeaksi tunnistettua siirtymäriskiä voidaan lieventää tai se voidaan jopa välttää proaktiivisilla toimenpiteillä. Riskien arvioinnissa hyödynnettiin riskimatriisia, jolla on kaksi ulottuvuutta: todennäköisyys ja vaikutuksen suuruus. Toimialoille tunnistetut siirtymäriskit liittyvät tyypillisesti sääntelyn kehittymiseen, energian hintoihin, markkinamuutoksiin ja raaka-aineiden saatavuuteen.

ESG-näkökulmat luottoriskien hallinnassa

Tunnistettujen ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutuksia OP Ryhmän eri luottosalkkuihin arvioidaan useilla aikajänteillä osana riskienhallinnan ilmasto- ja ympäristöskenaarioanalyysiä. OP Ryhmä käyttää NGFS-skenaarioita (Orderly, Disorderly & Hot House) ja SPP & RCP -ilmastonlämpenemismalleja luottoriskien ilmasto- ja ympäristöskenaarioanalyysissä, jonka perusteella arvoketjun loppupäässä eri luottosalkkujen ja asiakassektorien tärkeimmät siirtymäriskit ja fyysiset riskit tunnistetaan. NGFS:n Orderly -skenaario on linjassa Pariisin ilmastosopimuksen kanssa. Eri riskitekijöiden vaikutusten suuruus ja kohdentuminen asiakasyritysten luottoriskiparametreihin arvioidaan eteenpäin katsovalla simulaatiomallilla, joka mahdollistaa vaikutusten tarkastelun vuosittaisella tasolla 5–10 vuoden aikahorisontilla. Yhteisvaikutukset yleisiin portfoliotason riskiparametreihin otetaan huomioon ICAAP-menettelyssä. Lisäksi ilmasto- ja ympäristöriskejä analysoidaan muiden riskilajien osalta monipuolisesti stressitestein ja skenaarioanalyysein (tarkemmin kohdassa E1 SBM-3).

Ilmasto- ja ympäristöliitännäisten luottoriskien tunnistamisen prosessissa tunnistetut riskiajurit on jaoteltu fyysisiin ja siirtymäriskeihin ja niiden vaikutuksia luottosalkkujen riskeihin analysoidaan eri aikajänteillä skenaarioanalyysien avulla. Ilmasto- ja

ympäristöliitännäisiä riskejä ja riippuvuuksia tarkastellaan lyhyellä (<3v.) keskipitkällä (3–5v.) ja pitkällä (+10v.) aikavälillä. Luottoriskin skenaarioanalyysin aikajänne vaihtelee portfolioittain ja ulottuu tällä hetkellä pisimmillään 10 vuoden päähän, eli vuoteen 2034, ja mahdollistaa vuosittaisten vaikutusten tarkastelun. Markkinariskien skenaarioanalyysi sisältää aikahorisontit vuoteen 2030, 2040 ja 2050. Vakuutusliiketoiminnan skenaarioanalyysi ulottuu vuoteen 2050 ja mahdollistaa vuosittaisten vaikutusten tarkastelun.

ESG-näkökulmat markkinariskien hallinnassa
Ilmasto- ja ympäristöriskitekijät vaikuttavat markkinaodotusten muutosten myötä sekä OP Ryhmän sijoitustoiminnan markkinariskeihin että sijoittaja-asiakkaiden preferensseihin. Likviditeettiriskin vaikutuksia pyritään pienentämään laskemalla liikkeelle vihreitä katettuja joukkovelkakirjalainoja.

ESG-näkökulmat operatiivisten riskien hallinnassa
OP Ryhmän omaan toimintaan liittyen sään ääri-ilmiöt voivat aiheuttaa fyysisiä vahinkoja ja muita operatiivisia riskejä OP Ryhmän toimipisteille. Sään ääri-ilmiöistä johtuvat operatiiviset riskit toiminnan jatkuvuudelle voisivat aiheuttaa mainehaittoja, mikäli sidosryhmien odotuksia ei pystyttäisi täyttämään. OP Ryhmä analysoi toimipisteidensä ja toiminnan jatkuvuutensa operatiivisia riskejä aikavälillä 2025-2050 käyttäen perus-skenaariota ja vakavaa skenaariota ilmastoriskien osalta.

OP Ryhmässä on tunnistettu ja arvioitu fyysisten ilmasto- ja ympäristöriskien todennäköisyyttä ja vaikutusta lisäksi OP Ryhmän toimittajiin ja toimitusketjuihin ulkomailla analysoimalla tietoja toimittajien toimintojen sijainnista, kriittisyydestä ja jatkuvuudenhallintakeinoista sekä havaintoja ja arvioita vakavien fyysisten ilmastotapahtumien toteutumisen mahdollisista riskeistä vuoteen 2050 asti. Toimittajien ja toimitusketjujen fyysisten ilmastoriskien tarkastelussa on hyödynnetty NGFS Hot House -skenaariota ja IPCC21:n kartoitusta tarkemmista alueellisista fyysisistä riskeistä. Erityisesti tulvien ja helleaaltojen vaikutuksia on analysoitu osana operatiivisten riskien hallintaa toimitusketjuja ja toimittajia koskien. OP arvioi toimittajien suorittamaa fyysisten ilmasto- ja ympäristöriskien tunnistamista ja heidän käyttämiään hallintakeinoja mm. osana toimittaja-auditointeja.

OP Ryhmä on tunnistanut korkean ilmastosiirtymäriskin toimialat luottosalkuissaan ja sijoituskohteissaan. OP Ryhmä edellyttää yhtiökohtaisia päästövähennyssuunnitelmia näiltä suurilta korkean ilmastosiirtymäriskin toimialojen yritysrahoituksen asiakkailtaan vuoden 2025 loppuun mennessä. Lisäksi vastuullisista rahastoista poissuljetaan fossiilisten polttoaineiden arvoketjun yläpään toimialan yhtiöt, joilla ei ole uskottavaa strategiaa siirtymiseksi fossiilisista polttoaineista kestävämpiin liiketoimintamalleihin. Näillä toimilla OP Ryhmä pyrkii rajoittamaan omaisuuseriä ja liiketoimintoja, jotka eivät ole yhteensopivia ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen kanssa tai edellyttävät merkittäviä toimia saavuttaakseen yhteensopivuuden.

ESG-riskien hallinta liiketoimintasegmenteissä

Liiketoimintasegmenteissä tapahtuva ESG-riskien hallinta on osa OP Ryhmän arvoketjun loppupäähän liittyvää riskien hallintaa.

Pankkitoiminta
Osana yritysrahoitusta OP Ryhmässä toteutetaan toimialakohtaiseen olennaisuuteen perustuen yrityskohtainen ESG-analyysi arvoketjun loppupäässä. Käytännössä yritysasiakkaat luokitellaan niiden toimialalle tyypillisille ESG-tekijöille altistumisen perusteella ESG-toimialaluokkiin. Mikäli ESG-toimialaluokka ja asiakaskokonaisuuden vastuiden kokonaismäärä ovat merkittäviä, rahoituspäätöksen tueksi tehdään ESG-analyysi. ESG-analyysin avulla tunnistetaan olennaisia asiakkaan liiketoimintaan liittyviä ilmastonmuutokseen ja sen hillintään liittyviä teemoja. ESG-analyysitarvetta arvioidaan säännöllisesti asiakassuhteen aikana. Erillisen ESG-analyysin lisäksi asiantuntija-arvioinnin mallin piiriin kuuluvien yritysasiakkaiden luottoanalyysit sisältävät ESG-osion, mikäli asiakaskokonaisuuden vastuut ovat merkittävät. Osiossa tuodaan tiiviisti esille luottoriskin kannalta olennaiset toimialan ESG-riskit, mahdolliset yhtiökohtaiset ESG-riskit sekä se, miten yhtiö on näihin varautunut. OP Ryhmä on tehnyt linjauksia, joilla pyritään edistämään ilmastonmuutoksen hillintää. Uusia kivihiilivoimalaitoksia tai -kaivoksia tai uusien kivihiilivoimalaitosten tai -kaivosten rakentamista suunnittelevia yhtiöitä ei rahoiteta. OP Ryhmä on myös tarkentanut vuonna 2024 linjauksiaan öljyn ja maakaasun etsintä- ja tuotantoliiketoiminnan rahoittamisesta.

OP Varainhoito / OP-Rahastoyhtiö
OP Varainhoidon, yhdessä OP-Rahastoyhtiön kanssa, hoitamissa rahastoissa ilmastoriskejä on arvioitu useilla eri mittareilla, jotka kuvaavat mm. sijoituskohteiden hiili-intensiteettiä, niiden sijoitusten osuutta, jotka ovat linjassa Pariisin ilmastosopimuksen kanssa, sekä käyttökateriskillä, joka kuvaa päästöoikeuksien hinnan nousun vaikutusta sijoituskohteiden kannattavuuteen.

Sijoitustoiminnassa lyhyen ja pitkän aikavälin ilmastoriskitekijöiden vaikutuksia hallitaan integroimalla ilmastonäkökulmien analyysi ja seuranta osaksi salkunhoitoa, sekä soveltamalla kattavaa yhtiökohtaista ESG-dataa ilmastonmuutoksen riskeistä ja

mahdollisuuksista. Tämän lisäksi ilmastoriskitekijöiden vaikutuksia hallitaan poissulkemalla aktiivisissa ja suorissa sijoituksissa fossiilisiin polttoaineisiin pohjautuvaa liiketoimintaa. OP Ryhmän vastuullisista sijoitusrahastoista suljetaan pois ne sijoituskohteet, joiden liikevaihdosta yli 5 prosenttia muodostuu kivihiilen, öljyn tai maakaasun etsintä-, jakelu-, jalostus- tai tuotantoliiketoiminnasta, ja joilla ei ole selkeää sekä uskottavaa strategiaa fossiilisista polttoaineista siirtymiselle kestävämpiin liiketoimintamalleihin.

Vakuutus

Fyysiset ilmastoriskit vaikuttavat vahinkovakuutusliiketoimintaan, sillä näistä aiheutuvilla vahingoilla on yhteys korvausmenoon. OP Ryhmän Vahinkovakuutusliiketoiminnan vakuutustuotteet kattavat fyysisten ilmastoriskien aiheuttamia vahinkoja. Ilmastostressitestien lisäksi vahinkovakuutuksessa on analysoitu fyysisten ilmastoriskien olennaisuutta kartoittaen todennäköisiksi tunnistettujen ilmastouhkien taloudellisia vaikutuksia vakuutustoimintaan. Arvioinnissa on hyödynnetty tieteellisiä lähteitä sekä vahinkovakuutuksen eri toimintojen asiantuntijapohjaista tietoa ilmastouhkista ja niiden seurauksista vakuuttamiseen. Fyysistä ilmastoriskiä pidetään OP Ryhmässä merkittävänä, jos se on systeemitasolla ja taloudellisen toiminnan tasolla merkittävä. Ilmastonmuutoksen sopeutumistoimenpiteitä toteutetaan vakuutusliiketoiminnassa.

Pohjola Vakuutuksen ja OP-Henkivakuutuksen säännöllisessä riski- ja vakavaraisuusarviossa kuvataan ilmasto- ja ympäristöriskien tunnistaminen ja hallinta yhtiöiden toiminnassa. Pohjola Vakuutuksen ja OP-Henkivakuutuksen ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) -raporttien osana on ilmastoskenaarioanalyysit, joiden avulla tunnistetaan ja mitataan mahdollisia arvonmuutoksia sijoitustuotteittain sekä toimialoittain lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Sijoitustoiminnan markkinariskien ilmastoskenaarioiden vaikutuksia yhtiön vakavaraisuusasemaan arvioidaan yhdessä vakuutusriskien ilmastoskenaarioiden kanssa.

E2 Pilaantuminen ja E3 Vesivarat ja merten luonnonvarat

Kaksoisolennaisuusanalyysin tuloksissa kestävyysteemat E2 Pilaantuminen ja E3 Vesivarat ja merten luonnonvarat eivät olleet OP Ryhmälle olennaisia. OP Ryhmä teetti vuonna 2023 ensimmäisen pankkitoiminnassa käytetyn kiinteistöomaisuuden ilmasto- ja ympäristöriskiselvityksensä, joka päivitettiin vuonna 2024. Selvityksessä huomioitiin kiinteistöjen etäisyys luonnonsuojelualueisiin sekä tulva- ja hulevesiriskit. OP Ryhmän omistamat kiinteistöt eivät aiheuta riskiä luonnonsuojelualueelle, mutta alueiden kehittämisessä tulee huomioida sijainti luonnonsuojelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Tämän selvityksen lisäksi pilaantuminen huomioidaan OP Ryhmän ENCORE-työkaluun pohjautuvissa ekosysteemipalveluiden paine- ja riippuvuusarvioissa. Liiketoimintavaikutuksia pilaantumisen sekä vesivarojen ja merten luonnonvarojen osalta on arvioitu osana kaksoisolennaisuusanalyysia asiantuntijatyönä.

OP Ryhmä ei ole järjestänyt kuulemisia pilaantumiseen ja vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin liittyen.

E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit

Luonnon köyhtymisen tärkeimpiä ajureita ovat ilmastonmuutos, maankäytön muutokset, makean veden ja merten käytön muutokset, luonnon varojen suora hyödyntäminen ja ympäristön pilaantuminen.

OP Ryhmä selvitti vuonna 2023 ensimmäistä kertaa pankkitoiminnassa käytetyn kiinteistöomaisuuden ilmasto- ja ympäristöriskejä, ja selvitystä päivitettiin vuonna 2024, ja sitä on kuvattu yksityiskohtaisemmin osiossa ESRS2 SBM-3 E4.

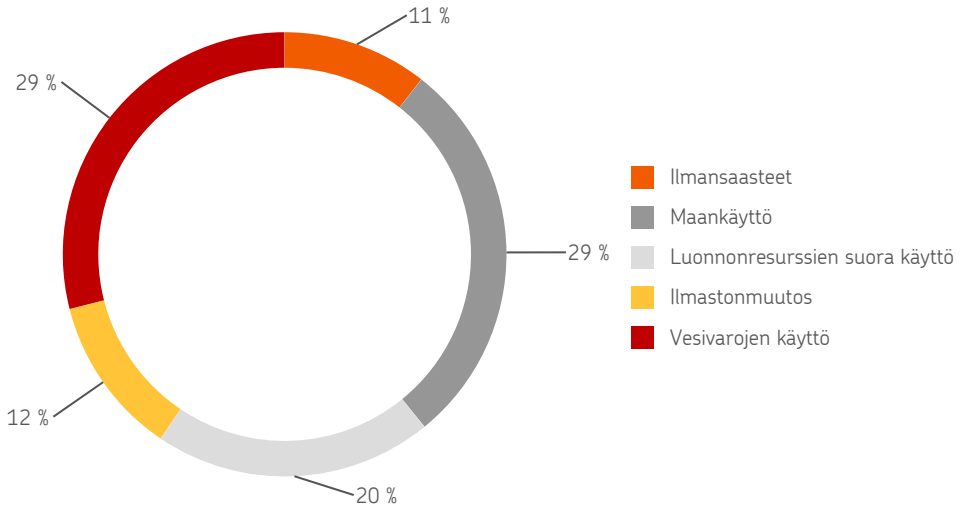
OP Ryhmä on osana ENCORE-analyysia tunnistanut biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviä fyysisiä riskejä sekä siirtymäriskejä osana laajempaa siirtymäriskiselvitystä. Analyyseissa tunnistetut riippuvuudet kanavoituvat fyysisiksi riskeiksi ja vaikutukset siirtymäriskeiksi. Järjestelmäriskejä ei ole erikseen tarkasteltu osana analyysia.

OP Ryhmän mahdollisina kielteisinä luontovaikutuksina tunnistetaan rahoituksen myöntäminen yrityksille, jotka vahingoittavat biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä toiminnallaan tai hankkeillaan. OP Ryhmässä on suoritettu ENCORE-työkalun pohjautuvia ekosysteemipalveluiden paine- ja riippuvuusarvioita vuodesta 2023 asti, ja viimeisimmän analyysin pohjalta veteen ja maaperään liittyvät ekosysteemipalvelut korostuvat niin yritysrahoituksen kautta syntyvien paineiden kuin riippuvuuksien osalta. Analyysi perustuu globaaleihin, ENCORE-työkalun mukaisiin, riippuvuus- ja painearvioihin, eikä niissä ole huomioitu rahoitettujen liiketoimintojen ja esimerkiksi niihin linkittyvien toimipisteiden maantieteellistä sijaintia.

Suoritetun ENCORE-pohjaisen analyysin perusteella OP Ryhmän yritysrahoituksen kannalta olennaisimmat toimialat ovat kiinteistöala, maa- ja metsätalous, energia-ala ja rakentaminen, liikenne ja varastointi, teollisuus ja kaupan ala johtuen joko näiden sektorien korkeista vaikutus- tai riippuvuusarvioista, ja OP Ryhmän näille toimialoille kohdistuvien yritysvastuiden määrästä.

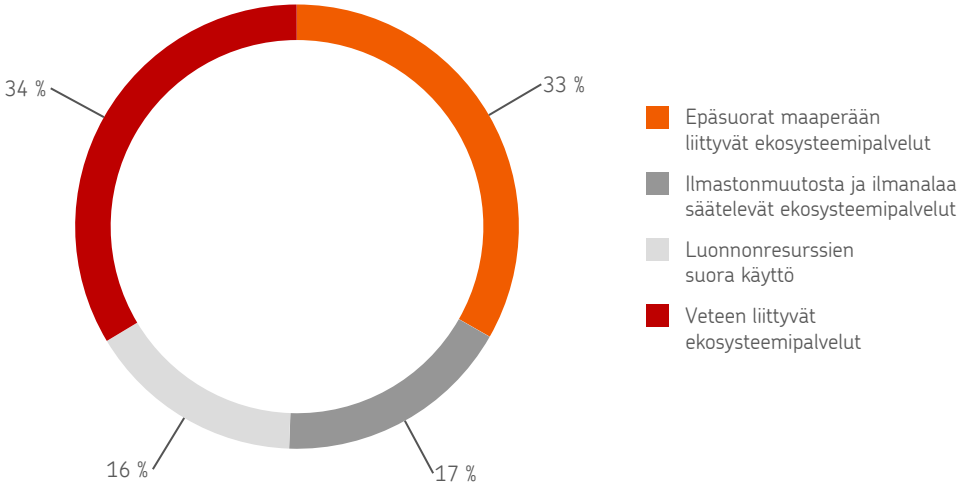
ENCORE-analyysit perustuvat karkeaan, globaalilla tasolla aggregoituun dataan, jolla ei pystytä huomioimaan esimerkiksi maantieteellisiä ja kansantaloudellisia eroja toimialoilla. ENCORE-dataa hyödynnetään olennaisimpien toimialojen tunnistamisessa, jotta granulaarisen datankeruun vaatimat resurssit saadaan kohdennettua jatkoanalyyseissä toimialoille, joilla OP Ryhmän toimilla on suurin vaikuttavuus.

Arviot yritysrahoituksen kautta syntyvistä vaikutuksista luontoon

OP Ryhmän luontoon liittyvä mahdollinen riski on lisääntynyt luottotappioriski johtuen asiakkaiden luontoon liittyvistä riippuvuuksista. OP Ryhmä on analysoinut keskeisiä ilmastonmuutokseen, luontoon ja sosiaalisiin näkökulmiin liittyviä siirtymäriskejä kymmenellä tärkeäksi tunnistetulla toimialalla. Toimialat ovat kiinteistöala, rakentaminen ja asuntolainat, kemian teollisuus, liikenne, maatalous, metsätalous, energia, vähittäiskauppa, raskas teollisuus, teknologiateollisuus ja kaivostoiminta. Luontoon liittyvät keskeiset siirtymäriskit olennaisilla toimialoilla nousevat lisääntyvästä ilmasto- ja luonnonsuojelusääntelystä, markkinamuutoksista sekä raaka-aineiden saatavuuden heikentymisestä.

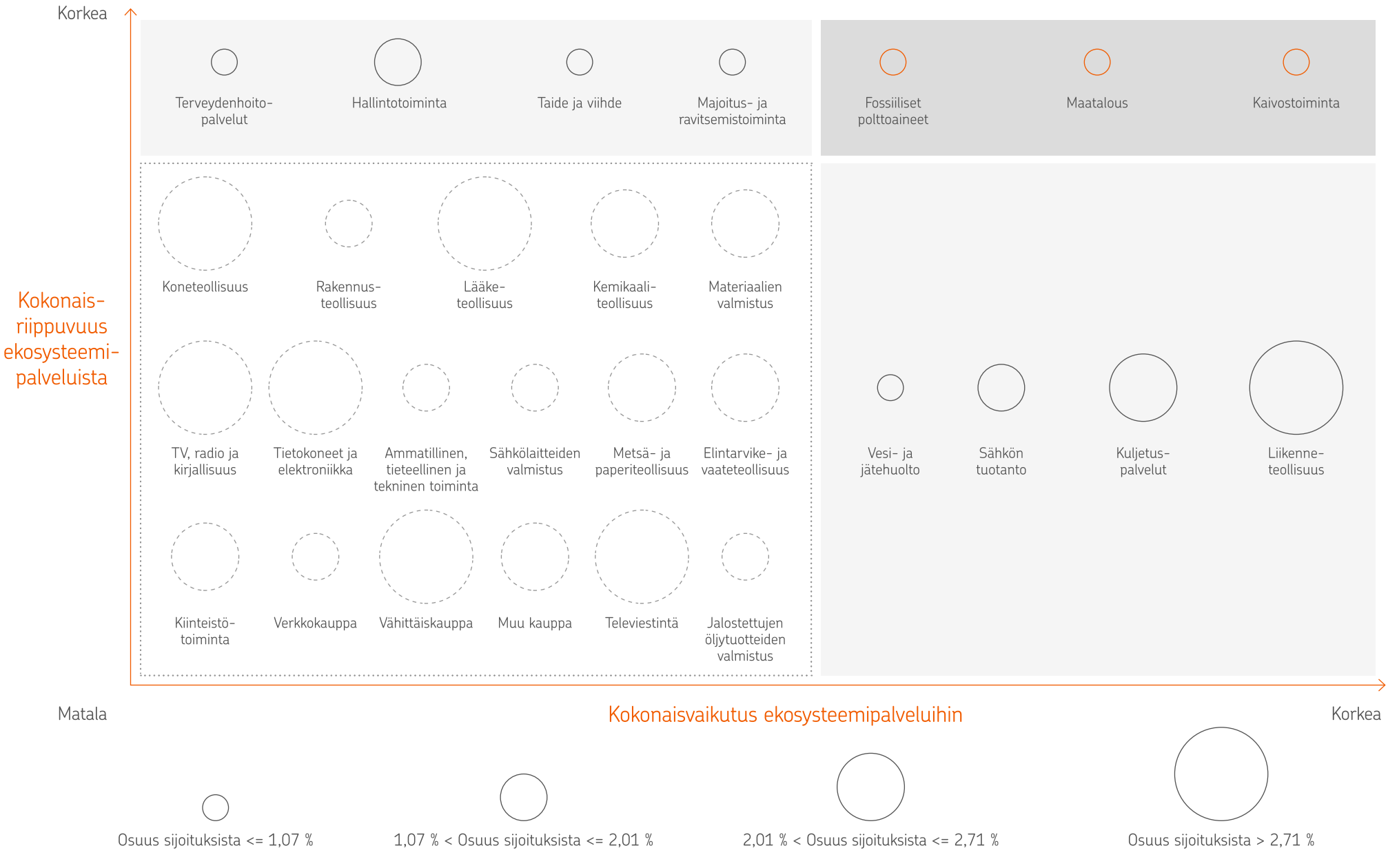
Arviot yritysrahoituksen riippuvuuksista luonnosta

Varainhoidon sijoituskohteina olevat yritykset ovat liiketoiminnassaan riippuvaisia luonnon ekosysteemipalveluista, ja samalla näiden yritysten toiminnalla on myös merkittäviä luontovaikutuksia omassa toiminnassaan ja arvoketjuissaan. Varainhoitajien mahdollisuudet mitata ja arvioida luontoon liittyviä taloudellisia riskejä ovat rajalliset, sillä paikkasidonnaisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen voidaan mitata pääosin epäsuorasti. Samalla sijoittajat tarvitsevat yhteismitallista dataa ja arviointijärjestelmää, jotta voidaan sopia julkaistavista tiedoista ja mittareista sekä asettaa tavoitteita. Tämä on erityisen tärkeää, jotta OP Ryhmä voi tunnistaa sijoituskohteiden merkittävimmät luontoriskit ja ne luonnonvarat tai luonnon tarjoamat ekosysteemipalvelut, joihin nämä riskit kohdistuvat.

Seuraavalla sivulla oleva kuvio osoittaa, miten laajasti hajautetuissa sijoituksissa korkeiden luontoriskitoimialojen osuus kaikista sijoituksista on vähäinen. Korkealla luontoriskillä viitataan niihin toimialoihin, joissa on samanaikaisesti erittäin korkea riippuvuus luonnon tarjoamista ekosysteemipalveluista ja joiden oma toiminta vahingoittaa luonnon tarjoamia ekosysteemipalveluja. Näitä toimialoja ovat muun muassa maatalous ja kaivostoiminta.

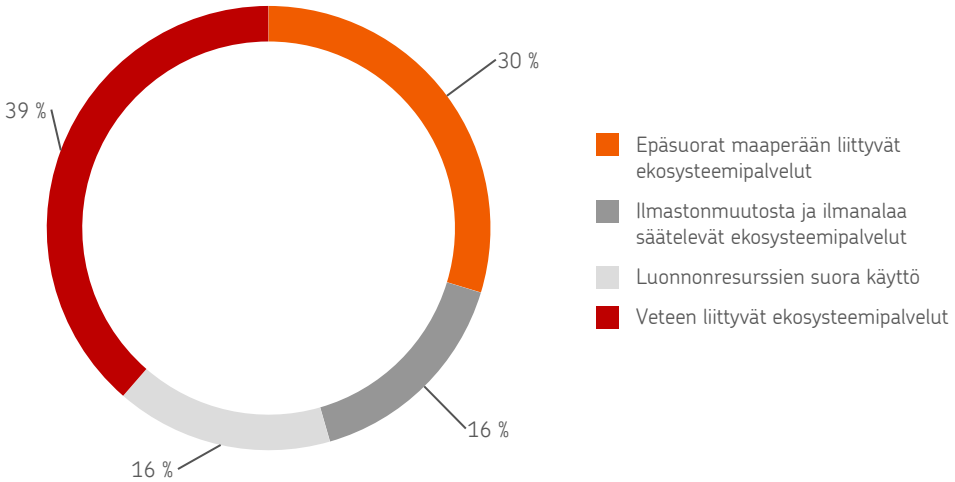
OP Ryhmän rahastojen suorien osake- ja korkosijoitusten luontoriskien painotus toimialoittain

Kun huomioidaan eri toimialojen osuudet kaikista sijoituksista, luontoriskien näkökulmasta olennaisimmat toimialat ovat eri teollisuudenalat (maa- ja ilmaliikenne, elektroniikkateollisuus, koneteollisuus), kuljetus- ja varastointitoiminta, sähkön tuotanto- ja jakelu sekä vesi- ja jätehuolto. Tässä analyysissä ei huomioida rahoitusalan sijoituskohteita, sillä ENCORE-työkalu perustuu jokaisen toimialan suoriin riippuvuuksiin ja vaikutuksiin.

Kun tuloksia analysoidaan eri ekosysteemipalvelujen näkökulmasta, sijoituskohteiden riippuvuuksissa painottuvat veteen ja maaperään liittyvät ekosysteemipalvelut. Teollisuuden alat, kuten lääke- ja koneteollisuus, ovat taloudellisesti merkittäviä. Samalla näillä aloilla on korkea riippuvuus vesivarojen tarjoamista ekosysteemipalveluista. Noin neljännes kaikista sijoituksista on sellaisilla toimialoilla, jotka ovat joko riippuvaisia tai erittäin riippuvaisia vesivarojen tarjoamista ekosysteemipalveluista.

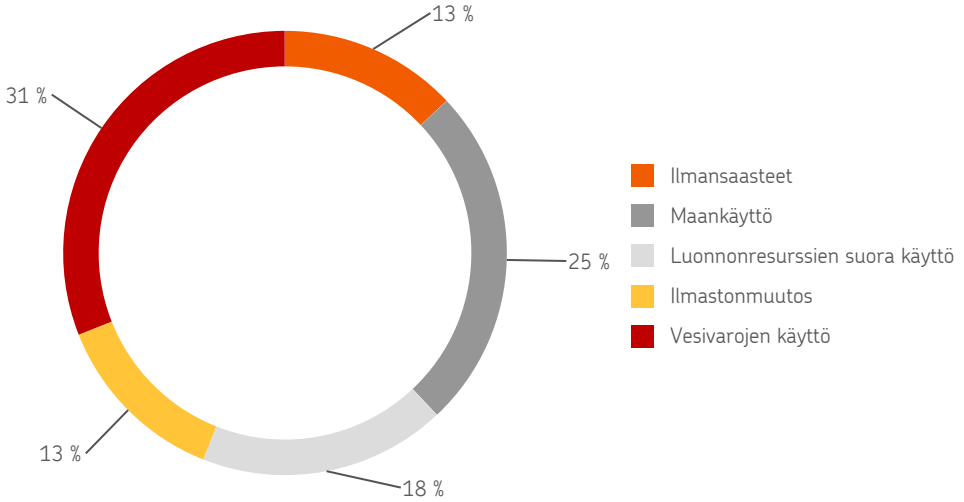
Arviot varainhoidon sijoituskohteiden riippuvuuksista luonnosta

Sijoituskohteiden haitallisina luontovaikutuksina korostuvat vesivarojen käyttö sekä maankäyttö, johtuen eri teollisuusalojen (elektroniikka-, kone-, ja lääketeollisuus) sekä televiestintäyritysten osuudesta kokonaissijoituksista. Noin kolmannes sijoituksista on toimialoilla, joilla on korkea tai hyvin korkea haitallinen vaikutus vesivarojen käyttöön.

Oheisessa kuvassa on esitetty OP Varainhoidon sijoitusten vaikutusten jakautuminen luontokadon ajurien suhteen.

Arviot varainhoidon sijoituskohteiden vaikutuksista luontoon

Pohjola Vakuutus on tarkastellut luonnon monimuotoisuuteen liittyviä toimenpiteitään OP Ryhmän luonnon monimuotoisuustiekartan laadinnan yhteydessä. Vakuutusalalla on myönteinen vaikutusmahdollisuus luonnon monimuotoisuuteen ja luontokadon hillitsemiseen esimerkiksi positiivisten luontovaikutusten huomioimisella vakuutuksen hinnoittelussa ja korvauskäytännöissä. Kielteisinä luontovaikutuksina voidaan pitää vakuutuksen myöntämistä kohteille tai sijoittamista kohteisiin, jotka vahingoittavat biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemejä. Kiertotalouden hyödyntäminen on lisäksi tunnistettu OP Ryhmän luontotiekartassa edistävän luonnonvarojen kestävää käyttöä ja luontokadon hillitsemistä. Luonnon monimuotoisuutta tarkastellaan muun ohessa yhdessä kiertotalousnäkökulmien kanssa. Kiertotalouden toimia on käsitelty tarkemmin luvussa E1 osana ilmastonmuutoksen hillintään liittyviä toimia.

E5 Kiertotalous

Kaksoisolennaisuusanalyysiin tuloksena kestävyysteema E5 Kiertotalous ei ollut olennainen OP Ryhmälle. OP Ryhmän omaan toimintaan ei liity merkittäviä materiaalivirtoja. OP Ryhmän liiketoimintojen osalta on kiertotaloutta arvioitu erityisesti osana vakuutusliiketoimintaa. Vakuutusliiketoiminnassa analysoidaan vahinkojen korvaamiseen liittyviä materiaalivirtoja, jotta voidaan tunnistaa mahdollisuuksia hyödyntää tavaroiden ja tuotteiden uudelleen käyttämistä, korjaamista, kunnostamista ja kierrättämistä.

Kiertotalouteen liittyvien vaikutusten ja mahdollisuuksien analysointi toteutetaan vakuutuslajikohtaisesti, sillä kumppaneiden toimintaympäristö ja korvattavan vahingon laatu vaihtelevat erilaisissa vahinkotapauksissa. OP Ryhmä selvittää säännöllisesti, miten asiakkaat suhtautuvat vastuullisuuteen ja kuinka vastuullisena he kokevat OP Ryhmän toiminnan. Asiakastutkimuksessa mitataan muun muassa asiakkaiden näkemystä kierrätettyjen osien ja tuotteiden käytöstä vahingon korvaustilanteissa sekä asiakkaiden valmiutta vastaanottaa omaisuusvahingon sattuessa käytetty tuote vahingoittuneen tilalle.

OP Ryhmä ei ole järjestänyt kuulemisia kiertotalouteen liittyen.

G1 Liiketoiminnan harjoittaminen

Liiketoiminnan harjoittamiseen liittyviä olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia on arvioitu laajasti OP Ryhmän toimialalla, pankki-, vakuutus- ja sijoitusalalla ryhmän toiminta-alueella eli Suomessa ja Baltiassa. Liiketoiminnan harjoittamiseen liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisessa hyödynnettiin esimerkiksi työhyvinvointikyselyitä ja hankinnassa tehtäviä arviointeja siitä, mitä riskejä ja vastuullisuusteemoja hankittavaan palveluun ja mahdolliseen toimittajaan mahdollisesti liittyy.

Kestävyysselvityksissä huomioon otetut ESRS-standardien tiedonantovaatimukset (IRO-2)

OP Ryhmän raportoitavien tietopisteiden tunnistaminen tehtiin asiantuntijatyönä verraten tietopisteitä olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin. Vertailussa huomioitiin raportin käyttäjien tarpeet.

Alla olevassa sisällysluettelossa on kuvattu mistä kohtaa raporttia kukin ESRS-tiedonantovaatimus löytyy.

ESRS	Sivunumero
ESRS 2 Yleiset tiedot	
BP-1 Kestävyysselvitysten yleiset laatimisperusteet	81
BP-2 Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot	81
GOV-1 Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli	83
GOV-2 Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat	86
GOV-3 Kestävyyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin	86
GOV-4 Selvitys kestävyyttä koskevasta due diligence prosessista	87
GOV-5 Riskienhallinta ja sisäinen valvonta kestävyysraportoinnin osalta	87
SBM-1 Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju	89
SBM-2 Sidosryhmien edut ja näkemykset	92
SBM-3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	94, 299, 315, 321, 324
IRO-1 Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	106
IRO-2 Yrityksen kestävyysselvityksissä huomioon otetut ESRS-standardien tiedonantovaatimukset	116
ESRS E1 Ilmastonmuutos	
E1-1 Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma	271
E1-2 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimintaperiaatteet	276
E1-3 Ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit	278
E1-4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet	272
E1-5 Energiakulutus ja energialähteiden yhdistelmä	281
E1-6 Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt	282
E1-9 Olennaisten fyysisten ja siirtymäriskien ja mahdollisten ilmastoon liittyvien mahdollisuuksien ennakoidut taloudelliset vaikutukset	293
ESRS E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	
E4-1 Siirtymäsuunnitelma sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien huomioiminen strategiassa ja liiketoiminnassa	294
E4-2 Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimintaperiaatteet	294
E4-3 Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimet ja resurssit	295
E4-4 Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät tavoitteet	296
E4-6 Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien riskien ja mahdollisuuksien ennakoidut taloudelliset vaikutukset	297
ESRS S1 Oma työvoima	
S1 SBM-3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	299
S1-1 Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet	300
S1-2 Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista omien työntekijöiden ja heidän edustajiensa kanssa	305
S1-3 Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat omille työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	305
S1-4 Toimien toteuttaminen omaan työvoimaan kohdistuvien olennaisten vaikutusten suhteen ja toimintatavat omaan työvoimaan liittyvien olennaisten riskien vähentämiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien vaikuttavuus	306
S1-5 Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan	309
S1-6 Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet	311
S1-7 Yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien muiden kuin työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet	312

ESRS	Sivunumero
S1-9 Monimuotoisuuden mittarit	312
S1-11 Sosiaalinen suojelu	313
S1-12 Vammaiset henkilöt	313
S1-14 Terveyttä ja turvallisuutta koskevat mittarit	313
S1-16 Ansiotuloa koskevat mittarit (palkkaero ja kokonaisansiot)	314
S1-17 Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset	314
ESRS S2 Arvoketjun työntekijät	
S2 SBM-3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	315
S2-1 Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet	316
S2-2 Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista arvoketjujen työntekijöiden kanssa	317
S2-3 Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat arvoketjun työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	317
S2-4 Arvoketjun työntekijöihin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus	318
S2-5 Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet	320
ESRS S3 Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt	
S3 SBM-3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	321
S3-1 Vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin liittyvät toimintaperiaatteet	321
S3-2 Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen kanssa	322
S3-3 Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat vaikutusten kohteena oleville yhteisöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	322
S3-4 Vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus	323
S3-5 Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet	323
ESRS S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät	
S4 SBM-3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	324
S4-1 Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät toimintaperiaatteet	325
S4-2 Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa	326
S4-3 Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	327
S4-4 Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuvien olennaisten riskien ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus	328
S4-5 Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet	330
ESRS G1 Liiketoiminnan harjoittaminen	
G1-1 Yrityskulttuuri ja liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet	332
G1-2 Suhteet toimittajiin	335
G1-3 Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen	336
G1-4 Vahvistetut korruptio- tai lahjontatapaukset	336
G1-6 Maksukäytännöt	337

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS 2 GOV-1 Hallituksen sukupuolijakauma 21 kohdan d alakohta	83	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 13		Komission delegoitu asetus (EU) 2020/1816 (5), liite II	
ESRS 2 GOV-1 Riippumattomien hallituksen jäsenten prosenttiosuus 21 kohdan e alakohta	83			Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	
ESRS 2 GOV-4 Selvitys kestävyyttä koskevasta due diligence-prosessista 30 kohta	87	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 10			
ESRS 2 SBM-1 Osallistuminen fossiilisiin polttoaineisiin liittyvään toimintaan 40 kohdan d alakohdan i alakohta	ei raportoida	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 4	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla;komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2453 (6)taulukko 1: Ympäristöön liittyvää riskiä koskevat laadulliset tiedot ja taulukko 2: Yhteiskuntaan liittyvää riskiä koskevat laadulliset tiedot	Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	
ESRS 2 SBM-1 Osallistuminen kemikaalien tuotantoon liittyvään toimintaan 40 kohdan d alakohdan ii alakohta	ei raportoida	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 9		Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	
ESRS 2 SBM-1 Osallistuminen kiistanalaisiin aseisiin liittyvään toimintaan 40 kohdan d alakohdan iii alakohta	ei raportoida	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 14		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 (7) 12 artiklan 1 kohta, delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II	
ESRS 2 SBM-1 Osallistuminen tupakan viljelyyn ja tuotantoon liittyvään toimintaan 40 kohdan d alakohdan iv alakohta	ei raportoida			Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta, delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II	

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS E1-1 Siirtymäsuunnitelma ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä 14 kohta	271				Asetuksen (EU) 2021/1119 2 artiklan 1 kohta
ESRS E1-1 Pariisin sopimuksen mukaisten vertailuarvojen ulkopuolelle suljetut yritykset 16 kohdan g alakohta	271		Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2453 lomake 1: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät – Ilmastonmuutokseen liittyvä siirtymäriski: Vastuiden luottoluokka toimialan, päästöjen ja jäljellä olevan maturiteetin mukaan	Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohdan d–g alakohta ja 12 artiklan 2 kohta	
ESRS E1-4 Kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet 34 kohta	272	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 4	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2453 lomake 3: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät – Ilmastonmuutokseen liittyvä siirtymäriski: Mukauttamismittarit	Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 6 artikla	
ESRS E1-5 Fossiilisista lähteistä peräisin olevan energian kulutus eriteltynä lähteiden mukaan (vain ilmastovaikutuksiltaan merkittävät alat) 38 kohta	ei raportoida	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 5 ja taulukon 2 indikaattori 5			
ESRS E1-5 Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä 37 kohta	282	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 5			

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS E1-5 Energiaintensiteetti, joka liittyy toimintaan ilmastovaikutuksiltaan merkittävillä aloilla 40–43 kohta	ei raportoida	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 6			
ESRS E1-6 Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt 44 kohta	283	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattorit 1 ja 2	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2453 lomake 1: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät – Ilmastonmuutokseen liittyvä siirtymäriski: Vastuiden luottoluokka toimialan, päästöjen ja jäljellä olevan maturiteetin mukaan	Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 5 artiklan 1 kohta, 6 artikla ja 8 artiklan 1 kohta	
ESRS E1-6 Kasvihuonekaasujen bruttopäästöjen intensiteetti 53–55 kohta	286	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 3	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2453 lomake 3: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät – Ilmastonmuutokseen liittyvä siirtymäriski: Mukauttamismittarit	Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 8 artiklan 1 kohta	
ESRS E1-7 Kasvihuonekaasujen poistot ja päästöhyvitykset 56 kohta	ei olennainen				Asetuksen (EU) 2021/1119 2 artiklan 1 kohta
ESRS E1-9 Vertailuarvosalkun alttius ilmastoon liittyville fyysisille riskeille 66 kohta	ei raportoida ensimmäisenä vuotena			Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II	

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS E1-9 Rahallisten määrien erittely akuutin ja kroonisen fyysisen riskin mukaan 66 kohdan a alakohta ESRS E1-9 Sellaisten merkittävien omaisuuserien sijaintipaikka, joihin kohdistuu olennainen fyysinen riski 66 kohdan c alakohta	ei raportoida ensim-mäisenä vuotena		Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/2453, 46 ja 47 kohta; Lomake 5: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät – Ilmastonmuutokseen liittyvä fyysinen riski: Vastuut, joihin kohdistuu fyysinen riski		
ESRS E1-9 Yrityksen kiinteistöomaisuuden kirjanpitoarvo eriteltynä energiatehokkuusluokittain 67 kohdan c alakohta	ei raportoida ensim-mäisenä vuotena		Asetuksen (EU) N:o 575/2013 449 a artikla; komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/2453, 34 kohta; Lomake 2: Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät – Ilmastonmuutokseen liittyvä siirtymäriski: Kiinteistövakuudelliset lainat – Vakuuden energiatehokkuus		
ESRS E1-9 Ilmastoon liittyvien mahdollisuuksien huomioiminen salkussa 69 kohta	ei raportoida ensim-mäisenä vuotena			Delegoitu asetus (EU) 2020/1818, liite II	
ESRS E2-4 Kunkin sellaisen ilmaan, veteen ja maaperään päätyvän epäpuhtauden määrä, joka mainitaan E-PRTR-asetuksen (epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskeva eurooppalainen rekisteri) liitteen II luettelossa 28 kohta	ei olennainen	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 8, taulukon 2 indikaattorit 1, 2 ja 3			
ESRS E3-1 Vesivarat ja merten luonnonvarat 9 kohta	ei olennainen	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 7			

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS E3-1 Kohdennetut toimintaperiaatteet 13 kohta	ei olennainen	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 8			
ESRS E3-1 Merien ja valtamerten kestävyys 14 kohta	ei olennainen	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 12			
ESRS E3-4 Kierrätetyn ja uudelleenkäytetyn veden kokonaismäärä 28 kohdan c alakohta	ei olennainen	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 6.2			
ESRS E3-4 Kokonaisvedenkulutus kuutiometreinä oman toiminnan liikevoittoa kohti laskettuna 29 kohta	ei olennainen	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 6.1			
ESRS 2 – SBM-3 – E4 16 kohdan a alakohdan i alakohta	97	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 7			
ESRS 2 – SBM-3 – E4 16 kohdan b alakohta	97	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 10			
ESRS 2 – SBM-3 – E4 16 kohdan c alakohta	97	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 14			
ESRS E4-2 Kestävät maata tai maataloutta koskevat käytännöt tai toimintaperiaatteet 24 kohdan b alakohta	295	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 11			
ESRS E4-2 Kestävät meriin liittyvät käytännöt tai toimintaperiaatteet 24 kohdan c alakohta	295	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 12			

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS E4-2 Metsäkatoon puuttumista koskevat toimintaperiaatteet 24 kohdan d alakohta	295	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 15			
ESRS E5-5 Kierrättämätön jäte 37 kohdan d alakohta	ei olennainen	Liitteen 1 taulukon 2 indikaattori 13			
ESRS E5-5 Vaarallinen jäte ja radioaktiivinen jäte kohta 39	ei olennainen	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 9			
ESRS 2 – SBM-3 – S1 Pakkotyötapausten riski 14 kohdan f alakohta	299	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 13			
ESRS 2 – SBM-3 – S1 Lapsityövoimatapausten riski 14 kohdan g alakohta	299	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 12			
ESRS S1-1 Ihmisoikeuspoliittiset sitoumukset 20 kohta	302	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 9 ja taulukon 1 indikaattori 11			
ESRS S1-1 Kansainvälisen työjärjestön kahdeksan perusyleissopimuksen käsittelemiä aiheita koskevat due diligence -käytännöt 21 kohta	302			Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	
ESRS S1-1 Ihmiskaupan ehkäisemistä koskevat prosessit ja toimenpiteet 22 kohta	302	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 11			

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS S1-1 työtapaturmien ehkäisemistä koskevat toimintaperiaatteet tai hallintajärjestelmä 23 kohta	304	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 1			
ESRS S1-3 Epäkohtien tai valitusten käsittelyjärjestelmät 32 kohdan c alakohta	305	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 5			
ESRS S1-14 Kuolemantapausten lukumäärä ja työtapaturmien lukumäärä ja osuus 88 kohdan b ja c alakohta	313	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 2		Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	
ESRS S1-14 Loukkaantumisten, onnettomuuksien, kuolemantapausten tai sairauksien vuoksi menetettyjen päivien määrä 88 kohdan e alakohta	313	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 3			
ESRS S1-16 Sukupuolten välinen tasoittamaton palkkaero 97 kohdan a alakohta	314	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 12		Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	
ESRS S1-16 Toimitusjohtajan suhteettoman suuri palkka 97 kohdan b alakohta	314	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 8			
ESRS S1-17 Syrjintätapaukset 103 kohdan a alakohta	314	Liitteen I taulukon 3 indikaattori 7			
ESRS S1-17 Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n periaatteiden noudattamatta jättäminen 104 kohdan a alakohta	ei raportoida	Liitteen I taulukon 1 indikaattori 10 ja taulukon 3 indikaattori 14		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta	

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS 2 – SBM-3 – S2 Huomattava lapsityövoiman tai pakkotyön käytön riski arvoketjussa 11 kohdan b alakohta	315	Liitteen I taulukon 3 indikaattorit 12 ja 13			
ESRS S2-1 Ihmisoikeuspoliittiset sitoumukset 17 kohta	316	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 9 ja taulukon 1 indikaattori 11			
ESRS S2-1 Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet 18 kohta	316	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattorit 11 ja 4			
ESRS S2-1 Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta jättäminen 19 kohta	316	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 10		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta	
ESRS S2-1 Kansainvälisen työjärjestön kahdeksan perusyleissopimuksen käsittelemiä aiheita koskevat due diligence -käytännöt 19 kohta	316			Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	
ESRS S2-4 Arvoketjun alku- ja loppupäähän liittyvät ihmisoikeusongelmat ja ihmisoikeuksien loukkaukset 36 kohta	320	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 14			
ESRS S3-1 Ihmisoikeuspoliittiset sitoumukset 16 kohta	322	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 9 ja taulukon 1 indikaattori 11			

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS S3-1 Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden, ILO:n periaatteiden tai OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta 17 kohta	322	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 10		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta	
ESRS S3-4 Ihmisoikeusongelmat ja ihmisoikeuksien loukkaukset 36 kohta	323	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 14			
ESRS S4-1 Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät toimintaperiaatteet kohta 16	325	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 9 ja taulukon 1 indikaattori 11			
ESRS S4-1 Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta jättäminen 17 kohta	326	Liitteen 1 taulukon 1 indikaattori 10		Delegoidun asetuksen (EU) 2020/1816 liite II; delegoidun asetuksen (EU) 2020/1818 12 artiklan 1 kohta	
ESRS S4-4 Ihmisoikeusongelmat ja ihmisoikeuksien loukkaukset 35 kohta	330	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 14			
ESRS G1-1 Korruption vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus 10 kohdan b alakohta	334	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 15			
ESRS G1-1 Väärinkäytösten paljastajien suojelu 10 kohdan d alakohta	335	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 6			

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Sivunumero	Viittaus tiedonantovelvoite-asetukseen	Viittaus Pilariin 3	Viittaus vertailuarvoasetukseen	Viittaus EU:n ilmastolakiin
ESRS G1-4 Korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevien lakien rikkomisesta määrätyt sakot 24 kohdan a alakohta	336	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 17		Delegoitu asetus (EU) 2020/1816, liite II	
ESRS G1-4 Korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevat normit 24 kohdan b alakohta	336	Liitteen 1 taulukon 3 indikaattori 16			

Ympäristötiedot

EU-taksonomia 129
E1 - Ilmasto 271
E4 - Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit 294

EU-taksonomia

EU-taksonomia – Ympäristön kannalta kestävät taloudelliset toiminnot

Vuonna 2021 voimaan tulleella EU:n kestävän rahoituksen taksonomialuokittelulla (taksonomia-asetus EU/2020/852) on tavoitteena määritellä rahoitus- ja sijoituskohteiden kestävyys. Vuosilta 2021 ja 2022 rahoitusala raportoi taksonomiakelpoisuutta ja vuodelta 2023 raportoitiin ensimmäisen kerran taksonomianmukaisuuden tulosindikaattorit sääntelyn edellyttämillä lomakkeilla. Raportoinnista on annettu ohjeistus erikseen luottolaitoksille, omaisuudenhoitajille, sijoituspalveluyrityksille ja vakuutuslaitoksille. OP Ryhmä harjoittaa sijoitustoimintaa maailmanlaajuisesti, joten merkittävä osa sijoituskohteista ei kuulu EU-taksonomiaraportoinnin piiriin.

Vuodelta 2024 raportoidaan taksonomianmukaisuutta ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen osalta sekä kelpoisuutta vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävän käytön ja suojelun, kiertotalouteen siirtymisen, saastumisen ehkäisyn ja hallinnan sekä luonnon monimuotoisuuden, ekosysteemien suojelun ja ennallistamisen osalta. Tärkein tulosindikaattori on vihreiden omaisuuserien osuus eli Green Asset Ratio (GAR), joka kuvaa taksonomianmukaisten vastuiden osuutta luottolaitoksen kokonaisvaroista. OP Ryhmän lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR) oli 6,6 prosenttia vastapuolten liikevaihtoindikaattorin perusteella ja 7,1 prosenttia vastapuolten pääomamenojen (CapEx) perusteella.

Taksonomialuokittelun vaikutuksia OP Ryhmään, sen strategiaan ja asiakkaisiin arvioidaan jatkuvasti. OP Ryhmä ohjaa asiakkaitaan varautumaan ja sopeutumaan ilmastonmuutoksen erilaisiin vaikutuksiin ja niihin liittyviin riskeihin. OP Ryhmä seuraa kestävän rahoituksen sääntelyn ja taksonomian kehittymistä, koska ne muuttavat toimintaympäristöä ja menestymisen edellytyksiä.

OP Ryhmän luokitusjärjestelmän mukaisuutta kuvaavat tulosindikaattorit olivat vuoden 2024 lopussa 5,2 prosenttia liikevaihtoon perustuen ja 5,6 prosenttia pääomamenoihin perustuen. OP Ryhmän tulosindikaattorit on laskettu liiketoiminta-alueiden (luottolaitosten, vakuutusyritysten, omaisuudenhoitajien ja sijoituspalveluyritysten) tuotoilla painotettuina tulosindikaattorien keskiarvoina.

Yritysrahoituksen vastuita koskevat taksonomiatiedot on kerätty vuoden 2024 aikana laskennan piirissä olevien yritysten julkisista tilikautta 2023 koskevista raporteista. Näiden tietojen perusteella on muodostettu OP Ryhmän yritysrahoitusta koskevat taksonomiaosuudet EU-taksonomian sääntelyä noudattaen.

Kokonaisuudessaan OP Ryhmän yritysasiakkaiden, muiden kuin rahoitusalan yritysten, liikevaihtoon perustuva taksonomianmukainen osuus kasvoi hieman edellisestä vuodesta, kun taas pääomamenoihin perustuva taksonomianmukainen osuus puolestaan laski hieman. Joka tapauksessa taksonomianmukainen osuus oli edelleen vuonna 2024 aiemmin odotettua korkeammalla tasolla. Suurin osa mukaisista toiminnoista tuki taksonomian ilmastonmuutoksen hillinnän tavoitteita, kun taas ilmastonmuutokseen sopeutumisen tavoitteiden tukeminen jatkui edelleen alhaisella tasolla. Suurin osa taksonomianmukaisesta liikevaihdosta ja pääomamenoista muodostui sähköntuotannon ja kiinteistöalan toimialoilta.

Taksonomiakelpoisuus kasvoi suhteessa taksonomianmukaisuuteen edellisestä vuodesta, pääasiassa siksi, että 2024 oli ensimmäinen vuosi, jolloin yritysasiakkaat raportoivat kelpoisuutta myös taksonomian neljän muun kuin ilmastonmuutokseen liittyvän ympäristötavoitteen osalta. Näistä siirtyminen kiertotalouteen sekä ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen nousivat tyypillisimmiksi tavoitteiksi, joiden piiriin yritysten kelpoiset toiminnot sijoittuivat.

Yritysrahoituksen osalta OP Ryhmä analysoi ja seuraa yritysten taksonomianmukaisuuden kehitystä sekä markkinan kehitystä taksonomian hyödyntämisessä. Muodostuneen markkinakäytännön mukaisesti kestävän rahoituksen kriteereihin on tuotu enenevissä määrin EU-taksonomiaan soveltuvia kriteereitä. Samalla, OP Ryhmä varautuu siihen, että taksonomiamukaisten taloudellisten toimintojen painoarvo mahdollisesti kasvaa tulevaisuudessa. Taksonomiaraportointivelvollisuuden piirissä oleva yritysjoukko kasvaa kestävyysraportointidirektiivi CSRD:n soveltamisalan laajenemisen johdosta ja siten myös taksonomianmukaisen osuuden OP Ryhmän toiminnassa voidaan odottaa kasvavan.

OP Ryhmä käyttää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) Energiatodistusrekisterin tietoja kotitalouksille myönnettyjen asuntoluottojen ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävän edistämisen kriteereiden – eli rahoitettavien kohteiden energiatehokkuuteen liittyvien kriteereiden – seuraamisessa.

Energiatodistustietoja on yhdistetty OP Ryhmän rahoittamille asunnoille usealla eri menetelmällä. Näille merkittävän edistämisen kriteereiden täyttyminen arvioidaan suhteessa taksonomian perusteella laskettuihin kansallisiin raja-arvoihin. Vuodelta 2024 raportoitava taksonomian mukainen asuntoluottokanta kasvoi noin 9 prosenttia pääasiassa datan paremman kattavuuden vuoksi. Kaikille rahoitetuille asunnoille ei pystytä yhdistämään energiatodistustietoja esimerkiksi siksi, että kyseiselle rakennukselle ei ole saatavilla energiatodistusta. Merkittävän edistämisen kriteerit eivät täyty näille rahoitetuille asunnoille. Lisäksi OP Ryhmässä on arvioitu asuntoluottojen fyysisiä ilmastoriskejä. Taksonomianmukaisuuden raportoinnissa on huomioitu ne kohteet, joihin ei kohdistu arvion perusteella merkittäviä fyysisiä ilmastoriskejä. Taksonomian mukaisiksi on laskettu ne rahoitetut asunnot, jotka täyttävät merkittävän edistämisen kriteerit, eivätkä ole alttiita merkittäville fyysisille ilmastoriskeille, kuten tulvariskille.

OP Ryhmä on markkinajohtaja asuntoluotoista Suomessa. OP Ryhmän osuuspankit rahoittavat laajasti asuntoluottoja eri puolilla Suomea. OP Ryhmä kannustaa asuntojen energiatehokkuuden parantamistoimiin ympäri Suomea. Yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi niitä tarvitaan niin kasvukeskuksissa kuin muillakin alueilla. OP Ryhmä seuraa taksonomian ja vihreiden lainojen markkinakäytäntöjen kehitystä ja arvioi näiden vaikutusta myös tuotekehityksessään. Vuonna 2024 OP Ryhmä kehitti tuotteen pientalojen energiaremontteihin, joka huomioi taksonomian ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävän edistämisen kriteerit.

Autolainat ja osa perusparannuslainoista ovat taksonomiakelpoisia, mutta taksonomianmukaisuudesta ei kaikilta osin ole saatavilla riittäviä tietoja. Lisätietoja OP Ryhmän auto- ja perusparannuslainojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta on saatavilla kohdassa “Taksonomiaraportointia täydentävät vapaaehtoiset tiedot”.

OP Ryhmän sijoitustoiminnan (mukaan lukien sijoituspalvelut ja Varainhoidon sijoitukset) taksonomiaraportoinnissa hyödynnetään sääntelyn piiriin kuuluvien NFRD-yritysten raportoimaa taksonomiadataa sijoituskohteina olevien yritysten edeltävältä tilikaudelta. Data on ulkopuolisen palveluntarjoajan keräämää, ja se kattaa kaikki osake- ja korkosijoitukset näissä yrityksissä. Datapalvelun tarjoaja on kerännyt tiedot sellaisena kuin yritykset ovat ne raportoineet, joten mahdolliset puutteet yritysten raportoimissa lomakkeissa vaikuttavat suoraan joihinkin laskentakaavioihin ja tuloksiin. Lisäksi ulkopuolisen palveluntarjoajan taksonomianmukaisuusdataa hyödynnetään sijoitustoiminnassa osana kestävien sijoitusten analyysimallia, joka tunnistaa EU-taksonomian mukaisen toiminnan positiivisena ympäristötavoitteena. Dataa raportoidaan myös OP Ryhmän asiakkaille. Analyysimallia hyödyntäen osalle sijoitusrahastoista on asetettu minimiallokaatio taksonomian mukaisille sijoituksille.

Taksonomiamukaisuuslaskelmissa korostuvat ilmastonmuutoksen hillintään liittyvät taloudelliset toiminnot. Sijoitustoiminnan kiinteistövarallisuuden taksonomia-mukaisuuslaskelmat perustuvat palveluntuottajan tekemään taksonomia-analyysiin. Laskelmissa on huomioitu yhteenlasketut hallinnoitavat varat sellaisten taksonomia-mukaisten kiinteistöjen osalta, jotka ovat tuottaneet vuokratuloa ja joihin on tehty pääomakulujen mukaisia investointeja. Analyysit perustuvat ilmastonmuutoksen hillintää koskeviin taksonomian teknisiin kriteereihin.

Varainhoidon kokonaisuuden taksonomiamukaisuus laski vuonna 2024 verrattuna edelliseen vuoteen, johtuen kiinteistöomaisuuden myynnistä ja muutoksista kiinteistöomaisuuden arvostuksissa. Muissa omaisuusluokissa taksonomiamukaisuus nousi hieman raportointivaateen laajentuessa.

Vahinko- ja jälleenvakuuttaminen ilmastoon liittyvien uhkien varalta on luokiteltu EU-taksonomiassa ilmastonmuutokseen sopeutumista mahdollistavaksi toiminnaksi. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on varautumista ilmastonmuutoksen aiheuttamiin seurauksiin. Ilmastoon liittyvien uhkien merkintää koskevien vakuutuspalvelujen tarjoaminen on taksonomian delegoidun säädöksen luokan 10.1 alaisesti taksonomiakelpoista toimintaa.

Pohjola Vakuutus on edellisinä vuosina laskenut taksonomiakelpoisen toiminnan osuuden noudattamalla toimialalla yleistä tulkintaa. Tulkinnan mukaisesti taksonomiakelpoisen vahinkovakuutustoiminnan on katsottu sisältävän vakuutustuotteen vakuutusmaksutulon kokonaisuudessaan, mikäli säädöksessä listattuihin vakuutuslajeihin kuuluva vakuutustuote kattaa myös ilmastosta aiheutuvia vahinkoja. Komission tiedonannon 8.11.2024 kohdassa 67 tarkennetaan, että taksonomiakelpoinen vakuutusmaksutulo rajoittuu vain siihen vakuutustoimintaan, joka kohdistuu ilmastoon liittyvien uhkien kattamiseen. Komission tiedonannon jälkeen Pohjola Vakuutus on päivittänyt taksonomiakelpoisuutta koskevan laskennan sekä raportoinnin vuodelle 2024 vastaamaan 8.11.2024 julkaistua tiedonantoa. Pohjola Vakuutus raportoi vuodelta 2024 taksonomiakelpoista vakuutusmaksutuottoa 3,6 prosenttia koko maksutuotosta.

Laskentatavan muutoksen myötä vuodesta 2024 alkaen Pohjola Vakuutus raportoi taksonomiakelpoisena seuraavien vakuutuslajien osalta sen osuuden maksutuotosta, joka kohdistuu delegoidun asetuksen (EU) 2021/2139 liitteessä A määriteltyihin ilmastouhkiin:

moottoriajoneuvon liikennevakuutukset, muut moottoriajoneuvojen vakuutukset, meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutukset, pl. matkatavarat, palo- ja muut omaisuusvahinkovakuutukset. Pohjola Vakuutus ei raportoi taksonomiakelpoisena henkilövakuutuksia (sairauskulu, ansiotulon menetys ja työntekijäin tapaturma) ja tulevaa jälleenvakuutusta, sillä niiden ilmastouhkiin kohdistuvaa maksutuottoa ei ole mahdollista määrittää riittävän tarkasti. Henkivakuutuksiin ja yleisiin vastuu-, keskeytys- ja oikeusturvavakuutuksiin liittyvät vakuutusmaksut eivät sisälly taksonomiassa kuvattuun vakuutustoimintaan, joten ne eivät ole taksonomiakelpoisia. Ilmastouhkien osuuden määrittämisen laskenta perustuu yhtiön hinnoitteluprosesseissa käyttämiin menetelmiin.

Taksonomia-asetuksen delegoidun tiedonantovelvoitteen 6 artikla mukaisesti vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten on annettava liitteessä IX täsmennetyt tiedot ja esitettävä ne taulukkomuodossa käyttäen asetuksen liitteessä X esitettyä lomaketta. Vakuutustoimintoihin liittyvä keskeinen tulosindikaattori on bruttovakuutusmaksutulo, jolta osin taksonomia-asetus poikkeaa muusta rahoitusalan yritysten raportoinnista, eikä perustu taksonomia-asetuksen piirissä olevien yritysten taksonomiaraportointiin. Taksonomian keskeinen tulosindikaattori ilmoitetaan raportointivuodesta 2024 alkaen IFRS17-standardin mukaisen bruttovakuutusmaksutuoton perusteella. Edellisinä vuosina laskenta perustui IFRS4-standardin mukaiseen maksutuloon.

Vahinkovakuutuksen EU-taksonomian mukaisen vakuutusmaksutuoton on täytettävä kaikki delegoidun asetuksen (EU) 2021/2139 kohdassa 10.1. asetetut tekniset arviointikriteerit, jotta se luokittelujärjestelmän mukaisesti edistää ilmastonmuutoksen sopeutumista. Pohjola Vakuutus raportoi vuodelta 2024 taksonomian mukaista vakuutusmaksutuottoa 0 prosenttia, sillä arviointikriteerit eivät vielä kaikilta osin täyty. Ilmastoriskien mallintamiseen ja hinnoitteluun, tuotesuunnitteluun, sekä innovatiivisiin vakuutusratkaisuihin liittyvissä kriteereissä on vielä kehitettävää. Pohjola Vakuutuksen vakuutustuotteet kattavat fyysisten ilmastoriskien aiheuttamia vahinkoja ja taksonomiamukaisen vakuutustoiminnan kehitystyö on aloitettu vuonna 2023. Pohjola Vakuutuksessa on analysoitu fyysisten ilmastoriskien olennaisuutta, kartoittaen todennäköisiksi tunnistettujen ilmastouhkien taloudellisia vaikutuksia vakuutustoimintaan. Vakuutustuotteilla tuetaan ilmastonmuutokseen sopeutumista ja siten ilmastoriskit ja muut EU-taksonomiassa asetetut tekijät huomioidaan yhtiön tuotesuunnittelussa. Ilmastoriskien mallintamista kehitetään edelleen ja jatkossa yhtiö hyödyntää aikaisempaa enemmän mallinnusten tuloksia liiketoiminnassaan ja tuotekehityksessään.

Taksonomiaraportointia täydentävät vapaaehtoiset tiedot

Rahoitusalan taksonomiasääntelyn mukaisesti osa tiedoista raportoidaan vapaaehtoisesti taksonomiaraportointia täydentävinä tietoina. OP Ryhmällä oli vuoden 2024 lopussa luokitusjärjestelmäkelpoisia kotitalouksille myönnettyjä moottoriajoneuvolainoja noin 2 420 miljoonaa euroa, josta 36 prosenttia (873 milj. €) edisti merkittävästi ilmastonmuutoksen hillintää. Näitä ei kuitenkaan luokiteltu luokitusjärjestelmän mukaisiksi taloudellisiksi toiminnoiksi, sillä vielä vuoden 2024 lopussa käytettävissä olevin tiedoin ei voitu osoittaa, että ne täyttäisivät kaikki taksonomian ilmastosäädöksen (EU 2021/2139) ei-merkittävää haittaa -kriteerit, esimerkkeinä renkaiden vierintämeluluokan ja vierintävastuskertoimen mukaisten energiatehokkuusluokkien vaatimukset sekä moottoriajoneuvojen ja varaosaäänenvaimennusjärjestelmien melutasojen kriteerit.

Vuoden 2023 lopun tilanteeseen verrattuna merkittävästi ilmastonmuutoksen hillintää edistävät lainat kasvoivat vuodessa 55 % eli suhteellisesti huomattavasti enemmän kuin luokitusjärjestelmäkelpoiset moottoriajoneuvolainat yhteensä (33 prosenttia).

OP Ryhmä on Traficomin rekisteröintitietoihin perustuen 24,5 prosentin osuudella rahoitus- ja leasingliiketoimintaa harjoittavista yhtiöistä markkinajohtaja vähäpäästöisten henkilöautojen rahoittajana mahdollistaen yhä useammalle asiakkaalle siirtymän vähäpäästöiseen autoiluun. OP vahvisti jo entisestään johtavaa markkinaosuutta kolmella prosenttiyksiköllä vuoden 2023 lopun tilanteesta. Vähäpäästöisyys määritellään taksonomian ilmastosäädöksen ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävän edistämisen kriteerin toiminnolle 6.5 mukaisesti.

OP Ryhmällä oli vuoden 2024 lopussa luokitusjärjestelmäkelpoisia kotitalouksille myönnettyjä rakennusten perusparannuslainoja noin 131 miljoonaa euroa, josta 45 prosenttia (59 milj. €) edisti merkittävästi ilmastonmuutoksen hillintää (aurinkopaneelit). Näitä ei kuitenkaan luokiteltu luokitusjärjestelmän mukaisiksi taloudellisiksi toiminnoiksi, sillä vielä vuoden 2024 lopussa käytettävissä olevin tiedoin ei voitu osoittaa, että ne täyttäisivät kaikki taksonomian ilmastosäädöksen (EU 2021/2139) ei-merkittävää haittaa –kriteerit. Muiden kelpoisten perusparannuslainojen kuin aurinkopaneeleiden osalta, esimerkkinä lämpöpumput, taksonomian kriteerien edellyttämien tietojen saaminen osoittautui vaikeaksi.

Luokitusjärjestelmäkelpoisia perusparannuslainoja oli lähes saman verran vuoden 2023 lopun tilanteeseen verrattuna. Merkittävästi ilmastonmuutoksen hillintää edustavien lainojen suhteellinen osuus pysyi samana.

EU-taksonomia

EU-taksonomia – Tiedot ympäristön kannalta kestävistä taloudellisista toiminnoista

Asetuksen (EU) 2020/852 8 artiklassa vaadittujen tietojen antaminen (omaisuudenhoitajat)
OP-Rahastoyhtiö Oy ja OP Kiinteistösijoitus Oy
Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

Luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen rahoitukseen suunnatut tai niihin liittyvät sijoitukset	Tulosindikaattorin tyyppi	Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Arvo
	Liikevaihtoon perustuva	7,2 %	2 035
	Pääomamenoihin perustuva	6,0 %	1 703

Keskeisen tulosindikaattorin kattamat omaisuuserät, lukuun ottamatta sijoituksia julkisyhteisöihin	Osuus kaikista sijoituksista (kaikista hoidettavina olevista varoista)	Arvo
	93 %	28 200

Täydentävät lisätiedot: keskeisen tulosindikaattorin nimittäjän erittely

Vastapuolityyppi			Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Arvo
Johdannaiset			-0,1 %	-31
Direktiivin 2013/34/EU 19 a ja 29 a artiklan soveltamisalaan kuulumattomat yritykset	EU	Muut kuin rahoitusalan yritykset	4,7 %	1 321
		Rahoitusalan yritykset	3,9 %	1 093
	EU:n ulkopuoliset	Muut kuin rahoitusalan yritykset	39,3 %	11 086
		Rahoitusalan yritykset	10,3 %	2 910
Direktiivin 2013/34/EU 19 a ja 29 a artiklan soveltamisalaan kuuluvat yritykset		Muut kuin rahoitusalan yritykset	15,6 %	4 387
		Rahoitusalan yritykset	6,0 %	1 686
Muut vastapuolet ja omaisuuserät			20,4 %	5 744

Sijoituksen tyyppi	Tulosindikaattorin tyyppi	Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Arvo
Sijoitukset, joilla rahoitetaan ei-luokitusjärjestelmäkelpoisia taloudellisia toimintoja	Liikevaihtoon perustuva	83,3 %	23 480
	Pääomamenoihin perustuva	82,6 %	23 288
Sijoitukset, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmäkelpoisia mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisia taloudellisia toimintoja	Liikevaihtoon perustuva	9,5 %	2 685
	Pääomamenoihin perustuva	11,4 %	3 209

Taulukko on leikattu kahdelle sivulle

EU-taksonomia – Tiedot ympäristön kannalta kestävistä taloudellisista toiminnoista

Asetuksen (EU) 2020/852 8 artiklassa vaadittujen tietojen antaminen (omaisuudenhoitajat)

OP-Rahastoyhtiö Oy ja OP Kiinteistösijoitus Oy

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

Täydentävät lisätiedot: keskeisen tulosindikaattorin osoittajan erittely

Vastapuolityyppi		Tulosindikaattorin tyyppi	Luokitusjärjestelmän mukaiset vastuut	
			Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Arvo
Direktiivin 2013/34/EU 19 a ja 29 a artiklan soveltamisalaan kuuluvat yritykset	Muut kuin rahoitusalan yritykset	Liikevaihtoon perustuva	1,4 %	398
		Pääomamenoihin perustuva	2,2 %	607
	Rahoitusalan yritykset	Liikevaihtoon perustuva	0,1 %	35
		Pääomamenoihin perustuva	0,2 %	57
Muut vastapuolet ja vastuutyypit		Liikevaihtoon perustuva	5,7 %	1 602
		Pääomamenoihin perustuva	3,7 %	1 039

Keskeisen tulosindikaattorin osoittajan erittely ympäristötavoitteittain

Ympäristötavoite	Tulosindikaattorin tyyppi	Luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnat		
		Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Siirtymätoiminnat	Mahdollistavat toiminnat
Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)	Liikevaihtoon perustuva	7,3 %	7,3 %	0,8 %
	Pääomamenoihin perustuva	6,0 %	6,0 %	1,0 %
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	Liikevaihtoon perustuva	0,1 %		0,1 %
	Pääomamenoihin perustuva	0,1 %		0,2 %
Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)	Liikevaihtoon perustuva			
	Pääomamenoihin perustuva			
Kiertotalous (CE)	Liikevaihtoon perustuva			
	Pääomamenoihin perustuva			
Ympäristön pilaantuminen (PPC)	Liikevaihtoon perustuva			
	Pääomamenoihin perustuva			
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)	Liikevaihtoon perustuva			
	Pääomamenoihin perustuva			

Taulukko on leikattu kahdelle sivulle

0. Yhteenveto keskeisistä tulosindikaattoreista, jotka luottolaitosten on ilmoitettava luokitusjärjestelmäasetuksen 8 artiklan mukaisesti

OP-yhteenliittymä

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		Ympäristön kannalta kestävät omaisuuserät yhteensä	Keskeinen tulosindikaattori (1)	Keskeinen tulosindikaattori (2)	Prosenttiosuus (kaikista omaisuuseristä) (3)	GAR-osuuden osoittajasta pois jätettyjen omaisuuserien prosenttiosuus (7 artiklan 2 ja 3 kohta sekä liitteessä V oleva 1.1.2 jakso)	GAR-osuuden nimittäjästä pois jätettyjen omaisuuserien prosenttiosuus (7 artiklan 1 kohta ja liitteessä V oleva 1.2.4 jakso)
Pääasiallinen keskeinen tulos-indikaattori	Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)	7 382	6,6 %	7,1 %	80,4 %	55,6 %	19,6 %

		Ympäristön kannalta kestävät toiminnat yhteensä	Keskeinen tulosindikaattori	Keskeinen tulosindikaattori	Prosenttiosuus (kaikista omaisuuseristä)	GAR-osuuden osoittajasta pois jätettyjen omaisuuserien prosenttiosuus (7 artiklan 2 ja 3 kohta sekä liitteessä V oleva 1.1.2 jakso)	GAR-osuuden nimittäjästä pois jätettyjen omaisuuserien prosenttiosuus (7 artiklan 1 kohta ja liitteessä V oleva 1.2.4 jakso)
Täydentävät keskeiset tulosindi-kaattorit (4)	GAR-osuus (lainavirta)	1 206	6,8 %	7,0 %	48,1 %	74,9 %	51,9 %
	Rahoitusvakuudet	31	14,3 %	43,3 %			
	Hoidettavina olevat varat	2 757	7,1 %	4,9 %			

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
		Tietojen antamisen viitepäivä T													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)						Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	61 972	49 779	7 360	6 062	606	154	49	13		13	1			
2	Rahoitusalan yritykset	7 125	2 404	101		4	2	8	0		0				
3	Luottolaitokset	5 037	1 406	101		4	2	8	0		0				
4	Lainat ja ennakot	13	0	0		0	0	0	0						
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	5 024	1 406	101		4	2	8	0		0				
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
7	Muut rahoituslaitokset	2 088	999					0	0						
8	joista sijoituspalveluyritykset														
9	Lainat ja ennakot														
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt														
13	Lainat ja ennakot														
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
		Tietojen antamisen viitepäivä T													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)						Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)						Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)						Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
16	joista vakuutusyritykset	2 076	999												
17	Lainat ja ennakot	0													
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	2 075	999												
20	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	7 439	2 574	1 197		602	151	41	13		13	1			
21	Lainat ja ennakot	7 183	2 437	1 113		535	148	39	12		12	1			
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	256	137	84		67	3	1	1		1				
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1													
24	Kotitaloudet	47 408	44 801	6 062	6 062										
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat	44 478	42 129	6 062	6 062										
26	joista rakennusten perusparannuslainat	2 105	1 859												
27	joista moottoriajoneuvolainat	2 674	2 421												
28	Paikallishallintojen rahoitus														
29	Asuntojen rahoitus														
30	Muu paikallishallintojen rahoitus														
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt	0													
32	Omaisuuserät, jotka jätetään GAR-osuuden laskennassa pois osoittajasta (muttei nimittäjästä)	50 159													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
		Tietojen antamisen viitepäivä T													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
33	Rahoitusalan ja rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	38 201													
34	Pk-yritykset ja muut kuin rahoitusalan yritykset (jotka eivät ole pk-yrityksiä), joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	35 095													
35	Luotot	32 819													
36	joista liikekiinteistövakuudelliset lainat	8 730													
37	joista rakennusten perusparannuslainat	3 147													
38	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	2 015													
39	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	261													
40	EU:n ulkopuolisten maiden vastapuolet, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	3 107													
41	Luotot	662													
42	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	2 445													
43	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
44	Johdannaiset	681													
45	Vaadittaessa maksettavat pankkien väliset lainat	121													
46	Käteisvarat ja niihin liittyvät varat	209													
47	Muut arvojen luokat (esim. liikearvo, hyödykkeet jne.)	10 946													
48	GAR-osuuteen sisältyvät omaisuuserät yhteensä	112 130	49 779	7 360	6 062	606	154	49	13		13	1			

Taulukko leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
		Tietojen antamisen viitepäivä T													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Yhteenlaskettu brutto-määräinen kirjanpitoarvo	Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)						Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
49	Omaisuuserät, joita ei oteta huomioon GAR-osuuden laskennassa	27 297													
50	Valtiot ja ylikansalliset liikkeeseenlaskijat	6 750													
51	Saamiset keskuspankeilta	18 470													
	Taulukko on leikattu useammalle sivulle														
52	Kaupankäyntivarasto	2 077													
53	Varat yhteensä	139 427	49 779	7 360	6 062	606	154	49	13	13	1				
Taseen ulkopuoliset vastuut - Yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia															
54	Rahoitusvakuudet	214	38	31		0	22	0	0	0					
55	Hoidettavina olevat varat	38 768	5 387	2 736		95	830	72	21	27	4	2 316			
56	joista vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita	7 065	667	218		43	90	34	9	10	2	73			
57	joista oman pääoman ehtoisia instrumentteja	16 779	1 052	233		30	140	32	8	13	2	203			

Sarakkeet aq–bf on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

	Miljoonaa euroa	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoi-minnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	175				65				0				50 070	7 374	6 062	606	167
2	Rahoitusalan yritykset	8				4								2 424	101		4	3
3	Luottolaitokset	8				4								1 426	101		4	3
4	Lainat ja ennakot													0	0		0	0
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	8				4								1 426	101		4	3
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
7	Muut rahoituslaitokset													999	0			
8	joista sijoituspalveluyritykset																	
9	Lainat ja ennakot																	
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt																	
13	Lainat ja ennakot																	
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
16	joista vakuutusyritykset													999	0			

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

	Miljoonaa euroa	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoi-minnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
17	Lainat ja ennakot													0	0			
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													999				
20	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	167				61				0				2 844	1 210		602	164
21	Lainat ja ennakot	159				61				0				2 698	1 125		535	160
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	8												146	85		67	4
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
24	Kotitaloudet													44 801	6 062	6 062		
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													42 129	6 062	6 062		
26	joista rakennusten perusparannuslainat													1 859				
27	joista moottoriajoneuvolainat													2 421				
28	Paikallishallintojen rahoitus																	
29	Asuntojen rahoitus																	
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																	
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt																	
32	Omaisuuserät, jotka jätetään GAR-osuuden laskennassa pois osoittajasta (muttei nimittäjästä)																	
33	Rahoitusalan ja rahoitusalan ulkopuoliset yritykset																	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoi-minnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
34	Pk-yritykset ja muut kuin rahoitusalan yritykset (jotka eivät ole pk-yrityksiä), joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																	
35	Luotot																	
36	joista liikekiinteistövakuudelliset lainat																	
37	joista rakennusten perusparannuslainat																	
38	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit																	
39	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
40	EU:n ulkopuolisten maiden vastapuolet, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																	
41	Luotot																	
42	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit																	
43	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
44	Johdannaiset																	
45	Vaadittaessa maksettavat pankkien väliset lainat																	
46	Käteisvarat ja niihin liittyvät varat																	
47	Muut arvojen luokat (esim. liikearvo, hyödykkeet jne.)																	
48	GAR-osuuteen sisältyvät omaisuuserät yhteensä	175				65				0				50 070	7 374	6 062	606	167
49	Omaisuuserät, joita ei oteta huomioon GAR-osuuden laskennassa																	
50	Valtiot ja ylikansalliset liikkeeseenlaskijat																	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoi-minnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
51	Saamiset keskuspankeilta																	
52	Kaupankäyntivarasto																	
53	Varat yhteensä	175				65				0				50 070	7 374	6 062	606	167
	Taseen ulkopuoliset vastuut - Yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																	
54	Rahoitusvakuudet	0												38	31		0	22
55	Hoidettavina olevat varat		181				7	7 966	2 757		95	857	34 404	4 633	2 931		69	972
56	joista vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita		39				1	816	227		43	90	6 464	356	117		11	43
57	joista oman pääoman ehtoisia instrumentteja		92				6	1 386	241		30	138	21 781	1 657	1 098		58	930

Sarakkeet aq–bf on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Yhteenlaskettu brutto-määräinen kirjanpitoarvo	Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat		Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat	
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	60 422	49 294	6 656	5 567	631	178	42	24		20				
2	Rahoitusalan yritykset	6 534	2 191												
3	Luottolaitokset	4 282	1 166												
4	Lainat ja ennakot	8	0												
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	4 274	1 166												
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
7	Muut rahoituslaitokset	2 252	1 025												
8	joista sijoituspalveluyritykset														
9	Lainat ja ennakot														
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt	140	19												
13	Lainat ja ennakot	140	19												
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
16	joista vakuutusyritykset	2 077	1 006												
17	Lainat ja ennakot	0	0												

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
			Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Yhteenlaskettu brutto-määräinen kirjanpitoarvo		Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	2 077	1 006												
20	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	7 063	2 325	1 089		631	178	42	24		20				
21	Lainat ja ennakot	6 678	2 173	979		567	139	39	22		18				
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	384	152	110		64	39	4	2		2				
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1													
24	Kotitaloudet	46 825	44 778	5 567	5 567										
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat	44 509	42 696	5 567	5 567										
26	joista rakennusten perusparannuslainat	2 248	2 032												
27	joista moottoriajoneuvolainat	2 019	1 816												
28	Paikallishallintojen rahoitus														
29	Asuntojen rahoitus														
30	Muu paikallishallintojen rahoitus														
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt	0													
32	Omaisuuserät, jotka jätetään GAR-osuuden laskennassa pois osoittajasta (muttei nimittäjästä)	52 056													
33	Rahoitusalan ja rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	39 188													
34	Pk-yritykset ja muut kuin rahoitusalan yritykset (jotka eivät ole pk-yrityksiä), joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia.	36 407													
35	Luotot	34 205													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
			Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Yhteenlaskettu brutto-määräinen kirjanpitoarvo	Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
36	joista liikekiinteistövakuudellisialainoja	9 231													
37	joista rakennusten perusparannuslainoja	2 937													
38	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	1 934													
39	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	269													
40	EU:n ulkopuolisten maiden vastapuolet, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	2 781													
41	Luotot	538													
42	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	2 243													
43	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
44	Johdannaiset	1 227													
45	Vaadittaessa maksettavat pankkien väliset lainat	195													
46	Käteisvarat ja niihin liittyvät varat	160													
47	Muut arvojen luokat (esim. liikearvo, hyödykkeet jne.)	11 286													
48	GAR-osuuteen sisältyvät omaisuuserät yhteensä	112 479	49 294	6 656	5 567	631	178	42	24		20				
49	Omaisuuserät, joita ei oteta huomioon GAR-osuuden laskennassa	28 030													
50	Valtiot ja ylikansalliset liikkeeseenlaskijat	5 343													
51	Saamiset keskuspankeilta	20 195													
52	Kaupankäyntivarasto	2 492													
53	Varat yhteensä	140 508	49 294	6 656	5 567	631	178	42	24		20				

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Yhteenlaskettu brutto-määräinen kirjanpitoarvo	Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
	Taseen ulkopuoliset vastuut - Yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia														
54	Rahoitusvakuudet	201	31	9		1	6	8	8						
55	Hoidettavina olevat varat	34 404	4 633	2 931		69	972	3	16		13				
56	joista vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita	6 464	356	117		11	43		3		2				
57	joista oman pääoman ehtoisia instrumentteja	21 781	1 657	1 098		58	930	3	12		11				

Sarakkeet aq–bf on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon													49 337	6 680	5 567	631	197
2	Rahoitusalan yritykset													2 191				
3	Luottolaitokset													1 166				
4	Lainat ja ennakot													0				
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													1 166				
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
7	Muut rahoituslaitokset													1 025				
8	joista sijoituspalveluyritykset																	
9	Lainat ja ennakot																	
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt													19				
13	Lainat ja ennakot													19				
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
16	joista vakuutusyritykset													1 006				
17	Lainat ja ennakot													0				
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													1 006				
20	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset													2 368	1 113		631	197
21	Lainat ja ennakot													2 212	1 001		567	156
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													156	112		64	41
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
24	Kotitaloudet													44 778	5 567	5 567		
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													42 696	5 567	5 567		
26	joista rakennusten perusparannuslainat													2 032				
27	joista moottoriajoneuvolainat													1 816				
28	Paikallishallintojen rahoitus																	
29	Asuntojen rahoitus																	
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																	
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt																	
32	Omaisuuserät, jotka jätetään GAR-osuuden laskennassa pois osoittajasta (muttei nimittäjästä)																	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnot	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
33	Rahoitusalan ja rahoitusalan ulkopuoliset yritykset																	
34	Pk-yritykset ja muut kuin rahoitusalan yritykset (jotka eivät ole pk-yrityksiä), joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																	
35	Luotot																	
36	joista liikekiinteistövakuudelliset lainat																	
37	joista rakennusten perusparannuslainat																	
38	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit																	
39	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
40	EU:n ulkopuolisten maiden vastapuolet, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																	
41	Luotot																	
42	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit																	
43	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
44	Johdannaiset																	
45	Vaadittaessa maksettavat pankkien väliset lainat																	
46	Käteisvarat ja niihin liittyvät varat																	
47	Muut arvojen luokat (esim. liikearvo, hyödykkeet jne.)																	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Miljoonaa euroa

		au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
48	GAR-osuuteen sisältyvät omaisuuserät yhteensä													49 337	6 680	5 567	631	197
49	Omaisuuserät, joita ei oteta huomioon GAR-osuuden laskennassa																	
50	Valtiot ja ylikansalliset liikkeeseenlaskijat																	
51	Saamiset keskuspankeilta																	
52	Kaupankäyntivarasto																	
53	Varat yhteensä													49 337	6 680	5 567	631	197
	Taseen ulkopuoliset vastuut - Yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																	
54	Rahoitusvakuudet													39	16		1	6
55	Hoidettavina olevat varat													4 636	2 946		69	985
56	joista vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita													356	120		11	45
57	joista oman pääoman ehtoisia instrumentteja													1 660	1 110		58	940

Sarakkeet aq–bf on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
		Tietojen antamisen viitepäivä T													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	61 972	50 221	7 888	6 062	414	129	81	2		1	1			
2	Rahoitusalan yritykset	7 125	2 115	82		3	3	3	0		0				
3	Luottolaitokset	5 037	1 116	82		3	3	3	0		0				
4	Lainat ja ennakot	13	0	0		0	0	0	0						
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	5 024	1 116	82		3	3	3	0		0				
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
7	Muut rahoituslaitokset	2 088	999												
8	joista sijoituspalveluyritykset														
9	Lainat ja ennakot														
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt														
13	Lainat ja ennakot														
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
		Tietojen antamisen viitepäivä T													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
16	joista vakuutusyritykset	2 076	999												
17	Lainat ja ennakot	0													
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	2 075	999												
20	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	7 439	3 306	1 744		411	127	78	2		1	1			
21	Lainat ja ennakot	7 183	3 173	1 654		353	125	77	2		1	1			
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	256	132	89		58	1	0	0		0				
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1													
24	Kotitaloudet	47 408	44 801	6 062	6 062										
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat	44 478	42 129	6 062	6 062										
26	joista rakennusten perusparannuslainat	2 105	1 859												
27	joista moottoriajoneuvolainat	2 674	2 421												
28	Paikallishallintojen rahoitus														
29	Asuntojen rahoitus														
30	Muu paikallishallintojen rahoitus														
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt	0													
32	Omaisuuserät, jotka jätetään GAR-osuuden laskennassa pois osoittajasta (muttei nimittäjästä)	50 159													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
		Tietojen antamisen viitepäivä T													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
			Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat		
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
33	Rahoitusalan ja rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	38 201													
34	Pk-yritykset ja muut kuin rahoitusalan yritykset (jotka eivät ole pk-yrityksiä), joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia.	35 095													
35	Luotot	32 819													
36	joista liikekiinteistövakuudellisialainoja	8 730													
37	joista rakennusten perusparannuslainoja	3 147													
38	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	2 015													
39	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	261													
40	EU:n ulkopuolisten maiden vastapuolet, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	3 107													
41	Luotot	662													
42	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	2 445													
43	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
44	Johdannaiset	681													
45	Vaadittaessa maksettavat pankkien väliset lainat	121													
46	Käteisvarat ja niihin liittyvät varat	209													
47	Muut arvojen luokat (esim. liikearvo, hyödykkeet jne.)	10 946													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
		Tietojen antamisen viitepäivä T													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
			Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
48	GAR-osuuteen sisältyvät omaisuuserät yhteensä	112 130	50 221	7 888	6 062	414	129	81	2		1	1			
49	Omaisuuserät, joita ei oteta huomioon GAR-osuuden laskennassa	27 297													
50	Valtiot ja ylikansalliset liikkeeseenlaskijat	6 750													
51	Saamiset keskuspankeilta	18 470													
52	Kaupankäyntivarasto	2 077													
53	Kokonaisvarat	139 427	50 221	7 888	6 062	414	129	81	2		1	1			
	Taseen ulkopuoliset vastuut - Yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia														
54	Rahoitusvakuudet	214	96	92		0	41	0	0		0				
55	Hoidettavina olevat varat	38 768	5 519	1 878		107	351	93	35		55	7			
56	joista vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita	7 065	719	340		50	129	53	27		25	3			
57	joista oman pääoman ehtoisia instrumentteja	16 779	802	367		32	162	32	8		29	3			

Sarakkeet aq–bf on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoi minnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	92				58				0				50 454	7 890	6 062	414	131
2	Rahoitusalan yritykset													2 117	82		3	3
3	Luottolaitokset													1 119	82		3	3
4	Lainat ja ennakot													0	0		0	0
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													1 119	82		3	3
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
7	Muut rahoituslaitokset													999				
8	joista sijoituspalveluyritykset																	
9	Lainat ja ennakot																	
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt																	
13	Lainat ja ennakot																	
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoi minnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
16	joista vakuutusyritykset													999				
17	Lainat ja ennakot																	
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													999				
20	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	92				58				0				3 535	1 745		411	128
21	Lainat ja ennakot	86				58				0				3 396	1 656		353	126
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	6												139	89		58	2
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
24	Kotitaloudet													44 801	6 062	6 062		
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													42 129	6 062	6 062		
26	joista rakennusten perusparannuslainat													1 859				
27	joista moottoriajoneuvolainat													2 421				
28	Paikallishallintojen rahoitus																	
29	Asuntojen rahoitus																	
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																	
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt																	
32	Omaisuuserät, jotka jätetään GAR-osuuden laskennassa pois osoittajasta (muttei nimittäjästä)																	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoi minnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
33	Rahoitusalan ja rahoitusalan ulkopuoliset yritykset																	
34	Pk-yritykset ja muut kuin rahoitusalan yritykset (jotka eivät ole pk-yrityksiä), joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia.																	
35	Luotot																	
36	joista liikekiinteistövakuudellisialainoja																	
37	joista rakennusten perusparannuslainoja																	
38	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit																	
39	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
40	EU:n ulkopuolisten maiden vastapuolet, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																	
41	Luotot																	
42	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit																	
43	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
44	Johdannaiset																	
45	Vaadittaessa maksettavat pankkien väliset lainat																	
46	Käteisvarat ja niihin liittyvät varat																	
47	Muut arvojen luokat (esim. liikearvo, hyödykkeet jne.)																	
48	GAR-osuuteen sisältyvät omaisuuserät yhteensä	92				58				0				50 454	7 890	6 062	414	131

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat		Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
49	Omaisuuserät, joita ei oteta huomioon GAR-osuuden laskennassa																	
50	Valtiot ja ylikansalliset liikkeeseenlaskijat																	
51	Saamiset keskuspankeilta																	
52	Kaupankäyntivarasto																	
53	Kokonaisvarat	92				58				0				50 454	7 890	6 062	414	131
Taseen ulkopuoliset vastuut - Yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																		
54	Rahoitusvakuudet	0												97	92		0	41
55	Hoidettavina olevat varat	231				143				3				6 679	1 909		108	344
56	joista vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita	64				28				1				976	340		50	129
57	joista oman pääoman ehtoisia instrumentteja	115				74				2				1 433	377		32	155

Sarakkeet aq–bf on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
			Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	60 422	50 334	7 354	5 567	628	219	57	19		4				
2	Rahoitusalan yritykset	6 534	2 129												
3	Luottolaitokset	4 282	1 104												
4	Lainat ja ennakot	8	0												
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	4 274	1 104												
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
7	Muut rahoituslaitokset	2 252	1 025												
8	joista sijoituspalveluyritykset														
9	Lainat ja ennakot														
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt	140	19												
13	Lainat ja ennakot	140	19												
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
16	joista vakuutusyritykset	2 077	1 006												

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
			Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
17	Lainat ja ennakot	0	0												
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö														
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	2 077	1 006												
20	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	7 063	3 427	1 787		628	219	57	19		4				
21	Lainat ja ennakot	6 678	3 247	1 654		561	169	54	18		4				
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	384	180	133		67	50	3	0		0				
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1													
24	Kotitaloudet	46 825	44 778	5 567	5 567										
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat	44 509	42 696	5 567	5 567										
26	joista rakennusten perusparannuslainat	2 248	2 032												
27	joista moottoriajoneuvolainat	2 019	1 816												
28	Paikallishallintojen rahoitus														
29	Asuntojen rahoitus														
30	Muu paikallishallintojen rahoitus														
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt	0													
32	Omaisuuserät, jotka jätetään GAR-osuuden laskennassa pois osoittajasta (muttei nimittäjästä)	52 056													
33	Rahoitusalan ja rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	39 188													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
			Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
34	Pk-yritykset ja muut kuin rahoitusalan yritykset (jotka eivät ole pk-yrityksiä), joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia.	36 407													
35	Luotot	34 205													
36	joista liikekiinteistövakuudellisialainoja	9 231													
37	joista rakennusten perusparannuslainoja	2 937													
38	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	1 934													
39	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	269													
40	EU:n ulkopuolisten maiden vastapuolet, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	2 781													
41	Luotot	538													
42	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	2 243													
43	Oman pääoman ehtoiset instrumentit														
44	Johdannaiset	1 227													
45	Vaadittaessa maksettavat pankkien väliset lainat	195													
46	Käteisvarat ja niihin liittyvät varat	160													
47	Muut arvojen luokat (esim. liikearvo, hyödykkeet jne.)	11 286													
48	GAR-osuuteen sisältyvät omaisuuserät yhteensä	112 479	50 334	7 354	5 567	628	219	57	19		4				
49	Omaisuuserät, joita ei oteta huomioon GAR-osuuden laskennassa	28 030													
50	Valtiot ja ylikansalliset liikkeeseenlaskijat	5 343													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1													
			Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
			Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Yhteenlaskettu bruttomääräinen kirjanpitoarvo			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
					Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät														
51	Saamiset keskuspankeilta	20 195													
52	Kaupankäyntivarasto	2 492													
53	Kokonaisvarat	140 508	50 334	7 354	5 567	628	219	57	19		4				
	Taseen ulkopuoliset vastuut - Yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia														
54	Rahoitusvakuudet	201	66	52		3	24	34	34						
55	Hoidettavina olevat varat	34 404	5 890	1 376		68	260	0	16		11				
56	joista vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita	6 464	473	170		13	59		6		4				
57	joista oman pääoman ehtoisia instrumentteja	21 781	2 798	547		55	201	0	9		7				

Sarakkeet aq–bf on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon													50 391	7 372	5 567	628	223
2	Rahoitusalan yritykset													2 129				
3	Luottolaitokset													1 104				
4	Lainat ja ennakot													0				
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													1 104				
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
7	Muut rahoituslaitokset													1 025				
8	joista sijoituspalveluyritykset																	
9	Lainat ja ennakot																	
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt													19				
13	Lainat ja ennakot													19				
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
16	joista vakuutusyritykset													1 006				
17	Lainat ja ennakot													0				
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																	
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													1 006				
20	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset													3 484	1 806		628	223
21	Lainat ja ennakot													3 301	1 672		561	172
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													183	133		67	51
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
24	Kotitaloudet													44 778	5 567	5 567		
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													42 696	5 567	5 567		
26	joista rakennusten perusparannuslainat													2 032				
27	joista moottoriajoneuvolainat													1 816				
28	Paikallishallintojen rahoitus																	
29	Asuntojen rahoitus																	
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																	
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt																	
32	Omaisuuserät, jotka jätetään GAR-osuuden laskennassa pois osoittajasta (muttei nimittäjästä)																	
33	Rahoitusalan ja rahoitusalan ulkopuoliset yritykset																	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
34	Pk-yritykset ja muut kuin rahoitusalan yritykset (jotka eivät ole pk-yrityksiä), joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia.																	
35	Luotot																	
36	joista liikekiinteistövakuudellisialainoja																	
37	joista rakennusten perusparannuslainoja																	
38	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit																	
39	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
40	EU:n ulkopuolisten maiden vastapuolet, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																	
41	Luotot																	
42	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit																	
43	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																	
44	Johdannaiset																	
	Taulukko on leikattu useammalle sivulle																	
45	Vaadittaessa maksettavat pankkien väliset lainat																	
46	Käteisvarat ja niihin liittyvät varat																	
47	Muut arvojen luokat (esim. liikearvo, hyödykkeet jne.)																	
48	GAR-osuuteen sisältyvät omaisuuserät yhteensä													50 391	7 372	5 567	628	223
	Taulukko on leikattu useammalle sivulle																	

1. GAR-osuuden laskennassa käytettävät omaisuuserät

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

Miljoonaa euroa

		au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiin aloihin liittyvät (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
49	Omaisuuserät, joita ei oteta huomioon GAR-osuuden laskennassa																	
50	Valtiot ja ylikansalliset liikkeeseenlaskijat																	
51	Saamiset keskuspankeilta																	
52	Kaupankäyntivarasto																	
53	Kokonaisvarat													50 391	7 372	5 567	628	223
	Taseen ulkopuoliset vastuut - Yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia																	
54	Rahoitusvakuudet													100	86		3	24
55	Hoidettavina olevat varat													5 890	1 392		68	271
56	joista vieraan pääoman ehtoisia arvopapereita													473	177		13	64
57	joista oman pääoman ehtoisia instrumentteja													2 798	557		55	207

Sarakkeet aq–bf on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
1	0812 Soran, hiekan, saven ja kaoliinin otto	0	0										
2	1031 Perunoiden jalostus ja säilöntä	0											
3	1051 Maitotaloustuotteiden ja juuston valmistus	0	0										
4	1089 Muualla luokittelematon elintarvikkeiden valmistus												
5	1101 Alkoholijuomien tislaus ja sekoittaminen; etyylialkoholin valmistus käymisteitse	1											
6	1105 Oluen valmistus	0				0							
7	1610 Puun sahaus, höyläys ja kyllästys	0	0										
8	1621 Vaneriviilun ja puupaneelien valmistus	0	0										
9	1629 Muiden puutuotteiden valmistus; korkki-, olki- ja punontatuotteiden valmistus	0	0										
10	1711 Massan valmistus	1	0										
11	1712 Paperin, kartongin ja pahvin valmistus	20	16										
12	1721 Aaltopaperin ja -pahvin sekä paperi-, kartonki- ja pahvipakkausten valmistus	0	0										
13	1812 Muu painaminen	1				0							
14	1920 Jalostettujen öljytuotteiden valmistus	87	77										
15	2013 Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus	0	0										
16	2015 Lannoitteiden ja typpiyhdisteiden valmistus	0	0										
17	2059 Muualla luokittelematon kemiallisten tuotteiden valmistus	0	0										

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
18	2120 Lääkkeiden ja muiden lääkevalmisteiden valmistus												
19	2211 Renkaiden valmistus ja uudelleenpinnoitus	4	4										
20	2219 Muiden kumituotteiden valmistus	0	0										
21	2229 Muiden muovituotteiden valmistus	0											
22	2313 Onton lasitavaran valmistus	0	0			0							
23	2351 Sementin valmistus	0	0										
24	2361 Betonituotteiden valmistus rakennustarkoituksiin	0	0										
25	2410 Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus	137	88										
26	2511 Metallirakenteiden ja niiden osien valmistus	0	0										
27	2512 Metalliovien ja -ikkunoiden valmistus	0	0										
28	2572 Lukkojen ja saranoiden valmistus												
29	2573 Työkalujen valmistus	0	0										
30	2599 Muiden metallituotteiden valmistus	0	0										
31	2611 Elektronisten komponenttien valmistus	20	4										
32	2630 Viestintälaitteiden valmistus	0	0										
33	2651 Mittaus-, testaus- ja navigointivälineiden ja -laitteiden valmistus	0											
34	2660 Säteilylaitteiden sekä elektronisten lääkintä- ja terapialaitteiden valmistus	0											
35	2711 Sähkömoottorien, generaattorien ja muuntajien valmistus	2	0										
36	2712 Sähkönjakelu- ja valvontalaitteiden valmistus	2											
37	2790 Muiden sähkölaitteiden valmistus	0	0										

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
38	2811 Moottorien ja turbiinien valmistus (pl. lentokoneiden ja ajoneuvojen moottorit)	9											
39	2814 Muiden hanojen ja venttiilien valmistus	0	0										
40	2822 Nosto- ja siirtolaitteiden valmistus	43	36										
41	2824 Voimakäyttöisten käsityökalujen valmistus												
42	2825 Muuhun kuin kotitalouskäyttöön tarkoitettujen jäähdytys- ja tuuletuslaitteiden valmistus	0				0				0			
43	2829 Muualla luokittelematon yleiskäyttöön tarkoitettujen koneiden valmistus	0											
44	2830 Maa- ja metsätalouskoneiden valmistus	0											
45	2849 Muiden konetyökalujen valmistus	1											
46	2892 Kaivos-, louhinta- ja rakennuskoneiden valmistus	1	0										
47	2895 Paperi-, kartonki- ja pahviteollisuuden koneiden valmistus	1	1										
48	2899 Muualla luokittelematon erikoiskoneiden valmistus	0	0										
49	2910 Moottoriajoneuvojen valmistus	0	0										
50	2931 Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden valmistus moottoriajoneuvoihin	0											
51	3011 Laivojen ja kelluvien rakenteiden rakentaminen	0											
52	3030 Ilma- ja avaruusalusten ja niihin liittyvien koneiden valmistus	0	0			0							
53	3230 Urheiluvälineiden valmistus												
54	3312 Teollisuuden koneiden ja laitteiden korjaus ja huolto	3											

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
55	3315 Laivojen ja veneiden korjaus ja huolto	0											
56	3320 Teollisuuden koneiden ja laitteiden ym. asennus	0	0										
57	3511 Sähkön tuotanto	495	467										
58	3513 Sähkön jakelu	0	0										
59	3514 Sähkön kauppa	169	163										
60	3522 Kaasumaisten polttoaineiden jakelu putkiverkossa	1	0										
61	3530 Lämmön ja kylmän tuotanto ja jakelu	2	1										
62	3700 Viemäri- ja jätevesihuolto	0	0										
63	3811 Tavanomaisen jätteen keruu	4	3							0			
64	3822 Ongelmajätteen käsittely, loppusijoitus ja hävittäminen	0	0										
65	4110 Rakennuttaminen ja rakennushankkeiden kehittäminen	157	11			1				0			
66	4120 Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen	70	2			0				0			
67	4211 Teiden ja moottoriteiden rakentaminen	7	1			0				0			
68	4222 Sähkö- ja tietoliikenneverkkojen rakentaminen	9	8										
69	4321 Sähköasennus	0	0										
70	4322 Lämpö-, vesijohto- ja ilmastointiasennus	0	0										
71	4511 Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen kauppa	2	0										
72	4519 Muiden moottoriajoneuvojen myynti	0	0										
73	4531 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden tukkukauppa	1											

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
74	4532 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden vähittäiskauppa	0	0										
75	4614 Koneiden ja laitteiden agentuuritoiminta	0	0							0			
76	4634 Alkoholi- ja muiden juomien tukkukauppa	0											
77	4639 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan yleistukkukauppa	0	0										
78	4649 Muiden taloustavaroiden tukkukauppa	0											
79	4651 Tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa	0											
80	4652 Elektroniikka- ja viestintälaitteiden ja osien tukkukauppa	0											
81	4662 Työstökoneiden tukkukauppa	0								0			
82	4663 Kaivos- ja rakennuskoneiden tukkukauppa	0	0										
83	4669 Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	1	0			0				0			
84	4671 Kiinteiden, nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden yms. tukkukauppa	2	2										
85	4674 Rautakauppatavaroiden, LVI-laitteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa	0											
86	4676 Muiden välituotteiden tukkukauppa	0	0										
87	4690 Muu tukkukauppa	1											
88	4730 Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa	0	0										
89	4752 Rautakauppatavaran, maalien ja lasin vähittäiskauppa	0											
90	5010 Meri- ja rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus	0											
91	5020 Meri- ja rannikkovesiliikenteen tavarankuljetus	15	2										

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
92	5110 Matkustajalentoliikenne	6											
93	5224 Lastinkäsittely	0	0										
94	5229 Muu liikennettä palveleva toiminta	0	0										
95	5320 Muu posti-, jakelu- ja kuriiritoiminta					2							
96	5510 Hotellit ja vastaavat majoitusliikkeet												
97	5813 Sanomalehtien kustantaminen					15							
98	5814 Aikakauslehtien ja harvemmin ilmestyvien sanomalehtien kustantaminen					11	11						
99	6110 Langallisen verkon hallinta ja palvelut	0	0										
100	6120 Langattoman verkon hallinta ja palvelut	2	0			2	2						
101	6201 Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus	0	0			0							
102	6202 Atk-laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi	3	3										
103	6203 Tietojenkäsittelyn ja laitteistojen käyttö- ja hallintapalvelut	35	0										
104	6312 Verkkoportaalit	0				0							
105	6399 Muualla luokittelematon tietopalvelutoiminta	0											
106	6420 Rahoitusalan holdingyhtiöiden toiminta	62	11							0			
107	6619 Muu rahoitusta palveleva toiminta (pl. vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta)					0							
108	6820 Omien tai leasing-kiinteistöjen vuokraus ja hallinta	952	210			0	0			0			
109	7010 Pääkonttorien toiminta	158	39			0							
110	7022 Muu liikkeenjohdon konsultointi	53	44			7	0			0			
111	7112 Insinööripalvelut ja niihin liittyvä tekninen konsultointi	1	0			0	0			0			

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
112	7312 Mainostilan vuokraus ja myynti	0				0							
113	7711 Autojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus ja leasing	28	1										
114	8010 Yksityiset turvallisuuspalvelut	1											
115	8110 Kiinteistönhoito	0	0			0				0			
116	8121 Kiinteistöjen siivous	0	0							0			
117	8219 Sihteeri-, toimisto- ja postituspalvelut	1											
118	8299 Muut palvelut liike-elämälle	0											
119	8622 Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut					1							
120	8623 Hammaslääkäripalvelut	0											
121	8690 Muut terveydenhuoltopalvelut	0											
122	8730 Vanhusten ja vammaisten asumispalvelut	0											

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
1	0812 Soran, hiekan, saven ja kaoliinin otto													0	0		
2	1031 Perunoiden jalostus ja säilöntä					0								0			
3	1051 Maitotaloustuotteiden ja juuston valmistus													0	0		
4	1089 Muualla luokittelematon elintarvikkeiden valmistus									0				0			
5	1101 Alkoholijuomien tislaus ja sekoittaminen; etyylialkoholin valmistus käymisteitse													1			
6	1105 Oluen valmistus													0			
7	1610 Puun sahaus, höyläys ja kyllästys													0	0		
8	1621 Vaneriviilun ja puupaneelien valmistus													0	0		
9	1629 Muiden puutuotteiden valmistus; korkki-, olki- ja punontatuotteiden valmistus	0												0	0		
10	1711 Massan valmistus													1	0		
11	1712 Paperin, kartongin ja pahvin valmistus													20	16		
12	1721 Aaltopaperin ja -pahvin sekä paperi-, kartonki- ja pahvipakkausten valmistus													0	0		
13	1812 Muu painaminen													1			

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
14	1920 Jalostettujen öljytuotteiden valmistus													87	77		
15	2013 Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus													0	0		
16	2015 Lannoitteiden ja typpiyhdisteiden valmistus													0	0		
17	2059 Muualla luokittelematon kemiallisten tuotteiden valmistus													0	0		
18	2120 Lääkkeiden ja muiden lääkevalmisteiden valmistus					50								50			
19	2211 Renkaiden valmistus ja uudelleenpinnoitus	3												7	4		
20	2219 Muiden kumituotteiden valmistus	0												0	0		
21	2229 Muiden muovituotteiden valmistus	0												0			
22	2313 Onton lasitavaran valmistus	0												0	0		
23	2351 Sementin valmistus													0	0		
24	2361 Betonituotteiden valmistus rakennustarkoituksiin													0	0		
25	2410 Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus													137	88		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
26	2511 Metallirakenteiden ja niiden osien valmistus													0	0		
27	2512 Metalliovien ja -ikkunoiden valmistus													0	0		
28	2572 Lukkojen ja saranoiden valmistus																
29	2573 Työkalujen valmistus													0	0		
30	2599 Muiden metallituotteiden valmistus	0												0	0		
31	2611 Elektronisten komponenttien valmistus	0												20	4		
32	2630 Viestintälaitteiden valmistus	7												7	0		
33	2651 Mittaus-, testaus- ja navigointivälineiden ja -laitteiden valmistus	0												1			
34	2660 Säteilylaitteiden sekä elektronisten lääkintä- ja terapialaitteiden valmistus	1												1			
35	2711 Sähkömoottorien, generaattorien ja muuntajien valmistus	1												3	0		
36	2712 Sähkönjakelu- ja valvontalaitteiden valmistus													2			
37	2790 Muiden sähkölaitteiden valmistus													0	0		
38	2811 Moottorien ja turbiinien valmistus (pl. lentokoneiden ja ajoneuvojen moottorit)													9			

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
39	2814 Muiden hanojen ja venttiilien valmistus	0												0	0		
40	2822 Nosto- ja siirtolaitteiden valmistus	73												116	36		
41	2824 Voimakäyttöisten käsityökalujen valmistus	0												0			
42	2825 Muuhun kuin kotitalouskäyttöön tarkoitettujen jäähdytys- ja tuuletuslaitteiden valmistus	0												0			
43	2829 Muualla luokittelematon yleiskäyttöön tarkoitettujen koneiden valmistus													0			
44	2830 Maa- ja metsätalouskoneiden valmistus	9												9			
45	2849 Muiden konetyökalujen valmistus													1			
46	2892 Kaivos-, louhinta- ja rakennuskoneiden valmistus	1												2	0		
47	2895 Paperi-, kartonki- ja pahviteollisuuden koneiden valmistus	1												2	1		
48	2899 Muualla luokittelematon erikoiskoneiden valmistus	0												1	0		
49	2910 Moottoriajoneuvojen valmistus													0	0		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
50	2931 Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden valmistus moottoriajoneuvoihin													0			
51	3011 Laivojen ja kelluvien rakenteiden rakentaminen													0			
52	3030 Ilma- ja avaruusalusten ja niihin liittyvien koneiden valmistus	0												0	0		
53	3230 Urheiluvälineiden valmistus	1												1			
54	3312 Teollisuuden koneiden ja laitteiden korjaus ja huolto													3			
55	3315 Laivojen ja veneiden korjaus ja huolto													0			
56	3320 Teollisuuden koneiden ja laitteiden ym. asennus	1												1	0		
57	3511 Sähkön tuotanto	4				9								509	467		
58	3513 Sähkön jakelu													0	0		
59	3514 Sähkön kauppa	0				0								169	163		
60	3522 Kaasumaisten polttoaineiden jakelu putkiverkossa	0												1	0		
61	3530 Lämmön ja kylmän tuotanto ja jakelu													2	1		
62	3700 Viemäri- ja jätevesihuolto													0	0		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
63	3811 Tavanomaisen jätteen keruu	6				2								11	3		
64	3822 Ongelmajätteen käsittely, loppusijoitus ja hävittäminen	0				0								0	0		
65	4110 Rakennuttaminen ja rakennushankkeiden kehittäminen	1				0								160	11		
66	4120 Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen	0				0								70	2		
67	4211 Teiden ja moottoriteiden rakentaminen	0				0								7	1		
68	4222 Sähkö- ja tietoliikenneverkkojen rakentaminen													9	8		
69	4321 Sähköasennus	0												0	0		
70	4322 Lämpö-, vesijohto- ja ilmastointiasennus													0	0		
71	4511 Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen kauppa	0												3	0		
72	4519 Muiden moottoriajoneuvojen myynti													0	0		
73	4531 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden tukkukauppa													1			

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
74	4532 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden vähittäiskauppa	0												0	0		
75	4614 Koneiden ja laitteiden agentuuritoiminta	0												1	0		
76	4634 Alkoholi- ja muiden juomien tukkukauppa													0			
77	4639 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan yleistukkukauppa													0	0		
78	4649 Muiden taloustavaroiden tukkukauppa	0												0			
79	4651 Tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa	0												0			
80	4652 Elektroniikka- ja viestintälaitteiden ja osien tukkukauppa	0												0			
81	4662 Työstökoneiden tukkukauppa	0												0			
82	4663 Kaivos- ja rakennuskoneiden tukkukauppa	0												0	0		
83	4669 Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	2												3	0		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
84	4671 Kiinteiden, nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden yms. tukkukauppa	0												2	2		
85	4674 Rautakauppatavaroiden, LVI-laitteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa	2												2			
86	4676 Muiden välituotteiden tukkukauppa													0	0		
87	4690 Muu tukkukauppa	10												11			
88	4730 Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa													0	0		
89	4752 Rautakauppatavaran, maalien ja lasin vähittäiskauppa													0			
90	5010 Meri- ja rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus													0			
91	5020 Meri- ja rannikkovesiliikenteen tavarankuljetus													15	2		
92	5110 Matkustajalentoliikenne													6			
93	5224 Lastinkäsittely													0	0		
94	5229 Muu liikennettä palveleva toiminta													0	0		
95	5320 Muu posti-, jakelu- ja kuriiritoiminta													2			
96	5510 Hotellit ja vastaavat majoitusliikkeet									0				0			

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
97	5813 Sanomalehtien kustantaminen													15			
98	5814 Aikakauslehtien ja harvemmin ilmestyvien sanomalehtien kustantaminen													11	11		
99	6110 Langallisen verkon hallinta ja palvelut	1												1	0		
100	6120 Langattoman verkon hallinta ja palvelut	4												9	3		
101	6201 Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus	0												0	0		
102	6202 Atk-laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi													3	3		
103	6203 Tietojenkäsittelyn ja laitteistojen käyttö- ja hallintapalvelut	3												38	0		
104	6312 Verkkoportaalit													0			
105	6399 Muualla luokittelematon tietopalvelutoiminta													0			
106	6420 Rahoitusalan holdingyhtiöiden toiminta	1				0								63	11		
107	6619 Muu rahoitusta palveleva toiminta (pl. vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta)													0			
108	6820 Omien tai leasing-kiinteistöjen vuokraus ja hallinta	7				0				0				959	210		
109	7010 Pääkonttorien toiminta	23												181	39		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Erittely aloittain – NACE:n nelinumerotasolla (koodi ja nimi)	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
110	7022 Muu liikkeenjohdon konsultointi	0				1				0				62	44		
111	7112 Insinööripalvelut ja niihin liittyvä tekninen konsultointi	1				0				0				2	0		
112	7312 Mainostilan vuokraus ja myynti													1			
113	7711 Autojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus ja leasing	2												30	1		
114	8010 Yksityiset turvallisuuspalvelut													1			
115	8110 Kiinteistönhoito	0				0								0	0		
116	8121 Kiinteistöjen siivous	0				0								0	0		
117	8219 Sihteeri-, toimisto- ja postituspalvelut													1			
118	8299 Muut palvelut liike-elämälle													0			
119	8622 Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut													1			
120	8623 Hammaslääkäripalvelut													0			
121	8690 Muut terveydenhuoltopalvelut													0			
122	8730 Vanhusten ja vammaisten asumispalvelut													0			

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a				e				i			
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
1	0146 Sikojen kasvatus	0											
2	0812 Soran, hiekan, saven ja kaoliinin otto	0	0										
3	0899 Muualla luokittelematon kaivostoiminta ja louhinta	0											
4	1013 Liha- ja siipikarjatuotteiden valmistus	34											
5	1031 Perunoiden jalostus ja säilöntä	0	0										
6	1051 Maitotaloustuotteiden ja juuston valmistus	2	0										
7	1052 Jäätelön valmistus	0											
8	1085 Einesten ja valmisruokien valmistus	0											
9	1089 Muualla luokittelematon elintarvikkeiden valmistus	0											
10	1101 Alkoholijuomien tislaus ja sekoittaminen; etyylialkoholin valmistus käymisteitse	0											
11	1105 Oluen valmistus	0				0							
12	1610 Puun sahaus, höyläys ja kyllästys	1	1										
13	1621 Vaneriviilun ja puupaneelien valmistus	0	0										
14	1629 Muiden puutuotteiden valmistus; korkki-, olki- ja punontatuotteiden valmistus	0	0										
15	1711 Massan valmistus	40	36										
16	1712 Paperin, kartongin ja pahvin valmistus	32	28										
17	1721 Aaltopaperin ja -pahvin sekä paperi-, kartonki- ja pahvipakkausten valmistus	0	0										
18	1812 Muu painaminen	2											

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a				e				i			
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
19	1920 Jalostettujen öljytuotteiden valmistus	208	183										
20	2013 Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus	0											
21	2015 Lannoitteiden ja typpiyhdisteiden valmistus	1	0										
22	2059 Muualla luokittelematon kemiallisten tuotteiden valmistus	1											
23	2120 Lääkkeiden ja muiden lääkevalmisteiden valmistus												
24	2211 Renkaiden valmistus ja uudelleenpinnoitus	2	2										
25	2219 Muiden kumituotteiden valmistus	0	0										
26	2229 Muiden muovituotteiden valmistus	0											
27	2313 Onton lasitavaran valmistus	0	0										
28	2351 Sementin valmistus	0	0										
29	2361 Betonituotteiden valmistus rakennustarkoituksiin	0											
30	2410 Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus	136	59										
31	2443 Lyijyn, sinkin ja tinan valmistus												
32	2444 Kuparin valmistus	0	0										
33	2511 Metallirakenteiden ja niiden osien valmistus	0	0										
34	2512 Metalliovien ja -ikkunoiden valmistus	0											
35	2572 Lukkojen ja saranoiden valmistus												
36	2573 Työkalujen valmistus	0	0										
37	2599 Muiden metallituotteiden valmistus	0	0										
38	2611 Elektronisten komponenttien valmistus	16	2			1	1						

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a		e		i	
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)		Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
39	2630 Viestintälaitteiden valmistus	1	0				
40	2651 Mittaus-, testaus- ja navigointivälineiden ja -laitteiden valmistus	0					
41	2660 Säteilylaitteiden sekä elektronisten lääkintä- ja terapialaitteiden valmistus			0			
42	2711 Sähkömoottorien, generaattorien ja muuntajien valmistus	3	0				
43	2712 Sähkönjakelu- ja valvontalaitteiden valmistus	3					
44	2790 Muiden sähkölaitteiden valmistus	0	0				
	Taulukko on leikattu useammalle sivulle						
45	2811 Moottorien ja turbiinien valmistus (pl. lentokoneiden ja ajoneuvojen moottorit)	12					
46	2814 Muiden hanojen ja venttiilien valmistus	0	0				
47	2822 Nosto- ja siirtolaitteiden valmistus	12	9				
48	2824 Voimakäyttöisten käsityökalujen valmistus						
49	2825 Muuhun kuin kotitalouskäyttöön tarkoitettujen jäähdytys- ja tuuletuslaitteiden valmistus	0		0			
50	2829 Muualla luokittelematon yleiskäyttöön tarkoitettujen koneiden valmistus	0					
51	2830 Maa- ja metsätalouskoneiden valmistus	4		18			
52	2849 Muiden konetyökalujen valmistus	1					
53	2892 Kaivos-, louhinta- ja rakennuskoneiden valmistus	2	0				
	Taulukko on leikattu useammalle sivulle						

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a		e		i	
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)		Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM) milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
54	2895 Paperi-, kartonki- ja pahviteollisuuden koneiden valmistus	0	0							
55	2899 Muualla luokittelematon erikoiskoneiden valmistus	1	0							
56	2910 Moottoriajoneuvojen valmistus	0	0							
57	2931 Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden valmistus moottoriajoneuvoihin	0								
58	3011 Laivojen ja kelluvien rakenteiden rakentaminen	0								
59	3030 Ilma- ja avaruusalusten ja niihin liittyvien koneiden valmistus	0	0							
60	3101 Konttori- ja myymäläkalusteiden valmistus	0								
61	3312 Teollisuuden koneiden ja laitteiden korjaus ja huolto	4								
62	3315 Laivojen ja veneiden korjaus ja huolto	0								
63	3320 Teollisuuden koneiden ja laitteiden ym. asennus	0	0							
64	3511 Sähkön tuotanto	555	524							
65	3513 Sähkön jakelu	0	0							
66	3514 Sähkön kauppa	121	121							
67	3522 Kaasumaisten polttoaineiden jakelu putkiverkossa	0	0							
68	3530 Lämmön ja kylmän tuotanto ja jakelu	2	2							
69	3700 Viemäri- ja jätevesihuolto	0	0							
70	3811 Tavanomaisen jätteen keruu	3	3							
71	3822 Ongelmajätteen käsittely, loppusijoitus ja hävittäminen	0	0							

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a				e				i			
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
72	4110 Rakennuttaminen ja rakennushankkeiden kehittäminen	158	37			0							
73	4120 Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen	20	3			0							
74	4211 Teiden ja moottoriteiden rakentaminen	7	1			0							
75	4222 Sähkö- ja tietoliikenneverkkojen rakentaminen	10	9										
76	4321 Sähköasennus	0											
77	4322 Lämpö-, vesijohto- ja ilmastointiasennus	0											
78	4511 Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen kauppa	4	0										
79	4519 Muiden moottoriajoneuvojen myynti	0	0										
80	4531 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden tukkukauppa	1											
81	4532 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden vähittäiskauppa	0	0										
82	4614 Koneiden ja laitteiden agentuuritoiminta	0	0										
83	4634 Alkoholi- ja muiden juomien tukkukauppa	0											
84	4639 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan yleistukkukauppa	0	0										
85	4649 Muiden taloustavaroiden tukkukauppa	3	0										
86	4651 Tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa	2											
87	4652 Elektroniikka- ja viestintälaitteiden ja osien tukkukauppa	0	0										

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a				e				i			
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
88	4662 Työstökoneiden tukkukauppa	0											
89	4663 Kaivos- ja rakennuskoneiden tukkukauppa	0	0										
90	4669 Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	1	0			0							
91	4671 Kiinteiden, nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden yms. tukkukauppa	6	5										
92	4672 Raakametallien ja metallimalmien tukkukauppa	1											
93	4673 Puun, rakennusmateriaalien ja saniteettilaitteiden tukkukauppa	0											
94	4674 Rautakauppatavaroiden, LVI-laitteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa	68	9										
95	4676 Muiden välituotteiden tukkukauppa	0	0										
96	4690 Muu tukkukauppa	318	44										
97	4711 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan erikoistumaton vähittäiskauppa	1											
98	4719 Muu vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä	0											
99	4730 Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa	0	0										
100	4752 Rautakauppatavaran, maalien ja lasin vähittäiskauppa	0											
101	4775 Kosmetiikka- ja hygieniatuotteiden vähittäiskauppa	0											
102	4941 Tieliikenteen tavarankuljetus	0											
103	5010 Meri- ja rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus	1											

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a				e				i			
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
104	5020 Meri- ja rannikkovesiliikenteen tavarankuljetus	40	28										
105	5110 Matkustajalentoliikenne	5	0										
106	5210 Varastointi	0											
107	5224 Lastinkäsittely	0	0										
108	5229 Muu liikennettä palveleva toiminta	0	0										
109	5320 Muu posti-, jakelu- ja kuriiritoiminta					6							
110	5510 Hotellit ja vastaavat majoitusliikkeet												
111	5813 Sanomalehtien kustantaminen					43							
112	5814 Aikakauslehtien ja harvemmin ilmestyvien sanomalehtien kustantaminen					1	1						
113	6110 Langallisen verkon hallinta ja palvelut	1	0										
114	6120 Langattoman verkon hallinta ja palvelut	8	1			1	1						
115	6201 Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus	0	0										
116	6202 Atk-laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi	3	3										
117	6203 Tietojenkäsittelyn ja laitteistojen käyttö- ja hallintapalvelut	113	0										
118	6399 Muualla luokittelematon tietopalvelutoiminta	0											
119	6420 Rahoitusalan holdingyhtiöiden toiminta	95	40										
120	6820 Omien tai leasing-kiinteistöjen vuokraus ja hallinta	962	426										
121	7010 Pääkonttorien toiminta	97	23										
122	7022 Muu liikkeenjohdon konsultointi	141	136			9							

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a		e		i	
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)		Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM) milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCA)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (WTR)
123	7112 Insinööripalvelut ja niihin liittyvä tekninen konsultointi	4	0		0							
124	7711 Autojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus ja leasing	31	6									
125	8010 Yksityiset turvallisuuspalvelut	1	0									
126	8110 Kiinteistönhoito	0	0		0							
127	8121 Kiinteistöjen siivous	0	0									
128	8219 Sihteeri-, toimisto- ja postituspalvelut	2										
129	8299 Muut palvelut liike-elämälle	0										
130	8623 Hammaslääkäripalvelut	0										
131	8690 Muut terveydenhuoltopalvelut	0										
132	8790 Muut sosiaalihuollon laitospalvelut	0										

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin ei sovelleta kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
1	0146 Sikojen kasvatus											0			
2	0812 Soran, hiekan, saven ja kaoliinin otto											0	0		
3	0899 Muualla luokittelematon kaivostoiminta ja louhinta											0			
4	1013 Liha- ja siipikarjatuotteiden valmistus											34			
5	1031 Perunoiden jalostus ja säilöntä											0	0		
6	1051 Maitotaloustuotteiden ja juuston valmistus											2	0		
7	1052 Jäätelön valmistus											0			
8	1085 Einesten ja valmisruokien valmistus											0			
9	1089 Muualla luokittelematon elintarvikkeiden valmistus											0			
10	1101 Alkoholijuomien tislaus ja sekoittaminen; etyylialkoholin valmistus käymisteitse											0			
11	1105 Oluen valmistus											0			

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
12	1610 Puun sahaus, höyläys ja kyllästys							1	1
13	1621 Vaneriviilun ja puupaneelien valmistus							0	0
14	1629 Muiden puutuotteiden valmistus; korkki-, olki- ja punontatuotteiden valmistus							0	0
15	1711 Massan valmistus							43	36
16	1712 Paperin, kartongin ja pahvin valmistus							33	28
17	1721 Aaltopaperin ja -pahvin sekä paperi-, kartonki- ja pahvipakkausten valmistus							0	0
18	1812 Muu painaminen							2	
19	1920 Jalostettujen öljytuotteiden valmistus							208	183
20	2013 Muiden epäorgaanisten peruskemikaalien valmistus							0	
21	2015 Lannoitteiden ja typpiyhdisteiden valmistus							1	0
22	2059 Muualla luokittelematon kemiallisten tuotteiden valmistus							1	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
23	2120 Lääkkeiden ja muiden lääkevalmisteiden valmistus							36	
24	2211 Renkaiden valmistus ja uudelleenpinnoitus							2	2
25	2219 Muiden kumituotteiden valmistus							0	0
26	2229 Muiden muovituotteiden valmistus							0	
27	2313 Onton lasitavaran valmistus							0	0
28	2351 Sementin valmistus							0	0
29	2361 Betonituotteiden valmistus rakennustarkoituksiin							0	
30	2410 Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus							136	59
31	2443 Lyijyn, sinkin ja tinan valmistus								
32	2444 Kuparin valmistus							0	0
33	2511 Metallirakenteiden ja niiden osien valmistus							0	0

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
34	2512 Metalliovien ja -ikkunoiden valmistus							0	
35	2572 Lukkojen ja saranoiden valmistus								
36	2573 Työkalujen valmistus							0	0
37	2599 Muiden metallituotteiden valmistus							0	0
38	2611 Elektronisten komponenttien valmistus							17	2
39	2630 Viestintälaitteiden valmistus							6	0
40	2651 Mittaus-, testaus- ja navigointivälineiden ja -laitteiden valmistus							0	
41	2660 Säteilylaitteiden sekä elektronisten lääkintä- ja terapialaitteiden valmistus							0	
42	2711 Sähkömoottorien, generaattorien ja muuntajien valmistus							4	0
43	2712 Sähkönjakelu- ja valvontalaitteiden valmistus							3	
44	2790 Muiden sähkölaitteiden valmistus							0	0

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
45	2811 Moottorien ja turbiinien valmistus (pl. lentokoneiden ja ajoneuvojen moottorit)							12	
46	2814 Muiden hanojen ja venttiilien valmistus							0	0
47	2822 Nosto- ja siirtolaitteiden valmistus							48	9
48	2824 Voimakäyttöisten käsityökalujen valmistus							0	
49	2825 Muuhun kuin kotitalouskäyttöön tarkoitettujen jäähdytys- ja tuuletuslaitteiden valmistus							0	
50	2829 Muualla luokittelematon yleiskäyttöön tarkoitettujen koneiden valmistus							0	
51	2830 Maa- ja metsätalouskoneiden valmistus							22	
52	2849 Muiden konetyökalujen valmistus							1	
53	2892 Kaivos-, louhinta- ja rakennuskoneiden valmistus							2	0

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
54	2895 Paperi-, kartonki- ja pahviteollisuuden koneiden valmistus							1	0
55	2899 Muualla luokittelematon erikoiskoneiden valmistus							1	0
56	2910 Moottoriajoneuvojen valmistus							0	0
57	2931 Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden valmistus moottoriajoneuvoihin							0	
58	3011 Laivojen ja kelluvien rakenteiden rakentaminen							0	
59	3030 Ilma- ja avaruusalusten ja niihin liittyvien koneiden valmistus							0	0
60	3101 Konttori- ja myymäläkalusteiden valmistus							0	
61	3312 Teollisuuden koneiden ja laitteiden korjaus ja huolto							4	
62	3315 Laivojen ja veneiden korjaus ja huolto							0	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
63	3320 Teollisuuden koneiden ja laitteiden ym. asennus							0	0
64	3511 Sähkön tuotanto							585	524
65	3513 Sähkön jakelu							0	0
66	3514 Sähkön kauppa							121	121
67	3522 Kaasumaisten polttoaineiden jakelu putkiverkossa							0	0
68	3530 Lämmön ja kylmän tuotanto ja jakelu							2	2
69	3700 Viemäri- ja jätevesihuolto							0	0
70	3811 Tavanomaisen jätteen keruu							12	3
71	3822 Ongelmajätteen käsittely, loppusijoitus ja hävittäminen							0	0
72	4110 Rakennuttaminen ja rakennushankkeiden kehittäminen							159	37
73	4120 Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen							20	3

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
74	4211 Teiden ja moottoriteiden rakentaminen							7	1
75	4222 Sähkö- ja tietoliikenneverkkojen rakentaminen							10	9
76	4321 Sähköasennus							0	
77	4322 Lämpö-, vesijohto- ja ilmastointiasennus							0	
78	4511 Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen kauppa							4	0
79	4519 Muiden moottoriajoneuvojen myynti							0	0
80	4531 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden tukkukauppa							1	
81	4532 Moottoriajoneuvojen osien ja varusteiden vähittäiskauppa							0	0
82	4614 Koneiden ja laitteiden agentuuritoiminta							0	0
83	4634 Alkoholi- ja muiden juomien tukkukauppa							0	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
84	4639 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan yleistukkukauppa							0	0
85	4649 Muiden taloustavaroiden tukkukauppa							3	0
86	4651 Tietokoneiden, oheislaitteiden ja ohjelmistojen tukkukauppa							2	
87	4652 Elektroniikka- ja viestintälaitteiden ja osien tukkukauppa							0	0
88	4662 Työstökoneiden tukkukauppa							0	
89	4663 Kaivos- ja rakennuskoneiden tukkukauppa							0	0
90	4669 Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa							1	0
91	4671 Kiinteiden, nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden yms. tukkukauppa							6	5

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
92	4672 Raakametallien ja metallimalmien tukkukauppa							1	
93	4673 Puun, rakennusmateriaalien ja saniteettilaitteiden tukkukauppa							0	
94	4674 Rautakauppatavaroiden, LVI-laitteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa							68	9
95	4676 Muiden välituotteiden tukkukauppa							0	0
96	4690 Muu tukkukauppa							318	44
97	4711 Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan erikoistumaton vähittäiskauppa							1	
98	4719 Muu vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä							0	
99	4730 Ajoneuvojen polttoaineen vähittäiskauppa							0	0

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
100	4752 Rautakauppatavaran, maalien ja lasin vähittäiskauppa							0	
101	4775 Kosmetiikka- ja hygieniatuotteiden vähittäiskauppa							0	
102	4941 Tieliikenteen tavarankuljetus							0	
103	5010 Meri- ja rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus							1	
104	5020 Meri- ja rannikkovesiliikenteen tavarankuljetus							40	28
105	5110 Matkustajalentoliikenne							5	0
106	5210 Varastointi							0	
107	5224 Lastinkäsittely							0	0
108	5229 Muu liikennettä palveleva toiminta							0	0
109	5320 Muu posti-, jakelu- ja kuriiritoiminta							6	
110	5510 Hotellit ja vastaavat majoitusliikkeet							0	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
111	5813 Sanomalehtien kustantaminen							43	
112	5814 Aikakauslehtien ja harvemmin ilmestyvien sanomalehtien kustantaminen							1	1
113	6110 Langallisen verkon hallinta ja palvelut							3	0
114	6120 Langattoman verkon hallinta ja palvelut							15	1
115	6201 Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus							0	0
116	6202 Atk-laitteisto- ja ohjelmistokonsultointi							3	3
117	6203 Tietojenkäsittelyn ja laitteistojen käyttö- ja hallintapalvelut							114	0
118	6399 Muualla luokittelematon tietopalvelutoiminta							0	
119	6420 Rahoitusalan holdingyhtiöiden toiminta							95	40
120	6820 Omien tai leasing-kiinteistöjen vuokraus ja hallinta							968	426
121	7010 Pääkonttorien toiminta							107	23

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. GAR-osuutta koskevat alakohtaiset tiedot

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		m		q		u		y	
		Kiertotalous (CE)		Ympäristön pilaantuminen (PPC)		Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)		YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	
		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia		Muut kuin rahoitusalan yritykset, joihin sovelletaan kestävyysraportointia koskevan direktiivin tiedonantovelvollisuuksia	
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	
		milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CE)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (PPC)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (BIO)	milj. euroa	joista ympäristön kannalta kestäviä (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
122	7022 Muu liikkeenjohdon konsultointi							152	136
123	7112 Insinööripalvelut ja niihin liittyvä tekninen konsultointi							4	0
124	7711 Autojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus ja leasing							31	6
125	8010 Yksityiset turvallisuuspalvelut							1	0
126	8110 Kiinteistönhoito							0	0
127	8121 Kiinteistöjen siivous							0	0
128	8219 Sihteeri-, toimisto- ja postituspalvelut							2	
129	8299 Muut palvelut liike-elämälle							0	
130	8623 Hammaslääkäripalvelut							0	
131	8690 Muut terveydenhuoltopalvelut							0	
132	8790 Muut sosiaalihuollon laitospalvelut							0	

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	80,3 %	11,9 %	9,8 %	1,0 %	0,3 %	0,1 %							
2	**Rahoitusalan yritykset**	33,7 %	1,4 %		0,1 %		0,1 %							
3	Luottolaitokset	27,9 %	2,0 %		0,1 %	0,1 %	0,2 %							
4	Lainat ja ennakot	0,6 %												
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	28,0 %	2,0 %		0,1 %	0,1 %	0,2 %							
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
7	Muut rahoituslaitokset	47,8 %												
8	joista sijoituspalveluyritykset													
9	Lainat ja ennakot													
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt													
13	Lainat ja ennakot													
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
16	joista vakuutusyritykset	48,1 %												

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
17	Lainat ja ennakot						0,1 %	0,1 %						
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	48,1 %												
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	34,6 %	16,1 %		8,1 %	2,0 %	0,5 %	0,2 %		0,2 %				
21	Lainat ja ennakot	33,9 %	15,5 %		7,5 %	2,1 %	0,6 %	0,2 %		0,2 %				
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	53,6 %	32,8 %		26,2 %	1,3 %	0,4 %	0,4 %		0,4 %				
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
24	**Kotitaloudet**	94,5 %	12,8 %	12,8 %										
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat	94,7 %	13,6 %	13,6 %										
26	joista rakennusten perusparannuslainat	88,3 %												
27	joista moottoriajoneuvolainat	90,5 %												
28	**Paikallishallintojen rahoitus**													
29	Asuntojen rahoitus													
30	Muu paikallishallintojen rahoitus													
31	**Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt**													
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	44,4 %	6,6 %	5,4 %	0,5 %	0,1 %								

Sarakkeet ap–be on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuus-eristä
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollista-vat toiminnat	
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	0,3 %				0,1 %								80,8 %	11,9 %	9,8 %	1,0 %	0,3 %	44,5 %
2	**Rahoitusalan yritykset**	0,1 %				0,1 %								34,0 %	1,4 %		0,1 %		5,1 %
3	Luottolaitokset	0,2 %				0,1 %								28,3 %	2,0 %		0,1 %	0,1 %	3,6 %
4	Lainat ja ennakot													0,6 %					
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	0,2 %				0,1 %								28,4 %	2,0 %		0,1 %	0,1 %	3,6 %
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
7	Muut rahoituslaitokset													47,8 %					1,5 %
8	joista sijoituspalveluyritykset																		
9	Lainat ja ennakot																		
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt																		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuus-eristä
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollista-vat toiminnat	
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
13	Lainat ja ennakot																		
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
16	joista vakuutusyritykset													48,1 %					1,5 %
17	Lainat ja ennakot													0,1 %	0,1 %				
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													48,1 %					1,5 %
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	2,3 %	0,1 %		0,1 %	0,8 %								38,2 %	16,4 %		8,1 %	2,3 %	5,3 %
21	Lainat ja ennakot	2,2 %	0,1 %		0,1 %	0,9 %								37,6 %	15,8 %		7,5 %	2,4 %	5,2 %
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	3,2 %												57,2 %	33,2 %		26,2 %	1,7 %	0,2 %
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
24	**Kotitaloudet**													94,5 %	12,8 %	12,8 %			34,0 %
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													94,7 %	13,6 %	13,6 %			31,9 %
26	joista rakennusten perusparannuslainat													88,3 %					1,5 %

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollista-vat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuus-eristä
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
27	joista moottoriajoneuvolainat													90,5 %					1,9 %
28	**Paikallishallintojen rahoitus**																		
29	Asuntojen rahoitus																		
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																		
31	**Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt**																		
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	0,2 %				0,1 %								44,7 %	6,6 %	5,4 %	0,5 %	0,2 %	80,4 %

Sarakkeet ap–be on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	81,6 %	11,0 %	9,2 %	1,0 %	0,3 %	0,1 %							
2	**Rahoitusalan yritykset**	33,5 %												
3	Luottolaitokset	27,2 %												
4	Lainat ja ennakot	1,3 %												
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	27,3 %												
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
7	Muut rahoituslaitokset	45,5 %												
8	joista sijoituspalveluyritykset													
9	Lainat ja ennakot													
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt	13,7 %												
13	Lainat ja ennakot	13,7 %												
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
16	joista vakuutusyritykset	48,4 %												

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
17	Lainat ja ennakot	9,4 %												
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	48,4 %												
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	32,9 %	15,4 %		8,9 %	2,5 %	0,6 %	0,3 %		0,3 %				
21	Lainat ja ennakot	32,5 %	14,7 %		8,5 %	2,1 %	0,6 %	0,3 %		0,3 %				
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	39,7 %	28,6 %		16,7 %	10,1 %	0,9 %	0,5 %		0,5 %				
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
24	**Kotitaloudet**	95,6 %	11,9 %	11,9 %										
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat	95,9 %	12,5 %	12,5 %										
26	joista rakennusten perusparannuslainat	90,4 %												
27	joista moottoriajoneuvolainat	90,0 %												
28	**Paikallishallintojen rahoitus**													
29	Asuntojen rahoitus													
30	Muu paikallishallintojen rahoitus													
31	**Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt**													
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	43,8 %	5,9 %	5,0 %	0,6 %	0,2 %								

Sarakkeet ap–be on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollista-vat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuus-eristä
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon													81,7 %	11,1 %	9,2 %	1,0 %	0,3 %	43,0 %
2	**Rahoitusalan yritykset**													33,5 %					4,7 %
3	Luottolaitokset													27,2 %					3,1 %
4	Lainat ja ennakot													1,3 %					
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													27,3 %					3,0 %
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
7	Muut rahoituslaitokset													45,5 %					1,6 %
8	joista sijoituspalveluyritykset																		
9	Lainat ja ennakot																		
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt													13,7 %					0,1 %
13	Lainat ja ennakot													13,7 %					0,1 %

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollista-vat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuus-eristä
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
16	joista vakuutusyritykset													48,4 %					1,5 %
17	Lainat ja ennakot													9,4 %					
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													48,4 %					1,5 %
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**													33,5 %	15,8 %		8,9 %	2,8 %	5,0 %
21	Lainat ja ennakot													33,1 %	15,0 %		8,5 %	2,3 %	4,8 %
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													40,6 %	29,1 %		16,7 %	10,6 %	0,3 %
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
24	**Kotitaloudet**													95,6 %	11,9 %	11,9 %			33,3 %
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													95,9 %	12,5 %	12,5 %			31,7 %
26	joista rakennusten perusparannuslainat													90,4 %					1,6 %
27	joista moottoriajoneuvolainat													90,0 %					1,4 %
28	**Paikallishallintojen rahoitus**																		
29	Asuntojen rahoitus																		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollista-vat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuus-eristä
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																		
31	**Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt**																		
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**													43,9 %	5,9 %	5,0 %	0,6 %	0,2 %	80,1 %

Sarakkeet ap–be on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	81,0 %	12,7 %	9,8 %	0,7 %	0,2 %	0,1 %							
2	**Rahoitusalan yritykset**	29,7 %	1,1 %											
3	Luottolaitokset	22,2 %	1,6 %		0,1 %	0,1 %	0,1 %							
4	Lainat ja ennakot	0,6 %												
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	22,2 %	1,6 %		0,1 %	0,1 %	0,1 %							
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollist avat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
7	Muut rahoituslaitokset	47,8 %												
8	joista sijoituspalveluyritykset													
9	Lainat ja ennakot													
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt													
13	Lainat ja ennakot													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollist avat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
16	joista vakuutusyritykset	48,1 %												
17	Lainat ja ennakot													
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	48,1 %												
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	44,4 %	23,4 %		5,5 %	1,7 %	1,0 %							

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollist avat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
21	Lainat ja ennakot	44,2 %	23,0 %		4,9 %	1,7 %	1,1 %							
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	51,7 %	34,9 %		22,7 %	0,5 %	0,1 %	0,1 %		0,1 %				
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
24	**Kotitaloudet**	94,5 %	12,8 %	12,8 %										
25	joista asuinkiinteistövakuu delliset lainat	94,7 %	13,6 %	13,6 %										
26	joista rakennusten perusparannuslainat	88,3 %												
27	joista moottoriajoneuvolai nat	90,5 %												
28	**Paikallishallintojen rahoitus**													
29	Asuntojen rahoitus													
30	Muu paikallishallintojen rahoitus													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollist avat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt													
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	44,8 %	7,0 %	5,4 %	0,4 %	0,1 %	0,1 %							

Sarakkeet ap–be on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat	
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	0,2 %				0,1 %								81,4 %	12,8 %	9,8 %	0,7 %	0,2 %	44,5 %
2	**Rahoitusalan yritykset**													29,7 %	1,2 %				5,1 %
3	Luottolaitokset													22,2 %	1,6 %		0,1 %	0,1 %	3,6 %
4	Lainat ja ennakot													0,6 %					
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													22,3 %	1,6 %		0,1 %	0,1 %	3,6 %
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
7	Muut rahoituslaitokset													47,8 %					1,5 %
8	joista sijoituspalveluyritykset																		
9	Lainat ja ennakot																		
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt																		
13	Lainat ja ennakot																		
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
16	joista vakuutusyritykset													48,1 %					1,5 %
17	Lainat ja ennakot																		
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													48,1 %					1,5 %
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	1,2 %	0,1 %		0,1 %	0,8 %								47,5 %	23,6 %		5,5 %	1,9 %	5,3 %
21	Lainat ja ennakot	1,2 %	0,1 %		0,1 %	0,8 %								47,3 %	23,2 %		4,9 %	1,9 %	5,2 %
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	2,5 %												54,2 %	35,0 %		22,7 %	0,6 %	0,2 %
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
24	**Kotitaloudet**													94,5 %	12,8 %	12,8 %			34,0 %
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													94,7 %	13,6 %	13,6 %			31,9 %
26	joista rakennusten perusparannuslainat													88,3 %					1,5 %
27	joista moottoriajoneuvolainat													90,5 %					1,9 %
28	**Paikallishallintojen rahoitus**																		
29	Asuntojen rahoitus																		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuus eristä
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																		
31	**Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt**																		
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	0,1 %				0,1 %								45,0 %	7,1 %	5,4 %	0,4 %	0,1 %	80,4 %

Sarakkeet ap–be on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollist avat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	83,3 %	12,2 %	9,2 %	1,0 %	0,4 %	0,1 %							
2	**Rahoitusalan yritykset**	32,6 %												
3	Luottolaitokset	25,8 %												
4	Lainat ja ennakot	1,3 %												
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	25,8 %												
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
7	Muut rahoituslaitokset	45,5 %												
8	joista sijoituspalveluyritykset													
9	Lainat ja ennakot													
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt	13,7 %												
13	Lainat ja ennakot	13,7 %												
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
16	joista vakuutusyritykset	48,4 %												
17	Lainat ja ennakot	9,4 %												

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollist avat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	48,4 %												
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	48,5 %	25,3 %		8,9 %	3,1 %	0,8 %	0,3 %		0,1 %				
21	Lainat ja ennakot	48,6 %	24,8 %		8,4 %	2,5 %	0,8 %	0,3 %		0,1 %				
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	46,8 %	34,7 %		17,4 %	13,1 %	0,8 %	0,1 %		0,1 %				
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
24	**Kotitaloudet**	95,6 %	11,9 %	11,9 %										
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat	95,9 %	12,5 %	12,5 %										
26	joista rakennusten perusparannuslainat	90,4 %												
27	joista moottoriajoneuvolainat	90,0 %												
28	**Paikallishallintojen rahoitus**													
29	Asuntojen rahoitus													
30	Muu paikallishallintojen rahoitus													
31	**Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt**													
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	44,8 %	6,5 %	5,0 %	0,6 %	0,2 %	0,1 %							

Sarakkeet ap–be on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon													83,4 %	12,2 %	9,2 %	1,0 %	0,4 %	43,0 %
2	**Rahoitusalan yritykset**													32,6 %					4,7 %
3	Luottolaitokset													25,8 %					3,1 %
4	Lainat ja ennakot													1,3 %					
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													25,8 %					3,0 %
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
7	Muut rahoituslaitokset													45,5 %					1,6 %
8	joista sijoituspalveluyritykset																		
9	Lainat ja ennakot																		
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt													13,7 %					0,1 %

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
13	Lainat ja ennakot													13,7 %					0,1 %
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
16	joista vakuutusyritykset													48,4 %					1,5 %
17	Lainat ja ennakot													9,4 %					
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													48,4 %					1,5 %
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**													49,3 %	25,6 %		8,9 %	3,2 %	5,0 %
21	Lainat ja ennakot													49,4 %	25,0 %		8,4 %	2,6 %	4,8 %
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													47,6 %	34,8 %		17,4 %	13,2 %	0,3 %
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
24	**Kotitaloudet**													95,6 %	11,9 %	11,9 %			33,3 %
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													95,9 %	12,5 %	12,5 %			31,7 %
26	joista rakennusten perusparannuslainat													90,4 %					1,6 %

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

3. Lainakannan GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
		Tietojen antamisen viitepäivä T-1																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityk-sellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollis-tavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymä-toiminnat	Joista mahdollis-tavat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä
	GAR – osuus – sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
27	joista moottoriajoneuvolainat													90,0 %					1,4 %
28	**Paikallishallintojen rahoitus**																		
29	Asuntojen rahoitus																		
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																		
31	**Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt**																		
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**													44,8 %	6,6 %	5,0 %	0,6 %	0,2 %	80,1 %

Sarakkeet ap–be on jätetty pois taulukosta, koska ne liittyvät sellaisiin ympäristötavoitteisiin viitepäivänä T-1, joille ei ole julkisesti saatavilla tietoja vastapuolten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuudesta tai -mukaisuudesta.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
	Tietojen antamisen viitepäivä T												
	Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat		Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat	
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät												
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	73,2 %	13,0 %	9,5 %	1,8 %	0,5 %							
2	**Rahoitusalan yritykset**	25,2 %	1,8 %		0,1 %		0,1 %						
3	Luottolaitokset	25,2 %	1,8 %		0,1 %		0,1 %						
4	Lainat ja ennakot	0,6 %											
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	25,6 %	1,8 %		0,1 %		0,1 %						
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit												
7	Muut rahoituslaitokset												
8	joista sijoituspalveluyritykset												
9	Lainat ja ennakot												
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö												
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit												
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt												
13	Lainat ja ennakot												
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö												

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
	Tietojen antamisen viitepäivä T												
	Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät												
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit												
16	joista vakuutusyritykset												
17	Lainat ja ennakot												
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö												
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit												
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	31,5 %	17,5 %		9,7 %	2,5 %	0,2 %						
21	Lainat ja ennakot	30,5 %	17,1 %		9,4 %	2,6 %	0,2 %						
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	71,1 %	32,2 %		20,9 %								
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit												
24	**Kotitaloudet**	91,9 %	13,5 %	13,5 %									
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat	91,6 %	17,0 %	17,0 %									
26	joista rakennusten perusparannuslainat	71,2 %											
27	joista moottoriajoneuvolainat	91,9 %											
28	**Paikallishallintojen rahoitus**												
29	Asuntojen rahoitus												
30	Muu paikallishallintojen rahoitus												
31	**Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt**												
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	38,3 %	6,8 %	5,0 %	1,0 %	0,3 %							

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
	% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista uusista omaisuuseristä
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymät oiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat	
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	0,6 %				0,6 %								74,5 %	13,0 %	9,5 %	1,8 %	0,5 %	25,2 %
2	**Rahoitusalan yritykset**	0,2 %				0,1 %								25,7 %	1,8 %		0,1 %		2,7 %
3	Luottolaitokset	0,2 %				0,1 %								25,7 %	1,8 %		0,1 %		2,7 %
4	Lainat ja ennakot													0,6 %					
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	0,2 %				0,1 %								26,0 %	1,8 %		0,1 %		2,7 %
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
7	Muut rahoituslaitokset																		
8	joista sijoituspalveluyritykset																		
9	Lainat ja ennakot																		
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt																		
13	Lainat ja ennakot																		
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymät oiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista uusista omaisuuseristä
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
16	joista vakuutusyritykset																		
17	Lainat ja ennakot																		
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
	Taulukko on leikattu useammalle sivulle																		
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	3,2 %				3,3 %								38,1 %	17,5 %		9,7 %	2,5 %	4,8 %
21	Lainat ja ennakot	3,3 %				3,4 %								37,3 %	17,1 %		9,4 %	2,6 %	4,7 %
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													71,1 %	32,2 %		20,9 %		0,1 %
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
24	**Kotitaloudet**													91,9 %	13,5 %	13,5 %			17,6 %
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													91,6 %	17,0 %	17,0 %			14,0 %
26	joista rakennusten perusparannuslainat													71,2 %					0,7 %
27	joista moottoriajoneuvolainat													91,9 %					3,6 %
28	**Paikallishallintojen rahoitus**																		
29	Asuntojen rahoitus																		
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
	Tietojen antamisen viitepäivä T																	
	Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					
			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymät oiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista uusista omaisuuseristä
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																	
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt																	
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	0,3 %			0,3 %								39,0 %	6,8 %	5,0 %	1,0 %	0,3 %	48,1 %

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

	% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	73,1 %	13,4 %	9,5 %	0,6 %	0,3 %	0,2 %							
2	**Rahoitusalan yritykset**	23,5 %	1,8 %		0,1 %									
3	Luottolaitokset	23,5 %	1,8 %		0,1 %									
4	Lainat ja ennakot	0,6 %												
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	23,8 %	1,8 %		0,1 %									
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
7	Muut rahoituslaitokset													
8	joista sijoituspalveluyritykset													
9	Lainat ja ennakot													
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt													
13	Lainat ja ennakot													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

	% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät													
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
16	joista vakuutusyritykset													
17	Lainat ja ennakot													
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	31,9 %	19,5 %		3,2 %	1,5 %	0,9 %							
21	Lainat ja ennakot	31,1 %	19,1 %		3,3 %	1,6 %	0,9 %							
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö	62,5 %	36,7 %											
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit													
24	**Kotitaloudet**	91,9 %	13,5 %	13,5 %										
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat	91,6 %	17,0 %	17,0 %										
26	joista rakennusten perusparannuslainat	71,2 %												
27	joista moottoriajoneuvolainat	91,9 %												
28	**Paikallishallintojen rahoitus**													
29	Asuntojen rahoitus													
30	Muu paikallishallintojen rahoitus													
31	**Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt**													

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
	Tietojen antamisen viitepäivä T												
	Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
	Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymätoiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät												
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	38,2 %	7,0 %	5,1 %	0,3 %	0,2 %	0,1 %						

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymät oiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista uusista omaisuuseristä
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
1	Muuta kuin kaupankäyntiä varten pidettävät lainat ja ennakot, vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka otetaan GAR-osuuden laskennassa huomioon	0,4 %				0,6 %								74,2 %	13,4 %	9,5 %	0,6 %	0,3 %	25,2 %
2	**Rahoitusalan yritykset**													23,6 %	1,8 %		0,1 %		2,7 %
3	Luottolaitokset													23,6 %	1,8 %		0,1 %		2,7 %
4	Lainat ja ennakot													0,6 %					
5	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													23,9 %	1,8 %		0,1 %		2,7 %
6	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
7	Muut rahoituslaitokset																		
8	joista sijoituspalveluyritykset																		
9	Lainat ja ennakot																		
10	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
11	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
12	joista omaisuudenhoitoyhtiöt																		
13	Lainat ja ennakot																		
14	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymät oiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat	Osuus kaikista huomioon otetuista uusista omaisuuseristä
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
15	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
16	joista vakuutusyritykset																		
17	Lainat ja ennakot																		
18	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö																		
19	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
20	**Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset**	1,9 %				3,1 %								37,7 %	19,6 %		3,2 %	1,5 %	4,8 %
21	Lainat ja ennakot	1,9 %				3,1 %								37,1 %	19,1 %		3,3 %	1,6 %	4,7 %
22	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit, mukaan lukien tulojen käyttö													62,5 %	36,7 %				0,1 %
23	Oman pääoman ehtoiset instrumentit																		
24	**Kotitaloudet**													91,9 %	13,5 %	13,5 %			17,6 %
25	joista asuinkiinteistövakuudelliset lainat													91,6 %	17,0 %	17,0 %			14,0 %
26	joista rakennusten perusparannuslainat													71,2 %					0,7 %
27	joista moottoriajoneuvolainat													91,9 %					3,6 %
28	**Paikallishallintojen rahoitus**																		
29	Asuntojen rahoitus																		
30	Muu paikallishallintojen rahoitus																		

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

4. Lainavirran GAR-osuutta koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
		Tietojen antamisen viitepäivä T																	
% (kaikkien huomioon otettavien omaisuuserien virrasta)		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista uusista omaisuuseristä
				Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista mahdollistavat toiminnat			Joista saatavien tulojen käyttö	Joista siirtymät oiminnat	Joista mahdollistavat toiminnat	
	GAR - osuus - sekä osoittajassa että nimittäjässä huomioon otettavat omaisuuserät																		
31	Haltuunotolla saadut vakuudet: asuin- ja liikekiinteistöt																		
32	**Yhteenlasketut GAR-osuuteen kuuluvat varat**	0,2 %				0,3 %								38,8 %	7,0 %	5,1 %	0,3 %	0,2 %	48,1 %

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

5. Taseen ulkopuolisia vastuita koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

% (kaikista huomioon otettavista taseen ulkopuolisista eristä))		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista tulojen käyttö	Joista siirtymätoimintoja	Joista mahdollistavia toimintoja			Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja			Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja
1	Rahoitusvakuudet (FinGuar KPI)	17,6 %	14,3 %			10,4 %								
2	Hoidettavina olevat varat (AuM KPI)	13,9 %	7,1 %		0,2 %	2,1 %	0,2 %	0,1 %		0,1 %				

Taulukko leikattu kahteen osaan leveyssuunnassa

5. Taseen ulkopuolisia vastuita koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen liikevaihtoon

% (kaikista huomioon otettavista taseen ulkopuolisista eristä))		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)			
			Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja			Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja			Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja			Joista tulojen käyttö	Joista siirtymätoimintoja	Joista mahdollistavia toimintoja	
1	Rahoitusvakuudet (FinGuar KPI)	0,1 %												17,7 %	14,3 %			10,4 %
2	Hoidettavina olevat varat (AuM KPI)	6,0 %				0,5 %								20,5 %	7,1 %		0,2 %	2,2 %

Taulukko leikattu kahteen osaan leveyssuunnassa

5. Taseen ulkopuolisia vastuita koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

% (kaikista huomioon otettavista taseen ulkopuolisista eristä))		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
		Tietojen antamisen viitepäivä T												
		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)					Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)				Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)			
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)					Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista tulojen käyttö	Joista siirtymätoimintoja	Joista mahdollistavia toimintoja			Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja			Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja
1	Rahoitusvakuudet (FinGuar KPI)	45,0 %	43,3 %			19,1 %								
2	Hoidettavina olevat varat (AuM KPI)	16,0 %	4,8 %		0,3 %	0,7 %	0,2 %	0,1 %		0,1 %				

Taulukko leikattu kahteen osaan leveyssuunnassa

5. Taseen ulkopuolisia vastuita koskeva keskeinen tulosindikaattori

OP-yhteenliittymä

Perustuen pääomamenoihin

% (kaikista huomioon otettavista taseen ulkopuolisista eristä))		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae
		Tietojen antamisen viitepäivä T																
		Kiertotalous (CE)				Ympäristön pilaantuminen (PPC)				Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)				YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				
			Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Osuus kaikista huomioon otetuista omaisuuseristä, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä aloja (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja			Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja			Joista tulojen käyttö	Joista mahdollistavia toimintoja		Joista tulojen käyttö	Joista siirtymätoimintoja	Joista mahdollistavia toimintoja	
1	Rahoitusvakuudet (FinGuar KPI)	0,2 %												45,1 %	43,3 %			19,1 %
2	Hoidettavina olevat varat (AuM KPI)	0,6 %				0,4 %								17,2 %	4,9 %		0,3 %	0,9 %

Taulukko on leikattu kahteen leveyssuunnassa

0. Yhteenveto keskeisistä tulosindikaattoreista, jotka sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava luokitusjärjestelmäasetuksen 8 artiklan mukaisesti

OP Varainhoito Oy ja OP Säilytys Oy

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		Ympäristön kannalta kestävät omaisuuserät yhteensä	Keskeinen tulosindikaattori (2)	Keskeinen tulosindikaattori (3)	% (kaikista omaisuuseristä) (4)
Pääasiallinen keskeinen tulosindikaattori (kaupankäynti omaan lukuun) (1)	Vihreiden omaisuuserien osuus				
		Kokonaistuotot ympäristön kannalta kestävistä palveluista ja toiminnoista	Keskeinen tulosindikaattori	Keskeinen tulosindikaattori	% (kokonaistuotoista)
Pääasiallinen keskeinen tulosindikaattori (muut palvelut ja toiminnot kuin kaupankäynti omaan lukuun)	Tuottoja koskeva keskeinen tulosindikaattori (5)	1	4,7 %	0,8 %	91,0 %

1) Rivillä ei ole ilmoitettu tietoja, koska OP Ryhmän sijoituspalveluyritykset eivät harjoita kaupankäyntiä omaan lukuun.

2) vastapuolen liikevaihtoindikaattorin perusteella

3) vastapuolen CapEx-indikaattorin perusteella

4) keskeisen tulosindikaattorin kattamien omaisuuserien prosenttiosuus kaikista omaisuuseristä

5) palkkiot ja muut rahalliset edut

2. Sijoituspalveluyritysten keskeinen tulosindikaattori – Muut palvelut

OP Varainhoito Oy ja OP Säilytys Oy

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		a	b	c	d	e	f	g	h	j	k	l	m
				Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)			Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)		
				Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)		
		Yhteensä	Joista keskeisen tulosindikaattorin kattamia		Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)	
						Joista siirtymätoimintoja (%)	Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista mahdollistavia toimintoja (%)
1	Muista palveluista ja toiminnoista kuin omaan lukuun harjoitetusta kaupankäynnistä saadut tuotot (palkkiot ja muut rahalliset edut) (direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan A osan mukaisesti)	18	17	8,5 %	4,6 %	0,3 %	3,8 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %			
2	Yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen	0	0	1,6 %	0,8 %	0,1 %	0,4 %	0,1 %					
3	Toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaiden lukuun*												
4	Salkunhoito	9	8	5,2 %	1,7 %	0,4 %	0,9 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %			
5	Sijoitusneuvonta	9	8	8,7 %	7,2 %	0,2 %	6,7 %	0,1 %					
6	Rahoitusvälineiden merkinnän ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen merkintätakauksen perusteella*												
7	Rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen ilman merkintätakausta*												
8	Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpito*												
9	Organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpito*												

*Riveillä 3, 6, 7, 8 tai 9 ei ole ilmoitettu tietoja, koska OP Ryhmän sijoituspalveluyrityksillä ei ole tuloja niitä vastaavista palveluista tai toiminnoista.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. Sijoituspalveluyritysten keskeinen tulosindikaattori – Muut palvelut

OP Varainhoito Oy ja OP Säilytys Oy

Perustuen liikevaihtoon

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z
		Kiertotalous (CE)			Ympäristön pilaantuminen (PPC)			Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)			YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
		Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista siirtymätoimintoja (%)	Joista mahdollistavia toimintoja (%)
1	Muista palveluista ja toiminnoista kuin omaan lukuun harjoitetusta kaupankäynnistä saadut tuotot (palkkiot ja muut rahalliset edut) (direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan A osan mukaisesti)	12,1 %			0,7 %						21,4 %	4,7 %	0,3 %	3,9 %
2	Yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen	0,2 %			0,3 %						3,0 %	0,8 %	0,1 %	0,4 %
3	Toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaiden lukuun*													
4	Salkunhoito	1,8 %			0,8 %						9,1 %	2,0 %	0,4 %	1,0 %
5	Sijoitusneuvonta	21,8 %			0,5 %						33,1 %	7,4 %	0,2 %	6,7 %
6	Rahoitusvälineiden merkinnän ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen merkintätakauksen perusteella*													
7	Rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen ilman merkintätakausta*													
8	Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpito*													
9	Organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpito*													

*Riveillä 3, 6, 7, 8 tai 9 ei ole ilmoitettu tietoja, koska OP Ryhmän sijoituspalveluyrityksillä ei ole tuloja niitä vastaavista palveluista tai toiminnoista.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. Sijoituspalveluyritysten keskeinen tulosindikaattori – Muut palvelut

OP Varainhoito Oy ja OP Säilytys Oy

Perustuen pääomamenoihin

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		a	b	c	d	e	f	g	h	j	k	l	m
				Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)				Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)			Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)		
				Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)				Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)		
		Yhteensä	Joista keskeisen tulosindikattorin kattamia		Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)				Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)	
						Joista siirtymätoiminto ja (%)	Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista mahdollistavia toimintoja (%)
1	Muista palveluista ja toiminnoista kuin omaan lukuun harjoitetusta kaupankäynnistä saadut tuotot (palkkiot ja muut rahalliset edut) (direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan A osan mukaisesti)	18	17	12,2 %	2,3 %	0,3 %	0,9 %	0,1 %		0,1 %			
2	Yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen	0	0	2,2 %	1,1 %	0,1 %	0,5 %	0,1 %		0,1 %			
3	Toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaiden lukuun*												
4	Salkunhoito	9	8	7,0 %	2,6 %	0,3 %	1,2 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %			
5	Sijoitusneuvonta	9	8	14,2 %	1,4 %	0,3 %	0,6 %	0,1 %					
6	Rahoitusvälineiden merkinnän ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen merkintätakauksen perusteella*												
7	Rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen ilman merkintätakausta*												
8	Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpito*												
9	Organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpito*												

*Riveillä 3, 6, 7, 8 tai 9 ei ole ilmoitettu tietoja, koska OP Ryhmän sijoituspalveluyrityksillä ei ole tuloja niitä vastaavista palveluista tai toiminnoista.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

2. Sijoituspalveluyritysten keskeinen tulosindikaattori – Muut palvelut

OP Varainhoito Oy ja OP Säilytys Oy

Perustuen pääomamenoihin

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

		n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z
		Kiertotalous (CE)			Ympäristön pilaantuminen (PPC)			Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)			YHTEENSÄ (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
		Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän piiriin kuuluviin aloihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja tuottoja (palkkiot ja muut rahalliset edut) (%) (luokitusjärjestelmäkelpoiset)			
			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)			Joista EU:n luokitusjärjestelmän mukaisiin toimintoihin liittyvistä palveluista ja toiminnoista saatuja (%) (luokitusjärjestelmän mukaiset)		
				Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista mahdollistavia toimintoja (%)			Joista siirtymätoimintoja (%)	Joista mahdollistavia toimintoja (%)
1	Muista palveluista ja toiminnoista kuin omaan lukuun harjoitetusta kaupankäynnistä saadut tuotot (palkkiot ja muut rahalliset edut) (direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan A osan mukaisesti)	0,8 %			0,5 %						13,7 %	2,3 %	0,3 %	0,9 %
2	Yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä koskevien toimeksiantojen vastaanottaminen ja välittäminen	0,1 %			0,2 %						3,5 %	1,1 %	0,1 %	0,5 %
3	Toimeksiantojen toteuttaminen asiakkaiden lukuun*													
4	Salkunhoito	1,1 %			0,6 %						10,2 %	3,0 %	0,3 %	1,2 %
5	Sijoitusneuvonta	0,6 %			0,4 %						17,1 %	1,6 %	0,3 %	0,6 %
6	Rahoitusvälineiden merkinnän ja/tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen merkintätakauksen perusteella*													
7	Rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun järjestäminen ilman merkintätakausta*													
8	Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpito*													
9	Organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpito*													

*Riveillä 3, 6, 7, 8 tai 9 ei ole ilmoitettu tietoja, koska OP Ryhmän sijoituspalveluyrityksillä ei ole tuloja niitä vastaavista palveluista tai toiminnoista.

Taulukko on leikattu useammalle sivulle

Vahinkovakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten vakuutusten merkintää koskeva keskeinen tulosindikaattori

Pohjola Vakuutus Oy

Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

	Ilmastonmuutokseen sopeutumisen merkittävä edistäminen (CCA)			Ei merkittävää haittaa (DNSH)					
Taloudelliset toiminnat	Absoluuttiset vakuutusmaksut, vuosi t	Osuus vakuutusmaksuista, vuosi t	Osuus vakuutusmaksuista, vuosi t-1	Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)	Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)	Kiertotalous (CE)	Ympäristön pilaantuminen (PPC)	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)	Vähimmäistason suojatoimet
	Valuutta	%	%	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E
A.1. Luokitusjärjestelmän mukaiset vahinkovakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnat (ympäristön kannalta kestävät)									
A.1.1 joista jälleenvakuutettuja									
A.1.2 joista jälleenvakuutustoiminnasta johtuvia									
A.1.2.1 joista jälleenvakuutettuja (edelleenvakuutus)									
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) vahinkovakuutusja vahinkojälleenvakuutustoiminnat	67	3,6 %	87,2 %						
B. Luokitusjärjestelmään kelpaamattomat vahinkovakuutus- ja vahinkojälleenvakuutustoiminnat	1 810	96,4 %	12,8 %						
Yhteensä (A.1 + A.2 + B)	1 877	100,0 %	100,0 %						

Luokitusjärjestelmän mukaisten toimintojen rahoitukseen suunnattujen tai niihin liittyvien vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen sijoitusten osuus kaikista sijoituksista
OP-Henkivakuutus Oy ja Pohjola Vakuutus Oy
Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

Luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen rahoitukseen suunnatut tai niihin liittyvät sijoitukset	Tulosindikaattorin tyyppi	Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Arvo
	Liikevaihtoon perustuva	2,5 %	334
	Pääomamenoihin perustuva	3,3 %	434

Keskeisen tulosindikaattorin kattamat omaisuuserät, lukuun ottamatta sijoituksia julkisyhteisöihin	Osuus kaikista sijoituksista (kaikista hoidettavina olevista varoista)	Arvo
	89,8 %	13 221

Täydentävät lisätiedot: keskeisen tulosindikaattorin nimittäjän erittely

Vastapuolityyppi			Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Arvo
Johdannaiset				
Direktiivin 2013/34/EU 19 a ja 29 a artiklan soveltamisalaan kuulumattomat yritykset	EU	Muut kuin rahoitusalan yritykset	3,7 %	487
		Rahoitusalan yritykset	0,8 %	100
	EU:n ulkopuoliset	Muut kuin rahoitusalan yritykset	14,4 %	1 898
		Rahoitusalan yritykset	2,6 %	341
Direktiivin 2013/34/EU 19 a ja 29 a artiklan soveltamisalaan kuuluvat yritykset		Muut kuin rahoitusalan yritykset	4,6 %	606
		Rahoitusalan yritykset	8,5 %	1 121
Sijoitukset, joissa vakuutuksenottajat kantavat sijoitusriskin, lukuun ottamatta henkivakuutussopimuksiin liittyviä sijoituksia			57,3 %	7 576
Muut vastapuolet ja omaisuuserät			5,3 %	700

Sijoituksen tyyppi	Tulosindikaattorin tyyppi	Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Arvo
Sijoitukset, joilla rahoitetaan ei-luokitusjärjestelmäkelpoisia taloudellisia toimintoja	Liikevaihtoon perustuva	88,4 %	11 681
	Pääomamenoihin perustuva	87,4 %	11 559
Sijoitukset, joilla rahoitetaan luokitusjärjestelmäkelpoisia mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisia taloudellisia toimintoja	Liikevaihtoon perustuva	9,1 %	1 205
	Pääomamenoihin perustuva	9,3 %	1 228

Taulukko on leikattu kahdelle sivulle

Luokitusjärjestelmän mukaisten toimintojen rahoitukseen suunnattujen tai niihin liittyvien vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen sijoitusten osuus kaikista sijoituksista
OP-Henkivakuutus Oy ja Pohjola Vakuutus Oy
Kaikki rahamäärät on ilmoitettu miljoonissa euroissa.

Täydentävät lisätiedot: keskeisen tulosindikaattorin osoittajan erittely

Vastapuolityyppi		Tulosindikaattorin tyyppi	Luokitusjärjestelmän mukaiset vastuut	
			Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Arvo
Direktiivin 2013/34/EU 19 a ja 29 a artiklan soveltamisalaan kuuluvat yritykset	Muut kuin rahoitusalan yritykset	Liikevaihtoon perustuva	0,5 %	70
		Pääomamenoihin perustuva	0,8 %	101
	Rahoitusalan yritykset	Liikevaihtoon perustuva	0,4 %	50
		Pääomamenoihin perustuva	0,4 %	56
Sijoitukset, joissa vakuutuksenottajat kantavat sijoitusriskin, lukuun ottamatta henkivakuutussopimuksiin liittyviä sijoituksia		Liikevaihtoon perustuva	1,2 %	155
		Pääomamenoihin perustuva	2,0 %	263
Muut vastapuolet ja vastuutyypit		Liikevaihtoon perustuva	0,5 %	60
		Pääomamenoihin perustuva	0,1 %	15

Keskeisen tulosindikaattorin osoittajan erittely ympäristötavoitteittain

Ympäristötavoite	Tulosindikaattorin tyyppi	Luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnat		
		Osuus kaikista keskeisen tulosindikaattorin kattamista omaisuuseristä	Siirtymätoiminnat	Mahdollistavat toiminnat
Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)	Liikevaihtoon perustuva	2,6 %	2,6 %	0,7 %
	Pääomamenoihin perustuva	3,3 %	3,3 %	1,0 %
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	Liikevaihtoon perustuva	0,1 %		0,1 %
	Pääomamenoihin perustuva	0,4 %		0,3 %
Vesivarat ja merten luonnonvarat (WTR)	Liikevaihtoon perustuva			
	Pääomamenoihin perustuva			
Kiertotalous (CE)	Liikevaihtoon perustuva			
	Pääomamenoihin perustuva			
Ympäristön pilaantuminen (PPC)	Liikevaihtoon perustuva			
	Pääomamenoihin perustuva			
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit (BIO)	Liikevaihtoon perustuva			
	Pääomamenoihin perustuva			

Taulukko on leikattu kahdelle sivulle

Lomake 1: Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot
Luottolaitokset
Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)
Perustuen liikevaihtoon

Rivi		
	Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
1.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
2.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
3.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
	Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
4.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
5.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
6.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ

Lomake 1: Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot
Luottolaitokset
Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)
Perustuen pääomamenoihin

Rivi		
	Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
1.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
2.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
3.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
	Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
4.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
5.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
6.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI

Lomake 1: Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot

Luottolaitokset

Hoidettavina olevat varat

Perustuen liikevaihtoon

Rivi		
	Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
1.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
2.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
3.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
	Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
4.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
5.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
6.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ

Lomake 1: Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot

Luottolaitokset

Hoidettavina olevat varat

Perustuen pääomamenoihin

Rivi		
	Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
1.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
2.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
3.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
	Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
4.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
5.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ
6.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	KYLLÄ

Lomake 1: Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot
Vakuutusyritykset
Sijoitukset
Perustuen liikevaihtoon

Rivi		
	Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
1.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
2.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
3.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
	Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
4.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
5.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
6.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI

Lomake 1: Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot
Vakuutusyritykset
Sijoitukset
Perustuen pääomamenoihin

Rivi		
	Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
1.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
2.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
3.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
	Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
4.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
5.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
6.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI

Lomake 2: Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (nimittäjä)

Luottolaitokset

Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)

Perustuen liikevaihtoon

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	257	0,2 %	257	0,2 %		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	226	0,2 %	226	0,2 %		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	6 891	6,1 %	6 877	6,1 %	13	
8.	**Sovellettava keskeinen tulosindikaattori yhteensä**	**7 374**	**6,6 %**	**7 360**	**6,6 %**	**13**	

Lomake 2: Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (nimittäjä)

Luottolaitokset

Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)

Perustuen pääomamenoihin

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
2	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	219	0,2 %	219	0,2 %		
3	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	48		48			
4	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
5	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
6	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
7	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	7 623	6,8 %	7 621	6,8 %	2	
8	**Sovellettava keskeinen tulosindikaattori yhteensä**	**7 890**	**7,0 %**	**7 888**	**7,0 %**	**2**	

Lomake 2: Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (nimittäjä)

Luottolaitokset

Hoidettavina olevat varat

Perustuen liikevaihtoon

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	7		7			
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	35	0,1 %	35	0,1 %		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	387	0,7 %	387	0,7 %	0	
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	49	0,1 %	49	0,1 %		
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1		1			
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	2 612	5,0 %	2 585	5,0 %	27	0,1 %
8.	**Sovellettava keskeinen tulosindikaattori yhteensä**	**3 091**	**6,0 %**	**3 064**	**5,9 %**	**27**	**0,1 %**

Lomake 2: Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (nimittäjä)

Luottolaitokset

Hoidettavina olevat varat

Perustuen pääomamenoihin

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	190	0,4 %	190	0,4 %		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	84	0,2 %	84	0,2 %		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	66	0,1 %	66	0,1 %		
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	7		7			
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1 994	3,8 %	1 906	3,7 %	88	0,2 %
8.	**Sovellettava keskeinen tulosindikaattori yhteensä**	**2 343**	**4,5 %**	**2 255**	**4,3 %**	**88**	**0,2 %**

Lomake 3: Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (osoittaja)

Luottolaitokset

Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)

Perustuen liikevaihtoon

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0		0			
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	257	3,5 %	257	3,5 %		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	226	3,1 %	226	3,1 %		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0		0			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0		0			
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	6 891	93,4 %	6 877	93,3 %	13	0,2 %
8.	**Luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa**	**7 374**	**100,0 %**	**7 360**	**99,8 %**	**13**	**0,2 %**

Lomake 3: Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (osoittaja)

Luottolaitokset

Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)

Perustuen pääomamenoihin

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
2	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	219	2,8 %	219	2,8 %		
3	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	48	0,6 %	48	0,6 %		
4	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
5	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
6	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa						
7	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	7 623	96,6 %	7 621	96,6 %	2	
8	**Luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa**	**7 890**	**100,0 %**	**7 888**	**100,0 %**	**2**	

Lomake 3: Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (osoittaja)

Luottolaitokset

Hoidettavina olevat varat

Perustuen liikevaihtoon

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0		0			
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	69	2,0 %	69	2,2 %		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	242	8,0 %	242	7,8 %		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0		0			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	8		2	0,1 %	6	0,2 %
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0		0			
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	2 772	89,7 %	2 750	89,0 %	22	0,7 %
8.	**Luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa**	**3 091**	**100,0 %**	**3 064**	**99,1 %**	**27**	**0,9 %**

Lomake 3: Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (osoittaja)

Luottolaitokset

Hoidettavina olevat varat

Perustuen pääomamenoihin

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0		0			
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	151	6,4 %	151	6,4 %		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	110	4,8 %	110	4,7 %		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	1		1			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	5	0,2 %	5	0,2 %		
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	0		0		0	
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa	2 075	89,0 %	1 987	84,8 %	88	3,8 %
8.	**Luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin osoittajassa**	**2 343**	**100,0 %**	**2 255**	**96,3 %**	**88**	**3,8 %**

Lomake 4: Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot

Luottolaitokset

Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)

Perustuen liikevaihtoon

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	6		6			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	3		3			
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1		1			
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	42 443	37,9 %	42 408	37,8 %	35	
8.	**Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**42 454**	**37,9 %**	**42 419**	**37,8 %**	**35**	

Lomake 4: Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot

Luottolaitokset

Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)

Perustuen pääomamenoihin

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä						
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1		1			
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	2		2			
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	42 409	37,8 %	42 331	37,8 %	78	0,1 %
8.	**Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**42 412**	**37,8 %**	**42 334**	**37,8 %**	**78**	**0,1 %**

Lomake 4: Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot

Luottolaitokset

Hoidettavina olevat varat

Perustuen liikevaihtoon

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	3		3			
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	4		4			
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	7		7			
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	121	0,2 %	121	0,2 %	0	
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	491	0,8 %	425	0,8 %	66	0,1 %
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	5		5			
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	5 783	11,1 %	5 777	11,1 %	6	
8.	**Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**6 414**	**12,3 %**	**6 343**	**12,2 %**	**72**	**0,1 %**

Lomake 4: Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot

Luottolaitokset

Hoidettavina olevat varat

Perustuen pääomamenoihin

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus					
		CCM + CCA		Ilmastonmuutoksen hillintä (CCM)		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (CCA)	
		Määrä	%	Määrä	%	Määrä	%
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.26 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1		1			
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0		0			
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1		1			
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.29 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	13		13		0	
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	253	0,5 %	253	0,5 %		
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	10		10			
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	5 720	11,0 %	5 662	10,9 %	58	
8.	**Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**5 999**	**11,5 %**	**5 940**	**11,4 %**	**59**	**0,1 %**

Lomake 5: Luokitusjärjestelmään kelpaamattomat taloudelliset toiminnot
Luottolaitokset
Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)
Perustuen liikevaihtoon

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä	Prosenttiosuus
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.26 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 1 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.27 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 2 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.28 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 3 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.29 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 4 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.30 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 5 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.31 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 6 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	62 302	55,6 %
8.	**Luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**62 302**	**55,6 %**

Lomake 5: Luokitusjärjestelmään kelpaamattomat taloudelliset toiminnot
Luottolaitokset
Lainakannan vihreiden omaisuuserien osuus (GAR-osuus)
Perustuen pääomamenoihin

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä	Prosenttiosuus
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.26 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 1 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.27 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 2 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.28 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 3 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.29 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 4 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.30 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 5 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.31 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 6 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		

7	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	61 828	55,1 %
8.	**Luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**61 828**	**55,1 %**

Lomake 5: Luokitusjärjestelmään kelpaamattomat taloudelliset toiminnot
Luottolaitokset
Hoidettavina olevat varat
Perustuen liikevaihtoon

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä	Prosenttiosuus
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.26 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 1 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1	
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.27 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 2 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	6	
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.28 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 3 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	2	
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.29 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 4 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0	
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.30 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 5 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	66	0,1 %
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.31 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 6 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1	
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	42 407	81,6 %
8.	**Luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**42 483**	**81,7 %**

Lomake 5: Luokitusjärjestelmään kelpaamattomat taloudelliset toiminnot
Luottolaitokset
Hoidettavina olevat varat
Perustuen pääomamenoihin

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä	Prosenttiosuus
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.26 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 1 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0	
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.27 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 2 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1	
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.28 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 3 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	2	
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.29 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 4 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0	
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.30 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 5 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	66	0,1 %

6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.31 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 6 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0	
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	43 578	83,8 %
8.	**Luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**43 647**	**84,0 %**

Lomake 5: Luokitusjärjestelmään kelpaamattomat taloudelliset toiminnot
Vakuutusyritykset
Sijoitukset
Perustuen liikevaihtoon

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä	Prosenttiosuus
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.26 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 1 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.27 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 2 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0	
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.28 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 3 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1	
4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.29 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 4 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0	
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.30 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 5 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.31 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 6 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	11 455	94,5 %
8.	**Luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**11 457**	**94,5 %**

Lomake 5: Luokitusjärjestelmään kelpaamattomat taloudelliset toiminnot
Vakuutusyritykset
Sijoitukset
Perustuen pääomamenoihin

Rivi	Taloudelliset toiminnot	Määrä	Prosenttiosuus
1.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.26 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 1 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
2.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.27 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 2 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0	
3.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.28 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 3 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0	

Lomake 5: Luokitusjärjestelmään kelpaamattomat taloudelliset toiminnot

Vakuutusyritykset

Sijoitukset

Perustuen liikevaihtoon

4.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.29 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 4 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	0	
5.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.30 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 5 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	1	
6.	Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevan 4.31 jakson mukaisesti luokitusjärjestelmään kelpaamattoman, lomakkeen 1 rivillä 6 tarkoitetun taloudellisen toiminnan määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä		
7.	Muiden kuin edellä 1–6 rivillä tarkoitettujen luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen määrä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä	11 265	92,9 %
8.	**Luokitusjärjestelmään kelpaamattomien taloudellisten toimintojen kokonaismäärä ja osuus sovellettavan keskeisen tulosindikaattorin nimittäjässä**	**11 267**	**92,9 %**

Taulukko: luokitusjärjestelmän mukaisuutta kuvaavien tulosindikaattorien painotetut keskiarvot

	Osuus ryhmän tuotoista (A)	Keskeinen tulosindikaattori liikevaihtoon perustuen (B)	Keskeinen tulosindikaattori perustuen pääomamenoihin (C)
Luottolaitokset	73,6 %	6,6 %	7,1 %
Vakuutusyritykset	23,6 %	0,8 %	1,1 %
Sijoituspalveluyritykset, pl. luottolaitokset ja vakuutusyritykset	1,7 %	4,7 %	0,8 %
Omaisuudenhoitajat, pl. luottolaitokset ja vakuutusyritykset	1,1 %	7,2 %	6,0 %
OP Ryhmä	100,0 %	5,2 %	5,6 %

E1 Ilmasto

Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma (E1-1)

Finanssialalla on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä erityisesti rahoituksen, sijoitustoiminnan sekä kestävän vakuuttamisen ja vahinkojen korvaamisen kautta. OP Ryhmä on sitoutunut Pariisin ilmastosopimukseen, jonka tavoitteena on rajoittaa ilmaston lämpeneminen 1,5 celsiusasteeseen. OP Ryhmää ei ole suljettu EU:n Pariisin sopimuksen mukaisten vertailuarvojen ulkopuolelle. OP Ryhmä on asettanut ilmastotavoitteita koskien sekä omaa toimintaansa että asiakasliiketoimintaansa. Tavoitteet tukevat myös YK ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteita, joiden perustajajäsen OP Ryhmä on ollut vuodesta 2019 lähtien.

Vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä, ja sen mukaisesti vastuullisuus integroidaan OP Ryhmän liiketoimintaprosesseihin, asiakkaita tuetaan vihreässä siirtymässä ja OP Ryhmän tuote- ja palveluvalikoimaan sisällytetään vastuullisia tuotteita. Strategiset painopisteet vahvistaa vuosittain OP Osuuskunnan hallitus. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma toteuttaa ryhmätason strategiaa ja ohjaa vastuullisuustyötä määrittelemällä konkreettiset tavoitteet ilmastotyölle. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto arvioi säännöllisesti vastuullisuusohjelmaa ja seuraa sen toteutumista. Hallintoneuvosto myös vahvistaa vastuullisuuteen liittyviä tavoitteita, kuten päästövähennystavoitteet ja luonnon monimuotoisuuden tiekartan.

OP Ryhmä on loppuvuodesta 2024 julkaissut ensivaiheen ilmastosiirtymäsuunnitelman, johon on koottu OP Osuuskunnan hallituksen hyväksymät ja OP Osuuskunnan hallintoneuvoston vahvistamat linjaukset ja tavoitteet siitä, millä keinoilla OP Ryhmä sopeuttaa toimintansa kohti Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteita. Ilmastosiirtymäsuunnitelman tavoitteet kuuluvat OP Ryhmän strategian Vastuullinen liiketoiminta -painopisteen alle.

Ensivaiheen siirtymäsuunnitelmassa kuvataan keskeiset toimenpiteet ja aikataulut, joilla OP Ryhmä aikoo vähentää kasvihuonekaasupäästöjä sekä ohjata rahoitusta kestävän kehityksen mukaisiin hankkeisiin. Siirtymäsuunnitelmaan sisältyvät OP Ryhmän sektorikohtaiset päästötavoitteet energiasektorin yrityslainoille ja asuntolainoille on asetettu The International Energy Agency (IEA):n NZE-skenaarioiden (Net Zero Emissions by 2050 Scenario), vuoteen 2050 nettonollapäästötilanteeseen tähtäävien, päästövähennysurien pohjalta. Myös OP Varainhoidon nettonollatavoitteet pohjautuvat IEA:n skenaarioihin. OP Ryhmän linjaukset fossiilisten polttoaineiden osalta ovat keskeinen osa ilmastosiirtymäsuunnitelmaa, sillä Pariisin ilmastosopimuksen 1,5 celsiusasteen tavoitteen saavuttamisessa fossiilisista polttoaineista luopuminen on merkittävässä osassa. Kestävien rahoitus- ja sijoitustuotteiden tarjoaminen on keino OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi OP Ryhmä edellyttää yhtiökohtaisia päästövähennyssuunnitelmia suurilta korkean ilmastosiirtymäriskin toimialojen asiakkailtaan vuoden 2025 loppuun mennessä. Ensivaiheen siirtymäsuunnitelmaan sisältyviä tavoitteita on kuvattu tarkemmin seuraavissa kappaleissa.

Ensivaiheen siirtymäsuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden saavuttamista seurataan säännöllisesti ja päästövähennystavoitteissa edistymistä raportoidaan osana OP Ryhmän vuosittaista kestävyysraportointia. Kyseiset tavoitteet on kuvattu alempana luvussa E1-4. Avainindikaattoreita, kuten rahoituksen vihreiden osuuksien kehitys, seurataan kuukausitasolla osana johdon raportointia. Päästöjä ja niihin liittyviä tavoitteita ryhdytään seuraamaan kvartaalitasolla yrityslainojen osalta vuoden 2025 alusta. OP Ryhmä tekee myös laadullista analyysia siirtymäsuunnitelmaan sisältyvistä toimenpiteistä ja vaikutuksista eri liiketoiminnoissa sekä osana ryhmätasoisen ESG-toimikunnan käsittelyitä.

OP Ryhmän siirtymäsuunnitelmaa ja vastuullisuusohjelmaa päivitetään ja kehitetään vuonna 2025, jolloin myös päästövähennystoimia kehitetään edelleen. OP Ryhmän oman toiminnan päästövähennystavoitteet ovat vaatineet investointeja siirryttäessä kiinteistöjen energiankäytössä merkittäviltä osin uusiutuvalla energialla tuotetun sähkö- ja lämpöenergian käyttöön sekä toteutettaessa erilaisia energiatehokkuutta edistäviä hankkeita. Rahoitusalan toimijana kasvihuonepäästöjen lukkiutuminen tai EU-taksonomian pääomamenoihin liittyvät keskeiset tulosindikaattorit eivät ole OP Ryhmälle olennaisia, minkä vuoksi niistä ei raportoida. OP Ryhmä raportoi taksonomianmukaista osuutta (Green Asset Ratio = GAR) perustuen ei-rahoitusalan yhtiöiden julkaisemiin tunnuslukuihin taksonomianmukaisesta liikevaihdosta ja pääomamenoista.

Omien kiinteistöjen osalta OP Ryhmä on tehnyt pitkäjänteistä työtä hiilestä irtautumiseen. OP Ryhmän Suomessa käyttämä ostosähkö on 100 prosenttisesti tuulivoimalla tuotettua ja kaukolämpö ja -kylmä on myös 100 prosenttisesti uusiutuvilla tuotettua. Öljylämmityskohteiden määrää on vähennetty esimerkiksi investoimalla lämmitystavan muutokseen. Omien kiinteistöjen energiatehokkuutta edistäviä keinoja selvitetään ja toteutetaan jatkuvasti ja esimerkiksi aurinkosähköjärjestelmien käyttöönottoa helpottamaan on luotu toimintamalli ja ohjeistus. OP Ryhmä tekee jatkuvaa yhteistyötä merkittävimpien hankinnan toimittajiensa kanssa. Osana toimittajajohtamista seurataan ja edistetään myös toimittajien päästötavoitteita ja -toimenpiteitä sekä toimittajan kyvykkyyttä raportoida OP Ryhmälle hankitun palvelun aiheuttamat päästöt. Tällä tavoin OP Ryhmä pyrkii sekä edistämään hiilestä irtautumista, että mahdollistamaan toimitusketjussaan toteutettujen hiilestä irtautumisen toimenpiteiden huomioimisen osana Scope3 päästölaskentaa. Yritysrahoituksen keskeiset hiilestä irtautumisen keinot koostuvat aktiivisesta asiakasvuorovaikutuksesta, kestävän rahoituksen tuotteiden avulla ohjaamisesta, asiakkaiden siirtymäsuunnitelmien arvioinnista sekä tiettyjen ilmaston ja luonnon kannalta epäedullisten toimintojen rahoittamisen rajoittamisesta (kivihiili, öljy ja maakaasu). Varainhoidon osalta OP Varainhoito hyödyntää aktiivista omistajuutta kannustaen sijoituskohteita päästövähennyksiin, ja monitoroi aktiivisesti sijoituskohteidensa päästövähennystoimia ja niiden etenemistä.

Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet (E1-4)

OP Ryhmän ilmasto- ja ympäristötavoitteiden keskiössä on asiakkaille tarjottavat rahoitus-, sijoitus- ja vakuutustuotteet, ja niiden kautta mahdollistuvat päästövähennykset. Lisäksi ilmastonmuutoksen hillintää edistetään OP Ryhmässä hyödyntäen kiertotalouden liiketoimintamalleja. OP Ryhmän omassa toiminnassa ja hankinnoissa pienennetään ilmastovaikutuksia tehostamalla energian käyttöä, lisäämällä uusiutuvan energian osuutta sekä ottamalla käyttöön ratkaisuja, jotka minimoivat päästöt.

Oman toiminnan ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet

OP Ryhmän tavoitteena on olla hiilineutraali oman toiminnan osalta vuoden 2025 loppuun mennessä, kattaen energiankulutuksesta ja polttoaineista aiheutuvat päästöt (Scope 1 ja Scope 2). Vuoden 2024 loppuun mennessä päästöjä on vähennetty 99 prosenttisesti vertailuvuoteen 2021 verrattuna (26 165 tCO2e). Tavoitteeseen sisältyvät OP Ryhmän omien kiinteistöjen lämmitysöljystä, varavoimakoneiden käyttämästä öljystä, sähköstä,

kaukolämmöstä ja kaukokylmästä syntyvät päästöt. Yksi keskeinen toimenpide on kasvattaa uusiutuvan energian käyttöä. Suomessa OP Ryhmän ostama sähkö, kaukolämpö ja kaukokylmä on täysin uusiutuvalla energialla tuotettua ja aurinkovoimaloita lisätään omistettujen kiinteistöjen katoille. Tavoitteena on, että 25 prosentissa OP Ryhmän omistamista omassa käytössä olevista käyttökohteista on aurinkovoimala vuoteen 2030 loppuun mennessä. Uusiutuvan energian osuus OP Ryhmän kokonaisenergiankulutuksesta oli 99,3 prosenttia vuonna 2024.

OP Ryhmä on päivittänyt päästölaskentaansa vuoden 2024 aikana, minkä myötä OP Ryhmän omistamien ja hallinnoimien työsuhdeautojen aiheuttamat päästöt ovat ensimmäistä kertaa mukana oman toiminnan päästöissä (Scope 1 ja 2). Lisäksi vuonna 2024 otettiin OP Kiinteistösijoituksen kiinteistöjen päästöt osaksi OP Ryhmän päästölaskentaa.

Hankittavien tuotteiden ja palveluiden päästöjen osalta (Scope 3, kategoria 1) OP Ryhmä pyrkii aktiivisesti yhteistyössä toimittajiensa kanssa kehittämään toimittajakohtaista päästöraportointia ja huomioimaan päästövähennystoimenpiteet, joilla hankintojen päästöjä on saatu vähennettyä. OP Ryhmän tavoitteena on pienentää hankinnoista aiheutuvien päästöjen päästöintensiteettiä vuoteen 2030 mennessä. Vuoden 2025 aikana päästötavoitetta tarkennetaan samalla kun yhteistyömahdollisuuksia merkittävimpien toimittajien kanssa tarkennetaan.

Sijoitus-, rahoitus- ja vakuutustoiminnan ilmastotavoitteet

OP Yrityspankki on sitoutunut yritysluottosalkkujensa ja OP Varainhoito, yhdessä OP-Rahastoyhtiön kanssa, hoitamiensa rahastojen osalta hiilineutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä. Myös osuuspankkien yritysluotoille on asetettu vastaava tavoite. Pohjola Vakuutuksen ja OP-Henkivakuutuksen tavoite on olla sijoitusvarallisuuden osalta hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä. Lisäksi Pohjola Vakuutus valmistelee vakuutusportfolion päästövähennystavoitetta.

OP Ryhmä on asettanut vastuullisuusohjelmassaan kestävien rahoitustuotteiden määrälle tavoitteen, jossa kestävien rahoitustuotteiden määrä on vähintään 8 miljardia euroa vuoden 2025 loppuun mennessä. Kestävien rahoitustuotteiden määrä oli vuoden 2024 lopussa 8,61 miljardia euroa.

OP Ryhmä on asettanut seuraavia välitavoitteita sijoitusten ja luottosalkkujen päästövähennyksille:

- 75 prosenttia OP-Rahastoyhtiön rahastojen suorista korko- ja osakesijoituksista ovat mukautumassa tai mukautuneet nettonollapolulle tai ovat jo nettonolla vuoden 2030 loppuun mennessä. Välitavoitteena on, että vuoden 2028 loppuun mennessä 65 prosenttia on jo saavuttanut tämän tavoitteen. Vuoden 2024 lopussa 61 prosenttia rahastojen suorista korko- ja osakesijoituksista olivat mukautumassa tai mukautuneet nettonollapolulle tai jo nettonolla.
- OP Kiinteistösijoitus tavoittelee hiilineutraaliutta energiankäytössä vuoteen 2030 mennessä suorissa kiinteistösijoituksissa silloin, kun se vastaa itse energian hankinnasta. Tavoitetta edistetään pienentämällä kiinteistöjen energiankulutusta sekä tuottamalla ja hankkimalla uusiutuvaa energiaa. OP Kiinteistösijoituksen markkinaperusteiset päästöt Scope 1 ja Scope 2 osalta olivat 0 tCo2e vuonna 2024.
- OP Varainhoito on sitoutunut puolittamaan sijoitusten kasvihuonekaasujen päästöintensiteetin hoitamissaan rahastoissa vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2019 tasoon. Tämä tavoite on saavutettu vuoden 2024 alussa. Tavoitteesta ja sen toteutuksesta on raportoitu tarkemmin myöhemmin tässä luvussa.
- Vakuutusyhtiöiden tavoitteena on puolittaa sijoitustensa kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2019 tasoon. Tavoitteesta ja sen toteutuksesta on raportoitu tarkemmin myöhemmin tässä luvussa.
- Yritysluottosalkkujen päästöjä vähennetään 25 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2022 tasosta. Yritysluottosalkkujen päästövähennystavoitteista ja niiden edistymisestä on raportoitu tarkemmin myöhemmin tässä luvussa.

Lisäksi OP Ryhmä on asettanut olennaisuusanalyysin perusteella toimialakohtaiset päästövähennystavoitteet kolmelle merkittävimmälle päästöjä aiheuttavalle rahoitettavalle toimialalle. Nämä kolme toimialaa muodostivat 90,6 prosenttia OP Ryhmän luottosalkun päästöistä tavoitteiden asetushetkellä. Toimialakohtaisten päästövähennystavoitteiden asetannassa on hyödynnetty kansainvälisen energiajärjestön IEA:n skenaarioita, jotka tähtäävät kasvihuonekaasujen nettopäästöttömyyteen vuoteen 2050 mennessä, sekä toimialojen suurten suomalaisten toimijoiden asettamia päästövähennystavoitteita.

- Energiatuotannossa vähennetään päästöintensiteettiä 50 prosenttia vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä
- Maataloudessa vähennetään 30 prosenttia absoluuttisia päästöjä vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä
- Asuntolainojen osalta vähennetään päästöintensiteettiä 45 prosenttia vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

OP Ryhmä seuraa myöntämiensä energiatoimialan ja maataloussektorin yrityslainojen rahoitettuja päästöjä sekä energiatoimialan päästöintensiteettiä, jolle on myös asetettu sitova limiitti. Lisäksi OP Ryhmä on asettanut asuntolainojen päästöintensiteetille sitovan limiitin. Asuntolainojen rahoitettujen päästöjen, päästöintensiteetin ja kiinteistövakuuksien energiatehokkuuksien kehitystä seurataan. OP Ryhmä on lisäksi tunnistanut riskinä energiatehokkuustavoitteiden kiristymisen sekä energia-alan lainsäädäntömuutokset, mitkä voivat aiheuttaa vakuuksien arvon heikentymistä ja nostaa luottoriskiä. Tunnistettuja riskejä ja niihin liittyviä tavoitteita tarkastellaan osana OP Ryhmän vastuullisuusohjelman päivitysprosessia.

Alla olevassa taulukossa on esitetty OP Ryhmän sijoitus- ja rahoitustoiminnan päästövähennystavoitteet, jotka koskevat tiettyjä Scope 3 -kategorian 15 alakategorioita.

Energia- ja maatalousalan yrityslainojen, sekä asuntolainojen portfolioiden päästövähennystavoitteita asetettaessa on hyödynnetty erilaisia ilmastoskenaarioita, erityisesti kansainvälisen energiajärjestön IEA "Net Zero by 2050"-skenaariota. Tämän skenaarion antamia toimialakohtaisia kehityskulkuja on hyödynnetty, jotta on saatu laskettua toimialakohtaiset päästöintensiteettien vähennysurat eri toimialoille. Lisäksi näitä tavoitteita asetettaessa on tarkasteltu Suomen markkinalla tapahtuvia toimialakohtaisia muutoksia, joihin perustuen lopulliset absoluuttiset päästövähennys, ja päästöintensiteettien vähennystavoitteet on asetettu.

OP Ryhmä tunnistaa, että sen absoluuttisten päästövähennystavoitteiden ja päästöintensiteetin vähennystavoitteiden perusvuosina asetetut lähtöarvot heijastavat sinä hetkenä vallinneita ilmasto-oloja ja esimerkiksi käytettyihin päästökertoimiin sisältyneitä teknologisia kehitysasteita. Tästä syystä perusvuosille suoritetaan tarpeen vaatiessa uudelleenlaskentoja, jotta vertailtavuus ja reaalimaailmassa tapahtuneet muutokset heijastuisivat myös raportoiduissa päästöjen ja päästöintensiteettien vähennyksissä. Mikäli perusvuonna, tai minä tahansa muuna vuonna tunnistetaan olennaisia tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet päästöjen kehitykseen, tuodaan ne esille OP Ryhmän raportoinnissa kulloisenkin tavoitteen kohdalla, joihin kyseisellä ilmiöllä on ollut vaikutusta.

Päästövähennystavoitteet (Scope 3)

	Perusvuosi	Yksikkö	Perusarvo	Toteutunut 2024	Vuoden 2024 toteutunut muutos perusvuoteen	2030 tavoitearvo	Vuoden 2030 muutostavoite perusvuoden päästöihin (%)
OP:n rahastojen hiili-intensiteetti on puolitettu vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2019	2019	tCO2e/m USD	181	79	-56 %	90,5	-50 %
OP Henkivakuutuksen sijoitusten kasvihuonekaasujen hiili-intensiteetti on puolitettu vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2019	2019	tCO2e/m USD	96	56	-42 %	48	-50 %
Pohjola Vakuutuksen sijoitusten kasvihuonekaasujen hiili-intensiteetti on puolitettu vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2019	2019	tCO2e/m USD	111	69	-38 %	55,5	-50 %
Yritysluottosalkkujen päästöjä vähennetään 25 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2022 tasosta	2022	tCO2e	3 653 839	2 172 244	-41 %	2 740 379	-25 %
Energiatuotannossa vähennetään päästöintensiteettiä 50 prosenttia vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä	2022	gCO2e/KWh	86,2	58,6	-32 %	43,1	-50 %
Maataloudessa vähennetään 30 prosenttia absoluuttisia päästöjä vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä	2022	tCO2e	1 348 203	1 089 222	-19 %	943 742	-30 %
Asuntolainojen osalta vähennetään päästöintensiteettiä 45 prosenttia vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä	2022	kgCO2/m2	13,4	8,1	-39 %	7,4	-45 %

OP Ryhmä hyödyntää ESRS1 10.2 (Arvoketjua käsittelevää 5 lukua koskeva siirtymäsäännös) mukaista siirtymäsäännöstä arvoketjun tietojen osalta, eikä raportoi intensiteettitavoitteiden absoluuttisia arvoja.

Kiertotalous osana ilmastonmuutoksen hillintää

OP Ryhmä on sitoutunut edistämään kiertotaloutta osana omaa ja asiakkaidensa liiketoimintaa, sillä kiertotalous on keskeinen osa ilmastonmuutoksen hillintää. Ryhmän tavoitteena on, että vuoden 2026 aikana 100 prosenttia OP:n tarjoamista maksukorteista on valmistettu kierrätysmuovista. Korttikannan päivitys kierrätysmuoviin toteutetaan korttien normaalin uusiutumisaikataulun mukaisesti. Vuoden 2024 lopussa 68,6 prosenttia asiakkaiden OP:n maksukorteista oli kierrätysmuovista valmistettuja.

Pohjola Vakuutuksen kiertotaloutta edistäväksi tavoitteeksi on asetettu kiertotalouden osuuden kasvattaminen yhtiön korvauspalveluissa. Tavoitetta seurataan mittaamalla Pohjola Vakuutuksen kiertotalouskappaleiden, eli korjattujen ja kierrätettyjen kappaleiden osuutta kaikista omaisuuden ja toiminnan sekä ajoneuvovakuutusten ilmoitetuista vahingoista. Tavoitteena on kasvattaa kiertotalouden osuutta korvauspalveluissa kolmella prosenttiyksilöllä vuoden 2022 tasosta (14,1 prosenttia) 17,1 prosenttiin ilmoitetuista vahingoista vuoteen 2025 mennessä. Vuoden 2024 lopussa kiertotalouden osuus oli 16,3 prosenttia, jolloin osuus kasvoi 2,2 prosenttiyksikköä vuodesta 2022. Pohjola Vakuutus selvittää lisäksi vaihtoehtoja korvaustoiminnan päästölaskennan kehittämiseen. Kiertotalouden toimintamallien hyödyntämisellä tavoitellaan päästöjen vähentämistä.

Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimintaperiaatteet (E1-2)

OP Ryhmällä ja sen liiketoiminnoilla on useita eri toimintaperiaatteita, jotka koskevat ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyviä olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia. Tässä osiossa luetellut OP Ryhmän toimintaperiaatteet koskevat OP Ryhmän omaa liiketoimintaa maissa, joissa OP Ryhmä toimii. Ryhmätasoa koskevia periaatteita ovat OP Ryhmän riskinoton periaatteet (Risk Appetite Statement, RAS), Hyvän liiketavan periaatteet, Energiajohtamisen ohje koskien OP Ryhmän omia kiinteistöjä sekä OP Ryhmän matkustuspolitiikka. Liiketoimintatason periaatteisiin kuuluvat Pankkitoiminnan riskipolitiikan vastuullisen rahoittamisen periaatteet, Yritys- ja yhteisöasiakkaiden luottopolitiikka, OP Varainhoidon Ilmastopolitiikka, OP Kiinteistösijoituksen Vastuullisen kiinteistösijoittamisen periaatteet, OP Rahastoyhtiön Omistajaohjauksen politiikka, Vakuutusyhtiöiden vastuullisen sijoittamisen periaatteet, Pohjola Vakuutuksen vahinkovakuutuspolitiikat ja -ehdot, sekä OP Yrityspankin Green Bond Framework ja OP-Asuntoluottopankin Green Covered Bond Framework.

OP Toimitilapalveluiden luomassa ryhmätasoisessa Energiajohtamisen ohjeessa kuvataan kuinka uusiutuvaa ostoenergiaa hankitaan, mitkä ovat OP Ryhmän tavoitteet oman aurinkovoiman tuottamiseen, ja kuinka panostetaan energiatehokkuuteen. Energiajohtamisen ohjeessa kerrotaan tarkemmin kuinka energiankulutusta seurataan ja kuinka energiankulutuspoikkeamiin puututaan sekä selvitetään energiatehokkuusmahdollisuuksia ja toteutetaan energiatehokkuustoimenpiteitä. Osana energiajohtamisen kokonaisuutta huomioidaan aurinkovoimaloiden turvallisuus, suunnittelu, asennus, käyttöönotto ja aurinkovoimaloiden tuotannon seuranta. Vastuullisuus huomioidaan energiajohtamiskokonaisuudessa myös osana rakentamista ja peruskorjauksia.

OP Ryhmän matkustuspolitiikkaa päivitettiin vuonna 2024, jotta vastuullisuus otetaan paremmin huomioon matkustuspäätöksiä tehtäessä, erityisesti matkustamisesta aiheutuvien päästöjen osalta. OP Ryhmän HR-johtoryhmän hyväksymällä matkustuspolitiikalla ohjataan henkilöstöä noudattamaan yhteisiä käytäntöjä matkustusta suunniteltaessa ja toteutettaessa. Päivityksessä täsmennettiin vastuullisuussuosituksia, joilla pyritään vähentämään matkustusta sekä matkustamaan entistä vastuullisemmin.

OP Ryhmän ilmastonmuutosta hillitseviä toimia ohjaavat Hyvän liiketavan periaatteet. Periaatteissa linjataan luotto- ja sijoitussalkkujen päästöjen vähentämisestä ja OP Ryhmän pyrkimyksestä tarjota kestäviä rahoitus-, sijoitus- ja vakuutustuotteita asiakkaille. OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy Hyvän liiketavan periaatteet ja hallintoneuvosto vahvistaa ne.

OP Ryhmän Pankkitoiminnan riskipolitiikka sekä sitä täsmentävä Yritys- ja yhteisöasiakkaiden luottopolitiikka ohjaavat ESG-tekijöiden huomioimista osana luotonantoa. Pankkitoiminnan riskipolitiikan on hyväksynyt OP Osuuskunnan hallitus, ja se sisältää linjauksia koskien niin yrityksien ja asunto-osakeyhtiöiden luotonantoa kuin asunto- ja kulutusluottojakin. OP Ryhmä linjaa Pankkitoiminnan riskipolitiikassa vastuullisen rahoittamisen periaatteista, mikä sisältää ilmastonmuutoksen mahdollisten vaikutusten arvioinnin osana luottokelpoisuutta. Politiikka sisältää lisäksi linjauksia päästöintensiteettilimiiteistä energiatoimialan ja asumisen luottoportfolioille sekä energiatoimialan vihreiden lainojen osuudelle toimialan kaikista lainoista.

Yritysrahoituspäätöksiä tehtäessä OP Ryhmässä noudatetaan yritysrahoituspäätöksiä varten laadittua Yritys- ja yhteisöasiakkaiden luottopolitiikkaa ja sen linjauksia ja ohjeistuksia. Luottopolitiikan hyväksyy OP Osuuskunnan hallitus. Luottopolitiikassa kuvataan tarkemmin, miten ESG-tekijät huomioidaan luotonannossa ja päätöksenteossa.

Osana yritysrahoitusta OP Ryhmässä toteutetaan toimialakohtaiseen olennaisuuteen perustuen yrityskohtainen ESG-analyysi. ESG-analyysin toimintaperiaatteet on kuvattu omassa ohjeessaan, jonka on hyväksynyt yritysrahoituksen johto. Pankkitoiminnan riskipolitiikka ja Yritys- ja yhteisöasiakkaiden luottopolitiikka huomioivat ilmastonmuutoksen asettamalla rajauksia rahoitettaviin hankkeisiin, kuten uusiin kivihiilivoimalaitoksiin tai -kaivoksiin tai öljyn ja maakaasun etsintään ja tuotantoon.

OP Varainhoidon ilmastopolitiikka ohjaa sijoitustoiminnan työtä ilmastonmuutoksen hillinnän edistämiseksi sekä linjaa varainhoidon ilmastotavoitteet. Ilmastopolitiikka hyväksytään OP Varainhoidon sekä OP-Rahastoyhtiön hallituksissa. Politiikka kokoaa yhteen kriteerit, joiden mukaan analysoidaan sijoituskohteita ja asetetaan tavoitteita sekä toimenpiteet, joilla tavoitteisiin pyritään. Lisäksi OP-Rahastoyhtiön Omistajaohjauksen politiikka määrittelee ne kriteerit, joiden perusteella OP-Rahastoyhtiön rahastojen suorien osake- ja korkorahastojen sijoitusten osalta toteutetaan kohdennettua ilmastovaikuttamista tunnistettujen korkean ilmastoriskin sijoituskohteiden osalta. OP Kiinteistösijoituksen ilmastotavoitteet on hyväksytty OP Kiinteistösijoituksen hallituksessa. OP Kiinteistösijoituksen vastuullisuusohjelma ohjaa kiinteistösijoittamisen ilmastotavoitteisiin liittyviä toimenpiteitä, joilla tavoitteisiin pyritään.

OP Varainhoidolla ja OP-Rahastoyhtiöllä, OP Kiinteistösijoituksella sekä Pohjola Vakuutuksella ja OP-Henkivakuutuksella on omat, kunkin yhtiön hallituksen hyväksymät, Vastuullisen sijoittamisen periaatteensa. Periaatteissa kuvataan menetelmiä ja tapoja, joilla ympäristö, sosiaalinen vastuu ja hyvä hallintotapa huomioidaan sijoitustoiminnassa. Vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan operatiivinen toteutus on ulkoistettu OP Varainhoidolle. ESG-analyysi on sisällytetty osaksi sijoituskohdeanalyysiä, millä parannetaan sijoituspäätöksentekoa. Kestävyystekijöiden objektiivista arviointia sijoituspäätöksenteossa tukevat OP Varainhoidon sisäisesti kehittämät ESG-analyysityökalut.

Ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista toteutetaan Pohjola Vakuutuksen vakuutusliiketoiminnassa OP Ryhmän politiikkojen mukaisesti vakuutusyhtiöön soveltuvin osin. Pohjola Vakuutuksen hinnoittelun ja vastuuvalinnan Underwriting (UW)-toimintaohjeessa on ESG-tekijät huomioitu muun ohella vakuutuksien myöntämiseen liittyvien rajoitusten kautta. Pohjola Vakuutuksen vakuutustuotteet kattavat fyysisten ilmastoriskien aiheuttamia vahinkoja. Olennaiset ilmastouhkat on huomioitu vahinkovakuutuksen keskeisissä tuotekohtaisissa vakuutusehdoissa, tuotehallintaohjeessa, sekä UW-toimintaohjeessa. ESG-riskitekijät ovat myös osa vakuutusyhtiöiden normaalia riskiprosessia. Pohjola Vakuutuksen tuotehallintaohjeen ja UW-toimintaohjeen on hyväksynyt Pohjola Vakuutuksen toimitusjohtaja.

Ilmastonmuutoksen hillintää toteutetaan Pohjola Vakuutuksen korvauspalveluissa hyödyntäen kiertotalouden toimintamalleja. Ajoneuvo- ja omaisuusvakuutusehtojen mukaisesti vahingoittunut omaisuus ensisijaisesti korjataan. Pohjola Vakuutus edellyttää, että sen korvauskumppanit selvittävät mahdollisuuden korjata vahingoittunut omaisuus.

OP Ryhmän vastuullisen hankinnan perustana toimii Toimittajan vastuullisuusvaatimukset (Supplier Code of Conduct), jonka sisältöä päivitettiin vuonna 2024. OP Ryhmän sopimustoimittajat ja vahinkovakuutuksen korvauskumppanit ovat sitoutuneet toimimaan OP Ryhmän Toimittajan vastuullisuusvaatimusten mukaisesti. Tämä edellyttää toimittajia tunnistamaan omat ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutuksensa ja pyrkimystä aktiivisesti vähentämään päästöjään ilmaan, maaperään ja vesistöihin, sekä hyödyntämään resursseja tehokkaasti. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset on hyväksynyt OP Osuuskunnan hallintoneuvosto. Muutokset sisältöön on hyväksynyt Hankintapalveluiden johto ja OP Ryhmän johtokunnan alainen ESG-toimikunta.

OP Ryhmän ylätason politiikkojen ohjeistuksia täydentää vihreiden joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskussa käytettävä OP Yrityspankin Green Bond Framework, joka tunnistaa kestäviä rahoituskohteita ja määrittelee minkälaisia muun muassa ilmastonmuutosta hillitseviä hankkeita OP Ryhmä voi rahoittaa kestävillä rahoitustuotteilla kuten vihreällä lainalla. OP-Asuntoluottopankilla on vihreiden vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskua varten vastaava Green Covered Bond Framework, jonka mukaisesti vihreiden katettujen joukkovelkakirjalainojen kautta kerätyt varat kohdistetaan vihreisiin asuinrakennuksiin (green buildings). Molemmat viitekehykset on hyväksynyt OP Ryhmän Pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan yhteydessä toimiva Green Bond -komitea.

OP Yrityspankin Green Bond Frameworkin lisäksi OP Ryhmä mahdollistaa ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista tukevat investoinnit sekä kiertotalouden rahoittamisen Euroopan investointirahaston (EIR) myöntämän EIR Sustainability SMEs and Small Mid-caps -riskinjakotakauksen kautta. Riskinjakotakauksen soveltumista eri kohteisiin määrittää Käyttötapaukset -asiakirja, jonka on hyväksynyt Euroopan komissio sekä Euroopan investointirahasto. Euroopan investointirahaston EIR-takaukset ovat osa InvestEU- ohjelmaa ja myönnetyt rahoitukset hyötyvät Euroopan unionin InvestEU -rahaston tuesta.

OP Ryhmä on tunnistanut riskinä energiatehokkuustavoitteiden kiristymisen sekä energia-alan lainsäädäntömuutokset, jotka voivat heikentää asiakkaan kassavirtaa tai aiheuttaa vakuuksien arvojen heikentymistä ja nostaa luottoriskiä. OP Ryhmän pankkitoiminnan riskipolitiikkaan sisällytettiin vuoden 2024 aikana sitova limiitti asuntolainojen päästöintensiteetille, joka mittaa kiinteistövakuuksien energiankulutusta suhteessa vakuuksien pinta-alaan. Riskipolitiikkaan asetettiin limiitti myös energiatoimialan yrityslainojen päästöintensiteetille, joka mittaa yritysten tuottaman energiamäärän suhdetta tuotannosta aiheutuneisiin päästöihin. Lisäksi energiatoimialan yritysasiakkaiden vihreiden lainojen osuudelle sektorin kaikista lainoista on asetettu minimivaatimus riskipolitiikkaan. Lisäksi OP Ryhmä ei rahoita uusia kivihiilivoimalaitoksia tai -kaivoksia tai uusien kivihiilivoimalaitosten tai -kaivosten rakentamista suunnittelevia yhtiöitä. OP Ryhmä on myös tarkentanut vuonna 2024 linjauksiaan öljyn ja maakaasun etsintä- ja tuotantoliiketoiminnan rahoittamisesta.

Ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit (E1-3)

OP Ryhmällä on käytössään ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi useita toimia, joiden avulla se pyrkii saavuttamaan niihin liittyvät tavoitteensa. Saavutettuja välitavoitteita on kuvattu tarkemmin yllä osiossa E1-4. OP Ryhmä ei ole arvioinut näihin tavoitteisiin liittyvien toimien ennakoituja päästövähennyksiä. Globaaleihin sitoumuksiin ja yhteistyöhankkeisiin osallistuminen on tärkeä kokonaisuus, joka linkittyy useisiin ryhmätason toimintaperiaatteisiin. OP Ryhmän ilmastonmuutoksen hillintää koskevat toimet eivät sisällä luontopohjaisia ratkaisuja.

Rahoitettujen päästöjen vähentäminen

OP Ryhmä kuuluu rahoituslaitosten kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin, vakuutuksiin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä. Yhtenäinen tapa päästöjen arviointiin on lähtökohta rahoitusalan työlle Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteisiin pääsemiseksi. Vertailukelpoinen tieto ilmastopäästöistä on tärkeää esimerkiksi kestävien sijoitustuotteiden kehittämiselle ja luottoriskin hallitsemiselle. OP Ryhmä on seurannut rahoitettujen päästöjen laskennassaan PCAF-standardia vuodesta 2022 sekä vakuutusliiketoiminnan osalta vuodesta 2023. OP Ryhmän toimialakohtaiset päästövähennystavoitteet on laadittu PCAF-standardin mukaisten yritys- ja asuntolainojen kautta syntyneiden rahoitettujen päästöjen pohjalta. OP Ryhmä seuraa aktiivisesti PCAF-standardin kehitystä ja kehittää jatkuvasti omia sisäisiä laskentakäytäntöjään standardin puitteissa, jotta rahoitettujen ja vakuutettuihin päästöihin liittyvä tiedonanto ja tietopohjainen päätöksenteko olisi mahdollisimman oikeellista ja läpinäkyvää. Vuoden 2024 rahoitetuista päästöistä raportoidaan myöhemmin luvussa E1-6.

Oman toiminnan päästöjen vähentäminen

Hankittujen tuotteiden ja palveluiden päästölaskenta toteutetaan hybridimetodilla, jossa suurin osa päästöistä lasketaan hankintakulujen ja kategoriakohtaisten päästökertoimien avulla. Vuoden 2024 aikana päästöjen kannalta merkittävimpien toimittajien kanssa jatkettiin aktiivista keskustelua toimittajien kyvykkyydestä laskea ja raportoida OP Ryhmän hankkimien palveluiden päästöt OP Ryhmälle. Mikäli toimittajalta on saatavissa päästötiedot, käytetään niitä tietoja hankintakuluperusteisen laskennan sijaan. Päästöjen raportoinnin lisäksi toimittajien kanssa tehdään yhteistyötä päästövähennystoimenpiteiden tunnistamiseksi, kehittämiseksi ja toteuttamiseksi. Esimerkiksi autovakuuttamisen korvauspalveluissa Pohjola Vakuutus on tehnyt aktiivista kehitystyötä korvauspalveluiden kumppaneiden kanssa kehittääkseen toimintamallin, jossa vauriokorjauksessa voidaan käyttää uudenveroisia kierrätysosia uusien varaosien sijaan. Korjaus- ja kierrätysastetta lisäämällä Korvauspalveluiden päästöjä pyritään laskemaan tulevaisuudessa merkittävästi. Digipalveluiden lisääntyessä ja kehittyessä on oletettavaa, että ICT-kategorian päästöt kasvaisivat tulevaisuudessa huomattavasti ilman energiatehokkuuden huomioimista ja päästöttömien energialähteiden käyttöön panostamista ICT-arvoketjussa.

Liikematkustuksen aiheuttamiin päästöihin pyritään vaikuttamaan matkustusohjeistuksen avulla. Päästöt muodostuvat kilometrikorvauksellisista ajoneuvojen käytöstä sekä lentämisen, junamatkustamisen ja hotelliyöpymisten aiheuttamista päästöistä.

OP Ryhmän oman toiminnan päästötavoitteeseen sisältyneillä päästöillä tarkoitetaan OP Ryhmän käytössä olevien kiinteistöjen energiankulutuksesta syntyviä päästöjä. Päästöt syntyvät lämmitysöljystä, varavoimakoneiden käyttämästä öljystä, sähköstä, kaukolämmöstä ja kaukokylmästä. Nykyisin OP Ryhmän käytössä olevissa kiinteistöissä hankitusta sähköstä 99 prosenttia on suomalaista tuulivoimaa. Samoin kaukolämmöstä 99 prosenttia on tuotettu uusiutuvilla polttoaineilla tai niihin rinnastettavilla energianlähteillä kuten hukkalämmöllä.

Kestävä rahoittaminen

OP Ryhmä on Suomen suurin yritysrahoittaja, jonka yhtenä tavoitteena on edistää suomalaisen yhteiskunnan kestävyyttä. OP Ryhmä pyrkii tavoitteeseen tukemalla asiakkaiden kestävyystavoitteiden saavuttamista kestävän rahoituksen välityksellä. Samalla

OP Ryhmän omien kestävyystavoitteiden toteutuminen edistyy: päästövähennystavoitteisiin päästään yhdessä asiakkaiden kanssa.

OP Ryhmä tarjoaa kestäviä rahoitusratkaisuja, jotka tukevat asiakkaiden siirtymää kohti kestävämpää tulevaisuutta, kuten vihreän kohteen rahoitusta ja yhtiön kestävyyteen liitettyä rahoitusta. Vihreässä rahoituksessa varojen käyttö rajataan tietyn vihreän liiketoiminnon tai hankkeen rahoittamiseen, ja rahoituksen logiikkaa voidaan soveltaa useisiin erilaisiin rahoitustuotteisiin. Rahoitettavan kohteen ympäristövaikutuksia seurataan vuosittain. Yhtiön kestävyyteen liitetyssä rahoituksessa eli kestävyyskriteerirahoituksessa varat käytetään yhtiön yleisiin tarkoituksiin. Lainaehdot sidotaan yhtiön yleisiin vastuullisuustavoitteisiin ja yhtiö raportoi vuosittain lainalle asetetuista tavoitteista. Kestävyyteen liitetyn rahoituksen logiikkaa voidaan soveltaa useisiin erilaisiin rahoitustuotteisiin. Tyypillisesti asiakkaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen on yksi kestävyyskriteerirahoitukseen valikoituvista vastuullisuustavoitteista.

Osana ilmastomuutoksen hillitsemistä koskevia toimia OP Ryhmä laskee liikkeeseen vihreitä joukkovelkakirjalainoja, joiden varat kohdennetaan ympäristön kannalta kestäviin hankkeisiin mukaan lukien kiertotalouden edistämiseen. OP Ryhmän molemmilla liikkeeseenlaskijoilla, OP-Asuntoluottopankilla ja OP Yrityspankilla, on oma vihreän rahoituksen viitekehys ja ne raportoivat vuosittain joukkovelkakirjalainoilla saavutettuja vaikutuksia. OP Yrityspankki päivitti Green Bond Frameworkin maaliskuussa 2024. Päivityksen myötä myös osuuspankkien yritysasiakkaille saatavilla olevaa vihreän lainatuotteen ohjeistusta päivitettiin. Osuuspankkien vihreää lainatuotetta voidaan tarjota muun muassa energiatehokkuutta parantaviin peruskorjauksiin, energiatehokkaiden rakennusten hankintoihin tai uudisrakentamiseen osittain EU-taksonomian mukaisesti. OP Ryhmä aloitti marraskuussa 2024 kiinteistöjen energiaremonttilainan myynnin henkilöasiakkaille. Energiaremonttilainalla OP Ryhmä kannustaa henkilöasiakkaita pientalojen energiankulutusta pienentäviin remontteihin, jotka samalla tukevat kiinteistön päästöjen vähentämistä.

OP Ryhmän vihreän rahoituksen viitekehyksen lisäksi OP Ryhmä mahdollistaa asiakkailleen Euroopan investointirahaston myöntämän EIR Sustainability SMEs and Small Mid-caps -riskinjakotakauksen erilaisiin kiertotaloushankkeisiin. OP Ryhmä pyrkii keskustelemaan asiakkaidensa kanssa heille olennaisista vastuullisuusaiheista, kuten kiertotaloudesta tarjotakseen kestäviä rahoitusratkaisuja asiakaskohtaisesti.

Henkilöstön osaamisen lisääminen kestävyyttä edistävistä tuotteista on tärkeä osa OP Ryhmän toimintaa. Vuonna 2024 OP Ryhmä on edistänyt henkilöstön osaamista koskien osuuspankkien yritysasiakkaiden vihreää lainatuotetta ja tarjonnut koulutusta koskien asiakkaiden kanssa käytäviä keskusteluita kasvihuonekaasupäästöistä sekä muista vastuullisuustekijöistä. Koulutuksilla on autettu tunnistamaan minkälaisiin vähäpäästöisyyttä edistäviin investointeihin vihreää lainatuotetta voidaan tarjota. Lisäksi koulutuksilla on koulutettu asiakasvastaavia tunnistamaan kullekin yritykselle yksilölliset olennaiset vastuullisuusaiheet, kuten kasvihuonekaasupäästöt. Koulutusta vastuullisuustyön aloittamisesta pk-yrityksissä annettiin myös OP Ryhmän asiakkaille syksyllä 2024 yhteistyössä Keskuskauppakamarin kanssa toteutettujen pk-yritysten vastuullisuusvalmennuksien kautta. Lisäksi vuonna 2024 OP Yrityspankin Baltic Bankingin henkilökunnan ESG-osaamista syvennettiin merkittävästi tiiviissä yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa.

Vuorovaikutus yritysasiakkaiden kanssa on keskeistä OP Ryhmän ilmastonmuutoksen hillintään liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi. Sen avulla voidaan tarjota asiakkaille neuvoja ja yhdessä kehittää kestäviä ratkaisuja, jotka tukevat ilmastotavoitteiden toteutumista. Aktiivista vuoropuhelua käydään esimerkiksi toimialakohtaisiin 2030-tavoitteisiin kuuluvan energiatoimialan asiakkaiden kanssa liittyen heidän päästövähennystavoitteisiinsa sekä siirtymäsuunnitelmiin. OP Ryhmä edellyttää yhtiökohtaisia päästövähennyssuunnitelmia suurilta korkean ilmastosiirtymäriskin toimialojen asiakkailtaan vuoden 2025 loppuun mennessä. Ensisijainen odotus yritysasiakkaita kohtaan on, että suunnitelmat ovat olemassa, ja samalla arvioidaan myös suunnitelmien uskottavuutta. Siirtymäsuunnitelmille on kehitetty arviointityökalu, jonka pilotointi on aloitettu vuonna 2024.

Ymmärtääkseen paremmin arvoketjun kasvihuonekaasupäästöjä ja mitatakseen asetettujen päästövähennystavoitteiden toteutumista, OP Ryhmä on alkanut kerätä vuodesta 2024 lähtien yritysasiakkailta kasvihuonekaasupäästöihin liittyviä tietoja. Kerätyn tiedon avulla OP Ryhmä pystyy paremmin tunnistamaan rahoitettuja päästöjä ja edistämään päästövähennystavoitteita yhdessä asiakkaidensa kanssa. Kyvykkyyttä yritysasiakkailta kerättävän kasvihuonekaasupäästödatan sekä energiatoimialan asiakkailta tuotettuun energiaan liittyvien tietojen systemaattiseen keräämiseen kehitetään jatkuvasti.

Lisäksi OP Ryhmä on linjannut, että uusia kivihiilivoimalaitoksia tai -kaivoksia tai uusien kivihiilivoimalaitosten tai -kaivosten rakentamista suunnittelevia yhtiöitä ei rahoiteta. Uusia yritysrahoitusasiakkuuksia ei avata sellaisten asiakkaiden kanssa, joiden taloudellinen riippuvuus liikevaihdolla mitattuna kivihiilen energiakäytöstä on yli 5 prosenttia. Linjauksista voidaan poiketa, jos yritysrahoitusasiakas on sitoutunut siirtymään kohti vähähiilistä

talousjärjestelmää ja esittämään uskottavan strategian kivihiilestä irtautumiseen. Linjauksilla pyritään edistämään ilmastonmuutoksen hillintää OP Ryhmän arvoketjussa.

OP Ryhmä on vuoden 2024 aikana tarkentanut linjauksiaan öljyn ja maakaasun etsintä- ja tuotantoliiketoiminnan rahoittamisesta ja vakuuttamisesta sekä niihin sijoittamisesta. OP:n sijoitusrahastojen suorista osake- ja korkosijoituksista suljetaan pois kivihiilen, öljyn tai maakaasun etsintä- ja tuotantoliiketoimintaa harjoittavat laitokset tai yhtiöt. OP Ryhmä ei rahoita tai vakuuta uusia yritysasiakkaita, jotka harjoittavat niin kutsuttua epätavanomaista öljyn tai maakaasun talteenottoliiketoimintaa tai arktisilla alueilla tapahtuvaa maakaasun etsintä- tai tuotantoliiketoimintaa.

Kestävä sijoittaminen

Sijoituskohteiden vastuullisuuden tarkastelu ja yritysten kannustaminen kestävämpään yritystoimintaan edesauttavat pitkän aikavälin sijoitustavoitteiden toteutumista. Vuonna 2021 OP Varainhoito liittyi kansainväliseen Net Zero Asset Management -aloitteeseen, jossa joukko varainhoitajia on sitoutunut tukemaan kasvihuonepäästöjen nettonollatavoitteen saavuttamista viimeistään vuoteen 2050 mennessä.

OP Varainhoito hyödyntää Net Zero Investment Framework -metodologiaan pohjautuvaa ilmastomallia vähähiiliseen siirtymän tukemiseen sijoitustoiminnassaan. Mallin avulla tarkastellaan, miten hyvin sijoituskohteet ovat mukautuneet tai mukautumassa kohti globaaleja nettonollatavoitteita. Malliin pohjautuen on myös määritelty tarkemmat kriteerit ilmastoriskiin pohjautuvaan poissulkukäytäntöön sekä aktiiviseen omistajuuteen. Lisäksi OP Varainhoito allokoi sijoitusvaroja kestäviin sijoituskohteisiin, muun muassa temaattisten rahastotuotteiden kautta.

OP Varainhoidon yhdessä OP-Rahastoyhtiön kanssa hoitamien sijoitusrahastojen suorista osake- ja korkosijoituksista poissuljetaan ne sijoituskohteet, joiden liikevaihdosta yli 5 prosenttia muodostuu kivihiilen, öljyn tai maakaasun etsintä-, jakelu-, jalostus tai tuotantoliiketoiminnasta, ja joilla ei ole selkeää sekä uskottavaa strategiaa fossiilisista polttoaineista kestävämpiin liiketoimintamalleihin siirtymiselle. Poissulku koskee kaikkia aktiivisia suoria sijoituksia niissä rahastoissa, jotka raportoivat kestävyystiedoista kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen (Sustainable Finance Disclosure Regulation, SFDR) artiklojen 8 ja 9 mukaisesti. Tarkastelu pohjautuu OP Varainhoidon ilmastomalliin, ja poissulku koskee niitä fossiilisen liiketoiminnan yhtiöitä, jotka eivät vielä ole mukautumassa tai mukautuneet nettonollapolulle.

Kivihiililiiketoiminta on poissuljettu OP Varainhoidon yhdessä OP-Rahastoyhtiön kanssa hoitamissa aktiivisia suoria sijoituksia tekevissä sijoitusrahastoissa sekä vakuutusyhtiöiden sijoituksissa siltä osin, kun yhtiön liikevaihdosta yli 20 prosenttia muodostuu kivihiileen liittyvästä liiketoiminnasta. OP Varainhoito tiukentaa sijoitustoiminnassa kivihiilen poissulkurajaa asteittain niin, että vuoden 2030 loppuun mennessä suorissa ja aktiivisissa sijoituksissa ei ole kohteita, joilla on kivihiilen louhintaan tai kivihiilellä tuotettuun energiaan liittyvää liiketoimintaa.

Ilmastovaikuttaminen on yksi toimenpiteistä, joiden avulla sijoitustoiminnassa pyritään sekä hallitsemaan sijoitussalkkujen ilmastoriskiä, että tukemaan sijoituskohteena olevien yritysten siirtymää kestävämpiin liiketoimintamalleihin. OP-Rahastoyhtiön hallinnoimien suorien osake- ja korkorahastojen (“OP:n rahastot”) sijoitusten osalta toteutetaan kohdennettua ilmastovaikuttamista. OP:n rahastot vaikuttavat yhtiöihin, jotka eivät vielä ole saavuttaneet nettonollaa eivätkä ole mukautumassa tai mukautuneet nettonollapolulle. Vaikuttamista toteutetaan yhtiökokousäänestämisen, suorien dialogien tai yhteisvaikuttamisaloitteiden kautta.

Vuoden 2024 aikana ilmastovaikuttamisen piirissä oli yhteensä 11 yhtiötä ja OP:n rahastot toteuttivat vaikuttamistoimenpiteitä pääosin yhtiökokousäänestämisen ja Climate 100+ -yhteisvaikuttamisaloitteen avulla. Yhtiökokousäänestämisen osalta OP:n rahastot olivat mukana puoltamassa päästövähennystavoitteiden asetantaan liittyviä osakkeenomistajien ehdotuksia, sekä vastustamassa valittujen, tai tietyissä tapauksissa kaikkien hallitusten jäsenten, uudelleenvalintaa johtuen hallituksen ja johdon riittämättömistä toimista yhtiön ilmastotavoitteiden ja -toimien suhteen. Yhden yhtiön osalta OP:n rahastot ovat olleet Climate Action 100+ -aloitteen Lead Investor -työryhmässä alkuvuodesta 2023 alkaen. Lisäksi alkuvuodesta 2024 aloitettiin suora dialogi kahteen yhtiöön. Kahdeksan yhtiön osalta OP:n rahastot hyödynsivät äänioikeuttaan ja käyttivät yhtiökokousäänestämistä vaikuttamismenetelmänä ilmastotavoitteiden asetannan suhteen.

Kestävä vakuutustoiminta

Vakuutusalalla on keskeinen rooli ilmastonmuutokseen sopeutumisessa, sillä ilmastouhkiin liittyviä vahinkotapahtumia voi tapahtua tulevaisuudessa tiheämmällä aikavälillä ja ne voivat olla voimakkaampia. Tämän seurauksena tiettyjen vahinkojen todennäköisyys tulee kasvamaan, jonka johdosta ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvien toimien toteuttaminen vakuutustoiminnassa on tunnistettu olennaisena. EU-taksonomiasääntelyn mukaisesti vahinkovakuutukseen liittyvä taloudellinen toiminta voi merkittävästi edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista. Pohjola Vakuutuksessa kehitetään määriteltyjen

vakuutustuotteiden taksonomian mukaisuutta, minkä lisäksi tuote- ja palvelukehityksessä huomioidaan ilmasto- ja ympäristövaikutukset. Yhtiössä analysoidaan ilmastouhkien olennaisuutta ja vahvistetaan ymmärrystä ilmastouhkista. Sopeutumista tukevilla toimilla Pohjola Vakuutus voi pienentää ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä ja ennakoida ja vähentää niistä yhteiskunnalle ja asiakkaille aiheutuvia vahinkoja. Yhtenä tavoitteena on auttaa myös asiakkaita ymmärtämään paremmin fyysisten ilmastoriskien vaikutuksia. Olennaisten ilmastoriskien asianmukaisessa ennustamisessa hyödynnetään ilmastoriskien mallintamista vakuuttamisessa.

Pohjola Vakuutus tekee tulvamallinnusta arvioidakseen tulvista aiheutuvien vahinkojen määrää ja laajuutta. Yhtiö hyödyntää viranomaistahon tulvakarttoja analysoidakseen Suomen meri- ja sisävesitulvien todennäköisyyksiä sekä tulvakorkeuksia. Pohjola Vakuutus kartoittaa näiden tietojen avulla tulvien vaikutusta vakuutuskohteisiin ja määrittää tulvariski-indeksit vakuutettuihin kohteisiin. Pohjola Vakuutuksella on rannikkotulvamallinnukset vuoteen 2050 asti, joita hyödynnetään muun mallinnuksen ohella. Tulvamallinnuksen lisäksi arvioidaan myös tarvetta muiden ilmastoon liittyvien Pohjola Vakuutuksessa olennaiseksi tunnistettujen uhkien mallintamisesta.

Vakuutusyhtiöillä on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä vakuutus- ja sijoitustoiminnan kautta sekä osana vahinkojen korvaamista. Pohjola Vakuutus ja OP-Henkivakuutus ovat sijoitustoiminnassaan sitoutuneet toimiin, jotka edistävät ilmastonmuutoksen hillintää. Vakuutusyhtiöiden tavoitteena on pienentää sijoitustensa hiili-intensiteettiä ja toteuttaa sijoittamisessa yhtiöiden hallituksen hyväksymiä vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Pohjola Vakuutus on laskenut vakuutusportfolion hiilidioksidipäästöt vuonna 2022 julkaistun PCAF-standardin mukaisesti ensimmäistä kertaa vuonna 2023 ja yhtiö kartoittaa toimia ja tavoitteita vähentääkseen vakuutusportfolionsa päästöjä. Keskeisenä hiilestä irtautumisen keinona Pohjola Vakuutus ei vakuuta öljyn tai maakaasun etsintä- tai tuotantoliiketoimintaa harjoittavia laitoksia tai yhtiöitä. Yhtiö ei myöskään vakuuta uutta kivihiileen liittyvää toimintaa ja omaisuutta ellei vakuutuksenottajalla ole luotettavaa siirtymäsuunnitelmaa. Yhtiö on sitoutunut tukemaan uusiutuvan energian käyttöönottoa ja siihen liittyviä hankintoja vakuutusratkaisuilla.

Vahinkovakuutustoiminnassa päästöjä syntyy myös vahinkojen korjaamisessa, erityisesti ajoneuvo- ja omaisuusvakuutuksissa. Kiertotalouden toimintamallien hyödyntäminen on keskeinen toimintatapa ilmastonmuutoksen hillinnässä Pohjola Vakuutuksen arvoketjussa. Korvauspalveluissa tehdään yhteistyötä korvauskumppaneiden kanssa sekä toteutetaan erilaisia pilotteja ja selvitystöitä, millä pyritään tunnistamaan kiertotalouteen liittyviä uusia toimintatapoja. Pohjola Vakuutuksen korvauspalvelut pyrkivät jatkossa tarkentamaan päästölaskentaansa hyödyntämällä vahinkokohtaista päästötietoa.

Ajoneuvokorvauspalvelussa kartoitetaan kumppanitoimijoiden kanssa uusia tapoja ympäristöystävällisempään ajoneuvovahinkojen korjaamiseen. Ajoneuvokorvauspalvelu on lisännyt kumppanikorjaamoiden kiertotaloutta edistäviä toimintamalleja kannustamalla näitä ensisijaisesti korjaamaan vaurioituneet osat ja tuulilasit aina, kun se on liikenneturvallisuus ja korjauksen korkea laatu huomioiden mahdollista. Korvauspalveluissa hyödynnetään vaurioituneiden hyötyosien kierrätystä ja uudelleen käyttöä. Kierrätettyjä varaosia käytettiin ajoneuvojen korjauksissa 4,8 prosenttia vuonna 2024. Pohjola Vakuutus tekee yhteistyötä autoalan johtavan kiertotaloustoimijan kanssa, jonka tavoitteena on kasvattaa lunastetuista ajoneuvoista purettavien laadukkaiden varaosien saatavuutta kierrätysvaraosakäyttöön. Yhteistyön tavoitteena on kasvattaa kierrätettyjen varaosien osuutta tulevaisuudessa merkittävästi. Laatutarkastettuja kierrätysvaraosia hyödynnetään kohdennetusti kumppanikorjaamoilla Pohjola Vakuutuksen vahinkojen vauriokorjauksiin.

Kiertotalouden toimintamalleja toteutetaan myös muissa Pohjola Vakuutuksen omaisuuden korvauspalveluissa. Pohjola Vakuutus seuraa vahingoittuneiden mobiililaitteiden korjausprosenttia ja tekee sitä koskevaa yhteistyötä korvauskumppaneidensa kanssa. Myös muut Pohjola Vakuutuksen omaisuusvakuuttamisen irtaimistokorvauskumppanit korjaavat laitteita sekä huolehtivat asianmukaisesta jätteiden kierrättämisestä. Pohjola Vakuutus on tiivistänyt yhteistyötä vahinkotavaran lunastuskumppaninsa kanssa, jotta yhä useampi lunastettu vahinkotavara päätyisi uusiokäyttöön. Rakennusten vahingoissa, esimerkiksi putkivuotojen ja tulipalojen seurauksena aiheutuvissa vahingoissa, korjaus pyritään suunnittelemaan siten, että korjaaminen vaatisi mahdollisimman vähän uusia materiaaleja. Pohjola Vakuutus teki vuonna 2024 yhteistyötä tiedeyhteisön kanssa irtaimisto- ja rakennusvahinkojen kiertotalouden toimintamallien selvittämisessä.

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä (E1-5)

OP Ryhmän energiankulutuksen raportointi kattaa OP Ryhmän omistamien kiinteistöjen sekä OP Kiinteistösijoituksen operatiivisen määräysvallan alaisuudessa olevia kiinteistösijoituksia. Raportointi kertoo toiminnan energiankäytöstä sekä energiatehokkuuden kehityksestä. Raportoitavat tiedot sisältävät kokonaisenergiankulutuksen megawattitunteina jaoteltuna fossiilisten, ydinvoiman sekä uusiutuvien energialähteiden kesken. Uusiutuvan energian osalta huomioidaan sekä polttoaineisiin perustuva että hankittu ja itse tuotettu energia. Tavoitteena on tuoda esille OP Ryhmän altistuminen fossiilisille

polttoaineille, uusiutuvien energiamuotojen osuus sekä kokonaisvaltainen kehitys kohti vastuullisempaa energiankäyttöä ja pienempää hiilijalanjälkeä.

Ostetun energian kulutustiedot ja itse tuotetun energian tiedot saadaan OP Ryhmän omien kiinteistöjen osalta Enerkey-raportoinnin kautta ja OP Kiinteistösijoituksen osalta vastaavat tiedot kerätään palveluntarjoajan Afryn Monitoring-järjestelmän kautta. Polttoaineiden kulutustiedot perustuvat vuodenaikaiseen hankintadataan ja kulutustiedot (tilavuus) on muunnettu raportointia varten megawattitunneiksi polttoaineen teholliseen lämpöarvoon perustuen (Lower Heating Value).

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä

	2024
Ei-uusiutuvat energialähteet	
Fossiilisen energian kokonaiskulutus (MWh)	831
Fossiilisten energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	0,4 %
Ydinvoimaan perustuvista lähteistä peräisin olevan energian kulutus (MWh)	0
Ydinvoimaan perustuvien lähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	0,0 %
Uusiutuvat energialähteet	
Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	0
Ostetun tai hankitun uusiutuvista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdytyksen kulutus (MWh)	229 161
Itse tuotetun, muusta kuin polttoaineesta peräisin olevan uusiutuvan energian kulutus (MWh)	6 158
Uusiutuvan energian kokonaiskulutus (MWh)	235 319
Uusiutuvien energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	99,6 %
Energian kokonaiskulutus (MWh)	**236 150**

Energian tuotto

OP Ryhmän ja sen kiinteistösijoitusten hallinnoimat kiinteistöt tuottavat 716 megawattituntia uusiutumatonta energiaa ja 6 320 megawattituntia uusiutuvaa energiaa.

Kasvihuonekaasujen Scope 1-, Scope 2- ja Scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt (E1-6)

Alla olevassa taulukossa on esitetty OP Ryhmän vuoden 2024 kasvihuonekaasupäästöt kokonaisuudessaan, ja ne on jaoteltu tarkemmin Scope 1 ja Scope 2 -päästöihin sekä merkittävimpiin Scope 3 -päästöihin. Scope 1 kattaa yrityksen liiketoiminnan suorat päästöt. Scope 2 puolestaan sisältää liiketoiminnan epäsuorat päästöt, jotka syntyvät hankitun sähkön, lämmön ja jäähdytyksen käytöstä. OP Ryhmä on päivittänyt päästölaskentaansa vuoden 2024 aikana, minkä myötä OP Ryhmän työsuhdeautojen aiheuttamat päästöt ovat ensimmäistä kertaa mukana oman toiminnan päästöissä (Scope 1 ja 2). Lisäksi vuonna 2024 otettiin OP Kiinteistösijoituksen kiinteistöjen päästöt osaksi OP Ryhmän päästölaskentaa. Scope 3 kattaa kaikki muut epäsuorat päästöt arvoketjussa, ja taulukossa esitetään ne Scope 3 -päästöt, jotka ovat merkittävimpiä OP Ryhmän toiminnassa. Päästöjen konsolidoinnissa käytetty lähestymistapa on operatiivinen määräysvalta (Operational control approach).

OP Ryhmällä on Scope 3 kategoria 15:ssa useita päästövähennystavoitteita, jotka liittyvät sijoitus- ja rahoitustoiminnan epäsuoriin päästöihin. Nämä päästövähennystavoitteet on esitelty yksityiskohtaisesti taulukossa, joka löytyy osioista E1-4.

Kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt	Takautuva				Välitavoitteet ja tavoitevuodet			
	Perusvuosi	2023	2024	Muutos vertailuvuoteen (%)	2025	2030	2050	Vuotuinen %-tavoite / perusvuosi
Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt								
Kasvihuonekaasujen Scope 1 -bruttopäästöt (tCO2e)	n/a	n/a	339	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Säänneltyjen päästökauppajärjestelmien piiriin kuuluvien Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöjen prosenttiosuus (%)	n/a	n/a	0 %	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt								
Kasvihuonekaasujen sijaintiperusteiset Scope 2 -bruttopäästöt (tCO2e)	n/a	n/a	16 056	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Kasvihuonekaasujen markkinaperusteiset Scope 2 -bruttopäästöt (tCO2e)	n/a	n/a	23	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Merkittävät Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt								
Kasvihuonekaasujen epäsuorat (Scope 3) kokonaisbruttopäästöt (tCO2e)	n/a	n/a	4 667 566	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
1 Ostetut tavarat ja palvelut	n/a	n/a	301 053	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Pilvipalvelut ja datakeskuspalvelut	n/a	n/a	60	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
2 Tuotantohyödykkeet	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
3 Polttoaineeseen ja energiaan liittyvät toiminnat (jotka eivät sisälly Scope 1 tai Scope 2 -päästöihin)	n/a	n/a	44	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
4 Tuotantoketjun alkupään kuljetukset ja jakelu	n/a	n/a	466	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
5 Toiminnassa muodostuva jäte	n/a	n/a	99	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
6 Liiketoimintaan liittyvä matkustaminen	n/a	n/a	3 723	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
7 Työsuhteisten työntekijöiden työmatkaliikenne	n/a	n/a	3 749	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
8 Tuotantoketjun alkupään vuokratut omaisuuserät	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
9 Kuljetukset tuotantoketjun loppupäässä	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
10 Myytyjen tuotteiden jalostus	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
11 Myytyjen tuotteiden käyttö	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
12 Myytyjen tuotteiden käsittely käyttöiän lopussa	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
13 Tuotantoketjun loppupään vuokratut omaisuuserät	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
14 Franchising	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
15 Investoinnit*	n/a	n/a	4 358 372	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt								
Kokonaiskasvihuonekaasupäätöt (sijaintiperusteiset) (tCO2e)	n/a	n/a	4 683 961	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt (markkinaperusteiset) (tCO2e)	n/a	n/a	4 667 928	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

*Kategoria 15 sisältää GHG Protokollan Scope 3 -ohjeistuksen mukaisesti sijoituskohteiden Scope 1 ja 2-päästöt sekä vakuutuksiin liittyvät päästöt. Sijoituskohteiden Scope 3 -päästöt on raportoitu PCAF:n mukaisesti erillään Scope 1 ja 2 -päästöistä myöhemmin tässä kappaleessa.

Päästölaskennan laskentamenetelmät

Scope 1: Liiketoiminnan suorat päästöt

Raportoitava päästöluku sisältää OP Ryhmän omistamien kiinteistöjen ja autojen päästöt sekä OP Kiinteistösijoituksen operatiivisen määräysvallan alaisuudessa olevien kiinteistösijoitusten päästöt.

OP Ryhmän kiinteistöjen päästöt aiheutuvat varavoimakoneissa käytettävästä uusiutuvasta polttoöljystä ja lämmityksessä hyödynnettävistä fossiilisista polttoaineista, joiden käyttö on perusteltua huoltovarmuuden näkökulmasta. Lisäksi jäljellä on 10 kiinteistöä, joissa vielä käytetään öljyä lämmitysmuotona. Polttoaineiden kulutustiedot perustuvat vuodenaikaiseen hankintadataan. Näiden päästöjen laskennassa käytetään OpenCO2net Oy:n ja Tilastokeskuksen päästökertoimia. OpenCO2net Oy on päästökertoimien hallintaan ja valintaan keskittynyt palveluntarjoaja, joka tukee OP Ryhmää soveltuvien päästökertoimien valinnassa osana päästölaskentaa. Hankintakategoriakohtaiset päästökertoimet on valittu yhdessä OP Ryhmän ja OpenCO2:n asiantuntijoiden kanssa siten, että on kullekin tuotteelle tai palvelulle on etsitty tarkimmin kyseistä hankintaa vastaava saatavissa oleva päästökerroin.

OP Ryhmän omistuksessa olevien autojen päästöraportointi perustuu toteutuneeseen kulutukseen niiden autojen osalta, joista kulutustiedot on saatavissa (32 prosenttia autoista), muiden autojen osalta laskenta perustuu OP Ryhmän työsuhdeautojen keskimääräisen ajomäärän ja ominaispäästön mukaiseen laskentaan, koska tämän katsotaan edustavan koko kantaa.

OP Kiinteistösijoituksen operatiivisen määräysvallan alaisuudessa olevat kiinteistösijoitukset eivät aiheuttaneet Scope 1 -päästöjä vuonna 2024.

OP Ryhmän Scope 1 -metodologia on valikoinut niin, että sen päästölaskenta noudattaa GHG Protokollaa.

Scope 2: Liiketoiminnan epäsuorat päästöt

Raportoitava päästöluku sisältää OP Ryhmän omistamien kiinteistöjen ja autojen päästöt sekä OP Kiinteistösijoituksen operatiivisen määräysvallan alaisuudessa olevien kiinteistösijoitusten päästöt. OP Ryhmän Scope 2 -metodologia on valikoinut niin, että sen päästölaskenta noudattaa GHG Protokollaa. Muiden kasvihuonekaasujen kuin hiilidioksidin osalta päästökertoimia ei ole saatavilla eriteltynä, joten niitä ei raportoida erikseen, mutta ne sisältyvät raportoituihin hiilidioksidiekvivalenttilaskelmiin.

Scope 2 -päästöt, sijaintiperusteinen

OP Ryhmän omistamien kiinteistöjen sekä OP Kiinteistösijoituksen määräysvallan alaisuudessa olevien kiinteistösijoitusten päästölaskennassa on käytetty maakohtaisia keskimääräisiä päästökertoimia. Päästökertoimet perustuvat Suomen sähkön tuotantotietoihin vuodelta 2024, OpenCO2net Oy / AIB, Association of Issuing Bodies, sekä kaukolämmön Suomen keskiarvoon, OpenCO2net Oy / Energiateollisuus. OP Kiinteistösijoituksen kohteiden kaukolämmön päästökertoimina on käytetty tuotantoyhtiökohtaisia päästökertoimia. Muiden kuin Suomen toimintojen osalta päästökertoimien lähteenä on käytetty OpenCO2net Oy:n tietoja sähkön ja kaukolämmön osalta. Laskenta sisältää sähkönkulutuksen, kaukolämmityksen ja jäädytyksen mukaisen energiankulutuksen. OpenCO2net Oy on päästökertoimien hallintaan ja valintaan keskittynyt palveluntarjoaja, joka tukee OP Ryhmää soveltuvien päästökertoimien valinnassa osana päästölaskentaa. Hankintakategoriakohtaiset päästökertoimet on valittu yhdessä OP Ryhmän ja OpenCO2:n asiantuntijoiden kanssa siten, että on kullekin tuotteelle tai palvelulle on etsitty tarkimmin kyseistä hankintaa vastaava saatavissa oleva päästökerroin.

Sijaintiperusteinen Scope 2 -päästöluku sisältää myös työsuhdesähköautojen latauksessa käytetyn sähkön kulutuksesta aiheutuvat päästöt, jotka on laskettu käyttäen maakohtaisia keskimääräisiä päästökertoimia. Päästökertoimet perustuvat Suomen sähkön tuotantotietoihin vuodelta 2024, OpenCO2net Oy / AIB, Association of Issuing Bodies.

Scope 2 -päästöt, markkinaperusteinen

Suomessa kaikki OP Ryhmän omistamille kiinteistöille ja OP Kiinteistösijoituksen määräysvallan alaisuudessa oleville kiinteistösijoituksille hankittu sähkö tuotetaan täysin uusiutuvalla tuulivoimalla alkuperätakuiden mukaisesti. Myös OP Ryhmän Virossa ja Liettuassa sijaitsevissa kiinteistöissä käytetty sähkö on alkuperätakuiden mukaisesti 100-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa. Koko Baltian osalta 84 prosenttia vuonna 2024 kulutetusta sähköstä oli uusiutuvaa. Lisäksi Suomen kaukolämmön osalta alkuperätakuiden mukaisesti kaukolämpö on biopolttoaineilla tuotettua, pois lukien Vallilan pääkonttori, jossa kaukolämpö- ja kylmä ostetaan suoraan toimittajalta uusiutuvana (hukkaenergia). Baltiassa kulutetun kaukolämmön osalta päästöt on laskettu maakohtaista kaukolämmön päästökerrointa käyttäen. Kaikkien päästökertoimien lähteinä käytetään OpenCO2net Oy:n ja Energiateollisuuden toimittamia tietoja. OpenCO2net Oy on päästökertoimien hallintaan ja valintaan keskittynyt palveluntarjoaja, joka tukee OP Ryhmää soveltuvien päästökertoimien valinnassa osana päästölaskentaa.

Markkinaperusteiset Scope 2 -päästöt sisältävät työsuhdesähköautojen latauksessa käytetyn sähkön kulutuksesta aiheutuvat päästöt. Päästöt lasketaan käyttäen työsuhdeautojen leasingyhtiön kautta saatavia sähkön lataustietoja. Raportoidussa luvussa on huomioitu sellaisten latausten sähkönkulutus, joiden tuotantotapaa ei tiedetä päästöttömäksi. Näiden osalta laskentaperusteena on käytetty Suomen sähköntuotannon jakauman mukaista päästökerrointa. Päästökertoimet perustuvat Suomen sähkön tuotantotietoihin vuodelta 2024, OpenCO2net Oy / AIB, Association of Issuing Bodies.

Uusiutuvan energian osuus Scope 2 -päästöistä	2024
Hankitun uusiutuvan energian osuus käytetystä energiasta (Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöistä)	99,6 %
Alkuperätakuiden ja sertifikaattien osuus hankitusta energiasta (Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöistä)	99,0 %
Alkuperätakuiden osuus hankitusta energiasta (Scope 2-kasvihuonekaasipäästöistä)	93,0 %

Yllä olevassa taulukossa sertifikaateilla tarkoitetaan uusiutuvana energiana ostettuja tuotteita, kuten uusiutuvaa kaukolämpöä ja -kylmää.

Scope 3: Muut epäsuorat päästöt

Scope3 -laskenta perustuu arvioituihin tietoihin ja estimointeihin ja sisältää siten epävarmuuksia. Laskentametodologia ja esimerkiksi päästökertoimet ovat kehittyneet viime vuosina ja oletettavasti kehittyvät tulevina vuosinakin. OP Ryhmän Scope 3 -metodologia on valikoinut niin, että sen päästölaskenta noudattaa GHG Protokollaa.

Epäsuorien Scope 3 -päästöjen laskenta ja vähentäminen vaatii merkittävää yhteistyötä koko arvoketjun eri osapuolten, kuten toimittajien, alihankkijoiden ja asiakkaiden, kanssa. Keskeiset päästökategoriat ovat ostetut tuotteet ja palvelut (kategoria 1), energiasiirrot (kategoria 3), liiketoiminnan jätteet (kategoria 5), liikematkustaminen (kategoria 6), työntekijöiden työmatkustus (kategoria 7) sekä investoinnit (kategoria 15).

Epäolennaiseksi tunnistetut kategoriat ovat tuotantohyödykkeet (kategoria 2), tuotantoketjun alkupään vuokratut omaisuuserät (kategoria 8), kuljetukset tuotantoketjun loppupäässä (kategoria 9), myytyjen tuotteiden jalostus (kategoria 10), myytyjen tuotteiden käyttö (kategoria 11), myytyjen tuotteiden käsittely käyttöiän loppupäässä (kategoria 12), franchising (kategoria 14). Kategoriat 2, 4, 9, 10, 11, 12 eivät ole olennaisia, koska OP Ryhmän liiketoiminta ei sisällä valmistavaa teollisuutta. OP Ryhmällä ei myöskään ole arvoketjun alkupäässä vuokrattuja omaisuuseriä (kategoria 8), eikä se harjoita franchisingia (kategoria 14). OP Ryhmällä on tuotantoketjun loppupään vuokrattuja omaisuuseriä (kategoria 13), mutta niiden vähäisestä määrästä johtuen kategoria ei ole noussut olennaiseksi.

Kategoria 1: Ostetut tuotteet ja palvelut. Laskenta perustuu toimittajien raportoimiin hankinnan päästötietoihin tai hankinnan kokonaiskustannuksista mahdollisimman tarkan hankintakategorisoinnin mukaisesti laskettuihin päästöihin. Laskenta sisältää kaikki tuote- ja palveluhankinnat, kuten vakuutuksen korvauspalvelut, kiinteistöjen rakentamisen ja toimitilojen ylläpidon, ICT- ja kehityskulut, asiantuntija- ja HR-palvelut, markkinoinnin ja viestinnän sekä informaatiologistiikan. Päästölaskennan ulkopuolelle on jätetty sellaiset hankinnat, jotka on huomioitu päästölaskennassa jo toisaalla, kuten energian ja jätehuollon hankinta samoin kuin omaan henkilökuntaan verrattavissa olevan vuokratyövoiman kustannukset. Ulkopuolelle on jätetty myös rahana maksetut vakuutuskorvaukset sekä veronluonteiset viranomaismaksut. Päästökertoimet on määritetty kustannusperusteisessa päästölaskennassa OpenCO2et Oy:n ja DEFRA:n tiedoilla. DEFRA:n päivittyneet päästökertoimet pääsääntöisesti kasvoivat aiemmista. Päästökertoimien muutokset kasvattivat laskennallisia hankittujen tuotteiden ja palveluiden päästöjä 13 prosenttia. OpenCO2net Oy on päästökertoimien hallintaan ja valintaan keskittynyt palveluntarjoaja, joka tukee OP Ryhmää soveltuvien päästökertoimien valinnassa osana päästölaskentaa.

Kategoria 3: Energiansiirto (sähkönsiirtohäviö). Sähkönsiirtohäviön määrä on laskettu ottaen huomioon Suomen ja Baltian alueiden yleiset siirtohäviöosuudet. Laskenta pohjautuu Scope 2 -laskennan hankintaperusteisiin tietoihin.

Kategoria 5: Toiminnoista syntyvä jäte. Päästötiedot on saatu OP Keskusyhteisön jätehuoltotoimittajalta, joka toteuttaa jäteraportoinnin GHG-protokollan mukaisesti. Päästöt on laskettu todellisten jätemäärien perusteella. Niiden jätteiden osalta, joista ei ole jätemäärä ja päästötietoja saatavissa, on päästöt laskettu jätekustannusten perusteella olettaen jätteiden päästöintensiteetti vastaavaksi kuin jäteraportoitavissa kohteissa. Näiden päästöjen laskennassa käytetään OpenCO2net Oy:n / DEFRA päästökertoimia. OpenCO2net Oy on päästökertoimien hallintaan ja valintaan keskittynyt palveluntarjoaja, joka tukee OP Ryhmää soveltuvien päästökertoimien valinnassa osana päästölaskentaa.

Kategoria 6: Liikematkat huomioi lento- ja junamatkustamisesta, hotelliyöpymisistä sekä matkalaskujen mukaisista kilometrikorvauksista aiheutuvat päästöt. Matkustamisen ja hotelliyöpymisten päästölaskenta perustuu matkatoimistolta kerättyihin matkustustietoihin. Lentomatkustamisen sekä hotelliyöpymisten päästöjen laskemiseen on käytetty matkatoimiston tuottamaa päästölaskentaa, joka perustuu DEFRA:n päästökertoimiin.

Junamatkustuksen päästölaskennassa on käytetty VR:ltä saatua päästödataa. Kilometrikorvausten mukainen ajaminen lasketaan Traficomin mukaisen Suomen autokannan keskimääräisen ominaispäästön perusteella sekä käyttöetuautojen kilometrikorvauksellisten matkojen osalta käyttöetuautojen keskimääräisellä ominaispäästöllä. Päästökertoimet on valittu soveltuvuutensa perusteella.

Kategoria 7: Työntekijöiden työmatkat huomioi koko henkilöstön matkat kodin ja työpaikan välillä sisältäen sellaisten työsuhdeautojen käytöstä aiheutuvat päästöt, jotka eivät ole OP:n omistuksessa tai tuotantokäytössä. Työsuhdeautojen päästölaskenta perustuu ensisijaisesti toteutuneisiin kulutusmääriin ja polttoainelaatujen yksikköpäästöihin, jotka on saatu VTT:n ja Lipaston tietokannoista. Mikäli kulutustietoja ei ole saatavilla, päästöt arvioidaan ajomäärien ja ajoneuvon WLTP-ominaispäästöjen perusteella. Päästökertoimet on saatu toimittajalta ja Traficomilta. Kodin ja työpaikan välisen matkustuksen laskennassa on hyödynnetty henkilöstölle teetetyn matkustuskyselyn (vastaajia noin 1100) tuloksia, jonka perusteella on laskettu matkustuksesta aiheutuvat päästöt. Matkustuksen päästölaskennan päästökertoimien lähteet ovat OpenCO2.net ja Traficom.

Kategoria 15: Investoinnit. OP Ryhmä kuuluu kansainväliseen rahoituslaitosten Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) -standardiin, jonka tavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida finanssialan laitosten liiketoiminnasta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä erityisesti rahoitus-, sijoitus- ja vakuutusliiketoiminnassa. OP Ryhmän PCAF-päästölaskenta on kuvattu tarkemmin myöhemmin tässä luvussa.

Scope 3 -päästöjen osuus, joka on laskettu käyttäen toimittajilta tai muilta arvoketjuun kuuluvilta kumppaneilta saatuja ensisijaisia tietoja, on päästölaskennassa 2 prosenttia. Toimittajilta tai muilta arvoketjuun liittyviltä kumppaneilta saatujen ensisijaisten päästötietojen euromääräinen osuus suhteessa koko hankinnan päästölaskennan mukaiseen hankintakuluun on 13 prosenttia.

OP Ryhmän oma toiminta ei aiheuta biogeenisiä hiilidioksidipäästöjä (Scope 1). Oman toiminnan hankitun energian tuotannossa (Scope 2) ja muissa osissa arvoketjua (Scope 3), esimerkiksi sijoituskohteissa, aiheutuu todennäköisesti joitakin biogeenisiä päästöjä, mutta näistä ei OP Ryhmälle kerääny tietoa nykymenetelmillä.

Kasvihuonekaasuintensiteetti suhteessa tuottoihin

	Kasvihuonekaasuintensiteetti suhteessa liikevaihtoon	2024
Kasvihuonekaasujen (sijaintiperusteiset) kokonaispäästöt suhteessa tuottoihin (tCO2e/milj. €)	Sijaintiperusteinen tCO2e	966,93
Kasvihuonekaasujen (markkinaperusteiset) kokonaispäästöt suhteessa tuottoihin (tCO2e/milj. €)	Markkinaperusteinen tCO2e	963,62

Kasvihuonekaasuintensiteetin laskemiseen käytetty OP Ryhmän tuotot löytyy tilinpäätöksen sivulta 339.

Scope 3, kategoria 15: Investointien rahoittamisesta ja vakuutusliiketoiminnasta aiheutuneiden kasvihuonekaasupäästöjen päästölaskenta
OP Ryhmä pyrkii jatkuvasti parantamaan käsitystään epäsuorista ilmastovaikutuksistaan. Vuonna 2022 OP Ryhmä uudisti kasvihuonekaasupäästöjen laskentamenetelmänsä GHG Protocol Scope 3 -kategoria 15 osalta ja siirtyi noudattamaan Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) mukaista rahoitusalalle yhtenäistä päästölaskentamenetelmää. Vuonna 2023 OP Ryhmässä laskettiin ensimmäistä kertaa myös vakuutusliiketoiminnan kautta syntyviä päästöjä PCAF-ohjeistuksen puitteissa.

Pankkiliiketoiminnan ja omaisuudenhoidon rahoitettujen kasvihuonekaasupäästöjen laskenta sisältää seuraavat omaisuusluokat: yrityslainat, asuntolainat, moottoriajoneuvolainat, listatut osakkeet ja yritysten joukkovelkakirjalainat. Liikekiinteistöjen ja listaamattoman pääoman omaisuusluokkia ei ole toistaiseksi otettu mukaan. Nämä raportoidaan erikseen OP Ryhmän tulevissa raporteissa, kun laskelmissa tarvittavat tiedot ovat käytettävissä. OP Ryhmässä on suoritettu hankerahoituksen portfolion tarkastelu, jonka lopputuloksena portfolion päästöjä ei toistaiseksi ole päätetty laskea portfolion matalan olennaisuuden johdosta. Vakuutusliiketoiminnan kasvihuonekaasupäästöjen laskenta sisältää henkilö- ja yritysasiakkaiden ajoneuvovakuutuksiin ja yritysten omaisuuden ja toiminnan vakuutuksiin liittyvät päästöt PCAF-standardin mukaisessa laajuudessa.

Laskelmissa käytetyt tietolähteet vaihtelevat, ja tämä näkyy PCAF:n tietojen laatuarviossa kunkin omaisuusluokan kohdalla. Paras arvosana 1 annetaan tuloksille, joissa käytetään

auditoituja raportoituja kasvihuonekaasupäästöjä, kun taas arvosana 5 annetaan tuloksille, jotka on laskettu PCAF-menetelmän päästökerrointietoihin perustuen. Seuraavissa kappaleissa esitetyt Scope 1–3 -päästöt tarkoittavat GHG-protokollan mukaisia, OP Ryhmän rahoittamien ja vakuuttamien toimintojen päästöjä. Scope-luku viittaa siihen, missä kohtaa toiminnan arvoketjua päästöt syntyvät.

OP Ryhmä raportoi jokaisen omaisuuslajin osalta PCAF-standardin mukaisesti tämän kattavuusprosentin, sekä kuvaa syitä miksi se on alle 100 prosenttia niiden omaisuuslajien kohdalla, joiden kohdalla se on OP Ryhmän mielestä ollut olennaista.

Yksi PCAF-standardin eduista on, että johdonmukaisesti seurattuna standardin käyttö laskee merkittävästi päästölaskennassa yleisen kaksoislaskennan riskiä tehden raportoinnista mahdollisimman läpinäkyvää. OP Ryhmä on päästölaskennassaan seurannut systemaattisesti PCAF-standardin ja sen laatijoiden ohjeita sekä näihin tehtyjä päivityksiä. PCAF-standardi ja sen metodologian mahdolliset muutokset vaikuttavat OP Ryhmän päästölaskentaan ja sen tuloksiin. Lisäksi muutokset portfolioissa voivat vaikuttaa olennaisesti päästölaskennan tuloksiin. Tällaisia tilanteita varten OP Ryhmässä on laadittu omat PCAF-standardia täydentävät ohjeet, missä kuvataan tilanteet, joissa OP Ryhmän on esimerkiksi suoritettava PCAF-standardin mukaisten päästöjensä uudelleenlaskentaa menneille vuosille tai otettava uusia omaisuusluokkia mukaan PCAF-standardin mukaiseen päästölaskentaansa.

Vakuutuksiin liittyvät päästöt ja pankkiliiketoiminnan sekä omaisuudenhoidon rahoitetut päästöt eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään. Vakuutuksiin liittyvät päästöt lasketaan erillisen, vakuutuksille tarkoitetun laskentametodologian mukaisesti, ja tämän vuoksi vakuutusliiketoimintaan liittyvät päästöt raportoidaan erillään rahoitetuista päästöistä. OP Ryhmä on sisällyttänyt vakuutuksiin liittyvät päästöt tähän raporttiin ESRS:n mukaisina yhteisökohtaisina tietoina.

Kaikki tulokset on laskettu 31.12.2024 tilanteen mukaan.

Yrityslainat

Yrityslainojen omaisuusluokan rahoitetut päästöt kattavat myönnettyihin yrityslainoihin liittyvät päästöt. Yrityslainojen omaisuusluokassa päästöt olivat yhteensä 2 172 244 tCO2e. Laskelma sisältää 22,1 miljardia euroa lainoja, jotka kattavat 95 prosenttia yrityslainojen omaisuusluokan portfoliosta PCAF-menetelmän mukaisesti mitattuna.

Tulostaulukko

Päätoimiala	Rahoitetut päästöt, mukaan lukien yritysten Scope 1 - ja Scope 2 -päästöt, tCO2e	Rahoitetut päästöt, mukaan lukien yritysten Scope 3 -päästöt, tCO2e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Scope 1 - ja Scope 2 -päästöjen intensiteetti (tCO2e / miljoona euroa myönnettyjä lainoja)
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	1 156 018	440 357	4,64	460,36
B Kaivostoiminta ja louhinta	9 443	80 706	3,89	164,68
C Teollisuus	130 740	1 605 963	2,79	56,09
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	498 204	130 695	3,31	223,65
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	18 103	37 889	3,85	59,60
F Rakentaminen	8 652	59 658	4,24	18,19
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	35 228	788 457	3,19	20,35
H Kuljetus ja varastointi	83 506	95 489	3,63	173,52
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	5 286	16 306	4,32	45,79
J Informaatio ja viestintä	4 838	15 964	4,18	6,61
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	37 958	236 408	4,18	14,52
L Kiinteistöalan toiminta	11 748	146 877	3,28	4,18
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	25 165	1 002 397	3,27	17,36
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	11 070	28 827	4,24	31,14
Kiinteistöpalvelut ja maisemarakentaminen	2 004	7 761	4,15	35,23
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	108 005	164 274	4,10	52,02
P Koulutus	4 085	6 405	4,12	42,63
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	11 586	16 320	3,00	35,54
R Taiteet, viihde ja virkistys	5 459	8 523	4,07	41,15
S Muu palvelutoiminta	7 142	11 475	4,16	26,23
Yhteensä	**2 172 244**	**4 892 999**	**3,74**	**98,35**

Yrityslainojen osalta raportoidaan Scope 1, 2 ja 3 rahoitetut päästöt. Yrityslainojen rahoitettujen päästöjen laskemisessa noudatetaan PCAF-menetelmää. Se perustuu kahteen pääasialliseen lähestymistapaan: toiseen, joka käyttää yrityksen raportoimia päästöjä rahoitettujen päästöjen laskemiseen, ja toiseen, joka käyttää PCAF:n alue- ja toimialakohtaisia päästökertoimia yrityksen päästöjen arvioimiseksi. Päästöt kohdistetaan lainasopimukseen laskemalla attribuutiokerroin, joka on suhde yrityksen rahoitustietoihin, kuten EVIC-lukuun, eli yrityksen käteisvarat huomioivaan yritysarvoon (listattujen yritysten osalta) tai omaan pääomaan ja velkaan (listaamattomien yritysten osalta). Tietojen laadun perusteella jokaiselle tietopisteelle annetaan PCAF:n laatupisteet 1-5 (1 ollessa paras arvo).

Arvioitujen päästöjen laskelmat sisältävät tiettyä epävarmuutta, ja yleinen päästöjen laskentamenetelmä kehittyy jatkuvasti. Vuoden 2024 laskelmassa mallia tarkennettiin, ja jatkuvuuden vuoksi myös edellisten vuosien päästöt laskettiin uudelleen. Kaikki vertailut vuoteen 2023 on esitetty uudelleen laskettujen tulosten mukaisesti.

Kokonaisrahoitetut päästöt (Scope 1 ja 2) olivat 2 172 244 tCO2e, ja painotettu laatuarvosana oli 3,74. Päästöintensiteetti (Scope 1 ja 2 tCO2e / milj. € myönnettyjä lainoja) oli 98,35.

Scope 1 ja 2 rahoitetut päästöt vähenivät yhteensä 24,6 prosenttia vuoden 2023 uudelleen laskettuihin tuloksiin verrattuna. Suurimmat päästövähennykset havaittiin energiasektorilla (54,3 prosenttia) ja maataloussektorilla (8,9 prosenttia). Energiasektorin rahoitettujen päästöjen vähenemisen osalta jotkin suuret vastuut rahoitettiin vihreinä lainoina, ja PCAF-standardin mukaan tällaiset vastuut jätetään pois yleisten yrityslainojen omaisuusluokan laskelmista. Samanaikaisesti havaitsimme energiasektorilla päästöjen vähenemistä, mikä johtui pitkälti meneillään olevasta siirtymisestä vähähiilisiin energialähteisiin. Lisäksi raportoitujen päästöjen laadussa oli yleisesti lievää parannusta edelliseen vuoteen verrattuna. Pyrimme jatkuvasti parantamaan päästödatamme laatua. Vuonna 2024 tietojen laatupisteet paranivat 5,8 prosenttia vuoteen 2023 verrattuna.

Asuntolainat

Asuntolainojen omaisuusluokkaan sisältyvät yksityistalouksille, asunto-osakeyhtiöille ja muille asiakkaille myönnetyt asuntolainat.

Tulostaulukko

Asuntolainat	Rahoitetut päästöt, Scope 1 ja 2, tCO2e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Scope 1 - ja Scope 2 -päästöjen intensiteetti (tCO2e / miljoona euroa myönnettyjä lainoja)	Kattavuus-prosentti
Yhteensä	233 049	3,88	4,7	98 %

Asuntolainoille lasketaan Scope 1 ja 2-päästöt PCAF-standardin mukaisesti. Standardi ei vaadi Scope 3 -päästöjen raportointia, joten ne on jätetty pois laskelmista. OP Ryhmän laskennassa asuntolainojen rahoitetut päästöt lasketaan ensisijaisesti lainan vakuutena olevien rakennusten energiatodistusten ja energialähteiden päästökertoimien pohjalta. Mikäli rakennuksen energiatodistus ei ole saatavilla, käytetään toissijaisena keinona asuinneliöitä ja kansallista asuinneliöihin perustuvaa päästökerrointa. Vaikka vuonna 2024 rakennuksille saadut energiatodistukset nousivat, suurin osa laskennasta perustuu edelleen kansalliseen asuinneliöihin perustuvaan päästökertoimeen. Päästöt kohdennetaan asuntolainoille vastuukertoimen avulla, joka on osamäärä jäljellä olevasta lainamäärästä ja lainan vakuuksien alkuperäisten arvojen summasta. PCAF-standardin mukaisesti jokainen datapiste saa laatuarvosanan väliltä 1-5, jossa 1 kuvaa korkealaatuisinta dataa. Ylläkuvatun metodin mukainen ensisijainen laskentametodi tuottaa datan laadun arvosanaksi arvon 3, ja toissijainen arvon 4. PCAF:n mukainen omaisuusluokan tietojen laadun kokonaisarvosana on 3,88.

Vuonna 2024 asuntolainojen Scope 1+2 päästöt olivat 233,049 tCO2e, ja niiden painotettu PCAF-laatuarvosana oli 3,88. Laskennan kattavuus oli 98 prosenttia portfoliosta, kattaen 50,1 miljardin euron edestä asuntolainoja. Päästöintensiteetti, eli Scope 1+2 rahoitettujen päästöjen suhde asuntolainojen jäljellä oleviin lainamääriin, oli 4,65.

Asuntolainojen rahoitetut päästöt laskivat 22 prosenttia verrattuna vuoden 2023 päästöihin. Muutos oli seurausta pääasiassa sähkön ja lämmityksen kansallisten päästökertoimien laskusta, joka vähentää asuinrakennusten energiankulutukseen liittyviä päästöjä. Vuoden 2024 laskennassa rakennuksille saatavilla olevien energiatodistusten määrä nousi, joka johti 2 prosentin parannukseen tietojen laadun kokonaisarvosanassa.

Moottoriajoneuvolainat

OP Ryhmän moottoriajoneuvoihin liittyvän portfolion päästöt laskettiin kolmatta kertaa PCAF-standardin mukaisesti vuonna 2024. Moottoriajoneuvojen portfolio koostuu useista erilaisista kohteista. Rahoitettujen kohteiden ja myönnettyjen lainojen suhteen henkilöautot ovat selvästi suurin kohdeluokka.

Arvioidut päästöt on laskettu sopimustasoisesti, ja jokaiselle sopimukselle annetaan myös PCAF-laatuarvosana PCAF-standardin mukaisesti. Sopimukset, joiden CO2-arvo on saatavissa Trafin kautta saavat datan laatuarvosanan 3. Lopuille sopimuksille käytetään PCAF-tietokannan päästökertoimia, mikä johtaa datan laatuarvosanaan 5. Päästökertoimet tulevat PCAF-tietokannasta ja kuljettu matka kohdetyypeittäin perustuu Tilastokeskuksen tietoihin (2018).

Yksittäisen kohteen päästöt laskettiin kertomalla kohteen keskimääräinen kuljettu matka kohteeseen liittyvällä päästökertoimella tai CO2-arvolla. Tulosten kattavuus moottoriajoneuvoportfoliomme osalta on noin 81 prosenttia.

Rahoitettujen moottoriajoneuvojen päästöistä on pystytty arvioimaan niiden Scope 1 -päästöt. Moottoriajoneuvojen Scope 2 -päästöt koostuvat sähköajoneuvojen käyttämän sähkön tuotantopäästöistä.

Laskentaan sisällytetyt kohteet valittiin tietojen saatavuuden perusteella. Laskelmiin sisällytettyjen kohteiden tuli täyttää kaksi kriteeriä. Kohteen keskimääräisen kuljetun matkan täytyy olla saatavissa Tilastokeskukselta ja ajettuun matkaan perustuvien keskimääräisten päästökertoimien täytyy olla saatavissa PCAF-tietokannasta. Henkilöautot, kuorma-autot, kevyet kuorma-autot, pakettiautot ja linja-autot täyttävät nämä kriteerit.

Tulostaulukko

Moottoriajoneuvolainat	Rahoitetut kohteet, kpl	Rahoitetut päästöt, tCO2e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Scope 1 - ja Scope 2 -päästöjen intensiteetti (kgCO2e / moottoriajo-neuvojen lukumäärä)	Kattavuus-prosentti
Yhteensä	202 703	234 935	3,92	1 158	81 %

Vuonna 2024 OP Ryhmän rahoittaman moottoriajoneuvokannan päästöt olivat 234 935 CO2e-tonnia. Portfolio muodostui 202 703 kappaleesta moottoriajoneuvoja. Rahoitettujen päästöjen intensiteetti on 1 158 kgCO2e tai 1,2 CO2e tonnia, luku on laskettu jakamalla rahoitetut päästöt rahoitettujen ajoneuvojen lukumäärällä. PCAF-arvosana oli 3,92. Kattavuusprosentti oli noin 81 prosenttia. Raportoitujen päästöjen määrä laski 7,8 prosenttia vuodesta 2023. Suurin vaikutus päästöjen laskuun johtui datan laadun kehittymisestä ja sähköajoneuvojen paremmasta tunnistamisesta.

Listatut osakkeet ja yritysten joukkovelkakirjalainat

OP Ryhmä seuraa sijoitusten kasvihuonekaasupäästöjä useilla eri menetelmillä. Tällä raportilla on laskettu rahoitetut päästöt PCAF-standardin mukaisesti, mutta lisäksi nostetaan esille kasvihuonekaasupäästöjen intensiteetti, jota OP Ryhmä myös seuraa osana tavoiteasetantaa. Listatun pääoman ja yritysten joukkovelkakirjalainojen osalta lasketaan niin Scope 1-2- kuin Scope 3-päästöt kaikille sektoreille, mikä heijastuu omaisuuslajin korkeissa kattavuusprosenteissa eri portfolioille.

Tulostaulukot

	Rahoitetut päästöt, Scope 1 ja 2, tCO2e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Scope 1 ja 2 -päästöjen intensiteetti (tCO2e / miljoonaa sijoitettua euroa)*	Kattavuus-prosentti
OP Yrityspankki	12 741	1,60	44,55	100 %
OP-rahastot	1 172 091	2,23	46,06	97 %
Pohjola Vakuutus	163 282	2,21	53,45	94 %
OP Henkivakuutus	129 713	2,21	42,57	95 %
OP-Eläkesäätiö	11 986	2,23	46,42	97 %

	Rahoitetut päästöt, Scope 3, tCO2e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Scope 3 -päästöjen intensiteetti (tCO2e / miljoonaa sijoitettua euroa)*	Kattavuus-prosentti
OP Yrityspankki	93 549	1,82	327,07	100 %
OP-rahastot	15 692 501	2,57	615,83	97 %
Pohjola Vakuutus	1 498 863	2,44	488,43	94 %
OP Henkivakuutus	1 663 547	2,45	543,53	95 %
OP-Eläkesäätiö	111 670	2,51	430,68	98 %

OP Ryhmä arvioi rahoitetut päästöt kunkin portfolion osalta PCAF-standardin ohjeiden mukaisesti laskemalla yhteen omat osuutensa portfoliossa olevien yritysten päästöistä. Oman osuuden osoittava kerroin määritetään portfolion sijoituksen, joka mitataan oman pääoman markkina-arvona tai velallisen saajalle velkaa olevan joukkovelkakirjalainan kirjanpitoarvona, ja kunkin yrityksen käteisvarat huomioivan yritysarvon (EVIC) suhdelukuna. Vain listatut osakkeet ja joukkovelkakirjalainat otetaan mukaan laskentaan. Myös lyhyet positiot ja valtioiden joukkovelkakirjat on suljettu laskennasta pois PCAF-standardin määritelmiin ja selkeyden perusteella.

OP-Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen, Pohjola Vakuutuksen, OP-Henkivakuutuksen ja OP-Eläkesäätiön portfolioiden osalta päästödata, päästödatan laatu ja EVIC (yritysarvo) ovat kaikki peräisin ulkoiselta datan tarjoajalta. PCAF-standardin mukainen portfoliotason datan laatua kuvaava pisteytys mitataan yhtiötason laatupisteytysten painotettuna keskiarvona.

OP Yrityspankin joukkovelkakirjalainojen portfolion osalta noudatettiin samaan tapaan PCAF-standardia rahoitettujen päästöjen arvioinnissa. Listattujen liikkeellelaskijoiden kohdalla on käytetty EVIC tietoa, kun taas listaamattomien liikkeellelaskijoiden kohdalla on käytetty yrityksen taseen omaa pääomaa ja velkoja, PCAF-menetelmän mukaisesti. Portfolio koostuu pelkästään pitkistä positioista yrityslainoissa, joten rahoitettujen päästöjen laskentaa varten ei tehty poissulkuja, mikä johti 100 prosentin kattavuuteen. Portfolion pienen koon vuoksi päästötiedot, päästötietojen laatutiedot, EVIC ja tasetiedot kerättiin manuaalisesti liikkeellelaskijoiden vuosikertomuksista ja tilinpäätöksistä. Portfoliotason datan laatua kuvaava pisteytys mitataan yritystasolla laatupisteytysten painotettuna keskiarvona.

OP-Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen, Pohjola Vakuutuksen, OP Henkivakuutuksen sekä OP-Eläkesäätiön hallinnoitavat varat, joiden perusteella rahoitetut päästöt laskettiin, kasvoivat viime vuodesta. Tämä johtui datan kattavuuden parantumisesta sekä portfolioiden hallinnoitavien varojen kasvusta. Listattujen osakkeiden ja joukkovelkakirjojen rahoitetut päästöt Scope 1:n ja 2:n osalta vähenivät OP-Rahastoyhtiön hallinnoimissa rahastoissa 4 prosenttia, OP Henkivakuutuksessa 13 prosenttia ja Pohjola Vakuutuksessa 17 prosenttia viime vuoteen verrattuna. OP-Eläkesäätiön rahoitetut Scope 1 ja 2 -päästöt kasvoivat hallinnoitavien varojen kasvun myötä, mutta samalla OP-Eläkesäätiön hiilijalanjälki (rahoitetut päästöt suhteessa sijoitettuun miljoonaan euroon), laski 13 prosenttia. Kokonaisuudessaan voidaan todeta, että Scope 1 ja 2 -päästöjen osalta rahoitettujen päästöjen muutokset suhteessa viime vuoteen ovat linjassa päästövähennystavoitteidemme kanssa.

Myös rahoitettujen Scope 3 - päästöjen osalta laskelmissa mukana olevat hallinnoitavat varat ovat kasvaneet OP-Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen, Pohjola Vakuutuksen, OP-Henkivakuutuksen ja OP-Eläkesäätiön osalta. Vastaavasti kuitenkin Scope 3 - rahoitetut päästöt sekä hiilijalanjälki ovat kasvaneet merkittävästi kaikissa edellä mainituissa. Olennaisimpana syynä tähän kasvuun ovat merkittävät erot yhtiöiden

raportoimien sekä datapalveluntarjoajan arvioimien päästöjen välillä. Vastaavaa ilmiötä ei ole havaittavissa Scope 1 ja 2-päästöjen osalta, sillä niitä koskeva data on vakaampaa. Yhteenvetona voidaan todeta, että raportoitujen ja arvioitujen Scope 3 -päästöjen vaihtelun vuoksi rahoitetut Scope 3 -päästöt kasvoivat huomattavasti viime vuodesta.

OP Yrityspankin joukkovelkakirjalainojen portfolion Scope 1 ja 2 rahoitetut päästöt vähenivät 39 prosenttia, ja Scope 3 rahoitetut päästöt vähenivät 15 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Nämä muutokset johtuivat suurelta osin parannuksista raportoiduissa päästötiedoissa, mikä johti myös merkittäviin parannuksiin PCAF:n päästödatan laatuun, sekä portfolion koon pienentymisestä.

Vakuutus

Vakuutettujen päästöjen laskemiseksi Pohjola Vakuutus otti PCAF-standardin käyttöön vuonna 2023. Standardi tarjoaa menetelmän vakuutusliiketoimintaan liittyvien päästöjen laskemiseksi kahdelle kokonaisuudelle: henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutuksille sekä yritysasiakkaiden omaisuuden ja toiminnan sekä ajoneuvovakuutuksille.

Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutuksiin kuuluvat Pohjola Vakuutuksen liikenne- ja kaskovakuutukset. Ajoneuvotyypeistä mukana ovat henkilö-, paketti-, kuorma- ja matkailuautot. Moottoripyörät, mopot, moottorikelkat, mönkijät ja traktorit eivät ole mukana laskennassa, sillä niille ei ole tällä hetkellä saatavilla tarvittavia päästö- ja ajokilometritietoja. Laskennan kattavuus ajoneuvotyyppien maksutuottoon perustuen on 92 prosenttia. Kattavuusprosentin laskentaa tarkennettiin vuonna 2024, ja uudelleen laskettu luku vuodelle 2023 on 92 prosenttia perustuen tarkennettuun menetelmään.

Yritysvakuutuksiin kuuluvat Pohjola Vakuutuksen omaisuus-, ajoneuvo- ja henkilövakuutukset. Päästöjä ei lasketa yritysten henkilövakuutuksille, sillä nämä eivät ole PCAF-standardin piirissä. Laskennassa mukana olevien vakuutuslajien kattavuus kaikesta yritysvakuuttamisesta on 45 prosenttia maksutuottoon perustuen. Laskenta kattaa kaiken maksutuoton niiden vakuutuslajien osalta, joille PCAF-metodologia on saatavilla. Kattavuusprosentin laskentaa tarkennettiin vuonna 2024, ja uudelleen laskettu luku vuodelle 2023 on 44 prosenttia perustuen tarkennettuun menetelmään.

Tulostaulukko

	Vakuutetut päästöt, Scope 1 ja 2, tCO2e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Kattavuusprosentti
Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutukset	141 920	2,30	92 %
Yritysvakuutukset	86 410	4,88	45 %

	Vakuutetut päästöt, Scope 3, tCO2e	PCAF:n tietojen laadun arvosana, painotettu keskiarvo	Kattavuusprosentti
Yritysvakuutukset	141 310	4,89	45 %

Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutuksille päästölaskenta suoritettiin ajoneuvotasolla. Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutuksissa on noin 794 000 vakuutettua henkilöautoa, joista 44 prosentin osalta päästötiedot olivat saatavilla ja 49 prosentin osalta päästötiedot mallinnettiin. Lopuille 7 prosentille ajoneuvoista käytettiin vakuutettujen ajoneuvojen keskimääräistä päästöarvoa. Henkilöautoista 57 prosentille ajokilometrit olivat saatavissa, ja lopuille käytettiin tiedossa olevien ajokilometrien mediaania. Henkilöautojen datan laadun arvosana on 2. Noin 69 000 vakuutetulle paketti-, matkailu- ja kuorma-autolle hyödynnettiin PCAF-tietokannan päästökertoimia, jolloin tietojen laadun arvosana on 4. Vakuutettujen ajoneuvojen päästöt kerrottiin lopuksi PCAF-standardin tarjoamalla ja ohjeistuksen mukaisella globaalilla kertoimella 6,99 prosenttia, joka jakaa ajoneuvojen kokonaispäästöistä osuuden vakuutustoiminnalle. Henkilöautojen osalta tietojen laadun arvosana on 2,30.

Yritysvakuutusten päästölaskennan datan laatua parannettiin verrattuna vuoteen 2023 sisällyttämällä laskentaan asiakkaiden raportoituja päästötietoja. Laskenta toteutettiin kahdella pääasiallisella tavalla: yritysasiakkaiden raportoituja päästöjä käytettiin, mikäli ne olivat saatavilla, ja muilta osin yritysasiakkaiden päästöt arvioitiin PCAF-tietokannan mukaisilla alue- ja toimialakohtaisilla päästökertoimilla. Pohjola Vakuutuksen osuus asiakasyritysten päästöistä laskettiin PCAF-standardin mukaisesti kertomalla yrityskohtaiset päästöt maksutuoton suhteella yrityksen kokonaisliikevaihtoon. Jokaiselle asiakasyritykselle osoitettiin datan laadun arvosana asteikolla 1–5. Yritysvakuutusten

päästölaskennan datan laatuarvosana on 4,88 Scope 1–2 päästöille ja 4,89 Scope 3 -päästöille.

Henkilöasiakkaiden ajoneuvovakuutusten päästöt laskivat 3 prosenttia ja yritysvakuutusten Scope 1–2 -päästöt laskivat 2 prosenttia vuonna 2024.

Yritysvakuutusten osalta Pohjola Vakuutus julkaisee vakuutetut Scope 3 -päästönsä, mutta tunnistaa haasteet Scope 3 -päästötietojen laatuun liittyen ja riskin laskennan moninkertaisuudelle. Yritysvakuutusten Scope 3 -päästöt kasvoivat noin 44 prosenttia vuonna 2024 johtuen pääasiassa yritysten raportoitujen päästöjen sisällyttämisestä laskentaan pelkkien PCAF-tietokannan toimialakohtaisten päästökertoimien lisäksi.

Pohjola Vakuutus on laskenut yritysvakuuttamisen päästöt toimialakohtaisesti ja hyödyntää näitä tietoja vastuullisen liiketoiminnan kehittämisessä.

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten omaisuusluokkaan sisältyvät OP Kiinteistösijoituksen (OPKS) epäsuorat kiinteistösijoitukset. OPKS on siirtymässä PCAF-standardin käyttöön. Tällä hetkellä laskenta kattaa 0 prosenttia portfoliosta. Valtaosa kiinteistösijoitusvarallisuudesta on OPKS:n operatiivisessa hallinnassa, ja täten huomioitu operatiivisen kontrollin mukaisesti OP Ryhmän Scope 1 ja 2 -päästöissä. Jatkossa raportointia kehitetään PCAF-standardin mukaiseksi ja kiinteistösijoitusten Scope 3 -raportoinnin kattavuutta parannetaan.

E1-9 Olennaisten fyysisten ja siirtymäriskien ja mahdollisten ilmastoon liittyvien mahdollisuuksien ennakoidut taloudelliset vaikutukset

OP Ryhmä ei vuonna 2024 raportoi olennaisten fyysisten ja siirtymäriskien ja mahdollisten ilmastoon liittyvien mahdollisuuksien ennakoituja taloudellisia vaikutuksia ESRS1 Lisäys C:n siirtymäsäännösten mukaisesti.

E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit

Siirtymäsuunnitelma sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien huomioiminen strategiassa ja liiketoimintamallissa (E4-1)

OP Ryhmän vuonna 2023 hyväksytty luonnon monimuotoisuustiekartta sisältää tärkeimmät tavoitteet ja toimet luonnon monimuotoisuuden edistämiseen lähivuosina, ja näitä on kuvattu tarkemmin osioissa E4-3 ja E4-4. OP Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt luonnon monimuotoisuustiekartan syyskuussa 2023. Tiekartta on osa OP Ryhmän vastuullisuusohjelman toteutusta.

OP Ryhmän monikanavaisia vaikutuksia, eli paineita ja riippuvuuksia luonnon ekosysteemipalveluista on arvioitu ryhmän oman luontotiekartan laatimisen yhteydessä ja sitä on kuvattu enemmän edellä kohdassa ESRS 2 SBM-3. Kyseisessä kohdassa on myös kuvattu OP Ryhmän resilienssianalyysia eli strategian ja liiketoimintamallin suhdetta tunnistettuihin fyysisiin riskeihin ja siirtymäriskeihin. OP Ryhmän biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviä fyysisiä riskejä sekä siirtymäriskejä on kuvattu kohdassa ESRS 2 IRO-1 E4.

Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimintaperiaatteet (E4-2)

OP Ryhmän tunnistamat olennaiset vaikutukset ja riskit luonnon biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät OP Ryhmän omaan toimintaan eli rahoituksen tai vakuutuksen myöntämiseen tai sijoittamiseen. Vaikutukset ja riskit voivat realisoitua arvoketjun loppupään eli rahoitus-, vakuutus- tai sijoituskohteiden vahingollisen tai myönteisen toiminnan johdosta. Näitä vaikutuksia ja riskejä pyritään hallitsemaan eri toimien kautta, joita esimerkiksi luonnon monimuotoisuustiekartassa kuvataan.

Vuonna 2023 hyväksytty luonnon monimuotoisuustiekartta sisältää tärkeimmät tavoitteet ja toimet luonnon monimuotoisuuden edistämiseen OP Ryhmässä lähivuosina. OP Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt luonnon monimuotoisuustiekartan ja tiekartta on osa OP Ryhmän vastuullisuusohjelman toteutusta.

Tiekartan osana on myös OP Yrityspankin vuonna 2024 päivitetty Green Bond Framework, joka määrittelee kriteerit OP Ryhmän myöntämälle vihreälle rahoitukselle ja tunnistaa erilaisia luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen liittyviä kohteita, kuten esimerkiksi uudistavan viljelyn tai luonnon suojeluun ja ennallistamiseen liittyvät toimet. Viitekehys mahdollistaa esimerkiksi uudistavan viljelyn toimien rahoittamisen vihreällä lainalla. OP Yrityspankin Green Bond Frameworkin on hyväksynyt OP Ryhmän Pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan yhteydessä toimiva Green Bond -komitea

Green Bond Frameworkin lisäksi OP Ryhmä mahdollistaa luonnon monimuotoisuutta tukevien hankkeiden rahoittamisen Euroopan investointirahaston (EIR) myöntämän EIR Sustainability SMEs and Small Mid-caps -riskinjakotakauksen kautta. Riskinjakotakauksen soveltumista luonnon monimuotoisuutta tukeviin kohteisiin määrittää Käyttötapaukset -asiakirja, jonka on hyväksynyt Euroopan komissio sekä Euroopan investointirahasto. Euroopan investointirahaston EIR-riskinjakotakaukset ovat osa InvestEU-ohjelmaa ja myönnetyt rahoitukset hyötyvät Euroopan unionin InvestEU-rahaston tuesta. OP Ryhmä soveltaa EIR-riskinjakotakauksen ohjeita takaussopimuksen mukaisesti. Takaussopimuksen on hyväksynyt OP Vähittäisasiakkaat Oyj:n Pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yritysasiakkaiden johtaja. Yritysrahoituspäätöksiä tehtäessä OP Ryhmässä noudatetaan yritysrahoituspäätöksiä varten laadittua luottopolitiikkaa (hyväksyjänä OP Osuuskunnan hallitus) ja sen linjauksia ja ohjeistuksia. Luottopolitiikassa kuvataan tarkemmat ohjeet miten ESG-tekijät huomioidaan luotonannossa ja päätöksenteossa.

Koko OP Ryhmää kattavia biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelua koskevia toimintaperiaatteita, jotka kattaisivat kestäviä maata tai maataloutta koskevia käytäntöjä tai toimintaperiaatteita, kestäviä meriin liittyvät käytäntöjä tai toimintaperiaatteita tai metsäkatoon puuttumista koskevia toimintaperiaatteita ei ole otettu käyttöön. OP Ryhmän luontotiekartta sisältää kuitenkin keskeiset toimenpiteet uudistavan viljelyn edistämiseksi rahoituksessa, metsäkatoon puuttumisen toimenpiteet rahoituksessa ja varainhoidossa sekä yhteistyön maanomistajien ja metsäalan kanssa vesiensuojelun edistämiseksi. OP Ryhmän luontotiekartta sisältää toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden edistämiseen hankinnoissa. OP Ryhmän liiketoimintatyypin vuoksi toimintaperiaatteissa ei ole huomioitu biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien vaikutusten sosiaalisia seurauksia eikä sellaisten tuotteiden, komponenttien ja raaka-aineiden jäljitettävyyttä, joilla on arvoketjun eri vaiheissa todellisia tai mahdollisia olennaisia vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin.

Kaikki yllä kuvatut toimintaperiaatteet kattavat OP Ryhmän oman toiminnan sen toiminta-alueella, eikä muita sidosryhmiä.

Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimet ja resurssit (E4-3)

Luonnon monimuotoisuuden edistämiselle OP Ryhmässä on useita toimenpiteitä, joista tärkeimpiä on osaamisen kehittäminen. Vuonna 2024 OP Ryhmässä luotiin koko ryhmälle suunnattu yhteinen verkkokoulutus luontotiekartasta sekä järjestettiin täsmäkoulutusta teeman parissa työskenteleville. Myös asiakasyrityksille järjestettiin webinaari luontoon liittyvästä mittaamisesta ja OP Ryhmän asiantuntijoita osallistui rahoitusalalle suunnattuun TNFD-koulutusohjelmaan.

Osaamisen kehittämisen lisäksi luontovaikutuksiin liittyvää mittaamista kehitettiin OP Ryhmässä täsmentämällä vaikutusten ja riippuvuuksien arviointia ENCORE-työkalulla sekä analysoimalla eri toimialojen vaikutuksia luontokadon ajureihin. OP Ryhmä liittyi lisäksi kansainväliseen Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF)-aloitteeseen kumppanina. PBAF:n tavoitteena on kehittää yhteinen standardi biodiversiteetin mittaamiseen rahoituslaitoksille.

Kestävän yritysrahoituksen osalta OP Ryhmä pyrkii edelleen kehittämään ymmärrystään asiakkaidensa keskeisistä luontovaikutuksista ja tukemaan heitä luonnon monimuotoisuuden kannalta haitallisten vaikutusten vähentämisessä. Lisäämällä luonnon monimuotoisuuden vihreän rahoituksen viitekehykselleen OP Ryhmä mahdollistaa luonnon monimuotoisuutta tukevien tai luontohaittoja vähentävien hankkeiden rahoittamisen. Kannustamalla voidaan kääntää luontoon liittyviä riskejä mahdollisuuksiksi ja esimerkiksi parantaa raaka-aineiden saatavuutta. OP Yrityspankissa on tunnistettu olennaiset toimialat ja yhtiöjoukko, joiden kanssa käydään tarkempia keskusteluja luonnon monimuotoisuuteen liittyen, erityisesti asiakasyritysten tietoisuuden lisäämiseksi. Vihreän rahoittamisen kriteereitä on päivitetty vuonna 2024, jolloin on julkaistu päivitetty ylempänä kuvattu Green Bond Framework. Päivityksen myötä viitekehys tunnistaa erilaisia luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen liittyviä kohteita ja mahdollista täten esimerkiksi uudistavan viljelyn toimien rahoittamisen vihreällä lainalla.

Osana yritysrahoitusta OP Ryhmässä toteutetaan toimialakohtaiseen olennaisuuteen perustuen yrityskohtainen ESG-analyysi. Käytännössä yritysasiakkaat luokitellaan niiden toimialalle tyypillisille ESG-tekijöille altistumisen perusteella ESG-toimialaluokkiin. Mikäli ESG-toimialaluokka ja asiakaskokonaisuuden vastuiden kokonaismäärä ovat merkittäviä,

rahoituspäätöksen tueksi tehdään ESG-analyysi. ESG-analyysin avulla tunnistetaan olennaisia asiakkaan liiketoimintaan liittyviä luonnon monimuotoisuuteen liittyviä teemoja. ESG-analyysitarvetta arvioidaan säännöllisesti asiakassuhteen aikana. Erillisen ESG-analyysin lisäksi asiantuntijaratinginmallin piiriin kuuluvien yritysasiakkaiden luottoanalyysit sisältävät ESG-osion, mikäli asiakaskokonaisuuden vastuut ovat merkittävät. Osiossa tuodaan tiiviisti esille luottoriskin kannalta olennaiset toimialan ESG-riskit, mahdolliset yhtiökohtaiset ESG-riskit sekä se, miten yhtiö on niihin varautunut.

Pohjola Vakuutus on tarkastellut luonnon monimuotoisuuteen liittyviä toimenpiteitään OP Ryhmän luonnon monimuotoisuustiekartan laadinnan yhteydessä. Pohjola Vakuutus selvitti vuonna 2024 osana metsävakuutuksen kehitystyötä vakuuttamiinsa metsiin liittyviä luontoarvoja. Luontoon liittyviä vaikutusmahdollisuuksia voidaan hyödyntää tuote- ja palvelukehityksessä esimerkiksi positiivisten luontovaikutusten huomioimisella vakuutusten hinnoittelussa ja korvauskäytännöissä. Metsävakuutuksen kehitystyössä tuetaan myös ilmastonmuutokseen sopeutumista pohtimalla luonnon monimuotoisuutta tukevia toimia, sillä ilmastonmuutoksen seurauksena metsävahinkoja voi tapahtua tulevaisuudessa yhä useammin. Lisäksi Pohjola Vakuutuksen vakuutusportfolion toimialakohtaisia vaikutuksia ja riippuvuuksia luonnosta ja ekosysteemipalveluista on alustavasti arvioitu hyödyntäen ENCORE-työkalua.

Luonnon monimuotoisuutta tarkastellaan yhdessä kiertotalousnäkökulmien kanssa. Pohjola Vakuutuksen korvauspalveluissa tehdään toimenpiteitä kiertotalouden edistämiseksi vahinkojen korvaamisessa. Kiertotalouden toimintamalleja kasvatetaan erityisesti ajoneuvo- ja omaisuuskorvauspalveluissa.

OP Varainhoito liittyi vuonna 2024 Finance for Biodiversity -yhteistyöaloitteeseen, jonka myötä sitoudutaan muun muassa sijoituskohteiden luontovaikutusten arviointiin, tavoitteiden asettamiseen sekä julkiseen raportointiin. Varainhoidon suorien osake- ja korkosijoitusten vaikutuksia ja riippuvuuksia on alustavasti arvioitu ENCORE-työkalun avulla. Osana aloitteen toimeenpanoa OP Varainhoito työstää Varainhoidon luontotiekartan päivitystä, joka kokoaa tietoa sijoitusten luontoon kohdistuvista riippuvuuksista ja vaikutuksista.

Toimenpiteet biologisen monimuotoisuuden osalta ovat jatkuvaa kehitystyötä, eikä niille ole erikseen määritelty aikahorisontteja tai tarkasti määriteltyjä odotettuja tuloksia. Luonnon monimuotoisuuteen liittyvissä toimissa ei ole hyödynnetty paikallisyhteisöjen tai alkuperäiskansojen tietämystä. Toimintasuunnitelmassa ei käytetä ekologista kompensaatiota.

Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät tavoitteet (E4-4)

OP Ryhmä ei ole asettanut ESRS:n mukaisia mitattavassa olevia aikasidonnaisia ja tulossuuntautuneita tavoitteita, mutta OP Ryhmä seuraa ja kehittää biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvää työtään ja on asettanut seuraavia tavoitteita siihen liittyen.

OP Ryhmän luonnon monimuotoisuustiekartta sisältää tärkeimmät tavoitteet luonnon monimuotoisuuden edistämiseen OP Ryhmässä lähivuosina. OP Ryhmän tavoitteena on luontopositiivisen kädenjäljen kasvattaminen vuoteen 2030 mennessä. Luontopositiivisuus tarkoittaa, että OP Ryhmän toiminnalla on enemmän myönteisiä kuin kielteisiä vaikutuksia luontoon. Tiekartta ottaa huomioon finanssialaa koskevat kansainvälisen biodiversiteettisopimuksen Kunming-Montrealin rahoitusalaa koskevat tavoitteet. Tiekartassa ei tukeuduta ekologiseen kompensaatioon kielteisten luontovaikutusten hyvittämiseksi. OP Ryhmän luonnon monimuotoisuustiekartan tavoitteita ei ole muotoiltu kestävyysraportointistandardin pohjalta, joten ne eivät sisällä esimerkiksi ekologisia raja-arvoja tai maantieteellistä rajausta standardin tarkoittamalla tavalla.

Kestävän yritysrahoituksen osalta tavoitteena on käydä luonnon monimuotoisuustavoitteista keskustelu vastuiden määrällä mitattuna merkittävimmän 200 yritysasiakkaan kanssa olennaisiksi arvioiduilla sektoreilla (maatalous/elintarviketeollisuus, metsäteollisuus, energia-ala, kiinteistöt ja rakentaminen, liikenne). Yrityspankissa on kehitetty konseptia luonnon monimuotoisuutta käsitteleville tapaamisille. Ensivaiheessa tarkoituksena on pyrkiä saamaan selkeä käsitys asiakkaiden maturiteetista ja edistymisestä luontotyössä sekä tavoitteiden asettamisessa, joka ohjaa vuorovaikutusta asiakkuuksien kanssa. Konseptin pilotointi on aloitettu syksyllä 2024 valittujen asiakkaiden kanssa.

OP Ryhmän luontotiekartan tavoitteet ja toimenpiteet edistävät erityisesti lieventämishierarkian tasoja haittojen välttäminen, minimointi sekä ennallistaminen ja kunnostus.

E4-6 Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien olennaisten riskien ja mahdollisuuksien ennakoidut taloudelliset vaikutukset

OP Ryhmä ei vuonna 2024 raportoi biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien riskien tai mahdollisuuksien ennakoituja taloudellisia vaikutuksia ESRS1 Lisäys C:n siirtymäsäännösten mukaisesti.

Sosiaaliset tiedot

S1 - Oma työvoima 299
S2 - Arvoketjun työntekijät 315
S3 - Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt ... 321
S4 - Kuluttajat ja loppukäyttäjät 324

S1 Oma työvoima

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (S1 SBM-3)

Omaan työvoimaan kuuluvat ovat työsopimussuhteessa OP Ryhmään kuuluvan yrityksen kanssa. Lisäksi OP Ryhmän johdon ja valvonnan alaisena työskentelee vuokrattua työvoimaa. OP Ryhmän tiloissa työskentelee myös palveluntoimittajien työntekijöitä.

OP Ryhmän työnantajien työntekijät ovat toimihenkilötehtävissä Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa, eikä näissä tehtävissä ole merkittävää riskiä pakkotyön tai lapsityön osalta. OP Ryhmä palkkaa vain täysi-ikäisiä henkilöitä.

Omaan työvoimaan liittyvät olennaiset kielteiset vaikutukset liittyvät laajemmin erityisesti moninaisuusnäkökulmiin, kuten naisten palkkatasa-arvoon, vammaisten henkilöiden kohteluun sekä rasismiin yksittäisissä tilanteissa, eivätkä ole systemaattisia OP Ryhmän toiminnassa. Nämä kielteiset vaikutukset eivät johdu OP Ryhmän strategiasta tai liiketoimintamallista, mutta ne otetaan huomioon strategian ja vastuullisuusohjelman päivittämisessä. OP Ryhmän tunnistama olennainen myönteinen vaikutus liittyy työllisyyden turvaamiseen operoimillaan alueilla, Suomessa ja Baltiassa. Olennaiset riskit ja mahdollisuudet on kuvattu tarkemmin ESRS2 SBM-3:n taulukossa. Tunnistetut riskit ja mahdollisuudet ovat jo osa OP Ryhmän strategiaa, yhden strategisen painopisteen ollessa “Osaava, innostunut ja hyvinvoiva henkilöstö”.

Omaan työvoimaan liittyen ei ole tunnistettu toimintaa, johon liittyy merkittävä pakkotyövoiman tai lapsityövoiman riski. Tunnistetut omaan työvoimaan liittyvät olennaiset riskit ja mahdollisuudet eivät myöskään liity tiettyyn ihmisryhmään (esimerkiksi tietyt ikäryhmät tai tietyssä tuotantolaitoksessa tai maassa työskentelevät henkilöt) vaan yleisesti koko OP Ryhmän omaan työvoimaan.

Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet (S1-1)

Palkitseminen

OP Ryhmässä on pysyvät palkitsemisen periaatteet, jotka ovat yhtenäinen ja selkeä yhteenveto palkitsemista ohjaavista perusajatuksista ja tavoitteista. Palkitsemisen periaatteet, palkkapolitiikka ja tulospalkkiojärjestelmän ehdot on dokumentoitu selkeästi ja viestitty koko henkilöstölle. Palkitsemisohje hyväksytään vuosittain OP Osuuskunnan hallituksessa hallituksen palkitsemisvaliokunnan esityksen pohjalta. Palkitsemisen eri elementeissä otetaan huomioon OP Ryhmän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisten periaatteiden toteutuminen. Keskeistä on eri ikäryhmien ja sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen. OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmän toteuttamista koskevissa toimenpiteissä noudatetaan OP Osuuskunnan hallituksen päättämiä ja hallintoneuvoston hyväksymiä Hyvän liiketavan periaatteita. OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteiden mukaisesti OP Ryhmä huomioi työntekijän iän ja elämäntilanteen merkityksen johtamisessa, organisoinnissa, työn suunnittelussa ja kehittämisessä. OP Ryhmän palkka- ja palkitsemispolitiikka on oikeudenmukainen, ja palkka- ja palkitsemisjärjestelmien perusteet ovat avoimia, sillä ryhmässä sovelletaan yhteisiä palkitsemisen periaatteita ja palkkapolitiikkaa, jonka sisältöä arvioidaan säännöllisesti ja jonka toteutumista arvioidaan sekä valvotaan säännöllisesti. Suoriutuminen, pätevyys ja osaaminen ovat painavin valintakriteeri kaikessa rekrytoinnissa, etenemisessä ja palkkauksessa.

Palkka ja palkitseminen perustuu sukupuolineutraaliin tehtävän vaativuusluokitteluun, mikä mahdollistaa työ- tai toimisuhteen eri vaiheissa tasa-arvon toteutumisen seurannan ja mahdollisiin perusteettomiin palkkaeroihin puuttumisen. Vaativuusluokittelu mahdollistaa myös palkitsemisen kilpailukyvyn seurannan ja varmistamisen.

OP Ryhmässä toteutettavilla palkankorotuskierroksilla noudatetaan voimassa olevien työehtosopimusten palkkaneuvotteluja koskevia vaatimuksia sekä ryhmässä vahvistettuja sisäisiä toimintaperiaatteita, jotka viestitään palkankorotuspäätöksistä vastaaville henkilöille ja ovat henkilöstön saatavilla ryhmän sisäisissä viestintäkanavissa.

Palkitsemisen tasa-arvon toteutumista seurataan säännöllisesti ja sitä tarkastellaan vuosittain OP Osuuskunnan hallituksen palkitsemisvaliokunnassa, hallituksessa sekä hallintoneuvoston vastuullisuus- ja palkitsemisjaoksessa. Palkitsemisen yhdenvertaisuuden seurantaa toteutetaan myös vuosittain toteutettavilla rahoitus- ja vakuutusalan palkkavertailuilla, joiden lopputulemaa kuvastava aineisto julkaistaan henkilöstön saataville sisäisissä viestintäkanavissa. Edellä viitatuilla seurantatoimenpiteillä edistetään hallinnon, toimivan johdon, esihenkilöiden sekä henkilöstön tietoisuutta palkitsemisen tasa-arvoa käsittelevissä asioissa.

OP Ryhmässä vahvistetut palkitsemisen periaatteet edellyttävät seuraavaa:

- Palkitsemisen periaatteet, palkitsemisjärjestelmien ehdot ja palkitsemisprosessit on kuvattu ja ne ovat henkilöstön saatavilla.
- Palkitsemisen periaatteet, palkitsemisjärjestelmien ehdot ja palkitsemisprosessit ovat esillä uusien henkilöiden perehdytyksessä ja säännöllisesti muulloinkin koko henkilöstön kanssa.
- Palkitseminen on ennakoitavaa ja henkilö tietää, mistä häntä palkitaan.
- Henkilökohtaisen suorituksen arviointi on objektiivista, ja yleiset arvioinnin perusteet ovat julkisia ja yhdenmukaisia.

Periaatteiden toteutumista palkitsemisen toimenpiteissä tuetaan esihenkilöille järjestettävällä koulutuksella, henkilöstölle julkaistavalla palkitsemista koskevalla aineistolla sekä säännöllisellä ylimmän hallintoelimen ja toimivan johdon tiedottamisella palkitsemisen toimenpiteistä. OP Ryhmän palkitsemisen toteutumista valvotaan säännöllisesti OP Ryhmän keskitetyn Compliancen ja Sisäisen tarkastuksen taholta, mikä myös edesauttaa OP Ryhmässä vahvistettujen palkitsemista koskevien periaatteiden toteutumista.

OP Ryhmän yrityksen oman henkilöstön ja vuokratyöyritykseen työsuhteessa olevan työvoimavuokratun henkilön palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmät ovat toisistaan erilliset. Vuokratyövoima ei ole OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmien piirissä vaan palkkaukseen ja palkitsemiseen liittyvät asiat määritellään henkilön omassa työnantajayrityksessä. Ulkoista työvoimaa koskevissa toimenpiteissä noudatetaan tilaajavastuulain vaatimuksia (Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (22.12.2006/1233)).

OP Ryhmän palkitsemista ja etuja koskevia käytänteitä seurataan mahdollisten toimenpiteiden osalta myös lähtöpalautekyselyn tulosten kautta, jossa kartoitetaan OP Ryhmän yhtiöstä siirtyneen henkilöstön vastauksia palkitsemista ja etuja koskeviin käytänteisiin.

Työvoimahankinta

OP Ryhmä tarjoaa työpaikkoja koko Suomessa, niin kasvukeskuksissa kuin niiden ulkopuolella. OP Ryhmä työllistää yli 14 000 työntekijää.

OP Ryhmässä on työvoimahankintaa koskevat ohjeet (OP:n rekrytointiprosessi -ohjeet ja Ulkoisen työvoiman toimintaohje, jotka on vahvistanut OP Ryhmässä vahvistettujen ohjeiden hyväksyntämenettelyn puitteissa ohjeistuksesta vastaavan toiminnon johtaja), jotka sisältävät työvoimahankinnan perusajatukset ja tavoitteet. Oman työvoiman (rekrytointi) ja vuokratyövoiman hankinnan osalta valintaperiaatteet ja toimintamalli on dokumentoitu selkeästi ja viestitty koko henkilöstölle. Työvoimahankinnassa otetaan huomioon OP Ryhmän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisten periaatteiden toteutuminen. Keskeistä on eri ikäryhmien ja sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen. Rekrytoinnin osalta palkka- ja palkitsemispolitiikka on oikeudenmukaista, ja palkka- ja palkitsemisjärjestelmien perusteet ovat avoimia. Suoriutuminen, pätevyys ja osaaminen ovat painavin valintakriteeri kaikessa rekrytoinnissa, urasiirtymissä ja palkkauksessa. Ulkoista työvoimaa koskevissa edellä mainituissa toimenpiteissä noudatetaan tilaajavastuulain vaatimuksia sekä OP Ryhmän hankintaehtoja.

OP Ryhmässä työvoimahankintaa koskevien käytänteiden mukaisesti:

- Rekrytoinnin ja vuokratyövoiman toimintaohjeet ja prosessit on kuvattu ja ne ovat henkilöstön saatavilla.
- Rekrytoinnin ja vuokratyövoiman toimintaohjeet ja prosessit ovat esillä uusien henkilöiden perehdytyksessä ja säännöllisesti muulloinkin koko henkilöstön kanssa.
- Rekrytointiprosessin läpivienti ja henkilövalinta on objektiivista, ja valintaperiaatteet käydään hakijoiden kanssa läpi ja ne ovat yhdenmukaisia. Vuokratyövoiman osalta valintaperiaatteet ovat ehdolla olevien vuokratyöntekijöiden saatavilla.

Ohjeiden toteutumista tuetaan esihenkilöille järjestettävällä koulutuksella, henkilöstölle julkaistavalla työvoimahankintaa koskevalla aineistolla sekä säännöllisellä ylimmän hallintoelimen ja toimivan johdon tiedottamisella työvoimahankinnan toimenpiteistä.

OP Ryhmän rekrytoinnin ja ulkoisen työvoiman hankinnan toteutumista valvotaan säännöllisesti Compliancen ja Sisäisen tarkastuksen taholta, mikä myös edesauttaa OP Ryhmässä vahvistettujen palkitsemista koskevien periaatteiden toteutumista. OP Ryhmän rekrytoinnin käytäntöjen henkilöstökokemusta seurataan rekrytoinnin ehdokaskokemuskyselyillä sekä esihenkilökyselyillä.

Tietojen käsittely

Henkilöstötyössä käsitellään rekisterinpitäjän eli OP Ryhmän nykyisten ja aikaisempien työntekijöiden, konsulttien, vuokratyöntekijöiden, harjoittelijoiden ja työnhakijoiden tietoja. Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan soveltuvaa lainsäädäntöä (muun muassa EU:n yleinen tietosuoja-asetus, laki yksityisyyden suojasta työelämässä ja yhteistoimintalaki). Henkilöstön tietojen käsittelyä on kuvattu tarkemmin tietosuojaselosteilla ja yleisesti ottaen OP Ryhmässä noudatetaan “Tiedon ja henkilötietojen käsittelyn hallintamallia OP Ryhmässä” hankintamallia, joka on OP Ryhmän pääjohtajan hyväksymä. Henkilöstön tietoja käsittelevät lähtökohtaisesti henkilöstöhallinnoston edustajat ja esihenkilöt sekä tarvittaessa muut sellaiset henkilöt, joilla on työtehtäviinsä perustuva tarve käsitellä tietoja.

OP Ryhmällä on käytössä henkilöstön tietojen pääjärjestelmä, josta muihin järjestelmiin rajapintojen kautta haettavat tiedot dokumentoidaan ja arvioidaan lisäksi erikseen tietosuojassa. Rekisterinpitäjä huolehtii henkilöstön tietojen suojaamisesta asianmukaisin sopimuksellisin, organisatorisin ja teknisin toimenpitein. Tietojen suojauksessa käytetään esimerkiksi seuraavia keinoja: laitteistojen ja tiedostojen suojausta, käyttäjien tunnistusta, käyttöoikeuksien hallintaa, henkilötietojen käsittelytapahtumien lokiin kirjaamista sekä käsittelyn ohjeistusta ja valvontaa. Työntekijä voi tehdä OP Ryhmän sisäisen palveluportaalin kautta omien tietojen tarkastuspyynnön, joka käsitellään henkilöstöhallinnossa.

Ihmisoikeudet

OP Ryhmä on sitoutunut kunnioittamaan kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia. Ihmisoikeudet sisältyvät muun muassa seuraaviin julistuksiin ja valtioiden välisiin sopimuksiin:

- YK:n Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus (Universal Declaration of Human Rights)
- YK:n yleismaailmalliset ihmisoikeussopimukset (UN Core Human Rights Treaties)
- Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistus työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista (The ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work).

Ihmisoikeustyötä OP Ryhmässä ohjaavat seuraavat kansainväliset periaatteet, toimintaohjeet ja aloitteet:

- YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet (UN Guiding Principles On Business and Human Rights, UNGP)
- OECD:n vastuullista liiketoimintaa koskevat toimintaohjeet monikansallisille yrityksille (OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct)
- YK:n Global Compact -aloite
- YK:n vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet (UN PRB)
- YK:n tukema vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI)
- YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteet (UN PSI)

OP Osuuskunnan hallituksen hyväksymät OP Ryhmän ihmisoikeussitoumus ja ihmisoikeuspolitiikka ovat julkisesti saatavilla OP Ryhmän verkkosivuilta ja niiden mukaiset toimenpiteet ovat osa OP Ryhmän vastuullisuusohjelman toteutusta. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja siihen sitoutuminen ulottuu oman henkilöstön ja toimittajien lisäksi myös asiakasliiketoimintaan ja OP Ryhmän vaikutuksen alla oleviin yhteisöihin. OP Ryhmä kunnioittaa kaikkia tunnustettuja ihmisoikeuksia ja on sitoutunut Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistukseen työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista, eikä OP Ryhmä hyväksy ihmiskauppaa, pakkotyötä, lapsityötä tai syrjintää missään muodossa sen omassa tai arvoketjujen toiminnassa. OP Ryhmä kunnioittaa työntekijöiden oikeuksia järjestäytyä ammatillisesti ihmisoikeussitoumuksensa mukaisesti.

Ihmisoikeuksia koskevan due diligence -prosessin mukaisesti OP Ryhmässä arvioidaan säännöllisesti ihmisoikeusriskejä ja mahdolliset haitalliset ihmisoikeusvaikutukset, joita OP Ryhmän toiminnan kautta voi kohdistua arvoketjun työntekijöihin. OP Ryhmän ihmisoikeuspolitiikassa on kuvattu merkittävät tunnistetut haitalliset vaikutukset sekä niiden hallinnointikeinot.

Merkittävien haitallisten vaikutusten arviointi toteutetaan UNGP:n mukaisen vaikutusarviointimenetelmän (huomioiden riskin mittasuhteet, laajuus, peruuttamattomuus ja todennäköisyys) pohjalta. Ihmisoikeusriskien tunnistamisessa ja arvioinnissa osallistetaan sekä sisäisiä sidosryhmiä että ulkopuolisia asiantuntijoita. Merkittävien ihmisoikeusvaikutusten tunnistaminen ja arviointi perustuu riskien vakavuuden sekä todennäköisyyden arviointiin.

OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteiden mukaisesti OP Ryhmä on turvallinen ja yhdenvertainen työpaikka, jossa:

- arvostetaan monimuotoisuutta, edistetään yhdenvertaisuutta ja mukaan ottamista työyhteisöissä
- arvostetaan kollegoita ja heidän osaamista
- luodaan turvallisia työyhteisöjä ja kunnioitetaan ihmisoikeuksia.

Huonoa käytöstä tai kiusaamista ei sallita. Häiritseväksi tai loukkaavaksi koettuun käyttäytymiseen puuttuminen on koko henkilöstön vastuulla. OP Ryhmä on ihmisoikeussitoumuksensa ja Hyvän liiketavan periaatteidensa mukaisesti sitoutunut ryhtyvänsä haitalliset vaikutukset korjaaviin toimenpiteisiin, jos OP Ryhmän tietoon tulee tapaus, jossa selvitysten perusteella on todettu tapahtuneen syrjintää ja OP Ryhmä on sen aiheuttanut omalla toiminnallaan. Jokainen OP Ryhmän työntekijä ja hallinnon jäsen on velvoitettu suorittamaan joka vuosi pakollisen verkkokurssin OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteista.

OP Ryhmän keskusyhteisön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman sekä ihmisoikeuspolitiikan mukaisesti kaikille työntekijöillemme taataan yhdenvertaiset mahdollisuudet ja oikeudet sekä tasapuolinen kohtelu kaikissa työsuhteen vaiheissa, kuten palkkauksessa, rekrytoinnissa tai urasiirtymissä. Tavoitteena ovat aidosti syrjimättömät menettelytavat rekrytoinnissa ja urasiirtymissä, työtehtäviä jaettaessa, koulutukseen pääsystä sekä palkasta ja työsuhteisiin liittyvistä etuuksista päätettäessä, työntekoon ja työsuhteisiin liittyviä velvollisuuksia määritettäessä sekä työyhteisön kehittämisessä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisen raportoinnin tukemana ja se laaditaan yhdessä henkilöstön edustajien kanssa. OP Ryhmän eri yhtiöiden johto vastaa siitä, että nämä on yhtiökohtaisesti tehty.

OP Ryhmän ihmisoikeussitoumuksen mukaisesti ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä ja vaikutuksia tarkastellaan säännöllisesti. Politiikkoja ja käytänteitä päivitetään riskien ja vaikutusten mukaisesti. OP Ryhmän tavoitteena on, ettei sen toiminta aiheuta haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia. OP Ryhmä suhtautuu ilmoitettuihin/havaittuihin epäkohtiin vakavasti ja käsittelee kaikki ilmoitukset. Käsittelyssä kuullaan asianomaista ja hänellä on

mahdollisuus ottaa mukaansa tarvittaessa tukihenkilö. Julkisesti saatavilla olevan ilmoittajansuojelu- eli whistleblowing-kanavan kautta esiin tulleet ilmoitukset käsitellään määritellyn toimintamallin mukaisesti ja niistä raportoidaan OP Ryhmän johdolle vuosittain yleisten havaintojen tasolla ilmoittajien henkilötietoja paljastamatta.

OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteisiin on kirjattu eri syrjintäperusteet. OP Ryhmässä yksilöiden eroavaisuudet tunnistetaan ja hyväksytään ja kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti riippumatta sukupuolesta, iästä, alkuperästä, vakaumuksesta, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilön ominaisuudesta. Ihmisoikeus-sitoumuksensa mukaisesti OP Ryhmä ei suvaitse toiminnassaan minkäänlaista syrjintää.

Myös OP Ryhmän keskusyhteisön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa todetaan kielletyt syrjintäperusteet: ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy.

Sukupuolten yhdenvertainen kohtelu

Sukupuolten yhdenvertaiseen kohteluun liittyviä sitoumuksia ovat muun muassa OP Ryhmän keskusyhteisön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa mainitut vuosina 2024–2026 edistettävät asiat:

- Työntekijöillä on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen mahdollisuus osaamisen uudistamiseen ja uralla etenemiseen sukupuolesta ja perhetilanteesta riippumatta.
- Vanhempia kannustetaan tasapuolisempaan perhevapaiden ja sairaan lapsen hoitoa varten käytettävien vapaiden jakautumiseen vanhempien kesken.
- Sukupuolten välisen tasa-arvon toteutuminen palkka- ja palkitsemisasioissa.

Näille edistettäville asioille on määritetty tavoitteet, keinot ja mittarit. Lisäksi seurataan ja raportoidaan muun muassa naisten ja miesten sijoittumista eri tehtäviin sekä naisten ja miesten tehtävien luokituksia, palkkoja ja palkkaeroja.

OP Ryhmän keskusyhteisön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman sekä OP Ryhmän vastuullisuusohjelman mukaisesti tavoitteena on sukupuolijakauman kehittyminen johtotehtävissä tasaisemmaksi niin, että kumpaakin sukupuolta on edustettuna vähintään 40 prosenttia. Tavoite on mukana kaikissa johtotehtävien resursointipäätöksissä, mukaan lukien meneillään olevissa pankkifuusiossa. Tavoitetta edistetään sisäisissä ja ulkoisissa rekrytointiprosesseissa tuomalla aktiivisesti esille kaikkia sukupuolia edustavia ehdokkaita.

Ei-suomenkielisten henkilöiden kohtelu

OP Ryhmän keskusyhteisön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on mainittu vuosina 2024–2026 edistettävänä asiana ei-suomenkielisten työntekijäkokemuksen edistäminen OP Ryhmässä niin, että työntekijät ja työnhakijat ovat keskenään samanlaisessa asemassa riippumatta siitä, mitä kolmesta ryhmässä käytössä olevasta kielestä he käyttävät ja niin, että vain englannin kielen puhuminen ei ole rekrytoinnin esteenä, ellei tehtävän hoitaminen edellytä Suomen virallisten kielten taitoa. Englanninkielisen työntekijäkokemuksen edistäminen OP Ryhmässä on myös yksi OP Ryhmän vuoden 2024 kolmesta pääteemasta. Varmistamme, että intranetin keskeiset ohjeet ovat suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi sekä kehitämme tapoja, jotka antavat mahdollisuuden osallistua perehdytyksiin, koulutuksiin ja tapahtumiin englanninkielellä.

Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja mukaan ottaminen

Monimuotoisen, yhdenvertaisen ja mukaan ottavan työyhteisön rakentaminen on osa OP Ryhmän strategista painopistettä ”Osaava, innostunut, hyvinvoiva henkilöstö” ja ihmisoikeuspolitiikan ja -sitoumuksen edistäminen ovat osa strategista painopistettä “Vastuullinen liiketoiminta”. DEI-teemoihin panostamiseksi ryhmään perustettiin vuoden 2024 alussa uusi ryhmätasoinen tiimi.

Tärkeä keino tavoitteen edistämisessä on osaamisen ja tietoisuuden kasvattaminen koko ryhmässä, jotta koko henkilöstö, mukaan lukien johtamisrooleissa, työskentelevät osallistuvat ja ottavat vastuuta tavoitteen edistämiseen. DEI-tietoisuuden kasvattaminen oli myös yksi OP Ryhmän vuoden 2024 kolmesta pääteemasta. Siihen liittyvät toimenpiteet sisältävät muun muassa suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset DEI-verkkokurssit kaikille OP Ryhmässä työskenteleville, johtamisrooleissa toimivien valmennuksia (esimerkiksi OP Leadership Forumissa) ja menetelmän DEI-teemoista keskustelemiksi tiimeissä. DEI-teemoja käsitellään muun muassa johtokunnan DEI-työpajassa ja keskusyhteisön ylimmän johdon strategiapäivillä. Lisäksi vuonna 2024 toteutettiin kaikille työntekijöille avoin vapaaehtoinen verkkokurssi ihmisoikeuksia koskevasta due diligence -prosessista. Koko henkilöstöllä on mahdollisuus liittyä kaikkia DEI-teemoja (Diversity, Equity, Inclusion; monimuotoisuus, yhdenvertaisuus, mukaan ottaminen) edistävään DEI-kiltaan.

Sekä ulkoisten että sisäisten rekrytointien käytäntöjä tarkastellaan yhdenvertaisuuden näkökulmasta. OP Ryhmän rekrytoijat valmennetaan ottamaan huomioon tasa-arvoinen, yhdenvertainen ja monimuotoinen hakijakokemus sekä tiedostamattomat ennakkoluulot.

Myös muut rekrytointiprosessiin osallistuvat valmennetaan (muun muassa rekrytointikoulutus rekrytoiville esihenkilöille ja rekrytoinnin verkkokurssi). Käytännön esimerkkejä:

- Varmistetaan, että rekrytointiprosessissa etenevä hakijajoukko on monimuotoinen eikä tehtäviin haeta vain samankaltaisia ihmisiä
- Rekrytointiprosessin vaiheisiin ja sopivuuden arviointiin osallistuu useampia henkilöitä
- Päätöksiä tekevät henkilöt ovat mahdollisimman monimuotoinen joukko
- Valintapäätökseen ei vaikuta hakijan ikä, sukupuoli, kieli, erilaiset perhetilanteet, vammaisuus, uskonto, kulttuuri- ja väestöryhmä
- tehtävään palkataan tehtävän vaatimuksiin ja toimenkuvaan osaamiseltaan ja kokemukseltaan sopivin ehdokas.

Niin ulkoisten kuin sisäisten hakijoiden ehdokaskokemusta seurataan rekrytoinnin eri vaiheissa ja toimintaa rekrytointilanteissa kehitetään saadun palautteen pohjalta.

OP Ryhmässä vahvistettujen palkitsemisen periaatteiden mukaisesti palkitsemisen eri elementeissä on otettava huomioon OP Ryhmän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisten periaatteiden toteutuminen. Keskeistä palkitsemisen periaatteissa on eri ikäryhmien ja sukupuolten palkkatasa-arvon toteutuminen työn vaativuuden mukaan. Palkitsemisen käytännöissä varmistetaan palkka- ja palkitsemistasa-arvotilanteen tiedostaminen niiden keskuudessa, jotka tekevät päätöksiä palkankorotuksista ja palkitsemisen kohdentamisesta. OP Ryhmässä seurataan muun muassa tehtävien luokittelua ja palkkaeroja sukupuolen mukaan. OP Osuuskunnan hallituksen palkitsemisvaliokunta käsittelee vuosittain koko OP Ryhmän työ- ja toimisuhteisten henkilöiden palkkauksen tasa-arvoa koskevan sisäisen selvityksen. Selvitys tuodaan myös tiedoksi OP Osuuskunnan hallitukselle. Palkka määräytyy tehtävän vaativuuden sekä henkilökohtaisen pätevyyden, kokemuksen ja suoriutumisen perusteella.

Eri henkilöstöryhmillä on käytössä oman työehtosopimuksen mukaiset vaativuusluokittelut, joiden perusteella määräytyvät kunkin työehtosopimuksen piiriin kuuluvien tehtävien työehtosopimusten mukaiset vaativuusluokat ja palkat. Lisäksi käytössä on ryhmätasoinen OP-vaativuusluokittelu, johon perustuen muodostetaan OP Osuuskunnan vuosittain vahvistama OP Ryhmän palkkataulukko. Palkkataulukko perustuu vuosittain toteutettuihin markkinapalkkatutkimuksiin ja sitä käytetään palkkojen markkinavertailuun. Palkan kehitykseen vaikuttavat palkankorotuksiin käytettävissä oleva budjetti, henkilön suoriutuminen ja arvojen mukainen toiminta. Suoriutumisen ja arvojen mukaisen toiminnan arviointiperusteet määritellään tarkemmin arviointia tekeville henkilöille kohdennetulla ohjeistuksella ennen palkankorotuskierroksen toteuttamista. Muiden kuin työehtosopimusten mukaisten palkankorotusten ryhmätason periaatteet päätetään vuosittain OP Osuuskunnan hallituksessa. OP Osuuskunnan ja osuuspankkien hallitukset päättävät korotusten yhtiökohtaisesta toteutuksesta.

OP Ryhmässä sovelletaan palkitsemisen eri osa-alueissa (kiinteä ja muuttuva palkitseminen) sukupuolineutraaleja kriteerejä palkkion määrittymisessä. Palkitsemisen tasa-arvoisuutta valvotaan myös Compliancen puolesta osana ryhmän palkitsemisjärjestelmän valvontaa.

Monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja mukaan ottamisen toteutumista seurataan ja mitataan eri keinoin, muun muassa vuosittaisilla tilastoilla ja henkilöstökyselyillä. Tilastoissa seurataan tasa-arvon toteutumista palkkauksessa ja palkitsemisessa OP Ryhmän keskusyhteisössä. Mittarina on naisten keskipalkan osuus miesten keskipalkoista OP-luokittain. Samoin OP Ryhmän keskusyhteisön työntekijöiden osalta seurataan OP Ryhmän sisäisten siirtojen määrää (pl. liikkeenluovutukset) ja promootioastetta eri sukupuolten välillä sekä naisten osuutta johtamistehtävissä. Lisäksi seurataan ei-synnyttävien käyttämien perhevapaiden ja sairaan lapsen hoitamiseen käytettyjen vapaiden määrän ja vapaan pituuden kehitystä seurantajakson aikana. Seurattavia asioita on myös OP Ryhmän englanninkielisen ja ruotsinkielisen intran sisällön määrä suhteessa suomenkieliseen sisältöön.

Henkilöstökyselyssä kysytään vähemmistöjen yhdenvertaisesta kokemuksesta, sukupuolten välisestä tasa-arvosta, eri-ikäisten tasa-arvoisesta kohtelusta, johdon sitoutumisesta monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja mukaan ottamisen edistämiseen. Lisäksi kysytään syrjinnän tai häirinnän kokemisesta työpaikalla sekä siitä, tiedetäänkö miten voi ilmoittaa mahdollisista ihmisoikeuksien loukkaamisesta (esimerkiksi kiusaaminen, syrjintä, seksuaalinen häirintä). OP Ryhmästä pois siirtyviltä kysytään lähtöpalautekyselyssä, kokeeko OP Ryhmän kulttuurin olevan monimuotoinen, yhdenvertaisuutta arvostava ja mukaan ottava. Toimintaa kehitetään mittarien ja saadun palautteen pohjalta. Lisäksi vuonna 2024 toteutettiin OP DEI-nykytilakartoitus, jossa datalähteinä käytettiin laaja-alaisesti erilaista OP Ryhmän sisäistä dataa ja materiaaleja sekä haastatteluita.

Yritysturvallisuus

OP Ryhmän turvallisuusjohtaminen perustuu OP Osuuskunnan hallituksen vahvistamiin yritysturvallisuusperiaatteisiin, jotka määrittelevät turvallisuuden johtamisen lähtökohdat, tavoitteet, organisaatiot ja roolit, vastuut, raportoinnin ja viestinnän sekä jatkuvan kehittämisen. Yritysturvallisuusperiaatteet koskevat kaikkia OP Ryhmän yhteisöjä, turvallisuusvastaavaa, esihenkilöitä ja jokaista OP Ryhmässä työskentelevää henkilöä. Periaatetta noudattavat OP Ryhmän yhtiöt ja sen henkilöstö sekä soveltuvin osin

sidosryhmät (esim. vuokratyövoima, palveluntuottajat ja sen henkilöstö). Sidosryhmien velvoittavuus periaatteisiin tai siitä johdettuihin ohjeisiin kirjataan sopimuksiin. Periaatteet on sovellettavia Suomessa ja sen ulkopuolella. Periaatteista johdetuilla toimintaohjeilla ohjataan yksityiskohtaisemmin yritysturvallisuuden toteutusta.

OP Ryhmän yritysturvallisuudella hallitaan turvallisuusriskejä, jotka voivat vaikuttaa liiketoiminnan turvallisuuteen, jatkuvuuteen ja vaatimustenmukaisuuteen. Yritysturvallisuuden johtaminen perustuu OP Ryhmän arvoihin ja Hyvän liiketavan periaatteisiin. Yritysturvallisuuden tavoitteena on varmistaa turvallinen työskentely- ja asiointiympäristö henkilöstölle ja asiakkaille sekä suojata OP Ryhmän tietoa, toimitiloja, mainetta ja liiketoiminnan prosesseja. Turvallisuustoiminnan painopisteenä on ennakointi ja jatkuva parantaminen.

OP Ryhmän yritysturvallisuuden roolit ja vastuut on määritelty. Jokaisella OP Ryhmän yhteisöllä, henkilöstöön kuuluvalla, sidosryhmällä, kumppanilla ja asiakkaalla on oma roolinsa turvallisuustyössä ja sen valvonnassa. OP Osuuskunnan johtokunta vastaa hyvän turvallisuuskulttuurin luomisesta ja yritysturvallisuuden ohjausryhmä ohjaa ja valvoo OP Ryhmän yritysturvallisuustoimintaa. Ryhmän yhtiöt vastaavat yritysturvallisuuden johtamis- ja hallintamallin noudattamisesta ja resurssien riittävyydestä. Jokaisella OP Ryhmään kuuluvalla osuuspankilla tulee olla nimetty turvallisuusvastaava, joka vastaa ryhmän turvallisuuden johtamis- ja hallintamallin mukaisen turvallisuuden ylläpidon ja kehittämisen koordinoinnista. OP Ryhmässä ja sen lukuun työskentelevät vastaavat turvallisuuden huomioimisesta työssään ja havaitsemiensa turvallisuuspoikkeamien raportoinnista.

Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista omien työntekijöiden ja heidän edustajiensa kanssa (S1-2)

Suomessa työskentelevän henkilöstön osalta noudatetaan yhteistoimintalakia (Yhteistoimintalaki, (30.12.2021/1333)) yrityksissä, jotka työllistävät vähintään 20 henkilöä, ja muissa yrityksissä vastaavia toimintatapoja. Lisäksi henkilöstön kanssa käydään keskustelua ja palaute otetaan huomioon OP Ryhmän tehdessä henkilöstöön kohdistuvia päätöksiä ja kehitystyötä. OP Ryhmässä eri yhtiöiden HR-johdot vastaavat yhteydenpidosta työntekijöiden kanssa.

OP Ryhmässä työskentelevien henkilöiden osalta kartoitetaan ja seurataan ihmisoikeusvaikutusten tilannetta kuuntelemalla aktiivisesti työntekijöiden kokemuksia ja keskustelemalla heidän kanssaan. Suomen lainsäädännön ja työehtosopimusten mukaan henkilöstö voi valita itselleen edustajat. Mikäli OP Ryhmään kuuluvan yrityksen henkilöstö on valinnut itselleen edustajat, he edustavat henkilöstöä tai sen osaa, henkilöstöä koskevissa asioissa. Mikäli henkilöstön edustajia ei ole valittu, keskustelu henkilöstöä tai sen osaa koskevista asioista käydään suoraan henkilöstön kanssa. Vuoropuhelua käydään vähintään neljä kertaa vuodessa. Muutosneuvotteluja käydään suunniteltaessa neuvotteluvelvoitteen alaisia muutoksia. Yhteistoimintalain mukaisesti tiedotetaan, jos yritys on tehnyt päätöksen fuusiosta, liikkeen luovutuksesta tai jakautumisesta. Koko henkilöstölle ja vuokratulle työvoimalle toteutetaan vuosittain työhyvinvointiin ja työtyytyväisyyteen liittyviä pulssikyselyitä. Joka toinen vuosi toteutetaan laajempi henkilöstökysely muun muassa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta. Lisäksi jokaiselle työnhakijalle sekä työstä lähtevälle lähetetään palautekysely.

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat omille työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi (S1-3)

OP Ryhmä on ihmisoikeussitoumuksessaan sitoutunut korjaaviin toimenpiteisiin niiden haitallisten vaikutusten osalta, jotka ovat aiheutuneet sen omasta toiminnasta tai myötävaikutuksesta. OP Ryhmä pyrkii tukemaan vaikutusten korjaamista haitallisen vaikutuksen aiheuttaneiden tahojen kanssa. Mikäli haitallisia vaikutuksia tulee toiminnan osalta ilmi liittyen OP Ryhmän omaan toimintaan tai sen arvoketjuun, OP Ryhmä on sitoutunut käsittelemään tietoon tulleet epäkohdat huolellisesti ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet asian tutkimiseksi viipymättä. Näiden linjausten osalta OP Ryhmän ihmisoikeussitoumus kattaa ryhmän oman toiminnan lisäksi sen arvoketjun toimijat

OP Ryhmässä ensisijainen kanava tuoda ilmi huolia on oman esihenkilön kautta. Lisäksi OP Ryhmän lukuun työskentelevillä henkilöillä on mahdollisuus jättää palautetta sekä tuoda henkilöstöhallinnon tietoon ja käsittelyyn aiheita sisäisen palvelupyynnön avulla. Henkilöstön edustajat ovat myös tärkeä kanava, jota kautta huolenaiheet tuodaan työnantajan tietoon, mikäli työntekijä ei halua olla omalla nimellään yhteydessä työnantajaan.

OP Ryhmässä on käytössä työntekijöille, ja myös OP Ryhmän ulkopuolisille henkilöille, avoin ilmoittajansuojelu- eli whistleblowing-kanava, jonka kautta ilmoitus ohjautuu liiketoiminnasta riippumattoman OP Ryhmän keskusyhteisön Compliance-toiminnon selvitettäväksi. Ilmoituskanavasta ja ilmoituksen tekemisestä on tietoa OP Ryhmän intra- ja verkkosivuilla. Ilmoituskanava on tarkoitettu mahdollisista väärinkäytösepäilyistä ja rikkomuksista ilmoittamiseen. Ilmoituskanava on selkeästi henkilökunnan tiedossa, sillä

kanava toimii ja sinne tulee ilmoituksia. Ilmoitusten määrä on kasvanut vuosi vuodelta. Whistleblowing-kanavaa ei voi käyttää työntekijän omaan työsuhteeseen liittyviin asioihin.

Ilmoituskanavaan tulleista ilmoituksista ja niiden käsittelystä raportoidaan OP Ryhmän johdolle vuosittain yleisten havaintojen tasolla ilmoittajan henkilötietoja paljastamatta.

Ilmoituskanavaan tulleita ilmoituksia käsittelevät vain määrätyt, nimetyt henkilöt OP Ryhmässä. He käynnistävät tarvittavat selvitykset, ja käsittely on luottamuksellista. Luottamuksellisuus pätee myös silloin, kun ilmoittaja tuo itse henkilöllisyytensä esiin.

Kestävyysraportin osiossa G1 on kuvattu tarkemmin suojelutoimia whistleblowing-kanavaa käyttäville.

Lisäksi OP Ryhmässä on käytössä palautekanavat Suomessa ja Baltiassa. Digitaalisten kanavien lisäksi palautetta voidaan antaa henkilöavusteisissa palvelukanavissa.

OP Ryhmän digitaaliset kanavat ovat käytössä vuorokauden ympäri. Ilmoituskanava on ulkoisen palveluntarjoajan kautta käytettävä kanava, jonka toiminnasta vastaa palveluntarjoaja, joka on velvollinen kertomaan, mikäli palvelussa aiheutuu häiriöitä. Asiakaspalvelu- ja palautekanavien osalta OP Ryhmässä on yhteiset, hyvin harjoitellut varautumisen, suojautumisen, havainnoinnin sekä poikkeamiin reagoinnin toimintamallit.

Toimien toteuttaminen omaan työvoimaan kohdistuvien olennaisten vaikutusten suhteen ja toimintatavat omaan työvoimaan liittyvien olennaisten riskien vähentämiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien vaikuttavuus (S1-4)

Palkitseminen

Palkkaeroja seurataan sukupuolen mukaan. OP Osuuskunnan hallituksen palkitsemisvaliokunta käsittelee vuosittain koko OP Ryhmään työ- ja toimisuhteisten henkilöiden palkkauksen tasa-arvoa koskevan sisäisen selvityksen. Selvitys tuodaan myös tiedoksi OP Osuuskunnan hallitukselle.

Vuosittaisessa OP Osuuskunnan hallitukselle esitettävässä selvityksessä tehtyihin havaintoihin puututaan palkitsemista koskevassa toiminnassa ilman aiheetonta viivästystä. Vuoden 2024 aikana palkkatasa-arvoa edistettiin OP Ryhmän yhtiöiden HR-henkilöille sekä yhtiöiden edustajille järjestetyissä läpikäynneissä koulutuksen ja tiedottamisen osalta. Läpikäynnit koskivat toiminnoissa ilmeneviä palkkaeroja sekä suosituksia mahdollisten erojen perusteista sekä korjaavista toimenpiteistä. Vuonna 2024 OP Ryhmän liiketoiminnoissa selvitettiin sukupuolten välisiä palkkaeroja ja liiketoimintoja on ohjeistettu laatimaan korjaussuunnitelma mahdollisille tilanteille, joissa sukupuolten välistä palkkaeroa ei voitaisi perustella objektiivisin ja sukupuolineutraalein kriteerein, kuten koulutuksen, työkokemuksen tai suoriutumisen perusteella.

Rekrytointi

Rekrytoinneissa varmistetaan, että valintapäätökseen ei vaikuta hakijan ikä, sukupuoli, kieli, erilaiset perhetilanteet, vammaisuus, uskonto, kulttuuri- ja väestöryhmä vaan tehtävään palkataan tehtävän vaatimuksiin ja toimenkuvaan osaamiseltaan ja kokemukseltaan sopivin ehdokas. Rekrytoinnin haku- ja valintavaiheessa OP Ryhmä ei kysy ehdokkailta edellä mainittuja asioita ja rekrytointia toteuttavien henkilöiden rekrytointiperehdytyksessä käydään rekrytointiohjeistuksia laajasti läpi.

Yritysturvallisuus

OP Ryhmän turvallisuusjohtaminen perustuu hallituksen vahvistamiin yritysturvallisuusperiaatteisiin, jotka määrittelevät turvallisuuden johtamisen lähtökohdat, tavoitteet, organisaatiot ja roolit, vastuut, raportoinnin ja viestinnän sekä jatkuvan kehittämisen. Yritysturvallisuusperiaatteet koskevat kaikkia OP Ryhmän yhteisöjä ja henkilöstöä.

OP Ryhmän yritysturvallisuudella hallitaan turvallisuusriskejä, jotka voivat vaikuttaa liiketoiminnan turvallisuuteen, jatkuvuuteen ja vaatimustenmukaisuuteen. Yritysturvallisuuden johtaminen perustuu OP Ryhmän arvoihin ja Hyvän liiketavan periaatteisiin. Yritysturvallisuuden tavoitteena on varmistaa turvallinen työskentely- ja asiointiympäristö henkilöstölle ja asiakkaille sekä suojata OP Ryhmän tietoa, toimitiloja, mainetta ja liiketoiminnan prosesseja. Turvallisuustoiminnan painopisteenä on ennakointi ja jatkuva parantaminen.

OP Ryhmän yritysturvallisuuden roolit ja vastuut on määritelty. Jokaisella OP Ryhmän yhteisöllä, henkilöstöön kuuluvalla, sidosryhmällä, kumppanilla ja asiakkaalla on oma roolinsa turvallisuustyössä ja sen valvonnassa. OP Osuuskunnan johtokunta vastaa hyvän turvallisuuskulttuurin luomisesta ja yritysturvallisuuden ohjausryhmä ohjaa ja valvoo OP Ryhmän yritysturvallisuustoimintaa. Ryhmän yhtiöt vastaavat yritysturvallisuuden johtamis- ja hallintamallin noudattamisesta ja resurssien riittävyydestä. Jokaisella osuuspankilla tulee olla nimetty turvallisuusvastaava, joka vastaa ryhmän turvallisuuden johtamis- ja hallintamallin mukaisen turvallisuuden ylläpidon ja kehittämisen

koordinoinnista. OP Ryhmässä ja sen lukuun työskentelevät vastaavat turvallisuuden huomioimisesta työssään ja havaitsemiensa turvallisuuspoikkeamien raportoinnista.

Työturvallisuus

OP Ryhmässä työhyvinvointi ja työturvallisuus sisältävät käytäntöjä ja toimenpiteitä, joilla varmistetaan työntekijöiden fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi, turvallisuus ja terveys. Työhyvinvointi ja työntekijäkokemuksen edistäminen ovat myös olennainen osa johtamista. OP Ryhmän johtamisen periaatteet edistävät arjen johtamista, ketterää toimintakulttuuria sekä turvallisia ja terveellisiä työoloja. Johto vastaa siitä, että työnteon muodot tukevat työn sujuvuutta, tuottavuutta ja työntekijöiden hyvinvointia.

OP Ryhmässä työturvallisuus on osa yritysturvallisuutta ja turvallisuusjohtamista. Työturvallisuustoimintaa ohjaa työsuojelu- ja työturvallisuuslainsäädäntö, OP Ryhmän arvot ja strategia sekä yritysturvallisuusperiaatteet. Toiminnan tavoitteena on varmistaa turvallinen työ ja työntekijöiden hyvinvointi. Turvallisuuden hallinnan menettelytapoja määrittää Yritysturvallisuuden hallintamalli, jonka pohjalta turvallisuustoimintaa ohjataan, varmistetaan ja kehitetään. Työturvallisuuden hallintaa rytmittää turvallisuusjohtamisen vuosikello ja sen mukainen toiminta. Yritysturvallisuuden osa-alueet jakautuvat eri organisaatioiden vastuulle. OP Ryhmän keskusyhteisön HR vastaa työturvallisuustoiminnan ohjauksesta ja koordinoinnista sekä työturvallisuuden varmistamisesta.

Henkilöstön turvallisuutta hallitaan ennaltaehkäisevillä toimintamalleilla, koulutuksella ja valvonnalla. Henkilöstön turvallisuusosaaminen varmistetaan koulutuksella ja tietoisuuden lisäämisellä. Henkilöstölle on laadittu turvallisuusohje, johon on koottu henkilöstöä koskevat keskeisimmät turvallisuusohjeet kuten turvallisuuspoikkeamista ilmoittaminen, kyber- ja tietoturvallisuus, toimitila- ja henkilöturvallisuus sekä palo- ja pelastusturvallisuus. Pelastussuunnittelulla varmistetaan organisaatioiden varautuminen mahdollisiin onnettomuus- ja vaaratilanteisiin ja henkilöstöä ja suojeluorganisaatiota koulutetaan palo- ja pelastusturvallisuuteen liittyen. OP Ryhmässä toteutetaan omatoimisia palotarkastuksia ja vuosittain järjestetään poistumisharjoitus tai turvallisuuskävely. Työtilat on varustettu alkusammutuskalustolla.

OP Ryhmän yrityksissä työsuojelun yhteistoiminta ja organisoituminen perustuvat työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettuun lakiin sekä yhteistoimintasopimuksiin. Työsuojelualueet määritellään ja rajataan tavoitteena mahdollistaa tehokas ja tarkoituksenmukainen työsuojelun yhteistoiminta työnantajan ja työntekijöiden välillä. Henkilöstön ja työnantajan yhteistoimintaelimenä toimii työsuojelutoimikunta, joka valitaan yrityksiin, joissa työskentelee säännöllisesti vähintään 20 työntekijää. Yrityksessä voi olla myös muu työsuojelutoimikuntaa korvaava yhteistoimintaelin. Sellaisessa yrityksessä, jossa ei ole työsuojelutoimikuntaa tai sitä korvaavaa yhteistoimintaelintä, työsuojeluasiat käsitellään työnantajan ja työsuojeluvaltuutetun kesken. Työsuojelutoimikunnan tehtävät perustuvat lakiin, sovellettaviin työehtosopimuksiin, työsuojelun toimintaohjelmaan sekä OP Ryhmän yhtiöiden henkilöstöpolitiikkaan. Työsuojelutoimikunnassa käsitellään lain sekä työsuojeluohjelman mukaisia työpaikkoja yleisesti ja laajasti koskevia työturvallisuuteen, työterveyteen ja työhyvinvointiin liittyviä asioita.

OP Ryhmä tarjoaa henkilöstölle lakisääteisen ehkäisevän työterveyshuollon palvelut. Lain noudattamista valvoo Suomessa työsuojeluviranomainen. Lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluvat työhön liittyvät terveystarkastukset, työpaikkaselvitys, työkyvyn tukeminen ja sairauksien tai oireiden selvittely, joilla on yhteyttä työhön. Lisäksi osana työterveyshuoltoa OP Ryhmä tarjoaa yleislääkäritasoisen sairaanhoidon palvelut. Työterveyshuollon palvelut ostetaan terveydenhuollon palveluntuottajilta. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) valvoo niissä toimivien työterveyshuollon ammattihenkilöiden ja toimintayksiköiden toimintaa. Työterveyshuolto edistää ja tukee työntekijöiden terveyttä, työhyvinvointia sekä työ- ja toimintakykyä. Toiminnassa keskeistä on työn psyykkisen kuormittavuuden ennaltaehkäisy ja seuranta. Työn kuormittavuutta seurataan työterveyshuollon datasta ja henkilöstökyselyin.

Käytössä olevia toimintamalleja ja menettelytapoja ovat:

- Työturvallisuusriskien arvioinnin ja hallinnan malli
- Toimintamalli haastavien ja uhkaavien tilanteiden kohtaamiseen ja jälkikäsittelyyn
- Turvallisuusilmoitukset
- Työtapaturmasta ilmoittamisen malli
- Varhaisen tuen toimintamalli
- Epäasiallisen kohtelun ja häirinnän toimintamalli
- Päihdeohjelma.

OP Ryhmän varhaisen tuen toimintamalli ohjaa eri roolien toimintaa työkyvyn ylläpitämisessä, puuttumisessa ja toiminnassa työkykyä uhkaavissa tilanteissa. Esihenkilöitä valmennetaan järjestelmällisesti varhaisen tuen toimintamallin mukaiseen toimintaan. Esihenkilöiden toimintaa toimintamallin mukaisesti varmistetaan raportoinnilla. OP Ryhmällä ja työterveyshuollolla on käytössä työkykyriskissä olevien työntekijöiden tunnistamiseen yhteiset toimintamallit, joiden toimivuutta ja vaikuttavuutta seurataan säännöllisen raportoinnin avulla.

OP Ryhmän päihdeohjelman tavoitteena on ennaltaehkäistä päihdeongelmien syntymistä. Päihdeohjelmaa ja sen mukaista toimintaa valmennetaan erityisesti esihenkilöille. Havaitessa työntekijällä päihdeongelma hänelle tarjotaan hoitoa ja tukea työterveyshuollon kautta.

Epäasiallisen kohtelun ja häirinnän toimintamallilla ennaltaehkäistään työssä tapahtuvaa epäasiallista kohtelua. Malli myös ohjaa eri roolien toimintaa, jos tällaista ilmenee. Epäasiallisen kohtelun ja kiusaamisen kokemusta seurataan koko henkilöstölle säännöllisesti tehtävällä henkilöstökyselyllä.

Työtapaturmasta ilmoittamisen mallin mukaisesti tapaturman sattuessa työssä tai työmatkalla, työntekijän tulee hankkia tarvittaessa ensiapu lähimmästä hoitopisteestä ja ilmoittaa tapahtuneesta viipymättä omalle esimiehelle. Esihenkilö täyttää tapaturma- ja ammattitauti-ilmoituksen. Työtapaturma- ja ammattitautilaki edellyttää työnantajan tekemään tapaturmailmoituksen 10 arkipäivän kuluessa siitä, kun vahingoittunut työntekijä on ilmoittanut sille vahingosta. Tapaturmasta tulee myös tehdä turvallisuusilmoitus OP Ryhmän käyttämässä sovelluksessa.

Henkilöstölle on laadittu “Toiminta uhkatilanteissa” -ohje, joka sisältää toimintamallin haastavien ja uhkaavien asiakkaiden kohtaamiseen ja tilanteen jälkikäsittelyyn. Ohjeessa huomioidaan erilaiset asiakaspalvelutilanteissa syntyvät uhkatilanteet, kuten häirintä, aggressiivinen käyttäytyminen, väkivaltatilanne, pommi- ja itsemurhauhkaus. Jälkikäsittelyn tarpeen arviointi tapahtuu esihenkilön toimesta tilanteen vakavuuden mukaan.

OP Ryhmän henkilöstön ja yhteisöjen sekä vuokratyöntekijöiden käyttöön tarkoitettu Turvallisuusilmoitus-työkalu on ilmoituskanava työssä kohdattujen ja työympäristöön liittyvien turvallisuuspoikkeamien raportointiin ja seurantaan. Sen kautta henkilöstö ilmoittaa työssään kohtaamista uhkatilanteista, vaaratilanteista ja turvallisuushavainnoista työnantajalleen. Turvallisuusilmoitukset käsitellään yhteisökohtaisesti, mutta ilmoitusten kautta saatua hyödynnetään myös ryhmätasoisesti turvallisuustoiminnan kehittämisessä.

Toimet raportointikauden aikana

Raportointikauden 2024 aikana toteutettiin seuraavia toimia:

- OP Ryhmän työsuojeluvaltuutetuille järjestettiin kohdennettua koulutusta.
- OP Ryhmässä suoritettiin työn riskinarviointeja työpaikoilla vaarojen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi.
- Työterveyshuollon ja työsuojelun yhteistyön painopistealueena oli työn psyykkisen kuormittavuuden ennaltaehkäisy ja seuranta. Työn kuormittavuutta seurattiin työterveyshuollon datasta ja henkilöstökyselyin.
- Työturvallisuuden arvioinnin ja hallinnan mallia uudistettiin, ja suunnitelmana on, että OP Ryhmän keskusyhteisön toiminnot ottavat sen käyttöön täysimääräisesti vuoden 2025 aikana. Osuuspankeissa mallia tullaan hyödyntämään soveltuvin osin.
  - Malli perustuu OP Ryhmän strategiaan ja työnantajayrityksen työsuojeluvastuisiin ja varmistaa lakisääteiset arvioinnit sekä luo perustan työturvallisuuden ylläpitämiselle ja systemaattiselle kehittämiselle. Malli tuo työturvallisuuden hallintatoimet osaksi riskienhallinnan kokonaisuutta ja vuosikellon mukaista toimintaa, ja dataa hyödynnetään osana riskienhallintaa ja työhyvinvoinnin kokonaisuutta. Arviointien tulokset raportoidaan säännöllisesti johtoryhmissä ja hallituksessa osana kokonaisriskienhallinnan raportointia.
- OP Ryhmän tilaisuuksien turvallisemman tilan periaatteet ja toimintatavat luotiin ja ne otetaan käyttöön OP Ryhmän työnantajayrityksien järjestämissä tilaisuuksissa.
  - Periaatteiden ja käytäntöjen tavoitteena on varmistaa turvallinen ja yhdenvertainen ympäristö kaikille osallistujille, joissa jokainen tuntee olonsa fyysisesti, henkisesti ja sosiaalisesti turvalliseksi. Turvallisemman tilan periaatteet sisältävät huomioimisen ja arvostamisen, kaikkien mukaan ottamisen, yksityisyyden ja oikeuksien kunnioittamisen, ulkonäön arvostelun välttämisen sekä häirinnän ja syrjinnän torjumisen. Tapahtumissa on tarvearvioon perustuen häirintäyhdyshenkilö, johon häirintää kokenut voi ottaa yhteyttä, ja tapahtuman järjestäjä tiedottaa turvallisemman tilan periaatteista ja ilmoittamisen tavoista. Havaitusta syrjinnästä tai häirinnästä voi ilmoittaa paikan päällä häirintäyhdyshenkilölle tai palveluportaalin kautta. Palautekyselyissä on kysymys syrjinnästä ja häirinnästä.

- Palkitsemista koskeva tasa-arvotarkastelu käsiteltiin OP Osuuskunnan hallituksen palkitsemisvaliokunnassa 18.3.2024 sekä hallituksessa 27.3.2024 osana vuosittaista tarkastelumenettelyä. Lisäksi keskeiset tulokset käytiin läpi OP Osuuskunnan hallintoneuvoston vastuullisuus- ja palkitsemisjaoksessa 13.8.2024.
- Tasa-arvotarkastelun tulokset käytiin läpi OP Ryhmän keskusyhteisön HR-yhteyshenkilöiden kanssa toukokuun ja kesäkuun 2024 aikana ja keskusyhteisössä ohjeistettiin HR-yhteyshenkilöitä selvittämään ja laatimaan korjaussuunnitelma mahdollisille perustelemattomille palkkaeroille. OP Ryhmän keskusyhteisön HR kävi tasa-arvotarkastelun keskeiset havainnot läpi osuuspankkien palkkavertailutilaisuudessa kesäkuussa 2024.
- Seurantatoimenpiteillä ylläpidettiin ajantasaista tietoa palkitsemisen tasa-arvon toteutumisesta.

Olennaisten vaikutusten hallintaan osallistuvat OP Ryhmän ryhmätasoinen rekrytointifunktio, joka on ohjeistettu syrjimättömyyteen rekrytointitilanteissa. Lisäksi tietoisuutta monimuotoisuudesta ja yhdenvertaisuudesta on kasvatettu etenkin johtamis- ja esihenkilörooleissa toimiville ja OP Ryhmässä on vuonna 2024 perustettu ryhmätasoinen DEI-tiimi.

Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan (S1-5)

Rekrytointi

OP Ryhmän rekrytoinnit perustuvat työvoimasuunnitteluun ja tunnistettuihin osaamistarpeisiin. Rekrytointeja tehdään sekä OP Ryhmän sisäisesti että ryhmän ulkopuolelta. Rekrytointimäärät kasvoivat vuonna 2024 suhteessa vuoteen 2023. Eniten rekrytointimäärät kasvoivat osuuspankeissa. Vuonna 2024 OP Ryhmässä toteutui yhteensä 2417 rekrytointia.

Sukupuolten tasa-arvo

Sukupuolten palkkauksen tasa-arvoa edistetään myös OP Ryhmän vastuullisuusohjelman toteuttamisella. Vastuullisuusohjelman mukaisesti OP Ryhmä vahvistaa monimuotoisuutta liiketoimintojen henkilöstössä ja vastuullisuusohjelman mukaisena tavoitteena on, että sukupuolen edustus johtotehtävissä ryhmätasolla on vähintään 40 prosenttia vuoteen 2025 mennessä. Tavoitetta edistetään myös tehdessä henkilöstöä koskevia päätöksiä, minkä myötä edesautetaan myös palkkauksen tasa-arvoisuuden toteutumista. Tavoitetta seurataan osana johdon raportointia ja kestävyysraportointia. Sukupuolten edustusta arvioidaan myös osana vastuullisuusohjelman mittareita. Vuoden 2024 lopussa naisten osuus johtotehtävissä oli 37 prosenttia ja tavoite on edistynyt.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Vuonna 2024 tavoitteena oli rakentaa monimuotoista, yhdenvertaista ja mukaan ottavaa työyhteisöä niin, että osallistava, yhdenvertaisuuden kokemusta rakentava kulttuuri on vahvistunut. Henkilöstötutkimuksen perusteella kokemus yhdenvertaisuudesta ja psykologisesta turvallisuudesta on kasvanut. Koko henkilöstön ja johtamisrooleissa toimivien monimuotoisuusymmärrystä on vahvistettu ja johdon näkyvä sitoutuminen monimuotoisuuden edistämiseen on saavutettu laajasti. Englanninkielistä työntekijäkokemusta on parannettu ja naisten osuus johtotehtävissä on kasvanut. Vuonna 2025 tavoitteena on, että kyvykkyys johtaa monimuotoisia työyhteisöjä ja kaikkien mahdollisuutta onnistua työssään on parantunut sekä se, että johdon monimuotoisuus on noussut tavoitellulle tasolle. OP Ryhmän työnantajayhtiöissä käydään henkilöstön- ja työnantajanedustajien välillä säännöllistä vuoropuhelua. Keskustelujen yhteydessä asetetaan tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät tavoitteet, joiden toteutumista seurataan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman osalta vuositasolla ja työyhteisön kehittämissuunnitelman osalta puolivuosittain. Keskusyhteisön henkilöstön edustajat nimeävät keskuudestaan suunnitteluun halukkaat osallistujat ja suunnitelmia käsitellään yhteistoimintaelimessä. Keskusyhteisön osalta tavoitteet on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskusyhteisön tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät tavoitteet

Edistettävä asia 2024–2026	Tavoite	Keinot	Mitattavissa olevien tavoitteiden mittari
Vanhempien kannustaminen tasapuolisempaan perhevapaiden ja sairaan lapsen hoitoa varten käytettävien vapaiden jakautumiseen vanhempien kesken.	Molempien vanhempien tasapuolisempi osallistumiseen lasten hoitoon: Ei-synnyttävien vanhempien käyttämien perhevapaiden määrän suhteellinen kasvu.	Esteiden tunnistaminen ja niiden poistaminen. Sisäinen viestintä tukee myönteistä suhtautumista.	Seurataan ei synnyttävien käyttämien perhevapaiden ja sairaan lapsen hoitamiseen käytettyjen vapaiden määrän ja vapaan pituuden kehitystä seurantajakson aikana.
DEI-tietoisuus on kasvanut OP:n keskusyhteisössä.	Yhteinen ymmärrys ja tietoisuus monimuotoisuudesta, yhdenvertaisuudesta ja mukaan ottavasta työyhteisöstä: mitä näillä tarkoitetaan ja miten niitä voidaan edistää.	Osaamisen kehittäminen koulutuksin ja valmennuksin sekä vuorovaikutteisin metodein koko henkilöstön osalta ja johdon tuella. Tuodaan tapahtumien sisältöihin ja viestintään DEI-näkökulmaa lisää.	Verkkokurssien suorittajamäärien (31.12.2024: 1204 henkilöä) sekä järjestettyjen Topaasia-pelien (31.12.2024: 120 peliä), valmennusten (31.12.2024: 2kpl), työpajojen (31.12.2024: 7 kpl) ja tapahtumien (31.12.2024: 30kpl) määrien kehitys.
Työntekijöillä on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen mahdollisuus osaamisen uudistamiseen ja uralla etenemiseen sukupuolesta ja perhetilanteesta riippumatta.	Lyhyen ja pitkän tehtäväkierron, osaamisen laajentamisen/syventämisen ja työssä oppimisen mahdollisuuksien edistäminen. Samat etenemismahdollisuudet sukupuolesta riippumatta. Sukupuolijakauma johtamistehtävissä tasaisempi.	Tehtäväkierron tukeminen verkostoitumisen ja rekrytointiprosessin kautta ja omaehtoisen kouluttautumisen tukeminen käytännössä. Edistetään sukupuolten välistä tasa-arvoa uralla etenemisessä, kun avoimia tehtäviä täytetään.	Seurataan OP Ryhmän keskusyhteisön työntekijöiden osalta OP Ryhmän sisäisten siirtojen määrää, (pl. liikkeenluovutukset) ja promootioastetta eri sukupuolten (31.12.2023: Ylennysten osuus kaikesta sisäisestä liikkuvuudesta (774 kpl) on miesten osalta 35% ja naisten osalta 34%). Naisten osuus johtamistehtävissä (31.12.2023: 37% keskusyhteisössä).
Sukupuolten välisen tasa-arvon toteutuminen palkka- ja palkitsemisasioissa.	Naisten ja miesten välinen tasa-arvo palkkauksessa ja palkitsemisessa. Palkkatasojen muutos on sukupuolesta riippumatonta (annetulla aikavälillä).	Varmistetaan palkka- ja palkitsemistasa-arvotilanteen tiedostaminen niiden keskuudessa, jotka tekevät päätöksiä palkankorotuksista ja palkitsemisen kohdentamisesta.	Seurataan tasa-arvon toteutumista palkkauksessa ja palkitsemisessa OP Ryhmän keskusyhteisössä: Naisten keskipalkan osuus miesten keskipalkoista OP-luokittain (31.12.2023: 95-106%).
Ei-suomenkielisten työntekijäkokemuksen edistäminen OP Ryhmässä.	Työntekijät ja työnhakijat ovat yhdenvertaisessa asemassa riippumatta siitä, mitä kolmesta OP Ryhmässä käytössä olevasta kielestä käyttävät. Ainoastaan englannin kielen osaaminen ei ole rekrytoinnin este, ellei tehtävän hoitaminen edellytä Suomen virallisten kielten taitoa.	Työntekijällä on mahdollisuus osallistua työnantajan järjestämiin perehdytyksiin, koulutuksiin ja tapahtumiin yhdenvertaisesti osaamallaan, yrityksessä käytettävällä kielellä. Kaikki intran keskeiset ohjeet ovat suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi.	Seurataan englanninkielisen ja ruotsinkielisen intran sisällön määrää suhteessa suomenkieliseen sisältöön.

Työhyvinvointi - ja turvallisuus

Työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden tavoitteena on henkilöstön työhyvinvointi, vähäiset sairauspoissaolot ja työtapaturmat sekä työkyvyttömyyden ehkäisy. Toimintaa ohjaavat käytössä olevat työhyvinvoinnin mittarit:

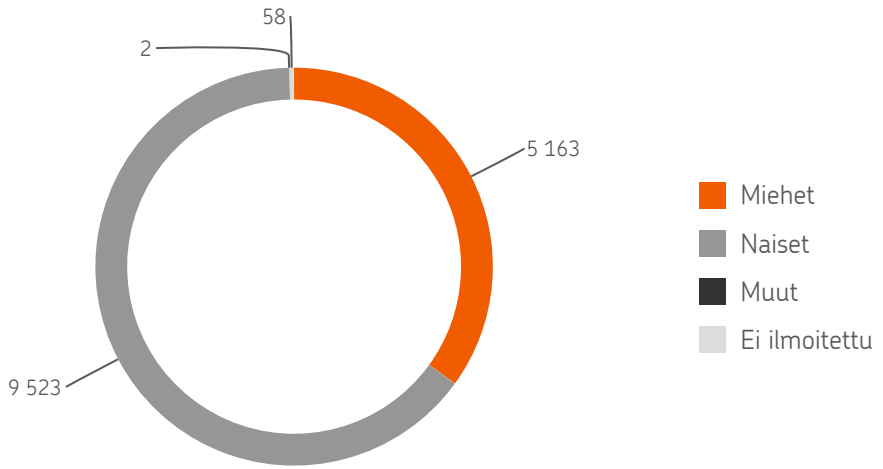
- Terveysprosentti (työntekijöiden osuus, joilla ei ollut yhtään sairauspoissaoloa viimeisen 12 kuukauden aikana), tavoite 45 prosenttia. Tavoite on asetettu 31.12.2023, jolloin luku oli 39 prosenttia ja vuoden 2024 lopussa luku oli 40 prosenttia.
- Sairauspoissaoloprosentti (OP Ryhmän työsuhteessa olevien henkilöiden omasta sairaudesta johtuvien poissaolojen osuus säännöllisestä työajasta kaikilla mittaustasoilla), tavoite: alle 4 prosenttia. Tavoite on asetettu 31.12.2023, jolloin luku oli 3,2 prosenttia ja vuoden 2024 lopussa luku oli 2,9 prosenttia.

Tietosuoja

OP Ryhmä ottaa tietosuoja-asiat vakavasti ja kokonaisvaltaisesti. Toisin sanoen työntekijätietojen suojaamiseen käytetään vastaavia kontrolleja kuin muidenkin henkilötietojen kanssa (erityisesti OP Ryhmän asiakastiedot). Käytössä olevat tietosuojakäytännöt ja -menettelyt on suunniteltu lainsäädännön vaatimusten pohjalta ja niillä pyritään välttämään tietoturvaloukkauksia ja mainehaittoja. Vaikka OP Ryhmässä ei ole asetettu erillisiä tavoitteita tietosuojalle, ryhmä sitoutuu jatkuvaan seurantaan ja parantamiseen. Tämä tarkoittaa, että OP Ryhmä arvioi ja päivittää tietosuojakäytäntöjä säännöllisesti varmistaakseen niiden ajantasaisuuden ja tehokkuuden.

Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet (S1-6)

Henkilöstö yhteensä ja sen sukupuolijakauma

Työsuhteisten työntekijöiden henkilömäärä maissa, joissa vähintään 50 työntekijää

Maa	2024
Suomi	14 602

Työsuhteisten työntekijöiden jakauma työsopimustyypeittäin

Työsuhteen sopimustyyppi	2024 Miehet	Naiset	Muut	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteisten työntekijöiden määrä	5 163	9 523	2	58	14 746
Vakituisessa työsuhteessa oleva henkilöstö	4 858	9 062	2	58	13 980
Määräaikaisessa työsuhteessa oleva henkilöstö	305	461	0	0	766
Vaihtelevalla työajalla työskentelevä henkilöstö	42	60	0	0	102
Kokoaikaisessa työsuhteessa oleva henkilöstö	4 899	8 628	2	55	13 584
Osa-aikaistyösuhteessa oleva henkilöstö	264	895	0	3	1 162

OP Ryhmästä lähti raportointikauden aikana 1 400 työntekijää ja työsuhteisten työntekijöiden vaihtuvuus raportointikauden aikana oli 9,6 prosenttia.

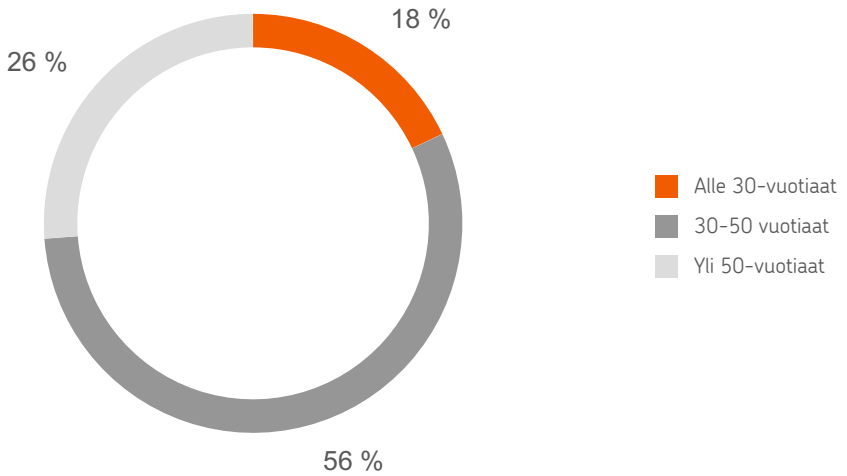
Tieto työntekijöiden määrästä löytyy toimintakertomuksen sivulta 63. Henkilömäärä ilmaisee voimassaolevien työsuhteiden lukumäärän raportointikauden lopussa. OP Ryhmässä henkilöllä ei ole samanaikaisia rinnakkaisia työsuhteita. Työsuhteisten työntekijöiden vaihtuvuus raportointikaudella muodostetaan laskemalla yhteen työsuhteisten työntekijöiden lukumäärä, jotka lähtevät vapaaehtoisesti tai irtisanomisen tai eläkkeelle siirtymisen vuoksi tai jotka kuolevat työsuhteessa ollessaan, ja jakamalla saatu lukumäärä raportointikauden henkilömäärän 12 kuukauden keskiarvolla.

Yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien muiden kuin työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet (S1-7)

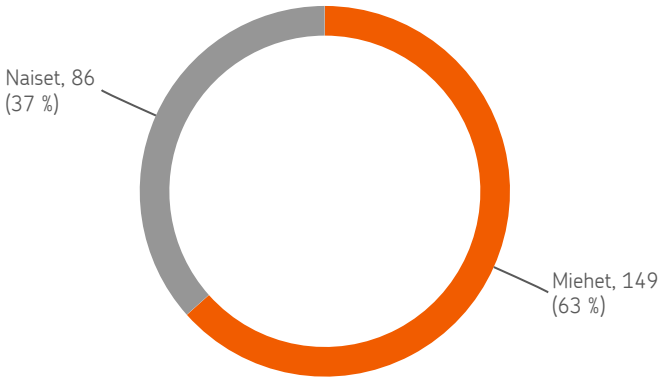
OP Ryhmä ei vuonna 2024 raportoi yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien muiden kuin työsuhteisten työntekijöiden ominaisuuksia ESRS1 Lisäys C:n siirtymäsäännösten mukaisesti.

Monimuotoisuuden mittarit (S1-9)

Ikäjakauma omassa työvoimassa prosenttiosuuksina

Ylimmän johdon sukupuolijakauma lukumäärinä ja prosenttiosuuksina

OP Ryhmän käyttämän määritelmän mukaan ylimpään johtoon kuuluvat OP Ryhmän keskusyhteisössä eli OP Osuuskunnassa toimi- tai johtajasopimuksella työskentelevät henkilöt sekä osuuspankkien toimitusjohtajat.

Sosiaalinen suojelu (S1-11)

OP Ryhmä ei vuonna 2024 raportoi yrityksen sosiaaliseen suojeluun liittyviä mittareita ESRS1 Lisäys C:n siirtymäsäännösten mukaisesti.

Vammaiset henkilöt (S1-12)

Suomessa laki yksityisyyden suojasta työelämässä estää työnantajaa keräämästä ja käsittelemästä henkilörekisteritietoa työntekijän vammaisuudesta. Myös Baltiassa vastaavat lait estävät arkaluontoisten terveystietojen keräämisen ja raportoimisen. Tämän vuoksi OP Ryhmä ei raportoi aihealueesta.

Terveyttä ja turvallisuutta koskevat mittarit (S1-14)

Työsuhteiset työntekijät

	2024
Omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden prosenttiosuus, jotka kuuluvat yrityksen työterveyden ja työturvallisuuden hallintajärjestelmän piiriin	97 %
Työperäisistä vammoista ja työperäisistä terveysongelmista johtuvien kuolemantapausten lukumäärä	0
Työtapaturmien lukumäärä	12
Työtapaturmien osuus	0,5
Kirjattavien työperäisten terveysongelmien tapausten lukumäärä	0
Työperäisten vammojen ja työtapaturmista johtuvien kuolemantapausten sekä työperäisten terveysongelmien ja niistä johtuvien kuolemantapausten vuoksi menetettyjen päivien lukumäärä	375

Työsuojelutoimikunta käsittelee työntekijöiden turvallisuuteen, terveyteen ja työkykyyn liittyviä asioita. Työsuojelutoimikunta on perustettava työpaikkaan, jossa työskentelee säännöllisesti vähintään 20 työntekijää.

Yleisen työsuojelun ja työturvallisuuden näkökulmasta työpaikan vuokratyöntekijät ovat työturvallisuusjärjestelmän piirissä. Toiminta kohdistuu työpaikan työyhteisöön resursointimuodosta riippumatta. Työn riskit ja haitat arvioidaan myös vuokratyövoiman kannalta.

OP Ryhmän keskusyhteisöllä on työsuojelutoimikunta, joka kattaa kaikkien konserniyhtiöiden työsuhteiset henkilöt (100 prosenttia työntekijöistä) ja lisäksi vuokratyöntekijät, jotka työskentelevät OP Ryhmän tiloissa. Lain mukaan työsuojeluvaltuutettu on valittava, jos työpaikalla on vähintään 10 työntekijää. OP Ryhmässä on linjattu, että myös pienemmille työpaikoille voidaan perustellusti valita työsuojeluvaltuutettu. Työsuojeluvaltuutettu perehtyy työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin asioihin työympäristössä sekä edistää työturvallisuuden toimintatapoja työpaikalla. Jos työntekijöitä on vähintään 20, on muodostettava myös työsuojelutoimikunta tai yhdistetty yhteistoiminta- ja työsuojeluelin.

Suomessa raportoitava tieto työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen liittyen poimitaan työsuhteisten henkilöiden osalta työtapaturmavakuutusyhtiö Pohjola Vakuutus Oy:n toimittamilta työturvallisuusraporteilta. Suomessa OP Ryhmän tiloissa työskentelevien vuokratyöntekijöiden työpaikkatapaturmatietoja ei ole kerätty OP Ryhmän omiin järjestelmiin. Vuokratyöntekijöiden poissaoloon johtaneet työpaikkatapaturmien kirjaamista turvallisuusrekisteriin tullaan selvittämään.

Työtapaturmien osuus lasketaan jakamalla vähintään neljän päivän poissaoloon johtaneiden työpaikkatapaturmien määrä miljoonaa tehtyä työtuntia kohti.

Ansiotuloa koskevat mittarit (palkkaero ja kokonaisansiot) (S1-16)

Sukupuolten välinen palkkaero henkilöstöryhmittäin

	2024
Toimihenkilöt	-4 %
Asiantuntijat ja esihenkilöt	10 %
Johtajat	11 %
Koko henkilöstö	25 %

Sukupuolten palkkaero on muodostettu miespuolisten ja naispuolisten kuukausipalkkaisten työntekijöiden kiinteiden mediaanipalkkojen perusteella vuoden lopussa. Luku ei sisällä kertaluonteisia palkkioita eikä henkilöstörahastoon maksettuja kertaeriä.

Kokonaispalkkasuhde on muodostettu henkilötason havainnoista, jotka sisältävät vuoden aikana ansaitun kiinteän palkan, luontoisedut, kertaluontoiset palkkiot ja henkilöstörahastoon maksetun kertaerän. Mittari sisältää kuukausipalkkaiset, koko vuoden työsuhteessa olleet henkilöt.

Vuotuista kokonaisansiota koskeva suhdeluku oli 25,7 vuonna 2024.

Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset (S1-17)

Raportointijaksolla tuli esiin 0 syrjintätapausta, mukaan lukien häirintä. Valitusten lukumäärä, jotka oli tehty OP Ryhmän omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden käytössä olevien kanavien (valitusmekanismit mukaan luettuina) kautta, oli 6 kappaletta. Raportointijaksolla tuli esiin 0 vakavaa ihmisoikeustapausta.

OP Ryhmä ei saanut maksettavaksi sakkoja, seuraamuksia tai vahingonkorvauksia raportointikaudella syrjintätapauksiin tai vakaviin ihmisoikeustapauksiin liittyen.

Osuuspankkien ja OP Koti -yhtiöiden osalta yhtiöt vastaavat itse syrjintä- ja häirintätapausten käsittelystä, eikä OP Ryhmän keskusyhteisöllä ole tietoja toteutuneista häirintä- ja syrjintätapauksista pankkien tai OP Kotien osalta. Tätä varten tullaan tulevaisuudessa kehittämään raportointiväline.

S2 Arvoketjun työntekijät

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (S2 SBM-3)

OP Ryhmän lukuun työskentelee ulkoista työvoimaa, vuokratyövoimaa, palveluntuottajia ja konsultteja. Ulkoinen työvoima voi työskennellä ryhmässä erilaisin sopimuksin työn tarkoituksesta ja tavoitteista riippuen esimerkiksi vuokratyövoimana tai palveluntuottajana. Ulkoisen työvoiman lisäksi OP Ryhmän toimintaa varten tarvitaan lisäksi lukuisia erilaisia palvelun- ja tavarantoimittajia arvoketjun alkupäässä.

Lisäksi OP Ryhmän yritysasiakkaiden sekä sijoituskohteina olevissa yrityksissä ja niiden alihankintaketjuissaan työskentelee ihmisiä, joihin OP Ryhmällä voi olla liiketoiminnallinen yhteys. Arvoketjun työntekijöihin, joihin kielteisiä vaikutuksia voisi kohdistua, kuuluu myös haavoittuvaisia ryhmiä, kuten naisia ja nuoria työntekijöitä. OP Ryhmän lukuun työskentelee paljon ulkoista työvoimaa sekä Suomessa että ulkomailla, erityisesti Intiassa. Intiassa tuotetaan OP Ryhmälle erityisesti ICT-palveluita, joihin ei työn osaamisvaateiden vuoksi kohdistu merkittävää riskiä liittyen lapsityöhön tai pakkotyöhön.

Olennaiset kielteiset vaikutukset liittyvät yksittäisiin tapauksiin tiettyjen sijoituskohteiden, hankintojen tai rahoituskohteiden osalta. Laajamittaisia tai systeemisiä vaikutuksia ei ole yhteyksissä, joissa OP Ryhmä toimii. Arvoketjun työntekijöihin liittyvät olennaiset myönteiset vaikutukset johtuvat uusien työpaikkojen luomisesta ja sijoituspolitiikkojen laatimisesta niin, että sijoituskohteilta edellytetään tiettyjä toimia esimerkiksi lapsityöhön tai pakkotyöhön liittyen. Tunnistetut olennaiset vaikutukset johtuvat OP Ryhmän liiketoiminnasta, jolla ylläpidetään ja mahdollistetaan työmahdollisuuksia ja työllistetään vähemmistöjä. Lisäksi OP Ryhmän strategian painopiste “Vastuullinen liiketoiminta” ohjaa rahoitus- ja sijoituspäätöksiä tavalla, joka tukee myönteisten vaikutusten toteutumista. Toisaalta näillä päätöksillä pyritään myös vähentämään mahdollisia kielteisiä vaikutuksia.

Tiettyjä ominaisuuksia koskevia ryhmiä ja alueita, joihin vaikutukset kohdistuvat, on tunnistettu OP Ryhmän teettämässä ihmisoikeusarviossa YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien periaatteiden (UNGP) mukaisesti. Kielteiset vaikutukset työperäiseen hyväksikäyttöön tai työelämän oikeuksien rikkomiseen on tunnistettu esimerkiksi siivous-, rakentamis- ja maatalousalalla. Lisäksi ihmisoikeuspolitiikassa riskisinä toimialoina on tunnistettu energia-, kuljetus ja teollisuusalat riittämättömiin turvatoimiin liittyen.

Tunnistettuja riskimaita lapsityövoiman ja pakkotyön osalta ovat erityisesti Somalia, Pohjois-Korea, Eritrea, Etelä-Sudan, Guinea-Bissau, Venezuela, Chad, Syyria, Mozambique, Keski-Afrikan tasavalta.

Arvoketjun työntekijöihin liittyen ei ole tunnistettu olennaisia riskejä tai mahdollisuuksia.

Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet (S2-1)

Hankinta

OP Ryhmän Hankintapolitiikalla ja sitä tukevilla käytännön ohjeilla kuvataan, miten ja kenen toimesta OP Ryhmässä toteutetaan erilaisia hankintoja. Yhtenäisillä käytännöillä pyritään varmistamaan, että hankintojen vaiheet toteutetaan tarkoituksenmukaisella tavalla, jotta muun muassa toimittajariskien arviointi ja seuranta toteutetaan riittävällä tasolla. OP Ryhmässä vastuu ulkoistuksista, palveluhankinnoista, kumppanuuksista ja toimittajista sekä niihin liittyvistä riskeistä ja päätöksenteosta on sillä liiketoiminnalla ja sen johdolla, joka hankkii palveluita tai joka on ulkoistanut toimintaansa jollekin toimittajalle.

OP Ryhmän ja sen toimittaja- ja kumppaniverkoston menestyminen edellyttää, että OP Ryhmä valitsee toimittajansa ja kumppaninsa erityisen huolellisesti objektiivisia valintakriteereitä noudattaen. OP Ryhmä edellyttää sen tavaran- ja palveluntoimittajien noudattavan OP Ryhmän Toimittajan vastuullisuusvaatimuksia (Supplier Code of Conduct), OP Ryhmän yleisiä hankinta-ehtoja ja Hyvän liiketavan periaatteita sekä soveltuvaa lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sopimuksia ja viranomaisohjeita. Näiden politiikkojen, jotka kattavat kaikki arvoketjun työntekijöiden ryhmät, myötä varmistutaan siitä, että hallitaan hankintaan ja toimitusketjuihin liitännäisiä vaikutuksia. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset, joiden sisältöä päivitettiin vuonna 2024 vastaamaan entistä paremmin eri sääntelyiden ja ohjeistusten mukaisia tarpeita, on alunperin hyväksynyt OP Osuuskunnan hallintoneuvosto. Muutokset sisältöön on hyväksynyt Hankintapalveluiden johto ja OP Ryhmän johtokunnan alainen ESG-toimikunta. OP Ryhmän Hankintapolitiikan ja Hyvän liiketavan periaatteet on hyväksynyt OP Osuuskunnan hallitus ja vahvistanut hallintoneuvosto. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset sisältävät vaatimuksia muun muassa liiketoiminnan lainmukaisuudesta ja eettisyydestä, ympäristön, ihmisoikeuksien, työntekijän oikeuksien, työterveyden ja -turvallisuuden huomioimisesta, kuten myös vastaavien vaatimusten noudattamisesta toimittajan toimitusketjussa sekä näiden periaatteiden noudattamisen valvonnasta. OP Ryhmän Hankintaorganisaatio valvoo osana toimittajajohtamisen ja toimittaja-auditointien käytäntöjä Toimittajien vastuullisuusvaatimusten mukaisten periaatteiden noudattamista.

Rahoittaminen ja sijoittaminen

Niitä olennaisia vaikutuksia, jotka liittyvät rahoittamiseen tai sijoittamiseen, hallitaan Vastuullisen sijoittamisen periaatteilla, jotka hyväksyy OP Varainhoidon hallitus sekä OP-Rahastoyhtiön hallitus, Yritys- ja yhteisöasiakkaiden luottopolitiikalla, jonka hyväksyy OP Osuuskunnan hallitus sekä esimerkiksi OP-Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen omistajaohjauksen periaatteilla, jonka hyväksyy OP-Rahastoyhtiön hallitus. OP Ryhmän politiikoista vastaavat organisaatiot ovat vastuussa periaatteiden toteuttamisesta ja niiden valvonnasta. Vastuullisen sijoittamisen periaatteissa määritellään vastuullisen sijoittamisen menetelmät ja tavat, joilla ympäristö, sosiaalinen vastuu ja hyvä hallintotapa huomioidaan sijoitustoiminnassa. Yritys- ja yhteisöasiakkaiden luottopolitiikassa käsitellään muun muassa tarkentavia yleisiä periaatteita kestävän rahoituksen periaatteiden osalta. OP-Rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen omistajaohjauksen periaatteissa määritellään miten rahastot voivat hyödyntää omistajaoikeuksiaan vastuullisemman yritystoiminnan edistämiseksi ja muutoin vaikuttaa tai käydä vuoropuhelua sidosryhmien kanssa.

Ihmisoikeudet

OP Ryhmän ihmisoikeussitoumus ja -politiikka, joita on avattu laajemmin osiossa S1 Oma työvoima, kattavat myös vastuun kunnioittaa arvoketjun työntekijöiden ihmisoikeuksia ja ehkäistä ja lieventää mahdollisesti tapahtuvia haitallisia vaikutuksia.

OP Ryhmä on ihmisoikeussitoumuksessaan sitoutunut ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin niiden haitallisten vaikutusten osalta, jotka se on aiheuttanut omalla toiminnallaan tai mikäli ne ovat aiheutuneet OP Ryhmän myötävaikutuksesta. Tällöin OP Ryhmä pyrkii tukemaan vaikutusten korjaamista haitallisen vaikutuksen aiheuttaneiden tahojen kanssa. Mikäli haitallisia vaikutuksia ilmenee liittyen OP Ryhmän omaan toimintaan tai sen arvoketjuun, OP Ryhmä on sitoutunut käsittelemään tietoon tulleet epäkohdat huolellisesti ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet asian tutkimiseksi viipymättä. OP Ryhmän ihmisoikeus-sitoumus kattaa oman toiminnan lisäksi arvoketjun toimijat näiden linjausten osalta.

OP Ryhmän Ihmisoikeussitoumus sekä Toimittajan vastuullisuusvaatimukset sisältävät Kansainvälisen työjärjestön (ILO) työelämän perusperiaatteet ja -oikeudet, jotka kattavat kaikenlaisen syrjinnän, pakko- ja lapsityön kiellon, työntekijöiden oikeuden järjestäytyä ammatillisesti sekä ihmiskaupan ehkäisemisen ja kiellon. Nämä koskevat OP Ryhmän omaa toimintaa ja sen arvoketjua. Toimittajien edellytetään vaativan vastaavia vaatimuksia omilta toimittajiltaan.

OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistuksen asettamia työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia. OP Ryhmän Toimittajien vastuullisuus-vaatimukset sisältävät vaatimukset OP Ryhmän toimittajille näiden periaatteiden noudattamisesta toimittajan omassa toiminnassa ja osana toimittajan toimitusketjua.

OP Ryhmän tietoon ei ole tullut sen tai toimittajiensa työntekijöihin liittyviä tapauksia, joissa ei ole noudatettu yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavia periaatteita, ILO:n julistusta ja OECD:n toimintaohjeita. Toimittajien vastuulla on ilmoittaa tällaiset tapaukset OP Ryhmälle.

Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista arvoketjun työntekijöiden kanssa (S2-2)

OP Ryhmä pitää yhteyttä mahdollisuuksien mukaan suoraan arvoketjun työntekijöihin. Esimerkiksi auditoinneissa pyritään keskustelemaan eri tasoilla olevien toimittajan edustajien kanssa, mukaan lukien suorittavaa työtä tekevät työntekijät. OP Ryhmä suorittaa toimittajiensa auditointeja riskiperusteisesti. Lisäksi toimittajavastuulliset käyvät aktiivista keskustelua toimittajien kanssa. Auditointien ja keskustelujen tulokset otetaan huomioon ja esille toimittajien kanssa. Auditoinneissa pyritään ymmärtämään miten toimittajat arvioivat ja hallitsevat ihmisoikeusasioita omassa toiminnassaan ja alihankintaketjuissa sekä tarkastellaan muita ESG-teemoja, kuten ympäristölainsäädännön noudattamista osana OP Ryhmän huolellisuusvelvoitteita. Hankintajohtajan vastuulla on varmistaa, että yhteydenpidossa toimitaan prosessien mukaisesti.

OP Ryhmän perustamassa ESG-foorumissa (kuvattu tarkemmin ESRS2 SBM-2 ja S3-2 osiossa) on mukana myös vähemmistöryhmien edustajia, joita kuullaan yhteisissä tapaamisissa sekä erilaisin kyselyin.

Laajan kahden vuoden välein toteutettavan henkilöstötutkimuksen lisäksi toteutetaan lyhyemmät henkilöstötutkimukset kaikille OP Ryhmän lukuun työskenteleville. Tutkimuksesta voidaan erotella vuokratyövoimaan kuuluvat henkilöt ja tarkastella tuloksia heidän näkökulmastaan. Laajempi henkilöstötutkimus toteutetaan kahden vuoden välein ja lyhyemmät pulssikyselyt kaksi kertaa vuodessa. Henkilöstötutkimuksessa seurataan vastausmäärää. Lisäksi osa palveluntoimittajista raportoi omista henkilötutkimuksistaan OP Ryhmälle. Toimittaja-auditointien sisältöä kehitetään vuosittain mukaan lukien toimittajien keinot ihmisoikeusriskien tunnistamiseksi.

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat arvoketjun työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi (S2-3)

OP Ryhmä tarkastelee säännöllisesti due diligence -prosessinsa mukaisesti ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä ja vaikutuksia vaikutuspiirissään oleviin ihmisiin. Toimintatapoja ja käytänteitä päivitetään havaintojen mukaisesti. Mikäli haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia tulee toiminnan osalta ilmi, OP Ryhmä on sitoutunut käsittelemään tietoon tulleet epäkohdat huolellisesti ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet asian tutkimiseksi viipymättä. Jos selvityksen perusteella todetaan, että OP Ryhmä on YK:n periaatteiden tarkoittamalla tavalla aiheuttanut haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia, OP Ryhmä sitoutuu toimimaan vahinkojen korjaamiseksi. Jos selvityksen perusteella todetaan, että haitalliset vaikutukset ovat YK:n periaatteiden tarkoittamalla tavalla syntyneet OP Ryhmän myötävaikutuksesta, pyritään tukemaan vaikutusten korjaamista haitalliset vaikutukset aiheuttaneiden tahojen kanssa. OP Ryhmä arvioi tapauskohtaisesti ja huolellisesti tietoon tulleet tapaukset sekä mahdollisuudet toimia tilanteessa ja toimenpiteet asian korjaamiseksi. Ratkaisukeinot voivat olla erimuotoisia, ja tarve korjaaville toimenpiteille sekä ratkaisukeinoille määritellään aina tapauskohtaisesti.

OP Ryhmän whistleblowing-kanava on avoinna koko sen henkilöstölle ja saatavilla OP Ryhmän verkkosivuilla kaikille, jolloin myös arvoketjujen työntekijät pystyvät tekemään ilmoituksia ja nostamaan huoliaan OP Ryhmän tietoon. Lisäksi OP Ryhmän Toimittajan vastuullisuusvaatimukset edellyttävät, että toimittaja tarjoaa työntekijöilleen helposti saavutettavat kanavat, joiden kautta he voivat raportoida työpaikkansa ongelmista, rikkomuksista tai muista huolenaiheista. Näiden kanavien tulee mahdollistaa ilmoitusten tekeminen tarvittaessa nimettömästi ja toimittajan tulee varmistaa, että kaikki ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja ilmoittajia suojellaan mahdollisilta haitallisilta vaikutuksilta. Toimittajan tulee myös säännöllisesti tiedottaa työntekijöilleen näiden kanavien olemassaolosta ja käyttömahdollisuuksista. Toimittajat ovat sitoutuneet antamaan OP Ryhmän pyynnöstä tietoja näiden periaatteiden noudattamisesta sekä ilmoittamaan, mikäli näitä periaatteita on rikottu.

Osana toimittajien ESG-teemoihin liittyviä auditointeja toimittajan tulee kuvata, kuinka se on toteuttanut OP Ryhmän Toimittajan vastuullisuusvaatimusten mukaisia toimenpiteitä sekä kuvaamaan käytössä olevat ilmoituskanavat, joita se tarjoaa työntekijöilleen.

Osana toimittaja-auditointeja arvioidaan, ovatko toimittajan kanavat työntekijöiden huolien ja ongelmien ilmoittamiseen riittävät, helposti saavutettavat sekä onko kanavien olemassaolosta ja käytettävyydestä informoitu työntekijöitä riittävällä tasolla.

Kestävyysraportin osiossa G1 on kuvattu tarkemmin ilmoittajansuojelua OP Ryhmän whistleblowing-kanavassa.

Arvoketjun työntekijöihin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus (S2-4)

Toimittajat

Toimittajien työntekijöihin liittyviä riskejä tunnistetaan jo osana toimittajahyväksyntää, jolloin arvioidaan, liittyykö hankittavan palvelun toimialaan ja siten mahdolliseen toimittajaan jokin kohonnut riski. OP Ryhmä pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan mahdollisten toimittajien toimenpiteiden tehokkuuden toimialalla olennaisten riskien hallitsemiseksi. Vastaavasti osana toimittajajohtamista ja toimittaja-auditointeja arvioidaan toimittajien riskienhallintatoimenpiteiden riittävyyttä ja tehokkuutta.

OP Ryhmä edellyttää toimittajilta, että he:

- Kunnioittavat kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia
- Varmistavat, etteivät he toiminnallaan ole osallisena ihmisoikeusloukkauksissa
- Selvittävät asianmukaisesti oman toimintansa ihmisoikeusvaikutukset
- Sitoutuvat omalta osaltaan korjaaviin toimenpiteisiin
- Sitoutuvat kunnioittamaan ILO:n julistusta työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista, joita ovat järjestäytymisvapaus ja oikeus neuvotella kollektiivisesti, kaikenlaisen pakkotyön poistaminen, lapsityövoiman poistaminen ja syrjinnän kielto työelämässä.

Nämä periaatteet OP Ryhmä on liittänyt osaksi Toimittajan vastuullisuusvaatimuksia, jotka jokaisen OP Ryhmän sopimustoimittajan tulee hyväksyä.

Osana sopimustoimittajien hyväksyntäprosessia pyritään tunnistamaan ja arvioimaan myös arvoketjun työntekijöihin liittyvät riskit. Toimittajat sitoutuvat toimimaan eettisten vastuullisuusperiaatteiden mukaisesti sekä raportoimaan mahdollisista riskihavainnoista OP Ryhmälle mahdollisimman pikaisesti. Osana toimittaja-auditointeja arvioidaan toimitusketjuun ja työntekijöihin liittyviä riskejä sekä toimittajan riskienhallintaprosessien kattavuutta ja riittävyyttä.

Hankinta-arvoltaan suurimpien ja vastuullisuustavoitteiden kannalta merkittävimpien toimittajien kanssa sovitaan omat vastuullisuustavoitteet, jotka voivat koskea esimerkiksi myös henkilöstön tyytyväisyyttä, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvon edistämistä. Lisäksi toimittajien kanssa käydään keskusteluja toimittajan vastuullisuudesta toimittajatapaamisten ohessa.

OP Ryhmä on toiminta-alueellaan suuri toimija, jolla on paljon hankintoja (yli 20 000 toimittajaa) ja rahoitusta. Tämän myötä OP Ryhmä aiheuttaa myönteisiä vaikutuksia arvoketjun työntekijöille muun muassa luomalla toimintansa kautta uusia työmahdollisuuksia. OP Ryhmä on tehnyt usean vuoden ajan yhteistyötä tiettyjen toimittajien kanssa täsmätyökykyisten henkilöiden työllistämiseksi ja tätä kautta on luotu työpaikkoja vähemmistöön kuuluville.

OP Ryhmän Toimittajien vastuullisuusvaatimukset toimivat perustana myös toimitusketjun työntekijöiden negatiivisten vaikutusten tunnistamiselle ja hallinnalle. Toimittajajohtamisen toimintamalliin kuuluvat säännölliset keskustelut toimittajien kanssa, toimittajien ja toimitusketjujen riskienhallinta, toimittaja-auditoinnit sekä mahdollinen muu osallistaminen, kuten erillisistä yhteisistä vastuullisuuden kehitystoimenpiteistä keskusteleminen ja päättäminen. Toimittajajohtamisen sisältö ja aktiivisuus riippuvat muun muassa toimittajan merkittävyydestä OP Ryhmän omille toiminnoille. Osana toimittajariskienhallintaa ja -johtamista pyritään tunnistamaan olennaiset toimijat toimitusketjussa sekä kyseisen toimialan mahdolliset tyypilliset riskit, joiden hallinnan seuranta on osa toimittajahallintaa.

Ennen toimittajasopimuksen allekirjoittamista toimittajaan liittyvät riskit pyritään tunnistamaan OP Ryhmän Hankintapalveluiden kolmansien osapuolien riskienhallinnan eli Third Party Risk Management (TPRM)-tiimin suorittamassa toimittajan due diligence -arvioinnissa. Tunnistettuja riskejä seurataan koko sopimuskauden ajan. Toimittajille toimitettavaa itsearviointikyselyä sekä toimittajan tiloissa tehtäviä onsite-auditointeja käytetään arvioitaessa toimittajan toimia riskiensä hallitsemiseksi. Itsearviointikyselyn vastaukset ja auditointitulokset analysoidaan hankintaorganisaatiossa ja niiden pohjalta pyydetään tarvittaessa tarkentavia vastauksia. Jos havaitaan, että toimintatapa ei ole riittävä tai siinä on kehitettävää, siitä annetaan auditointihavainto tai kehitysehdotus. Jos puute on merkittävä, toimittajaa vaaditaan muuttamaan toimintatapaansa.

Mikäli OP Ryhmän tietoon tulee haitallisia vaikutuksia toimitusketjujen osalta, OP Ryhmä arvioi tapauskohtaisesti tietoon tulleet tapaukset, mahdollisuudet toimia tilanteessa sekä toimenpiteet asian korjaamiseksi. Ratkaisukeinot voivat olla erimuotoisia, ja tarve korjaaville toimenpiteille sekä ratkaisukeinoille määritellään aina tapauskohtaisesti

OP Ryhmä noudattaa Suomen tilaajavastuulakia ja vaatii lain alaista palvelua suorittavien toimittajien raportoivan toimistaan sen vaatimalla tasolla.

OP Ryhmän Compliance ja sisäinen tarkastus ovat liiketoiminnoista riippumattomia toimintoja. Compliance seuraa, että OP Ryhmän sisäiset suunnitellut ja toteutetut toimet ovat vaatimusten mukaisia. Sisäisen tarkastuksen toiminto seuraa ja arvioi toimenpiteiden riittävyyttä ja tehokkuutta.

OP Ryhmän hankintapalveluiden TPRM and Outsourcing -toiminnon tehtävänä on vastata ulkoistustoimintojen sääntelynmukaisuudesta, varmistaa, että kolmansien osapuolten riskit hallitaan tehokkaasti, tukea ja auttaa liiketoimintoja operatiiviseen toimittajariskienhallintaan liittyvissä tehtävissä sekä kehittää kolmansien osapuolien riskienhallinta -toimintaa OP Ryhmässä. TPRM-toiminnan kautta tuetaan toimittajien riskitason arvioinneissa ja taustaselvityksissä, sopimussuhteen aikaisten riskien jatkuvassa seurannassa sekä toimittajiin ja tietoturvaan liittyvissä auditoinneissa.

Rahoitus ja sijoitukset

OP Ryhmä pyrkii ehkäisemään ja lieventämään sellaisia haitallisia vaikutuksia, joita sen sijoitusten ja rahoituksen kohteena olevien yritysten osalta voi aiheutua niiden arvoketjujen vaikutuspiirissä oleville ihmisille. Yritysrahoituspäätöksiä tehtäessä OP Ryhmässä noudatetaan yritysrahoituspäätöksiä varten laadittua luottopolitiikkaa ja sen linjauksia ja ohjeistuksia. Luottopolitiikassa on kuvattu ohjeet, miten ESG-tekijät huomioidaan luotonannossa ja päätöksenteossa.

Osana yritysrahoitusta OP Ryhmässä toteutetaan toimialakohtaiseen olennaisuuteen perustuen yrityskohtainen ESG-analyysi. Käytännössä yritysasiakkaat luokitellaan niiden toimialalle tyypillisille ESG-tekijöille altistumisen perusteella ESG-toimialaluokkiin. Mikäli toimialaluokka ja asiakaskokonaisuuden vastuiden kokonaismäärä ovat merkittäviä, rahoituspäätöksen tueksi tehdään ESG-analyysi. Analyysin avulla tunnistetaan olennaisia asiakkaan liiketoimintaan liittyviä ihmisoikeuskysymyksiä ja sosiaalisen vastuun teemoja. Tarvetta ESG-analyysille arvioidaan säännöllisesti asiakassuhteen aikana. Erillisen ESG-analyysin lisäksi yritysasiakkaiden luottoanalyysit sisältävät ESG-osion, mikäli asiakaskokonaisuuden vastuut ovat merkittävät. Osiossa tuodaan tiiviisti esille luottoriskin kannalta olennaiset toimialan ESG-riskit, mahdolliset yhtiökohtaiset ESG-riskit sekä se, miten yhtiö on näihin varautunut.

Lisäksi yritysasiakkaiden kanssa käydään keskusteluja liittyen asiakkaan kannalta olennaisiin teemoihin toiminnan kehittämiseksi ja tavoitteiden asettamiseksi esimerkiksi kestävyyskriteerilainojen myöntämisen edellytykseksi. Kestävyyskriteerilainan tarkoituksena on tukea kestävää taloudellista toimintaa kannustamalla taloudellisin mekanismein lainanottajia saavuttamaan ennalta määrätyt kestävän kehityksen tavoitteet. Yritysrahoituksen osalta sosiaalisiin teemoihin sidottujen kestävyyskriteerilainojen tavoitteiden kautta on mahdollista edistää myönteisiä vaikutuksia asiakasyrityksissä kyseisen vastuun alueella.

Sosiaalisen vastuun näkökulmien huomioiminen OP Varainhoidossa kuuluu pääsääntöisesti sijoituspäätöksiä tekeville salkunhoitajille ja analyytikoille. Heitä tukevat vastuullisuuskysymyksiin erikoistuneet ESG-asiantuntijat. Oman analyysityökalun lisäksi tärkeä osa ESG-työtä laadulliseen analyysiin pohjautuvassa salkunhoidossa ovat yritystapaamiset, joista salkunhoitajat dokumentoivat yritysten kanssa keskustellut ESG-aiheet. Lisäksi OP Varainhoidon salkunhoitajat ovat velvoitettuja tarkistamaan ajantasaisesta tietokannasta ennen sijoituspäätöksen tekoa kohdeyhtiön statuksen kansainvälisten normien toteutumisessa. Mikäli tarkistuksessa löytyy aktiivinen vahvistettu rikkomus, ei salkunhoitaja voi sijoittaa yhtiöön ilman vastuullisen sijoittamisen toimikunnan lupaa. Toimintatapa on samanlainen aktiivisten suorien osakkeiden ja aktiivisten suorien yrityslainojen tapauksessa. Yrityslainoissa käytetään lisäksi hyväksi yritysten luottoluokituksia, jotka sisältävät myös ESG-informaatiota.

Vuoden 2024 aikana salkunhoidon ESG-työkaluun on lisätty yksityiskohtaisempia ihmisoikeuksiin liittyviä dataindikaattoreita. Sosiaaliset riskit otetaan huomioon OP Varainhoidossa Vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaisesti. OP Varainhoidossa sijoitukset läpivalaistaan kvartaaleittain kansainvälisten normirikkomusten osalta. Varainhoidossa ei tehdä aktiivisia suoria sijoituksia yrityksiin, jotka ovat olleet osallisena kansainvälisten normien rikkomuksissa ja joihin vaikuttaminen on ollut tuloksetonta. Mikäli yrityksen, johon on jo aiemmin tehty sijoituksia, katsotaan rikkoneen kansainvälisiä normeja tai hyvää liiketapaa, on ensisijainen vaihtoehto vaikuttaa yrityksen toimintaan. Toissijainen vaihtoehto on omistuksesta luopuminen. Säännöllisen seurannan ja OP Varainhoidon suorittaman tarkemman yhtiökohtaisen analyysin avulla OP Varainhoito pystyy esimerkiksi tarkkailemaan, onko sijoituskohteina olevilla yhtiöillä yhteyksiä

lapsityövoimaan, työhyvinvointiin liittyviin kiistoihin tai ovatko ne muulla tavoin rikkoneet ihmisoikeuksia.

Aktiivisella omistajuudella vaikutetaan myönteisesti yhtiön toimintaan. OP Ryhmä toimii aktiivisena omistajana sekä kannustaa kohdeyhtiöitä vastuulliseen liiketoimintaan ja yhteistyökumppaneita vastuulliseen sijoittamiseen. OP-Rahastoyhtiö käyttää hallinnoimiensa sijoitusrahastojen äänioikeutta hallituksessaan hyväksytyn omistajapolitiikan mukaisesti ja toteuttaa omistajapolitiikkaansa osallistumalla aktiivisesti Suomessa listattujen yhtiöiden yhtiökokouksiin. OP-Rahastoyhtiö käyttää myös muissa kuin Suomessa listattujen yhtiöiden yhtiökokouksissa äänivaltaa valtakirjaäänestyksen (proxy voting) avulla.

Tunnistetut tapaukset

OP Ryhmän tietoon ei ole tullut vahvistettuja arvoketjun alku- tai loppupäähän (pois lukien OP Varainhoidon sijoitukset, joita on kuvattu alempana) liittyviä vakavia ihmisoikeusrikoksia tai ihmisoikeuksien loukkaukseen liittyviä tapauksia.

OP Varainhoidon kvartaaleittain tekemässä kansainvälisten normirikkomusten läpivalaisussa todettiin 5 ihmisoikeuksiin liittyvää normirikkomusta raportointivuoden aikana sijoituksissa eli arvoketjun loppupäässä.

Vaikutusten vaikuttavuuteen liittyen ei vuonna 2024 ole olemassa mittareita.

Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet (S2-5)

OP Ryhmä on mahdollisuuksiensa mukaisesti suoraan yhteydessä arvoketjunsa työntekijöihin. Esimerkiksi auditoinneissa pyritään keskustelemaan eri tasoilla olevien toimittajan edustajien kanssa. Näin arvioidaan arvoketjun työntekijöihin liittyviä riskejä, niiden hallintakeinoja sekä eri toimenpiteiden riittävyyttä OP Ryhmän tavoitteiden kannalta.

Vuonna 2022 laaditun OP Ryhmän vastuullisuusohjelman mukaisesti OP Ryhmän tavoitteena on, että 100 prosenttia sopimustoimittajista on sitoutunut noudattamaan OP Ryhmän Toimittajan vastuullisuusvaatimusten mukaisia vastuullisuusperiaatteita vuoden 2025 loppuun mennessä. Vuoden 2024 lopussa hankintakuluperusteisesti 97 prosenttia sopimustoimittajista on sitoutunut OP Ryhmän vastuullisuusvaatimuksiin. Tällä pyritään luomaan perusta vastuulliselle hankinnalle ja varmistamaan vastuullisuuden huomiointi koko toimitusketjussa vähintään vaatimuksissa kuvatulla tasolla. OP Ryhmän hankintapalvelut on asettanut tavoitteen ja seuraa sen edistymistä. OP Ryhmän Toimittajien toimintaohjeeseen sisältyy vastuu lakien noudattamisesta, ihmisoikeuksista ja työntekijöiden oikeuksista, työturvallisuudesta ja -terveydestä, liike-etiikasta, ympäristöstä ja toimitusketjun vastuullisuudesta. OP Ryhmän pyrkimyksenä on, ettei ihmisoikeusloukkauksia tapahdu hankinnoissa eikä rahoitettavissa, vakuutettavissa tai sijoituskohteissa ja tätä seurataan jatkuvasti. Tarkempia mittareita tai tavoitteita esimerkiksi työllisyyden parantamiseen ei ole asetettu. Työllisyyden parantamiselle ei ole asetettu selkeitä tavoitteita, koska siihen vaikuttaa yhtäaikaisesti useita eri tekijöitä. OP Ryhmän pyrkimyksenä on, että rahoitetuissa tai vakuutetuissa kohteissa tai sijoituskohteissa ei käytettäisi lapsi- tai pakkotyövoimaa, vähemmistöjen tai naisten oikeuksia ei rikottaisi, maksettaisiin riittävää palkkaa ja että kohteissa olisi riittävät turvallisuustoimenpiteet. Sijoituskohteet läpivalaistaan säännöllisesti kansainvälisten normirikkeiden osalta, ja tarvittaessa aloitetaan vaikuttamisprosessi rikkeen korjaamiseksi.

S3 Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (S3 SBM-3)

Kaksoisolennaisuusanalyysissään OP Ryhmä tunnisti olennaisen myönteisen vaikutuksen paikallisyhteisöihin omana yrityskohtaisena alateemana S3-standardin alla.

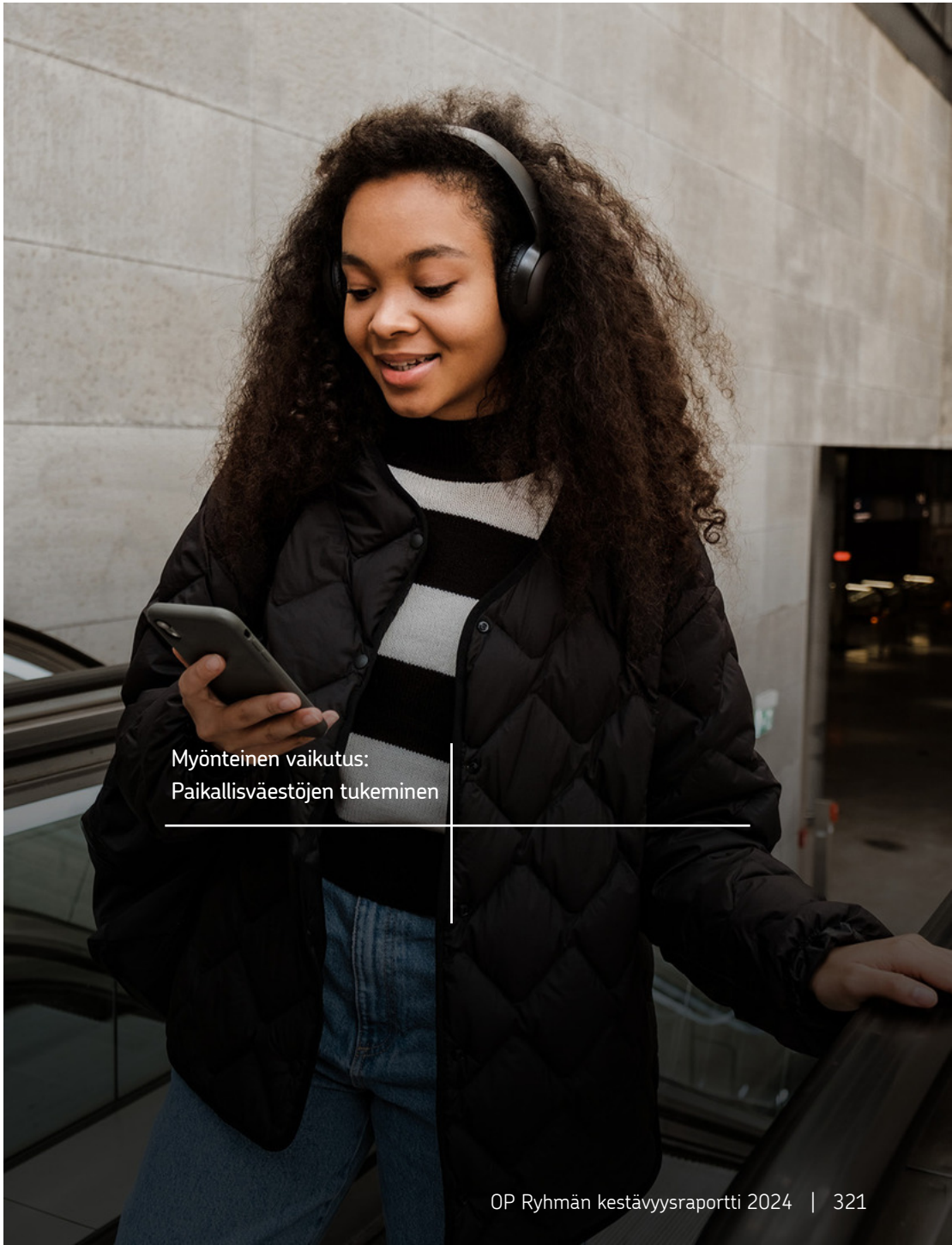
Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt ovat OP Ryhmän toiminta-alueella asuvia paikallisyhteisöjä, joiden hyvinvointiin OP Ryhmä voi vaikuttaa positiivisesti. Nämä eivät ole lähtökohtaisesti yhteisöjä, jotka asuvat tai työskentelevät yrityksen toimipaikkojen, tehtaiden, laitosten tai muiden fyysisten toimintojen ympäristössä, vaan laajempia yhteisöjä OP Ryhmän toiminta-alueella. Tunnistetut yhteisöt eivät myöskään ole yrityksen arvoketjun varrella olevia tai alkuperäiskansojen yhteisöjä.

OP Ryhmä on tunnistanut strategiaansa ja liiketoimintamalliinsa liittyvän myönteisen vaikutuksen paikallisyhteisöihin, sillä kyseinen myönteinen vaikutus on yksi ryhmän vastuullisuusohjelman osa-alueista.

OP Ryhmän paikallisyhteisöjä ovat ryhmän asiakkaat sekä osuuspankkien ja muiden OP Ryhmän yhtiöiden toimialueiden paikallisyhteisöjen jäsenet. OP Ryhmällä on merkittävä rooli paikallisyhteisöjen ihmisten hyvinvoinnin ja tasavertaisempien mahdollisuuksien edistämisessä ja positiivisten vaikutusten luomisessa. OP Ryhmä edistää yhteistyössä kumppaniensa kanssa toiminta-alueidensa talous- ja digitaitoja tarjoamalla opastusta. Lisäksi se tarjosi vuonna 2024 tuhansille nuorille kesätyöpaikkoja lahjoittamalla nuoren palkan yhdistykselle, joka työllistää nuoren kesäksi. Kumppaneidensa kautta OP Ryhmä mahdollistaa lasten ja nuorten harrastustoimintaa.

Vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin liittyvät toimintaperiaatteet (S3-1)

OP Ryhmän perustehtävään kuuluu omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön taloudellisen menestyksen ja hyvinvoinnin tukeminen. OP Ryhmän ihmisoikeuspolitiikka, jonka OP Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt, ja Hyvän liiketavan periaatteet, jotka OP

Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt ja hallintoneuvosto on vahvistanut, ovat ohjaavia toimintaperiaatteita. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet vastaavat muuttuvaan toimintaympäristöön, kasvaneisiin sidosryhmien odotuksiin ja lisääntyneisiin sääntelyvaateisiin. Vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat OP Ryhmän strategiaa ja ohjaavat vastuullisuustyötä. Vastuullisuusohjelmaa tehdessä on hyödynnetty sidosryhmäpalautetta, kuten erilaisia asiakastutkimuksia, keskusteluista nousseita havaintoja, ulkopuolista arviointia sekä henkilöstölle, asiantuntijoille ja omistaja-asiakkaille suunnattuja kyselyjä. Vastuullisuusohjelma on jaoteltu OP Ryhmän toiminnalle sopiviin ja olennaisiin vastuullisuusteemoihin: ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa. Näin ollen ohjelman rakenne mukailee ESG-jaottelua. Jokaisessa teemassa on tunnistettu viisi osa-aluetta, joita edistetään vastuullisuustyössä. Yksi osa-alue on paikallisväestöjen hyvinvoinnin edistäminen. Vastuullisuusohjelman toimintaperiaatteet koskevat kaikkia vaikutuksen kohteena olevia yhteisöjä. Vastuullisuusohjelmasta päätetään ensin ESG-toimikunnassa, jonka jälkeen ohjelmasta päätetään johtokunnassa, Osuuskunnan hallituksessa sekä hallintoneuvoston vastuullisuus- ja strategiajaoksessa ja hallintoneuvostossa.

OP Ryhmän ihmisoikeussitoumus ja -politiikka kattavat myös vastuun kunnioittaa paikallisyhteisöjen jäsenten ihmisoikeuksia sekä ehkäistä ja lieventää mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan kaikkia kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia sekä Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistuksen asettamia työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia. OP Ryhmän ihmisoikeustyötä ohjaavat YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat periaatteet (UNGP). Vuoden 2024 aikana ei ole tullut tietoon tapauksia, jotka olisivat ristiriidassa UNGP:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien periaatteiden tai ILO:n periaatteiden kanssa.

Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen kanssa (S3-2)

OP Ryhmä ylläpitää ESG-foorumia, jonka tarkoituksena on kuunnella tärkeiden sidosryhmien edustajien näkemyksiä. ESG-foorumi kokoaa yhteen olennaisiksi tunnistettujen sidosryhmien edustajia niin omistaja-asiakkaiden, henkilöstön, ympäristön, sosiaalisen vastuun sekä talouden ja yritysmaailman eri osa-alueilta, jotka edustavat myös paikallisyhteisöjen jäseniä. ESG-foorumissa on edustajia myös vähemmistöryhmistä ja haavoittuvassa asemassa olevista ihmisryhmistä. ESG-foorumin avulla OP Ryhmä voi kehittää vastuullisuustyötään vastaamaan paremmin odotuksia sen toimintaa kohtaan. ESG-foorumin edustajien näkemykset otetaan huomioon muun muassa OP Ryhmän vastuullisuusohjelman päivittämisessä sekä muussa vastuullisuuteen liittyvässä kehitystyössä. ESG-foorumin toiminnasta vastaa OP Yrityspankin toimitusjohtaja, joka vastaa vastuullisuudesta ryhmätasolla. ESG-foorumin myötä OP Ryhmä voi kuulla paikallisyhteisöjen edustajia luotettavien ja laillistettujen tahojen kautta. Foorumin edustajien mielipiteitä kuullaan OP Ryhmän järjestämissä ja koolle kutsumissa yhteisissä tapaamisissa sekä erilaisin kyselyin, joita OP Ryhmän ESG-toiminto toteuttaa ja lähettää ESG-foorumin jäsenille tarpeidensa mukaisesti vuosittain. Lisäksi OP Ryhmässä toteutetaan jatkuvasti erilaisia henkilöstö-, kuluttaja- ja asiakastutkimuksia ja seurataan toimintaympäristön muutoksia, jotta sidosryhmien näkemyksiä voidaan kuulla ja huomioida päätöksenteossa. Lisäksi OP Ryhmän osuuspankkeja ja hallintoa osallistetaan säännöllisesti kestävyysteemoihin liittyvän kehittämisen osalta muun muassa kyselyiden ja keskustelutilaisuuksien avulla. ESG-foorumin jäsenille sekä OP Ryhmän johto- ja hallintoelimille jaetaan kyselyiden ja keskusteluiden tulokset kvartaalikatsausten tai muiden hallintokäsittelyiden yhteydessä ja tiedotetaan, miten tuloksia hyödynnetään jatkossa. OP Ryhmän vastuullisuudesta vastaava liiketoimintajohtaja, Yrityspankin toimitusjohtaja, varmistaa, että näkemyksiä kuullaan ja että ne otetaan huomioon päätöksenteossa.

Sidosryhmävuorovaikutus on olennainen osa osuustoiminnallista toimintamallia, sillä esimerkiksi osuuspankkien hallintoelimet koostuvat omistaja-asiakkaista, jotka voivat vaikuttaa oman pankkinsa toimintaan.

OP Ryhmässä pyritään avoimeen ja jatkuvaan vuoropuheluun ulkoisten sidosryhmien kanssa. Yhtenä tärkeimmistä sidosryhmätoiminnan periaatteista on pyrkiä tunnistamaan vuoropuhelun kautta kehitettäviä kohteita OP Ryhmän vastuullisuustyössä. Näkemyksiä kartoitetaan ja sidosryhmäyhteistyön onnistumista mitataan esimerkiksi erilaisilla tutkimuksilla ja kyselyillä. Esimerkiksi ESG-foorumin jäsenille toteutettavassa sähköisessä kyselyssä pyydetään arvioimaan foorumin toimintaa ja yhteydenpitoon käytettävää aikaa.

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat vaikutusten kohteena oleville yhteisöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi (S3-3)

Kaksoisolennaisuusanalyysissa todettiin vain olennainen myönteinen vaikutus S3:n kohdalla. OP Ryhmällä on kuitenkin käytössään prosessit vaikutusten kohteena oleville yhteisöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi.

Mikäli haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia tulee toimintaan liittyen ilmi, OP Ryhmä on sitoutunut käsittelemään tietoon tulleet epäkohdat huolellisesti ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet asian tutkimiseksi viipymättä. Jos selvityksen perusteella todetaan, että YK:n

periaatteiden tarkoittamalla tavalla on aiheutunut haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia, sitoudutaan toimimaan vahinkojen korjaamiseksi. Jos selvityksen perusteella todetaan, että haitalliset vaikutukset ovat YK:n periaatteiden tarkoittamalla tavalla syntyneet OP Ryhmän myötävaikutuksesta, pyritään tukemaan vaikutusten korjaamista haitalliset vaikutukset aiheuttaneiden tahojen kanssa. Tietoon tulleet tapaukset, mahdollisuudet toimia tilanteessa sekä toimenpiteet asian korjaamiseksi arvioidaan tapauskohtaisesti ja huolellisesti. Ratkaisukeinot voivat olla erimuotoisia, ja tarve korjaaville toimenpiteille sekä ratkaisukeinoille määritellään aina tapauskohtaisesti.

OP Ryhmän yhtiöillä on käytössä ilmoituskanava (whistleblowing-kanava) rikkomuksista ja väärinkäytöksistä ilmoittamiseen. OP Ryhmän asiakkaat tai muut kolmannen osapuolen edustajat voivat ilmoittaa epäilyistään kanavaan. Kaikki ilmoituskanavaan saapuneet ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja sisäisen toimintaohjeen mukaisesti. Ilmoitusten luottamuksellinen käsittely ja tutkinta sekä huolellinen dokumentointi suojelevat ilmoittajaa vastatoimilta ja ilmoituksen kohdetta aiheettomilta syytöksiltä. Whistleblowing-kanavan tietoisuutta vaikutuksen kohteena olevien yhteisöjen sisällä ei arvioida erikseen, mutta toimintaperiaatteet ja siinä sisällä kuvatut prosessit ovat julkisesti saatavilla vaikutuksen kohteena oleville yhteisöille. Kanavaa on kuvattu tarkemmin osiossa G1-1.

Vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat vaikutusten kohteena oleviin yhteisöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus (S3-4)

OP Ryhmä ja jäsenosuuspankit tukevat paikallisesti lasten ja nuorten harrastustoimintaa esimerkiksi urheiluseurayhteistyön kautta. OP Ryhmän tukeman harrastustoiminnan kautta kohdattiin 284 376 lasta ja nuorta vuonna 2024.

Oman talouden hallinnan taidot ovat tärkeitä taitoja kaikille kansalaisille. OP Ryhmä haluaa vahvistaa taloustaitotyöllään taloudellista hyvinvointia yhteiskunnassa. OP Ryhmän ja sen kumppaneiden taloustaitotyö tavoitti vuonna 2024 71 188 lasta ja nuorta valtakunnallisesti. Osuuspankit valmentavat taloustaitoja oman alueensa oppilaitoksissa. Lisäksi OP Ryhmä on Nuorten Yrittäjyys ja Talous NYT ry:n, Historian ja Yhteiskuntaopin Opettajien liitto HYOL ry:n Taloustaitokilpailun ja Diakonissalaitoksen Taloustaitohankkeen pitkäaikainen kumppani.

OP:n tuella mahdollistettiin vuonna 2024 kesätyöpaikka 2 984 nuorelle esimerkiksi yleishyödyllisissä yhdistyksissä.

Raportointikauden aikana ei ole tullut tietoon todettuja tapauksia yhteisöihin liittyvistä vakavista ihmisoikeusongelmista tai ihmisoikeuksien loukkauksista.

Kuvattuja toimenpiteitä edistetään osuuspankkien henkilöstön toimesta ja osuuspankeille on suositeltu nimeämään vastuullisuustyöstä vastaava henkilö. Työn johtamista, kehittämistä ja koordinointia tukevat ESG-asiantuntijat OP Ryhmän keskusyhteisöstä. OP Ryhmä ei tällä hetkellä seuraa toimien vaikutettavuutta, vaan kehitysmahdollisuuksia selvitetään vuonna 2025.

Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet (S3-5)

OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaan on määritelty keskeiset tavoitteet erillisen olennaisuus-analyysin perusteella. Analyysin toteuttamiseen osallistui OP Ryhmän ulkoisia ja sisäisiä sidosryhmiä. Ohjelma sisältää tavoitteet lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemisesta, taloustaitojen vahvistamisesta sekä nuorten kesätyömahdollisuuksien tukemisesta.

Lasten ja nuorten hyvinvointia ja tulevaisuudenuskoa lisätään sekä tuetaan nuorten työllistymistä.

- **Tavoite:** OP Ryhmän tukeman harrastustoiminnan kautta tavoitettujen lasten ja nuorten määrä, lkm 200 000/vuosi
- **Tavoite:** OP Ryhmän tuella mahdollistetut kesätyöpaikat nuorille, lkm 2 000/vuosi

Edistetään taloustaitoja, jotta kaikilla olisi tasavertaiset mahdollisuudet huolehtia omasta taloudestaan.

- **Tavoite**: Osuuspankkien ja kumppanuuksien taloustaito-opastuksissa ja -hankkeissa kohdattujen lasten ja nuorten määrä, lkm 70 000/vuosi

Tuetaan erityistä tukea tarvitsevia asiakkaitamme hoitamaan raha- ja vakuutusasiointiaan itsenäisesti ja helposti erilaisin keinoin sekä edistämme asiakkaidemme digitaitoja.

- **Tavoite:** Kohdatut asiakkaat digitaito-opetuksissa, lkm 20 000/vuosi

S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (S4 SBM-3)

OP Ryhmä määrittelee asiakkaan henkilöksi, jolla on voimassa oleva sopimus OP Ryhmän kanssa palvelusta tai tuotteesta. Asiakkuus voi olla joko vakituinen (toistaiseksi jatkuva) tai satunnainen (kertaluonteinen toimeksianto). OP Ryhmän tuotteet eivät ole luontaisesti haitallisia ihmiselle, eivätkä ne lisää kroonisten tautien riskiä. Koska OP Ryhmän toiminnassa kerätään asiakkaiden henkilötietoja, voi palveluilla syntyä haitallisia vaikutuksia kuluttajien henkilötietojen suojaan. OP Ryhmän tuotteisiin liittyen on myös mahdollista, että kuluttaja tarvitsee erityistä avustusta, jottei palvelun käytöstä aiheudu vahinkoa. Lisäksi asiakkaina voi olla henkilöitä, jotka ovat erityisen haavoittuvia tietyille markkinointi- ja myyntistrategioille, kuten taloudellisesti haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä.

OP Ryhmän tunnistamat kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät olennaiset kielteiset vaikutukset liittyvät yksittäisiin tapauksiin, joissa OP Ryhmällä on joko asiakkuussuhde kuluttajan kanssa tai joissa OP Ryhmä on sijoittanut tiettyyn yritykseen. OP Ryhmän tunnistamat olennaiset myönteiset vaikutukset syntyvät tarjoamalla pankki- ja vakuutuspalveluita asiakkaille, ja kehittämällä palveluita vastaamaan entistä paremmin kuluttajien tarpeisiin. OP Ryhmä huomioi palvelumalleja kehittäessään myös digitaidoiltaan heikommalla tasolla olevat asiakasryhmät, millä on myönteisiä vaikutuksia kyseisille asiakkaille.

OP Ryhmän tehdessä sijoitus- tai rahoituspäätöksiä voidaan huomioida yritysten ja hankkeiden terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät vaikutukset, jolloin myönteinen vaikutus voi kohdistua useampaan henkilöön.

Koska OP Ryhmän toiminnassa käsitellään henkilötietoja, voi näihin liittyvistä loukkauksista syntyä maineriski, sakkoja tai muita seuraamuksia OP Ryhmälle. Sakkojen ja seuraamusten riski on myös olemassa, jos lainmukaisia tiedonanto- ja selvitysvelvoitteita ei ole noudatettu. Toisaalta OP Ryhmälle voi syntyä taloudellisia mahdollisuuksia, kun huolehditaan palvelun oikea-aikaisuudesta, laadukkuudesta ja sujuvuudesta, jolloin asiakkaat ovat tyytyväisempiä.

Olennaisuusanalyysissä on huomioitu kuluttajien ja loppukäyttäjien osalta, että esimerkiksi kielitaidon puute voi asettaa asiakkaan eri asemaan. Lisäksi fyysinen vamma tai heikot digitaidot voivat aiheuttaa negatiivisia vaikutuksia asiakkaan arjessa esimerkiksi, jos asiakas

ei pääse näistä johtuen pääse pankkipalveluiden piiriin. OP Ryhmä on tunnistanut, että sen asiakaskunnassa on ryhmiä, joille käytännöllisin vaihtoehto pankki- ja vakuutusasioiden hoitoon on konttoriasiointi tai asiointi tulkin välityksellä.

OP Ryhmän tunnistamat riskit ja mahdollisuudet liittyvät kaikkiin kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin. OP Ryhmän tunnistamat vaikutukset, riski ja mahdollisuudet ovat yhteydessä OP Ryhmän strategiaan ja liiketoimintamalliin. OP Ryhmän strategian osa-alueita ovat “Arvoa asiakkaille” ja “Vastuullinen liiketoiminta”, joissa määritellään OP Ryhmän asiakaslähtöistä lähestymistapaa pankki- ja vakuutuspalveluiden tarjoamiseen sekä OP Ryhmän sijoitusten vastuullisuutta. Osa vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista aiheutuvat OP Ryhmän liiketoiminnasta, jossa tarkoituksena on jatkuvasti kehittää pankki- ja vakuutuspalveluita kuluttajille.

Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät toimintaperiaatteet (S4-1)

Asiakkaiden taloudellinen hyvinvointi

OP Osuuskunnan hallituksen hyväksymät ja hallintoneuvoston vahvistamat OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteet antavat eettisen perustan, jonka mukaan kaikkien OP Ryhmässä toimivien tulee toimia roolista, asemasta tai toimipaikasta riippumatta. Lisäksi OP Ryhmässä on käytössä yhtenäiset, kaikkia työntekijöitä velvoittavat OP Osuuskunnan hallituksen hyväksymät riskienhallinnan periaatteet ja toimintatavat. Riskienhallinnan periaatteet -ohje linjaa riskienhallintaprosessin yleiset strategiset tahtotilat ja tarkentaa niitä ansaintalogiikoittain. Ohjeessa asetetaan reunaehdot sille, miten toimivan johdon odotetaan järjestävän riskienhallintaprosessin OP Ryhmässä. Hyvän liiketavan periaatteet ovat ohjaavat periaatteet kaikkien tunnistettujen olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien osalta.

OP Ryhmän pankki- ja vakuutuspalveluiden tarjoamisen kautta mahdollistetaan asiakkaiden taloudellinen hyvinvointi, tarjotaan digitaalisia keinoja muissa kolmannen osapuolen palveluissa toimimiseen sekä mahdollistetaan asiakkaan arjen toiminta. Oikea-aikainen, laadukas ja sujuva palvelu sekä yhdenvertainen kohtelu edistävät asiakkaiden tyytyväisyyttä ja uskollisuutta ja mahdollistavat siten OP Ryhmän taloudellisen menestyksen.

OP Ryhmä edistää osaltaan Suomessa kansallista talousosaamisstrategiaa, jonka tavoitteena on vahvistaa kansalaisten talousosaamista ja taloudellista hyvinvointia. OP Ryhmä kehittää oman talouden hallinnan, varautumisen sekä säästämisen ja sijoittamisen palveluita, jotka auttavat sen asiakkaita pitämään taloutensa tasapainossa lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

OP Ryhmän perustehtävänä on edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. OP Ryhmän toiminta perustuu osuustoiminnallisuuteen; yhdessä tekemiseen ja menestyksen jakamiseen. OP Ryhmä on tunnistanut olennaisena myönteisenä vaikutuksena kuluttajien taloudellisen turvallisuuden varmistamisen ja osana tätä OP Ryhmä maksaa omistaja-asiakkailleen OP-bonuksia. OP-bonukset ovat OP Ryhmän osuuspankkien omistaja-asiakkaille tarkoitettu etu. OP-bonuksia kertyy henkilöasiakkaalle, joka on OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin omistaja-asiakas. Asiakkaidensa omistaman OP Ryhmän taloudellinen menestys näkyy eri tavoin omistaja-asiakkaille annettavina taloudellisina ja muina etuina: vuonna 2024 asiakkaille kertyviä OP-bonuksia korotettiin 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Vuonna 2024 OP Ryhmä maksoi omistaja-asiakkailleen yhteensä 314 miljoonaa euroa bonuksia. OP-bonuksia käytetään automaattisesti OP Ryhmän määrittelemien palvelumaksujen, palkkioiden, vakuutusmaksujen ja muiden erikseen määriteltyjen käyttökohteiden maksamiseen.

Työterveys ja -turvallisuus yritysasiakkaille

Asiakkaiden henkilökohtainen terveys ja turvallisuus on tunnistettu myönteiseksi vaikutukseksi OP Ryhmän vahinkovakuutusliiketoiminnassa, jossa Pohjola Vakuutus tarjoaa yritysasiakkaille kattavia työterveyden ja työturvallisuuden palveluita osana lakisääteistä työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta. Palveluiden tarkoituksena on tukea yritysasiakkaita työturvallisuuden kehittämisessä esimerkiksi työturvallisuuskatsausten ja -koulutusten avulla sekä auttaa asiakkaita ennakoimaan heidän toimialalleen olennaiset työturvallisuusriskit. Työterveyden ja työturvallisuuden palveluista laaditaan tuoteselosteet osaksi asiakasmateriaalia. Tuoteselosteet otetaan käyttöön vuoden 2025 aikana. Yritysasiakkaat saavat asiakasmateriaalista tietoa palveluiden sisällöstä sekä toteutusvaihtoehdoista.

Asiakkaiden terveys ja turvallisuus

OP Ryhmä voi myös vaikuttaa epäsuorasti kuluttajien terveyteen ja turvallisuuteen sijoittamalla sellaisiin hankkeisiin, jotka tukevat ihmisten hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. Vuonna 2024 tällaista sijoittamista on tehty OP-Kestävä Hyvinvointi -sijoitusrahastolla, joka sijoittaa yhtiöihin, joiden liiketoiminta tukee ihmisten ja yhteiskuntien kestävää hyvinvointia. Rahastoon valikoidut yhtiöt kehittävät esimerkiksi terveys- ja

hyvinvointipalveluita, ratkaisuja liittyen koulutus-, rahoitus- ja digitaalisten palveluiden sekä asuntojen saatavuuteen, terveellisempää ruokavaliota ja kestävää maataloutta.

Saavutettavuus

Saavutettavuusauditointien, asiakaspalautteen ja viranomaisten kautta tietoon tulleiden kanteluiden tai ilmoitusten kautta saadaan tietoa, mikäli palveluissa on puutteita tai huomautettavaa. Mahdolliset palveluiden käytön ongelmat ja saavutettavuusongelmat korostuvat asiakkaan iän tai esimerkiksi fyysisten ja psyykkisten rajoitteiden kautta. Kaikkien OP Ryhmän kanavien käyttö ei ole vielä täysin yhdenvertaista, mutta käynnissä olevien parannusten myötä tilanne kehittyy koko ajan parempaan suuntaan.

Tietosuoja

Asiakkaiden tietosuojaan liittyvät loukkaukset (esimerkiksi henkilötietojen vuotaminen tai muu yksityisyyden loukkaaminen), ja niistä seuraavat sakot, mainehaitat tai muut seuraamukset ovat riski OP Ryhmälle. OP Ryhmän kaltaisen toimijan on erittäin tärkeää suojella asiakkaidensa henkilötietoja ja taloudelliseen asemaan vaikuttavia tietoja, jotka ovat erityisesti rikollisten kiinnostuksen kohteena. Lisäksi esimerkiksi Pohjola Vakuutus käsittelee henkilövakuutuksessa luottamuksellisia ja arkaluonteisia tietoja, kuten potilastietoja.

Tietoturvan ja tietosuojan osalta OP Ryhmällä on toimintamallit, joilla havainnoidaan jatkuvasti palveluiden saatavuutta sekä mahdollisia poikkeamia. Tämän avulla varmistetaan asiakasvarojen turvallinen hallinnointi ja asiakastietojen pysyminen turvassa.

Asiakasvalinta

Asiakasvalinta on perusedellytys terveelle, kannattavalle ja luottamukseen perustuvalle toiminnalle rahoitus- ja vakuutusalalla. Asiakkaan tunteminen ja todentaminen ovat laissa säädetty velvollisuus, ja ne tulee varmistaa kaikissa asiakaskohtaamisissa. OP Ryhmän liiketoimintojen asiakasvalintaohjeilla ohjataan asiakasvalintaa ja toimintamalleja korkean riskin asiakkuuksien hoitamisessa sekä varmistetaan, että asiakasvalinnassa noudatetaan paitsi voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaisohjeita myös hyvää finanssitapaa.

Ihmisoikeudet

OP Osuuskunnan hallituksen hyväksymät OP Ryhmän ihmisoikeussitoumus ja -politiikka kattavat vastuun kunnioittaa asiakkaiden, eli kuluttajien ja loppukäyttäjien, ihmisoikeuksia sekä ehkäistä ja lieventää mahdollisesti heihin kohdistuvia haitallisia vaikutuksia. OP Ryhmä on sitoutunut ryhtymään korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli se on toiminnallaan aiheuttanut haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia. Mikäli se on myötävaikuttanut niiden tapahtumiseen, OP Ryhmä pyrkii tukemaan haitan aiheuttanutta tahoa korjaavien toimenpiteiden toteuttamisessa. Haitallisten vaikutusten ehkäisemiseen ja lieventämiseen liittyviä toimenpiteitä edistetään ja valvotaan jatkuvasti. Lisäksi OP Ryhmän palveluita kehitetään jatkuvasti vastaamaan paremmin erilaisten asiakasryhmien tarpeita.

OP Ryhmän Ihmisoikeuspolitiikka liittyy muutamiin tunnistettuihin olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin:

- pankki- ja vakuutuspalvelujen epätasa-arvoinen saatavuus ulkomaalaisille
- työturvallisuuskatselmukset
- pankkipalveluiden piiriin pääsemiseen liittyvät vaikeudet
- palveluiden saavutettavuus.

Ihmisoikeussitoumusta ja -politiikkaa on kuvattu tarkemmin osiossa S1-1.

OP Ryhmän toiminnassa ei todettu vuonna 2024 vakavia ihmisoikeusloukkauksia.

Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa (S4-2)

Edustajisto

Ylintä päätösvaltaa osuuspankeissa käyttää pankille kuuluvissa asioissa omistaja-asiakkaiden keskuudestaan valitsema edustajisto. Edustajiston tehtäviin kuuluu muun muassa osuuspankin tilinpäätöksen hyväksyminen ja merkittävien pankin toimintaa koskevien päätösten tekeminen. Pankeissa, joissa edustajistoa ei ole, ylintä päätösvaltaa käyttää osuuskunnan kokous, jonne kaikki kyseisen osuuspankin omistaja-asiakkaat voivat osallistua. Osuuskunnan kokouksella on osuuspankeissa sama päätösvalta ja tehtävät kuin edustajistolla.

Edustajiston jäsenet valitaan osuuspankeissa pääsääntöisesti joka neljäs vuosi pidettävissä edustajiston vaaleissa, joihin pankin omistaja-asiakkaat voivat asettua ehdokkaaksi. Jokaisella omistaja-asiakkaalla on käytettävissään yksi ääni, jolla he voivat vaikuttaa oman pankkinsa edustajiston muodostumiseen.

Osuuspankkien edustajiston kokouksen kutsuu kokoon osuuspankin hallitus. Kokouskutsu on sisällöltään ja määräajoiltaan toimitettava osuuskuntalain mukaisesti. Edustajisto kokoontuu osuuspankissa sääntömääräisesti kerran vuodessa, jonka lisäksi edustajiston jäsenet voivat osallistua erilaisiin koulutuksiin. Edustajiston tehtäviin kuuluu muun muassa

osuuspankin tilinpäätöksen hyväksyminen ja merkittävien pankin toimintaa koskevien päätösten tekeminen.

Kysely

OP Ryhmä toteuttaa vuosittain omistaja-asiakkaille kyselyn, jonka avulla omistaja-asiakkaat voivat vaikuttaa oman osuuspankkinsa toimintaan sekä äänestää teoista paikallisen luonnon ja ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kyselyyn saatiin vuonna 2024 lähes 85 000 vastausta.

ESG-foorumi

OP Ryhmän ESG-foorumissa on mukana toimijoita, jotka edustavat laajasti asiakaskuntaa ja erilaisia sidosryhmiä. Lisäksi ESG-foorumissa on edustettuna tahoja, jotka edustavat erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä. Muun muassa tätä kautta OP Ryhmä saa tietoa eri ihmisryhmien kohtaamista haasteita. Lisäksi tuote- ja palvelukehityksessä pyritään ottamaan mukaan henkilöryhmiä, joilla voi olla haasteita tiettyjen palveluiden käyttämisessä. ESG-foorumia on kuvattu tarkemmin osiossa S3-2 ja ESRS2 SBM-2.

Asiakasymmärrys

OP Ryhmän asiakasymmärryksestä vastaava toiminto (Customer Insight, CI) tuottaa asiakasymmärrystä esimerkiksi osallistamalla asiakkaita. Asiakkaita osallistetaan palvelu- ja tuotekehitykseen tarpeen mukaan ja asiakaspalautteita hyödynnetään toiminnan kehittämiseen. Toiminto vastaa myös asiakastutkimusten tekemisen ohjeistuksesta ja toimintamallin kuvauksesta. Asiakastutkimusten tuloksista ja asiakaskokemuksen kehityksestä raportoidaan säännöllisesti OP Osuuskunnan johtokunnalle.

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi (S4-3)

Palautekanavat

OP Ryhmällä on erilaisia kanavia asiakkaille palautteita ja valituksia varten sekä prosessit näiden käsittelyä varten.

OP Ryhmällä on käytössään OP Ryhmän perustama ja hallinnoima asiakaspalautekanava, joka on saatavilla op.fi -sivustolla kolmella kielellä (suomi, ruotsi, englanti). Lisäksi OP Ryhmällä on kanava, jossa voi tehdä oikaisupyynnön, jos on tyytymätön palveluihin tai ratkaisuihin. Näiden lisäksi henkilöllä on mahdollisuus antaa palautetta digipalveluiden saavutettavuudesta erillisessä kanavassa. Oikaisupyyntökanava ja saavutettavuuspalautteen antamiseksi perustettu kanava ovat OP Ryhmän ylläpitämiä. OP Ryhmän yhtiöiden käytössä on myös ulkopuolisen tahon ylläpitämä ilmoituskanava rikkomuksista ja väärinkäytöksistä (whistleblowing-ilmoitus), jota on kuvattu tarkemmin osiossa G1-1. Kanavien lisäksi palautetta voi antaa toimihenkilölle konttorissa tai puhelimitse.

Palautteen käsittely

Sääntely ja OP Ryhmän ohjeistus edellyttävät, että valitusten käsittelyyn on nimetty toiminto tai henkilö, jonka avulla valitukset tutkitaan oikeudenmukaisesti ja mahdolliset eturistiriidat havaitaan ja niitä voidaan lieventää. Asiakasvalitusvastaava huolehtii yhdessä muiden vastuullisten toimintojen kanssa siitä, että asiakkaiden jättämät valitukset ja palautteet kirjataan asianmukaisesti oikeisiin järjestelmiin ja valvoo, että valitukset ja palautteet käsitellään sisäisen Asiakasvalitusten käsittely -ohjeistuksen mukaisesti. OP Ryhmän liiketoimintasegmenteillä on omia täydentäviä asiakasvalitusohjeitaan, jotka sisältävät asiakasvalituksien käsittelyyn liittyvät periaatteet, toimintatavat sekä raportointi- ja arkistointiohjeet.

Vastaukset asiakasvalituksiin annetaan ilman aiheetonta viivytystä. Asiakasvalitusten vastaanottamisesta sekä käsittelyprosessista ja sen etenemisestä kerrotaan yleisesti asiakkaille op.fi -verkkosivustolla sekä Vahinkoapu -sivustolla. Asiakkaalle voidaan myös ilmoittaa valituksen vastaanottamisesta ja arvioidusta käsittelyn kestosta sekä henkilöstä, jonka puoleen voi tarvittaessa olla yhteydessä. Lisäksi muutoksenhausta kerrotaan vakuutusten tuoteoppaissa ja vakuutusehdoissa sekä muutoksenhakuohjeissa.

Asiakasvalitukset ja muut palautteet kirjataan asiakastietojärjestelmään vastuullisten roolien toimesta. Jos asiakasvalitus on tehty suullisesti, valituksen vastaanottaja dokumentoi valituksen kirjalliseen muotoon ja tallentaa sen samalla tavalla kuin kirjallisesti vastaanotetun valituksen.

Kaikki asiakasvalitukset rekisteröidään ajan tasaisesti ja kattavasti asiakasvalitus- ja palauterekistereihin. Asiakasvalituksiin liittyvät havainnot raportoidaan säännöllisesti ja tarvittaessa välittömästi sisäisessä ohjeessa määritellyllä tavalla. Kukin raportointivelvollinen OP Ryhmän yhtiö raportoi pankki- ja sijoituspalveluita sekä vakuutuspalveluita koskevat valitukset Finanssivalvonnalle säännöllisesti viranomaisen antamien ohjeiden mukaisesti.

Asiakasvalitusvastaavan vastuulla on seurata asiakasvalitusten käsittelyä jatkuvasti. Seurannan avulla varmistetaan, että toistuvat ja systemaattiset virheet sekä oikeudelliset ja toiminnalliset riskit havaitaan ja niihin puututaan. Seurannassa tulee analysoida yksittäisten valitusten syitä valitustyyppien yhteisten perussyiden havaitsemiseksi ja arvioida, vaikuttavatko kyseiset perussyyt myös muihin prosesseihin tai tuotteisiin – myös

niihin, joita valitus ei suoraan kosketa. Lisäksi asiakasvalitusvastaavan vastuulla on korjata mahdollisuuksien mukaan kyseiset perussyyt.

OP Ryhmän asiakasasiamies käsittelee aiemmista käsittelijöistä riippumattomasti pankki- ja varallisuudenhoidon sekä vakuutuksen palveluihin sekä kiinteistönvälityspalveluihin liittyvät oikaisupyynnöt. Asiakasasiamies tutkii, onko osuuspankin tai muun OP Ryhmän palveluntarjoajan asiakasvalitukseen antama vastaus lain, sopimusehtojen, oikeuskäytännön ja hyvän pankki-, vakuutus- tai välitystavan mukainen. Ammattimaista sijoitustoimintaa koskevien reklamaatiopäätösten käsittely ei kuitenkaan kuulu asiakasasiamiespalvelun piiriin.

OP Ryhmän keskusyhteisön Compliance-toiminto seuraa asiakasvalitusten kohteita ja valvoo noudatettavien menettelytapojen asianmukaisuutta toiminnan kehittämisen näkökulmasta. Compliance hyödyntää asiakasvalitusten valvonnassa sisäisissä tietojärjestelmissä olevia tietoja ja tekee tarvittaessa myös erikseen asiakasvalituksista valvontakyselyitä.

Jokaisella palvelun käyttäjällä on oikeus lähettää palautetta saavutettavuudesta ja saada vastaus vähintään kahden viikon kuluessa. Digipalvelulaki velvoittaa palveluntarjoajia tarjoamaan palautekanavan, jonka kautta jokaisella on oikeus lähettää saavutettavuutta koskevaa palautetta sekä pyytää tarkennuksia palvelujen saavutettavuuteen liittyen. Palautteeseen tulee vastata 14 vuorokauden sisällä. Mikäli palautteeseen ei vastata lain määräajassa tai vastaus ei tyydytä palautteen antajaa, voi hän tehdä saavutettavuuskantelun valvovalle viranomaiselle. Saavutettavuuspalautelomake löytyy op.fi-verkkosivujen alatunnisteesta.

OP Ryhmässä asiakaspalautteen määrää seurataan ja seurannan perusteella arvioidaan, ovatko asiakkaat löytäneet oikeat asiakaspalautekanavat. Lisäksi whistleblowing-kanava on julkisesti esitelty op.fi-sivustolla. Whistleblowing-kanavan ilmoittajien suojelua on kuvattu tarkemmin G1-1 osiossa.

Asiakasvalitusten ja saavutettavuuspalautteiden osalta kaikki näihin kanaviin saapuneet ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja sisäisen toimintaohjeen mukaisesti viipymättä. Dokumentaatio ja tapauskohtaiset asiakirjat säilytetään keskitetyssä rekisterissä rajatuin käyttöoikeuksin.

Lisäksi edustajiston kautta osuuspankeissa voidaan käsitellä asioita, joilla voi olla vaikutusta paikallisyhteisöjen jäseniin sekä asiakkaisiin. Jokaisella omistaja-asiakkaalla on käytettävissään yksi ääni, jolla he pääsevät vaikuttamaan oman pankkinsa edustajiston muodostumiseen.

OP Ryhmä ei vuonna 2024 arvioinut haitallisten vaikutusten korjaavien toimenpiteiden tehokkuutta erikseen.

Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus (S4-4)

Työterveyden ja työturvallisuuden palvelut

Pohjola Vakuutus tuottaa työterveyden ja työturvallisuuden palveluita lakisääteisen työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen ottaneille yritysasiakkaille. Työterveyden ja työturvallisuuden palvelukonseptia kehitettiin vuoden 2024 aikana. Työterveyden ja työturvallisuuden palveluiden kehittäminen on jatkuvaa ja parantavia toimenpiteitä tehdään tarvittaessa.

Pohjola Vakuutus tarjoaa työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen ottaneille yritysasiakkailleen internetselaimessa käytettävää riskienhallintapalvelua, jonne asiakkaat voivat kirjata omia työturvallisuushavaintojaan ja tehdä arviointeja työolojen ja työtehtävien turvallisuudesta. Palvelun avulla asiakkaat voivat kerätä tietoa, seurata toimintaa ja käynnistää korjaustoimenpiteitä. Lisäksi osana vahinkovakuutusliiketoiminnan työterveyden ja työturvallisuuden palveluita, OP Ryhmä tarjoaa asiantuntijatukea, analysointipalveluita, koulutusta, sekä työturvallisuuskatselmuksia lakisääteisen työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen ottaneille yritysasiakkailleen. Pohjola Vakuutus on vakuutusasiakkaisiin aktiivisesti yhteydessä, mikä mahdollistaa yhteisen ymmärryksen kasvattamisen asiakkaiden riskeistä ja vahingoista. Tietojen avulla Pohjola Vakuutus kehittää tarjontaansa sekä auttaa yritysasiakkaitaan ennaltaehkäisemään työterveyteen ja työturvallisuuteen liittyviä riskejä.

Pohjola Vakuutuksen työterveyden ja työturvallisuuden palveluille asetetut mittarit eivät ole osa OP Ryhmän vastuullisuusohjelman tavoitteita ja mittaristoa, mutta palveluiden onnistumista seurataan esimerkiksi asiakaskontaktien määrällä, sujuvuudella sekä suositteluhalukkuudella. Lisäksi seurataan uusien työterveyden ja työturvallisuuden palveluiden kehittämistä. Palveluille on asetettu myös muita vahinkovakuutuksen sisäisiä, liiketoiminnallisia tavoitteita.

Terveysvakuuttajana OP Ryhmällä on mahdollisuus vaikuttaa positiivisesti asiakaskuntansa terveyteen ja parantumiseen tapaturman tai sairauden kohdatessa. Pohjola Vakuutuksen korvauspalveluiden terveydenhuollon laaja kumppaniverkosto takaa asiakkaille maanlaajuisen palveluverkoston, joka mahdollistaa nopean hoitoon pääsyn ja avun saannin.

Kyberturvallisuus

OP Ryhmässä seurataan aktiivisesi verkkopalvelun ja kanavien toimivuutta ja ajantasaisuutta sekä varmistetaan palveluiden toimintavarmuus. Mahdollisiin toimintahäiriöihin puututaan viipymättä. Kyberhyökkäyksillä voi olla negatiivisia vaikutuksia OP Ryhmän asiakkaisiin, mikäli hyökkäyksellä onnistutaan estämään palveluiden saatavuus tai vaarantamaan tietoturvallisuus tai tietojen luotettavuus murtautumalla tietojärjestelmiin.

OP Ryhmä hallitsee kyberturvallisuusriskejä kattavalla kyberturvallisuuden hallintamallilla, joka jakautuu hallintaan, suojaukseen, havainnointiin ja reagointiin. Kyberturvallisuuden kokonaisvaltainen hallinta sisältää:

- henkilöstön koulutuksen ja osaamisen ylläpidon
- henkilöstö- ja tilaturvallisuuden
- tietoturvallisen kehittämisen toimintatavat ja kyvykkyydet
- identiteetin ja pääsynhallinnan
- sovellusturvallisuuden
- tietojärjestelmien ja tietoliikenteen kerroksittaisen suojaamisen tietoturvakyvykkyyksillä
- toimittajien ja pilvipalveluiden turvallisuudenhallinnan
- jatkuvuuden hallinnan ja jatkuvan testauksen.

Asiakasviestintä ja markkinointi

OP Ryhmällä on velvollisuus varmistaa, että kuluttajien ja loppukäyttäjien saatavilla on luotettavaa ja laadukasta tietoa OP Ryhmästä. Väärän tiedon antaminen joko OP Ryhmän omassa viestinnässä ja markkinoinnissa tai ryhmän sijoituskohteiden osalta voi aiheuttaa asiakkaalle taloudellista haittaa. Markkinointia ja asiakasviestintää ohjaavat markkinoinnin ohjeistukset, joiden tarkoituksena on varmistaa, että OP Ryhmän markkinoinnissa noudatetaan sääntelyä, viranomaisohjeita ja muita menettelyjä koskevia periaatteita. Toimialasta johtuen OP Ryhmän markkinointiin sovelletaan finanssialan erityissääntelyä. Markkinoinnissa ja asiakassuhteessa ei saa antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja, jos tiedot ovat omiaan johtamaan siihen, että kuluttaja tekee ostopäätöksen tai muun palveluun liittyvän päätöksen, jota hän ei ilman annettuja tietoja olisi tehnyt. Markkinoinnissa tai asiakassuhteessa ei saa jättää antamatta olennaisia tietoja, jotka kuluttaja tarvitsee ostopäätöksen tai muun tavaraan tai palveluun liittyvän päätöksen tekemiseksi ja joiden puuttuminen on omiaan johtamaan siihen, että kuluttaja tekee päätöksen, jota hän ei olisi riittävin tiedoin tehnyt. Mikäli asiakas on markkinoinnin tai asiakassuhteiden yhteydessä saanut virheellistä tietoa tai jäänyt vaille olennaista tietoa, OP Ryhmä korjaa toimintaansa viipymättä ja hyvittää asiakkaalle mahdollisesti aiheutuneen vahingon.

Tuotteiden ja palveluiden saatavuus

Tuotteiden ja palveluiden saatavuuteen vaikuttavat eri asiakkaiden tarpeet ja markkinointikanavien saatavuus. Jos asiakas ei pääse pankkipalveluiden piiriin esimerkiksi fyysisen vamman tai heikkojen digitaitojen vuoksi, voi tästä aiheutua erinäisiä negatiivisia vaikutuksia asiakkaalle. OP Ryhmä on tunnistanut, että sen asiakaskunnassa on ryhmiä, joille käytännöllisin vaihtoehto tiettyjen pankki- ja vakuutusasioiden hoitoon on konttoriasiointi tai asiointi tulkin välityksellä. OP Ryhmässä tarjotaan täten erilaisia asiakasryhmiä tukevia palveluita.

OP Ryhmän palveluiden saavutettavuuteen liittyen palvelujen laatu varmistetaan osaamisen kehittämisellä, tunnistettujen puutteiden aktiivisella korjaamisella sekä käytettyjen kehitysprosessien päivityksillä ja kattavilla ohjeistuksilla. Henkilö- ja yritysasiakkaille tarjottavia digitaalisia palveluja parannetaan jatkuvasti saavutettavuuden osalta. Uusissa lanseerattavissa palveluissa saavutettavuus huomioidaan alusta alkaen nykystandardien mukaisesti. Keskeisten OP Ryhmän verkko- ja mobiilipalveluiden saavutettavuutta ja helppokäyttöisyyttä kehitetään jatkuvasti. Mobiilipalveluissa voi asioida esimerkiksi sormenjälkitunnistamisella ja avainlukulistoja tarjotaan myös pistekirjoituksella. OP Ryhmä kehittää palvelumallejaan laadukkaan henkilökohtaisen palvelun tarjoamiseksi tilanteissa, joissa digitaalinen palvelu ei vastaa asiakkaan tarpeisiin.

Digitaidot ovat keskeisessä osassa kuluttajien oman talouden hallintaa. Vastuullisuusohjelmansa mukaisesti OP Ryhmä opastaa palveluidensa ja järjestämiensä tapahtumien kautta digitaitoja ja turvallista pankkiasioiden hoitoa erityistä tukea tarvitseville asiakkaille. Opastuksissa opastetaan myös suojautumaan huijauksilta.

Maksupalvelulaki vaatii pankkia kertomaan kuluttaja-asiakkaalle ennen sopimuksen allekirjoitusta, millä kielellä sopimus on tarkoitus tehdä ja mitä kieliä sopimussuhteen aikana voidaan käyttää. Lisäksi laissa säädetään, että lain vaatimat pakollisen tiedot, kuten tiedot tilitapahtumista (tiliotteet), hinnaston ja ehtojen muutosilmoitukset ja maksun

katteettomuusilmoitukset, on annettava suomeksi tai ruotsiksi, ellei asiakkaan kanssa sovita muun kielen käyttämisestä. Vaikka maksupalvelulain mukaisesti lain vaatimat pakolliset tiedot on annettava ainoastaan suomeksi ja ruotsiksi, OP Ryhmä tarjoaa palvelua myös englanniksi. Asiakas voi asioida lähes kaikissa osuuspankkien konttoreissa ja etäneuvottelussa myös englanniksi. Lisäksi OP Ryhmän asiakaspalvelussa sekä digitaalisissa palveluissa OP-mobiilissa ja op.fi-sivustolla asiointi on mahdollista kaikilla kolmella kielellä. Jos asiakas tarvitsee tulkkia, hänen on hankittava ja kustannettava tulkki itse. Kielen saavutettavuutta parantamalla voidaan luoda yhdenvertaisempia mahdollisuuksia eri asiakkaille ja parantaa asiakkaiden tilannetta erityisryhmissä. Esimerkiksi OP Uusimaa pilotoi vuonna 2024 monikielistä asiakaspalvelua.

Tunnistetut tapaukset

Raportointikaudella ei tullut tietoon OP Ryhmän kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin liittyviä vakavia ihmisoikeusongelmia tai ihmisoikeuksien loukkauksiin liittyviä tapauksia. Seuranta on näiden tekijöiden osalta tällä hetkellä osittain puutteellista, ja OP Ryhmä kehittää prosessejaan edelleen, jotta se saisi tiedon entistä varmemmin sen toiminnasta mahdollisesti aiheutuvista haitallisista ja/tai vakavista ihmisoikeusvaikutuksista. OP Ryhmä pyrkii muun muassa varmistamaan, että asiakkaat ovat tietoisia käytössään olevista yhteydenottokanavista.

Raportointikaudella ei ollut kohdistettuna resursseja nimenomaisesti olennaisten vaikutusten hallintaan, mutta OP Ryhmän eri henkilöiden työkuvaan kuuluu näiden asioiden seuraaminen, kuten saavutettavuuden parantaminen tai muutoin palveluiden kehittäminen. OP Ryhmä ei myöskään tällä hetkellä seuraa toimien vaikuttavuutta, vaan tätä on vielä kehitettävä edelleen.

Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet (S4-5)

Työterveyden ja työturvallisuuden palvelut

Pohjola Vakuutuksen tarjoamille työterveyden ja työturvallisuuden palveluille ei ole asetettu julkisia tavoitteita, sillä palveluiden kehitystyö jatkuu alkuvuoteen 2025. Työterveyden ja työturvallisuuden palveluiden hyötyä asiakkaille seurataan sisäisten mittareiden avulla. Pohjola Vakuutuksen työterveyden ja työturvallisuuden palveluita hankkivia asiakkaita ei vielä ole osallistettu OP Ryhmän tavoiteasetantaan. Työterveyden ja työturvallisuuden palveluita tarjoamalla Pohjola Vakuutus pyrkii kuitenkin minimoimaan ja ennaltaehkäisemään yritysasiakkaille tapahtuvia henkilövahinkoja, mikä on asiakkaan ja OP Ryhmän yhteinen etu.

Digitaitojen tukeminen

OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaan on määritelty keskeiset tavoitteet erillisen olennaisuusanalyysin perusteella. Analyysin toteuttamiseen osallistui sekä ulkoisia että sisäisiä OP Ryhmän sidosryhmiä. Yhteydenpito kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa perustuu suoraan asiakkaiden kanssa käytävään keskusteluun ja tiedonkeruuseen, kuten asiakaspalautteisiin ja tutkimuksiin, sekä laillisten edustajien ja muiden tahojen, kuten esimerkiksi osuuspankkien edustajistojen ja OP Ryhmän ESG-foorumin yhteisöjäsenten, kanssa käytävän vuorovaikutuksen kautta. Vastuullisuusohjelma sisältää tavoitteen, että OP Ryhmä avustaa monin tavoin erityistä tukea tarvitsevia asiakkaita raha- ja vakuutusasiointinsa hoitamisessa itsenäisesti ja helposti sekä edistää asiakkaidensa digitaitoja. Tavoite: Kohdatut asiakkaat digitaito-opetuksissa, lkm 20 000/vuosi. Vuonna 2024 opastuksissa kohdattiin 43 904 henkilöä.

Muut vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet

Muiden olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien osalta ei ole asetettu tavoitteita. Näitä kuitenkin seurataan esimerkiksi saavutettavuusauditointien, asiakaspalautteen ja viranomaisten kautta tietoon tulleiden kanteluiden tai ilmoitusten kautta. Näin saadaan tietoa, mikäli palveluissa on puutteita tai huomautettavaa. Asiakaspalautetta kerätään laajasti OP Ryhmän yhteisissä kanavissa sekä asiakaskohtaamisissa. Kaikki asiakaspalautteet kerätään yhteen järjestelmään, jossa on mahdollista seurata palautteen käsittelyn tilaa. Tietosuojaloukkauksien määrää seurataan ja näitä pyritään välttämään. OP Ryhmällä on EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisessa roolissa toimiva tietosuojavastaava. Rekisteröidyt tahot voivat ottaa yhteyttä tietosuojavastaavaan kaikissa asioissa, jotka liittyvät heidän henkilötietojensa käsittelyyn ja tietosuoja-asetukseen perustuvien oikeuksiensa käyttöön. OP Ryhmä seuraa asiakkaidensa henkilötietojen käsittelyyn ja yksityisyydensuojaan liittyviä asiakasvalituksia sekä henkilötietojen tietoturvaloukkauksien määrää. OP Ryhmällä ei ole mahdollisuutta seurata luotettavalla tavalla epäsuoraa vaikutustaan palveluidensa käyttäjien taloudelliseen hyvinvointiin tai terveyteen tai palveluiden piiriin pääsemistä.

Hallinnolliset tiedot

G1 - Liiketoiminnan harjoittaminen 332

G1 Liiketoiminnan harjoittaminen

Liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri (G1–1)

Toimintatapa ja kulttuuri

OP Ryhmän ketterän toimintakulttuurin avulla tavoitellaan parempaa asiakaskokemusta, työntekijäkokemusta ja toiminnan tehokkuutta. Toimintatavan ytimessä ovat neljä periaatetta: asiakas on toiminnan keskiössä, vastuu on itseohjautuvilla ja moniosaavilla tiimeillä, muutoksiin reagoidaan nopeasti ja toiminta on läpinäkyvää. Periaatteet ohjaavat kaikkien OP Ryhmän työntekijöiden toimintaa ylimmästä johdosta aina asiakasrajapintaan asti. Ketterä toimintatapa mahdollistaa aktiivisen osaamisen kehittämiseni, toimintaa parannetaan jatkuvasti ja muuttuviin tilanteisiin pystytään reagoimaan nopeasti, mikä luo vahvan pohjan yhdessä menestymiselle myös tulevaisuudessa. Toiminta on läpinäkyvää, keskustelukulttuuri avointa ja esteet nostetaan rohkeasti esiin ja niitä ratkotaan aktiivisesti. Tarvittaessa tavoitteita ja työtä arvioidaan uudelleen ja priorisoidaan päättäväisesti.

OP Ryhmän ketterän toimintatavan ja kulttuurin muutosta ja vaikuttavuutta johdetaan ja seurataan aktiivisesti. Muutoksesta luodaan tilannekuva johtokunnalle kahdesti vuodessa ja johtokunta päättää toimintatavan kehitystoimenpiteistä. OP Ryhmän toimintakulttuurissa korostetaan jatkuvan parantamisen tärkeyttä: tiimit ja toiminnot arvioivat vähintään kvartaaleittain toimintaansa ja sen kehityskohteita sekä päättävät tarvittavista kehitysaskeleista.

OP Ryhmässä mitataan henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia kahdesti vuodessa Pulssi- ja Henkilöstötutkimuksilla. Ketterä Pulssi -mittauksessa OP Ryhmän kokonais-eNPS on noussut viime vuodet tasaisesti.

Hallintoelinten monimuotoisuus

OP Ryhmän monimuotoisuusperiaatteet sisältyvät OP Ryhmän luotettavan hallinnon periaatteisiin, jotka hallitus hyväksyy. Hallintoneuvosto vahvistaa periaatteet hallinnon monimuotoisuutta koskevien kohtien osalta. Monimuotoisuusperiaatteiden mukaisesti tavoitteena on ollut, että osuuspankkien ja OP Osuuskunnan hallituksissa ja hallintoneuvostoissa sukupuolten edustus on suhteessa vähintään 60/40 prosenttia.

OP Ryhmä on viimeisen kahden vuoden ajan edistänyt hallintoelintensä monimuotoisuutta erityisesti sukupuolijakauman tasapainottamisen osalta. Vuonna 2022 OP Ryhmän

vastuullisuusohjelmassa asetettiin yllä mainittu koko ryhmää koskeva tavoite, jonka mukaan osuuspankkien ja keskusyhteisön hallintoneuvostojen ja hallituksien kokoonpanoissa sukupuolet ovat edustettuina ryhmätasolla vähintään 40 prosenttia vuoteen 2025 mennessä. Tämä on osaltaan vauhdittanut kehitystä myös pankeissa. Tavoiteasetannassa kuultiin sisäisiä sidosryhmiä, mukaan lukien jäsenosuuspankkeja, ja ryhmätason tavoite saavutettiin jo vuonna 2024.

Lisäksi vähittäispankkitoiminnan ohjaus on viimeisen parin vuoden ajan kiinnittänyt erityistä huomiota osuuspankkien hallintoelinten sukupuolijakaumatavoitteen saavuttamiseen: jos tavoite ei ole täyttynyt, pankki on laatinut suunnitelman tavoitteen saavuttamiseksi. Lisäksi OP Osuuskunnan hallitus seuraa nykyisin vuosittain osuuspankkien hallintoelinten sukupuolijakaumatavoitteen saavuttamista. Edellä mainitut toimenpiteet ovat parantaneet tilannetta merkittävästi, mutta kaikki OP Ryhmän hallintoelimet eivät vielä täytä 60/40-tavoitetta.

Osakeyhtiölakiin lisättiin uudet säännökset pörssiyhtiöiden hallitusten sukupuolijakauma-tavoitteesta ja sen laskentaperiaatteista. Vastaavat määräykset on otettu mukaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin (2025). OP Ryhmän monimuotoisuusperiaatteet päivitettiin 10.12.2024 vastaamaan osakeyhtiölain ja hallinnointikoodin sukupuolijakauman laskentaperiaatteita.

Päivitettyjen monimuotoisuusperiaatteiden mukaisena tavoitteena on, että osuuspankkien, OP Osuuskunnan ja sen luottolaitostytäryhtiöiden hallituksissa, Pohjola Vakuutuksen hallituksessa sekä osuuspankkien ja OP Osuuskunnan hallintoneuvostoissa molemmat sukupuolet ovat edustettuina vähintään suhteessa 60/40 prosenttia. Tavoitetta seurataan keskiarvona kaikkien toimielinten kesken. Hallintoelinten sukupuolijakauma lasketaan osakeyhtiölain ja hallinnointikoodin pörssiyhtiöiden hallitusten sukupuolijakaumatavoitetta koskevan laskentataulukon pyöristyssääntöjen mukaisesti. OP Osuuskunnan muissa merkittävissä tytäryhtiöiden hallituksissa tulee olla molempien sukupuolten edustus.

Osuuspankkien ja keskusyhteisön tytäryhtiöiden hallintoelinten osalta edellä mainitut tavoitteet tulee täyttää 30.6.2026 mennessä (pl. sulautumishankkeessa olevat osuuspankit). Osuuspankkien yhdistyessä muodostuvan osuuspankin hallintoelinten tulee täyttää sukupuolten välisen monimuotoisuuden tavoitteet kolmen vuoden siirtymäajan kuluessa pankkien sulautumisen täytäntöönpanosta. Tavoitteen saavuttamiseksi ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoelimen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoelimessä vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Keskusyhteisön valvonta

OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan on talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 17 §:n nojalla annettava yhteenliittymään kuuluville yrityksille ohjeita laissa määritellyistä asioista. Yhteenliittymälaki velvoittaa keskusyhteisön valvomaan keskinäisessä vastuussa olevien jäsenpankkien toimintaa sekä toiminnan sääntelyn ja sisäisen ohjeistuksen mukaisuutta. OP Ryhmässä on käytössä sisäinen ratingmalli, jonka avulla arvioidaan pankin toimintaa sen riskiaseman sekä toiminnan laadun näkökulmista. Ratingmalli mm. heijastaa pankin toimintaa suhteessa viranomaisten pankkitoiminnalle asettamien vaateiden, hyvän pankkitavan ja OP Ryhmän hallintoneuvoston linjaamiin tavoitteisiin, jotta pankin toiminta ei aiheuttaisi ongelmia tai maineriskiä OP Ryhmälle. Ratingmallin ympärille on rakennettu ohjausmalli, jonka vahvuus kasvaa pankin ratingin heiketessä. Näin varmistetaan pankin toiminnan korjaaminen mahdollisten puutteiden ilmetessä.

Hyvän liiketavan periaatteet

Kaikkien OP Ryhmän työntekijöiden on noudatettava OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteita roolista, asemasta tai toimipaikasta riippumatta. OP Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt ja hallintoneuvosto on vahvistanut Hyvän liiketavan periaatteet, ja jokaisen OP Ryhmään kuuluvan yhteisön johdon vastuulla on, että periaatteita noudatetaan. Yhteisöjen hallitusten vastuulla on valvoa, että näin toimitaan. OP Ryhmän henkilöstön ja hallinnon jäsenten on tunnettava periaatteet hyvin ja noudatettava niitä jokapäiväisessä työssään. OP Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt täsmentäviä toimintokohtaisia politiikkoja ja ohjeita periaatteiden soveltamiseksi käytäntöön.

Hyvän liiketavan periaatteet on ohjeistettu henkilöstölle ja ovat saatavilla OP Ryhmän intranet-sivuilla. Hyvän liiketavan periaatteiden ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain ja koko OP Ryhmän henkilöstön tulee suorittaa periaatteita koskeva verkkokoulutus vuosittain, mitä esihenkilöt valvovat henkilötasolla. OP Ryhmän keskusyhteisökonsernin yhtiöiden ja osuuspankkien hallinnon jäseniltä edellytetään verkkokoulutuksen kertasuoritusta. Hyvän liiketavan periaatteiden noudattaminen ja oman tietämyksen jatkuva päivittäminen periaatteisiin liittyen on kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien ja hallinnon jäsenien vastuulla. OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteiden noudattaminen on lähtökohta ryhmän strategian, vision ja arvojen toteutumiselle käytännössä.

Toimittajien vastuullisuusvaatimukset

Osana toimittajan hyväksyntäprosessia OP Ryhmän sopimustoimittajien edellytetään sitoutuvan noudattamaan OP Ryhmän Toimittajan vastuullisuusvaatimuksissa

(Supplier Code of Conduct) esitettyjä liiketoiminnan eettisiä periaatteita. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset on hyväksynyt OP Osuuskunnan hallintoneuvosto. Muutokset sisältöön on hyväksynyt Hankintapalveluiden johto ja OP Ryhmän johtokunnan alainen ESG-toimikunta. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset sisältävät periaatteita liittyen toimittajan lainmukaisuuteen, ihmisoikeuksiin ja työtekijöiden oikeuksiin, työterveyteen ja -turvallisuuteen, liiketoiminnan eettisyyteen, ympäristöön ja toimitusketjun vastuullisuuteen. Vaatimusten noudattamista seurataan muun muassa osana toimittajajohtamista ja säännöllistä toimittajahallinnan kyselyä sekä toimittaja-auditoinneissa. Vuoden 2024 aikana Toimittajan vastuullisuusvaatimusten sisältöä on päivitetty vastaamaan entistäkin tarkemmin OP Ryhmän vaatimuksia. Vuoden 2024 loppuun mennessä hankintakuluperusteisesti 97 prosenttia sopimustoimittajista on sitoutunut OP Ryhmän vastuullisuusperiaatteisiin. Vuonna 2025 OP Ryhmä jatkaa aktiivisesti toimittajien sitouttamista vastuullisuusperiaatteisiin.

Operatiiviset riskit ja compliance

OP Ryhmän liiketoiminta ja yhtiöt huomioivat ja kartoittavat säännöllisesti toimintaansa liittyvät operatiiviset riskit. Riskikartoitukset perustuvat liiketoiminnan ja yhtiöiden itsearvioon toiminnan operatiivisista riskeistä ja niiden hallinnasta. Kartoitusprosessin mukaisesti kukin liiketoiminta ja yhtiö tunnistaa ja arvioi olennaisimmat toimintaansa kohdistuvat operatiiviset riskit.

Liiketoimintojen ja yhtiöiden tekemien riskikartoitusten lisäksi OP Ryhmän keskusyhteisön Compliance on tehnyt liiketoiminnoista riippumattoman riskiarvion eturistiriitojen hallintaan ja korruption estämiseen liittyvistä riskeistä. Eturistiriitoihin ja korruptioon liittyvät riskit eivät nousseet merkittävälle tasolle Compliancen tekemässä riskiarviossa vuonna 2024. Potentiaalisen korruptioon liittyvän riskin arvioitiin kuitenkin kohdistuvan keskeisesti hankintaan ja asiakasliiketoimintaan, joissa käydään neuvotteluja ulkopuolisten toimittajien, palveluntarjoajien ja asiakkaiden kanssa.

Sääntelyn, ohjeistuksen ja menettelytapojen noudattamisen valvonta on osa liiketoiminnan päivittäistä toimintaa. Compliance valvoo riskiperusteisen valvontasuunnitelmansa mukaisesti sääntelyn ja ohjeistusten noudattamista. Compliancen vuoden 2025 valvontasuunnitelmaan sisältyy eturistiriitojen hallintaan ja korruption estämiseen kohdistuva valvonta.

Compliancen vastuulla on myös eturistiriitojen hallinnan ja korruption estämisen ohjeistaminen ja koulutus OP Ryhmässä. OP Osuuskunnan hyväksymä Eturistiriitojen hallinta ja korruption estäminen -ohje sitoo kaikkia OP Ryhmään kuuluvia yhteisöjä sekä yhteisöjen hallinto-, johto- ja toimihenkilöitä. OP Ryhmässä on käytössä korruption vastaisen YK:n yleissopimuksen mukaisesti korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevat toimintaperiaatteet. Ylin vastuutaso Eturistiriitojen hallinta ja korruption estäminen -ohjeeseen liittyen on OP Osuuskunnan johtokunnan alainen ohjaus- ja compliance -toimikunta. Ohjeistuksessa on tunnistettu tosiasiallisia ja mahdollisia eturistiriitoja sekä annetaan ohjeet eturistiriitojen hallitsemiseksi ja korruption estämiseksi OP Ryhmässä. Ohjeistuksessa on määritelty kriteerit sekä hyväksymis- ja rekisteröintimenettelyt lahjojen ja vieraanvaraisuuden antamiseen ja vastaanottamiseen. Tunnistetut mahdolliset korruptiotilanteet on ilmoitettava, selvitettävä ja rekisteröitävä. Eturistiriitojen hallinnan ja korruption estämisen ohjeistuksen ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain, jolloin voidaan pienentää riskejä korruption ja lahjonnan tunnistamisessa ja koulutuksessa epäonnistumisessa sekä tapausten raportoinnissa.

OP Ryhmä kannustaa henkilöstöään nostamaan esille epäkohtia ja keskustelemaan niistä avoimesti organisaation sisällä. Ensisijainen väylä epäiltyjen epäkohtien esiintuomiseksi on oma esihenkilö, HR Business Partner tai vastuualueen Compliance Officer. Väärinkäytösepäilyihin suhtaudutaan vakavasti. OP Ryhmän tavoitteena on tarjota helppo ja luottamuksellinen kanava epäilysten esiintuomiseen ja selvittämiseen. Tilanteiden selvittäminen tukee sääntelyn, ohjeistuksen ja hyvän liiketavan mukaista toimintaa.

Whistleblowing-kanava

OP Ryhmän yhtiöillä on käytössä ilmoituskanava (whistleblowing-kanava) rikkomuksista ja väärinkäytöksistä ilmoittamiseen. Ilmoituksen kanavaan voi tehdä päivästä tai vuorokauden ajasta riippumatta OP Ryhmän intra- tai verkkosivujen kautta. Suomessa ilmoituskanava on tarjolla suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Lisäksi jokaisella OP Yrityspankin Baltian maassa toimivalla sivuliikkeellä on tarjolla ilmoituskanava, johon ilmoituksen voi tehdä maan paikallisella kielellä (viro, latvia, liettua) tai englanniksi.

Ilmoituskanavaan voi ilmoittaa epäilemistään säännösten ja määräysten rikkomisista tai väärinkäytöksistä. Ilmoitus voi koskea myös esimerkiksi OP Ryhmän arvojen tai hyvän pankki- tai vakuutustavan vastaista toimintaa. Asiakaspalautekanavien lisäksi ilmoituskanavaan voi ilmoittaa haitallisista ihmisoikeusvaikutuksista, jotta valituksiin voidaan puuttua varhaisessa vaiheessa, estää ihmisoikeusloukkausten toteutuminen jatkossa tai tarjota korjaavia toimia vaikutuksista kärsineille. Ilmoituskanavasta ja ilmoituksen tekemisestä on saatavilla tietoa OP Ryhmän intra- ja verkkosivuilla. Henkilöstöä on muistutettu ilmoituskanavasta ja sen käytöstä intrasivujen kautta syksyllä 2024.

Ilmoituksen voi tehdä nimettömästi. Ilmoitusmahdollisuus on tarkoitettu ensisijaisesti OP Ryhmän palveluksessa olevien käytettäväksi. Ilmoituksen voi tehdä myös muu henkilö, joka on saanut rikkomista koskevia tietoja työssään tai sen yhteydessä, esimerkiksi itsenäisenä ammatinharjoittajana, asiamiehenä tai OP Ryhmän alihankkijan tai toimittajan palveluksessa ollessaan. Myös OP Ryhmän asiakkaat ja muut kolmannen osapuolen edustajat voivat ilmoittaa epäilyistään kanavaan.

OP Ryhmässä ilmoitusten käsittelystä vastaa Chief Compliance Officer, joka hoitaa tehtävää puolueettomasti ja riippumattomasti ja on ylin vastuutaho whistleblowing-ohjeistuksen osalta. Chief Compliance Officer on nimennyt ilmoitusvastaavat, joiden tehtävänä on vastaanottaa saapuvat ilmoitukset ja varmistaa kaikkien asianmukainen käsittely. Lisäksi Chief Compliance Officer on nimennyt ilmoitusten käsittelijät, jotka varmistavat ilmoituksen paikkansa pitävyyden, käsittelevät ilmoituksen ja suunnittelevat tarvittavat jatkotoimenpiteet. Yksittäisessä tapauksessa ilmoituksen selvittelyyn ja käsittelyyn voidaan lisäksi nimetä muita asiantuntijoita. Whistleblowing-kanavan ilmoitusten käsittelylle ei ole asetettu tavoitteita tai mittareita, mutta ilmoitusten käsittelyä seurataan raportoimalla johdolle käsittelyajoista ja esiin nousseiden havaintojen perusteella tehdyistä toimenpiteistä.

Kaikki ilmoituskanavaan saapuneet ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja sisäisen toimintaohjeen mukaisesti tietosuojalainsäädäntöä noudattaen. Sisäisessä toimintaohjeessa on otettu huomioon laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), jonka mukaisesti ilmoitukset tutkitaan viipymättä. Ilmoituksia käsittelevät vain OP Ryhmässä erikseen tähän tehtävään nimetyt henkilöt. Ilmoituksen paikkansa pitävyyden selvittämisessä voidaan käyttää asiantuntijoita, jotka on nimetty selvittämään yksittäisiä asioita. Luottamuksellisuus koskee kaikkia asian selvittämiseen ja käsittelyyn osallistuneita. Ilmoittajan ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys ovat salassa pidettävää tietoa. Ilmoittajan henkilöllisyys voidaan ilmoittaa käsittelyyn osallistumattomille vain lainsäädännön mahdollisesti edellyttämissä tilanteissa ja muutoin vain ilmoittajan luvalla. Väärinkäytöksen paljastajan suojelu auttaa puuttumaan vääriin käytäntöihin ja rikkomuksiin, ja anonyymi ilmoittaminen madaltaa kynnystä tehdä ilmoituksen, jonka avulla epäkohdat voidaan havaita ja korjata.

Ilmoitusten luottamuksellinen käsittely ja tutkinta sekä huolellinen dokumentointi suojelevat ilmoittajaa vastatoimilta ja ilmoituksen kohdetta aiheettomilta syytöksiltä. Jokainen ilmoitus selvitetään tapauskohtaisesti, mutta ilmoittajalta saaduista tiedoista (määrästä ja laadusta) riippuu, pystytäänkö ilmoituksessa kerrotut seikat todentamaan. Ilmoituksen luonteesta riippuu, miten paljon ilmoituksen perusteella tehdyistä toimenpiteistä kerrotaan ilmoittajalle.

Väärinkäytösten ja korruptioepäilyjen selvittämisessä noudatetaan väärinkäytösten ja rikkomusten selvittämisestä annettua ohjeistusta. Omistajuus väärinkäytösten tai rikkomuksen selvittämisestä on liiketoiminnalla. Keskusyhteisön osaamiskeskukset tukevat epäilyjen tutkintaa. Liiketoiminta raportoi vähintään neljännesvuosittain liiketoiminnan omalle johtoryhmälle ja vähintään kerran vuodessa OP Ryhmän yritysten hallituksille muun muassa toteutuneista operatiivisista riskeistä ja niihin liittyvistä kehitystoimenpiteistä. Tämän lisäksi riskienhallinta raportoi toteutuneista riskeistä ja niihin liittyvistä kehitystoimenpiteistä OP Osuuskunnan hallituksen riskivaliokunnalle.

Suhteet toimittajiin (G1–2)

OP Ryhmän Hankintapalvelut luokittelee toimittajat niiden liiketoimintakriittisyyden ja olennaisuuden mukaan kolmeen eri riskiluokkaan. Toimittajayhteistyö ja toimittajien seuranta on aktiivisinta kriittisimpien toimittajien osalta. Kaikkien uusien sopimustoimittajien soveltuvuus OP Ryhmän toimittajaksi arvioidaan osana toimittajariskienhallinnan toimittajahyväksyntäprosessia. Toimittajavaatimuksin kuuluu, että sopimustoimittajat sitoutuvat myös noudattamaan OP Ryhmän Toimittajien vastuullisuusvaatimuksia. Vaatimusten sisältöä päivitettiin vuonna 2024 vastaamaan entistä paremmin eri sääntelyiden ja ohjeistusten mukaisia tarpeita. Hankintaa suunniteltaessa arvioidaan, mitä riskejä ja vastuullisuusteemoja hankittavaan palveluun ja mahdolliseen toimittajaan saattaa liittyä. Tämän arvion pohjalta hankintakriteereihin voidaan sisällyttää sosiaalisen ja ympäristövastuun kriteereitä, kuten velvollisuus raportoida hankittavan palvelun kasvihuonepäästöistä OP Ryhmälle. Toimittajien suorituskykyä, riskejä ja soveltuvuutta arvioidaan toimitussuhteen aikana. Toimittaja-auditointeja toteutetaan riskiperusteisesti säännöllisesti tai tarpeen mukaan. Osana auditointeja arvioidaan myös toimittajien ESG-prosesseja, kuten toimittajan keinoja vastuullisuusriskien arviointiin ja hallintaan.

OP Ryhmässä käytetään tuotteiden ja palveluiden tilaamiseen keskitettyä hankintajärjestelmää ja noudatetaan yhtenäistä laskunkäsittelyprosessia. Osa ostoista, erityisesti pienhankintojen osalta, tapahtuu laskutuksella ilman tilausta. Ryhmän keskitetty osto- tai ostoreskontratiimi seuraa avoinna olevia laskuja ja niiden eräpäiviä ja tarvittaessa lähettää muistutuksen tilaajille, mikäli laskunkäsittely on kestänyt yli 14 vuorokautta. Lisäksi toimittajia ohjeistetaan toimittamaan lasku OP Ryhmän tekemän tilauksen mukaisesti laskujen käsittelyn automatisoimiseksi. Mahdollisia laskuviiveitä seurataan eri

mittareilla, joita ovat automaattinen laskujen täsmäyttäminen, laskujen käsittelyaika, myöhässä maksettujen laskujen osuus ja tarkastuskäsittelyssä olevat laskut.

Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen (G1–3)

Korruptio- ja lahjontaväitteiden tai -tapausten havaitsemisessa ja käsittelemisessä noudatetaan samoja menettelytapoja kuin muidenkin väärinkäytösten käsittelyssä. Jos ilmoituksen kohteena oleva väärinkäytös todennetaan tapahtuneeksi, asia käsitellään viipymättä ja keskusyhteisön Compliance on yhteydessä asianomaisiin viranomaisiin tarvittaessa.

Eturistiriitatilanteiden hallintaa ja korruption estämistä koskeva ohjeistuksesta on tiedotettu henkilöstölle ja se on saatavilla OP Ryhmän intranet-sivuilla. Ohjeistuksen noudattamista tuetaan Eturistiriitojen hallinta ja korruption estäminen -verkkokoulutusohjelmalla, joka on pakollinen osuuspankkien henkilöstölle, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle sekä hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille. Verkkokoulutusohjelma on pakollinen myös OP Osuuskunnan henkilöstölle ja johdon jäsenille (mukaan lukien hankinta ja asiakasliiketoiminta, jotka oli tunnistettu altteimmiksi korruption ja lahjonnan riskille). Vuonna 2024 verkkokoulutusohjelma ei ollut osana OP Osuuskunnan hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten koulutusohjelmaa, mutta vuonna 2025 verkkokoulutusohjelma on myös heille pakollinen. Osuuspankkien hallinnon jäseniltä edellytetään kyseisten kurssien suorittamista kerran. OP Ryhmän henkilöstön tulee suorittaa kyseiset verkkokurssit vuosittain. Henkilöstöä muistutetaan kurssien suorittamisesta järjestelmätuetusti. Esihenkilöt valvovat pakollisten verkkokoulutusten suorittamista.

Hyvän liiketavan periaatteita koskevassa verkkokoulutuksessa käsitellään korruption estämisen periaatetta yleisluontoisesti. Eturistiriitojen hallintaa ja korruption estämistä koskevassa erillisessä verkkokoulutuksessa määritellään, mitä korruptiolla tarkoitetaan. Lisäksi koulutuksessa käsitellään sekä OP Ryhmän toimintatapoja korruption estämiseksi että menettelytapoja epäiltäessä korruptiota ja havaitussa korruptiotilanteessa. Verkkokoulutuksessa käsitellään myös korruptioepäilyjen ilmoittamista whistleblowing-kanavassa.

Korruptioon ja lahjontaan liittyvät koulutukset

	Työsuhteiset työntekijät	Vakuutus-edustajat	Vuokra-työvoima	Hallinto
Hyvän liiketavan periaatteet	99 %	97 %	91 %	99 %
Eturistiriitojen hallinta ja korruption estäminen	99 %	97 %	91 %	99 %

Koko henkilöstölle pakollisten verkkokoulutusten lisäksi Compliance on pitänyt OP Ryhmän henkilöstölle eturistiriitojen hallinnasta ja korruption estämisestä erillisiä laajempia koulutuksia sekä Hankintapalveluissa työskenteleville kohdennettua korruption estämisen koulutusta.

Vahvistetut korruptio- tai lahjontatapaukset (G1–4)

Liiketoiminnoissa ei ole tunnistettu vuoden 2024 aikana korruptioon ja lahjontaan liittyviä operatiivisen riskin riskitapahtumia. Korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevien lakien rikkomisista annettujen tuomioiden lukumäärä oli 0 ja korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevien lakien rikkomisista annettujen sakkojen suuruus oli 0 €.

OP Ryhmä on tunnistanut riskiksi epäonnistumisen korruption ja lahjonnan tunnistamisessa ja sen koulutuksessa sekä tapausten raportoinnissa. Lisäksi korruptioon liittyen riskiksi on tunnistettu operatiivinen riski liittyen rahanpesuun ja pakotteisiin. Korruption ja lahjonnan tunnistamisen ohjeistusta, menettelytapoja ja verkkokoulutusta päivitettiin vuoden 2024 aikana. Ohjeistuksen noudattamista valvotaan liiketoiminnassa. Lisäksi Compliance valvoo ohjeistuksen noudattamista riskiperusteisen valvonta-suunnitelmansa mukaisesti. Näillä toimilla pyritään vähentämään riskin realisoitumista. Vuoden loppuun mennessä ei oltu tunnistettu muita tarvittavia toimia tähän liittyen.

Korruption estäminen on kaikkien OP Ryhmän yhteisöjen sekä niiden hallinto-, johto- ja toimihenkilöiden velvollisuus. Mitattavia tavoitteita ei ole asetettu. mutta tapauksien määrää seurataan ja koko henkilöstön ja kaikkien hallinnon jäsenten osaamista korruption havaitsemisessa ja torjunnassa tuetaan koulutusohjelmilla ja korruption estämisen toteutumista seurataan määritellyn raportointiprosessin avulla.

Maksukäytännöt (G1–6)

OP Ryhmä pitää hankinnoissaan maksuajat kohtuullisina. Hankintaorganisaation sisäisessä ohjeistuksessa määritellään, että erityisesti pienille ja keskisuurille toimittajayrityksille maksuehdon ei tulisi ylittää 30 vuorokautta. Ilman erillistä tilausta maksettavissa laskuissa yleisin maksuehto on 14 vuorokautta. Vuonna 2024 laskuja maksettiin yhteensä noin 398 000 kpl, joissa maksuaika oli keskimäärin 14 päivää laskettuna päivästä, josta sopimusperusteinen tai lakisääteinen maksuajan laskenta aloitetaan. OP Ryhmä ei raportoi eri maksuehtojen mukaista jaottelua, koska tämä tieto on haitallista tulevissa sopimusneuvotteluissa. OP Ryhmä ei ole asettanut mitattavia tavoitteita maksuaikoihin liittyvän myönteisen vaikutuksen osalta, mutta OP Ryhmä pyrkii estämään erityisesti pk-yrityksille suoritettavien maksujen viivästymisen sopimalla kohtuulliset maksuajat, toteuttamalla laskunkäsittelyn ja maksuprosessin yhtenäisen käytännön mukaisesti sekä seuraamalla ja mittaamalla sekä laskujen läpimenoaikaa että myöhässä maksettujen laskujen osuutta. Ostotilausprosessin kautta kulkevien laskujen osalta laskuista 96 prosenttia on maksettu maksuehdon mukaisesti ajallaan. Vuoden 2024 aikana ei ole ollut myöhästyneisiin laskuihin liittyviä oikeuskäsittelytapauksia.

Tilinpäätös

Tuloslaskelma 339
Laaja tuloslaskelma 340
Tase 341
Oman pääoman muutoslaskelma 343
Rahavirtalaskelma 344
Tilinpäätöksen liitetiedot 347

Tuloslaskelma

Milj. €	Liite	2024	Oikaistu 2023
Efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketut korkotuotot		6 112	5 330
Korkokulut		-3 316	-2 675
Korkokate	4	2 796	2 654
Saamisten arvonalentumiset	5	-96	-269
Palkkiotuotot		946	1 000
Palkkiokulut		-128	-130
Nettopalkkiotuotot	6	818	870
Vakuutusmaksutuotot		2 129	2 000
Vakuutuspalvelukulut		-1 879	-1 824
Jälleenvakuutussopimusten nettotuotot		-59	-95
Vakuutuspalvelutulos	7	192	81
Vakuutukseen liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)		-730	-722
Jälleenvakuutuksiin liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)		3	0
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)	8	-727	-722
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	9	44	55
Sijoitustoiminnan nettotuotot	10	1 147	1 057
Liiketoiminnan muut tuotot	11	44	40
Henkilöstökulut	12	-1 081	-964
Poistot ja arvonalentumiset	13	-146	-226
Liiketoiminnan muut kulut	14	-1 036	-1 011
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	14	529	485
Liiketoiminnan kulut		-1 733	-1 716
Liikevoitto		**2 486**	**2 050**
Tulos ennen veroja		**2 486**	**2 050**
Tuloverot	16	-499	-408
Tilikauden tulos		**1 987**	**1 642**

Jakautuminen:		
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta	1 975	1 637
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	12	5
Yhteensä	**1 987**	**1 642**

OP Ryhmä korjasi virallista tilinpäätöksen tulos- ja tasekaavaa vuoden 2024 aikana. Uusi tulos- ja tasekaava kuvaa ryhmän toimintaa aiempaa paremmin. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liite	2024	Oikaistu 2023
Tilikauden tulos		**1 987**	**1 642**
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	33	56	8
Muutokset omassa luottoriskissä käypään arvoon arvostetuista veloista		-7	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Käyvän arvon rahaston muutos			
Käypään arvoon arvostamisesta	35	-39	-68
Rahavirran suojauksesta	35	90	156
Tuloverot			
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	28	-11	-2
Muutokset omassa luottoriskissä käypään arvoon arvostetuista veloista		1	
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Käypään arvoon arvostamisesta	35	8	14
Rahavirran suojauksesta	35	-18	-31
Muut laajan tuloksen erät		**81**	**77**
Tilikauden laaja tulos		**2 067**	**1 719**
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		2 055	1 714
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		12	5
Yhteensä		**2 067**	**1 719**

Tase

Milj. €	Liite	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023	Oikaistu 1.1.2023
Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa	18	18 110	19 755	35 004
Saamiset luottolaitoksilta	19	808	858	798
Saamiset asiakkailta	20	98 629	98 316	98 782
Johdannaissopimukset	21	2 497	3 106	3 889
Sijoitusomaisuus	22	23 537	22 029	20 830
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	23	14 172	12 581	11 597
Jälleenvakuutussopimusvarat	31	102	106	245
Aineettomat hyödykkeet	24	1 022	1 065	1 153
Aineelliset hyödykkeet	25	392	398	423
Muut varat	27	1 780	1 560	2 037
Tuloverosaamiset	28	42	22	59
Laskennalliset verosaamiset	28	77	251	605
Varat yhteensä		**161 168**	**160 047**	**175 422**
Velat luottolaitoksille	29	91	74	12 311
Velat asiakkaille	30	80 455	77 178	81 552
Johdannaissopimukset	21	2 324	2 994	4 197
Vakuutussopimusvelat	31	11 796	11 589	11 448
Velat sijoitussopimuksista		9 140	7 944	7 211
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	32	33 198	37 689	37 530
Varaukset ja muut velat	33	3 526	3 674	3 599
Tuloverovelat	28	55	156	67
Laskennalliset verovelat	28	1 027	1 073	1 455
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	34	1 444	1 414	1 384
Velat yhteensä		**143 058**	**143 785**	**160 753**

Milj. €	Liite	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023	Oikaistu 1.1.2023
Oma pääoma				
OP Ryhmän omistajien osuus				
Osuuspääoma				
Jäsenosuudet	35	222	219	217
Tuotto-osuudet	35	3 255	3 335	3 369
Käyvän arvon rahasto	35	-249	-290	-360
Muut rahastot		2 172	2 172	2 172
Kertyneet voittovarat	35	12 569	10 703	9 153
Määräysvallattomien omistajien osuus		141	124	118
Oma pääoma yhteensä		18 110	16 262	14 668
Velat ja oma pääoma yhteensä		161 168	160 047	175 422

OP Ryhmä korjasi virallista tilinpäätöksen tulos- ja tasekaavaa vuoden 2024 aikana. Uusi tulos- ja tasekaava kuvaa ryhmän toimintaa aiempaa paremmin. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Oman pääoman muutoslaskelma

	Omistajille kuuluva oma pääoma						
Milj. €	Osuus-pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarat	Yhteensä	Määräys-vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2023	**3 586**	**-360**	**2 172**	**9 153**	**14 550**	**118**	**14 668**
Tilikauden laaja tulos		70		1 644	**1 714**	5	**1 719**
Tilikauden tulos				1 637	**1 637**	5	**1 642**
Muut laajan tuloksen erät		70		7	**77**		**77**
Voitonjako				-144	**-144**	-4	**-148**
Jäsen- ja tuotto-osuuksien muutokset	-32				**-32**		**-32**
Muut			0	51	**51**	5	**56**
Oma pääoma 31.12.2023	**3 554**	**-290**	**2 172**	**10 703**	**16 139**	**124**	**16 262**

	Omistajille kuuluva oma pääoma						
Milj. €	Osuus-pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarat	Yhteensä	Määräys-vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2024	3 554	-290	2 172	10 703	**16 139**	124	**16 262**
Tilikauden laaja tulos		41		2 014	**2 055**	12	**2 067**
Tilikauden tulos				1 975	**1 975**	12	**1 987**
Muut laajan tuloksen erät		41		40	**81**		**81**
Voitonjako				-148	**-148**	-5	**-153**
Jäsen- ja tuotto-osuuksien muutokset	-77				**-77**		**-77**
Muut				-1	**-1**	10	**9**
Oma pääoma 31.12.2024	**3 477**	**-249**	**2 172**	**12 569**	**17 969**	**141**	**18 110**

Rahavirtalaskelma

Milj. €	Liite	2024	Oikaistu 2023
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		1 987	1 642
Oikaisut tilikauden tulokseen		673	421
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		**-1 030**	**822**
Saamiset luottolaitoksilta	19	26	-521
Saamiset asiakkailta	20	45	920
Johdannaissopimukset	21	433	116
Sijoitusomaisuus	22	-918	-177
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	23	-409	-74
Jälleenvakuutussopimusvarat	31	3	139
Muut varat	27	-210	419
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		**2 742**	**-16 793**
Velat luottolaitoksille	29	18	-12 256
Velat asiakkaille	30	3 004	-4 872
Johdannaissopimukset	21	-596	-105
Vakuutussopimusvelat	13	207	146
Jälleenvakuutussopimusvelat	12	0	-2
Velat sijoitussopimuksista	17	0	0
Varaukset ja muut velat	33	110	296
Maksetut tuloverot		-511	-275
Saadut osingot		64	47
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		**3 924**	**-14 136**

Milj. €	Liite	2024	Oikaistu 2023
Investointien rahavirta			
Tytäryritysten hankinnat hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	22		-51
Tytäryritysten myynnit myyntihetken rahavaroilla vähennettynä	70		0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	24, 25	-99	-99
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	24, 25	12	11
B. Investointien rahavirta yhteensä		**-87**	**-139**
Rahoituksen rahavirrat			
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	34	1	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	34		-5
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	32	9 856	13 488
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	32	-15 093	-14 663
Osuuspääoman lisäykset	35	116	130
Osuuspääoman vähennykset	35	-194	-162
Maksetut osingot ja osuuspääoman korot		-148	-144
Vuokrasopimusvelat	26	-35	-33
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä		**-5 496**	**-1 389**
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)		**-1 659**	**-15 663**
Rahavarat kauden alussa		**19 947**	**35 656**
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-11	-46
Rahavarat kauden lopussa		**18 277**	**19 947**
Saadut korot		**8 284**	**8 364**
Maksetut korot		**-4 859**	**-5 562**

Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut

Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut		2024	2023
Saamisten arvonalentumiset		115	285
Sijoitussopimusten arvon muutos		14	-177
Rahoitusinstrumenttien arvon muutokset		-200	-574
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset	22	0	29
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		0	-1
Poistot ja arvonalentumiset		146	226
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		-8	-3
Tuloverojen oikaisut		499	408
Muut		106	229
Oikaisut yhteensä		673	**421**

Rahavarat			
Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa	18	18 110	**19 755**
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta		167	191
Yhteensä		18 277	**19 947**

Tilinpäätöksen liitetiedot

Liitetietojen sisällysluettelo

Liite 1. OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ... 349
Liite 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset ... 354
Liite 3. Segmenttiraportointi ... 360

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liite 4. Korkokate ... 365
Liite 5. Saamisten arvonalentumiset ... 368
Liite 6. Nettopalkkiotuotot ... 369
Liite 7. Vakuutuspalvelutulos ... 372
Liite 8. Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut(-) ... 375
Liite 9. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot ... 376
Liite 10. Sijoitustoiminnan nettotuotot ... 377
Liite 11. Liiketoiminnan muut tuotot ... 380
Liite 12. Henkilöstökulut ... 381
Liite 13. Poistot ja arvonalentumiset ... 383
Liite 14. Liiketoiminnan muut kulut ... 384
Liite 15. OP-bonukset omistaja-asiakkaille ... 386
Liite 16. Tuloverot ... 387

Taseen liitetiedot

Liite 17. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu ... 388
Liite 18. Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa ... 395
Liite 19. Saamiset luottolaitoksilta ... 396
Liite 20. Saamiset asiakkailta ... 397
Liite 21. Johdannaissopimukset ... 398
Liite 22. Sijoitusomaisuus ... 406
Liite 23. Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat ... 408
Liite 24. Aineettomat hyödykkeet ... 409
Liite 25. Aineelliset hyödykkeet ... 415
Liite 26. Vuokrasopimukset ... 417
Liite 27. Muut varat ... 421
Liite 28. Laskennalliset verosaamiset ja -velat ... 422
Liite 29. Velat luottolaitoksille ... 425
Liite 30. Velat asiakkaille ... 426
Liite 31. Vakuutussopimusvarat ja -velat ... 427
Liite 32. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ... 469
Liite 33. Varaukset ja muut velat ... 472
Liite 34. Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ... 479
Liite 35. Oma pääoma ... 480

Muut tasetta ja taseen ulkopuolisia eriä koskevat liitetiedot

Liite 36. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä ... 484
Liite 37. Annetut-vakuudet ja taseen ulkopuoliset sitoumukset ... 513
Liite 38. Saadut rahoitusvakuudet ... 514
Liite 39. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti ... 515
Liite 40. Ehdolliset velat ja varat ... 525
Liite 41. Rahoitusvarat ja -velat, jotka on vähennetty toisistaan tai joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely ... 526

Riskienhallinnan liitetiedot

Pankkitoiminnan riskiasema

Liite 42. OP Ryhmän vastuiden maajakauma ... 528
Liite 43. Luottotappioiden ja arvonalentumisten kehitys ... 543
Liite 44. OP Ryhmän varainhankinnan rakenne ... 544
Liite 45. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan ... 545
Liite 46. Rahoitustaseen korkoriskin ja markkinariskin herkkyysanalyysi ... 547
Liite 47. Likviditeettireservi ... 548

Vakuutuksen riskiasema

Liite 48. Vahinkovakuutuksen riskiasema ... 553
Liite 49. Henkivakuutuksen riskiasema ... 554
Liite 50. Vahinkovakuutuksen sijoitusten jakauma ... 556
Liite 51. Vahinkovakuutuksen sijoitusriskien herkkyysanalyysi ... 557
Liite 52. Vahinkovakuutuksen korkosijoitusten riskiasema ... 558
Liite 53. Vahinkovakuutuksen sijoitusten valuuttariski ... 560
Liite 54. Vahinkovakuutuksen vastapuoliriski ... 561
Liite 55. Henkivakuutuksen sijoitusten jakauma ... 562
Liite 56. ETA 1 sijoitusten jakauma ja sijoitusriskien herkkyysanalyysi ... 563
Liite 57. ETA 2 sijoitusten jakauma ja sijoitusriskien herkkyysanalyysi ... 564
Liite 58. Henkivakuutuksen sijoitusriskien herkkyysanalyysi ... 565
Liite 59. Henkivakuutuksen korkosijoitusten riskiasema ... 566
Liite 60. ETA 1 korkosijoitusten riskiasema ... 568
Liite 61. ETA 2 korkosijoitusten riskiasema ... 570
Liite 62. Henkivakuutuksen sijoitusten valuuttariski ... 572
Liite 63. ETA 1 sijoitusten valuuttariski ... 573
Liite 64. ETA 2 sijoitusten valuuttariski ... 574
Liite 65. Henkivakuutuksen sijoitusten vastapuoliriski ... 575
Liite 66. ETA 1 sijoitusten vastapuoliriski ... 576
Liite 67. ETA 2 sijoitusten vastapuoliriski ... 577
Liite 68. ETA 1 sijoitusten luottoriski ... 578
Liite 69. ETA 2 sijoitusten luottoriski ... 579

Muut liitetiedot

Liite 70. Omistukset tytäryrityksissä, strukturoiduissa yhteisöissä sekä yhteisissä toiminnoissa ... 580
Liite 71. Maakohtaiset tiedot ... 590
Liite 72. Lähipiiritapahtumat ... 591
Liite 73. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat ... 594

Tilinpäätöslausuma ... 595
Tilinpäätösmerkintä ... 596

Liite 1. OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Johdanto

OP Ryhmä on talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettu raportoiva yhteisö, joka koostuu keskusyhteisöstä tytäryhtiöineen ja jäsenluottolaitoksista (jäsenosuuspankit) tytäryhtiöineen. OP Ryhmän tilinpäätös on laadittu OP Osuuskunnan ja sen tytäryhtiöiden konsernitilinpäätöksen ja talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten yhdistelmänä talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 9 §:n edellyttämällä tavalla.

OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä sekä ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

OP Osuuskunnan kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki, Suomi. Jäljennös OP Ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai ryhmän toimitiloista käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

OP Osuuskunnan hallitus hyväksyi tämän tilinpäätöksen 3.3.2025.

Laatimisperusta

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan on laadittava keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä tilinpäätös noudattaen IFRS-tilinpäätösstandardeja soveltuvin osin talletuspankkien yhteenliittymän erityinen rakenne huomioon ottaen. OP Osuuskunnan hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta sitä koskevien säännösten mukaisesti.

OP Ryhmä ei muodosta konsernia IFRS-tilinpäätösstandardeissa tarkoitetulla tavalla, koska keskusyhteisöllä tai kenelläkään yhteenliittymään kuuluvalla jäsenluottolaitoksella ei ole määräysvaltaa toisiinsa. OP Ryhmän tilinpäätös on siten laadittu yhdistelemällä OP Osuuskunnan konsernitilinpäätös ja jäsenluottolaitosten tilinpäätökset tai konsernitilinpäätökset, jotta talletuspankkien yhteenliittymän taloudellinen toiminta voidaan esittää yhden taloudellisen kokonaisuuden yhteenlaskettuna taloudellisena asemana, tuloksena ja rahavirtoina esitettäviltä kausilta.

Tilinpäätökseen sääntelyn edellyttämällä tavalla yhdistellyt yhteisöt eivät ole toimineet yhtenä yhteisönä, joten tilinpäätös ei välttämättä kuvaa toiminnan tulosta, joka olisi toteutunut, jos yhdistellyt yhteisöt olisivat toimineet yhtenä yhteisönä esitettävien vuosien aikana.

Lisätietoja yhdistelystä esitetään jäljempänä ”Yhdistelyperiaatteet” -kohdassa.

OP Ryhmän yhdistelty tilinpäätös on laadittu IFRS-tilinpäätösstandardien ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti. IFRS-tilinpäätösstandardit viittaavat seuraaviin ohjeistuksiin: IAS- ja IFRS-standardit ja SIC- ja IFRIC-tulkinnat, jotka olivat voimassa 31.12.2024 ja hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1606/2002 mukaisesti. OP Ryhmän liitetiedot täyttävät myös suomen kirjanpitolainsäädännön vaatimukset.

Vuonna 2024 yhdistellyssä tilinpäätöksessä noudatettiin seuraavia uusia standardeja ja tulkintoja:

- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen, IAS 7 Rahavirtalaskelmat, IFRS 16 Vuokrasopimukset ja IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot -standardeihin tehdyt muutokset tulivat voimaan 1.1.2024. Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta OP Ryhmän tilinpäätökseen.
- Laki suurten konsernien vähimmäisverosta, mikä perustuu EU-direktiiviin monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta Euroopan unionissa. OP Ryhmässä vähimmäisverolain soveltamisalan piirissä olevien konsernien merkittävimmät konserniyksiköt soveltavat vähimmäisverolain mukaista väliaikaista siirtymäsäännöstä vuosille 2024–2026, jolloin ne eivät suorita vähimmäisverolain mukaista laskentaa sääntelyn määrittämässä laajuudessa. OP Ryhmä soveltaa IAS 12 -tuloverostandardin väliaikaista poikkeusta OECD Pilari 2 -sääntelyn mukaisten tuloverojen ja laskennallisten verojen kirjaamisesta ja esittämisestä tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina. Liitetaulukoiden erissä esitetty numero nolla tarkoittaa sitä, että erä sisältää saldoa, mutta se pyöristyy nollaan. Mikäli erässä ei esitetä mitään (tyhjä), erän saldo on nolla.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaiset Pilari 3 -vakavaraisuustiedot esitetään OP-yhteenliittymän Pilari 3 -taulukoissa. OP Ryhmän toimintakertomuksessa esitetään kooste vakavaraisuudesta.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti edellyttää johdolta arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tilinpäätöstä laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa toteumasta. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet

Odotettavissa olevat luottotappiot
Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskentamallien määrittämiseen liittyy johdon harkintaa.

Varsinainen ECL-lukujen laskenta suoritetaan ECL-malleilla, jotka perustuvat havaittavissa olevien syöttötietojen käyttöön, paitsi jos kyseessä on pääsääntöisesti vaiheessa 2 tai 3 ja tarkkailulistalla oleva suuri yritysvastuu, jolloin ECL lasketaan asiantuntija-arvioon perustuvalla kassavirtaperusteisella ECL-menetelmällä. Asiantuntija-arvioihin liittyy johdon harkintaa muun muassa tulevien kassavirtojen määrään ja ajoitukseen sekä vakuuden arvoon.

Johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset (management overlay) ovat joko suoraan ECL:n määrään tehtyjä lisävarauksia tai sitten PD- tai LGD-riskiparametreihin sisällytettyjä arvioita (ns. post model adjustments) ja ne on tarkoitettu vain väliaikaiseen käyttöön, kunnes varauksen aiheuttama ennakoimaton tapahtuma tai olosuhde on saatu huomioitua ECL-malleissa.

Liitetiedossa 36. “Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä” esitetään laskelmat tappiota koskevasta vähennyserästä ja laskentaan liittyvistä keskeisistä epävarmuustekijöistä.

Strukturoituihin yhteisöihin tehdyt sijoitukset
Strukturoituihin yhteisöihin tehtyjen sijoitusten tuottaman määräysvallan tarkastelussa arvioidaan sijoittajan valtaa ohjata sijoituskohteen merkityksellisiä toimintoja sekä sijoittajan altistumista muuttuville tuotoille. Merkityksellisiä toimintoja koskevan vallan ja muuttuville tuotoille altistumisen tarkastelu sisältää harkintaa. Määräysvallan syntymistä arvioidaan tarkemmin, kun sijoituksen tuottama osuus sijoituskohteen nettovarallisuudesta ja tuotosta ylittää 10–20 prosenttia. Sijoituskohde konsolidoidaan tytäryrityksenä viimeistään silloin, kun OP Ryhmän osuus yhtiön muuttuvasta tuotosta ylittää 37 prosenttia ja muuttuvan tuoton ja määräysvallan välillä todetaan yhteys.

Arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tulevaisuuden oletusten ja muiden keskeisten raportointikauden päättymisajankohdan arvioiden epävarmuus, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, liittyy tilinpäätöksen erissä tappiota koskevan vähennyserän laskennan lisäksi liikearvoon ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaukseen sekä sijoituskiinteistöjen, rahoitusinstrumenttien ja vakuutussopimusten arvostukseen. Arvioihin liittyvissä keskeistä epävarmuustekijöistä kerrotaan tarkemmin kyseisten tase-erien liitetietojen yhteydessä.

Yhdistelyperiaatteet

OP Ryhmän yhdistelty tilinpäätös

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten (jäsenosuuspankit) tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää kaikki sellaiset yhteisöt, joihin talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvilla yhteisöillä on määräysvalta IFRS 10- standardin mukaisesti. OP Ryhmän osuuspääoma muodostuu osuuspankkien osuusmaksuista, joita kullakin jäsenosuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä lunastamasta.

OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimiseksi on suoritettu seuraavat toimenpiteet:

- OP Osuuskunnan konsernitilinpäätös ja jäsenosuuspankkien tilinpäätökset tai konsernitilinpäätökset on laadittu soveltaen yhtenäisiä laatimisperiaatteita, jotka on kuvattu liitetiedossa 1. OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja muiden liitetietojen yhteydessä.
- Kaikki jäsenosuuspankit ja niiden tytäryhtiöt on yhdistetty tilinpäätökseen rivi riviltä. Luettelo jäsenosuuspankeista esitetään liitetiedosta 70. Omistukset tytäryrityksissä, strukturoiduissa yhteisöissä sekä yhteisissä toiminnoissa.
- OP Osuuskunta ja sen konsolidoidut tytäryhtiöt on yhdistetty tilinpäätökseen rivi riviltä, ja yksittäisten jäsenosuuspankkien jäsenosuusmaksut ja lisäosuusmaksut OP

Osuuskunnalle on eliminoitu osuuspääomasta. Lista OP Osuuskunnan tytäryhtiöistä esitetään liitetiedosta 70. Omistukset tytäryrityksissä, strukturoiduissa yhteisöissä sekä yhteisissä toiminnoissa.
- Kaikki OP ryhmän sisäiset tapahtumat ja saldot on eliminoitu.
- Taseen omassa pääomassa esitetty osuuspääoma muodostuu jäsenosuuspankkien yhteenlasketusta osuuspääomasta.
- Yhteenlasketut tulokset, rahavirrat, oman pääoman rahastot ja jakokelpoiset varat kuvaavat yksittäisten jäsenosuuspankkien jäsenille kuuluvia määriä.

Tytäryhtiöt, osakkuus- ja yhteisjärjestelyt

OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään keskusyhteisö sekä sen määräysvallassa olevat yhteisöt sekä jäsenluottolaitokset ja niiden määräysvallassa olevat yhteisöt. OP Ryhmällä on määräysvalta yrityksessä, jos OP Ryhmä olemalla osallisena yrityksessä altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja OP Ryhmä pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa (strukturoidut yhteisöt mukaan luettuina). Suurin osa tytäryrityksistä on täysin OP Ryhmän omistuksessa, jolloin ryhmän määräysvalta perustuu äänivaltaan.

OP Ryhmä toimii sijoittajana ja sijoitusrahastojen hallinnoijana erilaisissa sijoitusrahastoissa saadakseen sijoitustuottoja sekä erilaisia palkkiotuottoja. Rahastot, jotka on luokiteltu strukturoiduiksi yhteisöiksi, on konsolidoitu ryhmän tilinpäätökseen silloin, kun OP Ryhmän määräysvalta ei perustu äänioikeuksiin vaan merkityksellisten toimintojen ohjaamiseen, altistumiseen rahaston muuttuviin tuottoihin sekä rahaston hallinnon järjestämiseen. Määräysvallan muutoksia OP Ryhmään yhdistellyissä erilaisissa rahastosijoituksissa seurataan neljännesvuosittain. Määräysvallan tarkastelussa otetaan huomioon sijoittajan valta ohjata sijoituskohteen merkityksellisiä toimintoja sekä sijoittajan altistuminen muuttuville tuotoille. Kun OP Ryhmän määräysvalta lakkaa, jäljelle jäävä omistusosuus arvostetaan määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Tämä käypä arvo toimii alkuperäisenä kirjanpitoarvona, kun jäljelle jäävää osuutta myöhemmin käsitellään osakkuusyrityksenä, yhteisyrityksenä tai rahoitusvaroina. Lisäksi asianomaisesta rahastosta aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja määriä käsitellään ikään kuin OP Ryhmä olisi suoraan luovuttanut niihin liittyvät varat ja velat. Tämä voi tarkoittaa, että aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät siirretään tulosvaikutteisiksi.

Yritysjärjestelyissä luovutettu vastike ja hankitun yhtiön yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Nettovarat ylittävä osuus hankintamenosta esitetään liikearvona. Mikäli hankintameno on pienempi kuin nettovarojen käypä arvo, erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Hankintaan liittyvät menot kirjataan toteutuessaan kuluksi. Mahdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon ja luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti raportointikauden päättymispäivänä.

Osakkuusyhtiöt, joissa OP Ryhmään kuuluvilla yhtiöillä on huomattava vaikutusvalta, yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun ryhmä omistaa 20–50 prosenttia toisen yhtiön äänivallasta tai kun ryhmällä muutoin on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa sijoitus kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla sijoittajan osuus sijoituskohteen hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista. OP Ryhmän osuudet osakkuusyrityksissä sisältävät myös hankinta-ajankohtana määritetyn liikearvon. Jos OP Ryhmän osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei OP Ryhmä ole sitoutunut osakkuusyhtiön velvoitteiden täyttämiseen.

Osakkuusyrityksinä käsitellyt pääomasijoitusrahastot on arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti IFRS 9 -standardin mukaisesti IAS 28 -standardin sallimalla tavalla. Näiden pääomarahastojen käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan tuloslaskelmalle ja esitetään sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisyritys on järjestely, jossa OP Ryhmällä on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen, kun taas yhteisessä toiminnossa OP Ryhmällä on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Kiinteistöyhtiöt yhdistellään tilinpäätökseen yhteisinä toimintoina yhdistelemällä OP Ryhmän omistusosuutta vastaava osuus kiinteistöyhtiön omaisuuseristä ja veloista.

Tilikauden aikana hankitut tytär-, osakkuus- tai yhteisjärjestelyt yhdistellään siitä hetkestä lähtien, kun OP Ryhmä on saanut määräysvallan, yhteisen määräysvallan tai huomattavan

vaikutusvallan. Vastaavasti tilikauden aikana myydyt tytär-, osakkuus- tai yhteisjärjestelyt yhdistellään siihen saakka, kunnes määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa.

Sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitonjako eliminoidaan tilinpäätöstä laadittaessa.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Tilikauden tuloksen jakautuminen laskentateknisen emoyhtiön omistajien osuuteen ja määräysvallattomien omistajien osuuteen esitetään tuloslaskelmassa, ja laajan tuloksen jakautuminen esitetään erillisessä laajassa tuloslaskelmassa. Tilikauden tulos sekä laaja tulos kohdistetaan määräysvallattomille siinäkin tapauksessa, että se johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään taseessa osana omaa pääomaa. Mikäli sijoituskohteen pääoma ei täytä IAS 32:n mukaisia oman pääoman kriteereitä, esitetään määräysvallattomien osuus nettovarallisuudesta velkana.

Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai suhteellisena osuutena hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin hankinnalle.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Tilinpäätös laaditaan euroina, joka on OP Ryhmän toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan euromääräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset monetaariset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Ei-monetaariset tase-erät, jotka arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon, esitetään tapahtumapäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja monetaaristen tase-erien muuttamisesta euroiksi syntyvät kurssierot kirjataan valuuttakurssivoittoina tai -tappioina tuloslaskelman erään Sijoitustoiminnan nettotuotot.

Uudet standardit ja tulkinnat

IASB (International Accounting Standards Board) on julkaissut seuraavia tulevia merkittäviä standardimuutoksia.

IFRS 18 -tilinpäätösstandardi tilinpäätöksen esittämisestä ja tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista

International Accounting Standards Board (IASB) on julkaissut uuden IFRS 18 -tilinpäätösstandardin 9.4.2024 (ei vielä hyväksytty EU:ssa), joka käsittelee tilinpäätöksen esittämistä ja tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja. Uusi tilinpäätösstandardi tuo muutoksia ennen kaikkea tuloslaskelman esittämiseen. Lisäksi yhteisöjen tulee esittää muita eriä ja välisummia, jos ne ovat tarpeen, jotta päälaskelmat muodostavat hyödyllisen, jäsennellyn yhteenvedon. IFRS 18:n uudet vaatimukset parantavat samankaltaisten yhtiöiden tulosraportoinnin vertailukelpoisuutta.

IFRS 18 -tilinpäätösstandardia on sovellettava 1.1.2027 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla (sovelletaan takautuvasti vertailutietoihin). IFRS 18 -tilinpäätösstandardi korvaa IAS 1 -standardin. Uusi standardi ei vaikuta erien kirjaamiseen tai arvostamiseen tilinpäätöksessä.

OP Ryhmässä on käynnistetty selvitys uuden standardin vaikutuksista. Tämän hetken arvion mukaan IFRS 18 -tilinpäätösstandardi vaikuttaa tilinpäätöksessä seuraaviin osa-alueisiin:

- tuloslaskelman rakenne ja uudet välisummat tuloslaskelmassa
- uusia liitetietoja johdon määrittelemistä tunnusluvuista, joita tällä hetkellä esitetään toimintakertomuksessa (”management-defined performance measures”)
- tietojen esittäminen laajennetuista yhdistämis- ja erittelykriteereistä, joita sovelletaan sekä päälaskelmiin että tilinpäätöksen liitetietoihin
- valuuttojen kurssierojen ja riskienhallintaan käytettyjen johdannaisten käyvän arvon muutosten esittäminen tuloslaskelmalla.

Muut tulevat muutokset

Muutokset rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen (koskee IFRS 9ää ja IFRS 7ää; julkaistu 30.5.2024 ei vielä hyväksytty EU:ssa). Tämä muutos tarkentaa joidenkin rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen kirjaamista ja taseesta pois kirjaamisen ajankohtaa silloin kun maksetaan sähköisen maksujärjestelmän kautta. Muutos myös tarkentaa rahoitusvarojen SPPI-kriteerien arviointia (esim. ESG-tavoite) sekä edellyttää uusia liitteitä sellaisille tuotteille, joiden sopimukselliset ehdot voivat muuttaa rahavirtoja (esim. ESG-tavoite) ja tarkentaa FVOCI-luokiteltujen osakkeiden liitteitä.

Muutosta on sovellettava 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla (ei takautuvaa soveltamista vertailuvuoteen). OP Ryhmä on käynnistänyt selvityksen muutoksen vaikutuksista.

IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures (julkaistu 9.5.2024, ei vielä hyväksytty EU:ssa) -standardi on vapaaehtoinen ja se mahdollistaa tietyille tytäryhtiöille IFRS-tilinpäätösstandardien käytön vähennetyillä liitetietovaatimuksilla. Standardia voi halutessaan soveltaa 1.1.2027 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. OP Ryhmä ei odota tällä olevan merkittävää vaikutusta.

Vuosittaiset parannukset osa 11 (julkaistu 18.7.2024, ei vielä hyväksytty EU:ssa). Muutokset koskevat seuraavia standardeja: IFRS 1, IFRS 7, IFRS 9, IFRS 10 ja IAS 7. Muutoksia on sovellettava 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. OP Ryhmä ei odota näillä muutoksilla olevan merkittävää vaikutusta.

Sopimukset, joissa viitataan luonnonolosuhteista riippuvaiseen sähköön muuttaa IFRS 9 ja IFRS 7 standardeja (julkaistu 18.12.2024, ei vielä hyväksytty EU:ssa). Tämä tuo muutoksia IFRS 9:n oman käytön poikkeukseen toimitussopimuksissa ja suojauslaskennan vaatimuksiin. Muutokset astuvat voimaan 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. OP Ryhmä ei odota tällä olevan merkittävää vaikutusta.

IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset -standardiin tehdyt muutokset tulevat voimaan 1.1.2025. Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta OP Ryhmän tilinpäätökseen.

Liite 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset

Tase- ja tuloslaskelmakaavan esittämisen korjaaminen

OP Ryhmä korjasi virallista tilinpäätöksen tulos- ja tasekaavaa vuoden 2024 aikana. OP Ryhmän uusi tulos- ja tasekaava kuvaa ryhmän toimintaa aiempaa paremmin. Muutokset on tehty takautuvasti vuodelle 2023.

Muutokset tasekaavassa ajankohdalle 1.1.2023

a) Aiemmin taseella esitetyn rivin ”Käteiset varat” nimeksi vaihdettiin ”Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa”.
b) Lainasaamisten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä ”Muut varat”. Lainasaamisten saamatta olevat korot 235 miljoonaa euroa siirrettiin taseen riville “Saamiset asiakkailta”.
c) Rahoitusvelkojen maksamattomat korot on esitetty aiemmin taseen rivillä ”Varaukset ja muut velat”. Rahoitusvelkojen maksamattomat korot 185 miljoonaa euroa siirrettiin taseen riveille “Velat luottolaitoksille” 10 miljoonaa euroa, “Velat asiakkaille” 83 miljoonaa euroa ja “Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat” 91 miljoonaa euroa.
d) Saamistodistusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä ”Muut varat”. Saamistodistusten siirtyvät korot 88 miljoonaa euroa siirrettiin taseen riville ”Sijoitusomaisuus”.
e) Johdannaissopimusten korkosaamisia ja -velkoja on aiemmin esitetty taseen riveillä ”Muut varat” ja ”Varaukset ja muut velat”. Kaikkien johdannaissopimusten käyvät arvot esitetään jatkossa taseen varojen ja velkojen ”Johdannaissopimukset” riveillä, joten johdannaisten korkosaamiset ja -velat siirrettiin varsinaisen johdannaissopimuksen kanssa samaan tase-erään. Tehtyjen siirtojen jälkeen taseen varojen ”Johdannaissopimukset” laskivat 228 miljoonaa euroa ja taseen velkojen ”Johdannaissopimukset” laskivat 235 miljoonaa euroa. Oikaisut pienensivät taseen varoja ja velkoja yhteensä 269 miljoonaa euroa.
f) Aiemmin taseella esitetty rivi ”Verosaamiset” jaettiin kahteen riviin ”Tuloverosaamiset” ja ”Laskennalliset verosaamiset”.
g) Aiemmin taseella esitetty rivi ”Verovelat” jaettiin kahteen riviin ”Tuloverovelat” ja ”Laskennalliset verovelat”.

Milj. €	Viittaus	1.1.2023	Muutokset	Oikaistu 1.1.2023
Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa	a)	35 004	0	35 004
Saamiset luottolaitoksilta		798	0	798
Saamiset asiakkailta	b)	98 546	235	98 782
Johdannaissopimukset	e)	4 117	-228	3 889
Sijoitusomaisuus	d)	20 742	88	20 830
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		11 597	0	11 597
Jälleenvakuutussopimusvarat		245	0	245
Aineettomat hyödykkeet		1 153	0	1 153
Aineelliset hyödykkeet		423	0	423
Muut varat	b), d), e)	2 401	-364	2 037
Verosaamiset	f)	664	-664	
Tuloverosaamiset	f)		59	59
Laskennalliset verosaamiset	f)		605	605
Varat yhteensä		**175 691**	**-269**	**175 422**
Velat luottolaitoksille	c)	12 301	10	12 311
Velat asiakkaille	c)	81 468	83	81 552
Johdannaissopimukset	e)	4 432	-235	4 197
Vakuutussopimusvelat		11 448	0	11 448
Velat sijoitussopimuksista		7 211	0	7 211
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	c)	37 438	91	37 530
Varaukset ja muut velat	c), e)	3 818	-219	3 599
Verovelat	g)	1 522	-1 522	
Tuloverovelat	g)		67	67
Laskennalliset verovelat	g)		1 455	1 455
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 384	0	1 384
Velat yhteensä		**161 023**	**-269**	**160 753**

Milj. €	Viittaus	1.1.2023	Muutokset	Oikaistu 1.1.2023
Oma pääoma				
OP Ryhmän omistajien osuus				
Osuuspääoma				
Jäsenosuudet		217	0	217
Tuotto-osuudet		3 369	0	3 369
Käyvän arvon rahasto		-360	0	-360
Muut rahastot		2 172	0	2 172
Kertyneet voittovarat		9 153	0	9 153
Määräysvallattomien omistajien osuus		118	0	118
Oma pääoma yhteensä		**14 668**	**0**	**14 668**
Velat ja oma pääoma yhteensä		**175 691**	**-269**	**175 422**

Muutokset tasekaavassa ajankohdalle 31.12.2023

a) Aiemmin taseella esitetyn rivin ”Käteiset varat” nimeksi vaihdettiin ”Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa”.

b) Lainasaamisten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä ”Muut varat”. Lainasaamisten saamatta olevat korot 480 miljoonaa euroa siirrettiin taseen riville “Saamiset asiakkailta”.

c) Rahoitusvelkojen maksamattomat korot on esitetty aiemmin taseen rivillä ”Varaukset ja muut velat”. Rahoitusvelkojen maksamattomat korot 708 miljoonaa euroa siirrettiin taseen riveille “Velat luottolaitoksille” 8 miljoonaa euroa, “Velat asiakkaille" 22 miljoonaa euroa ja “Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat” 179 miljoonaa euroa.

d) Saamistodistusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä ”Muut varat”. Saamistodistusten siirtyvät korot 133 miljoonaa euroa siirrettiin taseen riville ”Sijoitusomaisuus”.

e) Johdannaissopimusten korkosaamisia ja -velkoja on aiemmin esitetty taseen riveillä ”Muut varat” ja ”Varaukset ja muut velat”. Kaikkien johdannaissopimusten käyvät arvot esitetään jatkossa taseen varojen ja velkojen ”Johdannaissopimukset” riveillä, joten johdannaisten korkosaamiset ja -velat siirrettiin varsinaisen johdannaissopimuksen kanssa samaan tase-erään. Tehtyjen siirtojen jälkeen taseen varojen ”Johdannaissopimukset” laskivat 295 miljoonaa euroa ja taseen velkojen ”Johdannaissopimukset” laskivat 277 miljoonaa euroa. Oikaisut pienensivät taseen varoja ja velkoja yhteensä 344 miljoonaa euroa.

f) Aiemmin taseella esitetty rivi ”Verosaamiset” jaettiin kahteen riviin ”Tuloverosaamiset” ja ”Laskennalliset verosaamiset”.

g) Aiemmin taseella esitetty rivi ”Verovelat” jaettiin kahteen riviin ”Tuloverovelat” ja ”Laskennalliset verovelat”.

Milj. €	Viittaus	31.12.2023	Muutokset	Oikaistu 31.12.2023
Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa	a)	19 755	0	19 755
Saamiset luottolaitoksilta		858	0	858
Saamiset asiakkailta	b)	97 836	480	98 316
Johdannaissopimukset	e)	3 401	-295	3 106
Sijoitusomaisuus	d)	21 896	133	22 029
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		12 581	0	12 581
Jälleenvakuutussopimusvarat		106	0	106
Aineettomat hyödykkeet		1 065	0	1 065
Aineelliset hyödykkeet		398	0	398
Muut varat	b), d), e)	2 222	-662	1 560
Verosaamiset	f)	273	-273	
Tuloverosaamiset	f)		22	22
Laskennalliset verosaamiset	f)		251	251
Varat yhteensä		**160 391**	**-344**	**160 047**
Velat luottolaitoksille	c)	66	8	74
Velat asiakkaille	c)	76 656	522	77 178
Johdannaissopimukset	e)	3 271	-277	2 994
Vakuutussopimusvelat		11 589	0	11 589
Velat sijoitussopimuksista		7 944	0	7 944
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	c)	37 511	179	37 689
Varaukset ja muut velat	c), e)	4 450	-775	3 674
Verovelat	g)	1 229	-1 229	
Tuloverovelat	g)		156	156
Laskennalliset verovelat	g)		1 073	1 073
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 414	0	1 414
Velat yhteensä		**144 129**	**-344**	**143 785**

Milj. €	Viittaus	31.12.2023	Muutokset	Oikaistu 31.12.2023
Oma pääoma				
OP Ryhmän omistajien osuus				
Osuuspääoma				
Jäsenosuudet		219	0	219
Tuotto-osuudet		3 335	0	3 335
Käyvän arvon rahasto		-290	0	-290
Muut rahastot		2 172	0	2 172
Kertyneet voittovarat		10 703	0	10 703
Määräysvallattomien omistajien osuus		124	0	124
Oma pääoma yhteensä		**16 262**	**0**	**16 262**
Velat ja oma pääoma yhteensä		**160 391**	**-344**	**160 047**

Muutokset tuloslaskelmakaavassa ajankohdalle 1–12/2023

a) Aiemmin tuloslaskelmalla omalla rivillään esitetyt OP-bonukset omistaja-asiakkaille 255 miljoonaa euroa on jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin 150 miljoonaa euroa, korkokuluihin 67 miljoonaa euroa ja sijoitusrahastojen palkkiotuottoihin 38 miljoonaa euroa. Tuloslaskelmalla ei enää esitetä riviä ”OP-bonukset omistaja-asiakkaille”.

b) OP Ryhmä siirsi kaikki korkokatteessa raportoitavat korkotuotot efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuiksi korkotuotoiksi.

Milj. €	Viittaus	1–12/2023	Muutokset	Oikaistu 1–12/2023
Efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketut korkotuotot	a), b)		5 330	5 330
Korkotuotot	a.) b)	5 480	-5 480	
Korkokulut	a)	-2 609	-67	-2 675
Korkokate	**a). b)**	**2 871**	**-217**	**2 654**
Saamisten arvonalentumiset		-269	0	-269
Palkkiotuotot	a)	1 038	-38	100
Palkkiokulut		-130	0	-130
Nettopalkkiotuotot	a)	908	-38	870
Vakuutusmaksutuotot		2 000	0	2 000
Vakuutuspalvelukulut		-1 824	0	-1 824
Jälleenvakuutussopimusten nettotuotot		-95	0	-95
Vakuutuspalvelutulos		81	0	81
Vakuutukseen liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)		-722	0	-722
Jälleenvakuutuksiin liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)		0	0	0
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)		-722	0	-722
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot		55	0	55
Sijoitustoiminnan nettotuotot		1 057	0	1 057
Liiketoiminnan muut tuotot		40	0	40
Henkilöstökulut		-964	0	-964
Poistot ja arvonalentumiset		-226	0	-226
Liiketoiminnan muut kulut		-1 011	0	-1 011
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen		485	0	485
Liiketoiminnan kulut		-1 716	0	-1 716
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	a)	-255	255	
Liikevoitto (-tappio)		2 050	0	2 050
Tulos ennen veroja		**2 050**	**0**	**2 050**
Tuloverot		-408	0	-408
Kauden tulos		**1 642**	**0**	**1 642**

Liite 3. Segmenttiraportointi

Liiketoimintasegmentit

OP Ryhmän liiketoimintasegmentit ovat Osuuspankit (pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yritysasiakkaat), Yrityspankki (pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat) ja Vakuutus (vakuutusasiakkaat). Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta esitetään segmentissä "Ryhmätoiminnot". Segmenttijako ja esittämistapa perustuvat johdon raportointiin. Segmenttien tulosta ja kannattavuutta seurataan liikevoitto -tasolla. Johtokunta on OP Ryhmän ylin operatiivinen päätöksentekijä.

Vähittäispankki-segmentin nimi muutettiin Osuuspankit-segmentiksi vuoden 2024 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Segmentin englanninkielistä nimeä ei muutettu.

Yhtiöinä Osuuspankit-segmenttiin sisältyvät osuuspankit, OP Kodit, OP Vähittäisasiakkaat Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja Pivo Wallet Oy. Korkokate on segmentin merkittävin tuottoerä. Tuottoja kertyy myös palkkiotuottoina ja sijoitustoiminnasta. Kulut muodostuvat pääosin henkilöstö- ja ICT-kuluista sekä toimipaikkaverkoston aiheuttamista kuluista ja OP-bonuksista omistaja–asiakkaille. Liiketoiminnan merkittävin riskilaji on luottoriski, mutta liiketoimintaan sisältyy myös markkinariskejä ja operatiivisia riskejä.

Yhtiöinä Yrityspankki-segmenttiin kuuluvat OP Yrityspankki Oyj (pl. keskuspankkitoiminnot), OP Säilytys Oy, OP Varainhoito Oy, OP Kiinteistösijoitus Oy ja OP-Rahastoyhtiö Oy. Korkokate on segmentin merkittävin tuottoerä. Tuottoja kertyy myös pankkitoiminnan ja varallisuudenhoidon palkkiotuottoina sekä sijoitustoiminnasta. Kulut muodostuvat pääosin henkilöstö- ja ICT-kuluista. Liiketoiminnan merkittävin riskilaji on luottoriski, mutta liiketoimintaan sisältyy myös markkinariskejä ja operatiivisia riskejä.

Vakuutus-segmenttiin sisältyy OP Ryhmän vahinkovakuutusyhtiö Pohjola Vakuutus Oy sekä henkivakuutusyhtiö OP-Henkivakuutus Oy. Segmentin tuotteisiin kuuluvat yritys- ja yksityisasiakkaille myytävät vahinko- ja henkivakuutukset. Tuotot muodostuvat pääosin vakuutuspalvelutuloksesta, nettorahoitustuotoista, sijoitustoiminnan nettotuotoista ja nettopalkkiotuotoista. Kulut muodostuvat pääosin henkilöstö- ja ICT-kuluista. Vakuutus-segmentin merkittävimmät riskit ovat vakuutus- ja sijoitusriskit.

Ryhmätoiminnot-segmentti sisältää muita segmenttejä tukevat toiminnot. Segmenttiin kuuluvat pääosa OP Osuuskunnasta ja OP Yrityspankki Oyj:n keskuspankkitoiminnot. Liiketoimintasegmenttejä tukevien palveluiden kustannukset kohdistuvat segmenteille palveluveloituksina. Ryhmätoiminnot-segmentin tuotot koostuvat pääosin keskuspankkitoiminnan tuotoista ja liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattavista OP Ryhmän sisäisistä veloituksista.

Segmenttiraportoinnin laatimisperiaatteet

Segmenttiraportointi noudattaa OP Ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Segmenteille on kohdistettu ne tuotot, kulut, varat ja velat, joiden on katsottu välittömästi kuuluvan ja olevan järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Ne tuotot, kulut, sijoitukset ja pääomat, joita ei ole kohdistettu segmenteille, sekä segmenttien väliset eliminoinnit, raportoidaan sarakkeessa "Eliminoinnit".

Segmenttikohtaiset tiedot

Tulos tammi–joulukuu 2024, milj. €	Osuuspankit	Yritys-pankki	Vakuutus	Ryhmä-toiminnot	Eliminoinnit	OP Ryhmä
Efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketut korkotuotot	4 199	2 246	1	2 853	-3 188	6 112
Korkokulut	-2 087	-1 588	-1	-2 838	3 199	-3 316
Korkokate	2 112	657	1	15	10	2 796
josta segmenttien väliset erät		-370		370		
Saamisten arvonalentumiset	-95	0		-1	0	-96
Palkkiotuotot	674	370	76	18	-191	946
Palkkiokulut	-55	-171	-27	-18	142	-128
Nettopalkkiotuotot	619	199	49	0	-49	818
Vakuutusmaksutuotot			2 129			2 129
Vakuutuspalvelukulut			-1 879			-1 879
Jälleenvakuutussopimusten nettotuotot			-59			-59
Vakuutuspalvelutulos			192			192
Vakuutukseen liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			-730			-730
Jälleenvakuutuksiin liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			3			3
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			-727			-727
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	1	35	0	16	-7	44
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-5	0	1 107	0	45	1 147
Liiketoiminnan muut tuotot	61	35	2	808	-862	44
Henkilöstökulut	-540	-113	-183	-279	34	-1 081
Poistot ja arvonalentumiset	-48	-1	-37	-61	2	-146
Liiketoiminnan muut kulut	-829	-241	-356	-479	869	-1 036
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen			529			529
Liiketoiminnan kulut	-1 417	-355	-46	-819	904	-1 733
Liikevoitto (-tappio)	**1 275**	**572**	**578**	**19**	**42**	**2 486**
Tulos ennen veroja	**1 275**	**572**	**578**	**19**	**42**	**2 486**

Sisäisten erien eliminoinnista aiheutuva käyvän arvon suojauslaskennan tehottomuus esitetään eliminoinneissa.

OP Yrityspankin Baltian sivuliikkeiden nettotuotot olivat yhteensä 36 miljoonaa euroa.

Oikaistu

Tulos tammi–joulukuu 2023, milj. €	Osuuspankit	Yritys-pankki	Vakuutus	Ryhmä-toiminnot	Eliminoinnit	OP Ryhmä
Efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketut korkotuotot	3 606	1 790	1	2 636	-2 704	5 330
Korkokulut	-1 565	-1 199	-1	-2 636	2 725	-2 675
Korkokate	2 041	591	0	1	21	2 654
josta segmenttien väliset erät		-387		387	0	0
Saamisten arvonalentumiset	-173	-96		0	0	-269
Palkkiotuotot	735	366	70	21	-192	1 000
Palkkiokulut	-50	-174	-25	-21	139	-130
Nettopalkkiotuotot	686	192	44	-1	-52	870
Vakuutusmaksutuotot			2 000			2 000
Vakuutuspalvelukulut			-1 824			-1 824
Jälleenvakuutussopimusten nettotuotot			-95			-95
Vakuutuspalvelutulos			81			81
Vakuutukseen liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			-722			-722
Jälleenvakuutuksiin liittyvät nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			0			0
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)			-722			-722
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot	3	53	-1	6	-6	55
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-32	0	1 070	4	15	1 057
Liiketoiminnan muut tuotot	61	21	4	741	-788	40
Henkilöstökulut	-500	-104	-167	-232	38	-964
Poistot ja arvonalentumiset	-57	-3	-64	-104	2	-226
Liiketoiminnan muut kulut	-806	-247	-317	-441	801	-1 011
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen			485			485
Liiketoiminnan kulut	-1 363	-354	-62	-777	841	-1 716
Liikevoitto (-tappio)	**1 223**	**408**	**414**	**-26**	**31**	**2 050**
Tulos ennen veroja	**1 223**	**408**	**414**	**-26**	**31**	**2 050**

OP Yrityspankin Baltian sivuliikkeiden nettotuotot olivat yhteensä 42 miljoonaa euroa.

Tase 31.12.2024, milj. €	Osuuspankit	Yritys-pankki	Vakuutus	Ryhmä-toiminnot	Eliminoinnit	OP Ryhmä
Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa	39	188		17 883	0	18 110
Saamiset luottolaitoksilta	25 282	148	609	12 268	-37 499	808
Saamiset asiakkailta	70 505	28 399		-13	-261	98 629
Johdannaissopimukset	820	3 276	39	108	-1 745	2 497
Sijoitusomaisuus	1 422	514	9 532	17 748	-5 678	23 537
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			14 172			14 172
Jälleenvakuutussopimusvarat			102			102
Aineettomat hyödykkeet	11	178	595	175	62	1 022
Aineelliset hyödykkeet	253	3	3	138	-5	392
Muut varat	308	127	561	884	-101	1 779
Tuloverosaaminen	21	0	20		0	42
Laskennallinen verosaaminen	23	0	13	6	35	77
Varat yhteensä	**98 685**	**32 833**	**25 646**	**49 197**	**-45 193**	**161 168**
Velat luottolaitoksille	9 399	32	46	25 891	-35 276	91
Velat asiakkaille	63 428	15 214		4 121	-2 308	80 455
Johdannaissopimukset	893	3 009	28	140	-1 745	2 324
Vakuutussopimusvelat			11 795			11 795
Jälleenvakuutussopimusvelat			1			1
Velat sijoitussopimuksista			9 140			9 140
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14 462	2 160		17 167	-590	33 198
Varaukset ja muut velat	777	903	297	1 565	-15	3 526
Tuloverovelka	14	2	15	24		55
Laskennalliset verovelat	455	0	220	345	7	1 027
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0		380	1 444	-380	1 444
Velat yhteensä	**89 427**	**21 321**	**21 921**	**50 697**	**-40 307**	**143 058**
Oma pääoma						**18 110**

OP Yrityspankin Baltian sivuliikkeiden nettovarat olivat 1 173 miljoonaa euroa.

Oikaistu

Tase 31.12.2023, milj. €	Osuuspankit	Yritys-pankki	Vakuutus	Ryhmä-toiminnot	Eliminoinnit	OP Ryhmä
Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa	45	125	0	19 585	0	19 755
Saamiset luottolaitoksilta	24 254	209	570	12 793	-36 968	858
Saamiset asiakkailta	70 593	28 140		56	-472	98 316
Johdannaissopimukset	1 066	4 366	57	79	-2 462	3 106
Sijoitusomaisuus	455	558	9 520	16 299	-4 802	22 029
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat			12 581			12 581
Jälleenvakuutussopimusvarat			106			106
Aineettomat hyödykkeet	22	179	634	169	62	1 065
Aineelliset hyödykkeet	260	3	3	137	-4	398
Muut varat	365	176	499	614	-95	1 560
Tuloverosaaminen	2	1	20		0	22
Laskennallinen verosaaminen	100	1	62	48	41	251
Varat yhteensä	**97 161**	**33 757**	**24 050**	**49 780**	**-44 701**	**160 047**
Velat luottolaitoksille	10 725	10	59	25 155	-35 875	74
Velat asiakkaille	61 318	13 590		3 603	-1 333	77 178
Johdannaissopimukset	1 251	3 928	25	251	-2 461	2 994
Vakuutussopimusvelat			11 589			11 589
Jälleenvakuutussopimusvelat			0			0
Velat sijoitussopimuksista			7 944			7 944
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14 266	2 466		21 597	-639	37 689
Varaukset ja muut velat	733	1 116	316	1 539	-30	3 674
Tuloverovelka	102	4	49	1	0	156
Laskennalliset verovelat	479	0	199	390	5	1 073
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0		380	1 414	-380	1 414
Velat	**88 874**	**21 114**	**20 561**	**53 950**	**-40 714**	**143 785**
Oma pääoma						**16 262**

Vähittäispankki-segmentin nimi muutettiin Osuuspankit-segmentiksi vuoden 2024 alussa.

OP Yrityspankin Baltian sivuliikkeiden nettovarat olivat 1 400 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
Liite 4. Korkokate

Laatimisperiaatteet

Korkokatteella esitetään pankkiliiketoiminnan korkoinstrumenttien saadut ja maksetut korot, saadut ja maksetut negatiiviset korot, jaksotettu nimellisarvon ja hankinta-arvon välinen erotus, korkojohdannaisten korot sekä arvonmuutos käyvän arvon suojauksessa. Korkotuotoissa esitetään palkkiot, joiden katsotaan olevan korvausta pankin ottamasta rahoitusinstrumenttiin liittyvästä riskistä ja joiden katsotaan kuuluvan kiinteäksi osaksi rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketut korkotuotot

Jaksotettuun hankintamenoon luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen korkotuotot ja -kulut kirjataan efektiivisen koron menetelmällä. Myös sellaisten saamisten korot tuloutetaan, joiden erääntyneitä maksuja on hoitamatta. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin osana efektiivistä korkokulua. Kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjalainojen nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus jaksotetaan lainan juoksuajalle korkotuottoihin ja korkokuluihin.

Korkokattoluoton lisämarginaali sisältyy efektiivisen koron laskentaan ja se tuloutetaan korkokatteeseen sopimuksen voimassaoloaikana.

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin, kun kyseessä ovat rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja koska ne ovat erääntyneet yli 90 päivää (ovat vaiheessa 3).

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketut korkotuotot kirjataan jaksotettuun hankintamenoon arvostettavista taseen eristä ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavista saamistodistuksista. Tässä erässä esitetään myös voitot ja tappiot, jotka syntyvät suojaussuhteista, joihin sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa. Kaikki niiden johdannaisten nettokorkotuotot ja -nettokorkokulut, joilla suojataan niiden saamisten korkoriskiä, joiden korkotuotot esitetään efektiivisen koron menetelmällä lasketuissa korkotuotoissa ja joihin sovelletaan suojauslaskentaa, esitetään efektiivisen koron menetelmällä lasketuissa korkotuotoissa. Kaikki nettokorkotuotot ja -nettokorkokulut johdannaisista, joilla suojataan rahoitusvelkoja, joiden korkokulut esitetään korkokuluissa, esitetään korkokuluissa.

Milj. €	2024	Oikaistu 2023
Efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketut korkotuotot		
Korkotuotot saamisista luottolaitoksilta	631	656
Korkotuotot luotoista asiakkaille	4 605	3 953
Korkotuotot rahoitusleasingsaamisista asiakkailta	102	87
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoon arvostetuista saamistodistuksista	43	7
Korkotuotot veloista asiakkaille	0	4
Korkotuotot käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjatuista saamistodistuksista	165	131
Korkotuotot johdannaissopimuksista, käyvän arvon suojaus	73	491
Korkotuotot johdannaissopimuksista, rahavirran suojaus	-43	-84
Korkotuotot johdannaissopimusten rahavirran suojauksesta, tehoton osuus	1	7
Korkotuotot luotoista asiakkaille, suojauslaskennan arvostuserät	387	-389
Korkotuotot saamistodistuksista, suojauslaskennan arvostuserät	247	551
Korkotuotot luotoista asiakkaille, OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-160	-150
Muut korkotuotot	60	72
Yhteensä	**6 112**	**5 330**

Milj. €	2024	Oikaistu 2023
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille		
Korkokulut talletuksista luottolaitoksille	1	1
Korkokulut veloista luottolaitoksille	0	-1
Korkokulut veloista keskuspankeille		-77
Korkokulut veloista luottolaitoksille, suojauslaskennan arvostuserät	-167	-363
Velat asiakkaille		
Korkokulut talletuksista asiakkaille	-1 270	-825
Korkokulut muista veloista asiakkaille	-85	-81
Korkokulut veloista asiakkaille, suojauslaskennan arvostuserät	-102	-131
Korkokulut veloista asiakkaille, OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-82	-67
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-694	-665
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, suojauslaskennan arvostuserät	-478	-946
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Korkokulut perpetuaali- ja debentuurilainoista	-30	-29
Korkokulut veloista, joilla on huonompi etuoikeus, suojauslaskennan arvostuserät	-30	-35
Johdannaissopimukset		
Korkokulut johdannaissopimuksista, käyvän arvon suojaus	-327	558
Korkokulut johdannaissopimuksista, rahavirran suojaus	24	71
Korkokulut muista johdannaissopimuksista	0	0
Saamiset luottolaitoksilta		
Negatiiviset korot		0
Muut korkokulut	-74	-86
Yhteensä	**-3 316**	**-2 675**
Korkokate yhteensä	**2 796**	**2 654**

Liite 5. Saamisten arvonalentumiset

Saamisten arvonalentumisissa esitetään odotettavissa olevat luottotappiot asiakkailta, taseen ulkopuolisista eristä ja saamistodistuksista sekä lopulliset luottotappiot ja niiden palautukset.

Milj. €	2024	2023
Luotto- ja takaustappioina poistetut saamiset	-220	-93
Palautukset poistetuista saamisista	20	16
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	106	-192
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamistodistuksista	-2	0
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	**-96**	**-269**

OP Ryhmä on tehostanut lopullisten luottotappioiden kirjausprosessia vuoden 2024 viimeisen vuosineljänneksen aikana. Lainat kirjataan kokonaan tai osittain pois taseesta silloin, kun laina on siirretty oikeudelliseen perintään, milloin lainan pääoma kirjataan alas vakuuden arvoon saakka. Tällaisia luottotappioita kirjattiin viimeisen vuosineljänneksen aikana 125 miljoonaa euroa ja vastaavasti vaiheen 3 odotettuja luottotappiota palautui 93 miljoonaa euroa. Nettotulosvaikutus oli yhteensä -32 miljoonaa euroa.

Liitetiedossa 36. “Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä” esitetään laskelmat tappiota koskevasta vähennyserästä ja laskentaan liittyvistä keskeisistä epävarmuustekijöistä.

Liite 6. Nettopalkkiotuotot

Laatimisperiaatteet

Nettopalkkiotuotoissa esitetään palkkiotuotot luotonannosta, talletuksista, maksuliikkeestä, arvopapereiden välityksestä, arvopapereiden liikkeeseenlaskusta, sijoitusrahastoista, omaisuudenhoidosta, lainopillista tehtävistä, takauksista, asunnonvälityksestä, vakuutussopimusten myyntipalkkioista ja henkivakuutuksen sijoitussopimuksista. Palkkiokulut kirjataan luotonannosta, maksuliikkeestä, arvopapereiden välityksestä, arvopapereiden liikkeeseen laskusta, sijoitusrahastoista, omaisuudenhoidosta, takauksista ja vakuutusten myyntipalkkioista.

Palkkiotuotot

Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin mukaisesti. IFRS 15 -standardin mukaiset palkkiotuotot tuloutetaan, kun palvelun sovitut suoritevelvoitteet luovutetaan asiakkaalle ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Palkkiotuotot kirjataan siihen määrään, johon odotetaan olevan oikeutettu asiakkaalle luovutettavia luvattuja palveluja vastaan. Palkkiokulut kirjataan suoriteperusteella nettopalkkiotuottoihin.

Osuuspankit- segmentissä palkkioita peritään henkilöasiakkailta ja yritysasiakkailta. Palkkiotuotot koostuvat pääosin luotonannon ja maksuliikkeen palkkiotuotoista. Luotonannon palkkiotuotoissa esitetään lainan hoitamisesta perityt palkkiot. Lisäksi vähittäispankkitoiminnassa peritään palkkioita muun muassa lainopillisista palveluista, takauksista, talletuksista, sijoitusrahastoista ja asunnonvälityksestä sekä vakuutusten myynnistä. Edellä mainitut erät koostuvat useasta sadasta erilaisesta palkkiotyypistä, joiden suoritevelvoitteet täyttyvät palkkion luonteen mukaisesti joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Luotonannon, takausten ja rahastojen palkkioiden suoritevelvoitteet täyttyvät pääosin ajan kuluessa, muiden vähittäispankkitoiminnan palkkioiden yhtenä ajankohtana. Vastikemäärä on palveluissa pääosin listahinta tai sopimuksessa sovittu. Omistaja-asiakkaat saavat päivittäisistä pankkipalveluista alennusta, joka huomioidaan tuloutettavien palkkioiden määrässä. Palkkiot peritään asiakkaalta kuukausittain tai palvelun suorittamisen jälkeen sopimusehtojen mukaisesti.

Yrityspankki-segmentissä palkkioita peritään henkilöasiakkailta ja yritysasiakkailta. Pankkitoimintaan liittyvät palkkiotuotot koostuvat luotonannon ja maksuliikkeen palkkiotuotoista. Lisäksi yrityspankkipankkitoiminnassa peritään palkkioita muun muassa takauksista ja arvopapereiden liikkeeseenlaskusta. Edellä mainitut erät koostuvat useasta sadasta erilaisesta palkkiotyypistä, joiden suoritevelvoitteet täyttyvät palkkion luonteen mukaisesti joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Luotonannon ja takausten palkkioiden suoritevelvoitteet täyttyvät pääosin ajan kuluessa, muiden pankkitoimintaan liittyvien palkkioiden yhtenä ajankohtana. Yrityspankki-segmentin varallisuudenhoitoon liittyvät palkkiotuotot koostuvat sijoitusrahastojen ja omaisuudenhoidon palkkioista. Varallisuudenhoitoon liittyvät palkkiot tuloutetaan pääosin ajan kuluessa sopimuskauden aikana, ja kuukausittain perittävä vastikemäärä on sopimuksen mukainen prosenttiosuus asiakkaan hallinnoitavista sijoituksista tai vakuutussäästöistä. Sijoitusrahastojen ja omaisuudenhoidon palkkiot sisältävät tuottoperusteisia palkkioita, jotka on sidottu sijoitustoiminnan menestykseen. Tuottoperusteiset palkkiot tuloutetaan vasta, kun sijoitustoiminnan menestystä mittaavat kriteerit on täytetty erittäin todennäköisesti.

Vakuutus-segmentin sopimukset, jotka eivät sisällä vakuutusriskiä, tuloutetaan IFRS 15 -standardin mukaisesti ja esitetään nettopalkkiotuotoissa. Palkkiotuotot koostuvat pääosin henkivakuutuksen sijoitussopimusten kuormitustulosta, sijoitussidonnaisten hallinnointipalkkioiden palautuksista (sijoitusrahastot) ja vakuutusten myyntipalkkioista. Henkivakuutuksen sijoitussopimukset sisältävät sijoitussopimuksista perittävän merkintäpalkkion ja hoitopalkkion. OP Ryhmän kumppanit maksavat vakuutusten myynnistä palkkiotuottoja sopimuksessa sovitun vastikkeen mukaisesti. Suoritevelvoitteet täyttyvät ajan kuluessa, ja palkkiot peritään asiakkailta kuukausittain.

Ryhmätoiminnot-segmentin palkkiot koostuvat pääosin maksuliikkeen palkkioista. Suoritevelvoitteet täyttyvät ajan kuluessa, ja vastikemäärä on sopimuksessa sovittu. Palkkiot peritään toteutuneiden maksutapahtumien mukaisesti.

Milj. €	Osuuspankit		Yritys-pankki		Vakuutus		Ryhmä-toiminnot		Eliminoinnit		OP Ryhmä	
	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023
Palkkiotuotot												
Luotonanto	113	108	50	54			0	0	-1	-2	162	160
Talletukset	22	23	3	2			0	0	0	0	25	25
Maksuliike	233	285	32	32			16	19	-15	-19	266	317
Arvopapereiden välitys	6	6	18	18					-6	-7	18	18
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	0	0	8	5			0	0	0	0	8	5
Sijoitusrahastot*	53	48	203	204	40	36			-52	-47	244	241
Omaisuudenhoito	31	31	37	28			1	1	-22	-13	48	46
Lainopilliset palvelut	21	23	0	0						0	21	23
Takaukset	11	11	12	12			0	0	0	0	23	23
Asunnonvälitys	57	63							0	0	57	63
Vakuutussopimusten myyntipalkkiot	82	92			7	9			-60	-64	30	38
Henkivakuutuksen sijoitussopimukset					28	25					28	25
Muut	44	44	6	10			1	1	-36	-40	15	14
Yhteensä	674	735	370	366	76	70	18	21	-191	-192	946	1 000

* Sijoitusrahastoista kertyneet OP-bonukset omistaja-asiakkaille vähennetään sijoitusrahastojen palkkiotuotoista. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Milj. €	Osuuspankit		Yritys-pankki		Vakuutus		Ryhmä-toiminnot		Eliminoinnit		OP Ryhmä	
	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023	1–12/2024	1–12/2023
Palkkiokulut												
Luotonanto	0	0	-1	-2			0	0	0	1	0	0
Maksuliike	-37	-30	-3	-7	-2	-2	-3	-3	14	16	-31	-26
Arvopapereiden välitys			-3	-3			0	0	0	0	-4	-3
Arvopapereiden liikkeeseen lasku		0	0	-5			0	0		0	0	-5
Sijoitusrahastot			-108	-106	0	0			52	47	-56	-58
Omaisuudenhoito			-7	-8	5	5	-1	-1	0	0	-3	-4
Vakuutussopimusten myyntipalkkiot					-29	-28			26	23	-3	-5
Johdannaiset		0	-41	-42					39	42	-2	0
Muut	-18	-20	-7	-2	-1	-1	-14	-16	11	10	-28	-28
Yhteensä	-55	-50	-171	-174	-27	-25	-18	-21	142	139	-128	-130
Nettopalkkiotuotot yhteensä	619	686	199	192	49	44	0	-1	-49	-52	818	870

Vähittäispankki-segmentin nimi muutettiin Osuuspankit-segmentiksi vuoden 2024 alussa.

Liite 7. Vakuutuspalvelutulos

Laatimisperiaatteet

Vakuutuspalvelutuloksessa esitetään vahinko- ja henkivakuutuksen vakuutusmaksutuotot, vahinko- ja henkivakuutuksen vakuutuspalvelukulut sekä jälleenvakuutussopimusten nettotuotot.

Vakuutussopimusten esittäminen tuloslaskelmassa ja taseessa
Vakuutussopimusryhmän tuotto esitetään tuloslaskelmassa rivillä vakuutusmaksutuotto, ja se muodostuu seuraavien komponenttien arvostamisesta: vastaiset rahavirrat, muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu sekä palvelumarginaali. Vakuutussopimusryhmään liittyvät kuluerät muodostuvat sattuneiden vahinkojen korvauskuluista, tappiollisten sopimusten tappioista, aiempiin kausiin liittyvistä muutoksista sekä toimintakuluista, ja esitetään rivillä vakuutuspalvelukulut. Jälleenvakuutussopimuksiin liittyvät kulut ja tuotot esitetään rivillä jälleenvakuutussopimusten nettotuotot.

Tuloslaskelman erään “Vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut” sisältyy diskonttokoron muutoksen ja muiden taloudellisten muutosten vaikutus vakuutussopimusvelan arvoon sekä ajan kulumisen vaikutus eli diskonttauksen purkautuminen. Lisäksi erään sisältyy riskin pienentämisen vaihtoehdon (risk mitigation) soveltaminen tiettyihin henkivakuutussopimuksiin. Tämän vaihtoehdon soveltaminen antaa mahdollisuuden oikaista VFA-arvostusmallin sopimusten kirjanpitokäsittelyä niin, että rahoitusriskin osalta palvelumarginaalista siirretään tuloslaskelmaan ne rahavirtojen muutokset, jotka kuuluvat sijoitusstrategian mukaiseen suojattavaan positioon. Tällä vähennetään tuloksen epäsymmetriaa.

Taseessa sopimuksiin liittyvät vastaiset rahavirrat esitetään nettona ja ryhmitellään joko taseen vakuutussopimusvelkoihin tai -varoihin salkkutasolla sekä joko jälleenvakuutussopimusvelkoihin tai -varoihin salkkutasolla. Osuus henkilöstökuluista, poistoista ja liiketoiminnan muista kuluista sisällytetään IFRS 17 -vakuutussopimusvelan laskentaan ja esitetään erässä vakuutuspalvelukulut.

OP Ryhmä on valinnut laatimisperiaatteeksi kauden vakuutukseen liittyvien rahoitustuottojen tai -kulujen esittämisen tulosvaikutteisesti. Vastaavasti vakuutussopimusvelkaan liittyvät sijoitukset on luokiteltu niin, että niiden käypä arvo esitetään tulosvaikutteisesti. Tällä vähennetään tuloksen epäsymmetriaa.

Milj. €	2024	2023
Vahinkovakuutus		
Odotettavissa olevat korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	1 498	1 309
Riskioikaisun muutokset (muut kuin rahoitusriskiä koskevat oikaisut)	13	11
Kaudella tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	230	249
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	131	124
Vakuutusmaksutuottojen muut muutokset	5	65
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot GMM-mallin mukaan yhteensä	**1 877**	**1 758**
Henkivakuutus		
Odotettavissa olevat korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	132	119
Riskioikaisun muutokset (muut kuin rahoitusriskiä koskevat oikaisut)	12	10
Kaudella tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	59	64
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	13	14
Vakuutusmaksutuottojen muut muutokset	4	9
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutuotot GMM-mallin mukaan yhteensä	**220**	**216**
Odotettavissa olevat korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	17	17
Riskioikaisun muutokset (muut kuin rahoitusriskiä koskevat oikaisut)	4	4
Kaudella tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	7	5
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	2	2
Vakuutusmaksutuottojen muut muutokset	2	-2
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutuotot VFA-mallin mukaan yhteensä	**32**	**26**
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutuotot yhteensä	**252**	**242**
Vakuutusmaksutuotot yhteensä	**2 129**	**2 000**

Milj. €	2024	2023
Vahinkovakuutus		
Toteutuneet korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	-1 598	-1 295
Menneiden kausien palveluiden toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat muutokset	62	-116
Vakuutussopimusten hankintakulut	-131	-124
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset	-24	-33
Vahinkovakuutuksen vakuutuspalvelukulut GMM-mallin mukaan yhteensä	**-1 691**	**-1 568**
Henkivakuutus		
Toteutuneet korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	-141	-135
Menneiden kausien palveluiden toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat muutokset	0	-2
Vakuutussopimusten hankintakulut	-13	-14
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset	4	-53
Henkivakuutuspalvelukulut GMM-mallin mukaan yhteensä	-150	-205
Toteutuneet korvaus- ja muut suoraan kohdistetut vakuutuspalvelukulut	-34	-26
Menneiden kausien palveluiden toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat muutokset	0	-1
Vakuutussopimusten hankintakulut	-2	-2
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset	-1	-24
Henkivakuutuksen vakuutuspalvelukulut VFA-mallin mukaan yhteensä	-38	-52
Henkivakuutuksen vakuutuspalvelukulut yhteensä	**-188**	**-256**
Vakuutuspalvelukulut yhteensä	**-1 879**	**-1 824**
Vahinkovakuutuksen jälleenvakuutussopimusten nettotuotot	-51	-88
Henkivakuutuksen jälleenvakuutussopimusten nettotuotot	-8	-7
Jälleenvakuutussopimusten nettotuotot yhteensä	**-59**	**-95**
Vakuutuspalvelutulos	**192**	**81**

Liite 8. Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)

Laatimisperiaatteet

Vakuutuksen nettorahoituskuluissa esitetään GMM-mallin mukaiset vahinkovakuutuksen ensivakuutukseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut (vakuutussopimusvelan diskonttokoron purkautuminen, vakuutussopimusten korkojen ja taloudellisten oletusten muutosten vaikutus sekä vakuutussopimusten valuuttakurssierot) ja vahinkovakuutuksen jälleenvakuuttamiseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut.

GMM-mallin mukaiset henkivakuutuksen ensivakuutukseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut (vakuutussopimusvelan diskonttokoron purkautuminen, vakuutussopimusten korkojen ja taloudellisten oletusten muutosten vaikutus) esitetään vakuutuksen nettorahoituskuluissa.

VFA-mallin mukaiset henkivakuutuksen ensivakuutuksen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut (vakuutussopimusten riskien pienentämisen nettorahoituserät, vakuutussopimusten korkojen ja taloudellisten oletusten muutosten vaikutus ja vakuutussopimusten perustana olevien erien käyvän arvon muutosten nettorahoituserät) esitetään vakuutuksen nettorahoituskuluissa.

Lisäksi vakuutuksen nettorahoituskuluissa esitetään henkivakuutuksen jälleenvakuuttamiseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut.

Milj. €	2024	2023
Vahinkovakuutus		
Vakuutussopimusvelan diskonttauksen purkautuminen	-62	-33
Vakuutussopimusten korkojen ja taloudellisten oletusten muutosten vaikutus	-49	-153
Vakuutussopimusten valuuttakurssierot	0	0
Vahinkovakuutuksen ensivakuutukseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut (GMM) yhteensä	-111	-186
Vahinkovakuutuksen jälleenvakuutuksiin liittyvät rahoitustuotot ja -kulut	5	4
Henkivakuutus		
Vakuutussopimusvelan diskonttauksen purkautuminen	1	12
Vakuutussopimusten korkojen ja taloudellisten oletusten muutosten vaikutus	-73	-119
Henkivakuutuksen ensivakuutukseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut (GMM) yhteensä	-71	-107
Vakuutussopimusten nettorahoituserät, riskin pienentäminen	-44	-53
Vakuutussopimusten korkojen ja taloudellisten oletusten muutosten vaikutus		0
Vakuutussopimusten perustana olevien erien käyvän arvon muutosten nettorahoituserät	-504	-377
Henkivakuutuksen ensivakuutukseen liittyvät rahoitustuotot ja -kulut (VFA) yhteensä	-548	-429
Henkivakuutuksen jälleenvakuutuksiin liittyvät rahoitustuotot ja -kulut	-1	-3
Vakuutuksen nettorahoitustuotot (+)/-kulut (-)	**-727**	**-722**

Liite 9. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotot

Laatimisperiaatteet

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen nettotuotoissa esitetään pankkitoiminnan ja ryhmätoimintojen kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien saamistodistusten ja johdannaisten korkotuotot ja korkokulut sekä arvostusvoitot ja -tappiot. Lisäksi erässä esitetään osakkeiden arvostusvoitot ja -tappiot sekä osingot. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin, kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt osingonjakopäätöksen.

Milj. €	2024	2023
Saamistodistukset		
Korkotuotot ja -kulut	12	20
Saamistodistusten arvostusvoitot ja -tappiot	2	5
Osakkeet ja osuudet		
Arvostusvoitot ja -tappiot	21	1
Osingot ja voitto-osuudet	5	4
Johdannaiset		
Korkotuotot ja -kulut	175	67
Arvostusvoitot ja -tappiot	-171	-42
Yhteensä	**44**	**55**

Liite 10. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Laatimisperiaatteet

Sijoitustoiminnan nettotuotoissa esitetään käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien saamistodistusten realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot sekä korkotuotot. Lisäksi erässä esitetään vakuutustoiminnan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien johdannaisten korkotuotot ja korkokulut sekä arvostusvoitot ja -tappiot. Erässä esitetään myös rahoitusvarat, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi sisältäen vakuutuksen rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset, korkotuotot sekä osingot ja osuudet. Sijoitustoiminnan nettotuotot sisältää myös tuotot sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten katteena olevista varoista, sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset, vuokratuotot ja vastikkeet sekä vakuutuksen jaksotettuun hankintamenoon kirjattujen lainojen ja muiden saamisten tuotot sekä arvonalentumiset. Lisäksi käyvän arvon menetelmällä ja pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien osakkuusyhtiöiden tuotot sekä sijoitussopimusvelkojen nettotuotot rahoitusveloista, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Milj. €	2024	2023
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien nettotuotot		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	0	5
Muut tuotot ja kulut	0	
Yhteensä	**0**	**5**

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot

Milj. €	2024	2023
Vakuutustoiminnan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Johdannaiset		
Korkotuotot ja -kulut	-25	-22
Arvostusvoitot ja -tappiot	10	106
Yhteensä	**-16**	**84**
Rahoitusvarat, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	156	136
Arvostusvoitot ja -tappiot	102	278
Osakkeet ja osuudet		
Arvostusvoitot ja -tappiot	334	152
Osingot ja voitto-osuudet	59	43
Yhteensä	**651**	**609**
Tuotot sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten katteena olevista varoista		
Korkotuotot	6	3
Arvostusvoitot ja -tappiot	1 334	1 009
Yhteensä	**1 340**	**1 013**
Nettotuotot rahoitusvaroista, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	**1 991**	**1 622**
Yhteensä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	**1 975**	**1 706**

Milj. €	2024	2023
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokratuotot	51	52
Arvostusvoitot ja -tappiot	0	-29
Vastike- ja hoitokulut	-44	-46
Muut	0	0
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	**8**	**-22**
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavien nettotuotot		
Korkotuotot	8	12
Korkokulut	-2	-2
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	1	-2
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavien nettotuotot yhteensä	**8**	**8**
Osakkuus- ja yhteisyritykset		
Käyvän arvon menetelmällä käsiteltävät osakkuusyritykset	5	0
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät osakkuusyritykset	2	2
Yhteisyritykset	0	1
Yhteensä	**8**	**3**
Rahoitusvelat, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi		
Sijoitussopimusten maksutulo	703	448
Sijoitussopimuksista maksetut korvaukset	-357	-358
Sijoitussopimusten velkojen muutos	-1 196	-733
Sijoitussopimusvelkojen nettotuotot yhteensä	**-851**	**-642**
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	**1 147**	**1 057**

Liite 11. Liiketoiminnan muut tuotot

Laatimisperiaatteet

Liiketoiminnan muissa tuotoissa esitetään omassa käytössä olevien kiinteistöjen vuokra- ja myyntituotot sekä muut tuotot.

Milj. €	2024	2023
Oman käytön kiinteistöjen vuokratuotot	7	7
Oman käytön kiinteistöjen myyntivoitot	1	1
Vuokratuotot edelleenvuokraussopimuksista	1	1
Tuotot yritysjärjestelyistä	2	5
Toimintatuotot	24	18
Muut liiketoiminnan tuotot	9	8
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	**44**	**40**

Liite 12. Henkilöstökulut

Laatimisperiaatteet

Henkilöstökulut sisältävät palkat, palkkiot, eläkekulut ja henkilösivukulut.

Milj. €	2024	2023
Palkat ja palkkiot	-775	-685
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet		
Henkilöstörahasto	-9	-19
Tulospalkkiot	-114	-94
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-152	-134
Etuuspohjaiset järjestelyt*	0	1
Muut henkilösivukulut	-30	-32
Henkilöstökulut yhteensä	**-1 081**	**-964**

* Liite 33.

Henkilöstörahasto

OP Ryhmän henkilöstörahastoon kuuluu noin 95 prosenttia koko henkilöstöstä. Henkilöstörahastoon tehtävän palkkiosiirron määrä vuodelta 2024 on 1,5 prosenttia (3,0) rahaston jäsenten palkkasummasta.

Työsuhde-etuudet

Eläke-etuudet

OP Ryhmän yhtiöiden työntekijöiden lakisääteinen eläketurva hoidetaan Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa. Eräät OP Ryhmän yritykset ovat järjestäneet työntekijöille lisäeläketurvan joko OP-Eläkesäätiön tai vakuutusyhtiön kautta.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa hoidetut eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Vakuutusyhtiöissä hoidetut järjestelyt voivat olla joko etuus- tai maksupohjaisia. OP-Eläkesäätiössä hoidetut järjestelyt ovat kokonaisuudessaan etuuspohjaisia.

Eläkejärjestelyistä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelman erään ”henkilöstökulut”. Maksupohjaisissa järjestelyissä vakuutusmaksut maksetaan vakuutusyhtiölle ja kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä muita maksuvelvoitteita ei ole. Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn supistaminen, velvoitteen täyttyminen tai muuttaminen kirjataan tulosvaikutteisesti tapahtumahetkellä.

Etuuspohjaiset järjestelyt vakuutusyhtiöissä ja OP-Eläkesäätiössä rahoitetaan suorituksilla, jotka perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä OP-Eläkesäätiön ja hyväksyttävien vakuutusten järjestelyihin kuuluvien varojen käyvällä arvolla.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Laskenta on suoritettu ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä (projected unit credit method). Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetty diskonttauskorko on määritelty yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättymispäivän markkinatuoton perusteella.

Eläkevelvoitteen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Kirjattaessa uudelleen määrittämisestä johtuvia eriä muihin laajan tuloksen eriin, ei näitä eriä enää siirretä tulosvaikutteisesti myöhemmillä tilikausilla.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

OP Ryhmässä on käytössä tulospalkkiojärjestelmä ja henkilöstörahasto. Palkkiota maksetaan ansaintavuoden aikana tehdyistä työsuorituksista. Kuluksi kirjattava määrä jaksotetaan henkilöstökuluihin ja siirtovelkoihin oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

Saavutettujen tavoitteiden mukaista toteutuneen palkkion määrää tarkistetaan neljännesvuosittain. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdolliset vaikutukset kirjataan henkilöstökuluna tuloslaskelmaan, ja vastaava oikaisu tehdään siirtovelkoihin.

Tulospalkkiojärjestelmä

Tulospalkkiojärjestelmällä ohjataan ja tuetaan OP Ryhmän pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden ja niistä johdettujen vuositavoitemittareiden toteutumista sekä palkitaan henkilöstöä tavoitteiden saavuttamisesta ja ylittämisestä. Tulospalkkiojärjestelmän

ansaintajakso on 6 tai 12 kuukautta. Tulospalkkio on porrastettu vaativuusluokan mukaan ja palkkiomaksimit vastaavat 1–12 kuukauden palkkaa vuositasolla.

Tuloskorteilla olevat tavoitteet voivat olla yritys-, tiimi- tai henkilökohtaisia ja käytetyt mittarit perustuvat muun muassa asiakaskokemukseen, toiminnan laatuun, kannattavuuteen, palkkiotuottoihin, myyntiin sekä strategiasta johdettuihin toiminnan kehittymiseen liittyviin tavoitteisiin. OP Ryhmän kaikille johtajille yhteiset ryhmätasoiset mittarit olivat OP Ryhmän kulu-tuottosuhde 20 prosentin painolla ja tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu 20 prosentin painolla. Keskusyhteisössä tavoitteiden saavuttamisen perusteella muodostuneeseen palkkioon sovelletaan kerrointa, joka perustuu Keskusyhteisökonsernin tulokseen ennen veroja.

Tulospalkkion ansaintamittareiden toteuman lisäksi lopulliseen palkkion maksuun vaikuttaa laadullinen arviointi, jossa esihenkilö arvioi henkilön ohjeiden ja sääntelyn mukaista toimintaa. Tarkastelussa huomioidaan myös kestävyysriskit niiden henkilöiden ja roolien osalta, joille kestävyysriskien huomioiminen on olennainen osa työtehtäviä. Tulospalkkion määrää korjataan riskiperusteisesti rikkeiden kriittisyyden ja määrän perusteella kertoimella 0–1.

Henkilöstörahasto

OP Ryhmällä on henkilöstörahasto. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään “Palkat ja palkkiot”, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

OP Ryhmän henkilöstörahastolle maksettava voittopalkkioerä vuonna 2024 perustui seuraavien tavoitteiden saavuttamiselle: OP Ryhmän kulu-tuottosuhteeseen 50 prosentin painolla ja tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu 50 prosentin painolla.

Liite 13. Poistot ja arvonalentumiset

Laatimisperiaatteet

Poistot ja arvonalentumiset sisältää Poistot ja arvonalentumiset liikearvosta, tuotemerkeistä, vakuutussopimuksiin liittyvistä asiakassuhteista ja vakuutusten hankintamenoista sekä tietojärjestelmistä.

Liitetiedoissa 24. “Aineettomat hyödykkeet” ja 25. “Aineelliset hyödykkeet” kuvataan poistojen ja arvonalentumisten laatimisperiaatteet tarkemmin.

Milj. €	2024	2023
Poistot		
Rakennukset	-9	-11
Koneet ja kalusto	-8	-8
Yrityskaupan yhteydessä muodostuneet aineettomat hyödykkeet	-9	-9
Tietojärjestelmät ja muut	-73	-108
Käyttöoikeusomaisuuserät	-28	-27
Muut	-3	-2
Arvonalentumiset		
Oman käytön kiinteistöt	-12	-22
Tietojärjestelmät	-3	-36
Käyttöoikeusomaisuuserät	0	0
Muut	-1	-3
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	**-145**	**-226**

Liite 14. Liiketoiminnan muut kulut

Laatimisperiaatteet

Liiketoiminnan muissa kuluissa esitetään ICT-tuotanto- ja kehittämiskulut, toimitilakulut, ostetut palvelut, viranomaismaksut, tilintarkastuskulut, tietoliikennekulut, markkinointikulut, yhteiskuntavastuukulut, vakuutus- ja varmuuskulut sekä muut kulut.

Milj. €	2024	2023
ICT-kulut		
Tuotanto	-268	-238
Kehittäminen	-245	-222
Toimitilat	-60	-58
Viranomaismaksut	-16	-77
Tilintarkastusmaksut	-8	-6
Palveluostot	-159	-143
Asiantuntijapalvelut	-44	-55
Tietoliikenne	-34	-33
Markkinointi	-44	-44
Lahjoitukset ja sponsorointi	-17	-14
Vakuutus- ja varmuuskulut	-18	-15
Lyhytaikaisten ja arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten kulut	-6	-6
Muut	-118	-101
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	**-1 036**	**-1 011**

PricewaterhouseCoopers Oy:lle maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2024 olivat 5,4 miljoonaa euroa, tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista 0,5 miljoonaa euroa, veroneuvonnasta 0,2 miljoonaa euroa ja muista palveluista 0,4 miljoonaa euroa. Tilintarkastuspalkkiot vuodelta 2023 olivat 3,9 miljoonaa euroa, josta 3,7 miljoonaa euroa maksettiin OP Osuuskunnan tilintarkastaja KPMG Oy Ab:lle. Vuodelta 2023 palkkiot tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista olivat 0,1 miljoonaa euroa, veroneuvonnasta 0,2 miljoonaa euroa ja muista palveluista 1,8 miljoonaa euroa. Luvut eivät sisällä arvonlisäveroa.

EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB) ei kerännyt pankeilta vakausmaksuja vuodelta 2024. OP Ryhmä maksoi vakausmaksuja vuonna 2023 yhteensä 62 miljoonaa euroa.

OP Ryhmän talletussuojamaksu vuodelta 2024 oli 50 miljoonaa euroa (44), joka katettiin VTS-rahastosta. Talletussuojamaksusta ei tullut tuloslaskelman kuluvaikutusta vuosina 2023 ja 2024.

Kehittämismenot

Milj. €	2024	2023
Kehittämisen ICT-kulut	-245	-222
Oman työn osuus	-104	-72
Kehittämisen kulut tuloslaskelmalla yhteensä	**-349**	**-294**
Aktivoidut ICT-menot	-49	-51
Aktivoitavien siirto/henkilöstökulut	-9	-12
Aktivoidut kehittämismenot yhteensä	**-58**	**-62**
Kehittämismenot yhteensä	**-407**	**-356**
Poistot ja arvonalentumiset kehittämismenoista	-74	-142

Viranomaismaksut

OP Ryhmä maksaa eri viranomaisille maksuja. Talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausvirasto. Pankkivalvonnasta vastaa Euroopan keskuspankki. Vakuutus-, menettelytapa- ja makrovalvonnasta vastaa Finanssivalvonta. Kriisinratkaisusta vastaa EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Viranomaismaksut kirjataan vuoden alussa kokonaisuudessaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vakausmaksu

Vakausmaksuja kerätään euroalueen kriisinratkaisurahastoon (Single Resolution Fund, SRF) siten, että rahaston tavoitetaso, vähintään 1 prosenttia korvattavien talletusten määrästä, ylläpidetään. Kerättävään määrään vaikuttaa myös kriisinratkaisurahastoon kerättyjen varojen tuotto. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää myös vakausmaksujen määrästä. SRF varmistaa, että rahoitussektori

rahoittaa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen. Vakausmaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

Talletussuojamaksu

Vanhaan talletussuojarahastoon (VTS-rahasto) kerätyt varat ylittävät tällä hetkellä talletussuojan tasoa koskevat EU-vaatimukset. VTS-rahaston jäsenenä OP Ryhmällä on oikeus kattaa talletussuojamaksut Rahoitusvakausvirastolle (RVV) VTS-rahastosta. Sääntöjensä nojalla VTS-rahasto huolehtii jäsenpankilleen määrättävistä talletussuojamaksuista uuteen RVV:n hallinnoimaan talletussuojarahastoon siinä suhteessa, jossa kukin jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut vanhaa talletussuojarahastoa. RVV:n hallinnoiman talletussuojarahaston tavoitetaso on 0,8 prosenttia korvattavista talletuksista.

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu perustuu samaan laskentamenetelmään kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu.

Finanssivalvonnan valvontamaksu

Finanssivalvonnan valvontamaksu koostuu suhteellisesta valvontamaksusta, joka perustuu taseen loppusummaan, sekä kiinteästä perusmaksusta.

Euroopan keskuspankin valvontamaksu

EKP:n valvontamaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

Siirrot vakuutuspalvelutulokseen

Laatimisperiaatteet

Vakuutustoiminnan liiketoiminnan kulut esitetään osana vakuutuspalvelutulosta. Tuloslaskelman rivit henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut on esitetty sisältäen myös vakuutuksen liiketoiminnan kulut, jotta tuloslaskelmalta näkee suoraan koko OP Ryhmän kulujen määrät.

Siirrot vakuutuspalvelutulokseen

Milj. €	2024	2023
Henkilöstökulut	178	159
Poistot	26	33
Liiketoiminnan muut kulut	325	294
Siirrot vakuutuspalvelutulokseen	**529**	**485**

Liiketoiminnan kuluissa olevat siirrot vakuutuspalvelutulokseen erä liittyy vakuutussopimusvelan laskentaan, josta tilikaudelle kuuluvat kulut tuloutuvat turvayksiköiden määritysten mukaisesti. Aktivoitujen hankintakulujen osalta tuloutus tapahtuu samalla syklillä niille kohdistettujen tuottojen kanssa ja näkyy vakuutuspalvelukuluissa.

Liite 15. OP-bonukset omistaja-asiakkaille

Laatimisperiaatteet

OP-bonukset omistaja-asiakkaille ovat jaettu OP-bonusten kertymisen perusteella korkotuottoihin, korkokuluihin, vakuutuspalvelutulokseen ja sijoitusrahastojen palkkiotuottoihin. Osuuspankkien omistaja-asiakkaiden pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitoasioinnista kertyy OP-bonuksia. OP-bonukset kirjataan ansaintakaudella tuottojen vähennykseksi tuloslaskelmaan ja siirtovelkoihin taseeseen. Kertyneet bonukset käytetään automaattisesti pankki- ja varallisuudenhoitopalveluiden palvelumaksuihin sekä vahinkovakuutusmaksuihin vanhimmista tapahtumista alkaen, jolloin siirtovelka puretaan.

Milj. €	2024	2023
Luotoista kertyneet OP-bonukset	166	156
Talletuksista kertyneet OP-bonukset	82	67
Sijoitusrahastoista kertyneet OP-bonukset	48	38
Vakuutussopimuksista kertyneet OP-bonukset	17	14
Käyttämättömät vanhentuneet OP-bonukset	-7	-6
OP-bonukset omistaja-asiakkaille yhteensä	**307**	**269**

Liite 16. Tuloverot

Laatimisperiaatteet

Tuloslaskelman veroihin sisältyvät tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verot ja laskennallinen verokulu tai -tuotto. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassa olevan verokannan perusteella ja laskennalliset verot voimassa olevan verokannan tai tilinpäätöspäivään mennessä hyväksytyn, tulevia vuosia koskevan verokannan perusteella.

Milj. €	2024	2023
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-385	-394
Edellisten tilikausien verot	-7	-7
Laskennalliset verot	-108	-7
Tuloslaskelman verot	**-499**	**-408**
Yhteisön tuloveroprosentti	20	20

Voimassaolevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin

Milj. €	2024	2023
Tulos ennen veroja	2 486	2 050
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-497	-410
Edellisten tilikausien verot	-7	-7
Verovapaat tuotot	2	2
Vähennyskelvottomat kulut	-3	-7
Käyttämättömien tappioiden uudelleenarviointi	0	0
Veron oikaisut	2	13
Muut erät	4	1
Tuloslaskelman verot	**-499**	**-408**

Taseen liitetiedot

Liite 17. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Laatimisperiaatteet

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin:

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (FVTPL – Fair Value Through Profit or Loss)
- käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (FVOCI – Fair Value Through Other Comprehensive Income)
- jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat.

Rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin:

- jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (FVTPL - Fair Value Through Profit or Loss)

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen
Johdannaiset ja noteeratut arvopaperit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä eli päivänä, jolloin OP Ryhmä sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Muut rahoitusinstrumentit kirjataan taseeseen selvityspäivänä. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnetyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

Liiketoimintamalli
Rahoitusvarojen luokittelu perustuu liiketoimintamalliin, jolla tarkoitetaan sitä, miten OP Ryhmä hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. OP Ryhmässä liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyntiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintamallia arvioidessaan OP Ryhmä ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi OP Ryhmän myöntämiä asuntoluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi. Samoin esimerkiksiOP Ryhmän likviditeettireservisalkun liiketoimintamallin tavoitteena on kerätä sopimukseen perustuvia rahavirtoja sekä rahoitusvarojen myynti

Jaksotettu hankintameno
Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisättynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla

jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon suuruiseksi. Efektiivistä korkoa laskettaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot ilman odotettavissa olevia luottotappioita ("ECL"). Laskelma sisältää kaikki sellaiset sopimusosapuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esimerkiksi lainan nostoon liittyvät toimitus- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksuajalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään IFRS 15 -standardin mukaisesti, ja näitä ovat esimerkiksi lainan hoitoon liittyvät palkkiot.

Luotot ja saamistodistukset

Luottojen ja saamistodistusten luokittelu ja myöhempi arvostaminen riippuvat seuraavista tekijöistä:

- liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Näiden tekijöiden perusteella OP Ryhmä luokittelee luotot ja saamistodistukset seuraaviin arvostusryhmiin:

- Jaksotettuun hankintamenoon – näitä rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän, ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat – näitä rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja ja myymällä rahoitusvaroja. Lisäksi sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Muutokset käyvässä arvossa kirjataan käyvän arvon rahastoon. Arvonalentumisvoitot tai -tappiot sekä valuuttakurssivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu korko kirjataan korkotuottoihin.
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat – näitä rahoitusvaroja pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai kun rahoitusvara ei täytä joko jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien kriteereitä. Voitot ja tappiot kirjataan sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien saamistodistusten ja johdannaisten korkotuotot ja -kulut esitetään sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun OP Ryhmän liiketoimintamalli on muu kuin "käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat", OP Ryhmä arvioi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginaalista. Valtaosa OP Ryhmän rahoitusvaroista on perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä.

Kaikki henkilöasiakkaille myönnetyt luotot ja osa yritysasiakkaiden luotoista sisältävät mahdollisuuden ennenaikaiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennenaikaisesta päättämisestä.

OP Ryhmä myöntää yritysasiakkailleen kestävän rahoituksen luottoja, joissa on sovittu yrityskohtaisten kestävyystavoitteiden saavuttamisesta (esim. kasvihuonepäästöjen vähentämisestä), jotka vaikuttavat luoton marginaalin tasoon. OP Ryhmä on arvioinut, että tällaisten sopimusten rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Saamistodistusten rahavirtaominaisuudet testataan SPPI-työkalulla, jonka antaman palautteen pohjalta joko hyväksytään tai hylätään SPPI-testi ilman lisätutkimuksia

(palautteena pass/fail) tai tutkitaan rahavirtaominaisuudet OP Ryhmän sisäisen ohjeistuksen mukaisella tavalla ennen luokittelupäätöstä (palautteena ”further review required”). Menetelmä tunnistaa sopimusehdoista useita eri elementtejä, jotka vaikuttavat siihen, täyttyykö SPPI-määritys. OP Ryhmällä on myös saamistodistuksissa vihreitä joukkovelkakirjalainoja, joiden käyttötarkoitus on ympäristöä tai yhteiskuntavastuuta hyödyttävien hankkeiden rahoittaminen. Tällaisten lainojen sopimukselliset rahavirrat eivät vaihtele kestävyyteen liittyvien tavoitteiden mukaan, joten ne eivät vaikuta SPPI-testiin.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alttiina esimerkiksi osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksille, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksessä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkettyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta, vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarvioinnissa.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit
Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun OP Ryhmä on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan tietyt kaupankäyntiliiketoimintaan kuulumattomat sijoitukset oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, jotka muutoin arvostettaisiin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käsitellään siten, että käyvän arvon myöhemmät muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Tällaisia sijoituksia ei tällä hetkellä ole. Näiden sijoitusten myyntivoittoja tai -tappioita ei kirjata tulosvaikutteisesti, mutta niiden osingot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Osingot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä oman pääoman ehtoisista sijoituksista kirjataan tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Rahoitusvarojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen
Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Heikentyneen maksukyvyn takia annettu myönnytys merkitään lainanhoitojoustoksi, joka on tyypillisesti esimerkiksi lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Tällöin lasketaan lainan bruttokirjanpitoarvo uudelleen ja kirjataan tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tuloslaskelmaan korkokatteeseen. Lisäksi lainan luokittelu lainanhoitojoustoksi siirtää lainan vähintään arvonalentumisvaiheeseen 2 ja koko voimassaoloajalta laskettavan odotettavissa olevan luottotappion piiriin vähintään kahdeksi vuodeksi tai kunnes asiakkaan maksukyky on tervehtynyt.

Lainanhoitojouston tervehtymisen edellytyksenä on myös, että vähintään kahden vuoden koeajan jälkeen:

- Vähintään puolet saamisen koeajasta asiakas on suorittanut säännöllisiä ja oikea-aikaisia maksuja ja tämän myötä on maksettu huomattava kokonaismäärä pääomasta tai korosta.
- Yksikään asiakkaan vastuista ei ole ollut erääntyneenä yli 30 päivää edellisen kolmen kuukauden aikana.

Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä kuvaavana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, OP Ryhmä kirjaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen tekemisajankohta on lainan alkuperäinen kirjaamisajankohta, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähennyserän määrä vastaa 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita. OP Ryhmä luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokituksella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettynä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi tilanteessa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun OP Ryhmä siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täyttää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat vakuutusyhtiöiden rahoitusvarat
Vakuutusyhtiön korkotasetta (ALM) tarkastellaan ja hallitaan kokonaisuutena. Korkotaseella tarkoitetaan likvidien korkosijoitusten, korkojohdannaisten ja vakuutussopimusvelan muodostamaa kokonaisuutta. Sijoituspolitiikan korkoriskinhallintastrategiassa määritellään miten ja millä tavoin yhtiö on valmis kantamaan avointa riskiä suhteessa vakuutussopimusvelan markkinariskiin. Korkosijoituksilla ja -johdannaisilla hallitaan vakuutussopimusvelan markkinariskejä. Korkosijoitukset ovat pääsääntöisesti valtio- tai yrityslainoja ja johdannaiset käytännössä koronvaihtosopimuksia tai optioita niihin. Strategisen allokaation peruspainot ja sijoitustaseen tavoiteltu korkoherkkyyssuhde on määritelty niin, että sijoitustaseen riskikorjattu tuotto on mahdollisimman korkea huomioiden markkinatilanne, yhtiön riskinkantokyky ja vakavaraisuustavoitteet.

Rahoitusvarojen luokittelu seuraa sijoituspolitiikkaa ja OP Ryhmä on nimenomaisesti luokitellut kaikki vakuutussopimusten katteena olevat rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi (käyvän arvon optio), jotta saadaan poistettua tai merkittävästi vähennettyä ns. kirjanpidollista epäsymmetriaa näiden rahoitusvarojen ja niihin liittyvien vakuutussopimusvelkojen arvostamisessa, joiden rahoituserien arvonmuutos kirjataan myös tulosvaikutteisesti.

Tämä rahoitusvarojen luokittelu koskee kaikkia Pohjola Vakuutuksen ja OP-Henkivakuutustoiminnan sijoituksia. Henkivakuutustoiminnan sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka voivat olla sekä korko- että osakesijoituksia luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi, koska vastaava vakuutussopimusvelka tai sijoitussopimusten velka kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Taseen rivi Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat sisältävät sekä IFRS 17 Vakuutussopimukset että IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardien mukaan arvostettujen sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten katteena olevat varat. Näiden varojen arvonmuutos esitetään tuloslaskelmassa erässä Sijoitustoiminnan nettotuotot.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen
Rahoitusvelkoja ovat talletukset ja muut velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaupankäyntivelkoihin luokitellaan myös velvoitteet toimittaa vastapuolelle arvopapereita, jotka on myyty, mutta jotka eivät ole omistuksessa myyntihetkellä (lyhyeksi myynti). Lisäksi velat vakuutusyhtiöiden myöntämistä sijoitussopimuksista, joilla ei ole oikeutta harkinnanvaraiseen lisäetuun, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi..

OP Ryhmä on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokitellut strukturoituja joukkovelkakirjalainoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, koska joukkovelkakirjalainoja ja niitä suojaavia johdannaisia hallinnoidaan ja niiden tuloksellisuutta arvioidaan käyvän arvon pohjalta. Tämä kirjanpitokäsittely kuvastaa tuotteiden luonnetta ja niiden vaikutusta tulokseen. Nämä joukkovelkakirjalainat esitetään taseen rivillä Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan lukuun ottamatta oman luottoriskin muutosta, joka kirjataan omaan pääomaan.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jos OP Ryhmä vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainanantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuoletuksena, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintameno uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käyttämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. OP Ryhmä ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat					
Rahoitusvarat 31.12.2024, milj. €	Jaksotettu hankinta-meno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupan-käynti-tarkoi-tuksessa pidettävät	Nimen-omaisesti käypään arvoon tulosvaikut-teisesti kirjattavaksi	On luokiteltava käypään arvoon tulos-vaikutteisesti	Suojaavat johdannaiset	**Kirjanpitoarvo yhteensä**
Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa	18 110						**18 110**
Saamiset luottolaitoksilta	808						**808**
Saamiset asiakkailta	98 629						**98 629**
Johdannaissopimukset			1 816			681	**2 497**
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat				14 172			**14 172**
Saamistodistukset	1 521	12 176	206	6 090			**19 994**
Osakkeet ja osuudet		0	62	2 757	1		**2 820**
Muut rahoitusvarat	1 268			8			**1 276**
Yhteensä	**120 337**	**12 176**	**2 085**	**23 027**	**1**	**681**	**158 306**

OP Ryhmän taseen varoissa oli tilikauden lopussa 1 520 miljoonalla eurolla (630) joukkovelkakirjoja, joita ei kirjanpidossa arvosteta käypään arvoon. Näiden joukkovelkakirjojen käypä arvo oli 1 547 miljoonaa euroa (647). Nämä luokitellaan hierarkiatasolle 2.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien velkakirjaluottojen käyvän arvon arvostuksessa haetaan luotolle hintaa mikä siitä raportointihetkellä saataisiin, jos luotto nyt myönnettäisiin asiakkaalle. Raportointihetken keskimääräinen marginaali määritetään luottoluokittain ja niistä muodostetaan niin sanottu arvostuskäyrä. Arvostuskäyrän pohjakorkona käytetään 12 kuukauden euriborkorkoa euromääräisille luotoille ja 6 kuukauden viitekorkoa muille valuuttamääräisille luotoille. Arvostuskäyrästä lasketaan diskonttaustekijä, jolla diskontataan luoton sopimukseen perustuvat kassavirrat raportointihetkeen. Diskontattujen kassavirtojen summa on käypä arvo. Velkakirjaluottojen käypä arvo 31.12.2024 oli 2 367 miljoonaa euroa kirjanpitoarvoa korkeampi (3 416). Nämä luokitellaan hierarkiatasolle 2.

Oikaistu			Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Rahoitusvarat 31.12.2023, milj. €	Jaksotettu hankinta-meno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kaupan-käynti-tarkoi-tuksessa pidettävät	Nimen-omaisesti käypään arvoon tulosvaikut-teisesti kirjattavaksi	On luokiteltava käypään arvoon tulos-vaikutteisesti	Suojaavat johdannaiset	**Kirjanpitoarvo yhteensä**
Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa	19 755						**19 755**
Saamiset luottolaitoksilta	858						**858**
Saamiset asiakkailta	98 316						**98 316**
Johdannaissopimukset			2 256			850	**3 106**
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat				12 581			**12 581**
Saamistodistukset	697	11 588	216	6 383			**18 884**
Osakkeet ja osuudet		0	84	2 349	1		**2 434**
Muut rahoitusvarat	1 121			42			**1 163**
Yhteensä	**120 748**	**11 588**	**2 556**	**21 356**	**1**	**850**	**157 098**

Rahoitusvelat 31.12.2024, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoon	Suojaavat johdannaiset	**Kirjanpitoarvo yhteensä**
Velat luottolaitoksille		91		**91**
Velat asiakkaille		80 455		**80 455**
Johdannaissopimukset	2 223		102	**2 324**
Velat sijoitussopimuksista	9 140			**9 140**
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 954	31 244		**33 198**
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 444		**1 444**
Muut rahoitusvelat	2	2 263		**2 265**
Yhteensä	**13 320**	**115 498**	**102**	**128 919**

Oikaistu

Rahoitusvelat 31.12.2023, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoon	Suojaavat johdannaiset	**Kirjanpitoarvo yhteensä**
Velat luottolaitoksille		74		74
Velat asiakkaille		77 178		**77 178**
Johdannaissopimukset	2 895		99	**2 994**
Velat sijoitussopimuksista	7 944			**7 944**
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 210	35 479		**37 689**
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 414		**1 414**
Muut rahoitusvelat	5	2 432		**2 437**
Yhteensä	**13 054**	**116 576**	**99**	**129 729**

OP Ryhmän jaksotettuun hankintamenoon arvostettujen yleiseen liikkeeseen laskettujen senior- ja senior non-preferred -ehtoisten joukkovelkakirjojen käypä arvo joulukuun lopussa oli noin 26 826 miljoonaa euroa (28 876), joista kuuluu tasolle 1 noin 15 732 milj. euroa (21 424), tasolle 2 noin 9 071 milj. euroa (4 813) ja tasolle 3 noin 2 023 milj. euroa (2 543). Käypä arvo perustuu markkinoilta saatavilla olevaan informaatioon. Kaikki huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon. Niiden käypä arvo on 1 448 miljoonaa euroa.

Liite 18. Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa

Laatimisperiaatteet

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja talletuksista keskuspankeissa sekä vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Liitetiedossa 17. “Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu” kuvataan tase-erän arvostusperiaatteet.

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Kassa	209	160
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa*	17 901	19 595
Käteiset varat ja talletukset keskuspankeissa yhteensä	**18 110**	**19 755**

* Vaadittaessa maksettaviin talletuksiin keskuspankeissa sisältyy Suomen Pankkiin tehty yön yli -talletus 17 079 miljoonaa euroa (18 861).

Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän mukaisesti luottolaitokset joutuvat pitämään vähimmäisvarantoja (varantotalletus) kansallisissa keskuspankeissa. Varantotalletus on Euroopan keskuspankin ilmoittaman velvoiteprosentin mukainen osuus varantopohjasta. Varantopohjaan luetaan talletukset (laaja) sekä enintään kahden vuoden velkapaperit. Talletuksia toisilta varantovelvollisilta ei lueta varantopohjaan. Varantotalletus on tällä hetkellä 1 prosentti varantopohjasta. OP Ryhmässä luottolaitokset tekevät varantotalletuksen OP Yrityspankki Oyj:hin. OP Yrityspankki Oyj huolehtii ryhmän luottolaitosten valtuuttamana välittäjänä koko ryhmän talletusvelvollisuudesta Suomen Pankkiin.

Liite 19. Saamiset luottolaitoksilta

Laatimisperiaatteet

Saamiset luottolaitoksilta tase-erä sisältää vaadittaessa ja muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset ja lainat luottolaitoksilta sekä tappiota koskevan vähennyserän. Liitetiedossa 17. "Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu" kuvataan tase-erän arvostusperiaatteet.

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Saamiset luottolaitoksilta		
Vaadittaessa maksettavat talletukset	167	191
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	566	593
Muut kuin vaadittaessa maksettavat lainat ja muut saamiset	75	76
Tappiota koskeva vähennyserä*	-1	-1
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	**808**	**858**

* Tappiota koskeva vähennyserä on eritelty liitetiedossa 36. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä.

Liite 20. Saamiset asiakkailta

Laatimisperiaatteet

Saamiset asiakkailta tase-erä sisältää luotot yleisölle ja julkisyhteisöille, rahoitusleasingsaamiset, takaussaamiset ja tappiota koskevan vähennyserän. Liitetiedossa 17. “Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu” kuvataan tase-erän arvostusperiaatteet.

		Oikaistu
Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Luotot yleisölle ja julkisyhteisöille	96 992	96 821
Rahoitusleasingsaamiset*	2 408	2 372
Takaussaamiset	3	4
Tappiota koskeva vähennyserä**	-774	-881
Saamiset asiakkailta yhteensä	**98 629**	**98 316**

* Rahoitusleasingsaamiset on eritelty liitetiedossa 26. Vuokrasopimukset.

** Tappiota koskeva vähennyserä on eritelty liitetiedossa 36. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä.

Liite 21. Johdannaissopimukset

Laatimisperiaatteet

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset luokitellaan suojaaviin ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin, ja ne sisältävät korkojohdannaiset, valuuttajohdannaiset, osakejohdannaiset, hyödykejohdannaiset ja luottojohdannaiset. Johdannaiset arvostetaan aina käypään arvoon.

Finanssivastapuolten kanssa solmitut standardiehtoiset OTC-johdannaiskaupat selvitetään London Clearing Housen ja Eurex Clearing Ag:n kanssa EMIR-asetuksen (EU 648/2012) mukaisesti. Toimintamallissa johdannaisten vastapuoleksi muuttuu päivittäisen selvitysprosessin päätteeksi keskusvastapuoli (CCP). Selvitystapana käytetään settled-to-market (STM) käytäntöä, jolloin käytännöissä netotetaan keskusvastapuolen kanssa johdannaisten päiväkohtaiset maksut. Lisäksi päivittäin joko maksetaan tai saadaan käteissuorituksella johdannaisten käyvän arvon muutos (variation margin). STM-käytännössä päivittäinen suoritus on sopimusperusteisesti määritetty lopulliseksi maksuksi ja osaksi johdannaissopimuksen rahavirtoja. Päivittäinen suoritus kirjataan tulosvaikutteisesti käyvän arvon muutokseksi. Tällöin johdannaissopimukselle ei jää muuta käyvän arvon muutosta kuin OP:n ja CCP:n välinen arvostusero. Ero kirjataan taseeseen johdannaisvaroihin tai -velkoihin. Muut johdannaiset esitetään taseessa bruttoperiaatteella, jolloin positiiviset arvonmuutokset esitetään johdannaisvaroina ja negatiiviset arvonmuutokset johdannaisvelkoina.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä koronvaihtosopimuksista saatujen ja niistä maksettujen korkojen erotus merkitään tuloslaskelman Sijoitustoiminnan nettotuottoihin ja niitä vastaavat siirtyvät korot taseen johdannaissopimuksiin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien Johdannaisten arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoitustoiminnan nettotuotot. Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvonmuutokset kirjataan varoiksi erään Johdannaissopimukset, varat ja negatiiviset erään Johdannaissopimukset, velat.

Suojaavat instrumentit

OP Ryhmässä on laadittu suojauslaskennassa käytettävät menetelmät ja sisäiset periaatteet, joiden mukaisesti rahoitusinstrumentti voidaan määritellä suojaavaksi. Suojausperiaatteiden mukaisesti OP Ryhmässä voidaan suojautua korkoriskiltä, valuuttakurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta ja rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta. OP Ryhmässä suojattavat riskikategoriat ovat käyvän arvon ja rahavirran korkoriskit sekä valuuttariski.

Sopimuksia ei käsitellä suojauslaskennan sääntöjen mukaisesti kirjanpidossa, mikäli IAS 39:n edellyttämä suojausinstrumentin ja siihen liittyvän suojauskohteen välinen suojaussuhde ei täytä standardin kriteerejä. OP Ryhmässä tehdään myös johdannaissopimuksia, joilla tosiasiassa suojaudutaan taloudellisilta riskeiltä riskienhallintastrategian mukaisesti, mutta jotka eivät täytä näitä kriteerejä tai joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Näitä kutsutaan taloudellisiksi suojauksiksi ja niistä merkittävimmät ovat korkoriskin suojaus, joka kohdistuu vahinko- ja henkivakuutuksen euromääräisiin korkosijoituksiin ja tiettyjen rahoitusvelkojen korkoriskin suojaus. Vakuutussopimusvelan markkinariskejä hallitaan korkosijoituksilla ja -johdannaisilla. Korkosijoitukset ovat pääsääntöisesti valtio- tai yrityslainoja ja johdannaiset käytännössä koronvaihtosopimuksia tai optioita niihin ja kaikki instrumentit kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Suojauslaskenta lopetetaan ei-takautuvasti, jos suojausinstrumentti erääntyy, myydään, sopimus puretaan tai toteutetaan tai suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteereitä tai suojauksen määritys perutaan. Tässä yhteydessä suojausinstrumentin korvaaminen tai jatkaminen toisella suojausinstrumentilla ei ole erääntymistä tai purkamista, jos tällainen korvaaminen tai jatkaminen on osa yhteisön dokumentoitua suojausstrategiaa. Suojausinstrumentti ei myöskään tässä yhteydessä eräänny tai purkaudu, jos johdannainen korvataan säädösten tai määräysten seurauksena niin että yksi tai useampi selvitysvastapuoli korvaa alkuperäisen vastapuolensa niin, että siitä tulee kunkin osapuolen uusi vastapuoli. Tässä yhteydessä selvitysvastapuoli on yhteisö, joka toimii vastapuolena keskusvastapuoliselvityksen tekemiseksi.

Suojauslaskenta

Suojauslaskennalla todennetaan, että suojaussuhteessa olevan suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kumoavat suojatun kohteen vastaavat muutokset kokonaan tai osittain. Suojaavien ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys

dokumentoidaan määrämuotoisesti. Dokumentaatio sisältää tiedot riskienhallinnan periaatteista, suojausstrategiasta ja menetelmistä, joilla suojauksen tehokkuus osoitetaan. Suojauksen tehokkuus ja suojauskohteen ja suojausinstrumentin taloudellinen suhde osoitetaan suojauksen tekohetkellä ja suojausperiodin aikana vertailemalla suojaavan instrumentin ja suojattavan erän käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia keskenään. Taloudellisen suhteen olemassaoloa arvioidaan tarkastelemalla sekä laadullisesti että määrällisesti ovatko suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin keskeiset ehdot samankaltaiset. Suojaus katsotaan tehokkaaksi, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai portfolion käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia. Suojaussuhteiden suojausaste määritetään sovittamalla johdannaisten nimellismäärä suojattavien kohteiden pääomaan. Suojausaste portfoliosuojauksen osalta voi myös olla vain osalle pääomaa ja suojausaste voi vaihdella yhtiön riskienhallinnan tavoitteiden mukaan.

Käyvän arvon suojauslaskenta
Korkoriskin käyvän arvon suojaus kohdistuu yksittäisiin pitkäaikaisiin, kiinteäkorkoisiin velkoihin (kuten keskuspankkivelat, omat emissiot ja eräät määräaikaistalletusten emissiot), yksittäisiin joukkovelkakirjalaina- ja luottoportfolioihin sekä yksittäisiin luottoihin. IAS 39 EU carve-out-version mukaista käyvän arvon portfoliosuojausmallia sovelletaan tiettyjen luottojen johdannaisehtojen suojaukseen ja kiinteäkorkoisten avista-ehtoisten käyttö- ja säästötilien korkoriskin suojaukseen. Näiden suojaussuhteiden osalta suojattuun erään liittyvä ennenaikainen takaisinmaksuoptio aiheuttaa vain harvoin tehottomuutta. Suojausinstrumentteina käytetään korko-optioita, koronvaihtosopimuksia sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Johdannaissopimusten, jotka on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Suojauksen kohteena olevat omaisuus- ja velkaerät arvostetaan suojauksen aikana suojatun riskin osalta käypään arvoon, ja suojatun riskin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Taserivit, joihin suojatun riskin eriä sisältyy ovat: Saamiset asiakkailta, Velat asiakkaille ja Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat.

Käyvän arvon suojauslaskennassa suojaavan instrumentin ja suojattavan erän arvonmuutokset kirjataan pankkitoiminnassa tuloslaskelman korkokatteeseen.

Suojaussuhteesta aiheutuva mahdollinen tehottomuus voi aiheutua suojaavan instrumentin ja suojattavan erän rahavirtojen ajallisesta eriaikaisuudesta, ja se kirjataan vastaavasti edellä mainittuihin eriin.

Lopetettaessa suojauslaskenta, suojattavasta riskistä johtuva käyvän arvon oikaisu sellaisen suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon, johon sovelletaan efektiivisen koron menetelmää, on jaksotettava tulosvaikutteisesti rahoitusinstrumentin eräpäivään mennessä. Oikaisu jaksotetaan uudelleen laskettuun efektiiviseen korkoon perustuen tai portfoliosuojauksissa tasaeriin perustuen. Kuitenkin jos suojauksen lopetuksen yhteydessä suojattu erä kirjataan pois taseesta, kirjataan myös kertynyt käyvän arvon oikaisu välittömästi tulokseen.

Rahavirran suojauslaskenta
Rahavirran suojauksella suojataan vaihtuvakorkoisten velkakirjalainojen tai muiden vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen korko- ja valuuttarahavirtoja. Lisäksi rahavirran suojausta käytetään korkosidonnaisuuksittain määritellyn luottokannan tulevien korkovirtojen suojaukseen. Suojaavina instrumentteina käytetään pääasiassa koronvaihtosopimuksia ja valuuttatermiinejä.

Johdannaissopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksesta tehokkaan suojauksen osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Suojaussuhteesta aiheutuva mahdollinen tehottomuus voi aiheutua suojaavan instrumentin ja suojattavan erän rahavirtojen eriaikaisuudesta, ja se kirjataan tuloslaskelman korkokatteeseen. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat. Jos suojattujen rahavirtojen ei enää odoteta toteutuvan, suojausinstrumentista kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi. Peruutettujen suojauksen määritysten osalta, jos suojattujen rahavirtojen odotetaan edelleen toteutuvan, kertyneet käyvän arvon muutokset jäävät omaan pääomaan erilliseksi eräksi, kunnes suojatut rahavirrat vaikuttavat tuloslaskelmaan, jos rahavirtojen odotetaan vaikuttavan useaan raportointikauteen, jaksotetaan kertynyt määrä tasaeriin perustuen.

Johdannaiset yhteensä 31.12.2024

	31.12.2024			31.12.2023		
Milj. €	Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat	Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat
Korkojohdannaiset, josta	229 628	1 764	1 661	237 270	2 030	1 800
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)	151 177	33	27	143 817	103	82
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset, josta	1 172	76	64	888	74	56
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)						
Valuutta- ja kultajohdannaiset, josta	44 078	624	571	59 615	922	1 044
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)						
Luottojohdannaiset, josta	280	10	2	154	10	8
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)	182	0	0			
Hyödykejohdannaiset, josta	410	22	26	468	4	4
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)						
Muut johdannaiset, josta	56			73	16	16
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)						
Johdannaisten korot					49	67
Johdannaiset yhteensä	275 623	2 497	2 324	298 469	3 106	2 994

Johdannaissopimusten korkosaamisia ja -velkoja on aiemmin esitetty taseen riveillä ”Muut varat” ja ”Varaukset ja muut velat”. Kaikkien johdannaissopimusten käyvät arvot esitetään jatkossa taseen varojen ja velkojen “Johdannaissopimukset” -riveillä, joten johdannaisten korkosaamiset ja -velat siirrettiin varsinaisen johdannaissopimuksen kanssa samaan tase-erään. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset. Vertailuvuodelle on korjattu keskusvastapuoliselvitettävien johdannaisen esittäminen niin, että kaikki on nyt esitetty STM-selvitystapana, sillä kaikkien clearing brokerien kanssa on käytännössä netotettu päiväkohtaiset maksut lopullisina sopimusten mukaan. Aikaisemmin osa oli esitetty CTM-selvitettävinä.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset

	31.12.2024				31.12.2023			
Milj. €	Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat	josta myydyt optiot	Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat	josta myydyt optiot
Korkojohdannaiset	**121 594**	**1 128**	**1 553**	**10 711**	**125 007**	**1 397**	**1 551**	**16 016**
josta taloudelliset suojaukset	2 603	12	56	621	4 482	5	9	1 055
OTC-optiot	21 009	346	323	10 635	26 827	740	525	16 016
OTC-futuurit ja koronvaihtosopimukset	100 435	782	1 230		96 985	657	1 026	
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)	65 485	16	18		57 091	50	9	
Vakioidut koronvaihtosopimukset	150	0			1 195	0		
Osake- ja Indeksisidonnaiset johdannaiset	**1 172**	**76**	**64**		**888**	**74**	**56**	
josta taloudelliset suojaukset	1 172	76	64		888	74	56	
OTC-swap-sopimukset	1 172	76	64		888	74	56	
Valuutta- ja kultajohdannaiset	**42 671**	**567**	**571**		**56 420**	**788**	**928**	
josta taloudelliset suojaukset	3	0	0		4	0	0	
OTC-optiot	399	1	1		766	2	2	
OTC-termiinit ja koron- ja valuutanvaihtosopimukset	42 272	566	570		55 654	786	926	
Luottojohdannaiset	**280**	**10**	**2**	**76**	**154**	**10**	**8**	
josta taloudelliset suojaukset	98	10	2		138	10	8	
OTC-luottoriskijohdannaiset	280	10	2	76	154	10	8	
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)	182	0	0	76				

	31.12.2024				31.12.2023			
	Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat	josta myydyt optiot	Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat	josta myydyt optiot
Hyödykejohdannaiset	**410**	**22**	**26**		**468**	**4**	**4**	
josta taloudelliset suojaukset	32		1					
OTC-termiinit ja -swap-sopimukset	374	22	26		423	4	4	
Vakioidut futuurit	35	1			45	0		
Muut johdannaiset	**56**				**73**	**16**	**16**	
Vakioidut muut	56				73	16	16	
Johdannaisten korot						49	67	
Kaupankäynnin johdannaiset yhteensä	**166 182**	**1 804**	**2 217**	**10 787**	**183 011**	**2 339**	**2 630**	**16 016**

Suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset – käyvän arvon suojaus

Milj. €	31.12.2024 Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat	josta myydyt optiot	31.12.2023 Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat	josta myydyt optiot
Korkojohdannaiset	**104 629**	**634**	**107**	**5 835**	**106 510**	**632**	**245**	**7 098**
OTC-optiot	20 195	571	11	5 835	23 457	574	100	7 098
OTC-futuurit ja -koronvaihtosopimukset	84 433	64	96		83 053	58	145	
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)	82 287	16	9		80 973	52	69	
Käyvän arvon suojauksen johdannaiset yhteensä	**104 629**	**634**	**107**	**5 835**	**106 510**	**632**	**245**	**7 098**

Suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset – rahavirran suojaus

Milj. €	31.12.2024 Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat	josta myydyt optiot	31.12.2023 Nimellisarvot	Käyvät arvot, varat	Käyvät arvot, velat	josta myydyt optiot
Korkojohdannaiset	**3 406**	**2**	**0**		**5 753**	**1**	**3**	
OTC-futuurit ja -koronvaihtosopimukset	3 406	2	0		5 753	1	3	
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)	3 406	2	0		5 753	1	3	
Valuutta- ja kultajohdannaiset	**1 407**	**57**			**3 195**	**134**	**115**	
OTC-termiinit ja -koron- ja valuutanvaihtosopimukset	1 407	57			3 195	134	115	
Rahavirran suojauksen johdannaiset yhteensä	**4 813**	**59**	**0**		**8 948**	**135**	**119**	
Suojauslaskennan johdannaiset yhteensä	**109 442**	**693**	**108**	**5 835**	**115 458**	**767**	**364**	**7 098**

Suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset – käyvän arvon suojaus

	31.12.2024 Nimellisarvot jäljellä oleva juoksuaika				31.12.2023 Nimellisarvot jäljellä oleva juoksuaika			
Milj. €	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset, josta	16 004	63 771	24 854	**104 629**	16 424	60 436	29 650	**106 510**
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)	12 322	50 869	19 095	**82 287**	13 572	45 880	21 521	**80 973**
Johdannaiset yhteensä	**16 004**	**63 771**	**24 854**	**104 629**	**16 424**	**60 436**	**29 650**	**106 510**

Suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset – rahavirran suojaus

	31.12.2024 Nimellisarvot jäljellä oleva juoksuaika				31.12.2023 Nimellisarvot jäljellä oleva juoksuaika			
Milj. €	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset, josta	302	2 964	139	**3 406**	1 341	3 581	832	**5 753**
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)	302	2 964	139	**3 406**	1 341	3 581	832	**5 753**
Valuutta ja kultajohdannaiset, josta	1 407			**1 407**	3 195			**3 195**
Keskusvastapuoliselvitettävät (STM)								
Johdannaiset yhteensä	**1 709**	**2 964**	**139**	**4 813**	**4 536**	**3 581**	**832**	**8 948**

Suojauslaskennassa olevien koronvaihtosopimusten keskikorot – käyvän arvon suojaus

	31.12.2024				31.12.2023			
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset								
Keskusvastapuoliselvitettävät	0,826	1,187	1,632	**1,326**	2,578	4,265	4,666	**4,008**
OTC-korkojohdannaiset	2,264	2,674	3,551	**2,880**	-0,450	-0,221	3,009	**0,379**
Korkojohdannaiset yhteensä	**0,877**	**1,245**	**1,678**	**1,377**	**1,064**	**2,022**	**3,838**	**2,194**

Suojauslaskennassa olevien koron ja valuutanvaihtosopimusten keskikorot merkittävistä valuutoista

	31.12.2024				31.12.2023			
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
AUD			2,440	**2,440**			2,440	**2,440**
GBP		2,318		**2,318**		2,318		**2,318**
HKD	3,000	2,880		**2,958**		2,940		**2,940**
JPY	0,700		1,300	**0,831**		0,700	1,300	**1,000**
SEK						4,450		**4,450**
NOK			4,334	**4,334**			4,334	**4,334**
USD		3,823	2,930	**3,607**			3,607	**3,607**

Suojauslaskennassa olevien koronvaihtosopimusten keskikorot - rahavirransuojaus	31.12.2024				31.12.2023			
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset								
OTC-korkojohdannaiset	0,007	0,009	0,008	**0,008**	2,537	1,966	0,876	**1,862**
Korkojohdannaiset yhteensä	**0,007**	**0,009**	**0,008**	**0,008**	**2,537**	**1,966**	**0,876**	**1,862**

Suojauslaskennassa olevien valuuttajohdannaisten keskihinnat merkittävistä valuutoista	31.12.2024				31.12.2023			
	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä	< 1 v	1-5 v	> 5 v	Yhteensä
Valuuttajohdannaiset								
Valuuttatermiinit								
Average EUR:CHF	0,953			**0,953**	0,942			**0,942**
Average EUR:GBP	0,861			**0,861**	0,886			**0,886**
Average EUR:USD	1,007			**1,007**	1,094			**1,094**

Suojauslaskennan vaikutukset taloudelliseen asemaan ja tulokseen Milj. €	Korkoriskin suojaus	
	31.12.2024	31.12.2023
Käyvän arvon suojaukset		
Suojattujen saamisten kirjanpitoarvo*	32 557	35 906
- josta suojausoikaisujen kertynyt määrä**	-1 047	-1 774
Suojattujen velkojen kirjanpitoarvo***	43 091	38 409
- josta suojausoikaisujen kertynyt määrä****	-1 002	-1 770
Jäljellä oleva suojausoikaisujen määrä ei-jatkuvista suojauksista	46	82

Milj. €	Korkoriskin suojaus	
	31.12.2024	31.12.2023
Käyvän arvon suojaukset		
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	137	1 324
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojauksen tehottomuutta kaudella	-154	-1 313
Tuloslaskelmassa esitetty suojauksen tehottomuus	-18	12

* Esitetty taseen erässä Saamiset asiakkailta ja Sijoitusomaisuus.

** Luvussa huomioidaan myös suojauslaskentaan liittyvät käyvän arvon rahaston ja tuloslaskelman väliset oikaisut. Portfoliosuojauksen osuus on -578 (-1023) miljoonaa euroa.

*** Esitetty taseen erässä Velat asiakkaille, Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat ja Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

**** Portfoliosuojauksen osuus on -161 (-409) miljoonaa euroa

	Korkoriskin suojaus	
Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Rahavirran suojaukset		
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	83	130
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojauksen tehottomuutta kaudella	-82	-123
Tuloslaskelmassa esitetty suojauksen tehottomuus	1	7
Rahavirran suojausrahaston muutos jatkuvista suojauksista	90	156
Rahavirran suojausrahaston muutos terminoiduista suojauksista	2	8

Liite 22. Sijoitusomaisuus

Laatimisperiaatteet

Sijoitusomaisuudessa esitetään vakuutusyhtiöiden rahoitusvarat, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Sijoitusomaisuudessa esitetään myös likviditeettireserviin kuuluvat käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat ja jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat saamistodistukset. Sijoitusomaisuudessa esitetään myös sijoituskiinteistöt sekä osakkuusyhtiöt.

Milj. €	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	12 176	11 588
Osakkeet ja osuudet	0	0
Yhteensä	**12 176**	**11 588**
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Saamistodistukset	206	216
Osakkeet ja osuudet	62	84
Yhteensä	**268**	**300**
Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti		
Saamistodistukset		
Osakkeet ja osuudet	1	1
Yhteensä	**1**	1
Rahoitusvarat, jotka on nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi		
Saamistodistukset	6 090	6 383
Osakkeet ja osuudet	2 757	2 349
Lainat ja muut saamiset	8	42
Yhteensä	**8 854**	**8 775**
Jaksotettu hankintameno		
Saamistodistukset	1 521	697
Lainat ja muut saamiset	1	3
Yhteensä	**1 522**	**700**
Sijoituskiinteistöt	500	527
Osakkuus- ja yhteisyritykset		
Osakkuusyritykset		
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yhtiöt	29	31
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut	184	106
Yhteisyritykset	2	1
Yhteensä	**215**	**138**
Sijoitusomaisuus yhteensä	**23 537**	**22 029**

Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin

OP Ryhmällä on 18 osakkuusyritystä (14) ja 3 yhteisyritystä (3), jotka yksittäin tarkasteltuna eivät ole merkittäviä. Yllä olevassa taulukossa on esitetty OP Ryhmän osuus näiden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta. 15 osakkuusyrityksenä (11) käsiteltyä pääomasijoitusrahastoa on arvostettu käypään arvoon IAS 28:n mukaisesti.

OP Ryhmän sijoituksille osakkuus- ja yhteisyrityksiin ei ole noteerattua markkinahintaa.

Osakkuus- tai yhteisyritysosuuksiin ei liity ehdollisia velkoja. Yhteisyrityksiin ei liity myöskään sellaisia tilinpäätökseen merkitsemättömiä sitoumuksia, jotka koskevat rahoituksen tai voimavarojen järjestämistä tai velvoitetta toisen sijoittajan omistusosuuden hankintaan tiettyjen vastaisten tapahtumien toteutuessa.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistö on maa-alue ja/tai rakennus tai rakennuksen osa, joka omistetaan vuokratuoton tai omaisuuden arvonnousun hankkimiseksi. Myös sellaiset kiinteistöt, joista vähäinen osuus on omistajayhtiön omassa tai sen henkilökunnan käytössä, luetaan sijoituskiinteistöiksi. Omassa tai henkilökunnan käytössä olevaa osuutta ei kuitenkaan lueta sijoituskiinteistöksi silloin, kun tämä osa on myytävissä erikseen. Taseessa sijoituskiinteistöt esitetään sijoitusomaisuutena.

Sijoituskiinteistöt merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon, joka sisältää transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Myös rakenteilla olevat sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon edellyttäen, että käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottojen sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin.

Kiinteistöjen, asuntojen ja maa-alueiden käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppa-arvomenetelmällä perustuen vastaavanlaisten kohteiden toteutuneisiin kauppahintatietoihin ja OP Ryhmän sisäiseen asiantuntemukseen. Rakentamattomien tonttien arvossa on huomioitu arviointihetken kaavoitus- ja markkinatilanne. Merkittävien kohteiden käypä arvo perustuu ulkopuolisten, AKA-auktorisoitujen arvioitsijoiden laatimiin arviokirjoihin. Ulkopuoliset arvioitsijat käyttävät arviointinsa pohjana kassavirta-analyysia.

Arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Sijoituskiinteistöjen arvostaminen käypään arvoon pohjautuu tietyiltä osin johdon tekemiin arvioihin kohteiden markkina-arvoista.

Liitetiedossa 39. “Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti” on esitetty herkkyysanalyysi liittyen sijoituskiinteistöjen arvostukseen.

Sijoituskiinteistöjen muutokset, milj. €	2024	2023
Tilikauden alussa	**527**	**561**
Siirto oman käytön kiinteistö	5	15
Käyvän arvon muutokset	0	-29
Myynneistä aiheutuneet vähennykset	-32	-21
Tilikauden lopussa	**500**	**527**

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset on kirjattu sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

OP Ryhmän yritykset eivät omista sijoituskiinteistöjä, joihin kohdistuisi merkittäviä aravalainsäädännön mukaisia luovutus- ja myyntihintaa koskevia rajoituksia.

Operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralle annettujen sijoituskiinteistöjen erittely on liitetiedossa 26. Vuokrasopimukset.

Sijoituskiinteistöt sisältävät vakuutena olleita kiinteistöjä 0 miljoonaa euroa (0).

Liite 23. Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat

Laatimisperiaatteet

Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat sisältävät sekä IFRS 17 Vakuutussopimukset että IFRS 9 Rahoitusinstrumentit”-standardien mukaan arvostettujen sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka on arvostettu käypään arvoon. Laatimisperiaatteet on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 31. “Vakuutussopimusvarat ja -velat”.

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Osakkeet ja osuudet	13 578	12 020
Saamistodistukset	594	561
Yhteensä	**14 172**	**12 581**

Sijoitussidonnaisten sopimusten varojen käyvästä arvosta 5 049 milj. € (4 645) on IFRS 17 VFA-mallin mukaisten vakuutusten katteena. Erä koostuu osakkeista ja osuuksista sekä saamistodistuksista. Loput varat kuuluvat IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardin mukaan arvostetuille sopimuksille.

Liite 24. Aineettomat hyödykkeet

Laatimisperiaatteet

Taseen aineettomien hyödykkeiden ryhmässä esitetään liikearvo, tuotemerkit, hankitut vakuutuskannat, asiakassuhteet ja tietojärjestelmät.

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus käyvin arvoin yhteenlaskettuna ylittävät OP Ryhmän osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta.

Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Arvonalentumistestausta varten liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka ovat joko liiketoimintasegmenttejä, niihin kuuluvia yrityksiä tai niiden sisäisiä liiketoiminta-alueita. Liikearvo kohdistetaan hankinta-ajankohdasta lähtien niille rahavirtaa tuottaville yksiköille tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisestä johtuvista synergiaeduista, ja lisäksi sellaiselle alimmalle tasolle, jolla liikearvoa seurataan sisäistä johtamista varten. Mikäli OP Ryhmän sisäistä raportointirakennetta uudelleen organisoidaan, liikearvo allokoidaan muutoksen kohteena oleville rahavirtayksiköille niiden käypien arvojen suhteessa tai muun menetelmän perustella, mikä kuvastaisi luovutettuun toimintoon liittyvää liikearvoa paremmin.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jolle on kohdistettu liikearvoa, tehdään arvonalentumistesti vuosittain ja aina, kun esiintyy jokin viite siitä, että rahavirtayksikön arvo saattaa olla alentunut. Arvonalentumistestaus tehdään vertaamalla rahavirtayksikön liikearvon sisältämää nettokirjanpitoarvoa rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevaan rahamäärään.

Rahavirtalaskelmissa käytetyt ennusteet perustuvat seuraavan viiden tulevan vuoden kassavirtaodotuksiin sekä testausyksikön terminaaliarvoon, mitkä diskontataan nykyarvoon. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja rahavirtayksikköön liittyvistä erityisriskeistä. Rahavirtalaskelmien ennusteet johdetaan OP Osuuskunnan hallintoneuvoston vahvistamasta OP Ryhmän kehittämisen suuntaviivat määrittävästä strategiaprosessista, ja niistä johdetuista odotuksista liiketoimintojen kehittymisestä tulevaisuudessa.

Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Hankitun vakuutuskannan arvo

Hankitusta vakuutuskannasta kirjataan hankitun vakuutuskannan arvoa vastaava aineeton hyödyke silloin, kun vakuutuskanta hankitaan joko suoraan toiselta vakuutusyhtiöltä tai tytäryhtiön hankinnan kautta. Hankittujen vakuutussopimusten käypä arvo määritetään arvioimalla tulevien rahavirtojen nykyarvo hankintahetken vakuutuskannan mukaan. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä hankittujen vakuutussopimusten käypä arvo jaetaan kahteen osaan eli vakuutussopimuksiin liittyvään velkaan, joka arvostetaan siihen hankintahetkellä sovellettavia periaatteita noudattaen, sekä aineettomaan hyödykkeeseen. Hankinnan jälkeen aineeton hyödyke kirjataan liiketoiminnasta riippuen joko etupainotteisina poistoina tai tasapoistoina kuluksi hankittujen sopimusten arvioituna vaikutusaikana. Vaikutusaika tarkistetaan vuosittain ja arvo poistetaan vahinkovakuutuksessa 1–4 vuodessa ja henkivakuutuksessa 10–15 vuodessa. Aineeton hyödyke testataan vuosittain.

Asiakassuhteet

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut yksilöitävissä olevat asiakassuhteet arvostetaan hankinnan yhteydessä käypään arvoon. Asiakassuhteista muodostuva aineeton hyödyke kirjataan tasapoistoina kuluksi arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. OP Ryhmässä hankittujen asiakassuhteiden taloudelliseksi vaikutusajaksi on arvioitu 5–15 vuotta.

Tuotemerkit

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut yksilöitävissä olevat tuotemerkit arvostetaan hankinnan yhteydessä käypään arvoon. Tuotemerkkien taloudellinen vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi, koska ne vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Näistä ei kirjata poistoja. OP Ryhmän tuotemerkit ovat syntyneet kokonaisuudessaan Pohjola-Yhtymä Oyj:n liiketoimintojen hankinnasta. Arvonalentumistestaus on suoritettu erikseen IAS 36:n mukaisesti Pohjola- sekä A-Vakuutus-tuotemerkeille.

Tuotemerkkien arvoa testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Tuotemerkkien arvo on määritetty soveltaen menetelmää, jossa tuotemerkkien arvoksi määriteltiin tuotemerkin omistamisesta tulevaisuudessa kertyvät nykyhetkeen diskontatut rojaltisäästöt. Tuotemerkkien testauksessa diskonttokorkona käytetään vahinkovakuutusliiketoiminnalle määritettyä markkinaehtoista painotettua keskimääräistä oman pääoman kustannusta lisättynä hyödykekohtaisella 3 prosentin riskipreemiolla. Tuotemerkkien testausperiodin pituudeksi on määritetty IAS 36 -standardin mukaisesti 5 vuotta.

Tietojärjestelmät

Tietojärjestelmät arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Ohjelmistojen ja lisenssien osalta poistoaika on pääsääntöisesti 4 vuotta ja muiden aineettomien hyödykkeiden osalta 5 vuotta.

Sisäisesti aikaansaatujen tietojärjestelmien kehittämisestä johtuvat menot aktivoidaan siitä lähtien, kun ne ovat luotettavasti määritettävissä, hyödykkeen valmiiksi saaminen on teknisesti toteutettavissa ja pystytään käyttämään hyödykettä tai myymään se, ja on todettu, että ohjelmistosta saadaan tulevaisuudessa taloudellista hyötyä. Aktivoitaviin menoihin sisältyvät muun muassa lisenssimaksut, ostetut palvelut, muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset sekä omaa työtä. Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, arvioidaan vuosittain arvonalentumisen varalta. Tutkimusmenot kirjataan tilikaudella kuluksi. Tietojärjestelmät romutetaan kirjanpidosta, kun ne on poistettu loppuun. Tietojärjestelmien hankintamenot sisältävät ainoastaan ne hyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan kirjattu poistoina kuluiksi.

Aineellisen ja aineettoman omaisuuden arvonalentumiset

Jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan, onko omaisuuden arvonalentumisesta viitteitä. Jos viitteitä on, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Viitteiden olemassaolosta riippumatta kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain keskeneräisistä hyödykkeistä, liikearvosta ja aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton (tuotemerkit). Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin arvio sen tulevaisuudessa kerryttämästä rahamäärästä, ylittävä osa kirjataan kuluksi.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla (nettomyyntihinta) tai sitä korkeampi käyttöarvo. Kerrytettävissä oleva rahamäärä pyritään lähtökohtaisesti määrittämään omaisuuserän nettomyyntihinnan kautta. Jos nettomyyntihintaa ei voida määrittää, omaisuuserälle määritellään käyttöarvo. Käyttöarvo on niiden vastaisten rahavirtojen nykyarvo, jonka omaisuuserän odotetaan kerryttävän. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä. Edellä mainittujen vuosittain testattavien omaisuuserien arvonalentumistarve määritellään aina käyttöarvon laskennan kautta.

Mikäli omaisuuserälle ei voida määrittää nettomyyntihintaa eikä se kerrytä itsenäistä, muista eristä riippumatonta rahavirtaa, määritellään arvonalentumistarve sen rahavirtaa tuottavan yksikön eli liiketoimintasegmentin – tai siihen kuuluvan yrityksen, johon omaisuuserä kuuluu – kautta. Tällöin verrataan yksikköön sisältyvien omaisuuserien kirjanpitoarvoja koko rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevaan rahamäärään.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumisen kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei peruuteta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistestauksessa määriteltävä kerrytettävissä oleva rahamäärä pohjautuu usein käyttöarvoon, jonka laskemisessa on tehtävä arvioita tulevista rahavirroista ja käytettävän diskonttauskoron suhteen.

Aineettomien hyödykkeiden muutokset, milj. €	Liikearvo	Tuotemerkit	Vakuutussopimuksiin liittyvät asiakassuhteet ja vakuutusten hankintamenot	Tieto-järjestelmät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2024	**631**	**166**	**507**	**895**	**2 199**
Lisäykset*				58	58
Vähennykset				-3	-3
Siirrot erien välillä				-28	-28
Hankintameno 31.12.2024	**631**	**166**	**507**	**922**	**2 227**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2024	-3	-4	-480	-649	-1 135
Tilikauden poistot			-9	-73	-82
Tilikauden arvonalentumiset				-3	-3
Vähennykset				3	3
Siirrot erien välillä				12	12
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-3	-4	-489	-710	-1 205
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	**629**	**162**	**18**	**213**	**1 022**

* Sisäisen kehittämistyön osuus 9 miljoonaa euroa.

Aineettomien hyödykkeiden muutokset, milj. €	Liikearvo	Tuotemerkit	Vakuutussopimuksiin liittyvät asiakassuhteet ja vakuutusten hankintamenot	Tieto-järjestelmät ja muut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2023	**631**	**166**	**507**	**831**	**2 135**
Lisäykset*				67	67
Vähennykset				-3	-3
Siirrot erien välillä				0	0
Hankintameno 31.12.2023	**631**	**166**	**507**	**895**	**2 199**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2023	-3	-4	-470	-506	-983
Tilikauden poistot			-9	-108	-117
Tilikauden arvonalentumiset				-36	-36
Vähennykset				1	1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2023	-3	-4	-480	-649	-1 135
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	**629**	**162**	**28**	**246**	**1 065**

* Sisäisen kehittämistyön osuus 12 miljoonaa euroa

Tietojärjestelmät ja muut

Kirjanpitoarvo, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Tietojärjestelmät	97	135
Kehitettävät tietojärjestelmät	116	111
Yhteensä	**213**	**246**

Aineettomalle oikeudelle tehdään arvonalentumistestaus aina kun esiintyy jotain viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Aineettomalle oikeudelle, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, tehdään lisäksi arvonalentumistestaus kaksi kertaa vuodessa, ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että keskeneräisen aineettoman oikeuden arvo saattaa olla alentunut. Keskeneräisen aineettoman omaisuuserän osalta testataan, pystyykö se tuottamaan tulevaisuudessa riittävästi vastaista taloudellista hyötyä sen kirjanpitoarvon kattamiseksi, ja onko OP Ryhmällä kyvykkyys saattaa omaisuuserä teknisesti valmiiksi.

Aineettomat hyödykkeet, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Liikearvo	629	629
Tuotemerkit	162	162
Yhteensä	**791**	**791**

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen tuotemerkkien vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi, sillä ne vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. OP Ryhmän tuotemerkit, Pohjola sekä A-Vakuutus, ovat syntyneet kokonaisuudessaan Pohjola-Yhtymä Oyj:n liiketoimintojen hankinnasta.

Vakuutussopimuksiin liittyvät asiakassuhteet ja vakuutusten hankintamenot

OP Ryhmän taseeseen on kohdistettu asiakassuhteisiin ja vakuutussopimuksiin kohdistuvaa aineetonta hyödykettä, joka syntyi osana Aurum Sijoitusvakuutus Oy:n hankintaa vuonna 2012 sekä Suomi-Yhtiöiden kannan siirroista vuosina 2015 ja 2016. Henkivakuutuksen asiakassuhteista sekä henkivakuutuksen vakuutussopimuksista muodostuneet aineettomat hyödykkeet kirjataan kuluksi arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Liikearvon arvonalentumistesti

Liikearvo, milj. €

Segmentti	2024	2023
Vakuutus	449	449
Yrityspankki	180	180
Yhteensä	**629**	**629**

Vuoden 2024 lopussa liikearvon määrä yhteensä oli 629 miljoonaa euroa (629).

Testausperiodin ja rahavirtojen ennustejakson pituudeksi määritettiin IAS 36 -standardin mukaisesti 5 vuotta. Ennustekauden jälkeisten kausien rahavirtojen kasvuodotus tarkasteltiin rahavirtayksikkökohtaisesti ja terminaalijakson tasaisena kasvuna käytettiin edellisen ennustekauden, tai enintään 2 prosentin, kasvuodotusta. Rahavirtalaskelmien ennusteet johdetaan OP Osuuskunnan hallintoneuvoston vahvistamasta OP Ryhmän kehittämisen suuntaviivat määrittävästä strategiaprosessista ja niistä johdetuista odotuksista liiketoimintojen kehittymisestä tulevaisuudessa. Kunkin testausyksikön rahavirtaennusteet on hyväksytty ennusteen laatineen liiketoiminnan hallituksessa. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden ennustetut rahavirrat on diskontattu nykyarvoon painotettua keskimääräistä pääoman kustannusta vastaavalla diskonttokorolla. Diskonttokoron laskennan perusteena on käytetty toimialakohtaista markkinatietoa ja diskonttokorko kuvastaa tässä sijoittajien näkemystä liiketoiminnan riskeistä ja sijoitukseen sitoutuneen pääoman tuotto-odotuksesta. Vuoden 2024 laskelmissa käytetty diskonttokorko vaihteli 7,8–8,2 prosentin välillä. Vuonna 2023 diskonttokorko vaihteli 6,8–9,2 prosentin välillä. Markkinatietoihin perustuen vahinkovakuutusliiketoiminnan diskonttokorkoa laskettiin 0,4 prosenttia 7,8 prosenttiin, henkivakuutusliiketoiminnan diskonttokorkoa laskettiin 0,1 prosenttia 8,1 prosenttiin, varainhoito- ja rahastoliiketoiminnan diskonttokorkoa laskettiin 1,2 prosenttia 8,0 prosenttiin. Rahavirrat ja käyttöpääoma -liiketoiminnan diskonttokorko nousi 1,4 prosenttia 8,2 prosenttiin. Arvonalentumistestaus vuonna 2024 osoitti, että testattavien rahavirtayksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti niiden liikearvon sisältävän nettokirjanpitoarvon kussakin testatussa rahavirtayksikössä, joten liikearvojen arvonalentumiskirjaustarvetta ei testauksen perusteella havaittu.

Liikearvon herkkyysanalyysi

Rahavirtayksiköihin kohdistuva herkkyysanalyysi suoritettiin kullekin rahavirtayksikölle erikseen perustuen kunkin rahavirtayksikön keskeisiin muuttujiin. Herkkyyttä tarkasteltiin yhden muuttujan muutoksena suhteessa ennusteissa käytettyihin arvoihin. Herkkyysanalyysi ei sisällä kaikkien keskeisten muuttujien yhtäaikaisia muutoksia. Lisäksi herkkyysanalyysistä johdettiin kunkin rahavirtayksikön keskeisen muuttujan suhteellinen muutos, joka aiheuttaisi liikearvon arvonalentumisriskin.

Seuraavassa taulukossa esitetään keskeiset käytetyt oletukset laskettaessa rahavirtayksikön kerrytettävissä olevaa rahamäärää ja suhteellinen muutos, joka aiheuttaisi liikearvon arvonalentumisriskin.

Segmentti	Rahavirtayksikkö	Liikearvo, milj. €	Keskeiset muuttujat	Rahavirta-ennusteissa käytetty arvo, %	Arvonalentumisriskin aiheuttama muutos, %-yksikköä
Vakuutus	Pohjola Vakuutus Oy	400	Diskonttokorko,%	7,8	2,4
			Yhdistetty kulusuhde, %	86,0–88,0	3,6
			Sijoitustoiminnan nettotuotto, %	2,6–2,6	-1,7
	OP-Henkivakuutus Oy	49	Diskonttokorko,%	8,1	4,4
			Liikekulujen kasvu, %	0,5–51,4	5,6
			Sijoitustoiminnan marginaali, %	1,3–1,3	-1,4
Yrityspankki	OP Varainhoito Oy	97	Diskonttokorko,%	8,0	17,9
			Hallinnoitavien varojen kasvu, %	10,5-11,0	-9,3
			Kulujen kasvu, %	-4,7-67,9	6,9
	OP-Rahastoyhtiö Oy	71	Diskonttokorko,%	8,0	13,3
			Rahastopääomien kasvu, %	10,5-11,0	-10,5
			Kiinteäluonteisten kulujen kasvu, %	-3,0-13,8	13,4
	Rahavirrat ja käyttöpääoma	13	Diskonttokorko,%	8,2	4,7
	-liiketoiminta-alue		Luottokannan kasvu, %	2,7-3,4	-7,6
			Kulujen kasvu, %	-1,0–1,5	10,3

Tuotemerkkien arvonalentumistestaus

Tuotemerkkien arvonalentumistestaus on suoritettu erikseen Pohjola ja A-Vakuutus -tuotemerkeille. Rahavirtalaskelmissa käytetyt ennusteet perustuvat vahinkovakuutusliiketoiminnan liiketoimintajohdon hyväksymiin pitkän tähtäimen suunnitelmiin ja niistä johdettuihin 5 tulevan vuoden kassavirtaennusteisiin. Ennustekauden jälkeisten kausien kassavirtojen kasvuna käytettiin 2 prosentin kasvuodotusta. Arvonalentumistestauksen perusteella tuotemerkeille ei ole tarvetta tehdä arvonalentumiskirjauksia vuoden 2024 tilinpäätöksessä.

Liite 25. Aineelliset hyödykkeet

Laatimisperiaatteet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Rakennukset	20–50 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Autot	2–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineelliset hyödykkeet romutetaan kirjanpidosta, kun ne on poistettu käytöstä.

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Maa- ja vesialueet	32	33
Rakennukset	139	153
Koneet ja kalusto	33	26
Muut aineelliset hyödykkeet	24	14
Käyttöoikeusomaisuuserät	165	172
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	**392**	**398**
josta keskeneräiset hankinnat	2	1

Aineellisten hyödykkeiden muutokset, milj. €	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Vuokralle annettu omaisuus	**Aineelliset hyödykkeet yhteensä**
Hankintameno 1.1.2024	**544**	**52**	**15**	**1**	**612**
Lisäykset	27	16	13		**56**
Vähennykset	-22	-7	-8	-1	**-37**
Siirrot erien välillä	-3	0	17		**14**
Hankintameno 31.12.2024	**545**	**62**	**38**		**645**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2024	-357	-26	-1	-1	**-386**
Tilikauden poistot	-9	-8	-1		**-18**
Tilikauden arvonalentumiset	-12				**-12**
Tilikauden arvonalentumisten peruutukset	0				**0**
Vähennykset	4	5	0	1	**10**
Siirrot erien välillä	0	0	-11		**-11**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2024	-375	-29	-13		**-417**
Käyttöoikeusomaisuuserä*					**165**
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	**170**	**33**	**24**		**392**

* Liite 26 Vuokrasopimukset

Aineellisten hyödykkeiden muutokset, milj. €	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Vuokralle annettu omaisuus	**Aineelliset hyödykkeet yhteensä**
Hankintameno 1.1.2023	**566**	**56**	**15**	**1**	**638**
Lisäykset	12	13	6		**31**
Vähennykset	-20	-16	-7		**-42**
Siirrot erien välillä	-15	0			**-15**
Hankintameno 31.12.2023	**544**	**52**	**15**	**1**	**612**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2023	-341	-30	-1	-1	**-373**
Tilikauden poistot	-11	-8	0		**-19**
Tilikauden arvonalentumiset	-22				**-22**
Tilikauden arvonalentumisten peruutukset	0				**0**
Vähennykset	16	12	0		**28**
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2023	-357	-26	-1	-1	**-386**
Käyttöoikeusomaisuuserä*					**172**
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	**186**	**26**	**14**		**398**

* Liite 26 Vuokrasopimukset

Liite 26. Vuokrasopimukset

Laatimisperiaatteet

OP Ryhmä arvioi sopimuksen syntymisajankohtana, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Kyseessä on IFRS 16:n mukaisesti käsiteltävä vuokrasopimus, mikäli seuraavat ehdot täyttyvät kaikilta osin:

- Sopimus perustuu yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan niin, että OP Ryhmällä on oikeus päättää omaisuuserän käytöstä koko vuokrakauden aikana silloin, kun OP Ryhmä on vuokralle ottajana, ja asiakkaalla tai sen konserniin kuuluvilla yhtiöillä on päätäntävalta kohteen käytöstä silloin, kun OP Ryhmä on vuokralle antajana.
- Sopimuksella sovitaan oikeuksista ja velvollisuuksista ja niihin liittyvistä maksuista.
- Sopimuksella yksilöity omaisuuserä on vain OP Ryhmän käytössä silloin, kun OP Ryhmä on vuokralle ottajana, ja asiakkaan tai sen konserniin kuuluvien yhtiöiden käytössä silloin, kun OP Ryhmä on vuokralle antajana.

Vuokralle otettujen käyttöoikeusomaisuuserien kirjaaminen

Vuokralle otetut käyttöoikeusomaisuuserät esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja ne poistetaan pääsääntöisesti vuokra-aikana. Vastaava vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa ja niiden korkokulut korkokatteessa. Vuokrasopimuksiin liittyvät palvelukorvaukset, jotka erotetaan vuokranmäärästä, esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa. Palvelukorvauksen erottaminen tehdään käyttöoikeusomaisuuseräluokkakohtaisesti.

OP Ryhmä määrittelee vuokralle otettujen sopimusten vuokra-ajaksi:

- sopimuksen kiinteän keston, jota ei voi jatkaa tai keskeyttää ilman painavaa syytä tai sanktiota, tai
- johdon arvion mukaan korkeintaan 3 vuotta, kun kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva toimitilasopimus, jonka irtisanomisaika on molemminpuolinen. Jos sopimus on ensin kiinteä ja jatkuu sen jälkeen toistaiseksi voimassa olevana kuten edellä kuvattiin, on vuokra-aika näiden yhdistelmä. Kun tällainen sopimus on irtisanottu, vuokra-ajaksi määritellään irtisanomisaika. OP Ryhmä arvioi vuokra-aikaa määrittäessään olevan kohtuullisen varmaa, että toimitiloissa ollaan pidempään, koska toimitilasopimusten kohteet ovat sijainniltaan keskeisiä eikä vastaavia korvaavia tiloja ole välttämättä saatavilla.
- vuokralle antajan irtisanomisajan, jos kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva muu kuin toimitilasopimus, jonka irtisanomisaika on molemminpuolinen. Sopimuksen vuokra-aikaa jatketaan aina irtisanomiskauden päätyttyä uudella irtisanomisajalla, ellei sopimusta ole irtisanottu. OP Ryhmä arvioi vuokra-aikaa määrittäessään olevan kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty pidemmäksi ajaksi, koska tällaisten sopimusten jatkuva päättäminen ja uusiminen ei olisi taloudellisesti kannattavaa, tai
- vuokrakohteen käyttöiän, jos se on lyhempi kuin edellä mainituilla tavoilla määritetyt vuokra-ajat.

Vuokrasopimusvelan laskennassa OP Ryhmä käyttää yleensä vuokralle ottajan lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään OP Ryhmän keskuspankin noteeraamaa korkoa, jolla keskuspankki antaa luottoa osuuspankeille ja OP Ryhmän tytäryrityksille.

OP Ryhmä soveltaa vuokralle ottajalle sallittuja kirjaamista koskevia helpotuksia. Arvoltaan vähäisistä ja lyhytaikaisista vuokrasopimuksista tilikauden kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Näihin vuokrasopimuksiin sisältyy kannettavia tietokoneita, matkapuhelimia ja pienempiä koneita ja laitteita sekä kertaluonteisesti vuokrattuja koneita ja laitteita.

OP Ryhmä soveltaa IAS 36 -standardia Omaisuuserien arvon alentuminen sen määrittämiseen, onko käyttöoikeusomaisuuserän arvo alentunut. OP Ryhmä arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä onko jotain viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo on alentunut. Jos tällaisia viitteitä esiintyy, OP Ryhmä arvioi omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Omaisuuserän arvo on alentunut silloin, kun sen kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

OP Ryhmän vuokralle otetut sopimukset ovat pääosin toimitilojen, työsuhdeautojen ja turvalaitteiden vuokrasopimuksia.

Vuokralle annettujen hyödykkeiden kirjaaminen

OP Ryhmä luokittelee vuokralle annetut hyödykkeet sopimuksen syntymisajankohtana rahoitusleasingsopimuksiksi tai operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingsopimus, mikäli se siirtää vuokralaiselle

olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on operatiivinen vuokrasopimus. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana.

Rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet kirjataan taseeseen saamisina asiakkailta. Saaminen kirjataan määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimuksen nettosijoitus. Sopimuksesta saatava rahoitustuotto kirjataan korkotuottoihin siten, että se tuottaa vuokralle antajan jäljellä olevalle nettosijoitukselle kultakin tilikaudelta samansuuruisen tuottoasteen.

Operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään aineellisissa hyödykkeissä, ja ne poistetaan tasapoistoin vuokra-ajan kuluessa. Vuokratuotot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa, ja ne kirjataan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Vuokralle annettujen sopimusten vuokra-ajaksi määritetään sopimuksessa määritetty kiinteä kesto, jota ei voi jatkaa tai keskeyttää ilman painavaa syytä tai sanktiota.

	2024			2023		
Käyttöoikeusomaisuuserät, milj. €	Toimitilat	Koneet ja kalusto	**Yhteensä**	Toimitilat	Koneet ja kalusto	**Yhteensä**
Kirjanpitoarvo 1.1.	168	4	**172**	153	5	**158**
Lisäykset	5	3	**8**	15	1	**16**
Vähennykset		0	**0**		0	**0**
Tilikauden poistot	-26	-2	**-28**	-24	-3	**-27**
Tilikauden arvonalentumiset	0		**0**	0		**0**
Tilikauden arvon muutokset	13	0	**13**	24	0	**24**
Muut muutokset	1		**1**	0		**0**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**161**	**4**	**165**	**168**	**4**	**172**

Vuokrasopimusvelat, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
* Kirjanpitoarvo	225	239
Sopimuksiin perustuvat maturiteetit		
< 1 vuotta	37	36
1–2 vuotta	36	33
2–3 vuotta	32	32
3–4 vuotta	22	23
4–5 vuotta	21	21
5–6 vuotta	19	20
6–7 vuotta	18	18
7–8 vuotta	18	18
8–9 vuotta	18	17
9–10 vuotta	18	17
yli 10 vuotta	5	20

* Liite 33. Varaukset ja muut velat.

Tuloslaskelmaan merkityt erät, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Korkokulut	-4	-4
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	-28	-27
Käyttöoikeusomaisuuserien arvonalentumiset	0	0
Edelleen vuokrauksesta saadut vuokratuotot	1	1
Vuokrasopimusvelkoihin sisältymättömiin muuttuviin vuokriin liittyvät kulut	0	0
Myynti- ja takaisinvuokraustapahtumista syntyvät voitot tai tappiot	0	0
Lyhytaikaisten ja arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten kulut	-6	-6
Vuokrasopimuksista lähtevä rahavirta yhteensä	**-43**	**-47**

Vuokralleantajan operatiiviset vuokrasopimukset

OP Ryhmän yritykset ovat antaneet vuokralle omistamiaan sijoituskiinteistöjä.

Operatiivisten vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
< 1 vuotta	37	42
1–2 vuotta	25	26
2–3 vuotta	23	22
3–4 vuotta	20	21
4–5 vuotta	17	18
Yli 5 vuotta	73	82
Yhteensä	**195**	**210**

Rahoitusleasingsaamiset

OP Ryhmä rahoittaa rahoitusleasingilla irtainta käyttöomaisuutta, kiinteistöjä ja muita tiloja.

Rahoitusleasingsopimusten vuokrasaamisien maturiteettijakauma, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
< 1 vuotta	756	770
1–2 vuotta	665	598
2–3 vuotta	448	482
3–4 vuotta	306	286
4–5 vuotta	174	182
Yli 5 vuotta	200	218
Bruttosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	2 550	2 536
Kertymätön rahoitustuotto (-)	-142	-164
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	**2 408**	**2 372**

Vähimmäisvuokrasaamisten nykyarvo, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
< 1 vuotta	708	719
1–2 vuotta	633	563
2–3 vuotta	429	459
3–4 vuotta	294	272
4–5 vuotta	167	173
Yli 5 vuotta	177	186
Yhteensä	**2 408**	**2 372**

Tuloslaskelmaan merkityt erät, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Korkotuotot rahoitusleasingsaamisista	102	87

Liite 27. Muut varat

Laatimisperiaatteet

Muissa varoissa esitetään muun muassa maksujenvälityssaamiset, eläkevarat, palkkiosaamiset omaisuudenhoidosta, rahastojen merkintä, lunastus sekä hallinnointipalkkiosaamiset, vakuutussopimusten hankintamenot, siirtosaamiset, johdannaissaamiset (keskusvastapuoliselvitys), johdannaissopimusten CSA-saamiset, arvopaperisaamiset ja saamiset vakuutustoiminnasta. Erä sisältää myös päästöoikeuskaupasta toteutuneen päästöoikeusposition 155 miljoonaa euroa (84), mikä sisältyy riville 'Muut'. Päästöoikeuksien liiketoiminta perustuu kaupankäynnin tarjoamiseen asiakkaiden tarpeita varten. Kaikissa päästöoikeustermiineissä on fyysinen toimitus ja hallussa olevat päästöoikeudet sekä päästöoikeustermiinit arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja käyvän arvon muutos esitetään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät erissä. Korvaustenhoitosopimukset ovat sellaisia sopimuksia, jotka eivät ole vakuutussopimuksia, mutta joiden perusteella hoidetaan toisen täysomavastuullisen osapuolen puolesta korvausten maksaminen. Näitä eriä on sekä saamisissa (Liite 27) että veloissa (Liite 33).

Pilvipalvelut

Pilvipalveluissa eli SaaS (Software as a Service), PaaS (Platform as a Service) tai IaaS (Infrastructure as a Service) ohjelmistotoimittajalla on määräysvalta osittain tai kokonaan kyseiseen ohjelmistoon tai palveluun, eikä OP Ryhmä aktivoi toimittajan määräysvallassa olevista ohjelmistoista tai palveluista suoritettavia maksuja aineettomiksi hyödykkeiksi.

Pilvipalveluiden kehittämisestä, ennen palvelun käyttöönottoa, johtuvat menot kirjataan muiden varojen ennakkomaksuihin. Ennakkomaksuihin aktivoitava määrä on käyttöönottoprojektiin liittyvät ja palvelun kustomointiin kohdistuvat menot, jotka tehdään palveluntoimittajan toimesta ennen kuin palveluntoimittaja pystyy tuottamaan palvelua OP Ryhmälle. Ennakkomaksuihin aktivoitavat menot ovat kiinteä osa palvelua, eivätkä ne ole erotettavissa itse palvelusta. Ennakkomaksua puretaan sopimuksen ajan kuluessa siitä lähtien, kun palvelu on valmis käytettäväksi.

		Oikaistu
Milj. €	**31.12.2024**	31.12.2023
Maksujenvälityssaamiset	158	147
Eläkevarat	249	194
Palkkiosaamiset omaisuudenhoidosta	1	1
Merkintä-, lunastus- ja hallinnointipalkkiosaamiset	30	27
Vakuutussopimusten hankintamenot	261	247
Siirtosaamiset	155	132
Johdannaissaamiset, keskusvastapuoliselvitys	71	11
Johdannaissopimusten CSA-saamiset	366	308
Arvopaperisaamiset	57	26
Muut saamiset vakuutustoiminnasta	32	61
Korvaustenhoitosopimukset	100	119
Muut	298	286
Yhteensä	**1 780**	**1 560**

Liite 28. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laatimisperiaatteet

Laskennallinen verovelka lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistettavista tappioista. Mikäli verotettavan tulon kertymisen ansiosta on todennäköistä, että saaminen voidaan hyödyntää, se kirjataan. Laskennallista verosaamista ei kirjata siltä osin, kun ei todennäköisesti synny verotettavaa tuloa, jota vastaan verotuksellisia tappioita taikka hyvityksiä voidaan hyödyntää. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät verotuksellisista varauksista (mm. luottotappiovarauksesta) ja sijoitusten arvostamisesta käypään arvon.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan yhtiöittäin. Yhdistelytoimenpiteistä aiheutuneita laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei netoteta.

OECD Pilari 2 - Laki suurten konsernien vähimmäisverosta

Laki suurten konsernien vähimmäisverosta (1308/2023, vähimmäisverolaki) perustuu EU-direktiiviin monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta Euroopan unionissa. EU-direktiivi pohjautuu OECD:n globaalia minimiveroa koskevaan OECD Pilari 2 -sääntelyyn, jonka tavoitteena on, että konserneja verotettaisiin vähintään minimitason mukaisesti riippumatta siitä, missä valtioissa toimintaa harjoitetaan. Minimiverotasoa arvioidaan valtiokohtaisesti ja tosiasiallisen verotason tulisi olla vähintään 15 prosenttia. Sääntely soveltuu konserniyksiköihin, jotka sijaitsevat EU:n alueella ja ovat osa monikansallista konsernia tai suurta kotimaista konsernia, jos konsernin sääntelyssä tarkoitettu kokonaisliikevaihto on vähintään 750 miljoonaa euroa. Suomessa laki suurten konsernien vähimmäisverosta tuli voimaan 1.1.2024. Vähimmäisverolain mukaiset ilmoitukset Verohallinnolle on annettava viimeistään 15 kuukauden kuluttua tilikauden päättymisestä. Siirtymävuoden (ts. ensimmäinen tilikausi, jona konserni kuuluu vähimmäisverolain piiriin) vastaava määräaika on 18 kuukautta tilikauden päättymisestä.

Vähimmäisverolain mukaista sääntelyä sovelletaan lain edellyttämällä tavalla OP Ryhmän yhtiöihin ja konserneihin. Ryhmärakenteen vuoksi OP Ryhmässä on tällä hetkellä kaksi tällä vähimmäisverolain mukaisesti raportoivaa konsernia: OP Osuuskunnan muodostama monikansallinen konserni ja Uudenmaan Osuuspankin muodostama kotimainen konserni. Edellä mainittujen vähimmäisverolain soveltamisalan piirissä olevien konsernien merkittävimmät konserniyksiköt soveltavat vähimmäisverolain mukaista väliaikaista siirtymäsäännöstä vuosille 2024–2026, jolloin ne eivät suorita vähimmäisverolain mukaista laskentaa sääntelyn määrittämässä laajuudessa. Vähimmäisverolain mukaisen siirtymäsäännöksen soveltaminen perustuu ryhmän historialliseen dataan ja arvioon siirtymäsäännöksen soveltuvuudesta OP Ryhmän konserniyksiköihin ja niiden sivuliikkeisiin. Tämänhetkisen arvion mukaan OP Ryhmä on velvollinen suorittamaan vähimmäisverolain mukaisen laskennan ja raportoinnin tilikaudelta 2027 alkaen.

OECD Pilari 2:sta koskevat muutokset IAS 12 Tuloverot -standardiin

IASB muutti IAS 12 Tuloverot -standardia toukokuussa 2023. Muutoksella laajennettiin IAS 12 Tuloverot -standardi koskemaan OECD:n Pilari 2 tuloveroja sekä tilinpäätöksessä niistä esitettäviä tietoja. Muutoksilla otettiin käyttöön myös Pilari 2:n mallisääntöjen täytäntöönpanosta aiheutuva laskennallisten verojen kirjanpitoa koskeva väliaikainen poikkeus. Tätä väliaikaista poikkeusta sovelletaan takautuvasti IAS 8:n mukaisesti. Väliaikaisen poikkeuksen mukaan yhteisö ei saa kirjata Pilari 2:n tuloveroihin liittyviä laskennallisia verosaamisia ja -velkoja eikä esittää tilinpäätöksessään tietoja niistä. OP Ryhmä soveltaa IAS 12 -tuloverostandardin väliaikaista poikkeusta.

Laskennalliset verosaamiset, milj. €	1.1.2024	Siirrot erien välillä	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2024
Verotukselliset tappiot	32		0			32
Arvonalentumiset ja poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2		0			2
Saamistodistukset	14			9		24
Varaukset	0		0			0
Saamisten arvonalentumiset	0		25			25
Rahavirran suojaus	47		1	-19		29
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	18		0	-1		17
Vakuutus- ja jälleenvakuutussopimukset	3		-2			0
Vuokrasopimukset*	13		-1			12
Johdannaisten jaksotuserot	32		-5			28
Vakuutuksen sijoitusten käypään arvoon arvostaminen	-14	14				0
Sijoituskiinteistöjen käypään arvoon arvostaminen	0					0
Yhdistelytoimenpiteet	28		-2	0		26
Muut väliaikaiset erot	75		-16	0		58
Netotettu laskennallisista veroveloista						-176
Yhteensä	**251**	**14**	**0**	**-10**		**77**

Laskennalliset verovelat, milj. €	1.1.2024	Siirrot erien välillä	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2024
Verotukselliset varaukset	770		38			808
Saamistodistukset	-2			0		-2
Rahavirran suojaus	1		3	0		3
Vakuutuksen sijoitusten käypään arvoon arvostaminen	53	14	65			132
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyt	50		1	10		61
Vakuutus- ja jälleenvakuutussopimukset	143		2			145
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen	36		0			37
Sijoituskiinteistöjen käypään arvoon arvostaminen	7		1			8
Yhdistelytoimenpiteet	11		-3			9
Muut väliaikaiset erot	4		0			4
Netotettu laskennallisista verosaamisista						-176
Yhteensä	**1 073**	**14**	**107**	**10**	0	**1 027**
Tuloslaskelman laskennallisten verojen muutos			-108	-20		

* Taseella vuokrasopimuksiin kohdistuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu. Vuoden 2024 lopussa vuokrasopimuksiin liittyvä laskennallinen verosaaminen oli 45 miljoonaa euroa ja laskennallinen verovelka 33 miljoonaa euroa.

Laskennalliset verosaamiset, milj. €	1.1.2023	Siirrot erien välillä	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2023
Verotukselliset tappiot	0		32			32
Arvonalentumiset ja poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	6		-5			2
Saamistodistukset	1			13		14
Varaukset	2		-2			0
Saamisten arvonalentumiset			0			0
Rahavirran suojaus	78			-31		47
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	15	3	1	-1		18
Vakuutus- ja jälleenvakuutussopimukset	45	-45	3			3
Käyttöoikeusomaisuuserät*	15		-1			13
Johdannaisten jaksotuserot	50		-17			32
Vakuutuksen sijoitusten käypään arvoon arvostaminen	320	-258	-76			-14
Sijoituskiinteistöjen käypäänarvoon arvostaminen	-1	1	0			0
Yhdistelytoimenpiteet	27		1			28
Muut väliaikaiset erot	46	32	-3			75
Yhteensä	**605**	**-267**	-68	**-19**		**251**

Laskennalliset verovelat, milj. €	1.1.2023	Siirrot erien välillä	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2023
Verotukselliset varaukset	760	17	-6			770
Saamistodistukset	-2			0		-2
Rahavirran suojaus	1			0		1
Vakuutuksen sijoitusten käypään arvoon arvostaminen	126	-35	18		-55	53
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyt	46	3	0	1		50
Vakuutus- ja jälleenvakuutussopimukset	477	-267	-67			143
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	38		-1			36
Sijoituskiinteistöjen käypäänarvoon arvostaminen	8		-1			7
Yhdistelytoimenpiteet	19	-6	-2			11
Muut väliaikaiset erot	-18	22	-1			4
Yhteensä	**1 455**	**-266**	**-61**	**0**	**-55**	**1 073**
Tuloslaskelman laskennallisten verojen muutos			-7	-19		

* Taseella vuokrasopimuksiin kohdistuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu. Vuoden 2023 lopussa vuokrasopimuksiin liittyvä laskennallinen verosaaminen oli 48 miljoonaa euroa ja laskennallinen verovelka 34 miljoonaa euroa.

Sellaiset verotukselliset tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, olivat vuoden 2024 lopussa 47 miljoonaa euroa (48). Tappiot vanhenevat ennen vuotta 2035.

Liite 29. Velat luottolaitoksille

Laatimisperiaatteet

Velat luottolaitoksille -tase-erässä esitetään velat keskuspankeille ja luottolaitoksille. Liitetiedossa 17. “Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu” kuvataan tase-erän arvostusperiaatteet.

Milj. €	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Velat luottolaitoksille		
Vaadittaessa maksettavat		
Talletukset	83	65
Muut velat	0	
Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Talletukset*	7	8
Muut velat	1	1
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille yhteensä	**91**	**74**

* Erä sisältää jäsenluottolaitosten maksuvalmiustalletukset (LCR-talletukset).

Liite 30. Velat asiakkaille

Laatimisperiaatteet

Velat asiakkaille -tase-erässä esitetään vaadittaessa maksettavat ja muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset. Velat asiakkaille tase-erä sisältää myös korkovelat. Liitetiedossa 17. “Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu” kuvataan tase-erän arvostusperiaatteet.

		Oikaistu
Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Vaadittaessa maksettavat talletukset		
Yksityiset	46 526	45 438
Yritykset ja julkisyhteisöt	28 061	26 333
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset		
Yksityiset	1 519	1 124
Yritykset ja julkisyhteisöt	1 396	1 150
Korkovelat talletuksista	717	522
Vaadittaessa maksettavat rahoitusvelat		
Yksityiset	8	7
Yritykset ja julkisyhteisöt	6	4
Muut kuin vaadittaessa maksettavat rahoitusvelat		
Yritykset ja julkisyhteisöt	2 208	2 600
Korkovelat rahoitusveloista	13	
Velat asiakkaille yhteensä	**80 455**	**77 178**

Liite 31. Vakuutussopimusvarat ja -velat

Laatimisperiaatteet

Vakuutustoiminnan rahoitusvarojen luokittelu

Vakuutustoimintaan liittyvät rahoitusvarat on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Vakuutussopimusten luokittelu

IFRS 17 -standardia sovelletaan sopimuksiin, joiden mukaan OP Ryhmä ottaa vastaan merkittävän vakuutusriskin toiselta osapuolelta. Arviota tehtäessä huomioidaan kaikki sopimukseen sisältyvät eksplisiittiset tai implisiittiset ehdot, mutta jätetään huomioimatta ehdot, joilla ei ole kaupallista merkitystä. OP Ryhmän hallussa olevat sopimukset, joilla siirretään perustana olevien vakuutussopimusten merkittävä vakuutusriski toiselle osapuolelle, luokitellaan jälleenvakuutussopimuksiksi ja kuuluvat standardin soveltamisalaan. Vakuutussopimukset ja jälleenvakuutussopimukset altistavat OP Ryhmän myös rahoitusriskille. Rahoitusriskiä koskevista oletusmuutoksista ja markkinamuutoksista aiheutuvia velan muutoksia voidaan kumota tuloksessa varojen käyvän arvon muutoksilla.

Vahinkovakuutusyhtiön myöntämät sopimukset ovat lähes kaikki vakuutussopimuksia. Näitä ovat yksityishenkilöiden vakuutukset, ajoneuvovakuutukset, lakisääteiset tapaturmavakuutukset, ainaisvakuutukset sekä asuntokauppalain mukaiset rakennusvirhevakuutukset. Sopimukset, joissa toteutuneiden ja ennakoitujen vahinkojen erotus tasataan lisämaksulla, ja jotka eivät sisällä vakuutusriskiä, on luokiteltu korvaustenhoitosopimuksiksi eivätkä ne kuulu IFRS 17 standardin piiriin.

Henkivakuutussopimuksia ovat säästöpainotteiset kerta- ja jatkuvamaksuiset henkivakuutukset, joissa on tarkoitus maksaa vakuutussumma vakuutuksen päättyessä, yksilölliset eläkevakuutukset, ryhmäeläkevakuutukset, jotka täydentävät lakisääteistä eläketurvaa, sekä riskivakuutukset, jotka on myönnetty kuoleman varalta. Henki- ja eläkevakuutusten säästöt voivat olla joko takuukorkoisia, joilla on oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä, tai sijoitussidonnaisia, joissa sijoitusriski on siirretty vakuutuksenottajille.

Henkivakuutusyhtiön myöntämät kapitalisaatiosopimukset ja sellaiset säästö- tai eläkesopimukset, joista vakuutetun kuoleman sattuessa maksetaan edunsaajille vakuutussäästöt tai siitä vähäisesti poikkeava määrä, luokitellaan sijoitussopimuksiksi ja arvostetaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardin mukaisesti, sillä ne eivät sisällä merkittävää vakuutusriskiä (esim. Kuolevuus- tai sairastavuusriskiä) eikä niissä ole vakuutuksenottajalla oikeutta muuttaa sopimuksia vakuutusriskiä sisältäviksi. Sijoitussidonnaisten vakuutussopimusten ja sijoitussopimusten velan arvostus määräytyy siihen liitettyjen sijoituskohteiden arvonkehityksen mukaisesti, jolloin vakuutukselle hyvitetään tuottona vakuutussopimusvelkaa kattavien varojen markkinaehtoinen tuotto. Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset esitetään erässä Velat sijoitussopimuksista. Henkivakuutusyhtiön sijoitussopimuksiin liittyvät palkkiotuotot esitetään liitteessä 6 Nettopalkkiotuotot. Palkkiot esitetään liitteen riveillä Vakuutussopimusten myyntipalkkiot, Henkivakuutuksen sijoitussopimukset sekä rivillä sijoitusrahastot, joka sisältää kaikki henkivakuutusyhtiön myöntämien sijoitussopimusten hallinnointipalkkiot.

Käytettävät arvostusmenetelmät

Vakuutussopimukset, joihin ei sisälly suoraa oikeutta sopimuksen ylijäämästä, arvostaminen on toteutettu yleisen arvostusmallin (GMM) mukaan. Tätä arvostusmallia sovelletaan tyypillisiin vahinkovakuutussopimuksiin ja sellaisiin henkivakuutussopimuksiin, jotka eivät täytä muuttuvaan palkkioon perustuvan -arvostusmallin (VFA) kriteereitä. Vakuutussopimukset, joihin sisältyy suora oikeus sopimuksen ylijäämään, arvostetaan VFA-arvostusmallilla. Näitä ovat henkivakuutusyhtiön myöntämät tietyt säästö-, sijoitus- ja eläkevakuutukset, joiden tavoitteena on sopimuksen mukaan tuottaa, tai odottaa tuottavansa, sijoittamiseen liittyviä palveluja ja saada palveluista kompensaatioksi palkkio, joka määritetään perustana oleviin eriin perustuen. Vakuutussopimus voi sisältää erilaisia sijoituskohteita ja niissä on merkittävä vakuutusriski.

OP Ryhmä käyttää harkintaa tällaisten sopimusten alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja arvioi sisältävätkö ne suoria oikeuksia osuuteen sopimuksen ylijäämästä käyttäen seuraavia kriteereitä:

- Sopimusehdoissa määrätään, että vakuutuksenottaja osallistuu osuuteen selkeästi yksilöidystä perustana olevien erien muodostamasta kokonaisuudesta (esim. sijoituskori).
- OP Ryhmä odottaa maksavansa vakuutuksenottajalle määrän, joka vastaa huomattavaa osuutta perustana olevien erien käypään arvoon perustuvasta tuotosta.

- OP Ryhmä odottaa huomattavan osuuden vakuutuksenottajalle maksettavien määrien mahdollisesta muutoksesta vaihtelevan perustana olevien erien käyvän arvon muutoksen mukaisesti.

OP Ryhmä arvioi vakuutussopimusten VFA-arvostusmallin ehtojen täyttymisen sopimuksen syntymäajankohtana vallinneiden odotusten mukaisesti, eikä ehtoja uudelleen arvioida jälkikäteen, paitsi jos sopimukseen tehdään muutoksia. Arvostusmallin valinnassa huomioidaan kaikki tosiasialliset oikeudet ja velvoitteet, johon kuuluvat kaikki sopimukseen sisältyvät ehdot. IFRS 17:n laskentayksikkö on ryhmä sopimuksia, minkä vuoksi samaa arvostusmallia sovelletaan koko ryhmälle sen rahavirtojen ominaisuuksien mukaisesti. Vakuutussopimusryhmään kuuluvat kaikki sopimukset, joilla on samanlaiset riskit ja niitä hallinnoidaan yhdessä.

OP Ryhmässä ei sovelleta vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa (PAA) eikä Euroopan unionissa hyväksytyn IFRS 17 -standardin sallimaa valintaa yhdistää useita vuosikohortteja samaan ryhmään.

Vakuutussopimusten alkuperäinen arvostaminen ja ryhmittely
Alkuperäistä arvostamista varten vakuutussopimukset tunnistetaan ja ryhmitellään salkuiksi perustuen samankaltaisiin riskeihin ja yhdessä hallinnointiin. Vahinkovakuutussopimusten ryhmittelyssä otetaan huomioon vakuutettu kohde, eroavuudet sopimuskausien pituuksissa tai siinä, kuinka kauan keskimäärin kuluu vakuutustapahtuman sattumisesta siihen, että se on kokonaan korvattu (vahingon selviämisnopeus). Henkivakuutuksessa otetaan huomioon, kertyykö vakuutukseen säästöä, miten kertyneen säästön tuottokomponentti määräytyy sekä onko sopimus elämän- vai kuolemanvaran vakuutus. Vakuutussopimukset arvostetaan vakuutussopimusryhmätasolla, joka muodostetaan vakuutusluokan, asiakasryhmän ja kohorttivuoden avulla. Sopimukset ryhmitellään edelleen niiden voitollisuuden perusteella, ja jos sopimusryhmä on tappiollinen heti alussa tai olemassa oleva ryhmä kääntyy tappiolliseksi, kirjataan tappio heti tulosvaikutteisesti.

OP Ryhmä käyttää harkintaa vakuutussopimusten hankintakulujen asianmukaisen menetelmän valinnassa. Vakuutussopimusten hankintakuluja aktivoidaan taseen varoihin siltä osin, kuin ne voidaan katsoa liittyvän sopimusten uusimiseen. Aktivoidut hankintakulut kohdistetaan kokemusperäistä dataa käyttäen tuleville vakuutussopimusryhmille käyttäen systemaattista ja rationaalista menetelmää ja esitetään tase-erässä Muut varat. OP Ryhmän käyttämä menetelmä hankintakulujen kohdistamisessa on se että sovelletaan kannasta johdettuja keskimääräisiä olettamia vakuutussopimusten pysyvyydestä ja uusiutumisesta asiakassegmenteittäin huomioiden vakuutuskausien alkamishetken mahdolliset kausivaihtelut. Aktivoidut rahavirrat kirjataan pois ja sisällytetään niihin liittyvän uuden vakuutussopimusryhmän arvostukseen alkuperäisenä kirjaamishetkenä. OP Ryhmä arvioi säännöllisesti, onko vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvia rahavirtoja koskevaa omaisuuserää vastaava rahamäärä kerrytettävissä. Tulosvaikutteinen arvonalentumistappio kirjataan, jos tosiseikat ja olosuhteet viittaavat siihen, että omaisuuserä saattaa olla arvoltaan alentunut. Tätä sovelletaan niille vahinkovakuutustuotteille, joille on tyypillistä, että osa asiakkaista uusii lyhyet vuoden pituiset vakuutukset, milloin aktivoinnin kriteerit täyttyvät. Etenkin yksityishenkilöiden vakuutukset, ajoneuvovakuutukset ja lakisääteiset tapaturmavakuutukset ovat yleensä jatkuvia vuosivakuutuksia.

Vakuutussopimusryhmä kirjataan aikaisimpana seuraavista ajankohdista:

- sopimusryhmän vakuutuskauden alku
- päivä, jona ryhmän ensimmäinen vakuutuksenottajalta saatava maksu erääntyy
- päivä, jona sopimusryhmästä tulee tappiollinen.

Alkuhetkellä vakuutussopimusryhmän taseen arvo koostuu seuraavien komponenttien summana:

- sopimuksen täyttämisestä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvo oikaistuna rahan aika-arvolla
- riskioikaisu, joka kuvastaa OP Ryhmän riskinottohalukkuutta
- palvelumarginaali, joka on jäännöserä ja edustaa kertymätöntä voittoa.

Jos palvelumarginaali on negatiivinen, sopimusryhmä on tappiollinen ja tappio kirjataan heti tulosvaikutteisesti.

Vakuutussopimusryhmien rahavirtoihin otetaan mukaan seuraavat erät:

- rahavirrat, jotka kuuluvat sopimuksen rajojen sisälle ja jotka liittyvät suoraan sopimuksen täyttämiseen (esim. saatavat vakuutusmaksut, maksettavat korvaukset, hoito-, hallinto- ja korvaustoiminnan kulut sekä nettopalkkiokulut), mukaan lukien rahavirrat, joiden määrän tai ajoituksen suhteen OP Ryhmällä on harkintavaltaa.
- sijoituskomponentit, joilla on suuri keskinäinen yhteys pääsopimuksena olevien vakuutussopimusten kanssa.
- mahdolliset kytketyt johdannaiset, jotka liittyvät läheisesti pääsopimuksena oleviin vakuutussopimuksiin.

- vakuutussopimuksiin mahdollisesti sisältyvä lupaus toimittaa erillisiä ei-vakuutuspalveluita tai tavaroita, silloin kun kyse on liitännäisrahavirrasta.
- vahinkotavara ja regressisaamiset, joita ovat korvausselvittelyn yhteydessä yhtiön haltuun otettu vahingoittunut omaisuus tai vahinkoihin liittyvät riidattomat regressisaamiset

Osaan henkivakuutussopimuksia sisältyy sijoituskomponentteja, joiden määräytyminen vaihtelee sopimustyypeittäin. Näiden sijoituskomponenttien kulut esitetään erillään muista vakuutuspalvelukuluista.

OP Ryhmä käyttää harkintaa sijoituskomponenttien määrittämiseen, sillä osaan sen henkivakuutussopimuksia sisältyy sijoituskomponentteja. Niiden suuruus määräytyy siihen määrään, joka OP Ryhmän on vakuutussopimuksen mukaan maksettava takaisin vakuutuksenottajalle kaikissa olosuhteissa. Näitä ovat esimerkiksi tilanteet, joissa vakuutustapahtuma sattuu tai sopimus erääntyy tai se lakkaa ilman vakuutustapahtuman sattumista.

Seuraaviin henkivakuutussopimuksiin sisältyy merkittäviä sijoituskomponentteja ja ne määräytyvät seuraavasti:

- Sijoitus- ja eläkevakuutukset:
  - jos kuolemanvaraturva on yli 100 prosenttia, on sijoituskomponentti säästöjen määrä.
  - jos kuolemanvaraturva on alle 100 prosenttia, on sijoituskomponentti kuolemanvaraturvalla katettu määrä.
- Eriytetyissä taseissa sijoituskomponentti on maksettavien korvausten määrä.

Vakuutussopimusten myöhempi arvostaminen
Myöhemmin kunkin raportointikauden lopussa vakuutussopimusryhmän taseessa oleva kirjanpitoarvo sisältää:

- velan jäljellä olevalle vakuutuskaudelle (LRC), joka sisältää alkuperäisessä kirjaamisessa määritettyjen komponenttien raportointipäivän arvostukset, tulevaisuudessa toteutettavaan palveluun liittyvien sopimusten rahavirtojen pääoma-arvon ja palvelumarginaalin arvon.
- velan toteutuneista vakuutustapahtumista (LIC), joka sisältää vakuutussopimusryhmälle kyseisenä ajankohtana kohdistettujen, toteutuneeseen palveluun liittyvät korvaukset ja kulut, joita ei ole vielä maksettu sekä korvaukset, jotka on toteutuneet, mutta ei vielä raportoitu. Tämä korvausvastuu muodostuu sekä tapauskohtaisesti varatuista vahingoista että tilastollisesti varatuista vahingoista. Korvausvastuuseen sisältyvä varaus jo sattuneiden vahinkojen vielä toteutumattomia vahingonselvittelykuluja varten perustuu korvauskäsittelyn arvioituihin kustannuksiin.

OP Ryhmä käyttää harkintaa vakuutussopimusten arvostamiseen sekä näiden menetelmien syöttötietojen arviointiprosessiin. Henkivakuutussopimusryhmiä arvostettaessa vastaisia rahavirtoja koskevat arviot kuvastavat arvostuspäivänä tehtäviä tulevaisuutta koskevia oletuksia, kuten kuolevuus ja pitkäikäisyys sekä asiakaskäyttäytyminen ja kuluennusteet. Oletukset sisältävät oikaisun, joka kuvastaa rahan aika-arvoa sekä vastaisiin rahavirtoihin liittyviä rahoitusriskejä siltä osin kuin rahoitusriskit eivät sisälly vastaisia rahavirtoja koskeviin arvioihin sekä riskioikaisun arvion muulle kuin rahoitusriskille. Vastaisten rahavirtojen arvioimisen tavoitteena on määrittää mahdollisten tulemien koko vaihtelualueen odotusarvo tai todennäköisyyksillä painotettu keskiarvo ottamalla huomion kaikki järkevä ja perusteltavissa oleva informaatio, joka on raportointipäivänä saatavilla ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja. Järkevä ja perusteltavissa oleva, raportointipäivänä saatavissa oleva informaatio sisältää aiempia tapahtumia ja senhetkisiä olosuhteita koskevaa informaatiota sekä tulevia olosuhteita koskevia ennusteita.

Odotusarvon mallinnukseen käytetään deterministisiä vakuutussopimusvelkamalleja, ellei rahavirtoihin vaikuta monimutkaisia stokastista simulointia edellyttäviä tekijöitä. OP Ryhmässä simulointia käytetään OP-Henkivakuutuksen vakuutussopimusten asiakashyvitysten aika-arvon laskennassa. Kassavirtojen oletuksissa käytetään tuoreimpiin kuolevuustutkimuksiin perustuvia kuolevuusmalleja. Kuolevuusmallien osuvuutta seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa kuolevuusmalleja päivitetään. Lisäksi asiakaskäyttäytymisoletukset ja liikekuluoletukset vaikuttavat merkittävästi vakuutussopimusten kassavirtoihin. Oletukset on mallinnettu tilastoaineistoa hyödyntäen ja oletuksia seurataan ja päivitetään jatkuvasti tiedon lisääntyessä. Säästö- ja sijoitusmuotoisia vakuutuksia myydään usein hyvin pitkäaikaisina sopimuksina, osa vakuutuksenottajista päättää sopimuksensa tarpeidensa mukaan takaisinostoon ennen sopimuksen mukaista päättymispäivää. Yksilöllisissä eläkevakuutuksissa takaisinostoriski on hyvin vähäinen, sillä lainsäädäntö rajaa takaisinostomahdollisuudet vain laissa mainittuihin tilanteisiin kuten avioero ja pitkäaikainen työttömyys. Riskihenkivakuutuskantaan vaikuttaa kuolevuusoletusten lisäksi merkittävästi vakuutusten raukeavuusoletukset eli kuinka asiakkaat päättävät vakuutuksensa.

Pohjola Vakuutus käyttää harkintaa vahinko- ja liikekulukassavirtojen arviointiin, jotka koostuvat tuntemattomien ja tunnettujen vahinkojen varauksista sekä harkinnanvaraisista lisävarauksista ja edellisten liikekulukuormituksista. Kassavirrat määräytyvät seuraavien periaatteiden mukaisesti.

- Tunnetut vahingot varataan, mikäli niiden korvausmenon arvioidaan ylittävän määritetyn euro arvon tai mikäli kyse on eläkevarauksesta. Suurten vahinkojen vahinkokohtainen varaus tehdään korvausasiantuntijoiden arvioiden mukaisesti aktuaaritoiminnon hyväksymiä varausohjeita noudattaen. Lisäksi tapauskohtaisesti varataan kaikki tunnetut ulkomaisen liikkeen vahingot sekä vahingot, joissa jälleenvakuuttajien osuus ei-suhteellisessa jälleenvakuutuksessa on nollasta poikkeava. Eläkevarausten kuolevuusmallina sovelletaan Vakuutuskeskuksen tuottamaa alan yhteistä referenssikuolevuusmallia.
- Tuntemattomat vahingot ja tunnettujen vahinkojen varaamatta oleva osuus arvioidaan tilastollisesti hyödyntäen korvausten havaittua selviämisnopeutta, riskisuhteen kehitystä sekä oletuksia mahdollisista muutoksista. Samalla oikaistaan vahinkokohtaisten varausten määrä kollektiivisesti parhaaseen estimaattiin. Kollektiivimenetelmänä käytetään kuhunkin riskiryhmään soveltuvaa tilastollista ennustemenetelmää, pääasiassa kehityskertoimiin perustuvia menetelmiä sekä Cape Cod -menetelmää. Ennusteissa painoa annetaan pääsääntöisesti eniten sattumisvuodelle itselleen ja sen välittömässä läheisyydessä oleville vuosille. Lisäksi ennusteissa painotetaan sattumisvuosia, joilla on suuri volyymi ja joissa merkittävä osa korvauksista on jo maksettu. Kollektiiviarviot toteutetaan tarkkuudella, joka on tuotteen riskin ja ilmiön kannalta olennaista.
- Vakuutussopimusvelkaa täydennetään harkinnanvaraisesti erillisvarauksilla hyödyntäen liiketoiminnan, korvaustoimen ja aktuaaritoimen asiantuntijoiden arvioita, kunnes ilmiöstä on riittävästi tilastoaineistoa tilastollisen varauksen laskemiseksi. Tällaisia erillisvarauksia voidaan tehdä tapauksessa, että tiedossa on jokin erityinen syy tai ilmiö, jonka perusteella korvausvastuuta on täydennettävä. Esimerkiksi käsittelyviivevaraus voidaan tehdä tilanteessa, jossa käsittelemättömien vahinkojen lukumäärä on noussut poikkeuksellisen suureksi verrattuna perustilanteeseen.
- Jos tietty vahinkotapahtuma, kuten myrsky, synnyttää useita vahinkoja, joiden kokonaismäärän arvioidaan olevan yli määritetyn euro arvon, muodostetaan vahinkokumulaatiolle varaus.
- Liikekulujen vastaiset kassavirrat muodostuvat vakuutusten hoito- ja hallintokuluennusteista sekä korvaustoiminnan hoitokuluennusteesta. Korvaustoiminnan hoitokuluennusteet muodostuvat parhaan arvion mukaisina kuormittamalla korvausennusteiden kassavirtoja. Muut liikekuluennusteet muodostetaan vakuutuskauden pro rata-jaksotettujen vakuutusmaksujen avulla soveltamalla niihin liikekulukertoimia.

Vahinkovakuutuksen vakuutussopimuksiin perustuvat saamiset sisältyvät vakuutussopimusvelkaan ja ne testataan tilinpäätöksen yhteydessä arvonalentumisen varalta. Jos on objektiivista näyttöä saamisen arvonalentumisesta, saamisen kirjanpitoarvo alennetaan tulosvaikutteisesti. Saamisista vähennetään sekä lopullisiksi todetuilla arvonalentumisilla (luottotappiot) että veloituksen perimisvaiheen perusteella tilastollisesti todetuilla arvonalentumisilla.

Muutokset vakuutussopimusten täyttämisestä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvossa kirjataan seuraavasti:

- Muutokset, jotka liittyvät tulevaisuudessa tuotettaviin palveluihin oikaistaan taseen palvelumarginaalin kirjanpitoarvoon (tai tuloslaskelman vakuutuspalvelutulokseen, jos vakuutussopimusryhmä on tappiollinen).
- Muutokset, jotka liittyvät raportointikauden tai sitä aiempaan palveluun kirjataan tuloslaskelman vakuutuspalvelutulokseen.
- Diskonttokoron muutokset ja muiden taloudellisten muutosten vaikutus vakuutussopimusvelan arvoon sekä ajan kulumisen vaikutus eli diskonttauksen purkautuminen kirjataan tuloslaskelman vakuutuksen nettorahoitustuotot ja -kulut -erään.

Vakuutussopimusvelan korkoriskiä pienennetään hankkimalla korkojohdannaisia ja suoria korkosijoituksia, jotka arvostetaan taseessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Yhtiön korkotasetta (ALM) tarkastellaan ja hallitaan kokonaisuutena. Korkotaseella tarkoitetaan likvidien korkosijoitusten, korkojohdannaisten ja vakuutussopimusvelan muodostamaa kokonaisuutta ja vakuutussopimusvelan markkinariskejä hallitaan korkosijoituksilla ja -johdannaisilla.

Riskioikaisun määritysperiaate

Riskioikaisu on yksi vakuutussopimusten arvostuksen komponenteista ja se sisältyy sekä LRC- että LIC-vastuun laskentaan. Riskioikaisulla tarkoitetaan tässä kompensaatiota, jonka yhtiön johto vaatii sellaisen vakuutussopimusten vastaisten rahavirtojen määrää ja ajoittumista koskevan epävarmuuden kantamisesta, joka aiheutuu muusta riskistä kuin rahoitusriskistä. Riskioikaisun jäljellä oleva määrä - sekä kaudella tuotettuun palveluun

liittyvä riskioikaisu (tuloutettu osuus) - esitetään vakuutussopimusvelan täsmäytyslaskelmissa. OP soveltaa riskioikaisun määrittämisessä Cost of Capital -menetelmää. Riskioikaisun laskennassa huomioidaan muuhun riskiin kuin rahoitusriskiin liittyvä epävarmuus IFRS 17 -vakuutussopimusryhmien osalta. Riskioikaisu mallinnetaan parhaan estimaatin ja stressatun kassavirran nykyarvojen erotuksena. Stressattu kassavirta lasketaan 99,5 prosentin luottamustasolla eli vastaavalla luottamustasolla kuin vakuutustoiminnan pääomavaade.

OP Ryhmä käyttää harkintaa riskioikaisun määrittämisessä. Riskioikaisun laskennassa pääomakustannusparametrin (CoC) tasoksi OP Ryhmä on asettanut 5 prosenttia. CoC-taso on yhteinen OP-Henkivakuutus Oy:n ja Pohjola Vakuutus Oy:n vakuutussopimusten arvostamisessa. OP Ryhmä arvioi pääomakustannusparametrin arvoa vähintään kerran vuodessa ja sitä muutetaan tarvittaessa. Parametria voidaan tarkistaa myös, jos johto näkee sen tarpeelliseksi esim. liiketoimintamuutoksen tai markkinatilanteen perusteella. Käytetyt menetelmät ja oletukset eivät ole muuttuneet tilikauden aikana.

Riskioikaisu määritetään OP-Henkivakuutus Oy:n ja Pohjola Vakuutus Oy:n osalta erillisesti, eikä yhtiöiden välisiä hajautushyötyjä huomioida riskioikaisua määritettäessä. Luottamustaso Pohjola Vakuutukselle on 70–75 prosentin vaihteluvälissä ja OP-Henkivakuutuksessa 90–95 prosentin vaihteluvälissä. Luottamustason määritystekniikkana on käytetty normaalijakauman luottamustasoon liittyvää skaalaustekniikkaa, jossa luottamustaso edustaa yhden vuoden aikahorisonttia. Yhdistetty OP Ryhmän luottamustaso on 85 prosentin tasolla.

Stressatun kassavirran kalibroinnissa käytetään vakavaraisuuslaskennan kassavirtastressejä sekä soveltuvin osin yhtiön sisäisiä laskentamalleja. Stressiskenaariot, jotka vaikuttavat kyseisen vakuutussopimusryhmän riskioikaisun määrään, riippuvat vakuutussopimusryhmistä ja vakuutuslajeista. Esimerkiksi riskihenkivakuutuksissa kuolevuuden kasvu ja vakuutuksen raukeavuus muodostavat merkittävimmät stressiskenaariot. Yleiseen toimintaan liittyvät riskit on rajattu riskioikaisun ulkopuolelle.

Vakuutussopimusryhmien riskeissä pitkäkestoisista kassavirroista seuraa suurempi riskioikaisu. Uusissa vakuutussopimuksissa oletusten asetannan seurauksena riskioikaisu määräytyy suuremmaksi. Tiedon lisääntyessä oletukset päivitetään ja riskioikaisu tästä syystä pienenee lähtötilanteen mukaisen parhaan arvion tarkentuessa. OP Ryhmän vakuutusyhtiöiden riskioikaisut edustavat yhtiöiden vastuulle jäävää osuutta riskioikaisusta jälleenvakuutuksen riskioikaisua pienentävän vaikutuksen jälkeen. Riskioikaisu tuloutuu laskennassa käytettävien kassavirtaennusteiden perusteella. Riskioikaisun kaikki korkoherkät erät esitetään tuloslaskelmassa osana nettorahoitustuottoja ja -kuluja. Tämä esitystapa koskee myös riskioikaisukassavirran nominaalikassavirtaa. Loppuosa riskioikaisun muutoksista esitetään osana vakuutuspalvelutulosta.

Diskonttokoron määritysperiaate

Kaikki kassavirrat diskontataan korolla ja diskonttauskäyrät johdetaan riskittömän koron ja vakuutussopimusten ominaisuuksista riippuvan likviditeettipreemion summana (ns. bottom up -lähestymistapa), pitkät korot ekstrapoloiden. Riskitön korko on kaikille OP Ryhmän vakuutusyhtiöille sama, mutta likviditeettipreemio riippuu vakuutussopimusten ominaisuuksista, joten laskennassa käytetään useita eri diskonttauskorkokäyriä merkittäville valuutoille. Riskittömän korkokäyrän markkina-aineistona käytetään swap-korkonoteerauksia valituissa likvideissä maturiteeteissa. Swap-koroista poistetaan tarvittaessa luottoriskikomponentti.

Likviditeettipreemio määritetään kunkin vakuutusyhtiön vastuun huomioivan sijoitusuniversumin avulla. Sijoitusuniversumilla tarkoitetaan allokaatiojakaumaa, jota muodostettaessa huomioidaan painoissa sekä indeksivalinnoissa vastuun määrä, vastuun ja sijoitusten kassavirtojen maturiteetit sekä kassavirtojen ennustettavuus. Allokaatiojakaumaa tarkastellaan säännöllisesti. Sijoitusuniversumi sisältää viiteindeksit ja niiden painot Valtionlainoille, IG-Yrityslainoille (IG, luottoluokitus AAA–BBB) ja korkeamman riskin yrityslainoille (HY, luottoluokitus BB–C).

Diskonttokoron liikkeet vaikuttavat rahavirtojen arvonmuutoksen kautta tulokseen ja korkomallin valinta vaikuttaa merkittävästi tulokseen. OP Ryhmä arvioi riskittömän korkokäyrän mallinnuksessa käytettyjen parametrien arvot vähintään vuosittain. Parametreja voidaan tarkistaa myös, jos johto näkee sen tarpeelliseksi.

OP Ryhmä käyttää harkintaa määrittäessään periaatteet riskittömän korkokäyrän parametreille, likviditeettipreemiolle ja maksimimaturiteetille. Vakuutussopimusten rahavirrat ulottuvat tyypillisesti pidemmälle kuin likvidit markkinanoteeraukset, joten euromääriset swapkorot huomioidaan suoraan vain määritettyyn maksimimaturiteettiin asti (20 vuotta). Tästä eteenpäin riskitön käyrä ekstrapoloidaan kohti pitkän aikavälin tasapainotasoa. Swap-koroista poistetaan tarvittaessa luottoriskikomponentti. Käytetyt menetelmät ja oletukset eivät ole muuttuneet tilikauden aikana. Tilikauden aikana USD-korkokäyrän maksimimaturiteetti on asetettu 30 vuoteen ja EUR-, USD-, NOK- ja SEK-korkokäyrien pitkän aikavälin tasapainokorko on asetettu 3.3 prosenttiin EIOPA:n UFR-analyysin mukaisesti

GMM-arvostusmallin sopimuksille palvelumarginaalille kertyvän koron määrittämiseen käytettävä diskonttokorko on locked-in -korko, joka on määritetty sopimusryhmän alussa.

Palvelumarginaali ja sen tuloutus
Palvelumarginaalia kirjataan alkuhetkellä kaikkien voitollisten sopimusten vakuutussopimusvelkaan ja sen määrä muuttuu ryhmään lisättävillä uusilla sopimuksilla, diskonttokoron vaikutuksesta ja raportointikaudella tuotettujen palvelujen johdosta. Palvelumarginaalille kertyvän koron määrittämiseen käytettävät diskonttokorot ovat GMM-arvostusmallin sopimuksille sopimusryhmän alussa määritetty locked-in-korko ja VFA-arvostusmallin sopimuksille raportointihetken korko. VFA-arvostusmallissa palvelumarginaalia oikaistaan myös muutoksella henkivakuutuksen osuudessa perustana olevien erien käyvästä arvosta, paitsi siltä osin, kun sovelletaan riskin pienentämistä. Henkivakuutus soveltaa tiettyjen henkivakuutussopimusten korkotuottoisiin kassavirtoihin riskin pienentämisen vaihtoehtoa, jonka vuoksi palvelumarginaalista voidaan siirtää tuloslaskelmaan rahoitusriskin osalta ne rahavirtojen muutokset, joita suojataan vakuutusyhtiön korkotaseen markkinariskien hallinnan tavoitteen ja strategian mukaisesti.

OP Ryhmä käyttää harkintaa tuloutusta määrittävän turvayksiköiden määrityksessä. Vakuutussopimusryhmän sopimukseen sisältyvää palvelumarginaalia kirjataan tulosvaikutteisesti kullakin kaudella määrä, joka kuvastaa palveluja, joita kyseisellä kaudella on tuotettu. Toisaalta jos lisäykset sopimuksen täyttämisestä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvossa ylittävät sopimukseen sisältyvän palvelumarginaalin kirjanpitoarvon johtaa se tappion syntymiseen, joka kirjataan tulosvaikutteisesti heti kun tappio muodostuu. Tulosvaikutteisesti kirjattavan palvelumarginaalin määrä määritetään:

- yksilöimällä vakuutussopimusryhmään sisältyvät vakuutusturvayksiköt. Ryhmään sisältyvien vakuutusturvayksikköjen lukumäärä on ryhmään sisältyvien sopimusten mukaan tuotettavan vakuutuspalvelun määrä, joka määritetään ottamalla huomioon kunkin sopimuksen osalta sopimuksen mukaisesti annetut edut ja sopimuksen kestoaika.
- kohdistamalla sopimukseen sisältyvä palvelumarginaali kauden lopussa (ennen kuin mitään kirjataan tulosvaikutteisesti kaudella tuotettujen palvelujen kuvastamiseksi) yhtä suurina erinä kullekin tarkasteltavana olevalla kaudella tuotetulle ja tulevaisuudessa tuotettavaksi odotetulle vakuutusturvayksikölle.
- kirjaamalla tulosvaikutteisesti kaudella tuotetuille vakuutusturvayksiköille kohdistettu määrä.

OP Ryhmässä vakuutusturvayksiköt määritetään sopimuksen ennustetulle elinkaarelle. Tyypillisille lyhyille vahinkovakuutussopimuksille vakuutuspalvelua tulkitaan tarjottavan tasaisesti vakuutuskauden aikana ja vakuutusryhmätasoisen turvayksikön perustana käytetään samaan vakuutusryhmään kuuluvilta sopimuksilta saatavia vakuutusmaksuja. Henkivakuutustuotteiden palvelumarginaalin ennustetun elinkaaren aikaiseen tuloutukseen vaikuttaa sopimuksen tyypistä riippuen säästön määrä ryhmittäin, sopimuksen odotettu pituus, korvaus- tai säästösumma, raukeamiset ja tulevat vakuutusmaksut. Palvelumarginaalin purkautuminen ja turvayksiköiden perusta vaihtelee vakuutuslajeittain: perusta on säästötyyppisille vakuutustuotteille säästön määrän kehitys ja riskihenkivakuutuksille riskisumman kehitys ja etuusperusteisille ryhmäeläkkeille voimassa olevien ja tulevien ennustettujen turvien lukumäärä painotettu arvioidulla kestolla.

Niissä OP Ryhmän vakuutustuotteissa, joissa tuotetaan sekä sijoituspalvelua että vakuutuspalvelua, tuotetaan niitä tasaisesti ja samassa suhteessa sopimuksen odotetun keston aikana. Lisäksi molempia palveluita tuotetaan samaan aikaan ja molempien palveluiden sopimuskaudet ovat saman mittaisia.

Jälleenvakuutussopimukset
OP Ryhmän ottamalla jälleenvakuutuksella tarkoitetaan sopimusta, joka täyttää vakuutussopimuksen määritelmän ja jonka perusteella OP Ryhmä voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, mikäli OP Ryhmä joutuu itse muiden vakuutussopimusten perusteella korvausvelvolliseksi. Jälleenvakuutussopimukset ryhmitellään samalla periaatteella kuin ensivakuutukset, mutta lisäksi ryhmitellään erikseen suhteelliset ja ei-suhteelliset jälleenvakuutussopimukset. Kaikkien vakuutuksenottajana tehtyjen jälleenvakuutussopimusten arvostamiseen OP Ryhmä soveltaa GMM-arvostusmallia ja niiden alkuperäinen kirjaamispäivä on aikaisempi seuraavista:

- Jälleenvakuutussopimusryhmän vakuutuskauden alkupäivä. Jos tämä päivä on myöhemmin kuin jälleenvakuutussopimusryhmän vakuutuskauden alkupäivä, kirjaamista viivästytetään, kunnes perustana oleva vakuutussopimus on alun perin kirjattu.
- Päivä, jolloin on kirjattu perustana olevan tappiollisen ensivakuutusten ryhmä silloin, kun OP Ryhmä on tehnyt siihen liittyvässä jälleenvakuutussopimuksen ryhmässä jälleenvakuutussopimuksia joko samana päivänä tai aikaisemmin.

OP Ryhmä käyttää jälleenvakuutussopimusten rahavirtojen arvostuksessa ja tulokseen kirjaamisessa yhdenmukaisia oletuksia perustana olevien vakuutussopimusryhmien

rahavirtojen arvostamisen ja kirjaamisen kanssa sillä lisäyksellä, että rahavirroista vähennetään vastapuolen maksukyvyttömyyden odotusarvo. Myöhemmät muutokset laiminlyöntiriskissä kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. OP Ryhmän maksamat palkkiot kolmannelle osapuolelle sisällytetään osaksi jälleenvakuutussopimuksen vastaisia rahavirtoja ja ne tuloutuvat perustana olevan vakuutussopimusten tuloutuksen mukaisesti.

Tyypillisesti jälleenvakuutusturvan ostamisesta maksettu määrä (preemio) ylittää tulevaisuuden rahavirtojen nykyarvon ja riskioikaisun määrän, jolloin palvelumarginaali edustaa nettomenoa. Vakuutuksenottajana tehtyihin jälleenvakuutussopimuksiin sisältyvä nettomeno tai nettovoitto (sopimukseen sisältyvä palvelumarginaali) tuloutetaan käyttäen määritettyjä turvayksiköitä sitä mukaa kun palvelua saadaan. Tämä noudattaa samaa mekanismia kuin perustana olevien vakuutussopimusten palvelumarginaalin tuloutus. Kun kirjataan tappio joko tappiollisen perustana olevien vakuutussopimusten ryhmän alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tai lisätään ryhmään tappiollisia perustana olevia vakuutussopimuksia, palvelumarginaalia oikaistaan ja tämän seurauksena kirjataan tuotto.

Tämä palvelumarginaaliin tehtävä oikaisu ja siitä syntyvä tuotto määritetään kertomalla keskenään:

- perustana olevista vakuutussopimuksista kirjattu tappio
- se prosenttiosuus perustana olevien vakuutussopimusten korvausvaateista, jonka OP Ryhmä odottaa saavansa katetuksi vakuutuksenottajana tehtyjen jälleenvakuutussopimusten ryhmän avulla.

Rinnakkaisvakuutus ja poolit
OP Ryhmää osallistuu joihinkin rinnakkaisvakuutusjärjestelyihin yhdessä muiden vakuutuksenantajien kanssa. Rinnakkaisvakuutussopimuksista OP Ryhmä käsittelee vakuutussopimuksena vain sopimuksessa tarkoitetun OP Ryhmän oman osuuden. OP Ryhmän vastuu rajoittuu tähän osuuteen.

OP Ryhmä merkitsee osuuksia vakuutussopimuksista myös poolien kautta. Poolin jäsenet ovat ensisijaisesti vastuussa omasta suhteellisesta osuudestaan. Osuudet perustuvat sopimuksiin, jotka vahvistetaan vuosittain. OP Ryhmä käsittelee vakuutussopimuksina oman suhteellisen osuutensa poolien hoitamasta ensivakuutusliikkeestä ja poolilta jäsenille tulevasta jälleenvakuutusliikkeestä.

Poolin osuus näistä vakuutussopimuksista käsitellään jälleenvakuutuksena. Eräissä pooleissa poolin jäsenet vastaavat maksukyvyttömän poolijäsenen velvoitteista omien osuuksiensa suhteessa. OP Ryhmä kirjaa yhteisvastuun kautta tulevat vastuut ja saamiset, mikäli yhteisvastuun realisoituminen on todennäköistä.

Henkivakuutuksen kohtuusperiaate
Henkivakuutussopimusten sijoitussidonnaisia osia lukuun ottamatta lähes kaikki henkivakuutukset ja pieni osa kapitalisaatiosopimuksista ovat oikeutettuja taattujen etujen lisäksi harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä, joka voi olla merkittävä osa sopimuksen mukaisista kokonaiseduista, mutta jonka määrä ja ajoittuminen ovat sopimuksen mukaan yhtiön harkittavissa. Osalla sijoitussidonnaisia vakuutuksia on mahdollisuus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä. Lisäetuja jaetaan lisätuottoina laskuperustekoron päälle, lisäetuina kuolemantapaussummiin tai maksunalennuksina.

Ylijäämä perustuu vakuutusyhtiölain kohtuusperiaatteeseen, joka edellyttää, että kohtuullinen osa lisäetuihin oikeutettujen sopimusten tuottamasta ylijäämästä palautetaan lisäetuina näille vakuutuksenottajille, mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät estä lisäetujen antamista. Lisäetujen tason suhteen on pyrittävä jatkuvuuteen. Kohtuusperiaatteesta ei kuitenkaan muodostu velkasaamisoikeutta vakuutuksenottajille. OP Ryhmä on julkaissut henkivakuutuksen lisäetuperiaatteensa ja sen toteutumisen verkkosivuillaan.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomesta siirtyneistä säästöhenkivakuutuksista ja yksilöllisistä eläkevakuutuksista on muodostettu eriytetyt taseet, joilla on muista poikkeava voitonjakopolitiikka. Määrä, jolla eriytettyjen taseiden varat ylittävät markkinaehtoisesti swap-korkokäyrällä diskonttaamalla arvostetut vakuutussopimusvelat, varataan tulevien lisäetujen vastuuna.

Arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Vakuutussopimusten arvostus
Vakuutussopimusten ja jälleenvakuutussopimusten arvostamiseen liittyy oletuksia ja estimaatteja, joita on kuvattu tarkemmin riskienhallinnan periaatteissa. Muutokset alla olevissa oletuksissa ja estimaateissa voivat muuttaa sopimusten rahavirtojen pääoma-arvoja. Niiden muutokset oikaisevat palvelumarginaalia eivätkä ne siksi vaikuta sopimusten kirjanpitoarvoon, elleivät ne liity joko tappiollisiin sopimuksiin tai tulevaisuuden palveluihin:

- Vahinkovakuutussopimukset: korvausvaateiden kehitys
- Henkivakuutussopimukset: tulevaisuuden rahavirtoihin liittyvät oletukset kuten kuolevuus ja pitkäikäisyys sekä asiakaskäyttäytyminen ja liikekulut.
- Kaikkiin vakuutussopimuksiin: Oletukset diskonttokorosta ja riskioikaisusta, joiden parametrit ja määritys tarkastellaan vähintään kerran vuodessa.

Jälleenvakuutussopimusvarat

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Vahinkovakuutus		
Jäljellä olevan vakuutuskauden jälleenvakuutussopimusten varat	-55	-18
Jälleenvakuutussopimusten vastuu toteutuneista vahingoista	157	124
Vahinkovakuutuksen jälleenvakuutussopimusvarat yhteensä	**102**	**106**

Vakuutussopimusvelat

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Vahinkovakuutus		
Jäljellä olevan vakuutuskauden velat, GMM	239	230
Vastuu toteutuneista vahingoista, GMM	2 337	2 303
Vahinkovakuutuksen vakuutussopimusvelat yhteensä	**2 576**	**2 533**
Henkivakuutus		
Jäljellä olevan vakuutuskauden velat, GMM	2 980	3 177
Vastuu toteutuneista vahingoista, GMM	12	14
Jäljellä olevan vakuutuskauden velat, VFA yhteensä	6 184	5 824
Vastuu toteutuneista vahingoista VFA yhteensä	43	41
Henkivakuutuksen vakuutussopimusvelat yhteensä	**9 219**	**9 056**
Vakuutussopimusvelat yhteensä	**11 795**	**11 589**

Käytetyt diskonttokorot

Alla olevassa taulukossa esitetään diskonttokorot, joita on käytetty vakuutussopimusten kassavirtojen diskonttauksessa. Ne vakuutustuotteiden rahavirrat, jotka eivät vaihtele (nvar) minkään perustana olevan erän tuoton mukaisesti diskontataan käyttäen nvar-korkoa, joka sisältää riskittömän korkokäyrän (rfr) ja likviditeettipreemion. Tyypillisesti tällaisia tuotteita ovat ne, jotka arvostetaan käyttäen GMM-arvostusmallia. Ne vakuutustuotteiden rahavirrat, jotka vaihtelevat (var) perustana olevan erän tuoton mukaisesti, diskontataan var-korolla (rfr), joka heijastaa tätä vaihtelua/sijoitustuottoa. Kuitenkin, sopimukseen kuuluvat tietyt kiinteät rahavirrat diskontataan nvar-korolla (mm. vakuutusmaksu, yleiskulut). Tyypillisesti tällaisia tuotteita ovat VFA-mallilla arvostettavat sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset. Ne vakuutustuotteiden rahavirrat, jotka sisältävät kahden tyyppisiä rahavirtoja; tuoton mukaan vaihtelevia ja kiinteitä korkoperusteisia rahavirtoja, eritellään ja diskontataan vastaavasti erikseen käyttäen vastaavasti joko var tai nvar-diskonttokorkoja. Näitä ovat tietyt VFA-mallilla arvostettavat henkivakuutussopimukset.

Vahinkovakuutus

Valuuttakorkoja käytetään sellaisten ensi- ja jälleenvakuutussopimusten kassavirtojen diskontauksessa, jotka sisältävät ulkomaan rahavirtoja, kaikille muille tuotteille käytetään EUR-korkoja

Vahinkovakuutus

	2024					
Vakuutussopimuksen kassavirta	1 vuosi	5 vuotta	10 vuotta	15 vuotta	20 vuotta	30 vuotta
EUR	2,60 %	2,59 %	2,85 %	2,67 %	2,40 %	3,01 %
NOK	4,33 %	4,16 %	4,35 %	4,36 %	4,03 %	3,16 %
SEK	2,23 %	2,59 %	2,99 %	3,23 %	3,30 %	3,30 %
USD	4,27 %	3,74 %	3,85 %	3,68 %	3,57 %	3,42 %
EUR - painotettu	2,66 %	2,49 %	2,62 %	2,69 %	2,67 %	2,79 %

Vahinkovakuutus

	2023					
Vakuutussopimuksen kassavirta	1 vuosi	5 vuotta	10 vuotta	15 vuotta	20 vuotta	30 vuotta
EUR	3,65 %	2,51 %	2,90 %	2,80 %	2,47 %	3,02 %
NOK	3,99 %	2,77 %	3,25 %	3,26 %	3,27 %	3,28 %
SEK	2,92 %	1,78 %	2,55 %	3,19 %	3,29 %	3,30 %
USD	4,94 %	3,68 %	3,69 %	3,75 %	3,36 %	2,76 %
EUR - painotettu	**3,86 %**	**2,63 %**	**2,67 %**	**2,76 %**	**2,73 %**	**2,83 %**

Henkivakuutus

	2024					
Vakuutussopimuksen kassavirta	1 vuosi	5 vuotta	10 vuotta	15 vuotta	20 vuotta	30 vuotta
nvar + GMM -malli	2,57 %	2,56 %	2,82 %	2,64 %	2,37 %	3,00 %
Riskitön var-korko (VFA-malli)	2,24 %	2,23 %	2,49 %	2,30 %	2,09 %	2,94 %
ETA 1 korkokäyrä	2,54 %	2,53 %	2,79 %	2,61 %	2,35 %	2,99 %
ETA 2 korkokäyrä	2,53 %	2,52 %	2,78 %	2,60 %	2,34 %	2,99 %

Henkivakuutus

	2023					
Vakuutussopimuksen kassavirta	1 vuosi	5 vuotta	10 vuotta	15 vuotta	20 vuotta	30 vuotta
nvar + GMM -malli	3,63 %	2,49 %	2,88 %	2,78 %	2,45 %	3,02 %
Riskitön var-korko (VFA-malli)	3,36 %	2,22 %	2,61 %	2,51 %	2,21 %	2,96 %
ETA 1 korkokäyrä	3,58 %	2,44 %	2,83 %	2,73 %	2,41 %	3,01 %
ETA 2 korkokäyrä	3,52 %	2,38 %	2,77 %	2,67 %	2,35 %	2,99 %

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusten sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien täsmäytyslaskelma, vahinkovakuutus, GMM

	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka			
31.12.2024, milj. €	Ilman tappio-komponenttia	Tappio-komponentti	Toteutuneista vakuutus-tapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	**191**	**39**	**2 303**	**2 533**
Vakuutusmaksutuotot - Mukautettu takautuva siirtymä	**0**			**0**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-1			-1
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	0			0
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	**0**			**0**
Korvaukset	1			1
Liikekulut	0			0
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	0			0
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	16			16
Oikaisut ja muut muutokset	-16			-16
Vakuutusmaksutuotot - Käyvän arvon siirtymä	**-4**			**-4**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	0			0
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	0			0
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	**-4**			**-4**
Korvaukset	-3			-3
Liikekulut	-1			-1
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	0			0
Vakuutusmaksutuotot - Siirtymän jälkeen	**-1 872**			**-1 872**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-229			-229
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	-13			-13
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	**-1 494**			**-1 494**
Korvaukset	-1 134			-1 134
Liikekulut	-360			-360
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	-131			-131
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	31			31
Oikaisut ja muut muutokset	-36			-36
Vakuutusmaksutuotot yhteensä - Kaikki siirtymämenetelmät	**-1 877**			**-1 877**

31.12.2024, milj. €	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka: Ilman tappiokomponenttia	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka: Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutuspalvelukulut				
Toteutuneet vakuutuspalvelukulut		-109	1 620	1 511
Korvaukset		-88	1 263	1 175
Liikekulut		-21	357	336
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen jaksotus	131			131
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset (korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtojen			-62	-62
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset		111		111
Tappiot lähtevästä rahavirrasta (netto) alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä		105		105
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset - myöhempi arvostaminen		6		6
Vakuutuspalvelukulut yhteensä	131	2	1 557	1 691
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	-1 746	2	1 557	-186
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	18	2	91	111
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot	0		0	0
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	18	2	91	111
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	-1 728	4	1 648	-75
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	1 861			1 861
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit			-1 614	-1 614
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-129			-129
Rahavirrat yhteensä	1 732		-1 614	118
Päättävä tase (netto)	195	44	2 337	2 576

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusten sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien täsmäytyslaskelma, vahinkovakuutus, GMM

31.12.2023, milj. €	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka: Ilman tappiokomponenttia	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka: Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	**169**	**11**	**2 356**	**2 536**
Vakuutusmaksutuotot - Mukautettu takautuva siirtymä	**-7**			**-7**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-1			-1
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	0			0
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	**0**			**0**
Korvaukset	0			0
Liikekulut	0			0
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	0			0
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	16			16
Oikaisut ja muut muutokset	-21			-21
Vakuutusmaksutuotot - Käyvän arvon siirtymä	**-5**			**-5**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	0			0
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	0			0
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	**-4**			**-4**
Korvaukset	-3			-3
Liikekulut	-1			-1
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	0			0
Vakuutusmaksutuotot - Siirtymän jälkeen	**-1 747**			**-1 747**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-248			-248
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	-11			-11
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	**-1 304**			**-1 304**
Korvaukset	-1 008			-1 008
Liikekulut	-297			-297
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	-123			-123
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	-9			-9
Oikaisut ja muut muutokset	-51			-51
Vakuutusmaksutuotot yhteensä - Kaikki siirtymämenetelmät	**-1 758**			**-1 758**

31.12.2023, milj. €	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka: Ilman tappiokomponenttia	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka: Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutuspalvelukulut				
Toteutuneet vakuutuspalvelukulut		-44	1 302	1 258
Korvaukset		-37	983	946
Liikekulut		-7	319	312
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen jaksotus	124			124
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset (korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtojen muutokset)			116	116
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset		70		70
Tappiot lähtevästä rahavirrasta (netto) alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä		48		48
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset - myöhempi arvostaminen		22		22
Vakuutuspalvelukulut yhteensä	124	26	1 418	1 568
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	-1 635	26	1 418	-191
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	22	3	160	186
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot	0		-1	0
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	23	3	160	186
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	-1 612	29	1 578	-5
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	1 755			1 755
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit			-1 632	-1 632
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-122			-122
Rahavirrat yhteensä	1 633		-1 632	2
Päättävä tase (netto)	191	39	2 303	2 533

Vakuutussopimusvelan täsmäytyslaskelma laskentakomponenteittain, vahinkovakuutus, GMM

			Palvelumarginaali			
31.12.2024, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitus-riskiä koskeva riskioikaisu	Mukautettu takautuva siirtymä	Käyvän arvon siirtymä	Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	2 332	95	6	17	83	2 533
Kauden palveluun liittyvät muutokset	2	-7	-1	0	-229	-235
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali			-1	0	-229	-230
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä		-7				-7
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	54					54
Oikaisut ja muut muutokset	-52					-52
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	-113	13	-1	0	213	111
Kaudella alun perin kirjatut sopimukset	-107	15			196	105
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	-13	-2	-1	0	17	0
Arvioiden muutokset, jotka liittyvät tappiollisten sopimusten tappioihin ja tappioiden peruutuksiin	6	0				6
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset	-52	-11				-62
Korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtoja koskevien arvioiden muutokset	93	-6				86
Kokemusperusteiset tarkistukset korvauksiin ja muihin vakuutuspalvelukuluihin, jotka sisältyvät korvausvastuuseen (LIC)	-145	-4				-149
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	-163	-5	-2	0	-16	-186
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut						
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	99	4	0	0	7	111
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot	0	0				0
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	99	4	0	0	7	111
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	-63	0	-2	0	-9	-75
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)						
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	1 861					1 861
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit	-1 614					-1 614
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-129					-129
Rahavirrat yhteensä	118					118
Päättävä tase (netto)	2 386	95	4	17	74	2 576

Vakuutussopimusvelan täsmäytyslaskelma laskentakomponenteittain, vahinkovakuutus, GMM

31.12.2023, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu	Palvelumarginaali: Mukautettu takautuva siirtymä	Palvelumarginaali: Käyvän arvon siirtymä	Palvelumarginaali: Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	2 335	86	7	17	92	2 536
Kauden palveluun liittyvät muutokset	-122	-5	-1	0	-248	-377
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali			-1	0	-248	-249
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä		-5				-5
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	-50					-50
Oikaisut ja muut muutokset	-72					-72
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	-174	11	0	0	233	70
Kaudella alun perin kirjatut sopimukset	-243	14			277	48
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	47	-2	0	0	-44	0
Arvioiden muutokset, jotka liittyvät tappiollisten sopimusten tappioihin ja tappioiden peruutuksiin	22	0				22
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset	123	-7				116
Korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtoja koskevien arvioiden muutokset	78	-1				77
Kokemusperusteiset tarkistukset korvauksiin ja muihin vakuutuspalvelukuluihin, jotka sisältyvät korvausvastuuseen (LIC)	45	-6				39
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	-173	-1	-1	0	-15	-191
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut						
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	169	11	0	0	7	186
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot	0	0				0
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	169	11	0	0	7	186
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	-4	10	-1	0	-9	-5
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)						
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	1 755					1 755
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit	-1 632					-1 632
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-122					-122
Rahavirrat yhteensä	2					2
Päättävä tase (netto)	2 332	95	6	17	83	2 533

Jäljellä olevan vakuutuskauden jälleenvakuutussopimusten sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien täsmäytyslaskelma, vahinkovakuutus, GMM

	Jäljellä olevan vakuutuskauden komponentti			
31.12.2024, milj. €	Ilman tappionkattamis-komponenttia	Tappionkattamis-komponentti	Toteutuneiden vakuutustapahtumien komponentti	Yhteensä
Jälleenvakuutussopimusvelka kauden alussa	**-18**	**0**	**124**	**106**
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut - Mukautettu takautuva siirtymä	**-2**			**-2**
Kokemusperusteinen tarkistus, joka ei liity tulevaan palveluun	1			1
Oikaisut ja muut muutokset	-3			-3
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut - Siirtymän jälkeen	**-115**			**-115**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-33			-33
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu siirretystä riskistä	-1			-1
Odotettavissa olevat takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista	-63			-63
Kokemusperusteinen tarkistus, joka ei liity tulevaan palveluun	2			2
Oikaisut ja muut muutokset	-21			-21
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut yhteensä	**-117**			**-117**
Jälleenvakuutuksesta saadut määrät				
Takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista		0	66	66
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset (toteutuneiden vakuutustapahtumien komponenttiin liittyvät muutokset)			-1	-1
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset:		**0**		**0**
Perustana olevien tappiollisten sopimusten tappioiden kattaminen alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä		0		0
Perustana olevien tappiollisten sopimusten tappioiden kattaminen ja tappioiden kattamisten peruutukset - myöhempi arvostaminen		0		0
Jälleenvakuutuksesta saadut määrät yhteensä		**0**	**66**	**66**
Sijoituskomponentit				
Jälleenvakuuttajien laiminlyöntiriskin muutosten vaikutus	**0**		**0**	**0**
Jälleenvakuutussopimuksista johtuvat kulut yhteensä (netto)	**-117**	**0**	**66**	**-51**

31.12.2024, milj. €	Jäljellä olevan vakuutuskauden komponentti: Ilman tappionkattamis-komponenttia	Tappionkattamis-komponentti	Toteutuneiden vakuutustapahtumien komponentti	Yhteensä
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	0	0	4	5
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot	0			0
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	**0**	**0**	**4**	**5**
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	**-116**	**0**	**70**	**-47**
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Maksetut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	79			79
Takaisin saadut määrät			-36	-36
Rahavirrat yhteensä	**79**		**-36**	**43**
Päättävä tase (netto)	**-55**	**0**	**157**	**102**

Jäljellä olevan vakuutuskauden jälleenvakuutussopimusten sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien täsmäytyslaskelma, vahinkovakuutus, GMM

	Jäljellä olevan vakuutuskauden komponentti			
31.12.2023, milj. €	Ilman tappionkattamis-komponenttia	Tappionkattamis-komponentti	Toteutuneiden vakuutustapahtumien komponentti	Yhteensä
Jälleenvakuutussopimusvelka kauden alussa	**-24**	**0**	**268**	**245**
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut - Mukautettu takautuva siirtymä	**-6**			**-6**
Odotettavissa olevat takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista	0			0
Kokemusperusteinen tarkistus, joka ei liity tulevaan palveluun	-4			-4
Oikaisut ja muut muutokset	-3			-3
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut - Siirtymän jälkeen	**-92**			**-92**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-19			-19
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu siirretystä riskistä	-1			-1
Odotettavissa olevat takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista	-62			-62
Kokemusperusteinen tarkistus, joka ei liity tulevaan palveluun	-9			-9
Oikaisut ja muut muutokset	-1			-1
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut yhteensä	**-98**			**-98**
Jälleenvakuutuksesta saadut määrät				
Takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista		-1	25	24
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset (toteutuneiden vakuutustapahtumien komponenttiin liittyvät muutokset)			-14	-14
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset:		0		0
Perustana olevien tappiollisten sopimusten tappioiden kattaminen alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä		1		1
Perustana olevien tappiollisten sopimusten tappioiden kattaminen ja tappioiden kattamisten peruutukset - myöhempi arvostaminen		-1		-1
Jälleenvakuutuksesta saadut määrät yhteensä		**0**	**11**	**11**
Sijoituskomponentit				
Jälleenvakuuttajien laiminlyöntiriskin muutosten vaikutus	**0**		**0**	**0**

31.12.2023, milj. €	Jäljellä olevan vakuutuskauden komponentti: Ilman tappionkattamis-komponenttia	Tappionkattamis-komponentti	Toteutuneiden vakuutustapahtumien komponentti	Yhteensä
Jälleenvakuutussopimuksista johtuvat kulut yhteensä (netto)	**-98**	**0**	**11**	**-88**
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	0	0	3	4
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot	0			0
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	**0**	**0**	**3**	**4**
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	**-98**	**0**	**14**	**-84**
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Maksetut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	104			104
Takaisin saadut määrät			-159	-159
Rahavirrat yhteensä	**104**		**-159**	**-55**
Päättävä tase (netto)	**-18**	**0**	**124**	**106**

Jälleenvakuutussopimusten täsmäytyslaskelma laskentakomponenteittain, vahinkovakuutus, GMM

31.12.2024, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu	Palvelumarginaali: Mukautettu takautuva siirtymä	Palvelumarginaali: Käyvän arvon siirtymä	Palvelumarginaali: Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Jälleenvakuutussopimusvelka kauden alussa	104	2	-8		7	106
Kauden palveluun liittyvät muutokset	-18	0			-33	-51
Tulosvaikutteisesti kirjattu palvelumarginaali vastaanotetuista palveluista					-33	-33
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä		0				0
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	5					5
Oikaisut ja muut muutokset	-23					-23
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	-31	1	0		30	0
Kaudella alun perin kirjatut sopimukset	-29	1			29	0
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	-2	0	0		2	0
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan perustana olevien tappiollisten sopimusten tappioiden kattamista	0	0				0
Muutokset perustana olevien tappiollisten sopimusten tappioiden kattamisessa, joilla oikaistaan palvelumarginaalia					0	0
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset	0	-1				-1
Korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtojen muutokset	36	0				36
Kokemusperusteiset tarkistukset korvauksiin ja muihin vakuutuspalvelukuluihin, jotka sisältyvät korvausvastuuseen (LIC)	-37	-1				-37
Jälleenvakuuttajien laiminlyöntiriskin muutosten vaikutus	0					0
Jälleenvakuutussopimuksista johtuvat kulut yhteensä (netto)	-49	0	0		-2	-51
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut						
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	3	0	0		1	5
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot	0					0
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	3	0	0		1	5
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	-46	0	0		-1	-47
Rahavirrat						
Maksetut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	79					79
Takaisin saadut määrät	-36					-36
Rahavirrat yhteensä	43					43
Päättävä tase (netto)	102	3	-8		6	102

Jälleenvakuutussopimusten täsmäytyslaskelma laskentakomponenteittain, vahinkovakuutus, GMM

31.12.2023, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu	Palvelumarginaali: Mukautettu takautuva siirtymä	Palvelumarginaali: Käyvän arvon siirtymä	Palvelumarginaali: Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Jälleenvakuutussopimusvelka kauden alussa	**237**	**5**	**-8**		**11**	**245**
Kauden palveluun liittyvät muutokset	**-55**	**0**			**-19**	**-75**
Tulosvaikutteisesti kirjattu palvelumarginaali vastaanotetuista palveluista					-19	-19
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä		0				0
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	-52					-52
Oikaisut ja muut muutokset	-3					-3
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	**-15**	**1**			**15**	**0**
Kaudella alun perin kirjatut sopimukset	-35	1			36	1
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	21	0			-21	0
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan perustana olevien tappiollisten sopimusten tappioiden kattamista	0	0				0
Muutokset perustana olevien tappiollisten sopimusten tappioiden kattamisessa, joilla oikaistaan palvelumarginaalia					0	0
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset	**-10**	**-4**				**-14**
Korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtojen muutokset	32	-1				30
Kokemusperusteiset tarkistukset korvauksiin ja muihin vakuutuspalvelukuluihin, jotka sisältyvät korvausvastuuseen (LIC)	-42	-2				-44
Jälleenvakuuttajien laiminlyöntiriskin muutosten vaikutus	**0**					**0**
Jälleenvakuutussopimuksista johtuvat kulut yhteensä (netto)	**-80**	**-3**			**-4**	**-88**
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut						
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	2	0	0		1	4
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot	0					0
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	**2**	**0**	**0**		**1**	**4**
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	**-78**	**-3**	**0**		**-3**	**-84**
Rahavirrat						
Maksetut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	104					104
Takaisin saadut määrät	-159					-159
Rahavirrat yhteensä	**-55**					**-55**
Päättävä tase (netto)	**104**	**2**	**-8**		**7**	**106**

Vakuutussopimusten hankintakulujen täsmäytys, vahinkovakuutus

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Avaava tase	**247**	**231**
Vuoden aikana toteutunut määrä	139	134
Taseesta pois kirjattu määrä, joka on sisällytetty vakuutussopimusten arvostukseen	-125	-118
Arvonalentumistappiot	0	
Muutos kohdistamista koskevissa oletuksissa	0	0
Päättävä tase	**261**	**247**

Tilikauden aikana kirjattujen sopimusten vaikutus, vahinkovakuutus

	Ei-tappiolliset sopimusryhmät			Tappiolliset sopimusryhmät			
31.12.2024, milj. €	Vakuutussopimusten siirroissa tai liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut sopimukset	Muut sopimukset	**Yhteensä**	Vakuutussopimusten siirroissa tai liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut sopimukset	Muut sopimukset	**Yhteensä**	**Yhteensä**
Vakuutuksenantajana tehdyt vakuutussopimukset, jotka on alun perin kirjattu kauden aikana							
Vastaisten lähtevien rahavirtojen arvioitu nykyarvo:		1 061	**1 061**		676	**676**	**1 737**
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat		92	**92**		37	**37**	**129**
Korvaukset ja muut lähtevät rahavirrat		969	**969**		638	**638**	**1 607**
Vastaisten saapuvien rahavirtojen arvioitu nykyarvo		-1 269	**-1 269**		-574	**-574**	**-1 843**
Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu		12	**12**		4	**4**	**15**
Palvelumarginaali		196	**196**				**196**
Tappiot lähtevästä rahavirrasta (netto) alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä		0	**0**		105	**105**	**105**

Tilikauden aikana kirjattujen sopimusten vaikutus, vahinkovakuutus

	Ei-tappiolliset sopimusryhmät			Tappiolliset sopimusryhmät			
31.12.2023, milj. €	Vakuutussopimusten siirroissa tai liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut sopimukset	Muut sopimukset	**Yhteensä**	Vakuutussopimusten siirroissa tai liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut sopimukset	Muut sopimukset	**Yhteensä**	**Yhteensä**
Vakuutuksenantajana tehdyt vakuutussopimukset, jotka on alun perin kirjattu kauden aikana							
Vastaisten lähtevien rahavirtojen arvioitu nykyarvo:		1 168	**1 168**		350	**350**	**1 518**
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat		103	**103**		18	**18**	**121**
Korvaukset ja muut lähtevät rahavirrat		1 065	**1 065**		332	**332**	**1 397**
Vastaisten saapuvien rahavirtojen arvioitu nykyarvo		-1 457	**-1 457**		-303	**-303**	**-1 761**
Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu		12	**12**		2	**2**	**14**
Palvelumarginaali		277	**277**				**277**
Tappiot lähtevästä rahavirrasta (netto) alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä		0	**0**		48	**48**	**48**

Sopimuskohtainen palvelukate

31.12.2024, milj. €	< 1 v	1-2 v	2-3 v	3-4 v	4-5 v	5-10 v	> 10 v	**Yhteensä**
Vakuutuksenantajana tehdyt vakuutussopimukset	74	1	1	1	1	0	17	**95**
Vakuutuksenottajana tehdyt jälleenvakuutussopimukset	-5	0					7	**2**
Yhteensä	**69**	**1**	**1**	**1**	**1**	**0**	**24**	**97**

Sopimuskohtainen palvelukate

31.12.2023, milj. €	< 1 v	1-2 v	2-3 v	3-4 v	4-5 v	5-10 v	> 10 v	**Yhteensä**
Vakuutuksenantajana tehdyt vakuutussopimukset	84	1	1	1	1	1	17	**106**
Vakuutuksenottajana tehdyt jälleenvakuutussopimukset	-7	0	0				7	**1**
Yhteensä	**77**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**24**	**107**

Vahinkovakuutussopimusten korvausvaateiden kehitys

Taulukossa esitetään kokonaiskorvausvaateen kehitys sattumisvuodesta 2017 alkaen. Korvausvaateiden kehitys esitetään bruttomääräisenä sekä nettomääräisenä jälleenvakuutuksen jälkeen. Diskonttokoron vaikutus on muodostettu tilanteen 31.12.2024 markkinakorolla (IFRS 17 -korkokäyrä).

Vahinkovakuutussopimusten korvausvaateiden kehitys

	Vahinkovuosi								
Kokonaiskorvausvaade, brutto, milj.€, 31.12.2024	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	**Yhteensä**
Sattumisvuoden lopussa	1 474	1 282	1 314	1 071	1 027	1 079	975	889	**9 111**
Vuosi myöhemmin		1 274	1 319	1 030	990	1 080	986	912	**7 591**
Kaksi vuotta myöhemmin			1 293	1 024	969	1 047	1 004	908	**6 245**
Kolme vuotta myöhemmin				1 021	949	1 036	988	909	**4 903**
Neljä vuotta myöhemmin					939	1 034	981	902	**3 856**
Viisi vuotta myöhemmin						1 027	984	902	**2 914**
Kuusi vuotta myöhemmin							977	898	**1 875**
Seitsemän vuotta myöhemmin								897	**897**
Maksetut korvaukset kumulatiivinen, brutto	901	1 041	1 127	917	838	953	898	814	**7 489**
Jäljellä oleva varaus, brutto	573	233	167	104	100	74	79	83	**1 413**
Jäljellä oleva varaus ennen vuotta 2017, brutto									**1 503**
Diskonttaamisen vaikutus, brutto									**-670**
Riskioikaisun vaikutus, brutto									**91**
Korvausvastuu - LIC, brutto									**2 337**

Kokonaiskorvausvaade, netto, milj.€, 31.12.2024	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	**Yhteensä**
Sattumisvuoden lopussa	1 404	1 258	1 146	1 014	1 009	1 056	940	863	**8 690**
Vuosi myöhemmin		1 256	1 157	973	956	1 053	951	870	**7 215**
Kaksi vuotta myöhemmin			1 131	967	924	1 023	968	869	**5 882**
Kolme vuotta myöhemmin				961	913	1 011	958	870	**4 714**
Neljä vuotta myöhemmin					901	1 009	952	867	**3 729**
Viisi vuotta myöhemmin						1 001	956	863	**2 820**
Kuusi vuotta myöhemmin							949	859	**1 808**
Seitsemän vuotta myöhemmin								858	**858**
Maksetut korvaukset kumulatiivinen, netto	893	1 030	987	874	822	931	881	779	**7 197**
Jäljellä oleva varaus netto	511	226	144	87	79	71	68	79	**1 264**
Jäljellä oleva varaus ennen vuotta 2017, netto									**1 491**
Diskonttaamisen vaikutus, netto									**-663**
Riskioikaisun vaikutus, netto									**88**
Korvausvastuu - LIC, netto									**2 180**

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusvelkojen sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien velkojen täsmäytyslaskelma, henkivakuutus GMM

	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka			
31.12.2024, milj. €	Ilman tappiokomponenttia	Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	**Yhteensä**
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	**2 891**	**286**	**14**	**3 190**
Vakuutusmaksutuotot - Käyvän arvon siirtymä	**-187**			**-187**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-46			**-46**
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	-10			**-10**
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	**-117**			**-117**
Korvaukset	-93			**-93**
Liikekulut	-24			**-24**
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	-9			**-9**
Vakuutusmaksutuotot - Siirtymän jälkeen	**-33**			**-33**
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-13			**-13**
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	-2			**-2**

	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka			
31.12.2024, milj. €	Ilman tappiokomponenttia	Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	**-15**			**-15**
Korvaukset	-9			-9
Liikekulut	-6			-6
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	-4			-4
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	1			1
Vakuutusmaksutuotot yhteensä - Kaikki siirtymämenetelmät	**-220**			**-220**
Vakuutuspalvelukulut				
Toteutuneet vakuutuspalvelukulut		**-15**	**142**	**127**
Korvaukset		-15	108	93
Liikekulut		-1	34	33
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen jaksotus	13			13
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset (korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtojen muutokset)			0	0
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset		**10**		**10**
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset - myöhempi arvostaminen		10		10
Vakuutuspalvelukulut yhteensä	**13**	**-5**	**141**	**150**
Sijoituskomponentit	-208		208	**0**
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	**-414**	**-5**	**349**	**-70**
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	71	0	0	71
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot				
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	**71**	**0**	**0**	**71**
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	**-343**	**-5**	**349**	**1**
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	169			169
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit			-351	-351
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-17			-17
Rahavirrat yhteensä	**152**		**-351**	**-199**
Päättävä tase (netto)	**2 700**	**281**	**12**	**2 992**

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusvelkojen sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien velkojen täsmäytyslaskelma, henkivakuutus GMM

	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka			
31.12.2023, milj. €	Ilman tappiokomponenttia	Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	3 027	233	12	3 272
Vakuutusmaksutuotot - Käyvän arvon siirtymä	-190			-190
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-54			-54
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	-8			-8
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	-109			-109
Korvaukset	-92			-92
Liikekulut	-17			-17
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	-10			-10
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	-8			-8
Vakuutusmaksutuotot - Siirtymän jälkeen	-26			-26
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-10			-10
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	-1			-1
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	-10			-10
Korvaukset	-7			-7
Liikekulut	-3			-3
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	-4			-4
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	-1			-1
Vakuutusmaksutuotot yhteensä - Kaikki siirtymämenetelmät	-216			-216
Vakuutuspalvelukulut				
Toteutuneet vakuutuspalvelukulut		-12	136	124
Korvaukset		-11	106	95
Liikekulut		0	29	29
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen jaksotus	14			14
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset (korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtojen muutokset)			2	2
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset		65		65
Tappiot lähtevästä rahavirrasta (netto) alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä		0		0
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset - myöhempi arvostaminen		65		65

31.12.2023, milj. €	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka: Ilman tappiokomponenttia	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka: Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutuspalvelukulut yhteensä	**14**	**53**	**137**	**205**
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	**-416**	**53**	**352**	**-11**
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	108	-1	0	107
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	**108**	**-1**	**0**	**107**
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	**-308**	**52**	**352**	**96**
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	180			180
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit			-350	-350
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-8			-8
Rahavirrat yhteensä	**172**		**-350**	**-178**
Päättävä tase (netto)	**2 891**	**286**	**14**	**3 190**

Vakuutussopimusvelan täsmäytyslaskelma laskentakomponenteittain, henkivakuutus GMM

31.12.2024, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu	Palvelumarginaali: Mukautettu takautuva siirtymä	Palvelumarginaali: Käyvän arvon siirtymä	Palvelumarginaali: Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	2 366	132		594	99	3 190
Kauden palveluun liittyvät muutokset	-9	-12		-46	-13	-80
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali				-46	-13	-59
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä		-12				-12
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	-9					-9
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	52	1		-75	32	10
Kaudella alun perin kirjatut sopimukset	-46	12			34	0
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	89	-12		-75	-2	0
Arvioiden muutokset, jotka liittyvät tappiollisten sopimusten tappioihin ja tappioiden peruutuksiin	10	0				10
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset	0					0
Korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtoja koskevien arvioiden muutokset	1					1
Kokemusperusteiset tarkistukset korvauksiin ja muihin vakuutuspalvelukuluihin, jotka sisältyvät korvausvastuuseen (LIC)	-2					-2
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	44	-11		-121	19	-70
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut						
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	63	7		0	2	71
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	63	7		0	2	71
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	106	-5		-121	21	1
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)						
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	169					169
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit	-351					-351
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-17					-17
Rahavirrat yhteensä	-199					-199
Päättävä tase (netto)	2 273	127		472	120	2 992

Vakuutussopimusvelan täsmäytyslaskelma laskentakomponenteittain, vahinkovakuutus, GMM

31.12.2023, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu	Palvelumarginaali: Mukautettu takautuva siirtymä	Palvelumarginaali: Käyvän arvon siirtymä	Palvelumarginaali: Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	2 460	105		651	56	3 272
Kauden palveluun liittyvät muutokset	-4	-10		-54	-10	-78
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali				-54	-10	-64
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä		-10				-10
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	-4					-4
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	-16	31		-2	52	65
Kaudella alun perin kirjatut sopimukset	-37	8			29	0
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	-36	15		-2	23	0
Arvioiden muutokset, jotka liittyvät tappiollisten sopimusten tappioihin ja tappioiden peruutuksiin	57	8				65
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset	2					2
Korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtoja koskevien arvioiden muutokset	3					3
Kokemusperusteiset tarkistukset korvauksiin ja muihin vakuutuspalvelukuluihin, jotka sisältyvät korvausvastuuseen (LIC)	-2					-2
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	-18	21		-56	42	-11
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut						
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	103	6		-2	0	107
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	103	6		-2	0	107
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	84	27		-58	43	96
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)						
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	180					180
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit	-350					-350
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-8					-8
Rahavirrat yhteensä	-178					-178
Päättävä tase (netto)	2 366	132		594	99	3 190

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusvelkojen sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien velkojen täsmäytyslaskelma, henkivakuutus VFA

	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka			
31.12.2024, milj. €	Ilman tappiokomponenttia	Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	**5 706**	**118**	**41**	**5 865**
Vakuutusmaksutuotot - Käyvän arvon siirtymä	-32			-32
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-7			-7
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	-4			-4
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	-17			-17
Korvaukset	2			2
Liikekulut	-19			-19
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	-2			-2
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	-2			-2
Vakuutusmaksutuotot yhteensä - Kaikki siirtymämenetelmät	-32			-32
Vakuutuspalvelukulut				
Toteutuneet vakuutuspalvelukulut		-1	35	34
Korvaukset		0	-3	-3
Liikekulut		-1	37	37
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen jaksotus	2			2
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset (korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtojen muutokset)			0	0
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset:		2		2
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset - myöhempi arvostaminen		2		2
Vakuutuspalvelukulut yhteensä	2	1	35	38
Sijoituskomponentit	-351		351	0
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	-381	1	386	6

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusvelkojen sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien velkojen täsmäytyslaskelma, henkivakuutus VFA

	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka			
31.12.2024, milj. €	Ilman tappiokomponenttia	Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Nettorahoituskulut vakuutussopimuksista	548	0	0	548
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	166	1	386	553
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	197			197
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit			-384	-384
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-5			-5
Rahavirrat yhteensä	193		-384	-192
Päättävä tase (netto)	6 065	119	43	6 227

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusvelkojen sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien velkojen täsmäytyslaskelma, henkivakuutus VFA

	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka			
31.12.2023, milj. €	Ilman tappiokomponenttia	Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	5 492	95	51	5 637
Vakuutusmaksutuotot - Käyvän arvon siirtymä	-26			-26
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-5			-5
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä	-4			-4
Odotettavissa olevat vakuutuspalvelukulut:	-17			-17
Korvaukset	2			2
Liikekulut	-19			-19
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen tuloutus	-2			-2
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	2			2
Vakuutusmaksutuotot yhteensä - Kaikki siirtymämenetelmät	-26			-26
Vakuutuspalvelukulut				
Toteutuneet vakuutuspalvelukulut		-1	26	26
Korvaukset		0	-3	-3
Liikekulut		-1	29	28
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen jaksotus	2			2
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset (korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtojen muutokset)			1	1
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset:		24		24
Tappiollisten sopimusten tappiot ja peruutukset - myöhempi arvostaminen		24		24
Vakuutuspalvelukulut yhteensä	2	23	27	52
Sijoituskomponentit	-348		348	0
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	-373	23	375	26

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusvelkojen sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien velkojen täsmäytyslaskelma, henkivakuutus VFA

	Jäljellä olevan vakuutuskauden velka			
31.12.2023, milj. €	Ilman tappiokomponenttia	Tappiokomponentti	Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvat velat (LIC)	Yhteensä
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Nettorahoituskulut vakuutussopimuksista	429	0	0	**429**
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	429	0	0	429
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	**57**	**23**	**375**	**455**
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	162			**162**
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit			-385	**-385**
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-4			**-4**
Rahavirrat yhteensä	**158**		**-385**	**-227**
Päättävä tase (netto)	**5 706**	**118**	**41**	**5 865**

Vakuutussopimusvelan täsmäytyslaskelma laskentakomponenteittain, henkivakuutus VFA

			Palvelumarginaali				
31.12.2024, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu	Täysin takautuva siirtymä	Mukautettu takautuva siirtymä	Käyvän arvon siirtymä	Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	5 756	46			64		5 865
Kauden palveluun liittyvät muutokset	15	-5			-7		4
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali					-7		-7
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä		-5					-5
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	15						15
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	-45	14			32		2
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	-38	6			32		0
Arvioiden muutokset, jotka liittyvät tappiollisten sopimusten tappioihin ja tappioiden peruutuksiin	-6	8					2
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset	0						0
Korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtoja koskevien arvioiden muutokset	0						0
Kokemusperusteiset tarkistukset korvauksiin ja muihin vakuutuspalvelukuluihin, jotka sisältyvät korvausvastuuseen (LIC)	0						0
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	-29	10			25		6
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut							
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	548						548
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot							
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	548						548
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	519	10			25		553
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)							
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	197						197
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit	-384						-384
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-5						-5
Rahavirrat yhteensä	-192						-192
Päättävä tase (netto)	6 083	55			89		6 227

Vakuutussopimusvelan täsmäytyslaskelma laskentakomponenteittain, henkivakuutus VFA

			Palvelumarginaali				
31.12.2023, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu	Täysin takautuva siirtymä	Mukautettu takautuva siirtymä	Käyvän arvon siirtymä	Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	5 513	44			80		5 637
Kauden palveluun liittyvät muutokset	10	-4			-5		1
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali					-5		-5
Riskioikaisun muutos (muuta kuin rahoitusriskiä koskeva), joka johtuu vapautuneesta riskistä		-4					-4
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	10						10
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	29	6			-11		24
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	8	3			-11		0
Arvioiden muutokset, jotka liittyvät tappiollisten sopimusten tappioihin ja tappioiden peruutuksiin	21	3					24
Aiempaan palveluun liittyvät muutokset	1						1
Korvausvastuuseen (LIC) liittyvien sopimusten rahavirtoja koskevien arvioiden muutokset	1						1
Kokemusperusteiset tarkistukset korvauksiin ja muihin vakuutuspalvelukuluihin, jotka sisältyvät korvausvastuuseen (LIC)	0						0
Vakuutuspalvelutulos yhteensä	40	2			-16		26
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut							
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	429						429
Vakuutussopimusryhmien kirjanpitoarvon muutoksesta syntyvät valuuttakurssierot							
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	429						429
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	470	2			-16		455
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)							
Saadut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	162						162
Maksetut korvaukset ja muut vakuutuspalvelukulut, ml. sijoituskomponentit	-385						-385
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat	-4						-4
Rahavirrat yhteensä	-227						-227
Päättävä tase (netto)	5 756	46			64		5 865

Jäljellä olevan vakuutuskauden jälleenvakuutussopimusten sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien täsmäytyslaskelma, henkivakuutus

31.12.2024, milj. €	Jäljellä olevan vakuutus-kauden komponentti Ilman tappionkattamis-komponenttia	Tappionkattamis-komponentti	Toteutuneiden vakuutustapahtumien komponentti	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	0			0
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-4			-4
Odotettavissa olevat takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista	-3			-3
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut - Siirtymän jälkeen	-5			-5
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-4			-4
Odotettavissa olevat takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista	-1			-1
Kokemusperusteinen tarkistus, joka ei liity tulevaan palveluun	0			0
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut yhteensä	-12			-12
Takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista			4	4
Jälleenvakuutuksesta saadut määrät yhteensä			4	4
Jälleenvakuuttajien laiminlyöntiriskin muutosten vaikutus	0			0
Jälleenvakuutussopimuksista johtuvat kulut yhteensä (netto)	-12		4	-8
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	-1			-1
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	-1			-1
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	-13		4	-9
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Maksetut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	12			12
Takaisin saadut määrät			-4	-4
Rahavirrat yhteensä	12		-4	9
Päättävä tase (netto)	-1			-1

Jäljellä olevan vakuutuskauden jälleenvakuutussopimusten sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien täsmäytyslaskelma, henkivakuutus

31.12.2023, milj. €	Jäljellä olevan vakuutus-kauden komponentti Ilman tappionkattamis-komponenttia	Tappionkattamis-komponentti	Toteutuneiden vakuutustapahtumien komponentti	Yhteensä
Vakuutussopimusvelka kauden alussa	-2			-2
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut - Käyvän arvon siirtymä	-7			-7
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-4			-4
Odotettavissa olevat takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista	-3			-3
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut - Siirtymän jälkeen	-4			-4
Tuotettujen palveluiden palvelumarginaali	-3			-3
Odotettavissa olevat takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista	0			0
Kohdistetut maksetut vakuutusmaksut yhteensä	-11			-11
Jälleenvakuutuksesta saadut määrät				
Takaisinsaannit toteutuneista vakuutustapahtumista ja muista vakuutuspalvelukuluista			4	4
Jälleenvakuutuksesta saadut määrät yhteensä			4	4
Jälleenvakuuttajien laiminlyöntiriskin muutosten vaikutus	0			0
Jälleenvakuutussopimuksista johtuvat kulut yhteensä (netto)	-11		4	-7
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut				
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	-3			-3
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	-3			-3
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	-14		4	-10
Rahavirrat (Kaudella toteutuneet rahavirrat)				
Maksetut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	16			16
Takaisin saadut määrät			-4	-4
Rahavirrat yhteensä	16		-4	12
Päättävä tase (netto)	0			0

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusvelkojen sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien velkojen täsmäytyslaskelma, henkivakuutus VFA

				Palvelumarginaali			
31.12.2024, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu	Täysin takautuva siirtymä	Mukautettu takautuva siirtymä	Käyvän arvon siirtymä	Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Jälleenvakuutussopimusvelka kauden alussa	-39				21	18	0
Kauden palveluun liittyvät muutokset	0				-4	-4	-8
Tulosvaikutteisesti kirjattu palvelumarginaali vastaanotetuista palveluista					-4	-4	-8
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	0						0
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	-12				5	7	0
Kaudella alun perin kirjatut sopimukset	-6					6	0
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	-6				5	1	0
Jälleenvakuuttajien laiminlyöntiriskin muutosten vaikutus	0						0
Jälleenvakuutussopimuksista johtuvat kulut yhteensä (netto)	-12				1	3	-8
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut							
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	-1				0	0	-1
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	-1				0	0	-1
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	-13				1	3	-9
Rahavirrat							
Maksetut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	12						12
Takaisin saadut määrät	-4						-4
Rahavirrat yhteensä	9						9
Päättävä tase (netto)	-43				22	21	-1

Jäljellä olevan vakuutuskauden vakuutussopimusvelkojen sekä toteutuneiden vakuutustapahtumien velkojen täsmäytyslaskelma, henkivakuutus VFA

					Palvelumarginaali		
31.12.2023, milj. €	Arviot vastaisten rahavirtojen nykyarvosta	Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu	Täysin takautuva siirtymä	Mukautettu takautuva siirtymä	Käyvän arvon siirtymä	Siirtymän jälkeen	Yhteensä
Jälleenvakuutussopimusvelka kauden alussa	-34				21	11	-2
Kauden palveluun liittyvät muutokset	1				-4	-3	-7
Tulosvaikutteisesti kirjattu palvelumarginaali vastaanotetuista palveluista					-4	-3	-7
Kokemusperusteiset tarkistukset, jotka eivät liity tulevaan palveluun	1						1
Tulevaan palveluun liittyvät muutokset	-14				4	10	0
Kaudella alun perin kirjatut sopimukset	-6					6	0
Arvioiden muutokset, joilla oikaistaan palvelumarginaalia	-8				4	4	0
Jälleenvakuuttajien laiminlyöntiriskin muutosten vaikutus	0						0
Jälleenvakuutussopimuksista johtuvat kulut yhteensä (netto)	-14				0	7	-7
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut							
Rahan aika-arvon ja sen muutosten vaikutus sekä rahoitusriskin ja sen muutosten vaikutus	-3				0	0	-3
Vakuutuksen rahoitustuotot tai -kulut yhteensä	-3				0	0	-3
Tuloslaskelman muutokset yhteensä	-17				0	7	-10
Rahavirrat							
Maksetut vakuutusmaksut ja vakuutusmaksuverot	16						16
Takaisin saadut määrät	-4						-4
Rahavirrat yhteensä	12						12
Päättävä tase (netto)	-39				21	18	0

Tilikauden aikana kirjattujen sopimusten vaikutus, henkivakuutus

	Ei-tappiolliset sopimusryhmät			Tappiolliset sopimusryhmät			
31.12.2024, milj. €	Vakuutussopimusten siirroissa tai liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut sopimukset	Muut sopimukset	**Yhteensä**	Vakuutussopimusten siirroissa tai liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut sopimukset	Muut sopimukset	**Yhteensä**	**Yhteensä**
Vakuutuksenantajana tehdyt vakuutussopimukset, jotka on alun perin kirjattu kauden aikana							
Vastaisten lähtevien rahavirtojen arvioitu nykyarvo:		46	**46**				**46**
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat		4	**4**				**4**
Korvaukset ja muut lähtevät rahavirrat		42	**42**				**42**
Vastaisten saapuvien rahavirtojen arvioitu nykyarvo		-91	**-91**				**-91**
Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu		12	**12**				**12**
Palvelumarginaali		34	**34**				**34**
Tappiot lähtevästä rahavirrasta (netto) alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä		0	**0**				**0**

Tilikauden aikana kirjattujen sopimusten vaikutus, henkivakuutus

	Ei-tappiolliset sopimusryhmät			Tappiolliset sopimusryhmät			
31.12.2023, milj. €	Vakuutussopimusten siirroissa tai liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut sopimukset	Muut sopimukset	Yhteensä	Vakuutussopimusten siirroissa tai liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut sopimukset	Muut sopimukset	Yhteensä	Yhteensä
Vakuutuksenantajana tehdyt vakuutussopimukset, jotka on alun perin kirjattu kauden aikana							
Vastaisten lähtevien rahavirtojen arvioitu nykyarvo:		34	34		0	0	34
Vakuutussopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat		4	4		0	0	4
Korvaukset ja muut lähtevät rahavirrat		30	30		0	0	30
Vastaisten saapuvien rahavirtojen arvioitu nykyarvo		-71	-71		0	0	-71
Muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskeva riskioikaisu		8	8		0	0	8
Palvelumarginaali		29	29				29
Tappiot lähtevästä rahavirrasta (netto) alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä		0	0		0	0	0

Sopimuskohtainen palvelukate

31.12.2024, milj. €	< 1 v	1-2 v	2-3 v	3-4 v	4-5 v	5-10 v	> 10 v	Yhteensä
Vakuutuksenantajana tehdyt vakuutussopimukset	59	54	50	46	42	164	266	681
Vakuutuksenottajana tehdyt jälleenvakuutussopimukset	-6	-5	-5	-4	-3	-11	-8	-43
Yhteensä	**53**	**49**	**45**	**42**	**39**	**153**	**257**	**638**

Sopimuskohtainen palvelukate

31.12.2023, milj. €	< 1 v	1-2 v	2-3 v	3-4 v	4-5 v	5-10 v	> 10 v	Yhteensä
Vakuutuksenantajana tehdyt vakuutussopimukset	63	58	53	49	45	179	308	756
Vakuutuksenottajana tehdyt jälleenvakuutussopimukset	-6	-5	-4	-4	-3	-10	-8	-39
Yhteensä	**58**	**54**	**49**	**45**	**42**	**169**	**300**	**717**

Liite 32. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Laatimisperiaatteet

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat tase-erässä esitetään joukkovelkakirjalainat, huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat (SNP), asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat, sijoitustodistukset ja yritystodistukset. Liitetiedossa 17. “Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu” kuvataan tase-erän arvostusperiaatteet.

		Oikaistu
Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Joukkovelkakirjalainat	10 897	12 978
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat, SNP	3 566	4 045
Asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat	14 114	13 871
Sijoitustodistukset	170	668
Yritystodistukset	4 451	6 128
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	**33 198**	**37 689**

Rahoituksen rahavirtojen velkojen muutosten täsmäytys taseen eriin

Milj. €	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
	2024		2023	
Tase arvo 1.1.	**37 689**	**1 414**	**37 438**	**1 384**
Rahoituksen rahavirtojen muutokset				
Joukkovelkakirjojen lisäykset	1 710		2 637	
Asuntovakuudellisten joukkovelkakirjojen lisäykset	1 992		2 986	
Sijoitustodistusten lisäykset	401		713	
Yritystodistusten lisäykset	5 753		7 153	
Debentuurit lisäykset		1		
Lisäykset yhteensä	**9 856**	**1**	**13 488**	
Joukkovelkakirjojen vähennykset	-4 548		-984	
Asuntovakuudellisten joukkovelkakirjojen vähennykset	-2 129		-2 238	
Sijoitustodistusten vähennykset	-913		-1 128	
Yritystodistusten vähennykset	-7 503		-10 312	
Debentuurit vähennykset				-5
Vähennykset yhteensä	**-15 093**		**-14 663**	**-5**
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	**-5 237**	**1**	**-1 174**	**-5**
Arvostukset	729	19	1 246	35
Siirtyvät korot	17	11	179	
Tasearvo 31.12.	**33 198**	**1 445**	37 689	1 414

Merkittävimmät liikkeeseenlaskut vuoden 2024 aikana

	Kirjanpitoarvo	Käypäarvo	Korko-%
OP Yrityspankki Oyj			
OP Corporate Bank plc Issue of 3yr EUR 500,000,000 under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500	501	EUB3 + 40 BPS
OP Corporate Bank plc Issue of EUR 500,000,000 Euro Medium Term Note Programme under the EUR 20,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	501	499	Kiinteä 2,875
OP-Asuntoluottopankki Oy			
OP Mortgage Bank issue of EUR 1.000.000.000 3,000 per cent. Covered Notes due 17 July 2031 under the EUR 25.000.000.000 Euro Medium Term Covered Bond (Premium) Programme	1 000		Kiinteä 3,000
OP Mortgage Bank issue of EUR 1.000.000.000 2,500 per cent. Covered Notes due 3 October 2029 under the EUR 25.000.000.000 Euro Medium Term Covered Bond (Premium) Programme	1 000		Kiinteä 2,500

Liite 33. Varaukset ja muut velat

Laatimisperiaatteet

Velvoitteen perusteella kirjataan varaus, mikäli velvoite perustuu aiempaan tapahtumaan ja sen toteutuminen on todennäköistä, mutta toteutumisajankohta tai toteutuva määrä on epävarma. Lisäksi velvoitteen pitää perustua joko tosiasialliseen tai oikeudelliseen velvoitteeseen ulkopuolista kohtaan. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Muissa veloissa esitetään muun muassa maksujenvälitysvelat, siirtovelat, johdannaisten CSA- ja muut velat, eläkevelat, vuokrasopimusvelat, arvopapereiden ostovelat, ostolaskuvelat ja kaupankäynnin rahoitusvelat.

Milj. €	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Varaukset		
Tappiota koskeva vähennyserä taseen ulkopuolisista eristä	45	44
Uudelleenjärjestelyvaraus		0
Muut varaukset	1	1
Varaukset yhteensä	46	45
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	1 167	1 148
Siirtovelat	677	582
Johdannaisten CSA- ja muut velat	1 027	1 197
Eläkevelat	23	28
Vuokrasopimusvelat	225	239
Arvopapereiden ostovelat	38	41
Ostolaskuvelat	29	44
Osingonjakovelka	0	0
Muut velat vakuutustoiminnasta	11	0
Korvaustenhoitosopimukset	98	117
Kaupankäynnin rahoitusvelat	2	5
Muut	184	227
Varaukset ja muut velat yhteensä	**3 526**	**3 674**

Milj. €	Tappiota koskeva vähennyserä	Uudelleenjärjestely	Muut	Yhteensä
1.1.2024	44	0	1	45
Varausten lisäykset	1		0	1
Käytetyt varaukset			-1	-1
Käyttämättömien varausten peruutukset		0		0
31.12.2024	**45**		**1**	**46**

Milj. €	Tappiota koskeva vähennyserä	Uudelleenjärjestely	Muut	Yhteensä
1.1.2023	33	1	3	37
Varausten lisäykset	12		1	13
Käytetyt varaukset		0	-1	-2
Käyttämättömien varausten peruutukset		0	-2	-2
31.12.2023	**44**	**0**	**1**	**45**

Korvaustenhoitosopimukset

Korvaustenhoitosopimukset ovat sellaisia sopimuksia, jotka eivät ole vakuutussopimuksia, mutta joiden perusteella hoidetaan toisen täysomavastuullisen osapuolen puolesta korvausten maksaminen. Näitä eriä on sekä saamisissa (Liite 27) että veloissa (Liite 33).

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt

OP Ryhmän eläkejärjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiöissä ja OP-Eläkesäätiössä. Etuuspohjaisina järjestelyinä on käsitelty lisäeläkkeisiin liittyvät järjestelyt eläkesäätiössä ja vakuutusyhtiöissä. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa hoidettu lakisääteinen eläketurva on käsitelty maksupohjaisena järjestelynä.

Lisäeläkkeet OP-Eläkesäätiössä ja vakuutusyhtiöissä

OP-Eläkesäätiö hoitaa OP Ryhmään kuuluvien työnantajien henkilöstölleen järjestämää lisäeläketurvaa. Eläkesäätiön tarkoituksena on myöntää eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluville työntekijöille vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä ja sairausavustusta, perhe-eläkettä heidän edunsaajilleen sekä hautausavustusta. Lisäksi eläkesäätiö voi myöntää toimintapiiriin kuuluville kuntoutukseen liittyviä etuuksia. Lisäeläketurvan järjestäminen on vapaaehtoista. Eläkesäätiön tarjoama lisäeläketurva on kokonaan rahastoitu.

OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluu jokainen 20 vuotta täyttänyt henkilö, joka on yhtäjaksoisesti ollut kaksi vuotta TyEL:n mukaisessa työsuhteessa eläkesäätiöön kuuluvaan työnantajaan ja jonka työsuhde on alkanut ennen 1.7.1991. Eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika alkaa siitä ajankohdasta, jona hän työnantajan palveluksessa ollessaan täytti 23 vuotta. Eläkkeen perusteena olevalla palkalla tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvaa 31.12.2006 saakka voimassa olleen TEL:n mukaista eläkepalkkaa. OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden eläkeikä vaihtelee 60–65 vuoden välillä riippuen siitä, mihin henkilöryhmään työntekijä eläkesäätiön sääntöjen mukaan kuuluu.

Kansallisella tasolla lisäeläkesäätiö noudattaa Lakia lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista (LESKL). Tämän myötä toiminnan merkittävin riski liittyy siihen, että toteutunut sijoitusomaisuuden tuotto jäisi alle vähimmäistuottotavoitteen. Riskin toteutuminen useampana vuotena peräkkäin johtaisi vakuutusmaksujen perintään.

Lisäksi OP-Eläkesäätiön keskeisimmät vakuutusmatemaattiset riskit liittyvät korko- ja markkinariskiin, eliniän systemaattiseen pitenemiseen sekä inflaatioriskiin.

Sijoitustoiminnasta vastaa eläkesäätiön hallitus, joka hyväksyy eläkelaitokselle sen varojen sijoittamista koskevan sijoitussuunnitelman. Eläkelaitoksen vastuullinen aktuaari laatii

vuosittain ennusteen vakuutussopimusvelan ja eläkemenojen kehityksestä. Tämän pohjalta sijoitusomaisuuden allokaatiossa otetaan huomioon vakuutussopimusvelan luonteen asettamat vaatimukset sijoitustoiminnalle turvaavuuden, tuottavuuden ja likviditeetin osalta sekä eläkekassan riskinkantokyky.

Lisäeläkkeitä on järjestetty myös henkivakuutusyhtiöissä. Pääsääntöisesti vakuutetuilla henkilöillä on oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle 63-vuotiaana. Lisäksi vakuutetuilla on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen sekä kuoleman jälkeen edunsaajilla on oikeus hautausavustukseen ja perhe-eläkkeeseen. Vakuutusmaksuja peritään eläkeiän 65 mukaisena. Työnantaja maksaa kertamaksuna kattamattoman osan eläkkeestä henkilön jäädessä eläkkeelle luvatussa eläkeiässä 63-vuotiaana.

Osassa järjestelyjä vakuutettujen lisäeläkeikä vaihtelee välillä 62–65 ja vakuutusmaksuja peritään siten, että luvattu etuus on täyteen katettu eläkeikään mennessä.

Maksettavat etuudet on sidottu TyEL-indeksiin. Työnantajalta peritään vuosittain lisämaksua, jos vakuutusyhtiön oma indeksihyvitys on pienempi kuin etuuksille annettava indeksi.

Raportoitaessa luvattuja etuuksia IAS 19 -standardin mukaisesti keskeisimmät riskit liittyvät tilinpäätöshetken inflaatio-odotukseen, palkka-inflaatio-odotukseen ja korkotasoon. Näissä järjestelyissä merkittävin riski on inflaatio-olettama, joka vaikuttaa etuuksien korotusoletuksen kautta eläkevelvoitteeseen. Käytetty korkotaso vaikuttaa eläkevelvoitteen ohella myös velvoitetta vastaavien varojen arvoon pienentäen mahdollisten muutosten vaikutusta kirjattavaan nettoeläkevelkaan tai -saamiseen.

	Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet		Eläkevarojen käyvät arvot		Nettovelat (-varat)	
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen tasearvot, milj. €	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Avaava tase 1.1.	**463**	**449**	**-629**	**-602**	**-166**	**-153**
Tuloslaskelmaan kirjatut etuuspohjaiset eläkekulut						
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	4	4			4	4
Korkokulu (-tuotto)	14	15	-19	-21	-5	-6
Hallintokulut			1	1	1	1
Yhteensä	**18**	**19**	**-18**	**-20**	**0**	**-1**
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut uudelleen määrittämisestä aiheutuvat tappiot (-voitot)						
Taloudellisten odotusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot (voitot)	-22	7			-22	7
Kokemusperäiset tarkistukset	-15	13			-15	13
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta etuuspohjaisen nettovelan (-varan) nettokorkoon sisältyvää määrää (-)			-20	-29	-20	-29
Yhteensä	**-37**	**20**	**-20**	**-29**	**-56**	**-8**
Muut						
Työnantajan suorittamat maksut			-4	-4	-4	-4
Maksetut etuudet	-27	-25	27	25		
Yhteensä	**-27**	**-25**	**24**	**21**	**-4**	**-4**
Päättävä tase 31.12.	**417**	**463**	**-643**	**-629**	**-226**	**-166**

Taseeseen kirjatut velat ja varat, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Nettovarat (-) (Eläkesäätiö)	-246	-192
Nettovelat (Vakuutusyhtiöiden lisäeläkejärjestelyt)	23	28
Nettovarat (-) (Vakuutusyhtiöiden lisäeläkejärjestelyt)	-3	-2
Nettovelat yhteensä	**23**	**28**
Nettovarat yhteensä	**-249**	**-194**

Eläkesäätiön varojen ryhmittely, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Osakkeet ja osuudet	112	99
Joukkovelkakirjalainat	86	102
Kiinteistöt	4	5
Sijoitusrahastot	355	344
Johdannaiset	0	0
Muut varat	20	14
Yhteensä	**578**	**565**

Eläkejärjestelyn varoihin sisältyy, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Muita saamisia OP Ryhmään kuuluvilta yrityksiltä	25	14
Yhteensä	**25**	**14**

Vuonna 2025 suoritettavien maksujen määrä etuuspohjaiseen eläkejärjestelyyn arvioidaan olevan 3 miljoonaa euroa. Etuuspohjaisen eläkevelvoitteen duraatio 31.12.2024 oli eläkesäätiössä 11,5 vuotta ja muissa järjestelyissä 15,7 vuotta.

Käytetyt keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset	31.12.2024 Eläkesäätiö	31.12.2024 Vakuutus-yhtiöt	31.12.2023 Eläkesäätiö	31.12.2023 Vakuutus-yhtiöt
Diskonttauskorko, %	3,2	3,4	3,1	3,2
Tuleva palkankorotusolettama, %	2,7	2,8	3,0	3,1
Tulevat eläkkeiden korotukset, %	2,1	2,1	2,4	2,5
Vaihtuvuus, %	0,0	0,0	0,0	0,0
Inflaatio, %	1,9	2,0	2,2	2,3
Arvioitu jäljellä oleva työssäoloaika vuosina	4,0	5,9	4,2	6,0
Eliniän odote 65-vuotiaille henkilöille				
Miehet	21,4	21,4	21,4	21,4
Naiset	25,4	25,4	25,4	25,4
Eliniän odote 45-vuotiaille henkilöille 20 vuoden kuluttua				
Miehet	23,7	23,7	23,7	23,7
Naiset	28,1	28,1	28,1	28,1

Herkkyysanalyysi keskeisistä vakuutus-matemaattisista oletuksista 31.12.2024	Eläkesäätiö Etuuspohjaisen eläkevastuun muutos Milj. €	Eläkesäätiö Etuuspohjaisen eläkevastuun muutos %	Vakuutusyhtiöiden lisäeläkejärjestelyt etuuspohjaisen nettoeläkevastuun muutos Milj. €	Vakuutusyhtiöiden lisäeläkejärjestelyt etuuspohjaisen nettoeläkevastuun muutos %
Diskonttauskorko				
0,5 prosenttiyksikön kasvu	-17	-5,2	-1	-8,4
0,5 prosenttiyksikön lasku	19	5,8	2	9,5
Eläkkeiden korotukset				
0,5 prosenttiyksikön kasvu	18	5,5	6	34,4
0,5 prosenttiyksikön lasku	-17	-5,2	-5	-32,1
Kuolevuus				
Eliniän odotuksen 1 vuoden kasvu	11	3,3	0	2,6
Eliniän odotuksen 1 vuoden lasku	-11	-3,2	0	-2,5

Herkkyysanalyysi keskeisistä vakuutusmatemaattisista oletuksista 31.12.2023	Eläkesäätiö Etuuspohjaisen eläkevastuun muutos		Vakuutusyhtiöiden lisäeläkejärjestelyt etuuspohjaisen nettoeläkevastuun muutos	
	Milj. €	%	Milj. €	%
Diskonttauskorko				
0,5 prosenttiyksikön kasvu	-21	-5,6	-2	-8,5
0,5 prosenttiyksikön lasku	22	6,2	2	9,7
Eläkkeiden korotukset				
0,5 prosenttiyksikön kasvu	22	5,8	6	27,9
0,5 prosenttiyksikön lasku	-20	-5,5	-6	-25,9
Kuolevuus				
Eliniän odotuksen 1 vuoden kasvu	13	3,3	1	2,8
Eliniän odotuksen 1 vuoden lasku	-12	-3,3	-1	-2,8

Liite 34. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Pääomalainat	0	0
Debentuurit	1 444	1 414
Velat, joilla on huonompi etuoikeus yhteensä	**1 444**	**1 414**

Debentuurit

- Debentuurilaina 10 miljardia Japanin jeniä (eurovasta-arvo 64 miljoonaa), joka on 10 vuoden bullet-laina, erääntyy 3.7.2025. Lainan korko on vaihtuva JPY Libor + 0,735 prosenttia.
- Debentuurilaina 100 miljoonaa euroa, joka on 10 vuoden bullet-laina, erääntyy 25.9.2025. Lainan korko on kiinteä 2,405 prosenttia p.a.
- Debentuurilaina 3 250 miljoonaa Ruotsin kruunua (eurovasta-arvo 293 miljoonaa), joka on 10 vuoden bullet laina, erääntyy 3.6.2030. Lainan korko on vaihtuva 3mStibor + 2,300 prosenttia.
- Debentuurilaina 1 000 miljoonaa euroa, joka on 10 vuoden bullet-laina, erääntyy 9.6.2030. Lainan korko on kiinteä 1,625 prosenttia p.a

Yllä mainitut lainat on laskettu liikkeeseen kansainvälisillä pääomamarkkinoilla.

OP Ryhmällä ei ole edellä mainittujen lainasopimusten ehtoja koskevia rikkomuksia pääoman, koron eikä muiden ehtojen osalta. Lainojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon ero johtuu käyvän arvon suojauksen korkoriskiarvostuksesta. Kaikissa lainoissa on liikkeeseenlaskijalla mahdollisuus ennenaikaiseen takaisinlunastukseen par-hintaan tilanteessa, jossa lainan pääomaa ei voida enää lukea pankin toissijaisiin omiin varoihin.

Liite 35. Oma pääoma

Laatimisperiaatteet

OP Ryhmä luokittelee liikkeeseen laskemansa instrumentit niiden luonteen perusteella joko omaksi pääomaksi tai vieraaksi pääomaksi (rahoitusvelaksi). Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

Oman pääoman ehtoisiksi instrumenteiksi luokitellaan osuuspääomat, jotka jakaantuvat osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksuihin ja Tuotto-osuuksiin. Osuuspankilla on kaikissa tilanteissa ehdoton oikeus kieltäytyä sekä jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Osuuspääomia voidaan kuitenkin vuosittain palauttaa osuuspankin päätöksen mukaisesti ja viranomaisen antamissa rajoissa.

Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava omistaja-asiakkuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille samansuuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
OP Ryhmän omistajien osuus		
Osuuspääoma, jäsenosuudet	222	219
josta irtisanotut jäsenosuudet	7	7
Osuuspääoma, tuotto-osuudet	3 255	3 335
josta irtisanotut tuotto-osuudet	353	388
Rahastot		
Sidotut rahastot		
Vararahasto	795	795
Käyvän arvon rahasto		
Rahavirran suojauksesta	-140	-212
Käypään arvoon arvostamisesta	-109	-78
Muut sidotut rahastot	1	1
Vapaat rahastot		
Muut vapaat rahastot	1 375	1 375
Kertyneet voittovarat		
Edellisten kausien voitto (tappio)	10 594	9 066
Kauden voitto (tappio)	1 975	1 637
OP Ryhmän omistajien osuus omasta pääomasta	**17 969**	**16 139**
Määräysvallattomien osuus	**141**	**124**
Oma pääoma yhteensä	**18 110**	**16 262**

Osuuspääoma, jäsenosuudet

OP Ryhmän omaan pääomaan sisältyy osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava omistaja-asiakkuus antaa mahdollisuuden osallistua pankin hallintoon ja päätöksentekoon.

Osuuspääoma, tuotto-osuudet

OP Ryhmän omaan pääomaan sisältyy myös osuuspankkien jäsenten tekemät sijoitukset tuotto-osuuksiin, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Vuodelle 2024 tuottotavoite oli 5,50 prosenttia (4,50). Vuodelle 2025 tuottotavoite on 4,50 prosenttia. Maksettava korko vahvistetaan vuosittain jälkikäteen. Tuottotavoite voi muuttua vuosittain. Tuotto-osuuksiin ei liity omistaja-asiakkaiden oikeuksia eivätkä ne anna äänivaltaa. Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Ryhmän osuuspääomien lukumäärät

(1 000 kpl)	Osuuspääoma, jäsenosuudet	Osuuspääoma, tuotto-osuudet	Osuuspääomien lukumäärä yhteensä
1.1.2023	**2 168**	**33 686**	**35 854**
Osuuspääoman lisäykset	95	1 232	1 327
Osuuspääoman palautukset	-72	-1 572	-1 645
31.12.2023	**2 191**	**33 346**	**35 537**
Osuuspääoman lisäykset	158	1 096	1 254
Osuuspääoman palautukset	-136	-1 894	-2 029
31.12.2024	**2 214**	**32 548**	**34 762**

Rahastot

Vararahasto

Vararahasto on muodostunut sinne aikaisempina kausina siirretyistä voittovaroista ja osuuspankkien arvonkorotusrahastosta ja luottotappiovarauksista siirretystä osuudesta. Vararahastoa voidaan käyttää sellaisten tappioiden kattamiseen, joihin vapaa oma pääoma ei riitä. Vararahastoa voidaan käyttää myös keskusyhteisön tytäryhtiöiden osakepääoman korottamiseen ja sitä voidaan alentaa samalla tavoin kuin keskusyhteisön tytäryhtiöiden osakepääomaa. Osuuskuntamuotoisessa luottolaitoksessa vararahastoa saadaan käyttää vain tappioiden kattamiseen. Osakeyhtiössä 1.9.2006 alkaen vararahastoa ei ole voinut enää kartuttaa.

Käyvän arvon rahasto

Rahasto sisältää käypään arvoon muiden laajan tuloslaskelman kautta kirjattavien saamistodistusten käyvän arvon muutoksen. Rahastoon merkityt erät realisoituvat tuloslaskelmaan kun saamistodistuksista luovutaan. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan oikaisemaan käyvän arvon rahastoa. Rahastoon on kirjattu myös rahavirran suojaussuhteessa olevien korkojohdannaisten tehokkaaksi todennettu laskennallisilla veroilla oikaistu arvonmuutosnetto. Arvonmuutokset realisoituvat tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Milj. €	Saamistodistukset	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2023	-24	-337	**-360**
Käyvän arvon muutokset	-62	-72	**10**
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-6		**-6**
Siirrot korkokatteeseen		84	**84**
Laskennalliset verot	14	-31	**-18**
Päättävä tase 31.12.2023	**-78**	**-212**	**-290**

Milj. €	Saamistodistukset	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2024	-78	-212	**-290**
Käyvän arvon muutokset	-37	-25	**-62**
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-1		**-1**
Siirrot korkokatteeseen		114	**114**
Laskennalliset verot	8	-18	**-10**
Päättävä tase 31.12.2024	**-109**	**-140**	**-249**

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli -311 miljoonaa euroa (-363) ja siihen liittyvä laskennallinen verosaaminen/-velka oli 62 miljoonaa euroa (73). Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä kauden aikana oli käyvän arvon rahastossa -2 miljoonaa euroa (0).

Markkinakorkojen nousu ja osakekurssien lasku tekivät sijoitusympäristöstä haastavan.

Muut sidotut rahastot

Rahastot on muodostettu aikaisempien tilikausien voittovaroista perustuen yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin, joissa on määritelty myös niiden käyttötarkoitus. Uudelleenarvostusrahasto sisältää aiemmin omassa käytössä olleen sijoituskiinteistön kirjanpitoarvon ja käyvän arvon eron luokittelun muutoshetkellä.

Muut vapaat rahastot

Rahastot on muodostettu aikaisempien tilikausien voittovaroista perustuen yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin taikka yhtiökokouksen, edustajiston tai osuuskuntakokouksen päätökseen.

Kertyneet voittovarat

Kertyneet voittovarat sisältävät myös OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen erillistilinpäätöksiin sisältyvät vapaaehtoiset varaukset ja poistoeron sekä vakuutusyhtiöiden tasoitusmäärän että etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot) laskennallisella verolla vähennettynä.

Muut tasetta ja taseen ulkopuolisia eriä koskevat liitetiedot

Liite 36. Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä

Laatimisperiaatteet

Arvonalentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenoon arvostettavista ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista taseeristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä, ja ne kuvastavat:

- vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulemien vaihtelualue
- rahan aika-arvoa ja
- järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

Sopimusten luokittelu kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
- Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: Järjestämättömät sopimukset, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

OP Ryhmässä sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa. Maksukyvyttömyyttä arvioidaan OP Ryhmän sisäisellä maksukäyttäytymiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun asiakkaan takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä, esimerkiksi kun asiakkaalla on julkinen maksuhäiriö tai sille on myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosenttia. Maksukyvyttömyys laajenee henkilöasiakkaissa maksukyvyttömän velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 prosenttia) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi sopimus on maksukyvytön viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178 sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistukseen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Järjestämättömän (non-performing) vastuun määritelmä

Järjestämättömän vastuun määritelmä sisältää aiemmin käytetyn maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisten vastuiden lisäksi järjestämättömien lainanhoitojoustollisten saamisten koeajat, ennen kuin ne voidaan luokitella terveiksi (performing). Järjestämätön vastuu määritellään Vakavaraisuusasetuksen (EU) N:o 575/2013 47a artiklan mukaisesti. OP Ryhmä käyttää järjestämätöntä vastuuta arvonalentumisvaiheen 3 luokittelun kriteerinä.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävää lisääntymistä

arvioidaan sopimuskohtaisesti sekä laadullisilla että määrällisillä kriteereillä. Kaikille sopimustyypeille laadulliset kriteerit luottoriskin merkittävästä lisääntymisestä ja siten siirrolle arvonalentumisvaiheeseen 2 ovat lainanhoitojoustot sekä ennakkovaroitusjärjestelmän tuottamaa tarkkailulistamerkintä.

OP Ryhmä on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnysarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki olennainen ja perusteltavissa oleva informaatio.

Asuntoluottojen ja vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen IFRS 9 mallit uudistettiin Q4/2024. Näiden sopimustyyppien määrällinen muutos arvioidaan kahdella kriteerillä, joista toisen täyttyessä luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi:
1) Absoluuttisessa kriteerissä lasketaan ensin absoluuttinen koko voimassaoloajan PD vähentämällä raportointihetken annualisoidusta PD:stä alkuperäinen annualisoitu PD. Sen jälkeen katsotaan ylittääkö se mallinnetun kynnysarvon.
2) Suhteellisessa kriteerissä ensin lasketaan ensin suhteellinen koko voimassaoloajan PD jakamalla raportointihetken annualisoitu PD alkuperäisellä annualisoidulla PD:llä. Sen jälkeen katsotaan ylittääkö se mallinnetun kynnysarvon.

Kaikkien muiden sopimustyyppien määrällinen muutos arvioidaan koko voimassaoloajan PD-lukujen (PD-käyrä) suhteellisen muutoksen perusteella. Alkuperäinen koko voimassaoloajan PD-käyrä lasketaan luoton myöntöhetkellä huomioiden makroekonomiset tekijät. Seuraavaksi määritellään luonnollinen hyväksyttävä vaihteluväli sille, milloin luottoriskin ei katsota lisääntyneen merkittävästi lainan jäljellä olevan maturiteetin aikana. Hyväksyttävä vaihteluväli on mallinnettu erikseen henkilö- ja yritysasiakkaille. Tuloksena saadaan ns. kynnysarvokäyrä, johon kunakin raportointipäivänä verrataan senhetkistä jäljellä olevaa koko voimassaoloajan PD-käyrää: jos kynnysarvo ylittyy, luottoriski on kasvanut merkittävästi ja luotosta kirjataan koko luoton juoksuajalle laskettu luottotappio. Tämän suhteellisen muutoksen rajan lisäksi edellytetään, että luottoluokassa on tapahtunut heikennys alkuperäisestä, jotta siirtyminen koko voimassaoloajan ECL-laskentaan ei tapahdu vain ajan kulumisen perusteella.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kaikissa sopimustyypeissä (ns. backstop kriteetit) jos
- Annualisoidun PD:n kasvu on yli kolminkertaistunut alkuperäisestä. Annualisoidun PD:n pitää olla kuitenkin yli 0,3 prosenttia, joten tässä sovelletaan IFRS 9 -standardin sallimaa ns. alhaisen luottoriskin olettamaa.
- Sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää.

OP Ryhmä seuraa säännöllisesti, miten tehokkaasti edellä mainitut kriteerit havaitsevat luottoriskin merkittävän lisääntymisen ennen kuin sopimukseen perustuvat maksut ovat erääntyneet yli 30 päivää, ja että sopimukset eivät yleensä siirry arvonalentumisvaiheesta 1 suoraan arvonalentumisvaiheeseen 3, ja tekee suhteellisen muutoksen laskutapaan tarvittavat kalibroinnit.

Laskentamenetelmät
Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille. Tämän lisäksi suurimmille tarkkailulistalla ja R-ratingmallin piirissä oleville yritysvastuille, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3 käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa kassavirtaperusteista ECL laskentamenetelmää.

PD/LGD-menetelmä
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu portfoliokohtaisesti kehitetyille luottoriskimalleille:

- Asuntoluotot ja osuuspankkien vakuudelliset kulutusluotot
- Muut vähittäisvastuut
- Yritysasiakasvastuut

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla probability of default (PD) x loss given default (LGD) x exposure at default (EAD) kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevista luottotappioista raportointipäivänä. PD ennustaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä yllä kuvatun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD ennustaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. EAD ennustaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä. Lisäksi ECL-laskenta huomioi odotukset enneaikaisesta takaisinmaksusta.

ECL-laskenta hyödyntää kolmea eri skenaariota; perus, vahva ja heikko. Riskiparametrit PD, LGD ja EAD lasketaan vuosikohtaisesti kussakin skenaariossa huomioiden mallinnusilmiöitä kuvaavat makrotaloudelliset tekijät ja ennusteet talouden tulevaisuuden näkymistä. Vuosittaiset ECL-luvut diskontataan raportointipäivään, ja eri skenaarioiden luvuista lasketaan todennäköisyyksillä painotettu ECL. Diskonttaustekijänä käytetään sopimuksen efektiivistä korkoa tai sen arviota. Sopimuksen jäljellä oleva maturiteetti on rajoitettu laskennassa maksimissaan 30 vuoteen.

Henkilöasiakkaista asuntoluotoille ja vakuudellisille osuuspankkien kulutusluotoille otettiin käyttöön uusi PD malli Q4/2024. PD-malleihin vaikuttaa keskeisesti sopimuksen luottoluokka, luoton ikä (henkilöasiakkaat) sekä mallin alasegmentti, joka määräytyy yritysasiakkaille luokittelumallin perusteella ja henkilöasiakkaille tuotetyypin perusteella. Lisäksi PD-estimaatit ovat riippuvaisia makrotaloudellisista tekijöistä ja niiden ennusteista kussakin skenaariossa. Yritysvastuiden lifetime PD-mallissa makrotaloudellisina selittävinä tekijöinä käytetään BKT:n muutosta ja reaalikorkoa. Henkilöasiakkaiden lifetime PD-mallissa makrotaloudelliset tekijät on jaettu tarkemmin segmenteittäin ja esimerkiksi asuntoluotoissa käytetään BKT:n muutosta ja euribor 12 kk -korkoa, ja valmiusluotoissa BKT:n muutosta ja euribor 3 kk -reaalikorkoa.

Q4/2024 käyttöön otettu uusi asuntoluottojen ja osuuspankkien kulutusluottojen LGD-malli on jaettu kahteen ryhmään: Velkakirjalainat ja muut luotot. Maksukykyisille ja maksukyvyttömille vastuille on kehitetty omat mallinsa. Mallit maksukykyisten ja maksukyvyttömien vastuiden välillä ovat rakenteeltaan ja menetelmiltään samanlaisia, maksukyvyttömien mallin huomioidessa ennusteissaan lisänä maksukyvyttömyysajan sekä perintäprosessin vaiheen.

Velkakirjalainat koostuvat asuntoluotoista ja osuuspankkien vakuudellisista kulutusluotoista. LGD-estimaatit on laskettu toipuneiden sopimusten tappioennusteen ja muiden kuin toipuneiden sopimusten tappioennusteen toipumistodennäköisyydellä painotettuna keskiarvona. Ennusteissa huomioidaan luoton vakuusasema, takaukset ja asiakkaan toipumistodennäkäisyyteen vaikuttavia tekijöitä. Talouden tilanne ja tulevaisuuden näkymät on lisäksi huomioitu asuntojen hintaindeksin ja bruttokansantuotteen kautta.

Muut luotot koostuvat ensisijaisesti valmiusluotoista, joiden LGD-estimaatti on laskettu päätöspuulla huomioiden vakuusaseman, luoton koon sekä tuotteiden väliset erot.

Muiden henkilö- ja yritysasiakkaiden sopimusten tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista:

- maksukyvyttömyystilan toipumistodennäköisyydestä
- vakuudellisesta palautusosuudesta
- vakuudettomasta palautusosuudesta.

Henkilöasiakasvastuilla maksukyvyttömyyden toipumistodennäköisyys on estimoitu tuoteluokkatasolla, kun taas yritysasiakasvastuiden osalta estimaatit ovat toimialakohtaisia. Vakuudellinen palautusosuus kuvaa kuinka paljon vakuuksista saatavat kassavirrat kattavat jäljellä olevasta vastuun määrästä. Vakuudellinen palautusosuus lasketaan vakuuksien markkina-arvon aliarvostuksen (ns. ”haircut”) avulla. Markkina-arvon aliarvostukset on estimoitu vertaamalla vakuuslajeittain vakuuksien realisointihintoja suhteessa vakuuksien käypiin arvoihin huomioiden lisäksi vakuuden haltuunotosta ja myymisestä aiheutuvat suorat kulut. Lopuksi markkina-arvon aliarvostusestimaatteihin on lisätty varovaisuusmarginaali vakuusdataan ja estimointiin liittyvien epävarmuuksien vuoksi. Vakuudeton palautusosuus kuvaa kassavirtoja, jotka on estimoitu tuoteluokkatasolla jäljellä olevalle vastuumäärälle, jota vakuudellinen palautusosuus ei kata.

Arvonalentumisvaiheen 3 vakuudettoman palautusosuuden sekä toipumisosuuden estimaatit ovat ajasta riippuvaisia siten, että ne laskevat maksukyvyttömyys- tai perintäajan kasvaessa.

Makrotaloudelliset tekijät ja niiden ennusteet vaikuttavat kaikkiin kolmeen komponenttiin. Asuntoluotojen ja vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen mallin makrotaloudellisiksi tekijöiksi on valittu BKT:n sekä koko maan asuntohintaindeksin muutos.

Sopimuksen koko voimassaoloajan vastuu maksukyvyttömyyshetkellä (lifetime EAD) perustuu tuotetyypistä riippuen sopimuksen mukaisiin kassavirtoihin, odotettuun käyttöasteeseen, ennenaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyteen ja maturiteettimalliin.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennenaikaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät), mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Valmiusluotot (esim. luottokortit) ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia, ja niille on mallinnettu odotettu maturiteetti. Mallinnettu maturiteetti riippuu tuotetyypistä ja luottoluokasta, ja se on keskimäärin noin 13 vuotta.

Luottolupauksille, pankkitakauksille ja valmiusluotoille huomioidaan vaiheessa 3 maksukyvyttömyyden jälkeiset lisänostot CCF-kertoimella.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Ryhmän ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään OP Ryhmän taloudellisessa suunnittelussa. Makrotaloudelliset ennusteet kattavat 2–3 vuotta taloudellisten skenaarioiden perusurasta. Tämän jälkeen skenaario konvergoituu kohti talouden pitkän aikavälin tasapainoa. Pitkän aikavälin tasapainossa BKT ja osa muista muuttujista lasketaan tuotantofunktiomenetelmällä. Vaihtoehtoiset skenaariot perusuran uran ympärillä määritellään käyttämällä vektoriautoregressiivistä mallia, jossa muuttujien yhteistodennäköisyysjakaumasta ratkaistaan kunkin muuttujan urat halutuilla todennäköisyyksillä. Muuttujien todennäköisyysjakauma perustuu historiassa havaittuihin taloudellisiin sokkeihin ja muuttujien välisiin korrelaatioihin. Vaihtoehtoisia skenaarioita määriteltäessä huomioidaan myös OP Ryhmän talousennusteen ennustevirheet. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos, 12 kk euribor -korko ja 3 kk euribor -reaalikorko. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa.

Makroekonomisten ennusteiden laatiminen ja niiden heijastaminen tulevaisuuteen aina 30 vuoteen saakka sisältää suuren määrän epävarmuutta, ja siten toteutuneet tulokset voivat merkittävästi poiketa ennustetusta. OP Ryhmä on analysoinut, että ECL-laskennassa käytettävien riskiparametrien komponenttien ja makroekonomisten tekijöiden muutoksen suhde ei ole lineaarinen. Näin ollen makroekonomiset ennusteet edustavat OP Ryhmän parasta näkemystä mahdollisista skenaarioista ja lopputulemista.

Makrotaloudelliset ennusteet ja ESG

Makrotaloudellisissa skenaarioissa huomioidaan ilmastonmuutoksesta, siihen liittyvästä talouden muutoksesta ja sopeutumisesta johtuvia vaikutuksia talouteen. Makroskenaarioiden laskennassa on tehty arvio talousvaikutuksista, jossa fossiilisen energian käyttöä vähennetään siten, että hiilineutraalisuus 2035 mennessä saavutetaan. Tässä skenaariossa Suomen BKT:n kasvuaste on keskimäärin 0,3 prosenttiyksikköä perusskenaariota hitaampaa usean vuoden ajan. Laskelma voi kuitenkin yliarvioida talouskasvun hidastumista, jos talouden sopeutumiskyky osoittautuu tavanomaista paremmaksi. Tämän vuoksi kielteinen vaikutus sisältyy heikompaan skenaarioon.

Ilmastonmuutoksen talousvaikutuksia koskevia arvioita tullaan tarkentamaan sitä mukaa, kun vaikutuksista kertyy uutta tutkimustietoa, jota voidaan soveltaa skenaariolaskelmiin niiden kattamalla ajanjaksolla.

Asiakaskohtainen asiantuntija-arvioon perustuva kassavirtaperusteinen ECL-menetelmä

Asiantuntija ECL -testausmenetelmällä arvioitavien asiakkaiden kohdejoukkona on tarkkailulistalla R-ratingmallin piirissä olevat yritysvastapuolet, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3. Asiantuntija-arvio laaditaan rating- tai luottopäätöksen yhteydessä.

Laskennassa hyödynnettävä eteenpäin katsova informaatio on osa luottoanalyytikon laatimaa yrityksen luottokelpoisuusarviota ja rating-esitystä, jossa otetaan kantaa liiketoiminnan, markkinoiden, kilpailutilanteen sekä ennustetun kassavirran kehitykseen. Laskennassa otetaan huomioon myös makrotaloudellisten muuttujien vaikutusta kuvaavat skenaariot (vahva, perus ja heikko), ja niiden perusteella lasketaan asiakkaan painotettu odotettu luottotappio. Skenaarioiden määrittelyssä hyödynnetään PD/LGD-mallissa käytettyjä skenaarioita.

Kun asiakaskohtaisessa asiantuntija-arvioon perustuvassa ECL-laskennan piirissä oleva asiakas ei enää täytä maksukyvyttömän kriteereitä ja se on rating-prosessin yhteydessä tunnistettu ja luokiteltu ”terveeksi” vastapuoleksi, se poistuu tämän menetelmän piiristä ja palautuu normaalin PD/LGD-mallin mukaiseen odotetun luottotappion laskennan piiriin.

Saamistodistusten arvonalentuminen

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan tulosvaikutteisesti ja oikaisemaan käyvän arvon rahastoa.

OP Ryhmä käyttää saamistodistusten odotetun tappion laskennassa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

Mallissa haetaan ostoerille sekä hankintahetken että raportointihetken luottoluokitukset ja konvertoidaan ne PD-luvuiksi. Ensisijaisesti käytetään ulkoisten luottoluokitusten keskiarvoja, toissijaisesti sisäistä luottoluokitusta, mikäli ulkoisia luokituksia ei ole.

PD:t vastaavat historiallisia toteutuneita maksukyvyttömyyksiä luottoluokitusluokittain kullekin aikavälille luottoluokituksen antohetkestä. Historiadata, johon määritetty vastaavuus pohjautuu, on kattava ja pitkältä aikaväliltä. LGD:t vastaavat myös tutkittuja historiallisia toteumia sijoitus-/vakuuslajeittain (senioriteetti, covered bond-status) eikä niitä erikseen arvioida liikkeeseenlaskija- tai sijoituskohtaisesti, pois lukien maksukyvyttömät asiakkaat, joihin voidaan soveltaa myös asiantuntija-arviota. Koska ulkoiset luottoluokitukset mittaavat PD:n sijaan kokonaisluottoriskiä (ECL), vaikuttaa niiden tapauksessa LGD ainoastaan ECL:n jakautumiseen PD- ja LGD-komponenttien välillä.

Saamistodistusten luokittelu arvonalentumisvaiheisiin

Vaiheeseen 2 siirretään sellaiset sijoitukset, joiden yhden vuoden PD on kaksinkertaistunut siten, että prosenttiyksiköissä muutos on vähintään 0,2, sijoitukseen on myönnetty lainanhoitojousto tai sen maksut ovat yli 30 päivää erääntyneet. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset, jos sen maksut ovat erääntyneet yli 90 päivää tai jos asiakas on ongelma-asiakas.

Taseen ulkopuolisten erien arvonalentuminen

Useisiin OP Ryhmän tarjoamiin tuotteisiin kuuluu vakiona tai jossain elinkaaren vaiheessa nostovara, limiitti tai muu taseen ulkopuolinen luottositoumus. Esimerkiksi valmiusluottoihin, kuten luotollisiin tileihin, sisältyy sekä laina että sitoutuminen nostamattomaan osuuteen. Lisäksi OP Ryhmä on myyjäosapuolena erilaisissa takauksissa kuten rahoitustakauksissa sekä muissa kaupallisissa tai viranomaistakauksissa, joihin kaikkiin sovelletaan IFRS 9 -standardin arvonalentumisen sääntöjä. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta alkuperäisen kirjaamisen katsotaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia sovellettaessa tapahtuneen päivänä, jona OP Ryhmästä tulee peruuttamattoman sitoumuksen osapuoli. Näin ollen odotetun tappion laskennassa huomioidaan vain OP Ryhmää sitovat erät.

Näille erille lasketaan odotettu tappio samoilla periaatteilla kuin luotoille. Samoin luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan samoin perustein. Tällaisille tuotteille mallinnetaan EAD, joka ennustaa vastuiden määrää maksukyvyttömyyshetkellä. Se sisältää sekä käyttöasteen että luottovasta-arvokertoimen. Lisäksi toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille sovelletaan maturiteettimallia. Mallissa huomioidaan tilanteet, joissa OP Ryhmällä on sopimukseen perustuva mahdollisuus vaatia takaisinmaksua ja peruuttaa nostamatonta osuutta koskeva sitoumus, mutta se ei rajoita altistumista luottotappioille sopimuksen mukaisena irtisanomisaikana.

Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Pääsääntöisesti odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Kun on kyse luottositoumuksista ja takaussopimuksista, tappiota koskeva vähennyserä kirjataan varaukseksi. Niihin tuotteisiin, joihin sisältyy sekä lainasaaminen (ts. rahoitusvaroihin kuuluva erä) että sitoumus nostamattomaan osuuteen (ts. luottositoumus), eikä OP Ryhmä ole mahdollista yksilöidä nostamatonta osuutta koskevaan sitoumukseen liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita erillään rahoitusvaroja koskevasta komponentista, luottositoumukseen liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan yhdessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän tappiota koskevan vähennyserän kanssa.

Johdon harkintaan perustuvat arvonalentumisen lisävaraukset (management overlay)

OP Ryhmä voi tehdä tilanteissa, joissa jokin ulkopuolinen tekijä muuttuu erittäin nopeasti (esimerkiksi maailmanlaajuisissa kriiseissä, kuten pandemia tai sota tai Euribor korkojen nousu) johdon arvioon perustuvan ECL-varauksen. Varaus on tilapäinen ja voimassa niin kauan, kunnes ECL-laskennassa käytettävät riskiparametrit on päivitetty kuvaamaan muuttunutta tilannetta. OP Ryhmässä on käytössä sekä tappiota koskevan vähennyserän määrään kohdistuvia ns. post-model adjustment management overlaytä että riskiparametreihin esim. PD:hen sisältyviä mangement overlay kertoimia. Tehtyihin johdon harkintaan perustuviin arvonalentumisen lisävarauksiin sovelletaan tiukkoja seurantakriteerejä ja niistä raportoidaan ylimmälle johdolle neljännesvuosittain.

Muut odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt arviot

OP Ryhmä käyttää myös erilaisia arvioita ECL-laskennassa, joilla on vaikutusta ECL:n määrään mm:

- Vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella arvioitu vakuuden käypä arvo
- Sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- Malleissa käytetyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- Mallinnusaineiston ja dataan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen
- Oikeiden ECL- mallien valinta niin, että mallit kuvastavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmän valinta.
- Sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivättömille luotoille (valmiusluotot)

Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaa erää ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan osittain pois taseesta silloin kun:

- laina on siirretty oikeudelliseen perintään, jolloin lainan pääoma kirjataan alas vakuuden arvoon saakka.
- velkajärjestelyn tai yrityssaneerauksen maksuohjelma on vahvistettu, eikä luotossa ole muita osallisia tai realisoitavaa omaisuutta.

Laina kirjataan kokonaan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty tai kun pesänhoitajalta on saatu ilmoitus, ettei jako-osuutta tule, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päättynyt tai kun perintä on lopetettu. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisten arvonalentumisten oikaisuiksi.

Seuraavassa taulukossa esitetään saamiset, jotka ovat alttiina luottoriskille ja joille lasketaan odotettavissa oleva luottotappio. Siinä taseen ja taseen ulkopuoliset vastuut kuvaavat myös luottoriskille alttiina olevan vastuiden enimmäismäärää ottamatta huomioon vakuuksia tai muita luoton laatua parantavia järjestelyitä. Taseen ulkopuolinen vastuu edustaa pankkia sitovaa vastuun määrää tai takauksen määrää, joka on kerrottu luottovasta-arvokertoimella ("CCF-kerroin").

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2024

Vastuut	Vaihe 1	Vaihe 2			Vaihe 3*	
31.12.2024, Milj. €		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä		Vastuut yhteensä
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Osuuspankit	57 631	8 987	80	**9 067**	2 215	**68 913**
Yrityspankki	25 463	2 536	289	**2 825**	556	**28 844**
Saamiset asiakkailta yhteensä	**83 094**	**11 523**	**370**	**11 892**	**2 771**	**97 758**
Taseen ulkopuoliset nostovarat ja limiitit						
Osuuspankit	1 905	201	1	**203**	16	**2 123**
Yrityspankki	3 542	54	0	**55**	10	**3 607**
Nostovarat ja limiitit yhteensä	**5 447**	**256**	**2**	**258**	**25**	**5 730**
Muut taseen ulkopuoliset						
Osuuspankit	1 155	26		**26**	14	**1 196**
Yrityspankki	2 638	134		**134**	32	**2 804**
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	**3 793**	**160**		**160**	**47**	**4 000**
Saamistodistukset						
Ryhmätoiminnot	13 710	124		**124**	3	**13 837**
Saamistodistukset yhteensä	**13 710**	**124**		**124**	**3**	**13 837**
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	**106 044**	**12 063**	**371**	**12 434**	**2 846**	**121 324**

* Vaiheen 3 saamisten vastuista 198 miljoonaa euroa ovat ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroihin kuuluvia eriä (POCI).

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvaiheittain

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarat ja limiitit*	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3****	
31.12.2024, Milj. €		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä		Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
Saamiset asiakkailta						
Osuuspankit	-38	-133	-6	-139	-341	-518
Yrityspankki	-37	-66	-6	-72	-148	-257
Saamiset asiakkailta yhteensä	**-75**	**-199**	**-12**	**-211**	**-489**	**-775**
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Osuuspankit	-1	-1		-1	-5	-7
Yrityspankki	-3	-16		-16	-20	-38
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	**-4**	**-17**		**-17**	**-24**	**-45**
Saamistodistukset***						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1	-2	-4
Saamistodistukset yhteensä	**-1**	**-1**		**-1**	**-3**	**-4**
Yhteensä	**-80**	**-217**	**-12**	**-229**	**-517**	**-824**

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

**** Vaiheen 3 tappiota koskevasta vähennyserästä kohdistuu 45 miljoonaa euroa ostettuihin tai alun perin myönnettyihin luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneisiin rahoitusvaroihin (POCI).

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2024

	Vaihe 1	Vaihe 2			Vaihe 3	
Milj. €		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä		Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät						
Osuuspankit	60 692	9 215	81	**9 296**	2 245	**72 233**
Yrityspankki	31 643	2 724	290	**3 014**	598	**35 255**
Tappiota koskeva vähennyserä						
Osuuspankit	-39	-134	-6	**-140**	-345	**-525**
Yrityspankki	-39	-82	-6	**-88**	-168	**-296**
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Osuuspankit	-0,1	-1,5	-7,4	**-1,5**	-15,4	**-0,7**
Yrityspankki	-0,1	-3,0	-2,2	**-2,9**	-28,1	**-0,8**
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	**92 335**	**11 939**	**371**	**12 310**	**2 843**	**107 488**
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	**-79**	**-216**	**-12**	**-228**	**-514**	**-820**
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	**-0,1**	**-1,8**	**-3,3**	**-1,9**	**-18,1**	**-0,8**
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Ryhmätoiminnot	13 710	124		**124**	3	**13 837**
Tappiota koskeva vähennyserä						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		**-1**	-2	**-4**
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Ryhmätoiminnot	0,0	-1,0		**-1,0**	-62,0	**0,0**
Saamistodistukset yhteensä	**13 710**	**124**		**124**	**3**	**13 837**
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	**-1**	**-1**		**-1**	**-2**	**-4**
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	**0,0**	**-1,0**		**-1,0**	**-62,0**	**0,0**

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023

Vastuut	Vaihe 1	Vaihe 2			Vaihe 3*	
31.12.2023, Milj. €		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä		Vastuut yhteensä
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Osuuspankit	55 280	11 893	61	11 955	2 373	69 608
Yrityspankki	25 988	3 064	150	3 214	707	29 909
Saamiset asiakkailta yhteensä	**81 269**	**14 957**	**211**	**15 168**	**3 080**	**99 517**
Taseen ulkopuoliset nostovarat ja limiitit						
Osuuspankit	1 449	354	0	354	8	1 811
Yrityspankki	2 960	173	0	173	8	3 141
Nostovarat ja limiitit yhteensä	**4 410**	**526**	**0**	**527**	**16**	**4 952**
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Osuuspankit	721	36		36	17	775
Yrityspankki	2 632	216		216	46	2 895
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	**3 354**	**253**		**253**	**63**	**3 670**
Saamistodistukset						
Ryhmätoiminnot	12 737	69		69	3	12 809
Saamistodistukset yhteensä	**12 737**	**69**		**69**	**3**	**12 809**
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	**101 769**	**15 805**	**212**	**16 017**	**3 163**	**120 948**

* Vaiheen 3 saamisten vastuista 184 miljoonaa euroa ovat ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroihin kuuluvia eriä (POCI).

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarat ja limiitit*	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3****	
31.12.2023, Milj. €		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä		Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
Saamiset asiakkailta						
Osuuspankit	-21	-160	-1	-161	-413	-594
Yrityspankki	-33	-76	-7	-83	-173	-288
Saamiset asiakkailta yhteensä	**-53**	**-236**	**-8**	**-243**	**-586**	**-882**
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Osuuspankit	-1	-1		-1	-5	-7
Yrityspankki	-3	-11		-11	-23	-37
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	**-3**	**-13**		**-13**	**-29**	**-44**
Saamistodistukset***						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		-1	-1	-2
Saamistodistukset yhteensä	**-1**	**-1**		**-1**	**-1**	**-2**
Yhteensä	**-58**	**-249**	**-8**	**-257**	**-615**	**-929**

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

**** Vaiheen 3 tappiota koskevasta vähennyserästä kohdistuu 54 miljoonaa euroa ostettuihin tai alun perin myönnettyihin luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneisiin rahoitusvaroihin (POCI).

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2023	Vaihe 1	Vaihe 2			Vaihe 3	
		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä		Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät						
Osuuspankit	57 451	12 283	62	**12 345**	2 398	**72 194**
Yrityspankki	31 581	3 453	150	**3 603**	761	**35 945**
Tappiota koskeva vähennyserä						
Osuuspankit	-21	-161	-1	**-162**	-418	**-602**
Yrityspankki	-35	-87	-7	**-94**	-196	**-325**
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Osuuspankit	0,0	-1,3	-1,4	**-1,3**	-17,4	**-0,8**
Yrityspankki	-0,1	-2,5	-4,5	**-2,6**	-25,8	**-0,9**
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	**89 032**	**15 736**	**212**	**15 948**	**3 159**	**108 139**
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	**-57**	**-248**	**-8**	**-256**	**-614**	**-927**
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	**-0,1**	**-1,6**	**-3,6**	**-1,6**	**-19,4**	**-0,9**
Saamistodistukset kirjanpitoarvo						
Ryhmätoiminnot	12 737	69		**69**	3	**12 809**
Tappiota koskeva vähennyserä						
Ryhmätoiminnot	-1	-1		**-1**	-1	**-2**
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Ryhmätoiminnot	0,0	-0,9		**-0,9**	-16,4	**0,0**
Saamistodistukset yhteensä	**12 737**	**69**		**69**	**3**	**12 809**
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	**-1**	**-1**		**-1**	**-1**	**-2**
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	**0,0**	**-0,9**		**-0,9**	**-16,4**	**0,0**

Vakuudet tai muut luoton laatua parantavat järjestelyt

OP Ryhmän luottoriskinhallinnan toimenpiteet luottoriskin vähentämiseksi on kuvattu pankkitoiminnan riskiasemassa. Yleisin luottoriskin vähentämisen toimenpiteitä on erilaisten vakuuksien käyttö. Suurimmat kotitalouksien luottojen ryhmät ovat asuntoluotot sekä valmiusluotot. Asuntoluottojen osuus kotitalouksien vastuista on 77% (77%). Asuntoluotoissa vakuutena on tyypillisesti luoton kohteena oleva asuinkiinteistö.

Seuraavassa taulukossa esitetään kotitalouksien asuntoluottojen jakauma 31.12.2024 LTV tasoittain rinnakkain tappiota koskevan vähennyserän kanssa. LTV (loan to value) eli luototusaste kuvaa lainan tasearvoa suhteessa asuinkiinteistövakuuden käypään arvoon. Lainalla voi olla myös muita vakuuksia, mutta niitä ei ole huomioitu taulukossa. Mitä pienempi LTV % on, sitä suurempi on vakuuden arvo suhteessa luoton määrään. Tappiota koskeva vähennyserä on suhteellisesti sitä pienempi mitä pienempi LTV %.

31.12.2024

	Asuntoluotot yhteensä	
LTV %/Milj. €	Taseessa oleva vastuun määrä	Tappiota koskeva vähennyserä*
0-50 %	3 985	-6
51-70 %	5 480	-10
Yli 70 %	33 281	-121
Yhteensä	**42 745**	**-137**

* ilman management overlay -varauksia

31.12.2023

	Asuntoluotot yhteensä	
LTV %/Milj. €	Taseessa oleva vastuun määrä	Tappiota koskeva vähennyserä*
0-50 %	9 838	0
51-70 %	15 804	-20
Yli 70 %	16 505	-78
Yhteensä	**42 148**	**-99**

* ilman management overlay -varauksia

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 1.1.2024	**89 032**	**15 948**	**3 159**	**108 139**
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-3 672	3 378		**-294**
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-315		275	**-40**
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	4 241	-4 600		**-360**
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-683	593	**-91**
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	92		-110	**-18**
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		307	-342	**-35**
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	16 977	475	198	**17 650**
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-9 663	-2 175	-608	**-12 446**
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	-4 356	-331	-136	**-4 823**
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut	-2	-7	-186	**-195**
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 31.12.2024	**92 335**	**12 310**	**2 843**	**107 488**

Tappiota koskevan vähennyserän muutokset tilikauden aikana

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain:

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	12 kk	Koko voimassa-oloaika	Koko voimassa-oloaika	**Yhteensä**
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2024	**57**	**256**	**614**	**927**
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-4	41		38
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		31	30
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	6	-72		-67
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-21	73	53
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		-13	-13
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		10	-33	-23
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	15	15	48	78
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-8	-34	-101	-143
Riskiparametreissä tapahtuneet muutokset (netto)	12	10	25	46
Muutokset mallioletuksissa ja metodologiassa	2	22	-16	8
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset	0	0	-115	-115
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	**22**	**-28**	**-101**	**-107**
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2024	**79**	**228**	**514**	**820**

Q4/2024 henkilöasiakkaiden asuntoluotoille ja osuuspankkien vakuudellisille kulutusluotoille otettiin käyttöön uudet luottoriskiparametrimallit odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa. Mallimuutosten vaikutukset vaihtelivat tuotteittain ja laskennan eri vaiheissa. Yhteisvaikutus kasvatti odotettavissa olevia luottotappioita 8 miljoonaa euroa. Vaiheen 1 ECL:n kasvua selitti erityisesti PD- ja LGD-mallien kalibroinnit sekä SICR -päättelysääntömuutokset, joiden yhteydessä poistettiin heikkojen luottoluokkien niin sanottu absoluuttinen kriteeri merkittävän luottoriskin arviointikriteereistä. Vaiheen 2 ECL kasvoi PD- ja LGD-mallien menetelmämuutoksien ja kalibrointien seurauksena. Vaiheen 3 ECL:n laskua selitti uusi maksukyvyttömien vastuiden LGD-malli.

Alla on esitetty johdon harkintaa sisältävien lisävarausten ("management overlay") laskennassa käytettyjä oletuksia.

OP Ryhmä on arvioinut inflaation ja euribor-korkojen nousun sekä asuntovakuuksien hinnan laskun vaikutuksia asuntoluottojen luottoriskiin. Arviointi tehtiin stressitestinä, jossa mitattiin kotitalouksien kassavirtaa ja arvioitiin sen perusteella mahdollisia asiakkaita, joiden maksukyky on vaarantunut. Analyysin perusteella tehtiin Q4/2022 johdon harkintaan perustuva management overlay -varaus 42,4 miljoona euroa, jota on Q3/2023 alennettu 6,4 miljoonaa euroa inflaation vaikutuksen poistuttua stressitestistä. Lisäksi varaus on laajennettu kattamaan kaikki henkilöasiakkaiden vastuut. Henkilöasiakkaiden varauksen stressitesti päivitettiin Q4/2023 uusilla oletuksilla. Oletuksena on, että korkotaso laskee hitaasti, työttömyysaste nousee 8 prosenttiin ja asuntojen hinnat laskevat edelleen 2 prosenttia. Varaus päivitettiin Q2/2024 oletuksilla, että 12 kuukauden euribor on 3,55 prosenttia ja työttömyysaste on 8,20 prosenttia Q2/2025 ja että asuntojen hinnat laskevat

2,5 prosenttia Q2/2024–Q2/2025 välisenä aikana. Varaus päivitettiin Q3/2024 oletuksilla, että 12 kuukauden euribor on 2,53 prosenttia ja työttömyysaste on 7,98 prosenttia Q3/2025 ja että asuntojen hinnat pysyvät ennallaan Q3/2024–Q3/2025 välisenä aikana. Varaus pieneni Q2/2024 1,1 miljoonaa euroa ja Q3/2024 2,0 miljoonaa euroa. Varaus 32,8 miljoonaa euroa purettiin kokonaan Q4/2024 koska sen alun perin kattamat ilmiöt olivat jo realisoituneet.

Rakentamisen toimialaan tehtiin Q4/2022 OP Ryhmän analyysin perusteella 5,3 miljoonan euron johdon harkintaan perustuva management overlay -varaus. Analyysi päivitettiin Q2/2023 toimialan edelleen heikentyneiden näkymien johdosta. Analyysi tehtiin perusskenaarion (60 prosentin paino) ja heikon skenaarion (40 prosentin paino) stressitestinä oletuksilla, että liikevaihto laskee 20 prosenttia/35 prosenttia, kannattavuus heikentyy 20 prosenttia/40 prosenttia, omavaraisuusaste laskee 10 prosenttia/20 prosenttia, korkotaso on 4 prosenttia/6 prosenttia sekä uusien asuntojen hinnat ovat laskeneet 15 prosenttia/30 prosenttia. Päivityksen perusteella varausta kasvatettiin 11,7 miljoonaa euroa 17,0 miljoonaan euroon. Varaus päivitettiin Q4/2023 stressaamalla luottoluokkia eri skenaarioissa. Lisäksi varaus laajennettiin kattamaan myös pienet rakennusalan yritykset. Rakennusalan heikkojen näkymien odotetaan jatkuvan vuoteen 2025 saakka. Varausta kasvatettiin 21,7 miljoonaa euroa 38,7 miljoonaan euroon Q4/2023. Varausta purettiin 3,2 miljoonaa euroa Q2/2024, 17,5 miljoonaa euroa Q3/2024, ja edelleen 10,9 miljoonaa euroa Q4/2024, koska alhaisen valmiusasteen rakennuskanta ja vastuiden määrä oli pienentynyt. Lisäksi vastuita oli siirretty asiantuntija-arvioiden piiriin.

Kiinteistötoimialaan tehtiin Q2/2023 johdon harkintaan perustuva 27,2 miljoonan euron management overlay -varaus perustuen toimialan heikentyneisiin näkymiin. Analyysi tehtiin perusskenaarion (70 prosentin paino) ja heikon skenaarion (30 prosentin paino) stressitestinä oletuksilla, että liikevaihto kasvaa 3 prosenttia/0 prosenttia, kannattavuus heikentyy 5 prosenttia/10 prosenttia, omavaraisuusaste heikkenee 10 prosenttia/20 prosenttia ja korkotaso on 4 prosenttia/6 prosenttia. Varaus on päivitetty Q4/2023 ja sitä purettiin 13 miljoonaa euroa 14,2 miljoonaan euroon, koska inflaation ja korkotason nousu on jo suurimmaksi osaksi realisoitunut ja luottoluokituksen päivitykset on tehty. Samasta syystä johtuen varausta purettiin 4,6 miljoonaa euroa Q2/2024, 2,8 miljoonaa euroa Q3/2024 ja loput 6,8 miljoonaa euroa Q4/2024.

Vuoden 2021 lopussa OP Ryhmä teki 34 miljoonan euron ECL-lisävarauksen liikekiinteistövakuudellisiin saataviin. Varauksella ennakoitiin riskillisimpien liikekiinteistöjen vakuusarvioinnin päivityksestä aiheutuvaa ECL:n kasvua ja todennäköisiä maksukyvyttömyyksiä. Varausta on jäljellä 6 miljoonaa euroa Q4/2024.

OP Ryhmä teki Q4/2023 uuden management overlay -varauksen varhaisvaroitusjärjestelmän (Early Warning System, EWS) ja asiakaskokonaisuuksien tunnistamisen prosessien parannukseen, mikä toteutetaan vuoden 2024 - 2025 välisenä aikana. Prosessiparannuksen odotetaan lisäävän odotettavissa olevia luottotappioita noin 14,1 miljoonaa euroa Osuuspankit-segmentissä. Varaus laajennettiin Q2/2024 koskemaan myös OP Yrityspankkia, joten OP Ryhmässä varaus kasvoi 5,1 miljoonaa euroa 19,2 miljoonaan euroon.

Q3/2024 OP Ryhmä teki 2,2 miljoonan euron management overlay -varauksen kertalyhenteisten yrityslainojen (Bullet ja Balloon -lainojen) suuremman luottoriskin huomioimiseen ECL-laskennassa. Varaus päivitettiin Q4/2024 aikana 3,1 miljoonaan euroon. Lisäksi Q4/2024 tehtiin 36,1 miljoonan euron parametrikohtainen lisävaraus huomioimaan viimeaikaisten järjestämättömien saamisten kasvu ja kasvun seurauksena havaittu korkeampi maksukyvyttömyyden todennäköisyys, sekä 5,0 miljoonan euron lisävaraus ilmasto- ja ympäristöriskien huomioimiseksi. Varaukset on tarkoitus purkaa vuoden 2025 aikana, kun uudet parametritasoiset mallisopeutukset otetaan käyttöön.

Siirroissa vaiheesta 1 vaiheeseen 3 verrataan rahoitusvaran nykyistä vuoden lopun vaihetta 3 vuoden alun tilanteeseen. Näistä kuitenkin noin 77 prosenttia (ks. default capture rate -tunnusluku alla) on raportoitu vaiheessa 2 vuoden 2024 aikana, joten sopimukset ovat pääsääntöisesti siirtyneet vaiheeseen 3 vaiheen 2 kautta. Sopimus voi siirtyä suoraan vaiheeseen 3 ulkoisen maksuhäiriön takia.

Siirroissa vaiheesta 3 vaiheisiin 2 tai 1 verrataan vuoden alun vaihetta 3 vuoden lopun vaiheeseen kaksi tai yksi. Siirrot ovat tapahtuneet kuitenkin pääsääntöisesti vuoden 2024 sisällä vähintään 1 kuukauden viiveellä.

Suurin osa luotoista on siirtynyt vaiheeseen 2 OP:n suhteellisen SICR mallin perusteella kaikissa luottoluokissa. Maksujen erääntyminen yli 30 päivää aiheuttaa siirron vaiheeseen 2 useimmin keski- ja heikomman tason luottoluokissa. Lainanhoitojoustot aiheuttavat siirron vaiheeseen 2 yritysasiakkailla useammin keski- ja heikomman tason luottoluokissa, kun taas henkilöasiakkaissa ne vaikuttavat vaiheeseen 2 siirtoihin kaikissa luottoluokissa. Erityisesti heikoimmissa luottoluokissa on useampia syitä vaiheeseen 2 siirroille. Järjestämättömät lainat tunnistetaan ajantasaisesti ja se aiheuttaa välittömän siirron vaiheeseen 3.

Järjestämättömät saamiset (non-performing) luokitellaan vaiheeseen 3 eli sen määritelmä on sama kuin IFRS 9 standardin mukainen luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet rahoitusvaroihin kuuluvat erät (credit impaired).

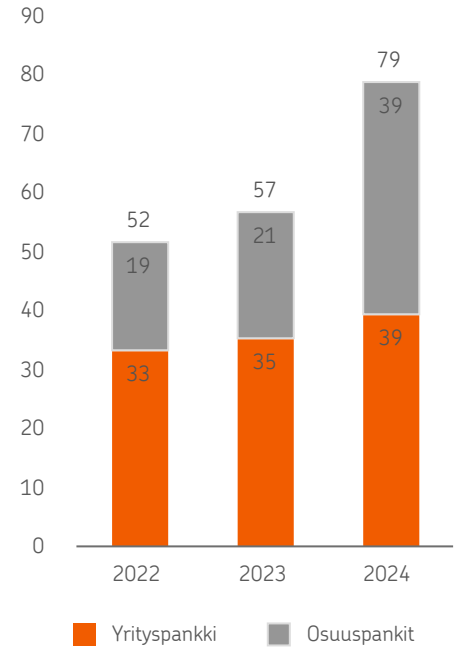
Rakennustoimialan heikot näkymät heijastuvat odotettavissa olevien luottotappioiden kasvussa vaiheissa 2 ja 3.

Seuraavassa taulukossa esitetään ECL ennen harkinnanvaraisia management overlay -varauksia, edellä kuvatut management overlay -varaukset ja raportoidun ECL:n yhteismäärä.

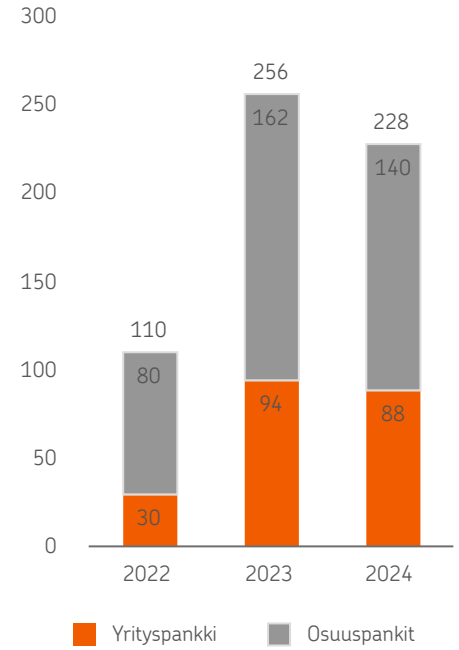
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2024	Osuuspankit	Yrityspankki	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä ennen harkinnanvaraisia varauksia	**465**	**279**	**744**
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset			
Rakentamisen toimiala	7		7
Liikekiinteistövakuudellisten luottojen vakuusarvostus	6		6
Kertamaksuiset yrityslainat (Bullet & Balloon)	1	2	3
Varhaisvaroitusjärjestelmä- ja asiakaskokonaisuuksien tunnistamisen prosessien parannus	14	5	19
Ilmasto- ja ympäristöriskit	**4**	**1**	**5**
Järjestämättömien saatavien kasvu & korkeampi maksukyvyttömyyden todennäköisyys	**28**	**8**	**36**
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset yhteensä	**60**	**17**	**77**
Raportoitu tappiota koskeva vähennyserä	**525**	**296**	**820**

Seuraavissa kaavioissa havainnollistetaan asiakassaamisten odotettavissa olevien luottotappioiden kehitystä arvonalentumisvaiheittain viime vuosina.

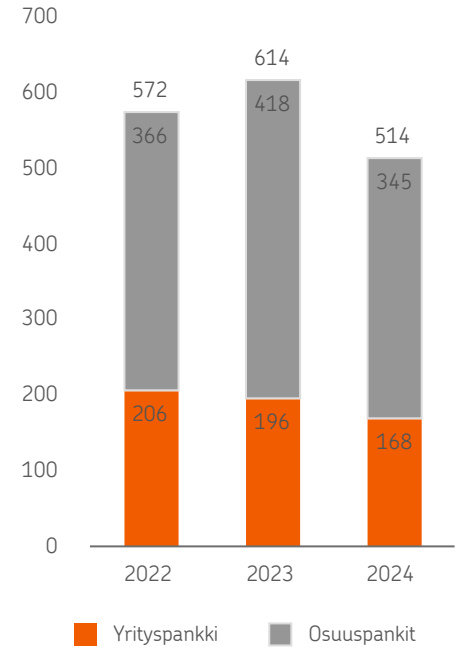
Vaihe 1

Vaihe 2

Vaihe 3

ECL-laskennassa makroekonomiset tekijät päivitetään kvartaaleittain. ECL lasketaan kolmen eri skenaarion painotettuna keskiarvona. Skenaariopainot ovat olleet normaalilla tasolla eli heikko 20 prosenttia, perus 60 prosenttia ja vahva 20 prosenttia.

Saamistodistukset, milj. €	Vaihe 1 12 kk	Vaihe 2 Koko voimassa-oloaika	Vaihe 3 Koko voimassa-oloaika	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2024	**1**	**1**	**1**	**2**
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	1		1
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3				
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1				
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0	0	2	2
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0	0	-1	-1
Riskiparametreissä tapahtuneet muutokset (netto)	0	0		0
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	**0**	**1**	**1**	**2**
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2024	**1**	**1**	**2**	**4**

Alla olevassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvien vastuiden muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2023 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 1.1.2023	**96 485**	**11 097**	**2 549**	**110 131**
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset	-9 329	8 887		-442
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset	-756		719	-37
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	3 245	-3 379		-135
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3, ml. lyhennykset		-704	630	-74
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1, ml. lyhennykset	53		-65	-12
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2, ml. lyhennykset		263	-297	-34
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	15 116	1 138	165	16 419
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-10 038	-1 078	-343	-11 459
Vaihe pysynyt samana, ml. lyhennykset	-5 744	-274	-109	-6 124
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut	0	-1	-91	-95
Saamiset asiakkailta; taseen erät ja taseen ulkopuoliset erät 31.12.2023	**89 032**	**15 948**	**3 159**	**108 139**

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2023 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Vaihe 1 12 kk	Vaihe 2 Koko voimassa-oloaika	Vaihe 3 Koko voimassa-oloaika	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2023	**52**	**110**	**572**	**734**
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-8	132		**124**
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1		84	**83**
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	2	-16		**-15**
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-11	67	**56**
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		-9	**-8**
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		5	-31	**-26**
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	12	32	35	**79**
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-11	-12	-71	**-94**
Riskiparametreissä tapahtuneet muutokset (netto)	11	17	32	**59**
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset		0	-65	**-65**
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	5	146	42	**193**
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2023	**57**	**256**	**614**	**927**

Siirroissa vaiheesta 1 vaiheeseen 3 verrataan rahoitusvaran nykyistä vuoden lopun vaihetta 3 vuoden alun tilanteeseen. Näistä kuitenkin noin 77 prosenttia (ks. default capture rate -tunnusluku alla) on raportoitu vaiheessa 2 vuoden 2023 aikana, joten sopimukset ovat pääsääntöisesti siirtyneet vaiheeseen 3 vaiheen 2 kautta. Sopimus voi siirtyä suoraan vaiheeseen 3 ulkoisen maksuhäiriön takia.

Siirroissa vaiheesta 3 vaiheisiin 2 tai 1 verrataan vuoden alun vaihetta 3 vuoden lopun vaiheeseen kaksi tai yksi. Siirrot ovat tapahtuneet kuitenkin pääsääntöisesti vuoden 2023 sisällä vähintään 1 kuukauden viiveellä.

Suurin osa luotoista on siirtynyt vaiheeseen 2 OP:n suhteellisen SICR-mallin perusteella kaikissa luottoluokissa. Maksujen erääntyminen yli 30 päivää aiheuttaa siirron vaiheeseen 2 useimmin keski- ja heikomman tason luottoluokissa. Lainanhoitojoustot aiheuttavat siirron vaiheeseen 2 yritysasiakkailla useammin keski- ja heikomman tason luottoluokissa, kun taas henkilöasiakkaissa ne vaikuttavat vaiheeseen 2 siirtoihin kaikissa luottoluokissa. Heikoimmat luottoluokat luokitellaan vaiheeseen 2 absoluuttisen luottoluokkarajan perusteella. Erityisesti heikoimmissa luottoluokissa on useampia syitä vaiheeseen 2 siirroille. Järjestämättömät lainat tunnistetaan ajantasaisesti ja se aiheuttaa välittömän siirron vaiheeseen 3.

Järjestämättömät saamiset (non-performing) luokitellaan vaiheeseen 3 eli sen määritelmä on sama kuin IFRS 9 standardin mukainen luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet rahoitusvaroihin kuuluvat erät (credit impaired).

Rakennustoimialan heikot näkymät heijastuvat odotettavissa olevien luottotappioiden kasvussa vaiheissa 2 ja 3.

OP Ryhmä on lisännyt Q3/2023 (annualisoidun) maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (Probability of Default, PD) yli kolminkertaisen kasvun uudeksi merkittävän luottoriskin lisääntymisen kriteeriksi vaiheen 2 siirtoihin. Tämä aiheutti vajaan 400 M€ vastuiden siirron vaiheesta 1 vaiheeseen 2 ja 1,4 M€ lisäyksen odotettavissa olevien luottotappioiden määrään. Kriteerissä annualisoidun PD:n pitää kuitenkin olla yli 0.3%, joten tässä OP Ryhmä käyttää ensimmäistä kertaa IFRS 9 -standardissa mainittua ns. alhaisen luottoriskin olettamaa (low credit risk assumption).

OP Ryhmä on arvioinut Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottoriskiin ja siihen liittyvää Q1/2022 tehdyn johdon harkintaa sisältävän management overlay -varauksen jäljellä olevaa määrää 2 miljoonaa euroa. Varaus on purettu Q2/2023.

OP Ryhmä on arvioinut inflaation ja Euribor-korkojen nousun sekä asuntovakuuksien hinnan laskun vaikutuksia asuntoluottojen luottoriskiin. Arviointi tehtiin stressitestinä, jossa mitattiin kotitalouksien kassavirtaa ja arvioitiin sen perusteella mahdollisia asiakkaita, joiden maksukyky on vaarantunut. Analyysin perusteella tehtiin Q4/2022 johdon harkintaan perustuva management overlay -varaus 42,4 miljoona euroa, jota on Q3/2023 alennettu 6,4 miljoonaa euroa inflaation vaikutuksen poistuttua stressitestistä. Lisäksi varaus on laajennettu kattamaan kaikki henkilöasiakkaiden vastuut. Henkilöasiakkaiden varauksen stressitesti päivitettiin Q4/2023 uusilla oletuksilla: korkotaso laskee hitaasti, työttömyysaste nousee 8 prosenttiin ja asuntojen hinnat laskevat edelleen 2 prosenttia. Management overlay -varauksen määrä pysyi kuitenkin Q4/2023 ennallaan eli 35,9 miljoonassa eurossa.

Rakentamisen toimialaan tehtiin Q4/2022 OP Ryhmän analyysin perusteella 5,3 miljoonan euron management overlay -varaus. Analyysi päivitettiin Q2/2023 toimialan edelleen heikentyneiden näkymien johdosta. Analyysi tehtiin perusskenaarion (60 prosentin paino) ja heikon skenaarion (40 prosentin paino) stressitestinä oletuksilla, että liikevaihto laskee -20 prosenttia /-35 prosenttia, kannattavuus heikentyy -20 prosenttia /-40 prosenttia, omavaraisuusaste laskee -10 prosenttia /-20 prosenttia, korkotaso on 4 prosenttia /6 prosenttia sekä uusien asuntojen hinnat ovat laskeneet -15 prosenttia /-30 prosenttia. Päivityksen perusteella varausta kasvatettiin 11,7 miljoonaa euroa 17,0 miljoonaan euroon. Varaus päivitettiin Q4/2023 stressaamalla luottoluokkia eri skenaarioissa. Lisäksi varaus laajennettiin kattamaan myös pienet rakennusalan yritykset. Rakennusalan heikkojen näkymien odotetaan jatkuvan vuoteen 2025 saakka. Varausta kasvatettiin 21,7 miljoonaa euroa 38,7 miljoonaan euroon.

Kiinteistötoimialaan tehtiin Q2/2023 27,2 miljoonan euron management overlay -varaus perustuen toimialan heikentyneisiin näkymiin. Analyysi tehtiin perusskenaarion (70 prosentin paino) ja heikon skenaarion (30 prosentin paino) stressitestinä oletuksilla, että liikevaihto kasvaa 3 prosenttia/0 prosenttia, kannattavuus heikentyy -5 prosenttia/-10 prosenttia, omavaraisuusaste heikkenee -10 prosenttia/-20 prosenttia ja korkotaso on 4 prosenttia /6 prosenttia. Varaus on päivitetty Q4/2023 ja sitä purettiin 13 miljoonaa euroa 14,2 miljoonaan euroon koska inflaation ja korkotason nousu on jo suurimmaksi osaksi realisoitunut ja luottoluokkisen päivitykset on tehty.

Lisäksi OP Ryhmä varautui Q4/2022 5 miljoonan euron management overlay -varauksella vuoden 2023 ensimmäisellä vuosipuoliskolla tehtävään takautuvaan kantakorjaukseen lainanhoitojoustoihin liittyen. Varaus on purettu Q2/2023 koska kantakorjaus on viety järjestelmiin ja automaattisen ECL-laskennan piiriin.

Vuoden 2021 lopussa OP Ryhmä teki 34 miljoonan euron ECL-lisävarauksen liikekiinteistövakuudellisiin saataviin. Varauksella ennakoitiin riskillisimpien liikekiinteistöjen vakuusarvioinnin päivityksestä aiheutuvaa ECL:n kasvua ja todennäköisiä maksukyvyttömyyksiä. Varausta on jäljellä Q4/2023 6 miljoonaa euroa.

OP Ryhmä teki Q4/2023 uuden management overlay -varauksen varhaisvaroitusjärjestelmän ("EWS")- ja asiakaskokonaisuuksien tunnistamisen prosessien parannukseen mikä toteutetaan vuoden 2024 aikana. Prosessin parannuksen odotetaan lisäävän odotettavissa olevia luottotappioita noin 14,1 miljoonaa euroa Osuuspankit-segmentissä.

Seuraavassa taulukossa esitetään ECL ennen harkinnanvaraisia management overlay -varauksia, edellä kuvatut management overlay -varaukset ja raportoidun ECL:n yhteismäärä.

Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2023	Osuuspankit	Yrityspankki	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä ennen harkinnanvaraisia varauksia	**504**	**314**	**818**
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset			
Henkilöasiakkaat inflaatio, korkotaso ja vakuuksien arvo	35	1	36
Rakentaminen toimiala	29	9	39
Kiinteistötoimiala	13	1	14
Liikekiinteistövakuudellisten luottojen vakuusarvostus	6		6
Varhaisvaroitusjärjestelmä- ja asiakaskokonaisuuksien tunnistamisen prosessien parannus	14		14
Harkinnanvaraiset management overlay -varaukset yhteensä	**98**	**11**	**109**
Raportoitu tappiota koskeva vähennyserä	**602**	**325**	**927**

Saamistodistukset, milj. €	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kk	Koko voimassa-oloaika	Koko voimassa-oloaika	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2023	**1**	**1**		**2**
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	0		0
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		1	0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	0		0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0	0		0
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0			0
Riskiparametreissä tapahtuneet muutokset (netto)	0	0		0
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	**0**	**0**	**1**	**0**
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2023	**1**	**1**	**1**	**2**

Seuraavassa taulukossa on esitetty luottoluokittain taseen saamisten sekä taseen ulkopuoliset bruttomääräiset vastuut, vastuun määrää vakuuden vähentämisen jälkeen sekä tappiota koskeva vähennyserä. Luottoluokkia 1–12 käytetään yritysten ja julkisyhteisöjen luottoluokituksessa ja A–F kotitalouksien luottoluokittelussa. Luottoluokat on yhdistelty taulukkoon niin, että yritysasiakkaan luottoluokka 2 käsittää luottoluokat 2 ja 2,5 ja niin edelleen. Henkilöasiakkaissa luottoluokka A sisältää A+, A ja A- ja niin edelleen. Nettovastuu on laskettu sopimuskohtaisesti eikä siinä ole huomioitu ylivakuuksia.

31.12.2024

Milj. €	Taseen vastuut			Taseen ulkopuolinen vastuu brutto			Netto vastuu vakuuden jälkeen			Tappiota koskeva vähennyserä		
Rating	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3
1	2 277	39		440			2 633	23		0	-2	
2	708	3		2 240			3 766	0		0	-2	
3	3 822	211		686			3 072	63		-1	-2	
4	8 770	169		1 178			3 691	14		-2	-2	
5	9 054	534		1 208	40		4 131	51		-4	-3	
6	6 780	687		685	55		2 241	168		-8	-4	
7	5 100	1 060		481	76		1 304	294		-16	-10	
8	1 683	1 631		108	102		274	331		-7	-32	
9	111	607		4	34		8	76		-1	-34	
10	87	474		1	51		14	87		-3	-39	
11			1 032			58			316			-271
12			45			3			27			-25
A	26 730	597		1 501	2		3 693	17		-5	-4	
B	10 335	614		562	14		1 853	52		-5	-5	
C	5 206	586		112	14		984	85		-7	-6	
D	2 323	2 563		32	23		626	315		-10	-25	
E	109	2 117		2	7		116	277		-9	-58	
F			1 693			11			300			-217
Yhteensä	**83 094**	**11 892**	**2 771**	**9 240**	**418**	**72**	**28 407**	**1 852**	**642**	**-79**	**-228**	**-514**

31.12.2023

Milj. €	Taseen vastuut			Taseen ulkopuolinen vastuu brutto			Netto vastuu vakuuden jälkeen			Tappiota koskeva vähennyserä		
Rating	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3
1	963			1 914			3 039			-1		
2	2 270	179		465	38		2 515	14		-1	-7	
3	2 854	181		601			2 524	7		-1	-6	
4	7 470	244		1 210	25		4 016	63		-4	-6	
5	9 327	973		1 025	85		3 672	803		-5	-8	
6	8 013	1 184		635	91		2 105	257		-9	-9	
7	5 804	1 232		428	141		1 153	495		-16	-18	
8	1 458	1 671		50	151		249	328		-7	-42	
9		727			58			86			-26	
10		546			101			143			-44	
11			1 241			70			494			-313
12			59			2			41			-41
A	22 554	675		854	4		2 094	18		-1	-4	
B	12 352	1 559		476	23		1 582	104		-2	-5	
C	5 782	1 686		66	18		1 016	144		-3	-7	
D	2 422	2 199		38	33		637	317		-6	-20	
E		2 114			11			383			-52	
F			1 781			7			318			-260
Yhteensä	**81 269**	**15 168**	**3 080**	**7 764**	**779**	**79**	**24 602**	**3 162**	**854**	**-57**	**-256**	**-614**

OP Ryhmä voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä. Tällaisten rahoitusvarojen jäljellä oleva määrä oli 31.12.2024 182 (183) miljoonaa euroa

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen (SICR)

SICR-mallin sopimusten luokittelu luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaisiin ryhmiin on identtinen koko voimassaoloajan PD-mallien (probability of default eli maksukyvyttömyyden todennäköisyys) kanssa. Luottoluokitukset ovat merkittävin PD-mallien syöttötieto. Sekä nykyiset PD:t että kynnysarvo-PD:t sisältävät tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota (alla).

SICR:n tehokkuutta arvioidaan jokaisena raportointipäivänä seuraavien tunnuslukujen avulla:

Maksukyvyttömyyden havainnointiasteella (Default capture rate) mitataan, kuinka moni sopimus oli vaiheessa 2 ennen kuin se siirtyi vaiheeseen 3. Tunnusluku oli 31.12.2024 77 prosenttia (77). Mitä korkeampi tunnusluku on, sitä paremmin SICR-malli pystyy havaitsemaan luottoriskin merkittävän kasvun. Vaiheessa 2 olevien sopimusten suhteellinen osuus oli 12 prosenttia (12) koko ei-maksukyvyttömästä luottokannasta.

PD:n suhteellisen kasvun SICR-kriteerille on kehitetty oma malli, jonka parametrit lasketaan historia-aineistosta. Näiden parametrien lisäksi SICR-malliin vaikuttavat muun muassa sopimuksen luottoluokka, segmentti ja makrotaloudelliset muuttujat, jotka yhdessä määrittävät sopimuksen elinajan PD:n. Lisäksi suhteellisen kasvun vertailuun vaikuttaa sopimuksen kulunut ja jäljellä oleva elinaika. Näistä syistä yleistä raja-arvoa PD:n kasvulle ei ole määritelty, vaan tilanne on sopimuskohtainen. Voidaan kuitenkin todeta, että keskimäärin PD:n kaksin-kolminkertaistuminen aiheuttaa kvantitatiivisen SICR-kriteerin laukeamisen.

Odotettavissa olevan luottotappion laskentamalleihin sisällytetty tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

SICR:n arviointi sekä odotettavissa olevan luottotappion laskenta sisältää tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota, OP Ryhmä on analysoinut millä makrotaloudellisilla muuttujilla on selittävä merkitys luottoriskin määrän. Seuraavassa taulukossa on esitetty yhteenveto tärkeimpien malleissa käytettyjen viiden makrotaloudellisen muuttujan arvoista ajanjaksolta 2024–2029 (keskiarvo, minimi ja maksimi) kolmessa skenaariossa, joita on käytetty odotettavissa olevan luottotappion laskennassa. Makrotaloudelliset ennusteet ulottuvat 30 vuoden päähän mutta seuraavat 5 vuotta ovat ECL-laskennan kannalta merkityksellisimmät. Näitä arvoja on käytetty kaikkiin tuoteryhmiin 31.12.2024.

31.12.2024

Makrotaloudellinen muuttuja	Skenaario	Keskiarvo (%)	Minimi (%)	Maksimi (%)
BKT:n kasvu	Heikko	-0,5	-0,5	-0,3
	Perus	1,1	-0,5	2,0
	Vahva	2,4	-0,5	3,9
Työttömyys %	Heikko	8,1	7,9	8,2
	Perus	7,3	6,5	8,2
	Vahva	6,5	5,8	8,2
Asuntojen hintaindeksi	Heikko	0,7	-2,0	1,3
	Perus	2,0	-2,0	2,8
	Vahva	3,1	-2,0	4,1
12kk Euribor, josta poistettu BKT:n kasvu ja inflaatio	Heikko	0,1	-0,3	1,4
	Perus	1,2	1,0	1,4
	Vahva	2,3	1,7	3,0
3 kk:n reaalikorko	Heikko	-0,1	-0,7	1,4
	Perus	0,5	0,1	0,8
	Vahva	1,0	0,3	1,7

31.12.2023

Makrotaloudellinen muuttuja	Skenaario	Keskiarvo (%)	Minimi (%)	Maksimi (%)
BKT:n kasvu	Heikko	-1,8	-3,1	-0,3
	Perus	0,8	-0,3	1,3
	Vahva	3,0	-0,3	4,1
Työttömyys %	Heikko	8,5	7,2	9,4
	Perus	7,2	6,5	7,5
	Vahva	6,1	4,5	7,2
Asuntojen hintaindeksi	Heikko	-1,5	-6,0	0,1
	Perus	0,7	-6,0	3,0
	Vahva	2,8	-6,0	5,7
12kk Euribor, josta poistettu BKT:n kasvu ja inflaatio	Heikko	1,1	-0,5	2,2
	Perus	1,5	-0,3	2,1
	Vahva	2,2	-0,2	3,1
3 kk:n reaalikorko	Heikko	1,0	0,1	2,1
	Perus	1,1	1,0	1,3
	Vahva	1,5	0,7	2,3

Skenaarioiden todennäköisyyksien painot olivat 31.12.2024 ja 31.12.2023 Heikko 20 prosenttia, Perus 60 prosenttia ja Vahva 20 prosenttia.

Skenaariot perustuvat OP Ryhmän ekonomistien tekemiin ennusteisiin. Ennusteprossissa huomioidaan myös ulkopuolisten laitosten, kuten OECD:n, International Monetary Fundin, Suomen Pankin, Valtionvarainministeriön jne. tuottamat vastaavat ennusteet sekä akateemiset tutkimukset.

Seuraavassa taulukossa esitetään olennaisten saamisten tappiota koskeva vähennyserä eri skenaarioissa arvonalentumisvaiheittain 31.12.2024

Yritys- ja kotitalousasiakkaiden tappiota koskevat vähennyserät yhteensä, milj €	Painotettu tappiota koskeva vähennyserä	Tappiota koskeva vähennyserä heikossa skenaariossa	Tappiota koskeva vähennyserä perusskenaariossa	Tappiota koskeva vähennyserä vahvassa skenaariossa
Vaihe 1*	52	56	52	49
Vaihe 2*	184	194	183	175
Vaihe 3*	502	533	501	474
Yhteensä	**738**	**783**	**736**	**698**

* ilman management overlay -varauksia

Seuraavassa taulukossa esitetään olennaisten saamisten tappiota koskeva vähennyserä eri skenaarioissa arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023

Yritys- ja kotitalousasiakkaiden tappiota koskevat vähennyserät yhteensä, milj €	Painotettu tappiota koskeva vähennyserä	Tappiota koskeva vähennyserä heikossa skenaariossa	Tappiota koskeva vähennyserä perusskenaariossa	Tappiota koskeva vähennyserä vahvassa skenaariossa
Vaihe 1*	50	52	46	41
Vaihe 2*	177	195	176	162
Vaihe 3*	614	614	614	614
Yhteensä	**841**	**861**	**836**	**817**

* ilman management overlay -varauksia

Sekä henkilö- että yritysasiakkaissa kaikki riskiparametrit vaikuttavat samansuuntaisesti niin, että tappiota koskeva vähennyserä on suurin heikossa skenaariossa. Vaiheen 3 LGD-malli on riippumaton makrotaloudellisista tekijöistä mutta merkittävä osa vaiheen 3 vastuista arvioidaan kassavirtapohjaisella asiantuntija-arviolla, jossa huomioidaan myös tulevaisuuteen suuntautuva informaatio.

Herkkyysanalyysi

Herkkyysanalyysillä kuvataan tappiota koskevan vähennyserän herkkyyttä makrotaloudellisten tekijöiden muutoksille. Alla esitetty analyysi kuvaa ainoastaan jokseenkin mahdollista talouden heikkenemistä eikä lainkaan talouden noususuhdannetta. Lisäksi kaikki herkkyysanalyysin eri komponentit eivät taloudellisessa taantumassa välttämättä kehity yhdessä herkkyysanalyysissä esitetyllä tavalla.

Merkittävimmät makromuuttujat riskiparametreissa ja vastuuryhmissä ovat 12 kuukauden Euribor-korko, 3 kuukauden Euribor-reaalikorko, josta on vähennetty inflaation vaikutus ja BKT:n kehitys. Herkkyysanalyyseissä käytetyt muutokset ovat 1 prosenttiyksikön kasvu 12 kuukauden Euribor-korossa, 1 prosenttiyksikön kasvu 3 kuukauden Euribor-korossa, 1 prosenttiyksikön kasvu inflaatiossa ja 3,5 prosenttiyksikön lasku BKT:n kasvuasteessa. Luvut kuvastavat siis nykyistä heikompaa suhdannetta ja ovat kaikki tappiota koskevaa vähennyserää kasvattavia ja perustuvat seuraaviin asioihin. Herkkyysanalyysissä käytettyjen muutoksien tasot perustuvat muuttujien käyttäytymiseen historiallisella periodilla, ja muutokset vastaavat karkeasti keskihajonnan suuruista muutosta.

Herkkyysanalyysi tehdään vain vaiheen 1 ja 2 sopimuksille. Herkkyysanalyysissä huomioidaan merkittävän luottoriskin kasvun (SICR) myötä tapahtuvat vaiheen 1 ja 2 väliset siirtymät mikä näkyy vähennyksenä vaiheessa 1 ja lisäyksenä vaiheessa 2.

Seuraavassa taulukossa esitetään kotitalouksien ja yritysasiakkaiden ryhmien tappiota koskevan vähennyserän (31.12.2024) muutoksen herkkyys kun taloudellinen tilanne heikkenee korkotason, reaalikoron, inflaation ja BKT:n muutosten yhteisvaikutuksesta.

Ryhmä Vaihe	Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2024	Tappiota koskevan vähennyserän herkkyysanalyysi*	Suhteellinen muutos, %
Kotitaloudet			
Vaihe 1	-17	-18	7,3
Vaihe 2	-79	-103	31,3
Yritysasiakkaat			
Vaihe 1	-41	-43	5,0
Vaihe 2	-113	-127	12,6
Yhteensä	**-249**	**-291**	**16,9**

* 1 %-yksikön 12 kk Euribor koron kasvu, 1 %-yksikön 3 kk Euribor reaalikoron kasvu, 1 % -yksikön inflaation kasvu ja 3,5 %-yksikön BKT:n kasvun lasku kaikissa skenaarioissa.

Tappiota koskevat vähennyserät määräytyvät pitkälti ensimmäisten vuosien perusteella, jolloin herkkyysanalyysin tulosten kannalta olennaisia ovat simuloitujen skenaarioiden ensimmäiset vuodet.

Korkotasojen 1 prosenttiyksikön nousu nostaa tappiota koskevan vähennyserän määrää sekä henkilö- että yritysasiakkaissa. BKT:n kasvulla on negatiivinen suhde tappiota koskevan vähennyserän määrään kaikkien mallikomponenttien kautta. BKT:n kasvun heikkeneminen kasvattaa sekä henkilöasiakkaiden että yritysasiakkaiden PD:n arvoja. Lisäksi se vaikuttaa LGD:n kautta siten, että BKT:n lasku heikentää asuntovakuuksien käyvän arvon kehitystä, joka vaikuttaa vaiheen 2 sopimuksiin.

Analyysi osoittaa, että merkittävimmät suhteelliset ja absoluuttiset muutokset kohdistuvat yritysasiakkaisiin, jossa vaiheen 1 ja 2 sopimusten tappiota koskevat vähennyserän määrät kasvavat merkittävästi. Henkilöasiakkaissa muutokset ovat huomattavasti alhaisempia kuin yritysasiakkaiden kohdalla koska niiden riskiparametrien estimaatit evät ole niin herkkiä talouden suhdanteille.

Seuraavassa taulukossa esitetään kotitalouksien ja yritysasiakkaiden ryhmien tappiota koskevan vähennyserän (31.12.2023) muutoksen herkkyys kun taloudellinen tilanne heikkenee korkotason, investointien kasvuasteen ja BKT:n muutosten yhteisvaikutuksesta:

Ryhmä Vaihe	Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2023	Tappiota koskevan vähennyserän herkkyysanalyysi*	Suhteellinen muutos, %
Kotitaloudet			
Vaihe 1	-3	-3	0,8
Vaihe 2	-20	-20	4,0
Yritysasiakkaat			
Vaihe 1	-9	-9	1,7
Vaihe 2	-39	-45	16,5
Yhteensä	**-71**	**-77**	**10,5**

* 1 % -yksikön 12 kk Euribor koron kasvu, 6 %-yksikön investoinnin kasvuasteen lasku ja 3,5 %-yksikön BKT:n kasvun lasku kaikissa skenaarioissa.

Tappiota koskevat vähennyserät määräytyvät pitkälti ensimmäisten vuosien perusteella, jolloin herkkyysanalyysin tulosten kannalta olennaisia ovat simuloitujen skenaarioiden ensimmäiset vuodet.

Korkotasojen 1 prosenttiyksikön nousu nostaa tappiota koskevan vähennyserän määrää sekä henkilö- että yritysasiakkaissa. BKT:n kasvulla on negatiivinen suhde tappiota koskevan vähennyserän määrään kaikkien mallikomponenttien kautta. BKT:n kasvun heikkeneminen kasvattaa sekä henkilöasiakkaiden että yritysasiakkaiden PD:n arvoja. Lisäksi se vaikuttaa LGD:n kautta siten, että BKT:n lasku heikentää asuntovakuuksien käyvän arvon kehitystä, joka vaikuttaa vaiheen 2 sopimuksiin.

Analyysi osoittaa, että merkittävimmät suhteelliset ja absoluuttiset muutokset kohdistuvat yritysasiakkaisiin, jossa vaiheen 1 ja 2 sopimusten tappiota koskevat vähennyserän määrät kasvavat merkittävästi. Henkilöasiakkaissa muutokset ovat huomattavasti alhaisempia kuin yritysasiakkaiden kohdalla koska niiden riskiparemetrien estimaatit evät ole niin herkkiä talouden suhdanteille.

Liite 37. Annetut vakuudet ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Pantit	151	241
Luotot (asuntovakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuutena)	16 333	18 163
Muut	1 562	744
Annetut vakuudet yhteensä*	**18 046**	**19 148**
Vakuudelliset johdannaisvelat	729	657
Vakuudelliset muut velat	869	168
Asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds)	14 114	13 871
Yhteensä	**15 712**	**14 696**

* Lisäksi keskuspankkiin on pantattu 1,4 miljardin euron kirjanpitoarvosta joukkovelkakirjalainoja, joista 1,0 miljardia euroa on päivän sisäisen limiitin vakuutena. Joukkovelkakirjalainat ovat nostettavissa ilman keskuspankin ennakkolupaa, joten niitä ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Takaukset	550	841
Takuuvastuut	2 549	2 743
Luottolupaukset	13 219	12 525
Lyhytaikaisiin kauppatapahtumiin liittyvät sitoumukset	305	553
Merkintäsitoumukset	772	920
Muut	521	589
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	**17 915**	**18 171**

Liite 38. Saadut rahoitusvakuudet

OP Ryhmä on vastaanottanut rahoitusvakuuslain mukaisia vakuuksia, jotka se voi myydä tai pantata edelleen.

Milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Saatujen vakuuksien käyvät arvot		
Johdannaiset	1 027	1 131
Yhteensä	**1 027**	**1 131**

Johdannaisista aiheutuvaa luottoriskiä vähennetään vakuuksien avulla, jolloin käytössä on ISDA-yleissopimukseen liitettävä ISDA Credit Support Annex -sopimus (CSA). Vakuusjärjestelmässä vastapuoli toimittaa saatavan vakuudeksi arvopapereita tai käteistä. CSA-sopimuksiin liittyvien, käteisenä saatujen, vakuuksien määrä oli tilinpäätöshetkellä 1 027 miljoonaa euroa (1 131). Vakuudeksi saatuja arvopapereita ei tilinpäätöshetkellä ollut.

Liite 39. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Laatimisperiaatteet

Käyvän arvon määräytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai, jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa (esim. OTC-johdannaiset), niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrityksessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan, sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksyttyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

Epälikvideille tuotteille on tyypillistä, että hinnoittelumallilla laskettu hinta poikkeaa toteutuneesta kauppahinnasta. Toteutunut kauppahinta on kuitenkin paras osoitus tuotteen käyvästä arvosta. Toteutuneen kauppahinnan ja markkinahintoja käyttävän hinnoittelumallin avulla lasketun hinnan erotuksena saatu tulos (Day 1 profit/loss) jaksotetaan tuloslaskelmaan sopimuksen voimassaoloajalle. Jaksottamatta oleva osuus tuloutetaan kuitenkin heti, mikäli tuotteelle on saatavilla aito markkinahinta tai markkinoille muodostuu vakiintunut hinnoittelukäytäntö.

Sijoitusomaisuudessa ei ole merkittävää määrää epälikvidejä rahoitusvaroja.

Ryhmän henkivakuutustoimintaan liittyvät velat sijoitussopimuksista arvostetaan IFRS 9:n perusteella käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Niiden käypä arvo määräytyy niiden katteena olevien sijoituskohteiden arvonkehityksen mukaisesti. Sijoittaja voi milloin tahansa vaatia niiden takaisinmaksun, joka vastaa sijoitusten käypää arvoa. Nämä sopimukset on luokiteltu käyvän arvon hierarkiassa tasolle 1 siltä osin kun katteena olevat sijoitukset ovat noteerattuja ja tasolle 2 siltä osin kun katteena olevien sijoitusten arvostamiseen on käytetty syöttötietoina tason 2 hintoja tai noteerauksia.

Arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Rahoitusinstrumenttien arvostus

Siltä osin, kun arvostusmallien tuottamiin tuloksiin ei ole käytettävissä markkinoilta saatavia syöttötietoja, johdon on arvioitava, kuinka paljon käytetään muita tietoja.

Varojen käyvät arvot 31.12.2024, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1 834	337	649	**2 819**
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	5 680	557	68	**6 304**
Sijoitussidonnaiset sopimukset	9 013	5 159		**14 172**
Johdannaissopimukset	3	2 397	96	**2 497**
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	0			**0**
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	4 273	7 297	606	**12 176**
Rahoitusinstrumentit yhteensä	**20 803**	**15 747**	**1 419**	**37 969**
Sijoituskiinteistöt			500	**500**
Yhteensä	**20 803**	**15 747**	**1 919**	**38 470**

Oikaistu

Varojen käyvät arvot 31.12.2023, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1 425	263	746	**2 434**
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	5 613	946	83	**6 642**
Sijoitussidonnaiset sopimukset	7 624	4 957		**12 581**
Johdannaissopimukset*	0	3 007	98	**3 106**
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	9 166	1 694	727	**11 588**
Rahoitusinstrumentit yhteensä	**23 829**	**10 867**	**1 655**	**36 350**
Sijoituskiinteistöt			527	**527**
Yhteensä	**23 829**	**10 867**	**2 182**	**36 877**

Velkojen käyvät arvot 31.12.2024, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Velat sijoitussopimuksista	5 813	3 327		**9 140**
Strukturoidut velkakirjalainat			1 954	**1 954**
Muut		2		**2**
Johdannaissopimukset	0	2 250	74	**2 324**
Yhteensä	**5 813**	**5 580**	**2 029**	**13 421**

Oikaistu

Velkojen käyvät arvot 31.12.2023, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Velat sijoitussopimuksista	4 814	3 130		**7 944**
Strukturoidut velkakirjalainat			2 210	**2 210**
Muut		5		**5**
Johdannaissopimukset*	2	2 901	91	**2 994**
Yhteensä	**4 815**	**6 036**	**2 302**	**13 153**

* Johdannaissopimusten korkosaamisia ja -velkoja on aiemmin esitetty taseen riveillä ”Muut varat” ja ”Varaukset ja muut velat”. Kaikkien johdannaissopimusten käyvät arvot esitetään jatkossa taseen varojen ja velkojen ”Johdannaissopimukset” riveillä, joten johdannaisten korkosaamiset ja -velat siirrettiin varsinaisen johdannaissopimuksen kanssa samaan tase-erään. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Käypään arvoon arvostus

Johdannaiset ja muut käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit

Listattujen johdannaisten hinta saadaan suoraan markkinoilta. OTC-johdannaisten arvostuksessa käytetään markkinoilla yleisesti käytössä olevia malleja ja menetelmiä, jotka sopivat parhaiten kyseisen rahoitusinstrumentin arvostamiseen. Näitä tarvitaan mm. korko- ja valuuttakäyrien ja volatiliteettipintojen muodostamiseen sekä optioiden arvostukseen. Yleisesti näiden mallien syöttötiedot voidaan johtaa markkinoilta. Kuitenkin joidenkin sopimusten arvostuksessa joudutaan käyttämään malleja, joiden syöttötietoja ei voida havaita markkinoilta vaan ne joudutaan arvioimaan. Nämä sopimukset on luokiteltu tasolle 3.

Middle Office vastaa pankkitoiminnan johdannaisten käyvän arvon arvostuksista, ml. tason 3 arvostuksista, ja niissä käytetyn markkinadatan, arvostuskäyrien ja volatiliteettipintojen laadusta ja luotettavuudesta osana päivittäistä arvostusprosessia. Middle Office vertaa sopimustasolla arvostushintoja säännöllisesti CSA-vastapuolten ja keskusvastapuolen toimittamiin arvostuksiin ja selvittää tarvittaessa mahdolliset merkittävät arvostuserot.

Riskienhallinnan ohjaus on vastuussa uusien arvostusmallien ja menetelmien hyväksymisestä sekä arvostusprosessin valvonnasta. Arvostusten varmennus perustuu mm. arvostamiseen käyttäen vaihtoehtoisia lähteitä sekä markkinahinnoille että muille syöttötiedoille. Varmennusprosessissa arvostushintoja voidaan verrata CSA-vastapuolten ja keskusvastapuolen toimittamiin hintoihin. Lisäksi on mahdollista käyttää myös kolmansien osapuolten tarjoamia arvostuspalveluja.

Pankkitoimintaan liittyvässä OTC-johdannaisten arvostuksessa huomioidaan kaupan osapuolten luottoriski ja luottoriskipreemioiden ylittävät rahoituskustannukset. Luottoriskiä oikaistaan vastapuoliriskikorjauksella (ns. Credit Valuation Adjustment ”CVA”) sekä omalla luottoriskikorjauksella (ns. Debit Valuation Adjustment, ”DVA”). CVA- ja DVA -arvostusoikaisut lasketaan vastapuolikohtaisesti. CVA- ja DVA-oikaisut lasketaan vastapuolikohtaisesti simuloimalla johdannaisten markkina-arvoja ja maksukyvyttömyystilanteita perustuen pääsääntöisesti markkinoilta saataviin tietoihin. Maksukyvyttömyystodennäköisyyksien arvioinnissa hyödynnetään vastapuolten rating-informaatiota, likvidejä luottoriski-indeksejä sekä markkinadatatoimittajien luottoriskisektorikäyriä. OTC-johdannaisten rahoituskustannusten vaikutusta arvostukseen arvioidaan muokkaamalla arvostuksessa käytettäviä diskonttokäyriä pääomallisten ja pääomattomien luottoriski-instrumenttien luottoriskipreemioiden tilastollisten erojen avulla.

Käyvän arvon hierarkia

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat
Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörsseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen
Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen
Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasolle 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset sekä sellaiset pitkän maturiteetin johdannaiset, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan, tietyt private equity -sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat, kiinteistösijoitukset sekä hedge-rahastot.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Siirrot tasojen välillä johtuvat pääosin käytettävissä olevien markkinanoteerausten määrästä.Varojen siirtoja tasolta 1 tasolle 2 oli 5,4 miljardia euroa (1,3) ja varojen siirtoja tasolta 2 tasolle 1 oli 0,4 miljardia euroa (1,2).

OP Ryhmän liiketoiminnan kannalta tärkeitä johdannaisia ovat koronvaihtosopimukset, korko-optiot ja strukturoidut velkakirjat. Koronvaihtosopimukset arvostetaan johtamalla markkinoilla havaittavien koronvaihtosopimusten ja muiden korkojohdannaisten hinnoista arvostuskäyrät. Arvostuskäyriä käytetään ennustamaan tulevia rahavirtoja ja määrittämään rahavirtojen nykyarvot myös sellaisilla koronvaihtosopimuksilla, joiden hinta ei ole suoraan markkinoilta havaittavissa. Korko-optioiden arvostuksessa toimitaan vastaavalla tavalla. Koronvaihtosopimuksiin verrattuna käytetään myös markkinoilta havaittavia korko-optioiden hintaa kuvaavia volatiliteetteja.

Monirakenteisten johdannaisten tai esimerkiksi strukturoitujen velkakirjojen ja osakerakenteiden arvostamisessa käytetään mallia, jossa simuloidaan markkinahintojen kehitystä ja lasketaan johdannaisen toteutunut arvo kussakin simulaatiossa. Johdannaisen tai strukturoidun velkakirjan hinta saadaan laskemalla simulaatioiden keskiarvo.

Tason 2 syöttötietoihin kuuluvat muun muassa: vastaavanlaisten erien noteeratut hinnat toimivilla markkinoilla ja samanlaisten erien noteeratut hinnat muilla kuin toimivilla markkinoilla, markkinakorot, implisiittiset volatiliteetit ja luottoriskimarginaalit.

Tason 3 syöttötiedot ovat syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa arvostettavalle erälle arvostushetken markkinahinnoista. Tason 3 syöttötietoihin kuuluvat muun muassa: historiallisen volatiliteetin käyttö option arvostamisessa ja sellaiset pitkät korot, joita vastaavia sopimuksia ei ole markkinoilla havaittavissa.

Kiinteistösijoituksilla ei ole samanlaisia päivittäin noteerattavia hintoja tai hintalähteitä kuin likvideillä markkinoilla. Kiinteistöjen arvostusprosessi perustuu ulkopuolisten arvioitsijoiden käyttöön (kiinteistön arvo yli 1 miljoonaa euroa) tai liiketoiminnan omiin arviointimenetelmiin.

Suorien kiinteistösijoitusten arvostuksen lähteinä ovat pääsääntöisesti ulkopuolisten auktorisoitujen arvioitsijoiden antamat arviokirjat. Ulkopuolinen arvioitsija valitsee itsenäisesti kunkin kohteen arviointiin parhaiten sopivan menetelmän. Yleisesti käytettyjä arviointimenetelmiä ovat kauppa-arvomenetelmä, tuottoarvomenetelmä ja jälleenhankinta-arvomenetelmä. Kiinteistörahastojen arvot saadaan kohderahastoilta kunkin kohderahaston sääntöjen määrittelеminä ajankohtina ja sääntöjen määrittelemän standardin mukaisena. Arvostukset perustuvat pääsääntöisesti kohderahastojen yksittäisten kiinteistökohteiden yhteenlaskettuihin arvoihin lisättynä kohderahaston nettovarallisuudella. Yksittäisten kohteiden arvot perustuvat pääsääntöisesti ulkopuolisten riippumattomien auktorisoitujen arvioitsijoiden laatimiin arviokirjoihin,

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Erittely rahoitusvaroista ja rahoitusveloista

Rahoitusvarat, milj. €	Käypään arvoon tulos-vaikutteisesti kirjattavat	Johdannais-sopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
Avaava tase 1.1.2024	**829**	**98**	**727**	**1 655**
Tuloslaskelman nettotuotot	-39	-2		**-41**
Hankinnat	51			**51**
Myynnit	-138			**-138**
Lyhennykset	-38			**-38**
Siirrot tasoon 3	52		174	**226**
Siirrot tasosta 3	0		-296	**-296**
Päättävä tase 31.12.2024	**717**	**96**	**606**	**1 419**

Rahoitusvarat, milj. €	Käypään arvoon tulos-vaikutteisesti kirjattavat	Johdannais-sopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
Avaava tase 1.1.2023	**810**	**77**	**801**	**1 688**
Tuloslaskelman nettotuotot	-74	21		**-53**
Hankinnat	151			**151**
Myynnit	-51			**-51**
Lyhennykset	-82			**-82**
Siirrot tasoon 3	28		229	**257**
Siirrot tasosta 3	-3		-294	**-297**
Päättävä tase 31.12.2023	**778**	**98**	**735**	**1 611**

Rahoitusvelat, milj. €	Käypään arvoon tulos-vaikutteisesti kirjattavat	Johdannais-sopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2024	2 210	91	**2 302**
Tuloslaskelman nettotuotot	97	-17	**80**
Liikkeeseen laskut	714		**714**
Erääntymiset ja takaisinostot	-1 010		**-1 010**
Muut muutokset	-58		**-58**
Päättävä tase 31.12.2024	**1 954**	**74**	**2 029**

Oikaistu

Rahoitusvelat, milj. €	Käypään arvoon tulos-vaikutteisesti kirjattavat	Johdannais-sopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2023	1 190	94	**1 284**
Tuloslaskelman nettotuotot	52	-2	**50**
Liikkeeseen laskut	1 355		**1 355**
Erääntymiset ja takaisinostot	-421		**-421**
Muut muutokset	34		**34**
Päättävä tase 31.12.2023	**2 210**	**91**	**2 302**

Erittely nettotuotoista tuloslaskelmaerittäin 31.12.2024

Milj. €	Korkokate	Sijoitus-toiminnan nettotuotot	Laaja tulos-laskelma/ Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoista ja veloista
Nettotuotot yhteensä		-120		-120

Erittely nettotuotoista tuloslaskelmaerittäin 31.12.2023

Milj. €	Korkokate	Sijoitus-toiminnan nettotuotot	Laaja tulos-laskelma/ Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoista ja veloista
Nettotuotot yhteensä	-21	-82		-103

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tulosvaikutusta avoimesta markkinariskistä ei synny. Tason 3 johdannaiset liittyvät OP Yrityspankin liikkeeseen laskemiin strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketyn johdannaisen arvonkehityksen perusteella. Näiden kytkettyjen johdannaisten arvonmuutosta ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa. Lisäksi tasolle 3 on luokiteltu pitkän maturiteetin johdannaisia, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan.

Arvostustekijöiden muutokset

Arvostusmenetelmissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2024 aikana.

Herkkyysanalyysi epävarmuutta sisältävistä laskentaparametreista 31.12.2024

Instrumenttityyppi, milj. €	Saamiset	Velat	Nettosaldo	Vaikutus tuloslaskelmaan	Jokseenkin mahdollinen käyvän arvon muutos (%)
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat					
Joukkolainasijoitukset	27		27	3	10,0
Epälikvidit sijoitukset	139		139	21	15,0
Pääomarahastot*	462		462	46	10,0
Kiinteistöpääomarahastot***	89		89	18	20,0
Johdannaiset					
Indeksilainojen suojat ja strukturoidut johdannaiset sekä pitkän maturiteetin johdannaiset**	96	-74	22	2	11,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat					
Joukkolainasijoitukset	606		606	61	10,0
Sijoituskiinteistöt					
Sijoituskiinteistöt***	500		500	100	20,0

* Pääomarahastojen arvo riippuu pääasiassa kohdeyritysten tuloskehityksestä ja vastaavien listattujen yhtiöiden PE-kertoimista. Pääomarahastojen käyvän arvon kehitystä seurataan Total Value per Pid-in (TVPI) -kertoimella, joka on muuttunut keskimäärin 10 %.

** Stressiskenaarioiden "osakkeiden volatiliteetti" (30 prosenttia), "osakkeiden osingot" (30 prosenttia) ja "luottoriskipreemiot" (30 prosenttia) sekä merkittävien korrelaatiomuutosten yhteenlaskettu arvonmuutos.

*** Kiinteistöpääomarahastojen ja sijoituskiinteistöjen arvostuksessa käytetään pääsääntöisesti tuottoarvomenetelmää, jonka pääkomponentit ovat tuottovaade ja nettovuokrataso. Tuottovaateen muutos +/- 1 %-yksiköllä johtaa keskimäärin noin 20 %:n muutokseen käyvässä arvossa.

Herkkyysanalyysi epävarmuutta sisältävistä laskentaparametreista 31.12.2023

Instrumenttityyppi, milj. €	Saamiset	Velat	Nettosaldo	Vaikutus tuloslaskelmaan	Jokseenkin mahdollinen käyvän arvon muutos (%)
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat					
Joukkolainasijoitukset	50		50	5	10,0
Epälikvidit sijoitukset	171		171	26	15,0
Pääomarahastot*	461		461	46	10,0
Kiinteistöpääomarahastot***	147		147	29	20,0
Johdannaiset					
Indeksilainojen suojat ja strukturoidut johdannaiset sekä pitkän maturiteetin johdannaiset**	98	-91	7	1	11,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat					
Joukkolainasijoitukset	727		727	73	10,0
Sijoituskiinteistöt					
Sijoituskiinteistöt***	527		527	105	20,0

* Pääomarahastojen arvo riippuu pääasiassa kohdeyritysten tuloskehityksestä ja vastaavien listattujen yhtiöiden voittokertoimista (price/earnings). Pääomarahastojen käyvän arvon kehitystä seurataan Total Value to Paid-in Capital (TVPI) -kertoimella, joka on muuttunut keskimäärin 10 prosenttia.

** Stressiskenaarioiden "osakkeiden volatiliteetti" (30 prosenttia), "osakkeiden osingot" (30 prosenttia) ja "luottoriskipreemiot" (30 prosenttia) sekä merkittävien korrelaatiomuutosten yhteenlaskettu arvonmuutos.

*** Kiinteistöpääomarahastojen ja sijoituskiinteistöjen arvostuksessa käytetään pääsääntöisesti tuottoarvomenetelmää, jonka pääkomponentit ovat tuottovaade ja nettovuokrataso. Tuottovaateen muutos +/- 1 prosenttiyksiköllä johtaa keskimäärin noin 20 prosentin muutokseen käyvässä arvossa.

Liite 40. Ehdolliset velat ja varat

Laatimisperiaatteet

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta OP Ryhmän määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti.

OP Ryhmään kuuluvat vakuutusyhtiöt merkitsevät vakuutussopimuksia poolien kautta. Poolin jäsenet ovat ensisijaisesti vastuussa omasta suhteellisesta osuudestaan. Osuudet perustuvat sopimuksiin, jotka vahvistetaan vuosittain. Eräissä pooleissa poolin jäsenet vastaavat maksukyvyttömän poolijäsenen velvoitteista omien osuuksiensa suhteessa. Vakuutusyhtiöt kirjaavat yhteisvastuun kautta tulevat vastuut ja saamiset, mikäli yhteisvastuun realisoituminen on todennäköistä. Kuitenkin, näiden erien realisoituminen katsotaan erittäin epätodennäköiseksi.

Liite 41. Rahoitusvarat ja -velat, jotka on vähennetty toisistaan tai joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely

Laatimisperiaatteet

Nettoutus

Taseessa nettoutetaan sellaiset rahoitusvarat ja -velat, joissa OP Ryhmällä on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa, ja se aikoo toteuttaa suoritukset nettomääräisesti.

Rahoitusvarat				Rahoitusvarojen määrät, joita ei ole netotettu taseessa		
31.12.2024, milj. €	Rahoitus-varojen brutto-määrä	Rahoitusvelkojen bruttomäärä, joka on vähennetty rahoitusvaroista *	Taseessa esitettävä nettomäärä	Johdannais-yleissopimukset**	Saadut vakuudet	Nettomäärä
Johdannaiset	2 498		2 498	-1 326	-990	183
31.12.2023, milj. €						
Johdannaiset	5 046	-1 644	3 401	-1 964	-1 131	306

Rahoitusvelat				Rahoitusvelkojen määrät, joita ei ole netotettu taseessa		
31.12.2024, milj. €	Rahoitus-velkojen brutto-määrä	Rahoitusvarojen bruttomäärä, joka on vähennetty rahoitusveloista	Taseessa esitettävä nettomäärä	Johdannais-yleissopimukset*	Annetut vakuudet	Nettomäärä
Johdannaiset	2 325		2 325	-1 326	-366	633
31.12.2023, milj. €						
Johdannaiset	4 358	-1 088	3 271	-1 964	-308	999

* Vuoden 2024 lopussa kaikki keskusvastapuoliselvitettävät johdannaiset selvitetään STM-selvitystavan mukaisesti. Shekkitilille sisältyy johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen käteisvaroja yhteensä 0 (-116) miljoonaa euroa.

** OP Ryhmän käytäntönä on solmia johdannaisyleissopimukset kaikkien johdannaisvastapuolien kanssa.

OTC-johdannaisten keskusvastapuoliselvitys

Finanssivastapuolten kanssa solmitut standardiehtoiset OTC-johdannaiskaupat selvitetään London Clearing House:n kanssa EMIR-asetuksen (EU 648/2012) mukaisesti. Toimintamallissa johdannaisten vastapuoleksi muuttuu päivittäisen selvitysprosessin päätteeksi keskusvastapuoli, jonka kanssa netotetaan johdannaisten päiväkohtaiset maksut. Lisäksi päivittäin joko maksetaan tai saadaan vakuus, joka vastaa avointen sopimusten käypien arvojen muutosta (variation margin), joka selvitystavasta johtuen käsitellään lopullisena suorituksena.

Muut kahdenvälisesti selvitettävät OTC-johdannaiset

OP Ryhmän ja muiden asiakkaiden välisiin johdannaiskauppoihin sekä sellaisiin johdannaiskauppoihin, joita asetuksen mukainen keskusvastapuoliselvitys ei koske, sovelletaan joko ISDA:n, OP Ryhmän omaa tai Finanssiala ry:n johdannaisyleissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

Riskienhallinnan laatimisperiaatteet ja liitetiedot

Merkittävät riskit: yleiskatsaus

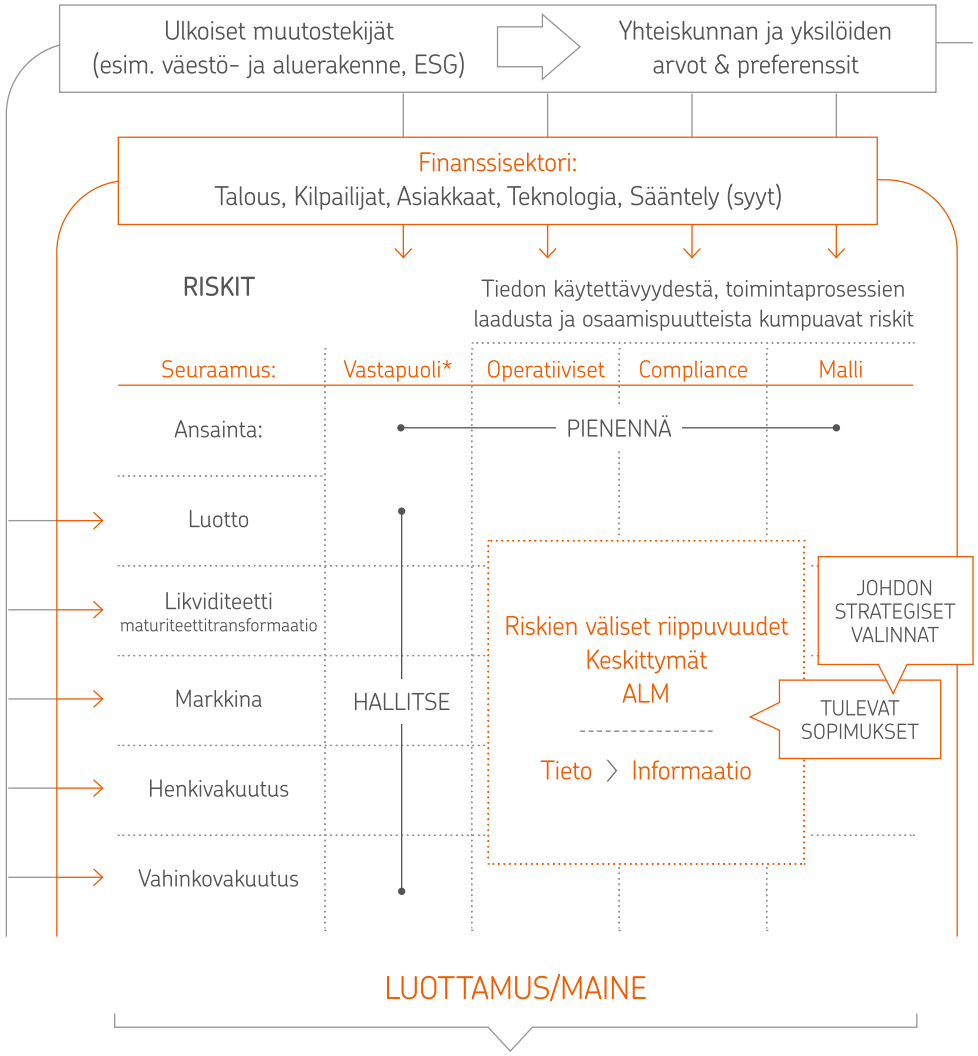
OP Ryhmän riskinoton ja riskienhallinnan periaatteet laaditaan kaikkia toimintoja koskeviksi, ja OP Ryhmän riskienhallinnan strategisen tason periaatteita tarkennetaan ansaintalogiikoittain (tuote- ja palvelukokonaisuuksittain). Ansaintalogiikkakohtaisia kokonaisuuksia muodostettaessa lähtökohtia ovat asiakkaille tarjottavat palvelut, palvelujen tuottamisessa ja toiminnan analysoinnissa ja raportoinnissa tarvittavat prosessit sekä se, mitä riskejä OP Ryhmälle näiden palvelujen tarjoamisesta aiheutuu.

OP Ryhmän liiketoiminnan ja toimialan ominaispiirteiden vuoksi riskeillä on kaksi toisistaan poikkeavaa perusperiaatetta: OP Ryhmä voi hankkia ansaintaa riskeillä (ansaintariskit) tai riskit voivat olla seurausta jostakin (seuraamusriskit). Ansaintariskien tarkastelu edellyttää OP Ryhmän kriittisten menestystekijöiden tarkastelua liiketoiminnan kannalta. Täten ansaintariskien lähteitä ja hallintaa ryhmitellään merkittävien riskien tarkemmissa kuvauksissa ansaintalogiikoittain lukuun ottamatta ryhmätasoisia riskejä, jotka koskevat kaikkia ansaintalogiikoita. Suurin osa seuraamusriskeistä on ryhmätasoisia, ja keskeisenä tarkastelun kohteena on riskin mahdollisen toteutumisen negatiivisten vaikutusten pienentäminen.

Alla olevassa kuvassa esitetään yhteenvetona OP Ryhmän merkittävät riskit ja niiden lähteet. Kuvan keskellä olevassa taulukossa esitetään ulkokehillä harmaalla ja oranssilla merkittävien riskien lähteet ja juurisyyt. Kuvan reunoilla on kuvattu riskien mahdollisen toteutumisen negatiivinen vaikutus OP Ryhmän luottamukseen ja maineeseen.

Kuvan taulukossa on keskeistä huomata seuraavaa:

- Ansaintariskien ottamisella voidaan saada aikaan seuraamusriskejä OP Ryhmän ulkoisten riskien lähteiden ja syiden lisäksi.
- Ansainta- ja seuraamusriskien yhteisvaikutuksesta voi syntyä uusia ryhmätasoisia riskejä muun muassa riskien välisten keskittymien ja riippuvuuksien vuoksi.
- Ansainta- ja seuraamusriskien erilaisten tarkoitusten vuoksi ansaintariskejä pyritään ensi sijassa hallitsemaan, kun taas seuraamusriskejä pyritään ensi sijassa pienentämään.

* Finanssisopimuksen vastapuoli tai palvelusopimuksen toimittaja

OP Ryhmän ansaintalogiikkakokonaisuudet ovat Pankkitoiminta taseen kautta, Pankkitoiminta – Markets ja Pankkitoiminta – Varallisuudenhoito. Pankkitoiminta taseen kautta -ansaintalogiikka jaetaan edelleen liiketoimintasegmenttijaottelun mukaisesti Yrityspankki-segmenttiin, Osuuspankit-segmenttiin sekä Group Treasury -toimintaan, joka OP Ryhmän segmenttijaottelussa sisältyy muuhun toimintaan. Henki- ja Vahinkovakuutus-ansaintalogiikat kuuluvat Vakuutus-segmenttiin.

OP Ryhmän riskienhallinta ja sääntelynmukaisuuden varmistaminen (compliance) perustuvat kolmen puolustuslinjan periaatteelle. Ensimmäisen puolustuslinjan muodostavat liiketoiminnot, toisen puolustuslinjan liiketoiminnoista riippumattomat varmentavat riskienhallinta- ja compliance-toiminnot sekä kolmannen puolustuslinjan muista puolustuslinjoista riippumaton Sisäinen tarkastus. Jokaisella puolustuslinjalla on oma roolinsa riskienhallintaprosessin tehokkaassa toteuttamisessa.

OP Ryhmässä riskienhallinnan ensimmäisen ja toisen puolustuslinjan yhteistyö on jatkuvaa. Näin varmistetaan, että käytössä on etukäteen kaikki tarvittava osaaminen toiminnan kehittämiseksi ja hallinnaksi. Puolustuslinjat rakentavat yhdessä riskienhallintaprosessin, jossa on otettu huomioon OP Ryhmän toiminnan erityispiirteet. Ensimmäisen ja toisen puolustuslinjan vastuut on selkeästi jaettu.

- Liiketoiminnot toteuttavat OP Ryhmän strategiaa ja vastaavat toimintansa suunnittelusta, tehokkaasta sekä laadukkaasta toimeenpanosta ja sisäisestä valvonnasta. Vain liiketoiminta tekee liiketoimintapäätöksiä ja vastaa asiakaspalvelun laadusta, toimintansa jatkuvuudesta sekä tuloksestaan ja riskeistään. Liiketoiminnot raportoivat liiketoimintaa koskevat riskit osana päivittäistä toimintaansa.
- Toinen puolustuslinja valmistelee ryhmän johdon päätettäväksi riskienhallintakehikon, jonka asettamissa puitteissa ensimmäinen puolustuslinja ottaa riskejä ja hallitsee päivittäiseen liiketoimintaansa liittyviä riskejä. Toinen puolustuslinja tukee ensimmäistä puolustuslinjaa konsultoimalla ja rakentavasti haastamalla etenkin omaan erityisosaamiseensa kuuluvissa asioissa. Toinen puolustuslinja myös valvoo sääntelyn ja OP Ryhmän ohjekehikon noudattamista ja tekee riippumatonta analyysia tuloksen, riskien ja puskureina toimivien pääoman ja likviditeetin tasapainosta sekä toiminnan jatkuvuuden turvaamisesta myös häiriötilanteissa. Riskienhallintatoiminto myös arvioi, ovatko liiketoimintojen strategiset tavoitteet ja valinnat linjassa johdon määrittelemän riskinottohalun sekä muiden riskinoton ja riskienhallinnan periaatteiden kanssa.
- Kolmantena puolustuslinjana toimii muista puolustuslinjoista riippumaton Sisäinen tarkastus.

Merkittävät riskit: lähteet ja hallinta

Merkittävien riskien määritelmät ja lähteet

Alla on kuvattu yhteenvetona OP Ryhmän merkittävien riskien määritelmät ja lähteet.

Luottoriskit	Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitusinstrumentin sopimusosapuoli ei pysty täyttämään sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan ja aiheuttaa täten toiselle osapuolelle taloudellisen tappion.
Likviditeettiriskit	Likviditeettiriski on riski siitä, että maksuvalmiuden taso tai rahoituksen saatavuus vaikeuttaa strategian mukaisen liiketoiminnan toteuttamista. Likviditeettiriski aiheutuu sisään tulevien ja ulos maksettavien kassavirtojen ajoituksen ja/tai määrien epätasapainosta. Likviditeettiriskeihin sisältyvät keskittymäriski, markkinoiden likvidiysriski ja jälleenrahoitusriski. Keskittymäriski aiheutuu rahoituksen ajallisesta sekä vastapuoli- tai instrumenttikohtaisesta keskittymisestä. Markkinoiden likvidiysriski on riski siitä, että markkinatransaktiota ei saada toteutettua halutussa ajassa ja/tai arvioituun hintaan tai pankin omistuksessa olevien likvidien varojen määrä pienenee. Jälleenrahoitusriski tarkoittaa riskiä siitä, että rahoitusta ei markkinoilta saada uusittua.
Taseen rakenteellinen korkoriski	Riski koron muutosten vaikutuksista pankkitoiminnan vuotuiseen korkokatteeseen sekä vakuutusyhtiön tulokseen (IFRS 17) ja vakavaraisuuteen. Pankkitoiminnassa rahoitustaseen muodostavat ei-kaupankäynnin kohteena olevat asiakassopimukset (luotot ja talletukset), markkinaehtoinen varainhankinta, oma pääoma, likviditeettireservi (korkosijoitukset ja käteinen) sekä korkojohdannaiset (riskien ja likviditeetin tasapainotuserät). Vakuutusyhtiöissä korkotaseen muodostavat vakuutussopimusvelka, korkoherkät sijoitukset sekä korkoriskin hallinnassa käytetyt korkojohdannaiset.
Muut markkinariskit	Muilla markkinariskeillä tarkoitetaan sopimuksen arvoon tai sopimuksen ansaintaan kohdistuvaa epäedullista muutosta, joka aiheutuu rahoitusmarkkinoilla havaittavien hintojen muutoksista. Markkinariskeihin kuuluvat taseen ja taseen ulkopuolisten erien korko-, valuutta-, volatiliteetti-, luottospread-, osake-, kiinteistöriski ja mahdolliset muut hintariskit.
Vahinkovakuutusriskit	Vahinkovakuutusriskit muodostuvat vahinko- ja varausriskeistä. Vahinkoriski syntyy siitä, että vahinkoja tapahtuu keskimääräistä enemmän tai ne ovat poikkeuksellisen suuria. Varausriski syntyy siitä, että jo tapahtuneiden vahinkojen korvausmenot ovat suuremmat kuin on ennakoitu tai maksusuoritusten ajoitus poikkeaa ennakoidusta.
Henkivakuutusriskit	Henkivakuutusriskit muodostuvat biometrisistä riskeistä sekä kustannus- ja asiakaskäyttäytymisriskeistä. Biometrinen riski syntyy siitä, että ennusteet vakuutettujen eliniästä poikkeavat elämänvarariskiä sisältävissä vakuutustuotteissa tai ennusteet vakuutettujen kuolevuudesta (esimerkiksi katastrofin aiheuttama kuolevuuden ennustamaton kasvu) poikkeavat kuolemanvarariskiä sisältävissä tuotteissa. Biometristä riskiä syntyy myös siitä, että ennusteet vakuutettujen työkyvyttömyyden alkavuudesta poikkeavat työkyvyttömyysriskiä sisältävissä tuotteissa, mutta OP-Henkivakuutuksessa edellä mainittu työkyvyttömyysriski on hyvin pieni.
Vastapuoliriskit	Vastapuoliriskillä tarkoitetaan mahdollisuutta, että johdannaissopimuksen, repo-sopimuksen, kaupankäynnin tai jälleenvakuutussopimuksen sopimuskumppani ei täytä taloudellisia velvoitteitaan ja vastaavan sopimuksen uudelleen hankinnasta aiheutuu riski kustannusten kasvusta. Vastapuoliriskin erityispiirre on riskin määrän muuttuminen sopimuksen markkina-arvon mukana, minkä seurauksena riski voi myös kasvaa sopimuksen solmimisen jälkeen.
Operatiiviset riskit	Operatiivista riskiä aiheutuu kaikesta liiketoiminnasta, ja se voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. OP Ryhmässä operatiivisiin riskeihin kuuluvat myös ICT- ja turvallisuusriskit. Tietopääomaan liittyvillä operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan mahdollista tappiota, maineen menetystä tai toiminnan heikentymistä aiheutuen tietoon ja siitä johdettuun informaatioon kohdistuvasta epävarmuudesta päätöksenteossa, johtamisessa ja raportoinnissa.
Compliance-riskit	Sääntelyn ja ohjeistusten noudattamattomuuteen liittyvät riskit

Malliriskit	Malliriskillä tarkoitetaan sitä, että ilmiötä tai käyttäytymistä kuvamaan rakennettu malli ei kuvaa ilmiötä tai käyttäytymistä tarkoitukseen sopivasti. Malliriskistä voi seurata taloudellisia tappiota tai maineen menetystä aiheutuen sellaisista mallien tulosten perusteella tehdyistä päätöksistä, joissa syynä on mallien kehittämisen, täytäntöönpanon tai käytön virheet. Malliriskien hallinnassa mallilla tarkoitetaan menetelmää, jolla jokin tietty ilmiö tai käyttäytyminen pyritään kuvaamaan, kvantifioimaan tai simuloimaan. Malli muuntaa lähtötiedot matematiikan, tilastotieteen tai asiantuntija-arvion pohjalta liiketoimintapäätöksiä ohjaavaksi tai taloudellista riskiasemaa koskevaksi kvantitatiiviseksi tai kvalitatiiviseksi tiedoksi. Mallien lähtötiedot/syötteet voivat olla luonteeltaan kvantitatiivista ja/tai kvalitatiivista tai perustua asiantuntija-arvioon.
Maineriskit	Riski maineen tai luottamuksen heikkenemisestä, joka on ensiasiassa seurausta jonkin yksittäisen riskin tai usean riskin samanaikaisesta toteutumisesta tai johtuu muusta negatiivisesta julkisuudesta.
Keskittymäriskit	Riskit, joita voi syntyä liiketoiminnan liiallisesta keskittymisestä yksittäisille asiakkaille, tuotteille, toimialoille, maturiteettijaksoille tai maantieteellisille alueille. Keskittymäriski voi syntyä myös palveluntarjoajien tai prosessien muodostamista keskittymistä.
Tulevan liiketoiminnan riskit	Riski siitä, millä ehdoin ja volyymein solmitaan uusia joko nykyisenkaltaisia tai kokonaan uudenlaisia sopimuksia. Tähän sisältyy myös riski, joka syntyy puutteellisesta sisäisestä reagoinnista ja joustamattomuudesta liiketoiminta- ja kilpailuympäristössä tai asiakkaiden arvoissa ja teknologiassa tapahtuneisiin muutoksiin.

Tulevan liiketoiminnan riskejä ei käsitellä omana kokonaisuutenaan, koska ne voivat ilmetä eri merkittävien riskien muodossa ja ilmenevät eri riskilajien yhteydessä.

Asiakaskäyttäytymisriski voi toteutua useassa eri riskilajissa (asiakkaiden käyttäytymisen muutoksen vaikutus esimerkiksi vakuutussopimusten arvoon, talletusten määrään tai sopimusten ennenaikaisiin takaisinmaksuihin).

Jäännösriski on jäljelle jäävä riski, jota ei voida tai haluta poistaa tai jää jäljelle mahdollisten riskinpienennystoimenpiteiden jälkeen. Jäännösriski-sanaa voidaan pitää synonyymina riskille. Jäännösriski ei siten ole rinnasteinen käsite yllä luetuille merkittäville riskeille, vaan jäännösriskin voidaan katsoa koskevan mitä tahansa yllä lueteltua merkittävää riskiä.

Toimintaympäristön muutostekijät, kuten teknologinen kehitys tai ilmastonmuutos ja muut kestävyys- eli ESG-tekijät (ESG: Environmental, Social, Governance; ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa) vaikuttavat asiakkaiden ja muun yhteiskunnan tarpeisiin ja preferensseihin. ESG-tekijät ovat ulkoisia megatrendejä eli esimerkkejä OP Ryhmän riskikartan juurisyistä. Riskien tunnistamisprosessissa nämä määritellään eri riskilajeihin vaikuttavina muutostekijöinä eikä erillisinä riskeinä.

Ilmastonmuutos ja ympäristön tilan heikkeneminen aikaansaavat fyysisiä riskitekijöitä:

- Akuutteja riskitekijöitä ovat sään ääri-ilmiöihin, kuten kuivuuteen, tulviin ja myrskyihin liittyvät tapahtumat tai esimerkiksi yksittäinen ympäristöonnettomuus.
- Pitkävaikutteiset muutokset etenevät hitaammin: esimerkiksi ilmaston lämpeneminen, merenpinnan nousu, luonnon monimuotoisuuden väheneminen, vesistöjen ja maaperän saastuminen, elinympäristöjen tuhoutuminen.

Siirtyminen kohti vähähiilisempää ja ympäristön kannalta kestävämpää taloutta tuo mukanaan suoria ja välillisiä vaikutuksia. Näitä ovat esimerkiksi ilmasto- tai ympäristöpoliittiset päätökset, tekniikan kehitys, markkinoiden luottamus ja asiakkaiden valinnoissa tapahtuvat muutokset.

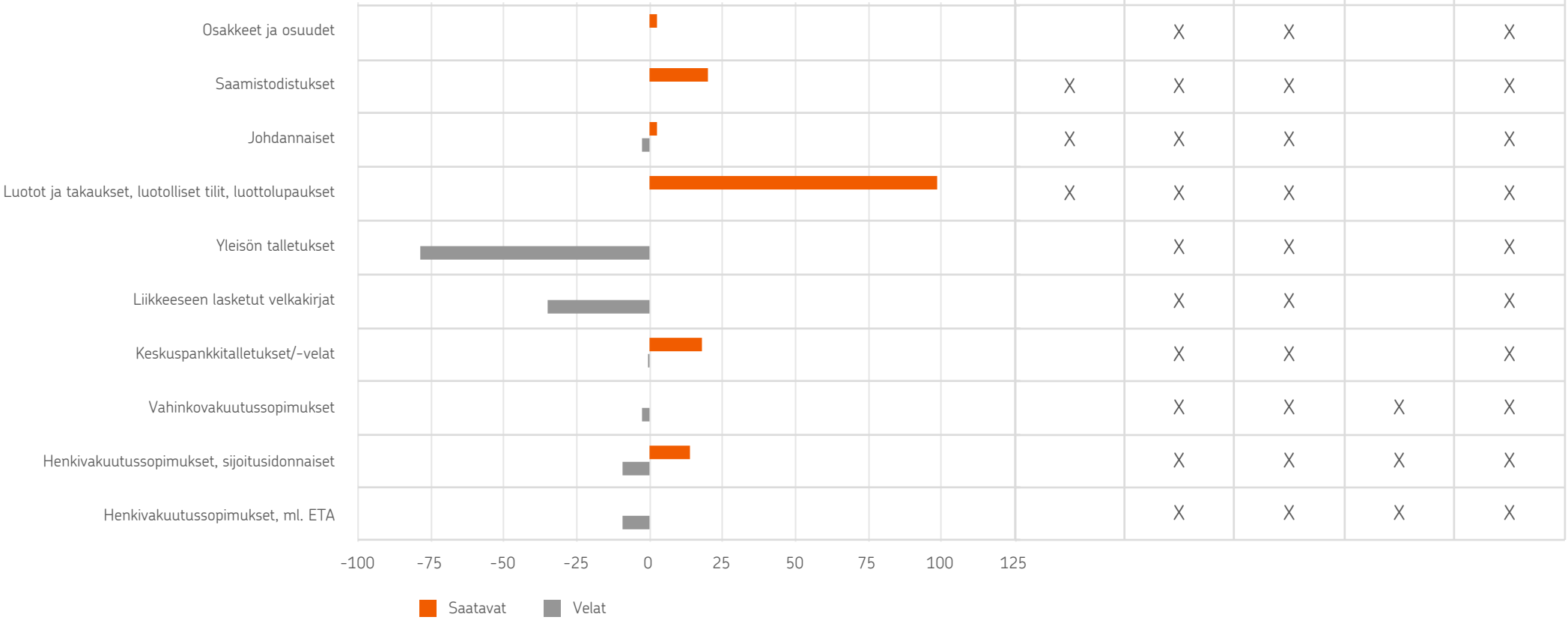
Fyysiset ja siirtymäriskitekijät vaikuttavat OP Ryhmän liiketoimintaan ja taloudelliseen menestykseen erityisesti asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kautta. Realisoituessaan riskit voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomitukseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla.

Keskeiset instrumentit ja riskilajit

Alla oleva kaavio kuvaa keskeisiin rahoitusinstrumentteihin liittyvät riskilajit sekä havainnollistaa riskilajien merkittävyyttä kunkin rahoitusinstrumentin tasearvojen (31.12.2024) avulla.

Keskeiset instrumentit, niihin liittyvät riskilajit ja instrumenttien tasearvot

mrd. €

	Luottoriski	Markkina-riski	Opera-tiiviset riskit	Vakuutus-riski	Likvidi-teetti riski
Osakkeet ja osuudet		X	X		X
Saamistodistukset	X	X	X		X
Johdannaiset	X	X	X		X
Luotot ja takaukset, luotolliset tilit, luottolupaukset	X	X	X		X
Yleisön talletukset		X	X		X
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		X	X		X
Keskuspankkitalletukset/-velat		X	X		X
Vahinkovakuutussopimukset		X	X	X	X
Henkivakuutussopimukset, sijoitusidonnaiset		X	X	X	X
Henkivakuutussopimukset, ml. ETA		X	X	X	X

Pankkitoiminnan riskiasema

Pankkitoiminnan riskit

Luottoriskit
Pankkitoiminnan asiakassuhteisen liiketoiminnan luottoriski syntyy pääosin suomalaisen asiakaskunnan kanssa sovituista kahdenvälisistä velkakirjaluotoista. Lähtökohtaisesti nämä luotot eivät ole ehdoiltaan eteenpäin myytäviä. Saamisten maturiteetit vaihtelevat lyhyistä limiittipohjaisista tuotteista pidempiin velkakirjaluotoihin, mutta taseessa jälkimmäisten määrä dominoi. Henkilöasiakkaiden keskimaturiteettia selittää asuntoluotot ja yrityksillä maturiteetiltaan 3–7 vuoden mittaiset velkakirjaluotot. OP Ryhmän liiketoimintamalliin ei kuulu näiden saamisten luottoriskin siirto markkinoiden kannettavaksi yksittäin tai portfoliona. Henkilöasiakkaat voivat lyhentää vaihtuvakorkoisia lainojaan lyhennysohjelmaa nopeammin. Menestyvät yritykset vastaavasti käyttävät usein neuvotteluvoimaansa uudelleenrahoittamalla vaihtuvakorkoiset lainansa ennenaikaisesti, kun lainaa on saatavissa nykyistä lainaa matalammalla luottomarginaalilla. Luottokelpoisuudeltaan vahvistuneiden velallisten saamiskanta supistuu näin nopeammin kuin luottoriskiltään heikentyneiden velallisten kanta.

Yllä mainitut lähtökohdat edellyttävät, että OP Ryhmän on yleisesti onnistuttava:

- ohjaamaan koko salkun rakennetta proaktiivisesti niin, että salkussa on kulloinkin ylipaino sellaisista riskiltään homogeenisistä asiakasjoukoista (“portfoliosegmentti”), jotka menestyvät tulevaisuuden toimintaympäristössä,
- valitsemaan asiakaspopulaatiosta kilpailijoita paremmin luottokelpoisuuttaan parantavat/säilyttävät asiakkaat ja pitämään näistä asiakkaista ja heidän luotoistaan kiinni alkuperäisillä, riskiperusteisesti asetetuilla ehdoilla. Vastaavasti luottokelpoisuudeltaan heikentyvien asiakkaiden kulloistenkin luottojen hinnoittelua on kyettävä sopeuttamaan kasvanutta riskiä vastaavasti.

Onnistuakseen riskienhallinnassa, on toimivalla johdolla oltava ylivertainen ja jatkuvasti päivittyvä tieto yksittäisistä asiakaskokonaisuuksista, asiakaskokonaisuuksien kulloisestakin taloudellisesta tilanteesta ja sitä selittävistä tekijöistä sekä eritoten siitä, miten nämä selittävät tekijät muuttuvat tulevaisuudessa toimintaympäristön eri skenaarioissa. Lisäksi toimivan johdon on tunnistettava yksinäisten toimijoiden keskinäisriippuvuudet ja arvioitava asiakaskokonaisuuksien maksukykyä ennustettujen vapaiden kassavirtojen sekä niiden epävarmuuden pohjalta. Arvio vaatii kattavaa, jatkuvasti päivittyvää tietoa asiakkaista, asiakkaiden ”taseesta” ja nykyisten sopimusten hoidosta sekä kykyä tuottaa analyyseja päätöksenteon tueksi.

Luottoriskienhallinnan strategia vaiheittain
Riskinottohalun mukaisen luottoriskienhallinnan järjestämiseksi toimivan johdon on määriteltävä, kuvattava ja prosesseissa toteutettava seuraavat asiat:

- **Yhtäläinen kuva prosesseista –** Kaiken tekemisen lähtökohtana on oltava yhteinen näkemys asiakkaan rahoitusprosessin ja siihen liittyvän luottoriskinhallintaprosessin vaiheista sekä näiden vaiheiden välisistä riippuvuuksista. Prosessi muodostaa kokonaisuuden: sen vaiheittaiset tekemiset ja niiden lopputulemat sekä vaiheiden tarvitsema ja tuottama data on määriteltävä. Luottoriskinhallinnan periaatteita sovelletaan myös Yrityspankin joukkovelkakirjalainasalkun hallinnassa.
- **Selkeä kuva homogeenisistä joukoista –** Luottoriskiltään homogeeniset asiakas- ja/tai transaktiojoukot (portfoliosegmentointi) on määriteltävä velallisen tulonlähteiden ja vakuustyypin perusteella. Lainojen lyhennys ja/tai velkojen jälleenrahoitus perustuvat velallisen kykyyn tuottaa vapaita kassavirtoja, joten niiden tuloksen lähde on segmentoinnin ensisijainen kriteeri ja segmentointia on tarkennettava vakuustyypillä. Mikäli tarkennusta ei tehdä, se on perusteltava. Sopimuksen juridisia ehtoja ei käytetä luottoriskisegmentoinnin perusteena, mutta asiakasta neuvottaessa ja luottoriskin suuruutta arvioitaessa nämä tiedot on huomioitava.
- **Luottoriskin hallinta –** Portfoliosegmenteille on määritettävä yhtäläiset asiakashallinnan ja sopimuskäsittelyn toimintatavat sekä analysointi- ja mittaustavat, joita määriteltäessä on huomioitava luottoriskin suuruuteen (PD, LGD, EAD) vaikuttavat sopimuksen juridiset ehdot. Kun riskiparametreja arvioidaan portfoliotasolla, on muun muassa maksukyvyttömyyden todennäköisyyden ja vakuuden arvon riippuvuudet on huomioitava. Näitä yhtäläisesti määriteltyjä toimintatapoja noudatetaan systemaattisesti rahoitusprosessin eri vaiheissa. Tämä portfoliosegmenttikohtainen toimintatapojen joukko eli luottoluokittelujärjestelmä on asetettava lähtökohdaksi toiminnalle ja sen kehittämiselle.

- **Tietotarpeiden määrittely –** Portfoliokohtaisissa luottoluokittelujärjestelmissä voidaan noudattaa samoja systemaattisia toimintatapoja, mutta ne eroavat toisistaan niissä tarvittavan tiedon osalta. Jokaisen portfoliosegmentin osalta on määriteltävä rahoitus- ja luottoriskienhallintaprosessien eri vaiheiden toteuttamiseen vaadittavat tiedot. Mahdolliset puutteet tietojen saatavuudessa ja käytettävyydessä tulee raportoida johdolle sekä tiedon omistajalle.
- **Prosessit ja ohjeistus –** Asiakkaiden rahoituspalveluprosessit ja niihin liittyvät asiakaskohtaiset luottoriskienhallintaprosessit on rakennettava edellä mainitut asiat huomioon ottaen ja niin, että tarvittavat lähtötiedot saadaan kerättyä asiakasprosesseista ja ulkoisista lähteistä ja että prosessin vaiheiden tuottamat laskennalliset tiedot saadaan myös muiden vaiheiden käyttöön.

Asiakassuhteisen luottoriskienhallinnan vaiheet

Asiakkaan perustietojen ylläpito – Juridisista asiakaskokonaisuuksista on kirjattava asiakaskokonaisuuden määräytymisperusteet sekä ylläpidettävä ajantasaisia asiakkaan perustietoja niin, että ne ovat käytettävissä laadukkaan ja tehokkaan riskienhallinnan toteuttamiseksi.

Asiakkaan ja vakuuden jatkuva profilointi – siakkaan liiketoiminnan ansaintalogiikka ja liiketoiminnan nykytila sekä vakuudeksi annettavan omaisuuden nykyinen realisointiarvo on selvitettävä. Lisäksi on kerättävä tiedot, joiden avulla arvioidaan asiakkaan taloudellista menestystä sekä vakuuden arvon kehittymistä erilaisissa skenaarioissa. Asiakkaan analysointi tehdään aina asiakassuhteen alussa ja asiakkaan tilanteen muuttuessa. Toimivan johdon on järjestettävä vähintään seuraavat asiat:

- Asiakaskokonaisuuksien tilinpäätös- ja tasetietoja on päivitettävä ja historiatiedot on pidettävä yllä. Asiakkaasta tulee tuottaa kvantitatiivinen arvosana ja vakuudelle realisointiarvo tilanteessa, jossa velallisasiakas on maksukyvytön ja tietoja on päivitettävä.
- Asiakkaan ansaintalogiikka sekä tuleviin vapaisiin kassavirtoihin ja omaisuuserien arvoihin vaikuttavat tekijät on ymmärrettävä perusteellisesti. Asiakkaan altistuminen markkinoiden eri hintariskeille, liittyivätpä ne sitten tuotannontekijöihin, finanssieriin tai lopputuotteisiin, on selvitettävä. Tilinpäätöstietoja tulee analysoida tarkasti, jotta ymmärretään asiakkaan tuloksen ja tasearvojen riippuvuudet muun muassa yksittäisistä tuotealueista tai omista asiakkaista, toimittajista, markkina-alueista, ja kyetään siten tunnistamaan tosiasialliset asiakaskokonaisuudet.
- Taloudellisen kestävyyden arviointi edellyttää muun muassa ilmastoliitännäisten tekijöiden huomioimista rahoituspäätöstä tehdessä. Vakuuskohteita arvioitaessa on huomioitava sekä ilmastoliitännäisten että luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavien tekijöiden vaikutukset vakuuden tulevaan arvoon. Yritysasiakkaat on luokiteltava niiden toimialalle tyypillisille ESG-tekijöille altistumisen perusteella ESG-luokkiin ja tehdä tarvittaessa ESG-analyysi.
- Asiakkaaseen ja vakuuteen liittyvät tiedot on päivitettävä riittävän usein ja niitä on käytettävä perusteena arvioitaessa asiakkaan tai transaktion luottoluokitusta ja/tai vakuuden realisointiarvoa. Luottoluokittelujärjestelmäkohtainen luottoluokittelu-metodologia ja vakuuden arvostusmetodologiat on kuvattava.
- Yksittäisten velallisten maksukyvyttömyyksien todennäköisyyksien kehittymistä kussakin luottoluokassa ja maksukyvyttömyyshetken luottotappio-osuuksia tulee arvioida yli ajan.

Uuden luoton mitoitus ja hinnoittelu

Kun asiakas ja vakuus on arvioitu, on niiden tietojen perusteella mitoitettava ja hinnoiteltava uusi luotto tai järjestellä olemassa oleva luottokanta uusiksi.

Luotonmyönnön on perustuttava asiakkaan maksukykyyn sekä rahoituksen ehtoihin. Nykyinen ja tuleva maksukyky asettaa luotonmäärälle ja sen muille ehdoille rajoja. Luoton määrän lisäksi mitoituksessa on otettava huomioon sen tulevien ehtojen vaikutus asiakkaan menestykseen. Vakuuden tarkoitus on rajata potentiaalisen luottotappion määrää, ja siihen turvaudutaan vasta maksukyvyttömyystilanteessa.

Sopimuksen hinnoittelussa on käytettävä asiakkaan maksukyvyttömyysennustetta (PD yli ajan) ja asiakkaan vakuuden realisointiarvon ennustetta (LGD yli ajan) niin, että näille riskiparametrien arvoille ei allokoida koko portfolion hajautus- tai keskittymävaikutuksia. Hinnoittelussa on huomioitava asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden arvon kehityksen lisäksi niiden välinen riippuvuus sekä luoton lyhennysohjelma ja senioriteetti. Hinnoitteluperiaatteiden puitteissa toimivan johdon on rakennettava portfoliosegmenttikohtaiset tarkemmat hinnoittelumallit.

Sopimuksen päätöksenteko ja toimeenpano

Rahoituspäätöksenteossa tehdään päätös riskin ottamisesta, joten päätettävästä hankkeesta sekä päätökseen vaikuttavista tekijöistä on oltava virheettömät, riittävät ja ajantasaiset tiedot. Päätös perusteluineen on kirjattava päätöksentekojärjestelmään. Rahoituspäätöksenteko pohjautuu eriyttämisen periaatteeseen, jossa rahoituksen valmistelija ei voi tehdä rahoituspäätöstä yksin. Päätökset, jotka poikkeavat riskipolitiikassa määritellystä tavoiteriskiprofiilista, on perusteltava laajemmin.

Sopimuksen aikainen luotonhallinta

Luotonvalvonnan ja asiakaskohtaisen ennakoivan arvioinnin on perustuttava samoihin tietoihin asiakkaasta, vakuudesta ja sopimuksen ehdoista kuin luotonmyönnön yhteydessä. Sopimuksiin on asetettava ehtoja, jotka on määritelty näiden tietojen tai niistä johdettujen indikaattorien arvoihin.

Luotonvalvontaprosessissa on noudatettava luottoluokittelujärjestelmälle määriteltyjä toimintatapoja asiakkaan taloudellisen tilanteen ja etenkin taloudellisten vaikeuksien tunnistamiseksi. Tarkemmat indikaattorit raja-arvoineen on määriteltävä ja näiden pohjalta asiakas/luotto määritellään riskiltään tiettyyn vaiheeseen kuuluvaksi. Tiedot eri vaiheista ja luokittelusta on oltava hyödynnettävissä kattavasti koko luoton elinajalta niin, että vakuuksista saadut varat on kohdistettu oikeille luotoille. Sama koskee lopulta realisoituneita tappioita. Määriteltyjen indikaattorien arvojen muuttuessa on vastuullisten ryhdyttävä toimiin sovittujen toimintatapojen mukaisesti ja raportoitava johdolle asiasta.

Pankin on siirrettävä erityisseurantaan asiakkaat, jotka ovat pankin kannalta merkittävimpiä ja joiden riski maksukyvyttömyydestä on selvästi kasvanut tai joiden velanhoitokykyyn liittyy muu merkittävä uhka. Näiden asiakkaiden osalta pankin on laadittava toimintasuunnitelma siitä, miten asiakkaan tilanne pyritään pankin näkökulmasta ratkaisemaan ja pankille mahdollisesti realisoituva riski minimoimaan.

Yllä kuvatun asiakaskohtaisen luottoriskienhallinnan osalta toimivan johdon on määriteltävä ja kuvattava ensimmäisen ja toisen puolustuslinjan työnjako. Yleisenä periaatteena on, että ensimmäinen puolustuslinja vastaa kaikesta muusta paitsi luottoluokitteluun liittyvästä metodologiasta, luottoluokkien ja vakuusarvojen vahvistamisesta sekä riskiparametrien kvantifioinnista, mitkä ovat toisen puolustuslinjan vastuulla.

Portfoliotasoinen luottoriskienhallinta vaiheittain

OP Ryhmän rakenteen vuoksi ei ole olemassa yhtä keskitettyä tahoa, joka päättäisi portfolion rakenteesta ja sen sopeutustoimista. Toimivan johdon on järjestettävä portfoliohallinnan järjestäminen ja tehtävien organisointi seuraavien vaiheiden mukaisesti:

- Luottoriskiportfolion perusseuranta Saamiskanta on jaettava portfoliosegmentteihin sekä luottoluokkiin asiakkaittain ja transaktioittain. Saamisille on määriteltävä niitä kuvaavia mittareita, jotta riskien kohdentumista on helppo seurata. Portfolion hajautushyötyjen ja keskittymien perusteet ja vaikutukset pääoman tarpeeseen on raportoitava erikseen.
- Tavoiteportfolion ja riskipolitiikan valmistelu – Pankkitoiminnan luottoriskillisten erien tavoiteportfolio on valmisteltava vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia. Tavoiteportfolion on otettava huomioon nykyinen portfoliorakenne ja sen pääomatarpeet, liiketoimintastrategian painotukset, ulkoisen toimintaympäristön ennakoidut muutokset ja asiakkaiden tarpeet. Tämän perusteella riskipolitiikkaan on johdettava portfoliosegmentti/luottoluokka kohtaiset uusmyynnin ja hinnoittelun painotukset sekä saamiskantaa kuvaavien mittarien arvot ja vaikutusanalyysit.
- Tarkemman luottopolitiikan valmistelu – Luottopolitiikan tulee määrittää riskipolitiikan portfoliosegmenttikohtaiset uusmyynnin ja hinnoittelun painotukset. Asiakaskohtaista luottoriskinottoa ohjataan luottopolitiikalla, jossa portfoliosegmenteittäin asetetaan ehtoja luottoluokalle, vakuusvajeelle ja sopimusten lyhennysehdoille. Luottopolitiikan toteutumista on raportoitava ja seurattava portfoliosegmenttikohtaisen tuotto/taloudellinen pääoma -mittarin (RoRac, Return on Risk Adjusted Capital) avulla, joten taloudellisen pääoman mittarin on yhdenmukaistettava erityyppiset saamiset, jotta luottopolitiikan avulla voidaan ohjata luottoriskin ottoa.
- Luottoriskiportfolion syvällinen analysointi ja raportointi sekä ad hoc -raportointi – : Saamisten riskiparametrit sekä toimialojen ja yksittäisten isojen asiakkaiden vaikutus portfoliossa on raportoitava koko pankkitoiminnan sekä erikseen Osuuspankit ja Yrityspankki -segmenttien tasolla. Lisäksi on oltava valmius toteuttaa erillisraportteja, jotka eivät pohjaudu portfoliosegmentointiin vaan erikseen määriteltyyn kohdejoukkoon ja skenaarioon.

Likviditeettiriskit

Likviditeettiriskien tunnistaminen

OP Ryhmän Group Treasury ja muut liiketoimintayksiköt sekä riskienhallinta tunnistavat ja arvioivat jatkuvasti varainhankintaan ja liiketoimintaan sekä muuhun toimintaympäristöön sisältyviä riskejä. Uusien tuotteiden, palvelujen, toimintamallien, prosessien ja järjestelmien riskiarvioinnissa liiketoiminta huomioi myös likviditeettiriskit. Vähintään vuosittain riskienhallintatoiminto yhteistyössä liiketoimintojen edustajien kanssa tekee kattavan likviditeettiriskien kartoituksen varmistaakseen, että likviditeetin riittävyyden arviointimenettelyt (ILAAP) ovat asianmukaiset ja riittävät suhteessa ryhmän likviditeettiriskeihin.

Arviointi ja mittaus

Saamisten, velkojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten tulevia kassavirtoja arvioidaan sopimuksen eräpäivän tai lyhennysohjelman mukaisesti, asiantuntija-arviolla tai asiakaskäyttäytymisen historiaan perustuvilla tilastollisilla malleilla.

Rakenteellista rahoitusriskiä mitataan sisään tulevien ja ulos maksettavien kassavirtojen erotuksena eri aikaluokissa. Lisäksi lasketaan sääntelyn mukaista pysyvän varainhankinnan vaatimuksen tunnuslukua (NSFR, Net Stable Funding Ratio), joka määrittelee, miten paljon pitää olla vakaita, yli vuoden pituisiksi arvioituja rahoituslähteitä suhteessa pysyvää varainhankintaa edellyttäviin eriin.

Maksuvalmiusriskiä mitataan viranomaisnäkökulmasta maksuvalmiusvaatimuksen (LCR, Liquidity Coverage Ratio) mukaisella tunnusluvulla. Maksuvalmiusvaatimuksen ajallista riittävyyttä arvioidaan erääntyvällä taseella, jolloin sopimuksia ei uusita niiden erääntyessä, vaan ne päättyvät eräpäivänään. Taloudellisen näkökulman perusteella mitataan stressitestaukseen pohjautuvaa likviditeettireservin riittävyyttä.

Varainhankinnan keskittymäriskiä mitataan laskemalla liukuvan 12 kuukauden ja liukuvan 3 kuukauden aikana erääntyvä pitkäaikainen joukkovelkakirjalainamuotoinen varainhankinnan määrä. Alle vuoden aikahorisontissa mitataan lyhyen ja pitkän tukkuvarainhankinnan muodostaman kokonaistukkuvarainhankinnan määrä 3 kuukauden aikana. Talletusvarainhankinnan osalta seurataan suurimpien talletusvolyymien muodostamaa keskittymää. Lisäksi seurataan vastapuoli- ja instrumenttikohtaisia keskittymiä.

Taseen sitoutuneisuutta mitataan suhteuttamalla taseen kiinnitettyjä varoja taseen varojen ja vakuuksien yhteenlaskettuun määrään.

Likviditeettireservin sijoitustoiminnan riskien arviointi- ja mittausmenetelmät määritellään markkinariskien yhteydessä.

Likviditeetin stressitestaus

OP Ryhmän likviditeettireservin ja varautumiserien riittävyyttä arvioidaan erilaisten skenaarioiden avulla. Stressiskenaarioina käytetään niin OP Ryhmän ryhmäkohtaista kuin markkinakohtaisia skenaarioita sekä niiden yhdistelmää. Skenaariot kattavat sekä lyhyen että pitkän aikavälin stressitilanteita. Jäsenpankkikohtaisen rakenteellisen rahoitusriskin mittauksessa huomioidaan pankkikohtaisesti viranomaisen stressiskenaarioon perustuva maksuvalmiusvaade maksuvalmiustalletuksena keskuspankkiin. Ryhmän elvytyssuunnitelman yhteydessä hyödynnetään käänteistä stressitestiä. Toimiva johto vahvistaa käytettävät skenaariot, stressitestausten tulosten käytön ja raportoinnin.

Varainhankintasuunnitelma

OP Ryhmän varainhankintasuunnitelmassa määritellään suuntaviivat seuraavien vuosien tukkuvarainhankinnalle. OP Ryhmän varainhankintasuunnitelmassa huomioidaan jäsenpankkien arvio tulevien vuosien rahoitustarpeesta. Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti, ja sitä päivitetään vuoden aikana tarpeen mukaan. Talletusvarainhankintaa tehdään ensisijaisesti liiketoimintastrategian ja -suunnitelman pohjalta. Varainhankintasuunnitelmassa määritellään tukkuvarainhankinnan lähteet ja esitetään, miten ryhmän rahoitustarve tärkeimpien tukkurahoituslähteiden osalta katetaan huomioiden markkinoiden syvyys ja riittävä hajautus sekä määritellään päätöksentekovaltuudet. Varainhankintasuunnitelmassa huomioidaan myös usean vuoden epäsuotuisat skenaariot ja keskeisten varainhankintaerien äkilliset muutokset.

OP Ryhmän likviditeetti- ja tukkuvarainhankintasuunnitelman sekä valtuutukset varainhankinnan toteuttamiseksi hyväksyvät OP Yrityspankin ja OP-Asuntoluottopankin hallitukset.

Valuuttamääräisen likviditeetin hallinta

OP Ryhmässä tehdään valuuttamääräistä varainhankintaa varainhankinnan lähteiden hajauttamisen vuoksi. Koska ryhmän saamiset ovat lähes täysin euromääräisiä, valuuttamääräinen varainhankinta muunnetaan pääsääntöisesti johdannaisilla liikkeeseenlaskun yhteydessä euroiksi.

Likviditeettisääntelyn mukaan valuutta on merkittävä, jos velat tietyssä valuutassa ylittävät 5 prosenttia yhteenliittymän taseen loppusummasta. Merkittäviä valuuttoja seurataan valvojalle muodostettavan likviditeettiraportoinnin yhteydessä kuukausittain. Valuuttojen osuus taseesta on pieni ja toimintamallista johtuen valuutan saatavuudesta johtuva likviditeettiriski on minimoitu.

Päivänsisäisen likviditeetin hallinta

Group Treasury seuraa päivänsisäisesti käytössä olevia rahoituslähteitä sekä ennakoi ja seuraa päivänsisäisesti tapahtuvien maksujen toteutumista. Päivänsisäisiä rahoituslähteitä pidetään sen verran, että pankkipäivän aikana toteutuvista maksuista suoriudutaan.

Likviditeetinhallinnan varautumissuunnitelman mukaisesti voidaan valmiustasoa tarvittaessa nostaa myös päivänsisäisen likviditeetin häiriytyessä. Tällä varmistetaan tehokas toiminta kriisin uhan kasvaessa.

Likviditeettireservi

Taloudellisesta näkökulmasta tarkasteltuna OP Ryhmän likviditeettireservi koostuu talletuksista Suomen Pankkiin sekä sitomattomista OP Yrityspankin hallussa olevista keskuspankkivakuuskelpoisista saamistodistuksista. Lisäksi siihen kuuluvat muut OP

Yrityspankin hallussa olevat jälkimarkkinakelpoiset saamistodistukset ja sitomattomat keskuspankkivakuuskelpoiset yritysluotot.

Viranomaisnäkökulmasta tarkasteltuna OP Ryhmän likviditeettireservi koostuu maksuvalmiusvaatimusta koskevan säännöstön kriteerit täyttävästä likviditeettireservistä (LCR-reservi).

Group Treasury vastaa sijoitussuunnitelman laatimisesta vähintään vuosittain. Siihen sisältyvät Group Treasuryn hallussa olevat likviditeettireservin joukkolainasijoitukset. OP Yrityspankin hallitus hyväksyy suunnitelman. Sijoitussuunnitelma noudattaa OP Ryhmän riskinoton periaatteissa (RAS, Risk Appetite Statement) ja OP Ryhmän riskienhallinnan periaatteissa (RAF, Risk Appetite Framework) sekä riskipolitiikassa asetettuja rajoitteita ja tavoitteita markkinariskille, luottoriskille ja maksuvalmiusriskille. Sijoitussuunnitelmassa luodaan soveltuvilta osin puitteet saamistodistusten likvidiyden testaukselle.

Sijoituksia hajautetaan sekä sisäisen riskinottohalukkuuden että ulkoisen sääntelyn vaatimukset huomioiden muun muassa tuotteittain, vastapuolittain ja maittain.

Vakuuksien hallinta ja varojen sitoutuneisuus
Vakuuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä OP Ryhmän varoja, joita käytetään vakuutena likviditeettitarpeista suoriutumiseen joko normaali- tai stressitilanteessa. OP Ryhmän Group Treasury seuraa keskitetysti vakuuksia ja vastaa vakuuksien käytöstä ja niiden siirrosta.

Suurin taseen sitoutuneisuutta aiheuttava erä on OP-Asuntoluottopankki Oyj:n vakuudellisten joukkolainojen vakuutena olevat asuntoluotot. Tämän lisäksi sitoutuneisuutta aiheuttavat pääasiassa keskuspankkioperaatiot ja johdannaisliiketoiminta. Likviditeettitarpeisiin varautumisen näkökulmasta varojen sitoutuneisuutta rajoitetaan määrällisellä limiitillä riskipolitiikassa.

Likviditeettipotentiaalin kasvattamiseksi on oleellista tunnistaa taseen saatavien kelpoisuus rahoituksen vakuutena ja kehittää valmiuksia saatavien käyttämiseksi rahoituksen vakuutena.

Likviditeetin turvaaminen stressitilanteissa
OP Ryhmän likviditeetin varautumissuunnitelmalla luodaan viitekehys, jolla turvataan ryhmän kyky selvitä maksuvelvoitteistaan myös maksuvalmiuskriisin aikana. Suunnitelma luo selkeät operatiiviset ohjeet ja toimintamallit likviditeettiriskin vähentämiseksi: ne tukevat lisääntyneen likviditeettiriskin havaitsemista ja ohjaavat oikea-aikaisiin ja oikein mitoitettuihin toimenpiteisiin tilanteessa, jossa kriisin uhka on kasvanut. Varautumissuunnitelma määrittelee kullekin maksuvalmiuden valmiustasolle ohjaus- ja seurantamenettelyt, jotka tiukentuvat valmiustason noustessa. Keskusyhteisön toimiva johto hyväksyy likviditeetin varautumissuunnitelman.

Lisäksi OP Ryhmän elvytyssuunnitelma sisältää likviditeetin hallinnan elvytystoimet.

Likviditeettiriskien raportointi
Keskusyhteisön johdolle raportoidaan likviditeettiriskeistä säännöllisesti, ja maksuvalmiustilanteen valmiustason noston myötä siirrytään tarvittaessa viikoittaiseen tai päivittäiseen tilanneraportointiin. OP Ryhmän yritykset raportoivat likviditeettiriskistä hallituksille säännöllisesti. OP Ryhmän riskianalyysissä riskienhallinta raportoi neljännesvuosittain keskusyhteisön hallituksen riskivaliokunnalle likviditeettiriskeistä.

Likviditeetin hallinta ja ohjaus yhteenliittymässä
Likviditeettisääntelyä ei sellaisenaan sovelleta yhteenliittymän yrityksiin, vaan EKP:n luvalla keskusyhteisö voi myöntää jäsenpankeilleen luvan poiketa likviditeettisääntelystä. OP Osuuskunta on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä myöntänyt jäsenluottolaitoksilleen talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, johon nojaten jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla. Poikkeusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että keskusyhteisö antaa ohjeet yhteenliittymän yrityksille maksuvalmiuden turvaamiseksi tarvittavasta riskienhallinnasta ja muista laadullisista vaatimuksista ja valvoo näiden ohjeiden noudattamista.

Keskusyhteisön toimiva johto vastaa OP Ryhmän keskitetystä likviditeettiriskin hallinnan järjestämisestä likviditeettistrategian linjausten mukaisesti. Sen on huolehdittava, että yhteenliittymän likviditeetin hallinta ja sen valvonta ovat jatkuvasti sopusoinnussa liiketoiminnan laajuuden ja laadun kanssa sekä täyttävät sääntelyn vaatimukset. Otto- ja antolainauksen myynnin ohjauksessa johto kiinnittää huomiota kasvu- ja kannattavuustavoitteiden lisäksi tuotteiden likviditeettiominaisuuksiin. Asiakaspalveluun liittyvän tuotekehityksen avulla pyritään myös siihen, että likviditeetti- ja rahoitusrakenteen riskejä saadaan vähennettyä.

OP Ryhmän Group Treasurynä toimiva OP Yrityspankki Oyj turvaa niin koko ryhmän kuin kunkin osuuspankin tai muun ryhmään kuuluvan yrityksen maksuvalmiuden. OP Ryhmän Group Treasuryn Suomen Pankissa olevalle sekkitilille kerätään ryhmän yhteisöjen

likviditeetti. Näin ollen koko ryhmän maksuvalmiusasema hoidetaan aina keskitetysti sekkitilin kautta. OP Ryhmän Group Treasury vastaa ryhmän tukkuvarainhankinnasta, hallitsee ryhmän lyhytaikaista likviditeettiä ja ylläpitää maksuvalmiusreserviä, hoitaa keskitetysti ryhmän vähimmäisvarantovelvoitteen sekä vastaa päivänsisäisen likviditeettiriskin hallinnasta. OP Ryhmän Group Treasury huolehtii myös siitä, että likviditeetin hallinta ja vähimmäisvarantovelvoitteen täyttäminen vastaa kunkin sijaintivaltion sääntelyvaatimuksia. OP Yrityspankki hoitaa keskitetysti ryhmän vieraan pääoman ehtoisen ja oman pääoman ehtoisen tukkuvarainhankinnan, ja OP-Asuntoluottopankki Oyj asuntolainavakuudellisen tukkuvarainhankinnan. Markkinaehtoisen rahoituksen keskinäisen vastuun piirissä olevat yhtiöt hakevat ryhmän Group Treasurystä ja muut yhtiöt OP Yrityspankin pankkiliiketoiminnalta.

Raha- ja pääomamarkkinoiden häiriöistä tai muista syistä johtuvassa vakavassa maksuvalmiuskriisissä tai siihen varautumisessa keskusyhteisön hallitus voi pääjohtajan esityksestä päättää velvoittaa yhteenliittymän jäsenpankit asettamaan luottokantaansa OP-Asuntoluottopankki Oyj:n liikkeeseen laskeman katetun joukkovelkakirjalainan vakuudeksi väliluoton kautta. Tarvittavien luottojen määrä pohjautuu ryhmätasoiseen tarpeeseen ja se määritellään pankkikohtaisesti. Päätös voidaan panna toimeen heti. Jäsenpankit sitoutuvat toteuttamaan päätökseen liittyvät toimenpiteet välittömästi.

Osuuspankkien antolainauksen ensisijaiset rahoituslähteet ovat oma pääoma, talletusvarainhankinta ja väliluottorahoitus OP-Asuntoluottopankilta.

Likviditeettiriskin kustannusten allokointi yhteenliittymässä
Tukkuvarainhankinnan ja likviditeettireservin ylläpidon kustannukset jaetaan jäsenpankeille OP Osuuskunnan hallituksen hyväksymien periaatteiden pohjalta. Maksuvalmiuden ylläpidosta aiheutuvat kustannukset allokoidaan maksuvalmiustalletuksen kautta ja tukkuvarainhankinnan kustannukset OP-luottojen/-talletusten pohjakoron päälle lisättävällä marginaalilla tai jollakin muulla menettelyllä.

Markkinariskit

Rahoitustaseen korkoriski
Rahoitustaseen korkoriski on rakenteellinen riski, joka syntyy asiakasliiketoiminnan seurauksena. Korkoriski vaikuttaa pankin tulokseen korkokatteen, sekä tulokseen ja taseeseen kirjattujen arvostuserien kautta Rahoitustaseen korkoriski on määritelty OP Ryhmän merkittäväksi riskiksi.

Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet ovat seuraavat:

- Yhteenliittymän jäsenpankit hallinnoivat rahoitustaseensa korkoriskiä riskipolitiikan linjausten ja rajausten, keskusyhteisön antaman muun ohjeistuksen ja tavoiteasetannan sekä tili-, talletus- ja luottoehtojen mukaisesti. Kukin yhtiö vastaa oman taseensa korkoriskistä ja sen hallinnasta, vaikkakin Pankkitoiminnan tasehallintatoimikunta antaa Group Treasury ja tasehallinta (ALM) -toimintojen valmistelemien esitysten pohjalta korkoriskin hallintaan suosituksia, jotka perustuvat koko yhteenliittymän korkokateriskin hallinnan tavoitteisiin.
- Jäsenpankkien on ymmärrettävä korkoliikkeiden ja asiakaskäyttäytymisen vaikutukset korkokatteeseen ja niillä on oltava riittävä osaaminen johdannaisten käytöstä, jotta ne voivat hallita korkoriskiään ryhmän Group Treasuryn tarjoamilla tuotteilla. Keskusyhteisö varmistaa säännöllisesti jäsenpankkien korkoriskin hallintaan liittyvän osaamisen.
- Jäsenpankit laativat vuosisuunnittelun yhteydessä tasehallintasuunnitelman, joka sisältää myös rahoitustaseen korkoriskin hallintasuunnitelman.
- Korkokateriskin mittaamisessa arvioidaan sekä korkojen yleisen tason että korkokäyrän muodon muutosten vaikutusta korkokatteeseen ja tase-erien nykyarvoon.
- Varoihin ja velkoihin sisältyvien optionaalisuuksien vaikutukset tuleviin kassavirtoihin ja edelleen korkokateriskiin otetaan korkoriskiä mitattaessa huomioon. Näitä vaikutuksia kuvaavien mallien toimivuus varmistetaan mallienhallinnan periaatteiden mukaisesti.
- Korkokateriskin stressitesteissä testataan erityisesti asiakaskäytöksen muutosta suhteessa siihen, miten luotot, talletukset ja tuotto-osuudet ovat historiassaan käyttäytyneet portfoliona. Lisäksi testataan muidenkin keskeisten toimintaoletuksien muutoksia.
- Rahoitustaseen mitatulle korkoriskille varataan taloudellista pääomaa.

Tasepankkitoiminnan muiden markkinariskien hallinta
Pankkitoiminta taseen kautta -ansaintalogiikan muut markkinariskit syntyvät lähinnä OP Ryhmän likviditeettireservin hoidosta sekä OP Yrityspankin joukkovelkakirjalainasalkusta.

OP Yrityspankin keskuspankkitoiminto hallinnoi OP Ryhmän pankkitoiminnan likviditeettireserviä. Sääntelyn mukainen maksuvalmiusvaatimus (LCR) määrittää reunaehdot likviditeettireservin koolle ja allokaatiolle. Likviditeettireserviin kuuluu keskuspankkitalletuksen ohella likviditeettireservisalkku, johon kuuluvien erien on täytettävä sääntelyn luottokelpoisuus- ja likvidiysvaateet. Tämän vuoksi salkku sisältää arvopapereita, joista luottotappioiden realisoituminen on erittäin epätodennäköistä. Nämä

arvopaperit ovat useimmiten kiinteäkorkoisia eli niiden arvo elää markkinakorkojen ja luottomarginaalien liikkeiden myötä.

Likviditeettireservisalkkua seurataan ja hallinnoidaan markkinariskin hallinnan keinoin:

- Pankkitoiminnan riskipolitiikka määrittelee riskien mittausmenetelmät ja riskinoton limiitit ja muut rajoitteet.
- Sijoitussalkulle laaditaan sijoitussuunnitelma, jossa kuvataan liiketoimintamallit, sijoitustoiminnan tavoitteet ja salkunhoidossa noudatettavat periaatteet. OP Yrityspankin hallitus hyväksyy sijoitussuunnitelman.
- Salkun riittävä hajautus varmistetaan liikkeeseenlaskijakohtaisilla rajoituksilla.

Lisäksi OP Yrityspankki sijoittaa yritysten joukkolainoihin. Yrityspankin joukkovelkakirjalainasalkku on OP Yrityspankin kannalta luottojen myöntämistä vastaavaa liiketoimintaa.

OP Yrityspankin joukkovelkakirjalainasalkkua seurataan ja hallinnoidaan seuraavin keinoin:

- Pankkitoiminnan riskipolitiikka määrittelee riskin mittausmenetelmät, riskinoton limiitit ja muut rajoitteet.
- Salkulle laaditaan sijoitussuunnitelma, jossa kuvataan sijoitustoiminnan tavoitteet ja salkunhoidossa noudatettavat periaatteet.
- Salkun sijoituspäätöksissä noudatetaan OP Yrityspankin vastuullisuusperiaatteita.

Pankkitoiminnan osake- ja kiinteistöriskiä hallitaan ensisijaisesti ohjeistuksella, jossa riskinotto on tarkkaan rajattua. Kiinteistöriski muodostuu lähinnä osuuspankkien omassa käytössä olevista kiinteistöistä. Pankkitoiminnan nykyisiin liiketoimintamalleihin ei kuulu osake- tai kiinteistöriskin kasvattaminen.

Mikäli osuuspankin asiakasliiketoiminnassa syntyy likviditeettiylijäämää, se ohjataan OP Ryhmän keskuspankin tarjoamiin sijoitustuotteisiin tukemaan koko OP Ryhmän perustehtävän toteutusta. Osuuspankkien perustehtävään ei kuulu sijoitustoiminta. Osuuspankit voivat yhteisöllisessä roolissa sijoittaa toimialueellaan paikallisiin pääomasijoitusrahastoihin. Sijoituksillaan pankit tukevat osuustoiminnallisten arvojensa mukaisesti alueensa menestystä ja alueensa sekä pankin asiakkaiden taloudellista toimeliaisuutta.

Markets-toiminnan riskienhallinta

OP Ryhmän kaupankäynti pääomamarkkinatuotteilla on keskitetty OP Yrityspankin Markets-toiminnalle. Otettuja riskejä ovat markkinariskeistä korkoriski eri valuutoissa, valuuttariski, optioiden volatiliteettiriski, luottomarginaaliriski sekä luottoriskeistä vastapuoli- ja liikkeeseenlaskijariski. Strukturoitujen sijoitustuotteiden takaisinostoista syntyy myös jonkin verran osakeriskiä. Marketsin riskiasemia hallitaan käymällä aktiivista kauppaa markkinoilla. Marketsin riskin ja tuloksen seuranta on päivittäistä. Lisäksi Marketsin riskeistä raportoidaan hallituksen riskivaliokunnalle ja toimivalle johdolle osana OP Ryhmän riskianalyysia.

Markets-toiminta altistuu sekä maksuvalmiuteen että markkinalikviditeettiin liittyville likviditeettiriskeille. Maksuvalmiuteen liittyvä riski johtuu vakuudellisten johdannaissopimusten markkina-arvoriippuvaisista vakuusvaateista ja sitä hallitaan osana muuta keskuspankin likviditeetin hallintaa. Joidenkin markkinoiden ja tuotteiden alhainen markkinalikviditeetti, yleinen markkinalikviditeetin heikkeneminen tai keskusvastapuolen tekninen toimintahäiriö voi aiheuttaa sen, ettei tarvittavaa transaktioita voida toteuttaa oletettuun hintaan tai valitun suojausstrategian noudattaminen ei ole mahdollista. Markkinoiden likvidiyteen liittyvien riskien osalta on huolehdittava, että asiakkaita on informoitu mahdollisista poikkeavien markkinatilanteiden seurauksista jo ennakoivasti. Lisäksi asiakasliiketoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi on luotava valmius käyttää tarvittaessa vaihtoehtoista keskusvastapuolta.

Marketsin markkinariskejä riskejä mitataan Expected Shortfall -mittareilla sekä erilaisilla tuote- ja positiokohtaisilla herkkyys- ja nimellisarvomittareilla. Toiminnan kannalta merkityksellisten markkinaliikkeiden vaikutuksia arvioidaan stressitestauksella, jotta ymmärretään harvinaisten ja vaikutukseltaan suurten markkinamuutosten riskit. Marketsin markkinariskeille lasketaan taloudellinen pääomatarve. Riskipolitiikka asettaa liiketoimintamalleille limiitit ja rajaukset. Riskipolitiikka laaditaan niin, että riskit ovat näkyvissä liiketoimintamalleittain ja että liiketoimintamallien ulkopuolinen riskinotto on tarkkaan rajattua.

Johdannaissopimusten solmimisesta aiheutuu vastapuoliriskiä, jota rajoitetaan asiakaskohtaisilla limiiteillä. Limiiteistä päätetään OP Yrityspankin luottopäätösten prosessissa huomioiden OP Yrityspankin vastuullisuusperiaatteet. Johdannaisten vastapuoliriski sisältyy luottoriskin taloudelliseen pääomatarpeeseen. Riskin huomioimiseksi johdannaisten arvostuksia korjataan luottoriskin arvostusoikaisulla (CVA ja DVA). Arvostusoikaisun suuruuteen vaikuttaa johdannaisten luottoriskitön arvostus, korkotaso, valuuttakurssit, korko-optioiden volatiliteetti ja luottoriskin markkinahinta. Luottoriskin arvostusoikaisun korkotason vaihtelusta johtuvaa heiluntaa vähennetään tekemällä johdannaissopimuksia.

Joukkovelkakirjojen ja rahamarkkinapapereiden omistuksesta aiheutuu liikkeeseenlaskijariskiä, jota rajoitetaan liikkeeseenlaskijakohtaisilla limiiteillä tai Markets-toiminnan täydentävien limiittien allokaatiolimiiteillä.

Varainhoito-liiketoimintamallin riskienhallinta

Varainhoito-ansaintalogiikan tärkeimmät riskit ovat toiminnan järjestämiseen liittyvät operatiiviset riskit ja compliance-riskit. Näitä riskejä hallitaan OP Ryhmän operatiivisten riskien ja compliance-riskien hallinnan viitekehyksen ja sen menettelytapojen mukaisesti. Varainhoidon tuotteiden myyntiin kohdistuu yksityiskohtaista sääntelyä, jolla pyritään varmistamaan, että asiakas ymmärtää sijoituspäätöstensä riskit, kustannukset sekä ympäristö- ja sosiaaliset vaikutukset. Sijoitustuotteiden myyntiin liittyy maineriski. Markkinakehityksen vaikutus hallinnoitaviin varoihin altistaa liiketoiminnan ansainnan markkinariskeille. Varainhoito-ansaintalogiikalle varataan taloudellista pääomaa osana operatiiviset riskit -riskilajia. Lisäksi taloudellista pääomaa varataan tulevan liiketoiminnan riskeihin eli esimerkiksi kilpailutilanteen ja asiakaskäyttäytymisen odottamattomiin muutoksiin.

Varainhoidon liiketoiminnassa alhainen likviditeetti voi olla sijoituskohteen ominaisuus (esimerkiksi kiinteistöt) tai likviditeetti voi heikentyä poikkeuksellisissa markkinatilanteissa, jolloin esimerkiksi tietyillä arvopapereilla ei käydä aktiivisesti kauppaa tai niiden osto- ja myyntikurssien välinen ero on suuri. Likviditeettiriski voi myös ilmetä ennalta arvaamattoman asiakaskäyttäytymisen takia etenkin turbulentissa markkinaympäristössä esimerkiksi sijoitusrahaston tavanomaista suurempina lunastuspyyntöinä. Tämä voi johtaa rahaston tilanteeseen, jossa se ei kykene suoriutumaan lunastuksista.

Varainhoitoliiketoimintaan liittyvää likviditeettiriskiä on hallittava etukäteen kertomalla markkinointimateriaaleissa asiakkaille sijoituskohteeseen liittyvistä likvidisyysriskeistä. OP Rahastojen likviditeettitilannetta tulee arvioida stressitesteillä. Ongelmatilanteissa likviditeettiriskiä hallitaan viivästyttämällä ja keskeyttämällä lunastuksia, perimällä lunastuspalkkioita tai muuttamalla hinnoittelua sekä mahdollisesti käteisallokaation lisäämisellä.

Varmistamalla, että tuotetarjoama vastaa asiakaskysyntää ja -tarpeita, voidaan parantaa asiakaspysyvyyttä tilanteessa, jossa asiakas haluaa vaihtaa tai hajauttaa sijoituskohteita.

Liite 42. OP Ryhmän vastuiden maajakauma

OP Ryhmän saamisten maajakauma 2024

Milj. €	Luotot	Keskuspankki - talletukset ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	Johdannaiset	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	**Kirjanpito-arvo, brutto, yhteensä**
Suomi	94 373	17 894	2 363	685	4	**115 320**
Baltia	3 010	36	0	1		**3 047**
Muut Pohjoismaat	1 346	2	2 059	85	0	**3 491**
Saksa	155	1	3 240	482		**3 879**
Ranska	10	23	1 640	594		**2 267**
Iso-Britannia	62	6		401		**468**
Italia	10					**10**
Espanja	41			82		**123**
Muut EU-maat	321	3	1 956	105		**2 385**
Muu Eurooppa	55	2			0	**57**
USA	41	21		2	57	**122**
Venäjä	2	1				**3**
Aasia	119	29				**148**
Muut maat	590	6	2 648	54		**3 298**
Yhteensä	**100 134**	**18 024**	**13 907**	**2 490**	**62**	**134 617**

OP Ryhmän saamisten maajakauma 2023

Milj. €	Luotot	Keskuspankki - talletukset ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	Johdannaiset	Oman pääoman ehtoiset instrumentit	**Kirjanpito-arvo, brutto, yhteensä**
Suomi	94 294	19 719	2 103	720	19	**116 856**
Baltia	2 966	19		5		**2 991**
Muut Pohjoismaat	1 235	2	1 866	69	8	**3 180**
Saksa	205	0	2 779	674		**3 657**
Ranska	17		1 209	772		**1 998**
Iso-Britannia	68	5		851		**923**
Italia	9					**9**
Espanja	42			123		**165**
Muut EU-maat	312	2	2 459	157		**2 929**
Muu Eurooppa	50	1	0		0	**52**
USA	40	18		0	56	**115**
Venäjä	9	0				**9**
Aasia	120	23				**144**
Muut maat	618	6	2 090	47		**2 761**
Yhteensä	**99 984**	**19 797**	**12 505**	**3 418**	**84**	**135 788**

Liite 43. Luottotappioiden ja arvonalentumisten kehitys

Milj. €	2024	2023	2022	2021	2020
Luotto- ja takaustappioina poistetut saamiset	-220	-93	-133	-126	-117
Suoritukset poistetuista saamisista	20	16	15	13	10
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	106	-192	3	-46	-119
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamistodistuksista	-2	0	0	0	1
Yhteensä	**-96**	**-269**	**-115**	**-158**	**-225**

Liitetiedossa 36. “Saamisten ja saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä” esitetään laskelmat tappiota koskevasta vähennyserästä ja laskentaan liittyvistä keskeisistä epävarmuustekijöistä.

Liite 44. OP Ryhmän varainhankinnan rakenne

Milj. €	31.12.2024	Osuus, %	Oikaistu 31.12.2023	Osuus, %
Velat luottolaitoksille	91	0,1	74	0,1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat*	1 954	1,6	2 210	1,8
Velat asiakkaille				
Talletukset	78 220	64,0	74 567	60,3
Muut	2 235	1,8	2 611	2,1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Sijoitus- ja yritystodistukset sisältäen ECP:t	4 621	3,8	6 796	5,5
Joukkovelkakirjalainat*	8 943	7,3	10 768	8,7
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat (SNP)	3 566	2,9	4 045	3,3
Asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat	14 114	11,6	13 871	11,2
Varaukset ja muut velat	3 526	2,9	3 674	3,0
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 444	1,2	1 414	1,1
Jäsenosuudet	222	0,2	219	0,2
Tuotto-osuudet	3 255	2,7	3 335	2,7
Yhteensä	**122 192**	**100,0**	**123 583**	**100,0**

* Sisältää kaupankäynnissä omaan salkkuun sisältyvät joukkovelkakirjalainat

Liite 45. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan

Alla olevassa taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma, joka osoittaa jäljellä olevat sopimukseen perustuvat juoksuajat. Muiden kuin johdannaisten rahavirrat ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät pääoman ja koron määrät. Johdannaiset esitetään käypään arvoon relevantissa aikajanassa niin, että Jakamaton-sarakkeessa esitetään trading-johdannaiset sekä keskusvastapuolen kanssa päivittäin selvitettävät johdannaiset, koska niiden jäljellä olevat sopimukseen perustuvien juoksuaikojen tunteminen ei ole välttämätöntä rahavirtojen ajoituksen ymmärtämisen kannalta. Muut suojauslaskennassa olevat johdannaiset esitetään maturiteettijakaumalla niiden jäljellä olevan sopimukseen perustuvan juoksuajan mukaisesti. Suojauslaskennassa olevien johdannaisten nimellisarvojen maturiteettijakauma on esitetty liitteessä 21.

Periaatteet maksuvalmiuden ja likviditeettireservin riittävyyden seurannasta esitetään riskienhallinnan laatimisperiaatteissa kappaleessa “Likviditeettiriskit” ja keskeiset rahoitusaseman ja maksuvalmiuden tunnusluvut esitetään toimintakertomuksessa.

31.12.2024, milj. €	Jakamaton	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	yli 10 v	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Käteiset varat		18 113					**18 113**
Saamiset luottolaitoksilta		797	10	2			**809**
Saamiset asiakkailta		7 472	10 385	44 077	25 411	38 060	**125 406**
Sijoitusomaisuus		4 078	693	11 576	6 724	466	**23 537**
Johdannaiset		56	39	340	181	60	**2 497**
Rahoitusvarat yhteensä	**1 821**	**30 516**	**11 126**	**55 994**	**32 317**	**38 587**	**170 362**

Rahoitusvelat	Jakamaton	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	yli 10 v	Yhteensä
Velat luottolaitoksille		91					**91**
Velat asiakkaille		79 847	591	17	0		**80 455**
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		2 404	8 958	17 132	4 621	84	**33 198**
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				0			**0**
Johdannaiset	2 226	0	7	67	20	4	**2 324**
Rahoitusvelat yhteensä	**2 226**	**82 342**	**9 556**	**17 216**	**4 641**	**88**	**116 069**
Takaukset		216	0	116	6	212	**550**
Takuuvastuut		295	538	737	562	416	**2 549**
Luottolupaukset		13 219					**13 219**
Lyhytaikaisiin kauppatapahtumiin liittyvät sitoumukset		64	177	64			**305**
Muut		564	254	234	86	100	**1 238**
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä		**14 357**	**970**	**1 151**	**654**	**728**	**17 860**

31.12.2023, milj. €	Jakamaton	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	yli 10 v	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Käteiset varat		19 755					**19 755**
Saamiset luottolaitoksilta		836	22	1	1	0	**860**
Saamiset asiakkailta		6 246	12 161	48 114	26 154	37 452	**130 126**
Sijoitusomaisuus		591	1 259	10 476	6 152	316	**18 793**
Johdannaiset		111	37	306	227	34	**3 106**
Rahoitusvarat yhteensä	**2 392**	**27 539**	**13 478**	**58 898**	**32 533**	**37 801**	**172 641**

Rahoitusvelat	Jakamaton	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	yli 10 v	Yhteensä
Velat luottolaitoksille		61	5				**66**
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				3	2		**5**
Velat asiakkaille		75 154	1 449	111	0		**76 714**
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		5 501	7 409	18 758	5 661	182	**37 511**
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				1 414			**1 414**
Johdannaiset	2 703	84	6	110	66	26	**2 994**
Rahoitusvelat yhteensä	**2 703**	**80 800**	**8 869**	**20 396**	**5 729**	**207**	**118 704**
Takaukset		105	163	277	36	260	**841**
Takuuvastuut		269	799	730	704	241	**2 743**
Luottolupaukset		12 525					**12 525**
Lyhytaikaisiin kauppatapahtumiin liittyvät sitoumukset		146	313	93	0	1	**553**
Muut		636	321	238	203	111	**1 509**
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä		**13 681**	**1 596**	**1 339**	**942**	**613**	**18 171**

OP Ryhmä odottaa, että edellä esitetyistä sopimukseen perustuvista maturiteeteista merkittävät poikkeamat kohdistuvat tase-eriin “Saamiset asiakkailta” ja “Velat asiakkaille”. Alla olevassa taulukossa on esitetty osuus näiden varojen ja velkojen erästä, joka sisältää määriä, jotka odotetaan realisoitavan tai suoritettavan 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä ja yli 12 kuukauden päästä raportointikauden päättymisestä.

	31.12.2024			31.12.2023		
Tase-erä	alle 12 kk	yli 12 kk	Yhteensä	alle 12 kk	yli 12 kk	Yhteensä
Saamiset asiakkailta	23 060	85 347	**108 407**	22 377	89 624	**112 001**
Velat asiakkaille	10 010	69 534	79 544	9 385	68 075	77 460

Liite 46. Rahoitustaseen korkoriskin ja markkinariskin herkkyysanalyysi

Alla on esitetty tiedot siitä miten markkinakorkojen paralleellit nousut ja laskut vaikuttaisivat OP Ryhmän ennakoituun korkokatteeseen. Vaikutus lasketaan kolmelle vuodelle, uusiutuvalle taseelle ja vuosien keskiarvo tulkitaan vuoden riskiksi. Taseen rakenne pidetään laskennassa ennallaan korvaamalla erääntyvät erät vastaavilla korkosidonnaisuuksilla tai kiinteäkorkoisten juoksuajoilla. Eräpäivättömiin talletuksiin sovelletaan mallinnukseen perustuvaa markkinakorkojen välittymisen mallia ja luottoihin ennenaikaisten takaisinmaksujen mallia.

Vaikutus ennakoituun korkokatteeseen, milj. €	1 %-yksikön paralleeli nousu	1 %-yksikön paralleeli lasku	0,5 %-yksikön paralleeli nousu	0,5 %-yksikön paralleeli lasku
31.12.2024	118	-128	60	-62
31.12.2023	152	-160	76	-77

Alla on esitetty tiedot siitä miten markkinakorkojen paralleellit nousut ja laskut vaikuttaisivat OP Ryhmän raportoituun omaan pääomaan.

Vaikutus raportoituun omaan pääomaan, milj. €	1 %-yksikön paralleeli nousu	1 %-yksikön paralleeli lasku	0,5 %-yksikön paralleeli nousu	0,5 %-yksikön paralleeli lasku
31.12.2024	-20	18	-10	9
31.12.2023	-18	19	-9	9

Muutokset vaikuttaisivat raportoituun omaan pääomaan luettavaan käyvän arvon rahastoon kasvattamalla tai pienentämällä niiden saamisten arvoja, joiden käyvän arvon muutokset kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta.

Alla on esitetty tiedot siitä, miten luottoriskipreemioiden nousut ja laskut vaikuttaisivat OP Ryhmän pitkäaikaisen sijoitusomaisuuden arvoon. Luottoriskipreemioiden vaikutus näkyy tuloksessa koko sijoitusomaisuudesta.

Vaikutus pitkäaikaisen sijoitusomaisuuden arvoon, milj. €	1 %-yksikön nousu	1 %-yksikön lasku	0,5 %-yksikön nousu	0,5 %-yksikön lasku
31.12.2024	-540	540	-270	270
31.12.2023	-514	514	-257	257

Liite 47. Likviditeettireservi

Likviditeettireservi esitetään Ryhmätoiminnot segmentissä.

Likviditeettireservin maturiteetti- ja luottoluokitusjakauma 31.12.2024, milj. €

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa*	18 230	2 845	3 652	2 006	1 086		**27 818**	87,0
Aa1–Aa3	1	619	708	431	386	0	**2 145**	6,7
A1–A3	22	24	6	8	1	0	**61**	0,2
Baa1–Baa3	31	599	573	46	1	0	**1 250**	3,9
Ba1 tai alempi	0	10	20				**30**	0,1
Sisäisesti luokiteltu	356	84	42	198			**681**	2,1
Yhteensä	**18 641**	**4 180**	**5 001**	**2 689**	**1 474**	**0**	31 985	**100,0**

* ml. Talletukset keskuspankissa

Likviditeettireservin (pl. Talletukset keskuspankissa) keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on 4,1 vuotta.

Likviditeettireservin maturiteetti- ja luottoluokitusjakauma 31.12.2023, milj. €

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa*	19 850	2 211	3 349	2 017	1 290		**28 716**	86,9
Aa1–Aa3	191	302	940	388	457	0	**2 277**	6,9
A1–A3	0	5	21	6	0		**32**	0,1
Baa1–Baa3	336	557	287	93	0		**1 273**	3,9
Ba1 tai alempi	12	4	13				**30**	0,1
Sisäisesti luokiteltu	332	120	67	24	186		**729**	2,2
Yhteensä	**20 721**	**3 200**	**4 676**	**2 527**	**1 932**	**0**	33 056	**100,0**

Likviditeettireservin (pl. Talletukset keskuspankissa) keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on 4,4 vuotta.

Vakuutuksen riskiasema

Vakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutusriskit
Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutussopimusvelan riittävyyteen. Vahinkovakuutuksessa vakuutussopimusvelkariski liittyy erityisesti sellaisiin vakuutuslajeihin, joissa vahingot selviävät hitaasti. Sellaisiin vahinkovakuutuksiin, joissa vakuutustapahtuman seurauksena maksetaan jatkuvaa eläkettä, liittyy myös biometrisiä riskejä, kuten pitkäikäisyysriskiä. Myös inflaation kehitys voi aiheuttaa vakuutusriskin toteutumista korvausinflaation kautta.

Vahinkoriskejä hallitaan huolellisella riskinvalinnalla ja hinnoittelulla ja varausriskejä varmistamalla vakuutussopimusvelan arvostuksen oikea taso.

Vakuutusten hinnoittelu perustuu riskivastaavuuteen, jolla tarkoitetaan sitä, että vakuutuksen riskimaksu vastaa vähintään vakuutuksesta aiheutuvia korvauskustannuksia. Vakuutusmaksu sisältää myös komponentit toimintakuluille ja pääoman kustannukselle.

Vastuuvalinnan perusteet (asiakasvalinta ja sen kriteerit sekä lajikohtaiset päätöksentekorajat) määritellään vuosittain päivitettävässä riskipolitiikassa sekä sitä täydentävässä ohjeistuksissa. Dokumentit määrittävät päätöksentekovaltuudet porrastetusti vakuutusriskin suuruuden mukaan sekä vakuutuslajeittain riskit, joita merkitään vain rajoitetusti ja Pohjola Vakuutuksen johtoryhmän tai yhtiön hinnoittelu ja vastuunvalinnan johtoryhmän harkinnalla.

Vahinkovakuutuksen vakuutuskaudet ovat pääsääntöisesti vuosivakuutuksia tai sitä lyhyempiä, ja vakuutusriskitason muutokset pystytään useimmiten siirtämään vakuutuksen hintoihin nopeasti. Sellaisten pitkäkestoisten vakuutuslajien osalta, joissa riskien keskinäinen riippumattomuus ei ehkä toteudu, riskiä hallitaan asettamalla vuosittaiset merkitsemislimiitit.

Pohjola Vakuutuksessa vakuutusriskin keskittymiä ovat erityisesti maantieteelliset riskikeskittymät tai samaan riskiin kuuluvat useista kohteista muodostuvat kokonaisuudet. Näiden lisäksi yhtiön riskikeskittymiä muodostaa luonnonilmiöiden, kuten myrskyriskin osalta Suomessa vakuutettu omaisuus.

Riskiä rajoitetaan myös jälleenvakuutuksella, jonka taso määritetään hallitusten hyväksymissä jälleenvakuutusperiaatteissa. Jälleenvakuutus toteutetaan pääosin riski- (vakuutettu kohde) ja vahinkotapahtumakohtaisin jälleenvakuutussuojin. Mahdolliset aukot jälleenvakuutusturvassa estetään huolellisella UW-ohjeistuksella. Jälleenvakuutusten saatavuuden muodostamaa riskiä valvotaan tiiviisti. Vakuutuslajista riippumatta suuret yksittäiset riskit, kuten luonnonkatastrofien tai ihmisen toiminnan mahdollisesti aiheuttamat vahinkokumulaatiot, jälleenvakuutetaan.

Jälleenvakuutusperiaatteissa asetetaan rajat enimmäisomapidätykselle sekä katastrofisuojan kapasiteetille. Jälleenvakuutusperiaatteet rajoittavat myös jälleenvakuutuksen vastapuoliriskin ottovaltuuksia, sillä dokumentissa asetetaan limiitit vastapuolen luottoluokituksen ja jälleenvakuutuksen sopimustyypin (sopimusliike, fakultatiivinen, fronting) perusteella. Paikalliset riskikeskittymät otetaan huomioon omaisuus- ja keskeytysriskien EML-arvioissa (Estimated Maximum Loss, suurin todennäköinen vahinko) ja jälleenvakuutussuojaan sisältyvässä EML-murtumasuojassa.

Jälleenvakuutusperiaatteita täydentää Hinnoittelun ja vastuunvalinnan johtoryhmän hyväksymä Jälleenvakuutusperiaatteiden soveltamisohje -dokumentti, jossa selkiytetään jälleenvakuutukseen liittyviä tehtäviä ja niiden vastuunjakoa.

Vakuutussopimusvelan määrä arvioidaan turvaavasti niin, että se riittää vakuutussopimuksista aiheutuvien velvoitteiden suorittamiseen. Riippumatta vakuutussopimusvelan laskentakehikosta (FAS, IFRS 17, Solvency II) tulee parhaan arvion mukaisen vakuutussopimusvelan päälle lisätä riskikomponentti vakuutussopimusvelan epävarmuuden seurauksena. Vastuussa oleva vakuutusmatemaatikko antaa vuosittain yhtiön hallitukselle selvityksen vakuutussopimusvelan vaatimusten jatkuvasta noudattamisesta ja vakuutusliikkeen luonteen asettamista vaatimuksista. Aktuaaritoiminto antaa vuosittain yhtiön hallitukselle lausunnot vakuutuspolitiikasta ja jälleenvakuutusjärjestelyistä sekä aktuaaritoiminnon suorittamista tehtävistä. Vahinkovakuutusriskejä arvioidaan vakavaraisuuspääomavaateella (SCR) ja taloudellisella pääomatarpeella. Arviota täydennetään stressitesteillä. Vakuutusriskien sitomaa taloudellista pääomatarvetta limitoidaan suhteessa ryhmän sisäiseen pääomaan. Vakuutusriskien määrää rajoittaa osaltaan myös pääomasuunnitelmassa asetettu tavoite oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaateen suhteelle.

Henkivakuutusriskit

Biometriset riskit – Henkivakuutustuotteiden (sekä sijoitussopimukset että vakuutussopimukset) sisältämät biometriset riskit johtuvat siitä, että pääosin kuolemantapausten perusteella maksetaan enemmän korvauksia kuin on ennakoitu tai eläkkeitä maksetaan ennakoitua pidempään. Kuolevuus ja jäljellä olevan eliniän odote vaikuttavat henkivakuutusyhtiön riskiasemaan kuolemanvaravakuutuksissa ja eläkevakuutuksissa. Varsinkin etuusperusteisessa ryhmäeläkevakuutuksessa ja muissa elinikäisiä eläkevakuutuksia sisältävissä kannoissa pitkäikäisyysriski on suuri, sillä nämä sopimukset eivät sisällä merkittävästi riskiasemaltaan vastakkaista kuolevuusriskiä.

Raukeamisriski – Vakuutuksenottajien asiakaskäyttäytymisestä syntyy raukeamisriski. Vakuutuksenottajalla on oikeus lopettaa vakuutusmaksujen maksaminen, lopettaa sopimus ennenaikaisesti tai muuttaa sopimusta sopimukseen sisältyvän option perusteella siten, että muutetussa sopimuksessa yhtiöllä on aiempaa suurempi riski. Yksi esimerkki edellä mainituista optioista on asiakkaan oikeus vaihtaa varojensa tuotto sijoitussidonnaisesta laskuperustekorkoiseksi, mikä kasvattaa korkokuluja. Toinen esimerkki on eläkkeen lykkääminen, mikä kasvattaa sekä pitkäikäisyysriskiä että raukeamisriskiä. Asiakaskäyttäytymiseen liittyvälle raukeamisriskille alttiita ovat erityisesti säästövakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset, joissa asiakkaalla on takaisinosto-oikeus, sekä riskivakuutukset, jotka vakuutuksenottaja voi päättää milloin vain halutessaan. Eläkevakuutuksissa takaisinosto on mahdollinen vain poikkeustapauksissa.

Kustannusriski – Kustannusriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa toteutuvat vakuutussopimusten hallinnoinnin, hoidon ja korvaustoiminnan kustannukset eroavat hinnoittelussa arvioiduista kustannuksista. Vakuutusten ennenaikainen raukeaminen voi myös vaarantaa vakuutusten hinnoittelussa käytettyjen kustannusoletusten pitävyyden ja siten myötävaikuttaa kustannusriskin toteutumiseen.

Henkivakuutusriskien edellyttämää pääomien tarvetta arvioidaan vakavaraisuuspääomavaateella (SCR) ja taloudellisella pääomatarpeella. Arviota täydennetään stressitesteillä.

Henkivakuutuksen vakuutusriskejä hallitaan huolellisella riskinvalinnalla ja hinnoittelulla sekä varmistamalla vakuutussopimusvelan arvostuksen oikea taso. Asiakas- ja riskinvalintalinjaukset kuvataan säännöllisesti päivitettävässä asiakas- ja riskivalintaohjeessa.

Kuolevuuteen ja pitkäikäisyyteen liittyvät riskit hinnoitellaan vakuutuksen myöntämishetken olosuhteiden ja tilanteen perusteella turvaavasti. Yhtiöllä on hyvin vähäiset oikeudet muuttaa näiden pitkäaikaisten sopimusten hintoja. Tästä syystä riski hinnoitteluperusteiden mahdollisesta muuttumisesta myöhemmin jää vakuutusyhtiön kannettavaksi siten, että uusmyynnin maksuja korotetaan ja yhtiö kirjaa myydylle kannalle vakuutussopimusvelan täydennyksen. Riskiasemaltaan vastakkaisten vakuutusten tarjoaminen vähentää koko vakuutuskannan nettoriskiä.

Asiakaskäyttäytymiseen liittyvää ennenaikaista raukeamisriskiä ja riskiä asiakkaan optiosta vaihtaa varojensa tuottoa takuukorkoiseksi hallitaan kilpailukykyisellä tuotevalikoimalla, sopivilla tuoterakenteilla sekä kannusteilla ja sanktioilla sopimusehdoissa.

Kustannusriskiä hallitaan riittävällä kulukurilla sekä turvaavalla hinnoittelulla. Hinnoittelussa tehtyjen oletusten toteutumista seurataan jatkuvasti ja tarvittaessa uusmyynnin maksuja korotetaan. Lisäksi vakuutussopimusvelan arvostuksessa käytetyt oletukset arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti.

Riskiä rajoitetaan myös jälleenvakuutuksella, jonka taso määritetään OP-Henkivakuutuksen hallituksen hyväksymissä jälleenvakuutusperiaatteissa. Jälleenvakuutusperiaatteissa asetetaan rajat enimmäisomapidätykselle sekä katastrofisuojan kapasiteetille.

OP-Henkivakuutuksen vakuutusriskien osalta suurimpia riskikeskittymiä ovat erityisesti samaan jälleenvakuutussopimukseen liittyvät yksittäiseen vastapuoleen kohdistuvat riskit. Jälleenvakuutusperiaatteet rajoittavat myös jälleenvakuutuksen vastapuoliriskin ottovaltuuksia, sillä dokumentissa asetetaan limiitit vastapuolen luottoluokituksen ja jälleenvakuutuksen sopimustyypin (sopimusliike, fakultatiivinen) perusteella.

Vastuussa oleva vakuutusmatemaatikko antaa vuosittain yhtiön hallitukselle selvityksen vakuutussopimusvelan vaatimusten jatkuvasta noudattamisesta ja vakuutusliikkeen luonteen asettamista vaatimuksista. Aktuaaritoiminto antaa vuosittain yhtiön hallitukselle lausunnot vakuutuspolitiikasta ja jälleenvakuutusjärjestelyistä sekä raportin aktuaaritoiminnon suorittamista tehtävistä. Vakuutusriskien sitomaa taloudellista pääomatarvetta limitoidaan suhteessa OP Ryhmän sisäiseen pääomaan. Vakuutusriskien määrää ohjaa osaltaan myös pääomasuunnitelmassa asetettu tavoite oman varallisuuden ja vakavaraisuuspääomavaateen suhteelle.

Markkina- ja vastapuoliriskien hallinta henki- ja vahinkovakuutustoiminnassa

Rakenteellisen korkoriskin ja sijoitustoiminnan muiden riskien hallinta

Henki- ja vahinkovakuutuksen markkinariskien hallinta kattaa koko taseen markkinariskit, mikä käsittää vakuutussopimusvelan, sijoitukset ja johdannaiset. Sijoitustoiminnan tarkoitus on asiakastuoton varmistaminen, vakuutussopimusvelan katteena toimiminen ja katteen tuottava sijoittaminen. Sijoitustoiminnassa otetaan huomioon muun muassa vakuutussopimusvelan kassavirtarakenteesta syntyvä rakenteellinen korkoriski sekä vakuutussopimusvelan asettamat muut vaatimukset sijoitusomaisuudelle ja sen likviditeetille. Tätä varten yhtiöiden on vakuutus- ja omaisuusluokkalajeittain eriteltävä tulevaisuuden kassavirrat, niihin liittyvät epävarmuudet ja syyt epävarmuuksien taustalla. Lisäksi yhtiöiden on määriteltävä ja perusteltava sijoituspolitiikassaan, millä sijoitusinstrumenteilla mikäkin osa vakuutussopimusvelasta katetaan ja paljonko sallitaan poikkeamia sijoitussalkun ja vakuutussopimusvelan kassavirtojen duraation, korkoherkkyyden ja muiden relevanttien tunnuslukujen välille. Myös kohtuusperiaatteen soveltaminen henkivakuutuksessa vaikuttaa sijoitustoiminnan tavoitteisiin ja riskinoton määrään.

Rakenteellisen korkoriskin eli korkotaseen riskin tarkastelu alkaa siitä, miten hyvin korkosijoitusten ja vakuutussopimusvelkojen kassavirrat on sovitettu toisiinsa (ALM, Asset and Liability Management). Korkojen muutoksella on vaikutus sekä vakuutussopimusvelkojen että sijoitusten ja vakuutussopimusvelkojen korkoriskiä suojaavien johdannaisten arvoon. Yhtiöt hallitsevat korkotaseiden markkinariskejään sijoituspolitiikkojensa mukaisesti sijoitusallokaatiovalinnoilla ja vakuutussopimusvelan korkosuojauksella tuotto-odotukset huomioiden.

Solvenssi II -kehikossa ja taloudellisen pääomatarpeen mallissa vakuutussopimusvelan diskonttokäyrään sisältyy volatiliteettikorjaus, mikä altistaa korkotaseen myös luottomarginaaliriskille. Korkotaseen luottomarginaaliriskin tason kannalta oleellista on varojen ja velkojen riskiprofiilien yhdenmukaisuus. Yhtiön korkosijoitusten ja volatiliteettikorjaussalkun poikkeamat voivat olla maajakaumaan, yrityslainojen sektoreihin, luottoluokituksiin ja maturiteetteihin liittyviä. Korkosijoituksiin liittyy riski luottotappiosta ja sijoituskohteen luottoluokituksen heikentymisestä, mitä hallitaan riittävällä hajautuksella.

Markkinariskien suuruutta mitataan ja rajataan Value at Risk -mittarilla ja erilaisin herkkyysmittarein sekä taloudellisen pääomatarpeen ja vakavaraisuuspääomavaateen (SCR) määrällä. Arviota täydennetään stressitesteillä. Omaisuuslajiallokaatiojakaumaa tarkastelemalla arvioidaan vakuutusyhtiöiden riskikeskittymiä omaisuusluokkatasolla.

Markkinariskejä rajoitetaan riskilimiiteillä, jotka asetetaan hallituksen vahvistamissa ansaintalogiikkakohtaisissa riskipolitiikoissa ja sijoituspolitiikoissa. Riskipolitiikoissa asetetaan markkinariskeille limiitit, jotka määritellään OP Ryhmän riskinoton periaatteiden limiittien pohjalta. Yhtiöiden sijoituspolitiikoissa asetetaan tavoitteet vakuutussopimusvelan korkosuojaukselle. Omaisuusluokkarajoitteet asetetaan likvideille ja epälikvideille sijoituksille. Vakuutusyhtiöiden hallitukset hyväksyvät myös johdannaisten käytön periaatteet. Ryhmän riskipolitiikan linjausten ja limitoinnin lisäksi sijoitussalkkuja rajaavat myös yhtiöiden hallitusten vahvistamat vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnasta syntyy maariskiä, koska sijoitukset hajautetaan maantieteellisesti. Maariskiä rajoitetaan asettamalla riskin sijaintivaltion (riskimaan) ulkoisesta luottoluokituksesta riippuva enimmäislimiitti, jossa luottoluokituksena käytetään kansainvälisen luokituslaitosten valtiolle antamaa luokitusta. OP Ryhmän maakohtaisista enimmäislimiiteistä allokoidaan erikseen yhtiökohtaiset maalimiitit sekä OP-Henkivakuutukselle että Pohjola Vakuutukselle, millä rajoitetaan yhtiöiden sijoitusten maantieteellisiä keskittymiä. Sijoitusriskien maantieteellistä jakautumista seurataan säännöllisesti.

Vakuutusyhtiöiden vakuutussopimusvelasta ei lähtökohtaisesti aiheudu valuuttariskiä, koska niiden vakuutussopimusvelka on pääsääntöisesti euromääräinen ja OP-Henkivakuutuksen osalta kokonaan euromääräinen. Tästä syystä myös merkittävä osa vakuutussopimusvelan katteena olevista sijoituksista allokoidaan euromääräisiin arvopapereihin tai sijoitusten avointa valuuttariskiä suojataan.

Vakuutusyhtiöiden vakuutus- ja sijoitustoiminnasta aiheutuu likviditeettiriskiä, johtuen tulevan ja lähtevän kassavirran epätasapainosta, kuten esimerkiksi asiakkaiden vakuutussopimusten irtisanomisien nopean kasvun aiheuttamista maksupalautuksista ja vakuutusmaksutulon laskusta, vahinkomenon äkillisestä kasvusta, suurvahinkojen poikkeuksellisesta määrästä tai jälleenvakuuttajien maksukyvyttömyydestä. Sijoitustoiminnan osalta muutokset markkinaympäristössä voivat aiheuttaa likviditeettitarpeita, kuten esimerkiksi korkotason muutoksien vaikutukset korkojohdannaisten vakuusvaateisiin. Vakuutussopimusvelka arvostetaan likviditeettipreemion huomioivalla korkokäyrällä, mikä osittain suojaa yhtiön vakavaraisuutta rahoitusmarkkinoiden likviditeettihäiriöiltä. Jotta varmistettaisiin likviditeettiaseman säilyminen hyvänä sekä epälikvidien sijoituksien määrän pysyminen varovaisella tasolla, analysoidaan likviditeettiasemaa säännöllisesti sekä aktuaaritoimen, riskienhallinnan että sijoitustoiminnan toimesta. Analyysit sisältävät sekä vastuun että

sijoitusten kassavirtojen stressausta huomioiden muun muassa vakuus- ja vakuutusriskeistä syntyvät likviditeettitarpeet. Yhtiön lyhyen aikavälin minimilikviditeettivaadetta limitoidaan.

Vastapuoliriskien hallinta

Jälleenvakuuttajien vastapuoliriskiä hallitaan luottoluokka- ja vastapuolikohtaisilla limiiteillä sijoituspolitiikkojen ja hallituksen vahvistamien jälleenvakuutusperiaatteiden mukaisesti.

Sijoitussalkun vastapuoliriskiä rajoitetaan limiiteillä, jotka sisältyvät sijoituspolitiikkoihin. Hajautuslimiitit asetetaan sekä suorille sijoituksille että rahastosijoituksille. Vakuutusyhtiöiden sijoitussalkkujen riittävä hajautus varmistetaan liikkeeseenlaskijalimiiteillä, jotka asetetaan vakuutusyhtiöiden sijoituspolitiikoissa. Johdannaisten vastapuoliriskiä rajoitetaan johdannaisvastapuolten luottokelpoisuusluokituksilla. Pohjola Vakuutuksen ja OP-Henkivakuutuksen hallitukset hyväksyvät yhtiökohtaisesti johdannaisten käytön periaatedokumentaation, jossa kuvataan käytettävät johdannaisinstrumentit sekä toimintatavat.

Vastapuoliriskiin varataan pääomia sekä taloudellisen pääomatarpeen mallissa että SCR-laskennassa.

Liite 48. Vahinkovakuutuksen riskiasema

Vahinkovakuutustoiminnan riskiherkkyys

Alla olevassa taulukossa esitetään herkkyysanalyysi, josta käy ilmi, miten raportointikauden päättymispäivänä jokseenkin mahdolliset muutokset vakuutussopimusten riskimuuttujissa olisivat vaikuttaneet jäljellä olevien kassavirtojen muutoksen kautta voittoon tai tappioon ja omaan pääomaan. Taulukossa esitetään herkkyydet ennen ja jälkeen vakuutuksenottajana tehdyillä jälleenvakuutussopimuksilla ja ilman herkkyysmuutoksia riskioikaisussa. Stressattu korvausvastuu ei sisällä eläkevarauksia.

	2024, milj. €				2023, milj. €			
Riskimuuttuja	Vaikutus tulokseen brutto	Vaikutus tulokseen netto	Vaikutus omaan pääomaan brutto	Vaikutus omaan pääomaan netto	Vaikutus tulokseen brutto	Vaikutus tulokseen netto	Vaikutus omaan pääomaan brutto	Vaikutus omaan pääomaan netto
Kuolevuus -5%	-15	-15	-12	-12	-15	-15	-12	-12
Kuolevuus +5%	15	15	12	12	15	15	12	12
Vakuutusten liikekulut +5%	-3	-3	-2	-2	-3	-3	-2	-2
Vakuutusten liikekulut -5%	3	3	2	2	3	3	2	2
Korvausvastuu +5%	-76	-68	-61	-55	-69	-62	-55	-50
Korvausvastuu -5%	76	68	61	55	69	62	55	50
Korkoriski -100 bps	-178	-176	-143	-141	-178	-176	-142	-141
Korkoriski +100 bps	153	151	123	121	154	152	123	121

Vahinkovakuutuksen vakuutussopimusvelan arvioitu maturiteettijakauma

31.12.2024, milj. €	2025	2026	2027	2028	2029	2030-2034	2035-	**Yhteensä**
Jäljellä olevan kauden vastuut - LRC*	113	57	11	5	4	10	14	**214**
Sattuneiden vahinkojen vastuu - LIC*	616	181	121	110	101	427	1 365	**2 921**
Vakuutussopimusvelat yhteensä	**730**	**238**	**132**	**115**	**104**	**437**	**1 379**	**3 135**

*Nimellisarvoiset kassavirrat

31.12.2023, milj. €	2024	2025	2026	2027	2028	2029-2033	2034-	**Yhteensä**
Jäljellä olevan kauden vastuut - LRC*	61	55	11	6	4	10	13	**159**
Sattuneiden vahinkojen vastuu - LIC*	593	186	132	119	101	432	1 387	**2 951**
Vakuutussopimusvelat yhteensä	**654**	**241**	**143**	**125**	**105**	**442**	**1 399**	**3 110**

*Nimellisarvoiset kassavirrat

Liite 49. Henkivakuutuksen riskiasema

Henkivakuutustoiminnan luonnetta kuvaavia tietoja ja vakuutussopimusvelan herkkyysanalyysi

Henkivakuutustoiminnan keskeisimmät riskit ovat henkivakuutuksen sijoitusomaisuuden markkinariskit, vakuutussopimusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso, sekä vakuutettujen elinajanodotteen muutokset.

	31.12.2024		31.12.2023	
Henkivakuutusliiketoiminnan vakuutus- ja sijoitussopimuskanta	Vastuu, milj. €	Duraatio korkokäyrällä	Vastuu, milj. €	Duraatio korkokäyrällä
Sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset	6 184	10,0	5 824	10,3
Muut kuin sijoitussidonnaiset sopimukset	2 980	8,1	3 177	8,5
Yhteensä	**9 164**	**9,4**	9 001	9,7

Liitteessä esitetyillä sijoitussidonnaisilla vakuutussopimuksilla tarkoitetaan vakuutussopimuksia, jotka arvostetaan IFRS 17 VFA -mallin mukaisesti.

Muihin kuin sijoitussidonnaisiin sopimuksiin sisältyvät muut OP-Henkivakuutuksen IFRS 17 GMM -mallin mukaisesti arvostettavat vakuutuskannat.

OP-Henkivakuutukseen siirtyi 31.12.2015 kannanluovutuksena vakuutussopimusvelkaa Keskinäisestä Henkivakuutusyhtiö Suomesta. Tuolloin siirtyneistä säästövakuutuksista muodostettiin yhtiön muusta taseesta eriytetty tase. Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Suomen yksilöllinen eläkevakuutuskanta yhdisteltiin 30.9.2016 OP Henkivakuutus Oy:n. Myös tästä kannasta on muodostettu yhtiön muusta taseesta eriytetty tase. Eriytetyillä taseilla on omat voitonjakopolitiikkansa, jotka on määritelty kannanluovutussuunnitelmissa. Eriytettyihin taseisiin sisältyvät myös tulevien lisäetujen vastuut, jotka puskuroivat eriytettyjen taseiden markkina- ja asiakaskäyttäytymisriskejä.

Henkivakuutussopimusvelan herkkyys laskentaolettamuksien muutoksille

Alla olevassa taulukossa esitetään herkkyysanalyysi, josta käy ilmi, miten raportointikauden päättymispäivänä jokseenkin mahdolliset muutokset vakuutussopimusten riskimuuttujissa olisivat vaikuttaneet voittoon tai tappioon ja omaan pääomaan. Taulukossa esitetään herkkyydet ennen kun riskejä on pienennetty vakuutuksenottajana tehdyillä jälleenvakuutussopimuksilla (brutto) sekä jälleenvakuutuksen huomioimisen jälkeen (netto). Korkostressien tapauksessa on huomioitu diskonttaamisen vaikutus kassavirtojen nykyarvoihin, muuttuneen koron vaikutus tulevaan säästöjen kehitykseen sekä asiakashyvitysten muutokset. Vakuutussopimuksiin liittyvien sijoitusten herkkyydet on esitetty liitteessä 58.

Henkivakuutustoiminnan riskiherkkyys

	2024, milj. €				2023, milj. €			
Riskimuuttuja	Vaikutus tulokseen brutto	Vaikutus tulokseen netto	Vaikutus omaan pääomaan brutto	Vaikutus omaan pääomaan netto	Vaikutus tulokseen brutto	Vaikutus tulokseen netto	Vaikutus omaan pääomaan brutto	Vaikutus omaan pääomaan netto
Kuolevuus +5%	23	23	19	19	23	23	19	19
Kuolevuus -5%	-24	-25	-20	-20	-24	-24	-19	-20
Raukeavuus +10 %	7	7	5	5	12	12	9	10
Raukeavuus -10 %	-8	-8	-6	-6	-14	-14	-11	-11
Korkoriski +100 bps	136	138	108	110	143	145	114	116
Korkoriski -100 bps	-172	-175	-138	-140	-175	-178	-140	-142
Luottoriskimarginaalin muutos, osakkeet +20%	-57	-57	-45	-46	-54	-55	-43	-44
Luottoriskimarginaalin muutos, osakkeet -20%	87	88	70	71	76	77	61	62

Henkivakuutuksen vakuutussopimusvelan maturiteettijakauma

31.12.2024, milj. €	2025-2026	2027-2028	2029–2033	2034–2038	2039–2043	2044–2048	2049–	Yhteensä
Sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset	746	922	2 090	1 374	1 090	743	952	**7 918**
Muut kuin sijoitussidonnaiset sopimukset	595	475	838	422	241	160	286	**3 018**
Yhteensä	**1 341**	**1 397**	**2 928**	**1 797**	**1 331**	**903**	**1 238**	**10 936**

Taulukko sisältää vakuutus- ja sijoitussopimusten maturiteettijakauman.

31.12.2023, milj. €	2024-2025	2026–2027	2028-2029	2033–2037	2038–2042	2043–2047	2048–	Yhteensä
Sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset	664	915	1 946	1 323	1 048	750	1 009	**7 655**
Muut kuin sijoitussidonnaiset sopimukset	604	490	886	468	252	164	297	**3 160**
Yhteensä	**1 268**	**1 405**	**2 832**	**1 790**	**1 300**	**914**	**1 306**	**10 815**

Taulukko sisältää vakuutus- ja sijoitussopimusten maturiteettijakauman.

Liite 50. Vahinkovakuutuksen sijoitusten jakauma

	31.12.2024		31.12.2023	
Sijoitusomaisuuden allokaatiojakauma	Käypä arvo*, milj. €	%	Käypä arvo*, milj. €	%
Rahamarkkinat yhteensä	**260**	**5,7**	**433**	**10,0**
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	241	5,3	422	9,7
Johdannaiset***	18	0,4	11	0,3
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	**2 835**	**62,0**	**2 662**	**61,4**
Valtiot	476	10,4	304	7,0
Investment Grade	2 015	44,0	1 928	44,5
Kehittyvät markkinat ja High Yield	190	4,2	234	5,4
Strukturoidut sijoitukset****	154	3,4	196	4,5
Osakkeet yhteensä	**1 106**	**24,2**	**872**	**20,1**
Suomi	200	4,4	122	2,8
Kehittyneet markkinat	754	16,5	582	13,4
Kehittyvät markkinat	68	1,5	90	2,1
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	7	0,2	6	0,1
Pääomasijoitukset	77	1,7	71	1,6
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	**29**	**0,6**	**29**	**0,7**
Hedge fund -rahastot	29	0,6	29	0,7
Kiinteistösijoitukset yhteensä	**345**	**7,5**	**338**	**7,8**
Suorat kiinteistöt	149	3,3	153	3,5
Epäsuorat kiinteistösijoitukset	196	4,3	186	4,3
Yhteensä	**4 575**	**100,0**	**4 334**	**100,0**

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokaatioon (delta-vasta-arvo).

**** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Liite 51. Vahinkovakuutuksen sijoitusriskien herkkyysanalyysi

Alla olevassa taulukossa on selvitys sijoitusriskien herkkyyksistä. Vakuutussopimusvelan laskentaan liittyvän diskonttauskoron herkkyystarkastelu on esitetty vakuutussopimusvelan liitetiedoissa 31.

Sijoitusten ja vakuutussopimusvelan muutosten vaikutukset kumoavat toisiaan.

	Vaikutus tulokseen, milj. €		Vaikutus omaan pääomaan, milj. €	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Listatut osakkeet -20%	-205	-159	-164	-127
Valuutta -20%	-102	-86	-82	-69
Listaamattomat osakkeet -20%	-22	-22	-18	-18
Kiinteistöt -20%	-70	-74	-56	-59
Luottoriskimarginaalin muutos, osakkeet -20%	-89	-77	-71	-61
Luottoriskimarginaalin muutos, osakkeet +20%	61	52	49	42
Korkoriski + 100 bp	-180	-166	-144	-133
Korkoriski - 100 bp	203	187	162	150

Liite 52. Vahinkovakuutuksen korkosijoitusten riskiasema

Koron muutoksista aiheutuvaa markkinariskiä seurataan luokittelemalla sijoitukset instrumenteittain duraation mukaan. Vakuutussopimusvelan korkoriskiä tasaavaa vaikutusta ei ole esitetty taulukossa, koska vakuutussopimusvelasta vain osa on diskontattu hallinnollisella korolla (liite 31).

Käypä arvo juoksuajan tai uudelleenhinnoittelupäivän mukaan, milj. €*	31.12.2024	31.12.2023
0-1 vuotta	591	699
>1-3 vuotta	774	813
>3-5 vuotta	668	694
>5-7 vuotta	497	415
>7-10 vuotta	244	178
>10 vuotta	203	131
Yhteensä	**2 976**	**2 930**
Modifioitu duraatio	3,9	3,5
Efektiivinen korko, %	3,2	3,6

* Sisältää rahamarkkinasijoitukset ja talletukset, joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat ja korkorahastot.

Korkosalkun maturiteetti- ja luottokelpoisuusjakauma 31.12.2024, milj. €*

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa	46	47	23	61	41	110	**329**	11,1
Aa1–Aa3	139	50	124	40	28	66	**448**	15,1
A1–A3	94	252	179	119	79	6	**728**	24,5
Baa1–Baa3	194	352	291	239	75	4	**1 157**	38,9
Ba1 tai alempi	51	36	24	21	6	7	**145**	4,9
Sisäisesti luokiteltu	65	36	27	17	14	9	**168**	5,7
Yhteensä	**591**	**774**	**668**	**497**	**244**	**203**	2 976	**100,0**

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Korkosalkun maturiteetti- ja luottokelpoisuusjakauma 31.12.2023, milj. €*

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa	203	24	36	45	7	37	**351**	12,0
Aa1–Aa3	173	66	100	58	24	46	**467**	15,9
A1–A3	63	258	195	119	70	18	**723**	24,7
Baa1–Baa3	153	392	311	163	57	12	**1 087**	37,1
Ba1 tai alempi	59	37	22	11	4	10	**143**	4,9
Sisäisesti luokiteltu	48	36	30	19	16	9	**159**	5,4
Yhteensä	**699**	**813**	**694**	**415**	**178**	**131**	2 930	**100,0**

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Maturiteetti on ilmoitettu juoksuajan loppuun. Jos paperilla on Call-mahdollisuus, maturiteetti on ilmoitettu ensimmäiseen mahdolliseen Call-päivään saakka.

Vahinkovakuutuksen korkosalkun keskimääräinen luottoluokitus Moody's:n luokituksen mukaan on A3.

Vahinkovakuutuksen korkosalkun keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on 4,7 vuotta (laskettu Call-päivän ja eräpäivän perusteella).

Liite 53. Vahinkovakuutuksen sijoitusten valuuttariski

Valuuttapositio, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
USD	283	202
SEK	0	1
JPY	5	3
GBP	1	1
Muut	15	32
Yhteensä*	**304**	**239**

* Valuuttapositio on 6,6 prosenttia (5,5) sijoituskannasta. Valuuttapositio lasketaan yksittäisten valuuttojen itseisarvojen summana.

Liite 54. Vahinkovakuutuksen vastapuoliriski

Luottoluokitusjakauma, milj. €	31.12.2024		31.12.2023	
Moody's vastaavuus	Sijoitus*	Vakuutus**	Sijoitus*	Vakuutus**
Aaa	329		351	
Aa1–Aa3	448	44	467	28
A1–A3	728	93	723	95
Baa1–Baa3	1 157	0	1 087	0
Ba1 tai alempi	145		143	
Sisäisesti luokiteltu	168	36	159	42
Yhteensä	**2 975**	**173**	**2 930**	**165**

* Sisältää rahamarkkinasijoitukset ja talletukset, joukkolainat ja korkorahastot.

** Sisältää jälleenvakuuttajien osuuden vakuutussopimusvelasta ja saamiset jälleenvakuuttajilta.

Liite 55. Henkivakuutuksen sijoitusten jakauma

	31.12.2024		31.12.2023	
Sijoitusomaisuuden allokaatiojakauma	Käypä arvo*, milj. €	Osuus (%)	Käypä arvo*, milj. €	Osuus (%)
Rahamarkkinat yhteensä	**306**	**9,2**	**367**	**11,5**
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	302	9,0	361	11,3
Johdannaiset***	5	0,1	6	0,2
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	**2 137**	**64,1**	**2 070**	**64,7**
Valtiot	348	10,4	225	7,0
Investment Grade	1 543	46,2	1 519	47,5
Kehittyvät markkinat ja High Yield	117	3,5	156	4,9
Strukturoidut sijoitukset****	129	3,9	170	5,3
Osakkeet yhteensä	**659**	**19,8**	**546**	**17,1**
Suomi	121	3,6	82	2,6
Kehittyneet markkinat	437	13,1	343	10,7
Kehittyvät markkinat	32	1,0	53	1,7
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	3	0,1	3	0,1
Pääomasijoitukset	67	2,0	65	2,0
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	**37**	**1,1**	**36**	**1,1**
Hedge fund -rahastot	37	1,1	36	1,1
Kiinteistösijoitukset yhteensä	**196**	**5,9**	**180**	**5,6**
Suorat kiinteistöt	13	0,4	13	0,4
Epäsuorat kiinteistösijoitukset	183	5,5	168	5,2
Yhteensä	**3 336**	**100,0**	**3 201**	**100,0**

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokaatioon (delta-vasta-arvo).

**** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Liite 56. ETA 1 -sijoitusten jakauma ja sijoitusriskien herkkyysanalyysi

Suomi-yhtiöstä vuonna 2015 siirretyistä yksilöllisestä henkivakuutuskannasta (ETA 1) muodostettiin kannanluovutusten yhteydessä eriytetty tase (ETA 1), joilla on muusta henkivakuutustoiminnasta poikkeava voitonjakopolitiikka.

	31.12.2024		31.12.2023	
Sijoitusomaisuuden allokaatiojakauma	Käypä arvo*, milj. €	Osuus (%)	Käypä arvo*, milj. €	Osuus (%)
Rahamarkkinat yhteensä	**12**	**2,2**	**30**	**5,2**
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	12	2,2	30	5,2
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	**483**	**92,6**	**497**	**88,3**
Valtiot	112	21,4	108	19,1
Investment Grade	301	57,6	316	56,1
Kehittyvät markkinat ja High Yield	22	4,2	25	4,4
Strukturoidut sijoitukset***	49	9,3	49	8,7
Osakkeet yhteensä	**23**	**4,5**	**27**	**4,8**
Kehittyneet markkinat	16	3,0	17	3,1
Kehittyvät markkinat	2	0,3	2	0,4
Pääomasijoitukset	6	1,1	7	1,3
Kiinteistösijoitukset yhteensä	**4**	**0,7**	**9**	**1,7**
Epäsuorat kiinteistösijoitukset	4	0,7	9	1,7
Yhteensä	**522**	**100,0**	**563**	**100,0**

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvoin oli 9 miljoonaa (11). Nettotuotto on laskettu vähentämällä sijoitusomaisuuden tuotoista markkinaehtoisen vakuutussopimusvelan arvonmuutos.

Erillistaseissa olevien kantojen sijoitusriskiä puskuroi kantaan liittyvä tulevien lisäetujen vastuu. Puskuri riittää kattamaan nykyisessä tilanteessa herkkyysanalyysien mukaisen sijoitusomaisuuden negatiivisen tuoton ja siksi herkkyysanalyysin mukaisissa skenaarioissa ei ole suoraa tulosvaikutusta. Erillistase 1:n tulevien lisäetujen vastuu on 87 miljoonaa euroa (89).

Liite 57. ETA 2 -sijoitusten jakauma ja sijoitusriskien herkkyysanalyysi

Suomi-yhtiöstä vuonna 2016 siirretyistä yksilöllisestä eläkevakuutuskannasta (ETA 2) muodostettiin kannanluovutusten yhteydessä eriytetty tase (ETA 2), joilla on muusta henkivakuutustoiminnasta poikkeava voitonjakopolitiikka.

	31.12.2024		31.12.2023	
Sijoitusomaisuuden allokaatiojakauma	Käypä arvo*, milj. €	Osuus (%)	Käypä arvo*, milj. €	Osuus (%)
Rahamarkkinat yhteensä	**94**	**8,2**	**84**	**6,6**
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	94	8,2	84	6,6
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	**986**	**86,0**	**1 094**	**86,4**
Valtiot	344	30,0	346	27,3
Investment Grade	544	47,4	623	49,3
Kehittyvät markkinat ja High Yield		—	5	0,4
Strukturoidut sijoitukset****	98	8,5	119	9,4
Osakkeet yhteensä	**48**	**4,1**	**52**	**4,1**
Kehittyneet markkinat	22	2,0	28	2,2
Kehittyvät markkinat	2	0,2	3	0,2
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	0	—	0	—
Pääomasijoitukset	17	1,5	21	1,7
Osakejohdannaiset***	5	0,5		—
Kiinteistösijoitukset yhteensä	**20**	**1,7**	**37**	**2,9**
Suorat kiinteistöt	10	0,9	15	1,2
Epäsuorat kiinteistösijoitukset	10	0,8	22	1,7
Yhteensä	**1 146**	**100,0**	**1 266**	**100,0**

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokaatioon (delta-vasta-arvo).

**** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvoin oli 5 miljoonaa (18). Nettotuotto on laskettu vähentämällä sijoitusomaisuuden tuotoista markkinaehtoisen vakuutussopimusvelan arvonmuutos.

Erillistaseissa olevien kantojen sijoitusriskiä puskuroi kantaan liittyvä tulevien lisäetujen vastuu. Puskuri riittää kattamaan nykyisessä tilanteessa herkkyysanalyysien mukaisen sijoitusomaisuuden negatiivisen tuoton ja siksi herkkyysanalyysin mukaisissa skenaarioissa ei ole suoraa tulosvaikutusta. Erillistase 2:n tulevien lisäetujen vastuu on 137 miljoonaa euroa (157).

Liite 58. Henkivakuutuksen sijoitusriskien herkkyysanalyysi

Alla olevassa taulukossa on selvitys sijoitusriskien herkkyyksistä. Vakuutussopimusvelan laskentaan liittyvän diskonttauskoron herkkyystarkastelu on esitetty vakuutussopimusvelan liitetiedoissa 31.

Sijoitusten ja vakuutussopimusvelan muutosten vaikutukset kumoavat toisiaan.

	Vaikutus tulokseen, milj. €		Vaikutus omaan pääomaan, milj. €	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Listatut osakkeet -20%	-119	-100	-95	-80
Valuutta -20%	-61	-54	-49	-43
Listaamattomat osakkeet -20%	-19	-18	-15	-14
Kiinteistöt -20%	-40	-42	-32	-33
Luottoriskimarginaalin muutos, osakkeet -20%	-64	-60	-51	-48
Luottoriskimarginaalin muutos, osakkeet +20%	44	41	35	33
Korkoriski + 100 bp	-149	-139	-120	-111
Korkoriski - 100 bp	176	167	141	133

Liite 59. Henkivakuutuksen korkosijoitusten riskiasema

Käypä arvo juoksuajan tai uudelleenhinnoittelupäivän mukaan, milj. €*	31.12.2024	31.12.2023
0-1 vuotta	495	520
>1-3 vuotta	632	585
>3-5 vuotta	532	596
>5-7 vuotta	328	304
>7-10 vuotta	154	128
>10 vuotta	153	88
Yhteensä	**2 294**	**2 221**
Modifioitu duraatio	3,7	3,3
Keskikorko, %	3,1	3,6

* Sisältää rahamarkkinasijoitukset ja talletukset, joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat ja korkorahastot.

Korkosalkun maturiteetti- ja luottokelpoisuusjakauma 31.12.2024, milj. €*

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa	21	50	13	44	35	87	**251**	10,9
Aa1–Aa3	196	37	89	23	21	46	**412**	18,0
A1–A3	56	191	150	68	39	6	**510**	22,2
Baa1–Baa3	133	308	247	173	54	4	**919**	40,1
Ba1 tai alempi	29	21	12	9	4	6	**81**	3,5
Sisäisesti luokiteltu	59	24	22	10	0	5	**121**	5,3
Yhteensä	**495**	**632**	**532**	**328**	**154**	**153**	2 294	**100,0**

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Korkosalkun maturiteetti- ja luottokelpoisuusjakauma 31.12.2023, milj. €*

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa	150	35	50	26	23	19	**304**	13,7
Aa1–Aa3	146	38	69	32	16	37	**338**	15,2
A1–A3	57	176	162	82	38	10	**524**	23,6
Baa1–Baa3	121	284	269	141	41	9	**865**	39,0
Ba1 tai alempi	37	25	14	6	3	6	**91**	4,1
Sisäisesti luokiteltu	10	27	31	17	7	6	**98**	4,4
Yhteensä	**520**	**585**	**596**	**304**	**128**	**88**	2 221	100,0

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Maturiteetti on ilmoitettu juoksuajan loppuun. Jos paperilla on Call-mahdollisuus, maturiteetti on ilmoitettu ensimmäiseen mahdolliseen Call-päivään saakka.

Henkivakuutuksen korkosalkun keskimääräinen luottoluokitus Moody's:n luokituksenmukaan on A3.

Henkivakuutuksen korkosalkun keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on 4,6 vuotta(laskettu Call-päivän ja eräpäivän perusteella).

Liite 60. ETA 1 -korkosijoitusten riskiasema

Käypä arvo juoksuajan tai uudelleenhinnoittelupäivän mukaan, milj. €*	31.12.2024	31.12.2023
0-1 vuotta	42	58
>1-3 vuotta	123	116
>3-5 vuotta	121	126
>5-7 vuotta	79	94
>7-10 vuotta	55	54
>10 vuotta	27	31
Yhteensä	**449**	**479**
Modifioitu duraatio	4,5	4,5
Keskikorko, %	3,0	3,3

* Sisältää rahamarkkinasijoitukset ja talletukset, joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat ja korkorahastot.

Korkosalkun maturiteetti- ja luottokelpoisuusjakauma 31.12.2024, milj. €*

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa	0	5	16	15	25	9	**70**	15,7
Aa1–Aa3	12	9	17	18	6	14	**77**	17,2
A1–A3	2	37	25	11	10	2	**86**	19,2
Baa1–Baa3	18	62	54	30	15	2	**180**	40,1
Ba1 tai alempi	6	7	3	1	0	0	**19**	4,2
Sisäisesti luokiteltu	4	4	5	3	0	0	**17**	3,7
Yhteensä	**42**	**123**	**121**	**79**	**55**	**27**	449	**100,0**

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Korkosalkun maturiteetti- ja luottokelpoisuusjakauma 31.12.2023, milj. €*

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa	11	9	15	17	21	8	**81**	16,8
Aa1–Aa3	21	6	16	15	7	16	**79**	16,6
A1–A3	2	34	30	21	10	6	**102**	21,3
Baa1–Baa3	15	59	54	38	15	1	**182**	37,9
Ba1 tai alempi	7	6	4	1	0	0	**18**	3,8
Sisäisesti luokiteltu	3	3	7	3	1		**17**	3,6
Yhteensä	**58**	**116**	**126**	**94**	**54**	**31**	479	**100,0**

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Maturiteetti on ilmoitettu juoksuajan loppuun. Jos paperilla on Call-mahdollisuus, maturiteetti on ilmoitettu ensimmäiseen mahdolliseen Call-päivään saakka.

ETA 1-korkosalkun keskimääräinen luottoluokitus Moody's:n luokituksen mukaan on A2.

ETA 1-korkosalkun keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on 5,1 vuotta (laskettu Call-päivän ja eräpäivän perusteella).

Liite 61. ETA 2 -korkosijoitusten riskiasema

Käypä arvo juoksuajan tai uudelleenhinnoittelupäivän mukaan, milj. €*	31.12.2024	31.12.2023
0-1 vuotta	96	82
>1-3 vuotta	236	212
>3-5 vuotta	237	311
>5-7 vuotta	183	195
>7-10 vuotta	107	107
>10 vuotta	95	115
Yhteensä	**954**	**1 022**
Modifioitu duraatio	4,6	4,8
Keskikorko, %	3,0	3,2

* Sisältää rahamarkkinasijoitukset ja talletukset, joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat ja korkorahastot.

Korkosalkun maturiteetti- ja luottokelpoisuusjakauma 31.12.2024, milj. €*

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa	0	24	32	57	50	30	**194**	20,3
Aa1–Aa3	40	27	60	30	21	55	**232**	24,4
A1–A3	14	50	53	26	8	5	**155**	16,2
Baa1–Baa3	26	131	82	62	27	4	**332**	34,8
Ba1 tai alempi	0	0	0	0	0	1	**2**	0,2
Sisäisesti luokiteltu	16	4	11	8	0	0	**39**	4,1
Yhteensä	**96**	**236**	**237**	**183**	**107**	**95**	**954**	**100,0**

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Korkosalkun maturiteetti- ja luottokelpoisuusjakauma 31.12.2023, milj. €*

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	Osuus, %
Aaa	15	24	61	37	52	27	**215**	21,0
Aa1–Aa3	35	11	56	37	14	76	**227**	22,3
A1–A3	5	45	74	64	10	5	**202**	19,8
Baa1–Baa3	25	125	109	51	28	8	**347**	33,9
Sisäisesti luokiteltu	2	8	11	6	3		**31**	3,0
Yhteensä	**82**	**212**	**311**	**195**	**107**	**115**	**1 022**	**100,0**

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Maturiteetti on ilmoitettu juoksuajan loppuun. Jos paperilla on Call-mahdollisuus, maturiteetti on ilmoitettu ensimmäiseen mahdolliseen Call-päivään saakka.

ETA 2 -korkosalkun keskimääräinen luottoluokitus Moody's:n luokituksen mukaan on A1.

ETA 2 -korkosalkun keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika on 5,1 vuotta (laskettu Call-päivän ja eräpäivän perusteella).

Liite 62. Henkivakuutuksen sijoitusten valuuttariski

Valuuttapositio, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
USD	162	121
SEK	0	0
JPY	3	2
GBP	0	0
Muut	5	5
Yhteensä*	**170**	**128**

* Kokonaisnettovaluuttapositio.

Valuuttapositio oli 5,1 prosenttia (4,0) sijoituskannasta.

Liite 63. ETA 1 -sijoitusten valuuttariski

Valuuttapositio, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
USD	6	9
SEK	0	0
GBP	0	0
Muut	5	6
Yhteensä*	**12**	**16**

* Kokonaisnettovaluuttapositio.

Valuuttapositio oli 2,2 prosenttia (2,8) sijoituskannasta.

Liite 64. ETA 2 -sijoitusten valuuttariski

Valuuttapositio, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
USD	17	29
SEK	0	0
GBP	0	0
Muut	12	14
Yhteensä*	**29**	**44**

* Kokonaisnettovaluuttapositio.

Valuuttapositio oli 2,5 prosenttia (3,4) sijoituskannasta.

Liite 65. Henkivakuutuksen sijoitusten vastapuoliriski

Luottoluokitusjakauma, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Moody's vastaavuus	Sijoitus*	Sijoitus*
Aaa	251	304
Aa1–Aa3	412	338
A1–A3	510	524
Baa1–Baa3	919	865
Ba1 tai alempi	81	91
Sisäisesti luokiteltu	121	98
Yhteensä	**2 294**	**2 221**

* Sisältää rahamarkkinasijoitukset ja talletukset, joukkolainat ja korkorahastot.

Liite 66. ETA 1 -sijoitusten vastapuoliriski

Luottoluokitusjakauma, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Moody's vastaavuus	Sijoitus*	Sijoitus*
Aaa	70	81
Aa1–Aa3	77	79
A1–A3	86	102
Baa1–Baa3	180	182
Ba1 tai alempi	19	18
Sisäisesti luokiteltu	17	17
Yhteensä	**449**	**479**

* Sisältää rahamarkkinasijoitukset ja talletukset, joukkolainat ja korkorahastot.

Liite 67. ETA 2 -sijoitusten vastapuoliriski

Luottoluokitusjakauma, milj. €	31.12.2024	31.12.2023
Moody's vastaavuus	Sijoitus*	Sijoitus*
Aaa	194	215
Aa1–Aa3	232	227
A1–A3	155	202
Baa1–Baa3	332	347
Ba1 tai alempi	2	
Sisäisesti luokiteltu	39	31
Yhteensä	**954**	**1 022**

* Sisältää rahamarkkinasijoitukset ja talletukset, joukkolainat ja korkorahastot.

Liite 68. ETA 1 -sijoitusten luottoriski

	31.12.2024		31.12.2023		Luottoriskin muutoksesta aiheutunut käyvän arvon muutos	
Sijoitusomaisuuden allokaatiojakauma, milj. €	Käypä arvo*	Luotto-johdannaiset nimellisarvo	Käypä arvo*	Luotto-johdannaiset nimellisarvo	Sijoitukset muutos****	Luottojohd. muutos*****
Rahamarkkinat yhteensä	**12**		**30**			
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	12		30			
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	**483**		**497**		**-5**	
Valtiot	112		108		-4	
Investment Grade	301		316		0	
Kehittyvät markkinat ja High Yield	22		25		-1	
Strukturoidut sijoitukset****	49		49			
Osakkeet yhteensä	**23**		**27**			
Kehittyneet markkinat	16		17			
Kehittyvät markkinat	2		2			
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	0		0			
Pääomasijoitukset	6		7			
Kiinteistösijoitukset yhteensä	**4**		**9**			
Epäsuorat kiinteistösijoitukset	4		9			
Yhteensä	**522**		**563**		**-5**	

Ei sisällä rahamarkkinasijoituksia eikä vaihtovelkakirjalainasijoituksia.

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat.

*** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

**** Likvidien korkosijoitusten (pl. rahamarkkinasijoitukset) kokonaistuotosta vähennetty juokseva tuotto ja korkoliikkeen tuotto suhteessa EUR swap-käyrään.

***** Suorilla luottoriskijohdannaisilla kokonaistuotto. Menetelmä ei sovellu strukturoiduille sijoituksille.

Liite 69. ETA 2 -sijoitusten luottoriski

	31.12.2024		31.12.2023		Luottoriskin muutoksesta aiheutunut käyvän arvon muutos	
Sijoitusomaisuuden allokaatiojakauma, milj. €	Käypä arvo*	Luotto-johdannaiset nimellisarvo	Käypä arvo*	Luotto-johdannaiset nimellisarvo	Sijoitukset muutos****	Luottojohd. muutos*****
Rahamarkkinat yhteensä	**94**		**84**			
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	94		84			
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	**986**		**1 094**		**-10**	
Valtiot	344		346		-11	
Investment Grade	544		623		1	
Kehittyvät markkinat ja High Yield			5			
Strukturoidut sijoitukset****	98		119			
Osakkeet yhteensä	**48**		**52**			
Kehittyneet markkinat	22		28			
Kehittyvät markkinat	2		3			
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	0		0			
Pääomasijoitukset	17		21			
Osakejohdannaiset***	5					
Kiinteistösijoitukset yhteensä	**20**		**37**			
Suorat kiinteistöt	10		15			
Epäsuorat kiinteistösijoitukset	10		22			
Yhteensä	**1 146**		**1 266**		**-10**	

Ei sisällä rahamarkkinasijoituksia eikä vaihtovelkakirjalainasijoituksia.

* Sisältää siirtyneet korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat.

*** Sisältää kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

**** Likvidien korkosijoitusten (pl. rahamarkkinasijoitukset) kokonaistuotosta vähennetty juokseva tuotto ja korkoliikkeen tuotto suhteessa EUR swap-käyrään.

***** Suorilla luottoriskijohdannaisilla kokonaistuotto. Menetelmä ei sovellu strukturoiduille sijoituksille.

Muut liitetiedot
Liite 70. Omistukset tytäryrityksissä, strukturoiduissa yhteisöissä sekä yhteisissä toiminnoissa

OP Ryhmän rakenne

Seuraavassa kuviossa on kuvattu OP Ryhmän rakenne. OP Ryhmään yhdistellään jäsenosuuspankkien lisäksi jäsenosuuspankkien keskeisimmät tytäryhtiöt sekä keskusyhteisö OP Osuuskunta ja sen tytäryritykset, osakkuusyritykset sekä erilaiset yhteisjärjestelyt.

Tilikauden aikana tapahtuneet muutokset tytäryrityksissä ja strukturoiduissa yhteisöissä

Tilikaudella ei ollut merkittäviä muutoksia.

OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyt merkittävät tytäryritykset 2024

OP Ryhmän keskusyhteisön merkittäviä tytäryrityksiä ovat sellaiset yhtiöt, joiden toiminta vaatii toimiluvan sekä muut liiketoiminnan kannalta keskeiset yritykset. Kaikki tilinpäätökseen yhdistellyt merkittävät keskusyhteisön tytäryritykset ovat kokonaan omistettuja, eikä niissä ole näin ollen merkittäviä määräysvallattomien omistajien osuuksia.

OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyt merkittävät keskusyhteisön tytäryritykset 2024

Yhtiö	Kotipaikka	Omistus-osuus, %	Osuus ääni-vallasta, %
OP-Asuntoluottopankki Oyj	Helsinki	100,0	100,0
OP-Henkivakuutus Oy	Helsinki	100,0	100,0
OP-Vähittäisasiakkaat Oyj	Helsinki	100,0	100,0
OP-Rahastoyhtiö Oy	Helsinki	100,0	100,0
Pivo Wallet Oy	Helsinki	100,0	100,0
OP Yrityspankki Oyj	Helsinki	100,0	100,0
OP Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	100,0	100,0
OP Varainhoito Oy	Helsinki	100,0	100,0
Pohjola Vakuutus Oy	Helsinki	100,0	100,0
OP Säilytys Oy	Helsinki	100,0	100,0

OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään jäsenluottolaitosten tytäryhtiöinä 23 (30) OP Kotia. OP Kodit tarjoavat kiinteistöjen ja asuntojen välityspalveluita ja ne ovat 100 prosenttisesti omistettuja tytäryhtiöitä. Edellä mainittujen lisäksi OP Ryhmän tilinpäätökseen on yhdistelty 23 kpl (23) muita keskusyhteisön ja jäsenosuuspankkien tytäryrityksiä.

OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään seuraavat jäsenosuuspankit 2024

Pankin nimi	Tase 31.12.2024, milj. €	Toimitusjohtaja 31.12.2024
Alajärven Op	399	Matti Mäkinen
Ala-Satakunnan Op	335	Jari Katila
Alavieskan Op	101	Antero Alahautala
Andelsbanken för Åland	651	Johnny Nordqvist
Andelsbanken Raseborg	514	Mats Enberg

Pankin nimi	Tase 31.12.2024, milj. €	Toimitusjohtaja 31.12.2024
Etelä-Pirkanmaan Op	868	Tuomo Smått
Etelä-Pohjanmaan Op	1 637	Olli Tarkkanen
Euran Op	302	Kaisa Markula
Haapamäen Seudun Op	82	Hannu Petjoi
Hailuodon Op	62	Jani Isomaa
Hämeen Op	4 491	Mika Kivimäki
Janakkalan Op	496	Mikko Suutari
Jokilaaksojen Op	477	Juha Pajumaa
Jokiläänin Op	366	Ville Aarnio
Joki-Pohjanmaan Op	458	Markku Niskala
Jämsän Seudun Op	447	Kari Mäkelä
Järvi-Hämeen Op	620	Teemu Sarhemaa
Kaakkois-Suomen Op	4 642	Juha Korhonen
Kainuun Op	1 097	Teuvo Perätalo
Kangasalan Seudun Op	687	Jyrki Turtiainen
Kangasniemen Op	237	Seppo Laurila
Kemin Seudun Op	498	Jaakko Ovaskainen
Kerimäen Op	114	Sakari Kangas
Keski-Pohjanmaan Op	1 760	Jyrki Rantala
Keski-Suomen Op	3 930	Katri Piilola
Koillismaan Op	759	Pertti Purola
Koitin-Pertunmaan Op	103	Jorma Somero
Korpilahden Op	130	Tuomas Uppsala
Kuhmon Op	270	Martti Pulkkinen
Kuortaneen Op	93	Suvi-Katariina Kangastie
Laihian Op	136	Marja Tukeva
Lapin Op	125	Juha Teerialho
Lehtimäen Op	88	Veli-Jussi Haapala
Lemin Op	109	Petteri Mattila
Limingan Op	153	Pirjo Ruottinen
Liperin Op	284	Jukka Asikainen
Lounaismaan Op	2 125	Jouni Hautala

Pankin nimi	Tase 31.12.2024, milj. €	Toimitusjohtaja 31.12.2024
Lounaisrannikon Op	922	Sami Peura
Lounais-Suomen Op	828	Markku Pelkonen
Luumäen Op	136	Riina Parkko
Länsi-Kymen Op	693	Saila Rosas
Länsi-Suomen Op	3 720	Matti Kiuru
Maaningan Op	216	Ari Väänänen
Mouhijärven Op	105	Kirsi Soltin
Multian Op	102	Elina Jalava
Nagu Andelsbank	115	Alice Björklöf
Nakkila-Luvian Op	326	Leena Ranki
Niinijokivarren Op	92	Mirkkaliina Pettersson
Op Harjuseutu	168	Sanna Metsänranta
Op Vakka-Auranmaa	1 097	Lasse Vehviläinen
Outokummun Op	193	Ari Karhapää
Paltamon Op	93	Maarit Korpinen
Botnia Andelsbank	876	Agneta Ström-Hakala
Petäjäveden Op	112	Anu Liimatainen
Pohjois-Hämeen Op	634	Pertti Pyykkö
Pohjois-Karjalan Op	2 600	Jaana Reimasto-Heiskanen
Pohjois-Savon Op	3 911	Mikko Vepsäläinen
Pohjolan Op	7 124	Keijo Posio
Polvijärven Op	188	Ari Noponen
Posion Op	166	Vesa Jurmu
Pulkkilan Op	61	Marja Hyvärinen
Punkalaitumen Op	123	Hannu Juhe
Raahentienoon Op	806	Kalle Arvio
Rantasalmen Op	174	Jaana Vänskä
Rautalammin Op	97	Esko-Pekka Markkanen
Riistaveden Op	152	Ismo Salmela
Rymättylän Op	101	Mikko Paijola
Sallan Op	129	Tuula Virkkula

Pankin nimi	Tase 31.12.2024, milj. €	Toimitusjohtaja 31.12.2024
Satapirkan Op	1 504	Janne Pohjolainen
Savitaipaleen Op	156	Samppa Oksanen
Siikajoen Op	74	Jukka Jaurakkajärvi
Siikalatvan Op	113	Jarmo Pistemaa
Suomenselän Op	1 178	Mika Korkia-aho
Suur-Savon Op	2 831	Leena Nikula
Sydänmaan Op	469	Juha Mäki
Tampereen Seudun Op	5 688	Jani Vilpponen
Tervolan Op	105	Jussi Kuittinen
Tervon Op	80	Emmi Tunkkari
Turun Seudun Op	5 060	Petteri Rinne
Tuusniemen Op	192	Jari-Pekka Raatikainen
Tyrnävän Op	148	Antto Joutsiniemi
Utajärven Op	268	Terttu Hagelin
Uudenmaan Op	22 603	Olli Lehtilä
Vaara-Karjalan Op	571	Raili Hyvönen
Vasa Andelsbank	1 462	Ulf Nylund
Vehmersalmen Op	140	Petri Tyllinen
Vimpelin Op	106	Berit Kangasaho
Ylitornion Op	134	Laura Harju-Autti
Ylä-Kainuun Op	353	Eija Sipola
Yläneen Op	89	Heikki Eskola
Ylä-Pirkanmaan Op	545	Mikko Rasi
Ylä-Savon Op	933	Mikko Paananen
Ylä-Uudenmaan Op	1 025	Mikko Purmonen

OP Ryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen yhdistellyt strukturoidut yhteisöt

OP Ryhmä toimii sijoittajana ja sijoitusrahastojen hallinnoijana erilaisissa sijoitusrahastoissa saadakseen sijoitustuottoja sekä erilaisia palkkiotuottoja. OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään 2 (2) kiinteistörahastoa. Rahastot on luokiteltu strukturoiduiksi yhteisöiksi, sillä OP Ryhmän määräysvalta ei perustu äänioikeuksiin vaan merkityksellisten toimintojen ohjaamiseen, altistumiseen rahaston muuttuviin tuottoihin sekä rahaston hallinnon järjestämiseen. Näihin rahastoihin liittyy myös ryhmän kannalta olennaisimmat määräysvallattomien omistajien osuudet.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ne strukturoidut yhteisöt, joissa on merkittävä määräysvallattomien osuus

Nimi	Toimipaikka	Pääasiallinen toimiala	Omistusosuus, % 2024	Omistusosuus, % 2023	Määräys-vallattomien osuus, %
Real Estate Fund of Funds II Ky	Helsinki	Kiinteistörahasto	27,7	27,7	72,3

Taloudellista informaatiota koskeva yhteenveto keskusyhteisön tytäryrityksistä, joissa on olennainen määräysvallattomien omistajien osuus

Alla olevassa taulukossa on esitetty taloudellista informaatiota koskeva yhteenveto niistä keskusyhteisön tytäryrityksistä, jossa on OP Ryhmän kannalta olennainen määräysvallattomien omistajien osuus. Taloudellinen informaatio vastaa tytäryrityksen tilinpäätöksissä esitettyjä lukuja, joihin on tehty muun muassa käyvän arvon oikaisuja vastaamaan OP Ryhmän laatimisperiaatteita. Esitetyt luvut ovat ennen sisäisten liiketapahtumien eliminointia.

Yhteenveto taseesta

	Real Estate Fund of Funds II Ky	
Milj. €	2024	2023
Rahavarat	0	0
Sijoitukset	0	0
Muut varat	1	1
Varat yhteensä	**1**	**2**
Muut velat	-1	-1
Velat yhteensä	-1	-1
Nettovarallisuus	**2**	**3**
Kertyneet määräysvallattomien omistajien osuudet	2	2

Yhteenveto laajasta tuloslaskelmasta

	Real Estate Fund of Funds II Ky	
	2024	2023
Liikevaihto	0	-1
Jatkuvien toimintojen voitto tai tappio verojen jälkeen	0	-1
Laaja tulos	**0**	**-1**
Määräysvallattomien omistajien osuus laajasta tuloksesta	0	-1
Määräysvallattomille omistajille maksetut voitto-osuudet		

Yhteenveto rahavirroista

	Real Estate Fund of Funds II Ky	
	2024	2023
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta	0	1
Rahoitukseen käytetty nettorahavirta	**0**	**-1**
Rahavarojen nettomuutos	0	0
Rahavarat tilikauden alussa	0	0
Rahavarat tilikauden lopussa	0	0

Yhteiset toiminnot

OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään yhteisinä toimintoina noin 556 (593) kiinteistöyhtiötä yhdistelemällä OP Ryhmän omistusosuutta vastaava osuus kiinteistöyhtiön omaisuuseristä. Luokittelu yhteisiin toimintoihin on tehty liiketoiminnan luonteen mukaisesti vaikka OP Ryhmällä on määräysvalta osaan kiinteistöyhtiöistä. Kiinteistöyhtiöiden osakkeet oikeuttavat tiettyjen huoneistojen hallintaan, joista osa on OP Ryhmän omassa käytössä. Kukin keskinäisen kiinteistöyhtiön osakas on vastuussa osuudestaan yhtiön lainoista. Näistä yhteisistä toiminnoista osa muodostaa OP Ryhmän konttoriverkoston Suomessa ja ne sisältyvät taseessa aineellisiin hyödykkeisiin liitetietoon 25. Loput kiinteistöyhtiöt ovat sijoituskiinteistöjä ja ne sisältyvät liitetietoon 22.

Yhteenveto yhteisten toimintojen yhdistelyn tasevaikutuksesta

Milj. €	2024	2023
Oman käytön kiinteistöt	54	50
Sijoituskiinteistöt	500	527
Varat yhteensä	**554**	**577**
Velat yhteensä	**1**	**1**

Merkittävimmät OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyt yhteiset toiminnot 2024

Nimi	Kotipaikka	Toimiala	Omistusosuus, %
Asunto Oy Oulun Kalevankulma	Oulu	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Hämeenkivi	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Jyväskylän Kassatalo	Jyväskylä	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Koskikatu 9	Joensuu	Kiinteistön omistus ja hallinta	56,9
Kiinteistö Oy Tampereen Hämeenkatu 12	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Vammalan Torikeskus	Vammala	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
As Oy Lappeenrannan Mariankulma	Lappeenranta	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 1	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 2	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	53,7
Kiinteistö Oy Kouvolan Karhut	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Vuosaaren Pohjoinen Ostoskeskus	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis I	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	50,0
Kiinteistö Oy Koskitammi	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Helsingin Frantseninkatu 13	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Topeliuksenkatu 41b	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	50,0
Keskinäinen Kiinteistö Oy Marikko	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Koivuhaan Yrityskeskus	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Aleksis Kiven katu 21-23	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	50,0
Kiinteistö Oy Espoon Siuntiontie 3	Espoo	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Hatanpäänkatu 1	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	50,0

Merkittävimmät OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyt yhteiset toiminnot 2023

Nimi	Kotipaikka	Toimiala	Omistusosuus, %
Asunto Oy Oulun Kalevankulma	Oulu	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Hämeenkivi	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Jyväskylän Kassatalo	Jyväskylä	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Koskikatu 9	Joensuu	Kiinteistön omistus ja hallinta	56,9
Kiinteistö Oy Tampereen Hämeenkatu 12	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Vammalan Torikeskus	Vammala	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
As Oy Lappeenrannan Mariankulma	Lappeenranta	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 1	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 2	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	53,7
Kiinteistö Oy Kouvolan Karhut	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Vuosaaren Pohjoinen Ostoskeskus	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis I	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	50,0
Kiinteistö Oy Koskitammi	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Helsingin Frantseninkatu 13	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Topeliuksenkatu 41b	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	50,0
Kiinteistö Oy Tuusulan Jatke	Tuusula	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Keskinäinen Kiinteistö Oy Marikko	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Koivuhaan Yrityskeskus	Vantaa	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Aleksis Kiven katu 21-23	Helsinki	Kiinteistön omistus ja hallinta	50,0
Kiinteistö Oy Espoon Siuntiontie 3	Espoo	Kiinteistön omistus ja hallinta	100,0
Kiinteistö Oy Hatanpäänkatu 1	Tampere	Kiinteistön omistus ja hallinta	50,0

OP Ryhmän tilinpäätökseen on merkitty osuus yhteisessä määräysvallassa olevista omaisuuseristä ja niihin kohdistuvista veloista.

Osuudet konsolidoimattomissa strukturoiduissa yhteisöissä

OP Ryhmään kuuluva OP-Rahastoyhtiö Oy hallinnoi OP-rahastoja. OP-Rahastoyhtiö Oy käyttää useissa hallinnoimissaan rahastoissa salkunhoitajana OP Varainhoito Oy:tä. Lisäksi ryhmään kuuluva OP Kiinteistösijoitus Oy hallinnoi useita kiinteistörahastoja. Useissa rahastoissa hallinnointiyhtiö ohjaa merkityksellisiä toimintoja tekemällä sijoituspäätökset rahaston sääntöjen mukaisesti. OP Ryhmän yrityksillä ei ole muissa edellä mainittujen yritysten hallinnoimissa rahastoissa sellaisia omistuksia, jotka altistaisivat ryhmän merkittävästi kohteen muuttuvalle tuotolle ja aiheuttaisivat siten konsolidointivelvoitteen.

OP Ryhmä saa konsolidoimattomista rahastoista hallinnointipalkkiotuottoja, jotka sisältyvät tuloslaskelmassa palkkiotuottoihin. Lisäksi OP Ryhmä saa konsolidoimattomista rahastoista sijoittajana tuottoja, jotka on merkitty sijoitustoiminnan nettotuottoihin sen mukaan, mihin tase-erään sijoitukset on merkitty taseessa.

OP Ryhmän sijoitukset OP-rahastoihin sekä OP Kiinteistösijoitus Oy:n rahastoihin on merkitty taseessa sijoitusomaisuuteen. OP Ryhmän tappioriski rajoittuu sijoituksen tasearvoon. Sijoitukset OP Ryhmän hallinnoimiin konsolidoimattomiin rahastoihin 31.12.2024 olivat yhteensä 357 miljoonaa euroa (349).

Liite 71. Maakohtaiset tiedot

2024

Nimi		Kotipaikka
OP Corporate Bank plc Estonian Branch	sivuliike	Viro
OP Corporate Bank plc Latvian Branch	sivuliike	Latvia
OP Corporate Bank plc Lithuanian Branch	sivuliike	Liettua

Taloudellista asemaa koskevat tiedot 31.12.2024, milj. €	Viro	Latvia	Liettua	**Yhteensä**
Liiketoiminnan tuottojen yhteenlaskettu määrä	64	60	95	**219**
Liikevoiton tai -tappion yhteenlaskettu määrä ennen veroja	7	8	14	**30**
Tilikauteen kohdistuvien tuloverojen yhteenlaskettu määrä	2	2	3	**7**
Henkilöstön yhteenlaskettu määrä henkilötyövuosina	44	43	58	**145**

2023

Nimi		Kotipaikka
OP Corporate Bank plc Estonian Branch	sivuliike	Viro
OP Corporate Bank plc Latvian Branch	sivuliike	Latvia
OP Corporate Bank plc Lithuanian Branch	sivuliike	Liettua

Taloudellista asemaa koskevat tiedot 31.12.2023, milj. €	Viro	Latvia	Liettua	**Yhteensä**
Liiketoiminnan tuottojen yhteenlaskettu määrä	54	65	119	**238**
Liikevoiton tai -tappion yhteenlaskettu määrä ennen veroja	11	9	22	**42**
Tilikauteen kohdistuvien tuloverojen yhteenlaskettu määrä	3	4	4	**12**
Henkilöstön yhteenlaskettu määrä henkilötyövuosina	41	38	48	**127**

Liite 72. Lähipiiritapahtumat

OP Ryhmän lähipiiri muodostuu OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdistellyistä yhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, johdon avainhenkilöistä ja näiden läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhtiöistä. OP Ryhmän johdon avainhenkilöihin luetaan OP Ryhmän pääjohtaja, OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenet ja suoraan pääjohtajalle raportoivat johtajat sekä OP Osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Johdon avainhenkilöiden lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellä on määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP Ryhmän henkilöstörahasto ja OP-Eläkesäätiö.

Lähipiirille myönnetyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Liiketoimet OP Ryhmän ja sen lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden ja yhteisten toimintojen kesken on eliminoitu, eivätkä ne sisälly tämän liitetiedon lukuihin. Lähipiiriin kuuluvien osakkuusyhtiöiden, johdon avainhenkilöiden ja muiden lähipiiriin kuuluvien yhteisöjen kanssa tehdyt liiketoimet on eritelty alla olevassa taulukossa.

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa 2024

Tuhatta euroa	Osakkuusyhtiöt	Johdon avainhenkilöt	Muut
Luotot	110 243	16 410	
Talletukset	2 217	9 553	25 212
Korkotuotot	1 458	639	1
Korkokulut	110	223	423
Vakuutusmaksutuotot		65	9 753
Palkkiotuotot	0	30	
Palkkiokulut		7	
Palkat ja palkkiot sekä tulospalkat			
Palkat ja palkkiot		8 109	
Lähipiirin omistamien			
Osuuksien lukumäärä, kpl		300	

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa 2023

Tuhatta euroa	Osakkuusyhtiöt	Johdon avainhenkilöt	Muut
Luotot	110 241	15 787	
Talletukset	2 746	11 369	27 910
Korkotuotot	149	154	488
Korkokulut	1 233	537	3 905
Vakuutusmaksutuotot		63	9 650
Palkkiotuotot	**1**	**39**	
Palkkiokulut		10	
Palkat ja palkkiot sekä tulospalkat			
Palkat ja palkkiot		8 303	
Lähipiirin omistamien			
Osuuksien lukumäärä, kpl		255	

Johdon avainhenkilöiden työsuhde-etuudet

Keskusyhteisö OP Osuuskunnalla on hallitus, johon kuuluu pääjohtaja toimiaikanaan ja 9–13 muuta hallintoneuvoston valitsemaa jäsentä. Hallitus valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, mihin tehtäviin ei voida valita pääjohtajaa. Pääjohtaja toimii OP Osuuskunnan toimitusjohtajana.

Johtokunta toimii keskusyhteisön johtoryhmänä ja pääjohtajan tukena keskusyhteisön ja keskusyhteisökonsernin johtamisessa, strategisten linjausten valmistelussa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamisessa. Pääjohtajan lisäksi johtokuntaan kuuluu hänen alaisiaan johtajia. Tällä hetkellä johtokunnassa on pääjohtajan lisäksi yhdeksän muuta jäsentä. Johdon avainhenkilöihin luetaan myös pääjohtajalle suoraan raportoiva johtaja.

OP Ryhmän pääjohtajan, muiden OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenten ja varajäsenen osalta työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta. Työsuhteen päättyessä johtajasopimuksessa erikseen määritellyissä tilanteissa pääjohtajalle maksetaan irtisanomisajan palkan lisäksi enintään 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava summa ja muille johtokunnan jäsenille ja varajäsenelle enintään 6 kuukauden rahapalkkaa vastaava summa.

Pääjohtajan eläkeikä on 65 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP Ryhmän omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Pääjohtaja kuuluu OP-Eläkesäätiön lisäeläketurvan piiriin. Säätiössä karttuneen eläkkeen voi ottaa maksuun myös ennen sääntöjen mukaista vanhuuseläkettä niin sanottuna vapaakirjaeläkkeenä, jos työsuhde OP Ryhmässä päättyy. Pääjohtajan lisäeläkevakuutuksesta aiheutuneet IAS 19 mukaiset eläkekustannukset olivat 163 000 (123 000) euroa. Hallituksen jäsenten palkkiot kuuluvat TyEL:n piiriin. Hallituksen jäsenten osalta ei ole tehty lisäeläkesitoumuksia.

Ennen vuotta 2018 aloittaneiden johtokunnan jäsenten eläkeikä on 63 vuotta. Vuonna 2018 aloittaneiden johtokunnan jäsenten eläkeikä vastaa TyEL:n alinta vanhuuseläkeikää. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP Ryhmän omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Eläkejärjestelmiä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 33.

Tuhatta euroa	2024	2023
Maksuperusteiset TyEL eläkekulut	1 922	1 816
Vapaaehtoisten lisäeläkkeiden IFRS-kulu	228	173
Vapaaehtoisten lisäeläkkeiden eläkevelvoite	11 325	10 541
Maksuperusteiset lisäeläkekulut	524	469

Maksuperusteiset TyEL eläkekulut sisältävät työntekijän ja työnantajan osuudet. Hoitokustannusosa on lisätty eläkekuluihin 2024 alkaen.

Liite 73. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Muutos segmenttiraportointiin

OP Varainhoito Oy, OP Rahastoyhtiö Oy ja OP Kiinteistösijoitus Oy tytäryhtiöineen raportoidaan osana Osuuspankit- segmenttiä 1.1.2025 lähtien. Aiemmin yhtiöt on raportoitu Yrityspankki-segmentissä. OP Ryhmän osavuosikatsaus 1.1.–31.3.2025 on ensimmäinen julkaisu, joka laaditaan muuttuneen segmenttiraportoinnin mukaisesti.

OP Ryhmän ja Nordean yhteisyritykselle viranomaisen hyväksyntä

Kilpailu- ja kuluttajaviranomainen on hyväksynyt 11.2.2025 suunnitelman, jonka mukaan OP Ryhmän ja Nordean tasaosuuksin omistama Siirto Brand Oy laajentaa toimintaansa. OP Ryhmä ja Nordea kertoivat yhteisyrityksen perustamisesta joulukuussa 2023. Yhteisyrityksen avulla pankit ja muut markkinatoimijat voivat tarjota puhelinnumerolla toimivia maksamisen ratkaisuja kuluttajille omissa sovelluksissaan. Lisäksi yhteisyritys tarjoaa palveluita kauppiaille ja yrityksille.

Tilinpäätöslausuma

Olemme hyväksyneet talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun taloudellisen kokonaisuuden, OP Ryhmän toimintakertomuksen ja yhdistellyn tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Toimintakertomus ja tilinpäätös esitellään ja annetaan tiedoksi OP Osuuskunnan varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle.

Helsingissä 3. päivänä maaliskuuta 2025

OP Osuuskunnan hallitus

Jaakko Pehkonen
Hallituksen puheenjohtaja

Timo Ritakallio
OP Ryhmän pääjohtaja

Jarna Heinonen
Hallituksen varapuheenjohtaja

Matti Kiuru
Hallituksen jäsen

Katja Kuosa-Kaartti
Hallituksen jäsen

Kati Levoranta
Hallituksen jäsen

Pekka Loikkanen
Hallituksen jäsen

Tero Ojanperä
Hallituksen jäsen

Riitta Palomäki
Hallituksen jäsen

Petri Sahlström
Hallituksen jäsen

Jaana Reimasto-Heiskanen
Hallituksen jäsen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 4. päivänä maaliskuuta 2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Lauri Kallaskari
KHT

Tilintarkastuskertomus

OP Osuuskunnan jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan OP Ryhmän taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-tilinpäätösstandardit) ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (599/2010) mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton OP Osuuskunnan tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain tarkoittaman OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää yhdistellyn tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, taseen, oman pääoman muutoslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, jotka sisältävät olennaisen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevan informaation ja muuta selittävää informaatiota.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

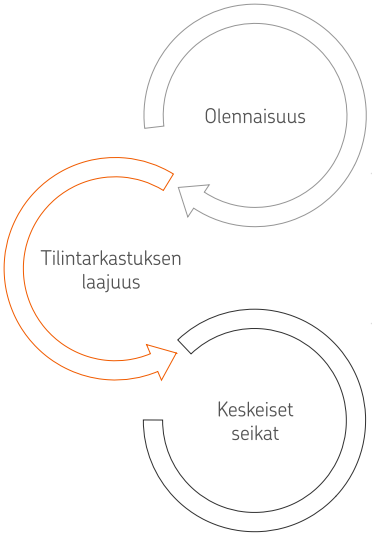
Riippumattomuus

Olemme riippumattomia OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävistä yhteisöistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

OP Ryhmään kuuluville yhteisöille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 14.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- OP Ryhmän tilinpäätökselle määritetty olennaisuus oli 112 miljoonaa euroa.
- Suoritimme tarkastustoimenpiteitä 16 merkittävän tilinpäätökseen yhdistellyn yhteisön osalta perustuen tekemäämme riskimäärittelyyn ja olennaisuuteen.
- Odotettavissa olevat luottotappiot
- Vakuutussopimusten arvostus
- Tietyt käypään arvoon arvostettavat tason 2 ja 3 instrumentit
- Taloudellista raportointia tukevat yleiset IT-kontrollit

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun tilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Tilinpäätökselle määritetty olennaisuus	112 miljoonaa euroa
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	Noin 0,6 % OP Ryhmän omasta pääomasta
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi oman pääoman, koska käsityksemme mukaan tämä on asianmukainen vertailukohde arvioitaessa OP Ryhmän pääomia ja suoriutumista. Lisäksi oma pääoma on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi noin 0,6 %, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksyttyjen määrällisten rajojen puitteissa.

OP Ryhmän tilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon OP Ryhmän rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit. Laajuutta määritellessä harkitsimme myös tilinpäätökseen yhdisteltyjen yksittäisten yhteisöjen kokoa, luonnetta sekä riskejä. Valitsimme tarkastuksen kohteeksi tilinpäätökseen yhdisteltäviä yhteisöjä edellä mainittujen kriteerien perusteella siten, että suorittamillamme tilintarkastustoimenpiteillä saatiin riittävä kattavuus lausunnon esittämiseksi yhdistellystä tilinpäätöksestä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
Odotettavissa olevat luottotappiot **Katso tilinpäätöksen liitetieto 36**	
Odotettavissa olevat luottotappiot (”ECL”) lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille.	Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät sekä kontrolli- että aineistotarkastusta. Arvioimme myös ECL-laskentaan ja kirjaamiseen liittyviä laskentaperiaatteita suhteessa IFRS 9-standardin vaatimuksiin.

OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
ECL-laskennassa sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen, jotka kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Vaiheen 1 sopimusten osalta luottoriskin ei ole todettu kasvaneen merkittävästi alkuperäisestä, ja niille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaiheen 2 sopimusten osalta luottoriskin on todettu kasvaneen merkittävästi alkuperäisestä, ja niille lasketaan koko voimassaoloajan ECL. Vaiheen 3 sopimukset muodostuvat järjestämättömistä sopimuksista, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL. Järjestelmäperusteisen ECL-laskennan lisäksi suurimmille vastuille, jotka ovat päätyneet vaiheeseen 2 tai 3, käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa ECL-laskentamenetelmää.	Muodostimme ymmärryksen luotonmyönnön, luotto-riskienhallinnan, vakuushallinnan sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan prosesseista sekä arvioimme prosessien avainkontrolleja. Tarkastimme valittujen kontrollien toimivuutta tilintarkastusevidenssin saamiseksi. Riskimallinnusasiantuntijamme arvioivat luottotappiomallinnuksessa käytettyä metodologiaa, syöttötietoja sekä olettamia. Tarkastimme, että uusien mallien käyttöönotto on tehty asianmukaisesti. Arvioimme tulevaisuuteen suuntautuvan informaation asianmukaisuutta, sekä tarkastimme makroekonomisten ennusteiden laadintaan liittyviä sisäisiä kontrolleja.
Johto tekee lisäksi harkintaansa perustuen arvonalentumisen lisävarauksia huomioidakseen nykyiseen ja tulevaan toimintaympäristöön liittyviä epävarmuuksia ja riskejä, joita ECL-laskentamalli ei huomioi tai korjatakseen ECL-laskentamallin rajoituksia. Lisävarauksia tehdään sekä suoraan tappiota koskevan vähennyserän määrään, että ECL-malleissa käytettyihin riskiparametreihin.	Arvioimme johdon harkintaan perustuvia arvonalentumisen lisävarauksia. Tarkastimme johdon harkintaan perustuvia olettamia ja lisävarausten laskennassa käytettyjä syöttötietoja.
Odotettavissa olevat luottotappiot on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka perustuen monimutkaisiin ECL-laskentamenetelmiin sekä käytettyjen arvioiden ja oletusten sisältämään johdon harkintaan.	Tarkastimme riskiperusteisesti asiantuntija-arvioihin perustuvia odotettavissa olevia luottotappioita, ja arvioimme luottoanalyysien ja laskennan asianmukaisuutta.
Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyyden riski.	

OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
Vakuutussopimusten arvostus **Katso tilinpäätöksen liitetieto 31**	
Vakuutussopimuksien arvostus perustuu malleihin, joissa käytetään merkittävää harkintaa arvioitaessa taloudellisia ja vakuutusmatemaattisia oletuksia sekä asiakaskäyttäytymistä. Muutokset näissä olettamuksissa voivat olennaisesti vaikuttaa vakuutussopimusvelkojen arvostukseen.	Tarkastustoimenpiteisiimme sisältyi vakuutussopimusvelkojen laskentaan ja kirjaamiseen liittyvien laskentaperiaatteiden arviointia suhteessa IFRS 17-standardin vaatimuksiin. Arvioimme vakuutussopimusvelkojen laskentaan liittyviä sisäisen valvonnan prosesseja ja avainkontrolleja.
Vakuutussopimusten arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka perustuen vakuutussopimusportfolion kokoon, ja siihen, että vakuutussopimusten arvostuksessa käytetyt arviot ja oletukset sisältävät johdon harkintaa.	Vakuutussopimusvelkojen määrittämisen osalta arvioimme keskeisiä vakuutusmatemaattisia menetelmiä ja keskeisten oletusten kohtuullisuutta. Suoritimme vakuutussopimusvelkojen uudelleenlaskentaa, tarkastimme vakuutusteknisen vastuuvelan syöttötietojen oikeellisuutta sekä täsmäytimme vakuutusteknisen vastuuvelan laskennan kirjanpitoon. Tarkastukseen osallistui PwC:n vakuutusmatemaatikkoja.
Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyyden riski.	

OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
Tietyt käypään arvoon arvostettavat tason 2 ja 3 rahoitusinstrumentit **Katso tilinpäätöksen liitetiedot 17, 21 ja 39**	
Käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen osuus OP Ryhmän taseesta on merkittävä, ja käyvän arvon hierarkiataso 2:lla ja erityisesti 3:lla olevien rahoitusinstrumenttien arvostukset perustuvat pääosin sisäisiin arvostusmenetelmiin ja ei havaittavissa oleviin syöttötietoihin, jolloin arvostuksiin sisältyy johdon harkintaa.	Muodostimme käsityksen rahoitusinstrumenttien arvostusprosessista, arvioimme siihen liittyvien kontrollien suunnittelua ja tehokkuutta sekä käytettyjen arvostusmallien asianmukaisuutta.
Markkinaolosuhteiden muutoksilla on merkittävä vaikutus rahoitusinstrumenttien käypään arvoon. Rahoitusinstrumenttien arvostamisen tärkeitä osa-alueita ovat muun muassa arvostamisen ja arvostusmallien viitekehykset sekä toimintaperiaatteet, ja kontrollit, jotka liittyvät käyvän arvon hintatarkistuksiin, käytetyn datan oikeellisuuteen, käyvän arvon oikaisuihin, käyvän arvon hierarkiatasoihin ja arvostusmallien hallinnointiin ja seurantaan.	Arvioimme rahoitusinstrumentteihin liittyvien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.
Käypään arvoon arvostettavien tason 2 ja 3 arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka perustuen instrumenttien määrään, ja siihen, että rahoitusinstrumenttien arvostus sisältää johdon harkintaa.	Testasimme rahoitusinstrumenttien arvostuksen oikeellisuutta suorittamalla riippumattoman arvostuksen OP Ryhmän merkittävistä käypään arvoon arvostettavista eristä, sekä arvioimme arvostuksissa sovellettujen oletuksien ja johdon arvioiden asianmukaisuutta.

OP Ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa
Taloudellista raportointia tukevat yleiset IT-kontrollit	
OP Ryhmän toiminta, sisäinen valvontaympäristö ja taloudellinen raportointi ovat riippuvaisia useista IT-järjestelmistä. Taloudelliseen raportointiin vaikuttavien tapahtumien määrä on suuri ja IT-järjestelmät tukevat automatisoituja kirjanpito- ja täsmäytysme-nettelyjä eri prosesseissa.	Muodostimme käsityksen OP Ryhmän taloudelliseen raportointiin liittyvästä IT-ympäristöstä ja tarkastuksen kannalta relevanteista kontrolleista.
Tehokkaasti toimivat yleiset IT-kontrollit auttavat varmistamaan sovellusten tuottaman informaation oikeellisuutta. Tehokkaat yleiset IT-kontrollit ovat myös edellytys automaattikontrollien ja automatisoitujen kirjanpitomenettelyjen toiminnalle sekä tilintarkastuksemme lähestymistavalle. Tietojen täydellisyyden ja oikeellisuuden varmistamiseksi on tärkeää, että käyttöoikeuksien, järjestelmiin tehtävien muutosten, ohjelmistokehityksen sekä IT-käyttötoimintojen hallinnointi ja valvonta on suunniteltu asianmukaisesti ja toimii tehokkaasti.	Tilintarkastustoimenpiteisiimme sisältyi taloudellisen raportoinnin kannalta relevanttien IT-järjestelmien kontrollien suunnittelun ja toiminnan tehokkuuden testausta ja aineistotarkastusta. Toimenpiteemme kattoivat käyttäjähallinnan, järjestelmiin tehtävien muutosten hallinnan, ohjelmistokehityksen hallinnan sekä IT-käyttötoimintojen hallinnan yleiset IT-kontrollit.
Taloudellista raportointia tukevat yleiset IT-kontrollit ovat tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka järjestelmäympäristön monimutkaisuuden ja tarkastuksemme lähestymistavan vuoksi.	Käyttöoikeushallinnan osalta tarkastustoimet sisälsivät käyttöoikeuksien lisäämisen, käyttöoikeuksien poistamisen, asianmukaisen seurannan ja työtehtävien eriyttämisen testaamisen. Muita keskeisiä testattuja alueita olivat IT-järjestelmiin tehtävien muutosten valvonta, testaaminen ja hyväksyntä, sekä ohjelmistokehityksen osalta järjestelmien kehittämisen, hankkimisen ja käyttöönottamisen prosessin kontrollit sekä IT-käyttötoimintojen, kuten taloudellisen raportoinnin eräajojen aikatauluttaminen ja seuranta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

OP Osuuskunnan hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-tilinpäätösstandardit) ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (599/2010) mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan OP Ryhmän kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos OP Ryhmä aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon OP Ryhmän sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä OP Ryhmän kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei OP Ryhmä pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Suunnittelemme ja suoritamme tilinpäätöksen tilintarkastuksen hankkiaksemme tilinpäätöstä koskevan tilintarkastuslausunnon laatimisen perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä OP Ryhmään kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintayksikköjä koskevasta taloudellisesta informaatiosta. Vastaamme OP Ryhmän tilintarkastusta varten suoritettavan tilintarkastustyön ohjauksesta, valvonnasta ja läpikäynnistä. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme OP Osuuskunnan hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet OP Osuuskunnan osuuskunnan kokouksen valitsemana tilintarkastajana 23.4.2024 alkaen yhtäjaksoisesti yhden vuoden.

Muu informaatio

OP Osuuskunnan hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä lukuun ottamatta niitä kestävyysraporttia koskevia tietoja, joista säädetään kirjanpitolain 7 luvussa ja kestävyysraportointistandardeissa.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä. Lausuntomme eivät kata niitä kestävyysraporttia koskevia tietoja, joista säädetään kirjanpitolain 7 luvussa ja kestävyysraportointistandardeissa.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 4.3.2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Lauri Kallaskari
KHT

Kestävyysraportin varmennuskertomus

OP Osuuskunnan jäsenille

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena on talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (599/2010) tarkoittama OP Ryhmän toimintakertomukseen 2024 sisältyvä kirjanpitolain 7 luvun mukainen kestävyysraportti raportointikaudelta 1.1.–31.12.2024.

Lausunto

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut seikkaa, joka antaisi meille syyn uskoa, että kestävyysraportissa ei ole kaikilta olennaisilta osiltaan noudatettu

1 kirjanpitolain 7 luvussa säädettyjä vaatimuksia ja kestävyysraportointistandardeja (ESRS);

2 kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 artiklassa 8 säädettyjä vaatimuksia (EU-taksonomia).

Edellä kohta 1 käsittää myös prosessin, jolla OP Osuuskunta on yksilöinyt tiedot kestävyysraportointistandardien mukaista raportoimista varten (kaksinkertainen olennaisuusanalyysi).

Lausuntomme ei kata tietojen merkitsemistä kirjanpitolain 7 luvun 22 §:ssä tarkoitetulla tavalla, koska kestävyysraportointiyritysten ei ole ollut mahdollista noudattaa kyseistä vaatimusta ESEF-asetuksen tai muun Euroopan unionin lainsäädännön puuttumisen vuoksi.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet kestävyysraportin varmentamisen rajoitetun varmuuden antavana toimeksiantona noudattaen Suomessa noudatettavaa hyvää varmennustapaa ja kansainvälistä varmennustoimeksiantostandardia ISAE 3000 (uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin mennyttä aikaa koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluontoinen tarkastus”.

Tämän standardin mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Kestävyystarkastajan velvollisuudet.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä.

Kestävyystarkastajan riippumattomuus ja laadunhallinta

Olemme riippumattomia OP Osuuskunnasta ja OP Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävistä yhteisöistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme toimeksiantoa, ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Kestävyystarkastaja soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan kestävyystarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

Hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

OP Osuuskunnan hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat:

- kestävyysraportista sekä sen laatimisesta ja esittämisestä kirjanpitolain 7 luvussa säädetyn mukaisesti, mukaan lukien kestävyysraportointistandardeissa määritelty prosessi, jolla on yksilöity tiedot kestävyysraportointistandardien mukaista raportointia varten
- siitä, että kestävyysraportissa on noudatettu kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 artiklassa 8 säädettyjä vaatimuksia
- sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia kestävyysraportin, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Luontaiset rajoitteet kestävyysraportin laatimisessa

Raportoitaessa tulevaisuuteen suuntautuvia tietoja ESRS:n mukaisesti OP Osuuskunnan johto on velvollinen laatimaan tulevaisuuteen suuntautuvat tiedot raportissa kuvattujen oletusten perusteella tapahtumista, jotka saattavat tapahtua tulevaisuudessa, sekä mahdollisista OP Ryhmän tulevista toimista. Todelliset lopputulokset todennäköisesti poikkeavat ennakoiduista, koska odotetut tapahtumat eivät usein toteudu suunnitellusti.

Kestävyystarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutemme on suorittaa varmennustoimeksianto saadaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko kestävyysraportissa väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa rajoitetun varmuuden antava varmennuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan päätöksiin, joita käyttäjät tekevät kestävyysraportin perusteella.

Kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin ISAE 3000 (uudistettu) noudattamiseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko toimeksiannon ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat kestävyysraportin olennaisen virheellisyyden riskit, ja muodostamme käsityksen toimeksiannon kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset varmennustoimenpiteet, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon OP Osuuskunnan tai OP Ryhmän sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia varmennustoimenpiteitä hankkiaksemme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

Kuvaus suoritetuista toimenpiteistä

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa suoritettavat toimenpiteet poikkeavat luonteeltaan ja ajoitukseltaan kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon toimenpiteistä, ja ovat niitä suppeampia. Valittavien varmennustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus perustuvat ammatilliseen harkintaan sisältäen arvioinnin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvasta olennaisen virheellisyyden riskistä. Tämän vuoksi rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa saatava varmuuden taso on huomattavasti alempi kuin varmuus, joka saataisiin suorittamalla kohtuullisen varmuuden antava toimeksianto.

Toimenpiteemme sisälsivät mm. seuraavaa:

- Haastattelimme OP Osuuskunnan johtoa ja kestävyysraportin sisältämien tietojen keräämisestä ja raportoinnista vastaavia henkilöitä OP Ryhmän tasolla, sekä organisaation eri tasoilla ja liiketoiminta-alueilla hankkiaksemme käsityksen kestävyysraportointiprosessista ja siihen liittyvistä sisäisistä kontrolleista sekä tietojärjestelmistä.
- Perehdyimme OP Ryhmässä laadittuun taustadokumentaatioon ja asiakirjoihin soveltuvin osin, ja arvioimme, tukevatko ne kestävyysraportin sisältämiä tietoja.
- Arvioimme OP Osuuskunnan toteuttamaa kaksinkertaisen olennaisuuden arviointiprosessia suhteessa ESRS-standardien vaatimuksiin, sekä sitä, ovatko arviointiprosessista annetut tiedot ESRS-standardien mukaisia.
- Arvioimme, ovatko kestävyysraportin sisältämät kestävyystiedot ESRS-standardien mukaisia.
- EU-taksonomiatietojen osalta hankimme käsityksen prosessista, jolla OP Osuuskunta on määritellyt OP Ryhmän taksonomiakelpoiset ja taksonomian mukaiset taloudelliset toiminnot, sekä arvioimme näistä annettujen tietojen säännöstenmukaisuutta.

Helsingissä 4.3.2025

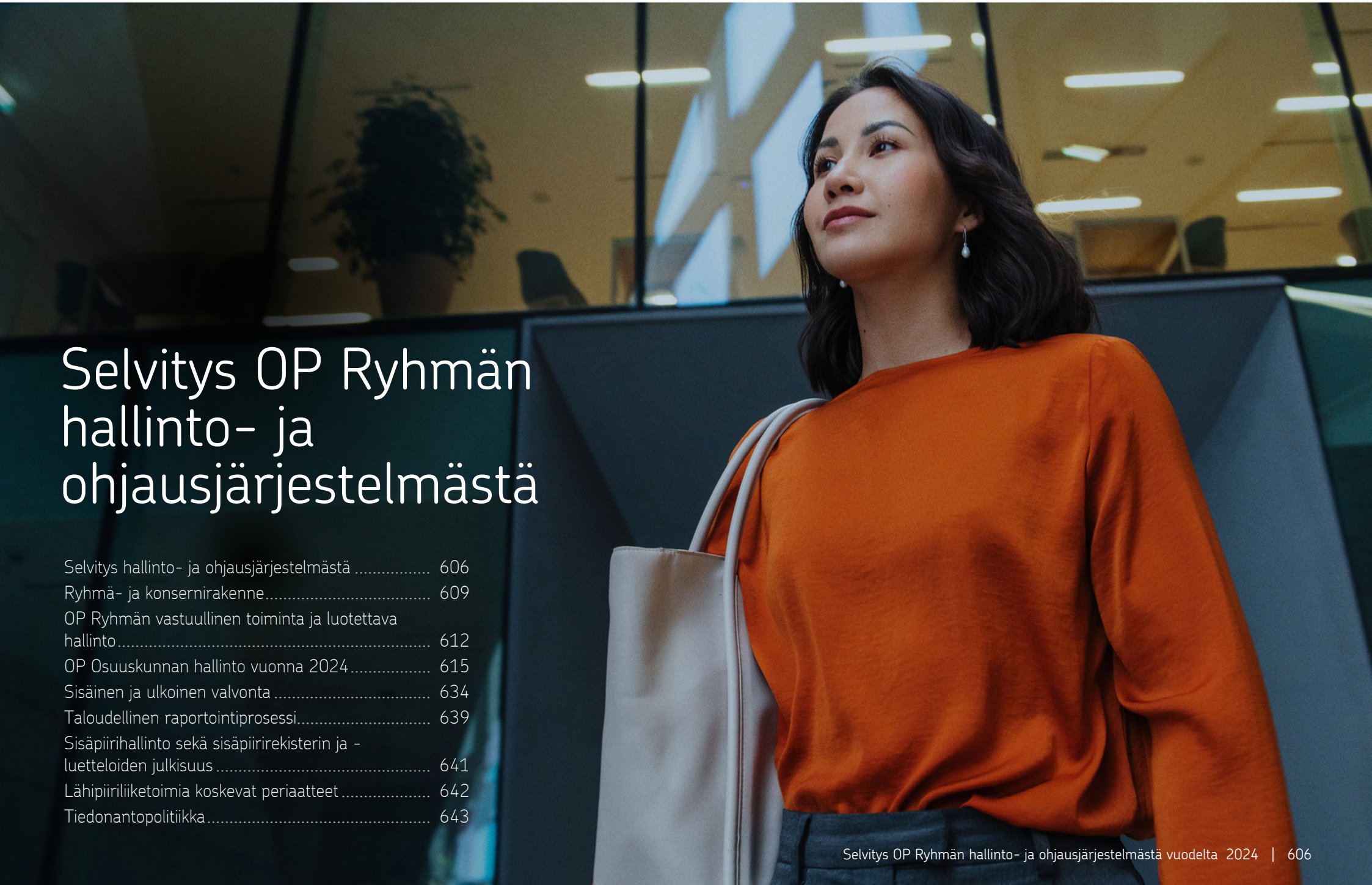
PricewaterhouseCoopers Oy
Kestävyystarkastusyhteisö

Tiina Puukkoniemi
KRT

Hallinnointi

Osio sisältää selvityksen OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä toimielinten palkitsemisraportin ja -politiikan.

Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä... 606
OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportti 2024 644
OP Ryhmän toimielinten palkitsemispolitiikka 654

Selvitys OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 606
Ryhmä- ja konsernirakenne 609
OP Ryhmän vastuullinen toiminta ja luotettava hallinto 612
OP Osuuskunnan hallinto vuonna 2024 615
Sisäinen ja ulkoinen valvonta 634
Taloudellinen raportointiprosessi 639
Sisäpiirihallinto sekä sisäpiirirekisterin ja -luetteloiden julkisuus 641
Lähipiiriliiketoimia koskevat periaatteet 642
Tiedonantopolitiikka 643

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Johdanto

OP Ryhmällä on sen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavat ja oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan ryhmän johtaminen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti sekä se, että ryhmän hallintoelimet voivat tehokkaasti valvoa sen johtamista.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) vuodelta 2024 kuvaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää. Luottolaitoksen ja arvopaperin liikkeeseenlaskijan on lain mukaan esitettävä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästään. Tämä OP Ryhmän selvitys koskee OP Osuuskuntaa ja keskusyhteisökonserniin kuuluvia luottolaitoksia lukuun ottamatta OP Ryhmään kuuluvia liikkeeseenlaskijoita OP Yrityspankkia ja OP-Asuntoluottopankkia (OPA), jotka laativat omat selvityksensä hallinto- ja ohjausjärjestelmistään. Niiden selvitykset noudattavat oleellisilta osin OP Ryhmän selvitystä. Tämä OP Ryhmän selvitys ei myöskään koske ryhmän vakuutusyhtiöitä Pohjola Vakuutus Oy:tä eikä OP-Henkivakuutus Oy:tä. Kumpikin vakuutusyhtiöistä laatii vakuutusyhtiölain mukaisen vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevan kertomuksen, jossa kuvataan kyseisen vakuutusyhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmä. Lisäksi osuuspankit julkaisevat verkkosivuillaan omat selvityksensä hallinto- ja ohjausjärjestelmistään.

Tämä selvitys on laadittu luottolaitoslain, arvopaperimarkkinalain, EU:n valvonta-viranomaisten (EBA, ESMA, EIOPA) vaatimusten ja OP Osuuskunnan osalta soveltuvin osin Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaiseman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2025 mukaisesti. Tarkemmat tiedot hallinnointikoodin noudattamisesta OP Osuuskunnassa löytyvät kohdasta “Hallinnointikoodin 2025 noudattaminen OP Osuuskunnassa ja poikkeamat suosituksista”.

Keskeiset hallintoon liittyvät ajantasaiset tiedot ovat saatavilla OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Hallinnointi.

Selvitys OP Yrityspankki Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit ja julkaisut - OP Yrityspankin raportit ja Selvitys OP-Asuntoluottopankin Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit ja julkaisut - OP-Asuntoluottopankin raportit. Pohjola Vakuutus Oy:n ja OP-Henkivakuutus Oy:n vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevat kertomukset ovat luettavissa osoitteessa www.op.fi – OP Ryhmä – Medialle – Raportit ja julkaisut - Vakuutusyhtiöiden raportit | OP.

OP Osuuskunnan hallitus käsitteli hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen 5.2.2025, mitä ennen hallituksen tarkastusvaliokunta käsitteli selvityksen.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan OP Osuuskunnan hallituksen toiminta-kertomuksesta erillisenä. Toimintakertomus sisältää kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) mukaisen kestävyysraportin. Kestävyysraportin hallinnointiosio on toimintakertomuksen sivulla 331. OP Ryhmän tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Tämä selvitys ja OP Ryhmän tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, kestävyysraportin varmennusraportti, toimielinten palkitsemispolitiikka ja -raportti sekä vuosikatsaus ovat saatavilla OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit ja julkaisut - OP Ryhmän raportit.

Luottolaitoslain ja soveltuvin osin hallinnointikoodin mukainen selvitys OP Ryhmän palkitsemisesta on julkaistu OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Hallinnointi - Palkitseminen.

Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisema listayhtiöiden hallinnointikoodi 2025 on luettavissa yhdistyksen verkkosivuilla www.cgfinland.fi.

Hallinnointikoodin 2025 noudattaminen OP Osuuskunnassa ja poikkeamat suosituksista

Vuonna 2024 OP Osuuskunta noudatti Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia vapaaehtoisuuteen perustuen siltä osin kuin se soveltuu osuuskuntamuotoiselle finanssiryhmän keskusyhteisölle. OP Osuuskuntaan soveltuva erityislainsäädäntö, erityisesti luottolaitostoimintaa koskeva sääntely, sekä OP Osuuskunnan kolmiportainen hallintomalli ja rajattu jäsenkunta (93 jäsenosuuspankkia) ovat keskeiset perusteet hallinnointikoodin suosituksista poikkeavalle toimintatavalle. Keskusyhteisön hallintomallista kerrotaan tarkemmin kohdassa “OP Osuuskunnan hallinto vuonna 2024”.

Poikkeamat hallinnointikoodin suosituksista ja perustelut poikkeamille

Suositus	Poikkeamat	Perustelut
1, 2 ja 4	Osuuskunnan kokouksen kutsu liitteineen toimitetaan jäsenille käyttäen OP Ryhmän sisäisiä tiedonvälityskanavia. Osuuskunnan kokouksen pöytäkirja julkaistaan op.fi-internetsivuilla. Muut kokousasiakirjat toimitetaan jäsenille käyttäen OP Ryhmän sisäisiä tiedonvälityskanavia.	OP Osuuskunnan jäsenkunta on rajattu, ja kokouskutsu liitteineen voidaan toimittaa suoraan kaikille jäsenille.
1, 5, 6 ja 22	Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan. Osuuskunnan kokouksen kokouskutsussa kerrotaan hallintoneuvoston jäsenehdokkaiden asettamistapa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan.	OP Osuuskunnalla on kolmiportainen hallintomalli, jossa osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet.
3	Hallintoneuvoston jäsenet ja siihen ehdolla olevat henkilöt ovat osuuskunnan kokouksessa yleensä paikalla. Hallituksesta paikalla ovat ainakin puheenjohtaja ja OP Osuuskunnan toimitusjohtaja (pääjohtaja).	Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet, ja hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet. Hallituksen puheenjohtajan ja pääjohtajan läsnäolo varmistaa kyselyoikeuden toteutumisen.
10	Hallituksen jäsenten enemmistö ei ole riippumaton OP Osuuskunnasta. Hallituksen jäsenistä neljä on riippumattomia OP Osuuskunnasta ja muista OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä.	Hallituksen jäsenten riippumattomuus arvioidaan luottolaitoslainsäädännön mukaisesti.
20	Hallintoneuvosto hyväksyy pääjohtajan ja hänen sijaisensa toimisopimuksen.	Päätöksentekojärjestys on kolmiportaisen hallintomallin mukainen.
27	OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy luottolaitoslain mukaisen, lähipiiriluotonantoa koskevan ohjeen. Lähipiiriliiketoimet raportoidaan tilinpäätöksen liitetiedoissa IAS24-standardin edellyttämällä tavalla.	Lähipiiriliiketoimien hallinnassa noudatetaan sitovaa sääntelyä.
Raportointi-vaatimukset	OP Osuuskunta noudattaa hallinnointikoodin raportointivaatimuksia osuuskuntamuotoiselle finanssiryhmän yhteisölle soveltuvin osin.	Poikkeamat koskevat tietoja, joita OP Osuuskunnan osalta ei ole saatavissa, tai joiden esittäminen OP Osuuskunnan yhteisömuoto ja hallintorakenne huomioon ottaen ei ole merkityksellistä (esimerkiksi osakeperusteinen palkitseminen). Katso tarkemmin yllä perustelut poikkeamiselle tietyistä hallinnointikoodin suosituksista.

Ryhmä- ja konsernirakenne

OP Ryhmä

OP Ryhmä on osuustoiminnallinen, vuonna 1902 perustettu finanssiryhmä, jonka muodostavat jäsenosuuspankit sekä ryhmän keskusyhteisö tytäryhtiöineen. OP Ryhmän perustehtävänä on edistää omistaja-asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Toimintaa ohjaavat OP Ryhmän arvot, jotka ovat ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen. Suomalaisuus on tärkeä osa ryhmän identiteettiä.

OP Ryhmän muodostavat 31.12.2024 tilanteessa 93 jäsenosuuspankkia (31.12.2023 tilanteessa 102) sekä niiden keskusyhteisö OP Osuuskunta tytär- ja lähiyhteisöineen. OP Ryhmän toimintaa säätelevät muun muassa laki talletuspankkien yhteenliittymästä, laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista, laki luottolaitos-toiminnasta, vakuutusyhtiölaki, sijoituspalvelulaki, osuuskuntalaki ja osakeyhtiölaki.

OP Ryhmän rakenne

2,1 miljoonaa omistaja-asiakasta

93 osuuspankkia

OP Osuuskunta (keskusyhteisö)

Keskeiset yhtiöt segmenteittäin

Osuuspankit
- Osuuspankit
- OP-Asuntoluottopankki Oyj
- OP Vähittäisasiakkaat Oyj

Yrityspankki
- OP Yrityspankki Oyj
- OP-Rahastoyhtiö Oy
- OP Varainhoito Oy
- OP Säilytys Oy
- OP Kiinteistösijoitus Oy

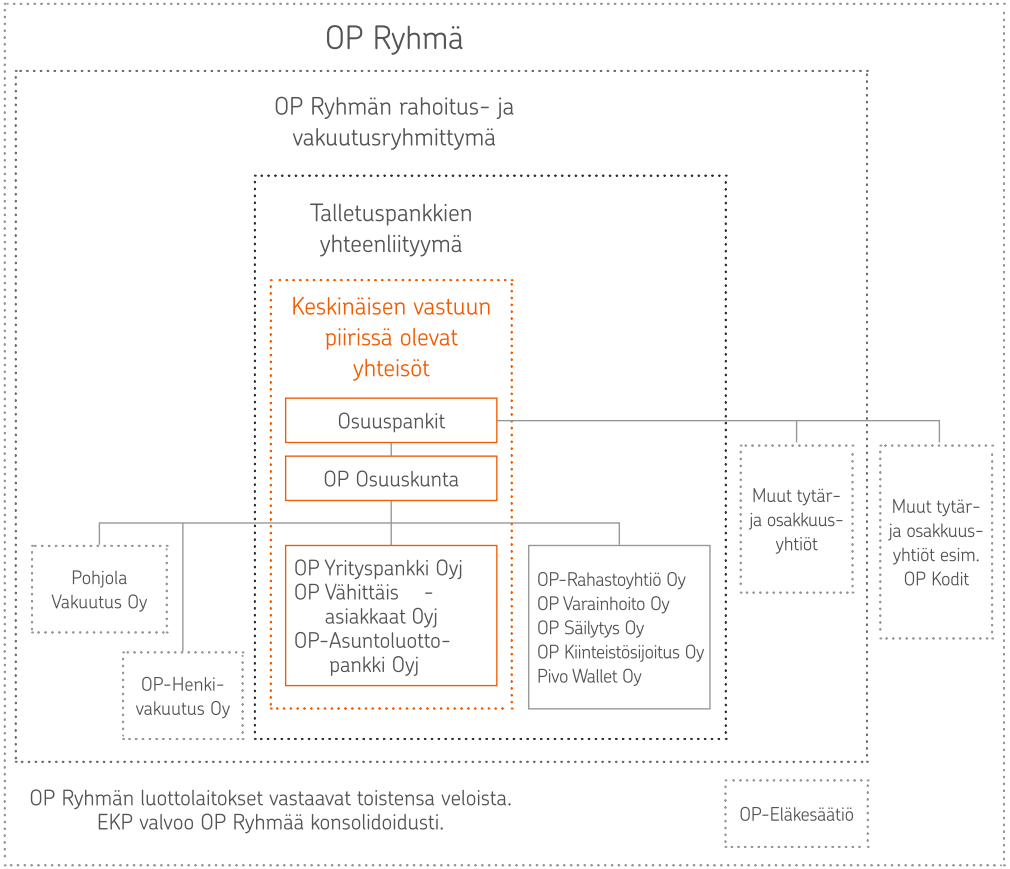
Vakuutus
- Pohjola Vakuutus Oy
- OP-Henkivakuutus Oy

OP Ryhmä muodostuu kahdesta osasta:

1 talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesta yhteenliittymästä ja

2 muusta OP Ryhmästä.

OP Ryhmän yhteenliittymärakenne

Yhteenliittymän muodostavat:

- yhteenliittymän keskusyhteisö eli OP Osuuskunta
- keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset
- keskusyhteisön jäsenluottolaitokset
- jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset
- sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet.

Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta sen selvitystilan estämiseksi ja vastaamaan jäsenluottolaitoksen veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos puolestaan on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena tai toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksella on rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

OP Ryhmän muodostavat:

- yhteenliittymä sekä
- sellaiset yhteenliittymän ulkopuoliset yritykset, joiden äänivallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt omistavat yli puolet.

OP Ryhmän laajuus eroaa yhteenliittymän laajuudesta siinä, että OP Ryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimpiä ovat vakuutusyhtiöt, joiden kanssa yhteenliittymä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän.

OP Ryhmän ja sen yhteenliittymän juridista rakennetta on selvitetty tarkemmin OP Ryhmän tilinpäätöksessä, joka on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit - OP Ryhmän raportit. OP Ryhmä ja yhteenliittymä eivät kumpikaan muodosta kirjanpitolaissa tarkoitettua konsernia tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua konsolidointiryhmää. Keskusyhteisö laatii talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetun yhteenliittymän ja siihen kuuluvien yhteisöjen määräysvallassa olevien yhteisöjen yhdistellyn tilinpäätöksen.

OP Ryhmän liiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin :

- Pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yritysasiakkaat (Osuuspankit)
- Pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat (Yrityspankki)
- Vakuutusasiakkaat (Vakuutus)

Osuuspankit

Osuuspankit ovat vähittäispankkitoimintaa harjoittavia talletuspankkeja ja OP Osuuskunnan jäsenluottolaitoksia. Ne tarjoavat henkilö- ja pk-yritysasiakkaille, maa- ja metsätalous-asiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut.

Yhteisömuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusteisiin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa jäsenten eli omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttävät omistaja-asiakkaista muodostuva edustajisto tai osuuskunnan kokous sekä hallintoneuvosto ja hallitus, joiden kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita.

Osuuspankin hallintorakenne

OP Liitot

OP Liitot ovat jäsenosuuspankkien alueellisia yhteistyöelimiä. Nämä kuusi OP Liittoa varmistavat osuuspankkien yhteistyötä ja keskinäistä kanssakäymistä sekä ylläpitävät ja kehittävät ryhmähenkeä ja ryhmäyhtenäisyyttä. Lisäksi OP Liitot seuraavat osuuspankkien toimintaympäristön kehitystä ja ylläpitävät keskustelua tapahtuvien muutosten vaikutuksista osuuspankkien toimintaan sekä järjestävät osuuspankkien hallituksille ja hallintoneuvoston puheenjohtajistoille koulutusta.

OP Liitot nimeävät alueensa ehdokkaat OP Osuuskunnan hallintoneuvostoon sekä muihin OP Ryhmän toimielimiin, joihin liitoilla on oikeus asettaa ehdokkaita.

OP Liiton jäsenpankkien edustajista koostuva kokous valitsee hallituksen edustamaan liittoa ja hoitamaan sen asioita.

OP Osuuskunta eli keskusyhteisö

OP Ryhmän keskusyhteisö on OP Osuuskunta ja sen kotipaikka on Helsinki. Keskusyhteisön jäseninä voivat olla talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen keskusyhteisö on hyväksynyt. Jäseneksi ottamisesta päättää keskusyhteisön hallintoneuvosto.

Keskusyhteisön tehtävänä on yhteenliittymän keskusyhteisönä ja OP Ryhmän muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän johdossa olevana yrityksenä edistää ja tukea tasapuolisesti jäsenluottolaitostensa, muiden OP Ryhmään kuuluvien yritysten ja yhteisöjen sekä koko ryhmän kehitystä ja yhteistoimintaa. Tässä tarkoituksessa keskusyhteisö ohjaa ryhmän keskitettyjä palveluja, kehittää ryhmän liiketoimintaa, huolehtii ryhmän strategisesta ohjauksesta ja edunvalvonnasta sekä hoitaa yhteenliittymän keskusyhteisölle ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän johdossa olevalle yritykselle kuuluvat ohjaus- ja valvontatehtävät. Lisäksi keskusyhteisö toimii OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö ohjaa yhteenliittymälain nojalla yhteenliittymän toimintaa ja antaa siihen kuuluville yhteisöille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Keskusyhteisö myös valvoo yhteenliittymän yhteisöjen toimintaa talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetulla tavalla.

Keskusyhteisössä jäsenosuuspankit käyttävät päätösvaltaa osuuskunnan kokouksessa ja sen valitsemassa hallintoneuvostossa.

OP Ryhmän vastuullinen toiminta ja luotettava hallinto

Arvot ja vastuullinen toiminta

OP Ryhmän perustehtävä on edistää omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. OP Ryhmälle on määritelty toimintaa ohjaavat ja ryhmän perustehtävää tukevat arvot: ihmisläheisyys, vastuullisuus ja yhdessä menestyminen.

OP Ryhmän vastuullisuustoimintaa ohjaavat ryhmän strategia, arvot, asiakkaidemme ja toimintaympäristömme tarpeet, kansainväliset sitoumukset sekä EU- ja kotimainen sääntely. Vastuullisuusnäkökulmat vaikuttavat kaikkiin toimintaa ohjaaviin asioihin ja siten vastuullisuus on sisäänrakennettu toimintaamme.

Vastuullisuus on kiinteä osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa. OP Ryhmän vastuullisuusohjelman painopistealueet ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa luovat perustan vastuullisuustyölle. Vastuullisuusohjelma on luettavissa OP:n verkkosivuilla osoitteessa www.op.fi – OP Ryhmä – Vastuullisuus – Vastuullisuusohjelma.

OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan raportointivuodesta 2024 alkaen kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) alaisten eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) mukaisesti. OP Ryhmän kestävyysraportti on laadittu yhdistellysti koko OP Ryhmän osalta, samoin perustein ja rajauksin kuin OP Ryhmän tilinpäätös. Kestävyysraportti varmennetaan rajoitetun varmuuden mukaisesti riippumattoman osapuolen toimesta.

Kestävyysraportti julkaistaan vuosittain. Raportointikausi on sama kuin taloudellisen raportoinnin raportointikausi eli tilikausi 1.1.2024–31.12.2024. Raportin laajuus pohjautuu OP Ryhmän kaksoisolennaisuusanalyysiin, jonka perusteella OP Ryhmä määritteli olennaiset ja raportoitavat aiheet.

OP Ryhmän keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy vastuullisuuden linjaukset ja siihen liittyvät politiikat, vastuullisuusohjelman ja sen merkittävät muutokset. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto arvioi säännöllisesti ryhmän vastuullisuusohjelmaa ja seuraa sen toteutumista. Hallintoneuvosto myös vahvistaa vastuullisuuteen liittyviä tavoitteita, kuten päästövähennystavoitteet ja luonnon monimuotoisuuden tiekartan. Lisäksi hallintoneuvoston vastuullisuus- ja palkitsemisjaoksen tehtävänä on arvioida ja edistää OP Ryhmän arvojen ja perustehtävän toteutumista, arvioida vastuullisuusohjelmaa ja seurata vastuullisuuden toteutumista OP Ryhmän toiminnassa.

Vastuullisuus on OP Ryhmän ylimmässä johdossa pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaista vastaavan liiketoimintajohtajan vastuulla. Ryhmätasoinen ESG- ja vastuullisuustoiminto on sijoitettu OP Yrityspankkiin, ja sen tehtävät kattavat koko OP Ryhmän. Toimintoa johtava ESG- ja vastuullisuusjohtaja raportoi pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaista vastaavalle liiketoimintajohtajalle, joka vastaa johtokuntatasolla vastuullisuudesta.

OP Osuuskunnan johtokunnan perustama ESG-toimikunta valmistelee ryhmän vastuullisuusohjelman hallituksen hyväksyttäväksi ja seuraa tavoitteiden toteutumista. OP Osuuskunnan johtokunnalle ja hallitukselle tuotetaan kvartaaleittain katsaus ajankohtaisista vastuullisuusteemoista. OP Ryhmän vastuullisuusohjelman mittareiden toteutumista seurataan kuukausittain ja edistymisestä raportoidaan johdolle.

OP Ryhmän yritysvastuun politiikat ja linjaukset koskevat kaikkia ryhmän yhtiöitä. Tavoitteita ja toimintaperiaatteita päivitetään, mikäli esimerkiksi toimintaympäristössä tapahtuu reagointia vaativia muutoksia.

ESG-työhön liittyy vahvasti sidosryhmäyhteistyö. OP Ryhmän ESG-foorumi kokoaa yhteen olennaisiksi tunnistettujen sidosryhmien edustajia niin omistaja-asiakkaiden, henkilöstön, ympäristön, sosiaalisen vastuun sekä talouden ja yritysmaailman eri osa-alueilta. ESG-foorumin edustajien mielipiteitä kuullaan yhteisissä tapaamisissa sekä erilaisin kyselyin.

OP Ryhmän vastuullisuusohjelman yhtenä tavoitteena on kasvattaa henkilöstön vastuullisuusosaamista. OP Ryhmässä toteutetaan useita opintokokonaisuuksia ja koulutuksia ESG-teemoihin liittyen. Sääntely, viranomaisvalvonta sekä OP Ryhmän linjaukset asettavat jatkuvasti uusia osaamis- ja koulutusvaatimuksia eri tehtävissä toimiville. OP Ryhmä varmistaa sääntelyyn liittyvää osaamisen syventämistä ja ylläpitoa koulutusten lisäksi myös aktiivisella viestinnällä ja sisäisellä valvonnalla.

OP Ryhmä soveltaa toiminnassaan Hyvän liiketavan periaatteita (Code of Business Ethics), jotka sisältävät keskeiset vastuullisuus- ja ympäristöperiaatteet, joiden mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien ja hallinnossa vaikuttavien tulee toimia. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan kansainvälisiä toiminnan vastuullisuutta ohjaavia periaatteita, kuten YK:n Global Compact -aloitteen periaatteita sekä YK:n vastuullisen pankkitoiminnan periaatteita (UN PRB). OP Ryhmä on myös allekirjoittanut YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. Lisäksi ryhmän rahasto- ja varainhoitoyhtiöt ovat allekirjoittaneet kansainväliset YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI) ja Pohjola Vakuutus on sitoutunut YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteisiin (PSI).

Luotettavan hallinnon periaatteet

OP Osuuskunnan hallitus ja hallinnon monimuotoisuutta koskevilta osin hallintoneuvosto ovat vahvistaneet koko OP Ryhmän luotettavan hallinnon periaatteet. Periaatteet koskevat soveltuvin osin kaikkia OP Ryhmän yhteisöjä, jotka voivat lisäksi tarvittaessa laatia omia, ryhmätason ohjeistusta tarkentavia ohjeitaan.

Luotettavaan hallintoon kuuluu, että OP Ryhmässä kokonaisuutena ja sen yhteisöissä:

- on dokumentoitu organisaatiorakenne, jossa valta-, vastuu- ja raportointisuhteet ovat selkeät
- hallintoelimet ovat monimuotoisia; niiden jäsenillä on monipuolisesti osaamista ja kokemusta, sukupuolten ja eri ikäryhmien edustus hallintoelimissä on riittävä ja alueellinen edustavuus toteutuu
- hallintoelimet arvioivat ja kehittävät säännöllisesti toimintaansa
- ylimpään ja toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt ovat tehtäviinsä sopivia ja luotettavia
- eturistiriitatilanteet tunnistetaan ja hallitaan
- riskienhallinta, compliance ja sisäinen tarkastus on järjestetty liiketoiminnoista riippumattomasti
- palkitsemisen kokonaisuus tukee OP Ryhmän arvoja, päämäärää ja strategiaa sekä tavoitteiden saavuttamista eikä houkuttele ottamaan linjattua riskinottotasoa suurempaa riskiä, kannusta toimimaan eturistiriitoja koskevien periaatteiden vastaisesti taikka johda asiakkaan edun vastaiseen toimintaan
- toiminta on läpinäkyvää ja avointa ja toiminnan luotettavuuden kannalta olennaiset tiedot julkistetaan
- yritysturvallisuuden, tietosuojan ja kyberturvallisuuden varmistaminen on olennainen ja erottamaton osa toimintaa
- toimintoja ulkoistettaessa varmistetaan, että ulkoistettuun toimintaan liittyvä riskienhallinta ja valvonta on järjestetty asianmukaisesti
- henkilöstöllä ja sidosryhmillä on mahdollisuus ilmoittaa havaitsemistaan rikkomuksista riippumatonta kanavaa käyttäen.

Hallinnon monimuotoisuus

Hallintoelinten kokoonpanoa suunnitellaan pitkäjänteisesti. Tehokas työskentely hallintoelimissä edellyttää, että niissä on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta.

Valmisteltaessa hallintoelinten jäsenten valintaa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoelimen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon muun muassa riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten sekä eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoelimissä.

Osakeyhtiölakiin lisättiin uudet säännökset pörssiyhtiöiden hallitusten sukupuolijakaumatavoitteesta ja sen laskentaperiaatteista. Vastaavat määräykset on otettu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin (2025). OP Ryhmän monimuotoisuusperiaatteet päivitettiin 10.12.2024 vastaamaan osakeyhtiölain ja hallinnointikoodin sukupuolijakauman laskentaperiaatteita.

Tavoitteena on, että osuuspankkien, OP Osuuskunnan ja sen luottolaitostytäryhtiöiden ja Pohjola Vakuutuksen hallituksissa sekä osuuspankkien ja OP Osuuskunnan hallintoneuvostoissa molemmat sukupuolet ovat edustettuina vähintään suhteessa 60/40 prosenttia. Hallintoelinten sukupuolijakauma lasketaan osakeyhtiölain ja hallinnointikoodin pörssiyhtiöiden hallitusten sukupuolijakaumatavoitetta koskevan laskentataulukon pyöristyssääntöjen mukaisesti. OP Osuuskunnan muissa merkittävissä tytäryhtiöiden hallituksissa tulee olla molempien sukupuolten edustus.

Osuuspankkien ja keskusyhteisön tytäryhtiöiden hallintoelinten osalta edellä mainitut tavoitteet tulee täyttää 30.6.2026 mennessä, pois lukien sulautumishankkeessa olevat osuuspankit. Osuuspankkien yhdistyessä muodostuvan osuuspankin hallintoelinten tulee täyttää sukupuolten välisen monimuotoisuuden tavoitteet kolmen vuoden siirtymäajan kuluessa pankkien sulautumisen täytäntöönpanosta. Tavoitteen saavuttamiseksi ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoelimen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoelimessä vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Vuonna 2024 keskusyhteisön eli OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa oli miehiä 56 prosenttia ja naisia 44 prosenttia (vuonna 2023 miehiä oli 61 prosenttia ja naisia 39 prosenttia), ja sen hallituksessa oli miehiä 60 prosenttia ja naisia 40 prosenttia (vuonna 2023 miehiä oli 64 prosenttia ja naisia 36 prosenttia).

Hallintoneuvoston ja hallituksen monimuotoisuudesta on kerrottu tarkemmin kohdissa “Hallintoneuvoston kokoonpano 23.4.2024 pidetyn osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaisena ja kokoukset vuonna 2024” ja “Hallituksen kokoonpano ja kokoukset vuonna 2024”.

Osuuspankkien hallintoelinten jäsentiedot ovat saatavilla osuuspankkien omilla sivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Osuuspankit - Osuuspankkien omat sivut.

OP Osuuskunnan hallinto vuonna 2024

Keskusyhteisön hallintorakenne

OP Osuuskunnan kokous

OP Osuuskunnan ylin päättävä toimielin on osuuskunnan kokous. Varsinainen osuuskunnan kokous mm. vahvistaa tilinpäätöksen, valitsee hallintoneuvoston jäsenet, tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan sekä hyväksyy mahdolliset sääntömuutokset. Osuuskunnassa säännöt ovat yhtiöjärjestystä vastaava asiakirja.

Kokouksessa päätösvaltaa käyttävät osuuskunnan jäsenet eli keskusyhteisön jäsenosuuspankkien edustajat.

OP Osuuskunnan varsinainen osuuskuntakokous pidettiin 23.4.2024, ja sen pöytäkirja on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Hallinnointi - Osuuskunnan kokous.

OP Ryhmän nimitystoimikunta

OP Ryhmän nimitystoimikunnan tehtävänä on muun muassa avustaa OP Osuuskunnan kokousta hallintoneuvoston jäsenten ehdollepanoa ja valintaa koskevissa asioissa, erityisesti seuraavissa:

- hallintoneuvoston työskentelylle tarpeellisten tietojen ja taitojen, kokemuksen, monimuotoisuuden ja jäsenyyden vaatiman ajan määrittely sekä jäsenehdokkaiden kartoittaminen ja arviointi.
- hallintoneuvoston monimuotoisuuden ja sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistäminen.
- hallintoneuvoston kokoonpanon ja kollektiivisen osaamisen riittävyyden ja työskentelyn vuosittainen arviointi.
- esityksen tekeminen hallintoneuvoston puheenjohtajistosta ja jäsenten palkkioista.

Toimikuntaan kuuluvat jäseninä kunkin OP Liiton hallituksen puheenjohtaja sekä ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja. Toimikunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimivat hallintoneuvoston näihin tehtäviin valitsemat toimikunnan jäsenet, joiden on oltava OP Liittojen hallitusten puheenjohtajia.

Nimitystoimikunnan kokoonpano vuonna 2024 (jäsenet lueteltu seuraavasti liitoittain: puheenjohtaja, 1. varapuheenjohtaja ja 2. varapuheenjohtaja)

- Etelä-Suomi: agrologi, maatalousyrittäjä Markus Johansson; majuri evp. Juha Jaakkola ja toimitusjohtaja Mikko Suutari
- Itä-Suomi: yrittäjä Pasi Korhonen, tutkimuspäällikkö; sosiaali- ja terveysjohtamisen laitoksen johtaja Elsa Paronen ja toimitusjohtaja Jaana Vänskä
- Länsi-Suomi–Sydkusten: toiminnanjohtaja Teija Kirkkala; agrologi, maatalousyrittäjä Mats Eriksson ja toimitusjohtaja Ville Aarnio
- Pohjanmaa–Österbotten: maaseutuyrittäjä Stefan Saaristo; tradenomi, HHJ, Katja Torssonen ja toimitusjohtaja Matti Mäkinen
- Pohjois-Suomi: DI, toimitusjohtaja Mika Alapuranen; OTK, HHJ, asianajaja Reetta Keskitalo ja toimitusjohtaja Terttu Hagelin
- Sisä-Suomi: KTT, professori Janne Ruohonen; FM, yliopiston opettaja, väitöskirjatutkija Salla Syvänen ja toimitusjohtaja Hannu Juhe.

Nimitystoimikunnan puheenjohtajana toimii Janne Ruohonen ja varapuheenjohtajana Teija Kirkkala.

Nimitystoimikunnassa on 18 jäsentä, joista seitsemän (7) on naisia ja yksitoista (11) on miehiä.

Nimitystoimikunta kokoontui vuonna 2024 yhden kerran.

OP Osuuskunnan hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston tehtävänä on muun muassa:

- osuuskuntalain mukaisena yleisenä tehtävänä valvoa, hallituksen valvontavelvollisuutta rajoittamatta, hallituksen ja pääjohtajan vastuulla olevaa keskusyhteisön hallintoa
- edistää omistaja-asiakkaiden etua, OP Ryhmän kilpailukykyä, kehitystä ja yhteistoimintaa sekä ryhmäyhtenäisyyttä
- valita hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkionsa
- nimittää toimitusjohtajana toimiva pääjohtaja ja pääjohtajan sijainen sekä päättää heidän palkka- ja eläke-eduistaan
- valita puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja OP Ryhmän nimitystoimikunnalle ja hallintoneuvoston nimitystoimikunnalle
- päättää keskusyhteisön jäseneksi ottamisesta, sääntöjen 5 §:ssä tarkoitetun varoituksen antamisesta ja jäsenen erottamista koskevan esityksen tekemisestä osuuskunnan kokoukselle
- arvioida säännöllisesti OP Ryhmän arvojen ja perustehtävän toteutumista OP Ryhmän toiminnassa ja omistaja-asiakkuuden kehitystä
- arvioida säännöllisesti OP Ryhmän ESG- ja vastuullisuusohjelmaa ja seurata sen toteutumista
- hyväksyä OP Ryhmälle toimintaperiaatteet, joilla edistetään hallintoelinten kokoonpanon monimuotoisuutta, sekä tavoite sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta hallintoelimissä, ja laatia toimintaperiaatteet, joilla tavoite saavutetaan ja ylläpidetään.

Lisäksi hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen päätökset, jotka ovat OP Ryhmän kannalta laajakantoisia taikka periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittäviä. Tällaisia ovat ainakin hallituksen päätökset, jotka koskevat:

- OP Ryhmän riskinottohalua, strategiaa ja strategisia tavoitteita
- OP Ryhmän, keskusyhteisön tai keskusyhteisökonsernin toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai niiden organisaation olennaista muuttamista
- keskusyhteisön ohjausmaksujen ja keskusyhteisökonsernin yhtiöiden palveluveloitusten periaatteita
- OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmissä noudatettavia periaatteita
- keskinäisen vastuun edellyttämän pankkikohtaisen ohjauksen periaatteita
- omistaja-asiakasetuja koskevia periaatteita
- keskusyhteisön OP Ryhmän keskitettyjä palveluja hoitavien tytäryhteisöjen omistukseen liittyviä strategisesti merkittäviä järjestelyjä, kuten osakkeiden luovuttamista OP Ryhmän ulkopuolisille osakkeenomistajille
- keskusyhteisön sääntöjen muuttamista koskevan esityksen tekemistä osuuskunnan kokoukselle.

Jos hallintoneuvosto ei vahvista edellä mainittua hallituksen päätöstä, sen on palautettava asia hallituksen uudelleen valmisteltavaksi.

OP Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Hallintoneuvostossa on 36 jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenet valitaan OP Liittojen alueelta siten, että jokaisesta liitosta valitaan kuusi jäsentä, joista neljä on liiton jäsenpankkien hallintohenkilöitä ja kaksi toimitusjohtajia.

Hallintoneuvoston jäseneksi voidaan valita rehelliseksi ja luotettavaksi tunnettu henkilö, jolla ammatillisen kokemuksen perusteella voidaan arvioida olevan edellytykset osallistua tehokkaasti hallintoneuvoston työskentelyyn ja joka täyttää OP Ryhmän nimitystoimikunnan työjärjestyksessä ja muussa sisäisessä ohjeistuksessa asetetut vaatimukset.

Lähtökohtaisesti hallintoneuvoston hallintohenkilöjäsenen toimikausi on neljä vuotta ja toimitusjohtajajäsenen kaksi vuotta, luettuna varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättymisestä varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättymiseen. Kaikki hallintoneuvoston jäsenet erosivat tehtävästään sääntömuutoksen siirtymäsäännöksen takia vuoden 2021 varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa. Hallintoneuvoston hallintoa edustavien jäsenten toimikausi määräytyy vuosina 2023–2025 siten, että kustakin OP Liitosta on erovuorossa vuosittain yksi hallintohenkilöjäsen. Tämän jälkeen noudatetaan hallintohenkilöjäsenten osalta normaalia neljän vuoden toimikautta. Jäsenten erovuoroisuus ratkaistiin arvalla.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja vähintään toisen varapuheenjohtajan on oltava henkilö, joka ei ole OP Ryhmään kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja eikä työsuhteessa tällaiseen yhteisöön.

Hallintoneuvoston kokoonpano 23.4.2024 pidetyn osuuskunnan kokouksen päätöksen mukaisena ja kokoukset vuonna 2024

Nimi, syntymävuosi ja kotipaikka	OP Liitto	Asema OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa	Päätoimi, titteli, koulutus	Hallintohenkilötaustaisen asema osuuspankissa
Alaluukas Essi 1975, Hollola	Etelä-Suomi	Jäsen	Asiakkuusjohtaja, Provincia Oy; FM, HHJ, HHJ PJ	Hallituksen puheenjohtaja, Hämeen Osuuspankki
Antola Kati 1971, Laitila	Länsi-Suomi – Sydkusten	Jäsen	Lehtori, Satakunnan ammattikorkeakoulu; SAMK, KTT	Hallituksen jäsen, Lounaisrannikon Osuuspankki
Drugge Jan 1970, Kemiö	Länsi-Suomi – Sydkusten	Jäsen	Myyntipäällikkö, Nordkalk Oy; agrologi	Hallituksen varapuheenjohtaja, Andelsbanken Raseborg
Ebeling Sanna 1986, Oulu	Pohjois-Suomi	Jäsen	Lakimies, Talenom Konsultointipalvelut Oy; OTM, asianajajatutkinto	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Utajärven Osuuspankki
Hakasuo Päivi 1971, Huittinen	Länsi-Suomi – Sydkusten	Jäsen	Hankintapäällikkö, Nornickel Harjavalta Oy; FM	Hallituksen puheenjohtaja, Ala-Satakunnan Osuuspankki
Hautala Jouni 1964, Forssa	Länsi-Suomi – Sydkusten	Jäsen	Toimitusjohtaja, Lounaismaan Osuuspankki; KTM	
Hirvonen Miia 1977, Porvoo	Etelä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Asianajotoimisto Sotamaa & Co. Oy; OTM, VT	Hallituksen varapuheenjohtaja, Ylä-Uudenmaan Osuuspankki
Julkunen Saara 1967, Kuopio	Itä-Suomi	Jäsen	Professori, kauppatieteiden laitosjohtaja, Itä-Suomen yliopisto; KTT, YTM	Hallituksen jäsen, Pohjois-Savon Osuuspankki
Jurmu Taija 1976, Rovaniemi	Pohjois-Suomi	1. varapuheenjohtaja	Asianajaja, Asianajotoimisto Jurmu; OTM, asianajajatutkinto, HHJ PJ	Hallituksen puheenjohtaja, Pohjolan Osuuspankki
Kainusalmi Mika 1979, Savitaipale	Etelä-Suomi	Jäsen	Kehittämispäällikkö, Lappeenrannan teknillinen yliopisto; KTM, DI	Hallituksen puheenjohtaja, Savitaipaleen Osuuspankki
Karhapää Ari 1963, Joensuu	Itä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Outokummun Osuuspankki; OTK, VT, HHJ	
Korhonen Juha 1963, Kouvola	Etelä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Kaakkois-Suomen Osuuspankki; OTK, VT, eMBA, HHJ	
Kujala Päivi 1965, Alavus	Pohjanmaa-Österbotten	Jäsen	Vanhempi maatalousekonomisti, Pellervon taloustutkimus PTT; HT, MMM, agronomi	Hallituksen jäsen, Sydänmaan Osuuspankki
Lehtonen Pekka 1969, Kangasala	Sisä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Kangasalan Lämpö Oy; koneautomaatioinsinööri, HHJ	Hallituksen puheenjohtaja, Kangasalan Seudun Osuuspankki

Nimi, syntymävuosi ja kotipaikka	OP Liitto	Asema OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa	Päätoimi, titteli, koulutus	Hallintohenkilötaustaisen asema osuuspankissa
Lohi Tuomas 1979, Kempele	Pohjois-Suomi	Jäsen	Kunnanjohtaja, Kempeleen kunta; FT, HHJ	Hallituksen jäsen, Tyrnävän Osuuspankki
Loikkanen Toivo 1960, Savonlinna	Itä-Suomi	Jäsen	Rovasti; TM	Hallituksen jäsen, Suur-Savon Osuuspankki
Manninen Veijo 1962, Pyhäjärvi	Pohjanmaa-Österbotten	Jäsenyys päättynyt 5.11.2024	Maatalousyrittäjä; agrologi, HHJ-puheenjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja, Suomenselän Osuuspankki
Markula Kaisa 1967, Loimaa	Länsi-Suomi-Sydkusten	Jäsen	Toimitusjohtaja, Niinijokivarren Osuuspankki; KTM, agrologi (AMK)	
Mäkelä Anssi 1961, Urjala	Sisä-Suomi	Jäsenyys päättynyt 24.10.2024	Senior Manager, Valmet Technologies Oy; DI	Hallituksen puheenjohtaja, Etelä-Pirkanmaan Osuuspankki
Mäkelä Kari 1982, Jämsä	Sisä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Jämsän Seudun Osuuspankki; tuotantotalouden DI	
Nikola Annukka 1960, Kirkkonummi	Etelä-Suomi	Puheenjohtaja	Hallituksen puheenjohtaja; KTM, ekonomi	Hallituksen puheenjohtaja, Uudenmaan Osuuspankki
Nylund Ulf 1965, Vaasa	Pohjanmaa-Österbotten	Jäsen	Toimitusjohtaja, Vaasan Osuuspankki; KTM, eMBA, HHJ	
Perämäki Leena 1966, Seinäjoki	Pohjanmaa-Österbotten	Jäsen	Toimitusjohtaja, Into Seinäjoki Oy; YTM, MBA	Hallituksen puheenjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Osuus-pankki
Perätalo Teuvo 1963, Kajaani	Pohjois-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Kainuun Osuuspankki; OTK, HHJ	
Saksa Titta 1977, Mikkeli	Itä-Suomi	Jäsen	Henkilöstöjohtaja, Meidän IT ja Talous Oy; KTM, OTM, HHJ	Hallituksen puheenjohtaja, Suur-Savon Osuuspankki
Sarhemaa Teemu 1980, Asikkala	Etelä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Järvi-Hämeen Osuuspankki; KTM, eMBA, tradenomi, HHJ	
Sipola Eija 1970, Hailuoto	Pohjois-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Ylä-Kainuun Osuuspankki; KTM, MBA, HHJ	
Soltin Kirsi 1981, Rusko	Sisä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Mouhijärven Osuuspankki; KTM	
Sotarauta Markku 1963, Ylöjärvi	Sisä-Suomi	Jäsen	Professori, Tampereen yliopisto; HTT	Hallituksen puheenjohtaja, Tampereen Seudun Osuuspankki

Nimi, syntymävuosi ja kotipaikka	OP Liitto	Asema OP Osuuskunnan hallintoneuvostossa	Päätoimi, titteli, koulutus	Hallintohenkilötaustaisen asema osuuspankissa
Ström-Hakala Agneta 1963, Pietarsaari	Pohjanmaa-Österbotten	Jäsen	Toimitusjohtaja, Botnia Andelsbank; OTK, VT	
Sunikka Miika 1974, Joensuu	Itä-Suomi	Jäsen	Yrittäjä, Hyvän tekijä -yhtiöt; tuotantotalouden DI, HHJ pj.	Hallituksen puheenjohtaja, Pohjois-Karjalan Osuuspankki
Syrjälä Timo 1980, Yli-Lesti	Pohjanmaa–Österbotten	Jäsen	Yrittäjä, metsäasiantuntija; metsätalousinsinööri	Hallituksen puheenjohtaja, Jokilaaksojen Osuuspankki
Takala Pauliina 1969, Laukaa	Sisä-Suomi	Jäsen	Toimitusjohtaja, Jyväskylän sotainvalidien asuntosäätiö: YTM, IAT	Hallituksen puheenjohtaja, Keski-Suomen Osuuspankki
Tiiri Janne 1965, Oripää	Länsi-Suomi-Sydkusten	Jäsen	Maatalousyrittäjä; maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti, agronomi	Hallituksen puheenjohtaja, Osuuspankki Harjuseutu
Turkka Antti 1971, Oulu	Pohjois-Suomi	Jäsen	Yrittäjä, maa- ja metsätalousyrittäjä; DI, HHJ, HHJ PJ	Hallintoneuvoston puheenjohtaja, Pohjolan Osuuspankki
Väänänen Ari 1973, Maaninka	Itä-Suomi	2. varapuheenjohtaja	Toimitusjohtaja, Maaningan Osuuspankki; OTK, VT	

Erovuorossa olleiden jäsenten Mika Helinin, Raili Hyvösen, Jarmo Nurmelan, Heikki Palosaaren, Johanna Pättiniemen, Tiina Rajalan, Timo Saukkosen ja Leena Selkeen jäsenyydet päättyivät 23.4.2024.

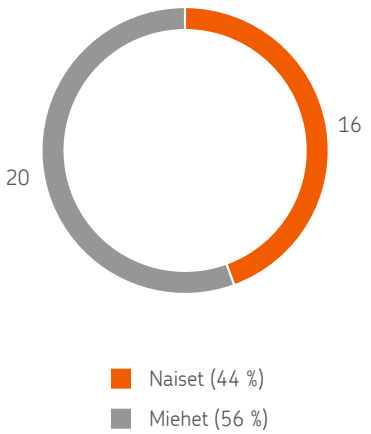
OP Osuuskunnan varsinaisessa kokouksessa 23.4.2024 uusina jäseninä hallintoneuvostoon valittiin Essi Alaluukas, Kati Antola, Sanna Ebeling, Jouni Hautala, Miia Hirvonen, Ari Karhapää, Juha Korhonen, Leena Perämäki, Eija Sipola, Kirsi Soltin, Agneta Ström-Hakala ja Antti Turkka. Lisäksi erovuorossa olleet Kaisa Markula, Ulf Nylund, Teuvo Perätalo, Titta Saksa ja Markku Sotarauta valittiin uudelleen hallintoneuvoston jäseniksi. Anssi Mäkelän jäsenyys päättyi 24.10.2024 ja Veijo Mannisen 5.11.2024.

Henkilöstön edustajilla on hallintoneuvoston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Henkilöstön edustajat vuonna 2024 olivat Miia Korvenoja, Jussi Kulmala, Eija Laurila ja Jarkko Pessinen.

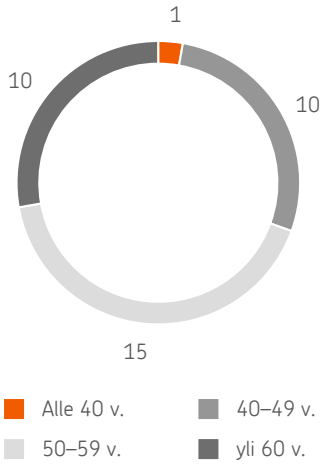
Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2024 neljä kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 97 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa, joka on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit - OP Ryhmän raportit

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

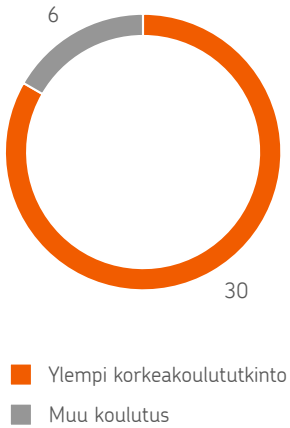
Sukupuoli

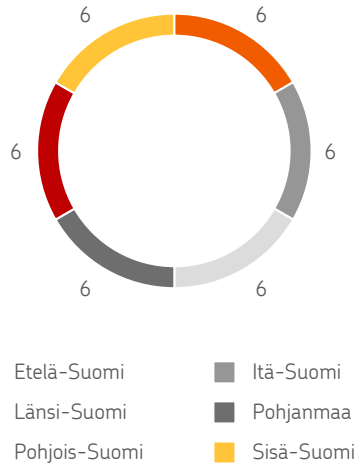
Ikä

Koulutus

Jäsenyys OP-liitoissa

Hallintoneuvoston valmistelujaokset

Hallintoneuvostolla on kaksi valmistelujaosta: strategiajaos ja vastuullisuus- ja palkitsemisjaos. Jaokset avustavat hallintoneuvostoa tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.

Hallintoneuvosto valitsee vuosittain keskuudestaan jaosten varapuheenjohtajat ja jäsenet sekä vahvistaa työjärjestykset. Jaosten puheenjohtajista määrätään niiden työjärjestyksissä. Strategiajaoksen puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja vastuullisuus- ja palkitsemisjaoksen puheenjohtajana hallintoneuvoston ensimmäinen varapuheenjohtaja.

Strategiajaos

Strategiajaos valmistelee hallintoneuvostossa käsiteltävät asiat, jotka koskevat OP Ryhmän riskinottohalua, strategiaa ja strategisten tavoitteiden toteutumista taikka OP Ryhmän tai keskusyhteisön toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai organisaation olennaista muuttamista taikka keskusyhteisön OP Ryhmän keskitettyjä palveluja hoitavien tytäryhteisöjen omistukseen liittyviä strategisesti merkittäviä järjestelyjä.

Strategiajaoksen kokoonpano 23.4.2024 alkaen ja kokoukset 2024

Annukka Nikola, puheenjohtaja
Ari Väänänen, varapuheenjohtaja
Essi Alaluukas
Jan Drugge
Päivi Hakasuo
Jouni Hautala
Saara Julkunen
Juha Korhonen
Päivi Kujala
Pekka Lehtonen
Tuomas Lohi
Toivo Loikkanen
Anssi Mäkelä (jäsenyys päättynyt 24.10.2024)
Teuvo Perätalo
Teemu Sarhemaa
Agneta Ström-Hakala
Pauliina Takala
Antti Turkka

Strategiajaos kokoontui vuonna 2024 kolme kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 98 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

Vastuullisuus- ja palkitsemisjaos

Vastuullisuus- ja palkitsemisjaos valmistelee hallintoneuvostossa käsiteltävät asiat, jotka koskevat omistaja-asiakkuusohjelmaa koskevia päälinjauksia ja omistaja-asiakkaan saamaa kokonaishyötyä tai OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmän periaatteita.

Lisäksi jaoksen tehtävänä on arvioida ja edistää OP Ryhmän arvojen ja perustehtävän toteutumista OP Ryhmässä, arvioida OP Ryhmän ESG- ja vastuullisuusohjelmaa ja seurata ESG:n ja vastuullisuuden toteutumista OP Ryhmän toiminnassa sekä seurata OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmän tavoitteiden toteutumista.

Vastuullisuus- ja palkitsemisjaoksen kokoonpano 23.4.2024 alkaen ja kokoukset 2024

Taija Jurmu, puheenjohtaja
Markku Sotarauta, varapuheenjohtaja
Kati Antola
Sanna Ebeling
Miia Hirvonen
Mika Kainusalmi
Ari Karhapää
Veijo Manninen (jäsenyys päättynyt 5.11.2024)
Kaisa Markula
Kari Mäkelä
Ulf Nylund
Leena Perämäki
Titta Saksa
Eija Sipola
Kirsi Soltin
Miika Sunikka
Timo Syrjälä
Janne Tiiri

Vastuullisuus- ja palkitsemisjaos kokoontui vuonna 2024 kolme kertaa, ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvostolla on nimitystoimikunta, joka toimii luottolaitostoiminnasta annetun laissa tarkoitettuna nimitysvaliokuntana ja jonka lakisääteisenä tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa hallituksen jäsenten ehdollepanoa ja valintaa sekä pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen ehdollepanoa ja nimittämistä koskevissa, erityisesti seuraavissa asioissa:

- hallituksen ja pääjohtajan työskentelylle tarpeellisten tietojen, taitojen ja kokemuksen sekä hallituksen monimuotoisuuden ja jäsenyyden vaatiman ajan arviointi, hallitukseen tarvittavien jäsenten lukumäärän arviointi, hallituksen uusien jäsenten ja pääjohtajan tehtävänkuvien ja vaadittavien valmiuksien määrittely sekä hallituksen jäsenehdokkaiden ja pääjohtajaehdokkaiden kartoittaminen ja arviointi sekä esityksen tekeminen hallintoneuvostolle hallitukseen valittavien jäsenten lukumäärästä ja hallituksen jäseniksi valittavista henkilöistä sekä pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen nimittämisestä.
- hallituksen kokoonpanon ja työskentelyn sekä yksittäisten jäsenten ja pääjohtajan työskentelyn arviointi.
- hallituksen monimuotoisuuden ja sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistäminen.

Nimitystoimikuntaan kuuluvat jäseninä hallintoneuvoston puheenjohtaja ja ensimmäinen varapuheenjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä OP Ryhmän nimitystoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Hallintoneuvosto valitsee toimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä vahvistaa toimikunnan työjärjestyksen.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan kokoonpano ja kokoukset 2024

Annukka Nikola, puheenjohtaja
Taija Jurmu, varapuheenjohtaja

Jarna Heinonen
Teija Kirkkala
Jaakko Pehkonen
Janne Ruohonen

Nimitystoimikunnassa on kuusi (6) jäsentä, joista neljä (4) on naista ja kaksi (2) on miestä.

Nimitystoimikunta kokoontui vuonna 2024 kolme kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

OP Osuuskunnan puheenjohtajisto

Puheenjohtajisto koostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista, hallituksen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä pääjohtajasta. Puheenjohtajiston tehtävänä on muun muassa valmistella hallintoneuvoston asialistat yhteistyössä hallituksen kanssa ja valmistella hallintoneuvostolle esitykset OP Ryhmän Gebhard-mitalien ja OP Ryhmän kultaisten kunniamerkkien saajista. Puheenjohtajiston puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana hallintoneuvoston 1. varapuheenjohtaja.

Puheenjohtajiston kokoonpano ja kokoukset 2024

Annukka Nikola, puheenjohtaja
Taija Jurmu, varapuheenjohtaja

Jarna Heinonen
Jaakko Pehkonen
Timo Ritakallio
Ari Väänänen

Puheenjohtajisto kokoontui vuonna 2024 kuusi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

OP Osuuskunnan hallitus

Hallituksen sääntöihin perustuvana tehtävänä on:

- ohjata keskusyhteisön, keskusyhteisökonsernin, yhteenliittymän ja koko OP Ryhmän toimintaa hallintoneuvoston ohjeiden mukaisesti ja huolehtia keskusyhteisön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä osuuskuntalain, luottolaitostoiminnasta annetun lain, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain ja muun lainsäädännön ja viranomaisten määräysten ja päätösten mukaisesti, sekä vastata siitä, että keskusyhteisön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty (hallintotehtävä).
- valvoa, että keskusyhteisö, sen tytäryritykset ja yhteenliittymään kuuluvat muut yritykset toimivat niitä koskevan lainsäädännön, viranomaisten antamien määräysten ja päätösten, sääntöjensä tai yhtiöjärjestystensä sekä keskusyhteisön hallintoneuvoston ja hallituksen vahvistamien periaatteiden ja niiden antamien ohjeiden mukaisesti (valvontatehtävä).
- nimittää keskusyhteisölle sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja, riskienhallinnasta vastaava johtaja, compliancesta vastaava johtaja sekä pääjohtajalle suoraan raportoivat muut johtajat (pois lukien pääjohtajan sijainen).
- vahvistaa itselleen ja kullekin hallituksen valiokunnalle ja hallituksen mahdollisesti asettamille muille valmisteluelimille työjärjestys sekä valita niille puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet.
- päättää sääntöjen 27 §:ssä tarkemmin määrätyllä tavalla lisäosuuksien antamisesta ja lisäpääomaosuuslajeista sekä 28 §:ssä tarkemmin määrätyllä tavalla jäsenosuusmaksujen ja lisäosuusmaksujen palauttamisesta kieltäytymisestä ja kiellon kumoamisesta
- päättää lahjan antamisesta yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen, jollei asia sääntöjen 31 §:n mukaan kuulu osuuskunnan kokouksen päätettäväksi.
- päättää osuuskunnan kokouksen koollekutsumisesta ja päätösesitysten tekemisestä osuuskunnan kokoukselle.

Hallituksen tehtävänä on lisäksi seurata OP Ryhmän toimintaympäristön kehitystä ja OP Ryhmään sovellettavan keskeisen lainsäädännön muutoksia ja niiden vaikutuksia OP Ryhmän toimintaan. Tarkka hallituksen tehtävien kuvaus on hallituksen käyttöönsä hyväksymässä työjärjestyksessä.

Sääntöjen mukaan hallitukseen kuuluu pääjohtaja toimiaikanaan ja 9–13 muuta hallintoneuvoston valitsemaa jäsentä. Säännöissä edellytetään, että hallituksen jäsenistä vähintään neljä on keskusyhteisöstä ja muista OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä riippumattomia. Riippumattomuusarvioinnissa noudatetaan luottolaitoksia sitovaa sääntelyä.

Hallituksen jäseniltä edellytetään heidän tehtäviensä hoidossa tarvittavia tietoja ja taitoja ja riittävää finanssialan tuntemusta. Hallituksen puheenjohtajalla on oltava vähintään 10 vuoden ja muulla hallituksen jäsenellä vähintään viiden vuoden kokemus vaativista liikkeenjohdon tehtävistä taikka hallituksen tehtäviin liittyvistä vaativista asiantuntijatehtävistä. Hallituksen jäsenten kelpoisuusehdoista määrätään tarkemmin hallintoneuvoston nimitystoimikunnan työjärjestyksessä.

Hallituksen muiden jäsenten kuin pääjohtajan toimikausi on kalenterivuosi.

Hallitus valitsee vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Pääjohtajaa tai muuta henkilöä, joka on keskusyhteisöön työ- tai toimisuhteessa, ei voida valita hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen kokoonpano ja kokoukset vuonna 2024

	Nimi, syntymävuosi ja kotipaikka	Asema OP Osuuskunnan hallituksessa	Päätoimi, titteli, koulutus	Riippumattomuus OP Osuuskunnasta ja OP Ryhmästä
	Jaakko Pehkonen, 1960, Helsinki	Puheenjohtaja 1.1.2020 alkaen	Kansantaloustieteen professori, Jyväskylän yliopisto; kauppatieteiden tohtori, rahoitusneuvos	
	Jarna Heinonen 1965, Turku	Varapuheenjohtaja 1.1.2020 alkaen	Yrittäjyyden professori, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu; kauppatieteiden tohtori	
	Matti Kiuru 1963, Pori	Jäsen 1.1.2024 alkaen	Toimitusjohtaja, Länsi-Suomen Osuuspankki; kauppatieteiden maisteri, eMBA	
	Katja Kuosa-Kaartti, 1973, Orimattila	Jäsen 1.1.2024 alkaen	KHT-tilintarkastaja, KRT-tarkastaja, Tilintarkastus Kuosa-Kaartti Oy; kauppatieteiden maisteri, HHJ	
	Kati Levoranta 1970, Espoo	Jäsen 1.1.2020 alkaen	COO, operatiivinen johtaja, P2X Solutions Oy; oikeustieteen kandidaatti, VT, LL.M, MBA	Riippumaton jäsen

	Pekka Loikkanen 1959, Kuopio	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Hallitusammattilainen; kauppatieteiden maisteri	Riippumaton jäsen
	Tero Ojanperä 1966, Espoo	Jäsen 1.7.2020 alkaen	Yrittäjä, hallitusammattilainen; diplomi-insinööri, tekniikan tohtori	Riippumaton jäsen
	Riitta Palomäki 1957, Tampere	Jäsen 1.1.2020 alkaen	Hallitusammattilainen; kauppatieteiden maisteri	Riippumaton jäsen
	Timo Ritakallio, 1962, Helsinki	Jäsen 1.1.2020 alkaen (pääjohtaja kuuluu hallitukseen toimiaikansa ajan)	Pääjohtaja, OP Ryhmä, OP Osuuskunnan toimitusjohtaja; tekniikantohtori, oikeustieteen maisteri, MBA	
	Petri Sahlström 1971, Oulu	Jäsen 1.1.2022 alkaen	Laskentatoimen ja rahoituksen professori, Oulun yliopisto; kauppatieteiden tohtori	
	Olli Tarkkanen 1962, Seinäjoki	Jäsen 1.1.2020–31.12.2024	Toimitusjohtaja, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki; oikeustieteen kandidaatti, eMBA	

Olli Tarkkanen luopui hallituksen jäsenyydestä 31.12.2024. Hänen tilalleen OP Osuuskunnan hallintoneuvosto valitsi 10.12.2024 uudeksi hallituksen jäseneksi Jaana Reimasto-Heiskasen toimikaudelle 1.1.–31.12.2025.

Hallitus kokoontui vuonna 2024 yhteensä 16 kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia.

Tiedot hallituksen jäsenten keskeisistä luottamustehtävistä ovat saatavilla OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Hallinnointi - Hallitus

Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa, joka on luettavissa osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Raportit ja julkaisut - OP Ryhmän raportit.

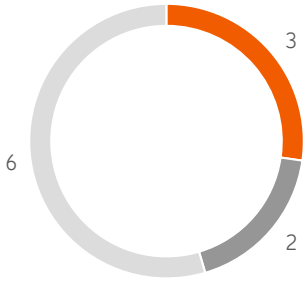
Hallituksen monimuotoisuus

Sukupuoli

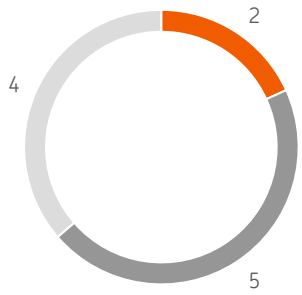
- Naiset (40 %)*
- Miehet (60 %)*

Ikä

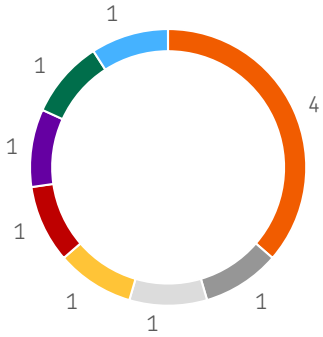
- 50–55 v.
- 56–60 v.
- yli 60 v.

Tausta

- Toimitusjohtaja
- Hallinto
- Riippumaton

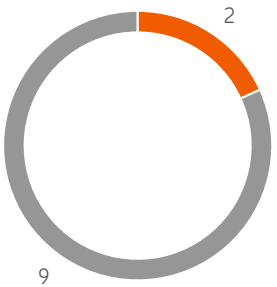
Maakuntajakauma

- Uusimaa
- Varsinais-Suomi
- Pirkanmaa
- Pohjois-Savo
- Etelä-Pohjanmaa
- Pohjois-Pohjanmaa
- Satakunta
- Päijät-Häme

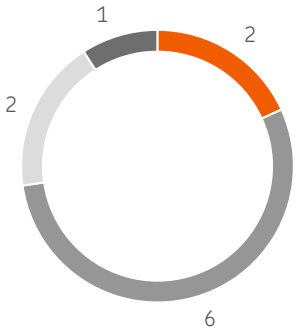
* Hallinnointikoodin 2025 pyöristyssäännöt huomioiden.

Hallitusjäsenyys

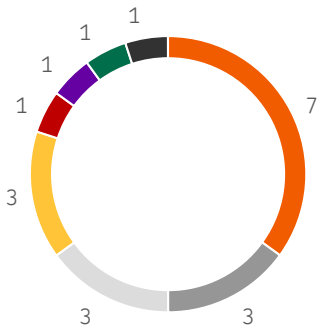
- 0–2 v.
- yli 2 v.

Tutkintojen määrä

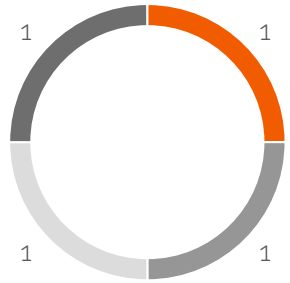
- Yksi
- Kaksi
- Kolme
- Yli kolme

Suomalaiset tutkinnot

- KTM
- KTT
- eMBA/MBA
- OTK/OTM
- DI
- TkT
- HHJ
- KHT-tilintarkastaja

Kansainväliset tutkinnot

- Master of Philosophy (M. Phil.)
- Master of Arts (M.A.)
- Master of Laws (LL.M.)
- Doctor of Philosophy (D.Phil.)

Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on luottolaitoslain mukaiset tarkastusvaliokunta, riskivaliokunta, nimitysvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta, joiden kokoonpanosta ja tehtävistä määrätään keskusyhteisön säännöissä ja joiden tarkemmista tehtävistä määrätään hallituksen hyväksymissä valiokuntien työjärjestyksissä. Valiokunnat avustavat hallitusta tehtäviinsä kuuluvissa asioissa.

Kuhunkin valiokuntaan kuuluu hallituksen keskuudestaan valitsemat puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä, joista puheenjohtajan ja jäsenten enemmistön, puheenjohtaja mukaan lukien, on oltava riippumaton OP Ryhmään kuuluvista yrityksistä. Pääjohtajaa ei voida valita valiokuntien jäseneksi.

Tarkastusvaliokunta

Laki- ja sääntömääräisinä tehtävinään tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta taloudellisen raportoinnin ja tilintarkastuksen sekä kestävyysseikkoja koskevan raportoinnin (kestävyysraportointi) ja sen varmentamisen (kestävyysraportointivarmentaminen) osalta raportointijärjestelmän sekä sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuraamisessa, valvomisessa ja valmistelussa, tilintarkastuksen, tilintarkastajan sekä kestävyysraportointitarkastajan riippumattomuuden ja erityisesti tämän harjoittamaa muiden kuin tilintarkastusta ja kestävyysraportointivarmentamista koskevien palveluiden tarjoamisen seuraamisessa ja valvomisessa sekä tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan valinnan valmistelussa.

Lisäksi valiokunta avustaa hallitusta seuraamaan ja valvomaan, että yhteisön ja sen lähipiirin kesken tehtävät sopimukset ja muut oikeustoimet täyttävät vaatimukset tavanomaiseen toimintaan kuulumisesta ja markkinaehdoista.

Tehtäviensä toteuttamiseksi valiokunta muun muassa:

- valvoo tilinpäätöksen, taloudellista asemaa ja hallintoa koskevan muun julkistettavan tiedon sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen ja viranomaisraportoinnin luotettavuutta ja sääntelynmukaisuutta.
- valvoo sisäisen tarkastuksen riittävyyttä, sen toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta sekä sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteiden noudattamista.
- arvioi muun sisäisen valvonnan riittävyyttä, toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta sekä niitä koskevien periaatteiden noudattamista taloudellista asemaa koskevan informaation riittävyyden ja luotettavuuden sekä sitä koskevan sääntelyn noudattamisen näkökulmasta.
- käsittelee hallituksen päätettäväksi OP Ryhmän tilinpäätösperiaatteet, kestävyysraportoinnin periaatteet, vakavaraisuuslaskennan periaatteet ja sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet lukuun ottamatta sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteiden teknisiä tai muuten vähäisiä muutoksia, joista valiokunta päättää.
- käsittelee ja arvioi tilintarkastukseen, tilintarkastajaan, kestävyysraportointivarmentamiseen ja kestävyysraportointitarkastajaan liittyvät asiat.
- valmistelee tilintarkastajan ja kestävyysraportointitarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen.

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano ja kokoukset 2024

Riitta Palomäki, puheenjohtaja
Jarna Heinonen, varapuheenjohtaja
Pekka Loikkanen

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2024 aikana viisi kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

Riskivaliokunta

Riskivaliokunnan laki- ja sääntömääräisinä tehtävinä on:

- avustaa hallitusta keskusyhteisön ja koko OP Ryhmän riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että hallituksen päättämää riskistrategiaa noudatetaan.
- arvioida, vastaavatko OP Ryhmään kuuluvien yritysten pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat yrityksen liiketoimintamallia ja riskistrategiaa sekä, jos näin ei ole, valmistella hallituksen hyväksyttäväksi suunnitelma asian korjaamiseksi.
- avustaa palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioida, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon yrityksen riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jaksotuksen ja kertymistodennäköisyyden.

Tehtäviensä toteuttamiseksi valiokunta muun muassa:

- valvoo liiketoiminnan ja sen sisäisen valvonnan, riippumattoman riskienhallinnan ja compliancen riittävyyttä, toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta sekä niitä koskevien periaatteiden noudattamista.

Riskivaliokunnan kokoonpano ja kokoukset 2024

Pekka Loikkanen, puheenjohtaja
Petri Sahlström, varapuheenjohtaja
Riitta Palomäki

Riskivaliokunta kokoontui vuonna 2024 yhdeksän (9) kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan laki- ja sääntömääräisinä tehtävinä on avustaa hallitusta sisäisestä tarkastuksesta vastaavan johtajan, riskienhallinnasta vastaavan johtajan, compliancesta vastaavan johtajan sekä pääjohtajalle suoraan raportoivien johtajien valinnassa.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano 1.1.2024 alkaen ja kokoukset 2024

Tero Ojanperä, puheenjohtaja
Katja Kuosa-Kaartti, varapuheenjohtaja
Kati Levoranta, jäsen

Nimitysvaliokunta kokoontui vuonna 2024 yhden kerran ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan laki- ja sääntömääräisinä tehtävinä on avustaa hallitusta palkitsemisjärjestelmien hallinnointia ja ohjausta koskevissa päätöksissä. Valiokunta antaa lisäksi suosituksen osuuspankkien hallintoelinten palkitsemisesta.

Palkitsemisvaliokunta linjaa, ohjaa, seuraa ja valvoo henkilöstön palkkauksen ja palkitsemisen kehittämistä koko OP Ryhmässä. Tehtävänsä toteuttamiseksi valiokunta muun muassa valmistelee hallitukselle suosituksen osuuspankkien toimivan johdon palkkauksesta ja hallinnon palkitsemisesta. Valiokunta valmistelee hallitukselle esityksen palkitsemisen muuttamisesta tai lykkäämisestä tilanteessa, jossa palkitsemisjärjestelmän soveltaminen olisi toimintaympäristön tai OP Ryhmän taloudellisen tilanteen johdosta ryhmän edun vastaista.

Palkitsemisvaliokunnan kokoonpano ja kokoukset 2024

Kati Levoranta, puheenjohtaja
Jaakko Pehkonen, varapuheenjohtaja
Tero Ojanperä, jäsen

Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuonna 2024 kuusi (6) kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100 prosenttia. Yksi kokouksista järjestettiin sähköpostikokouksena. Tarkemmat tiedot jäsenten osallistumisesta kokouksiin on esitetty OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportissa.

OP Ryhmän pääjohtaja

Pääjohtajan, joka toimii OP Osuuskunnan toimitusjohtajana, tehtävänä on johtaa OP Ryhmää, keskusyhteisöä ja keskusyhteisökonsernia sekä vastata niiden ohjauksesta hallintoneuvoston vahvistaman strategian ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti, vastata ryhmäyhtenäisyydestä sekä johtaa ja kehittää johtokunnan työskentelyä.

Hallintoneuvosto valitsee pääjohtajan ja päättää hänen toimisuhteensa ehdoista. Pääjohtajan sijainen nimitetään samassa järjestyksessä kuin pääjohtaja. Pääjohtaja on toimiaikanaan keskusyhteisön hallituksen jäsen.

OP Ryhmän pääjohtajana on toiminut 1.3.2018 alkaen tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA Timo Ritakallio. Pääjohtajan eli OP Osuuskunnan toimitusjohtajan sijaisena on toiminut 1.3.2022 alkaen oikeustieteen kandidaatti, eMBA, liiketoimintajohtaja Harri Nummela.

OP Osuuskunnan johtokunta

Johtokunta toimii keskusyhteisön johtoryhmänä ja pääjohtajan tukena OP Ryhmän, keskusyhteisön ja sen konsernin johtamisessa, strategisten linjausten valmistelussa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riippumattomien compliancen ja riskienhallinnan toimivuuden varmistamisessa. Päätökset johtokunnassa tekee pääjohtaja johtokunnan avustamana. Johtokunta ei tee kollektiivisia päätöksiä. Pääjohtajan poissa ollessa päätökset tekee pääjohtajan sijainen.

Johtokunta huolehtii OP Ryhmän, keskusyhteisön ja sen konsernin kokonaisohjauksesta siten, että tulos- ja muut tavoitteet saavutetaan OP Ryhmän arvoja, strategiaa sekä toiminta- ja johtamisperiaatteita noudattaen. Johtokunta toimii myös eri toimintojen ja liiketoiminta-alueiden johdon informointi- ja koordinointielimenä.

Johtokunta voi pääjohtajan päätöksellä perustaa jäsenistään ja muista toimihenkilöistä koostuvia toimikuntia, johto- tai ohjausryhmiä. Pääjohtaja vahvistaa kyseessä olevien valmisteluelinten työjärjestykset, joissa määritellään niiden tehtävät ja mahdolliset päätösvaltuudet sekä nimeää niihin jäsenet, ellei jäsenten nimeämisestä ole niiden työjärjestyksessä toisin todettu. Johtokunta on pääjohtajan päätöksellä perustanut ohjaus- ja compliance -toimikunnan, riskienhallintatoimikunnan, pankkitoiminnan tasehallinta-toimikunnan ja ESG-toimikunnan. Lisäksi johtokunnan alaisuuteen on perustettu tiedon ja teknologian johtoryhmä, kyberturvallisuuden johtoryhmä, osaamiskeskusten kehittämisen johtoryhmä, asiakaskokemusjohtoryhmä, AML Ohjausryhmä ja julkistamiskomitea.

Johtokunnan kokoonpano ja kokoukset 2024

Timo Ritakallio, s. 1962
Pääjohtaja, OP Osuuskunnan toimitusjohtaja
Puheenjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2018
Tekniikan tohtori, oikeustieteen maisteri, MBA

Harri Nummela, s. 1968
Liiketoimintajohtaja, Pankkitoiminnan henkilö- ja pk-yritysasiakkaat; pääjohtajan sijainen
Johtokunnassa vuodesta 2014 ja aiemmin vuosina 2007–2010
Oikeustieteen kandidaatti, eMBA

Vesa Aho, s. 1974
Liiketoimintajohtaja, Vakuutusasiakkaat
Johtokunnassa vuodesta 2018
Kauppatieteiden maisteri

Katja Keitaanniemi, s. 1973
Liiketoimintajohtaja, Pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat
Johtokunnassa vuodesta 2018
Tekniikan lisensiaatti

Hanna Porkka, s. 1970
Liiketoimintajohtaja, Varallisuudenhoito
Johtokunnassa vuodesta 2024
Kauppatieteiden maisteri

Kasimir Hirn, s. 1976
Teknologia- ja kehitysjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2022
Kauppatieteiden maisteri

Rami Kinnala, s. 1969
Lakiasiainjohtaja (Lakiasiat ja Compliance)
Johtokunnassa vuodesta 2024
Oikeustieteen kandidaatti, kauppatieteiden maisteri

Hannakaisa Länsisalmi, s. 1970
Henkilöstöjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2020
Psykologian tohtori

Markku Pehkonen, s. 1962
Riskienhallintajohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2022
Kauppatieteiden maisteri

Mikko Timonen, s. 1975
Talous- ja rahoitusjohtaja
Johtokunnassa vuodesta 2022
Kauppatieteiden maisteri

Johtokunnan jäsenten keskeinen aiempi työkokemus ja keskeiset luottamustehtävät on esitelty OP Ryhmän internetsivuilla osoitteessa www.op.fi - OP Ryhmä - Tietoa ryhmästä - Hallinnointi ja johto - Pääjohtaja ja johtokunta.

Johtokunnassa on kymmenen jäsentä, joista kolme (3) on naisia ja seitsemän (7) on miehiä. Pääjohtaja ja pääjohtajan sijainen ovat miehiä.

Johtokunta kokoontui vuoden 2024 aikana 44 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 93 prosenttia.

Keskusyhteisökonsernin tytäryhtiöt

Keskusyhteisökonsernin tytäryhtiöissä hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Tehtävää toteuttaessaan hallitukset ottavat huomioon OP Ryhmän strategiset ja muut OP Osuuskunnan hallintoneuvoston, hallituksen ja pääjohtajan tekemät linjaukset, vahvistamat periaatteet ja ohjeet asioissa, joissa keskusyhteisöllä on velvollisuus tai oikeus koko konsernia koskevien linjausten ja ohjeiden antamiseen.

OP Osuuskunnan eli keskusyhteisön hallitus linjaa esitykset keskusyhteisön merkittävien tytäryhtiöiden hallitusten jäseniksi (pl. jäsenosuuspankkien edustajat). Hallintoneuvosto puolestaan tekee esitykset jäsenosuuspankkeja edustavista jäsenistä merkittävien keskusyhteisön tytäryhtiöiden hallituksiin. Tämän jälkeen tytäryhtiön hallitus valitaan yhtiöjärjestyksen ja voimassa olevan lainsäädännön määrittelemällä tavalla. Osana omistajaohjausta keskusyhteisön hallitus linjaa myös esitykset edellä mainittujen tytäryhtiöiden toimitusjohtajiksi ja toimitusjohtajan sijaisiksi ennen valintaa. Valinnoissa otetaan huomioon ryhmän eturistiriitojen hallintaa koskeva ohjeistus.

Tytäryhtiöiden hallitusten työjärjestyksissä kuvataan kunkin hallituksen tehtävät. Hallitukset laativat vuosittain toimintasuunnitelman, josta ilmenee kokousaikataulu ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat.

Merkittävimpien tytäryhtiöiden jakautuminen segmenteittäin on kuvattu kohdassa “Ryhmä- ja konsernirakenne - OP Ryhmä”.

Merkittävien liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet, toimitusjohtajat ja toimitusjohtajan sijaiset 2024

Yhtiö	Hallitus	Toimitusjohtaja
OP Yrityspankki Oyj	Ritakallio Timo, puheenjohtaja Sorri Pasi (1.4.2024 asti) Rinne Petteri Timonen Mikko Lehtilä Olli Tuovinen Tiia (30.6.2024 asti) Länsisalmi Hannakaisa (1.7.2024 alkaen) Vepsäläinen Mikko (2.4.2024 alkaen)	Toimitusjohtaja: Keitaanniemi Katja Toimitusjohtajan sijainen: Jaulimo Jari
OP-Asuntoluottopankki Oyj	Timonen Mikko, puheenjohtaja Heikkilä Mari Nurmi Satu	Toimitusjohtaja: Eriksson Sanna Toimitusjohtajan sijainen: Ruotsalainen Tuomas
OP Vähittäisasiakkaat Oyj	Nummela Harri, puheenjohtaja Nikula Leena (1.4.2024 asti) Posio Keijo (1.4.2024 asti) Hirn Kasimir Tuovinen Tiia (30.6.2024 asti) Sorri Pasi (2.4.2024-31.10.2024) Reimasto-Heiskanen Jaana (2.4.2024-31.12.2024) Porkka Hanna (1.7.2024 alkaen) Purmonen Mikko (11.12.2024 alkaen)	Toimitusjohtaja: Peura Masa Toimitusjohtajan sijainen: Peltola Heikki (31.10.2024 asti) Sorri Pasi (1.11.2024 alkaen)
Pohjola Vakuutus Oy	Ritakallio Timo, puheenjohtaja Länsisalmi Hannakaisa (30.6.2024 asti) Reimasto-Heiskanen Jaana (1.4.2024 asti) Vilpponen Jani (1.4.2024 asti) Timonen Mikko Nikula Leena (2.4.2024 alkaen) Posio Keijo (2.4.2024 alkaen) Keitaanniemi Katja (1.7.2024 alkaen)	Toimitusjohtaja: Aho Vesa Toimitusjohtajan sijainen: Puustinen Pekka
OP-Henkivakuutus Oy	Aho Vesa, puheenjohtaja Tuovinen Tiia (30.6.2024 asti) Länsisalmi Hannakaisa (1.7.2024 alkaen) Mourujärvi Piia Timonen Mikko Arvio Kalle	Toimitusjohtaja: Heinonen Sari (31.1.2024 asti) Michelsson Kristiina (1.5.2024 alkaen) Toimitusjohtajan sijainen: Taponen Katja

Yhtiö	Hallitus	Toimitusjohtaja
OP-Rahastoyhtiö Oy	Nummela Harri, puheenjohtaja Erkkilä Elina (24.9.2024 alkaen) Vanha-Honko Vesa-Matti Tanhuanpää Annina (23.9.2024 asti)	Toimitusjohtaja: Takala Juha Toimitusjohtajan sijainen: Forsström Pauliina
OP Varainhoito Oy	Keitaanniemi Katja, puheenjohtaja (1.4.2024 asti) Porkka Hanna, puheenjohtaja (2.4.2024 alkaen) Kivimäki Mika (1.4.2024 asti) Kuvaja Jussi (1.4.2024 asti) Vehviläinen Lasse (2.4.2024 alkaen) Vilpponen Jani (2.4.2024 alkaen) Timonen Mikko Kalajainen Kai (30.6.2024 asti) Kinnala Rami (1.7.2024 alkaen)	Toimitusjohtaja: Virtala Tuomas Toimitusjohtajan sijainen: Saariaho Kalle
OP Säilytys Oy	Tiihonen Jarmo, puheenjohtaja Lauha Janne Palu Anni	Toimitusjohtaja: Sakki Kirsi Toimitusjohtajan sijainen: Ylikoski Kirsi

Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on jatkuvaa johdon ja muun henkilöstön toimintaa, jonka tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus niiden tavoitteiden saavuttamisesta, jotka liittyvät toimintoihin, raportointiin ja vaatimustenmukaisuuteen. Se koostuu jatkuvista etukäteen ohjaavista ja jälkikäteen varmentavista tehtävistä ja toiminnoista, joiden tavoitteena on varmentaa toiminnan laatua, sekä ohjeiden ja sääntelyn noudattamista. Nämä toimet kohdistuvat kaikkeen toimintaan, myös ulkoistettuihin palveluihin.

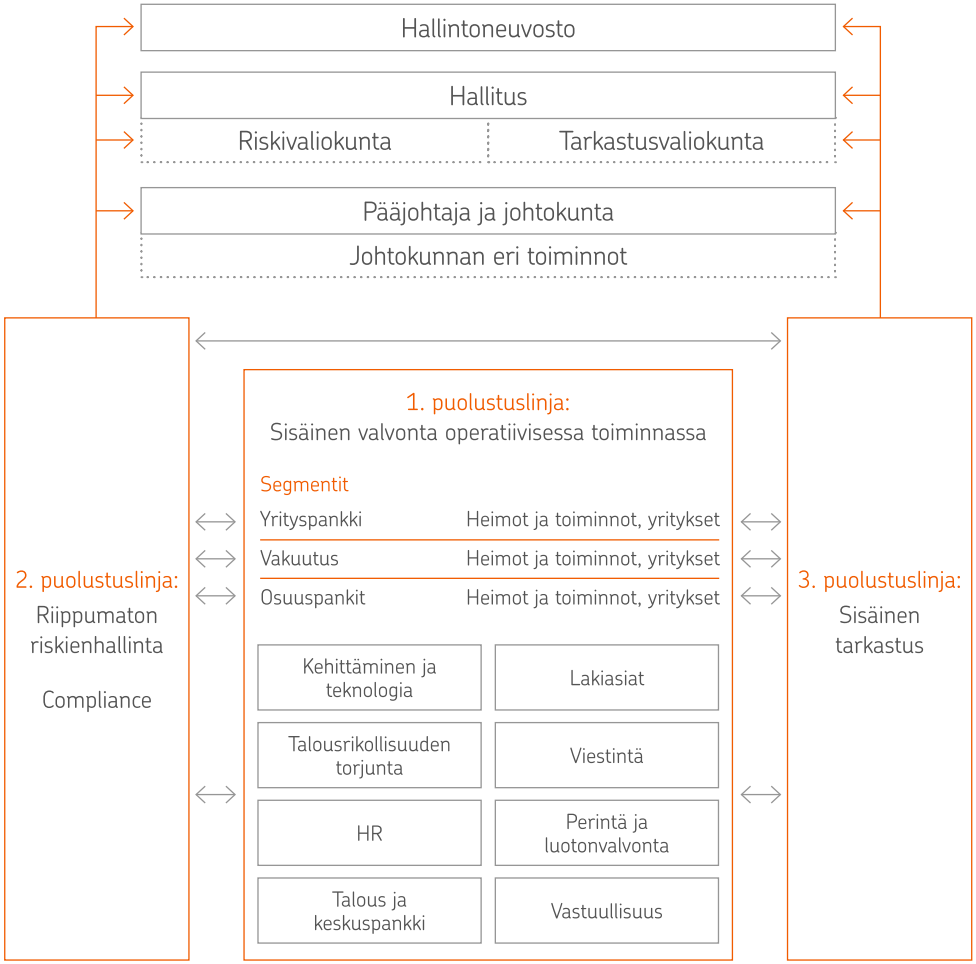
OP Ryhmässä OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy ryhmätasoiset sisäisen valvonnan periaatteet, joita noudatetaan kaikissa ryhmän yhteisöissä.

Sisäisen valvonnan tavoitteena OP Ryhmässä on edistää ja varmentaa keskeisten toimintojen:

- strategian ja tavoitteiden toteutumista
- riskien ja vakavaraisuuden hallintaa
- toiminnan tehokkuutta ja luotettavuutta
- taloudellisen ja muun raportoinnin luotettavuutta
- ohjeiden ja sääntelyn noudattamista.

Sisäiseen valvontaan kuuluu kaikki se sisäinen ohjaus, jolla varmistetaan OP Ryhmän toiminnan suuntautuminen kohti asetettuja tavoitteita. Se sisältää kaikki ne toimintatavat, joilla varmistetaan laadukas johtaminen, riskien ennaltaehkäisy ja hallinta, toimintojen kehittäminen, tuloksellisuuden arviointi, sekä raportoinnin oikeellisuus ja toiminnan sääntelynmukaisuus. Sisäinen valvonta tavoittelee sitä, että johtamisella luodaan edellytykset laadukkaalle toiminnalle.

Puolustuslinjat

Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät roolit ja vastuut on jaettu kolmeen puolustuslinjaan. Ensimmäinen puolustuslinja, liiketoiminta ja keskitetyt toiminnot, ovat riskinomistajia ja siten vastuussa vahvistetun riskienhallinnan viitekehyksen – riskilimiittien ja maltillisen riskinottohalun – sekä sisäisen valvonnan periaatteiden noudattamisesta.

Liiketoiminta on ensisijaisessa vastuussa sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta omistamissaan prosesseissa, myös siltä osin, kun niihin liittyy ryhmän sisäisesti tai kolmansille osapuolille ulkoistettuja tehtäviä tai palveluita. Liiketoiminnassa sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaa ja osa päivittäisiä rutiineja, joilla liiketoiminta varmistaa, että toiminta on tavoitteiden mukaista. Liiketoiminta on vastuussa raportoitavien tietojen oikeellisuudesta ja riittävyydestä.

Toisen puolustuslinjan muodostavat liiketoiminnoista riippumattomat riskienhallinta- ja compliance-toiminnot. Riskienhallintatoiminto valmistelee ryhmän johdon päätettäväksi riskienhallintakehikon, jonka asettamissa puitteissa ensimmäinen puolustuslinja järjestää riskinottonsa ja sen päivittäisen hallinnan. Riskienhallinta- ja compliance toiminnot tukevat ja haastavat rakentavasti liiketoimintoja näiden järjestäessä toimintojaan ja niiden edellytyksiä sekä sisäistä valvontaa hallituksen asettamien periaatteiden ja ulkoisen sääntelyn puitteissa. Ne valvovat, että ensimmäisen puolustuslinjan riskienhallinta ja muu sisäinen valvonta toteutetaan hallituksen asettamien periaatteiden mukaisesti ja säännöksiä noudattaen ja raportoivat havaitsemistaan riskienhallintaprosessien puutteista ylimmälle johdolle. Riskienhallintatoiminto valvoo riskinoton pysymistä ylimmän johdon asettamien määrällisten ja laadullisten rajoitteiden puitteissa ja arvioi riskinoton tavoitteiden saavuttamista sekä raportoi havainnoistaan ryhmän ja sen yhtiöiden johdolle. Riskienhallintatoiminto myös arvioi eri liiketoimintojen ja koko ryhmän riskien kehittymistä OP Ryhmän kannalta relevanteissa skenaarioissa.

Keskusyhteisön Compliance on vastuussa koko organisaation sisäisten ja ulkoisten sääntöjen noudattamisen varmistamisesta ja compliance-toiminnan viitekehyksen (periaatteet, menettelytavat ja roolit) ylläpidosta, kehittämisestä ja compliance-riskien arvioinnista.

Kolmas puolustuslinja, liiketoiminnasta ja toisesta puolustuslinjasta riippumaton keskusyhteisön Sisäinen tarkastus, suorittaa riippumatonta hallinto-, riskienhallinta- ja valvontaprosesseihin kohdistuvaa sisäistä tarkastusta ja raportoi ryhmän yhteisöjen hallituksille ja muulle johdolle.

Jokainen puolustuslinja on vastuussa oman toimintansa sisäisen valvonnan organisoinnista, riittävyydestä ja toteutuksesta.

Keskusyhteisön hallinnossa erityisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalla on merkittävä rooli sisäisen valvonnan toimivuuden ja toiminnan sääntelynmukaisuuden varmistamisessa.

Sille raportoidaan säännöllisesti sisäisessä valvonnassa tehdyistä havainnoista, liiketoiminnalle annetuista suosituksista ja suositusten toteuttamisen etenemisestä.

OP Ryhmän yhteisöjen hallitusten tehtävänä on huolehtia siitä, että sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti ja että siinä on otettu huomioon ryhmätasoiset sisäisen valvonnan periaatteet, sekä niitä täydentävä keskusyhteisön ohjeistus. Kunkin yhteisön toimitusjohtajan ja toimivan johdon vastuulla on huolehtia sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta ja siitä, että työtehtävät on asianmukaisesti eriytetty.

Sisäistä valvontaa täydentää OP Ryhmän yhteisöjen palveluksessa olevien mahdollisuus ilmoittaa riippumattoman kanavan kautta säännösten ja määräysten epäillystä rikkomisesta (whistleblowing). Ilmoituskanava on myös OP Ryhmän ulkopuolisten tahojen saatavilla. .

Compliance

Compliance-riskin hallinta on osa sisäistä valvontaa ja luotettavaa hallintoa ja sellaisena kiinteä osa liiketoiminnan johtamista, sekä yrityskulttuuria. Vastuu sääntelyn noudattamisesta ja noudattamisen valvonnasta OP Ryhmän yhteisöissä on ylimmällä ja toimivalla johdolla, sekä kaikilla esihenkilöillä. Lisäksi jokainen OP Ryhmän yhteisöjen palveluksessa oleva henkilö vastaa omalta osaltaan sääntelyn noudattamisesta.

Compliance avustaa ylintä ja toimivaa johtoa, sekä liiketoimintaa säännösten noudattamattomuuteen liittyvän riskin hallinnassa, valvoo säännösten noudattamista, sekä kehittää omalta osaltaan sisäistä valvontaa. Compliance ohjeistuksesta, neuvonnasta ja tuesta OP Ryhmässä vastaa liiketoiminnasta riippumaton compliance-toiminto. Compliance-organisaatiota johtaa Chief Compliance Officer, jonka on nimittänyt OP Osuuskunnan hallitus. Chief Compliance Officer raportoi toiminnasta hallinnollisesti lakiasiainjohtajalle ja toiminnallisesti OP Osuuskunnan hallituksen riskivaliokunnalle.

Compliance varmistaa sääntelyn noudattamista ja täytäntöönpanoa pääsääntöisesti tekemällä compliance-valvontoja, laatimalla riskiarvioita, sekä vaikuttamalla sääntelynhallinnan työryhmissä. Osuuspankeissa on nimetyt compliance-vastaavat. Osuuspankkien toiminnan sääntelynmukaisuutta tukee ensimmäiseen puolustuslinjaan lukeutuva keskusyhteisöön kuuluva vähittäispankkitoiminnan ohjaus. Lisäksi Osuuspankkien compliance-toimintaa valvoo ja tukee keskusyhteisön compliance-organisaatio. Eri liiketoimintasegmenteissä on ensimmäisen puolustuslinjan riskienhallintaan ja complianceen liittyviä rooleja, jotka tukevat sääntelynmukaisuuden varmistamista ja sisäistä valvontaa lakiasioiden antaman tuen lisäksi.

Compliance-toiminnassa tehdyistä havainnosta raportoidaan säännöllisesti liiketoimintasegmenteille, OP Osuuskunnan johtokunnan ohjaus- ja compliance-toimikunnalle, johtokunnalle sekä hallituksen riski- ja tarkastusvaliokunnille. Compliance raportoi lisäksi neljännesvuosittain keskusyhteisökonsernin keskeisten tytäryhtiöiden hallituksille sääntelyn edellyttämistä compliance-asioista mm. keskeisistä compliance-havainnoista, compliance-suosituksista ja niiden toteuttamisen edistymisestä.

Riskienhallinta- ja compliance-kulttuurin vahvistaminen on yksi OP Ryhmän strategisista painopistealueista. Vuoden 2024 aikana compliance päivitti OP Ryhmän compliance-riskiarvion sekä ML-, TF- ja pakoteriskiarviot, jotka ovat keskeinen väline compliance-valvontojen ja liiketoiminnan compliance-tuen riskiperustaisessa kohdentamisessa. Lisäksi compliance jatkoi menettelytapojensa kehittämistä sekä data-analytiikan hyödyntämistä osana compliance-riskiarviota ja -valvontoja. Compliancen henkilöresursseja kasvatettiin vuoden aikana.

Riskienhallinta

Riskienhallintaan liittyvien tehtävien kannalta tärkein päätöksentekoelin OP Ryhmässä on OP Osuuskunnan hallitus. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistaa hallituksen päätökset, jotka koskevat OP Ryhmän riskinottohalua. Hallituksen riskivaliokunta avustaa hallitusta riskinottoon ja riskienhallintaan liittyvien tehtävien hoitamisessa (katso tarkemmin kohta “Riskivaliokunta”). Johtokunta on pääjohtajan päätöksellä perustanut riskienhallintatoimikunnan, ohjaus- ja compliance -toimikunnan ja pankkitoiminnan tasehallintatoimikunnan, jotka hyväksyvät riskinoton periaatteita ja riskienhallinnan periaatteita tarkentavia riskienhallintaan liittyviä ohjeita ja menettelytapakuvauksia. Toimielinten riskienhallintaan liittyvät tehtävät on kuvattu tarkemmin niiden työjärjestyksissä.

OP Osuuskunnan hallituksen asettamat ja toimivan johdon valmistelemat periaatteet OP Ryhmän riskienhallinnan järjestämiseen ovat seuraavat:

- Strategia ja OP Ryhmän riskinoton periaatteet (RAS):Riskinoton periaatteissa linjataan ja perustellaan, mitä riskejä ja missä määrin liiketoiminta on valmis ottamaan. Liiketoiminnot ovat velvoitettuja toimimaan näiden rajoitteiden puitteissa. Mikäli liiketoimintastrategiaa on tarve muuttaa nopeasti ja muutoksella on välittömiä vaikutuksia riskinottoon, toimiva johto huolehtii, että riskienhallintajohtaja saa tiedon tarpeesta valmistella muutokset riskinottoa ohjaavaan ohjeistuskokonaisuuteen.
- Työnjako: Toimiva johto päättää työnjaosta riskinoton suhteen. Linjataan, mitä riskejä eri ansaintalogiikkakokonaisuudet (tuote- ja palvelukokonaisuudet) voivat ottaa sekä mahdolliset tarkennukset siitä, mitä riskejä näiden kokonaisuuksien sisällä juridiset yhtiöt ja eri toiminnot voivat ottaa. Työnjaollisilla linjauksilla ja päätöksillä yhtiöiden rooleista varmistetaan se, että riskejä ei kumuloidu hallitsemattomasti, vaan harkitulla työnjaolla edistetään riskien hajautusta.
- Governance-rakenteet luovat pohjan sille, että keskeiset toimintaa ohjaavat periaatteet ja niitä tarkentavat politiikat ja toimintaohjeet on valmisteltu ja päätetty asianmukaisesti ja että kutakin toimintaa arvioidaan ja valvotaan sen laatuun, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden asianmukaisella tavalla liiketoiminnan oman seurannan lisäksi liiketoiminnasta riippumattomien tahojen toimesta. Toimiva johto huolehtii riittävän resursoinnin ja osaamisen ylläpitämisestä ja kehittämisestä niin ensimmäisen, toisen kuin kolmannenkin linjan valvontatoiminnoissa.
- Riskienhallinnan periaatteet (RAF): OP Ryhmän RAF-ohje linjaa riskienhallintaprosessin yleiset strategiset tahtotilat. Ohjeessa asetetaan reunaehdot sille, miten toimivan johdon odotetaan järjestävän riskinhallintaprosessin OP Ryhmässä.
- Keskinäinen vastuu: Keskinäisen vastuun edellyttämän ohjausjärjestelmän periaatteet -ohje määrittelee ja linjaa keskusyhteisön ja sen jäsenpankkien keskinäisen vastuun edellyttämän pankkikohtaisen ohjausjärjestelmän.
- Palkitsemisperiaatteet: OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmät rakennetaan ryhmän perustehtävän, arvojen ja tavoitteiden mukaisiksi. Palkitseminen ei saa kannustaa tarpeettomaan riskinottoon, johdon päättämän riskinottohalun eikä asiakkaan edun vastaiseen toimintaan. Palkitsemisessa käytetään samoja riskinmittausmenetelmiä kuin muun muassa pääomien ja likviditeetin riittävyyden arviointimenettelyssä olipa kyseessä palkkion määrän alkuperäinen määrittely tai ennen palkkioiden maksamista tehtävä mahdollinen palkkioiden riskikorjaus.
- Sisäinen valvonta, hyvä liiketapa ja yritysturvallisuusperiaatteet: Lisäksi reunaehtoja toimintatavoille asettavat periaatteet sisäisestä valvonnasta, luotettavasta hallinnosta, hyvistä liiketavoista ja yritysturvallisuudesta.

Vuonna 2024 merkittävimmät kehityskohteet olivat: 1) Pääoman riittävyyden arvioinnin ennakoivuuden lisääminen, 2) Markkinariskin vakavaraisuuslaskennan laadun varmistaminen ja valmistautuminen markkinariskiä koskevan sääntelyn muutoksiin, 3) Luottoriskin mittaamisen erottelukyvyn ja tarkkuuden parantaminen uusilla sisäisillä luottoriskimalleilla, 4) Riskiraportoinnin selkeyden ja vaikuttavuuden parantaminen, 5) Turvallisuuden hallinnan raportoinnin kehittäminen, 6) Riskienhallinnan tietoteknisen infrastruktuuriarkkitehtuurin

kehittäminen, 7) Vahvistetun kriisinratkaisustrategian mukaisten suunnitelmien testaaminen, resoluutiossa tapahtuvan fuusion käytännön toteuttamisen tarkempi kuvaus ja likviditeettiraportoinnin nopeuttaminen sekä datan laadun parantaminen.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmennus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa OP Ryhmälle ja parantaa sen toimintaa. Keskusyhteisön Sisäinen tarkastus -toiminto vastaa ryhmätasoisesta, riskiperusteisesta sisäisen tarkastuksen suorittamisesta kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Sisäistä tarkastusta johtaa tarkastusjohtaja, jonka on nimittänyt OP Osuuskunnan hallitus. Tarkastusjohtaja raportoi toiminnasta hallinnollisesti pääjohtajalle ja toiminnallisesti OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Sisäinen tarkastus laatii vuosittain toimintasuunnitelman, joka perustuu Sisäisen tarkastuksen arvioon OP Ryhmän toimintaan liittyvistä ajankohtaisista ja tulevista merkittävistä riskeistä. Toimintasuunnitelma ja sen mahdolliset muutokset käsitellään OP Osuuskunnan johtokunnassa ja hallituksen tarkastusvaliokunnassa, ja sen hyväksyy OP Osuuskunnan hallitus. Sisäinen tarkastus raportoi tarkastushavainnoistaan ja antamiensa suositusten toteuttamisen tilanteesta säännöllisesti OP Ryhmän ylimmälle ja toimivalle johdolle.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan OP Osuuskunnan hallituksen vahvistamia sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita (Internal Audit Charter) ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing). Toiminnan ulkoinen laadunarviointi suoritetaan viiden vuoden välein.

Sisäisen tarkastuksen vuoden 2024 toiminta kohdistui sekä keskusyhteisön kaikkiin liike- ja ryhmätoimintoihin että osuuspankkeihin. Tarkastukset priorisoitiin ja kohdennettiin perustuen Sisäisen tarkastuksen riskiarviointiin ja toimintasuunnitelmaan sekä huomioiden OP Ryhmän strategiset tavoitteet, sääntely- ja viranomaisvaatimukset sekä Sisäisen tarkastuksen painopistealueet.

Ulkoinen valvonta

Tilintarkastus

OP Osuuskunnalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja tarkastaa myös talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun yhdistellyn tilinpäätöksen eli OP Ryhmän tilinpäätöksen. Tilintarkastajan valitsee osuuskunnan kokous.

Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättyessä. OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunta järjestää noin seitsemän vuoden välein eri tilintarkastusyhteisöille tarjouskilpailun, jonka nojalla OP Osuuskunnan hallituksen tarkastusvaliokunta tekee hallitukselle suosituksen valittavasta tilintarkastajasta. Viimeisin tilintarkastajan kilpailutus tehtiin vuonna 2022 vuodelle 2024. Hallitus tekee tilintarkastajan valintaa koskevan esityksen osuuskunnan kokoukselle.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu yhtiön kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastus. Lisäksi tilintarkastaja antaa toimialaa koskevan erityissääntelyn perusteella muita lausuntoja.

Hallituksen tarkastusvaliokunta käsittelee ja arvioi tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan liittyvät asiat:

- kuulemalla säännöllisesti tilintarkastajaa
- käsittelemällä ja arvioimalla tilintarkastussuunnitelman ja tilintarkastuskertomukset sekä muut tilintarkastajan antamat olennaiset raportit
- seuraamalla ja arvioimalla tilintarkastusta
- arvioimalla tilintarkastajan riippumattomuutta
- arvioimalla tilintarkastajan oheispalvelujen tarjoamista ja seuraamalla niiden käyttöä
- hyväksymällä tilintarkastajalle annettavat erillistoimeksiannot.

Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on toiminut OP Osuuskunnan tilintarkastajana vuodesta 2024 alkaen ja KHT Lauri Kallaskari päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2024 alkaen. OP Osuuskunta -konserniin eli keskusyhteisökonserniin kuuluvien yhteisöjen tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja päävastuullisina tilintarkastajina PricewaterhouseCoopers Oy:n nimeämät tilintarkastajat. OP Ryhmään kuuluvien jäsenosuuspankkien tilintarkastajina toimii myös tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Tilintarkastuspalkkiot lakisääteisestä tilintarkastuksesta perustuvat vuosisuunnitelmaan.

PricewaterhouseCoopers Oy:lle maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2024 olivat 5,4 miljoonaa euroa, tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista 0,5 miljoonaa euroa, veroneuvonnasta 0,2 miljoonaa euroa ja muista palveluista 0,4 miljoonaa euroa.

Tilintarkastuspalkkiot vuodelta 2023 olivat 3,9 miljoonaa euroa, josta 3,7 miljoonaa euroa maksettiin OP Osuuskunnan tilintarkastaja KPMG Oy Ab:lle. Vuodelta 2023 palkkiot tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista olivat 0,1 miljoonaa euroa, veroneuvonnasta 0,2 miljoonaa euroa ja muista palveluista 1,8 miljoonaa euroa.

Talletuspankkien yhteenliittymän valvonta

Talletuspankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisönä toimiva OP Osuuskunta, keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yritykset, keskusyhteisön jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Keskusyhteisö OP Osuuskunta ohjaa yhteenliittymän toimintaa ja antaa siihen kuuluville yrityksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi tarvittavista laadullisista vaatimuksista ja niiden riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Keskusyhteisö voi lisäksi vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

OP Osuuskunta myös valvoo yhteenliittymän yhteisöjen toimintaa talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitetulla tavalla.

Julkinen valvonta

OP Ryhmän luottolaitostoiminnan vakavaraisuutta valvoo Euroopan keskuspankin pankkivalvonta. Muilta osin OP Ryhmää ja siihen kuuluvia suomalaisia sijoituspalvelu-yrityksiä ja vakuutusyhtiöitä valvoo Finanssivalvonta siten kuin rahoitus- ja vakuutus-markkinoita koskevassa lainsäädännössä on säädetty. OP Ryhmän toimintaa Virossa, Latviassa ja Liettuassa valvovat soveltuvin osin asianomaisten valtioiden valvontaviranomaiset.

Taloudellinen raportointiprosessi

OP Ryhmän talous- ja rahoitusjohtajan alaisuudessa toimivan taloushallinnon eri osat huolehtivat paitsi ulkoisen laskennan edellyttämien osavuosikatsausten, puolivuosikatsausten, tilinpäätöstiedotteiden ja vuositilinpäätösten laatimisesta OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen osalta, myös johdon työvälineinä toimivien sisäisten laskelmien, kuten liiketoiminnan tuloksellisuutta kuvaavien kuukausiraporttien tuottamisesta. OP Ryhmän Controller-toiminto tuottaa myös tulosennusteita ja analysoi toteutunutta kehitystä verrattuna ennusteisiin ja raportoi poikkeamista.

Luotettavan taloudellisen raportoinnin perustana ovat osakirjanpidoista ja OP Ryhmän yhteisöjen tiedoista oikein yhdistellyt ryhmätasoiset tiedot.

OP Ryhmän liiketoiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan OP Ryhmän kattavalla taloudellisella raportoinnilla ja riskiraportoinnilla sekä näiden säännöllisellä läpikäynnillä toimivan johdon ja OP Osuuskunnan hallituksen kokouksissa. Taloudellisten raporttien toteumatietoja verrataan suunnitelmiin ja analysoidaan mahdolliset erot, minkä lisäksi arvioidaan kuluvan vuoden sekä pidemmän aikavälin tulosnäkymiä. Kuukausittainen johdon tulos- ja riskiraportti laaditaan joka kuukausi samoilla periaatteilla. Raporttia laadittaessa ja sitä läpikäytäessä varmennetaan tuloksen ja raportoinnin oikeellisuutta analysoimalla tulos- ja riskiasemaa sekä poikkeamia tavoitteista.

Ulkoinen raportointi perustuu muun muassa IFRS-standardeihin, osakeyhtiölakiin, luottolaitoslakiin, vakuutusyhtiölakiin, kirjanpitolakiin sekä Finanssivalvonnan standardeihin ja määräyksiin. OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa, tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä noudatetaan yhtenäisiä periaatteita.OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan vastuulla on IFRS-standardien, muiden tilinpäätöksen laatimista koskevien lakien ja viranomaisten kirjanpitomääräysten tulkinta, ohjeistus ja neuvonta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden laadinta ja noudattamisen valvonta. Tarvittaessa tilintarkastajalta hankitaan lausunto valituista periaatteista ja tulkinnoista.

Taloudellisen raportoinnin organisointi

OP Osuuskunnan hallitus on talouden ohjaukseen liittyvissä asioissa ylin päättävä elin. Hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus päättää raportoinnista, menettelytavoista ja laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Hallitus käsittelee ja hyväksyy OP Ryhmän tilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset (ml. puolivuosikatsaus ja tilinpäätöstiedote).

Hallituksen tarkastusvaliokunnan laki- ja sääntömääräisenä tehtävänä on avustaa hallitusta taloudellisen raportointijärjestelmän seuraamisessa ja valvomisessa. Tehtäviensä toteuttamiseksi tarkastusvaliokunta valvoo tilinpäätöksen, taloudellista asemaa ja hallintoa koskevan muun julkistettavan tiedon sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen ja viranomaisraportoinnin luotettavuutta ja sääntelynmukaisuutta:

- käsittelemällä OP Ryhmän tilinpäätökset, puolivuosi- ja osavuosikatsaukset sekä OP Ryhmän taloudellista asemaa koskevan muun julkistettavan tiedon sekä keskusyhteisökonsernin tilinpäätöksen
- arvioimalla hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavan vuotuisen selvityksen
- arvioimalla merkittävät tai poikkeukselliset liiketapahtumat ja niitä koskevat johdon arviot
- arvioimalla tilinpäätöksen ja puolivuosi- ja osavuosikatsauksen laatimisprosessin sekä taloudellista asemaa koskevan sisäisen raportoinnin ja viranomaisraportoinnin prosessien tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä prosesseissa käsiteltävien tietojen riittävyyttä ja luotettavuutta
- varmistamalla, että taloudellinen raportointi täyttää vastuullisuussääntelyn asettamat vaatimukset
- kuulemalla säännöllisesti riippumattomasta compliancesta vastaavaa johtajaa
- perehtymällä OP Ryhmän toimintaa valvovien viranomaisten tarkastuskertomuksiin ja muihin raportteihin ja arvioimalla niiden edellyttämiä toimia
- arvioimalla, miten lakeja, asetuksia ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita sekä valvontaviranomaisten vaatimuksia noudatetaan
- seuraamalla toimintaan liittyvän sääntelyn kehittymistä
- valvomalla, että johto reagoi havaittuihin puutteisiin sisäisen valvonnan toimivuudessa, non-compliance-havaintoihin sekä sisäisen tarkastuksen suosituksiin.

Toimitusjohtaja vastaa osuuskuntalain mukaan siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla. Taloudellisesta raportoinnista vastaa liiketoiminnoista riippumattomasti OP Osuuskunnan Talous ja keskuspankki -toiminto.

Julkistettavien tilinpäätöstietojen ja osavuosikatsausten (ml. puolivuosikatsaus ja tilinpäätöstiedote) laatiminen on keskitetty liiketoiminnoista riippumattomasti.

Raportoinnissa käytetään pääsääntöisesti OP Ryhmän yhteisiä järjestelmiä. Ulkoiseen ja sisäiseen laskentaan liittyvät operatiiviset tehtävät on myös keskitetty.

Taloudellisen raportoinnin riippumaton arviointi

Lakisääteisen tilintarkastuksen tehtävä on tarkastaa yhtiön kirjanpito, tilinpäätös ja hallinto. Tilintarkastaja antaa tilintarkastuksen perusteella lausunnon tilinpäätöksestä.

Sisäinen tarkastus arvioi tekemissään prosessien tarkastuksissa soveltuvin osin myös taloudellisen raportoinnin toimivuutta ja riittävyyttä ja raportoi tekemistään tarkastuksista toimivalle johdolle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

OP Ryhmä on talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettu raportoiva yhteisö, joka koostuu keskusyhteisöstä tytäryhtiöineen ja jäsenluottolaitoksista (jäsenosuuspankit) tytäryhtiöineen. OP Ryhmän tilinpäätös on laadittu OP Osuuskunnan ja sen tytäryhtiöiden konsernitilinpäätöksen ja talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten yhdistelmänä talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 9 §:n edellyttämällä tavalla.

OP Ryhmän yhdistelty tilinpäätös on laadittu IFRS-tilinpäätösstandardien ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti. IFRS-tilinpäätösstandardit viittaavat seuraaviin ohjeistuksiin: IAS- ja IFRS-standardit ja SIC- ja IFRIC-tulkinnat, jotka olivat voimassa 31.12.2024 ja hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1606/2002 mukaisesti. OP Ryhmän liitetiedot täyttävät myös suomen kirjanpitolainsäädännön vaatimukset.

Sisäpiirihallinto sekä sisäpiirirekisterien ja -luetteloiden julkisuus

OP Ryhmän sijoituspalvelua tarjoavilla yhteisöillä, kuten talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksilla, on sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeistus osana OP Ryhmän sisäpiiriohjeistusta. Ohjeet sisältävät määräyksiä sisäpiiritiedosta, kielletystä sisäpiiritiedon käytöstä ja ilmaisemisesta, sisäpiiritiedon julkistamisesta, julkisista sisäpiirirekistereistä, ei-julkisista sisäpiiriluetteloista, johtohenkilöiden luetteloista sekä liiketoimien ilmoittamisesta ja julkistamisesta, sisäpiiriläisiä koskevista kaupankäyntirajoituksista sekä sisäpiirihallinnosta. Lisäksi ohjeissa käsitellään vaikuttavassa asemassa olevia henkilöitä koskevia rajoituksia ja rajoitusten noudattamista koskevan valvonnan järjestämistä.

Lisäksi OP Ryhmässä arvopaperien liikkeeseenlaskijana toimivilla OP Yrityspankki Oyj:llä ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:llä on erillinen sisäpiiri- ja kaupankäyntiohje liikkeeseenlaskijaroolissa toimimisesta. Näillä yhtiöillä on rahoitusvälineen liikkeeseenlaskijan johtohenkilöiden sisäpiiriluettelot. Lisäksi henkilöt, joilla katsotaan olevan jatkuva pääsy kaikkeen OP Yrityspankki Oyj:n liikkeeseen laskemiin arvopapereihin liittyvään sisäpiirintietoon, kuuluvat OP Yrityspankki Oyj:n pysyvään ei-julkiseen sisäpiiriluetteloon.

Sisäpiiri- ja kaupankäyntiohjeet perustuvat muun muassa arvopaperimarkkinoita koskevaan lainsäädäntöön kuten markkinoiden väärinkäyttöasetukseen, Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin sekä Nasdaq Helsingin pörssiyhtiöiden sisäpiiriohjeeseen ja Finanssiala ry:n jäsenyhteisöjen kaupankäyntiohjeeseen.

Ohjeiden tarkoituksena on edistää arvopaperimarkkinoilla toimivien luottamusta OP Ryhmän, OP Yrityspankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n toimintaan.

OP:n Lakiasiat ylläpitää OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen julkisia sisäpiirirekistereitä, vaikuttavassa asemassa olevien rekistereitä sekä arvopaperien liikkeeseenlaskijoina toimivien OP Yrityspankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n johtohenkilöiden luetteloita sekä OP Yrityspankki Oyj:n osalta yrityskohtaista pysyvää sisäpiiriluetteloa. Sisäpiirirekistereiden ylläpito on järjestetty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämän SIRE-järjestelmän kautta.

OP Ryhmään kuuluvat yhtiöt pitävät tarvittaessa itse hankekohtaisia sisäpiiriluetteloita.

OP Ryhmän jäsenosuuspankkien toimintaan sijoituspalveluja tarjoavana luottolaitoksena kuuluu osallistuminen asiakkaiden tekemiin arvopaperikauppoihin tai muihin arvopapereita koskeviin järjestelyihin. Jäsenosuuspankit ja niiden johto- ja toimihenkilöt voivat saada myös rahoitusjärjestelyjen yhteydessä tai osana pankin muuta tavanomaista toimintaa asiakasyrityksiä koskevia sisäpiiritietoja. Muun muassa mainituista syistä jäsenosuuspankit ja niiden johto- ja toimihenkilöt ovat laissa tarkoitetun sisäpiirisääntelyn alaisia.

Sisäpiiriasioista järjestetään säännöllisesti koulutusta. Koulutus ajoitetaan erityisesti sisäpiiriohjeistuksen muutostilanteisiin.

Jokaisella on oikeus tutustua julkiseen sisäpiirirekisteriin ja saada rekisterin tiedoista otteita ja jäljennöksiä kulujen korvaamista vastaan. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia. Muiden kuin julkisten sisäpiirirekistereiden, kuten vaikuttavassa asemassa olevien rekisterin, pysyvän sisäpiiriluettelon tai hankekohtaisten sisäpiiriluetteloiden sisältämät tiedot eivät ole julkisia. Otteita ja jäljennöksiä julkisesta sisäpiirirekisteristä voi tilata OP:n Lakiasiat, Varallisuudenhoidon juridiikka -yksiköstä. Yksilöidyt tietojenluovutuspyynnöt pyydetään toimittamaan kirjallisesti osoitteella:

OP Lakiasiat
Varallisuudenhoidon juridiikka
PL 308
00013 OP

Lähipiiriliiketoimia koskevat periaatteet

OP Ryhmässä noudatetaan luottolaitoslain, osakeyhtiölain ja IAS 24 -standardin (mukaan lukien valtiovarainministeriön asetus luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta sekä kirjanpitoasetus) mukaista lähipiiriliiketoimia koskevaa sääntelyä.

OP Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt OP Ryhmää koskevat lähipiiriluotonantoa ja -sijoituksia koskevat periaatteet, joita noudatetaan OP Ryhmän yhteisöistä OP Yrityspankki Oyj:ssä, OP-Asuntoluottopankki Oyj:ssä, OP Vähittäisasiakkaat Oyj:ssä, OP Varainhoito Oy:ssä ja osuuspankeissa.

OP Ryhmässä on määritelty lähipiiri ja lähipiiriliiketoimet luottolaitoslain ja osakeyhtiölain mukaisesti sekä valtiovarainministeriön asetuksen ja kirjanpitoasetuksen viittaussäännöksen perusteella IAS 24 -standardin mukaisesti. Lähipiiriin kuuluvien osapuolten tiedot rekisteröidään erilliseen rekisteriin, johon merkitään näistä henkilöistä ja yhteisöistä yksilöintitiedot ja lähipiiriin kuulumisen peruste. Lähipiiriliiketoimista pidetään kirjaa ja lähipiiriluottoja ja -sijoituksia koskeva päätöksentekomenettely on määritelty.

Yhtiöiden hallitukset ovat vahvistaneet lähipiiriluotonantoa ja -sijoituksia koskevan ohjeen yhteydessä yhtiössä sovellettavat päätöksentekovaltuudet näiden luottojen ja sijoitusten osalta. Lähipiiriluotot ja -sijoitukset hyväksytään joko hallituksessa tai hallituksen antaman valtuutuksen perusteella erikseen määritellyssä päätöksentekoelimessä. Hallituksen päätöstä edellytetään aina, mikäli lähipiiriluottoa tai -sijoitusta ei myönnetä tavanomaisin luottoehdoin.

Yhtiöt saavat säännöllistä raportointia lähipiiriluotoista ja -sijoituksista, ja niitä valvotaan säännöllisesti compliance-valvontana. Luottolaitosten compliance-toiminnasta vastaavat henkilöt raportoivat lähipiiriluottoja ja -sijoituksia koskevista valvontahavainnoista luottolaitosten hallituksille vuosittain. Havainnoista raportoidaan lisäksi keskusyhteisön compliance-organisaatiolle.

OP Ryhmän yhteisöt raportoivat tilinpäätöksen liitetiedoissa IAS 24 -standardin mukaisesti määritetyt lähipiiriliiketoimet.

Tiedonantopolitiikka

OP Osuuskunnan tytäryhtiöt OP Yrityspankki Oyj ja OP-Asuntoluottopankki Oyj vastaavat OP Ryhmän varainhankinnasta raha- ja pääomamarkkinoilta. OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsingin ohella tai sijaan Euronext Dublinissa (16.2.2018 lähtien liikkeeseen lasketut), London Stock Exchangessa (ennen 16.2.2018 liikkeeseen lasketut) tai muissa arvopaperipörsseissä. Lisäksi OP Yrityspankki Oyj on laskenut ja voi laskea liikkeeseen listaamattomia joukkovelkakirjalainoja ja/tai sijoitustodistuksia muun muassa Suomen, Englannin, Irlannin, Australian ja Japanin markkinoille. Myös OP-Asuntoluottopankki Oyj voi laskea liikkeeseen listaamattomia joukkovelkakirjalainoja muun muassa Saksan markkinoille.

OP Ryhmä, OP Yrityspankki Oyj ja OP-Asuntoluottopankki Oyj noudattavat tiedonantopolitiikassaan lainsäädäntöä, asetuksia ja muuta sitovaa sääntelyä, Finanssivalvonnan ja Euroopan Arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) määräyksiä ja ohjeita sekä Euronext Dublinin ja London Stock Exchangen sääntöjä. OP Ryhmän viestinnässä huomioidaan edellisten lisäksi soveltuvin osin Nasdaq Helsingin ja muiden edellä mainitsemattomien pörssien säännöt sekä Hyvän hallintotavan ohjeistus ja ryhmän Hyvän liiketavan periaatteet (Code of Business Ethics).

OP Ryhmän viestintä- ja tiedonantopolitiikkaa sovelletaan joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoiden (OP Yrityspankki Oyj ja OP-Asuntoluottopankki Oyj) ja OP Ryhmän tiedottamisen toimintaperiaatteisiin ja -tapoihin. OP Ryhmän viestintä- ja tiedonantopolitiikka on hyväksytty OP Osuuskunnan hallituksessa 30.10.2024, OP Yrityspankki Oyj:n hallituksessa 30.10.2024 ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n hallituksessa 31.10.2024.

OP Ryhmän viestintä- ja tiedonantopolitiikan tavoitteena on turvata, että kaikilla markkinaosapuolilla on riittävä ja oikea tieto OP Ryhmään liittyvistä seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan OP Yrityspankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n liikkeeseen laskemien arvopaperien arvoon. OP Ryhmä arvioi tietojen julkistamista ryhmätasoisesti sen perusteella, onko kyse olennaisesta OP Ryhmän tai liikkeeseenlaskijan vakavaraisuuteen ja takaisinmaksukykyyn ja sitä kautta arvopaperin arvoon vaikuttavasta asiasta tai tapahtumasta.

OP Osuuskunnan tehtävänä on huolehtia myös OP Yrityspankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n osalta lainmukaisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen julkistamisesta, jakelusta ja saatavilla pidosta. Tytäryhtiöt raportoivat ja julkaisevat erikseen omat osavuosikatsauksensa, toimintakertomuksensa ja tilinpäätöksensä. OP Osuuskunta tiedottaa muista tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvista asioista tytäryhtiöiden puolesta ja nimissä. Tiedottaminen arvioidaan OP Yrityspankki Oyj:n ja OP-Asuntoluottopankki Oyj:n liikkeeseen laskemien arvopapereiden osalta liikkeeseenlaskijakohtaisesti. Vastuu liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä on kullakin liikkeeseenlaskijalla.

Viestintä- ja tiedonantopolitiikassa on kuvattu ne keskeiset toimintaperiaatteet ja -tavat, joiden mukaisesti OP Ryhmä ja liikkeeseenlaskijat kommunikoivat pääomamarkkinoiden osapuolien ja muiden sidosryhmien kanssa. Politiikassa kuvataan lisäksi lainmukaisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen julkistamista, jakelua ja saatavilla pitoa. OP Ryhmä arvioi ryhmän viestintä- ja tiedonantopolitiikan johdonmukaisuutta, toimivuutta ja riittävyyttä säännöllisesti vähintään vuosittain.

OP Ryhmän viestinnän tehtävänä on edistää ryhmän liiketoimintaa välittämällä oikeaa tietoa ryhmän tavoitteista ja toiminnasta kaikille sidosryhmille. Ulkoisen ja sisäisen viestinnän tavoitteena on tukea ryhmän strategisia ja liiketoiminnallisia tavoitteita sekä rakentaa ja ylläpitää osaltaan vahvaa ja vastuullista yrityskuvaa ja edistää ryhmän yhteistoimintaa. Sekä ulkoinen että sisäinen viestintä ovat tosiasioihin pohjautuvia ja antavat oikean kuvan esitettävistä asioista.-

Tiedonantopolitiikka on julkaistu internetsivuilla www.op.fi - OP Ryhmä - Medialle - Viestintä- ja tiedonantopolitiikka.

OP Ryhmän toimielinten palkitsemisraportti 2024

Johdanto 645
Hallintoneuvoston palkkiot 645
Hallituksen palkkiot 649
Pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen palkat, palkkiot ja luontoisedut 650

Johdanto

Tässä toimielinten palkitsemisraportissa kuvataan OP Osuuskunnan hallintoneuvoston, hallituksen, pääjohtajan, pääjohtajan sijaisen sekä OP Osuuskunnan johtokunnan maksetut palkat ja palkkiot vuodelta 2024. Toimielinten palkitsemisraportissa kuvataan myös vertailutiedot palkkioiden kehityksestä viiden vuoden ajalta hallintoneuvoston, hallituksen sekä pääjohtajan osalta.

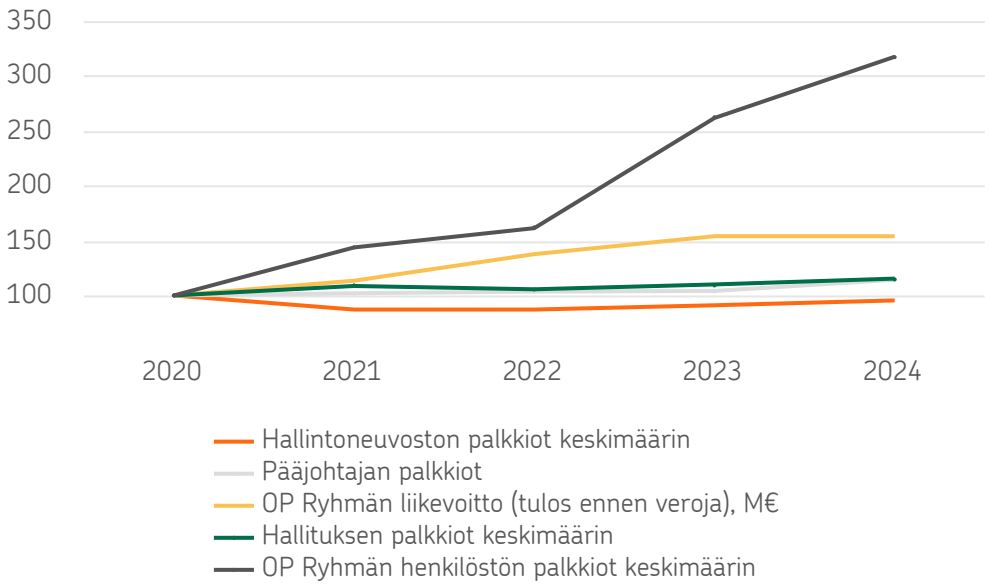
OP Ryhmän henkilöstön keskimääräinen palkkakehitys on laskettu jakamalla OP Ryhmän palkat ja palkkiot yhteensä OP Ryhmän keskimääräisellä henkilömäärällä vuoden aikana.

OP Ryhmän liikevoitto kuvaa parhaiten OP Ryhmän liiketoiminnan kehitystä, ja tulos on keskeinen mittari OP Ryhmän palkitsemisessa.

Keskimääräinen palkitseminen

Keskimääräinen palkitseminen (euroa)	2024	2023	2022	2021	2020
Hallintoneuvoston palkkiot keskimäärin	14 332	13 680	13 083	13 083	15 011
Hallituksen palkkiot keskimäärin	101 615	92 660	92 140	90 800	89 000
Pääjohtajan palkkiot	1 465 384	1 417 982	1 267 359	1 045 885	921 896
OP Ryhmän henkilöstön palkkiot keskimäärin	61 884	59 011	56 646	58 267	53 660
OP Ryhmän liikevoitto, milj. euroa	2 486	2 050	1 265	1 127	785

Palkkion ja tuloksen kehitys

Hallintoneuvoston palkkiot

Osuuskunnan kokouksen OP Osuuskunnan hallintoneuvoston puheenjohtajalle, varapuheenjohtajille ja jäsenille vahvistamat kuukausi- ja kokouspalkkiot on esitetty oheisessa taulukossa:

Hallintoneuvoston palkkiot	Puheenjohtaja (eur/kk)	Varapuheejohtaja (eur/kk)	Jäsen (eur/kk)	Kokouspalkkio (eur/kokous)
1.1.2024–30.4.2024	5 500	2 750	440	660
1.5.2024–31.12.2024	5 700	2 850	455	685

Hallinnon palkkiot maksetaan rahana. Hallintoneuvoston puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet on vakuutettu Ilmarisessa työntekijän eläkelain mukaisella vapaaehtoisella eläkevakuutuksella (vain kuukausipalkkiot kerryttävät TyEL-eläkettä).

Hallintoneuvoston jäsenten osallistuminen kokouksiin ja heille maksetut palkkiot vuonna 2024 on esitetty seuraavassa taulukossa:

	Kokouksiin osallistuminen *****					Palkkiot, euroa		
Hallintoneuvoston jäsen	Hallintoneuvosto	Strategiajaos	Vastuullisuus ja palkitsemisjaos	Puheenjohtajisto	Hallintoneuvoston nimitystoimikunta	Kokouspalkkiot	Kuukausipalkkiot	**Palkkiot yhteensä**
Nikola Annukka pj	4/4	3/3	3/3	6/6	3/3	12 890	67 600	**80 490**
Jurmu Taija 1. varapj	4/4	1/1	3/3	6/6	3/3	12 230	33 800	**46 030**
Väänänen Ari 2. varapj	4/4	3/3	1/1	6/6		10 175	33 800	**43 975**
Alaluukas Essi**	3/3	2/2				4 110	3 640	**7 750**
Antola Kati**	3/3		2/2			4 110	3 640	**7 750**
Drugge Jan	4/4	3/3				5 430	5 400	**10 830**
Ebeling Sanna**	3/3		2/2			4 110	3 640	**7 750**
Hakasuo Päivi	3/4	3/3				7 385	5 400	**12 785**
Hautala Jouni**	3/3	2/2				4 110	3 640	**7 750**
Helin Mika*	1/1	1/1				1 320	1 760	**3 080**
Hirvonen Miia**	3/3		2/2			3 425	3 640	**7 065**
Hyvönen Raili*	1/1	1/1				1 320	1 760	**3 080**
Julkunen Saara	4/4	3/3				5 430	5 400	**10 830**
Kainusalmi Mika	4/4		3/3			5 430	5 400	**10 830**
Karhapää Ari**	3/3		2/2			2 055	3 640	**5 695**
Korhonen Juha**	3/3	2/2				4 110	3 640	**7 750**
Kujala Päivi	4/4	3/3				5 430	5 400	**10 830**
Lehtonen Pekka	4/4	3/3				5 430	5 400	**10 830**
Lohi Tuomas	3/4	3/3				4 745	5 400	**10 145**
Loikkanen Toivo	4/4	2/3				4 770	5 400	**10 170**
Manninen Veijo***	3/3*		2/2			6 700	4 945	**11 645**
Markula Kaisa	4/4		3/3			5 430	5 400	**10 830**
Mäkelä Anssi****	2/3	2/2				8 070	4 490	**12 560**
Mäkelä Kari	4/4		3/3			5 430	5 400	**10 830**
Nurmela Jarmo*	1/1	1/1				1 320	1 760	**3 080**
Nylund Ulf	4/4		3/3			5 430	5 400	**10 830**
Palosaari Heikki*	1/1		1/1			1 320	1 760	**3 080**
Perämäki Leena**	3/3		2/2			4 110	3 640	**7 750**
Perätalo Teuvo	4/4	2/2	1/1			5 430	5 400	**10 830**

	Kokouksiin osallistuminen *****					Palkkiot, euroa		
Hallintoneuvoston jäsen	Hallintoneuvosto	Strategiajaos	Vastuullisuus ja palkitsemisjaos	Puheenjohtajisto	Hallintoneuvoston nimitystoimikunta	Kokouspalkkiot	Kuukausipalkkiot	**Palkkiot yhteensä**
Pättiniemi Johanna*	1/1		1/1			1 320	1 760	**3 080**
Rajala Tiina*	1/1	1/1				1 320	1 760	**3 080**
Saksa Titta	4/4		3/3			5 430	5 400	**10 830**
Sarhemaa Teemu	4/4	3/3				5 430	5 400	**10 830**
Saukkonen Timo*	1/1		1/1			1 320	1 760	**3 080**
Selkee Leena*	1/1		1/1			1 320	1 760	**3 080**
Sipola Eija**	3/3		2/2			6 165	3 640	**9 805**
Soltin Kirsi**	3/3		2/2			4 770	3 640	**8 410**
Sotarauta Markku	4/4		3/3			5 430	5 400	**10 830**
Ström-Hakala Agneta**	3/3	2/2				4 110	3 640	**7 750**
Sunikka Miika	3/4		3/3			4 060	5 400	**9 460**
Syrjälä Timo	4/4		3/3			5 430	5 400	**10 830**
Takala Pauliina	4/4	2/2	1/1			5 430	5 400	**10 830**
Tiiri Janne	4/4		3/3			5 430	5 400	**10 830**
Turkka Antti**	2/3	2/2				2 740	3 640	**6 380**
Yhteensä						**210 960**	**304 995**	**515 955**

* Jäsen 23.4.2024 saakka

** Jäsen 23.4.2024 alkaen

*** Jäsen 5.11.2024 saakka

****Jäsen 24.10.2024 saakka

***** Eri toimielinten kokouksista osa on pidetty samana päivänä, jolloin maksetaan vain yksi kokouspalkkio. Osa kokouksista on ollut kaksipäiväisiä, jolloin kokouspalkkio maksetaan molemmilta päiviltä.

Hallituksen palkkiot

Hallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajille ja jäsenille vahvistetut kuukausipalkkiot vuodelle 2024 ovat seuraavat:

- puheenjohtaja 12 100 euroa
- varapuheenjohtaja 7 700 euroa
- jäsenet 5 500 euroa.

Lisäksi valiokuntien puheenjohtajille maksetaan 2 200 euron kuukausipalkkiota. Kaikille hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 660 euroa kokoukselta. Hallituksen palkkiot maksetaan rahana.

Pääjohtajalle ei makseta erillistä kuukausipalkkiota hallitusjäsenyydestä eikä kokouspalkkiota.

Hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet on vakuutettu Ilmarisessa työntekijän eläkelain mukaisella vapaaehtoisella eläkevakuutuksella (vain kuukausipalkkiot kerryttävät TyEL-eläkettä).

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin ja heille maksetut palkkiot vuonna 2024 on esitetty alla olevassa taulukossa:

	Kokouksiin osallistuminen **						Palkkiot, euroa		
Hallituksen jäsen	Hallitus*	Nimitys-valiokunta	Palkitsemis-valiokunta***	Riski-valiokunta	Tarkastus-valiokunta	Hallintoneuvosto****, strategia jaos, nimitystoimikunta sekä puheenjohtajisto	Kokouspalkkiot	Kuukausi-palkkiot	**Palkkiot yhteensä**
Pehkonen Jaakko pj	16/16		6/6			17/17	22 580	145 200	**167 780**
Heinonen Jarna varapj	16/16				5/5	10/10	18 445	92 400	**110 845**
Kiuru Matti	16/16					1/1	8 580	66 000	**74 580**
Kuosa-Kaartti Katja	16/16	1/1				1/1	9 240	66 000	**75 240**
Levoranta Kati	16/16	1/1	6/6			3/3	12 480	92 400	**104 880**
Loikkanen Pekka	16/16			9/9	5/5	1/1	18 420	92 400	**110 820**
Ojanperä Tero	16/16	1/1	6/6			1/1	12 480	92 400	**104 880**
Palomäki Riitta	16/16			9/9	5/5	1/1	18 420	92 400	**110 820**
Ritakallio Timo	16/16					13/13	0	0	**0**
Sahlström Petri	16/16			9/9		1/1	15 120	66 000	**81 120**
Tarkkanen Olli	16/16					1/1	9 180	66 000	**75 180**
Yhteensä							**144 945**	**871 200**	**1 016 145**

* Kokouksista neljä pidettiin sähköpostikokouksina, joista ei maksettu kokouspalkkiota.

** Eri toimielinten kokouksista osa on pidetty samana päivänä, jolloin maksetaan vain yksi kokouspalkkio.

*** Yksi kokouksista pidettiin sähköpostikokouksena, josta ei maksettu kokouspalkkiota.

**** Yksi kokouksista oli kaksipäiväinen.

Pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen palkat, palkkiot ja luontoisedut

Pääjohtaja

OP Ryhmän pääjohtaja Timo Ritakalliolle maksettiin vuonna 2024:

- kokonaispalkkaa 879 000 euroa, josta rahapalkkaa 850 860 euroa ja luontoisetuja 28 140 euroa
- lomarahaa 44 700 euroa
- vuodelta 2018 ansaittua lykättyä tulospalkkiota 14 862 euroa
- vuosilta 2017-2019 ansaittuja lykättyjä johdon pitkän aikavälin palkkioita 25 037 euroa
- vuodelta 2020 ansaittua lykättyä tulospalkkiota 30 839 euroa
- vuodelta 2021 ansaittua lykättyä tulospalkkiota 76 001 euroa
- vuodelta 2022 ansaittua lykättyä tulospalkkiota 222 094 euroa ja
- vuodelta 2023 ansaittua tulospalkkiota 172 850 euroa.

Muuttuvan palkitsemisen osuus vastasi noin 59 prosenttia kiinteästä vuosiansiosta.

Vuonna 2023 pääjohtajan tulospalkkion enimmäismäärä oli 885 780 euroa (12 kk kiinteä kokonaisansio) ja tulospalkkion mittareina olivat 20 prosentin painoilla:

- OP Ryhmän kulu-tuottosuhde, prosenttiyksikköä
- Tuotepeittokriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu
- RORAC (Return on risk-adjusted capital)
- Toiminnan kokonaisarvio
- Johtamisen kokonaisarvio, sisältäen vastuullisuusohjelmaan ja BCBS 239 -vuositavoitteisiin liittyvän laadullisen mittarin.

Lisäksi tulospalkkion määrään vaikutti keskusyhteisökonsernin tulokseen ennen veroja perustuva tuloskerroin kertoimella 1,25 (skaala 0,5–1,25).

Lisäksi tulospalkkion määrään vaikutti keskusyhteisökonsernin tulokseen ennen veroja perustuva tuloskerroin kertoimella 1,25 (skaala 0,5–1,25).

Tulospalkkion toteuma oli 864 252 euroa (noin 11,7 kk kiinteä kokonaisansio), josta vuonna 2024 maksettiin sääntelyn mukaisesti rahana 20 prosenttia.

Vuosilta 2018, 2020, 2021, 2022 ja 2023 ansaituista tulospalkkioista sekä vuosilta 2017-2019 ansaituista johdon pitkän aikavälin palkkioista maksetaan sääntelyn mukaisen lykkäysmenettelyn mukaisesti 1 472 889 euroa vuosina 2025–2030. Lykätyistä palkkioista puolet maksetaan instrumenttiosuutena -, joihin liittyy vuoden odotusaika (tuotto-osuuteen ja OP Ryhmän CET1-vakavaraisuuden, oman pääoman tuoton ja järjestämättömien saamisten perusteella määräytyvään kertoimeen perustuva viiteinstrumentti).

Pääjohtajan etuusperusteisesta lisäeläkevakuutuksesta ei aiheutunut kustannuksia vuonna 2024.

Pääjohtajan sijainen

OP Ryhmän pääjohtajan sijaiselle Harri Nummelalle maksettiin vuonna 2024:

- kokonaispalkkaa 473 991 euroa, josta rahapalkkaa 457 740 euroa ja luontoisetuja 16 251 euroa
- lomarahaa 23 900 euroa
- vuosilta 2014–2016 ansaittuja lykättyjä johdon pitkän aikavälin palkkioita 18 873 euroa
- vuodelta 2018 ansaittua lykättyä tulospalkkiota 4 885 euroa
- vuodelta 2020 ansaittua lykättyä tulospalkkiota 10 653 euroa
- vuodelta 2021 ansaittua lykättyä tulospalkkiota 32 757 euroa
- vuodelta 2022 ansaittua lykättyä tulospalkkiota 84 266 euroa ja
- vuodelta 2023 ansaittua tulospalkkiota 86 153 euroa.

Harri Nummelan muuttuvan palkitsemisen osuus vastasi noin 48 prosenttia kiinteästä vuosiansiosta.

Vuonna 2023 Harri Nummelan tulospalkkion enimmäismäärä oli 390 000 euroa (10 kk kokonaispalkka) ja tulospalkkion mittareina olivat 20 prosentin painoilla:

- OP Ryhmän kulu-tuottosuhde, prosenttiyksikköä
- Tuotepeittokriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu
- RORAC (Return on risk-adjusted capital)
- Vähittäispankin asiakasliiketoiminnan tulos
- Vähittäispankin toiminnallinen tavoite, sisältäen vastuullisuusohjelmaan ja BCBS 239 –vuositavoitteisiin liittyvän laadullisen mittarin

Lisäksi tulospalkkion määrään vaikutti keskusyhteisökonsernin tulokseen ennen veroja perustuva tuloskerroin kertoimella 1,25 (skaala 0,5–1,25). Tulospalkkio voi palkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaisesti ylittää yllä mainitun tulospalkkion enimmäismäärän tuloskertoimen johdosta. Tulospalkkio ei kuitenkaan voi ylittää 12 kk kiinteää kokonaisansiota.

Tulospalkkion toteuma oli 430 765 euroa (noin 10,6 kk kokonaispalkka), josta vuonna 2024 maksettiin säätelyn mukaisesti 20 prosenttia.

Vuosilta 2018, 2020, 2021, 2022 ja 2023 ansaitusta tulospalkkiosta maksetaan sääntelyn mukaisen lykkäysmenettelyn mukaisesti 624 203 euroa vuosina 2025–2030. Lykätyistä palkkioista puolet maksetaan instrumenttiosuutena sidottuna, joihin liittyy vuoden odotusaika (tuotto-osuuteen ja OP Ryhmän CET1-vakavaraisuuden, oman pääoman tuoton ja järjestämättömien saamisten perusteella määräytyvään kertoimeen perustuva viiteinstrumentti).

Harri Nummelan etuusperusteisen lisäeläkevakuutuksen maksut vuonna 2024 olivat 11 389 euroa.

Alla olevassa taulukossa on yhteenveto pääjohtajalle ja pääjohtajan sijaiselle vuonna 2024 maksetuista palkoista ja palkkioista sekä vuosina 2025–2030 maksettavista lykätyistä palkkioista.

Pääjohtajalle ja pääjohtajan sijaiselle maksetut palkkiot 2024

Euroa	Säännöllinen rahapalkka ja lomaraha	Luontoisedut	Vuonna 2024 maksettu tulospalkkio vuodelta 2023	Vuonna 2024 maksetut lykätyt tulospalkkiot vuosilta 2018, 2020, 2021 ja 2022 sekä pitkän aikavälin palkkiot vuosilta 2014–2016 ja 2017–2019	Vuonna 2024 maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä	Vuosina 2025–2030 maksettavat lykätyt palkkiot vuosien 2018, 2020, 2021, 2022 ja 2023 tulospalkkioista sekä 2017–2019 johdon pitkän aikavälin palkkioista
Pääjohtaja	895 560	28 140	172 850	368 833	1 465 384	1 472 889
Pääjohtajan sijainen	481 640	16 251	86 153	151 434	735 478	624 203
Yhteensä	**1 377 200**	**44 391**	**259 003**	**520 268**	**2 200 862**	**2 097 092**

Palkitsemisen ryhmätasoiset reunaehdot tulospalkkion maksulle (OP Ryhmän LCR-tunnusluku yli 110 prosenttia ja CET1-vakavaraisuus yli 14,3 prosenttia) sekä työnantajayhtiön tuloksen ja asiakasliiketoiminnan tuloksen voitollisuus täyttyivät, joten tulospalkkiot ja lykätyt palkkiot maksettiin ehtojen mukaisesti vuonna 2024.

Muun johtokunnan palkitseminen

Vuonna 2024 OP Osuuskunnan johtokuntaan ovat kuuluneet pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen lisäksi:

- Vesa Aho, Liiketoimintajohtaja, Vakuutusasiakkaat
- Katja Keitaanniemi, Liiketoimintajohtaja, Pankkitoiminnan yritys- ja instituutioasiakkaat
- Hanna Porkka, Liiketoimintajohtaja, Varallisuudenhoito
- Kasimir Hirn, Teknologia- ja kehitysjohtaja
- Rami Kinnala, Lakiasiainjohtaja (Lakiasiat ja Compliance)
- Hannakaisa Länsisalmi, Henkilöstöjohtaja
- Markku Pehkonen, Riskienhallintajohtaja
- Mikko Timonen, Talous- ja rahoitusjohtaja.

Johtokunnan jäsenten vuosittaisesta palkkaetujen tarkistuksesta ja palkitsemisesta päättää OP Osuuskunnan hallitus, ja valmistelusta vastaa hallituksen palkitsemisvaliokunta.

Johtokunnan jäsenten kiinteä palkitseminen ja tulospalkkio muodostuvat samoilla periaatteilla kuin pääjohtajan sijaisen palkitseminen, joka on kuvattu OP Ryhmän toimielinten palkitsemispolitiikan 4 luvussa (kohdat 1. Kiinteä palkka ja 2. Tulospalkkio).

OP Ryhmän eläke-etuudet määräytyvät eläkelain ja OP Ryhmän omien lisäeläkejärjestelmien mukaisesti. Johtokunnan jäsenen eläkeikä vastaa TyEL:n alinta eläkeikää ja lisäeläke on maksuperusteinen. Maksuperusteisen lisäeläkkeen vakuutusmaksua kertyy 20 prosenttia kiinteästä vuosiansiosta.

Johtokunnan jäsenen toimisuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Työsuhteen päättyessä johtajasopimuksessa erikseen määritellyissä tilanteissa maksetaan johtokunnan jäsenelle irtisanomisajan palkan kuuden kuukauden rahapalkkaa vastaava summa.

Muulle johtokunnalle maksetut palkkiot vuonna 2024

Euroa	Säännöllinen rahapalkka ja lomaraha	Luontoisedut	Vuonna 2024 maksettu muuttuva palkkio	Lisäeläkemaksut
OP Osuuskunnan johtokunta	2 548 198	72 609	768 154	524 161

OP Ryhmän toimielinten palkitsemispolitiikka

Johdanto 655
Päätöksentekoprosessin kuvaus 656
Hallinnon palkitsemisen rakenne ja päätöksentekoprosessi 656
OP Osuuskunnan hallintoneuvosto 656
OP Osuuskunnan hallitus 656
Pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen palkitsemisen rakenne ja päätöksentekoprosessi 657

Johdanto

OP Ryhmän toimielinten palkitsemispolitiikka tukee OP Ryhmän perustehtävän, arvojen sekä strategian ja siitä johdettujen vuosittaisten liiketoimintatavoitteiden toteutumista.

Palkitsemispolitiikan taustalla ovat seuraavat ryhmätasoiset periaatteet, jotka ohjaavat kaikkea palkitsemista OP Ryhmässä:

- Palkitseminen houkuttelee, kannustaa ja motivoi
- Palkitseminen on OP Ryhmän arvojen, päämäärän ja strategian mukaista sekä edesauttaa näiden toteutumista
- Erinomaisesta suorituksesta palkitaan
- Palkitseminen on kokonaisuudessaan kilpailukykyistä
- Palkitsemisjärjestelmät noudattavat sääntelyä, huomioivat vastuullisuuden ja kestävyysriskit eivätkä kannusta tarpeettomaan riskinottoon

Kaikkia OP Ryhmän työntekijöitä ja toimisuhteessa olevia henkilöitä koskevat edellä mainittujen palkitsemisen periaatteiden lisäksi yhtenäinen koko OP Ryhmän palkitsemista ohjaava palkkapolitiikka ja palkitsemisjärjestelmä.

Hallinnon palkitsemisen rakenne ja päätöksentekoprosessi

Päätöksentekoprosessin kuvaus

OP Ryhmän toimielinten palkitsemispolitiikka päätetään OP Osuuskunnan hallituksessa palkitsemisvaliokunnan esityksestä. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistaa palkitsemispolitiikan taustalla olevat palkitsemisen periaatteet.

Toimielinten palkitsemisen päätöksentekoprosessin kuvaukset on esitetty kunkin toimielimen yhteydessä.

OP Osuuskunnan hallintoneuvosto

OP Osuuskunnan hallintoneuvoston palkkioista päättää osuuskunnan kokous, ja valmistelusta vastaa OP Ryhmän nimitystoimikunta. Hallintoneuvoston palkkiot koostuvat kokouspalkkioista ja kuukausipalkkioista.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet on vakuutettu Ilmarisessa työntekijän eläkelain mukaisella vapaaehtoisella eläkevakuutuksella (vain kuukausipalkkiot kerryttävät TyEL-eläkettä).

OP Osuuskunnan hallitus

OP Osuuskunnan hallituksen palkkioista päättää OP Osuuskunnan hallintoneuvosto, ja valmistelusta vastaa hallintoneuvoston nimitystoimikunta. Hallituksen palkkiot koostuvat kokouspalkkioista ja kuukausipalkkioista.

Pääjohtajalle ei makseta hallitusjäsenyydestä erillistä kuukausipalkkiota eikä kokouspalkkiota.

Hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet on vakuutettu Ilmarisessa työntekijän eläkelain mukaisella vapaaehtoisella eläkevakuutuksella (vain kuukausipalkkiot kerryttävät TyEL-eläkettä).

Pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen palkitsemisen rakenne ja päätöksentekoprosessi

OP Osuuskunnan toimitusjohtajana toimivan pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen nimittämisestä päättää OP Osuuskunnan hallintoneuvosto, ja valmistelusta vastaa hallintoneuvoston nimitystoimikunta. Pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen toimisuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa johtajasopimuksessa, jonka hallintoneuvosto on hyväksynyt.

Pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen vuosittaisesta palkkaetujen tarkistuksesta ja palkitsemisesta päättää OP Osuuskunnan hallitus, ja valmistelusta vastaa hallituksen palkitsemisvaliokunta.

Pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen palkitseminen muodostuu kolmesta osasta:

- kiinteä palkka
- tulospalkkio
- lisäeläke.

Kiinteä palkka

Kiinteä palkka on kokonaispalkka, joka sisältää rahapalkan ja luontoisedut, ja sen perustana on tehtävän vaativuus, vastuu ja suoriutuminen sekä markkinatilanne. Palkkaa voidaan tarkistaa vuosittain edellä kuvatun päätöksentekomenettelyn mukaisesti. Luontoisedut sisältävät matkapuhelinedun sekä mahdollisen auto- ja asuntoedun. Lisäksi pääjohtajalla ja pääjohtajan sijaisella on oikeus vastaaviin työnantajan tarjoamiin henkilöstöetuihin kuin muulla henkilöstöllä.

Tulospalkkio

Tulospalkkion tavoitteena on ohjata, sitouttaa ja kannustaa pääjohtajaa ja pääjohtajan sijaista OP Ryhmän strategian toteuttamiseen. Tulospalkkion mittarit ovat OP Ryhmän strategiaan sekä siitä johdettuihin liiketoimintojen vuositavoitteisiin tai henkilökohtaisiin tavoitteisiin sidottuja. Mittarit voivat olla määrällisiä ja/tai laadullisia, ja niiden minimi, tavoite ja maksimitasot päätetään vuosittain edellä kuvatun päätöksentekomenettelyn mukaisesti. Tulospalkkioon liittyy myös keskusyhteisökonsernin tulokseen perustuva tuloskerroin kertoimella 0,5–1,25. Tulospalkkion ansaintajakso on kalenterivuosi ja enimmäismäärä on pääjohtajalla 12 kuukauden ja pääjohtajan sijaisella 10 kuukauden kiinteää palkkaa vastaava määrä. Tulospalkkio voi ylittää yllä mainitun tulospalkkion enimmäismäärän tuloskertoimen johdosta. Tulospalkkio ei kuitenkaan voi ylittää 12 kk kiinteää kokonaisansiota.

Palkkion maksamisen tulee olla perusteltavissa yhtiön liiketoiminnan menestyksellä, sisäisten ohjeiden ja ulkoisen sääntelyn noudattamisella sekä riskinoton että riskienhallinnan periaatteiden mukaisella toiminnalla.

Palkitsemisen ryhmätasoisena reunaehtona on, että palkkion maksuhetkellä OP Ryhmän LCR-tunnusluku (Liquidity Coverage Ratio) on yli 110 prosenttia ja CET1-vakavaraisuus on yli CET1 MDA + 2 prosenttiyksikköä (CET1 MDA = CET1-minimitaso, jonka alittuessa voitonjakoa rajoitetaan).

Työnantajayhtiön hallitus päättää ansaitun palkkion mahdollisesta alentamisesta, mikäli palkkion ansaintavuoden tilinpäätöksessä:

- OP Ryhmän LCR-tunnusluku on 100–110 prosenttia, tai
- OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus on CET1 MDA – CET1 MDA + 2 prosenttia.

Ansaittua palkkiota ei makseta, mikäli palkkion ansaintavuoden tilinpäätöksessä:

- OP Ryhmän LCR-tunnusluku (Liquidity Coverage Ratio) on alle 100 prosenttia, tai
- OP Ryhmän CET1-vakavaraisuus on alle CET1 MDA.

Palkkioiden maksun edellytyksenä on myös se, että työnantajayhtiön tulos ennen veroja ei ole tappiollinen.

Lisäksi ansaittua palkkiota alennetaan ennen palkkion maksua tai palkkio voidaan jättää kokonaan maksamatta, mikäli ryhmässä tai tehtävässä noudatettavia sitovia sisäisiä ohjeita tai sääntelyn vaatimuksia ei ole huomioitu ja erikseen määriteltyjä laadullisia tai riskienhallinnallisia elementtejä on toteutunut. Ansaittua palkkiota voidaan alentaa, jättää maksamatta tai periä takaisin myös tilanteissa, joissa OP Ryhmä tai työnantajayhtiö on saanut sääntelyn tai lain rikkomisesta sanktion. Maksettu palkkio voidaan myös periä

kokonaan tai osittain takaisin, jos pääjohtaja tai pääjohtajan sijainen on syyllistynyt väärinkäytöksiin, tahallisesti vaarantanut liiketoiminnan tulevaisuutta tai rikkonut lakia.

Tulospalkkion maksuun sovelletaan säänteIyn mukaista lykkäysmenettelyä sekä tulospalkkion maksamista puoliksi muuna kuin käteissuorituksena, mikäli pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ylittää 50 000 euroa tai muodostaa vähintään kolmasosan vuotuisista yhteenlasketuista palkkioista. Muuna kuin käteissuorituksena maksettavaan tulospalkkion osuuteen sisältyy vuoden odotusaika ennen ensimmäisen erän maksua.

Jos maksun viivästämisen euroraja ylittyy, 60 prosenttia palkkion käteisosuudesta maksetaan ansaintavuotta seuraavana vuotena ja 40 prosenttia käteisosuudesta lykätään viidelle seuraavalla vuodelle. Palkkion muuna kuin käteissuorituksena maksettavasta osuudesta (niin kutsuttu instrumenttiosuus) maksetaan 40 prosenttia toisena ansaintavuoden jälkeisenä vuonna ja 60 prosenttia maksettavasta instrumenttiosuudesta lykätään viidelle seuraavalle vuodelle.

Mikäli muuttuvan palkitsemisen määrä ylittää 8 kuukauden palkan ja on vähintään 200 000 euroa, maksetaan palkkion käteisosuudesta heti 40 prosenttia ja 60 prosenttia maksusta lykätään viidelle seuraavalle vuodelle. Viiteinstrumenttiin sidotun palkkion ensimmäinen erä maksetaan vuoden odotusajan jälkeen ja loppuosa viiden seuraavan vuoden aikana. Muuna kuin käteissuorituksena käytetään OP Osuuskunnan hallituksen päättämää viiteinstrumentin arvoa.

Lisäeläke

OP Ryhmän eläke-etuudet määräytyvät eläkelain ja OP Ryhmän omien lisäeläkejärjestelmien mukaisesti. Mikäli pääjohtajan tai pääjohtajan sijaisen toimisuhde OP Ryhmään alkaa tai on alkanut kesäkuussa 2018 tai sen jälkeen, eläkeikä vastaa TyEL:n alinta eläkeikää ja lisäeläke on maksuperusteinen. Maksuperusteisen lisäeläkkeen vakuutusmaksua kertyy 20 prosenttia kiinteästä vuosiansiosta. Mikäli pääjohtajan tai pääjohtajan sijaisen toimisuhde OP Ryhmään on alkanut ennen kesäkuuta 2018, eläkeikä on 63 tai 65 vuotta ja lisäeläke on etuusperusteinen. Etuusperusteisen lisäeläkkeen tavoite-eläke on enintään 60 prosenttia vuosiansiosta.

Pääjohtajan lisäeläke on etuusperusteinen ja eläkeikä on 65 vuotta. Pääjohtaja kuuluu OP-Eläkesäätiön lisäeläketurvan piiriin. Säätiössä karttuneen eläkkeen voi ottaa maksuun myös ennen sääntöjen mukaista vanhuuseläkettä ns. vapaakirjaeläkkeenä, jos työsuhde OP Ryhmässä päättyy. Pääjohtajan sijaisen lisäeläke on etuusperusteinen ja eläkeikä on 63 vuotta. Pääjohtajan sijainen kuuluu OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin sekä OP-Henkivakuutus Oy:n ryhmäeläkevakuutukseen. OP-Henkivakuutuksen ryhmäeläkevakuutuksessa huomioidaan OP-Eläkesäätiön kautta saatava lisäeläke eikä edun määrä ylitä 60 prosenttia vuosiansioista.

Toimisuhteen lakkaaminen

Pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen toimisuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Työsuhteen päättyessä johtajasopimuksessa erikseen määritellyissä tilanteissa maksetaan irtisanomisajan palkan lisäksi pääjohtajalle 12 kuukauden ja pääjohtajan sijaiselle kuuden kuukauden rahapalkkaa vastaava summa.

Tietotilinpäätös

Data on OP Ryhmälle päätöksenteon ja asiakaskeskeisyyden kulmakivi. Tietotilinpäätös esittelee vuoden 2024 keskeisimmät datan kehitysalueet ja hyödyntämisen painopisteet.

OP Ryhmän digitaalinen vuosi 660
Data OP Ryhmän ytimessä 661
Datasta arvoa 664
Kyberturvallisuus 666
Tietosuoja 668
Tietotase ja tunnusluvut 672

OP Ryhmän digitaalinen vuosi 2024

787 000
Oma profiili -palvelun kautta itse huolletut asiakastiedot, kpl

70 000
Asuntolaina-hakemusten automaattiset käsittelyt, kpl

83 %
OP Aina täysin automatisoitujen keskusteluiden osuus

1,3
Analyyttisten tietokantojen sisältämä datamäärä, milj. teratavua

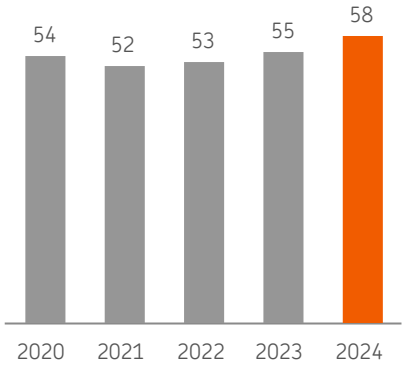
696
Datan kehitys- ja jalostustehtävissä toimivat OP:n henkilöt keskusyhteisössä

3 700
Tekoälytyökalu Maijun käyttäjämäärä keskimäärin kuukaudessa

99,97 %
Palveluiden saatavuus (op.fi, OP-mobiili, luottamusverkosto)

3 500
Microsoft Copilotin käyttäjämäärä keskimäärin kuukaudessa

Digitaalisten kanavien NPS*

* Net Promoter Score (NPS) eli nettosuositteluindeksi mittaa, kuinka todennäköisesti käyttäjä suosittelisi palvelua asteikolla 0–10. Indeksi lasketaan vähentämällä erittäin tyytyväisten suosittelijoiden (arvosanat 9–10) osuudesta arvostelijoiden (0–6) osuus.

417
Osallistujia OP Tech Academyn järjestämiin data- ja analytiikkakoulutuksiin

Data OP Ryhmän ytimessä

OP Ryhmä hyödyntää dataa tavoitteellisesti ja pyrkii luomaan sen avulla arvoa asiakkailleen, itselleen ja toiminta-ympäristölleen. Vuonna 2024 kehitystyössä painotettiin datan hyödyntämisen lisäksi sen hallintaa, kuten omistajuutta ja laatua.

Vuonna 2024 dataa hyödynnettiin liiketoiminta-segmenteissä enemmän kuin aiemmin OP Ryhmän historiassa. Liiketoimintasegmenttien ja tukitoimintojen datatiimit kasvoivat esimerkiksi ESG-asioiden (ESG, Environment, Social, Governance) alueella ja datasisältöihin liittyvät omistajuusroolit (esim. data owner ja data asset owner) nimettiin kymmenille uusille tietolähteille. Kyvykkyys kehittää korkealaatuisia datatuotteita on keskeistä asiakkaiden, riskienhallinnan ja sääntelyn tarpeisiin vastaamiseksi.

Vuonna 2024 OP Ryhmä työskenteli tiiviisti Euroopan Keskuspankin kanssa OP Ryhmän luottoriskidataa koskeneessa tarkastuksessa, jossa datan omistajuuksilla, laadulla ja läpinäkyvyydellä on keskeinen merkitys. Tarkastuksen näkökulmat olivat hyvin kattavat ja tarkastukseen toimitettiin pelkästään taustamateriaalina yli 2 000 dokumenttia. Vuoden aikana päivitettiin myös OP Ryhmän datan strategiset painopisteet, jotka ohjaavat lähivuosien toimintaa.

Datan strategiset painopisteet

OP Ryhmän datan strategisten painopisteiden tavoite on tuottaa arvoa asiakkaille ja OP Ryhmälle, varmistaa turvallinen ja tehokas toiminta sekä vahvistaa datakyvykkyyksiä ja niiden mahdollistamaa kilpailuetua.

Laajennamme hajautettua datakehitystä

Laajennamme hajautetun datan kehitys-mallin käyttöä. Liiketoimintasegmentit ottavat vastuun omien datatuotteiden ja -ratkaisujen kehittämisestä hyödyntäen Kehittäminen ja Teknologiat -toiminnon keskitettyjä kyvykkyyksiä.

Keskitymme datan laatuun ja läpinäkyvyyteen

Otamme käyttöön tiedonhallinnan käytäntöjä hallitaksemme dataan liittyviä riskejä. Tunnistamme kriittisen datan ja tietovirrat, ja otamme käyttöön uuden tiedonhallinta-mallin käytännöt OP Ryhmän riskinoton ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti.

Rakennamme yhteisen data-arkkitehtuurin

Modernisoimme data-arkkitehtuurimme pilviratkaisuilla ja toteutamme jokaisen dataratkaisun OP Ryhmän yhteisten ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti, käyttäen ”data tuotteena” -ajatuskehikkoa.

Hyödynnämme tekoälyä vastuullisesti

Konkretisoimme tekoälyn hyötypotentiaalin käyttämällä työtä tehostavia tekoälytyökaluja sekä kehittämällä itse OP Ryhmälle kilpailuetua tuovia tekoälyratkaisuja. Käytämme tekoälyä vastuullisesti: huomioimme valvojan vaatimukset ja säilytämme asiakkaidemme luottamuksen.

Tiedonhallintamalli

OP Ryhmän tiedonhallintamalli luo edellytykset sille, että tiedonhallinta on tarkoituksenmukaista ja hallittua sekä tukee strategisia tavoitteita. Mallin avulla varmistetaan tiedonhallinnan sääntelynmukaisuus ja se, että roolit ja vastuut ovat selkeät ja läpinäkyvät. Lisäksi sen avulla huolehditaan rooleja ja vastuita koskevan dokumentaation ajantasaisuudesta.

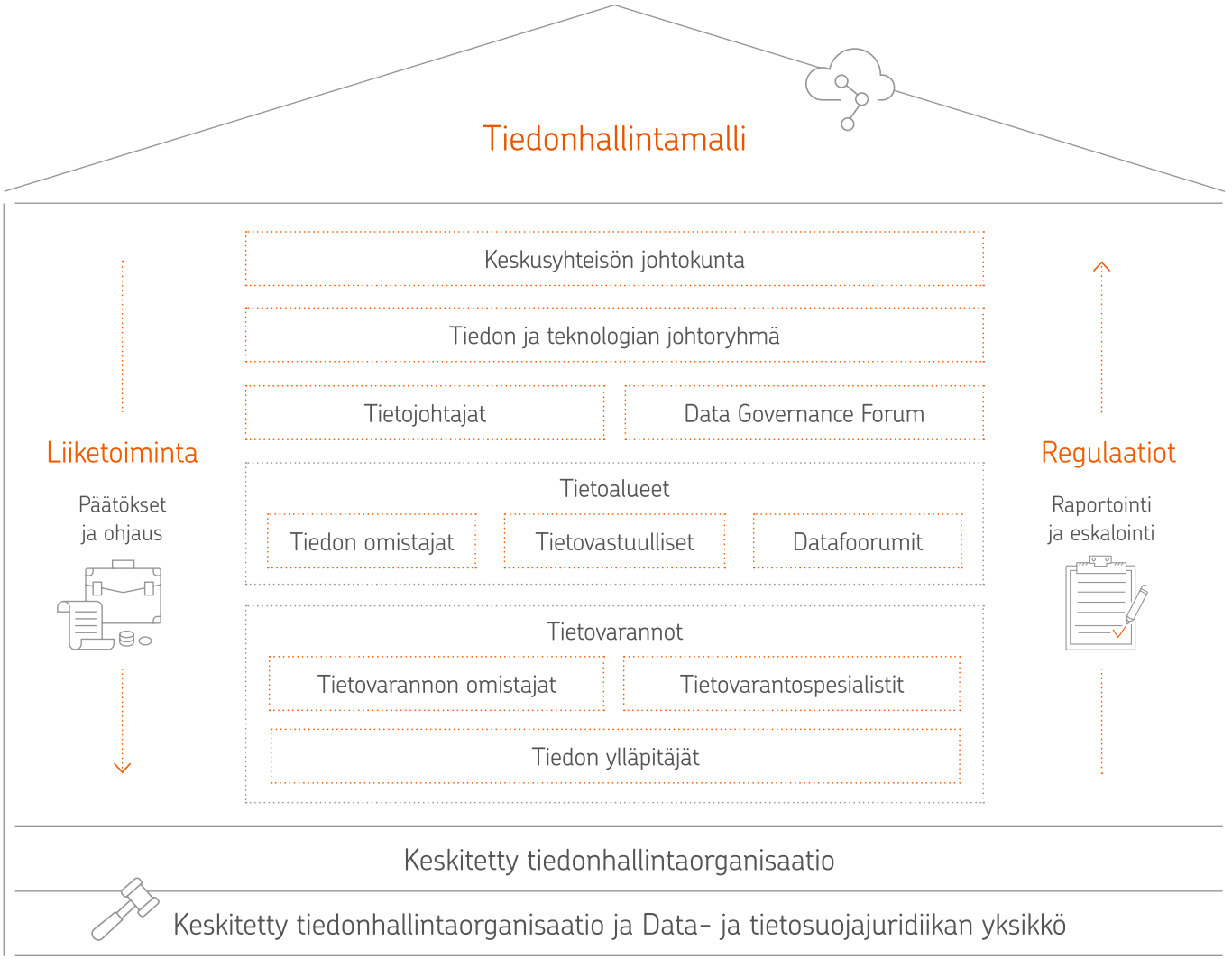
Vuoden 2024 aikana tiedonhallintamallin mukaisia rooleja otettiin laajemmin käyttöön eri tietoalueilla. Roolien omaksumista tuetaan kouluttamalla, ohjeilla ja antamalla käytännön tukea sekä auttamalla tiedon määrittelyssä ja dokumentoinnissa. Mallin käyttöönoton etenemistä seurataan aktiivisesti.

Datavastuullisuus osaksi päivittäistä toimintaa

Datan vastuullinen kerääminen ja hyödyntäminen ovat keskeinen osa OP Ryhmän vastuullisuusohjelmaa.

OP Ryhmä hyödyntää dataa asiakkaan etu edellä ja pyrkii vastuullisiin ja huolellisiin toimintatapoihin sekä läpinäkyvyyteen tiedon keräämisessä, varastoinnissa ja hyödyntämisessä. Asiakastietojen keräämisestä, käsittelystä ja hyödyntämisestä kerrotaan avoimesti. OP Ryhmän markkinointi ja myyntityö perustuvat tietosuojaselosteissa kuvattuihin asiakastietojen käytön rajauksiin, hyvään markkinointitapaan sekä sääntelyn noudattamiseen.

Datavastuullisella toiminnalla OP haluaa tuottaa positiivisia vaikutuksia ihmisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön. Lisätietoa datan avulla tuotetuista vaikutuksista sidosryhmille ja toimintaympäristölle on saatavilla sivulta 670.

Vastuullisuus on kiinteä osa OP Ryhmän strategiaa ja toimintaa. OP Ryhmä edistää vastuullisuusohjelmansa mukaisesti ilmaston ja ympäristön lisäksi myös ihmisten ja yhteisöjen hyvinvointia sekä vahvistaa hyvää hallintotapaa. Vastuullisuusraportointia olennaisesti ohjaavat sääntely-kokonaisuudet (esimerkiksi yritysvastuudirektiivi, kestävyysluokittelu ja kestävyysraportointidirektiivi) tukeutuvat laadukkaaseen dataan. OP Ryhmän vastuullisuus-ohjelmasta on saatavilla lisätietoa sivulla 16 ja OP Ryhmän kestävyysraportti on saatavilla alkaen sivulta 79.

Vuoden 2024 aikana OP Ryhmässä jatkettiin vastuullisuustiedon järjestelmällistä keräämistä ja kehitettiin kyvykkyyksiä käsitellä vastuullisuustietoa automaattisesti raportoinnissa ja päätöksenteossa. OP Ryhmä vahvistaa ymmärrystään omista sekä asiakkaidensa vaikutuksista luontoon ja yhteisöihin keräämällä vastuullisuustietoa systemaattisesti, jakamalla sitä OP Ryhmän data-alustalla (OP Data Platform) sekä hallitsemalla vastuullisuustiedon kehitysportfoliota. Vastuullisuuteen liittyvän tiedon laadun ja luotettavuuden parannus tuottaa myös strategista arvoa mahdollistamalla kestävämmät ja vastuullisemmat liiketoimintatavat.

"Vastuullisuuteen liittyvän tiedon laadun ja luotettavuuden parannus tuottaa myös strategista arvoa mahdollistamalla kestävämmät ja vastuullisemmat liiketoimintatavat."

Datasta arvoa

OP Ryhmä hyödyntää dataa ja analytiikkaa ollakseen asiakkaidensa parempien taloudellisten valintojen valmentaja. Ryhmän perustehtävä on edistää asiakkaidensa ja toimintaympäristönsä kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Laadukas data edistää parempien palveluiden tarjoamista eri kanavissa ja automatisointi helpottaa asiakkaiden arkea.

Tekoäly asiakkaan apuna

Kesäkuussa 2024 lanseerattiin uusi henkilökohtainen apuri, OP Aina, joka yhdistää OP Ryhmän Chatbot Opotin ja digitaalisen assistentin kyvykkyydet ja ilmoitukset. OP Aina huolehtii ajankohtaisista pankki- ja vakuutusasioista sekä ilmoittaa asiakkaalle tärkeistä huomioitavista asioista, mahdollistaen asioiden hoitamisen chatissa henkilökohtaisen tuen avulla vuorokauden ympäri. Asiakkaan arki helpottuu, kun hän saa ajankohtaisia herätteitä ja nopeita henkilökohtaisia ratkaisuja kellonajasta ja päivästä riippumatta. OP Aina tukee asiakkaita paremmassa talouden hallinnassa ja auttaa esimerkiksi maksamiseen liittyvissä ongelmissa sekä vakuutusasioissa, kasvaen vaiheittain henkilökohtaiseksi valmentajaksi.

OP Ryhmä oli yksi ensimmäisistä tekoälyn eettiset periaatteensa julkaisseista suomalaisista yhteisöistä vuonna 2018. Vuonna 2024 OP Ryhmä päivitti vastuullisen tekoälyn linjauksensa varmistaakseen, että ryhmän tekoälyjärjestelmiä kehitetään ja valvotaan asiantuntijoiden toimesta. Tekoälyä käytetään OP Ryhmässä asiakkaiden ja työntekijöiden arjen helpottamiseen, ja tekoälyn kehittämisestä ja hyödyntämisestä viestitään avoimesti. Turvallisten tekoälyteknologioiden kehittäminen ja henkilötietojen suojaus noudattaen alan standardeja on prioriteetti. OP Ryhmä kunnioittaa perus- ja ihmisoikeuksia varmistamalla, ettei tekoäly syrji ketään. OP kehittää ratkaisuja, jotka parantavat taloudellista hyvinvointia ja vähentävät haitallisia vaikutuksia esimerkiksi henkivakuutuksen myöntämisen ja rekrytointitilanteiden yhteydessä.

Lisäksi OP Ryhmä hyödyntää tekoälyn viimeisintä aaltoa kuten konteksti- ja tekstianalyysejä asiakasymmärryksen pohjana sekä tukemalla toimihenkilöitä tiedonjäsentelyssä ja -etsinnässä.

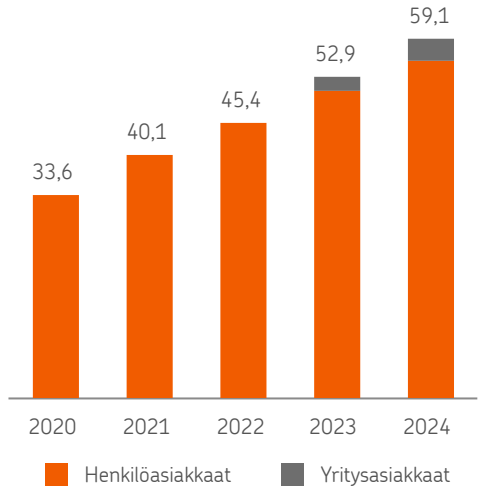
Mobiilikanavien suosio

Asiointi digitaalisissa kanavissa jatkoi kasvuaan vuonna 2024. OP-mobiilin merkitys päivittäisasioinnin ensisijaisena kanavana vahvistui edelleen, kun mobiiliasiakkaiden määrä ja asiointiaktiivisuus kasvoivat huomattavasti niin henkilö- kuin yritysasiakkaissa.

OP Ryhmän digitaalisten palveluiden suunnitteluperiaatteissa korostuvat asiakaslähtöisyys ja vahva tietoturvallisuus. Suunnitteluperiaatteet varmistavat, että palveluita kehitetään helppokäyttöisiksi, hyödyllisiksi ja turvallisiksi. OP Ryhmä haluaa tarjota kaikille asiakkaillensa yhdenvertaiset mahdollisuudet digitaalisten palveluiden käyttöön, joten saavutettavuus on keskeinen osa palveluiden kehittämistä.

OP Ryhmä pyrkii strategiansa mukaisesti kehittämään digitaalisia palveluitaan kohti yhtenäistä asiakaskokemusta. Tavoitteena on erottua markkinoilla kaikissa kanavissa sujuvimman palvelun tarjoavana toimijana.

Mobiilikanavien käyttö*

* Miljoonaa kirjautumista kuukaudessa keskimäärin. OP-mobiilin palvelut yritysasiakkaille avattiin marraskuussa 2022.

OP Ryhmän liiketoimintojen datan hyödyntämisen painopisteet vuonna 2024

Osuuspankit	Yrityspankki	Vakuutus	
		Vahinkovakuutus	Henkivakuutus

Laadukkaan datan avulla mahdollistetaan paras asiakasymmärrys, asiakaskokemus ja hyödyllisimmät palvelut eri kanavissa. Tekoälyn, analytiikan ja automatisoinnin hyödyntäminen helpottavat asiakkaiden arkea. Sääntely ja asiakkaan suostumus ohjaavat datan käyttöä palveluiden tarjoamisessa.

Tavoitteenamme on tyytyväinen asiakas ja kannattava asiakkuus. Keskityimme tunnistamaan analytiikan avulla asiakkaiden tarpeet entistä paremmin osana henkilöasiakkaiden asiakkuusstrategian kehitystyötä.

Kehitimme Talouden Tasapaino -palvelussa käytettävää tekoälyä jatkuvasti perustuen päivittäisiin miljooniin luokittelutapahtumiin. Palvelua on käyttänyt lähes jokainen OP-mobiilin käyttäjä ja se tarjoaa tällä hetkellä 95 % luokittelutarkkuuden.

Jatkoimme tiedonhallintaan panostamista tavoitteenamme parantaa datan laatua ja saatavuutta läpi OP Ryhmän.

Jatkoimme sähköisen valuuttakaupankäynnin hinnoittelun kehittämistä, mikä on muun muassa tehnyt hinnoittelusta entistä läpinäkyvämpää.

Keskityimme edelleen ennakoimaan varallisuudenhoidon asiakkaiden tarpeita dataan pohjautuen, jotta voimme kohdentaa palveluita entistä paremmin ja laajemmin.

Tunnistimme liiketoimintariskejä proaktiivisesti systemaattisen tiedonhallinnan ja analytiikan avulla.

Jatkoimme ennustavaa analytiikkaa ja tekoälyä hyödyntäviä kokeiluja ja pilotteja.

Jatkoimme pilvipohjaisen vahinkovakuutuksen perusjärjestelmän käyttöönottoa henkilövakuuttamisen alueella, mikä on parantanut ja laajentanut datan hyödyntämismahdollisuuksia.

Otimme käyttöön tekoälyavusteisen vahinkoneuvojan apurin sujuvoittamaan palvelutilanteita. Apuri tukee vahinko-dokumenttien tulkinnassa, korjausneuvonta-chatissä sekä korvauskumppanien laskutuksen automatisoinnissa.

Asiakaskeskeisyyttä tukemaan otimme käyttöön kyvykkyyksiä tunnistaa asiakastarpeita kanavakäytön ja puhelujen perusteella sekä analysoimalla palautteita automaattisesti.

Uudistimme riskihenkivakuuttamisen asiakastyötä hyödyntämällä OP Data Platformia. Parannimme merkittävästi asiakkaaksi tuloa, raportointia ja prosessitehokkuutta.

Jatkoimme edistynyttä analytiikkaa ja tekoälyä hyödyntäviä kokeiluja muun muassa asiakaspalautteiden analysoinnissa ja asiakaspotentiaalin tunnistamisessa.

Parannimme data-analytiikan avulla operatiivisten prosessien sisäisen valvonnan riskiperusteista kohdistamista.

Vastuullisuusdataa (ESG) hyödynnetään kattavasti kestävien tuotteiden ja palveluiden tarjonnassa.

Tarkka ja laaja-alainen asiakkuuksien mittaaminen ja analysointi antaa kaikille OP:laisille mahdollisuuden huomioida asiakkaidemme tarpeet.

Kyberturvallisuus ja tietosuoja varmistetaan kaikessa toiminnassa.

Kyberturvallisuus

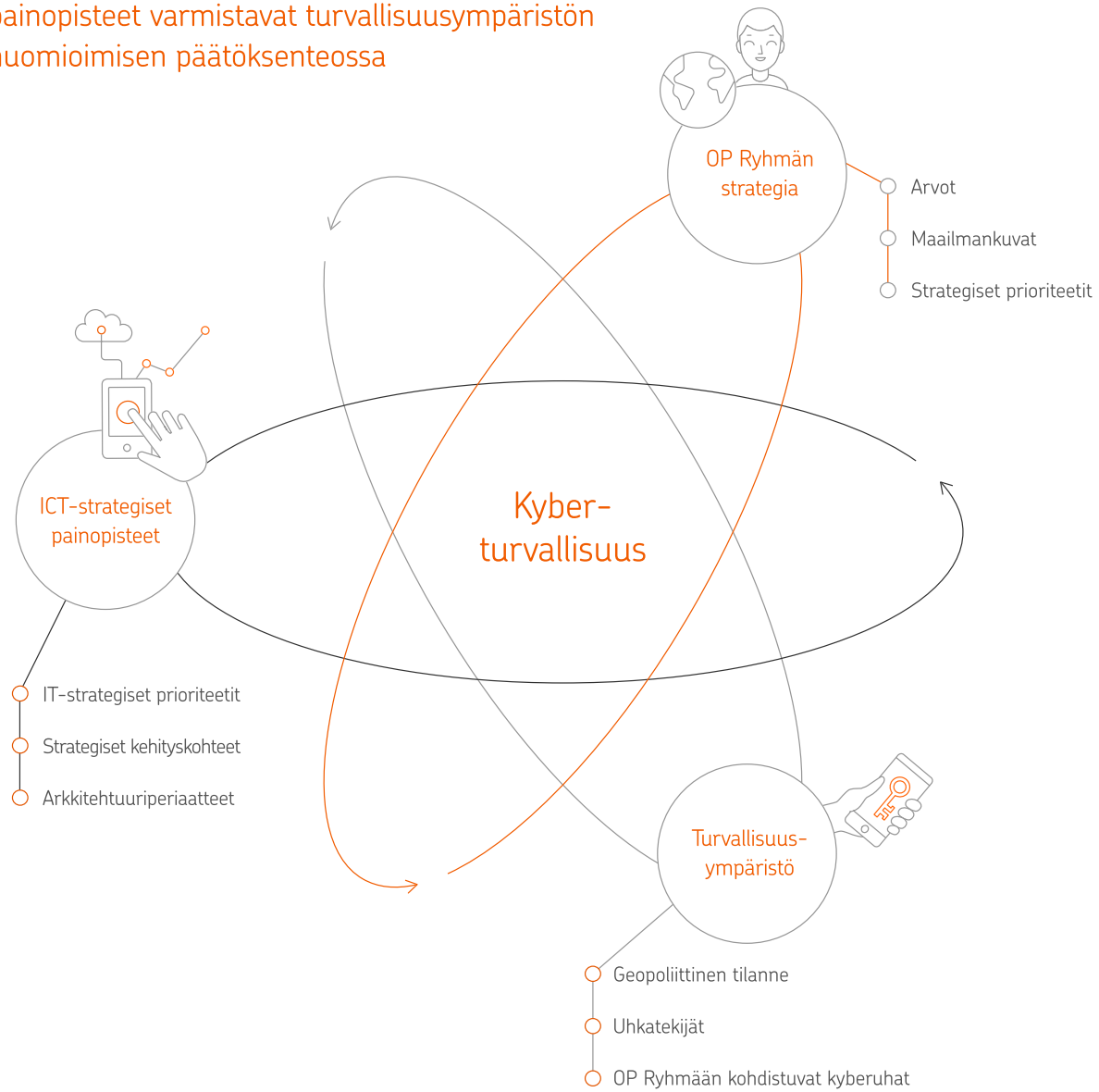
OP Ryhmä suojaa toimintansa sekä asiakkaidensa ja muiden sidosryhmiensä tietoja ylläpitämällä vahvaa digitaalista infrastruktuuria, varautumistasoa sekä tietoturvaosaamista. OP Ryhmä on kehittänyt kyberturvallisuutta pitkäjänteisesti kyberriskit sekä ulkoisen uhkakuvan jatkuva muutos huomioiden.

Kyberturvallisuuden kehittämistä ohjaavat OP Ryhmän kyberturvallisuuden strategiset painopisteet, jotka perustuvat ryhmän strategiaan, ICT-strategisiin painopisteisiin ja vallitsevaan turvallisuus-tilanteeseen. Painopisteet keskittyvät kyberturvallisuuden hallintaan, suojaamiseen, havaitsemiseen ja reagointiin, ja käsittelevät talouden, asiakaskäyttäytymisen, kilpailu-ympäristön, teknologian ja sääntelyn vaikutuksia kyberturvallisuuteen.

Kyberturvallisuuden strategiset painopisteet päivitetään vuosittain. Vuonna 2024 päivitettyihin tavoitteisiin kuuluivat kyber-turvallisuuskulttuurin vahvistaminen, proaktiivinen kyberriskien hallinta, turvallisten pilviympäristöjen varmistaminen, liiketoiminnan jatkuvuuden parantaminen ja tilannekuvan kehittäminen.

Euroopan turvallisuusympäristö on muuttunut merkittävästi Venäjän Ukrainaa kohtaan harjoittaman hyökkäyssodan sekä Lähi-idän konfliktien takia. Tämä heijastuu kyberturvallisuusympäristöön sekä valtiollisen toiminnan että kyberrikollisuuden uhkan kohonneella tasolla. Vuoden 2024 aikana yhteistyö viranomaisten

OP Ryhmän kyberturvallisuuden strategiset painopisteet varmistavat turvallisuusympäristön huomioimisen päätöksenteossa

kanssa sekä toimialan sisällä Suomessa että Pohjoismaissa oli tiivistä, mikä on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi ylläpitää koko finanssialan häiriönsietokykyä kyberhyökkäyksiä vastaan.

OP Ryhmä varmistaa toimintansa tasokkuuden ajantasaisella ohjeistuksella, jatkuvalla kouluttautumisella, harjoittelulla ja testaamisella. Vuoden 2024 aikana kyberturvallisuuden ohjeita täydennettiin vastaamaan uusia vaatimuksia. Vuosittaisen pakollisen kyberturvallisuuskoulutuksen lisäksi henkilöstöä koulutettiin tunnistamaan erityyppisiä sähköposti- ja syvävääreennöshuijauksia. Roolipohjaisiin pakollisiin koulutuksiin lisättiin uusi kurssi korotettujen käyttöoikeuksien haltijoille ja kyberkriisien hallinnan harjoittelumahdollisuuksia laajennettiin.

Vuoden aikana tehtiin myös teknisiä muutoksia ja järjestettiin tietoisuuskampanjoita perustuen edellisvuoden lopulla tapahtuneesta työntekijän sähköpostiin kohdistuneesta tietomurrosta saatuihin oppeihin. Kehitystoimet jatkuvat myös vuonna 2025.

Ulkoisten hyökkäysten ja välittömien uhkien torjuntakyky on hyvällä tasolla. Vuoden aikana Suomessa nähtiin runsaasti palvelunestohyökkäyksiä, joita kohdistui myös OP Ryhmään edellisvuosia enemmän. Erityisesti syys-lokakuussa nähtiin huomattava määrä hyökkäysyrityksiä. Vaikutukset OP Ryhmän palveluiden saatavuudelle jäivät kuitenkin lyhytaikaisiksi ja vähäisiksi. OP Ryhmän kyky torjua palvelunestohyökkäyksiä on hyvällä tasolla, ja torjuntakykyä kehitetään edelleen. Palvelunesto-hyökkäysten lisäksi kalasteluhyökkäykset, joilla kyberrikolliset pyrkivät tekemään tietomurtoja, pysyivät edelleen aktiivisina.

Lue lisää OP Ryhmän kyberturvallisuuden hallinnasta kestävyysraportin sivulta 328 alkaen ja op.fi-verkkosivuilta.

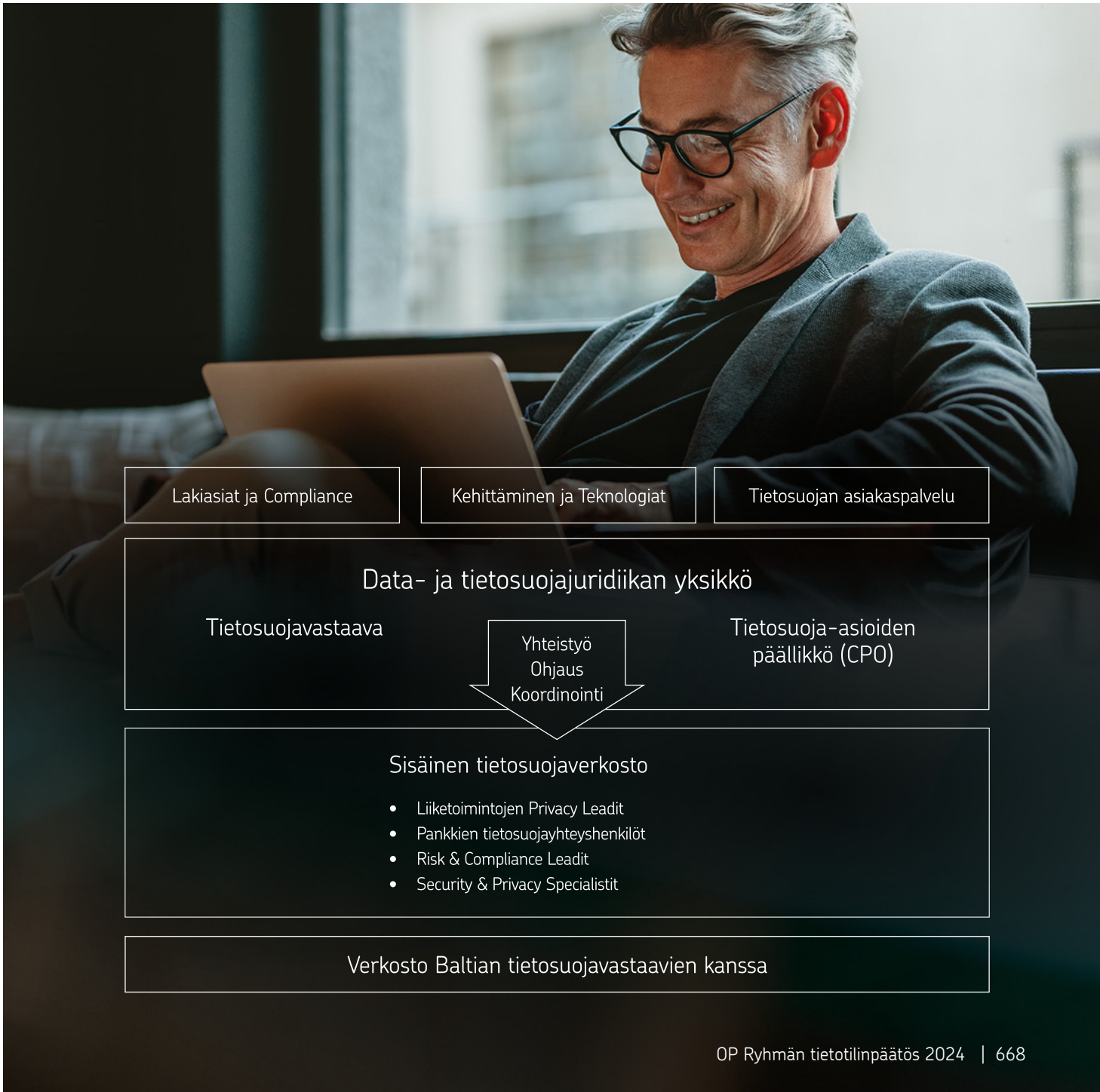
Tietosuoja

OP Ryhmä suojaa toimintaansa sekä asiakkaidensa ja muiden sidosryhmiensä tietoja ylläpitämällä vahvaa digitaalista infrastruktuuria ja tietoturvaosaamista.

Vuonna 2024 OP Ryhmän tietosuojatyöhön vaikutti erityisesti EU:n uusi tekoälysäädös (AI Act), joka astui voimaan 1.8.2024. Tästä johtuen OP Ryhmässä laajennettiin vuoden aikana osaamista ja toimintaa tietosuojasääntelystä yleisemmin datasääntelyyn sekä kehitettiin kyvykkyyttä tekoälyjuridiikan parissa. OP Ryhmän tietosuoja-asiantuntijat olivat aktiivisesti mukana tekoälylainsäädännön haltuunotossa sekä asiaan liittyvien OP Ryhmän sisäisten toimintamallien ja prosessien rakentamisessa. OP Ryhmän tietosuojan vaikutustenarviointiprosessia (Data Protection Impact Assessment, DPIA-prosessi) laajennettiin kattamaan myös tekoälyjärjestelmien riskiarvioinnin. Lisäksi OP:n tietosuoja-asiantuntijat järjestivät vuoden aikana koulutuksia tekoälyyn liittyvästä sääntelystä ja vastuista.

OP Ryhmän liiketoiminnot perustivat vuoden 2024 aikana uusia tietosuojarooleja, joiden vastuulla on muun muassa tietosuojavaatimusten hallinta liiketoiminnoissaan. Nämä Privacy Lead -roolissa työskentelevät henkilöt tekevät läheistä yhteistyötä Data- ja tietosuojajuridiikan yksikön ja tietosuojavastaavan kanssa sekä osallistuvat sääntelymuutoshankkeisiin. Tällä yhteistyömallilla varmistetaan myös tulevien tietosuojavaatimusten käyttöönotto liiketoiminnoissa.

Vuoden aikana OP Ryhmä paransi myös tietosuojan raportointia palvelemaan paremmin liiketoimintojen

tarpeita, esimerkiksi julkaisemalla sisäisen raportin tietosuojan vaikutustenarvioinneista. Raportti auttaa liiketoimintoja tietosuojavaatimusten hallinnassa sekä vaikutustenarviointien päivittämistarpeen arvioinnissa.

Tietosuojan toteuttaminen ja tietosuojaorganisaatio

OP Ryhmässä toteutetaan tietosuojaa ryhmätasoisten linjausten, ohjeiden sekä vahvan sisäisen yhteistyömallin kautta. Data- ja tietosuojajuridiikan yksikkö toimii liiketoimintojen tukena ja neuvoo niitä laaja-alaisesti. Yksikkö vastaa tietosuojalainsäädännön tulkinnasta, laatii ohjeita sekä tekee henkilötietojen käsittelyä koskevat vaikutustenarvioinnit. Yksikkö ylläpitää kokonaiskuvaa OP Ryhmän henkilötietojen käsittelytoimista ja raportoi tietosuojariskeistä johtamisjärjestelmän mukaisesti yhdessä OP Ryhmän tietosuojavastaavan kanssa. Yksikkö toimii myös tiiviissä yhteistyössä keskeisten sidosryhmien, kuten Privacy Leadien, OP Ryhmän kyberturvallisuuden ja osuuspankkien tietosuojayhteyshenkilöiden kanssa. OP Ryhmän rahoitus- ja vakuutustoiminnassa tietosuojan asiakaspalvelutehtävät on keskitetty erilliselle Tietosuojan asiakaspalvelutiimille.

OP Ryhmän sisäisen valvonnan prosessit ohjaavat tietosuojan toteutumisen valvontaa. Liiketoimintojen lisäksi tietosuoja-asioiden valvontaa tekevät myös muun muassa OP Ryhmän tietosuojavastaava, Compliance ja Sisäinen tarkastus.

Tietosuojaan liittyvät tilastot

OP Ryhmän rakenteesta johtuen ryhmässä on satoja yhteisöjä, joista kukin toimii itsenäisenä rekisterinpitäjänä. Ryhmässä ylläpidetään myös satoja erillisiä henkilörekistereitä.

Tietosuojan asiakaspalvelutiimi vastaa OP Ryhmän rahoitus- ja vakuutustoiminnan asiakkaiden tietosuojapyyntöjen käsittelystä. Suurin osa asiakkaiden tietosuojapyynnöistä koskee omien tietojen tarkastamista. Vuonna 2024 OP Ryhmässä käsiteltiin tällaisia tarkastuspyyntöjä 455 kappaletta.

OP Ryhmä reagoi tietosuoja-asetuksen mukaisiin henkilötietojen tietoturvaloukkauksiin välittömästi. Jokainen tietoturvaloukkaus käsitellään keskitetysti tietoturvaloukkausten hallintamallin mukaisesti. Samalla arvioidaan tarve ilmoittaa loukkauksesta tietosuojavaltuutetulle ja loukkauksen kohteena oleville rekisteröidyille. Vuonna 2024 OP Ryhmä havaitsi toiminnassaan yhteensä 1 218 tapausta, jotka luokiteltiin henkilötietojen tietoturvaloukkaukseksi tietosuoja-asetuksen mukaisesti. Määrä sisältää myös inhimillisistä virheistä johtuneet tapaukset, joista OP Ryhmä ei arvioi aiheutuvan riskiä asiakkaille.

1 218

OP Ryhmän tunnistamat tietoturvaloukkaukset, kpl

455

Omien tietojen tarkastuspyynnöt, kpl

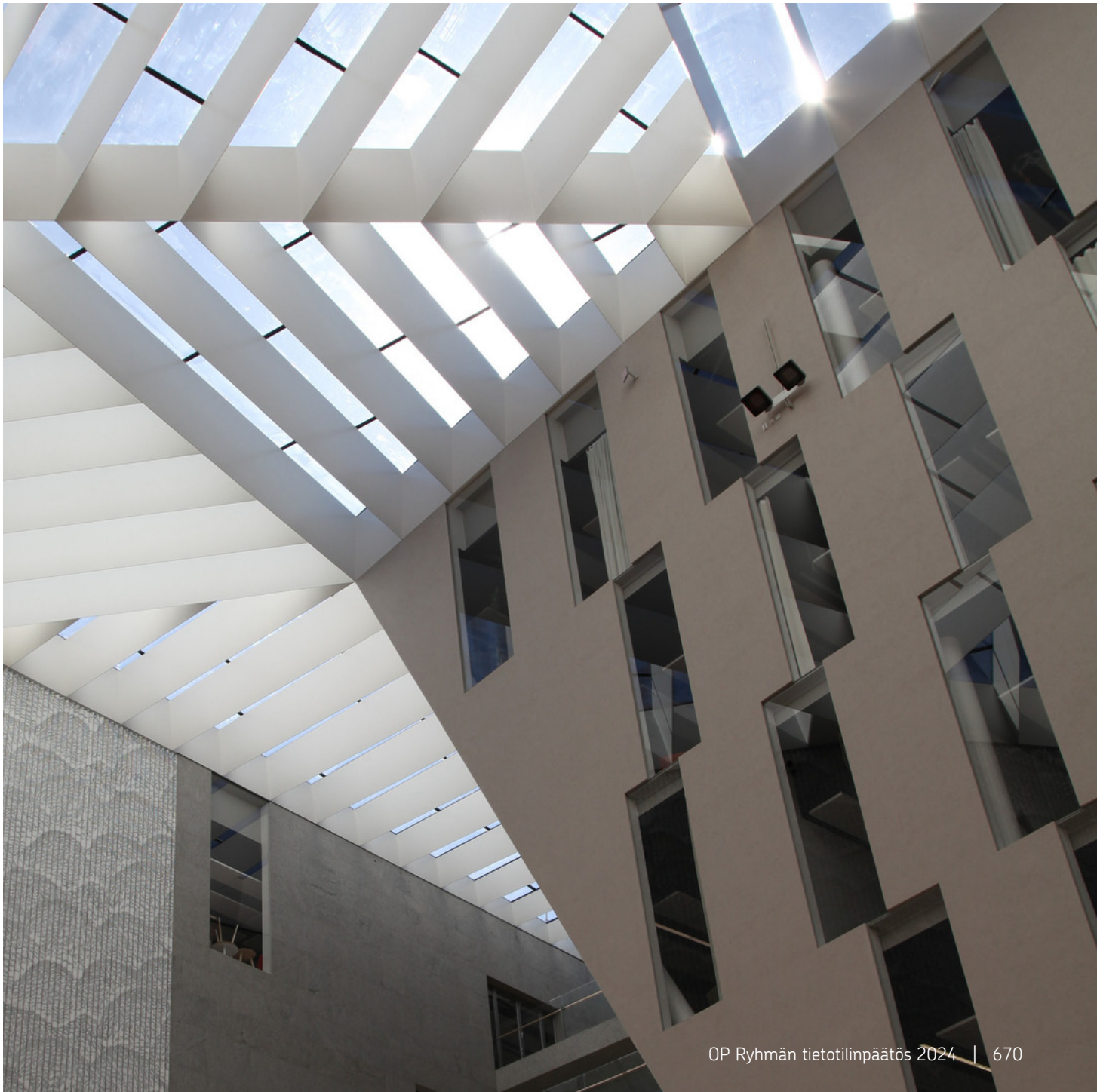

Tietotase ja tunnusluvut

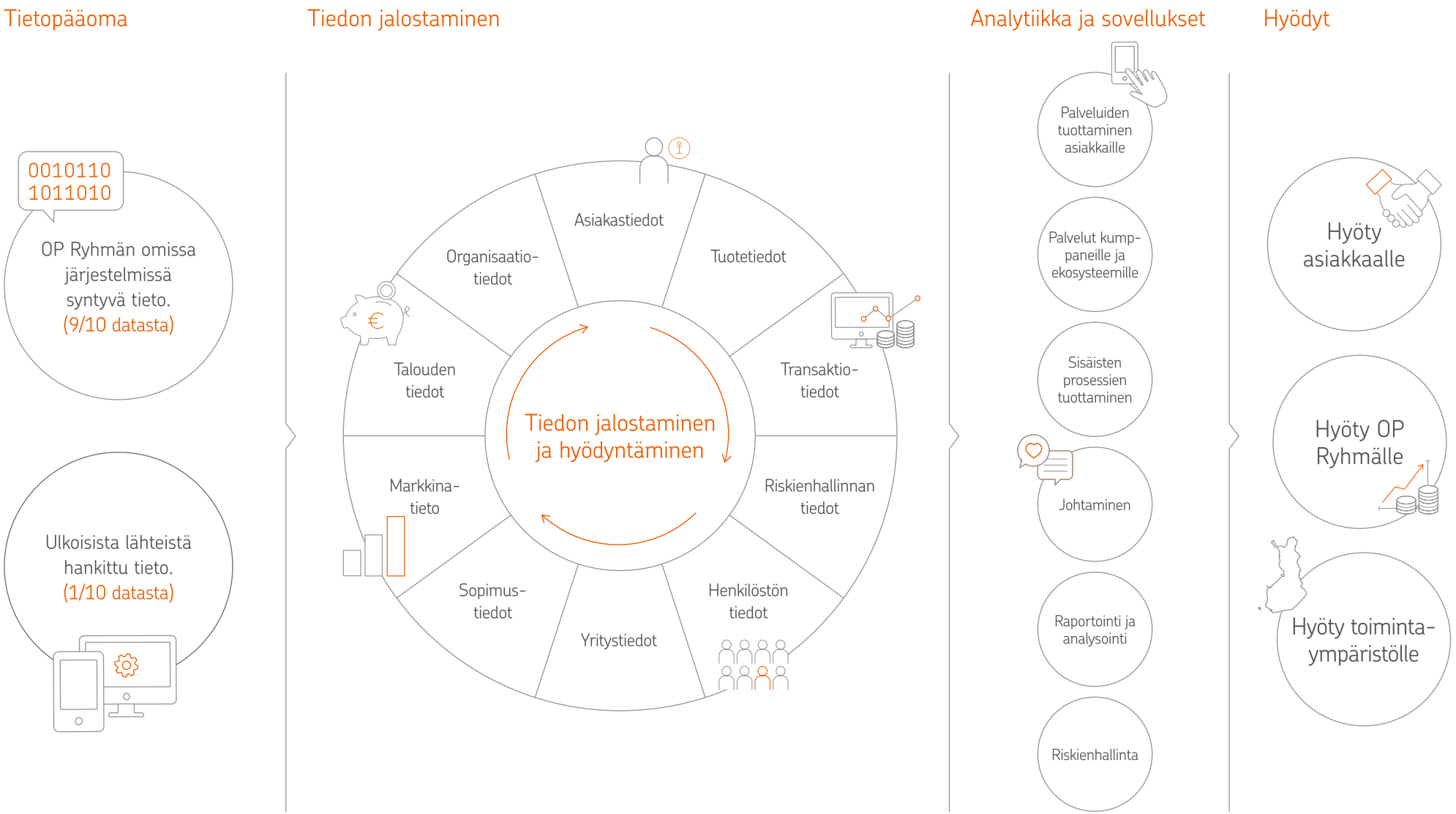
Datapohjainen arvonluonti perustuu OP Ryhmän tietotaseeseen ja tasapainoiseen johtamiseen. Tietotase esittelee OP Ryhmän sisäistä ja ulkoista tietopääomaa ja tietovaroja eli tietopääomaa hyödyntäviä digitaalisia palveluita, tuotteita ja prosesseja.

Tietotase

Tietotaseen tunnusluvuilla OP Ryhmä seuraa tietopääoman kehittymistä ja hyödyntämistä. Tietopääomaa kehitetään muun muassa datan määrän, laadun ja elinkaaren johtamisella. Jalostamalla tietopääomaa sitä voidaan hyödyntää laajemmin analytiikan ja uusien sovellusten tarpeisiin. Lopputuloksena on uusia, tehokkaampia ja laadukkaampia palveluita asiakkaiden hyödyksi. OP Ryhmän arvonluontimalli on kuvattu kokonaisuudessaan sivulla 15.

Data osana OP Ryhmän arvonluontimallia

OP Ryhmän arvonluontimalli on kuvattu kokonaisuudessaan sivulla 15.

OP Ryhmän tietotase 2024

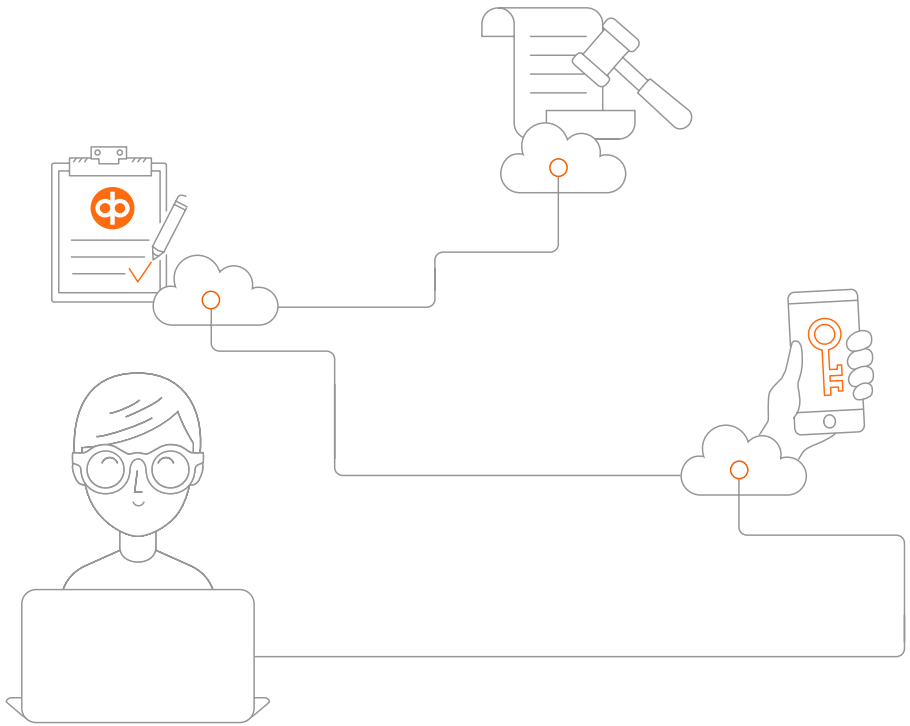
<table>
<tr><th></th><th>Tietovarat
Data Assets</th><th>Tietopääoma
Data Capital</th></tr>
<tr><td>Määritelmä</td><td colspan="2">OP Ryhmän palvelut, tuotteet ja prosessit, jotka tuotetaan tietopääomaa hyödyntämällä</td><td>OP Ryhmän käytettävissä oleva oma ja ulkoinen data</td></tr>
<tr><td>Päämäärä</td><td colspan="2">Datan liiketoiminnallisen arvon ja asiakashyödyn johtaminen</td><td>Datan laadun, määrän, hyödynnettävyyden ja riskienhallinnan johtaminen</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Toimintamallit</td><td colspan="2">Asiakas- ja liiketoimintaprosessit</td><td rowspan="2">Tiedon laadun hallinta- ja korjausprosessi
Tiedonhallinta</td></tr>
<tr><td colspan="2">Analyysi-, päätöksenteko- ja riskienhallintaprosessit
Tietosuojan ja tietoturvan toimintamallit</td></tr>
<tr><td>Palvelut asiakkaille
(esimerkkejä)</td><td>Yleiset palvelukanavat
Verkko- ja mobiilipalvelut
Asiakaspalvelu ja -neuvonta

Yritysasiakkaiden palvelut
OP Yritystalous
API-rajapintapalvelut
Reaaliaikamaksamisen palvelut
OP Monipankkipalvelu
OP Lasku
OP Rahoitus</td><td>Henkilöasiakkaiden palvelut
Oma profiili
Talouden tasapaino -palvelu
Digitaalinen asuntolainapalvelu
OP Lasku
OP Rahoitus
OP Sijoituskumppani
OP Monipankkipalvelu
Mihin sijoittaa juuri nyt -palvelu
OP Aina
Digitaaliset apurit
Asunnon hinta-arviolaskuri</td><td>Oma tietopääoma
Osapuolitieto
Tuotetieto
Sopimustieto
Henkilöstötieto
Organisaatiotieto
Sisäinen referenssidata
Transaktiodata
Riskienhallinnan tiedot
Talouden tiedot
Dokumenttiarkistot

OP-ryhmäläisten inhimillinen pääoma</td></tr>
<tr><td>Sisäiset palvelut</td><td>Markkinoinnin ja myynnin palvelut
360° asiakasymmärryspalvelut
Markkinainformaatiopalvelut
Business Intelligence -palvelut
Talouden raportointipalvelut
People Analytics -palvelut</td><td>Luottopäätöskone
Tietosuoja- ja -turvapalvelut
Kyberturvallisuuspalvelut
Asunnon vakuusarvon määrityspalvelu
Ruuvalli
Rahanpesu- ja petosepäilyjen tunnistamispalvelut
ESG-työkalu</td><td rowspan="2">Ulkoinen tietopääoma
Markkinadata
Toimintaympäristödata
Ulkoinen referenssidata
ESG-data</td></tr>
<tr><td>Ekosysteemi- ja toimintaympäristöpalvelut</td><td colspan="2">Yhteiskäyttöiset API-rajapintapalvelut
Viranomaisten tietopalvelut ja raportointi
Keskuspankkiraportointi</td></tr>
</table>

Tunnusluvut

Asiakkaat (miljoonaa asiakasta)	2024	2023	2022	2021	2020
Henkilöasiakkaat	3,3	3,4	3,3	3,3	3,3
Yritysasiakkaat	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Omistaja-asiakkaat	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0
Pankki- ja vakuutustoiminnan yhteiset asiakkaat	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

OP:n palvelukanavat	2024	2023	2022	2021	2020	Muutos
OP:n digitaalisten kanavien NPS	58	55	53	52	54	5 %
Verkko- ja mobiilipalvelut (miljoonaa kirjautumista kuukaudessa, keskimäärin)						
Op.fi*	5,5	5,7	6,1	4,4	5,7	-4 %
OP-mobiili, henkilöasiakkaat	55,5	50,6	45,4	40,1	33,6	10 %
OP-mobiili, yritysasiakkaat**	3,6	2,3	-	-	-	57 %
OP:n tunnus- ja digisopimukset* (1 000 sopimusta)						
Henkilöasiakkaat	2 216	2 225	2 190	2 024	1 980	0 %
Toimipaikat						
Pankkien toimipaikat	278	289	297	324	342	-4 %
Sosiaalinen media						
Seuraajat Facebookissa (OP Ryhmä ja osuuspankit)	487 399	484 236	474 838	470 609	442 004	1 %
Seuraajat X:ssä	60 436	62 012	52 993	50 158	46 591	-3 %
Seuraajat LinkedInissä	108 302	90 778	78 885	69 888	60 188	19 %
Seuraajat Instagramissa****	111 012	94 972	31 544	26 100	18 211	17 %
Seuraajat Youtubessa	12 358	10 420	9 072	7 811	6 090	19 %
Seuraajat TikTokissa	18 274	10 276	-	-	-	78 %

* Luvut vuosille 2020–2021 eivät ole vertailukelpoisia mittaustavan muututtua vuonna 2022.

** OP-mobiilin palvelut yritysasiakkaille avattiin marraskuussa 2022.

*** Tunnusluvun nimi vuoteen 2021 saakka oli verkkopalvelusopimukset.

**** Osuuspankkien ja OP Kotien Instagram-tilien seuraajamäärät on otettu mukaan ryhmätasoiseen laskentaan. Vuoden 2023 luku on oikaistu takautuvasti.

Digitaalisten palveluiden tunnusluvut (1 000 kpl, ellei toisin mainita)	2024	2023	2022	2021	2020	Muutos
Luottopäätöskoneen käsittelemät asuntolainahakemukset						
Automaattisesti käsitellyt hakemukset yhteensä	70	67	79	92	57	4 %
Automaattisesti tehdyt myönteiset päätökset	27	27	29	34	20	0 %
Pankkipalveluiden OP Aina tunnusluvut*						
Täysin automatisoitujen keskusteluiden osuus	83 %	-	-	-	-	-
Positiivisen palautteen antaneiden asiakkaiden osuus	82 %	-	-	-	-	-
Tuotannossa olevat ulkoiset API-rajapinnat (kpl)	22	23	64	63	48	-1
Siirto-maksuun rekisteröityneet käyttäjät OP:n mobiilikanavissa	1 251	1 221	1 148	1 055	899	2 %
Digitaalisen assistentin käyttötapaukset (kpl)	134	89	-	-	-	51 %

Tietokyvykkyydet ja osaaminen	2024	2023	2022	2021	2020	Muutos
Datan kehitys- ja jalostustehtävissä toimivat OP:n henkilöt keskusyhteisössä	696	782	629	635	606	-11 %
Osuus koko OP:n keskusyhteisön henkilöstömäärästä	7 %	10 %	8 %	8 %	8 %	-3 %-yks.
Osallistujia OP Tech Academyn järjestämiin data- ja analytiikkakoulutuksiin**	417	240	410	424	430	74 %
Tekoälytyökalu Maijun käyttäjämäärä keskimäärin kuukaudessa	3 700	-	-	-	-	-

Tietopääoma (1 000 kpl, ellei toisin mainita)	2024	2023	2022	2021	2020	Muutos
Analyyttisten tietokantojen sisältämä datamäärä, teratavua	1 284	474	687	885	766	171 %
Keskitetyn lokienhallinnan keräämien lokitapahtumien määrä kuukaudessa (miljardia kappaletta)	306	300	230	200	165	2 %
Sähköisten asiakirjojen määrä (100 000 kpl)	1 021	1 230	715	775	611	-17 %
Sopimusten sähköistymisaste pankkipalveluissa	57 %	56 %	45 %	45 %	45 %	1 %-yks.
Oma profiili -palvelun kautta itse huolletut asiakastiedot	787	2 434	546	620	947	-68 %

Tietosuoja ja sisäinen valvonta	2024	2023	2022	2021	2020	Muutos
Käsitellyt asiakkaan omien tietojen tarkastuspyynnöt rahoitus- ja vakuutustoiminnoissa	455	352	249	390	453	29 %
Evästesuostumukset op.fi ja OP-mobiili (1 000 kpl)	2 737	2 535	2 432	2 256	1 985	8 %
Tapaukset, jotka luokiteltu henkilötietojen tietoturvaloukkaukseksi	1 218	1 081	964	947	916	13 %

Tiedonhallinta	2024	2023	2022	2021	2020	Muutos
Tietoalueet, joille nimetty tiedon omistaja	57 %	-	-	-	-	-
Tiedon omistajuusrooleissa toimivien henkilöiden lukumäärä	417	-	-	-	-	-

OP Ryhmä ei turvallisuussyistä raportoi julkisesti rahanpesu- tai petosvalvontaan liittyviä (AML / Anti-fraud) tunnuslukuja.

* OP Aina lanseerattiin asiakkaiden käyttöön kesäkuussa 2024.

** Tunnusluvun laskentaperiaate muuttunut vuonna 2023. OP Tech Academyn nimi oli OP Software Academy vuoteen 2024 saakka.

OP Osuuskunta
Gebhardinaukio 1
00510 Helsinki

www.op.fi